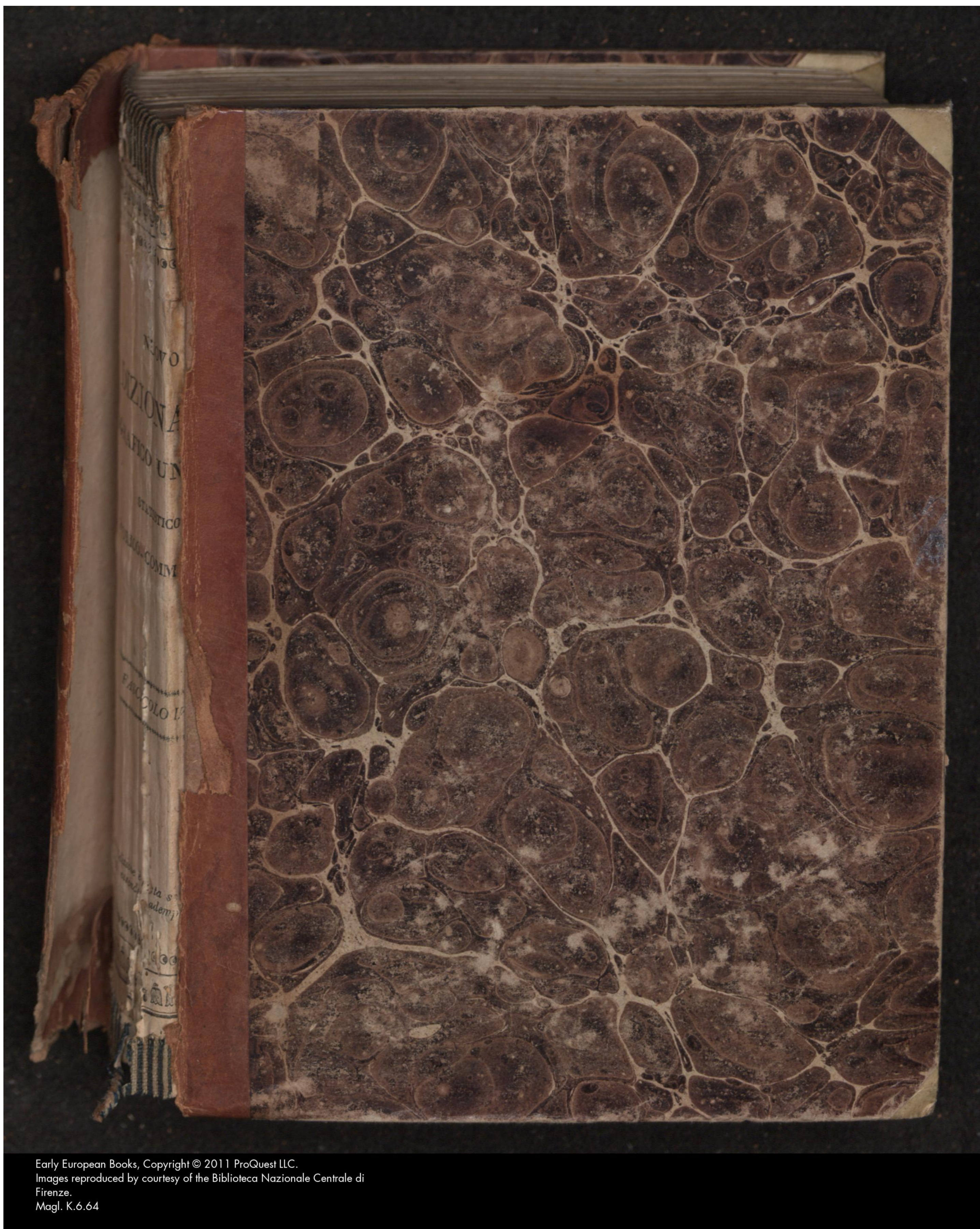
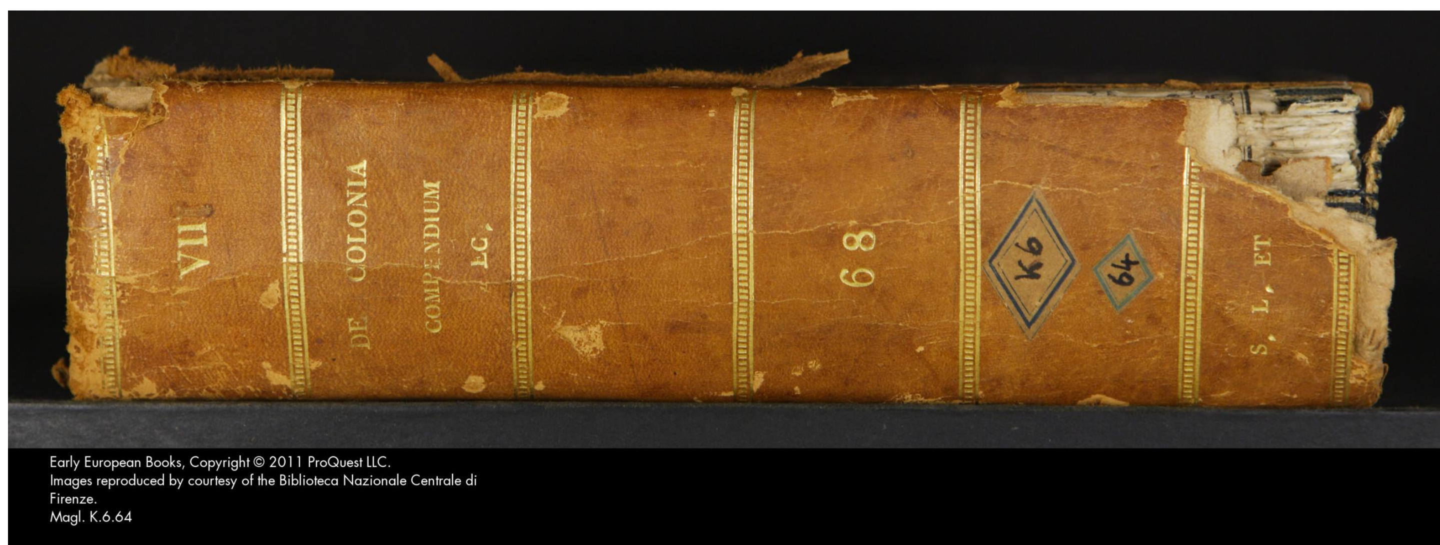
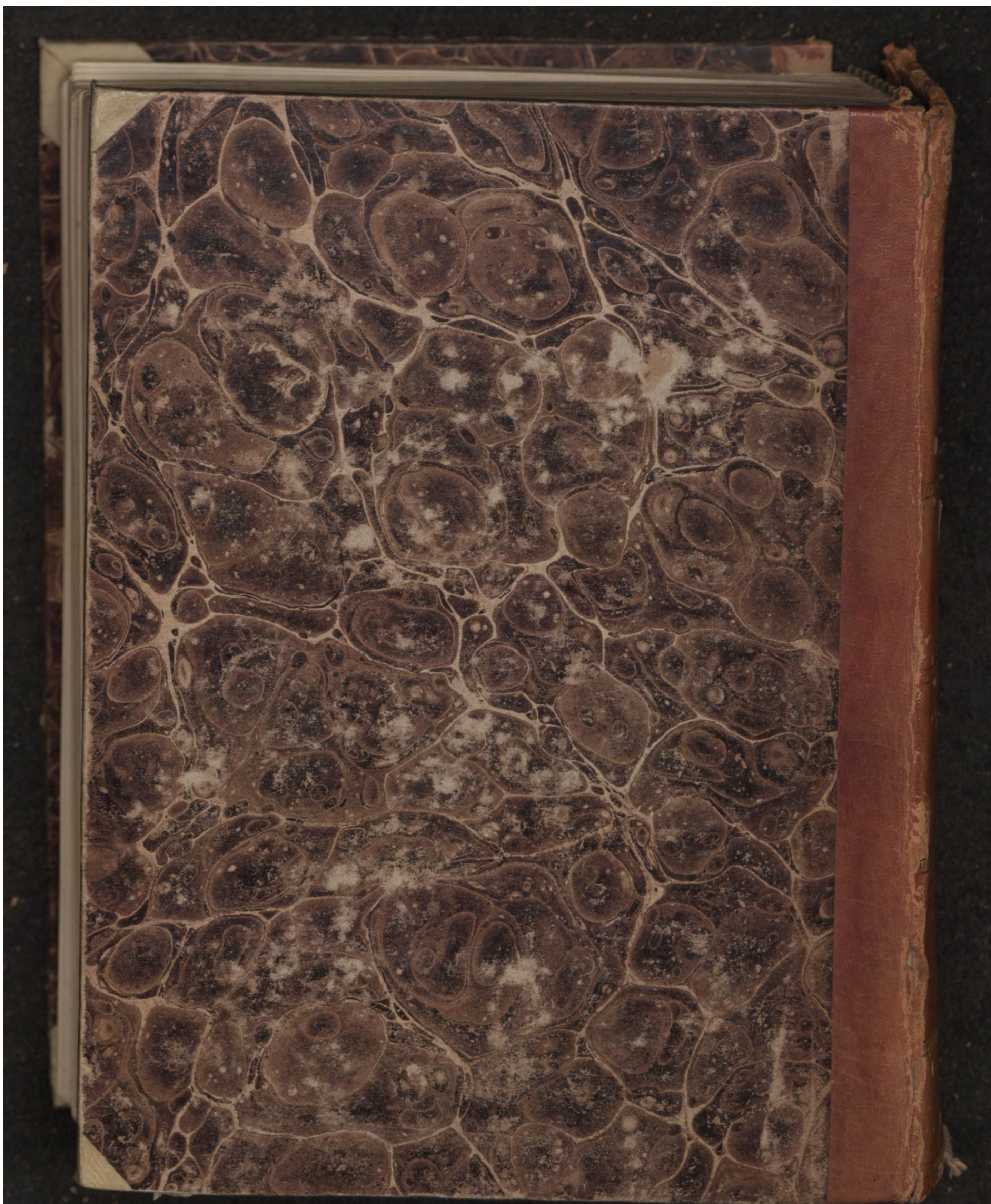

VIII
DE COLONIA
COMPENDIUM
LC,
68
K6
64
S. L. ET

Cosimi ghighorichi

Operis huius percelebeṙrimi: per fratrem Iohannem de colonia germanum sacrarum litterarum professorem eruditissimum: amplissimam subtilissimi doctoris Iohannis scoti: ut diuinitus inspiratam doctrinam: super quattuor libris sententiarum methaphisice: de anima: & q̄dlibetis eiusdē: p cōpendio se plena sententia continentis: per ordinem alphabeti egregie compilati: tabula feliciter incipit.

De A.

pª Vtrū āgel⁹ hēat no^am nālē distīctā eēn^e diuine uide folio p̄ p totū: & hētur a scoto li^o 3° di. 3. p. 2. q. 2

2ª Vtrū angelus ncc̄io hēat pprias & distinctas rōes ₒgnoscendi q̄d ditates distincte cognitas. uide folio p̄ & 2°. & pōit a scoto li^o 2° di. 3. p. 2. q. 3.

3ª Vtrū angel⁹ possit nāliter ₒgnoscere entia corruptibilia & mālia. uide folio. 2. & elicit a sco. li. 2° di. 6. in ₒ^one ad 3^m ar^m 2^e. q.

4 Vtrū angelus sit de se forma p̄r necē eē. q̄re fol. 2° & 3°. & accipit a sco. li^o p̄ di. 8. q. ulti.

5 Vtru3 duo angeli possint sil' eē in eodē loco. uide fol. 3° & 4. & hēt a sco. li^o 2° di. 2. p. 2. q. 3.

6 Vtrum angelus possit moueri de loco ad locū motu ₒtinuo. uide fol. 4°. & hēt a sco. li^o 2° di. 2. p. 2. q. 4.

7 Vtrū angelus possit moueri de uno extre^o ad aliud nō trāseūdo per me^m. uide fol. 4. & 5. & hēt a sco. li^o 2° di. 2. p. 2. q. ulti.

8 Vtrum oīs angeli mittant. uide fol. 5. & hētur a sco. li^o 2° di. 10. q. unica.

9 Vtrū plures angeli possint eē sb eadē spē. uide fol. 5. & 6. & hēt a sco. li^o 2. di. 3. p. p^a. q. ulti.

10 Vtrū aīa intellectiua sit imortalis. uide fol. 6°. & elicit a sco. li^o 4°. di. 43. q. 2. ppōe. 2.

11ª Vtrū attributa diuina differant ex nā rei. uide fol. 6. 7°. & 8°. & elicit a scoto li^o p̄. di. 8. q. 4.

12 Vtrum angelus intelligat se per eentiam suā. uide fol. 8° & 9°. & hēt a sco. li^o 2° di. 3. p. 2. q. 1.

13 Vtrū pl'es angeli possint eē in eadē spē. uide fol. 9. & 10. & hēt a scoto li^o 2° di. 3. p. 1. q. ulti.

14 Vtrū angeli boni in p̄ instāti sue creationis fuerint beati: & mali miseri. uide fol. 10. & 11. & hēt a sco. li^o 2° di. 5. q. 2.

15 Vtrū angelus & aīa differāt spē uide fol. 11. & 12. & habet a scoto li^o 2° di. 1. q. 6.

16 Vtrū angelus possit pficere accipiendo ₒgnitōe3 a rebus. uide fol. 12. & 13. & habet a sco. li^o 2° di. 3. p. 2. q. 4.

17 Vtrū angelus possit loqui intellectualiter alteri angelo: uide folio. 14. & habetur a scoto. li^o 2°

di.9.q.2.

18 Vtrum in angelo actualr̃ exñte necẽe sit ponere aliqd mẽsurans duratõnẽ existenᵉeius realr̃ differẽs ab eo. uide fol. 14. & 15. & hẽtur a sco.li° 2° di.2.p.1.q.2.

19 Vtrũ in angelo actualr̃ existente sit formalr̃ successio. uide folio 15. & 16. & habetur a scoto.lib° 2° di.2.p.1.q.1.

20 Vtrũ ãgel⁹ sit in loco. uide fol. 16. & hẽtur a sco.li° 2° di.2.p.2.questione.1.

21 Vtrũ angelus possit moueri localiter. uide fol. 17. & hẽt a sco.li° 2° di.2.p.2.q.6.

22 Vtrũ aĩa xp̃i hũerit perfectam gratiã possibilẽ dari creature. uide fol. 17. & hẽtur a sco.li°.3° di.13.questione.2.

23 Vtrũ aĩa patiatur ab igne corporeo effectiue. uide folio.17. & elicit a sco.li°.4.di.44.p.2.q.1.

24 Vtrũ aĩa intellectiã sit forma corporis uide fol. 18. & 17. & elicit a sco.li° 4° di.43.q.2. ppõe.1.

25 Vtrũ ãgel⁹ possit assumere cor⁹ in q̃ exerceat opa uite. uide fol. 18. & hẽt a sco.li.2.di.8.q.unica

26 Vtrũ angelus supior possit illuĩare inferiorẽ. uide fo°.17. & hẽtur a sco.li° 2° di.9.q.1.

27 Vtrũ act⁹ intelligẽdi & appetẽdi sit eẽntialr̃ absoluti. uide fol. 19. & hẽtur a sco. in q̃dlʒ.q.13.

28 Vtrũ actus intelligẽdi pfcẽ diuidat̃ in actũ abstractiuũ & intuitiuũ. uide fol. 9. & 20. & trahit̃ a sco. in q̃dlʒ.q.6.

29 Vtrũ actões sint circa singularia uide fol. 20. & habet̃ a sco. in meᶜᵃ li°.1.q.6.

30 Vtrũ aliquis act⁹ possit eẽ indifferẽs. uide fol. 20. & trahitur a sco.li° 2° di.40.q.unica.

31 Vtrũ act⁹ quilibʒ sit bonus ex fine. uide fol. 20. & 21. & hẽtur a sco.li° 2.di.40.q.unica.

32 Vtrũ ãgel⁹ moueat celũ effectiue. uide.fol. 21. & trahit̃ a sco. 1 methaᶜᵃ.li.12.q.2.

33 Vtrum accidẽs sit forma sĩplex s; nõ ꝯposita ex ptib⁹ eẽntialib⁹ uide fol. 21. & 22. & habetur a sco. in methaphisica.li.8.q.5.

34 Vtrũ accidẽtia pl̃a solo numero dr̃ia possint eẽ in eodẽ sbo. uide fo°.22. & habetur a sco. in meᶜᵃ li°.5.questione.7.

35 Vtrũ angelus custodiẽs possit effectiue aliqd causare in itellectu hominis custoditi. uide fol. 22. & 23. & hẽtur a sco. li° 2°.di.11. questione unica.

36 Vtrum angelus mal⁹ nccio uelit male. uide fol. 23. & 24. & hẽt a sco.li.2.di.7.q.unica.

37 Vtrũ accidẽs possit eẽ sbm accidẽti. uide fol. 24. & trahit̃ a sco.li.4.di.12.q.1. articlo.2.

38 Vtrum angelus potuerit appetere dei equalitatẽ. uide fol. 24. &

25.& hētur a sco.li.2.di.6.q.i.
39 Vtrū angelus prius meruerit be
atitudinē ꝙ eam acceperit.uide
fol.25.& hētur a sco.li.2.di.
5.questione.i.
40 Vtrum aīa adē fuerit creata in
corpore.uide fol.25.&.26.&
hētur a sco.li.2.di.17.q.unica.
41 Vtrū aīa intellectiua sit forma sb
stantialis corpis.uide fol.26.&
trahitur a sco.li.4º.di.43.q.2.
propositione.i.
42 Vtrum aīa multiplicet multipli
catōe corporū.uide fol.26.&
27.& trahit a sco.li.4.di.43.
q.2.propositione.i.
43 Vtrū aīa sepata possit recordari
pteritorū que nouit ɔiūcta.uide
fol.27.& habetur a sco.li.4.di.
45.questione.3.
44 Vtrū aīa intellectiua sit extensa.
uide fol.27.&.28.& trahitur a
sco.li.4.di.43.q.2.ppōe.i.
45 Vtrū aīa sue pfectōi nāli relicta
possit ɔgnoscere trinitatē psona
rū in diuinis.uide fol.28.& ha
bet a scoto in quodlibet.q.14.
46 Vtrū act⁹ dilectōis nālis & act⁹
dilectōis meritorie sint eiusdem
spēi.uide fol.28.&.29.& hēt a
sco.in quodlibet.q.17.
47 Vtrum act⁹ exterior uolūtatis
addat aliqd bonitati uel malicie
ad actū interiorē.uide fol.29.&
30.& hēt a sco.in quodli.q.18.
48 Vtrū ars generet ex expimētis.
uide fol.30.& 31.& habetur a
sco.in meca.li.i.q.3.
49 Vtrū accidētia solo numero dif
ferētia possint eē in eodē sbō.ui
de fol.31.& habet a sco.in me
thaphisicā.li.5.q.7.
50 Vtrum accidentia in eucharistia
possint habere oēs actōes quam
poterāt habere in sbō.uide fol.
31.&.32.& hētur a sco.li.4.
di.12.q.2.articulo ultimo.
51 Vtruꝫ accidēa in eucharistia p
aliquā transmutatōeꝫ corrūpāt.
uide fol.32.& habet a sco.l.4.
di.12.q.3.articulo.2.
52 Vtrū actio & passio sint motus.
uide fol.32.&.33.& trahitur a
sco.li.4.di.13.q.i.
53 Vtrū aīa sit ppie diffinibilis.ui
de fol.33.& trahit a sco.li.4.
di.i.q.prima.
54 Vtrū aīa xpi poterit primo & ī
mediate pfici pfectissima uisiōe
uerbi possibilis creature.uide fo
lio.34.& habetur a sco.li.3.di.
14.questione.i.
55 Vtrū aīa xpi uideat oīa i vbo q̄
uidꝫ uerbū.uide fol.34.&.35.
& hētur a sco.li.3.di.14.q.2.
56 Vtrū aīa christi nouerit oīa in ge
nere pprio.uide fol.35.&.36.
& hēt a sco.li.3.di.14.q.3.
57 Vtruꝫ in aīa christi sm portōem
superiorē fuerit uerus dolor.ui
de fol.36.37.&.38.& habetur a
sco.li.3.di.15.q.unica.

corporis exterior facta sub for
ma uerborũ pscripta. uide fol.
54.& hẽt a sco.li.4. di.3.q.1.
78 Vtrũ baptismus euacuauerit cir
cũcisionẽ.uide fol.54.&.55. &
habet a sco.li.4.di.3.q.4.
79 Vtrũ baptism⁹ ĩprimat caracte
rẽ.uide fol.55.&.56.& habet a
sco.li.4.di.6.q.ult.articulo.1.
80 Vtrum baptizatus baptismo
Io.teneatur baptizari baptismo
xpi.uide fol.56.& habet a sco.
li.4.di.2.q.ultima.
81 Vtrum baptism⁹ fiat in sola aq̃
nãli pura ita q sola pa sit cõue
niẽs mã baptismi.lege fol.56.&
57.& hẽt a sco.li.4.di.3.q.3.
82 Vtrũ beati cognoscãt orões quas
eis offerim⁹.uide fol.57.& hẽt a
sco.li.4.di.45.q.4.
83 Vtrũ bigamia fuerit aliqñ licita
uide fol.57.&.58.& habetur a
sco.li.4.di.33.q.1.
84 Vtrũ bonũ sit cã mali.uide fol.
58.&.59.& trahit a sco.li.4.
di.36.q.1.

De .C.

85 Vtrum corpus christi sit
possibile sub spẽb⁹ pa
nis realr ɔtineri. uide
fol.59.60.&.61.& habet a sco.
li.4.di.4.q.1.
86 Vtrũ corpus unum & idẽ nume
ro possit eẽ localiter simul & se
mel in diuersis locis.uide fol.61.
62.&.63.& habet a sco.li.4.di

3

10.q.1.articulo.2.
87 Vtrũ caritas inclinet ad diligẽdũ
deũ sup oĩa.uide fol.63. & .64.
& hẽt a sco.li.3.di.27.q.unica.
88 Vtrũ caritas remaneat in patria
ita q nõ euacuet.uide fol.64.&
65.& habetur a sco.li.3.di. 31.
questione.unica.
89 Vtrum creatura possit aliquid
creare.uide fol.65 66. &.67. &
hẽt a sco.li.4.di.unica.plogi.
90 Vtru3 circũcisio cõferat grãm.
uide fol.67.68. &.69. & habet
in sco.li.4.di.1.q.5.
91 Vtrum corp⁹ xpi cõficiat sola
actõe diuia.uide fol.69. &.70.
& habet a sco.li.4.di.13.q.1.
92 Vtrũ corp⁹ xpi fuisset putrefa
ctu3 si resurrectio nõ fuisset ac
celerata.uide fol.70. & habet a
sco.li.3.di.21.q.unica.
93 Vtrũ cãlitas prima respectu õm
niũ cãbiliũ de nccitate sit in tri
bus psonis.uide fol.70.&.71.&
habet a sco.li.2.di.1.q.1.
94 Vtrũ creatio angeli sit eadẽ ãgẽ
lo.uide fol. 71.& habet ex sco.
li.2.di.1.q.4.
95 Vtrũ caracter sit forma absolu
ta.uide fol.71.&.72.& habet ex
sco.li.4.di.6.q.9.
96 Vtrũ celũ sit eẽntia siplex. uide
fol.72.&.73.& habetur ex sco.
li.2.di.14.q.1.
97 Vtrũ corp⁹ xpi possit sil' eẽ lo
calr ĩ celo & in eucharistia.uide

173 Vtru3 forma sbalis sit imediatū principiū actōis. uide fol.147. & trahit a sco.li.4.di. 12.q.2. arti° unico.
174 Vtrum forma accītalis sit sim plex.uide fol.147.148.&.149. & habet a sco. i metha.li.8.q.5
175 Vtrum fides infusa sit nobis ne cessaria respectu credibiliu3 re uelatorū.uide fol.149.&.150.et habet a sco.li.3.di.23.q.unica.
176 Vtrum. fides & scia de eodem stent simul.uide fol.150.151 152 &.153.et habet a sco.li.3.di. 24.q.unica.
177 Vtrum fides de credibilib9 re uelati fuerit necessaria ante aduē tum xpi.uide fol.153.&.154.& habet a sco.li.3.di.25.q.1ª.
178 Vtru3 fides habeat unitatem ex obo.uide.fol.154.&.155.& habet a sco.li.3.di.25.q.2ª.
179 Vtru3 forma uel aliqd ei9 pfue rit i mā ante forme generatiōe3 uide fol.155.156.157.&.158.& trahit a sco.li.2.di.12.q.2.
180 Vtrum forma baptismi sit hec ego te baptizo i nomine patris & filii & spūs sancti.uide fol. 158.&.159.& habet a sco.li.4. di.3.q.2.
181 Vtrum forma consecrationis sit illa q̄ ponit i canone misse.uide fol.160.& habet a sco.li.4.di. 3.q.2.
182 Vtrū forma sit prior mā & cō posito.& mag[..] ens u[..]roq3.uide fol.160.&.161 & habetur a sco. li.4.di.8.q.2.
183 Vtrum frui sit actus elicitus a uoluntate uel passio recepta in uoluntate.lege fol.161.&.162.& habet a sco libro.p̄.di.p̄.q.3.

DE.G.

184 Vtru3 gra sit in eentia aie. uide foliis.162. & 163.& habet a sco.li. 2.di.25.q.unica.
185 Vtru3 gratia sit btus.uide fol. 163.et habet a sco.li.2.di.26.q. unica.
186 Vtru3 genus & differētia dicāt diuersas realitates.uide foliis 163.164.et 165.et trahit a sco.li. p̄.di.8.q.3
187 Vtrum generatio sit soli9 cpo siti.uide fol.165.& habet a sco. in metha.li.7.q.9.
188 Vtrū generatio actiua & pater nitas sit eadem proprietas.uide fol.165.166.&.167 et trahitur a sco.in quodl3.q.4.
189 Vtru3 generatio in diuis sit eq uoca.uide fol.167.&.168. & ha bet a sco.li.1.di.5.q.2.
190 Vtru3 graue moueat seipm.uide fol.168.&.169.& trahit a sco.li 2.di.2ª.p.2ª.q 6.
191 Vtrum generatio filii sit eterna. uide fol.169.&.170.& ponit a sco.li.1°.di.9.q.unica
192 Vtrum genus dicat totū ee spēi

6

uide fol.170.& hẽt a sco.in metha.li° 7.q.14.

193 Vtrũ generatio fiat per actionẽ elemẽtorũ corrumpentiuz se mutuo.uide fol.170.&.171.& trahit a sco.li° 2°.di.14.q.prima.

194 Vtrũ gen⁹ habeat ꝓpriã unitatẽ ab unitate spẽi.uide fol.171.& trahit a sco.i metha.li.7.q.14.

195 Vtrũ gen⁹ & differẽª faciãt realẽ cõpositionẽ. uide.fol.171.& 172.& trahit a sco.in methaᶜª libro.8.q.5.

196 Vtrũ gratia & charitas sint idẽ: q̃re fol.172.& trahit a sco.lib° 2°.di.26.q.unica.

197 Vtrum gratia sit aliquid reale positiuũ absolutũ.lege fol.172.& habet a sco.li° p°.di.14.q.priª.

198 Vtrũ grã sit princiᵐ actiuũ act⁹ meritorii.uide.fol.172.&.173.& hẽt a sco.li° p.di.17.q.priª.

199 Vtrũ gratie infusio & culpe remissio sit una mutatio realis.uide fol.173.&.174.& habet a sco.li° 4.di.6.q.2.

200 Vtrũ generatio & corruptio sit mutatio successiua.uide fol.174.&.175.& habet a sco.in meᶜª.li°.xi.q.prima.

201 Vtrũ genus p̃dicet p se de dr̃ia lege fol.175.& hẽt a sco.i meᶜª.lio.3°.q.2.

DE.H.

202 Trũ homo licite possit uelle oppositũ eius qđ scit deuz uelle. uide folio.175.& trahitur a scoto libro primo di.48.q. unica.

203 Vtrum homo damnat⁹ ẜm rectã rationẽ possit appetere non esse ut miseriã fugiat.lege.fol.175.176.&.177.& habetur a sco.li° 4.di.5.q.prima.

204 Vtrum homo sit cõpositus ex pluribus formis substãtialib⁹.uide fol.177.178.&.179.& trahit a sco.li° 4°.di.xi.arti° primo.

205 Vtrum homines in statu innocẽᵉ generati fuissent statim ꝯfirmati in gratia.uide fol.179.& habetur a sco.libro 2°.di.14.q.2.

206 Vtrũ hoĩes illi fuissẽt generati q̃ nũc sũt electi.uide fo.179.&.180 & hẽt a scoto li.2°.di.2.q.priª

207 Vtrũ hoĩ p statu isto sit necessaria aliqua doctrina supnaturalis uide.fol.180.181.182.&.183.& habetur a sco.li° primo.q.priª prologi

208 Vtrum humanũ gen⁹ necesse fuerit repari per passionẽ xp̃i.uide fol.183.&.184.& põitur a sco. libro 3°.di.19.q.unica

209 Vtrum habitu uno diligatur deus & ꝓximus.uide fol.184.&.185.& põitur a sco.libro 3°.di.28.q.unica.

210 Vtrũ habitus meᶜ⁹ hẽat deuz p primo subiecto. uide fol.185.& trahit a scoto in methaphica.q.unica prologi.

211 Vtrum habitus sit causa actiua act9. uide fol. 185. 186 & 187. & habet a sco. li? prio. di. 17. q. 2.
212 Vtrum habit9 charitatis possit diminui. uide fol. 187 & 188. et habetur a sco. li? pri? di. 17. q. 3.
213 Vtrum homo existens i peccato mortali peccet mortal'r pcipiẽdo sacramentũ. uide fol. 188. & hẽt a sco. li? 4°. di. 9. q. unica.

DE. I.

214 Tru itellcũs sit nobilior uolũtate. lege fol. 189. 190. & 191. & trahit a sco. li? 4. di. 49. q. 4.
215 Vtrũ itellcũs sit in deo ex nã rei scdm suã forale rõez. qre fo. 191. & 192. & trahit a sco. i qdlib3. q. 1.
216 Vtrum itellect9 sit actiu9 respectu intellectionis. lege fol. 192. 193. & 194. & habet ex sco. lib? primo. di. 3. q. 6.
217 Vtrum intellectus creatus possit naturaliter uidere corp9 xpi exñs in sacramento. lege foliis. 194. & 195. et habetur a sco. li? 4°. di. 10. q. 8.
218 Vtrum intellect9 uiatoris possit scire omnes ueritates p se scibiles de deo. lege fol. 195. & 196. & trahit a sco. in quodlib3. q. 12.
219 Vtrum itellectualitas sit p se de qdditatiua ratione essentie diuine uide fol. 196. & trahit a scoto in qdlibet. q. prima.
220 Vtrum ingenitũ sit pprietas patris. uide fol. 196. 197. & 198. & hetur a sco. li? primo. di. 28. q. prima. & 14.
221 Vtrum infinitum possit a nobis cognosci. uide fol. 198. & 199. & habet a sco. i me ha. li? 2°. q. 5.
222 Vtrum in imobilib9 sit causa efficiens & finalis. uide fol. 199. & habet a sco. in metha^{ca}. libro 3°. q. prima.
223 Vtrum indiuiduatio fiat per aliquã entitatẽ positiuã determinantem naturã ad singularitatẽ. uide fol. 199. 200. 201. & 202. & hẽt a sco. libro 2°. di. 3. q. 6.
224 Vtrum imago trinitatis sit in mẽte nostra. uide fol. 202. & 203. & habetur a sco. li? primo. di. 3. q. 9.
225 Vtrum idea sit in deo supponẽdo q idea sit rõ per quã cognoscit uel producit creaturas uide fol. 203. et trahit a sco. li? prio. di. 35. q. unica.
226 Vtrum idee sint in deo rationes cognoscẽdi omne aliud a deo. lege fol. 203. & 204. et trahit a sco. li? primo. di. 35. q. unica.
227 Vtrum inherẽtia sit de essentia accidẽtis. uide fol. 204. & 205. & habet a sco. in metha^{ca} libro 7. q. 1.
228 Vtrũ ignis infernalis cruciet malignos spũs. uide fol. 206. & põitur a sco. li? 4°. di. 44. q. 2.
229 Vtrum ignis infernalis cruciet

DE .N.

DE .O.

DE .P.

257. & 258. & habet a sco libro p.di.26.q.unica.

287 Vtrum psone diuine sint equales sm magnitudinem. uide fol.258.& 259. & habet a sco. li° p.di.19. q.prima.

288 Vtrum principium uniuoce dicatur de princi° essentialiter notionaliter & psonaliter dco. uide fol.259.& 260. & het a sco.li° i.di.29.q.unica.

289 Vtrum portio supior sit potentia distincta a portione inferiori.uide fol.260.& habet a sco.li° 2° di.24.q.unica.

290 Vtrum pprietas in diuinis sit essentia uide fol.261.& trahitur a sco.li° p.di.8.q.3.

291 Vtrum psone diuine sint tantum tres. uide fol.262.& habet a sco.li° pri° di.2.p.2.q.2.

292 Vtrum productiones intrinsece possit esse plures eiusdem rationis.uide fol.262. & 263.& habetur a scoto in quodlibet.q.2.

293 Vtrum pr & filius sint duo spiratores.uide fol.263.& habet a sco. li° p.di.12.q.1.

294 Vtrum productio.s.s. sit generatio.uide.fol 263.& 264. & habetur a sco.li° p.di.13.q.unica.

295 Vtrum pr & filius spirent spm scm oino uniformiter.uide fol.264.et habet a sco.li° p.di.12.q.2.

296 Vtrum pr & filius spirent spm sanctum inquantum oino unum.uide fol.265.& habet a sco.li° p.di.12.q.1.

297 Vtrum pprietas i diuinis sit essentia.uide fol.266.& 267.& trahitur ex sco.li° p.di.8.q.3.

298 Vtrum potentia generandi in pre sit aliquid absolutum. uide fol. 267. & 268.& habetur a scoto li° pri° di.7.q.unica.

299 Vtrum psona ut est cois tribus dicat precise aliqd 2e intentionis.uide fol.269.& habetur a sco. li° p. di.23.q.unica.

300 Vtrum pmissio diuina sit aliqs actus uoluntatis diuine.uide fol.269.& 270. & habetur a scoto libro p. di.47.q.unica.

301 Vtrum ppositio ista sit uera solus pr est deus.accipe fol. 270.& 271. et het a sco.li° p.di.21.q.unica.

302 Vtrum ppositio ista deus est pr filius & spiritus sanctus sit uera.uide fol. 271.& 272. & habet a sco. li° p.di.4.q.unica.

303 Vtrum potentie aie sint realiter distincte. uide fol.272.273.& 274.& trahitur a sco.li° 2° di.16.q.2.

304 Vtrum pdestinatus possit damnari.uide fol.274.& 275. & habetur a sco.li° p.di.40.q.unica.

305 Vtrum portio supior sit portio distincta a portione inferiori.uide fol.275.& 276. & habet a sco. li° 2° di.24.q.unica.

306 Vtrum psone sint equales in potentia uide fol.276.& 277.& habet a sco.li° p.di.20.q.unica.

307 Vtrum paradisus sit locus conueniens

a sco.li° 4°.di.43.q.2.

349 Vtrũ resurrectio sit ĩ instãti. uide fol. 310. & 311. & hẽt a sco. li° 4°. di. 43. q. 4.

350 Vtrũ resurgat ĩ hoĩe totũ quod fuit de ueritate hũane nãe. uide fol. 311. & 312. & habet a sco. li° 4° di. 4. q. i.

351 Vtrũ repudiare uxorẽ ĩ lege mosaica fuerit licitũ. uide fol. 313. & hẽt a sco. li° 4° di. 33. q. 3.

DE S

352 Trũ scia specula^na sit nobilior practica? uide fol. 313. & habetur a sco. ĩ me^ca li° p. q. ultĩa.

353 Vtrũ scia sit de ente p accñs. uide fol. 314. & habet a sco. in me^ca li° 6. q. 4.

354 Vtrum sba sit prior accñte tpẽ: uide fol. 314. & habet a sco. in metha. li° 7. q. 2.

355 Vtrũ sba sit prior oĩ accñte diffinitiõe ita qp sba cadat ĩ diffinitione cuiuslibet accidentis. uide fol. 314. & 315. & habet a sco. ĩ methaphisica li° 7. q. 3.

356 Vtrũ sba sit pri^m oĩu3 etiã cognitiõe. uide fol. 315. & habet a sco. in metha. li° 7. q. 4.

357 Vtrũ spirit9 scũs pducat p mo^m uolũtatis. uide fol. 315. & 316. & habet a sco. li° p. di. 10. q. unica.

358 Vtrũ spũs scũs pcedat a pre & filio. uide fol. 316. & habet a sco. li° p. di. xi. q. i.

359 Vtrũ spirit9 sãct9 distingueret realiter a filio si ñ pcederet ab eo. uide fol. 317. & habetur a sco. li° p. di. xi. q. z.

360 Vtrũ sacmẽtũ bñ diffiniat dicẽ9 sacmẽtũ est iuisibil9 gr̃e uisibilis forma: uide. fol. 318. & habetur a sco. li° 4. di. i. q. i.

361 Vtrũ sacmẽtũ efficiat grãm. uide fol. 318. & 319. & trahit a sco. libro 4° di. i. q. 3.

362 Vtrũ sacmẽtũ hẽat aliquã uirtutẽ supnalẽ. uide fol. 320. & habet a sco. li° 4°. di. i. q. 4.

363 Vtrũ sacmẽta noue legi hẽant efficaciã a passione xp̃i. uide fol. 321. & hẽt a sco. li° 4° di. 2. q. i.

364 Vtrũ sacmẽtũ ofirmatiõis sit bñ diffinitũ. uide fol. 321. & trahit a sco. li° 4° di. 7. q. i.

365 Vtrũ sacmẽtũ eucharistie sũptum ĩ pecato mortali sumens peccet mortalit. uide fol. 322. & habet a sco. li° 4° di. 9. q. i.

366 Vtrum sacr̃m eucha^e sit sacra^m noue legi. uide fol. 322. & 323. & habet a sco. li° 4° di. 8. q. i.

367 Vtrũ sacerdos nccario teat in oĩ casu celare pctm sibi ĩ cõfessiõe detectũ: uide fol. 323. & 324. & habet a sco. li° 4. di. 21. q. 2.

368 Vtrũ oĩs sacerdos possit cõficere corp9 xp̃i. uide fol. 324. et. 325. & habet a sco. li° 4. di. 13. q. 2.

369 Vtrũ sacerdos ĩ ptãte sua hẽat bonũ qd debet eccl̃ie uir^tc sacrificii applicare persone spãli. uide fol. 325. & 326. & trahit a sco.

in quodlibet.q.20.

370 Vtrū sacerdos obligat⁹ duob⁹ ad dicēdū cuilibʒ unā missā sufficiēter soluat debitum dicēdo unam missam. uide fol. 326. & 327. & habetur a sco. in q̄dlibʒ. q. 20.

371 Vtrū siplicitas sūma hēat aliquā i se nō idēptitatē forał'r ex nā rei uide fol. 327. 328. & 329. & trahit a sco. li° p̄. di. 8. q. 4.

372 Vtrū s̄ba cognoscat p ꝓpriā spēciē. uide fol. 329. 330. & 331. & trahit a sco. li° p̄. di. 3. q. 3.

373 Vtrū singu^re sit ab itellcū nr̄o p se intelligibile. uide fol. 331. & 332. & habetur a scoto. in me^ca li° 7. q. 14.

374 Vtrū stelle agāt i istis iferiorib⁹ uide fol. 332. & 333. & habetur a sco. li° 2° di. 14. q. 2.

375 Vtrū satisfactio dēat ꝓpria cuilibʒ pctō actuali. uide fol. 333. & 334. & habet a sco. li° 4. di. 15. q. prima.

376 Vtrū sēsibile positū sup̄ sēsū faciat sēsum. uide fol. 334. & habetur a sco. in de aīa li° 2°.

377 Vtrū spes sit v̄t⁹ theo^ca distīcta a fide & caritate. uide fol. 334. & 335. & habetur a sco. li° 3° di. 26. q. unica.

378 Vtrum s̄bm pri^m scie sit cōe cōitate v̄tutl uł cōi^te p̄dicatiōis. uide fol. 335. 336. & 337. & trahitur a sco. li° p̄. di. 3. q. 3.

379 Vtrū s̄bm & passio sint idē. uide fol. 337. & 338. et trahit a sco. libro 2° di. 15. q. 2.

380 Vtrū suppo^m addat aliqd positiuū sup̄ nāʒ. uide fol. 338. & trahitur a sco. li° 3° di. 1. q. 1.

381 Vtrū satisfacere possit un⁹ hō p alio. uide fol. 338. & trahitur a sco. in quodlibet. q. 20.

DE T

382 Trū theo^a sit proprie scīa. uide folijs 338. & 339. & habet a sco li° p̄. q. 6. prologi.

383 Vtrū theo^a sit practica. uide fol. 339. 340. & 341. & hēt a sco. li° p̄. q. 8.

384 Vtrū theo^a nr̄a s̄balt'nēt alicui scie. uide fol. 342. & habet a sco. li° p̄. q. 7. prologi.

385 Vtrū totū hēat ꝓpriā ētitatē aliā ab enti^te ptiū sił' sūptaꝝ. uide fol. 342. & 343. & trahitur a sco. li° 3. di. 2. q. 2.

386 Vtrū tēp⁹ hēat eē reale positiuū extra aīaʒ. uide fol. 343. 344. & 345. & trahit a sco. in me^ca li° 5. q. 10.

387 Vtū trāss̄ba° sit possibilis. uide fol. 345. & habetur a sco. libro 4° di. xi. q. i.

388 Vtrū tēp⁹ realr' sit idē cū motu. uide fol. 345. & 346. & trahit a sco. in metha. li° 5. q. 10.

389 Vtrum tēpus sit q̄titas cōtinua. uide fol. 346. & trahitur a sco. i metha. li° 5. q. 9.

390 Vtrū tēp⁹ sit aliq̄ mō quantitas discreta. uide fol. 346. & 347.

& trahit̃ a ſco. i me^ca li° 5.q.9.

391 Vtrū tēp⁹ ſit q̄titas ↄtīnua p acci dēs.uide fol.347. & trahitur a ſco.in me^ca li° 5.q.9.

392 Vtrū tact⁹ ſit un⁹ ſeſus.uide fol. 347.&.348.& habetur a ſcoto in q.de anima.q.i.

DE V

393 Trū uolūtas ſit foral̃r libera. uide fol. 348. &.349.& trahitur a ſco.in quodlibet.q.i6.

394 Vtrū uolūtas nccãrio uelit finem clare apphēsū. uide fol.349.& habet̃ a ſco.li° p̄.di.i.q.4.

395 Vtrū uolūtas ſit i deo foral̃r ex nã rei. uide fol.349.&.350.& trahit̃ a ſco.in q̄dlibet.q.i.

396 Vtrū uoluntas dei ſit ſua eēn^a.ui de fol.350.&.35i.& trahitur a ſco.li° p̄.di.2.q.i.

397 Vtrū uolūtas cauſet effectiẽ actū uol ↄdi.uide fol.35i.&.352.& hēt̃ a ſco.li° 2° di.25.q.unica.

398 Vtrū uoluntas ſit totalis cauſa uo litiōis.uide fol.352.&.353.& hēt̃ a ſco.li° 2° di.37.q.unica.

399 Vtrū uoluntas creata ſit bona mo ral̃r q̄n ↄformat̃ uolūtati increa te.uide fol.353.& habet̃ a ſco. libro p̄ di.48.q.unica.

400 Vtrū ṽbum creatum ſit notitia actualis. uide fol.353.354.&. 355.et hēt̃ a ſco.li° p̄.di.27.q.i.

40i Vtrū ṽbum diuinū dicat ρpriū pſone genite.uide fol.355.& ha bet̃ a ſco.li° p̄.di.27.q.2^a.

402 Vtrū ṽt⁹ ſit hit⁹.uide fol.355. & trahit̃ a ſco.li° p̄.di.7.q.2.

403 Vtrū ṽtus ſit meritoria ſine grã uide fol.355.& trahit̃ a ſco.li° 3° di.36.q.unica.

404 Vtrū uoluntas bn̄placiti dei ſem per impleatur.uide fol.355.&. 356.& habetur a ſcoto libro p̄. di.46.q.unica.

405 Vtrū uniuerſale ſit aliq̄d i rebus uide fol.356.&.357.& habetur a ſco.in me^ca li° 7.q.i6.

406 Vtrū unū addat aliq̄d abſolutum ſup̄ ens.uide fol.357.& habet̃ a ſco.in metha. li° 4° q.3.

407 Vtrū unum & mlta opponãtur ut ↄtraria.uide fol.358.& habe tur a ſco. i me^ca li° io.q.2^a.

408 Vtrū ṽtutes morales ſint i uolū^te ſicut i ſbo.uide fol.358.&.359. & habetur a ſcoto libro 3° di. 33.q.unica.

409 Vtrū uirtutes morales ſit cōnexe uide fol.359.&.360.& habet̃ a ſco.li° 3° di.36.q.unica.

4io Vtrū ueſtigium trinitatꝭ diuiẽ ſit in qualibꝫ creatura.uide fol.36i. & hēt̃ a ſco.li° p̄.di.3.q.5.

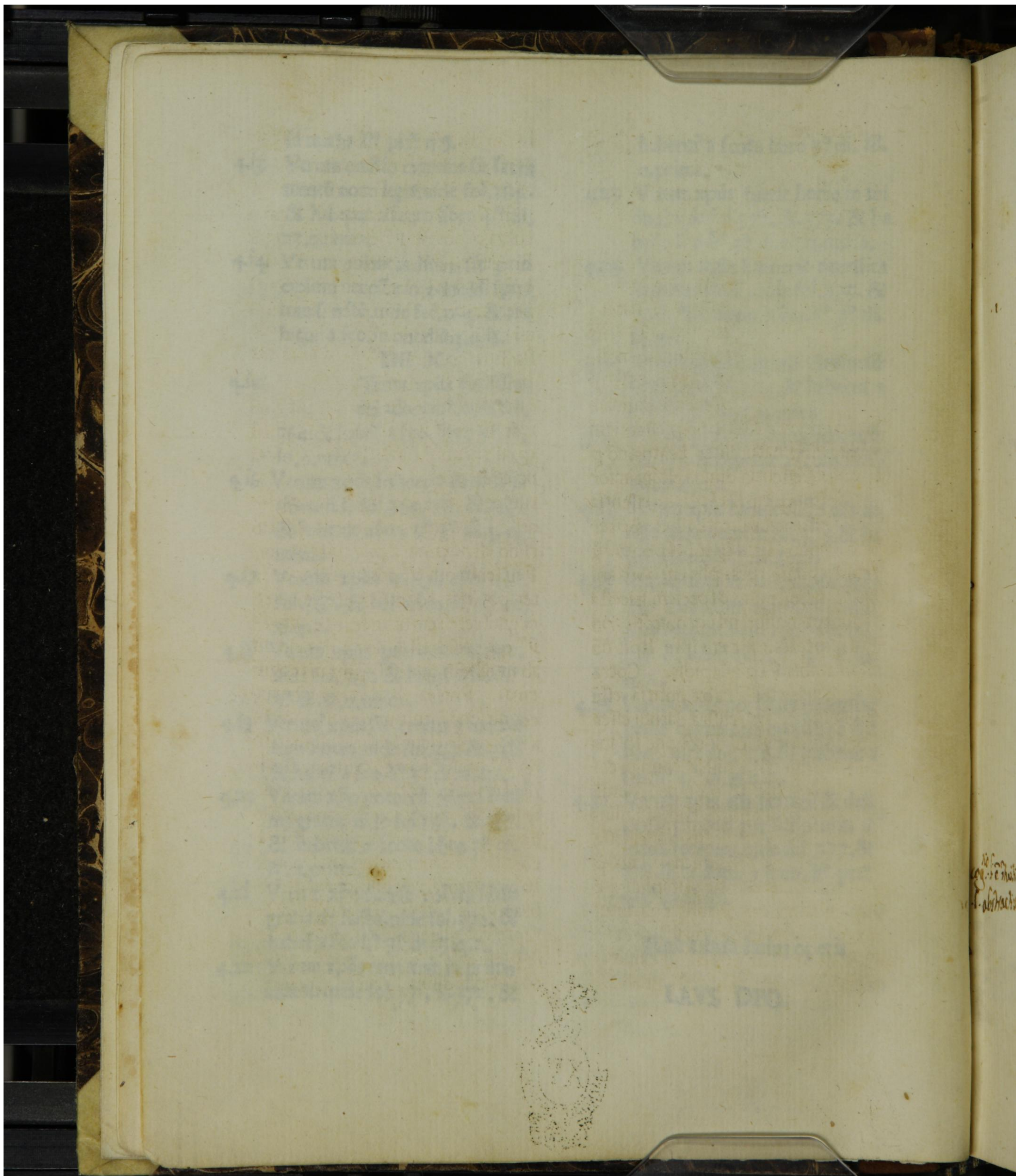
4ii Vtrum unitas realis & unitas nu meralis ſint ↄuertibiles.uide fol. 36i. 362.&. 363.& trahitur a ſco.li° 2° di.3^a.q.i.

4i2 Vtrū uniuerſaliora ſint prius nō q̄ minus uniuerſalia. uide fol. 363.&.364.& habetur a ſcoto

DE X

Finit tabula huius operis

LAVS DEO.

Incipiunt questiões magistri Iohã
nis scoti abbreuiate & ordinate per
alphabetũ sup quattuor libris senten
tiarũ quodlibetis.q.methaphisice &
de anima.

1 Trũ angelus habe
at notitiã naturã
lem distinctã essẽ
tie diuine.ꝙ non.
ꝙ aut hoc esset ꝑ
essentiam diuinam
aut ꝑ speciem essẽtie.nõ ꝑ essentiam
ꝙ tũc esset naturaliter beatus.nõ ꝑ
speciẽ.ꝙ essentia diuina est intimior
intellectui ꝗ̃ sit illa species.essentia
ꝫ põt efficacius facere illud ꝓpter
quod ponit̃ spẽs ꝗ̃ ipsa species. ꝫ
frustra ponit̃ spẽs. phs eni.z.d' ani
ma nõ uidet̃ ponere speciem necessa
riam ꝓpter aliud nisi ꝙ obiectũ non
ẽ in se presẽs.inq̃t eni ipse lapis nõ
est in anima ſ; spẽs lapidis. Cõtra
ul' ꝙ angelus nullã habet notitiã essẽ
tie diuine & tũc frustra datum esset
sibi preceptum d' dilectione ipsius
diliges dñm etc. frustra enim preci
pitur illius dilectio qd' oĩno ignorat̃
ul' habet tantũ notitiã confusã illius
essentie & tũc intellectus angeli essꝫ
potẽtial' qd' ẽ incõueniens. Rñ° ꝑ
distinguo d' intellectiõe simplici q̃ ẽ
duplex.s.intuitia & abstractia.intui
tiua est obiecti existentis ſm ꝙ exñs
est & presẽtis ut pñs est in existẽtia
actuali.abstractia ẽ obiecti ut abstra
hit ab omĩ existẽtia actuali. Ista d'°
ꝓbat̃ exẽplo & ratione.Exemplo sic
aliter sẽsus particularis cognoscit ob
iectũ & aliter fãtasia. ꝙ sẽsus parti
cularis ẽ obiecti ſm ꝙ in se est ꝑsens
& existẽs.fãtasia cognoscit idem ſm
ꝙ ẽ presẽs ꝑ speciẽ que spẽs eque re
presentat obiectum qñ existit sic qñ
nõ existit. cognitio ꝫ fãtastica est ab
stractiua.cognitio sẽsitiua ẽ intuitiua
possumus etiã habere scientiã de ali
quibꝫ quidditatibꝫ. sciẽcia aũt ẽ ob
iecti ut abstrahit ab existẽtia actuali
ꝙ cũ res qñqꝫ sit & qñqꝫ nõ sit sciã
nõ esset ꝑpetua. ſ; corrupta re cor
rumpet̃ sciẽa qd' ẽ fl'z. Ratiõe sic
qd' est ꝑfectionis in potẽtia inferio
ri nõ est negandũ a potẽtia superiori
ſ; in sensu qui est potẽtia inferior in
ter potẽtias cognitiuas ꝑfectionis est
cognoscere rem ut in se existentẽ &
ſm qd' existẽs est.ꝫ nõ est negandum
ab intellectu qui est sũpma uis cogni
tiua. Preterea de deo expectamus
cognitionẽ intuitiuã que dicit̃ facie
ad faciẽ. ꝙ sicut sensitia est facial'r
rei ſm ꝙ est ꝑsens & existens actuali
ter.sic illa expectatio. Ad.q.ꝫ d'
ꝙ licet ſm cõiter loquẽtes nõ possit
angelus ex puris naturalibus habere
cognitionẽ dei intuitiuã.tamẽ potest
habere natural'r cognitionem dei ab
stractiuã ꝑ speciẽ aliq̃ que distincte
represẽtet illam essẽtiam.licet nõ in
se ꝑsential'r existentẽ. põt ꝫ habere
cognitionẽ distinctã licet abstractiuã

nam abstractiua diuidit in confusam & distinctā penes aliā & aliā rationē cognoscendi. & talē speciē ponere n̄ ē iouenies i intellectu āg'i inditā esse a principio ita q' licet ipsa nō sit naturalis intellectui h⁹ m⁹ q' iste intellectus possit eam ex suis nat'alib; acquirere. neq; possit eā haber ex actione alicui⁹ obiecti nat'al'r agentis. q' nō pōt eam habere nisi ex actiōe essētie diuine q̄ nihil extra causat naturaliter. sūt tamē pfectiones date āgelo in sua prima creatiōe licet n̄ necessario sequant ei⁹ naturā. & dicunt naturales ut naturale distinguit contra supnaturale gracie & glorie. & quicquid angelus cognoscit uirtute illius speciei aliq̄ modo nat'al'r cognoscit

Persuadet etiā sic. q' aliqs rapt⁹ uidens essentiā diuinā cessante actu uidendi habet memoriā illius obiecti & hoc sub ratione distincta sub qua erat obiectū uisionis. & tamē nō sub ratione pn̄tis actualitat. q' talis presentia nō manet post actū in ratione cognoscibilis. unde āp'lus transeunte raptu recordabat ut ipse scribit ad cor. scio hominem ante ānos. 14. et c̄ que nō licet homini loq. post raptū aūt manet species illius obiecti i intellectu n̄ro. & hoc ē pfectionis in eo s. cōseruare speciē obiecti cessante presentia obiecti. & p ōn̄s nō est negandū ab eo. Itē psuadet sic aug. 4⁹. sup gn̄. c. 27. dies illi. vi. non erant i successione tēporis. s in cog-tione āngelica creaturar̄ ordinē naturalē habētiū ita q' angelus pri⁹ naturaliter nouit creaturam in uerbo z⁹ in gener̄ pprio & nō stans ibi rediit in laudē uerbi ex suo ope. & in illo iterū uidit rationē sequent creat'e nat'al'r. dixit eni deus fiat lux & cū facta est lux angl's uidit se in uerbo eterno. & cū factū est uesper uidit se in gener̄ pprio. prima ē matutina z^a uespertina. & cū factū ē uespe & mane dies un⁹ surrexit in laudē uerbi in quo uidit z^am creaturā ita q' illa uisio erat termin⁹ pcedent diei. / d⁹ responsio
g ad. q. q' nō habem⁹ regulā d' intellectu āge^co. neq; eni possum⁹ sibi attribuere quicq̄d ē pfectionis i intellectu simpl'r neq; tantā impfectionem q̄ta inuenit in intellectu n̄ro s rōnabile ē attribuer sibi omnē perfectionē q̄ cōuenit intellectui creato & nulla repugnantia apparet quare intellectus creatus habeat cognitionē distincte repsētantē essentiā diuinam g rōnabile ē ipsū poner̄. Ad argumentū in contrariū p; quō angelus pōt per spēm distincte cognoscere essentiā diuinā. Et cū dicit q' essētia diuina est intimior intellectui q̄ illa species. dico q' pp illa; intimitatem posset causare imediate illū actū quē causat spēs. s ille actus nō esset i potestate angeli sic nec causa eius.

pone a scoto lib 2⁹ di 3^a q. 9^a
Tr̄ angelus ncc̄io habeat p prias & distictas rōes cognoscendi quidditates distincte

[illegible marginal note]

cognitas. q nō. 8º me^{ce} forme sūt si
cut nūeri. g pfectior includit ṽtualr
impfectiorem. & p ōns erit sufficiēs
ratio cognoscēdi eā. sic maior nūer⁹
ē sufficiēs rō cognoscendi minorem

Cōfirmat. 3. d aia sic trigonū in
tetragono sic sensitīū i intellectio. &
talis uidet eē ordo formaꝝ ordinata
rum in uniuerso. s tetragonū potest
eē sufficiēs rō cognoscendi trigonū
etc̄. p̄ angel⁹ intelligit se p suam
essentiā. g & alia a se. aīns pȝ i illa. q
ōña pbat. q eod modo qdditas eius
est intelligibilis sic alie qdditates cre
ate. g si alicui intelllectui essentia sua
est imediata rō cognoscendi seipsam
pari rōne quidditas alteri⁹ erit ratio
cognoscendi se. & sic nō erūt ratōes
pprie cognoscēdi qdditates alie ab
ipsis qdditatib⁹. Cōtra intellectus
diuin⁹ pla intelligit distincte p mul
tas distinctas rōnes. & pp h⁹ ponitur
ab aliqb⁹ necitas ideaꝝ sic intellcūs
noster pla distincte intelligit p pro
prias ratōes. g intellectus angelicus
habet ples ratōes cognoscendi respe
ctu pluriū cognoscibiliū & h⁹ nō ē
ex impfectione intellcūs. q tūc non
ōueniret diuino. nec ex sūma pfectō
ne. q tc̄ nō ōueniret humano. g hoc
ē in pfectione intellect⁹ abso^{te} in se

Rº q nulla una rō cognoscēdi p̄t
eē rō distīcte cognoscēdi ples qddi
tates. h⁹ āt ondo sic. null⁹ intellect⁹
eod forma^r noscit hitua^r pla q pōt
sīn cōtradictiōe hitua^r nosse & non
nosse illud. q contradictio ē q hēat
idē formalr & nō habeat. & habeat
aliqd q formalr sit tle & ñ sit tle. g
si pōt cognoscere hitualr ipsū. a. &
non cognoscere. b. non eod noscit. a.
& . b. s ois intellectus c̄atus pōt cog
noscer unū obiectū & ñ aliud. g nl⁹
talis eodē noscit hitualr pla obiecta

p̄ ois ratio cognoscendi una hȝ
ūnū obiectū adeq̄tū in q icluduntur
pfecte oia cognoscibilia p illā ratōnē
si pla sūt p eā cognoscibilia. s ista
una ratio q̄ ponit non hȝ unū pri^m
obiectū includēs ṽtualr oīns alias qd
ditates s^m totā cognoscibilitatē suā
q ponit p̄cise habere p obo omnia
creata. nulla āt creata includit ṽtua
liter omnes creatas. p̄ ois ratio
cognoscēdi una pōt hre aliqȝ actum
cognoscendi adeq̄tū sibi. s ista q̄ po
nit eē ratio respectu pliū qdditatū
distincte cognoscēdaꝝ nō pōt haber
aliquē actū unū intelligēdi adequatū
sibi. g etc̄. Ad ar^{ta} i oppositū. ad
pri^m d⁹ q phs loquit d spēb⁹ subal
ternis qd pȝ ex p̄^a pprietate nūeri
ubi uult q sic nūs stat ad idiuisibilia
sic quidditates sūt ordiate in uniuer
so resolubiles in unitatē. nō āt loqui
mur d spēbꝫ spālissimis. Ad illud
3º d aia d⁹ q phs loquit d sēsitiua
& uegetatiua & intellectīa. nec ē sile
de spēbꝫ nūeroꝝ l figuraꝝ & spēb⁹
specialissimis. q nūi & figure maio
res includūt miores sicut ptes & s^m
totā ēti^{tem} ipoꝝ. & sc sūt sufficiētes

rões cognoſcẽdi eas. ſ ſpẽs ſupiores nõ ſic icludũt inferiores. Ad ulti mũ d? ꝙ ſil' ſtãt ꝙ angelus intelligat ſe ꝑ eẽntiã & ſpẽʒ ſuã ſic q̃cũqʒ alia a ſe. & h? natural'r excepta ſola eſſẽ tia diuina:

Tꝝ ãgel? poſſit nat'al'r cog ſcere ẽtia corruptibilia & materialia. uidẽt ꝙ nõ. ꝙ ob iectũ eſt moti^m^ potẽtie. ſ nullũ mate riale põt mouere angl'm. ꝙ agẽs ẽ ꝑ ſtantius patiẽte. ſ^m^ aug. iz. ſup gen̄. ad lram. c. v?. g̃ etc̃. ꝰ angelus põt nat'al'r appettere & diligere aliquod mat'iale. g̃ intelligere. ꝙ nõ põt dili gere ſine cognitiõe ſ^m^ aug. 4. d' t. c. 4. & x? d' t. c. p. g̃ etc̃. Rꝰ d? ꝙ ſic & oñdo duplici rõne. p̃ ſic po tentia hñs totũ ens ꝑ obo adequato põt nat'al'r intelligere aliq̃ m? omne ens. ſic uiſus habẽs colorẽ ul' luceʒ ꝑ obiecto adequato põt in oẽʒ coloreʒ & lucẽ. ſ intellect? ãgeli ẽ huiuſmõi ꝙ nõ ẽ limitat? ad unũ ens. ſic nec intellectus noſter. g̃ põt nat'al'r aliq̃l'r intelligere omne ens. z? ſic omnis intellectus potens nat'al'r intelligere ſũmũ ens põt nat'al'r intelligere aliq̃ liter oẽ ens. ꝑbat'. ꝙ ſi põt mai? põt mi? i eod' gener' potẽtie. ſ ãgel? põt nat'al'r intelligere deũ. ꝙ nat'al'r põt intelligere ſeipſũ q ẽ fc̃? ad imagi nem dei. g̃ ꝑ ſeipſũ põt nat'al'r itelli gere deũ. & ꝑ ɔ̃ns oẽ ens. Ad ar^m^ d? ꝙ intellectus mouet ſeipʒ circa obiectũ ſibi ſufficient' p̃ntatũ & cãt

in ſeipſo ſpecieʒ mira celeritate ſ^m^ aug. iz. ſup gñ. c. v?.

Tꝝ angelus ſit de ſe forma^r^ ncc̃e eſſe. ꝙ nõ. ꝙ cui ineſt formaliter ncc̃e eẽ ei repu gnat formal'r poſſibile ñ eẽ. ꝑbatio ꝙ ncc̃e eẽ & poſſibile nõ eẽ ɔ̃dicũt & cuicũqʒ ɔuenit formaliter unũ op poſitoꝝ ei repugnat reliquũ. ſ nulli creat'e repugnat formal'r poſſe nõ eẽ g̃ nulla creat'a ẽ formaliter ncc̃e eſſe mi. ꝑbat'. ꝙ ſi alicui creat'e repugna ret formal'r poſſe nõ eẽ. ꝑ nullã potẽ tiã poſſet nõ eẽ. z? ſic. quicq̃d ꝑ ducit' ab alio ɔtingent' ẽ d' ſe nõ ens ſi eni eẽt ex ſe ens non ꝑduceret' ab alio ɔtingent'. ſ oĩa alia a deo ꝑducũ tur ab ipſo ɔtingent'. g̃ omne aliud a deo ẽ de ſe nõ ens. ſ nullũ ncc̃e eẽ ẽ de ſe formal'r nõ ens. g̃ nullũ ncc̃e eſſe formal'r ẽ aliud a deo. z? ſic ſi angelus nõ poſſʒ ex ꝑte ſui nõ eſſe aut h? ẽ. ꝙ ñ põt ſeipſũ anihilar'. aut ꝙ ſibi formal'r repugnat nõ eẽ. ſi p̃ modo tũc nulla creatura poſſet nõ eẽ cũ nulla creatura poſſit ſeipſã anihi lare. ſi z? m? tũc deus nõ poſſʒ face re eam nõ eſſe. ꝙ qd' repugt̃ alicui illud cum' eo includit ɔ̃dictionẽ. & t'le nõ põt fieri a deo. Cõtra illud ẽ formal'r ncc̃e eſſe in quo nõ ẽ potẽ tia ad nõ eẽ. ſ i angelo nõ eſt potẽtia ad nõ eſſe: ꝙ talis potẽtia ꝑuenit ali cui ex materia qua res põt eẽ & nõ eſſe. 7. me^cc^. ſ in angelo nõ eſt mate ria. g̃ etc̃. z? ſic. qd' ɔuenit alicui

p se necessario sibi conuenit. q̄ eni p se insunt necessario insunt p̊ posteri orū. ꝟ eē p se cōuenit āgelo. g̊ conuenit sibi necessario. & sic erit formaliter necesse eē. Pretea 3º sic āgelus p naturā suā est formal'r incorruptibilis. ꝙ unūq̄dq; ē p se & formaliter illud qđ ē de natura sua & non p additū sibi. ꝟ incorruptibile ē đ natura & eēntia āgeli. cū sit substantialis dfa angeli. xº meᶜᶜ. corruptibile & incorruptibile sūt p̄dicata essētialia q̄ essētial'r & nō p accñs cōueniūt rebus. g̊ āgelus p naturā suā est formal'r ncc̄e esse. In ista. q. sunt 3. uidē. p̊ qđ ē eē formaʳ aliqd. 2º q̊t modis accipiẗ ncc̄e eē. 3º ex his pateᵗ pricipale q̄siᵐ. Q̄ᵐ ad pᵐ ē sciēđ ꝙ eē formal'r aliquid ē eē tale formali p̄dicatiōe. hº aūt cōtigit dupl'r. p̊ put formalis p̄dicatio distinguiẗ contra p̄dicatōnē idemticā. qñ eni aliqua sūt una res simplicissima & utrūq; illoꝝ uł alteꝝ ē formal'r infinitū unū p̄dicaẗ đ altero idemtice nō tñ formal'r. ut ista paẗnitas est diuinitas. 2º modo put distinguiẗ 5 p̄dicationē cālē. ut odor ē fumalis euaporatio. nō eni odor ē ipa fumal' euaporatio q̄ ē corpꝰ. ꝟ cāẗ ex fūali euaporatiōe. & isto mº cōuenit aliqd alicui predicatiōe formali qñ conuenit sibi p suā formā. cū g̊ q̄riẗ utrū angelus sit formal'r necesse eē nō accipiẗ formal'r ut distiguiẗ 5 idētitatem. ꝟ ut distinguiẗ 5 cālitatē. ꝙ ne cesse eē nō ē đ rōe formali & quidditatiua āgeli. tūc eni āgelus nō poss3 intelligi sub nō eē. ē g̊. q. utrū āgelo ꝟᵐ suā formā cōueniat necesse esse.

Q̄ᵐ ad 2ᵐ articulū dico ꝙ necesse eē distinguiẗ penes eiꝰ 5dictoriu3 qđ ē possibile nō eē. & possibile nō eē distinguiẗ ꝟᵐ ꝙ distiguiẗ possibile eē. ꝙ tot modis diciẗ unū oppositoꝝ q̊t modis diciẗ reliquū ꝟᵐ phm p̊ topicoꝝ. ꝟ possibile ꝟᵐ phm. vº meᶜᵉ. c. đ possibili diciẗ ẗbus modis q̄tū ad propōitū spectat. uno modo ꝙ h3 potētiā qua pōt eē & nō eē. & hoc ē duplex. uno modo p potētiam q̄ ē in ipo & in alio. 2º modo p potētiā q̄ ē in alio tm̄. & đ hoc dicit beatus anꝟ. mūdꝰ ānq̄ eēt fuit possibilis eē p dei potētiā nō p suā. ꝙ ante q̄ eēt nihil erat & qđ nihil ē nulla3 potētiā in se h3. 2º modo. ꝙ nō includit in ẗmis suis repugnātiam. & istud uocaẗ possibile logicū. eođ modo distiguiẗ possibile ñ eē. Necessariū aūt corrñs possibili nō eē p potentiā in alio ē illud qđ p nullū agēs pōt nō eē. & possibile ē illud qđ per nullū agēs pōt eē ut chimera. ncc̄im aūt corñs possibili nō eē p potētiā in ipo ē illud qđ pōtᵉ nō eē p potētiam q̄ sit in ipso. ipossibile āt ē illud qđ nō pōt eē p potētiā i ipso quo modo dicit anꝟ. mūdꝰ ānq̄ eēt ex pte sua fuit ipossibile fieri subiectiē. ncc̄im aūt corrñs possibili nō eē q̄p nō repugnāiā ad nō eē ē illud cui repugnat

nō eē. impossibile uero est illud cui re pugnat eē. Quātū ad 3^m articulū d° q̄ si accipiat̄ necc̄e eē p̄° modo nihil aliud a deo ē formal'r nc̄c̄e eē. q̄ sic eē necessa^m soli deo ꝯuenit. si accipi atur 2° modo ꝑut opponit̄ possibili nō esse cui nō repugnat nō eē. nihil aliud a deo ē formal'r necesse eē. q̄ necesse eē est illud cui repugnat ñ eē non eē aūt nulli alt̄i a deo repugnat al'r de⁹ nō poss3 facere creaturā non eē. q̄ nō pōt facere ꝯuenire creatur̄ qđ sibi forma^r r̄pugnat. Si uero ac cipiat̄ 3° modo ꝑut opponit̄ possi bili nō esse ꝑ ꝑotētiā in ipso ad nō eē sic dico q̄ angl's aīa & corpa celestia cū careāt materia q̄ subiecta priuatō ni & ꝯrietati ē illud p qđ hn̄s mate riā pōt esse & nō esse .7.me^{ce}. sunt formal'r nc̄c̄e esse. & s^m hūc intelle ctū ꝑcedūt argumenta ꝑ ista ꝯcl'ōe facta: Ad ar^{ta} in ꝯriū ad primum dico q̄ ma. est uera accipiendo nc̄c̄e eē ꝑ° eo qđ p nl'lā potentiā pōt ñ esse & ei repugnat possibile nō eē. & sic nulla creatura est formal'r nc̄c̄e esse. s accipien° necesse eē ꝑ eo cui repu gnat nō eē p potentiā q̄ est in ipso est tn̄ possibile nō esse p potentiam in alio. sic dico q̄ angelo nō repugt necesse esse. Ad. 2. dico q̄ ma. nō est uera formal'r. q̄ aliquid ꝑducitur cōtingent̄ ab alio. & tn̄ est de se for maliter ens. Ad. 3^m p3 responsio p iam dicta. q̄ loquit̄ de necesse esse p̄° & 2° modo sūpto de q̄ uer℞ est q̄ nihil aliud a deo est necesse esse. s nō t3 de necesse esse 3° m° sumpto.

Scot lib 2° dis 2a q. 2a 2a q. 3

Ter℞ angl'i duo possint siml' eē in eođ loco. q̄ nō. due es sentie totales i respcū eiusđ effectus nō pn̄t eē siml'. s angl'us exi stens in loco ē totalis cā respcū opa tionis in tali loco ꝑꝑ quā dicit̄ eē ibi g̃ cū eo nō pōt eē ali⁹ āgelus. Pre terea q̄ hn̄t eunđ modū eēndi nō pos sunt eē simul. p3 de duob₉ corpibus gloriosis q̄ nō pn̄t sil' eē. licet corp⁹ gloriosū sit siml' cū corpe ñ glorioso s angeli hn̄t eunđ modū eēndi in lo co. g̃ etc̄. ꝯ mathei dicit̄ q̄ i hōie obsesso erat legio demonū. R℞° p̄ de possibili dicenđ ē q̄ de⁹ pōt. q̄ ñ includit ꝯdictionē facere pl'es āgelos eē in eođ loco: de facto aūt uidet̄ eti s^m richardū. 4. d̄ t. dicit eni demo nes non hr̄e corpa. q̄ i illo obsesso fuit legio demo^m. si āt habuissēt cor pa ñ potuissēt eē. g̃ uidet̄ arguere q̄ si habuissent corpora corpora ipso rum simul fuissēt in eođ loco. g̃ m° q̄ non hn̄t corpora uidet̄ q̄ sint uel fuerūt sine corporibus. Ad primū in oppositū dico q̄ falsū supponitur s. q̄ angelus non sit in loco nisi p ope rationē. & dato q̄ eēt uerum adhuc non sequit̄ q̄ nō possint eē simul. q̄ unus posset operari circa illū locum una operatiōe & ali⁹ alia. Ad 3^m dico q̄ ma. illa que in multi materiis ē famosa nō est rōnabilis. nam eē in

plures angeli pnt sil eē i eodē loco

nullam habitudinē eēntialem dicit ne cessario ad illud .i. quo est. ꝯ eē ab di cit dependētiā eēntialem ad illud a q̄ est aliquid. q̄ ꝯ ratōnabilitas ꝙ plura possūt eē ab eod̄ & eod̄ modo & nō possunt eē plura in eod̄ eod̄ m° essē di in nō uideo. quare enī plus repu gnāt rei accidentalis dependentia q̄ essentialis

Tꝫ angelus possit moueri d' loco ad locū motu conti nuo. ꝓ arguit̄ ꝙ non possit moueri. 2° ꝙ nō possit moueri motu cōtinuo. prima uia sic. motus ē actus entis ī potētia sc̄m ꝙ ī potētia. 3. phi corū. ꝯ locus nō est actus nec pfectio angeli. ꝙ oīs pfectio est nobilior per fectibili aliq̄ modo. nullus locus ē no bilior angelo. ꝓ nullū indiuisibile pōt moueri. angelus est indiuisibil'. ꝯ etc̄. ma. pbat̄. ꝙ oē qd̄ mouet̄ ptim est in termino a quo & ptim in termi no ad quē. & qn̄ est totaliter in t̄mi° a quo nō mouet̄. ꝯ quiescit. qn̄ autēꝫ est in termīo ad quē total̄r est motū ꝯ indiuisibile cū nō habeat ptem & ptem nō pōt eē pti ī uno t̄io & ptim ī alio. ꝯ etc̄. 2ª uia arguit̄ sic. suc cessio in motu est ex resistentia mobi lis ad motorē. ul' medii ad mobile. ul' medii ad motorē cōmen. 4. phi. c. de uacuo. ꝯ angelus nō resistit medio nc sibiipsi ut mouenti. ꝯ etc̄. Confir matur. ꝙ sc̄m cōmen. graue in uacuo nō in tp̄e moueretur. ꝙ in uacuo nul la est resistentia q̄ posset creare suc cessionem. ꝯ angelus non magis resi stit sibi uel medio q̄ graue uacuo ul' uacuū graui si poneret̄. ꝯ etc̄. ꝓ que est proportio medii ad medium in subtilitate & densitate. eadem est proportio motus ad motum in ueloci tate & tarditate. ꝯ n'la est proportō uacui ad plenū in subtilitate. ꝯ nec angeli ad corpus in uelocitate. ꝯ oīs motus possibilis ad omnem motum possibilem potest esse aliqua propor tio in uelocitate. ꝯ nullus mot⁹ ē pos sibilis in uacuo nec angelo. Cōtra damascen⁹. i3. angeli non sunt simul in celo & in terra. & frequenter mit tuntur in terram patet per scriptu ram. Rꝫ° ꝙ sic. ratio hui⁹ est. ꝙ oē receptiuū formarum alicuius generis qd̄ non ē ex se determinatum ad ali quā unam illarum. nec est illimitatum ad illas pōt mouere ab una illaꝝ for marū in aliam. ꝯ angelus est recepti uus alicuius ubi diffinitiue & nō cir cumscriptiue. nec ē illimitat⁹ ad om nia ubi. ꝙ non est immens⁹. ꝯ potest continue moueri ab uno ubi in aliud ꝙ autem cōtinue possit moueri: patet. inter duo ubi sūt infinita ubi media. & per omnia illa pōt angelus transire ita ꝙ in nullo illorum sit in diuisibiliter. & per consequens non potest omnia illa transire nisi conti nue moueatur. Confirmatur quia anima beata secundum promissum saluatoris math. xxii° est eq̄l' āgel'. aīa

aũt xp̄i mouebāť localr. ꝙ descen
dit ad inferos sič dicit articul⁹ fidei
p̄ scriptura testāť ꝙ āgeli mittū
tur qñq; ī corpe assumpto. & si tūc
ī corpe mouebāť. ḡ in eis erat aliqua
motio passiua formalr a motiōe pas
siua ip̄i⁹ corpis. silr credibile est ꝙ
frequēter missi sūt sñ corpe. sič p;
đ āgelo misso ad ioseph đ ꝯceptiōe
uirginis. Ad arᵐ primᵐ dđᵐ ꝙ nō
ē incōuenītēs oē creatū q̄tūcūq; pfe
ctū dūm⁹ in eēntia sua nō hēat omnē
pfectionē eē capax alicui⁹ pfectiōis
lic; illa absolute sit inobilior sua nā
nā āgel⁹ h; intellectionē q̄ ē pfectio
intellectus. & tñ ip̄a ē simplr innobi
lior natura āgelica. & sic pōt cōcedi
đ p̄sentia angeli alicui corporali ubi
Ad 2ᵐ dđᵐ ꝙ idiuisibile q̄tū est
ex se nō pōt moueri nec mouere ita
ꝙ ex parte eius possit accipi ꝯtinui
tas motus. cū nō sit mobile hñs in se
cōpletā rationē mobil cōtinui. ꝙ nō
habet in se ꝙ cōtinue moueať. nō tñ
ei repugnat cōtinue mouere uel mo
ueri accipiēdo ab alio cōtinuitatem
motus. & h⁹ cōcludūt rōes phi & nō
plus. cū eni dicit. oē qđ moueť ptī;
est in tio a q̄ & ptim ī tiō ad quem
ueꝝ ē si sit tale mobile ex cui⁹ rōne
sit successio mot⁹. tñ ista successio ñ
est ſᵐ idē sui. s. ſᵐ ptē & ptē in tio
& termino. ſ in q̄tū ē aliquid utrius
q;. & cū dicit indiuisibile nō pōt eē
ptim in uno & ptim in alio. ꝙ ñ h;
ptē & ptē. ueꝝ ē đ prima q̄tiᵗᵉ ſᵐ
quā ñ ē mobile. ſ nō đ 2ᵃ ſᵐ quam ē
mobile. Ad primū đ 2ᵃ uia dicē
dum ꝙ cā successionis ī motu est resi
stēᵃ mobilis ad motorē. nō tñ talis ꝙ
mouēs nō possit uinceř mobile. tū c
eni nō moueret ipsū. nec talis ꝙ mo
bile reinclineť ad oppōitū sič in mo
tu uiolēto. ſ ē talis resistentia ꝙ mo
bile ē sb aliq̄ cui nō pōt imediate suc
cedeř ťmin⁹ itēt⁹ a motore. & illa re
sistentia mobilis ad motorē ē p̄p defe
ctum ꝟtutꝭ mouētꝭ. cū ḡ dicit ꝙ an
geli nlla est resistētia ad se. d⁹ ꝙ ex
quo āgelus nō agit ex infiniᵗᵉ ꝟtutis
actiue qñ ē in celo inter qđ ubi ē su
um ubi interra nata sūt eē multa me
dia ꝙ ꝟtute sua actiua nō pōt deue
nire ad ťminum nisi pri⁹ faciendo
illa media. & iō ē hꝯ resistētia tota q̄
reqriť ad successionē in motu. ad
ultimū dicendđ ꝙ ꝓpositio uera ē ce
teris paribus. iō motus nō ē in uacuo
ſ in propōito pōt negari. nō eni ita
se hñt hꝯ mobilia sič ibi spacia.

Tꝫ angel⁹ possit moueri đ
extremo uno ad aliud non
trāseūdo p mediū. ꝙ sic. ꝙ
si āgelus ē in loco p opatione planū
uideť ꝙ uolūtate sua pōt uelle opari
ī extremo ñ opando ī me⁹. sič pōt in
telligere extremū nō itelligēdo medi
um. p̄ corpus xp̄i pri⁹ exñs ī ce
lo nuč est ī hostia & nō trāsit mediū
ſ corpus magis sequitur leges loci
q̄ spiritus. ḡ. Contra equalis ē or
do inter partes loci sicut inter ptes

tēporis.ꝭ nulla ps tēporis pōt trāſir a futuro in p̄teritū non trāſeundo p preſens.ḡ etc̄. R̄ᷓ extrema dupliciter pñt intelligi.aut duo ubi diſtātia i nter que ē aliq̄d mediū qd᷑ nihil eſt extremoꝝ.aut duo imediata īter que ſūt media quoꝝ q̄dlibet eſt aliq̄d extremoꝝ.loquēdo d᷑ medio p̄ modo dico ꝙ angelus ſi mouet ꝯtinue nō ē totalr̄ in alio t̄mino. ꝭ ꝑtim in uno & ꝑtim in alio.uł in medio inter ambo.& nō pōt dici nec uidet̄ ꝙ ſit in ꝑte uni⁹ extremi & in ꝑte alt̄ius. & tn̄ ꝙ oīno nō ſit in tali medio inter talia extrema. ꝙ tūc eēt in duob⁹ locis diſtātib⁹ & nullo mº i medio qd᷑ nō pōt fieri ꝟtute naťali. loquēdo d᷑ mediis 2º modo dico ꝙ angel⁹ ñ pōt trāſire ꝯtinue ab extremo in extremū ñ trāſeundo p mediū qd᷑ eſt aliquid utriuſq; extremi.ꝙ tale meᵐ eſt rō ꝯtinuitat̄ inter extrema tranſita.ſic̄ p3 d᷑ diffitiōe medii. xº meᶜᵉ Si āt loq̄mur d᷑ motu indiuiſibili dº ꝙ i tali motu pōt trāſire d᷑ extreº in extreᵐ ñ trāſeūdo p mediū.ꝙ ſi trāſiret p mediū tale qd᷑ ē aliq̄d utriuſq; extremi trāſiret ꝯtinue & ñ iſtātanee

ꝭ d᷑ extremis diſtātib⁹ ē dubium quia uidetur ꝙ non poſſit ſe facere in extremo diſtāte mutatōe preciſe includēte realitatē totā t̄mi mot⁹. ita ꝙ in aliquo tēpore toto ſit in. a.ubi p̄ciſe & i parte illius tēporis ſit p̄ciſe in.b.ubi diſtāte per aliq̄d mediū in q̄ medio nūq̄ fuerit.nec i tpe nᶜ i inſtāti.rō hui⁹ ē.ꝙ ordo p̄fix⁹ a ſuperiori agēte uidet̄ eē ncci⁹ oi agēti inferiori qñ actionē p̄ciſe h3 circa ordinata ab agēte ſupiori. exᵐ ordo formaꝝ naťaliū ſibi in generatōe naturali ſuccedētiū deťiat⁹ ē ab iſtituēte naturā.iō reſpcū cuiuſcūq; agentı nāł ē necius ita ꝙ nł̄lū agēs nāle pōt facer̄ imediate acetū niſi d᷑ uino.cū ḡ a deo oi agēti creato ſit ordo ꝑtiū pricipaliū uniu̍ſi uidet̄ tał ordo neceſſari⁹ agēti creato qñ d3 agere circa illa q̄ꝝ ē tał ordo.ḡ ñ pōt āgelus abſq; oi ordie d᷑ quocūq; ubi ſe facere in q̄dcūq; ubi imeᵗᵉ. Ad primū arᵐ dº ꝙ mal⁹ āgłus pōt iordiate uel le.nᶜ o3 ꝙ poſſit aliq̄d qd᷑ ſic uult bon⁹ tñ orᵗᵉ uult.& ita ſi uult ſtatim eē i aliq̄ ſtati ē.tñ nō uult ꝙ potētia ꝓpria ſit ibi.ꝙ hº eēt iorᵗᵉ uelle.ꝭ talis potētia ſibi ñ ꝯuenit.ꝭ pōt uł̄le ꝙ d᷑ poᵃ dei ſtati ſit ibi & ueriſił̄e ē ꝙ de⁹ ꝯdeſcēdit uolūtati ſue. ad 2ᵐ dº ꝙ cor⁹ xp̄i poᵃ iſinita ſit pn̄s in altari iſta poᵃ q̄dcūq; mediū inter extrema h3 ꝑ ñ medio & ordine3 ꝑ nō orⁿᵉ.ꝙ ē ſupra illū ordinē.ꝙ p̄fingens illū ñ h3 ꝑ p̄fixo.ꝟt⁹ aūt āgeli ē limitata.

Tꝫ āgłi oēs mittāť.ꝙ ñ.danielis.7.milia miliū miſtrabāt ei & decies centena milia aſiſtebāt ei. ꝯ ad hebreos p̄.oēs ſūt āmiſtratores ſpūs R̄ᷓ.abſolute auctoritas apoſtoli concedenda ē.ꝭ diſtinguēᵃ ē d᷑ miſſiōe itra & extra.ꝭᵐ eni

cōmunē pceſſū & ordinē reuelāt ſu
periora miſteria dei prius ſupioribꝫ
ꝙ inferioribꝫ angl'is. & ita ſupiores
mittūt illuminādo & loq̄ndo inferio
ribus interius. & inferiores mittunt
exterius illa reuelata nūciare hoībus
ul' explenda. & ita nō oēs cōiter mit
tunt extra. & ſic poſſūt expōi aucto
ritates dicētes ꝙ mittūt extra. Ali
qñ aūt de ſupmis mittūt extrā pro
aliquo arduo negocio. ſic pꝫ de gabri
ele miſſo marie nūciare incarnationē
uerbi quā multi angl'i neſcierūt ante
temp⁹ incarnatōis uel paſſionis. pꝫ
iſaie in pſona inferiorꝝ anglorꝝ dicit
q̄s ē iſte qui uenit de edō tinctis ueſti
bus etc̄. ubi gl'o. dicimus angl'icas di
gnitates ad plenū incarnatiōis miſte
riū neſciſſe donec completa eēt pa⁹
chriſti & apl'orꝝ predicatio gētibus
dilatata. ſ maiores non latuit. unde
aug. in gloſa ibidē. cōſtāt angelos miſ
ſos ad beatā uirginē ad hoc nūciādū
nō latuit. ḡ ille cui h⁹ patuit erat de
ſupiorib⁹. Per h⁹ patuit ad illud
danielis. ꝙ diſtinctio ē de cōiter aſſi
ſtētibꝫ & cōiter miſtrātib⁹. apl's
loquit ad litterā. ſ indiſtincte de miſ
ſione ad intra & extra.

Tꝝ pl'es angeli poſſint eē
ſub eadē ſpē. teneo duas cō
cluſiones. prima ꝙ oīs nat'a
ſit multiplicabilis. zᵃ ꝙ nat'a āgelica
Prima ōcluſio ſic pbat. oīe ul'e
p predicationē eſt multiplicabile in
plura ſb ſe cōtēta. pbat iſta p rōnē
ul'is qd ē unū in multi & pdicat de
multi. ſ oīs natura ſpecifica ē ul'e p
predicationē. pꝫ p porphiriū q di
cit ſpeciem eē unum de qnqꝫ ul'ibus.

Pretea ſic ſe habet gen⁹ ad ſpēꝫ
ita ſe habet ſpēs ad indiuidua. ſ oē
genus ē multiplicabile in ſpēs cuꝫ di
uidat p oppoītas drias. ḡ ſil'r ſpēs
erit multiplicabilis i indiuidua. p
ſi genus nō eēt multiplicabile i pl'es
ſpecies & ſpēs in plura indiuidua tc̄
totum ambitū generis adequarꝫ una
ſpēs & totum ambitū ſpēi unū idiui
duū. cū gen⁹ cōpet ad ſpeciē & ſpēs
ad indiuiduū ſic totū ul'e ad ptē. ſe
queret ꝙ pars eēt equalis toti. & ꝙ
genus ſit ſpēs & ſpēs indiuiduum.

p oīs natura potētialis & ōhibilis
p aliq̄ nata ē eſſe maior in pluribꝫ ꝙ
in uno. pꝫ p aug. 7. de t. ubi oīa gene
ra & ſpēs pdicamtorꝝ p h⁹ a deo ex
cludit. ſ oīs natura generis & ſpēi eſt
potētialis & ōhibilis. ḡ etc̄. mi. pꝫ. ꝙ
nec genus nec ſpēs ē de ſe h⁹. zᵃ
cōcluſio pbat ſic. oīs natura ſpciᶜᵃ
ē multiplicabilis in pl'a nūo. patꝫ in
prima conclone. ſ āgelica nat'a ē ſpe
fica ſᵐ oēs. ḡ multiplicabilis in pl'a
nūo. p ſi nā āgl'ica ñ eēt ml'tiplica
bil' h⁹ eēt ꝙ ñ hꝫ māꝫ l' ꝙ titatē ſᵐ
quā poſſꝫ diuidi. ſ neutrum horum
tollit ml'tiⁿᵉᵐ. ḡ etc̄. ꝙ ñ mā patꝫ. ꝙ
tūc mā eēt pricīᵐ idiuiduatōis. h⁹ āt
ē flꝫ. ꝙ ſic forᵃ ē cōis ita mā ē cōis
ſic enim ē dare materiā & hāc mate
riā ſic eſt dare hominē & hūc hōieꝫ

pbat̃ eadẽ falsitas sic. ab illo a q̃ ens habet eẽ imperfectissimũ & potẽtiale nõ habet suã ɔpletissimã actualitatẽ. sed a materia res hʒ esse iperfectissimũ & potẽtiale cũ sit infimũ in genere sbe. g̃ etc̃. Preterea si mã esset cã indiuiduatõis seq̃ret̃ ꝙ non oia q̃ hñt eandẽ matiã eẽnt idẽ nũero & tũc ignis p̃ corrupt⁹ & aquã postea generata cũ habeãt eãdẽ materiã essẽt idem numero qd̃ ẽ falsum.

Scot 4° d. 43. q. 2.

Tertio anima intellectiua sit immortal̃. ꝙ nõ. ꝙ corrupto fine corrũpit̃ illud qd̃ est ad finẽ. sed finis forme ẽ eẽ compositi aĩa est forma corpis. g̃ corrupto corpore corrũpit̃ aĩa. p̃ ois forma dat tale esse ɔposito q̃le esse habet. sed aĩa ñ dat eẽ homini icorruptibile. g̃ etc̃.

p̃ qd̃ mouet̃ ad motionẽ alterius corrũpit̃ ad corruptionẽ illi⁹. sed aĩa intellectiua mouet̃ motu corporis. ꝙ motis nobis mouẽt̃ oĩa que sũt i nob 2° thopicorum. Cõtra sal. nolite timere eos q̃ occidũt corpus. animã aũt nõ pñt occidere. Rñ teneo. 3. ɔclõnes pria ẽ ista. aĩa intellectiua est imortalis 2a ẽ ista. animã esse imortalẽ ẽ demõstrabile. 3a ẽ ista. ꝙ a nobis nõ põt demõstrari p statu isto. prima cõclo pbat̃ sic. illa que cõicãt in obo & i m° opandi cõicãt in m° essendi. sed anima intellectiua & angl̃us hñt idẽ obiectũ s. ens & eundẽ modũ opandi. ꝙ sic angelus intelligit se intelligere. sic & aĩa. sed intellect⁹ ãgl̃i ẽ incorruptibilis g̃ etc̃. Preterea potẽtia que nõ depẽdet a corpe nec in eẽndo nec i opãº ñ corrũpit̃ corruᵗᵒ corpe. sed aĩa ẽ h⁹oi ꝙ nõ exercet opatõnẽ mediãte corpe g̃ etc̃. 2a cõclo pbat̃ ois ɔgnoscẽs distincte & pfecte aliquod subiectũ põt per ipsum deuenire in distinctã passionũ notitiã. ꝙ subiectũ ẽ causa passiõis. sed intellectus noster absolute loquendo põt habere distinctã notitiãm dẽ aĩa intellectiua. g̃ per ipsã poterit deuenire in notitiã imortalitatis que est passio eius. 3a cõclusio pbatur sic. si eẽt demõstrabilis a nobis p statu isto aut demõstratione ꝙ aut ꝑp quid. sed nc sic nec sic. g̃ nullo m° ꝙ nõ demonstratione ꝙ arguo sic. si aliquid eẽt a priori qd̃ posset demõstrare animã esse imortalem esset sua ppria operatio. sed p illam non põt pbari. g̃ etc̃. pbatio per illud non põt demonstrari animã esse incorruptibilẽ qd̃ corrũpit̃ ad corruptõẽ corporis. ꝙ per effectum corruptibilem nõ põt demonstrari causam esse icorruptibilem. sed magis oppositũ. sed ois actus intelligendi quẽ experimur pro statu isto corrũpit̃ corrupto corᵉ. ꝙ corrupta imagie. pbat̃ 2°. ꝙ ois cõcludẽs pricim q̃ cõcludit eẽ pricipiũ qd̃ eiusdẽ act⁹. sed p nl̃lũ actũ itelligẽdi ul̃ uolẽdi põt ɔcludi pricim illud ꝙ hõ sit icorruptibil̃ q̃ ẽ pricim qd̃ g̃ nc p ipʒ poterit concludi dẽ aĩa q̃ ẽ pricim q̃. 2° ꝙ ñ demõstranc ꝑp qd pbat̃ sic. ꝙ si aliqs possʒ a priori

& p causā illā ɔclōnē demōstrare.uł
eēt p aliqđ ɔmūe oi aīe. uł p rōnem
ɔmunē sibi & oi intelligētie uł ppri
am rōnē aīe itellectiue.nō primo m°
ꝙ p talē ɔcluderem⁹ omnē aīaꝫ esse
imortalē.ñ 2° m°.ꝙ itelligētia ē sba
spiritua⁹ đ qua imortalitas nō ē p se
nota.nec 2° m°. ꝙ nullā habem⁹ no
titiā đ ipsa p quā possim⁹ cōcludere
demōstratiue ꝙ ipsa sit immortalis:

Ad argumēta ad primū dico ꝙ ē
duplex finis.s.ultim⁹ q ē deus & in
termedi⁹.loquēdo de fine p° m° ē ue
ra si eēt possibile illud corrūpi.loqn
do āt đ fine 2° m° dico ꝙ finis pōt
intelligi itermi i actu uł i potēª.si p°
m° tm̄ maior ē falsa. ꝙ p nullū po
steri⁹ destruit illud qđ ē p̄us.ƀ tēia
ad finē sūt priora generatione ipso
fine.si aūt destrueret in potentia &
in actu posset cōcedi. ƀ tūc minor ē
falsa.ꝙ corpus non sic corrumpit.

Ad 2m d° ꝙ nō oꝫ formā magi da
re eē composito icorruptibile ꝙ ma
teriā cū materia sit etiā incorrupti
bilis: unde dico ꝙ causa incorrupti
bilis nō ponit effectū incorruptibi
lem si effcūs nō pōt ipsā icorrupti
bilitatē recipe. nē aūt sic ē de omni
cōposito ex materia & forma.ꝙ tał
passio repugnat sibi. Ad 3m ma.
ē falsa.ꝙ ad h° ꝙ aliqđ moueat alio
moto ñ reqrit ñ sola cōiunctio uni⁹
cū alio.aīa ē ɔiūcta corpori.ꝙ ē for
ma eius.ƀ ad hoc ꝙ aliqđ corrūpat
ad corruptionē alteri⁹ plus requirit
ꝙ oportꝫ ꝙ depēdeat ab illo.anima
aūt nō depēdet a corpore.

Tꝝ attributa diuina diffe
rant ex natā rei. arguit ꝙ
nō.aug.xv°.đ t.c.7.ł v°
nō sic i creatura sapiētia & bonitas
sunt due qualitates.ita in deo.ƀ que
iustitia ipsa est & bonitas. ex hoc ar
guo. in abstractis non est predicatio
uera nisi per se primo modo. ğ ista
sapientia est bonitas erit per se pri
mo modo uera.& per consequēs nul
la est differentia inter subiectum &
predicatum.ƀ subiectum per se in
cludit predicatū.ꝙ hoc pertinet ad
primū modum dicendi per se.ğ etc.

Contra dama.libro primo.c.4°
si iustū si bonū & si quid aliud tale
dixeris nō naturam dicis dei. ƀ que
circa naturam sūt.ƀ talia sūt in deo
ex natura rei.ğ etc. In ista questio
ne sunt multe opiniones quaꝝ unam
intendo recitare.& est opinio thome
& God.licet inter se cōtradicāt.am
bo tamē tenent conclusionem negati
uam.s.ꝙ cum simplicitate diuina ñ
stat distinctio attributorū ex natura
rei.ƀ tantū rationis.& ratio ad hoc
est talis.Quandocūq3 in aliquo extre
mo est differentia rationis cui corre
spondet in alio extremo dfa reał.đ:
rationis sumit per comparationem
ad distincta realiter. exemplum de
dextro & sinistro i colūna. qđ sumi
tur per respectum ad dextrū & sini
strū in animali.ƀ attributa diuia hñt

in creaturis aliq̄ sibi corrǣspōdētia realr̄ distincta ut bonitas bonitatem sapiētia sapiētiā. ḡ etc̄. Cōtra istā opionē ṗ arguo sic. quicq̄d pfectōis simplr̄ ē in creatura principalius est in deo ex se & nō p aliquē respectū pbatr̄ statim. q̄ pfectū semp est inde pendens ab impfecto. attributalr̄ aūt pfectio est in deo pfecte in creatura impfecte. ḡ attributū est pfectionis simplr̄ in creatura. q̄ simplr̄ melius est ipsū q̄ nō ipsū. ḡ etc̄. Probatr̄ mior. q̄ enī omē creatū i esse quiddi tatiuo ē limitatū & q̄libet eius perfe ctio eētialis. ideo a nullo tali sumitr̄ attributū. alias a q̄libet eētia creata sumeretr̄. ḡ ab illo sumitr̄ attributum qd̄ ē pfectio accidentalr̄ creature. & dicit pfectionē simplr̄. sic etiā i deo attributū nō notat primā pfectionē ḡ quasi accidentalē in bene esse. patʒ p aug. xv°. de t. c. v°. si sapiēs potēs speciosus spūs. qd̄ nouissimū posui uiderī s̄bam significare. cetera uero s̄be q̄litates. Preterea illa nō distin guūtr̄ p r̄spcū ad extra quoꝝ q̄dlibʒ continet essentiā s̄m omnē rationem idealē. pbatr̄. q̄ ratio idealr̄ corrēspō det pfectiōi creatē inq̄tū ea pficit i eē quidditatio. & p oñs sub ratiōe qua eētia illa ē limitata. & ideo s̄m diuersos gradus limitationis distīgui tur. & nō inq̄tū essentia illa est per fectio simplr̄. ḡ quodlibet attributū continet essentiā s̄m omnem rationē pfectionis idealis. ḡ etc̄. Preterea

distinc° attributorū est fundamētū di stinctiōis emanatōnū psonaliū. q̄ fili° pcedit nascēdo ut uerbū i intellectu spūs sanct° spirando ut amor in uolū tate. ḡ h° non posset eē nisi esset ali qua distinctio intellectus & uolunta tis ex natura rei. Preterea deus in telligit essentiā suā inq̄tum uera & nō inq̄tū bona. & uult eaʒ inquātum bona ab eterno & nō inq̄tū uera. ḡ in ratōne ueri & boni est formalis di stinctio. Preterea distictio pfectio nū attributaliū ē fundamētū distictō nis emanatōnū q̄ distictio ē realis. pʒ nulla aūt distictio realr̄ p̄exigit neces sario distictionē q̄ tantū est rationis sic̄ nec ens reale p̄exigit necessario ens rationis. ḡ distictio attributoruʒ nō est tantū rationis. ḡ aliquo modo ex natura rei. Preterea distinctio precedēs rationē primi distinctiui n̄ est per tale distinctū. Sʒ distinctio in tellectus & uolūtatis siue intellectio nis & uolitōis p̄cedit intellectionem q̄ est principiū distinct[m] eoꝝ que di stinguūtr̄ s̄m rationē. q̄ si nulla distin ctio eoꝝ p̄cederet nō magis distigue rent ista intellectione q̄ intellectu ul̄ uoluntate. quicq̄d enī distinguitr̄ itel lectione ut est oīno idistincta ab intel lectu distinguitr̄ etiā itellectu. Ad q. ḡ ꝑ° & dico q̄ inter pfectiones eētiales n̄ ē d r̄a rōnis. i. diuersoruʒ modoꝝ ɔcipiendi idē obiectū forma le. q̄ talis distictio ē inter sapiens & sapiētiā & utiq̄ maior ē int sapiētiā

& bonitatē. & pbant̄ ista duo mēbra p rationes factas contra opinionem p̄cedentē. ē ğ distinctio p̄cedēs itellectum. & est ista q̄ sapiētia ē in re ex natura rei & bonitas similiter. sapiētia aūt in re formaliter nō est bonitas & ratio est. Quia si infinita sapiētia esset formaliter infinita bonitas sapientia in cōmuni esset formaliter bonitas in cōi. q̄ infinitas non destruit formaliter ratione illius cui addit̄. q̄ in quocūq; gradu intelligat̄ aliqua pfectio nō tollit̄ ratio illius perfectionis formaliter p̄p illum gradū. & sic si nō includit formaliter una pfectio aliam in cōmuni. nc infinita infinitā q̄ includere formal'r est includere in sua ratione quidditātiā. ita q̄ si iclu dens diffiniretur inclusū eēt diffinitio uel pars diffinitionis eius. s̄ diffinitio bonitatis nō includit sapientiā est ğ inter ista nō idemtitas formalis ex parte rei. Sed hic sunt tria dubia. primū est. q̄ uidetur ista opinio repugnare simplicitati diuine. q̄ ex quo essentia ponit̄ quasi fundamētū attributorū. & ipsa attributa quasi circumstantia essentiam. ğ respectu essentie diuine se habent sicut actus & forme & sic in diuinis erit cōpositio. Secundū est aug. 7°. d' t. c. 4°. de magis dicit ñ ē eo pater quo deus sicut nec eo uerbū quo sapiētia s̄ est eo mag⁹ quo sapiens. ğ sicut in prima positione negat idemtitatem ita in secunda concedit eam. s̄ i prima negat idemtitatē formalem. ğ in secunda concedit eandem. ğ attributa nō distinguūtur formaliter. 3m dubium ē q̄ nō esset bonitas infinita ñ eēt eadem real'r sapiē. ita uidet̄ q̄ ratio bonitatis nō sit infinita nisi sic eadem rationi sapiētie. ğ propt̄ eandem rationē p̄p quā pōnis uerā idemtitatem inter ista debres ponere idētitatem formalem. Ad primū dubiū dicend' q̄ forma in creaturis dupliciter habet aliquid impfectionis uidelicet. q̄ est forma informans. & q̄ pars compositi aliquid habet qd' nō est imperfectionis. s̄ consequitur eam s̄m suam rationē essentialem. s. q̄ ipsa sit quo aliquid est tale. exemplū sapientia in nobis est accidens hoc ē impfectionis. s̄ q̄ ipsa sit quo aliqd est sapiens nō est impfectionis. s̄ essētialis ratio sapientie. In diuinis autē nihil est forma s̄m istam duplicem rationē impfectiōis. q̄ nec ē informās nec est pars. s̄ ē quo aliqd est sapiēs & hoc nō ponit' aliq̄ cōpositionem s̄ propter pfectaȝ sui infinitatē est pfecte idem omi ei cum quo nata est esse. Si obicias quomodo aliquis est formal'r sapiens sapiētia si sapiētia nō est forma eius. gn° corpus est animatū denominatie. q̄ anima ē forma eius. homo est aīatus nō denominatiue. s̄ essential'r. q̄ anima est aliquid eius. ğ ad hoc q̄ aliquid sit tale per formam nō requirit̄ forma informās q̄ forma nō ē forma informās totū

qđ tamē formal'r dicit tale per ipsā3
Ad 2m d° q tripl'r de9 eođ ē sapiēs & magn9 & tñ nō eođ pr & de9 q sapiētia & magnitudo sūt pfectiones quidditatie. q quicqd pficit istī pfectionib9 pficit nō ut rōnib9 suppōiti. s ut pfectiōib9 quidditatis. nō sic aūt paternitas & deitas cū ñ sint eiusđ rōis nec sint pfectiōes simpl'r sic ille: 2° m° magnitu° ē eadem deitati in qlib3 suppōito. paternitas aūt tm̄ in uno. 3° bonitas & magñtudo & alia attributa sunt eadem idemtitate mutua. q utraq3 ē formaliter infinita. ꝑ quā ifinitatē utrūq3 ē formal'r idem alteri. s paternitas & deitas nō sūt idē idētitate mutua q paternitas nō est formal'r infinita tñ ē eađ deitati. q deitas ē formal'r infinita. p3 g dictū aug°. eē uerum q eo bonus q sapiēs idemtitate adequata s'm pfectionē. & nō eo pater quo deus. s. quidditatie & adequate. q ñ ē utrūq3 pfectio simpl'r. Ad 3m cōcedo q rō sapiētie ē infinita. & ratō bonitatī ē infinita. iō h ratō est illā p uerām idemtitatē: q oppositū ñ stat cū infinitate alteri9 extremi. s h rō formal'r nō est illa: nō eni seqt ē uere idem alteri. g est formal'r idē illi. q uerā idētitas aliq̄ꝝ ad iuicē pōt esse absq3 hoc q unū includat eētial'r rōnem alterius: Ad arm pricipalē d° q in creaturis nō est aliquā uera pre dicatio in abstracto p idētitatē q̄ nō sit formalis: & ideo nūq fuit tradita ārs a logicis de pdicatiōe uera. & p idētitatē & nō formal'r. in diuinis aūt ē uera predicatio in abstracto p idemtitatē q tñ nō est formal'. Rō istius drie est ista. q accipiēdo abstractū ultimatā abstractiōe concipit qdditas absq3 hitudine ad q̄dcūq3 aliud qđ est extra rationē ppriā sue qdditatī. & accipiēdo duo abstracta illa nō pñt uniri siml'. ita q sit pdicatio uera nisi precise quidditas unius extremi sit precise eađ quidditati alterius extremi. h° aūt nō pōt eē i creaturis. q abstrahēdo realitatē generis & drie. & cōsiderādo eas pcisissime utraq3 est finita. & neutra perfecte eađ alteri nisi ꝑ 3m cui sūt eadē. & iō si abstrahant nō remanet cā idētitatis eoꝝ. & p oñs nec cā ueritatī propositiōis. ideo h est fl'a aīalitas est rōnalitas. & ecōuerso. q extrema ñ sūt formal'r eađ nec uere eađ. oppositū est in deo. q abstrahendo sapientiam & bonitatē a q̄cūq3 qđ ē extra rōe3 eoꝝ formal'r remanet utraq3 qdditas pcise sūpta for'a ifita. q ifinitas ē ratio idētitatī eoꝝ. in tali eni abstractione ramanet pcise ratio idemtitatī extremoꝝ. q nō erāt idē ꝑ idētitatē eoꝝ ad 3m a quo abstrahunt. s ꝑ infinitatē formalem utriusq3. & q ita sit patet: q non conceditur ista paternitas est innascibilitas. nec ista paternitas est spiratio actiua neq3 formaliter neq3 per idemtitatem. S3 ista concedit paternitas ē deitas & ecōuso

& ratio est. quia in primis duabus neutrum extremorum est formaliter infinitū & ideo neutrum in ratione sua sic abstracta includit rationem identitatis eius ad alterum. & sic unū de alio non predicatur. sed abstrahendo identitatem & paternitatē remanet alterum extremum formaliter infinitum. que infinitas est ratio sufficiens identitatis extremorum & per consequens ratio ueritatis compositionis affirmatiue.

Scot. 2° d. 3. q. 2. p.a Tertio angelus intelligat se per essentiā suam. quia nō omnem potētiam cognitiuā oportet denudari ab illo quod ē ratio cognoscēdi. quia 2° de anima. oportet oculum eē extra omnē colorem ut omnē colorē possit uidere. sed angelus nō denudatur ab essentia sua. ergo essentia sua non est sibi ratio cognoscendi seipsā. Preterea nihil idem patitur a seipso. quia tunc idem esset in actu & potentia. sed essentia angeli est eadem sibiipsi. ergo etc. Preterea si sic tūc illa intellectio esset eadem cū sua essentia. consequens est falsū. ergo antecedens. falsitas consequentis est nota. quia hoc ē soli deo proprium quod intellectio sua sit idem cum essentia sua. consequētia probatur. mediū inter extrema est magis idem utrique extremo quam unū extremū alteri extremo. sed intelligere mediat inter obiectum & potentiam. ergo si obiectum & potētia sunt idem magis erūt idem actus cū obiecto. Contra aliqua forma est ratio agendi secundum suam essentiā sicut calor in igne ad calefaciendū. ergo cum immālia sint magis actiua quam mālia. forma imālis erit per suam essentiam ratio agendi actione sibi cōpetente. talis ē ratio obiecti ad actus cognoscendi

In ista. q. est una opinio que dicit quod licet in actione transeunte obiectū sit separatū ab agente. tamen in actione immanente oportet obiectū esse unitum ipsi operanti & ut unitum est ratio formalis operationis immanentis sicut species uisionis in oculo. Ex hoc ultra cum esse angeli de se sit unita intellectui suo potest esse principium intellectionis que est operatio immanens. Et si obiciatur quod oportet talem formam inesse illi cui inest talis operatio. dicunt quod forma existens in alio est principium operādi. & si per se esset nihil minus esset ratio agendi. sicut calor separatus quantum est ex se esset principium caloris. sic est de esse angeli que licet per se subsistat. potest tamen esse rō operandi operationes immanentes. Contra istam opinio ponit quod intellectus sit in potentia essentiali ad actum intelligēdi que est operatio immanens. & quod tota ratio operationis sit obiectum unitum in sua operatione sicut calor in ligno est tota ratio calefaciendi.

Ex hoc arguo. nihil potest habere principiū operationis immanentis alicuius agentis nisi sit in actu per illud quod est principium talis operātionis. Sed intellectus non est in actu

p illam essētiā in h⁹ q̄ ē p se subsistēs
q̄ non informat intellectū. nec aliq̄
sibi tribuit actiuitatē. ḡ p h⁹ q̄ talis
essētia est p se existēs & p̄sēs intelle
ctui. nō pōt intellect⁹ haber̄ opati
onem eius p eā. Et cōfirmat̄ istud
p exēm suū deducen⁹ ɔ̄ eum. q̄ licet
calor sit ratio calefactōis. tn̄ n̄ ligno
si ab eo eēt sepāt⁹ ita q̄ si caler̄ dica
tur opa⁹ imanēs ipossibile ē calefacere
calore sepato a ligno. ḡ ipossibile
est lignū hr̄e istam opationē imanen
tem que est calere. ita ī propōito.

Ad. q. ḡ dico q̄ angelus pōt se in
tellligere p suā eētiā. q̄ obiectū hʒ
aliq̄ causalitatē ptialē respcū intelle
ctiōis. & ītellectus suā hʒ cālitateʒ re
spectu eiusdē sm̄ quā cōcurrit cū ob
iecto ad talem actionem pfecte pdu
cendā. & qn̄ ista duo sūt in se pfecta
& coniūcta sūt una cā integra r̄spe
ctu intellectiōis. Ex hoc arguo sic
oīs causa ptialis que ē in actu pfecto
sibi pprio sm̄ q̄ talis causa pōt cāre
effectū cālitate sibi correspondente
& qn̄ est unita alt̄i cause ptiali pōt
cū ea pfecte cāre. sed essentia angeli
ē dē se in actu p̄ corrn̄te obiecto. q̄ ē
actu intelligibilis & dē se ē unita ītel
lectui. ḡ pōt īmediate cuʒ illa causa
ptiali unita hr̄e actū intellectionis p
fectū respcū sue eētie. p̄ ī intel
lectibus hn̄tibꝫ spēs ītelligibiles ipse
spēs uirtute obiectorū cū intellectu
causāt intellectōnē. in quibꝫ specieb⁹
obiecta hn̄t eē diminutum. ḡ si in se
hn̄t esse simplr̄. s. actu intelligibile
possēt ueri⁹ causare eundē effectū. q̄
quicq̄d pōt cāri ab aliquo diminute
tali. si hʒ esse simplr̄ pōt ab illo sim
pliciter causari. sed essentia angeli est
presēs ītellectui suo. & habet eē sim
pliciter tale. s. actu ītelligibile: & sm̄
q̄d habʒ eē in spē intelligibili. ḡ etc̄.

Sʒ h̄ ē unū dubiū: q̄ nihil ē alicui
ratio operandi opatione īmanēte ni
si informet illud. essentia aūt angeli
nō informat intellectum suū. licet sit
actu intelligibilis & presens intelle
ctui. ḡ nō est ratio operandi opatōe
īmanēte. dicendū q̄ q̄ intellectus
habʒ actiuitatē suā ppriā sine obie
cto presente. ideo nō requirit̄ q̄ alte
rum alterum informet: q̄ neutrꝝ dat
alteri actū ptinentē ad suam causali
tatem ptialem. Ad argumēta prici
palia ad primū dico q̄ ratio illi⁹ ma
ioris ppositionis p̄ in potentiis sēsi
tiuis est ista. q̄ oīs potētia sensitiā re
quirit determinatū organū. ideo ex
determinato nūo organorꝝ concludit
phus 2⁹ dē aīa determinatū numeruʒ
actuū & obiectorꝝ. istud aūt organuʒ
oʒ sic esse dispositūʒ ut possit r̄cipe
ipsū sensibile sine materia: sicut uide
tur etiā in rebus corporalibus. quicq̄d
est receptīm forme sine materia nō ē
receptīm forme cōiter. ideo oportet
organū denudari a fora quā recipit
& etiam sensum qui est in tali orga
no: & ex hoc sequit̄ ppositum phi
3⁹ dē aīa. s. q̄ intellectus n̄ sit potēa

organica. & iō sepat̄ ab omni orga.
si eni reqreret aliquid illud eēt deter
minate dispositiōis sic̄ est omne orga
nū corporeū. & sic nō posset recipe
re formas omniū materialiū obiorum.
habito ḡ q̄ sit uirtus nō organica n̄
oportet ipsū eē nō tale realiter quale
illud cuius debet eē receptm̄ intelle
ctual̄r. q̄ pōt eē idem intellcūs real̄r
& in actu. & tn̄ r̄ceptiu⁹ itellectual̄r
sui & habitus sui. & cuiuslibet infor
mantis eum real̄r. q̄ talia sic r̄cepta
intētional̄r nō requirūt in recipiēte
dispōz oppositā enti reali. Illa ḡ ma
ior ꝓpositio si general̄r accipiatur
ↄcluderet omnē intellectū esse nihil.
q̄ oīs intellectus s̄m se est toti⁹ entis
& sic nihil erit enti^m. Ad 2^m dicē
dum q̄ idē pōt se mouere nō tm̄ mo
tiōe corpali. s̄ etiā spirituali. & omis
actio uirtualis pōt stare cum potētia
ad actum formalem. Ad 3^m nego
cōsequētiā. ad ꝓbationē dico q̄ intel
lectio s̄m ueritatē n̄ mediat inter po
tentiam & obiectū. s̄ est extremuz re
spectu utriusq̄. q̄ est effcūs amboꝝ.
Tꝫ plures angeli possint eē
in eadē spē. q̄ nō. 7. metha.
c. de ptibus diffinitōis. i his
que sūt sine mā idē est quodqd ē & il
lud cui⁹ est. s̄ angelus est sine materia
ḡ quidditas angeli est eadē angelo. nō
pōt ḡ distingui unus angelus ab alio
nisi quidditas uni⁹ distinguat̄ a quid
ditate alteri⁹. ḡ nō pōt esse dr̄a indi
uiduoꝝ in eadē spē. p̄ oīs dr̄a for
mal̄ ē specifica. ꝓbat̄. 8. me^{ce}. ubi for
me cōpant̄ numeris in quib⁹ om̄e ad
ditū l̄ substractū mutat speciē. s̄ an
geli sunt plures & sūt forme. ḡ dif
ferunt dr̄a formali. p̄ om̄is forma
sepata a materia habet in se totā per
fectionē sue spēi. si ḡ ponant̄ plures
angeli in eadē spē cum sint forme se
parate a materia quilibet angelus ha
bebit totā pfectionē sue spēi. & per
ↄseq̄ns un⁹ angelus erit alius. hoc est
impossibile. ḡ illud ex q̄ sequit̄. ꝓbat̄
maior. q̄ si forā nō habet totā pfcō
onē sue spēi h⁹ est q̄ pticipat eā. s̄
nō habet eā ptitipatiōe n̄ ut ē i mate
ria. ḡ etc̄. p̄ 2° dē aīa uidet̄ habe
ri q̄ multitudo indiuiduoꝝ in eādez
spē nō uidet̄ esse nisi ꝑp saluationēz
spēi. s̄ i corporib⁹ saluat̄ sufficiēter
natura in uno indiuiduo. ḡ etc̄. In
ista. q. est opinio thome egidii & m̄l
torū alioꝝ tenentiū ꝑtem negatiuaz
q̄ nō pōt in angelis ratio talis dr̄e in
ueniri. s̄ poti⁹ cū materia sit cā dr̄ie
indiuidualis. & in angelis nō sit mā
seqt̄ q̄ i eis nō sit talis dr̄. ꝓbatur
ista conclo sic. dr̄a nūlis q̄^m est ex se
pōt intendi i infinitū. s̄ infinitas per
se nō intendit̄ ab aliq̄ agente. ḡ cum
angeli sit pfectissima entia. nō potīt
in eis tal̄ dr̄a inueniri. p̄. 4. me^{ce}
masculus & femina non dr̄nt spē. q̄
masculinitas & feminitas sūt dr̄ie ac
cidētales forme humanitatis. ḡ omnes
dr̄ie formales sūt differentie specifi
ce. ḡ etc̄. Contra istam op. arguo

ſic omnis quidditas q̃tũ eſt de ſe eſt cõicabilis. etiã quidditas diuina. ex q̃ patet ꝙ cõicare eſt perfectiõis. ꝟ nul la quidditas eſt cõicabilis in idẽtitate nũali niſi quidditas infinita. g̃ oĩs alia erit cõicabilis cum diſtinctione nũali. g̃ etc̃. ꝑ oĩs quidditas crea ture põt intelligi ſub ratione ul'is ſn̄ ɔdictione. ꝟ ſi quidditas angeli eſſet de ſe h°. contradictio eſſꝫ intelligere ſub ratione ul'is. ꝙ cõtradictio eſt di uinam eſſentiã intelligere ſub ratione ul'is. ꝙ ratio intelligendi repugnat obiecto. ꝑ anime intellectĩe diſtin guũtur nũero. g̃ & angeli. ɔñ patet ꝙ ſicut angeli ſunt forme imateriales ita anime. Ad. q. dico ꝙ oĩs natu ra que de ſe nõ eſt actus pur⁹ ꝟm illã entitatẽ ꝟm quã eſt natura põt eẽ po tentialis ad illam entitatẽ que eſt h̃ na tura. & per ɔñs põt eſſe h°. & ſic de ſe non includit aliquã entitatẽ ſig'ar ſic nõ repugnat in qualibet illarũ in ueniri. ſolũ g̃ illud qd' eſt neceſſe eẽ eſt de ſe hoc. ꝙ quicqd põt eſſe in na tura eſt ibi. Ad ar^ta opiniõis dc̃m ad pri^m in fo^a arguendi eſt fallacia cõſequentꝭ. infinitas nõ intẽdit. g̃ n^c pluralitas. nõ eni pluralitas nũalis eſt de ſe infinita licet poſſit ſtare cuꝫ ea ꝙ ſibi nõ repugnant. licet g̃ nullus intendat infinitatẽ. tñ aliquis poteſt intendere pluralitatẽ que de ſe nõ eſt infinita. ꝙ ſic cõpatit̃ ſecũ finitatẽ ſic̃ infinitatem. Ad z^m dico ꝙ in fo^a arguẽdi eſt fallacia ɔñtꝭ ſicut in

alio argum̃to. uerꝫ eni ẽ qd' uult p̃hs ꝙ dr̃a nõ formalis nõ ſit ſpecifica. ꝟ ex hoc ñ ſequit̃ ꝙ dr̃a nõ ſpecifica eſt nõ formal'. accipit̃ g̃ a p̃ho ꝙ dif ferentia formalis eſt ſpecifica. ꝟ nõ ꝙ omnis formalis ſit ſpecifica. alias fallacia ɔñtꝭ cõuertẽdo indefinitã in ul'em affirmatiuã poſſet etꝭ argui op poſitũ ſic. oĩs dr̃a formaꝝ ẽ ſpecifi ca. ꝟ dr̃a hõis albi & ſocratꝭ nigri ẽ dr̃a formaꝝ. g̃ homo albus & ſocra tes niger drñt ſpecifice qd' eſt falſũ

Ad argum̃ta in ɔ̃riũ ad primũ d° ꝙ p̃hs intelligit de materia hoc eſt de entitate ɔhente ꝑ ſe quidditatẽ. tam̃ applicando ad materiã que eſt altera pars cõpoſiti. dico ꝙ ĩtẽtio p̃hi fuit ꝙ oẽ nõ hñs materiã ꝓ aliqua natura cõponente quicqd eſt & illud cui⁹ ẽ ſũt ideꝫ ꝑ. ꝙ oẽ tale poſuit de ſe h° & formal'r neceſſe eſſe. quicqd autẽ põt eſſe i natura formal'r neceſſaria eſt actu in ea. ꝟ diſcordamus ab eo in principio. ideo diſcordam⁹ in ɔcl'õe

Ad z^m dico ꝙ dr̃a formalis põt dupl'r accipi. ul' ꝓ dr̃a formali. uel ꝓ dr̃a formaꝝ ſic̃ in ratione differẽ di. ꝑ modo maior eſt uera & minor falſa. & ꝓbatio ſua includit fallaciaꝫ ɔñtis. ꝙ ñ ſequit̃ forme drñt. g̃ for mal'r differũt. ſic̃ non ſequit̃ plures hõies drñt. g̃ i humanitate differunt ſi z° modo accipiat̃ maior eſt falſa ad probationẽ dico ꝙ p̃hs loquit̃ de forma que indicat quidditatẽ. & de illa uerũ ẽ ꝙ nihil addit̃ ꝟ ſbtrahit̃

qd nō uariat spēȝ. Ad 3m dico ꝙ maior dupl'r pōt intelligi. uno modo forma sepata a materia hȝ in se totaȝ pfectionē sue spēi pcise ex h° ꝙ est sine materia. ul' ex h° ꝙ nō hȝ eā pti cipatie ab alia. p° modo ē fl'a. ꝙ cum ois nā creata sit nata eē i infinitū tūc haberēt pfectionē infinitā qd ē omīo fl'm. 2° modo est et fl'a. & petit pri cipiū ꝗ forma illa sit sepata a matia q̄ est altera ps cōpositi. & a materia q̄ dicit entitatē indiuidualē. & tunc pȝ ꝙ angelus nō est forma separata a materia utroqȝ modo dicta. ꝑ alīo tm̄. Ad ultimū dcm. ꝙ maior pro positio est fl'a. s. ꝙ multitu° indiuidu orū sit solū ꝑ saluationē spēi taȝ in corruptibilib⁹ ꝙ et in icorruptibili b⁹. d' corruptibilib⁹ pȝ. ꝙ nā huāa ml'tiplicat ꝑ rpatōe ruine āgl'oꝝ. d' icorruptibilib⁹ & qbuscūqȝ aliis et pȝ. ꝙ ois natura creata est potential' & non de se hoc. ideo est multipli cabilis.

14 Scot. d. 5. 2. q. 2a Tꝝ āgeli boni in p° instanti sue creationis fuerūt btī & mali miseri. ꝙ sic. ꝙ in p° in stanti fuerūt btī btitudine naturali. g° sil'r btitudine supnāli. pbatio ōñe. ꝙ cā efficiēs btitudinis supnat'alis ē ef ficacior cā efficiente btitudinis nālis g° citi⁹ potit pducere suū effectum añs pbat'. ꝙ āngl'i in p° instanti habue runt intellectū pfcm̄ & uolūtateȝ & obm utriusqȝ pñs. g° fuerūt btī beati tudine nat'ali in p° instanti. p° boni in p° instanti fuerūt in gratia. g° in p° instanti fuerūt beati. añs pȝ per aug. iȝ d' ci. dei. c. ix. dicentē ꝙ de⁹ siml' fuit creans angl'oꝝ naturā & largiēs gratiā. ōña pbat'. ꝙ angelus statim si ne discursu sequit' suam pfectionem nat'alem. cū g° dispō supnat'al'. s. grā nō magi repugnet pfectiōi supnat'ali ꝙ dispō nat'al' pfectiōi nat'ali. g° etc.

Ō ezechiel' 18. tu signacl'ȝ sil'itudi nis plenus sapiētia & pfectus decore in delicits padisi dei fuisti. Ad istā q. al'r est respondend' d' facto. a liter de possibili. loquē° d' possibili teneo duas cōcl'ōes. prima est ista. ꝙ boni in p° instanti potuerunt esse beati. 2a est ista ꝙ mali in p° instanti potuerūt eē miseri miseria culpe. & nō tm̄ misia pene. prima ōcl'io pbat' sic. beati tudo nō pōt esse ab aliq̄ nisi a deo. g° ꝑ q̄cūqȝ istāti bti° est possibil' inesse a deo ꝑ illo btitudo est simpl'r possi bil'. ꝑ dare btitudinē ē deo possibile ꝑ omi instanti. & angl's ꝑ omi instāti ast capax. ꝙ habuit pfectā naturam in p° instāti sic in 2°. g° possibile fuit ipm in p° instanti esse beatū. 2a cō clusio pbat'. potētia potens hr̄e per fectam opationem & nō limitat' ad opationem rectā pōt habere ipsā nō rectam. ꝑ angl's in p° instanti habuit potentiam ultimā pfectam. & ñ limi tat' ad operationē rectam. g° in prio instanti potuit ñ recte operari & ita peccare. ꝙ illa bonitas itelligibil' po

tuit imoderate amari. Sz ista con clusio multis nō placet. ideo arguūt ɔ eam. prima ratio sit ista. si angelus potuit peccare in p̄ instanti. tūc peccatū aut inesset ei a deo. aut per actū propriū uolūtatis sue. nec sic nec sic. ḡ etc. ɔña patet assumēti diuisio nem. mi. pbatr. q̄ q̄ nō a deo pz. q̄ ñ a uolūtate sua. pbatr. q̄ oīs opa° q̄ incipit cū esse rei ē effectiue a cā pducente rem i eē. exemplū. q̄ descensus grauis sil' incipit cū esse rei. iō descēsus ḡuis cāt a generāte ḡue. ḡ actus malus nō potuit esse effectiue a pprio actu p̄ si uolūtas angl'i peccauit in p̄ instanti. ḡ nō peccauit. ɔña pbatr. q̄ si peccauit in p̄ instāti. ḡ ñ potuit ñ peccar. ḡ necio peccauit. q̄ si potuit ñ peccar aut po° añ actū. aut potentia cū actu. ñ p̄ m°. q̄ ante prim instans ñ fuit in ipo potentia. nō z° m°. q̄ i illo instāti in q̄ peccauit non potuit non peccare. p̄ z° sic. due mutationes quaꝝ tmin⁹ ad quē uni⁹ ē termin⁹ a q̄ alteri⁹. nō pñt sil' eē ⁊ creatio & peccatū sūt due mutationes isto m° se hñtes. ḡ nō possūt eē simul. p̄ 4.° sic. null⁹ pōt peccare nisi sit debitor iustitie. q̄ iustitia & peccatū sūt ut priuatio & hītus. ⁊ angelus in p̄ instanti nō fuit debitor iustitie. ḡ etc. ⁊ rōes iste sūt ɔ eos sic ɔ istam ɔclusionē. nā prima rō dicit q̄ pria opa° nō pōt esse ab eentia. ⁊ a producēte. ⁊ opatio ñ sua nō pōt sibi eē meritoria. ḡ nō potuit mereri in p̄ instanti. z^a ratio etl ē ɔ eos naz in q̄cūqz instāti pōt peccar i eodē instāti pōt mereri & ecōuerso. ⁊ per aliā rōnē in p̄ instāti si ñ eliciat actū meritoriū ul' bonū ñ pōt nō peccare q̄ nō potētia añ actū. ḡ etc. z^a rō nō ualz. q̄ passiōes q̄ sequūt se soluz ordine nāe pñt esse sil' duratiōe. naz luna in eodē instanti tpis in q̄ accipit lumē a sole diffūdit ipsū in alias partes medii. si aūt fiat uix d' mutatiōe dico q̄ peccatū in p̄ instāti ñ ē mutatio. q̄ mutatio ē d' priuatiōe i hītū & ecōtrso q̄ ñ se ɔpatiūt i eodē istāti duratiōis. iō ñ ē muta°. ⁊ passio de gener passiōis. 4ª etl rō ñ ualz. q̄ iustitia ē duplex. s. infusa & acq̄sita prima pdit unico actu. ḡ ipsa pdita ñ pt āpli⁹ peccar. q̄ ñ ē debitor iustitie. q̄ nō hz iustitiaz. sarracen⁹ etiaz qui caret ista iustitia non posset peccare. ideo argumentuz non tenet de iustitia infusa. nec tenet d' acquisita q̄ illa potest amitti multis actibus iniustitie elicitl. iustitia ḡ illa cui⁹ debitor hō ul' angelus ē naturalis potentia uoluntatis moderandi inclinationē naturalem que ē libertas arbitrii. & istum recepit angelus. ideo peccare potuit. Dico ḡ q̄ i primo instanti potuerūt esse miseri miseria culpe penes illud māifestū incomodē qdē nunc infligitur pro culpa. tamen non proprie fuisset pena. q̄ non punitia q̄ tñ ñ includit ɔdictionēz. iō fuit deo possibile. d' facto āt d° q̄ nc

boni fuerūt bti nec mali fuerūt miseri ī p̄ instāti. ꝯ bonis p₃ p mgr̄m sen. ꝯ mal̄ p₃ p scripturā. nā isa. 14. quō cecidisti lucifer qui mane orieris. Et ezechiel̄. 28. in deli. padisi dei fuisti

Ad primū ad pn̄cipale dr̄m ꝙ cā efficacior nō nccīo citi⁹ ꝓducit effe ctum ꝙ̄ causa min⁹ efficax. si agens sit uolūtariū quale agēs ē de⁹ respcū btitudinis. Ad 2m dicēdū ꝙ utru₃ āgeli boni fuerūt ī gratia ī p̄ instāti ē dubiū. ad aug. q uidet̄ h⁹ dicer̄. d⁹ ꝙ aug. loquit̄ ꝯ grā grati data ꝯ q̄ nihil ad propositū.

Scot. 2. d. i. q. 6.

Trꝝ angel⁹ & aīa differant spē. ꝙ nō. q₂ si eēntie drn̄t spē. ꝰ & potētie q̄ fūdant̄ ī eis. & si potētie. ꝰ & opatōnes. ꝰ & obiecta 2⁹ ꝯ aīa. ꝟ ɔn̄s ē fl̄₃. ꝙ idem ē ob₃ āgl̄i & aīe. Ite₃ 2⁹ sic. si sūt alteri⁹ spēi. ꝰ una ꝟm se totā erit no bilior altā. & per ɔn̄s qdlib₃ indiui duū nobilioris erit nobili⁹ q̄libet īdi uiduo ig̃bilioris. & tūc ul̄ oīs āgelus erit nobilior oī anima l̄ ecōuerso. & cū capacitas sequat̄ natā₃ tūc ul̄ ca pacitās cuiuslib₃ angl̄i erit maior ca pacitate cuiuslib₃ aīe l̄ ecōuerso q̄ꝝ utꝝq₃ ē fl̄m. ꝙ se hn̄t sic excedentia & excessa. Item 3⁹ sic. āgl̄s & aīa sūt natura pares & officio dispares aug. ꝯ li. ar. c. 3. ꝟ paritas nat̄e nō ē in drn̄tib⁹ spē. ꝰ etc̄. Itē q̄to for ma creata nobilior tāto distinguitur in pl̄es gradus nobilitati. pl̄es eni sūt forme mixti q̄ elemētares & pl̄es for me aīati q̄ inaīati. & forte pl̄a aīalia q̄ plante. ꝰ plura differentia specie erūt in natura intellectiua q̄ non in tellectiā. qd̄ nō pōt esse nisi angel⁹ & anima differāt specie. In ista. q. cō clusio ē certa ꝙ angelus & anima dif ferūt specie. Ratio est ista forme eius dem rōnis habent eandē rationē perfi ciendi materiā & nō perficiēdi. ꝟ aīa natural̄r est ꝑfectiua corporis orga nici ut forma. angelus non est perfcō alicuius materie. ꝰ etc̄. S₃ que sit ratio isti⁹ distinctiōis specifice diuer simode dicit̄ a diuersis. dicūt eni aliqui ꝙ ratio distinctionis est unibili tas ad materiā & n̄ ūibilitas ad mate riā Cōtra forma ē finis materie 2⁹ phicoꝝ. ideo distinctio materie ē ꝓp̄ distinctionē forme & nō econuerso unde mēbra cerui differūt a mēbris leonis. ꝙ anima differt ab aīa. ꝰ spe cifica distinctio n̄ est per materiā & nō materiā. ꝟ est prior distictio actu um in se. Confirmatur. ꝙ enim h̄ natura est talis & illa non. ideo hec n̄ est illa. ꝰ ratio perficiendi & non p ficiendi non est prima ratio distictia

Ideo alii dicunt aliter ꝙ grad⁹ in telligendi maior & minor in angelo & in anima est primum distinctiuu₃ unius ab alio. ꝙ angelus intelligit sin̄ discursu loquendo de intellectu natu rali. anima autē cum discursu. & isti modi sunt distincti specie & alter i⁹ rationis ergo et cetera. Cōfirmat̄

p simile. q2 aia sensitia nõ distinguitur in brutis ñ s^m diuersos gradus senti endi. & ibi ẽ dña specifica: g ita põt eẽ hĩ distinctio penes diuersos modos intelligendi i pfectiorẽ & impfectio rem. Cõtra aia nõ discurrit circa principia. discurrit aũt circa cõclo nes. g si cognoscere sic & sic est alte rius spẽi requirit intellectũ & intelli ctualitatẽ alteri9 spẽi. g in eadez aia erũt duo itellcũs & due itellectualita tes alterius speciei. unus uel una qua intelligit principia. alius quo itelligit cõclusiones. p aia beata i obiecto btĩfico nõ discurrit. discurrit ãt cir ca obiectũ nãlr cognitũ. g in aia be ata erit alia itellectualitas spẽ ut itel ligit deum. & alia inq̃tũ intelligit ali quid aliud nãlr. Ad. q2 g d9 q oẽ qđ põt ager ẽ ens hñs pri^m actũ. & prior est s^m naturã ratio act9 primi s^m se q̃ in cõpatiõe ad actũ z^m cui9 põt esse principiũ. unde licet illud quo tale ens est pricipiũ act9 secũdi nõ sit aliud a natura sua. nõ tñ pria entitas sua est natura sua ut est prĩci piũ talis actus secũdi. s natura sua ut in se est hoc. & ita prima distictio entis nõ est p naturã suã inq̃tum est principiũ talis operationis. s p natu ram suã ut ẽ h9. licet p idemtitatẽ est pricipiũ actus secũdi. sic in proposi to licet nãa angelica sit pricipiũ in telligendi & uolendi. & aia similiter ita q iste poteatie nihil addunt ultra eẽntiã anime cũ pricipiũ est hĩ natura

& illa ad se. & ista ẽ pria distictio ad quã seqĩ illa dña pricipiorum opandi q ẽ hĩ nãa. iõ ẽ pricipiũ tal opatõis & ñ ecõuerso Ad ar^ta ad pri^m d9 q potẽtie drñtes spẽ ex pte fũdamti ñ tñ ex pte obi pñt hre act9 drentes spẽ inq̃tũ illi actus dependent a fun damto illius potẽtie: licet inq̃tũ de pendẽt ab obo sũt eiusđ spẽi. intelle ctio g angeli & aie est eađ spẽ ex p te obi. s nõ ex pte fũdaméti Ad z^m cõcedi põt q q̃dlibet idiuiduum uni9 excedit q̃dlibet indiuiduũ alti9 s qđ sit illud dicetur alibi. Ad 3^m aug. d9 s^m aug. mecũ. q aia sola ueri tate prima forma t. pp h9 quiđ nihil ẽ ea supi9. qđ ẽ uerum i rõe obi i quo qescit. & i h9 aia ẽ par ãglo. q nã in tellectual ñ põt qetari ñ in obo infi nito. & sic intelligẽa ẽ auctoritas & oĩs similes.

16 scot. d. 3. 2. q. 4. Trum ãgls possit pficer acciplẽ do 9gtõez a rebo q ñ. oz rce ptñi denudari a toto genere recepti bili z9 đ aia. s ãgls nõ denudat a spẽ b9. g etc. mi: pbat. q cũ ppõe đ cãis itelligẽa ẽ plena formis. p aug z9 sup gñ. ad lraz. agel ẽ pstati9 patiẽte s cor9 ñ ẽ pstanti9 spũ s^m eunđ. g cor9 ñ põt ager i angelũ. g angel9 ñ põt acqrer 9gtõz a rebo. p sic se hz mod9 eẽndi aie nre ad mođ eẽndi ãgli. sic mod9 opandi ad mođ opan di. s itellcũs nr ex h9 accipit 9gtõz ã rebus corpalibo. q q ad eẽ cõposi ti dependet ã corpe & unir corpi. s Scotus 2° dis. 3 pa 2a questio 4a

angelus quo ad esse nᶜ depēdʒ a cor pore nec unit̄ sibi. ḡ nec quo ad re ceptionem cognitionis dependet ab eo. Contra omne qd̄ cognoscitur cognoscitur per sil'itudinē rei cogno scibilis. ꝭ angelus cognoscit singular̄ ḡ per sil'itudinem singularis. ꝭ simi litudo singularis non est concreata si bi. ꝙ qua ratione similitudo uni⁹ ea dem ratione similitudo alteri⁹. cū ḡ singularia possint esse infinita tunc haberent species ifinitas sibi concre atas. In ista. q. est una opinio que tenet partem negatiuam. ꝙ si sic. tc̄ angelus haberet intellectum agentem & possibilem. ꝯn̄s est falsum. ḡ an̄s ꝯ ꝯn̄a est mānifesta. falsitas ꝯn̄tis ꝓba tur p̊ de intellectu agente. ꝙ ad hoc ponitur intellectus agens ut per ip̄ʒ potentia intelligibile fiat actu intel ligibile ꝭ primū obiectum intellcūs angelici est actu intelligibile. ꝙ quid ditas immāl'is. ḡ non habet intellcm̄ agentem. Preterea d̄ intellectu pos sibili patet. ꝙ intellectus possibilis qn̄qȝ est in potētia. intellectus angeli semper est in actu. Preterea corpa superiora h̄nt qualitates & ꝑfectiões suas sibi possibiles ab aliis non rece ptas. ꝭ sibi concreatas. ḡ multo magi spūs angelici qui inter omnes spiri tus creatos sunt superiores habebūt suas perfectiões & qualitates sibi cō creatas & a reb⁹ non receptas. p̄ intellectus agens & possibilis non di stinguitur nisi ꝑ cōpatōnē ad fātasmā

ta. ꝭ in angelo nō sunt fātasmata. ḡ nec istoꝝ intellectuū. d̄. ḡ nec a rebꝫ receptio. Contra istā opinionem arguo ex eisd̄ principiis. angelus hʒ intellectū agentē & possibilē. ḡ pōt accipere notitiā a rebꝫ. ꝯn̄a est cōis mihi & eis. an̄s ꝓbat̄. potentia actia que non est iperfectiōis in creat̄a nō est neganda a suprema creatura. ꝭ an gelus est superior hōie. & intellectus agēs qui est potētia actia i hōie nō ē impfectiōis i eo. ꝭ ꝑfectiōis. ḡ nō est neganda ab āgelo qui est creatura su perior. ḡ etc̄. p̄ angelus hʒ intelle ctum possibilē. ḡ & agentē. ꝯn̄a ē no ta. an̄s ꝓbat̄. i oi eo qd̄ forma rcipᵗ necesse est dare potentiā receptiuaʒ ipsius forme. etiā si recipiēs non p̄ce deret duratione receptionem ipius forme. ꝭ āgelus recipit formā aliam a se. ḡ hʒ potentiā intellectualē r̄ce ptibilem illaꝝ. ḡ etc̄. p̄ ex. 3. rōne eoꝝ arguo ꝯ eos. nc̄c̄e est omnē itelle ctum nō h̄ntem in se obiectum depē der̄ ab obo aliq̄l'r. ꝭ h āgl's n̄ hʒ obʒ i se cuiuscūqȝ rei corruptibilis. ḡ de pendʒ ab eo i itellectiōe. Ideo ma gister hēric⁹ al'r dicit ad istā. q. ꝙ an gl's itelligit ꝑ hitū ꝯcreaᵐ q repn̄tat qdditatē. & si illū hitū n̄ hērʒ nihil intelligerʒ. nᶜ singl'are nᶜ ul'e. singu lare enī ꝭᵐ ipʒ nō addit sup̄ ul'e n̄ duplicē negatōʒ i eēn°. ḡ nᶜ i ꝯgl'cē do. ul't ḡ ꝙ ul'e p̊ intelligit̄. sinʳᵉ aūt non primo intelligitur. ꝭ 2°. & hoc probat sic. Sicut res se habet ad

opinio henrici d habitu concreato

esse sic ad cognosci 2° me^ce. s̄ singulare non addit q̄ ad esse super ul'e. ḡ cognitio eius non addit aliquid sup cognitionē ul'is. Preterea si singulare itelligeret' s̄b propria ratiōe impediret cognitionē ul'is. q̄ eni singulare impedit cognitionē. ideo fit abstractō. ḡ etc. p̄ si possent singularia p̄ intelligi posset de eis acquiri proprius hitus. q̄ proprius hitus ex ppriis actib9 generat'. & p ōns c̄ singularib9 esset pprie sciētia qd̄ ē fl'3

Cōtra istum habitum quē iste pōit ar° sic. irrationabile & indignū est q̄ natura intellectiua suprema sine iflu xu spāli ipsius dei nō possit acquirere cognitionē aliq̄. staret eni sic truncus. q̄ talis natura sine tali hitu non plus esset intelectualis q̄ nā lapidis cum istud sit ualde incōueniēs. ḡ icōueniens est illud ex quo sequit'. Ad pri^m ar^m d° q̄ tota entitas singularis nō cōtinet' in ul'i. q̄ singulare addit sup ul'e. qd̄ suppono sic ip̄e suppōit ḡ nec tota cognoscibilitas singularis cōtinet' in ul'i. Ad 2^m dico q̄ singulare nō impedit cognitionē. q̄ est intelligibile. alias de9 nō cognosce3 ip̄m. & si dicas q̄ intellectus noster n̄ cognoscit singulare p̄. dico q̄ hoc ē impfectionis p statu isto. Ad 3^m dico q̄ si hitus accipiat' put hilitat potentiam. sic non oport3 poner' in intellectu angeli aliquē habitū. q̄ intellectus eius ex sua natura ē hilitat9 ad intelligend' sic graue ad mouend' deorsū p̄ter hoc q̄ spēs ille itelligibles sb̄sūt liber ipio uolūtati sue. alias eq̄ nāliter inclinaret. sic graue inclinat deorsum. si t̄n ponat' ibi habitus potest poni habitus singularis sicut ul'is. s̄ nō ptinebit ad diffinitionem nec erit habitus sciētificus ptinēs ad sciētiam. q̄ scientia ē p se quiddita^m

Ad. q. ḡ d° q̄ angelus pōt pficere i cognitionē rex & ipsam a rebus recipere. dico ḡ q̄ angelus. 4. mōis pōt recipere notitiā a reb9. ita q̄ ueritās. q. stet in. 4. cōclusionibus. Pria sit ista. angelus cognoscit singulare ut singulare est. 2^a est ista. esto q̄ tal' notitia esset concreata angelo adhuc necessario reciperet a rebus notitiā existentie actualis ipsius singularis & etiam accidentiū eius. 3^a sit ista. dato q̄ haberet concreatam notitiam singularis & existentie contingentis adhuc necessario reciperet a rebus notitiam iutuitiuam singularium. 4^a sit ista species uniuersales posset recipere a rebus si non essent sibi cōcreatē. Prima conclusio probat' q̄ angelus potest cognoscere hoc singulare ut hoc. q̄ talis cognitio nō est inproportionata. nec repugnat itellectui creato. s̄ nō potest cognoscere ut hoc per rationem uniuersalis. q̄ hec natura ut hec n̄ continet' s̄b uniuersali^te. si ḡ ōgscat' singl'are h° ut h°. h° erit p ppriā spē3 sigl'aris. s̄ n̄ ē pbabile q̄ oēs spēs sigl'ariū omnium possibilium cognosci sint' angelo

Contra

responsio de ... in 4 conclusio nibus

cōcreatē. q cū talia sint infinita tūc haberz actu spēs ifinitas. 2ª pbat q ex notitia quidditatū ulīū q̄ sunt necessarie nō pōt cognosci cōplexio cōtingēs. ſ exn̄tie rez ul nō existētie sūt cōtingentes. g nō sufficit habere notitiā qdditatū ulīū ad hoc q cognoscat hoc singulare existere s. sor. currere. g oz ipsā recipe a rebꝫ. Cōfirmat. q si hz rōes tioz cōplexiōis cōtingent. s. me sedere cras sibi concreatas. qro aut hz eas deīate aut nō si determinate. g ipossibile ē angeluz p ipsos terminos habere notitiam q h° sit cōtingēs. si nō determinate. g nūq p istos termios hebit q sortes determiate sedeāt. g istā notitiā recipiet a rebꝫ. 3ª pbatur oīs cog scens alic⁹ existentiam nō cognoscit ipsā sēp ituitie. ſ pōt eā cognoscere abstractie. nā angelus cognitiōez ituitiuā singlariū hz in uerbo. in genere uero pprio abstractie exn̄tie cognitō nem hz. g ad cognitionē intuitiuam in gener pprio ncc̄io requirit obm reale ul ipa res ut pn̄s est. p̄ ipossibile ē aliqd ituitie cognoscere per speciē ul hitū eque repsentātez rem qn̄ existit sicut qn̄ nō existit. ſ oz q āgelus ipsam notitiā recipiat a re si hz eam. q āt hēat pbo. q qd ē possibile potētie inferiori nō ē negand a supiori. ſ talr cognoscer ē possibile potentie sēsitie. g etc̄. 4ª pbat āgelus hz intellectū agentez & possibilem pbatū est supra. cū g itellcūs

agens possit abstraher. g etc̄. Ad arta op. ad primū d° q equiuocatur d p. dupl̄r eni pōt accipi. uno mo° p adequato intellectui. alio m° pro aliq̄ cōi p pdicationē. p m° arm non hz ueritatem. q tl̄e obz n̄ pōt eē aliqd singlare imāle. q oz illud esse naturalr & uirtualiter seu eminēt contentū oīm cognoscibiliū ab ipo intellectu. singlare aūt imāle nō continet uirtualr oīa cognoscibilia ab intellectu q pōt se extēdere ad oīa singularia. oportz g q p accipiat 2° modo & tūc extēdet se ad intelligibilia & sēsibilia. cū g sensibilia sint intelligibilia in potētia oz q hēat intellectū agentē reducentē illa ut actu itelligātur ab eo. Ad 2m dico q qualitas celi a tota naīa creata nō pōt creari g a deo debuit sibi ɔcreari. ſ qualitates alioz q̄ pn̄t cāri a creatura deus pmittit illas habere suās pprias cālitates. Ad 3m dicend q ma. est fl̄a q distinguūt seipis formalr & p cōparationē ad obiecta l ad illa ī quibꝫ obiecta relucent. Ad argumenta pricipalia ad primū d° q āgelus est intelligētia plenā formis ulibꝫ. ſ non singularibꝫ. aliū pcessū cōcedo in argumēto. Ad aug. d° q nullū cor⁹ pōt ager ī spm ut totale agens. ſ ut cā ptial sic. Ad 3m d° q argumētū ē sophisticum. & nō seqt n̄ depēdet a corpore ut sit act⁹ corpis. g n̄ depēdz ab eo ut ab obo. anima autez dependet a corpore ut actus corpis

Scot. 2° d. 9. q. 2ª
11

Trũ ãgel' possit loq̄ itellctũ aliter alteri ãgl'o . ꝙ ñ. ꝙ eẽ ãgl'i ẽ itimior sibi ꝙ̃ sua itel lectio ꝑ illa itimitate nõ obstãte un⁹ ã gel' uidꝫ suã itellectiõꝫ eẽntialẽ alteri⁹ igit̃ frustra sit locutõ d' eo ꝙ ãte locu tiõeꝫ fuit notũ ḡ nõ loqt̃ : Preterea si posꝫ loq̄ pri⁹ õꝫ eñ loq̄ ãgelo ꝓpi quo. & oĩb⁹ aliis eq̃ pñtib⁹ q̃r utrũq; ur icõueniẽs. ꝙ uidet̃ ꝙ posꝫ loq̄ cui libet sñ alio Preterea ãgl'us nõ itel ligit nisi p spẽs inatas: ꝑ istas hꝫ quili bet ãgelus de õi sibi itelligibili . ḡ ois ãgelus õe sibi itelligibile hẽt ꝑ̃us omĩ modo q̃ põt eẽ sibi ꝑ̃us. ḡ frustra fit locutio [õ: dama. l. sctõ. c. ꝫ2° ad q̃ stionem istã dicẽd'. est ꝙ sic quia ãgl'us potest cãre imediate in alio ãgl'o con ceptũ illi⁹ obi d' q̃ loquit̃ ꝙ ꝓbo dua bus rõib⁹ prima ẽ ista. Omis loq̄ns cãt imediate i eo cui loqt̃ cõceptũ de quo loqt̃ si põt . ista ꝓbat̃ ꝙ loquens pricipaliter itẽdit exprimer̃ cõceptũ suũ intellectui cui loqt̃ ꝫõe aũt ãgens nat̃ale stati inducit si põt illud quod pricipal'r itẽdit ꝑ ãgl' ꝑ t õceptũ suũ cãre i alio ãgl'o ḡ. etc̃ mĩ. ꝓbat̃ illud qd' sufficiẽter ẽ in actu ꝑ respctũ ali cuius effctũs põt illũ cãre i rceptõ ꝓ portiõto & aꝓximato . ꝑ. ãgl's habẽs notitiã alic⁹ obi. ẽ suffitiẽter i actu ꝑ ad cãnd' itellctõeꝫ i⁹ obi ḡ. etc̃. Se cũda ẽ ista ãgl's supior õgnoscit iferio rẽ ituitiẽ ꝙ õe õgscibile a põ iferiori ẽ õgscibl'e a supiori . nc̃ aũt ãgl's infe rior õgscit se ꝑ eẽntiã suam ituitiue ḡ dato ꝙ distet local'r supior ituitiẽ õg scit iferiorẽ ꝫ ḡ etc̃ Ad ulteriorẽ de claratõeꝫ sũt duo uidẽda primũ q̄t gi gnat̃ i intellctũ audiẽtis ab ãgl'o loq̄n te. ꝫm qual'r ãgl's possit loqui uni & nõ alteri si sũt eq̃ distãtes Quãtũ ad primũ dico ꝙ põt cãr̃ actũ itelligẽ di tm̃ & ñ spẽꝫ & poterit cãr̃. spẽm tm̃ & ñ actũ & poterit cãr̃. utrũq;

Primũ ꝓbo ꝙ locutio põt eẽ d' ali quo hitual'r noto auditui & tũc ñ gi gnit̃ spẽs ab ãgl'o alia ab illa q̃ habe tur ꝙ tũc due spẽs ei⁹ d' obi eẽnt i eo deꝫ rspctu ei⁹ d' ḡ. cãbit tm̃ actũ co gnoscẽdi sñ creatiõe spẽi Secũduꝫ ꝓbo ꝙ miõr ꝟtus actiua nõ põt ipedi re maiorẽ a sua actõe. ḡ si supior õsi derat aliq̄t i genere ꝓprio pũ. a. iferi or uolẽs sibi loq̄ d' b. nõ poterit ipedi re suã actõeꝫ d' a & tc̃ ñ cãbt itellcti onẽ d' b. ꝙ due itellectões ñ pñt ineẽ sibi. & certũ ẽ ꝙ aliud cãbit: ꝙ uult õ ceptũ suũ alii cõicare q̃tũ põt ꝫ ḡ cã bit spẽꝫ ipsi⁹. b. si non ꝑ̃hat̃ itellctũ supioris ꝫm ꝓbo ꝙ si ãgl's audiens nõ hẽat spẽꝫ isti⁹ singl'aris d' q̃ loq̄ns loqt̃ itellctũs su⁹ erit receptiu⁹ speti ei & actus õgscẽdi & itellctũs angl'i loq̄ntis ẽ suffitiẽter i actu ꝑ ad gigni tionẽ utriusq; Quãtũ ad scd'ꝫ dico ꝙ sicut ẽ i põtãte ãgl'i uti hac spetie imꝑatiua q̃ ad unã itellectõnem ad cãnd' actũ õgscẽdi itellectus isti⁹ l' isti us : sic si hñt pl'es itellectões eẽt i ptã te ei⁹ ꝙ notitia gigneret̃ i ista itelligẽ tia & ñ i illa ꝙ nõ magi determinatur

passiuū nātale ad patiēdū q̄ actū na tale ad agēdū. sic ḡ illud actū qd̄ de se sbest uolū. p̄ t dē se agere & nō agere p̄p ei9 ipiū ad agere sic pōt illud actū d̄terminare se ad agēd̄ i hoc pas siuū & nō i illud.

18 Scot' 2° d. 2. q. 2. Trū i anglo actualr exn̄te ncēe sit ponere aliqd mēs̄as duratōz exn̄tie ei9 r̄alr dif ferēs ab eo. q̄ sic tēp9 differt r̄aliter a motu & p hoc m̄sat ipsum pbat̄ 4° phicoꝝ tēpus. n̄ ē uelox neq; tardū mo tus aūt ē uelox & tārd9 ḡ. a sili aliud ab āglo ē m̄sans ipsū āglm Itē 2° sic q̄titas pmanēs & successiua sūt ei usdē generis ḡ. utraq; ē ad a suo sbo. maxie si sbm ptiet ad gn̄s sbe ḡ. sic q̄ titas pmanēs ē ad ab eo c9 ē m̄sa ita q̄titas successiua Contra dē illo ali o si sit q̄ro q̄ durat. i esse si se ipso ḡ pari rōe exn̄tia āgl poterit seipsa du rare formalr: q̄ illud n̄ ē pfectius ip sa actualr exn̄a ei9 cū sit q̄i passio ei9 si aūt alio a se absoluto durat i eē erit pcessus iinfitum i mensuratis & m̄sis

In ista. q. una opio tenēs pte affir matiuā pōit em cū hr̄e rōz m̄se & eē pprie q̄titatē & pōn̄s r̄alr differt ab exn̄a āgli q̄ n̄ ē i se formalr q̄ta & i dīsibil Cōtra illud qd̄ si eēt distin ctū ab aliq̄ eēt posterius eo naturaliter ē i dē ei si icōpossibile ē aliud eē sine eo ḡ si icōpossibile ē āglz eē sn̄ aliq̄ extri seco qd̄ sit m̄sa actual exn̄tie ei9 cū illud si eēt ad. eēt pōi9 nātale seq̄r q̄ n̄ ē aliud ab. exn̄a ei9 i si ē ad & pōn̄s

posteri9: poterit actnal exn̄a ei9 esse sn̄ eo sm ōdctōe & ita n̄ erit ncēm po nere illud Cōfirmat̄ q̄ distictio ali q̄ꝝ quoꝝ unū pprie inē alteri nō con cludr nisi lex distitōe actuali l pō li ul' m̄sit talia q̄ sic se hn̄t adifice3 sic aliqua q̄ꝝ unū ē sepabile ab alio li 3m addo q̄ 7° meth. c. dē ptibo diffi. pabola soctis ma. l mi. mltos autori. seduxit dixit em q̄ si nō eēt circls. nisi i ere nō p̄p hoc eēt circul diffinitio eris & a sili iferēs. nō o3 cānes eē dē diffi: hōis. l3 hō nō sit sine carnibo. q̄ dato q̄ nūq̄ eēt pōibil sepatō: adhuc ōclu dit ista eē distīcta ex ppria rōe circu li & triāgli & cū pbat̄ sepabilitas ex una pte ōcludr. d. ex alia S3 ipposi to nullū istoꝝ ōtigit q̄ pte li nō ē aliq̄ sepatio actual ul pōl nec se hn̄t ad inficē sic aliq̄ distīcta sepabilia. q̄ ni chil distictū ab alio r̄alr sn̄ q̄ nō pōt esse sn̄ ōdictōe. ē prius eo S3 l ē po sterius eēntialr. l sil n̄a cū eo, isto aūt qd̄ pōit ad si eēt. eēt p9erius nātalr.

Ad. q. ḡ. dd̄: q̄ m̄sare ē q̄titatem ignotā p q̄titatē notā mag certificare certificatiō ā aliq̄n pōt ā p q̄titatem exn̄tē i re l. iimagiatiōe sic as artifex pit9 aqua q̄titatē q̄ h3 i sua imagia tiōe: m̄sat q̄titatē q̄cūq; sibi occur rentē aliq̄n p q̄titatē i re pōt fieri. tri pliciter uel excedētē quō itellcti s cer tificat dē q̄titate miori p accessū ei9 uel rcessū a q̄titate maiore & h° mō m̄sa ponit̄ i qditatibo reꝝ & sic m̄sa ē pfectius m̄surato q̄ debet eē notior

natãalr ipo & h⁹ m⁹ aliq̃n põit m̃sa ĩ gener̃ colorꝝ & d̃r prima m̃sa oim̃ ẽ tiũ z⁹ m⁹ p excessa· cũ q̃titas mĩor q̃ ẽ magis nõ.ẽ ps q̃ti. maioris q̃ ẽ min⁹ nota & tũc q̃titas minoris mot⁹ ex nat̃a rei ẽ m̃sa maioris mot⁹: z⁹ m⁹ p eq̃lẽ q̃titatẽ quõ m̃sat̃ q̃titas ig̃ta p aliã q̃titatẽ notã eq̃lẽ sibi p applica tõnẽ siue s̃r põitionẽ & ꝙ illud quod ẽ m̃sa ex nat̃a rei dꝫ eẽ noti⁹ nat̃aliter mẽsurato iõ isto m⁹.unũ eq̃liũ non est mẽsura alioꝝ nisi illa equalitas fuerit magis nota ex nat̃a rei & h⁹ m⁹ si tẽp⁹ ẽ alia q̃titas a motu: & notõr eo p̃t eẽ m̃sa mot⁹ ex nat̃a rei: Ad ꝓpositũ g̃ applica⁹ d⁹ ꝙ i actuali exña ãgl'i ñ oꝫ q̃rere aliq̃ m̃saꝫ itrisecã aliã a na tura rei m̃sate & pꝫ ꝙ si poneret̃ po neret̃ h⁹ z⁹ m⁹ ꝙ nec excedẽs nec ex cessa sꝫ eq̃l'. neq; eñ ista exña ẽ mẽsu ra sui ipi⁹ sic̃ q̃titas distĩcte ꝯg̃ta· p̃t eẽ mẽsura sui ipi⁹ s̃m ptes suas cõ fuse ꝯg̃tas/ ñ sic i exña ãgl'i cũ sit i di uisibil'. Ad primũ p̃ricipale pꝫ ꝙ ꝯña ñ ualꝫ d' tp̃e & motu. ꝯpan⁹ ad exñaꝫ ãgl'i· & ad phm z⁹ phicoꝝ d⁹ ꝙ illud ꝙ cõcludit drãꝫ mot⁹ & tp̃is nõ cõcludit ~~ad distĩctũ i an⁹~~ eẽ aliud ab exña ãgl'i. Ad zm pꝫ· ꝙ nõ cõ cedit̃ ãd eẽ i exña ãgl'i .qd' sit ꝓprie q̃titas. neq; id'isibl'e d' genere q̃titat! ꝙ illa exña uid'r posse nesci absq; õi alio addito.

Tꝝ i ãgl'o actual'r exñte sit formal'r succ⁹ ꝙ nõ· q̃titas ñ p̃t r̃ecipi i nullo q̃to. sꝫ succ⁹ ẽ q̃ti tãs g̃ nõ põt r̃ecipi i an⁹.q ẽ id'isibil'

Cõfirmat̃ rõ.ꝙ q̃titas ꝑmanẽs: nõ põt recipi id'isibl'r g̃ nec q̃titas suc cessiua. Preterea pri⁹ & p⁹terius i rõe numeri. pũt iteg̃re rõꝫ tp̃is .sꝫ ubicũq; ẽ succe⁹ ibi ẽ pri⁹ & p⁹teri⁹ & ibi iuenit̃ rõ numeri & mẽsure .si g̃ i actuali exña ãgl'i eẽt succe⁹ forma l'r ipsa mẽsurat̃ tp̃e. ꝯ.nõ ẽ nec̃cm d̃ꝫ c̃are unũ ãgl'm.qñ c̃at aliũ. g̃ põt ẽs ãgl'us eẽ alio nõ exñte. g̃ iste.q fuit alio nõ.exñte & ẽ cũ eodẽ nũc existẽte uidet̃ eẽ.prior isto & eẽ ei⁹ nõ cũ isto p̃cedit ei⁹ eẽ ut cũ isto. In ista.q.ẽ una opiõ q̃ dic̃ ꝙ ĩ exña actuali ãgl'i ẽ succe⁹ formal'r ꝓ qua ar.multipl'r p̃ sic aug. s̃r geñ. ad lrãꝫ libro & .c. i⁹. sic̃ aer ẽ f̃cũs lucid⁹. sꝫ fit lucidus alias abs̃ẽte sole aer remãet lucid⁹. sic se h̃ẽt c̃at̃a r̃spcũ d̃ei p̃ uolũ. d'ina nõ ẽ r̃spcũ ꝯdictoꝝ ut ꝯdictoria sunt sꝫ d̃e⁹ i eternitate potuit ul'e c̃are ãge lũ unũ & eũ d' anichilare. g̃ uoluit ip sũ esse & nõ esse. oꝫ g̃ assig̃re diuersa nũc ad tollẽd' istã ꝯdictõeꝫ. ita ꝙ uolu it ista eẽ ꝓ diuersis nũc absq; r̃spectu ad tẽpus. g̃ illud aliud & ãd nũc: nõ p̃t esse nisi nuc̃ eui. g̃ i an⁹ est succe⁹

Preterea d̃e⁹ potuit c̃are agl'm in nocentẽ & postea potuit peccare & nõ peccare circu⁹ omni tẽpore. il le g̃ angelus prius fuit innocẽs q̃ pe cator g̃ in ei⁹ existẽtia. fuit pri⁹ & p⁹ teri⁹ g̃ succe⁹. Cõtra istã positiõeꝫ ar. ꝙ includat ꝯdictionẽ ꝙ ubicũq; ẽ successio ibi ẽ pri⁹ & p⁹terius: sꝫ ista

nõ sũt sil' ĩ mo. adueniẽte p⁹teriori
desinit eẽ pri⁹. & p ɔñs pri⁹ uetera
scit & p⁹eri⁹ nouũ ẽ. p̄ si nc̄ cui de
ficit. & nõ sẽp manet idẽ. h⁰ nõ p̄t
eẽ p̄p defcm̃ sbi. q: sbm manet idẽ ne
q; p̄p aliq̃ cãm corrũpẽtẽ. q: ñ uider̃
posse assigri aliq̃ cã corrũpẽs g nõ de
ficit. & p ɔñs ñ ẽ succe⁹ ĩ angl'o. ɔ̃.
istã positõez ar. & p̊ q: ɔ̃dicat sibiip
si. q: si ĩ angl'o deficit eẽ. qd' ẽ ĩ p̄sẽ
ti nũc & hẽt eẽ qd' ẽ isequẽti nũc p̄t
eẽ ãgl'i deficere ĩ q̊lib; istãti. primũ
ẽ ex se l' g eẽ ãgl'i nõ erit ĩ aliq̊ nũc.
ul' o; q: eẽ ei⁹ cũ p̊ nũc sit cũ secũ⁰.

p̄. ipossibile em̃ qd' dic̃ iferri nõ
iferr̃ ex h⁰: q: euũ ponit̃ id'isibile' ꝫ
ex negocione tp̄is. q̄ neg⁰ ẽ icõpossi
bil' poni eui. & p̄p istã iopossibilitatẽ
seq̃ ip⁹le d' angl'o. ñ ẽ rõnale q: ꝫ istã
op̄. qcq̄t ẽ pri⁹ nã. ẽ pri⁹ duratiõe q:
ex p̄te sui nõ repugt sibi eẽ pri⁹ du
ratione ita q: absq; ɔ̃dictiõe p̄t eẽ sñ
p⁹teriori r̃spcũ cui⁹ dicit̃ pri⁹ nat̃a

Ad primũ ar. op̄. iꝓbate dd'. q:
ĩ illa mora e͂ndi. q̄ p̄cise ẽ successiua
ẽ inouatio & ps ei⁹ una recedit & al
a succedit. nl'la tñ ĩnouatio ẽ ĩ exña ã
gl'i ẽ ista mora. sic ponit̃ ead' caro ñ
habens partẽ. & partẽ sb ead' q̃tita
te pmanẽte q̄ caro ẽ absq; extẽsiõe. l'
diuersitate ptiũ ei⁹ cui accidit. tal' ex
tẽsio. Ad ₂m d⁰. q: nũc põt d'fice
re q: ex se rapti trãsit. l; sbm ei⁹ ma
neat idẽ nec aliq̊d agẽs corrũpat ip̄m
& q: nc̄ tp̄is defitiat sbo suo d'fitiẽte
ẽ p se' ꝫ q: sbm defitiat d'ficiẽtẽ nc̄ tẽ
poris h⁰ accidit. D⁰ g ad. q̄. q: ñ ẽ ne
cessitas ãq̄ ponẽdi succõez ĩ aliq̊ an⁰
q̄ sit ĩ eo formal'r. q: quicqd ẽ in eo
põt manere id' sic̄ ãgl's man; idẽ & p
ɔñs ois r̃spcs ɔñs absolutũ. Ad ar
prie op̄. ad primũ qñ ꝓbat̃ p illud
stl'e q: aĩa c̃atõe res h; eẽ cũ uno nc̄
& cũ alio q: nl'la illaꝝ hẽt̃ ɔplete ali
qua cãtõe c⁹ oppositũ uider̃ stare po
sita tl'i cãtiõe d⁰ q: ista ꝓpõ ẽ distiguẽ
da ꝫm cõpõez & diuisionez q: ĩ sẽsu
ɔposito uera ẽ q: illud ñ hẽt̃ aliq̃ c̃a
tiõe ɔpletie c⁹ oppsitũ stat. stãte tl'i
c̃atõe ita q: ista sit sil' ꝫ ĩ sẽsu d'iõis ẽ
flã. q: & ip̄a mũ⁰ poterit ñ eẽ ita lic;
põita fuerit c̃a⁰. q̄ res nltimate hẽt su
um eẽ ita ĩ ꝓp. l; c̃a⁰ ãgl'i fuerit po
sita. p̄t tñ d'isim hac põ stareq: ãgl's
ñ sit. Ad ₂m dd'. q: l; d's uoluit ã
gl'm ꝓ isto nc̄ eẽ. & ꝓ. a⁰ n. tñ prius
sũt uoluta ab eo ip̄a oba q̃ ip̄a nc̄ m̃
surãtia p̊ g q̄rẽda ẽ ptãs. quõ uult an
gl'm eẽ & ñ eẽ tũ. dico q: si ñ ponit̃
ĩ aliq̊ euit'no ãq̊d nũc aliud ab exña
actuali ip̄i⁹ ãgl'i. tũc uult ip̄m eẽ cũ
et̃nitatẽ & uult ip̄m ñ eẽ cũ et̃nitate
ꝫ ñ nult ip̄m eẽ cũ et̃nitate ꝫm oĩez
p̄sẽtiali. et̃nitati neq; ñ eẽ cũ tõ et̃ni
tate q: tc̄ eẽt ɔ̃dtõ. ꝫ ɔp⁰ ip̄a; ad et̃
nitatẽ ñ ꝫm tõ; rõ; ifitẽ p̄ñtie no ẽ ɔ̃
dictio. Ad. ₃. dd'. q: nat̃a ãgl'i eẽt pri
or̃ culpa ita q: exñã ip̄a sub ĩnocẽtiã
eẽt cũ opposito illi⁹ exñe. & ex ista
scd'a exña seq̃t̃ oppõitũ primi ñ tñ
exña ãgl'i ĩ sua nã h; aliq̃ succõez.
neq; exñs sb inocẽtiã neq; sb culpa ꝫ

ſucce⁹ ē i actibꝫ ei⁹ Ad ar. pricipa
lia dr̄. ad primū ꝙ un⁹ āgl's cāt pri⁹
alio ꝫ ꝑ h⁹ n̄ ſeqt̄ ꝙ i ei⁹ eē ſit pri⁹
& p⁹eri⁹: Ad zm dcr̄ ꝙ āgl's pōt
anichilari i eod̄ nūc negatie .ſ. ꝙ ſuū
nc̄ deſinit ſecū ſi āt nc̄ āgl'i n̄ differat
a ſua exn̄a tn̄ poterit anichilari cū et̄
nitate .& eē cū et̄nitate ꝫ nō cū tota
rōe ꝑſeciaiitat eternitatis

Tr̄ āgl's ſit i loco. ꝙ n̄ loc⁹
de epdo cōmunis ai: ɔcep⁹
icorpabilia i loco n̄ eē. ꝑ
āg⁹ 83. q. z⁹: pbat ex itētōe ꝙ de⁹ nō
ē i loco p h⁹ mediū ꝙ nō ē corp⁹. Sꝫ
h⁹ ē ita uer̄ dr̄ anglo. ſic dr̄ deo ḡ etc̄
ꝑ 4. phi. loc⁹ ē ultimū corpis ɔti
nētꝫ mobl'e primū ꝫ nl'lū corp⁹ cō
tinet āgl'm . ḡ nl'l⁹ āgl's ē i loco mior
pbat̄ ꝙ ɔtinēs ē actuali⁹ ɔtēto. nl'lūm
corp⁹ ē actuali⁹ āglo ꝯ dam. c. iz
& io. ſex⁹ dic̄ āgl'm eē i loco. In i
ſta. q. ē opio fr̄is thome q̄ pōit āgl'ꝫ ꝑ
ciſe eē i loco p opōꝫ ad ꝙ pbād̄ ad
ducit aūtē dama. c. iz icorporea inqt
nā ꝟ adeſt & opat̄ nō corpal'r ꝫ ſpi
ritual'r ɔtiet̄ & par̄ i fra itell'ntia in
tellcūal'r circūſcribr ubi opat̄. uidet̄
ḡ dama. ſp cū eē āgl'i i loco adiūgere
opari. q̄i idē ſit āgl'm eē i loco & ipꝫ
opari i loco ꝯ iſtā opioꝫ ar. mltipli
titer ꝑ ſic ꝙ ɔdicat ſibiipi z⁹ ꝙ ɔ⁹ i
ſe ſit flā, primū pbo ſic ꝙ i q. an. ſ.
de⁹ ſit ubiqꝫ pbat ꝙ ſic & rō ſua eſt
ſtia ꝙ 7⁹. phicor̄ mouēs ē ſil' cū mo
to & de⁹ ē primū mouēs & iō ꝑt mo
uere ōe mobl'e ex h⁹ ɔcludit ꝙ ē i omi
bꝫ & pn̄s oibꝫ q̄ro qd itelligat p hoc
ɔcludere aūt eē pn̄tē h⁹ c̄ mouentē & tē
ē pet⁹ pricipii ꝙ idē ē ꝑmiſſa & ɔclō
ꝙ itēdit icludere imſitatē dei & nichil
ad ppoitū aūt itēdit ɔcludere ilā pn̄tiā q̄
ɔpetit de o iq̄tū ē imſ⁹ & tē ex opōe
alicuiꝫ ipꝫ. ſeqt̄ pn̄tia illa q̄ ptiet ad
diāꝫ imēſitatē ita ꝙ ꝑ⁹ nāal'r erit pn̄s
iq̄tū imēſus ꝙ iqtū opās ḡ a ſl'i ipro
poito pri⁹ nat̄al'r ē āgl's pn̄s alicui p
eēntiā. ꝙ ſit pn̄s p opatiōeꝫ: Cōfir
mat̄ ꝙ ſi actio aliq̄ eſt i corpe ab an⁹
q̄ro quō ſe hēat iſta actio . ad uirtutē
illā a qua pcedit aūt mediate aūt imedia
te. ſi imediate ḡ āgl's ē imediate iuxta
tale corp⁹ & hēt̄ ppōitū. ꝙ n̄ p opa
tionē. ſi mediate ḡ ē ab illa ꝟtute per
aliud mediū & tūc q̄ro de illo ul' erit
pceſſ⁹ i infitū: l' oportebit ſtare ad
h⁹ ꝙ illud qd̄ ē ꝑ a tali ꝟtute ſit ime
diatū illi ꝟtuti. z⁹. oñdo ɔclōꝫ eē
flāꝫ & ecl ſuſpectā. ꝙ iſte articl'us dā
pnat⁹ ē ab epo pariēꝫ. & ex cōicatus
ꝙ ſi dicat̄ ꝙ ex cōicatio nō trāſit ma
re ſi tn̄ eēt articl's ɔdēpt⁹ ut heretic⁹
ubiqꝫ eēt ɔdēpnat⁹ nō ſolū auctorita
te epi ꝫ ecl aūte pape eē de hereticis
ad abolēdā eſto ꝙ h⁹ ſit uer̄ ſaltē ſnīa
ē ſuſpecta ꝙ i aliqua uniuerſitate ſol
lēniter ē dāpnata. ꝯ ɔclōnē ſic illud
ꝙ ē āglo rō eēndi i loco ē i eo forma
liter alias nō ꝑ formal'r eēt i loco ꝫ
opo trāſiēs i corpus nō ē formal'r in
āglo. ḡ etc̄ ꝑ illa opo ē ɔmēſuratie
i loco p accn̄s ḡ ſi p eā. āgl's eēt i lo⁹
& nō alio m⁹ ē ibi ɔm̄ſuratiē ꝙ ē fl'ꝫ

Ad.q. istā soluēdā p̄ nidedū ē dē lo co corpis .corp⁹ em cuilibȝ p̄t ulti mū c⁹ n̄ ē aliud eē otiens ꝯueniūt sex s. eē i loco actuali eē i loco dēt'iato q eq̄li'eē i loco ꝯmēsuratōe.eē i h̄o loco uł i i̊ dēt'iate & eē i loco nāłr ł uio lēt .pria.4.ꝯueniūt corpi ut ē q̄tū. s ꝯueīt sibi ultiinū iq̄tū ē corp⁹ nāle lȝ em null' q̄tū existat nisi ip̄ȝ sit q̄le tn̄ exn̄s ē pri⁹ nāłr q̄tū q̄ q̄le Ex ponē̊ aūt ista p ordieȝ d̊.q oē cor⁹ q̄tū.aliud a p̄ ē i loco p̄ h̊ ē i conti nēte p̄cise qd' ē imobłe & h̊ ē q itel ligit' p illā diffitōeȝ q̄ poit'.4̊ phi. dē loco .loc⁹ ē ultimū cor⁹ cōtinēt' in mobłe primū.dīsibłe em s'm illā rōȝ s'm q̄ ē dīsibłe n̄ pōt imediate eē ap plicatm̄ alic⁹ nec ꝯtinēs ip̄m q p̄cisū cōtinēs alic⁹ ē idīsibłe nichil enim i diuisibile de genere quantitatis per se existit.sed i aliquo diuisibili.& ideo seq̄t' illud p̄cisū ꝯtinēs eē ultimū a'c⁹ dīsibił cōtnēt' .Ista a' utilitas n̄ est dē rōe loci s p̄cise ē de rōe q̄titat'.q si poss i dīsibłe p se eē & nulli⁹ dīsi bił ultimū poss eē p̄cisū cōtinēs.Vl tra a' istā p̄cisā cōtinētiā addit loc⁹ in mobilitatē q̄ imobilitatē diuersi diu sioēe saluāt Sȝ breuit' d̊.q si sub iectū n̄ manȝ idē nullū accn̄s absolutū ł r̄spectm̄ manȝ s'm aris.& iō cum malū sit oēȝ sbaȝ q̄ cōtiet h̊ corpus posse moueri locałr & n̄ mouere idē numero.pȝ q oē accn̄s absolutū & r̄ spectm̄ qd' ē i cōtinēte istud cor⁹ pos s n̄ manere idē nūero.& iō neq; cor⁹ siue loc⁹ sit a'd absolutū sū respectm̄ d̊. ḡ q loc⁹ h̄ȝ imobilitatē oppoitaȝ motui locali oio & icorruptibilitatē s equalētiā ad motū localē. Primū pȝ q si loc⁹ eēt aliq̄ m̊ mobił q̄ tū cūq; p accn̄s poss dici eē i loco p ac cidēs & ei assigri poss a⁹ &a⁹ locus Exēplū licȝ silitů moueat' quasi ac cidētałr p accn̄s q.s.i q̄nto ł i.4̊ ḡ du q p̄ cor⁹ p h̊ supficies p s'ficiē albe̊ & p albedieȝ silitů tn̄ s'ficies uł albe̊ ł silitů uera ē i å &å lo co.Silit' tc a'd qescēs poss moueri lo całr.nā q h̄ȝ aliū & aliū locū succes siue locałr mouet'.fixum ā poss aliū & aliū locū occupar' si loc⁹ moueret' p accn̄s. zm pbo: q licȝ loc⁹ corrū pat' moto ei⁹ sb̄o locałr.ita q moto ac r̄e locałr n̄ manȝ eadē rō loci neq; i aliqua successitate.q.idē accn̄s nūo n̄ p̄t manet' iduob' sbis tn̄ illa rō loci succedēs q̄ ē alia a rōe p̄cedēte s'm ui tatē.ē eadē p̄cedēti p equalētiā q̄ tum ad motū localē. Ad ꝓpoitū appli cā̊ dē an̊ d̊.q an⁹ n̄ neccio ē i loco. q mltomag poss fieri & eē eē ceȝ cāt'aȝ corpalē.ē tn̄ i eo pō passia.q pōt eē i loco & ista pō ł fūdat' ime diate i ei⁹ sba.ł i ip̄a actuali exn̄a i q̄tū ē nāłr libtata ł i aliq̄ extriseco ipi qcqt sit illdē Et iō n̄ oȝ q̄rer' aliq̄ itriseca rōnē neccio eēndi agł'm i loco q ibi nłla ē s tm̊ i ip̄o potētialitas passia q̄ p̄t eē i loco q sibi n̄ i pugt

Ad ar̄. pricipalia ad oēs an̄ctes q̄ negāt agł'ȝ eē i loco.sū boetii siue aug

ſũt exponẽdꝫ ꝙ ꝟm̃ dicũt.ip̃m ñ eẽ in loco circũſcriptiẽ . circũſcripto aũt ĩcludit eẽ i actu & ꝯmẽſuratiẽ .q̃.ꝯdi ctiões ãgl'o ñ ꝯueniũt Ad illud phi ꝯcedi põt .ꝙ aliq̃ ſſ̃ficies corp̃is cõti net ãgl'm.ſ; ex h⁹ ñ ſeqt̃.ꝙ ſit agens ꝯtinẽs ul' ĩfluẽs r̃ſpectu ei⁹ ꝙ ꝯtinẽtia loci ẽ altri⁹ rõis a ꝯtinẽtia forme l' ſp̃ei nichil.eñi aliud ẽ h⁹ niſi ꝯtentũ eẽ in fra hãc ſup̃fitiẽ ꝯtinẽtẽ :& nichil eſſe extra & h⁹ ẽ ꝟm i q̊cũq; ꝯtẽto diffitie ꝙ nichil ei⁹ ẽ ex̃ locũ ãbientẽ etc̃·

21 Tꝫ ãgl's poſſit moueri localiter .ꝙ ñ mot⁹ ẽ act⁹ ẽtl i põ ſ;m ꝙ i põ.3ͦ phicoꝝ loc⁹ aũt ñ ẽ act⁹ neq; ꝑ fcõ ãgl'i.ꝙ ois ꝑfectio uidet̃ nobilioꝛ ꝑfectibl'i ſ; nl'l⁹ loc⁹ ẽ nobilior nat̃a ãgl'ica g̊ etc̃ ꝑ̃ nl'lũ idiuiſibl'e põt moueri .ſ; ãgl's ẽ idiuiſibil' g̊ etc̃·mĩor ẽ manifeſta .maior ꝓbat̃ ꝑ phm̃ ex ĩtẽtõe ſex⁹·phi.ſic õe qd' mo uet̃ ꝑti ẽ i t̃io a q̊ & ꝑtim in t̃io ad quẽ q̃ndo eñi ẽ total'r i t̃io a q̊ .ñ mo uet̃ ſ; quieſcit.q̃ndo ã ẽ total'r ĩ t̃io ad q̃3 total'r ẽ ĩmotũ ·g̊ idiuiſibile qñ mo uet̃ ñ põt eẽ ꝑti i uno t̃io.& ꝑti i alio ꝙ ñ h3 ꝑtẽ & ꝑtẽ g̊ etc̃ ꝯ.dama.c. i3 ãgl'i ñ ſũt ſil' ĩ celo & ĩterra & fre quẽter mictũt̃ i terrã ꝑ3 ꝑ ſcripturã.

Ad.q.dd' ꝙ ſic.rõ ẽ iſta .õe rece ꝑtm̃ formaꝝ alic⁹ generis.ꝙ ñ eſt ex ſe dẽt̃iatũ ad aliq̃ unã illaꝝ formarũ nec ẽ ilitatũ ad illas ꝑ̃t moueri ab una ĩ aliã.ꝓbat̃ ſtati ꝙ ſl'm icludit ꝑ̃tum S3 ãgl's ẽ.r̃cept⁹ ubi diffinitiẽ ꝑ3 i ali a.q.nec ẽ illitatũs ad oia ubi.ꝙ ñ ẽ in menſ⁹ :g̊ põt mutari ab ubi ĩ aliud . ꝯfirmat̃ .aĩa btã eq̃bꝛ beatl ãgl'is iux̃ illud mat.erũt ſic̃ ãgl'i dei i celo .Sed aĩa xp̃i mouebat̃ local'r ꝙ deſcendit ad iferos ꝑ3 ec/ ex ſcriptura .ꝙ angl'i mictũt i corp̃e aſſũpto ꝑ3 tob.& fre quẽt̃ miſſi ſunt ſñ corp̃e ·ꝑ3 de ãgl'o miſſo ad Ioſe. de ꝯceptu beate ꝟgĩs

Ad ar.i oppõitũ ad primũ dico. ꝙ ñ ẽ icõueñiens õe c̃atũ q̃tũcũq; ꝑfe ctũ .dũ⁹ ñ h3 i eẽntia õe3 ꝑfcõe3 . eẽ capax alic⁹ ꝑfcõis mĩõris nobilitatis q̃ ſit ſua nã ſic̃ ãgl's h3 itellcõnẽ q̃ eſt ꝑfcõ potẽtie itellectiẽ & tñ ẽ ſipl'r in nobilio nã ãgl'ica.ita i ꝓpõito de ꝟ & de loco ãgl'i Ad 2m dd'·ꝙ ãgl's hñs ubi pũctale.põt ꝯtinue moueri ut in pũcto ſꝑ exñs.ꝓbat̃ ꝑ ſil'e.ꝙ ſpera mota ſr planũ dſcribit lineã i plano & nõ tãgit eã niſi ĩ pũcto.g̊ illud pũ ctũ ꝑ trãſit totã lineã.& tñ nõ ꝓpter h⁹ linea illa.q̃ ſic ꝑtrãſit a pũcto.cõ ponit̃ ex pũctiſ.g̊ a ſil'i nec h⁹ ſeq̃re t̃.ſi pũct⁹ ille ꝑ ſe eẽt .

22 Tꝫ aĩa xp̃i habũit ꝑfcã3 g̊ tiã p⁹lẽ dari c̃at̃e.ꝙ ñ·ꝙ ſũ ma nã nõ ẽ fcã:g̊ nec ſũma grã.añs ꝓbat̃ .ꝙ q̃cũq; nat̃a fcã p⁹le ẽ excellẽtiorẽ fieri aliã.ꝙ illa poſſ; eẽ fita.ꝯña ꝓbat̃ .ꝙ ordo uniuerſi magꝭ cõſiſtit i ſpẽbꝫ.q̃ i diuiduis grãꝝ.ꝙ magꝭ actendit̃ ꝑfcõ uniuerſi ſ;m ſpẽ3 q̃ ſ;m idiuidua.ſi g̊ nõ eſt ꝑfcã grã ſ;m ſpẽm.multomagꝭ ſ;m ĩdiuiduũ Cõtra Iõ.ꝑ.uidim⁹ gl'am ei⁹ etc̃·ſ; qualem dec3 unigẽitũ illa ẽ ſũma p⁹l' dari g̊

distiguas d' sūmo dupl'r uno em̄ mo
pōitie fm excedētiā ad alia .ao mo ne
gatie p ñ excedi ab āq̄:p mo ñ pt eē
sūm nisi um zo mo pñt eē p'a .& isto
zo mo xp̄s rcepit sūmā grā; p9lē ca
ri & ad ho pbād' pmicto um .s. q sū
ma grā ē p9l' cari sic. Accepta aq̄
grā d'tiata fita pn.a.q̄ro ascēdēo. a ē
stat9 ad aliq̄ sūmā & hēt ppom a nō
f pt pcedi i infitū.& tc seq̄t q q̄
to aliq̄ grā magi excedat.a.tāto pfcōr
g illa q̄ i infim excedit erit pfcōr in
ifitū & pōns erit ifita.q ē ip9le pri
cipale ppom po.q sbm rcepm rcntl
ouētētl hētl gd9 qd ñ d'tiat ex se ad
aliq̄ illoz gduū pt q̄ tū ē ex se rcipe
re illud a ccūs fm q̄ cūz gdū.mai.p
bat p oppm iō em̄ aq̄ ñ pōt rcipe q̄
cūq; gdū caloris.q calor ē accñs dis
oueiēs aq̄.f qn accñs hz gd9 & ē cō
ueniēs sbo.& ñ d'tiat sbm ad aliq̄ g
dū d'tiatū:ñ uid'r q̄re ñ possit sibi q
cūq; gd9 i esse q nō ē odictio & ubi
nō ē odictio illud absolute ē possibile

Ad ar'i oppom si ocedat āns .qd'
tñ uid'r dum .& o aug9 d' libro ar
bitrio pōt negari oña.& tūc q̄rit cā
q̄re d's fec sūmā grā; & nō sūmā nā
tam Respōo si eēt sūma nā.nō hēt
ifluētia i alias natas.sic no mo spēs sn
pior i uniūso ncco ifluit i inferiorē f
um i grā ifluit f.eē grē i inferiora.iō
maior nccitas ē ut pōat sūma grā q̄
sūma nata .

Tz aia patiat ab igne cor
poreo effectie q sic.aug.z.
d' ci.d'i.c xo.Cur non dicam9.q̄ uis
miris mod' tñ ueris sp̄s i corpos re
corruptibl' ignis affligi o aug9.zo
sr geñ.ex itētōe arguit sic Agēs ē pstā
ti9 patiēte f cor9 ñ ē pstāti9 spū g etc

p cor9 ñ agit nisi p otactū po d'ge
neratōe f ñ pt tāger spm g etc ad
q.do.q cū pxm rcepm doloris sū tsti
tie ñ sit aia l' ad eo:f tm oiūm.iō tria
ñ pñt eē i spū sū i aia spata.q nm cor9
ut loc9 locato ē discōneniēs ñ q aliud
ē sibi ouēiēs q g spūs cū nl'lo corpe
hz nālē discōuenietiā.iō tristitia i spū
a nl'lo ao ē effectie nisi a d'o sipl'r ipe
diēte ip; mouerl ad aliū locū nec illa
d'tēo ē effectie ab igne.f ē rsp cūs ex
trisec9 aduenies rducibil' ad g9 ubi.

quō g ignis ē ob; imutās.cū mot9
fiat p otactū dd' q nō ouēit igni mo
uere spūi ppira ūtute q pōita tota
ūtute actia ignis.spūs sibi dimissus.
poss ipio uolūtatl sue moueri & nō
moueri tm g effectiue mouetur a d'o

Ad aug. d' ci.dei do.q ab igne ñ
affligit spūs effectiē f tm istrumtal'r .

Tz aia itellectiua sit forma
corpis q ñ.q q fm suū eē
ē ab aliq̄ sepatm non ē forma
ei9 q forma ē act9 rei f aia itellectia
fm suū eē ē a corpe sepata q.zo.de
aia itellcūs ē sepat9 & immis9 g etc.
p forma nūt.fm nūatōe; materie &
ecōuo q pprii act9 ē ppria materia
zo phi.f itellcs no nūat f.num cōi m
ut p; p omtatorē.z.d' aia g etc o
hō formal'r & pprie itelligit g aīma

itell^a ẽ ꝑpria for^a hõis.añs ꝓbaẗ aucte & rõe·ꝓ ſ^c phs 3.de aiã & ꝓ ethi.itel ligeṝ ẽ ꝑpria opa^9 hõis.ꝭ opo ut diſti guiẗ ɔ̃ actõe3 & factiõe3 forma^r ieſt opati ſil'r io. ethi.poſuit felicitatem hõis i intelligeṝ & certũ ẽ ꝙ filititas i^a forma^r ieſt hõi.ģ & opa^9 i q̃ ſubſiſtit

Rõe ſ^c hõ ɔģ^t actu ɔģſcedi ñ orga nico ģ forma^r & ꝑprie itelligit ɔña p3 ꝙ itellcõ ꝑprie trãſce^t õe gñs ſen ſatõnis.õis ãt ſẽſatiõ ẽ ɔģ^9 orga^ca .ꝭ expimuṝ i nobis ɔģtõe3 q̃ nõ cõpetit nobis p tale orga^m.ꝙ tũc dẽ̃iareẗ ad dẽ̃i^m g^9 ɔģtiõis.c^9 õriũ expimuṝ ꝙ p talẽ actũ expimur ɔģſceṝ dr̃a3 ſẽſi tiui ab eo qd' nõ ẽ illi^9generis ꝓ hẽ m^9 i nob̃ aliq̃ ɔģtiõe3 obi ſb̃ a^ca rõe ſb̃ q̃ nõ põt eẽ e^9act^9 ɔģtio ſẽſi^a ģ eẽ añs ꝓbaẗ ꝙ expimur nos ɔģſcere actu ul'e.ens ul' q̃ titatẽ ſb̃ cõiori rõe q̃ ſit rõ primi obi ſẽſibil' igtũ p notũ & hoc p diſcurſũ q̃ꝶ nl'lũ ẽ p^9le po^e ſẽſitie.ſi qs neget iſtos act^9 nõ ẽ cũ eo diſputãd' Aſſũptũ·ſ ꝙ nl'lũ iſtorũ põt eẽ ꝭm aliq̃ potẽtiã ſẽſitia3.ꝓbaẗ ꝙ actu ul'e ɔģſciẗ ſb̃ tãta idrã ſb̃ q̃ ta ipm ſic ɔģtũ ẽ ſil' predicabile de oĩ b^9 ſigul'arib^9 i qb^9 ſaluaẗ ſic aũt nõ ɔģſ^t ſẽſ^9 d' z.eĩi ẽ mãg euidẽti^9ꝙ nl' la potẽ^a cognoſcit ad ſb̃ rõe cõiori q̃ ſit rõ ꝑprii ſui obi p3 de uiſu & aliis potẽtiis.ģ ɔģtio i^a q̃ ẽ alic^9 ſb̃ rõe ẽtl nõ põt eẽ a^ca ſẽſatio. ɔña primi ẽti mẽatl ꝓbaẗ ſi tal' act^9 ẽ i nobis forma liter cũ nõ ſit ſ^a nrã ꝙ q̃nq; ieſt q̃nq; nõ o3 ģ ſibi dare aliq̃d ꝭceptm ꝑpri um & illud nõ põteẽ aliq̃d extẽſũ. ꝙ tũc tal' act^9 eẽt extẽſ^9erit ģ iextenſu3 & erit i nobis forma^r tale aũt nõ põt eẽ niſi aiã itellectia ꝓ ad pricipale phs z^a d' aiã d^r ꝙ aiã ẽ act^9 corporis phici.etc ſil'r de pte a aiẽ etc.uidetur uelle aia3 itellectia3 eẽ ptẽ ſbiuã anime pri^9 diffĩte icõi: ꝓ oẽs phi i diffini tiõe hõis ponũt rõnale tãq̃ ꝑpriã dif ferẽtiã.itell'ntes p rõnalẽ aia3 itellctiuã eẽ pte ei^9 eẽntialẽ nec h^9 phs ãs notabi lis unq̃ nega^t l3 iſte maledcũs auer. aliud fingat q̃ fictio nec ſibi nec ali cui ẽ intelligibil' ꝓ hõ ẽ do^9 ſuoru3 actuũ ita ꝙ dẽ̃iar ſe ad h^9 l' ad op^m eſt i ei^9 ptãte ꝭ iſta idẽ̃iã^9 ñ p̃t poni in aliq̃ appetitũ organico l' materiali ꝙ tale dẽ̃iaẗ ad certũ g^9 appetibil'i^m ſibi ɔueniẽs o3 ģ ꝙ ſit alic^9 excellentl oẽ3 talẽ & tuc ſi ſit i nobis appetitus ille for^c ꝙ & appeteṝ ſequiẗ ꝙ for ma iſta ſ^t forma nr̃a Ad p^m i opp^m ma. nõ ẽ ṽa ñ illud ꝭm eẽ ɔpletũ ſit ab aliq̃ ſepa^m.itellcũs aũt ul' aia itell'^a l3 ꝭm ſba3 ſit a cor^e ſepata ñ tñ eſt p fcã niſ in cor^e.ꝙ ad ipm hẽt nãlẽ in clinatõe3 Ad z^m ni.ẽ ñ tñ ſl'a ꝭ eẽ heretica

T**ꝶ** angl's poſſit aſſumeṝ cõ pus in q̃ exerceat opa uite. uideẗ ꝙ ñ ꝙ tũc hẽret maio rẽ uniõe3 ad cor^9 aſſũptũ q̃ ad non aſſũptũ .ꝙ aſſumeṝ ẽ ad ſe ſumere.ꝭ h^9 nõ ẽ p^9le.ꝙ ñ põt eẽ for^a alicui^9 corpis nec põt aſſumi cor^9 ab eo i ũi ta^eſuppoſiti erit ģ unio ſic mobilitatl ad mobile ꝭ tal' unio p̃t eẽ ad corpus ñ aſſũptũ·ut ad eẽ quod mouet. ģ etc

p̃ si assumerz cor9 a assmerz cor9 elemtar a mixm ñ pm. q ñ assũerz cõ pis accña ñ ƀ. q ñ uidr her ƀtutē aci uā amiscēd elemta p̃ si p̃t i core as sũpto exercer opa uite g ē ibi ad uim oñs ē fl'z. q cor9 ñ ē uim ñ p formaz uitalē iformātē tal a ñ ē ibi: oña pbat q opões uitales sr opõiti p̃ d aiā & d sen & sen. 5 geñ. c. i. de āgelis apntib abrae & tobie p tom d rahal & Iudit d an9 apente phanueli & u xori ei9 In ista. q. sũt ta uidāa sic ta arta tetigert p̃ qd sit ām assume cor9 h9 quid ñ ē iformar cor9 nc ipoce si bi unir ƀ tm eē itrisec9 motor corpis & ita eē ibi diffie q ē ali9 mod9 eēndi p popatōz sicr pbat dm eē ubiq; q ubiq; opat z9 d9 q ñ assũit cor9ce leste nc elerc i q̃ appareat q i elemta ria ñ aparz q ñ ē cor9 suscepm mix tor accñm i qb aparēt cora a mix iā anā generata p̃t assũmer sic cadauer mortui. lapidē l ad t'e tñ qñ sũit ali qd cor9 qd ñ uidr pri9 catū a cāis nālib ƀ ai tc formari & opleto ope sƀito disparer sic fuit d rae & samu ele tc uidr pbabile q illud sit corp9 mixm p̃p accña q̃ apparēt i core ƀ nõ mixm plēa mixtiōe q p generatōz nõ poss ƀ ita sƀito formari q ñ ē natū ge nerari ñ sr d'tiam pcessū nc. ncp̃t di ci q an9 sƀito iducat formā illā i mā q ñ p̃t nāle formā iducer de z. d9 q motū oēz localē pr excitc i core as sũpto & ita mom q uid'r eē pgressi9 motū ecl q eēt ispiratōnis rspiratōnis motiōez palpebrar & manuū & sili um ƀ i opões nāles q̃ osistũt i ager & pati c9oi sũt sesuales ñ pr q ñ sũt na te rcipi ñ i o po9 ex orga9 pfcē mi xto. & ex aiā iqm hz p̃eaz pfcāz & p fectiuā q̃r neutr ē ibi. Ad pm d9 q cem ñ dr assũi q ad n'lā spālē assũ ptiōez l formā i q̃ itēdat an9 apparer uisir nob assũit cem. Ad zm d9 q iā appet p ea q̃ dcā sũt. q assũit cor9 ipfcē mixtū. q qd ipe ñ pduc ad eē ƀtute ppria ƀ tm nālr miscibia unit it se & respcelii tali pporc i q̃ ƀtnc celi & missibiliū possit tal forma in duci Ad. 3m. pz q nt l9 act9 uerc ul ogtie oueit pprie angl'o i core ƀ tm act9 poc motie. ñ q dez act9 poc motic ogacc. q iste est act9 opõiti. sic actus ogtie ul uerc. ƀ poc motie supioris q̃ āgl's p̃t cor9 mouer d loco ad locum

Tr āgl's srior possit illũiar iferiorē uidr q ñ q illũiar ul ē lum car l lum catū itē dr ƀ neutr hor p̃t āgl's facer pm ñ q lum car ñ p̃t ñ p catōez ang9 aũt car ñ p̃t ƀ. dama. li9. z9. c. i7° zm nõ q abreod car hit9 & itēdr z9 ethi.

p̃ ois muta9 ē it ota g q illũm iat pri9 fuit tebrosũ i āgel a bat ñ ē ali qua teneb g etc. p̃ an9 srior ē lum ru iferioris ƀ i corpib mai9 lum obfu scat mi9 ul saltē ipe ei9 effcm pz de die i quā ñ uidr stella p̃p p̃ntiā solis g a sili i pprio. 5 dama. li°z°. c. i9° uult expsse q an9 supior illũiat iferiorē In ista. q. ē una op. q̃ dr q āglz supoirē illũiār iferiorē 4r p̃nt i telligi nidz lum i fudē9 l huicsũ defe

rē⁹ ł obſtaᵐ āmo⁹ ł ad faciēdo q̄ facto caēt luⁿi r̄ceptō p̊ mō ſol illuiāt meᵐ z⁹ m⁹ deferes cādelā d' nocte illuiāt do mū ꝫ⁹·mō apiēs feneſtrā d' die 4⁹. ſa nās ocl'ꝫ q̄ pri⁹ īfirm⁹ n̄ uidebat p⁹tea uidꝫ uder illūiār ocl'ꝫ p̊ mō diceret op̄.ꝙ ſol⁹ dr̄ illuiāt & h⁹ ſū cā⁹ lumē nāle ſū ip̄di⁹ luᵘ ſrnāle cātū grē ł gl'ie z⁹ mō un⁹ an⁹ illuiāt aliū de uō pfciuo ite⁹ loq̄n⁹ ei mō dicto alibi. ꝫ·mō il luiāt ecl ꝓbāt p aug.ſr illud da m̄·i itel lcm̄ p̄t an⁹ ad ager i m̄te hōis ut ſit ca pax dei.4·m⁹ p̄t au⁹ illuiār ſic̄ pꝫ per aug.ſr dañ.dr̄ iqt anᵐ tr̄eꝫ fec ut opa ri tr̄e ad poſſit unde ad cān ł lumen dei mēs uniet hūaᵈ. ex h⁹ ar.an⁹ īferior p nālē īfluētiā āg'i ſrioris i ip̄ꝫ reducibil' ē i ſtatu nāli ultiᵗᵗ pfcōis nāl'.ulᵈ aut p fcō ei⁹ ɔſiᵗ i ultio ope.ulᵐ a' & pfectᵐ op⁹ āg'i ē iteʳᵉ ad op⁹ d'iᵐ iō p īfluen ꝫiā ſrioris āg'i reducit̄ iferior d' potēᵃ ad actū ut ad tr̄eꝫ ɔg̃tōeꝫ illuiet̄. ꝫ op̄.iſtā p̊ n̄ uidet̄ ꝙ diſpō ad formam materie ſrnālē poſſit ab an⁹ cari. ꝙ lꝫ ad formā imeᵗᵉ ꝓducibilē a d'o coopan te cōi ɔcurſu nāe poſſit aliq̄ cā nāl' diſ ponere ſic̄ pꝫ d' corᶜ orgāico rᵘ aīe in tellectīe ad formā tñ oino ſupnāl'e'i. n̄ corpāᶜ cōi curſu nāe diſpōꝫ īmedia tā agēs nāle ꝓducere n̄ p̄t p̊ rō abdu cta ad iᵐ articl'ꝫ ɔcluderꝫ ꝙ an⁹ ſupi or facerꝫ īferiorē uidere ad i vbo r̄uela tū h⁹ eīn ē pfcō ultiata itellec⁹ uidere ł itelligere vbū ml'tomagi q̄ iteʳᵉ aliq̄d uerꝝ reuelatū ultra ɔñeꝫ curſū i tellcōis nāl' Ad iſtā.q.dcioꝙ illuiā⁹ i āg'lo ē q̄ dā locu⁹ d uōfpſt⁹ i eē z.ſic̄ em̄ non

ōis i tellcō ē ſiā pfcō ite⁹ āgl'ici.ꝭ uiſio vbi & n̄ uiſio qditatū ſū p ſpēs hitua les ſū icuitie n̄i n̄ ōis ɔg̃tō ſig'ariū.alia a uiſiōe vbi & a.ɔg̃tōe qditaᵐ eꝫpfic iteᵐ āgl'icū quaſi zᵃrio ꝭ uiſio ueri re uelati pfiᶜ i eē z.·n̄ ſic āt ɔg̃to ſigl'aris i gener̄ pprio dico tē ꝙ an⁹ſupior cui ſm ɔñeꝫ curſū reuelat̄ p̊ ad cat i iferio ri ɔceptū q̃ꝫdā de iſto r̄uelatō q dr au di⁹ & h̄ care ē q̊dā ſpeāle loq ꝓprie ē illuiāre Ad ar·ad pᵐ d⁹ ꝙ an⁹ p̄t cā re iſtā aditōꝫ & pfciuā uiſiōeꝫ i eē z⁹ & cū dicis q̄ cabᵗ n̄ ſeqt̄ ꝙ cā⁹ ē actio n̄ ɔcurrēte aᵃcā alic⁹ aliī⁹ generis n̄ tm̄ primo effitiᶜ & p̊ fie & tal' nl'lā ē actio care Ad zᵐ d⁹ ꝙ uiſio ē perfciſſiᵃ il lūi⁹ & iō inte⁹ h̄ns illa dr pfcōe illuiā t⁹ q̄ tūcūq; n̄ hēat illā ɔg̃tōeꝫ q̄ rᵘ iſti⁹ dr ſe hēre ad lum.& iō nᶜ carēᵃ ɔ⁹libꝫ alīi⁹ itellcōis i h̄nte ſtā dr facere itelle ctū tēbroſū Ad.ꝫ·dᵒ ꝙ ſol n̄ ipeᶜ ali q̄s ſtellas mitiʳᵉ radios ſuos ad ſupfitiē t̄re ꝙ pꝫ ꝙ exn̄s i pfū⁹ puteo i meriᵉ uiderꝫ ſtellas n̄ em̄ ad ocl'os ei⁹ ptinge rēt radii n̄ pri⁹ ptigerēt ad ſupfitiē me dii illuiāti iſte tñ ſol lūiñā miora īpedit ab actōe q̄ hērꝫ cē uiſū.ꝙ n̄ pn̄t uide ri i pñᵃ ſol' C⁹ rō ē ꝙ excellēs uiſibi le pri⁹ agit i uiſū excellēᵗ.ita ꝙ actuat iōꝫ ł ei⁹ totā capacitatē. & forte aᵒ m⁹ īmitē q̄ color.ꝭ alaten p̊ perſpecᶜ.ꝭ q̊ ad h⁹ n̄ ē ſil'e d' lūie itelligibili rᵘite⁹: ſic̄ pꝫ.ꝫ.de aīā nam p⁹t intellctīa itelli gētia nō min⁹ intell'ḡaᵈꝭ magi.ꝭ p⁹t ex cellēt ſēſibilia.mi⁹ ſētin⁹ alia.ꝙ pōl' ordinū debilitat̄·

Tꝝ act⁹ itelligēdi & adpetēdi

ſit eētialr abſolutiꝗ nōꝙ talʼ actus nō poteſt intelligi niſi cointellgendo tᵐ n̄ em̄ p̄t itelligi uiᵒniſi.ſit ác9uiſibilis lʼ oppōiti. ẞ abſolutū p̄t itelligi nō itelligtᵒ ailud i rōe ťi. ğ etc̄. p̄ ad formā abſolutā nouā p̄t p ſe eē mutaᵒ ꝗ forma abſoluta p̄t acqri ſb̄o.nō ſolū p accn̄s ad acqſitiōeʒ altı9.ẞ p ſe aqſitōe ꝑpria.qua p̄t pᵒ ſuccedr̄ priuatōi·ẞ ad itelliger̄ n̄ p̄t eē p ſe mūtio ğ etiā ꝓbať mı.ꝗ ex 7ᵒ.phi i itellectiā pte aīē n̄ ē altaᵒ.ſciēs enı māxie ad ad dr. ɔ̄ ultia pfcō ſb̄e uiue n̄ ē ſoᵃ.ř laᵒ ꝗ ulᵃ pfcō talʼ naťe ſūme dſicrař ſm aug.& phʒ.xᵒ ethi.reᵒ āt n̄ ſūme dſicrať ğ etc̄ ẞ act9 itllndi ē ultima pfcō ſb̄e itelligēt| ğ etc̄ Reᵒ proprie dicta n̄ ē noūa ſn̄ nouitate alic9 abſoluti prioris & hᵒi ſb̄o lʼ i ťio ꝓbať ex vᵒ &7ᵒ.phi i ꝙ ad ad n̄ eſt motus und ad vtutē & malitiā n̄ ē mot9 ꝗ ſūt ad ad.ea q̄ ſūt ad ad.neqȝ generatōes ſūt neqȝ ipoꝝ generaᵒ.ẞ act9 itelligēdi pn̄t eē noui.ſn̄ nouitate c9cīqȝ prioris abſoluti ꝗ nllū abſolutū aduenit itellihibili cū actu itellr nec uiſibili cū actu uidr Dᵒ ğ ꝙ ē forᵃ abᵗᵃ tn̄ cū hᵒ hȝ ānexā rlʼoʒ ꝙ ꝓbať. ꝗ ſūma & ulᵃ pfcō nae itellectie. n̄ pōt eē ſn̄ rlʼōe ŕaliad obʒ pfectiᵐcc̄ qd nā ē opari alias eēt ad ad ſe ẞ itelliger̄ eſt ſumma pfcō naťe itellectie ğ etc̄ p̄ i c9 ſb̄a ē relᵒ n̄ ē tm̄ abſoᵐ ẞ iſᵃ uni9 extremi ʒi mōi relʼoꝝ mẞati.ē relʼo ut ait ɔm̄tator vᵒ meth.ꝙ ʒᵒ mᵒ relʼoꝝ reᵒ ē i ſb̄a alťi9 extremi ğ eēc̄. Ad ār.dic ad priᵐ ꝙ ſi aliq̄ uox eēt ipoſita ad ſigficāᵐ p̄ciſe iſtā ētitatē abſolutā tc̄ poſſ itelligi n̄ coitelligēᵒ ťim.ſ. ob̄m ẞ ꝗ uoces ipōite ad ſigfiᵐ opaᵒ nē iportat rlʼoʒ priciʳ ulʼ ɔnotatie ido talʼ opo n̄ pōt itelligi ſn̄ ob̄ō i rōe termini Ad zᵐ pʒ p i dm ꝗ eadē pōt dari ſoluᵒ.

Tꝝ act9 itelligēdi pfcē diuidať i actū abſtraᵐ & ituitm̄ act9 em̄ abſtrctiu9 abſtrahit a b actuali exn̄a ob̄i & iō p̄t eſſe ob̄ni ei9 exn̄s & nō exn̄s & talʼ ɔğᵒ fit per ſpēʒ ŕpreſētātē obʒ .act9 ituitiu9 concernit actualē rei exn̄tiā.ꝗ talʼ act9 n̄ p̄t eē ſn̄ actuali exn̄a rei Oſ̄eᵒ ğ ꝙ talʼ.d.ſit fl̄a ꝗ itellcus i ɔğſcēᵒ abſtrahit ab h̄ & nūc.& pari rōe a cōdiciōe exn̄t| ut exn̄s.ğ nō ɔpetit ſibi talʼ act9 p̄ ſi ſūt tales icellectōes ɔpetentes itellectui.tūc pari rōe ei9dm ob̄i poterūt eē due tales.tūc q̄ro.quō differūt nō.nūo tm̄.ꝗ duo accn̄a ei9dm ſpēi nō pn̄t eē i eod.nō ʼpē ꝗ ſū act9 ɔ̄ ğtōis ŕcipiat ſpēʒ a pō ſū ab ob̄o cū ſit ead poᵃ & id obʒ.nō poťit poni dra ſpeciuoca ɔ̄ pᵒ ꝙ act9 abſtractiu9 ſᵗ nob̄ p9lʼ pʒ ꝗ imaginamur roſā qn̄ nō ē de aliis ꝓbať ꝗ ꝙ ē pfcōnis i ɔğ ōe.magı dʒ actribui poᶜ ſupiori q̄ poᶜ iferiori.ẞ pfcō ē ipō ſēſitᵃ actiger̄ obʒ ŕalr i ſe pn̄s ğ etc̄ Ad ar. i opoᵐ ad priᵐ dᵒ ꝙ ite9p̄t abſtrahere ab hic & nūc & ɔğſcer̄ obʒ. ſb̄ rōe q̄ditatᵃ& abſoᵃ.ſeī9 āt nō ꝗ ē vt9 litᵃ ad ɔğſcēd ſb̄ rōe exn̄t|.ẞ n̄ p̄p hᵒ itellcūs dťiāť ad ɔğſcēd obʒ ſub mᵒ oᵗᵒ ꝗ idifferēs ē ad ɔğſcēd utᵒqȝ mᵒ

Ad zm ɔcludi ꝑt ꝙ ſit ſil' due ɔ̄gtio
nes eꝰd' ſbi & tūc dicent̃ diſtīcte ẜ.
ſpēʒ. ꝑꝑ formales rōes motiās hīc idē
ꝙ iɔ gtōe ituitia. ē motim res in ſua a
ctuali exña i iſta aūt aliqd iu q̊res hēt
eſſe ɔg̊ſcibile

2° Tꝫ actōes ſit circa ſigl'aria
ꝙ n̄. actꝰ itell'ndi ē ꝓpriꝰ a
ctus ſciē & art|. ẜ tal'. actꝰ
n̄ ē cc̄ ſigl'ar̄. ẜ cc̄ ul'e p ſe z.° d' aīa
ſigl'are cū ſētit̃ ul'e dū itelligit̃. ꝑ
ſi ſic. g̊ ſigl'are erit p ſe ſbʒ motꝰ &
generatōis. & tl'iū paſſiōʒ. & ſic ſoli
ſigl'ari iſūt p ſe. cū aūt ſigl'ar̄ n̄ ſit p
ſe ſbʒ i aliq̄ ſciā. paſſiōes n̄ erunt de
mōſtrabiles i aliqua ſciā d' aliq̊ ſbo ꝙ
ē fl'ʒ ɔ̄ ſic̄ phs dic̄ p̊ me. & ꝓbat̃
rōe ꝙ actꝰ traſiēs ē ext̃iorē materiam
cū ſit p ſe ſigl'aris & ē eē i aliq̊ ſic̄ i
ſbo. oʒ illud i q̊ exiſtit eē ſigl'ar̄ ſigl'a
re em̄ n̄ ē eē ut i ſbo i aliq̊ ul'i Ad
prim d.? ꝙ ꝓpō illa. ſ. actōes ſunt cc̄
ſigl'aria hʒ ṽitatē d' actōibꝫ trāſeūti
bꝫ & n̄ d' imanētibꝫ. & n̄ d' qbꝫcūqꝫ
trāſeūtibꝫ ẜ d' ill' q̄ exiſtūt eē i rebꝫ
n̄ d' ill' q̄ ɔſiderāt̃ ab itēllcū Adz
d.? ꝙ qd'libʒ moueri exñs i nā. ē i ali
q̊ ꝑticl'ari tñ ex h.° moueri & illo ꝑt
abſtrahi um ɔē moueri & illud ꝑt eē
pa.° d' māl' p ſe & p̊ d' cōi ſbo i ſciā
natali.

3° Tꝫ aliqs actꝰ ꝑt eſſe idiffe
rēs uidet̃ ꝙ n̄ ꝙ iter hītū &
priuatōeʒ n̄ ē mediū. bonum
& malū ſūt priuatiue oppōita g̊ etc̄.
maior pʒ ꝙ priuatie oppōita ſūt ɔ̄
dictorie oppōita cc̄ aptū natū x.°. me
ẜ iter ɔ̄dictoria n̄ ē mediū. 4.° mech.
ꝑ ex actibꝫ generat̃ hitꝰ g̊ ſi iter
actū bom & malū eēt aliq' mem. eēt
aliqs hitꝰ q nec eēt boꝰ nec malꝰ ɔ̄
ābro. effcs tuꝰ opi non ipōit. ẜ ſi nl'lꝰ
actꝰ eēt ex ſe idrñs n̄ poſſ aliqs ex u.?
actu eē boꝰ p ſe & ex a.? malꝰ. In
iſta. q.ē una op. q̄ dic̄. ꝙ nl'lꝰ actꝰ ſi
gl'aris ē idifferēs. ẜ al'r ē d' bōitate &
malitia morali & d' bōitate meritoria
& malitia d'meritoria. i pria bōitate
& malitia ɔpan.° ad actū nālē uidet̃
poſſe iueīr actꝰ idifferētes q hēat d'tiā
tā ſpēʒ i gener̃ nāe p ɔpatōʒ ad oēs ſu
as cās & poſſ tc̄ idrñt hēre bōitateʒ
moralē & malitiā q. l' ꝓbat̃ p̊ zm phm
z.° ethi. nitꝰ iuſtitie generat̃ ex opibꝫ
iuſt| n̄ tñ iuſte fcīſ iſte actꝰ n̄ ē boꝰ
natral'r ꝙ n̄ ē ex ṽtute Sil'r d' acti
bꝫ elicit| pꝰ ṽtutē ꝙ n̄ uid'r nccīs ꝙ
uolūtas hñs ṽtutē nccīo ſp utat̃ ea ẜ
tm̄ qñ occurrit pa.° ita uehemēs ꝙ ſb
ṽtat rōʒ niſi utatur ṽtute z.° etiā
m.° loqn.° d' bo.° & ma.° uid'r eē mem
it̃ ea. ꝙ meritū uid'r eē ex rl'ōe. ad fi
nē debitū q̄ rl'o fit a caritate i exñte
ꝑt āt actꝰ ex caritate rferri ifieʒ d'bi
tū t̃pl'r uno.° actual'r ſic̄ q diligit fi
nē diligit illū & uult aliud ꝑꝑ ipm.
A.° m.° ṽtual'r ſic̄ ex ɔgtōe & di
lectōe fis d'uētū ē ad uolitōeʒ cꝰlibet ē
tis ad fieʒ pū ex ɔgtōe & dilcōe d'i
ptinēte ad ſupiorē portōeʒ prītio ife
rior ɔſiderat talē actū pū penitētie eē
aſſūet' & pꝰea ipʒ ſeqt̃ uolē.? n̄ tñ tē

rferẽ⁹ i finẽ q͡ tũc finis nõ actualiter ↄg̃scit nec diligit 3ᵒ m⁹ hitual'r pũ si oĩs act⁹ rferat i fieʒ manẽs cũ cari tate q̃ ẽ pricipiũ rferẽdi dicat̃ r ferri. rplci ec/ m⁹ pt dici act⁹ ñ rferri uno m⁹ negatie absolute.q͡ ñ rfert̃ actũl'r nec hitual'r .alio m⁹ priuatie q͡ nõ ẽ natũ rferri sic pcm̃ uẽlale qd' licʒ stet cũ caritate ñ tñ natũ ẽ a caritate refer ri i finẽ 3ᵒ m⁹ cõtrarie.s.q͡ corrum pit caritatẽ q̃ ẽ pricipiũ rferẽdi ut pe catũ mortale .de istl duobꝯ mẽbris ul t'mis certũ ẽ q͡ illi duo act⁹ sũt mali. s.pcm̃ ueniale & mõrle d' duobꝯ pri mis certũ ẽ q͡ prim⁹ act⁹ ẽ meritori⁹ & satl pbabile est de 2ᵒ. de duobꝯ me diis .s. d' actu q̃ tm̃ rfert̃ hitual'r & negatie qui nõ rferũt̃ nec actual'r nec ῡtual'r dubiũ ẽ utꝝ tal' act⁹ sit merito ri⁹ ul' sit pcm̃ ueĩale q͡ mortale ñ pt eẽ a' sit tal' act⁹ idifferẽs si ponat̃ altʒ duoꝝ prioꝝ mẽbroꝝ.s.q͡ hõ exñs in gr̃a ul' mereat̃ ɔtinue.ul' peccet morta l'r ul' saltẽ ueial'r q͡ ml'tos t'es act⁹ cõ tinue elicit.q nec actual'r nec ῡtualit̃ rferũt̃ ꝫm dcm̃ mod' uidet̃ pbabile ponet̃ t'es act⁹ idifferẽtes.q͡ ñ habẽt suffitientẽ rõʒ malitie ptientẽ ad pcm̃ ueniale q͡ p⁹le ẽ nl'lã dordiatõeʒ esse i eis q̃ sufficiat ad rõʒ peccatĩ nõ em̃ tenet̃ hõ sp rferre actũ suũ idũ actu al'r ul' hitual'r q͡ d⁹ nõ obligauit nos ad h⁹ nec i istis actibꝯ uidet̃ eẽ suffici ẽs rõ bõitatl ut sit meritorii q͡ ñ uide tur mior rl'õ sufficere ad meritũ q̃ re latio ῡtual' .q̃l' nõ ẽ hĩ . sũt g̃ ml'ti idif

ferẽtes nõ tm̃ ꝫm eẽ qd' hñt i spẽ nat'e ꝫ ec/ ꝫm eẽ q͡ hñt i sua cã .& sũt idif ferẽtes ad bonũ meritoriũ & malũ de meritoriũ .ml'tomagi act⁹ sigl'ares eli citi sũt idifferẽtes q ñ sũt nec t'es nec tales & nõ solũ act⁹ nõ huãni sic mo uere barbã & leuar̃ festucã & h⁹oi q̃ pcedũt ex sola imagiatõe nõ ex libo arbitrio ipellẽte ꝫ ec/ de actibꝯ libre elicitl Ad ar̃.ad primũ d⁹ q͡ non sũt priuatie oppõita cc actũ i lõquẽ⁹ debõitate & malitia morali ec/ deboni tate & malitia meritoria & d'merito ria nõ em̃ act⁹ mal⁹ ex h⁹ solo q͡ ca ret bõitate t'i l' tali ꝫ q͡ caret bonita te q̃ debet hẽre ꝫ nõ oĩs act⁹ dʒ hẽre talẽ bõitatẽ Ad aliud ↄce⁹ q͡ ex sil'i bꝯ actibꝯ generat̃ sil'is hit⁹. & ita ex ml't' actibꝯ idifferẽtibꝯ põt generari ɔsil'is hit⁹ ad ɔsil'es act⁹ i genere inio bl'r inclinãs uec tñ iclinat ad eos ut bo nos neqꝫ ut malos sic ec/ ipe in se nec est bon⁹ nec mal⁹.nec generat̃ ex acti bꝯ bõis l' malis & ita icõueniẽs ad qd' rõ deducit non est icõueniens .ꝫ tãq̃ ueꝝ concedit̃ .

Tꝝ act⁹ q̃libet sit bon⁹ ex fi ne uidet̃ q͡ sic aug.c.i. in lrã bonũ opus inten⁹ facit : preterea actus itelligẽdi ẽ uerus ex principio .ꝫ finis est hi sicut princi piũ ibi g̃ etc̃ Contra aug.cõtra mẽ datiuʒ.multi actus nõ pcssũt esse boni etiã si propter bonũ finem fiat Re sponsio primo uidendũ est de boni tate natnrali .secũdo debõitate morali

De p̊ dico ꝙ ſic̄ pulchritu᷒ ī cor
pore ē aggre᷒ oīū ꝯueiētiū illi corpi
pū ꝗ̄titatꝭ coloris & fine zm aug. ꝺ
cꝭ t.c.4.ſic bōitas natꝰalꝭ. n̄ tn̄ illa q̄
ꝯuertit̃ cū ēte ſ illa q̄ hꝫ malū oppo
ſitū & ē pfecō ſa alicꝰ rei:ē aggrega
tiō oīm ꝯueiētiū ſibi. & illꝭ oībꝫ con
currētibꝫ:ē pfcā bōitas iuꝫ illud dio:
bonū ē ex p fcā cā īteḡ oībꝫ aūt iſtis
dꝭficiētibꝫ & nā ſtāte q̄ nata ē pfici il
lis ē pfcē mala. actꝰ ā nālꝭr natꝰ ē ꝯue
nire cauſa ſue efficienti. obo fini &
forme tūc ḡ ē actꝰ bōꝰ nālꝭr qn̄ habꝫ
oīa ꝯueientia ꝗ̄tū ad iſta. q̄ nata ſūt
ꝯcurrer̃ ad eiꝰ eē De. ſcd̓o d᷒ ꝙ
boitas actꝰ moralꝭ ē ex agregatōe oīꝫ
ꝯueientiū actui n̄ abſolute ex nā actꝰ
ſ q̄ ꝯueit ei ſm rectā rōꝫ ꝙ ḡ actui
recta rō dēat ꝯuenir̃ dꝭtiatū obm &
dꝭtiatꝰ moꝰ & alias circūſtātias. nō ē
bōitas ꝯpleta ex ſolo fīe. ſ pria ratō
bōitatꝭ eiꝰ ē ex ꝯueniētia actꝰ ad effi
ciēs a q̊ dꝭr moralꝭ ꝙ liber̃ elicitꝰ &
iſtd̓ ē ꝯūe actui bono & malo. n̄ em̄ ē
laudabile neꝫ uitupablꝭe n̄ ſit a uoca
tiōe za ꝯdcō ē ab obo. ita ꝙ ſi ſit
ꝯueniēs tūc actꝰ ē bonꝰ ex gener̃. ꝙ
iſtud ē idifferēs ad bōitates ulteriores
q̄ ſumūt̃ ex circūſtātiis ſic̄ ḡ ē idiffe
rēs ad multas drīās Pria circūſtātia
ē priꝰ finis ſ iſta nō ſufficit ſn̄ aliis.
ſic̄ circūſtātia forme puta ꝙ debito
m᷒ fiat. pꝫ ḡ ꝙ ſola bōitas fīs ecꝭ ut ī
tēdit̃ ſm rectā rōꝫ n̄ ſufficit ad boni
tatē actꝰ ſ reqrūt̃ alie circūſtātie ſm
ordieꝫ p̄dcm̄ ad h᷒ ut bōitas ſit ad

aug. pꝫ rſp᷒ p aūtē eiꝰ ad opp. ꝙ &
ſi fīs ſit notōr ꝯdcō ptiens ad bōitatē
actꝰ n̄ tn̄ ē ſuffitiēs ſiplꝭr loq̄n᷒ dꝭbōi
tate ſ lo᷒ de bōitate meritoria q̄ addit
ſup̄ bōitatē moralē illa ē pricipalꝭr
ex fīe ꝙ ꝯpleta bōitate morali ſr̄ad
dit̃ bōitas meritoria ex rꝭoe dꝭbita ī
iſtiꝰ actꝰ ī fieꝫ q̄ rꝭo dꝭbita fit iꝗ̄tuꝫ
elicit̃ a caritate & q̊ ad h̄ pn̄t aūtes
dꝭ fīe expōi ꝙ. ſ. bōitas meritoria eſt
ex fīe Ad zm d᷒ ꝙ cā effitiēs actꝰ
ītelligēdi ē illa q̄ ex pte actꝰ itlligendi
nālꝭr agit neqꝫ p̄t difformit̃ ager̃ ipi
obo iō ſp rcē agit n̄ ſic uolūtas ſēp
uniformit̃ agit obo ꝙ ē cā libera n̄
nālqn̄ ḡ ē rectitudo ex pte principii
mouentꝭ. totꝰ actꝰ ē rectꝰ ſ nō eſt ſic
ex pte fīuis.

32 Tꝛ anꝰ moueat celū effecti
ue. uidꝭr ꝙ n̄ celū mouet̃ na
tꝰalꝭr ꝙ n̄ uiolēt̃. anꝰ āt n̄ eſt
cā nalꝭ motꝰ alicꝰ corpis ḡ etc̄. ꝯ.
augꝰ. 3 dꝭ t dꝭſ ꝯicat āglꝭis ſuis cāli
tatē ꝗ̄ pn̄t hr̄e ſ moner̃ celū eſt hꝰōi
ḡ āglꝭi mouēt: Reſp᷒ ꝙ motus celi
fit ab itellgētia q motꝰ n̄ ē nālꝭ ex pte
mobilꝭ. eo m᷒ q̊ ḡuia & leuia dn̄r na
turalꝭr moueri ī iſtꝭ iferioribꝫ: h᷒
aūt ꝑbat aui. ix meth. ſic. motꝰ nālꝭ ē
mobilꝭ hēntꝭ eē ſū exn̄tꝭ ex̄ ſuū locū
nālē. ꝙ talꝭ motꝰ ē elegātōr a diſpōe ī
nāli. & acceſſꝰ ad diſpōeꝫ nālē. ꝙ ꝗ̄
diu mobile mouet̃ nālꝭr. ē ex̄ locū ſuū
nālē. ꝙ ſi eēt ī lo᷒ nāli. n̄ exirt̃ in ſ qe
ſcerꝫ ſi ḡ celꝭ nālꝭr mouer̃t aborīē. ī
occidēs nālꝭ ibi qeſcer̃t p̄ aq̊cūꝫ pū᷒

dato.corp9 circulaṝ motū ſic̄ accedit
naťaľr ita r̄cedit uioleť.ſi g̃ ad aliquē
ťinū moueret naťaľr ab ipo r̄cedr3
uioleť.g̃ un9 & idē mot9 eēt naľ & n̄
naťaľ p̄ qđ moueť naťaľr.h3 icli
natiōe3 ꝓpriā ad ťminū mot9.ut p3
đ lapiđ ſuffoca9 h9 n̄ ē ponēđ i celo
g̃ etc̄ Dicūt tn̄ phi.ꝙ mot9 celi ex
pte mouētꝭ ē naťaľ.ꝙ dicūt ꝙ naťale
ē ipi an9 moueť celū motu ꝑpetuo.
pōit eñ phs dm̄ ꝓduceŕ aliud a ſe ex
necitate naťe .& dic̄ ag̃ľ3 ex necitate
mouere celū Vn̄ i3° metha.dic̄ ꝙ
itelligētie ſūt i optima diſpōe. qn̄ mo
ueť & poſuit tot đ eis q̄t poſuit orbes
mobiles.& tn̄ itelligēđ.ꝙ nō poſuit i
telligētias eē i optia diſpōe qn̄ mouēť
ita ꝙ ipm̄ mouere ſit eaꝝ optiā diſpō
& felicitas.c̄c felicitatē poſueřt i ſpe
culatōe.& h9 poſuit ɔſeq̄ naťali ne
ceſſitate iq̄tū ex ſūma pfectiōe eaꝝ.
ɔſeq̄reť cōicatio ad eꝝ naťali necitate
un̄ l3 poſuerit dm̄ itelligētē & uolentē
nichilōi9 poſuit.ꝙ ex necitate naťali
ꝓduceret eꝝ iq̄tū ad plēitudie3 ſue p
fectiōis ſeq̄reť cōica9 naťali necita
te ſic̄ nos i agētib9 nālib9 poni9 Po
ſuit ecꝭ itellgētiā mouere ut amatū &
đſideratū. tn̄ necio iq̄tū uidet ipm
primū c̄antē.p ɔgtiōe3 & appetitum
appetit ei aſſiľari cōica9 ſuā pfectio3
ꝙ non pōt facere niſi mediāte motu.
S3 theo.ponūt ɔriū.ſ.ꝙ đ9 nō na
ťali necitate .ſ3 libere agit.ſiľr nec in
telligētia q̄ntecūq3 ipfectiōis fuerit ad
cōicādū eꝝ .ē nāľr đťiata.ſ3 motū po
nim9 ſ3 eē đťiatiōi libi arbitrii cum
poni9 p miſteriū ag̃ľoꝝ motū fieri.n̄
tn̄ oēs itelligētias moueť pľes orbes uľ
unū p uolūtatē dei. Ad ar.p3 r̄ſp9
ꝙ celū n̄ moueť nc̄tāte ſ3 arbitrii lib
tate ipi9 itelligētie mouētꝭ.

Tꝝ accn̄s ſit fōr ſimplex.ſ.
nō ɔpōita ex ptib9 eſſētiali
b9.ꝙ n̄ ꝙ q̄cq̄t r̄aľr ɔueit c̄
aq̄ & r̄aľr.differt abeođ ē r̄aľr ɔpōi
tū ex duob9 q̄ꝝ c̄ altero ɔuenit p unū
& p altm̄ differt.ſ3 alb9 & nigredo
r̄aľr ɔueniūt igenere differūt dr̄iis g̃
etc̄. Maior ꝓbať ꝙ ſimpľr ſiplex
a q̄cūq3 diſtiguiť.ē p̄ diťſa ꝑ m̄.
ē q̄ unūq3 pōt eē & n̄ eē ex 7° meth.
ſ3 accn̄a ſūt corruptibľia g̃ hn̄t mate
riā. p̄ Boe.đ ť forma ſiplex ſb̄m
eē nō pōt.& rōe ꝓbať ꝙ pōn prior
q̄ ē ad formā ſbalē pri9 o3 ꝙ actēdať
ꝙ pō q̄ ē ad fōr3.accn̄talē ſ3 mľta aci
dētia ſūt ſbicā accn̄tiū g̃ .ɔ ſi accn̄s
eēt ɔpōitū ſic̄ ɔponētia mālē a forma
le.b.tc̄ q̄ro a b. iformat a .tm̄ a ſb̄m
tm̄ a utꝝq3 a neutꝝ.n̄ ꝑ m̄. ꝙ tc̄ pa9
n̄ i eēt p̄ ſuo ſb̄o.ſ3 p pte ſui.n̄ ſm ꝙ
cū n̄ poſſit iformaŕ ſb̄m niſi iformār3
a.& capacitas i9.a.adeq̄t ip̄m b g̃ n̄
poterit ſe extēdere ad ſb̄m Siľr forma
ſbaľ q̄ ē pfcōr ipo b.nichil ađ pficit
niſi ꝓpriā mā3 mľtomagꝭ etc̄ n̄.m̄. ꝙ
tūc b ſe ip3 ifōr3 & eēt ꝓceſſ9 iinfitū
n̄ 4.ꝙ nichil ifōr3 ſb3 ꝑ q̄ hn̄t idē
ꝓpriū ſuſceptm̄ iť ea p̄t eē mot9 c̄cū
ſcripto ōi a° ſuſceptō accn̄tali p3 đ
ſb̄a & q̄litate ſ3 due forme duaꝝ ſpēꝝ

contrariaꝝ ex datis hēnt idē susceptm̄ ꝑprium & p se.qđ ē ei⁹đ rōis.circūscriptō q̄cūq; a⁹ susceptiō accn̄tali ğ poterit eē mot⁹ īter spēs ōrias et p ōns đ albedīe fieret nigre⁹ sic aer ex aq̄ qđ ē ō plim i multis locis.q uult ꝙ albē⁹ nō fiat nigre⁹ ꝫ albū fiat nigꝝ et sb3 eē ita nccm i generatiōe accidētali.sic materia i generatiōe sbali

ꝑ phs 7.metha.actidētia nō hēnt materiā ex q̄ ꝫ i q̄ Ad primū ar. i oppo.dico ꝙ ad r̄alē ōneniētiam et drā3 spēꝝ.suffic ōpō r̄alitatū ei⁹đ3 rei et ita et hi. Ad.z.dico ꝙ corruptibile dupl'r pōt cōsiderari p se & ꝑprie & p accidēs p̄ mō siue i generatiōe sbali sū actidētali.tm̄ ōpositu3 corrūpit̄ z.nō nō tm̄ actn̄scorrūpit̄ ꝫ eī forma sbal'.ꝙ p trāsmūtiōe3 nar̄alē hēt nō eē p⁹q̄ fuit. Ad.3.đ Bo.dico ꝙ boeti⁹ p formā illā intellexit actū puꝝ.s.đia eentiā & ad ꝑbationē dico ꝙ hⁱ pō ē prior illa n̄ ꝙ zā n̄ sit nisi ubi pria.ꝫ act⁹ in genere actus ē prior & pfcōr.sic pō ad q̄titatē ꝑp ordie3 actuū i genere. n̄tn̄ in q̄cūq; ē scđa ē pria.

Tꝝ actn̄a pl'a solo nūo drā possit eē i eođ sbo.ꝙ sic.ꝙ multe spēs ei⁹đ rōis sūt i eođ oculo ꝙ si ponāt̄ ml'ta alba i me⁹.ocl'us exn̄s i q̄cūq; pūto medii p̄t distincte uidēr ipa.ğ h3 spēs ipaꝝ & uidet distincte. So.ueꝝ ē đ actn̄ibꝰ itētiōlibꝰ ꝫ nō đ realibꝰ ꝙ nō đtiniāt. Cōtra spēs i organo hēt actiōe3 r̄alē.ꝙ

excl'es sēsibl'e z⁹.đ aīā corrūpit sensū nō nisi p spē3 & sic spēs est c⁹ est actio real'. ğ spēs erit actidens reale.

ꝑ ō solutiōe3 ꝙ iđ pater p̄t hēre ml'tos filios ğ i eođ sūt ml'te r̄latiōes reales ꝑba⁹ ōne p3 dicit̄ ꝙ genuit ğ ml'tos genuit ml'tis rlatōibꝰ pater est.

ō phs ix meth.q̄cūq; ieađ sba ētia drā3 hēnt.sūt đrsa spē. Itē z⁹ đ anima o3 receptiū đnudari a nā recepti.ğ exn̄s i actu p unā formā spē.nō pōt recipe aliā ei⁹đ spēi. Ad primū đr ꝙ due spēs p ōpatiō3 ad sbm sūt una spēs ꝫ p ōptiōe3 ad oba q̄ꝝ sūt effcs sūt due.zm.ꝙ ml'te r̄latōnes nō sūt sil'.ꝙ pater n̄ ēpater.ꝙ genuit hūc filiū.ꝫ ꝙ filiū i cōi neq; fūdamtū patnitatis ē iste act⁹.ꝫ act⁹ i cōi iđo p̄rnitas p se ē una filii siue filiatiōis ꝫ ꝙ sint pl'es filii accidit. Ad.q. respōđt ꝙ sic.illa đo duo argūm̄ta soluūt̄ ꝑm cōe3 op .

Tꝝ āgl' custodiēs possit effectie ad cār i intellcū hōis custoditi uiđr ꝙ sic ꝙ aliter frustrā custodir3 nisi possꝫ ip3 dirigere i hūāis actiōe & r̄gere ī q̄tū hō q̄ sūt ipi⁹ q̄tū ad itellcm̄ & uo.n3 al'r possꝫ ad cē ipm fatere ğ etē ꝑ angl's p̄t ad effectie cāre i intellcū alteri⁹ āgl'i ğ i intellcū hōis.ꝑba⁹ ōne ꝙ actūi qđ p̄t ad cāre i pas⁹ excellētiori p̄t eī ailqt cāri pā⁹ mi⁹excellēti ꝙ agēs hēns actū ꝑmū p̄t cār actū zm i q̄cū3 r̄latō angl'us autē cōgnoscēs h3 actum primum & intellectus noster

ē i pō ad actū zm. Preterea sēsibilē
p̄t aliqͣ agere i intellcm̄. sic patꝫ de fā
tasmate. ḡ mltomagis q̄d ē actu itelligi
bile. q̄le ē illud q̄d ē i intellectu angeli
Contra: aug. sr̄ illud p̄s. āgl̄is suis
mādauit de te. expsse dic̄ q̄ āgl̄. nichil
effectiue cāt i intellcū nr̄o. In ista. q
ē opio auic̄. sex᷒ nāliū pte qnta. c sex:
q̄ itelligētia supior ē cā iferioris q̄tū
ad eē. & q̄tū ad ↄ gtōeꝫ. & sic desce
dēdo a supma itelligētia. usq; ad aiaꝫ
itellectiuā. cū q̄libꝫ itelligētia sit supi
or aia cāt i ipsa spēm itelligibilē siue
notitiā itellectualē. & sic itelligit p cō
uersionē ad illā itelligētiā. Cōtra op
istā ar. q̄ tūc frustra uniret̄ aia corpi
q̄ p̄p nl̄lā pfectōnē ipi᷒ aie unite. non
em̄ p̄p pfectionē ipsi᷒ in se. q̄ forma
n̄ e p̄p māꝫ z᷒ phicoꝝ. neq; p̄p pfecti
onē i opando q̄ nō unita possꝫ habere
spēs ab intelligētia sic̄ unita. Sꝫ ista
rō uidet̄ peccare. q̄ uidet̄ ↄcludere q̄
frustra uniret̄ aia btā corpi q̄ n̄ p̄p p
fectiōꝫ aliq̄ nccia ad suā opiōꝫ. q̄ hꝫ
opiōeꝫ in qua nichil recipit a corpore
Ideo ar. ipbat̄ dcā opio ois nr̄a ↄ ḡ
tio. orit̄ a sēsu p̄ p᷒te. & p̄ methaphi.
& deficiēte sēsu deficit sciā q̄ ē sm il
lū sēm. p̄ p᷒te. cec᷒ a nat᷒ nō p̄t hr̄e
diffitā notitiā de colorib᷒ p̄ phicoꝝ. l̄r
aūt omia eent fl̄a. si spēs ille reales im
primerent̄ i aia ab ipa intelligentia:
Preterea si nl̄la maneret notitia hi
tual̄ nō manēte actu itelligēdi. seq̄ret̄
q̄ sēp essꝫ itellcūs eq̄ i pō eentiali ad i
telligēdū. lꝫ em̄ ex actib᷒ generaret̄ ali
qua hitualitas. ad facil̄r itelligēdū q̄ tū
nūq̄ haberet̄ forma. que est actus pri
mus fatiens ipsū esse in potētia actua
li: si semper de nouo oportet recipe
illā formā. p q̄ posset opari. intellcūs
non actu intelligēs sēp esset i potētia
essētiali ad actū intelligēdi. Ad᷒ q:
igit̄ dico. q̄ āngl̄us nō potest aliquid
effectiue cāre in itellectu hōis. z᷒ q̄
aliqͣ possit facere in ipso. De pri
mo dico. q̄ nullā spēm intelligibilem
p̄t āgl̄s cāre i intellcū nr̄o ut tōl̄ cā. ꝫ
h᷒ n̄ ē ex aq̄ ipō. ex pte āgl̄i. q̄ suffi
ciēter ē i actu p̄. & p̄t cāre i a᷒ a᷒ actū
z. ꝫ ē rō ex itel. nr̄o. q̄ p statu is᷒ ē pas
sibl̄r determiatū ad actm̄. s. ad fātas
ma & ad itellcm̄ agētē & iō ipedit̄ ne
possit imediate rcipe imūtōeꝫ a spē i
telligibl̄i sn̄ fan. q̄ fātasmā se hn̄t ad
itellcm̄ nr̄m p statu isto. sic̄ sēsibl̄ia ad
sēm. q̄ ad h᷒. s. q̄ sic sē᷒ n̄ imūt̄ p̄ ni
si a sēsibl̄i ex̄. sic neq; itellcs nr̄ pria i
mutatōe. n̄ imūt̄ nisi a fan p̄p ordinē
pōꝝ q̄ ordo n̄ ē mere ex nat̄a hōis un
de hō: tc̄ n̄ eēt ali᷒ ordo i btitudie. ꝫ
simpl̄r ex culpa l̄ ex statu is᷒o. p̄p ali
q̄t ptiens ad culpā. De z᷒. s. q̄ pos
sit āgl̄s aliqͣ facere i intellcū pꝫ p di
cta scōꝝ p̄cipue dio. 4᷒. ce. gererch.
dicētis reuelatōes fieri hōib᷒ p anglos
unū ē q̄ āgl̄s p̄t docere hōieꝫ sic̄ hō
q̄ hō docꝫ ppone᷒ q̄dā siḡ nō audiēti
qb᷒ ppoitis audiēs cō ista pl̄imū occu
pat̄. & i se unit̄. & ex talibus signis p
cipit ueritatē ↄplexoꝝ ex t̄is & hitudi
nē ↄplexi ad ↄplexū. a q̄ hꝫ suā vitatē

& ita adiſcit ꝙ ueritatē ꝑ ſe nō adi
ſceret nec hēꝫ ſñ ōi docente. lꝫ hēret
ſpēs oīm ꝯplexoꝝ. Ad primū ar-
dꝰ. ꝙ nō fruſtra cuſtodit hōieꝫ. ꝙ do
ceꝰ p̄t circa ītellectū eiꝰ ꝑ ſiḡ ſēſibi
lia efficatiꝰ aliq̄d facere. ꝙ hō & for
te ad opanꝰ circa fātaſiā & ītellctum
poſſibilē. dato ec̄ ꝙ nllm iſtoꝝ poſſꝫ
eē: adhuc cuſtodia āglorꝝ ñ eēt fruſtra
ꝙ ẜ. Io. i omel ſr̄ icꝰ. Ma io. āgli eoꝝ
ſēp uidēt etc̄. neq; eñi tuta poſẜ eē ui
ta mortaliū etc̄. ibi exp̄ſſe dic̄. ꝙ āgl i
cuſtodiūt nos a mltꝭ ipugtōibꝰ demo
nū. Ad ·2m· ꝯñā non ualet. ꝙ iſtud
paſſiuū īferiꝰ ñ eſt capax ꝓ iſto ſtatu
ab iſto agēte imūri. ꝙ ē īpeditū ꝓ ſta
tu iſto. ne q̄t tale r̄cipiat. unde iſtud ñ
ē ex defcū potētie actīe āgli. ł poten
tie paſſiue ītellcūs nr̄i abſolute: ẜ ex i
pedimto eiꝰ ꝓ ſtatu iſto. Ad. 3. pꝫ
ꝙ ſẜibilia poſſūt imutare ītellcm̄ pro
ſtatu iſto. ñ aūt pū ītelligibilia. & hꝰ ñ
ꝙ illa ñ ſūt actīa. nec ꝙ ītelꝰ nr̄ non ē
paſſiuꝰ. ẜ ꝙ ꝓ ſtatu iſto ipedit̄ ne a
tlibꝰ imediate r̄cipiat āmoto a īpedim̄
to tūc recipit. ſic ē i btitudīe: tūc eñ
loq̄t̄ āglus homini beato. & hō beatus
alii beato: tūc eñ ẜ. ꝓmiſſū ſaluatoris
i Ma. erimꝰ ſic āgli dei i celo. Ex
hoc pꝫ. quare doctor ñ p̄t cāre ſciāꝫ
i diſcipulo. ñ eñ ꝑꝑ defcm̄ ꝟtutꝭ acti
ue i ſciā docētꝭ. ẜ ꝑꝑ capacitatē ītelle
ctus diſcipuli ꝑ ſtatu iſto. ꝓbat̄ q̊ īpe
dit̄ ne ſic imutet̄. ꝙ ꝓ ſtatu iſto ad fā
taſtica determinat̄:

Trꝫ āgls malus neccio uelit
male uidet̄ ꝙ ñ. Ia. 2. de mōes
credūt & ꝯtremiſcūt ẜ iſti
ſūt actꝰ bōi g̊ etc̄. p̄. dio. 4. de di.
no. i demōibꝰ manēt natalia integ̃. g̊
liberꝝ arbitriū itegꝝ. Sꝫ ẜm aug. de li
bero arbitrio. c. x. poſſe peccare ñ eſt
libtas neq; ꝑs libtatꝭ g̊ ſi hēnt libtateꝫ
arbitrii: g̊ pūt bñ uelle. Preterea nlls
ītellctꝰ ē ita aduerſꝰ: q̄n poſſit ꝯg̊ſce
re aliq̊d ueꝝ. ꝙ pricipia prima ōi i
tellectui ſūt nota extīs . g̊ nlla uolū
tas ē ita adūſa ab ulterio fie. q̄n poſſit
uelle ip̄m ꝯñā pꝫ. ꝙ ſic pricipium i
ſpetialibus ſic fis in moralibꝰ. 2º
phicoꝝ ꝓbat̄ ec alr ꝙ 3º ethi. oīs
malꝰ ig̊rās. g̊ nō ē malitia i uo. ſñ er
rore i intellectu. g̊ ubi ñ p̄t ītellectus
excecari cc̄ obm̄ aliq̊d ītelligibile:
ibi nec uo. poterit obſicari cc̄ idē ut
appetible. p̄. nllm uiolētū ē ꝑpetu
um p̊. ce. & ñdi. ꝙ ē ꝯ icliatōnē eius
cui i eſt. & iō ſi ipſū ſibi dimictatur
r̄dit ad op. ſic aq̄ ſi ſibi dimictat̄ re
dit ad frigi ẜ ẜ. da. malitia ē ꝯ naꝫ. g̊
ñ ē ꝑpetua g̊ ñ neccio i ē uo ꝯ i pſ.
ſupbia eoꝝ q te oderīt aſcēdit ſp. ẜ h
ñ p̄t ītelligi ītēſie ꝙ ita ñ eēt aliꝙ ma
lū ītēſiue q̊ nō eēt maiꝰ malū g̊ dꝫ ītel
ligi extēſie ita ꝙ ſꝑ peccāt. In iſta
q. ē op̄. fr̄is tho. & mgr̄i hērici de cā
ꝯtinuatōis malitie nā aſſigt̄ duplex cā
prīa ē tho appetitꝰ ꝓportionat̄ ſue
app̄. aq̄ mouet̄ ſic moble mobilitati
āgls āt app̄hēdit imoblr ſñ diſcurſu
uo. g̊ gāli imoblr adheret pꝰ primā

apphēsionem completā. & ideo licet anq̄ firmaret se p uolitōez ǝpletā fu isset imobil' ad oppoita al'r ñ potuisset i differet peccasse l' meruisse. tñ p⁹ pmā elcōez imobil'r adhesit ei qd' eli geret & ita ex imobilitate ǝgtia . bō⁹ factus ē ipeccabil'. mal⁹ aūt ipenitēs. So. ē mgri hērici. uolūtas. q̄to pfe ctior tāto pfecti⁹ se imergit iuolubi li uolū. sepata a corpe. q̄l' ē āgelica. ē oīo pfecte libera. uo. ā nr̄a corpe cor ruptibili ǝiūcta hēt libtatē dimiñtam & iō lz nr̄a habeat libtatē: maxīe tñ hz qñ sepata ē a corpe s uo. nr̄a exñs i corpe corruptibli imobil'r se imergit obiecto ita q ab ipo resilere nō pt ergo mltomagi uo. āgl'i q̄ ē oīo sepata a corpe. Contra ǝclusiōez q̄ tenēt i ste due opi. uidetur eē aug. de fide ad petrū. c. quto. si p⁹le eēt ut hūana na tura p⁹q̄ acto adūsa bōitate perdide rit uolū. ex seipa rurs⁹ hēre eā potu isset: mlto forti⁹ hēhrēt natā āgelica q̄ q̄to min⁹ grauat corpis pōdere: tāto magi ē pdita facultate. Cōtra ǝclu siōez ergo istorū argnit sic. si uolū. hūa na ex se posset redire ad iustitiā. mlto magi uo. āgelica. si ergo uo. nr̄a q̄ ē mi n⁹ nobil'. pt redire ad iustitiā: multo magi illa cū sit oīo sepata. Preterea ñ tm̄ uolūtas āgl'i dāpnati. ē obstiata sed ecī hōis dāpnati & ōz utrūq̄ assignare cām cōez sm aug. de fide ad petrū ubi uult q sit una cā cōis q̄r de⁹ sil' iudi cabat spūs hūanos & āgl'os dāpnatos sed neutra cāz istaz pt poni cā obstiā

tiōis hōis dāpnati. ergo ñ āgl'i pba⁹ assū pti q aia ǝiūcta ñ hz ǝgtiā imobil'r apphēdentē. sic āgl's sm uiā thome. nec ut se imergit obo imobil'r s. uiā hērici. ergo ōz assigre cām isti⁹ obstiatio nis i aia sepata. ā ergo tūc añ omēz actū elicitū ē obstiata ā ipa fuit obstiata p aliq̄ actū elicitū. si p m⁹ hēt ppositū q nō p aliq̄ istaz uiaz. si s⁹ modo h⁹ ē i ǝueniēs: q aia sepata nec mere t nec dimeret. s p act⁹ q̄s hūit i uia recepit q meruit l' demeruit. Pre terea cā q̄ uniformiter se hz ad pl'es effēs. p hōc q cāt uuū nō al'r se habet rspcū alteri⁹. pz de calore rspcu plu riū calefactōnū. s uo. ē cā pl'iū uolū. ergo p h⁹ q cāt unā. nō al'r se hz ad aliā ergo si primā libere cābat ita q poterat nō cāre: nec per illā rspcū alteri⁹ ne cessario cābit. Preterea cā tōl' non al'r cāt. nisi ipa sm q cā al'r se hēat nisi ād dūsitas sit ex pte passibl' l' ñ sit aqd impedimētū extrisecū. s uo. ut prior nāl'r actu uolēdi. ē tōl' cā a ctus sui. q ē causa actus libi. q̄ liber tas non ē eius. nisi ut ē prior actu suo uolūtas ergo nō al'r se habet in eligendo actū nisi aliter se hēat. inq̄tū ē prior actu s per hoc q ponit habere actū inherentē sibi. ipa non aliter se habet inq̄tū ē natāl'r prior actu. licet al'r se hēat ad aliq̄d accidēs. nō tñ q̄tum ad suā natāz. sm q̄ ē act⁹ prim⁹ qui ē uolūtas. Ad solu. isti⁹. q. sūt duo uidēda. p⁹. s. d' gdibz bōitatis & malitie z⁹ q̄ bōitas possit i eē uolitōni angeli

dāpnati uł si aliquā ma^a nccio ei isit
dē p̄ d^o· ꝙ ultra bōitatē nālē uolitōis
due ꝯuenit sibi iuq̄tū ē ens positiuū
q̄ bōitas dr ex genere.ultra istā iq̄d
ꝯuēit sibi aliqua alia bōitas.s. bōitas
ꝟtuosa siue exc^a & bonitās gratnita
siue meritoria. Pria ꝯuenit uoliti
oni ex ho ꝙ ip̄a trāsit sup obm ꝯuei
ens tali actui s̄m dictamē recte rōis
& h̄ pria bonitas iō pōt dici ex ge
nere.ꝙ ē quasi materiał respcū oīs
boni ulterioris i gener̄ moris.nā act9
trāsiēs sup obm ē quasi formabł p ꝙ
cūq; aliā circūstātiā moralē.& ita q̄si
potētiale nō oīno extra gn̄s moris ꝙ
h3 aliqd dē illo gener̄ puta obm cō
ueiens actui. z^a bōitas ꝯuenit uoli
toni .ex h^o ꝙ ip̄a creat̄ a uolūtate
cū oībꝫ circūstātiis a rōe recta dcātꝭ
debere sibi ꝯpetter̄ bo^m em̄ s̄m dio.
4.dē dīs noībꝫ ē ex cā iteg̃·& istud
bonū ē i spē moris.ꝙ iā h3 oīs drās
morāles ꝯhentes bonū ex gener̄ z^a
bōitas ꝯuēit uolitōi.ex h^o.ꝙ presup
pōita duplici bōitate iā dcā elicit̄ ꝯ
formiter prici^o meredi qd ē caritās
uł grā siue s̄m iclinationē3 caritatis

Exēplū dē pria bōita^e dare elia3.
ex^m dē z^a. dare elemōsinā dē ꝓpriis
paupi q̄ eget & i lōco i q̄ sibi meli9
pōt ꝯpetter̄.& ꝓ amorē dei · exem
plū dē z^a facer̄ istud ñ tm̄ ex iclinati
one naťali.sic potuit fieri innocētie ł
forte ho^c fit a peccator̄ i pctō exīte
q̄ ex pietate nāli mouet̄ ad ꝓximūm
s̄ ex caritate ex qua fatiens. factus

aicus dei inq̄^m recipit opā ei9. h̄
āt triplex bōitas sic se h3 ꝙ z^a p̄sup
pōit scdā3 & primā & nō ꝯuer^o z^a
p̄supp̄ōit primā & nō ecōuer^o huic
triplici bōitati oppōit̄ triplex mali
tia .Pria q dē3 ē mali^a ex gener̄.qñ.s
act9 q̄ tm̄ h3 bōitatē n^e ex q̄ deberet
ꝯstitui i gener̄ moris·h3 malitiā .ꝙ
trāsit sup ob3 discōuēiens puta si odi
re trāseat sup deū z^a ē mali^a ex ali
qua circūstā^a deordināte actū. l3 trā
seat sup obm ꝯueniēs z^a ē malitia
i demerito. q̄l3 istaꝝ malitiaꝝ p̄t
accipi priuatie uł ꝯrie r̄spcū sue bo
nitatꝭ & ut priuatie accipit̄ ip̄a pri
uat tm̄ bōitatē ut ā ꝯrie accipit̄ pōit
aliq̄t ultra carenciā bōitatꝭ repug̃s
tali bōitati h̄.dł.apparet p boetiu3
sr̄ p̄di^{ca} c.dł q̄litate s̄ mali^a ex gener̄
ꝯria & priuatie accepta ꝯuertūt̄ &
iō sic inter priuatōe3 & hitū imedia
tū ñ ē mediū .ita bonū ex genere &
malū ex gener̄ sūt ꝯria imedi^a Rō
ē ꝙ āct9 nō pōt eē ñ trāseat sup ob3
& iillud nccioē ꝯueniēs uł discōueni
ens actui.& ita nccio ex obo ꝯueniē
ti seq̄t act9 bo9 ex gener̄.ex obo disꝯ
ueniēti act9 mal9 ex gener̄. De z^o
d^o ꝙ uolūtas angłi dāpnati nō nccio
h3 aliquē actū malū.siue loquē^o dē a
ctu deťiato uł idetiato.q̄si tm̄ h̄eat
hitū deťiatū:iste icliāt ad certū actū
unū in spē.& p3 ꝙ pōt habere aliū
actū i spē ab illo·& ꝓ tūc uō h̄ere il
lū & parī rōe nō haber̄ q̄mcūq; aliū
ad quē nō ē talis habit9 iclinās.

De ide͂tiato ꝓbat͂ ide͂ .ꝙ nō uide͂t ꝙ possit se suspe͂ᶜ ab oī actu sn̄ uolitōe: ꝙ aliq̄ñ pōt hēre uolitōe3 mala3 nō malitia ɔ̄ria bōitati morali .licet nō hēat bonā bōitate morali cōpleta ex oībꝫ circūstātiis Ad primū arᵐ d? ꝙ l3 demōes credāt ille tam̄ actus credēdi est i eis malus: ꝙ odiūt illud creditū. Ad zᵐ ɔce? ꝙ i eis ē libe rū arbitriū .& cū arguis de posse peccar͂ ꝙ nō ē libertas .d? ꝙ aliud ē loq̄ de posse peccar͂ & aliud de pō ad pcm̄ .pᵐ em̄ dic͂ ordinē ad actum dformē .zᵐ dic͂ rōe3 pricipii .q̄ p̄t elici act9 dformis .prim9 ordo non icludit liber arbitriū: z9 ordo incluᵗ duo q̄r altm̄ ē posse : altm̄ deficere primū icluᵗ liber arbitriū3 siplr zᵐ aūt nō siplr . Ad zᵐ d? ꝙ i agentibꝫ mere nālibꝫ cessātibꝫ oībꝫ impedimēti redr ad dispō3 nālē ñ ꝓhibente actōe uiolēta & rō ē ꝙ pricipiᵐ itrisecū ē necm̄ respcū bōitatl natal q̄tū ē ex se & iō sēp cāt eam ñ unit͂ p̄ deāns .h̄ aūt i m? uo .nō ē causa p̄dnāns bōitatl i actu suo .ß tn̄ h3 icliā rōe3 nālem ad ipa3 .nō tn̄ iclinat͂ ad dādū eā necite nāli .sic g̃ue ad descendēde deorsum:

Tr̄ accn̄s possit eē sbm accidētl .ꝙ nō .oē accn̄s absolutū pōt eē sn̄ sba g̃ sn̄ aliq̄ accnte .āns suppōit͂ h̄ ɔn̄a ꝓbat͂ ꝙ 7?.metha: Sba ē primū oīm̄ .ꝙ necē e i rōe c9cūq3 rōe3 ei9 sub eē .g̃ si accidēs ē sn̄ sba ec/ ē sn̄ aliq̄ accnte ut subiecto ei9 g̃ etc͂. p̄ nlū accidēs pōt tiare depēdētiā alti9 ß accn̄s nō pōit͂ i sbo ñ ad h? ꝙ ei9 dpendētiā tiet͂ g̃ etc ɔ illud ē p se sbm alic9 d q̄ illud p se p̄dicat͂ .z? .m? ß de aliq̄ accnte .dicat͂ aliqd accn̄s z?m? ut ꝓpria passio de sbo g̃ etc͂. mi: ꝓbat͂ ꝙ oms̄ passiōes demonstrate de mōstrāt͂ d accn̄tibꝫ i mathaᶜᵃ .p3 de tangulo & d aliis Ad primū i ɔriū ɔcedo an̄s & ɔn̄s & de dīna pō loq̄ndo ß nālr loquendo utrq3 nego Ad zᵐ aliqd dtiar͂ dpendētiā alic9 duplr pōt itelligi .s. pfcē & ultiāte ul ipfcē & nō ultiᵗᵉ .nlū accn̄s p̄ m? tiat dependētiā alti9 accn̄tl ß z? m? terminat :

Tr̄ an9 potuerit appetere dei eq̄litatē .uidr ꝙ nō intellcūs itelligē? sūmū uer ñ errat g̃ nec uolūtas amā? sūmū boᵐ peccat .g̃ an9 i p̄ actu peccādi non potuit appeter͂ sūmū bonū. p̄ angel9 ñ peccaᵗ ex passiōe p3 .nᶜ ex igrātia ꝙ pena nō p̄cessit culpā .g̃ ex electiōe ß electio nō ē ipossibiliū .z?: ethi .angelū aūt esse eq̄lem do ē ipossibile g̃. p̄ anᵐ eē eq̄lē d'o icludit ɔdcōe3 g̃ nō icludit rōe3 entl g̃ non ɔtiet͂ sb p̄ obo uolūtatl . p̄ aglm eē d'o equalē icludit anᵐ nō eē angl3 ꝙ an9 nō pōt eē an9 ñ sit iferior d'o sed nullus pōt appetere se non esse: scd'm augustinū z?.d li .ar . Ad istā .q.d? ꝙ angel9 potuit appetere equalitatem dei & h? ostendo sic uo:

hʒ duplicē actū amādi.s.amore amiti tie & actū ɔcupiscendi aliqd amato & s^m utrūq; actū^m hʒ totū ens p obo ita q̄ sic oīe ens pōt aliquis amare amore amititie .ita oē ens pōt ɔcupi scer̄ ipi amato g an⁹ potuit seipsuʒ amare amor̄ amicitie .potuit ec̄ sibi ɔcupiscer̄ oīe ɔcupiscibile .cum g equalitas sit q̄ddā bonū ɔcupiscibile s^m se.g angl's potuit illud ɔcupiscer̄ p̄ si equalitas d'i eēt an⁹ possibil'. poss an⁹ eā sibi ɔcupiscer̄.planum ē s h⁹oi i possibilitas nō phibet qn an⁹ possit eā uelle.q̄ uolūtas pōt eē ipos sibiliū·ʒ·ethi:g etc̄ p̄ dāpnati odi unt dēū.unde p̄s·supbia eoꝝ q̄ te ode rūt ascēdit sēp .odiēs aūt uult doitū n̄ eē s phʒ.z r̄thoricoꝝ g uolūt dēū nō eē s h⁹ i se ē ip⁹le g inpossibilitas illius nō phibet.qn possit appeti a uo^{te} pec^{te}: Ad q.g d⁹.q̄ an⁹ uoli tiōe efficaci nō potuit appter d'i eq litatē q̄ obm nō offerebat ut possi bile .potuit tñ uolitōe siplici illā ap peter̄ q̄ ē r̄spcū ipossibiliū i qua ec̄ pōt eē meritū & demeritū Ad ar: ad p^m pōt dici q̄ elcō equoce acci pit uno·m⁹ .p actu uolūtat| ɔseque te plenā apphēsionē ite⁹ quō qs d'r peccar̄ ex elcōe .qñ nō ē passio per r̄bās itellectū nec igrātia ·alio modo sumit̄ p actu uolūtat| ɔnte ɔclōem sillogismi p̄tici.p m⁹ elcō ē ipossibi liū ʒ⁹.ethi·q̄ uo.ē ipossi^m nō tantū uolūtas errās.s uolūtās p̄suppossita plena apphēsiōe itellcūs:so m⁹ ele

ctio n̄ ē ipossi^m q̄ nl'l⁹ de ipossibilib⁹ p̄tice sillogiʒat Silogism⁹ āt p̄ctic⁹ ex fine ɔcludit id qd' ē ad finē ut p h⁹ qd' ē ad finem deueniat̄ ad finem

Ad.z^m d⁹ q̄ duplex ē itellcō .ab soluta & ɔpatia ·absoluta quidē nō ē nisi alic⁹ obi simplic|.cōpatia pōt eē ad q̄cūq; .siue sit p⁹le siue ip⁹le nō eñ itellcūs tm̄ ɔpōit p̄pōes possi biles :s ipossibiles.sic ē duplex uoli⁹ ab^{ta}.& illa nō ē n̄ alic⁹ obi siplic| cō tenti sb p obo uolibili . ·& cōpatia ɔpa^{ua} eñ p̄t oīe uolibile siplex ad oīe aliud ɔpar̄ ·lʒ i illa ɔpatōe iclu dat̄ ɔdictio. Ad ʒ^m d⁹ q̄ uolūtas p̄t uelle ɔñter se n̄ esse q̄ qlibet peccās mortal'r ul't aliqd i q̄ nō uult sub eē deo & ex ɔñti uult se nō esse.q̄ non pōt eē nisi subsit deo s n̄ opʒ q̄ ue lit ɔñs si uult añs .qñ ɔñs non ē dep se itē^{u} añt| ;pōt eñ aliquis appetere epātū nō nol.⁹ sacerdotiū.

Tꝫ an⁹ pri⁹ meruerit bea titudinē q̄ eā accepit uide tur q̄ nō q̄ an⁹ meretur ex obseq̄s ipēsis hōi n̄ āt meret̄ ad qd' expe^{t} q̄ spēs q̄ differt̄ affligit aiāʒ puer.xi.g illud q̄ meret̄ iam habet. h⁹ n̄ eēt nisi iam habēret illā beatitu dinē q̄ meret̄ p obseqo . ɔ.aug. de cor^{ne} & gr̄a sācti agl'i q̄ p̄stiterūt meruerūt illi⁹ uite mercedē reciper̄ s nō meruerūt illā recipe.p⁹q̄ rece perūt .g pri⁹ meruerūt q̄ recepert

In ista.q.magister sñaꝝ nō tenet̄ dic̄ eñ angl'os fuisse beatos .anteq̄

ip̄i eā meruerit ꝟ mereꝛ̄ eā m⁹ ꝓ ob
seq̄a ipensa electis & ponit exemplū
dꝰ milite q āte rcipit mercedē q̄ꝫ fa
ciat ꝯflictū . ō si hō n̄ fuiss3 crea
t⁹ ·an⁹ ꝟm istā op̄.n̄ habuiss3 beatitu
die3 h° ē icōueniēs ꝙ an⁹ n̄ depēdet
ab hōie i mere° p̄ ꝑ h° ꝙ aliq̄s p̄
uidet̄ bn̄ usur⁹ accepto nō mereꝛ̄ il
lud ·tūc em̄ hō poss'meřeri grā3 ꝙ
p̄uidet̄ a deo dāte eā.bn̄ usur⁹ ea .&
tūc grā n̄ eēt grā.ꝙ eēt ex merit| p̄
uisis .l3 n̄ pōit| i effcū .ꝫ āgl's n̄ me
ruit btitudie3 si tm̄ habuit eā ꝑꝑ bo
nū usū p̄uissum ip̄ius circa electos

p̄ n̄ pōt idē eē ex grā ꝑfcā & im
ꝑfcā .meritū aūt ē ex grā ipfcā.p̄mi
um ex grā ꝑfcā ꝫ etc̄ S3 ista rō nō
uidet̄ cogēs.ꝙ p⁹le ē aliq̄ꝫ aiā3 hābeꝛ̄
tantā grā3 i uia q̄ꝫ tā hēbit i patria:
unde idē hit⁹ manebit .& posset eq̄l'
maneꝛ̄ ꝟ n̄ idē act⁹. iō al'r declaro
uolūtas n̄ sil' uult aliq̄d mutal'br & i
mutabl'r .ita ꝙ ꝓ tūc qn̄ elicit actū
pōt uelle oppōi^m .ꝟ qn̄ p̄miaꝛ̄ uult
imutabl'r h° ē iq̄ꝫtū ꝯsideraꝛ̄ ut eli
ciēs actū .& ꝑ ꝯn̄s ut pri⁹ nāl'r ip̄o
actu cōpaꝛ̄ ad p̄miū.ꝟ qn̄ mereꝛ̄ nō
uult imobi^r.ꝟ ut elitiēs uideꝛ̄ ꝯtigēꝛ̄
eliceꝛ̄ ꝫ etc̄ Ad ar^m i oppo^m.d°.
ꝙ ꝑ obseq̄a q̄ sūt quasi q̄dā opa re
dūdātia ex ꝑfcōe beatitudis meretur
aliq̄ꝫ btitudie3 actidētalē & istā non
hn̄t qn̄ mereꝛ̄ n^c ex h° seqꝛ̄ afflic°
ꝙ hn̄t btitudie3 eēntialē q̄ꝫ maxime
uolunt

Tꝫ aiā a de fuerit creata in
corpe uideꝛ̄ ꝙ n̄ :eadē factōe fit cō
pōitū:& for^a in mate^a saltē for^a fit
ꝑ accn̄s ꝙ to^m fit ꝑ se .ꝙ n^c for^a n^c
mate^a ꝑ se fit ꝟ to^m ꝯpo^m.7: meth
ꝟ aiā ē forma corpis hō ē ip̄3 ꝯppo^m
ꝟ adā nō fuit c̄at⁹ ꝟ de limo terre fa
ctus ꝫ & aiā ei⁹ n̄ fuit c̄ata . Con
tra mgr̄ sētēciaꝝ exponē° illud geū:
īspira^t i fa.ei⁹ spi.uite .d^t aiā3 fuis
se c̄atā i cor^e . In ista.q.ponit una
op̄ eretica .q̄ d^t ꝙ de⁹ c̄auit aiā3 de
sba sua .& ꝓbaꝛ̄ ꝑ illud euāgelii qn̄
xp̄s suffla^t i discipulos dixit acci^te.s
.s: S3 istūd n̄ h3 appntiā ꝟitat| ꝙ
ois q̄ ꝯcipit sba3 dei .ꝯcip^t ip̄a3 in
diuisibilē & i alterabilē ·ꝟ si aiā eēt c̄a
ta dꝰ sba dei ul' oporteꝛ̄3 sba3 dei eē
diuisibilē l' oporter3 aiā3 formal'r esse
dm̄ q̄ꝝ utꝝq3 ē i p⁹le. p̄ aiā muta
tuꝛ̄ ab igrātia i sciā3 a uitiis i ꝟtutes
ꝟ nl'l⁹ ꝯcipit de3 eē mūbilē ꝫ nl'l⁹ cō
cipit aiā3 eē dꝰ dei sba3 . d° ad.q.
ꝙ p⁹le ē aia3 c̄ari sn̄ corpe.ꝙ licet
forma q̄ nō ꝓducitꝛ̄ n̄ ꝓductiōe to
ci⁹ .nō ꝓducāꝛ̄ nisi ꝑ accn̄s ·tn̄ for
ma q̄ nō tm̄ ꝓducitꝛ̄ ꝓductōe ꝯpōiti
ꝟ aliqua ꝓductōe sibi corr̄spō^e illa n̄
ē tm̄ ētitate ꝯpōiti ꝟ pōt ꝑ se ꝓduci
ꝙ nō nccio depēdet i sua ēti^te ab ēti
tate ꝯpōiti .ꝟ aiā ē h⁹ōi ꝫ etc̄ D°
ec| ꝙ aiā potuit c̄ari i cor^e ꝟ utꝝ fue
rit c̄ata ul' nō.n̄ pōt ꝓbari rōe nāꝛ̄a
li sic̄ n^c āia3 eē imortalē ꝫ n^c ꝙ sit ꝑ
se ꝓducta ꝓductōe ꝓpria suppōito
tn̄ ꝙ sit imortal' & ꝑ ꝯn̄s nō sub eē
c̄alitati naꝛ̄e n^c q̄ꝫtū ad eē n^c q̄ꝫtum

.26.

ad nõ eẽ & ita si sic erit imediate a deo nõ tñ ꝓ hꝰ seqꝛ ꝙ creeꝛ nã nos ponimꝰ illud chaos ↄfusũ.s.materiã p̄cedꝛ factõez celi ·nã ex illa factũ ẽ celũ & tñ nõ diciꝰ celũ c̄ari lʒ illud chaos nõ sit ps forᵉ celi. iõ lʒ forma celi nõ habeat materiã p̄iacẽtẽ q̄ sit ps ꝓducti ·& nõ subdiꝛ nisi c̄alitati pᵉ.nõ tñ c̄aꝛ ꝙ nõ alia c̄atõe c̄auit formã celi ꝙ̄ ꝓduxit toᵐ celum eodꝫ mꝰ phs diceret .dꝫ aiã.nã ñ c̄aꝛ aiã a dꝫo ex materia p̄iacẽte q̄ sit ps illiꝰ ꝓducte .s c̄aꝛ i passo sic dispõito nccte nᵉ ita ꝙ nõ ẗiaꝛ actio dei ad aiãʒ s ad toᵐ ↄpõiᵐ .unde phs nõ cõcederet aiãʒ c̄ari ·nõ eñ imagiaꝛ sic nos imaginamur :ꝙ aliq̄ actõ dei i p̄ istãti nᵉ uꝉ tp̄is ẗieꝛ ad eẽ aiẽ.& i zᵒ istãti pꝰea ifũdaꝛ s põit actõez ẗiãri ad eẽ totiꝰ i p̄ istãti nᵉ. Data ḡ ꝙ fuerit c̄ata .q̄riꝛ utꝝ sitꝉ cũ corpore aug.uideꝛ 7ᵒ.sꝛ geñ.diceꝛ aiãʒ eẽ c̄atã cũ ãgꝉis & pꝰea accessisse ad corpꝰ s opᵐ hꝰ dʳ i li.dꝫ ecc̄ꝉiastic̄ dõtibus c·17.dᵉ eñ aiãs nõ eẽ ab itio c̄atas iter c̄atas iteilectuales nãs .ḡ simꝉ cũ corpibꝫ. p̄ oẽ opꝰ dei pfc̄m est dꝫuẗ.33.dei pfc̄a sũt opa .s aiã sine corpe nõ ẽ pfc̄a i spẽ.ḡ extra corꝰ ñ fuit formata p̄ si fuissʒ c̄ata ante corꝰ .habuiss aliq̄ʒ actũ sibi ↄpetentẽ ut itelcõez & uolitiõez ḡ potuisset mereri & dꝫmereri añ eiꝰ unionem in corᵉ Sʒ hꝰ negaᵗ apꝉs ad ro.c.9.loq̄ẽs dꝫ iacob & exaũ.cũ nõ dũ nati eẽnt etc̄ Ad arᵐ i opᵐ dᵒ:ꝙ q̄uãꝰ ↄpoᵐ & forma fiũt eadẽ factõe tñ. forma fit tñ p.accñs & ↄpoᵐ p se s aiã & si fiat i corᵉ tam alia factõe accipit eẽ.q̄ ordĩe naẗe p̄ceʳ factõnem ↄpõiti.& sm hꝰ possũt assigri due ꝓductões paᵘᵉ una forme·altã ↄpõiti.dices ꝙ forma nõ hʒ ptẽ sui de q̄ fiat.ḡ c̄aꝛ nõ ualʒ ꝙ aliq̄d p̄suppõit forma nccio ad suũ eẽ rcipiedꝫ:

Tꝫ aiã itellectia sit forma sbaꝉ corpis.uideꝛ ꝙ nõ :ꝙ ꝙ ẽ sipꝉr icorruptibile·& eternũ nõ p̄t eẽ forma sbaꝉ corpis corruptibiꝉ.ꝙ oẽ ꝙ est icorruptibile & etnũ.dat eẽ icorrũpᵉ & etnũ.sic̄ qdꝫ hʒ albedĩez dat eᵉ albũ.s aiã iteᵘᵃ est icorruptibiꝉ & eterna.maxᵉ ex parte pꝰ ꝙ sepaꝛ sic̄ ꝑpetuũ a corruptibili zᵒ dꝫ aiã ḡ p̄ corruptibile & icorrup.differũt pꝉꝰ ꝙ̄ geneꝛ ḡ nõ p̄nt unũ p se ↄstituere. p̄ ꝙ sᵐ suũ eẽ ẽ simpꝉr imateriale & imixtᵐ ꝙ̄ tuʒ ad eẽ & opari:& idependẽs a mateᵃ nõ ẽ forma sbaꝉ aliᶜꝰ.ꝙ forma est actus rei.s aiã ẽ simpꝉr imaẗiaꝉ & imixta.z.de aiã & nõ dependet a corᵉ ḡ ẽ c̄. p̄ si aiã eẽt forma corpis sequiꝛ ꝙ corꝰ itelligeret.& itellecto esset sẽsatõ.ↄñs ẽ fꝉm ḡ añs:fꝉitas cõsequẽtꝉ pʒ maᵗᵃ.ↄña ꝓbaꝛ ꝙ sic̄ aiã dat esse uiᵐ & itellectiᵐ sic darʒ eẽ itelligẽs forʳ:& tũc itellcõ esset sẽsaᵒ ꝙ eẽt tñ corruptibiliũ ↄ illud qdꝫ ẽ actꝰ sbaꝉ priꝰ iformatiꝰ corpis huãni.ẽ forma sbaꝉ ipiꝰ.ꝓbaꝛ statim ꝙ sic̄ qdꝫ ẽ priꝰ actꝰ sbalis informatiꝰ

ī bruto ē forma sbal' corpis bruti sic qd' ē prim⁹ act⁹ sbal' īformati⁹ cor pis hūani.ē forma sbal' ipi⁹ ꝑ aiā est h⁹ cū sit forma & ē forma sbal' non accñtal' & ē act⁹ ī formati⁹ ꝙ uere dīdi^r aiā i tellectiuā sēsitiā3 & uege tatiā3 aiā aūt oīs ē act⁹ corpis phici' ꝙ si nō īformar3 nō esꝫ act⁹ corpis.

p̄ ꝙ ē act⁹ prim⁹ sbal' q̄ hō ē hō ē uere forma sbal' i hōie .ꝙ ptiet ad ip3 ītrīsice sic m^a .ꝑ aiā ē h⁹ g̃ etc̄.

p̄ illud p qd' aliqd sba^r & speci fice distiguit ab aliis ē forma sbalis ī eo ꝑ hō sbal'r & spec^ce distiguit ab aliis aiālib⁹ ꝑ^m ɔm̄tatorē 3° de aiā g̃ aiā ē forma sbal' i hōie Ad argum̄ ta ād p^m d° ꝙ ma.ē fl'a si em̄ aiā eēt eterna ex pte āte & p⁹ tñ non ē sola forma ꝑ h3 aliā formā hō p q̃ ē cor ruptibil' Ad 2^m d° ꝙ mā. est uerā ꝙ differūt pl⁹ q̃ gener corruptibi le & icorruptibile .ꝙ differūt ī m^a & l3 aiā det eē icorruptibile tñ pōt illud eē separi p sepatōe3 aiē al'r pōt dici ꝙ l3 forma cōicet aliqd eē susce ptio nō o3 aūt ꝙ oē eē sibi cōicet.tā pōitm̄ q̃ negatm̄ .qd' h3.sic q̃titas l3 det sbe eē q^m ñ tñ dat sibi iherer n^c dat sibi ñ p se exister. Ad 3^m. d° ꝙ imatiale duplex ē uno m° sim^r ālio m°.sbie.p̄ m° ē aiā i matial' & pōt eē forma .2° m° aiā ē matial' qñ dic/ ꝙ nō depēdet a corpe .d° ꝙ bm ē ꝙ nō depēdet a cor^e n^c ī eēn° n^c in opan° cū h° tñ stat ꝙ sit for^a corpo ris Ad 4^m d° ꝙ ɔña ñ ual3ad hoc

em̄ ꝙ aliqd sit ꝑprie itelligēs ·o3 ꝙ sit receptm̄·itellcōis.formal'r corp⁹ aūt l3 iformet aiā itellectia.ꝙ tñ nō ē rceptm̄ itellcōis nō dr itelligēs for mal'r sič n^c dr aiātū eēn^r ꝑ tm̄ deno miatie ꝙ aiā ē forma ei⁹

Tꝫ aiā ml'tiplicet multi^ne corpm.uidet ꝙ nō .ꝙ non corrūpit ad corruptō3 sbi ñ ml'tiplicat ad ml'tiplcatōe3 sbi.ꝙ dem uidet eē rō d' uno & d' a° ꝑ aiā ñ corrūpit ad corruptōe3 corpis g̃ ec̄. p̄ illud qd' rcipit formas itelle ctuales unitie & idistīcte.& h3 obm tm̄ unū nō ml'r n^c distiguit ꝙ tūc & ob3 ml'tiplicari ꝙ ñ eēt ul'e ꝑ pticu lare ꝑ aiā itellectiā rcip^t formas ul'es unitie & idistīcte g̃ etc̄ ɔfirmat ꝙ hō abstract⁹ ab iferiorib⁹ ñ ml'tipli cat multiplicat' iferiorib⁹ a qb⁹ ab strahit p̄ si aiā eēt alia & alia i di uersis tūc aliq̄ pfcō eēt ꝑpetuo sine suo pfcibili.qd' ē icōueniēs ꝙ tc eēt frustra .ɔña ꝓbat ꝙ idē cor⁹ nō p̄t nāl'r redir .& aiā ē icorruptibil' g̃ p petuo eēt sñ corpe . ɔ qd' ē uere forma sbal' i hōie.nō ē ead' nūo i oī b⁹ hōib⁹.ꝙ sic qd' ē uer m^a ñ ē ead' nūo i oīb⁹ hōib⁹.ꝙ effcūs pticulares hñt cās ptical'res 2° phi.& .b°.& iz meth.& max^e t3 i cāis ītrīsic/.ꝑ .aiā ut ꝓbatū ē i alia.q.ē uere for^a sbal' i hōie g̃ etc̄ p̄ si aiā eēt una nūo i oīb⁹ tūc hō nō poss3 eē ul'is.nec spēs n^c pl'es hōies posset eē i ead' spetie. ꝓbat statim .ꝙ si ē ead' nūo.i oibus

tūc ē eꝺ̄ ſe h. & p ōns hō q ē p ipā₃ hō for ñ erit uľis īmo r̄pugbit ſibi nā ſpe cifica ons ē fľm ḡ ans. p̄ ſi aia eſſet eaꝺ̄ nūo i oībꝫ ōdic erūt ſiľ ꝟa ōns eſt fľm ḡ ans .ona p₃ ꝙ ꝺe eaꝺ̄ re un⁹ hō opiō₃ negatia₃ a⁹ āffirmatiā₃ iſte aūt op .ſūt ōrie ḡ ōdict⁹rie .ꝙ ōdcō iclu dit i oi gener oppōis nᶜ p̄t dici ꝙ hoc ſit ꝑ fātaſiā ꝙ uľia ñ ſūt i fātaſia iſta āt ſut uľia p̄ illa ppō ē fľa ad ꝙ ſe qt aliq ō expiētiā ꝭ iſta ē h⁹ ḡ etc̄ mi pbat̄ ꝙ ſi ē tm̄ un⁹ īte⁹ i oībꝫ & uolun tas ſiľr ſeqt̄ ꝙ q̄cqd ſcit un⁹ hō ſciāt oēs & q̄cqd iḡrat un⁹ iḡrēt oēs & qcq̄d uelit un⁹ uelit oēs & h⁹ ē ō expiēciā nec ual₃ r̄cūrſ⁹ ad fātaſmā ꝙ actus itellndi a q̄cūq₃ ceſet ſiue a ꝺeo ſiue ā fā non curo .ē for i inte & dat itellectui for eē ītelligētē .fātaſma āt ñ ē itelligēs ḡ i te⁹ for ē iᶜ q itelli iḡrat & ſᶜ ſeq̄t illud qꝺ̄ pri⁹ .ſ.ꝙ q̄cqd itelli un⁹ hō in te ali⁹ & ꝙ iḡrat un⁹ & ali⁹ Ad pᵐ d⁹ ꝙ ma.ē ꝟa effectie aia āt ñ ſic mľti ꝭ ōcomitāt tm̄ Ad zᵐ d⁹ ꝙ qñ ite⁹ r̄ cipiēs formas iteiligibiles for iᶜ ex pte obi ſūt uľes ꝙ r̄pn̄tāt ūľe .ex pte īte⁹ ſūt ſiġľares ad ōfirmātōe₃ d⁹. ꝙ hō ab ſtract⁹ ab iſt ñ mľti ꝙᵐ ad eē rōis :ꝭ bñ mľti ꝙᵐ ad eſſe reale ꝭ tľe eē ñ ē for i int Ad ₃ᵐ d⁹ ꝙ ñ ē iōuēieus ꝙ aliq̄ pfcō ſit ppe⁹ ſñ pfcibili & tñ ñ eēt fruſtra ꝙ poſſ₃ .hēr ſuam opō₃ & eci beatificari.

Tꝫ aiā ſepata poſꝭ r̄cordari p̄titoꝶ q nouit oiūcta ꝙ ñ ꝙ meō ē pō ſēſi plis i li⁹ ꝺ̄ me moria .& r̄miſcēci & dama .z⁹ li⁹.c.ꝺ̄ meōratio ꝭ ſēſi ñ man₃ i aiā ſepata ꝙ tū ad poſſibilitatē hēndi actū ḡ .etc̄ .p̄ ob₃ inte⁹ ē uľe p phi .& z⁹ ꝺ̄ aiā ꝭ uľe abſtrahit a ōdcōibꝫ r̄ſpiciētibꝫ rei exñ ciā q ſūt h & nūc fuiſſe & fore memo āt r̄ſpi ōdcōe₃ ptinētē ad rei exñciam ḡ r̄pugt pti ite ḡ ñ p̄t eē i aiā ſepata p̄ ſi poſſ₃ r̄cordari uni⁹ p̄titi pari rōe poſꝭ r̄cordari oᵐ & tc̄ aiā btā r̄cordar̄ tur peccati omiſſi ōns ē fľ₃ ḡ ans .ōna ē māifeſta fľitas ōnt pbat̄ ꝙ iſaje fexa geſiō qn⁹ Ecce ego creo celū nouū .& t̄rā nouā & ſeqt̄ & obliuiōi tradēt̄ an guſtie priores pbat̄ idē bā⁹ nľlas patit̄ miſerias ꝭ r̄cordatō . pc̄i eſſet cā magᶜ miſerie ꝙ magᶜ diſplicē ꝙ ñ pn̄t pla cere i malo omiſſo nᶜ neut⁹ m⁹ ſe hēre ſ .nᶜ oplacer̄ nᶜ diſplicer̄ ꝙ h⁹ ñ ſtat cū pfcā caritate ḡ etc̄ ō abraā ad ꝺiuitē fili r̄cordar̄ ꝙ r̄cepiſti bō i uita tua etc̄ Itē aug .ix .ofirmat mortui hn̄t meōriā₃ nr̄i Rōe ſic ſi em̄ ñ r̄cordarēt̄ pctōꝶ cōmiſſoꝶ i uita ñ hērēt ūnꝺe poſſēt gra cias ꝺeo r̄ferr ꝺ̄ ſua miſcordia .ōns ē fľ₃ ḡ ans ōna ē māifeſta .falſitas ōnt p bat̄ p illud pſ .miſcordias dñi i etnu₃ cātabo ꝭ h⁹ ē ip⁹le ſi miſcordie ñ me minit.ꝶ⁹ cū i aiā oiūcta ſit meōria itel lectiua & ipā r̄maneat inſepata & per ōns man₃ noticia hituaľ oīm illoꝶ q in ea māſerūt uſq₃ ad ſepatōe₃ .& illis r̄ma nētibꝫ pōt uti ad actū memorādi ſicut cōiūcta ꝙ oēs forme itelligibiles & opa ciones cōſequētes formas itelligibiles q pn̄t hēri ab ai oiūcta pn̄t hēri ab eaꝺ̄

a sapa meō āt sēsi lo.qn° d' tōli pō
ñ manȝ ī sepa . q i pō sēsi ñ manȝ ex
pono āt illud d' pō totali q lȝ aiā sit il
lud qd' ē formale i pō sēsi . tñ pō sen
sitia formal'r iclu forma quādā totius
ɔpōiti ex cor mix°. & aiā psi ppor
ad actū corrispōdētē tali toti. & p ɔñs
cū r̄cordari sēsitie sit toti9 ut includit
formā illā. ñ p̄t ɔpetter aiē sepa. d° g
q o eoꝝ. q p̄t r̄cordari ɔiūcta p̄t re
cordari sepa. q q̄ꝝcūq fuit me sēsi
eoꝝ fuit ite p ɔ gtōȝ ituitiuā ɔcōitā
tē. ñ oi r̄corda p̄t r̄cordari sepata
q̄ potuit ɔiūcta Ad ar. ad p d°. q
i hōie ē meō sēsitiua. & ista ñ ē i aiā se
pata. ex h°. ñ seq̄ r̄ q i hōie ñ sit meō
ria ite q̄ manȝ i aiā sepata Ad z
d° q phs loq̄ r̄. d' itellcū ut hȝ itellcōeȝ
sciētificā q̄l ē sola abstractia & tñ sic ñ
ē pcisa. ex nā ite9. q illa itellcōe abstra
ctiua p̄t itell'ger sigl'ar sb rōe sigularis
lȝ ñ m° a nob. Ad z d° q beati re
cordāt pctōꝝ ɔmissoꝝ nō tñ est eis ad
penā. gaudēt d' dī miser r̄mictente
& libertatē a pena. q pȝ p illud psalmi
ste misericordias dñi aug9 quō ieternū
nñas dñica q msie ñ meit ɔ cū dic/
pet r̄cordari se peccasse q̄ro a' r̄coda
r̄ cū ɔplacē a' cū displicē. aut neutro
m° ñ p m°. q tē eēt mal9. ñ z° q tñc
eēt miser. q nolitū qd' scit euēisse cāt
tristitiā. aug. qn°. d'. ci. dei tristi est
ex ill' rebꝫ q̄ nob noletibꝫ acciderūt. ñ
neut° m°. q eēt mal9 si em uiator non
p̄t r̄cordari d' pccō ɔmisso q non pec
cet si ñ detestet. l' displiceat. q tomagi

ad h° tenet beat9. rō eñi m'tomagi ligat
beatū. q uiatorē q aūt aducitur dē ps.
miāȝ ñ cāit q misie ñ memit dico q bea
tns memit misie i ul'i. q iā scit se btū
d° tñ q p9le ē tōl'r deleri meō pec
cati a beato q ipē ɔmisit n°i h° derogat
sibi imo uidet ad beatitudieȝ accñtaleȝ
ei9 pti. q si inocēs gaudebit spāli gau
dio d' inocēcia ita p̄t nocē deleri a me
moria d' pctō qd' ɔmisit. ut d' illo non
hēat aliq tristitiā. p̄t ecl de9 stāte meō
hituali peccati ɔmissi p̄seruar beatum:
ne umq exeat i actū ɔsiderādi.

4 Tꝫ aiā i te sit extēsa q s q
nichil p̄t eē forma corpis ex
tēsi. ñ aliq m° sit extēsū. q cū
unūquq r̄cipiat i r̄cipi p mod' r̄cipiē
tis si r̄cipiēs ē extēsū & r̄ceptū. aiā ē
for corpis extēsi g etc. p. qñ aliqd
ɔuenit alicui toti p. nccio ɔuenit cuili
bet pti aliq m°. eē extēsū p ɔueit hōi
ɔpōito ex mar̄ia & for sbali q sbictā
mā cū forma. ē cā sbiā oi acci g qlȝ
ps ipi9 ē aliq m° extēsa. cū aiā sit ps
g extēsa; ɔ p̄dicatū r̄pugns sbo nec
p se n° p accñs. p̄t sibi ɔueni. q eē ri
sibile n'lo m° ɔueīt asino. eē extēsū
r̄pugt aiē ite g eē. mi pbat qñcūȝ aliq
duo sic se hñt q drñs oppōit/ diuidūt
aliqd ɔ p passio l' illud qd' ime se
q̄t ipaȝ passiōeȝ uni9 ē p dica r̄pngns
alti. cū em ppria pa° oriat ex pricipi
is itrisic/ sbi. sic pri uni9 sbi repugnāt
pricipiis alteri9. ita pa° p ɔñs prici
uni9 sbi r̄pugnt alteri sbo. sba corpo
rea & sba icorporea d'idūt sbaȝ opōit/

.28.

differẽciis & eẽ extẽsibl'e seq̃t ſbaꝫ cor
poreã ſic ꝓp a paº eiꝰ g eẽ extẽſibl'e ẽ
paº r̃pugns ſpuali ſbe ꝑ ſiplex im̃ale
& ipmix m nº mº ẽ extẽſibl'e ꝭ aiã ẽ hꝰ
g c ad ar m i ꝯriñ neº ma. & rõ aſſigñt
ifra. ad ꝑbatõeꝫ dº ꝙ ꝓpõ i a ꝟa ẽ dꝛ for
mis q̃ ñ t̃iant t̃io ꝓprio ꝭ t̃io alieº ta
lis ãt ñ ẽ aiã ite ua Ad z m tenẽtes ꝟnitate
for e i hõie. oꝫ dicer̃ aiãꝫ eẽ aliq̃ mº ex
tẽſã ſi rõ ꝯcludat ſic credũt. C. ꝭ n c ꝯ
iſtos ꝯclu t. ꝙ aliq̃d ꝑdica m ꝯueir̃ toti i
tegli ꝑ ꝑt eẽ ꝫ t uº mº ꝙ rõ totiꝰ ẽ ꝑci
ſa cã iherẽ e ꝑdicati ad ſbꝫ ita ꝙ nulli
alt̃i ꝯue t ñ i q̃ r̃pit rõ iꝰ tocius cui ꝑ
dr̃ ꝯueir̃. iº mº riſibl'e ꝯue t hõi & her̃
ꝫ. t̃ãgl'os zº mº ꝙ rõ tociꝰ ñ ẽ rõ ꝑciſa
ꝭ aliq̃d eiꝰ ẽ q̃ tale ꝑdica m ꝯuẽiat toti
ut qꝺ & ꝙ ſic iẽ toti ita ꝑt ꝯueir̃ uni
ꝑti ꝙ ꝑt r̃pugr̃ alt̃i ꝯexe m lꝫ ite te ꝯue t
toti hõi ita tñ ꝯue t ſibi ꝙ r̃pugt corpi
& iſtoº toꝰ hõ dr̃ extẽſꝰ ꝙ alt̃a ꝑs ẽ ꝑci
ſũ q̃ tl'e ꝑdica m toti ꝯuẽiat ꝫº mº dr̃
aliq̃d ꝑdica m ꝯueir̃ alicui toti ꝑ ita ꝙ q̃
libꝫ ꝑſ eiꝰ ſit aliq̃ mº q̃ tl'e ꝑdica m ſibi
ꝯuẽiat ſic qñ aliq̃d to m mouet̃ ſic dicit
ph̃s motis nobis mouet̃ ea aliq̃ mº q̃ i
nob̃ ſũt. tc̃ ad formã cũ dr̃ ꝙ ꝯue t etc̃
ſi itelligat̃ ꝑ mº ẽ fl'a ſi zº. mº fl'a ſi ꝫ
mº ꝟa ꝭ tũc nichil ad ꝓpo m.

Tꝝ aĩa ſue ꝑfcõi nãli r̃elicta
15 poſſit ꝯg̊ſcer̃ t̃plicitatẽ ꝑſõa
rũ i dĩis. uidꝛ̃ ꝙ ſic oĩs ꝑõ po
tẽs ꝯg̊ſcer̃ actũ aliq̃ꝫ ꝯg̊ſcẽdi ꝑt ecl ꝯg̊
ſcer̃ obꝫ iꝰ actꝰ ꝭ aiã ſue ꝑfcõi nãli r̃li
cta ꝑt ꝯg̊ſcer̃ actũ beatificũ alt̃iꝰ aĩe g
ꝑt ꝯg̊ſcer̃ obꝫ iꝰ actꝰ ꝭ obꝫ iꝰ actꝰ eſt

deꝰ triñꝰ g. ma. ꝑbat̃ ꝙ actꝰ ẽ nãl' ſil'i
tuº obi & ꝑ ſe tẽdit i obꝫ g ꝯg̊ſcẽs ac m
ꝓp utrãqꝫ ꝯdcõeꝫ ſeq̃t ꝙ ꝯg̊ſcat obm.
ꝑºmi. ꝑõ ñ ipedi a ſue ꝑfcõi nãli r̃licta
ꝑt ꝯg̊ſcer̃ oẽ ꝑ ſe contentũ ſb ſuo obo
adeq̃to a r ñ eẽt illud obm ſibi adeq̃tũ
ꝭ obꝫ adeq̃tũ iteꝰ ẽ ens in cõi. actꝰ aũt
btificꝰ ꝯtiet̃ ſb ente g etc̃ ꝯ obꝫ ſr̃
nãle ñ ꝑt ca a ꝯg̊ſcer̃ ex ſua ꝑfcõe. nãli
ꝙ tc̃. ñ eẽt ſr̃nãle. ꝭ trinitas i dĩis ẽ obꝫ
ſr̃nãle & obꝫ btificũ g etc̃ Ad inte m
iſtiꝰ. q. ꝑmitto duo p m ẽ ꝙ aiãꝫ poſſe ꝯ
gnoſcer̃ aliq̃d obꝫ du r ꝑt itelligi uº mº
ꝙ r̃cipiat ꝯg̊tõeꝫ iꝰ obi alio mº ꝙ atti
gat ad illã ꝯg̊tõeꝫ l' ex ſe ſo a l' ex ꝯcũr u
cãꝝ nãl'r actiaꝝ z m mẽbꝝ ifert p m & ñ
eꝯuerº ad p m ſuffi t nuda capacitas: ad
z m r̃q̃rit̃ ꝙ tali capacitati corr̃ſpõdeat
aliq̃ cã nã r actia. ſi q̃ſtio itelligit̃ ꝑ mº
dicẽdꝰ ẽ ꝙ ſic ꝭ ꝭ m ueritatẽ q̃º itelligit̃
zº mº & tũc zº diſtiguo dꝛ ꝯg̊tõe itelle
ctia duplex ẽ ꝯg̊º ite ua. ſ. ꝑfcã & im
ꝑfcã & itelliº dꝛ ꝑfcõe ut ſe tenꝫ ex p e
obi & ñ ex ꝑte iteꝰ & i a dr̃ ꝑfcã q̃ atti
git̃ obꝫ ſb ꝑfcã rõe ſue ꝯg̊ſcibilitatl ꝑ
ſe & diſticte & ꝑ oppo m ipfcã ẽ illa q̃
actigit̃ obꝫ tñ ꝑ accñs l' i aliq̃ ꝯceptu
cõi l' ꝯfuſo Itẽ ꝯg̊º diſticta l' ẽ me ta l'
ime ta. ime ta ẽ i a q̃ obꝫ itelligit̃ ñ me te
aº obo ꝑ qꝺ itelligit̃ ita ꝙ ñ excludit̃
me m ꝯg̊tũ ñ ãt me m qꝺ eẽt ꝑciſa rõ ꝯ
gnoſcẽdi. Iſtis ſuppõitl ad ſol'õꝫ. q.
ſũt. ꝫ. uidẽ a ꝑ dꝛ ꝯg̊tõe ipfcã. zº dꝛ ꝯg̊
tõe ꝑfcã ime ta. ꝫº dꝛ ꝯg̊tõe me ta & i q̃
libꝫ iſtoꝝ adꝙ ꝑt aĩa l' anꝰ actiger̃ ex
ꝑfcõe nãli ꝙ m ad pri m ꝭ m ph̃m ꝫº

dꝫ aïa.aia duplicē hꝫ opōeꝫ.ſ.ītelligen
tiā ſiplicium & itelligētiā ɔpōitoꝝ ut ɔ
ponerē & diuiderē.& pᵃ pōt eē ſñ zᵃ & ñ
ecōuͦ:de pᵃ ɔḡtōe dͦ.ꝙ aia ex pfcōe
nāli ecl ꝙ̄ hꝫ i iſto ſtatu q ē iter.ʒ.ſtatꝰ
īfimꝰ pōt hr̄e itellcōeꝫ ipfcāꝫ iſtoꝝ ter
mioꝝ dꝫſ & tnꝰ.ñ tñ pfcāꝫ & hoc ſᵐ
moᵐ q̄ꝫ tāgit aug.8.dꝫ t.c.ʒ.tolle boᵐ
hͦ & illud & uide ipꝫ boᵐ ſi potes. &
ſic deū uidebis:& ibidꝫ deꝰ ꝟitas ē.cum
ꝟitas dꝛ mane ſi potes i intellcōe ꝟitatꝭ
& ſi itelligas ꝟitatē ñ tm̄ i cōi.ꝭ etiā p
eēnciā.iam hēs ɔcepᵐ q̊damͦ ꝓpriū de
deo.uidꝛ ḡ qꝫcūqꝫ trāſcēdēs ſꝫ ꝓpria
īdria itelligibili p abſtractōeꝫ a cāta co
gnita & tūc dꝫſ itelligitꝛ.q.ɔfuᶜ ſic itel
lecto aīali .itelligitꝛ hō ꝭ ſi ēs itelligitꝛ ſꝫ
rōe ſpetialiori:ut ſꝫ rōe ſūmi ꝉ primi ꝉ
īfiti.hēt ɔceptꝰ ſic deo ꝓpriꝰ.ꝙ nulli
alt̄i ɔueit.ſilꝛ abſtrahēͦ a nūo ꝓprie ac
cepto.q ē q̄titas diſcreta rōe diſcretio
nis pōt hr̄i ɔceptꝰ eiꝰ ꝙ ē t̄nitas.ad
iſtū moᵐ ɔḡtōis acq̄rēdꝫ ſuffic nā aie ecl
ꝓ iſto ſtatu rō ē ꝙ fidelꝫ & īfidelꝫ cō
tradicētes ſibi iuicē dꝫ hac ꝓpōe.dꝫſ ē t
nꝰ ñ ɔ̄dicūt tm̄ dꝫ nōibꝰ.ꝭ dꝫ ɔceptibꝰ
qꝫ ñ eēt ñ utꝗ hērꝫ ſiplicē notiᵃᵐ t̄io
rū & iteᵘ ſuo zͦ ꝓbatꝛ ſic.abſtractio
ētꝭ ab iſto ēte.& ſūmi ab iſto ſūmo i ſen
ſibilibꝰ.ē nālꝫ & iſta duo ſibi ɔiūcta ñ
hn̄t r̄pugnāciā ꝓpterea ꝓpō iſta ens ſū
mū ñ ē i ſe fl'a.ꝙ iᵃ ē orō i ſe fl'a. cuiꝰ
ptes icludūt r̄pugnāciā.q̄nͦ.meth.c.de
falſo.& illā iteꝰ ñ p̄t ɔ̄cipere aliq̊ actū
ſiplici.ḡ illa ens ſūmū.p̄t ɔcipi ꝙ alte
rū alt̄i ñ r̄pugt De ſcia q̄p qd dͦ.ꝙ
aiā nr̄a ex nālibꝰ ñ p̄t attigerē ad iſtam

ꝟitatē dꝫſ trinꝰ.ꝙ noᵃ paſſiōis ꝉ eiꝰ qꝫ
ē ꝓpriiſſiᵐ ſꝫo ñ ɔtietꝛ ꝟtualꝛ & prio
niſi i noᵃ ipiꝰ ſꝫi.ꝭ ōe trinū ē ꝓpriiſſi
mū dei ḡ ñ p̄t ſciri q̄p qd dꝫ deo.niſi hi
to p ſe ɔceᵗᵘ dei.ꝭ talꝫ ñ hētꝛ nālꝛ ꝓ ſta
tu iſto.ſic pꝫ ş i p̊ articlo ḡ & c̈.ma.
ꝓbatꝛ ꝙ tlꝫe ꝓpriū ñ ſciretꝛ dꝫ ſꝫo p ſe
& ꝓprie cōcepͦ & tc hētꝛ ꝓpōitū.aut
ſciretꝛ de ſꝫo cōcepͦ i cōi ꝉ īdiſticte .ꝭ
dꝫ ſꝫo ſic cōcepto ñ p̄t aliqd ſciri q̄p
q̄d :exᵐ primā figurā eē ñ p̄t ſciri niſi
p meᵐ.ſ.p rōeꝫ circlꝫi .nᶜ miꝝ ꝙ ꝓpri
um p̄dicatū ñ p̄t ſciri q̄p qd niſi p ꝓ
priū mediū q̄tñ ad zᵐ articlꝫꝫ prici
palē.dͦ.ꝙ aia nāʳ.ñ p̄t attingerē ad no
titiā dei ꝓpriā & īmediatā.rō ē.ꝙ ois
intellꝫctio.ſ. p ſe ꝓpria & īmediaᵃ reqᵗ
ipꝫ obꝫ pn̄s ſꝫ ꝓpria rōe obi.& hͦ ulꝫ
i ſe pn̄s ſi ē ɔḡͦ ituiᵘᵃ.ulꝫ i alio pfecte
ipꝫ repſēᵗᵉ ſꝫ ꝓpria rōe ɔ̄ḡſcibilꝫ.ſi eſt
coḡͦ abſtractia .ꝭ deꝰ ſꝫ rōe deitatꝭ nō
ē pn̄s itellectui creato.niſi mere uolūta
rie ſm̄ ābroᵐ ſr̄ lucā i eiꝰ ptāte ē uide
ri a cāta ḡ etc ɔ̄ q̄cqd p ſe cōtietꝛ ſꝫ
p̊ obo nāli ipiꝰ poᵉ ad illud p̄t pō nāᶜ
attigerē alias obꝫ primū ñ eēt adequatū
poᵉ.ꝭ trāſcēdēs eā i rōe obi.ꝭ ēs qꝫ eſt
primū obꝫ nāle itellectꝰ nr̄i ꝟiſſie cōue
nit deo ḡ etc.

Tꝝ actꝰ dilectiōis nālꝫ & actꝰ
dilcōis meritoᶜ ſit eiꝰdꝫ ſpēi.
ꝙ ñ.ꝙ illi actꝰ drn̄t ſpē q eli
ciūtꝛ a pricipiis differētibꝰ ſpē.ꝙ ñ eſt
mior dr̄a in priͦ q̄ i principiis.ꝭ actꝰ
dilcōis nālꝫ elicitꝛ a ptāᶜ nāli ipiꝰ uolūta
tis .actꝰ dilectōis meritorie elicitꝛ meᵗᵉ
habito ſr̄nāli.ſ. caritate . nāle āt & ſr̄

nāle drn̄t spē .ḡ & isti act⁹ tāti ab istis differūt spē p̄cog.º nāl' d' deo & cognitº ficti infuse sūt act⁹ differētes spē i intetu.ḡ pari rōe dilcō nāl'.& dilectio caritana drn̄t spē.ans pbat' q actus fi dei ifuse ē detiate vidic⁹ ita q nō pōt sibi sbeē fl'z .actui āt cdulitat acqsite ex nālibꝫ p̄t sibi subeē fl'z .illud āt ico gnit qd' ē detiate vidicū distiguit' spē a nō vidico ut pꝫ sex.º ethi.op. & suspicor qbꝫ pōt subeē fl'z distiguit' spē a vtutibꝫ itellcūalibꝫ q̄ sūt hit⁹ d'tiate vidici ꝯ dr̄a speca actuū accipit' ex p se obis.ꝭ obꝫ dilcōis nāl' & meritoc ē idē q d⁹ sub rōe sūmi bōi ḡ etc̄ In ista.q. sūt.ꝫa uidēa p̄ uidēd' ē qd sit dilectio nāl'.zº qd sit dilectio meritoria ꝫº uidēdū ē pricipale q̄situ q̄tū ad primū dº.q dilcō nāl' n̄ ē iclia.º nāe ad bonū.q̄ ē coeua ipi nate.& n̄ aliud ab ipa nā.q tal' iclia.º n̄ ē act⁹elicit⁹.dile⁹ āt nāl' ē act⁹ elicit⁹.iō iclia.º illa natal' magi p̄t dici dilcō hitual' q̄ actual'.q assilat' hitui i hº.q ē p̄cedēs actum.& manēs sn̄ eo :act⁹ āt dilcōis nāl'. elicit' ꝭm istā icliatōeꝫ nālē . duobꝫ āt modis p̄t dilectō nāl' itelligi :uº mº sic dcm̄ ē q sit act⁹ elicit⁹ꝭm illā icliatōeꝫ nālē q̄ mēs actu diligr se.& actu uult sibi bom Alio mº ut distiguit' ꝯ srnāle ie.s. quē uolūtas p̄t actu nāli hr̄e :lꝫ n̄ sit ꝭm in cliatōeꝫ nālē.sic uolūtas ex seipa.p̄t habeī actū uicōsū .& tc̄ ille act⁹ ē ꝯ l' p̄t nāꝫ ꝭm dama.& isto mº loq̄t' de actu i tellect⁹.q.sic pꝫ i articlo ad pricipale.

q̄m ad zm dº.q act⁹ dilcōis meritoc ē act⁹ nār deo accept⁹ tāq̄ dig⁹ p̄mio rddē.º p eo.& signt' dixi spār: q accep cōe generali.acceptat oia ꝭm suā bōitatē.ordianº ea ad seipꝫ ut ad fieꝫ.actum āt meritom accepat spār i orne ad aliq̄d bom iuste rddēd' p eo q̄m ad ꝫ.dº.q act⁹ dilcōis nāl' & act⁹ dilcōis meritoc. n̄ drn̄t spē accipiē.º p se dr̄iaꝫ quam i portāt rō nāl' & rō meritorii.& n̄ accipiē.º drāꝫ obiecꝝ.q̄ ē drā p accn̄s & concōitans.istud ātº ondo sic.fora absoluta n̄ disti tuit' spē p solā rel'oeꝫ.ꝭ p aliq̄d absolugū ei⁹dē generis q ꝭm phꝫ i p̄dicamtl divisioꝝ generꝝ & n̄ subalternati pōitoꝝ drse sūt spēs & drie.ḡ absolutū n̄ distiguit' spcc p solā drīaꝫ rspectiuā ꝭ act⁹ dilcōis ē forma abta ut patet alibi .meritoriū āt ut pbatū ē i zº articulo n̄ addit s̄ actū n̄ duplicē rōeꝫ .ḡ sūt ei⁹dē spēi p̄ si aliqd' al' eēt tm̄ cōstitutū p formā aial' & n̄ p aliq̄ formā specificā aial istud n̄ eēt distictū spec ab aliq̄ i spē aial' .q eēt ppriū pōle rce ptm̄.forc specc.sic ē de nā act⁹ cōpata ad illas cōdcōes q̄tas iportat meritom

ad pm ar.i ꝯriū dº q ma.ē va loqnº d' pricipiis totalibꝫ:q ab ill' tōr habēt act⁹ suā unitem & distictōeꝫ.va ē ecl de pricipiis ptcl'aribꝫ dū tn̄ sit pria dissipata.& p se rq̄sita.q si sit sborta& n̄ p se reqsita nō oꝫ q si sit disticta q act⁹ specc distiguit'.caritas āt n̄ est prim tōle nc dispam respcū illi⁹ uolūtat ꝭ sb ordiam q poc ē uti hitu & n̄ eꝯvº nc ē p se rq̄sia ad sbaꝫ act⁹.nc ad ipꝫ iq̄m ē meritori⁹ ꝭ reqrit' ut qd'dā p̄uilegium ad hº.ut actus sit acceptus.& hº n̄ necessitate ordis eēncial' cāꝝ .ꝭ necessite

dispõis illi⁹ uolũtatꝫ q̄ ñ acceptarꝫ acᵐ ñ ꝸᵐ istã iclĩatõeꝫ   Ad .2.d⁹ ꝙ añs p̄t negari: lo.ꝗn⁹ dꝫ actu credẽdi nãli.& sr̃nãli.ꝙ credere sr̃nãle ẽ act⁹ elicit⁹ ꝸ.rõꝫ fidei ĩfuse.c̄dere ãt nãle ẽ actus elicit⁹ ꝸ certitudinem acceptã ab aliq̃ testificã te p̄t ãt idẽ hõ c̄dere sil' & sel' idẽ utroqꝫ m⁹   Ad ꝓbatõeꝫ d⁹ ꝙ ꝯg⁹ certa que hꝫ certitudieꝫ ꝓpriã ĩtrĩsecã l' a se l' ab obõ.ut ĩcludr̃ ĩ ip̄a l' ab aliq̃ ꝑ se cã di stĩguit̃ spẽ ab ĩcerta ꝯgtõe.exẽplũ ꝯg⁹ prĩcipii l' seip̄a ẽ certa l' ab obõ.s.prĩ⁹ qd' a se ẽ cerᵐ ꝟm l' saltem ꝟm ex t̃is q̃ sũt ꝑ se cãe eui' prĩcipii.& ĩcludr̃ ĩ ipso.ꝯ⁹.ãt ẽ certa ꝑ priᵐ tãq̃ ꝑ cãꝫ ꝑ se sue certitudis.n⁹ ãt illoꝝ modoꝝ act⁹ fidei ĩfuse ẽ cert⁹ ꝸ tñ⁹ ab extrinseco.

Trꝫ act⁹ exterior uolũtatꝫ addat aliq̃d bõitatꝫ l' mali' ad actũ ĩteriorẽ.uidr̃ ꝙ ñ ꝙ qd' ñ hꝫ rõeꝫ uolũtarii.ñ hꝫ rõꝫ bõi l' mali ꝸ actus ext̃ior ut distĩguit̃ ab ĩt̃iori ñ habꝫ rõꝫ uolũtarii ꝙ ñ ẽ uolũ⁹ ñ ab ĩteriori g̊.etc̃   p̄ eadẽ ẽ ꝟitas act⁹ ĩtelligẽdi & obĩ ꝯgti g̊ eadẽ est bõitas act⁹ uolẽdi & obĩ uoliti.añs est manifestũ ꝙ sic ꝟitas prĩcipii ẽ ĩmeᵗᵃ sic noᵃ ei⁹ p̄t dici ĩme diata & noᵃ ꝯcl'õis cũ sit ex pri⁹ ẽ meᵗᵃ   p̄ ubi uᵐ p̄p alĩm ibi tñ uᵐ.ꝸ actus exterior ñ hꝫ bõitatẽ ñ ꝑ actũ ĩt̃iorẽꝫ g̊ ñ ẽ ibi alia & alia bõitas   ꝯ q̃ dstĩn ctis p̄ceptꝫ negatĩs ꝓhibet̃ hñt ꝓpriaꝫ & distĩctã rõeꝫ illiciti.nc̃ ãt a⁹ p̄ceᵗᵒ ꝓ hibet̃ act⁹ ĩterior & ext̃ior .ꝙ aliud p̄ ceptũ ẽ ñ furtũ faciẽs & aliud & ñ cõ cupiscẽs In ista.q.sic ꝓcedã p̊ dabo in tellectũ.q.2⁹ dicã ad.q.ꝸᵐ ꝓpriũ iteᵐ q̃ᵐ ad pᵐ d⁹ ꝙ.q.ista ñ q̃rit de istꝫ actibꝯ ut sũt ĩ dr̃sis suppõitꝫ.pũ si un⁹ hẽat actũ ĩt̃iorẽ & ali⁹ ext̃iorẽ n' ut sũt dĩsi ĩ eodẽ suppõito.pũ si idẽ hẽat ho' actũ ĩt̃iorẽ & cras ext̃iorẽ.ꝸ debꝫ ĩtelli gi.q.qñ isti act⁹ sũt ꝯiũcti.s.qñ ĩ eodẽ ex actu ĩt̃iori seq̃t̃ act⁹ ext̃ior   sil'r ñ ẽ ĩtelligẽᵃ de additõe bõitatꝫ l' mali' in tẽsie l' extẽsie ꝙ freq̃nt̃ accidᵗ tã ĩ bõis q̃ ĩ mal'.ꝙ act⁹ desiderii .q ẽ rᵘ absẽtis ẽ r̃missior illo actu q̃ ẽ r̃spectu p̄sentis quẽ aug.uocat amorẽ.⁹.de t̃.c.ul⁹ act⁹ eiꝫ amoris ẽ ꝑfcõr ĩtẽsiue q̃ act⁹ deside rii.ꝙ ille q̃etat uolũtatẽ i' ñ.qñ eiꝫ hẽt act⁹ ext̃ior.act⁹ ĩt̃ior ĩtẽdr̃ ꝸ de h⁹ ñ q̃ rit̃.Est g̊ ĩte⁹.q.utrꝝ act⁹ ext̃ior ꝯiũct⁹ ĩ eodẽ actui ĩt̃iori.hẽat bõitatẽ l' maliti aꝫ moralẽ ꝓpriã & distĩctã a bõitate & maliᵃ act⁹ ĩt̃ioris   ꝟ sũt tria uidẽᵃ p̊ ã q̊ act⁹ hẽat bõitatẽ l' mãlitiã moralẽ 2⁹ an ab eodẽ hẽat ꝙ sit laudabil' l' cl'pabil' l' uituꝑabil'.3 si ẽ aᵃ bõitas l' maliᵃ ĩ acᵘ ext̃iori q̃ ĩt̃iori   q̃ᵐ ad pᵐ d⁹ ꝙ bõi tas act⁹ moral' ẽ ĩtegr̃tas oiᵐ eoꝝ q̃ rcã r̃õ oꝑantꝫ dcãt deber̃ ip̄i actui ꝯueĩr̃ isᵃ descrip⁹ dcl'at.ꝙ sic bõitas pᵃ entꝫ q̃ dr̃ bõitas eẽncial' ẽ ĩtegr̃tas l' ꝑfcõ ẽtita tis ĩ se ꝑ quã excludr̃ ĩpfcõ & dimĩu⁹ sic bõitas ẽtꝫ scdaᵃ q̃ dr̃ accñl' ẽ ĩteg̃ ꝯueĩeᵃ ei⁹ qd' dꝫ sibi ꝯueĩr̃ h' dio.4. de dĩs nõibꝯ ad h⁹ ãt ꝙ act⁹ sᵗ ꝑfcẽ bõ⁹ dꝫ hẽr̃ ĩtegr̃tatẽ oiᵐ eoꝝ q̃ ꝯcurrũt ad bõi tatẽ act⁹ ꝙ ꝸᵐ dio.boᵐ ẽ ex tota cã ĩn tegra & oibꝯ circũstãciis. mal⁹ ãt ex ꝑ ticl'aribꝯ defectibꝯ ꝸ ut sit ꝑfcẽ mal⁹ dꝫ

eē ex oīb₉ diſſiſ'ib₉ ipis ɔcurrētib₉ ad bōitatē act⁹.ad h° āt ꝙ act⁹ ſit bonus mōl'r reqrūt duo unū ē ꝙ ſit bō⁹ ex ge nere.i.ex obo.aliud ē ꝙ ſit bō⁹excircū ſtātia.pª ē pōl' & cł' ēiabil' p ſcd'ā ȝ.iō dr bōitas ex gener ꝙ ſic ge⁹ ē pōle & cł'ēiabile rᵘ drāꝶ.ſic bōitas ex obo.eſt pª i gener moris p̄ſuppones bonitatem natē.& pōl' rᵘ bōitatl ex circumſtātia:

bōitās āt ex circūſtātia ē mł'iplex & pria ē circūſtātia fis.ꝙ ex natā agētl actōis & obi ſtati ɔcluditur ꝙ act⁹ non dȝ alicui ɔpeter ñ i ordie ad tl'eȝ finem ſcd'a circūſtātia ē mo⁹ agēdi.q̄ ɔcludit ex oīb₉ p̄dictl l' aliqb₉ eoꝶ.tertia ē cir cūſtātia tp̄is.ꝙ tal' actio tali agenti ꝑ talē finē & talē mod'.ñ dȝ oi tpeɔueni re ꝟ tpe ortᵒ? ad finē.4.ª ē circūſtātia lo ci.aliq̄ em act⁹ ſūt q̄ꝶ bōitas moralis cł' ēiāt ſibi locū.ad h° ḡ ꝙ act⁹ſit pfecte bō⁹ dȝ hēre oēs iſtas circūſtatias. lo q̄n° āt de malitia.unde act⁹ hȝ malitiaȝ moralē.d° ꝙ malitia pōt opponi ꝟtuti priuatie & ɔrie.hō em dr mal⁹ priua tie.ꝙ carȝ bōiᵗᵉ q̄ debrȝ ſibi i eē ɔrie ꝙ hȝ hitū uitōſū q ē habit⁹ pōiti⁹.iſta diſti° hēt a boe° ſup p̄dicamta expo° primā ꝓprietatē q̄litatl ubi rep̄henᵗ il los q dñt iuſticiā iiuſtiᵉ ñ eē ɔriā. ꝗ tū ad zᵐ articl'ȝ d° ꝙ laudabile & ūitu pabile imo gnāli⁹p̄miabile & pūibile di cūt actū eē i libera poᵗᵉ agētl.& licȝ ad iſtā ptātē ɔcurrāt inte⁹ & uolūtās.tam iſta idriā.q̄ pt ñ fieri ill'd qd' fit.& fi ri illud qd' ñ fit itelligē° i ſeᵘ deſiſionis ñ p̄t eſſe ñ exptl uolūtatl.ꝙ ite⁹ & ois

aª pō.cū ſit nāl'r agēs ē deēiata ad alte rā ptē ɔdcōis lȝ ſit id'ēiata ad diſpata uolūtas em ſola ſe hȝ ad ɔdictoria & ecl ad diſpaª & ꝑ iſtā idriāȝ act⁹ uolū tatl lȝ p̄ſupponat itellcōeȝ ē iputabile ip̄i agētl unde aug.ʒ.d'.li.ar. motus ſi culpe iputat ñ ē nal' ꝟ uolūtari⁹ & in fra mot⁹ q̄ uolūtas ɔuertit.ñ eēt uolū tari⁹ & in nrā ptāte poſit⁹ nȝ laudan d⁹ eēt hō.neq; culpād⁹. Impūbile ḡ duos reſpect⁹ iportat.uᵐ ad dñiᵐ agē tis & iſte reſpect⁹ manȝ iuariatus p ſe i actu bono l' malo .aliᵐ ad aliquod cor rñs agenti l' actui ꝟᵐ iuſtitiā ꝟ agēti ꝑ actū & iſte uariat act⁹ ecl idifferēs ſiue neut dū° ſʳ i poᵗᵉ agētl iputat ad ɔfuſiōeȝ & penā aliq̄ m°.ꝙ potat orᵗᵉ ager l' ſaltē ñ ē laudabil' ꝙ potuᵗ lauda bl'e egiſſe.Ex h° pȝ ꝙ ñ abeod' forᵗʳeſt act⁹ bō⁹ & i pūtabil' ꝙ bonus eſt ex cō uenientiā ad regulam ꝟᵐ q̄ᵤdebet elici iputabilis ē ex eo ꝙ ē i libera poteſtate agētl. q̄ tū ad ʒᵐ articl'ȝ te° duas ɔ cl'ōes pª ē iſta act⁹ exterior.ſ ipat⁹ hȝ ꝓpriā bōitatē moralē aliā ab actu iteri ori elicito .zª ē iſtā accipiē° ipūbile ge nerali m° p eo.ſ.ꝙ ē meᵗᵉ i poᵗᵉ uolūta tis & pleāᶜ.ſic act⁹ ipat⁹ ē ꝓprie ipū bil'. prima ɔ°ꝓbat autoritate & rōe autoriᵗᵉ ſic aūg iʒ·c·qn° de t.ſola ma la uolūᵗᵉ aliquis miſer efficit ꝟ miſerior poᵗᵉ q̄ deſideriū male uolūtatl implet .

Rōe ſic bōitas moral' act⁹ē itegritas oīm eoꝶ q̄ ꝟᵐ rectā rōeȝ opantl dictāt ip̄i actui debet ɔuiēr .ꝟ alia ē itegritas rq̄ſita ad actū extiorē q̄ ad iteriorē .ḡ

alia bōitas & alia mali^a ma. ē nota ex p̄ articl'o mi. pbat̄ q recta rō n̄ dictat ɔ uenir̄ actui qd ip^9le ē sibi ɔuenir̄. actui exteriori ip^9le ē cōuenir̄ q actui itiori cōuenir p̄t g̃ etc̄ 2ª ɔcl'ō pbat̄ q si n̄ sit imediate i po^te uolūtat' ē tn̄ me^te actu uolēdi. q act^9 nō solū s^m se ē ipo testate uolūtat' s̄ ec' ut ē pri^m: act^9 ex terioris. q uolūtas p iteriorē p̄t poner̄ extiorē. exēplū d̄ suo occ̄^te ex iussu do mini iputat̄ eni ille act^9 dño q i po^te ei us erat act^9 sui lz mediāte actu p̄cipiē di Ad p^m ar^m i opp^m d^o q uolūta riū 3^r d̄r uno m^o qd̄ sbie ē i uo^te. scd'o qd̄ ē acceptū a uolū^te. 3° qd̄ ē ipatum a uolūtate eliciēte & ipate p^m n̄ fac̄ ali q̄d uolūtarie ɔpletē q hit^9 pōt eē i uo lūtate & tn̄ uolūtas n̄ uolūtarie hz illū 2^m ē uolūtariū pti^ne q ipsa accepta est uolun^a iō mag' d̄r uolitū q̄ uolūtarium uolūtariū uo pprie qd̄ ē i ptāte agēt' 3°. m^o d̄r uolūtariū & sic a&^9 iterior & exterior. sūt uolūtarii s̄ n̄ eq̄ p̄ & tc̄ ma: ē ua s̄ mi. fl'a. Ad s^m d^o q licz ead̄ uitas sit act^9 itelligēdi & obi ɔgti & ead̄ bōitas sit act^9 uolēdi & act^9 uo liti tamē act^9 iste p̄t hēr̄ ppriā bōitatē pōit^9 i eē rāli extra uolūtatē sic̄ i eē su o rāli hz ppriā ɔformitatē Ad 3. d^o q lz ɔcl'ō hēat uitatē a pri^o. tn̄ hz pro pā uiattē. q n̄ ē ua forma^r utute prin cipii s̄ ē ua me^ta uitatē silr i actib: uo lūtat' n̄ solū act^9 uolēdi nat^9 ē hēr̄ ɔuēi ēciā ad dictam rectū. s̄ ec' act^9 ipat^9na tus est medi^te illo habere suam ɔñiaz & conformitatem.

Tr ars generēt ex expimt'. q n̄ hēr̄ i mlt' ptic'larib: expiñi tis ē hēre i oib: art' ē p̄ meth s̄ ex mlt'. n̄ p̄t ɔcludi oia. sine fallatia ɔnt' g̃ etc̄ p̄ expt^9scit so^m q artifex p̄p q̄d p̄ meth. s̄ ex ɔgtōe q n̄ ɔcludit̄ ɔg^o. p̄p qd q nobili^9 dz eē ferēs. q̄ illa tū g̃ etc' p̄ si ars fierz ex expimt' tc̄ ex dicerz circūstātiā alic^9 cāē. q̄ro c^9 n̄ final' q finis ē ulti^m i eē: expimtū autē p̄cedit artē. n̄ formal' n^c māl' q forma & materia sūt d̄ eētia rei. expimtū nō ē d̄ eē art' n^c efficiēt' uniuoci q tūc cā & effcūs eēnt ei^9 d̄ spēi n^c eq̄noci q tc̄ expiñ^m eēt nobili^9 arte. ɔ: ars gene rat̄ ex mlt' expiñt' p̄ meth. & 2° post.

In ista. q. sic pcedā q̄ p̄micta q̄dam necssaria ad ppōi^m 2° dicā ad. q q̄^m ad p^m p̄micto unā d̄. ars ul' sciā du^r hēt̄ a nob'. s. p iuēciōez & p doctrinam oē eni qd̄ quis nouit aut adiscēs a' iue niēs no^r p̄ posteeriorz scientia generata p iuētōez ē si^r prior rō ē q nl'l^9 docz n̄ q̄ didi^t p doctnā l' iuētōez si p iuētōez hēt ppo^m. si p doctnā ab a^o q̄rā d̄ illo l' p doctmā l' p iuētōez & tc̄ ul' erit p cess^9 i ifi^m l' stabr ad hñtē sciāz p iueci onē und̄ i qb: d̄ nāle lum̄ ite^9 ē ita po tēs q ex se suffi^c q applicz pri^a ad cō cl'ōes & tc̄ sciā acqrit p iuētōez qñz d̄ se n̄ p̄t & tc̄ iuuat̄ ex qb:dā sigs ipss p q̄ docēs expri^c applicatōez pricipio rū ad ɔcl'ōes q̄ apud se hz & addiscēs ɔcupiscit i utute pprii lūis ite^9 ɔcl'ōi assētit q̄ uidet ex pricipiis prius esse deductam notis. ista autem signa se

hñt sic̄ istrm lūie āt ite9 ut agēs prin
cipale iducēs sciāʒ & sc acqrit p do
ctrinā ꝙ ad zm nō. ꝙ ois ɔg° iteua
ul ē pricipioꝝ ul' ɔclonū & utraq;
duplex l' ꝙ ē iɔplexa. s. d' tis princi
pii l' ɔclōis. l' ɔplexa: te° g. 4. ɔcl'ōes
pa ē ista expia l' ɔg° sēsiua ē nccīa ad
hñd' notitiā pricipioꝝ ꝙm ad tios
siplices ꝙ exite ɔgtōe sēsia & expim
tali ɔñr gnānt ɔgtōes p9eriores i sē
su ɔmuni za ē ista expia nō ē nccīa
ad hñdā notitiā ɔplexā d' pricipiis:
s ē util' & coadiuuās ut notie princi
pii cel'ci9 l' citi9 assētiat· pm pbatur
ꝙ ite9 ɔcepti tis siplicibɔ p̄t ꝟitute
ppria ipos ɔponeř & d'icěř iō ɔg°
expimtal' ñ ē simr nccīa. zm pbat ꝙ
tl'es ɔcept9 ɔplexi pñt ɔgsci ꝙ ueri
sit ex freqnti ɔgtōe ex pimtali & sē
sitia ut sēi9 freqnt uidʒ hāc tōlitatē
& minoritatē & unit & ex h° inte9
citi9 assētit isti pri° ōe tom est maius
sua pte 3a ɔclō ē ista ɔg° expimta
lis ē nccīa ad hñdā noti:iā icōplexā
d' ɔcl'oe q̄ ē notia tioꝝ. ratio ē ꝙ ni
chil ē i inten qn pri9fuerit i sēsu aliq̄
m°. l' p se ut color. l' p ptes ut mons
aure9 l' i suo tmisso ut albe° itēsa l' i
suo sili ut lapis l' i suo effcū ut itelli
gētia 4a cōclō ē ista ɔg° expimtal'
ē utilis ñ nccīa simr ad hadēdā noti
tiā ɔplexā d' ɔclōe. ꝙ talis ɔg° hēt
ex freqnti meōria gēita ꝙ ista cōcl'ō
ē ꝟa. ꝙ p sēsū uid'r ɔiūctio cōclōnis
i tis sigl'aribɔ pʒ g ueritas· q. quō ex
expimtl gnāt ars ;cōsecutie seu q̄ ad
pria seu q̄ ad ɔcl'ōes ꝙ expia ñ ē tōl'
cā. nc nccīa simr ad hñd' notitiā com
plexā s ē util' ad eā. ē tñ nccīa simr
ad habendum notitiam incomplexam
Ad argumta. ad pm d°. ꝙ autori
tas dʒ itelligi ꝙ ɔg° expimtal' ꝙm cū
q; freqns ñ ifert nec° ia eē oibɔ s tm
pbabl'r & ex h° seqtꝙ ñ ē cā suffiti
ens ad cānd' artē s tm coadiuuans·
Ad zm d°. ꝙ ex expito ñ seqt pp
q̄d notia scietica. s ex expito ɔgscen
di ꝙ dat occasio iqrēdi cāʒ pp qd &
p ɔñs sic eē in oibɔ expt9 arguit per
sil'e sic̄ ē. in uno ita ē in oibɔ Ad 3
d°. ꝙ ex. p̄t nōre cāʒ essitietē ñ prin
cipalē s istrumtal'ē.

Tꝝ acca solo nūo driā pos
sint eē duo i eod' sbo ꝙ sic
ml'te spēs ei9d' spēi· sūt iea
dēʒ pte medii & in eod' ocl'o & sūt
accña g etc̄ ɔ quecūq; ētia in sbo
driāʒ hñt sūt diꝟsa spē. qnto meth.
Rꝝ° tenē° qnq; ɔcl'oes pa sit ista ñ
iclut ɔdcōeʒ. duo accña itēɔōnalia:
driā solo nūo. eē i eod' sbo. ꝙ in ead'
pte medii sūt due spēs drētes solo
nūo ꝙ pʒ ꝙ si ponāt ml'ta alba i me°
ocl's exñs in q̄cūq; pūto medii· pote
rit ipa uideř distincte. g hēt spēs eo
rū distictas za ɔ° sit ista ñ ē inp9le
duo accña rīalia rīlatiua solo nūo driā
eē in eod' sbo ꝙ un9 pat hʒ multos
filios g i eo sūt ml'te rīlatōes rīales. s.
pl'es patnitates ei9d' spēi pba° ɔñe
patd'r ꝙ genuit qn° meth. g si ml'tl
actōibɔ ger ml'tl patnitatibɔ pr ē. 3a

ɔ.º sit ista ñ ē ip9le dūo accña solo
nūo drā realia absoluta nō eductā de
potētia matíe eē i eod' sbo q ex nil
tis mēmoriis generatur unū expimm
p̊ meth. & iste meōrie sūt ei9d' spēi
q de sigl'aribꝫ ei9d' spēi. & sūt acca
r̄alia absoluta g̊ etc̄. 4a cōcl'ō sit
ista nō ē ip9le duo acca absoluta edu
cta d' potēcia materie eē i eodem sbo
si nō educāt p motū p.º duo lumina
distīcta sūt i ead' pte medii. h̄ āt sūt
accūa r̄alia absoluta educta d' potēa
matec ñ p motū q i istās mediū illūia
tur abut.ºq g̊ etc̄ pbat' ma. q si po
nāt due cādele una h̄ & aaibi & pōt
aliqd' cor9 d'pssū fierēt due umbre.
si uero āmoueat illud corp9 tc̄ lumen
utūsq cād'le icedet icessu directo·
usq ad locū ubi fuerit cor9 dēpsum
& sic duo lumina erūt i ead' pte · q
umbra ē priua.º lūis sipliʳ, g̊ āmoto
obstacl'o erit lum̄ utusq candele ubi
pri9 fuit umb̄ q hit9 & priua.º cira
ide3 sūt. Quuita cōcl'ō sit ista ip9le ē
duo accña r̄alia absoluta educta. de
pō mac p mom: eē i eod' hāc ostēdo
sic q mot9 ñ ē nisi imobl'i s si agēs
iueat imobili formā ei9d' spēi cū for
ma sua ·ñ iuenit ip3 sb dispōe oppō
sue forme g̊ ñ mou3 ip3 q ois mot9
ē iter ōria at media. qn.º phi. g̊ ñ idu
cit i ip3 aliq formā ɔ duo ōria in
gdu r̄misso pñt eē i eod' sbo g̊ & du
o accña ei9d' spēi p motū educta p.º
ɔñe mi9 r̄pugnt duo accña ei9d' spe
cieiq duo ōria & r̄missa. R.º ne.º
ɔña3 ad pbatōe3 d.º q r̄puga ul' non
r̄puga i ppōi.º ñ ē cā ipossibilitatl dn
oR acc m ei9d' spēi s cā ē q iducit
p mom iō agēs iducēs scd'a3 formā in
tēt primā ita q unica sit itēsior ōria
āt manēt sil' i eē r̄misso distīcta. q ex
duabꝫ formis ōriis ñ fit ūna intēsior
manēt āt sil'· q unū ōriū agēs nō h3
plenū domim sup aliud & sic nō resi
stūt sibi iuicē nc totaliʳ se corrūpūt
Ad arm d.º q phs arguit p qnta ɔcl'o
ne nā p mom ñ pñt iduci due forme
ei9d' spēi s nccio drñt spē si sunt in
eodem subiecto.
TR accña i eua possit hēre
oē3 actōe3 q poterāt hēre
i sbo· q ñ q d'structo prio
ri eēntial'r destruit' p9eri9 s eē ē pri
us eēncial'r q ager' & eē accñtl ē i eē
g̊ destructo i eē accñtl destruit' oīe
ager' p̄. ager' ē sbpōiti accipit' exp̊
meth. accñs ñ ē suppōm g̊ ñ p̄t ager'
. p̄ oē agēs & patiēs cōicāt in mā
p̊ d' generatōe s accña sepata ñ cōi
cāt i ma . q ñ hñt materiā g̊ nc habēt
actōe3 p̄ si acca sepata hērēt actō3
tc̄ spēs itelligibil' sepata ab itellectu
poterit itelliger' & castitas sepata a
uolūtate poteʳ diliger' & p ɔñs btia
ri q est fl'm ɔ forma hñs idē esse
h3 ead' btutē & p ɔñs p̄t esse prim
ei9d' actōis s accñs sepam h3 id' eē q
hēbat pri9 g̊ h3 ead' actōe3. R.º acci
dētibꝫ pt itelligi ɔpeter' t'plex actio
una ru sbie generāc due ru accm· cān
doR qR una ē itēcional'. s. ru sēsatōis

.alia realis i passum re^r hn̄s ɔ̄rium loque? cꝫ pri^a actōe .d? qtalꝫ actio n̄ ope^r accn̄ti sepato.neq; ut agēs in strum̄tale neq; ut agēs pricipale . p^m sic pbat̄ istru^m n̄ agit n̄ i ꝟtute agē tis pricipalꝫ ɔ̄curret| ad illā actionē ꝟ accn̄s sepatū i sa^{to}? car; age^e pri cipali.s.sb̄o passiōis ꝙ n̄ man; ḡ n̄ pōt ager̄ p̄ qꝫ n̄ ē nl̄lā rōe; alic⁹ eaē h; r̄spcū gēiti qn̄ generat̄.p; z? phi.& qn°.meth·cā i actu & effc̄s i actu sil̄sūt & n̄ sūt p; ec/ p rōnem ꝙ n̄ ēs nichil cāt i nullo gener̄ caē.ꝟ sb̄a c⁹ erat accn̄s i sa^{to}? n̄ ē ·ḡ nl̄la; rōe; caē p̄t hēre r̄spcū effc̄s cāti ab accūte & p ɔn̄s accn̄s nichil i ꝟtute ei⁹. z^m pbat̄ ꝙ oē agēs totale ꝟl ē uniuocū ·& p ɔn̄s eq̄ pfcm̄ cū p ducto .ul equo^m & sic pfecti⁹ ꝟ ac cidēs oī m? ē ipfecti⁹ sb̄a ḡ etc̄ si loq̄mur cꝫ z^a actōe & ʒ^a.d? ꝙ pn̄t ɔpeter̄ accn̄ti sepato : R? hui⁹ ē ista.c⁹cūq; actiōis aliq̄ forma ē tota le prici^m acti^m si ē ɔiūcta si eēt p se & sb̄ m? ɔue^{te} ad agēcꝫ .posset esse prici^m ei⁹cꝫ actōis .ꝟ q̄litas ɔiuncta ē prici^m tōle & formale utusq; acti onis p̄dicte & sepata a sb̄a ē in q̄ ti tate sb̄ m? ɔue^{te} ad agēcꝫ ·q ē mo⁹ exstēsiōis ḡ etc̄ . ma.p; ꝙ posito tōli prici?.& sb̄ ea rōe qua natū est eē pri^m p̄t pri^{te}illud c⁹pōit̄ esse pri ci^m :mi.p.ꝙ nichil aufertur ab ista for^a p h? qꝫ p se ē.n̄ sb̄; illud āt n̄ fac̄ cū ea .n̄ unū paccn̄s .p se aute; prici^m agēdi i uno ordie ē p se unu; ḡ r̄mo? isti⁹ sb̄i nichil auferret cꝫ p se prici? agēdi Ad ar^{ta} ad p^m d? ꝙ ma· ē uera n̄ aliq̄d pri⁹ priore & posterior̄ supplet uicē prioris sic est cꝫ cēo & sb̄o r̄spcū accn̄ti in sa^{to}?. Ad z^m d? ꝙ i^a ppō n̄ hēt̄ a phō p̄ metha.ꝟ hēt̄ ꝙ actio ē circa sigl̄a^a: & p̄p h? p̄fert ex pīm^m arti i agē? n̄ seq̄t̄ ḡ actō ē circa sigl̄ar̄ ob; ḡ est soli⁹ suppōiti ut agēt| Ad ʒ^m d? ꝙ cōicar̄ i ma^a du^r p̄t itelligi l̄ cōica^e aptitudiali l̄actuali acc^a sepa^acōicāt cū passo i ma^a sui sb̄i p̄ m? . Ad 4.d? ꝙ si spēs eēt tōle prici^m itellcō nis & caritas dilcōis ar^m hēret euidē tiā ꝟ h? ē fl̄; ꝙ ē pciale & mi⁹ pri cipale & tl̄e n̄ p̄t ager̄ n̄ agē^e ptiali

Tꝛ accn̄a i eu^a p aliqua; trāsm̄ūtōe; corrūpāt̄. ꝙ n̄ ꝙ a corrupeiet̄ i sb̄a āut i accn̄s a i nichil n̄ i nichil ꝙ tc̄ cā^a anichilar;.n̄ i accn̄s ꝙ ē sn̄ sb̄o n̄ in sb̄a; ꝙ ex accn̄^c n̄ p̄t fieri sb̄a ḡ n? m?.ɔ̄ acci^a pn̄t frāgi & digeri ꝟ nu tri^m ɔꝟtit̄ i sb̄a; nut̄t| ḡ etc̄· Ad q.d? ꝙ acci^a eu^e pn̄t corrūpi pprie lo.q̄n? cꝫ q̄litatibꝫ ꝟo q̄ꝛ trāsmūtiō n̄ r̄qrit aliā q̄titatē ē māī^m ꝙ pn̄t hēre sb̄; ɔ^e manēs.s.q̄titatē. Ad ar.d? ꝙ q̄litas n̄ corrūpit̄ i nichil ꝟ i qua litatē ɔ̄irā l̄ i eācꝫ alteri⁹ ḡd⁹ n^c seq̄t̄ ꝙ agēs nāle fatiat accūs sn̄ sb̄o ꝙ i^a q̄litas noua h; idē sb̄; qꝫ habuit pri or saltē q̄tū ē cꝫ se hēre posꝟ.

Trum actio & passio sint motus : ꝙ sic ꝙ idē ē actus

motiui & mobilis secun°. de aiā. ſ; a
ct⁹ motiui ē actio .act⁹ mobil' ē pa°
g̃ etc̃. p̄ si actio & passio nō eent
idē : g̃ actio nō eēt i patiēte. ōñs ē fl'z
g̃ añs .fl'itas ōñtl pbaē q̄ si actio es
set i agēte cū fuerit i motu .tūc omē
agēs & mouēs inq̄ tū mouēs moueret
q̄ i q̄cūq; ē mot⁹ illud mouetur .ōña
oñdit sic q̄ si actio nō eēt pa° esset
sibi ōria .ſ; ōria nō pñt sil' eē i eodē
p̄ actio ē duplex .s. imanēs & trā
siens .ix. meth. ſ; actio de qua loqui
mur ē actio trāsiēs g̃ manz i patiēte g̃
etc̃. p̄ actio ē i motu i sex pricipi
is. g̃ actio ē successiua. ōe āt successi[m]
ul' est temp⁹ ul' tēpore mēsuratum g̃
actio erit aliquod horum duorum. ſ;
non est tēpus. q̄ tēp⁹ ē i gener q̃ti
tatl g̃ ē mēsuratū tp̄e .ſ; ōe mēsuratū
tp̄e ē mot⁹ g̃ etc̃. ō pō actiua &
passiua sūt po[e] eēncial'r distīcte. g̃ hūt
actus eēncial'r distīctos .ſ; actus po[e]
actiue ē actō .act⁹ potēcie passiue ē pa°
g̃ etc̃ p̄ ignis agēs i duo ligna aut
agit unica actōe aut pl'ib⁹ .si una aut
ista erit i agēte & tūc hēt ppōitū. a
erit i patiēte & tūc cū sit i duob⁹ li
gnis p ōñs idē act⁹ nūo erit i duobus
s'bis qd ē ip̄le. si pl'ib⁹ tūc agēs idē
nūo hēbit pl'es actōes ei⁹d spēi .nūo
drētes q̄ ē fl'm .In ista: q. h° ordine
pcedet p° p̄mū do unā .d'. de actōe. z°.
iuxta .d'. illā respōdebo ad. q. & o
stendā q̄ actio d' gener actōis ē i agē[e]
z°. q̄ actio de gener q̄litatl ē i pa
tiēte. Quātū ad p[m] d°. q̄ ē duplex
actio .s. d' gener actōis & actio d' ge
ner q̄litatl. pria uocaē actio pprie di
cta q̄ quid actio ē respect⁹ extrīsec⁹
aduēiens .q̄ nō de ncc̄te ponit pōitl
extremis. unde pōitl actiō & passi° ñ
de ncc̄te pouit actio. ſ; reqrit debita
appxima°. z[a] uocaē actio pducta.
sic itelliger & ul'le q̄ sūt forme ab[te]
pducte p actōez itell'cūs & uolūtatl.
de ista actōe loqt phs z° de aiā dicēs
illud qd iprimit asesibil'i in sensū est
actio. certū ē aūt. q̄ ñ ē actio de gene
re actōis q̄ nl'lū t'le iprimit i sensū a
sesibili .Istā distīctōez pōit siplici⁹ sr
pdi[ta]: Resp°. g̃ ad .q. & p̄ pbo. q̄
actio d' gener actōis ē i agēte Nl'la
rl'ō pōt separi a suo fūdam̄to alias ñ
eēt rl'ō ſ; aliq̄ relatōes fūdanē sup a
ctionē & passionem sicut relatōnes
scdi modi .sic rlatio agētl ad patiēs
& rlatio patris ad filiū qn° metha.
ſ; rlatio agētl ad patiens ē in agente
& h' ē actio .relatio patientl ad agēs
ē in patiēte & h' ē passio paternitas q̄
fūdaē i actōe ē in patre g̃ actio ē in a
gēte . p̄ oīs rla° real' ē in eo qd p
eum realiter referē .ſ; actio est rela°
realis agentl ad patiens s'm Boetium
sup predicamenta. nō dñt res absolu
tas ſ; tantum re[m]: g̃ actio d' genere a
ctionis est iu agente. p̄ nullū crea
atum fit d' non agente agens nisi per
aliquam formā in eo existentē probaē
quia forma secundum quam est muta
tio est in eo quod mutatur sed nichil
fit formaliter. d' non agente agens

ū p actionē etc. 2º ostēdo q̄ actio dē gener̄ qualitatis ē i paᵗᵉ q̄ actio dē gener̄ q̄litatis ē abᵗʳᵃ forᵃ pducta per actōēȝ dē gener̄ actōis .sic intelligere & ulīe sūt forme absolute pducte p actōēȝ ite⁹ & uolūtatis ꝓ talis actio ñ pōt eē i agente q̄ idem non pōt eē p ducēs & pductū .q̄ tūc idem eēt cā sui ip̄ius ꝗ tālis actio ē i paᵗᵉ. p cā & effcūs nō cōpatiūt se nᶜ i eadē natā.nec i eodē suppōito .ꝓ actio dē gener̄ actōis ē causa actiōis dē gener̄ qualitatis sic pȝ de iteʳᵉ. & ulīe.cum ꝗ actio prima q̄ ē actio ꝓprie dicta sit i agente ꝗ 2ᵃ actio q̄ ē effcūs ei⁹ erit i paᵗᵉ. Ad pᵐ dē q̄ maior ē uera loquē⁹ effectie ꝓ talis act⁹nō est actio dē gener̄ actōis .q̄ ē principiū ꝓ ē actio dē gener̄ qualitatis q̄ ē pdu cta effectie ab agēte. Ad 2ᵐ dē q̄ actio pducta ē i paᵗᵉ.ꝓ actio pdu cens ē i agēte ꝓ dē ista actiōe.nō ē ue rū q̄ i q̄cūq̄ sit.illud moueat̄ .ꝓ bñ seq̄t̄ .q̄ sit motūm. Ad.3ᵐ dē q̄ a ctio manēs & actio trāsiēs nō sūt acti ones dē gener̄ actōis ꝓ sūt om̄s extra gen⁹ actōis .ꝓ sūt actōes dē genere qualitatis tā actio manēs q̄ actio tran siens drā aūt inter istas duas actiōes ē ista .nō q̄ una sit dē gener̄ actionis & alia dē gener̄ qualitatis .ꝓ actio ma nens ē pfcō agentis nō inq̄tū agens ꝓ iq̄tūȝ recipiēs.q̄ unū & idȝ p̄t eē agens & r̄cipiēs i diuersis rōibꝫ actio transiēs ē pfcō trāsiēs i opatū sic in passū. Ad ultiᵐ dē q̄ actio dē ge

nere actōis q̄ manȝ i agēte & ē r̄spe ctus extrīsec⁹ aduenies nō mēsurat̄ tē pore .nᶜ ē successiua p h⁹ q̄ tp̄e mēsu rat̄ .ꝓ ex h⁹ q̄ coexistit tp̄i exñti q̄ coexistit motui .c⁹ ē cā.& manet cū motu nō tñ ē mot⁹ .ꝓ cā mot⁹ nichil aūt ē cā suiipsius.

Tⁿ aīā sit ꝓprie diffibil̄ q̄ ñ.nullū siplex ē ꝓprie diffi nibile .q̄ diffi⁹ ē orō longa 7⁹.meth.ꝗ ex p̄te diffiti correspon dēt sibi aliqua pl̄alitas alias diffi⁹ ñ eēt adequata diffito .ꝓ aīā ē simplex ꝗ etc.ma.ē dēclarata ini.pbat̄ aīā est forᵃ ꝓ forᵃ ē opōi otigēs siplici & iua riabili eēᵃ osistēs i.G⁹ pricipiis ꝗ etc.

ō aīā ē actus corpis phici pō uitā habentis .2⁹ dē aīā In ista.q.sic pcedā pº uidendē ē q̄ sūt odcōes p se r̄qsite ad h⁹ q̄ aliq̄d sit ꝓprie diffibile 2⁹ uidendē ē an oēs ille odictōes ouenīant aīē & ex h⁹ p̄tebit ꝓpōitū. Circa primū articulū ē sciēdē q̄ diffi⁹ pōt accipi large & stricte.pº m⁹ oīs nōis qdē ofuse & idistīcte pōt cōcipi & sigri siue illud nᵒᶦ sit ēs siue ñ ēs pōt eē aliq̄ diffi⁹ q̄ explicȝ distᵗᵉ illud qdē noⁿ iportat idistᵗᵉ & isto m⁹ loq̄ndo dē diffiōe nichil aliud r̄qrit̄ ad h⁹ q̄ aliq̄d diffiat̄ ñ q̄ illud noⁿ possit ab iteᵘ nrō ocipi & sigficari.2⁹ m⁹ lo q̄n⁹ dē diffiōe ꝓᵐ q̄ dē ea loq̄t̄ phs p tho.diffi⁹ ē orō idicās q̄d ē eē rei .d⁹ q̄ ad hoc q̄ isto modo aliq̄d diffinia tur omnes iste conditiones requirū tur scilicet q̄ sit ens positūm p se uᵐ

reale de q̄ possit formari distīcti cō
cept⁹ un⁹ qualit⁹ & p se actual' q̄ est
ↄcept⁹ drīe ali⁹ q̄ditatiu⁹ & per se
pōl' q ē ↄcept⁹ generis utq3 tn̄ cōica
bil'. Declarat⁹ istaꝝ p ordiē3 & d'
clarando p q̄ lib3 ꝑticulā .excludet̄
qd' nō ē ꝑprie diffibile prᵃ ↄdcō ne
cessario rq̄sita ē ꝙ sit ens pōitm̄ quia
diffini⁹ ē orō idicās q̄t ē esse rei cū g̃
nichil hēat ueꝝ qt nisi sit ens g̃ etc.
ꝑhāc ↄdcōe3 excludūt̄ omīa nō encia
priuatōes negatōes & sīq̄ talia sūt ꝙ
eoꝝ nō ē ꝑprie q̄t: 2ᵃ cōdcō est ꝙ
sit p se uᵐ h⁹ m⁹ ul' ꝙ sit sīplex sim
plicitate exclutᵉ ↄpōe3 ꝑtiū realium
ul' si ē ↄpōitū ex actu & poteᵃ actus
deberet esse p se act⁹ & potēcia p se
potēcia p illā ↄdcōe3 excludūt̄ omīa
ētia p accn̄s ꝙ i seip̄is.tanq̄ ꝑtes in
trīsecas hn̄t res d'rsoꝝ generꝝ quarū
una nō ē p se pōl' & alia p se actual'
ꝭ accn̄s q̄uis hēat dpedētiā ad sbm:
& unū r̄latm̄ ad aliud nō tn̄ ꝑꝑ hoc
r̄pugt eis esse ꝑprie diffibile ꝙ licet
nō fatiāt p se unū cū eis tn̄ n̄ includū
t̄ in eis tāq̄ ꝑtes ītrinsece. 3ᵃ cō
dcō ē ꝙ sit ens r̄ale ꝙ ut dcm̄ ē diffi
nitio indicat qd ē esse rei g̃ nichil est
ꝑprie diffibile nisi hēat ueꝝ eē p istā
ↄdcōe3 excludūt̄ ētia dimiᵗᵃ & ētia
r̄ōis siue i aiā nō āt i aiā sbiue ꝙ tl'e
ē ēs r̄ale nᶜ in aiā obiue p̄.ꝙ ad ip̄m
ītelligēd' r̄al'r mouet̄ aiā a re extra.ꝭ
ītelligo ens in aiā obiue 2⁹.s: cōstitu
tū in tali esse p actū ītellcūs cōpatū
nō ꝑductm̄. 4ᵃ ↄdcō ē ꝙ illud sit
taleꝙ de eo possi formāri pl'es cōce
pt⁹ :un⁹ q̄dita⁹ & alius q̄litati⁹.ꝙ
cū diffi⁹ sit orō longa exprimens q̄t
& quale.7⁹.meth.p3 nccio illud qd'
ē ꝑprie diffibile hēre pl'es ↄceptus:
unū q̄ditatm̄ & aliū q̄litatm̄ p istā
ↄdcōe3 excludūt̄ oīa trāscēdētia .ꝙ
tm̄ hn̄t unū ↄceptū simpl'r siplice3
Quita cōdcō ē ꝙ utq3 cōcept⁹ sit
cōicabil' ꝙ cū d' r̄oe q̄ditatī sit esse
cōicabile ↄcept⁹ explicātes q̄ditate3
debent eē cōicabiles.p istā cōdcōnem
excludūt̄ sigl'aria ꝙ includunt aliq̄t
cui repugt eē cōicabile.iō eis repugt
diffi⁹. Sexta & ultima cōdcō ē ꝙ
illi cōcept⁹ cōicabiles sint sūpti ab
alia & alia realitate i ead' re.siue sim
plici sū cōpōita .ita ꝙ un⁹ sit cōica
bil' aliusↄhens.un⁹ pfcibil' & ali⁹ p
ficiens & p istā cōdcōe3 excludit̄ d'i
q̄ ē sūme simplex & cāta l3 em̄ deus
nl' cāta icludat pl'es cōcept⁹ q̄ꝝ un⁹
ē cōicabil' & alter ↄhens un⁹ pfcibil'
& ali⁹ pfitiēs .tū ꝙ nō sūmt̄ ad'rsis
r̄ōib9 ꝭ un⁹ sumit̄ ā realitate & ali⁹
a q̄du ei⁹ d' r̄alitatī rō nō couēit eis ꝑ
prie diffi⁹. Quātū ad 2m articulū
uidēdū ē an oīs iste cōdcōes uūc di
cte cōueniāt anime .& p3 discurre⁹
p oīs.ꝙ sic ꝙ aiā certū ē .ꝙ est ens
pōitm̄ r̄ale p se unū .ꝙ p hitudinem
q̄ h3 ad corp⁹ nō īpedit̄ ꝙ ē ad ex
trīsecū de ea pn̄t formar̄ pl'es conce
pt⁹ un⁹ q̄ditati⁹ & āli⁹ qualitati⁹ &
utq3 cōicabil' & sumūt̄ i aiā a diuer
sis r̄alitatib9 g̃ aiā ē ꝑprie diffibil'

Tꝝ aīa christi potꝭt p̄ & i mediate pfici pfectiª uisiōe vbi possibilꝭ creatē. ꝙ non perfectissīa uisio vbi ē īfinita. ꝭ ista uisio nō ē possibilis itellectui aīe christi ḡ etc̄. pbaꝰ mioris. ꝙ obꝫ spe cificat actū. ḡ si uisio cāta esset obi ꝭᵐ rōeꝫ infiti. cū ꝭᵐ istā rōeꝫ sit ui sio increata. tūc iste due uisiōes eēnt eiꝰ & spēi. silꝛ itellectꝰ aīe christi cō phēderet vbū. ꝙ uideret ipm ꝭᵐ to tā rōeꝫ uisibilitatꝭ eiꝰ. q̄ꝝ utrūqꝫ est fl̄m. Preťea oīs uisio req̄rit lumē pportōabile priꝰ nāľr ipa uisiōe sic ḡ uisio nālis ē talis ꝙ req̄rit lumen naťale aliud a se & priꝰ ea. sic uisio sr̄naťalis req̄rit lumē supnāle aliud ab ipa & priꝰ ea. ḡ uisio supnālis n̄ pōt eē prima pfcio illiꝰ qui uidꝫ Preťea actꝰ pfcūs naťalis elicitꝰ ab hitu naťali ē actꝰ magꝭ pfcūs ꝙ actꝰ pcedens habitū p̄ ethi. ḡ actus supnaťalis pfcissimꝰ q̄lis ē iste p̄sup pōit hitū. ḡ taľ actꝰ sr̄nāľ pfcissimꝰ n̄ pōt eē pria pfcio itellectꝰ Cō tra sūma fruitō supponit sūmā uisi onē. ꝭ aīa cristi pōt frui & fruiť sū ma fruitōe possibili creaťe ut patꝫ alibi ḡ etc̄. In ista. q. sūt duo arti culi primꝰ an itellectꝰ aīe xpi possit pfici uisiōe vbi pfectissia. 2ꝰ ē an p̄ & imediate absqꝫ aª forª priꝰ pficiente: Quantū ad primū ar ticulum dico ꝙ sic. ꝙ itellectus aīe xpi ē receptiuꝰ. uisio aūt pfectissia vbi cū sit accñs absolutū pōt crea ri a prima causa i sbo disposito. ḡ etc̄ Quantū ad 2ᵐ dꝰ. ꝙ iqꝫtū in tellectus hꝫ rōeꝫ receptiui respectu uisionis nō ē necessaria aliq̄ forma prior īformās itellectū ut i eo uisio recipiať. ꝙ p illā formā obm nō est p̄sens magis ꝙ sine ea. Probať illa forma nō ē necessaria q̄ posita obm nō fit magꝭ p̄sens. ꝭ tm̄ uolun tarie se p̄sentat. ꝭ illa forma nō po sita obm pōt se p̄sentare itellectui ꝙ si uult uideť. & si nō uult nō ui deť. ḡ talis forma nō est necessaria.

Preterea si aliqua forma i intelle ctu ē necessaria prior ipa uisiōe uo ceť. q. tūc q̄ro aut. a. se habet ad ui sionē i rōe cāe efficiētꝭ. aut i rōe cāe recipientꝭ: sic supficies i sba se hꝫ ad colores. ꝙ ē ppria ratio recipiē di colores. nō primo modo. ꝙ quic quid deus pōt cāre p causā scd'am pōt p se & imediate sine ea. nᶜ scd'o modo. ꝙ absolutū qd' est ratio reci piendi formā aliquā si per se est po test per se recipere. ꝙ si supficies esset per se existēs per se reciperet colores. si ḡ. a. esset ratio recipien di cū sit absolutū si esset per se pos set per se recipere uisionē. & per consequens sepatum posset beatifica ri & intellectus nō btificarť n̄ per accidens. sicut substantia p accidēs colorať ꝙ per supfitiē. Si dicať ꝙ totū īformatum. a. per se beatifi cať. Hoc nichil ualet. ꝙ uniꝰ actus per se. est una potēcia p se & unum

per se receptū. ẜ itellect⁹ iformatus a. ē unū p accidēs. uisio autē ē actus p se un⁹. ğ tm̄ p se una ē rō recipien di. ğ nō reqrit alius habitus prior.
Ad. q. ğ dicend' ꝙ itellectus aīe christi pōt passiue reciper uisionem p̄ & imediate & nō p aliqd lumen p ficit tamen forma absoluta alia a ui sione cui⁹ rō ē. p̄ ꝙ ipa uisio lumen pfectū ē. z° ꝙ i intellctiōe nāli lumē pcedēs uisionē reqrit ꝓp ipfectōnez obi qd' de se nō ē actu itelligibile ẜ p⁹lu ite⁹ agētl. ẜ si ē actu itelligibile nō tñ ē p se sufficiēs ad mouēdū itel lectū ad actū z^m. ẜ neutrū istoꝝ est i ꝓposito. ꝙ essen^a diuia ē de se lux sūme itelligibilis pfecta & pfectissi me motiā intellectus. ğ nō reqrit ali quod lumē cooperatiuū. Tercio ꝗto aliqd obiectū habet perfectiorē uirtutē motiuā. tanto min⁹ requirit aliūd i mouendo intellectū actie. ẜ essen^a diuia est obiectū pfectissie mo uens. ğ etc. Ad primū argumen^m in ōriū dicendū ꝙ minor est falsa ꝙ nihil pōt perfecte quietare itellectū ñ sub ratiōe infiti si ğ ifinitū nō ꝯp prehenderet sub ratiōe ifiniti non plus quietaret itellectū ꝗ aliud ob iectū. Ad ꝓbatiōem dico ꝙ obie ctum specificat actū causatie & ñ formal'r: ꝙ obiectū ē causa actus & nō forma ideo unitas obiecti nō cō cludit unitatē actus. ꝙ idem est ob iectum itellectus beati & nō beati & bonitat] beate & nō beate & tū intel lectio & uolitio nō sunt eius dez spe ciei. Ad z^m dicendū ꝙ impfctio nis ē i intellectōne naṫali ꝙ lumē ali ud ab obiecto reqraṫ. In uisione aūt beatifica lumē requisitū nō est aliud ab obiecto ꝙ ē obiectū pfectissimū supplēs uicem lumis. Ad ultimuz dicendū ꝙ similitudo nō tenet ꝓp p fectionē obiecti supnaṫalis & impet fectiōez obi naṫalis.

Trū aīa christi uideat oīa in uerbo q̄ uidet uerbū. ꝙ nō null⁹ intellect⁹ creat⁹ pōt uidere ifinita ꝙ infita nō ē ptransi re z° metha^{ce}. & p̄ phsicoꝝ. ẜ uer bum uidet infita. ğ etc. Preterea illuminatōnes beatoꝝ sūt ordiate ẜ^m Dionisiū de angelica Ierarchia. sic ğ superior angl's pri⁹ illuminaṫ ꝗ inferior sic prius illuminaṫ ꝗ que cūqȝ aīa q̄ est ifima in genere itellcū um. sic ğ angel⁹ superior pōt aliqd de nouo uidere i uerbo ita aīa chri sti. ğ nō oīa uidet in uerbo. Con tra magister sentētiaꝝ in lrā. c. z° dicit oīa uidet q̄ uerbū uidet. In ista. q. est unā opio que dicit ꝙ intel lectus aīe christi nō pōt uidere oia q̄ uerbum uidet. Ratio est ista ꝗto causa pfecti⁹ uideṫ tanto plures ef fectus possūt uideri i ea: exemplū de principio & cōclusiōe. ꝙ quāto pri cipiū perfecti⁹ uideṫ tanto plures cōclusiōes uidenṫ i eo: ğ potēs uideṫ oēs effectus in causa pōt comphen dere ipam. ẜ null⁹ itellectus finitus

ↄprehendit causam infinitã.g̃ etc̃.
Contra istam rationem arguo sic si ipsi.a.cõueniat.b.&.c. ordinate ita q̃.b.sit totã ratio quare ipsum cõueniat ipsi.a.si intelligens.b.nõ comprehendit.a.multo minus itelligens.c.comprehendet.a. exemplum de subiecto & passionib⁹ quaꝝ una ẽ prior altera posterior q̃ inest per rationẽ prioris.si intelligens passionem priorẽ nõ comprehendit sc̃m multo min⁹ itelligẽs passionẽ posteriorem cõprehendet subiectũ.℥ respectu dei esse ifinitũ itensiue & esse in quo relucent ifinita i potẽtia se habent ordinate q̃ 3ᵐ ↄuenit p̃ per 2ᵐ.℥ cognoscens deũ sc̃ rõe ifinitatis intensiue nõ ꝑpter h⁹ cõprehendit deũ q̃ nõ põt habere tantã itellcõez q̃ta ẽ eius itelligibilitas g̃ etc̃. p̃ ↄgnoscens unũ effectum in ṽbo non comp̃hendit effectũ nec ipsum uerbũ ut ẽ causa eius g̃ multo min⁹ ↄg̃scens multos effcũs i ṽbo comprehẽdit ṽbum ut ẽ causa ipoꝝ nec ipos effectus. Preterea exemplũ de pricipio & cõclusione ẽ falsũ q̃ causa ut causa nullã ꝑfectionẽ accipit a cato.q̃ ẽ prior eo nat̃alr̃.g̃ cognitio pricipii ut ẽ causa cognitionis cõclusionis nullo m⁹ ꝑficit̃ per cognitionẽ ↄclusionis ab ipa. Ad argumẽtũ dicẽdũ.ↄmittit ei3 fallaciã ↄñtis sequit̃ ei3 ꝑfecti⁹ cognoscẽs pricipiuᵐ siue causã põt pl̃a ↄgnoscere si pl̃a creata ꝑfecti⁹ r̃presẽtat ℥ ecõuer⁹ nõ sequit̃.põt ei3 stare ↄgnitio principii nõ multiplicata pl̃ibus ↄclusionibus ab ipo elicit̃. Ideo ẽ alia op que dicit q̃ itellcũs aĩe christi põt uider̃ oĩa in ṽbo habitualr̃ ℥ ñ actu alit̃. primũ mẽbrũ non ꝓbat̃. q̃ in isto ↄueniũt opiones.2ᵐ mẽbrum ꝓbat̃ uirtus infinita non põt in plura q̃ in ifinita.si g̃ intellectus anime christi uideret omuia q̃ uidet ṽbum cum illa sint infinita seq̃ret̃ q̃ uirtus finita equaret̃ uirtuti ifinite qd̃ ẽ falsum. Preterea infinitas extẽsiua secundũ ↄmen. p̃supponit infinitatẽ intensiuam.℥ intellect⁹ aĩe christi nõ ẽ infinit⁹ intensiue.g̃ nᶜ extẽsiue. Lic3 ista opinio sit rationabilis tñ dignificar̃ naturã intellectus aie christi q̃tũ possum⁹ quã⁹ ẽ consonũ rationi dignũ est maxime si rõnes in contrariũ sunt solubiles
Ideo dico q̃ actualiter põt uidere oĩa in ṽbo.põt ei3 intellectus anime christi habr̃ in p̃ instãti nature uisionem respectu ṽbi ut primi obiecti & in scdo uisionẽ oĩum relucẽtiu3 in uerbo ut obiectoꝝ secũdoꝝ in eo dem instãti tẽporis.& nõ ꝑpter h⁹ talis uisio ẽ formalr̃ ifinita sicut uisio diuia q̃ nõ ẽ comp̃hẽsiua primi obiecti nec secũdoꝝ nec ex ꝑfectiõe sua ẽ nccio illoꝝ obiectoꝝ ℥ contingẽter nᶜ obiectũ habet eẽ in actu.in uisione aũt diuia sũt oia ista.iõ ista ẽ formalr̃ infinita illa non. Ratio istius dicte cõclusiõis ẽ ista q̃ omnis

intellectus ē receptiu⁹ no^e cuiuscūq; obiecti. pbaī stati. ꝙ naīale desideri um hab; ad oē obiectū ↄgscend. & naīalr no^a cuiuslibet obiecti pficiī desideriū aūt nāle nō est ipossibile. ḡ etc. Pretēa itellect⁹ ē receptiu⁹ cuiuslibet uisiōis i ṽbo diuisim. ḡ cō iūcti itellect⁹ qlibet ē rceptiu⁹ oium uisionū in ṽbo respectu oi; obiecto rū. ↄña pbaī. ꝙ cuicūq; pōt q̄dlibet ineē. si ei duo insūt simł insūt ec/ in finita simł. ꝙ nulla ē oppō. ꝙ duo & ifita nō opponūī. ꝭ itellect⁹ aīe christi habet uisiōes duoꝝ obiectoꝝ simł in ṽbo. ꝙ uidet ṽbū & aliquid aliud i ipō & uidet se beatū in ṽbo alias cū semp uideat se beatū nunꝙ̄ poss; uidere aliud i ṽbo. ḡ simł nisi onē habet ifinitoꝝ obiectoꝝ. Pre terea simł ē in potētia ad uisionē in finitoꝝ obiectorū. ḡ simł pōt haber oēs illas in actu. Pretēa aug⁹. for tassis nō erūt uolubiles cogitatiōes si sit dubiū de beati saltē de aīa christi beatissima nulli debet esse dubiū. ḡ q̄cunq; nouit hitualr nouit ec/ actu alr. Pretēa act⁹ z⁹ est perfectior actu primo. ḡ itellectus aīe christi ē pfectior si ↄgscer; actu se oīa uide re ꝙ̄ si hitualr ↄgsceret. si dicas ꝙ ista pfectio nō pōt sibi ineē. oportet te pbaī ipossibilitatē istā. Ista se quendo ad argumēta i oppositū ad primū de opione dicend. ꝙ si ṽtus ifinita non possit plura extēsiue ꝙ̄ ṽtus finita pōt tn̄ in plura intensiue

ꝙ actus ei⁹ est intensior ꝭ^m ṽtutem Ad z^m de ↄmtator dicendū ꝙ in finitas extensiua ad formas recipien das nō concludit entitatē infitam. ꝭ infinitas extensiua ad płes effectus pducibiles cōcludit entitatē infitam ꝙ talis płalitas arguit maiorē per fectionē. nō ita est de receptio. nam prima materia si eēt rceptia infini tarū fomarū nō arguit infinitā enti tatē ita h. si aūt itellectus ponatur causa actiua rspectu infinitoꝝ. dico ꝙ ista infitas extēsiua nō ↄcludit en titatem infitam intellectus ꝭ obiecti qd est cā magis principalis illaꝝ ui sionū. Ad primū principale dd ꝙ oīs intellectus ē receptiu⁹ infitaꝝ uisionū & pōt elicere ꝭ n̄ sic causa principalis. Ad z^m dicendum ꝙ illuminatōnes sūt ordinate ꝭ^m ordi nē gratiaꝝ & nō ꝭ^m ordie; naturaꝝ & ita primo illuminaī aīa christi & ab ista illuminanī angeli.

56

Tꝝ aīa christi nouerit oīa in genere proprio. ꝙ non luce z⁰. ihes⁹ aūt pficiebat etate & sapiētia & c. qd si exponiī ꝭ^m apparentiā. Contra ambrosi⁹ 4. d. s. s. dicit christū profecisse ꝭ^m aliū sensū ꝙ̄ diuinū. ꝙ dictū nihil ua leret si tantū proficeret ꝭ^m apparē tiam. Preterea apłs ad hebreos p̄ didicit ex his que pass⁹ est obiam. Preterea christus fuit uiator. ḡ habuit cognitionē cōpetentē uiato ri. ꝭ talis cognitio generaī ex multi

actib⁹ p̄ meth..g̃ etc̃. Cõtra christus nullã habuit ĩgrantiã q̄ tales defect⁹ nõ assũpsit cũ non essẽt nobis oportuni. ƀ si nõ nouissꝫ oĩa ĩ generẽ ꝓprio habuisset ignorantiã. g̃ etc̃.

Preterea angl̃i nouerũt oĩa in genere ꝓprio. g̃ cũ aĩa christi fuerit pfecta sũma pfectiõe supnat̃ali. mltõ magis omia in genere ꝓprio nouit.

Ad istã. q. dicit un⁹ doctor q̄ est duplex cognitio. s. ĩfusa & acqsita loqn⁹ dẽ prima dicit q̄ christus nor oĩa p spẽs itelligibiles a deo infusas & isto m° ñ potuit ꝑficer̃ ƀ loquẽ° dẽ 2ª dicit q̄ nõ oĩa nouit ƀ ꝑficere potuit. Ratio ad h° ẽ ista. christ⁹ habuit itellectũ agentẽ & possibileꝫ sic nos. ƀ operatio ipoꝝ ẽ abstraher̃ spẽs itelligibiles. & illas rciper̃. spẽs aũt ĩtelligibil̃ ul̃ ẽ sciã obi ul̃ principiũ. sciendi. g̃. Cõtra istud ar. dupliciẽ. p° 9 opinantẽ. 2° 9 cõclusionẽ Cõtra opinãtẽ sic ƀm eũ duo accñia eiusdẽ spẽi nõ possũt eẽ ĩ eodẽ sbo. ƀ cognitio ĩfusa & acqsita rei in ꝓprio genere sũt eiusdẽm speciei q̄ nõ differũt ñ penes causas efficiẽtes. sic homo creat⁹ & hõ genitus nat̃alr̃. ƀ distictio causaꝝ non distinguit cognitõnẽ formal̃r. ƀ aug. a de o gratias. & ambrosi⁹ dẽ ĩcarnatiõe disparitas ortus nõ facit. dẽ. nature patet de adam & nobis. Cõtra cõclusionẽ arguit̃ sic. due cogtiões pfecte eiusdẽ. spẽi ñ possũt eẽ ĩ eodẽ sbo respectu eiusdẽ obi. & ƀm eandẽ

rationẽ. ꝓbat̃ q̄ aut utraq; illarum ꝯg̃scit obiectũ q̄m cognoscibile est & tũc altẽa supfluit aut nõ & tunc neutra ẽ pfecta. ƀ ille due cognitiones ut ꝓbatũ est sũt eiusdem spẽi. g̃ etc̃. Ad. q. dicend̃ q̄ ẽ duplex cogni°. s. abstractiua & ĩtuitia. loquẽ° de prima q̃ ẽ obiecti ul̃is siue singularis dico q̄ christus nouit oĩa ul̃ia siue qdditates p spẽs ĩfusas q̄ cum ista notitia sit pfectionis ĩ intellectu creato q̃ est receptiu⁹ cuiuscũq; itelligibilis q̄ nõ habet ĩ se pfectionem omĩuꝫ ĩtelligibiliũ. & carer̃ pfectiõe sibi possibili ẽ poner̃ impfectionem ĩ eo. g̃ rõnabile ẽ sibi attibuer̃ qdẽ in gelis dicit̃ iesse cũ nõ repugnet intellectui creato nec sit ĩpfectio ĩ eo singularia aũt cognoscit p spẽs sigulariũ & nõ p spẽs ĩfusas qdditatũ q̄ spẽs qdditatũ ñ sũt rões ꝯgnoscẽdi singularia sub ꝓpriis rõnib⁹. & q̄ sicut ul̃e nõ dicit totã entitatẽ sigulariũ sic nec dicit totã ꝯgnoscibilitatẽ. iõ qdẽ ẽ ratio ꝯgnoscẽdi ul̃e ñ est ratio cognoscẽdi distĩcte singularia.

Loquẽ° ãt dẽ ꝯgtiõe ĩtuitia q̃ ꝯg̃scit̃ ul̃e & singl̃aria ẽ distiguendẽ. q̄ ẽ pfecta & ipfecta prima est obiecti existentĩ ut existẽs presẽtial̃r. secũª ẽ obiecti dẽ futõ & sic ẽ opio ul̃ dẽ preterito & sic est memoria. isto m° christus nõ nouit oĩa hitual̃r ĩ genere ꝓprio. q̄ obiectũ nõ est cognoscibile ñ p̄sens in se ul̃ ĩ aliq̃ in q̃ habet esse pfectius q̄ in se ƀ ꝯg̃scere isto

modo nō ē ɔgſcer in genere ꝓprio.
Et ſi dicat ꝙ potuit habꝛ notitiā p ſpēs īfuſas hꝰ ē fſim. ꝙ ſpēs infuſe repſentāt obiectū ut abſtrahit ab exiſtentia actuali. ꝙ eodē modo rep ſentant obm ſiue exiſtat ſiue nō exiſtat. Ad argumēta ad primū dcꝺ ꝙ in chriſto aliquis ſenſꝰ ꝓfecit. nō ꝙ aliquoꝝ ɔgnitionē abſtractiuā hitualem acqſiuerit. ſ ītuitiuā hitualē & accidentalē acqſiuerit. Ad zᵐ de apſo patet per idē Ad 3ᵐ de pho ꝯ meth. dicendꝰ ꝙ illa cognitio q̄ tū ad aliqͩ ē neceſſitatꝭ in nobis & aliquo modo nō. neceſſitatꝭ eiꝫ ē q̄tuꝫ ad ɔgnitionē ītuitiuā. & q̄ ad hꝰ cōpetebat chriſto q nobiſcū fuit uiator ſ nō fuit neceſſitatꝭ q̄tū ad cognitionē abſtractiuā. ꝙ illā notitiam habuit chriſtꝰ p ſpēs īfuſas & p conſequēs ꝓceſſꝰ ille nō ē ita neceſſariꝰ in eo ſic in nobis.

Tꝫ i aīa chriſti ſᵐ portōnē ſuperiorē fuerit uerus dolor. ꝙ nō. ɔ̄ria nō poſſūt eē in eodꝰ. ꝓbaꝛ ꝙ ɔ̄dictio ſeqꝛ oē geꝰ oppoſitiōis. ꝙ includitur in omni genere oppōnis alio ab eo. & phs 4.ᵒ metha. ſi ponāꝛ ɔ̄ria eē in eodꝰ ſeqꝛ ɔ̄dictio. ſ gaudiū & triſtitia ſūt hꝰ ꝗ etc̄. Preꝛea 7.ᵒ ethi: delectatio uehemēs expellit triſtitiā nō tm̄ oppoſitā ſ ecꝭ ɔtingentē. ꝗ dato ꝙ non ſit ɔ̄rietas ad huc tn̄ gaudiū excellēs de uno excluꝛ omnē dolorē. Cōfirmaꝛ auic. ſexꝰ naꝛaliū pte 4.ᵃ c. qnᵒ potentie naꝛales inteſe mutuo ſe impediūt pātet de raptu pauli. neſcitꝛ eiꝫ utꝝ i corpe uel extra corpꝰ uidꝛ archam dei. Preꝛea gaudiū ſeqꝛ dilatatio cordis. triſtitiā ſeqꝛ conſtrictio cordis. ſ cor ſimꝉ ɔſtringi & dilatari ē impoſſibile. ꝗ etc̄. Contra trenoꝝ p̄. uidete ſi ē dolor ſic dolor meus ſ oī dolorꝛ q̄ nō attingit portōnem ſuperiorē pōt eē maior dolor ꝗ in chriſto fuit maximꝰ dolor ſᵐ portionē ſuperiorē. In iſta. q. diſtiguit de portione ſuperiori q̄ pōt cōſiderari dupliciꝛ. ſ. ut natura & ut ratio. p modo dicūt ꝙ chriſtus doluit ꝙ naꝛa fundaꝛ in aīa dolente zꝰ modo nō doluit ꝙ per cōpationē ad obm qꝺ reſpicit dolorē non potuit. Contra iſtā. dꝰ. arꝛ nūq̄ aliq̄d p̄dicatū diciꝛ ieē alicui ſᵐ aliqͩ ex eo ꝙ accidit illi rōe inherētie exemplum non diciꝛ aliquis ſᵐ muſicam edificaꝛ ſi muſico accidit edificatoreꝫ eē. ꝗ nᶜ ſᵐ portōnē ſuperiorem diceꝛ aīā dolere ſi dolor inſit ei ratione alicꝰ accn̄tꝭ. accidentaꝉr cōiūcti ſibi. Confirmaꝛ: ſic enim poſſet de aīa ſᵐ uoluntatē intelligeꝛ ut ē naꝛa nō ut ē uoluntas. ꝙ ipa natura que ē uolūtas ītelligit. Preterea ſi nature competeret dolor maxime competeret aīe ꝓp ſeparationē eius a corpore. ꝙ cōuenit ſibi perficere corpus & naturaꝉr inclinari ad corpus ut naꝛa. ſ ɔ̄ns ē falſū. ꝙ i ſeparatione aīe chriſti a corpore fuit

facta impassibil'.ḡ tunc nō tristatur
Ad solucionē.q.p̄ uideād' est qd sit dolor:& qd tristi pprie loqn̄ z° quō i aia christi fuit uer⁹ dolor. & ſᵐ quā potētiā & de q̄ obo.3° ui den' ē si tristitia ifuit ſᵐ portiōe3 superiorē & de quib⁹ obiectis. q̄ tū ad priᵐ ē una opio q̄ dicit q̄ dolor habet duas radices:prima ē mutatio offensiuā ul' corruptia dispōnis ɔuenient' nae. zª ē apphensio illi⁹ mutationis.& zª radix non sufficit sine prima alias beat⁹ p⁹ resurrectionē posset dolere.q̄ si esset i igne sen s⁹ apphēderet calid'.ſ dicit' q̄ apphensio ē duplex.s:q̄ aliud ē apprehēsio & aliud ē pceptio.prima hab3 p obiecto ip̄m sēsibile.q̄ apphēsio uisus habet colorē.audit⁹ sonū.perceptio aūt habet p obo nociuū ɔtristans ul' pficuū delectās sēsū.iste eni3 itentiones ɔueniēt' & nociui hn̄t cālitatē obi.q̄ possūt mouere ad passiones aiales.s.dolorem & gaudium & concomitāter mouēt ad passiōes natales ſᵐ calid' & frigidū.dicūt ḡ q̄ apphensio q̄ ē zª radix ē causa sine qua nō respectu doloris ul' gaudii pceptio aūt ē causa pp̄ter qd ipo₂ obm aūt p̄cedit per se rōnē motiūi quā habet itetio ɔueniēt' ad passiōe3 aialem. Contra p̄ q̄ prima radix nulla sit:z° q̄ zª radix sufficiat sine pª.priᵐ pbat'.q̄ sic ſᵐ eū in dolore ē muta⁹ corruptiua dispōis ɔueiēt' nae .sic i delectatione ē mutatio sal

uātia.tal' aūt muta° uidet' nulla. q̄ quero ad quē terminū ē.nō ad pria3 sensationē q̄ p̄cedit eam sic pria radix secūdā.nᶜ ē ad sēsationē sequētem passionē.q̄ ista sequit' utramq3 radicem.ḡ ipsa est ad utranq3 dispositionem ut ad tīm pximū q̄ naturalr' p̄cedit tam omnē actū sens⁹ q̄ potentie delectantis ul' tristant' ſ nichil tale ē necessariū ad delectationē.q̄ nihil p̄cedit ista duo n̄ forte spēs Secund' pbat'.licet eni organū sit corpus nāle.& iō passibile passione nāli.tñ iqᵐ organū ē mixᵐ q̄ i media pportione sēitm̄ isto m° natum ē imutari imutatōe itētionali ab obo iq̄tum sensibile .& isto m° aliquod obm ē sibi cōueniens & aliqd' discōueniēs.& p ɔn̄s aliqd' delectans & aliqd' affligens.ḡ circūscripta oī actione alia priori stante ista itentionali si ē obiecti disconueniēt' i organū sensus sequit' dolor.& hoc manifeste patet in quibusdā sēsibus in quib⁹ inducit' dispositio saluans naturā3 indiuidui.& tñ ipa affligūt si sūt sensui discōuenientia patet d' potione amara d' qua dolet gust⁹ & tñ ē salubris infirmo. Dico ḡ alr' sicut eni actiua & passiua sūt quedam nae absolute puta calidū & calefactibile & sup ista absoluta fūdantur multe relationes ſᵐ quas passiua inclinant' in actiua & quā° ipsa sunt pportionabilr' appxima ta ɔsurgit relatio mutue appxiatōis

ad quā seq̄r passiᵐ recipere formam ab actiuo sic ī ꝓposito uisus iclinat̄ ad albū pfcm̄ ul̄ pulchꝝ tanꝗ̄ ad pfectm̄ extrisecū & ecōuerso. relaꝰ autē terminās relatōe3 iclinātꝭ ad in clinatū dicit̄ ɔueniēª & nō ē relatio eqparātie ꝟ disparātie. nulla aūt est rō alia quare uisus iclinat̄ tali iclina tione ad album n̄ ꝙ uisus ē talis & album tale. sic nō ē alia ratio quare materia iclinat̄ ad formā ut ad per fectionē extrinsecā n̄ ꝙ tā materia ꝗ̄ forma ē entitas absoluta. una per fectibilis alia pficiēs. ꝑ istā aūt apꝑ ximationē seqr̄ ꝙ iclinatum r̄cipiat aliꝗ̄ pfectionē ab illo ad qd̄ iclinat̄ & h̄ pfectio dicit̄ passio licet sit ue re qualitas & nō pmanet n̄ i preseᵃ cause agētꝭ. rō ḡ cāndi istā delectatō nē nō ē ɔueniētia q̄ fuit relaꝰ i obo nec pceptio q̄ ē apꝑximaꝰ agētꝭ ad passū q̄ ē alia relaꝰ. ꝟ tm̄ forma ab soluta s̄r quā fūdat̄ relaꝰ obi ē ratio cāndi istud absoluᵐ qd̄ ē delectatio ī illo absoluto qd̄ iclinabat̄ ad illud absolutū ut ad pfectm̄ extrisecū ita de dolore. ꝙ ei3 sēsꝰ ꝟ itellectꝰ qd̄ ē absolutū iclinās ad absolutū ɔueni ens declinat ab oppōito corruptiuo qd̄ dicit̄ discōueniēs ꝑ respectu3 ad potentiā seqr̄ apꝑximatio & ex ap ꝑximatione seqr̄ ipressio passionis q̄ ē dolor. ꝙ contra iclīatōnē nāle3 ipsius absoluti recipiētis formā illā sane ḡ itelligi debet illud qd̄ ɔmēta tor dicit ꝙ ɔueniēs delectat & dis

ɔueniēs cōtristat n̄ cāl̄r quasi ɔueni ētia & discōueniētia sint rōes cāndi delectationē & dolorē i ipa potētia ꝟ ab ipis absolutꝭ distictis abstrahimꝰ quāsdā rōnes generales qbus cōuēit effectiue cāre dolorē. & q̄sdam alias qbus cōuenit cāre delectationē. & si querit̄ cui iprimit̄ forma ista que ē dolor. dico ꝙ potētie sensitiue uel appetitiue. ꝟ appetitie magꝭ ꝗ̄ sensi tiue. ꝙ ꝟtutes morales ponūt̄ i ap petitu & nō in pte cognitiua ut di stinguit̄ contra appetitū. & ponit̄ potissime ꝑ̄ꝑ delectationē & uitan das tristitias. & sic passiones iste. s. delectatio & dolor habēt esse in pte appetitiua & nō cognitiua. Quan tū ad secundū arᵐ. dico ꝙ in christo fuit uerꝰ dolor ī pte sensitiua ꝙ ob iectū apꝑxiatū tactui suo & appe titui sensitiuo fuit discōueniēs sesui & sensus christi erat pfecte pcepti uꝰ. ꝙ ꝟᵐ ꝑportōnē dispōis bone cor poris ē dispositio bone existentie ta ctus & corpꝰ christi fuit optime cō plexionatū sic aīa eius erat pfectissi ma. Item dolor excellens ī parte sen sitiua h3 ipedire usum rōnis. ꝓbat̄ ꝙ plus impedit excellens dolor usu3 rōis ꝗ̄ delcāꝰ ꝙ ꝟ. aug. 83. q. q. 30ª sexta nemo ē q nō plus fugiat dolo rē ꝗ̄ appetat uolūtatem ꝟ excellēs delectaꝰ impedit usū rationis. unde 7ꝰ ethicoꝝ. furāt̄ itellectū spisse sa pientꝭ. multo ḡ magꝭ excellens dolor sensibilis de cōi lege impedire habet

usū rōis. iō qn̄ sancti martires erāt in
maxis tormētꝭ & itellectꝰ hēbat usū
rōis hoͦ fuit de speciali grā creatoris

Quāᵐ ad 3ᵐ arᵐ doͦ ꝙ portio su
perior dupl'r pōt accipi .s. stricte &
large: pᵐ respiᵗ soᵃ eterna. zᵐ rspiᵗ
oīa ꝫᵐ regulas eternas. pͦ moͦ loquēͦ
portio superior nō pōt ordiate trista
ri ꝙ talis tristiᵃ sequeret ad nolle de
um i se. l' ad nolle aliꝗ ꝑfectionem
itrinsecā sibi iesse. tale aūt nolle est
pc̄tm̄ i spiritū sāctum. & isto moͦ pec
cāt dānati. ꝙ si uelit deū eē iustū n̄
tn̄ nolūt effcm̄ iustiᶜ .s. pūitō3 quā sē
tiūt. zͦ moͦ loquēͦ doͦ ꝙ portio supi
or de tbꝰ posset ꝯstari. pͦ de carētia
fruitōis respectu boni eterni. zͦ de
peccato sui ul' alteriꝰ. 3ͦ de malis
aliis suo suppōito discōuenietibꝰ uel
aliis ꝑsonis dilectis. pͦ moͦ aīa christi
non tristabat. ꝙ nō fuit ꝑ mortem
priuata fruitōe dei. zͦ moͦ de pc̄tō
suo nō tristabat. ꝙ peccātū nō fecit
ꝫ de alieno puta de ifidelitate disci
pulorꝝ de crudelitate iudeorum ꝑse
quētiū tristabat. unde ambro. doles
domie nō tua uulnera ꝫ mea. tristaris
d' meis peccatꝭ nat'a3 meā uulnerāti
bus nō d' tuis. Ad arᵗᵃ pricipaliā
quere.

Tꝝ accn̄s possit eē sine sb
iecto. ꝙ nō. diffinitū n̄ pōt
eē sine diffitōe & ꝑ ꝯn̄s sn̄
q̊cūq3 diffiente ipm. ꝫ accn̄s diffit
ꝑ sbam 7ͦ mecᶜ. g̊ etc̄. si dicat ꝙ ma
ior ē ūa d' diffitōe ꝑtiēte ad q̄ddita
tē diffiti & nō d' eo qd' diffit ut ad
dītū. accn̄s ꝑ sba3 diffit ut ꝑ addiᵐ
qd' n̄ ꝑtinet ad eiꝰ eēnciā. Contra
ipossibile ē relatm̄ eē sine correlatiuo
tūc eni relatm̄ n̄ eēt relatm̄ & tamen
correlatm̄ n̄ ē aliqd d' qdditate ipiꝰ
relatiui. ꝫ magꝭ ē aliqd additū. ma.
g̊ ē ūa d' diffito ꝑ additōe3. Con
firmat: ꝙ si deꝰ poneret i diffitōne
create poneret ut additū & tn̄ ē cō
tradictio creaturā eē sine deo p̄
albū & albeͦ idē sigficāt. albū eni so
lam qualitatē sigficat. sil'r ecꝭ q̄ti
titas & q̄tū idē sigficāt. ꝫ ipossibi
le ē eē q̄tū n̄ aliq̊d sbm sit cui cōne
niat q̄titas. g̊ ipossibile ē q̄titatem
eē sine sbo. Cōfirmat qn̄ aliq̄ sūt
oīno eadē ipossibile ē unū eē sin̄ alio
q̄titas & q̄tū sūt hꝰōi. g̊ etc̄. p̄
sic sbi ē ꝑ se eē etc̄. quere. Cōtra
accn̄a panis manēt i eucharistia p3
ad sensū & nō iformāt corpꝰ christi
ꝓbaͦ. ꝙ corpꝰ christi nō ē q̄tū q̄ti
tate panis ꝫ q̄titate corpis hūani nᶜ
ē figuratū figura panis ꝫ figura cor
poris hūani nec coloratū colore pa
nis ꝫ colore corpis hūani nec infor
māt aerē. ꝙ aer nō ē capax istorꝝ ac
cidentiū. ꝙ sūt accn̄a corpis mixti
q̄ repugnāt elemētꝭ. nᶜ iformāt sba3
panis. ꝙ illa nō manet pꝰ ꝯuersione3
g̊ manēt sine subiecto In ista. q. sūt
due op̄ d' moͦ essēdi accn̄tꝭ. prima ē
ꝙ si accn̄s sepet a sbo deus dat sibi
nouu3 eē. zᵃ op̄. dicit ꝙ si accn̄s se
peret a subiecto deus dat sibi quādā

uirtutē supnāt'alē p quā pōt p se esse utraq; opio pbat' uno medio sic. cū uni⁹ cōpōiti sit tm̄ unū eē & illud eē ex ōnti ē eē accn̄tl existētl in illo ōposito. si g° p diuinaꝫ potētiā sepa tur accn̄s a sb̄o de necessitate oꝫ cū nō habeat eē ōpōiti ꝙ de⁹ det sibi nouū eē. Cōtra si accn̄s sepatum a sb̄o habeat nouū eē. oꝫ necessario ponere aliq̄ transmutatōeꝫ a priua tione illi⁹ eē ad hitū. ꝟ h° ē ipossibi le; g° etc̄. ma. ē manifesta. mi. pbat' ꝙ l' t'lis trāsmu° eēt genera° l' altera° l' augmēta°. primū nō. ꝙ accn̄s non ē sb̄m generatōis. 2ᵐ & 3ᵐ nō. ꝙ per illā mutatōeꝫ nō acqrit' q̄titas nec qualitas. ꝙ q̄titas ul' qualitas eēt sb̄ iectum talis mutationis. & eēt acqui situ p ipsam. qd' ē ipossibile Prete rea ō primā op. spāl'r unūqd'q; qd' ē extra suā causā & itellectū sic ha bet ppriā ētitatē ita habet pprium eē. si g° accn̄s habet extra sb̄m & in tellectū ppriā ētitatē eēntialē habet ppriū eē. & ita nō habet eē formal'r p eē sb̄i. Preterea formā eē i mā de necessitae arguit cōpōiᵐ eē ita ꝙ ipossibile ē primū poner' sine secū° ꝟ p alteratōeꝫ forma ē i mā. g° p illā ab eod' agente ōpositū ex sb̄o & ac cidente habet eē formale illi⁹ accn̄tl ꝟ nō hꝫ eē formale p eē sb̄i. ꝙ illud p̄fuit an̄ alteratiōnē. g° etc̄. Ad. q g° ꝑ°. ꝙ h° nomē accn̄s pōt dupl'r accipi. uno m° p p se sigficato ei⁹ alio m° p eo qd' denoiat' ab isto per

se sigficato: ista. d'. ē cōis oīb⁹ acci dentib⁹ ōcretis. ꝟ illud qd' denoiat' ab illo p se sigficato accn̄tl dupl'r pōt accipi ul' p absoluto ul' p r̄spec tiuo. ē g° ista diuisio trimēbris. ꝙ ul' cōsiderat' accn̄s q̄ᵐ ad suā rōnē for malē ul' q̄tū ad illud qd' denōinatiē dicit' accn̄s qd' ē absolutū. ul' q̄tum ad illud qd' denominatiē dicit' acci dens qd' ē respectiū. Item alia di uisio pōt eē talis. ʳaccn̄s eē i sb̄o du pliciter pōt itelligi. s. ꝟᵐ aptitudieꝫ & ꝟᵐ actū. De ista g°. q. tres ōclō nes sūt tenende. prima ē ista ꝙ loq̄n° d' p se sig'ᵗᵒ accn̄tl. & unifor' acci piendo suā iherētiā. s. si aptitudine aptitudine si actu actu ōdictionē in cludit itelligere accn̄s nō eē i sb̄o. 2ᵃ ōclusio sit ista. loquēdo de eo qd' de nominat' a p se sigficato accn̄tl qd' ē absolutū licet necessario aptitudi nal'r i sit tm̄ nō necessario actual'r iest 3ᵃ conclō ē ista loquēdo de eo quod denominat' a p se sigficato accidentl qd' ē respect⁹ ōdictionē icludit acci dens actu ul' aptitudine maner' sine subiecto extendē° nomē subiecti ad fundamentū ipsi⁹ respect⁹. oīs istas ōclusiones pba ut habes alibi. Ista sequēdo ad argumēta i contrariū ad primū dico. ꝙ maior ē uera d' diffi nitione pertinēte ad q̄dditateꝫ diffi niti. ꝟ ꝙ pbat' ꝙ erat ūa d' diffiniti one data p addiᵗᵃ. ꝙ qd' cadit i dif finitione necessario reqrit' ad eē ei⁹ sic correlatū ad eē correlati. D°

ꝙ h° iō ē.ſ. ꝙ relatīn rēquirit corre
latiuū quia relatiuuꝫ & nō ꝙ accn̄s
ſi eni eēt relatio & nō accn̄s ſic̄ eſt
i diuinis ad huc reqreret terminum
ƀ diffinitū dꝫ q̊ loqmur cū ſit abſo
lutū nō requirit additū ſic̄ reſpectꝰ
reqrit terᵐ. Per idē dicenꝫ ē ad
cōfirmationē. Ad zᵐ dcꝫ quere

Ad ɔfirmationē dꝫ ꝙ q̈titas &
q̈tū lꝫ ſit unū q̈ᵐ ad pricipale ſiġ
ficatū tn̄ i m° ſiġficādi drn̄t q nioꝰ
ſufficit ad h° ꝙ unū poſſit eſſe ſine
alio. q̈titas eni dicit aptitudinē īherē
tie ad ſbm: q̈tū ꝟo dicit actualem
īherentiā. Ad ȝᵐ dicencꝫ ꝙ pro
ut per ſe eē etc̄. qre.

Tꝶ actio ſit r̄ſpcūs aduēiēs
39 agēti. ꝙ nō. actō & pa° fun
dāt̄ i motu. ȝ° phi. motꝰ āt
ē i paſſo & nō diſtiguit̄ r̄alr n̄ p eē
ab h° & i h° ut pꝫ ibidē. g̊ etc̄. ō
reſpectꝰ & fūdamētū ſūt i eodꝫ. ƀ po
tētia actīa q̄ ē fūdamētū r̄ſpectꝰ ē in
agēte. g̊ etc̄. In iſta. q. premittam
unā. dꝫ. & ƀᵐ illā reſpōdebo ad q̄ſtio
nē. Diſtinctio ē iſta actio mltiʳ p̄t
accipi. uno m° dicit̄ opa° & ē forʳ
qualitas. iſto m° itellectioʳ & uolitio
dn̄t̄ opationes & ſūt forme abſolu
te. z° m° actio dicit reſpectū & hoc
quatuor modis. ꝙ uel dicit reſpectū
ꝓducentꝭ ad ꝓductū q̊ m° pater eſt
cā actiua filii. ul' dicit reſpectū edu
centꝭ ad eductū q̊ modo calor eſtʳ cā
actiua caliditatꝭ in ligno. ul' dicit re
ſpectū tranſmutantꝭ ad tranſmutātū

quo mō artifex ē cauſa actiua ſcam
ni de qua loqt̄ auctor ſex principio
rum. actio ē ƀᵐ quaꝫ i id qꝫ ſubicit̄
agere dicimur. ultīo actio accipitur
ꝓ re acta includēdo reſpectuꝫ quem
expʳ. & talis reſpectꝰ eſt eſſe ab alio
ȝ° phiſicoruꝫ. accipiendo actionem
p̊ m° eſt forma abſoluta dꝫ genere q̈
litatꝭ ut dictuꝫ ē. z° m° & ȝ° accipī
endo ē reſpectꝰ intrinſecꝰ aduenīēs
& p ɔn̄s i genere relationis. 4° m°
accipiendo ē genus generaliſſimum
unū de decem ſicut uult ph̄s quinto
meᶜᵉ. ultimo m° accipiendo actionē
actio e aliqd abſolutū ptinēs ad gn̄s
abſolutū puta ad q̈titatē ul' qualita
tem ƀᵐ ꝙ ip̄ꝫ paſſū natū ē trāſmuta
ri. h° m° ph̄s dicit ꝙ actio ē opꝰ &
finis agentꝭ. opꝰ aūt & finis ē ipſa
forma abſoluta i paſſo licet ſit fluēs
ſi educat̄ p motū. unde ibidē & z°
dꝫ aia. dicit ph̄s ꝙ motꝰ ē actꝰ actiui
& paſſiui. ƀ paſſiui ut in ipſo actiui
aūt ut ab ipſo. iſte āt motꝰ ƀᵐ ɔmē.
ē forma fluens. actio g̊ dicit̄ ibi opꝰ
agentis inq̈tum eſt ab ipſo agente.

Et ꝙ res acta & eſſe ab alio non
conſtituūt ens per ſe unū. iō actꝰ h°
m° accepta ul' n̄ erit ens per ſe unū
ul' ſi eſt nō ſignificabit iſta duo. ƀ al
terum illud. ſ. qꝫ eſt formalius con
notando illud qꝫ eſt materiale. &
tc̄ rōe illiꝰ cōnotati pertinet ad illud
genꝰ ad qꝫ ptiet forᵃ cāta in paſſo
ab agēte. Ad. q. g̊ dcꝫ ꝙ actō dicit
r̄ſpcm̄ extrinᶜꝰ aduēiētē ip̄i agēti ut

suppōito. & forme q̄ dicit̄ potentia actiā ut fūdat° ꝑxio. passio aūt dit r̄spectū oppōitū & aduenit passo ut sbo & po passie ut ꝑxio fūr°. Istud ꝓbat̄ sic. i q̄cūq; ē aliq̄ forma illud denoiat̄ t̄l'e p illā. q2 īpossibile ē for mā eē i aliq̄ & nō denoiare ipm tale si ḡ actio eēt i passo passū eēt forma lit̄ agēs; p̄ i eodē ƀm idē nō sunt r̄spect9 oppōiti. ƀ actio & passio sūt r̄spect9 oppōiti & passio ē for mal'r i passo. ḡ actio formal't i ipso nō erit. ḡ ē i agēte. Itē agēs h3 r̄spe ctū ad. 3. ad t̄mim totalē q dicit̄ ꝓ ductū. ad t̄mim formalē q ē for edu cta. & ad sbm illi9 for qd ē passim trāsmitū. isti aūt r̄spect9 sūt alii & alii. cui9 rō ē. q2 sūt ut p3 ad di uersos termīos. Itē r̄spect9 correspō dētes eōrio sūt diuersi. duo aūt pri mi r̄spect9 sūt ītrinsec9 aduenietes q2 posit| t̄mis nccio sequūt̄. 3 9 āt re spect9 ē extrīsec9 aduēiēs. q2 posito fūt° & tio n̄ nccio seq̄t̄ actio. si ē ali qd ipediēs actōnē. Ista seq̄n° ad arm i ōriū dcl' q2 phs lo q̄t̄ de actiōe ƀm q̄ntā acceptionē & nō ƀm q2 ē gen9 distictū ō passionē. ista actōe aliqnid for ē agēs sic r̄one ē r̄latū. & cū di cit̄ q2 n̄ drn̄t ac° & pa° n̄ p eē ab h° & i h° ƀm ē māl'r. sūt ei3 un9 mot9 for aūt sūt diuersi. & isto m° actio nō ē i passo n̄ t̄miatie.

Tertio accn̄s a sbo sepm habe at actōe3. q2 nō . destructo priori essēcial'r destruit̄ po steri9. ƀ accn̄s eēncial'r pri9 h3 iesse q2 ager̄. q2 eē ei9 ē ieē. ḡ destructo ieē accn̄t| destruit̄ oē ager̄. Cōfir mat̄. q2 ieē ouenit accn̄ti sic ꝓpria passio ei9. ager̄ sibi ouenit otigēter sic accn̄s p accn̄s. ḡ etc p̄ ager̄ ē suppōiti p̄ mece accn̄s nō ē suppom ḡ nō pōt ager̄. Cōfirmat̄ q2 eni3 aīa ē q̄ hō ē hō. iō aīa nō ē hō. ḡ osil'i forma q̄ nata ē eē q̄ aliqd agit n̄ pōt eē agēs. p̄ si sic tūc spēs itelligibi lis sepata ab itellectu poterit itellige re. & caritas sepata a uolūte poterit diliger̄ ōn̄s ē fl'3. p̄ agēs & patiēs cōicāt i mā p̄ de generatōe. ƀ accn̄a sepata nō cōicāt i mā. q2 nō hn̄t mā3 ex q̄ nc i q̄ ex q̄ sūt sepata. ḡ nc acti one. Cōtra cuiuscūq; actōnis aliq̄ forma ē totale prim actm̄ dū ē oiū cta pōt̄ eē eiusd' actōis prim si est sepa. dū tn̄ h3 oueniētē mod' agēdi q2 pōito tōli pri° & sub rōe qua na tū ē eē prim pōt prire illud cui9 na tū ē eē pricim. ƀ qualitas ē pricipiū formale totale actōis i sensū & itelle ctū i mutā° sepata a sba exn̄s tamen sub q̄titate extēsa. ḡ etc. mi. ꝓbat̄ q2 nihil auferr̄ a qualitate sepata ut ē per se pricipiū agendi n̄ subiectū ƀ sbm nō facit p se unū cū ea. prin cipiū aūt agēdi per se est unū per se

p̄ forma hn̄s idē esse habet eand' uirtutem & per ōn̄s erit principiū eiusdem actionis. ƀ accidens separa tum habet idem esse. q2 accidentia se parata sunt sensibilia p3 ad sēsū. q2

4°

possūt ecī alterare.p3 ꝯ moᶜᵃ aq̄ pō sita i spēb⁹ uini. Ad istā.q.d°. ꝙ accñtib⁹ pōt competer̄ t̄plex actio una respctu sb̄e generāde.due alie respectu accñtiū causandoꝝ quarū una ē itentionalis respectu sēsatiōis alia realis q̄ ē i passū real'r habēs cōtrriū. Nota ecī ꝙ duplex ē causa s.pricipālis & instrumētalis. exēplū respectu scāni cā pricipal' ē artifex causa instumtal' ē securis. ꝝn°. ḡ ad.q.teneo tres conclusiones.prima ē ista.nullū accñs siue coiūctum siue sepatū ē cā istrumtalis respectu sb̄e generāde.zᵃ ē ista.nullū accñs sepatū siue coniūctum ē causa pricipalis respectu sb̄ie generāde.ʒᵃ ē ista accidēns sepatū ē cā accidētiū cādo rū ſᵐ ntramq̄ actionē.s. itentionalē & realē. Prima ꝯclusio ꝓbat̄ sic. qđ' nō ē nullā rōnē cause habēt r̄spectu generati dū generat̄.ꝓbat̄ aucto ritate & rōe.auctoritate sic. causa ī actu & effect⁹ i actu siml' sunt z°. phicoꝝ.& q̄n°.meᶜᵉ.rōe sic Non ens nichil cāt.ſ sb̄a c⁹ ē accñs non ē.ḡ nullam rōe3 cause ꝓpinq̄ ul' remote pōt habēre respectu effect⁹ cāti ab accñte.ḡ nec accñs ut ē causa istrumtalis sb̄e cāt aliq̄d ꝟtute sb̄e.

Preterea nihil ē causa istrumtalis respectu alic⁹ alterius ad illud ꝓducenđ' ad qđ' ꝟtus sua actiua sola sufficit q̄tū ad causalitatem sibi correspondentē.p3.siue enim istrumentum accipiat̄ ꝑ cā zᵃ & large siue stricte ut ſa dicit̄ istrumētū.oē tale ē mouēs motū.iō nullū tale h3 formā sufficientē ad ꝓducendū effcm̄.ſ p motionē pricipal' agentī ꝓducunt. q̄ ꝓducit.ſ accñs ꝓducit precise p formā suam sine oī actōe sb̄e.ḡ nl'lo modo agit ut istrumentū substātie

zᵃ ꝯclusio ꝓbat̄ sic.omne agens totale ul' ē uniuocū & per ꝯñs eque perfectum.ul' equocū & sic perfectius ꝓducto & accñs oī modo ē imꝑfecti⁹ sb̄a.ḡ etc. ʒᵃ ꝯclusio ꝓbat̄ ꝑ rationes z°. factas ad pricipale. S3 circa istā ultimā ꝯclusione3 ē unū dubiū.cū enī qualitas agat nāʳ iō q̄tū ē đe se agit uniformit̄. ḡ nō agit ī sensū & ī ꝯriū. Pret̄ea ubi ē idēm pricipiū actiuū ibi ē eadem actio.ꝙ si una nat̄a una actio ꝯmen. super celo & mundo.ſ si idē ē pricipiū formale agēdi ī sēsū & in ꝯriū ḡ erit eadē actio. qđ' ē fl'm. Ad priᵐ dđ' ꝙ agēs nat̄ale agit diuersi modē ad dispata licet nō ad ꝯdictoᵃ

Ad zᵐ d°. ꝙ eiusdē pricipii acti ui pn̄t esse ml'te actiōes formaliter disticte dū tñ illud ñ sit litatū in uirtute sua actia iō oēs auctoritates đebent itelligi đe illa forma q̄ sicut est una i esseᵃ sic est una iꝟtute. Ad argumēta pricipalia ad primū d°. ꝙ maior est uera ñ aliq̄d prius priore & posterior̄ suppleat uicē illi⁹ prioris.sic ē iꝑposito.đe⁹ enim supplet uicem inherentie accidentis dando sibi esse ꝑ se.al'r pōt dici ꝙ minor ē

falsa: Ad ɔ̄firmatōnē d° ꝙ inesse ē ꝓpria passio accn̄tis. ꝓ accn̄s. ē cō tingent īherēs lꝫ ut i pl'ib⁹ & tale n̄ nccio precedit accn̄s ad utrumlibet

Ad ꝓm d° ꝙ lꝫ ꝓpō actio est sup positi nō habet a pho p̄ meth. ꝓ ibi hēt ꝙ ē circa singl'aria & iō p̄fert expimtū argumti i agē°. & tūc unde loc⁹ actō ē circa singl'ar obm. ḡ est suppōiti ut agentis. Ad cōfirmati onē d° ꝙ exm tenet de quo & qd' in essen° & n̄ i agen° & d' q̄ ptiali & n̄ totali ꝙ hō ē hō humanitate ut q̄ totali & aīa ut q̄ ptiali. Ad 2m. si spēs itelligibil' eēt tōl' causa itellecti onis & caritas dilectionis arm haberꝫ apparentiā. ꝓ ego ne° utrūq̄. ꝓ qd esset dc' si spēs eēt total' cā itellecti onis. d° ꝙ siue sepata siue ɔiūcta nū q̄ spēs itelligit n̄ habeat itellectionē sibi forma'r īherentē. ꝓ null⁹ ponit spēꝫ intelligibilē eē receptiuā itelle ctionis. Ad ultimū dc' ꝙ cōicari i materia pōt dupl'r itelligi. s. apti tudinal'r & actual'r. d°. ḡ ꝙ accidēa sepata aptitur cōicant cū passo ī ma teria sui sbi. al'r pōt dici ꝙ ꝓpō phi hꝫ ūitatē d' agēte unic°. & nō eq̄c° ꝙ de⁹ & celū nō cōueniunt in mate ria cū istis iferiorib⁹.

Tꝫ accn̄s oē i eucharistia sit sn̄ sbo. ꝙ sic. oē accn̄s ē sn̄ substāa. ḡ oē accn̄s ē sn̄ sbo. aн̄s ē maifestū ex alia. q. ɔn̄a. ꝓ bat̄. ꝙ sba ē prior omni accte rōne ꝙ necesse ē i eoꝝ diffinitōe rōeꝫ sbe ieē 7° meth. ꝓ sbā i diffinitōe accn̄ti cadit ut additū. 7° meth. & c. i. de en te. ꝓ n̄ cadit ut additꝫ n̄ ut sbm ḡ etc̄. Preterea 2° sic ɔuenit sbe p se stare ita ɔuenit accn̄ti īherere. ḡ sic repugnat sbe īherē ita accidēti r̄pugnat p se stare. ḡ etc̄. Preterea 3° illud qd' termiat aliq̄ dependētiā nō dependet depēa eiusd' rōis. ꝓ oē accn̄s depēdet ad sbm. ḡ nullū accn̄s t̄iat istā depēdentiā. P̄ 4° aliq̄d accn̄s ē sine sbo. ḡ omne accidens aн̄s pꝫ. ꝙ q̄titas q̄ imediate iest sbe ē sn̄ sbo. ɔn̄a ꝓbat̄ dupl'r. tū ꝙ omē accn̄s ē eq̄ depēdens. tū ꝙ idepēdē tiis essēcialib⁹ magis necessaria est de pendentia ad primū. pꝫ i causis. de pendētia eiꝫ ad primā causā ē simr necessaria: ḡ magis ē necessaria depē dentia ad sbāꝫ q̄ ad q̄dcūq̄ aliud ac cidēs. si ḡ aliqd' accn̄s p̄t eē sn̄ depē dēa ad sbaꝫ pari rōe oē aliud accn̄s

P̄ magis uidet̄ r̄pugre accn̄ti reno eē sn̄ sbo q̄r accn̄ti abto. ꝙ ē ipfecti oris ētitatis. ꝓ accn̄ti r̄latio n̄ r̄pugt eē sn̄ sbo. ꝙ si r̄pugnaret aut ꝙ ac cidēs aut ꝙ r̄la° n̄ ꝙ accn̄s ꝙ tc oi accn̄ti r̄pugret. n̄ ꝙ r̄la° ꝙ tūc re pugret r̄lōi diuine q̄ cū sit ifinita n̄ ē i sbo ꝙ ifinitū ē ens p se. 5 si oē accn̄s i eucharistia eēt sn̄ sbo opor terꝫ dicē ꝙ ois mot⁹ ibi eēt sin̄ mo bili & r̄spect⁹ eēt sn̄ suppōito. s. eq̄ litas q̄titatis ad aliā q̄titatē & sil'r° q̄litatis ad aliā q̄litatē eiusdeꝫ speciei hoc est icōueniēs ḡ etc̄ ioneiēs ꝓbat̄

ꝙ nihil dicit formal͛r t͛c n̄ p aliq̄ꝙ formā sibi formal͛r iherentē. ꝫ q̄ti tas h⁹ hostie dicit formal͛r equalis qualitas eius dicit formal͛r similis ꝫ illud a q̄ sb̄m denomiat̄ ē forma in formans. In ista .q. sūt due opiones extreme quaꝝ una dicit ꝙ sola q̄ti tas pōt esse sine subiecto & initur ist͛ ratōib⁹: Sola q̄titas idiuidu at̄ p se & oīa alia accn̄a p q̄titatē ꝫ si aliq̄d aliud accn̄s esset sn̄ q̄tita te esset h⁹ & nō eēt h⁹. Preterea si albedo eēt sepata a q̄titate eēt sēsi bilis & nō sēsibilis. ꝯn̄s ē falsū. ꝫ an̄s fl͛itas ꝯn̄t͛ ē nota. ꝯn̄a pbat̄: esset eiꝫ sensibilis ꝙ eēt i. 3. spē qualitāt͛ nō eēt sēsibil͛ ꝙ non q̄tū nō pōt sētiri ꝙ ꝫm phm de sēsu & sensāto. si sēsi bile diuideret̄ i infinitū vt⁹ sēsitiua diuideret̄ i infinitū. ꝫ sēsibile idiuisi bile ē ipportionatū cuicūq; sensibi li. q̄to ꝫ vtus aliq̄ sēsitiua erit imp portionabil͛r maior q̄cūq; alia qd̄ est falsū. Preterea si albedo eēt sine q̄titate eēt q̄litas spiritual͛ & indi uisibil͛ & eēt qualitas corruptibilis ꝙ de 3ᵃ spē qualitat͛. h̄ iplicāt con tradictionē. ꝫ etc̄ Cōtra istā opioꝫ arguit̄ sic. depēdeᵃ ad primū ē essen tialior q̄ dependenᵃ ad aliqd posteri us loque⁹ de absolut͛. ꝫ qualitas est forma absoluᵃ sic q̄titas. ꝫ essēciali us dependet a sb̄a q̄ a q̄titate. si ꝫ q̄litas pōt eē sine sb̄o multo mag͛ po terit eē sine q̄titate. preterea ab soluto pfectiori nō mag͛ repugnat p

se esse q̄ absoluto ipfectiori. ꝫ q̄li tas ē pfectior q̄titate. ꝫ etc̄. mi. pba tur. q̄litas ē prinᵐ agendi p se actio ne reali. ꝫ q̄titas nō. ꝙ nulla actio realis conuenit q̄titati. 2⁹ sic q̄ titas ꝯseq̄t̄ ꝯpositū rōe maᵉ qualita tas rōe forme. ꝫ formā ē simpl͛r pfe ctior materia 7⁹ meth. ꝫ etc̄ Cōtra istā minorē instat̄. q̄to aliqd ē perfe ctiori ppinqui⁹ tanto pfecti⁹. ꝫ q̄ titas ē ppiquior sb̄e q̄ qualitas. sb̄a aūt ē pfectissiᵐ etiū ꝫ etc̄. Dicēd͛ ꝙ qn̄ i illo pfectiori ꝯcurrūt multe pfectiones q̄modocūq; distīcte aliq̄d ē sibi ppiqui⁹ ꝫᵐ unā pfectonē qd̄ tn̄ ꝫᵐ aliā ē min⁹ ppiquū. exᵐ deum eē necesse eē ē pfectō simpl͛r. ꝫ q̄to aliq̄d ē mag͛ necessariū tāto deo ppi qui⁹ & isto m⁹ celū ē ppiquius deo q̄ musca l͛ hō q̄ ē corruptibil͛. sil͛r deum eē itelligibilē ul͛ uiuentē est p fectio sipl͛r & q̄tū ad hāc pfectio nē hō ul͛ musca ē deo ppiquior q̄ ce lū. & sic ex pria pfectiōe pōt iferri ꝙ celū sit pfecti⁹ musca ita ex 2ᵃ p fectōe pōt iferri ꝙ musca ē pfectior celo. sic ē i ppoito i sb̄a q̄ ē primuꝫ etiū ē duplex ordo pōtat͛ .u⁹ i sb̄stā do aliis qd̄ iclu͛ recipe alia & pfici p eā. ali⁹ ē ordo actualitāt͛ itensīe & ista pfectō simʳ ē pfectior pria. q̄ titas ꝫ ē ppiqor sb̄e. p⁹ q̄litas āt est ppiq̄or 2⁹⁹. ꝙ ipa ē priᵐ agēdi q̄ titas n̄. Rōes op. n̄ ꝯcludūt. pria n̄. ꝙ nᵐ accn̄s forʳ ē siʳᵉ p aliq̄d alr̄i⁹ generis ꝫ sic i q̄lꝫ geᵉ ē iueʳᵉ suppᵐ

ita & ifimū.& illud ñ p̄dicat̃ de alio
ꝭ alia de ipo.qualitas ḡ nō ē ħ for^r
p q̃titatē.ꝭ q̃titas ē causa extrinse
ca singl'aritat| eius.iō pōt esse sigu
laris sine ea. z^a ei3 ratio nō cōclu
dit aliq̄d ens eē sensibile pōt dupl'r
itelligi ul' potētia ꝓpinqua ul' potē
tia remota declaratio istoꝝ in potētia
remota ē q̄cq̄d habet formā suffitiē
tem nō tñ sub m^o ↄueniēti.ꝭ quā o3
eam habere.In potētia ꝓpinq̄ ē q̄c
quid habet formā & sub m^o ↄueniē
ti ut statim remoto impedimēto pos
set sequi actio.accipien^o aūt sensibi
le ꝭ^m potentiā remotā alb^o sepata
esset sensibilis.ꝙ eēt forma que ꝭ^m
se eēt motiua sens⁹ licet nō sub m^o
illo & ꝓ h^o nō ē sensibilis potentia
ꝓpinqua.Ista aūt nō implicāt ↄditō
nē Ad 3^m dd' ꝙ alb^o simpl'r esset
qualitas corporea.ꝙ nata simpl'r p
ficere corp⁹.ꝭ^m q̄d ꝟo eēt icorpore
a .ꝙ nō ē ens actu in corpe. Alia
opio ē in alio extremo.dicit ei3 ꝙ
nullu3 accñs pōt eē sb3 accñt|.Iō d^r
ꝙ omne accñs i eucharistia ē sñ sbo
rōnes opionis sūt ille q̄ facte sūt ad
principale. Cōtra istā opionē ar^r
auctoritate & rōne. auctoritate sic.
Auic z^o meth.dicit ꝙ aliq̄d accidēs
ē sbm alterius accñt|.ꝙ motus ē sb3
uelocitat| & tarditat|. Rōne sic il
lud ē p se sbm alic⁹ accñt| de quo il
lud accidēs p̄dicat̃ p se z^o m^o.ꝓbat̃
statim ista ꝓpositio.ꝙ illud de quo
p̄dicat̃ accñs p se z^o m^o cad^r i diffi
nitionē ei⁹ ut additū.& nō cadit ut
additū ñ ut sbm.ꝙ nullā aliā depen
dentiā habet diffinitū ad tale diffi
niens.ꝭ de aliq̄ accñte p̄dicat̃ aliq̄d
accñs p se z^o m^o.ꝙ ut ꝓpria ꝓpas^o
eius.pat3 i mathematica.ul'r ei3 oēs
passiōes demōstrant̃ de accñtib⁹ q̄
z^o modo p se dicūt̃ de eis dato ꝙ ñ
eēt aliqua sba.i nata.ḡ etc̄ Ad.q
ḡ dicen^r ē.median^o inter istas duas
opiones.ad cui⁹ euidētiā est sciend'
ꝙ sb3 dupl'r pōt cōsiderari.uno m^o
iq̃tū ultimate t̃iat depēdentiā alic⁹
accñt|.alio m^o iq̃tū nō ultimate ter
minat.ꝭ de ꝓxio.p̄ m^o certū ē ꝙ ni
hil pōt eē sbm accñt| ñ sba.ꝙ nihil
termiat ultimate ñ sba. z^o m^o possi
bile ē aliq̄d accñs eē sbm accñt|.&
hoc pbant argumta facta ↄ secūdā
opionē.accñs aūt absolutū pōt esse
sñ sbo utroq3 m^o & h^o ꝓbāt ar^{ta} fa
cta ↄ primā op.ꝭ accñs r̃spectiū ñ
pōt eē sñ sbo z^o m^o.ꝙ ñ pōt eē re
spect⁹ iter aliq̄ duo q̄n sit alic⁹ ad
aliq̄d & qd' ñ isit illi c⁹ ē respectus
& p ↄñs si sb3 r̃spect⁹ eēt accñs in
eēt sibi tanq̄ accñs.p3 ḡ .ꝙ accñs
pōt eē sñ sbo & quō p̄ & z^o m^o &
h^o sit dcm̄ d' possibili.ꝭ qd sit d' fa
cto dd' ꝙ accñs r̃spectm̄ ñ ē sñ sbo
z^o m^o.ꝙ illi⁹ ē hitu^o ad t̃nū.ꝭ acci
dēs abso^m pū q̃titas ñ ē i sbo aliq̄^o
alb^o āt̃ & si ñ sit i sbo p̄^o.ē tñ i
sbo z^{o}.ꝙ ñ debem⁹ ponere pl'a^{tem}
sñ ue^{te} & nulla apparet neēitas po
nēdi oē accñs siue ab^{tum} siue r̃spectiū

esse sine subiecto: Ista sequendo ad argumēta principalia ad primū dicendū q oē accidens ē sine subiecto p̄ modo loquē. de subiecto .s. ultimate terminā̄te dependentiā accn̄tis nec plus probat argumentum. Ad 2m dicendū eo modo q̄ p se eē ouenit sb̄e & inherer̄ ouenit accidēti. sicut sb̄e nō ouenit iherer̄ sic nec accn̄ti ouenit p se eē. & isto modo accipiē. p se eē ouenit tm̄ ultio t̄minā̄ti depēdētiā accn̄tis. Ad 3m dicendū q ma. est vera q̄ ad aliqd. oportz eiz aliq̄ idepēdentiā eē i termiante q̄ nō ē in ipso termiato. s̄ cū h. dico q dependentia q̄ ē aliq̄ modo eiusdē rōnis nō repugnat terminanti dependētiā. Exēpluz ois creatura depēdēt ad deū ut ad cāz efficiētē & priaz & una cr̄a depēdz ad aliā ut ad cāz efficiētē lz n̄ priaz ita in proposito oīa accn̄a depēdēt ad sb̄az ul sb̄z p̄ m. accipiē sb̄z .s. ultimate termināns depēdētiā eorū. & unū accn̄s dependet ad aliud ut ad sb̄m licet nō p̄. s̄ 2. m. accipiendo subiectū. Ad 4m dicendū q ōn̄a tenet de accidēte absoluto loquē. de possibili. s̄ si arguas de r̄spectiuo p eo q essentialior ē dependentia ad primū q̄ ad posteriꝰ dico q dependētia relationis ad fūdamētū ē essentialissia ita q rō r̄lōis nō pōt eē s̄n ea s̄ fūdamentū alicuiꝰ relatōis puta similitudis nō ē sb̄a s̄ accn̄s. ḡ relatio essencialiori modo depēdet ad accn̄s q̄ ad sb̄am. s̄ h. vm ē nō q relatio ē accn̄s. q sic essencialiori modo depēdet ad sb̄az. s̄ q relaꝰ ē r̄laꝰ Ad qn̄m & ultimū dicendū q relatio accidentalis nullo modo pōt eē s̄n subiecto 2. modo q̄ modo fundamentū relationis pōt dici sb̄m eius. pbas oppositum p diuisionē. q aut inq̄m relatio aut inq̄tū accn̄s. dicendū q diuisio pcedit ab isufficiēti. ē eiz dare mem inter accn̄s & relationē accidētalem illaz .s. que habet constituer̄ formal'r suppositū p se subsistens & h. medium ē relatio constituēs suppositum aliqua eiz relatio ōstituit & aliq̄ non illa q̄ ōstituit nō iheret illa q̄ nō constituit inheret. exemplū si dicis q .a. r̄pugnat hōi. aut ḡ iq̄tū itellectual' aut iq̄tū aial. nō p̄ modo. q tūc repugnaret angelo. nō 2. m.. q tūc repugnaret asino. d. q nec sic nec sic s̄ .a. rpugāt hōi q hō ē aial rationale ita iproposito.

Tertia aia sepāta itelligat illa q̄ erūt sibi habitual'r nota ante separationē a corpor̄ q nō. q itelligibilia se habent ad itellectum sic sensibilia ad sēsum. 3. de aia. s̄ sensus nō pōt aliq̄ sensationē habere n̄ moueat̄ a fantasmate. post mortem vo nō mouet̄. ḡ etc̄. Preterea si m'te spēs itelligibiles oseruarēt̄ i itellcū aut q̄libz mouebit ad cōsiderādū obz repn̄tatum p ipz l' nulla pm ē iouēniēs. q n̄ ouer m'ta distincta itere. seqr̄ ḡ q nihil possit itll'ire

p̄ itellectio s̄n fante ē pfectior q

intellectio cũ fātasmate. ꝙ pria con uenit cũ itellectōe dei & angelorum q̄ ē simplr pfectior i gener̄ itellectuũ si g̃ itellect⁹ sepat⁹ itelligeret sñ fan tasmate essꝫ itellect⁹ siplr pfectior ꝙ̃ ɔiũctus qḋ ē icōueniēs Preterā opa⁹ ꝑpria toti⁹ nō pōt esse ꝑpria op a⁹ ptis. ẜ itelligere ē ꝑpria opa⁹ hōis p̊ & x⁹ ethi. & rōe ꝓbat̄. ꝙ isti⁹ spēi nō ē alia ꝑpria opatio ñ illa. g̃ ipa nō pōt eē ꝑpria opa⁹ aie q̄ ē ps hōis. Cōtra aīa ē loc⁹ spērum nō to ta 3⁹ de aīa. ẜ itellect⁹. ẜ dr̄ rōe loci ē saluare locatum. g̃ itellectus saluat spēs. g̃ etc̄. Preťea receptũ ē i re cipiēte p modũ recipient[is] Boecius v⁹ de ɔsolatiōe. & phs z⁹ de anima. ẜ aīa recipiens spēs itelligibiles ē icor ruptibilis. g̃ recipit eas icorruptibi liter. g̃ etc̄. Ad istā. q. respondendũ suppōit[is] his q̄ dicta sũt i collatio nibus de aīa. ibi eiꝫ dictũ ē ꝙ ē ponē da spēs i intellectu. z⁹ ꝙ talis spēs manet i eo cessante actu itelligendi

Ex his arguiť ꝓpōitũ sic. Intelle ctus ē sʒm receptũ spēi itelligibilis ẜ nullũ sʒm alr̄ se hab3t i recipiēdo accñs ꝑ̃ uariationē eius qḋ nec est rō recipiēdi illud nec aliq̄ m⁹ est ne cessariũ i recipiē⁹. g̃ itellect⁹ ꝑpter ɔiũctionē ei⁹ ad corp⁹ non se habet aliter ad spēꝫ ipaꝫ ꝙ̃ qñ ē sepat⁹ a corpe. g̃ spēs itelligibilis eodē m⁹ pōt iformare itellectũ sepatũ sicut ɔiũctum. Cum g̃ spēs itelligibilis ɔiũcta itellectui agēti & possibili cō stituat rōeꝫ memorie pfecte. sequiť ꝙ i intellectu sepato pōt eē memo ria eiusdē rōis q̄ fuit i ɔiũcto. tunc ultra. cũ memoria pfcā generet i in tellectu pfectũ actũ itelligēdi seqť ꝙ i intellectu sepato pōt eql̄ act⁹ generari. Ista seque⁹. d⁹ ad primũ i oppōi^m. ꝙ auctoritas phi ē itelligē da ꝙ̃^m ad primā acq̄sitionē itellecti onis q̄ ē prima motio itellectus ab obo & nō ꝙ̃ tum ad usũ. ꝙ itellect⁹ pōt uti forma prius acq̄sita ꝙ̃ tum cũq3 nō habeanť illa q̄ fuerũt necessa ria ad acq̄sitionē illi⁹ forme qḋ non pōt facere sensus. Ad z^m dico ꝙ oba pñtia. ul̄ sũt eque monētia itel lectũ ul̄ unũ efficacius mouet ꝙ̃ ali ud. si p̊ m⁹ & cũ h⁹ poneret̄ equal̄ iclīatio itellect⁹ ad q̄dlibet eorum nul lũ illorum pri⁹ itelligeret̄ ꝙ̃ aliud. ẜ ipotesis ē ipossibil̄. si z⁹ m⁹ ablata iclinatione maiori ad u^m ꝙ̃ ad aliud efficacius motiuũ prius moueb^r & pri⁹ itelligeť. Ad 3^m dico ꝙ ali qd diciť pfecti⁹ dupliciť positie & pmissiue. exemplũ aīal ē pfecti⁹ mus ca pmissie. ꝙ rō aīal̄ pmittit ꝙ aīal saluet̄ in hoīe. ẜ positie musca ē pfe ctior. ꝙ ois spēs pōit pfecteꝫ aliꝙ̃ ultra ge⁹. Ad 4^m d⁹ ꝙ cuiuscũq3 forma totius nō ē nata per se eē illi⁹ pōt esse aliqua ꝑpria operatio que non pōt esse forme sue. & per op positum cuiuscũq3 forma specifica nata est per se esse. illius toti⁹ ñ pōt eē aliq̄ pfcā opa⁹ q̄ ñ possit eē for^e

ut operantl ꝙ opatio pfectissia nõ põt ieē ñ insit ꝰᵐ formã pfcissimã ꝙ ğ ite⁹ ē forᵃ sepabił a corᶜ iõ sᶜ itellectio ē opa⁹ ꝓpria totl ꝗ ł põt eē partl & sic minor illius rationis fuit falsa.

Trũ aia sepatã possit acq̃rer̃ ɔgtionẽ alic⁹ igti pri⁹ ꝙ nõ. ꝙ trãsit⁹ de extremo i extremũ nõ põt fieri ñ ꝑ medium res extra ē oio matiałr i intellectu oio imãiałr. ğ oportet ꝙ transeat ꝑ meᵐ i q̃ aliq⁹⁹ sᶜ mãʳ & aliq⁹ imãʳ ꝰ isto m⁹ hab3 eē i sẽsu. ē ei3 materi ałr ꝙ ꝰᵐ ɔditiones idiuisibiles imã liter ꝙ sẽs⁹ ē receptiu⁹ spẽꝝ sñ ma teria z⁹ ꝺ aia: cũ ğ istud nõ habeat locũ i aia sepata ꝙ nõ põt trãsire ꝑ mediũ. sequit̃ ꝙ nihil possit itelliger̃ eoꝝ q̃ prius ignorauit. Preterea aia unit̃ corpi ꝑꝑ pfcõe3 suã acq̃renda ita ꝙ ꝑ usũ sensuũ i corpe acquirat sciẽtiã. ğ cũ sepat̃ a corpe talẽ per fectionẽ acq̃rer̃ nõ põt alias frustra uniret̃. ꝓbat̃ antecedẽs. ꝙ forma nõ ē ꝑꝑ materiã. ꝰ materia ꝑꝑ formam z phisicoꝝ. ğ unit̃ ꝑꝑ suã pfectio nem acq̃rendã. Contra nat̃a nõ ē sine ꝓpria operatione specifica & accipit̃ ex z⁹ celi & mũdi & a dam. ꝰ aia itellectiua ē forma pfectissia & eius ꝓpria opatio scd'm iteᵐ possi bilem ē itelligere ꝰᵐ itellcm̃ agente3 ē abstraher̃ & ꝰᵐ uolũtatem uelle. ğ nullus modus essẽdi põt ɔuenire aie ꝰm suã naturã. per quẽ nõ possit in operatões q̃ ɔueniũt sibi ꝰᵐ suam naturã. ꝰ haber̃ eē sepatũ ɔuenit aie ꝰᵐ perfectionẽ sue natur̃. ꝙ per h⁹ distiguit̃ ab aliis formis iperfectis. ğ̄ ut ē separata põt i istas operatões ꝰ possibile ē eam pri⁹ nõ acq̃siuisse ut patet ꝺ aia pueri defuncti: ğ po terit tũc acq̃rer̃. De. q. ista tenet̃ negaᵘᵃ. ꝑꝑ primã rationẽ ꝙ oport3 eē ɔueniẽtiã inter recipiẽs & r̃cep tũ h⁹mõi sũt spẽs i sẽsib⁹ existentes in quib⁹ existũt aliquo modo mãʳ & aliq⁹⁹ immateriałr. pret̃ sensus ꝟo uł pure materiałr ut habẽt eē extra uł pure imateriałr ut habent eē i in tellectu sicut dictum fuit arguendo

Dicit ğ ista op̃ ꝙ uel aia sparaᵃ nihil intelligit uł intelligit per spẽs ñ causatas a r̃bus ꝰ ꝑ species ifluxas a deo uł ab angłis. h⁹ modo loquen⁹ ꝺ nat̃ali ifluencia uł nat̃ali ɔgtõne eius: Probat̃ aũt sic intellect⁹ no ster ē medi⁹ iter sbãs itelligibiles & res corpales. libro ꝺ cãis. ꝙ ꝑ itelle ctũ attigit sbãs itelligibiles ꝰ ut est act⁹ corpis attigit r̃s corpales. oē ãt meᵐ q̃to magl appꝓpiquat uni extre mo tãto magl r̃ceᵗ ab a⁹. cũ igit̃ aiã nr̃a ꝑ statu uie maxᵉ accedat ad cor pus ꝙ ē act⁹ ei⁹ ñ h3 r̃spectum ad res itelligibiles: iõ ñ r̃cipit ifluẽtiam a supiorib⁹ sbiis ut ɔgscat. ꝰ ɔgscit sbãs itełłibiles ꝑ spẽs a sẽsibilib⁹ acce ptas. ꝰ q̃⁹ magl a corᵉ r̃ceᵗ tãto iflu xũ ɔgtõis a sbiis spitalib: recipᵗ ma gl. & ide ē ꝙ q̃dã occłta ɔgsᶜ dormiẽ⁹

Cōtra op̄ istā supponas duo pri cipia q̄r p^m ē p̄la nō sūt ponēda si ne necitate p̄ phi. z^m eni nulli nāe attribuēdū ē qd derogat sue digni tati n̄ sit euidēs ex aliq̄ oueniēti tali nāe. q̄ z° de generatōe. sp iqm⁹ na turā desiderare qd mel⁹ ē. ꝭ ista op̄ ponit p̄lalitatē q̄ nāta aīe hab3 suf ficient in se unde possit attigere ad pfcōe3 ꝓpriā iō sr̄flnū ē poner̄ spēs a deo ul' angl'is infusas. Vilificat ec/ nata3 aīe. q̄ sic uilior ē illa nata q̄ i nullā opatōe3 pōt ul' nō n̄ i uilio rē. ita ꝓportōnabil'r illa ē uilior q̄ in opatōe3 suā natalē nō pōt q̄ q̄ pō t ꝭ pte aīa rōnal' ex itrinsic/ sibi cū ob iectis extrīsecis ocurrētib⁹ nō pōt i aliquā opatōe3 sibi oueniētē. n̄ de⁹ ul' angl's det sibi. lapis aūt ex itrin secis sibi sine tali ifluxu pōt in opa tionē sibi ouenientē ad suā nobilita tē. seq̄r̄ q̄ nata lapidis est nobilior nata aīe rōnalis qd ē absd̄ū Tene ḡ ptē affirmatia3 ꝓp istā rōe3. & ali am ad pricipale q̄ bona ē: & ista se quēdo d^c ad rōe3 primā icontrāriū

Tr̄ adulteriū cū aliq̄ ui^te uiro impediat matmo^m cū eadē p⁹ mortē illi⁹ uiri. uidet q̄ nō. z°. q̄. xi. dauid adultera tus ē cū bersabe & postea iterfecto uiro otraxit cū ea matmo^m. Pre terea Aug. d' nupciis & ocupiscē^a pōt fieri cōiu^m cū q̄ p̄cessit adulte riū. ō z°. q. illud uō. c. relatū. q̄° z. sūt crimia q̄ oiūcta ul' sepa^a uidē tur ipedire matmo^m. s. cōtract⁹ cū psōa oiūcta adultriū machia° i mor tem cōiugis fidei datio adulter̄ uel octus de fcō cū ea ul' ꝓmissio cū iu ramto h̄. z. ultia ꝓ uno ad ꝓpositū reputant'. De hiis. tbus d° q̄ ulti^m p se nō impedit mātmo^m ōhend' p⁹ mortē. h° habet exp̄sse extra. q. 4. c ultio. si q̄s uxorē uiuētē fide data ꝓ misi^t se aliq̄3 ductur̄ l' cū ipa d' fcō otraxit. si nichil aliud fuit nō ē mat moniū qd cū ea ōxit p⁹ uxoris obi tū dirimed'. S3 z^m cū p̄ simpl'r impedit & dirimit p3 ibidē eod'. c. seq̄r̄ ei3 ibi tollerari nō d3. si pri⁹ l' p⁹ea dū uixit uxor ei⁹ illā adulte° polluiss3 pri⁹ & postea referat ad fidei datōe3. qd d3 itelligi si ābo sit cōscii de adultio. q̄ si tm̄ uir ē cōsci us & ml'ier inscia. puta q̄ nescit eū hr̄e aliā uxorē. tūc si uir p⁹ ōhat cū ea nō ē diuortiū faciendū ad petitō nē uiri sic habet ibi extra. c. i. S3 q̄d si psona pri⁹ iscia p⁹ q̄ scit im pedimtū illud petat diuortiū. d° q̄ ē sibi satisfaciēdū p3 eodē. c. ꝓ ar^m a ōrio sēsu q̄ dicit ibi. q̄ si mulier nō petat diuortiū nō sūt sepandi. ḡ si petat sūt sepandi. S3 h̄ ē unum dubiū. q̄ tal' octus cū muliere inscia ē mrimo^m aut nō. si sic ḡ nō debet fi eri diuortiū ad petitōnē ml'ieris. si n̄ ḡ debet fieri ad peticionē uiri. q̄ nō possūt sil' stare cū n̄ sint uir & uxor

Dico q̄ nō ē matmo^m. rō ē q̄ mu lier oſētit i eū tanq̄ ipotentē ōher

ipe aūt ex pte sui nō ē tal' ut possit ōhere. iō d° ꝙ nō pn̄t simꝉ stare. ꝗꝛ uir nō pōt illā matrīmōi° tractare. ꝗꝛ ex pte ei⁹ fornica° ē. ꝰ illa pōt matmonialꝛ copulari. ꝗꝛ igrā iuincibilis excusat eā. Sꝫ hic ē aliud dubiū si mꝉr postꝙ̄ scit ipedimtū nō petat diuortiū. ḡ p te si nō sūt separandi pn̄t siꝉ stare & nō i ōiugio. ꝗꝛ n̄ fuit ōctus ōiugii. ḡ aliq debent siꝉ stare fornicarie. D° si mulier sciēs ipedimtū ōsētiat i mrimo^m cogēd⁹ē uir ut cōsētiat i penā peccati sui. ꝗꝛ sciēter decepit isciā & ita erit matrimoniū nouū ex nouo consēsu. rōbile eni ē ut decipiēs isciā i h° qd' ē dare pōtatē corpis sui q̄ nō itēdit dare uꝉ n̄ pōt dare cogatur postea ueraciter adiplere qd' pri⁹ fecit dolose.

Si aūt fidei datio & adulterium fierent cū iscia ōiu^{ta} & p⁹ mortem uiri ei⁹ & uxoris uiri adulteri ille duceret istā. si alia postꝙ̄ nouit deceptionē rclamet dꝫ fieri diuortiuꝫ uꝉ de nouo ōsētire. Si aūt fidei datio uꝉ ōctus ōcurrāt cū homicidio simpꝉr ipedit & dirimit matrimoniū pꝫ eē d' ōb. i fie. laudabil'. imo so^m illū uidet ipedire. ex illo ca. loqt eni de sarracenis q quarūd' xpianarꝫ uiros occiderūt dū eēnt i capti^{te} & p ipsas ad fidē christianā accesserunt & eis i matrīmōio adheserūt nō sunt tollendi. ꝗꝛ tale dānū tali lucro ecclesia recompēsar nō uult & h° nō ꝑꝑ aliud n̄ ꝑꝑ mortē uirorꝫ. Sꝫ qd si nō ōscia uxor iste occidit maritū. d° ꝙ si fiat sine itētōe du cēdi uxorem i suā. puta si i bello occidit nō ad h° ut ducat nō impedit. si autē occidit ut ducat nō hēt expsse qn possit p⁹ ea ducere dū tn̄ mulier nō sit ōscia ꝗꝛ i casu iusti belli dic. c. i. ꝗꝛ cū tales mulieres no ꝑcurauerit taliū uirorū ītitum iter hui⁹mōi psōas .s. iterfectorē & uxorē interfecti matrimo^m licite pōt ōhi. & ꝑbat p locū a siꝉi ꝙ si uir nō ōsentit i mortem uiri. ꝰ uxor eū occidit pōt mꝉr ab ipo uiro inscio talis crimis duci pꝫ. 34. q c. 2° iterfectores. Ad ar^{ta} ad primū d° ꝙ lex ista nō erat tūc istituta tn̄ dauid iusti⁹ fecissꝫ si eā lapidassꝫ & si dicas nō. ꝗꝛ tūc lapidassꝫ seipꝫ cū ipse fuit soci⁹ i crimie. dico ꝙ ꝉ oportet te dicere ꝙ socius i crimie nō tenet isligere illā penā ad quā tenet si nō eēt soci⁹. uꝉ p h° ꝙ ē soci⁹ nō excuses eū uꝉ eā. ꝰ p h° ꝙ remis^e sibi penā legi q ꝉ si ūm sit nō habet ex scriptura. ꝰ meli⁹ dici pōt ꝙ ꝙ peccatū fuit priuatū iō nō debuit puniri pena publica iō matrimo^m n̄ ipediri p⁹ peccatum homicidii & adulterii

Tꝫ affinitas ipediat matrimoniū. uidet ꝙ nō. effectus nō repugt sue cāe. ꝰ affinitās ē effect⁹ matrimonii. ḡ nō repugnat matrimonio. ꝑ tūc icestus cū sorore uxoris sue ipediret copulā ōiugalē cū ꝑpria. ōns ē fꝉm extra

de cōsan. & affi. n̄ debet. añs pbat. q2 p illū icestū fit affinis uxoris sue.

Oppōitū 35. q. 3 de propinquis. R9 p diffinio q̄d sit affinitas. & d9 q̄ affinitas ē q̄ddā uinculū psone ad psonā ex copula carnali cū psōa alteri 9sāguinea 9tractū. q2 eni per sona alteri9 copl'ata ē alicui 9sagui nea. iō illa cui carnal'r copl'at f' affis illi9. & euerso. & ē quasi expō nōis affinis. i. accessio ad fines. 9iūct9 eni carnal'r alicui de aliq̄ 9sāguinitate p h9 accedit ad fines illi9 9sāguinitat̄ & habet uincl'm ad oēs de illa 9sāgui nitate. & possunt assigri grad9 & li nee in isto uiculo sic assignāt i con sanguitate. & p his oib9 pōt una bre uis regula assignari q̄ tal' ē. quotto gradu 9sāguinitat̄ aliqs distat ab ali quo toto gradu affinitatis distat ab eodē illa q̄ ē ab isto carnaliter cogta siue uxor siue 9cubina siuē meretx q2 si una caro fiūt nō pōt eē q̄ aliqs sit ppiq9 uni eo2 qn ptineat alteri. in q̄ dat itelligi q̄ affinitas non pōt 9hi n̄ mediāte copula carnali. Exten de9 tn̄ affinitatē dicit̄ contrahi non solū cū uxore carnal'r 9gta. s3 ec̄ nō cognita. & q̄ plus ē cū illa cū qua p̄ cise 9hunt sponsalia. Ad 1q. g̃ d9 q̄ affinitas simpl'r impedit matrimo niū & iō nō ē n̄ statutū ecclesie ille gittimāt̄ affies & i eodē gdu iped it matrimoniū i quo 9sāguinitas loquē do de affinitate pprie dicta. sil'r lo que9 de affinitate extēsiue sūpta q̄ uocat̄ publice honestat̄ iusti^a patet extra de 9sāguinitate & affinitate.

Ad primū ar^m d9 q̄ affinitas est effectus matrimonii cuiusdā pcedēt̄ & illud n̄ iped^t s3 iped^t aliud. s. iter illos inter quos p matrimo^m est 9cta affinitas. Ad 2^m dico. q̄ affinitas cōtracta p copulā cū sorore simpl'r impediret matrimoniū p futuro. s3 post matrimo^m 9ctū affinitas super ueniens nō impedit. rō ē. q2 m'ta im pediūt nōdū factum q̄ iam qd' fcm̄ ē n̄ destruūt tn̄ uir puat̄ iure petēdi debitū. pp̄ illd' peccatū & p9 mortē uxoris sine coniugio permaneat ut habetur ibidem.

Trum Beatitudo p se consistat in operatione. uidet̄ q̄ n̄. aug. 13. de t̄. beat9 ē q habet q̄c q̄d uult & nihil mali uult. g̃ beatitudo 9sistit i habē9 oia bene uolita. s3 ista sūt multa alia ab operatōe. g̃ etc̄. Cōfirmatur p illud boetii. 3o de cōsolatōe. beatitu do ē stat9 oim bono2 aggregatiōe pfectus. s3 stat9 iste nō cōsistit i sola operatione. g̃ etc̄. Preterea beati tudo 9sistit i 9iūctiōe ad obm̄ beatifi cum. s3 9iūcto ē relatio operatio est absolutū. g̃ etc̄. Confirmat̄. q2 ab solutū sine 9dictione pōt maner̄ siñ respectu fūdato i eo. q2 ē pri9 nat'a liter. s3 respectus ad obiectū fuit in operatione. g̃ operatio pōt manere

ſine reſpectu t̄li ad ob̄z .ꝟ ſine eo n̄ ē btituꝰ.al̄r eēt btituꝰ & n̄ i obiecto beatifico. p̄ 3ꝰ ethi.ad rōez beatitudis ptiet ꝙ iſit ꝟm uitā pfcāz al̄r felix poſſz fieri miſer.ſil̄r btūs non haberet finē oim deſideriorꝝ.ꝗ n̄ tm̄ deſideraꝛ ab aliq̄ bene eē. ꝟ i illo bn̄ pmaneꝛ.opaꝰ aūt ē trāſiēs & in fieri & ita de ſui rōe nō hz ꝙ iſit ꝟm uitā pfectā.g̊ etc̄. p̄ nullū agēs ē ſimr pfectiꝰ p actōez ſuā.ꝗ effcūs nō eſt ſimr pfcō agētꝭ cū agēs ſit eq̄ pfcm̄ ſi ē uniuocū.l̄ pfectiꝰ ſi ē equocū.ꝟ opans aliq̄ mꝰ ē cā pducēs ſue opationis.g̊ n̄ ē ſimpl̄r pfcōr p opatōez ē aūt ſimpl̄r pfectiꝰ p btitudiez.g̊ etc̄. Cōtra p̊ ethi.felicitas ē opaꝰ optia.& ſeqꝛ dii q̊qꝫq̊s arbitramur feliciſſimos eē oz eos ſemp uiuere & nūꝗ dormire. In iſta.q.ſic pcedā p̊ p̄mittā q̄dā p̄ambula nccīa ad ppoſitū.zꝰ dicā ad.q.qd̄ ueriꝰ uideꝛ

ꝗm ad primū articl̄m p̄ambula ſūt duo.primū ē loq̄nꝰ de btitudine ꝗm ad qd rei.zm ē loq̄nꝰ d̄ btitudie ꝗtū ad qd nōis. Prio mꝰ loquēꝰ erūt tres ↄcl̄ōes.p̊a ē iſta int̄ oia nāe itelligibili appetibilia aliq̄d eēncial̄r & principal̄r ē ſup̄mū appetibile. rō ē iſta.ꝗ i appetibilibꝫ ē ordo eēncialis & i tali ordie nō ē pceſſꝰ i infinitū & tc̄ oz deuēire ad aliqd̄ ſup̄m appetibile.ſi aūt nō ſit ordo eſſēcial̄ ꝟ accidētal̄ adhuc habꝫ ppoᵐ. ꝗ nūꝗ ē pceſſꝰ i infitū i ordine accidētali n̄ ſit pceſſꝰ i ꝟtute alicꝰ eēnal̄r

ſupioris tota illa diuerſitate.g̊ illud erit ifinitū.ꝗ cuicūqꝫ nō repugt̄ ifinitas illud nō ē ſimpl̄r ſup̄mū n̄ ſit ifinitū formal̄r.ꝟ appetibili n̄ repugnat infitas cū ul̄ ſit pfectio ſimpl̄r l̄ ↄcomitaꝛ ipaz ↄuertibil̄r.ſil̄r qd̄ ↄuenit toti ēti ē pfectio ſimpl̄r.perfectioni aūt ſipl̄r nō r̄pugnat infitas

zª ↄcl̄ō ē iſta ſolū ſuppoᵐ appetibile ē ſimpl̄r uolend̄ p̄p ſe a naꝛa itellectuali.Expono qd ē ſimpl̄r p̄p ſe uolend̄.illud.ſ.cui ex naꝛa ſua repugnat ꝙ ſit uolend̄ p̄p aliud. und̄ ſi appeticꝰ ſēſitiuꝰ aliqd appetit p̄p ſe ita ꝙ nō ē p̄p aliud hꝰ ē ꝟm qd.ꝗ ex ipfectiōe potētie nō potētꝭ illud appeteꝛ p̄p aliud. n̄ āt ex pfectione obi cui repugnat appeti p̄p aliud.

pbo g̊ iſtā ↄcl̄ōez ſic. cuicūqꝫ ſupremū appetibile & ſup̄mū uolibile ei ē ſimpl̄r uolēd̄ p̄p ſe.ꝟ oi uolūtati ſup̄mū uolibile ē ob̄z uolibile.g̊ etc̄.ma.pbaꝛ.ꝗ iter uolibilia aliqd ē p̄p ſe uolend̄.ꝗ ſi qd̄libz p̄p aliud erit pceſſꝰ i infiᵐ & nl̄lū erit ſupremū.ꝗ oē uolend̄ p̄p aliud ē miꝰ uolendū ꝗ illud p̄p qd̄ uolend̄ ē p̊ poſte.g̊ ſi aliqd ē ſimpl̄r ſupremū uolend̄ illud erit ſimpl̄r uolend̄ p̄p ſe loquēꝰ ex pte obi. mi.pbaꝛ.ꝗ oīs uolūtas r̄ſpicit p obo uolibile ſꝫ rōe cōiſſima.ꝗ ē poteª imālis iō reſpicit totū ens ul̄ aliq̄d equal̄ habitꝰ cū ente. 3ª ↄcl̄ō ē iſta. nulla naꝛa itelligibil̄ ultimate & cōpletie perficiꝛ n̄ i habendo ſup̄mū appetibile

& h⁹ pfctōe ꝭᵐ moⁿ sibi possibilez habēdi illud. pbat. q̄ nata itellectualis nata ē ultiate & maxie pfici i eo solo qd ē sibi uolēd ꝓp se. g nō pōt ultiate pfici ń i illo hito sic ē possibile ab ea haberi. Qᵐ ad qd nōis h⁹ supponit notū apud phos q̄ btitu⁹ ē boᵐ sufficiēs excludēs oēz defectū & idigētiā. ē bonū pfcm̄ excludēs oēz ipfectionē ul diminutōez bonū ultiaᵐ excludēs tēdētiā l ordiabilitatē ad aliud opleti⁹ boᵐ q̄ habito ē bene oplete habēti. Ad. q. g d⁹. q̄ btitu⁹ osistit i opatōe ul essēcialr si btitu⁹ accipit ꝓ pfectione q̄ est rō oiūctōis ad obz btificū ul ꝓxio fūdamento si accipiat ꝓ ipa oiūctōe ita q̄ excepta relōe ad obm btificū ultimata pfcō itrinseca bti & ꝓxima obo btifico ē opa⁹. R⁹ hui⁹ ē. q̄ nūlla pfectio itritseca ē btitu⁹ ń pro q̄to oiūgit pfectissio extriseco qd ē obz btificū. ꝭ excepta relōe imediatū oiūgēs ē opa⁹ g etc. mā patz ex p̄ articlo. q̄ nō pōt eē alicui complete & ultiate bn̄ ń hn̄do illud qd ē sūᵉ uolēd sibi. illd āt ē pfciᵐ extrisecū ul q̄i extrisecū qd addo ꝓ deo ubi obz btificū est idē cū ipo bato.

Ad argum̄ta ad primū d⁹ q̄ illa nō ē diffi⁹ btitudis ꝭ descriptio. & uerior mlt̄ aliis ipbat ibi. q̄ est per nccia ōcōiᵃ btm̄. ꝭ ex ista ń p̄t iferri abstractū de abstracto. q̄ talis oña nō tenet ń qñ i añcedēte ē p̄dicatō ocreti de cōcreto p se p̄ m⁹. Alr pōt dici q̄ qcqd ñ acciᵗ ibi distriᵐᵉ ꝓ uolitᵉ forʳ. ꝭ ꝓ aliq̄ u⁹ i q̄ sūt unitie oia recte uolita ut sit sēs⁹, bat⁹ ē q̄ habz pfecte aliq̄d obz ꝭᵐ mod sibi opossibilem ꝓp se uolēd in q̄ hzl eminent & unitie qcq̄d pōt recte uelle. & ex illo itellectu ocludit ꝓpōitū. q̄ per opatōnē hz h⁹ m⁹ q̄cqd uult. Ad ofirmatōez d⁹ q̄ nomē btitudis ē equocū. s. ꝓ ultiata pfcōe extēsiue uel itensiue. Boeti⁹ describit btitudinem ꝭᵐ totalitatē suā extēsiuā. si aūt accipit itēᵒᵉ dz itelligi q̄ aggrega⁹ illa p̄cedat & ōcōitet illū statū pfcm̄ & nō q̄ sit de ei⁹ eēnᵃ. ꝓp eiz diuiaz simplicitatē nō ē ibi tal aggrega⁹. Ad zᵐ d⁹ q̄ nomē btitudis pōt accipi ꝓ relōe oiūctionis ul p fūdamēto ꝓximo ei⁹. & ad ofirmatōez d⁹ q̄ ois pfcio zᵃ i cātā q̄ ē forᵃ absoluta p̄t eē sine relōe absq̄ ōdictōe. sz q̄ poᵃ itrinseca rō batitudis q̄ nō possit eē sine oiūctiōe ad obm batificū seq̄t q̄ batitu⁹ ul sit rela⁹ ul icludat eā

Ad zᵐ d⁹ q̄ phs nūq̄ ad uaz felicitatē potuit puenire neq̄ affirmatiue neq̄ negatie. nō negatie. q̄ falsuz drāri nō pōt. nō affirmatie. q̄ sensibilia ad h⁹ nō ꝓducūt sufficient. iō phs sēp fuit dubi⁹ de ua felicitate hōis. q̄ nesciuit de feliᵗᵉ alti⁹ uite ab ista. i istā aūt nō est felicitas ꝑpetua iō nō oz ei⁹ auctoritati initi. Ad ultiᵐ d⁹ q̄ btitu⁹ nō osistit i actione de gener actōis. q̄ illa nō ē simplr ꝑfectio agēt. opa⁹ aūt nō ē tal actio.

.46.

ꝭ actio equoce accepta ut dictũ est

Tꝫ btitu° imediati⁹ ꝑfici at eẽtiã ꝙ̃ potẽtiã:ꝙ esse tiã ꝓbo.nobiliori pfectõni corrñdet nobili⁹ pfectibile.ꝭ btitu° ẽ pfcissima pfcõ.eẽnᵃ aũt ẽ nobilior ꝙ̃ poteᵃ ec/ si soᵐ drãnt rõe.ꝙ õlis ẽ ordo iter aliq̃ si sit distĩcta ꝛalr tal ẽ si sit dictĩcta ꝭᵐ rõeꝫ.eẽnᵃ ãt ẽ pri ma pfectio.poteᵃ aũt ꝑficit i eẽ 2° & q̃i accidẽtalr.ꝰ etc̃. ꝑ q̃cqd ẽ imediatũ susceptm accñtl si posset ꝑ se eẽ possꝫ ꝑ se recipe illud accñs & nihil aliud posset nisi meᵗᵉ illo.ꝰ si poteᵃ aie eẽt imediatũ susceptm btitudis si possꝫ eẽ sepaᵃ ab essenᵃ possꝫ recipe btitudinẽ. & ꝑ õñs eẽt ꝑ se btã.eẽnᵃ aũt nõ sñ ea & ita nã ñ uital possꝫ eẽ btã qđ ẽ fl'ꝫ. ꝑ se quiť ꝙ nãtã uital nõ erit btã ñ per accñs sic lignũ calefacit ꝙ calidum õñs ẽ icõueniẽs.ꝙ tal pfcõ ꝑ accñs nõ ẽ eẽntialr pfcõ illi⁹ c⁹ est pfcõ ꝑ accñs.õña ꝓbatꝛ.ꝙ ita btitu° inessꝫ naꝛe btificabili sic calefacer inẽ lig° calido mediãte calor ꝯ btitu° ꝑ se in opatõe ꝯsistit.opa° aũt imediatius ꝑficit potẽtiã ꝙ̃ eẽnciã.ꝙ nõ ꝯpe⁹ eẽᵉ ñ ꝑ potẽtiã.z° đ aia & ix meᶜᶜ

In ista:q.ẽ una op.q̃ dicit ꝙ bti° principali⁹ ꝑficit essẽciã ꝙ̃ poteti am.ꝙ btitu° principalius ꝯsistit in obo ut bonũ uolũtatl icreate. ipã ãt aia l nã ãgeᶜᵃ manente uolũᵗᵉ trahiť ut ꝯuertatꝛ i illud.ꝑ ut possibile ẽ & h° ui amoris:ꝙ ut dicit dio. amor ẽ uis trãsformãᵘᵃ & ꝯuersia amanti i amatũ: Ex h° arʳ pri⁹ hẽt đ⁹ q̃ ẽ btitu° ꝑ eẽnciã ꝙ̃ ꝑ potẽtiã.ꝙ đ us ꝑficit essẽciã ꝛatã q̃dã° ꝑ eẽnciaꝫ suã.s.ꝑ illapsũ.potẽciã aũt nõ ñ per operatões ťmiatas ad ipaꝫ eẽnciã sƀ rõe ueri & boni.ꝑfiʳ ãt illud princi pali⁹ qđ ꝑ se perfiᵗ sub rõe ꝓpria ꝙ̃ illud qđ ťmiatiue ꝑfiᶜ sƀ rõe ac cidẽtali. ꝑ gĺa ẽ grã ꝯsũmata. grã ãt pricipalr ẽ i eẽncia aie & redũdat i potẽtiis sƀ rõe hit⁹ & ꝟtutl.ꝰ etc̃

ꝑ iustiᵃ distriᵘᵃ respicit digtatẽ recipiẽtl ꝭᵐ ꝓportõeꝫ geometricam ut.s: magl digno pl⁹ đ bono ťbuaꝛ ꝭ nã itellcũal ẽ nobilior & dignior sua poteᵃ.ꝰ etc̃: ꝯ istã op.đ⁹ nõ alr se hꝫ nc̃ ꝙ̃ p⁹ nᶜ alr illabr huic aie l ãgĺo nũc ꝙ̃ pri⁹ ꝯsidrã° ꝑcise eẽncia hic & inđ.ꝙ ꝭᵐ illũ illapsum eẽncie diuie in eẽnciã creaꝛe ẽ semp uniformitas manẽte esse ꝛaꝛe.ꝰ aliq̃ nouitas ẽ i aia btã & h° erit ꝑ aliqꝫ effcm creatũ a đo i illa eẽnᵃ.ille effe ctus diciť btitu° essẽcialr ul forma liter & nõ põt esse i esseᵃ ut distigui tur a poteᵃ ꝙ tũc essꝫ actus primus ꝭ ꝑ nullũ actũ priᵐ ut distĩguitur a z° põt ꝛaꝛa attinger diuinã essenciã

ꝑ nihil mutaꝛ ꝓprie ñ sibi aliq̃d nouũ inhereat formaʳ.btat⁹ alr se hꝫ nc̃ ꝙ̃ pri⁹.ꝙ mutaꝛ đ misꝭia ad bea titudieꝫ:esseᵃ aũt diuĩa ꝑ qđcũqꝫ il lapsũ nõ ẽ forᵃ ei⁹.ꝰ oꝫ aliq̃d aliud sibi ineẽ q̃ formalr sit btatus: ꝑ ille illapsus ẽ prior nã q̃cũqꝫ opatõe

cū sit sm aliq3 actū primū. g sīn cō tradictōe poss3 eē sine opatōe. & p ɔn̄s nō opans. s se hn̄s ut dormiens poss3 eē pricipal'r btūs. qd' h3 Ag. p iɔueiēti iz. mecc. Ad. q. g d? ꝙ duplex pōt eē itellectus. q. un9 sup ponē? ꝙ alia sit pfcō eēn alia potē q̄ illa sit pricipalit btitu?. & sic ui det p̄dicta op. dicet ꝙ btitu? sit ic illaps9 q ē i eēntia ut eēna est prior opatōe q̄ ē pfcō poe. sm istū itellcm d? ꝙ btitu? nō ɔsistit pricipal'r in essēa. ꝙ nihil qd' pficit eēntiā ut eēn tia ē disticta a potēa pōt eē n̄ actus prim9 & forte nl'l9 hit9. nihil āt tl'e pōt eē btitu? pricipal'r. imo ɔdictio nē icludit btitudinē eē sine opatōne nec sic actū primū eē sine actu z? q̄ cūq3. z9 itellect9 pōt eē tal'. ponē do ꝙ eadē sit pfcō & unica essene & potēe i qua ɔsistit unica btitudo an illa unica pricipali9 pficiat eēnti am q̄ꝫ potētiā. In p̄ intellectu fit ɔpa? duarū pfcōm pficiēm eēntiā & potētiam q̄ illa sit prior. In z? fit ɔpa? eiusdē pfectōis ad duo suscep tiua qd' illo pricipali9 pficiat illā pfectiōe. Loqn? sm istū zm itelle ctū eēt diuersimode r̄ndendū sm di uersas opiōes d' potētiis. ꝙ sm tho mā si ponāt accia ip̄i eēne cū pri9 sit illud p qd' aliud & nō econuerso & p qd' pōt dupl'r accipi. uno?? ut ē cā prior & rmotor. alio modo ut ē posterior & imediator. p̄ m? prici pali9 pficit eēna q̄ꝫ potēa. z? m? n̄

ꝙ eēn* ē cā remotōr r̄spcū cuiusci q3. c9 potēa ē cā. s potēa ppiquior. S3 ꝙ op. thome nō ē ita clara ē ꝙ icd' ē pricipali9 r̄spcū esse & respectu c9cūq3 pfectōis ɔsequentl eē. si quid' aliq̄d pōt eē causa alic9 i eēn?. & tn̄ illud aliud p nullā aliā cā3 recit imo si eēt icatū recipet aliud sic de9 ē cā tangl'i i eēn? tūc si tangl's eēt icat9 seipo her3. z. etc. Dico g ꝙ illud ē pricipali9 r̄spcū btitudis q̄ posito circūscripto oi alio p possibile l' im possibile eode m? se h3 ad eā. pbat p rōe3 prioris. ꝙ illud dicit eē primū r̄spcū alic9 q̄ circūscrit? nihil ē tl'e ip̄o aūt pōito & oi alio p possibile ul' ipossibile circūscripto eod' m? se h3 ad illud. nūc aūt siue potēa sit p fectio unitie ɔtēta i eēna. siue sit ps eēntial' eēne siue al'r sm diuersas op. eēna nō rcipet btitudinē circūscri pta potēa p possibile ul' ipossibile. s circūscripta eēna adhūc potēa bea titudinē rcipet. g pō pricipal'r reci pit & p ɔn̄s btitu? potētie pricipa lius perfit. mi. pbat. ꝙ btitu? ɔsise i operatōe. opera? aūt pricipalius p ficit potētiā. ꝙ si eēt potēa sīn eēna adhuc eā pficer3. eēntiā aūt nūq̄ꝫ si eēt sine potēa. S3 tenētes op tho. ꝙ poe sit acca eēne pn̄t are ɔ illud nullū accn̄s pficit aliud accn̄s. s solū sbā l3 unū pri9 insit q̄ꝫ aliud p3 4.? mecc. nō eni accn̄s accit accn̄ti. n̄ ꝙ ābo eidē accidūt. si g potēa ē accn̄s eēne si eēt sn̄ eēna nūq̄ꝫ poss3 recipe

btitudinē.eēnᵃ āt posſȝ r̄cipe ſiñ pō ꝗ ē utuſqȝ accñtl receptiua? ẜn? mi.quā ſuppōit ē fl'a.dato ꝗ eſſȝ ꝟa ma.ē fl'a.pȝ p auic.ȝ? meᶜᶜ.uelox⁹& tard ſūt paſſiōes motus curuū & re ctū paſſiōes linee. ꝗ ec/ illa ma.ſit fl'a ꝓbat̄ rōe qcq̄d p ſe z? m? ɔueīt alicui ē accñs ei⁹.nā iſto m? ponit̄ ſb iectū in diffinitōe ꝑdicati tāꝙ addi tū.ƀ mlta ſūt acciᵃ q̄ p ſe z? m? in ſūt accñtib⁹ & ñ ſbe.pȝ d' oīb⁹ paſ ſionib⁹ ſciaꝝ mathematicaꝝ q̄ꝝ nul la ē d' ſba aliq̄ tāꝙ d' p̄ ſbo. Cū ꝓbat̄ p phȝ.ȝ? meᶜᶜ.d? ꝗ ſi phs ꝑci ſe itelligat ꝗ iō unū accñs acciᵗ alt̄ ꝗ ābo accidūt ȝ?.ſeqt̄ ꝗ ita albedo inſit ſupficiei ſic̄ ſupficiēs albdini qd' ē oīno flȝ.debȝ ĝ itelligi d' accñ tib⁹ ſepatl & ſic exēplificat & ñ d' accñtibꝫ ſbordiatl q̄ꝝ unū ē rō reci piēdi altȝ. Ad arᵗᵃ ad priᵐ ma. posſȝ ɔcedi d' pfcōibꝫ eiuſdem ordis ñ āt ɔpan? pfectibile pfectōe altius ordis ad actū priᵐ.& itelligo ħ p p fectōes alt̄⁹ ordis actū priᵐ & actū zᵐ & ſic iferē? ñ ſeqt̄ ñ ꝗ eēᵃ hēat aliꝙ pfctōeȝ ƀ nobiliſſima int̄ actus ſecūdos. Ad zᵐ d? ꝗ ſi potentia posſȝ p ſe eē posſȝ pfici p opatōeȝ & eēnᵃ ñ ñ p potētiā.und' arᵐ bene ɔcludit ɔ̄ eos q̄ dñt potētiā eē real'r aliud ab eēnᵃ.e? āt d? id' ral'r eē eſſē tiā & potētiā. Ad ȝᵐ d? ꝗ ñ ē in ɔueniēs ɔcedr̄ nāȝ itellcūalē btifica ri p accñs h? ē ñ p̄ & immediate lo quē? de prioriʳᵉ ƀᵐ rōeȝ lȝ ſit iɔueī ens dicere ꝗ btificāt̄ p accñs loquē?

d' accidente reali?

Tꝫ btitu? ɔſiſtāt i actu fru itiōis.uidet̄ ꝗ ñ.ꝗ btitudo diſtigᵗ btm̄ a ñ btō.fruitio ñ diſtigᵗ.ꝗ ɔpeᵗ uiatori.ĝ etc̄ p̄ nō hñs caritatē ñ pōt eē btūs.ꝗ ip ſa ſola diuidit īter filios reĝ & filios ꝑditōis xꝟ? d' t̄.c.xix. ƀ ñ hñs cari tatē ſi uideat nude diuiāȝ eēntiā ꝑt ea frui.ĝ etc̄. ɔ̄ p̄ d' docťna xp̄ia na ſūma merces eſt ut eo ꝑfruamur?

Ad.q. iſtā ſūt due ɔclōes.prima ꝗ in ſolo actu q̄ ē fruitō ɔſiſtit bti tu? ſimʳ nāe intellcūal'.zᵃ ē i q̄ frui tiōe.ꝗ ñ in oī. priᵃ oñdit̄ diuiſie ſic in gener̄ ñ ē ñ duplex act⁹ uolūta tis.ſ.uelle & nolle.uelle aūt duplex aut ꝑ boᵐ uoliti aut ꝑ boᵐ uolen tis? pri⁹ uelle dicit̄ amor amiciᶜ.zᵐ amor ɔcupiᶜ.ſolū priᵐ ē frui.ꝗ eſt amor īherer̄ ꝑ ſe.ſ.amatū. ꝑmiſ ſa diuiſiōe oñ? ɔclōeȝ pricipalē non includē? nᶜ excludē? paſſiōes d' q̄b⁹ poſtea q̄ret̄.ƀ tm̄ d' iſtl actibꝫ uolun tatl ħ loq̄n? pȝ ꝗ btitu? ñ pōt ɔſiſte re i aliq̄ nolle.ꝗ nolle hȝ p p ſe obo malū qd' ñ pōt eē obm btifiᵐ. ꝗ ac tus btific⁹ ē rſpcū ultimi fis q̄ ñ ha bet̄ ñ ꝟtute alic⁹ act⁹ uolūtatl prio ris.nolle āt pȝ ꝗ ñ ē prim⁹ actus re ſpcū fis ultimi imo nᶜ ſimpl'r prim⁹ int̄ act⁹ uolūtatl.ꝗ ul' ñ hēt̄ l' nūꝙ intelligit̄ ñ ꝟtute alic⁹ uelle ƀᵐ anƀ. ȝ? d' caſu dial.nullus deſerit iuſtici am ñ uolē? aliud qd' ñ ſtat cū iuſtiᵃ & exēplificat d' auaro nūmo & paᶜ So? btitu? ñ ſtat in actu ɔcupiſcētie

ꝙ lȝ͗ ille possit eē bo⁹ si sit debite cir
cūstātiōat⁹.tñ ex rōe sui l̓ ex obo.s:
deo ñ ē bon⁹. ꝙ pōt eē imoderatus
pȝ.83.q.q.30 puersitas ē i utē⁰ fru
ēdis.act⁹ āt ami^c r̄spcū dei ex ratōe
sui.& obi ē bon⁹ saltē ꝙ ñ pōt esse
imoderat⁹ excedē⁰.ꝭ forte deficien⁰
p̄ act⁹ ɔcupi^c ñ ē n^c p̄t eē prim⁹
act⁹ uolūtatis respcū fis.ꝙ ɔsupisce
re ē i uirtute alic⁹ act⁹ ami^c.ñ eni cō
cupisco huic bo^m ñ ꝙ amo hūc cui
ɔcupisco. p̄ act⁹ ami^c tēdit i obȝ
ut ē i se bo^m.act⁹ āt ɔcupi^c tēdit in
obȝ ut bo^m m̄.ꝭ nobili⁹ ē obm in se
ꝙ̄ ut in aliq̊ alio hito.ḡ etc̄. 2^a cō
clusio pȝ.ꝙ uiator pōt frui deo.ꝙ
amore iherere sibi ꝓpt se. si dicas
ñ amor ꝭ desiderio.h⁰ flȝ ē.ꝙ si de⁹
ñ sit hit⁹ ab amāte iō possit desidera
ri ut hñd⁹.tñ ñ possū desiderare ali
qd bonū hēri a deo qd ñ hȝ.ꝭ tātū
ɔplacet m̄ infinitas & bōitas ei⁹ cui
uolo acceptā⁰ & ɔplacē⁰ inēē oē bo
nū qd sibi iē. ꝓbat̄ etiā ꝙ ϑtus
ɔsistit i fruē⁰ fruēdis. Sȝ hī ē unū
dubiū quō distiguat̄ fruitō beatifica
a ñ btifica.uidet̄ ꝙ ñ spē.ꝙ qñ p se
cāe sufficiētes sūt eiusdē spēi effect⁹
sil̓r sūt eiusdē spēi sic i propōito ea
dē uolūtas ead caritas & idem obm
fruibile & sb ead rōe ex pte obi ꝭ^m
h⁰.ḡ uidet̄ ꝙ ñ differāt ñ ꝭ^m magis
& min⁹ i ead spē. Et tūc seqt̄ ꝙ
uiator ē btūs lȝ ñ tm̄ ꝙ̄^m ɔphēsor.
Rꝫ⁰ d⁰ ꝙ bti⁰ sigficat fruitōeȝ in
ḡdu detiato & illū ḡdū ñ hȝ uiator
n^c ꝭ^m magi n^c ꝭ^m min⁹.ꝭ sic habent

illū diuersi ɔphensores.iō un⁹ eoꝝ ē
beatōr altero Aliter pōt dici & ꝓ
babili⁹.ꝙ fruitio btifica & nō btifi
ca differūt spē seip̄is forā^r.ꝭ a cāis
differt cā^r. ad ar^{ta} ad pri^m d⁰ ꝙ
fruitō i patria ē i aliq̊ gradu detiato
ꝭ^m q̄ȝ ḡdū uiator ñ pōt frui. Ad
2^m d⁰ ꝙ hit⁹ ñ ē q̊ hñs simpl̓r pōt
elicer̄ actū.ꝭ pōita pñtia obi uolun
tas pōt i aliq̄ȝ actū circa obȝ & ille
act⁹ ē sr̄nāl̓ ex obo & pñ^a obi.ꝭ nō
ex aliq̊ in potē^a elicite.n^c tñ illa frui
tio ē btifica.ꝙ ñ ē tāta ꝙ̄ta ē nata
haberi a tl̓i uoluntate circa obm sic
oñsū.maior eni hēt̄ si caritas inesset
ꝙ p eā aliq̊^m⁰ intēdit̄ act⁹.

Trꝫ bti uideāt penas dāna
toꝝ.uidet̄ ꝙ ñ.ꝙ rō ɔḡscē
di huiusmōi pēas l̓ eēt eēn^a
diuina ul̓ ꝓprietas re^{ua}. nō eēn^a. ꝙ
illa ē idistīcta ad oēs cātas.nō ꝓprie
tas:ꝙ tc̄ rō ɔḡscēdi nō eēt cōis ib⁹
primis n^c respcūs extra pōt eē ratō
ɔḡscēdi. p̄ nihil uidet̄ a creata in
deo ñ qd hȝ ideā i deo.ꝭ pēa cū sit
priuatio ñ hȝ ideā i deo: ḡ etc̄. p̄
si bti uiderēt penas dānatoꝝ. aut ui
derēt ut nolitū aut ut uolitum.nō p̊
ꝙ tūc existētes bti haberēt tristitiam
n^c 2⁰.ꝙ tūc uiderēt pctā eoꝝ & tc̄
si uellēt penas essēt crudeles & sic
bti eēnt iiusti ɔ̄ gregori⁹ i dial̓o ꝙ
bti uideāt penas dānatoꝝ. In ista
q.sūt.3.uidē^a.pri^m si bti uideāt in
ϑbo pēas dānatoꝝ.2⁰ utꝝ pene dā
natoꝝ habeat ideā i deo.3⁰ quō uolū
tas se habeat ad istas penas dānatoꝝ

Quātū ad primū d° ꝙ sic.ratō est ista quādocūqȝ aliqua cā est illi^ta ad p̄les effcūs ex pfectōe sua actia ex se determiat̄ ad qdcūqȝ illoꝶ determi natōe excludente ɔdictoria.sic ꝟtus actia sol' ē idifferēs ad pducend' dis perata licet nō sit idifferēs ad cōtra dictoria.ſ esse^a diuia ē cā illi^ta p̄di cto m°.ḡ d' se determiat̄ ad oīa illa & p ɔn̄s ē ratō cognoscēdi omē relu cens in essē^a diuia.ḡ bti p essentiā di uinā sic̄ p ppriā rōnē cognoscēdi co gnoscūt penas dānatoꝶ. Quātum ad z^m dico ſ^m aug⁹.ix d'.t.c.p̄.que dā ē cognitio p speciē & quedā per priuationē.cognitio q̄ fit per spēm sil'is ē rei quā nouit. cognitio p pri uatōem non fit p sil'itudinē.ſ p con trariū. ꝙ priuatio cognoscit̄ p ha bitū.7° me^cc&.ix.duplex aūt est pe na dānatoꝶ.s.pena dāni & pena sen s⁹.pena dāni nō ē nisi carētia debiti & tristitia quā hn̄t d' illa pena dam ni & ec'l tristi^a quā habēt d' culpa in q̄tū ē cā carentie illi⁹ debiti.ḡ i dā natis est duplex tristi^a.Ista ḡ pena in q̄^m ē carētia nō hȝ ideā i deo.ꝙ ni hil ē.ḡ nō cognoscit̄ in deo p spēm ſ p priuatōnē.ꝙ nō imitat̄ diuinam eēntiā ſ^m aliq̄ȝ gradū.si āt loq̄mur d' tristi^a q̄ ē in illis positie.d° ꝙ cuȝ sint positia ɔḡscūt̄ p spēȝ q̄tū ad ȝ^m d°.ꝙ n̄ uideo n^c scio quō deus n^c bāti gaudeāt ul' cōsolent̄ d' penis damnatoꝶ. unde Isaie p̄.deus dicit heu consolabor d' hostib⁹ meis quasi dolendo dicit heu.ꝙ deus ē cui pro priū ē misereri semp & parcere nec letat̄ in pditōne morientiū.und' non ordinat aliquos ad penas n̄ quadā ra tione necessitatꝭ nō ꝙ nō possit alit̄ ordinare.ſ saluo ordine iustitie aliq̄ nccītas ē. ꝙ ordinari debet culpa sub pena. Sciend' tn̄ ꝙ aliter debȝ gaudere iudex d' pena iuste inflicta q̄ alius cui⁹ nō interest.und' deus ac ceptat penam dānatoꝶ ꝙ iusta ē & fit in uindictā offense iudicis.& eius interest maiorē habēre complacētiam i infligēdo iuste penā q̄ bti debeāt habēre.bāti eni min⁹ debēt habēr cō placentiā eo ꝙ ad eos non pertinet uindicta imo si placeret deo uellent eoꝶ liberatiōeȝ ul' saltem nō displice ret eis libera°.unde deus acceptat illud qd' in se iustū est.ſ bāti accep tant illud pro q̄to est ordinatum & inflictum a deo. Ad argumēta ad primū dico ꝙ essentia diuina est rō cognoscendi penas damnatoꝶ.& cū dicis ꝙ hec ē indistincta etc̄.dico ꝙ uerū est in determinatione materie q̄ est imperfectiōis & potentialitatꝭ q̄ dicit̄ indeterminatō contradictionis quō materia est indetermiata ad for mas & gen⁹ ad species.ſ illa ideter minatio est potentie actiue & h̄ est sufficiens ratio causandi & coḡscen di. Ad z^m dico ꝙ pena inq̄tū est priuatio nō cognoscit̄ positiue per ideam.ſ per priuationē. Ad ȝ^m dico ꝙ bāti uolūt penas damnatoꝶ

non p̊ & p se.ꝭ iō uolūt ꝙ uolūt q̄c
q̊d uidēt uelle deū.n̄ seqꝰ.g̊ crudeles
ꝙ nō uolūt illas absolute & simplr.
ꝭ ꝭm q̊d tātū.nec ꝓꝑ h° tristanꝰ.ꝭ
uultu diuino faciantꝰ.

70 Tꝝ btitu° oīm coporꝝ sit
equalꝰ.uideꝰ ꝙ sic. ꝙ ipas
sibilitas erit una btitu°. ꝭ
illa nō recipit magī & min⁹.ꝙ nō est
n̄ carētia passiōis. p̄ dos sbtilita
tis ē btitu°.ista aūt ē equalꝰ in oībus
corporibꝫ btis.ꝙ oē corp⁹ gloriosū
p eā pōt eē cū oī corpe nō glorioso.
ō z^a ad coꝝ. alia ē claritas solis
alia lune & stella differt a stella ī cla
ritate. Ad istā.q.d° ꝙ si dotes il
le sūt qualitates positie corpm erit
īequalitas btitudis ꝭm īeq̄litatē bti
tudis aīaꝝ ex qb⁹ redundant dotes
corpis gloriosi.si aūt dotes ille non
sint q̄litates positie tūc q̄libꝫ erit ꝓ
portōnabilꝰ tali corpi cū tꝰi btitudie
aie.& tūc erit eq̄litas ꝭm ꝓportōeꝫ
lꝫ sit īeq̄litas glꝰie ī corporib⁹.dꝰ clā
ritate aūt nō ē dubiū q̄n sit inequali
tas ꝭm aplꝰm.ꝭ ipassibilitas & subti
litas ut dicūt ordinē ad q̊sdā actus q̄
a deo cāntꝰ nō ē ī eis īequalitas.ꝭ eq̄
litas in oīb⁹ q̄tū ad istas duas dotes
ꝭ alie due.s. claritas & agibilitas u°
m° sūt inequales alio m° non. Ad
ar^ta ꝓ utraqꝫ pte pꝫ solu°.ꝙ proce
dunt ꝭm diuersas uias.

71 Tꝝ btitudo oīm btōrūꝫ sit
equalꝰ.uideꝰ ꝙ sic. saluator
ī euāgelio.Mat.xx.redde si
gulis singlꝰos denarios.& h° intelligi
tur n̄ tm̄ extēsiue. ꝭ intēsie. p̄ oti
nō possūt inequalꝰr uidere deū.g̊ nec
inequalꝰr frui.an̄s ꝓbatꝰ p aug^m.83.
q.q.33.quisq̄s falliꝰ q̄n intelligit rē
alꝰr q̄ ē.& talis nō intelligit.cum g̊
beati intelligant & uideant deū sic ē
unus nō uidebit eū clari⁹ alio.g̊ nec
delectabili⁹ n^c clari⁹ fruetꝰ. Prete
rea aug.sup Io.omlꝰ.vi.oīm beatorū
erit par gaudiū.g̊ beatitu°. ꝙ equa
lem operatōem sequiꝰ equalꝰ dilecta°.

Cōtra Io.14.in domo patris mei
mā̄siones multe sūt. Itē in p̄s. red
de unicuiq̄ ꝭm opa sua.ꝭ opa sūt in
equalia.g̊ etc̄. In ista.q.sūt 3. ui
denda.primū est quō inequalitas stat
cū btitudine in eadꝰ spē. z^m est unde
ista inequalitas btitudis causeꝰ.3^m ē
de equalitate boni comodi an aliqūis
equaliter uelit btitudinē suā & beati
tudinē uirginis marie.& plus gaude
at de beatitudie uirgis q̄ sue ulꝰ eq̄lꝰr
de utraqꝫ. q̄tū ad primū uideꝰ ꝙ
inequalitas non possit stare cū beati
tudine.ꝙ beātudo ē ad maximā per
fectionem possibilē in specie eo ꝙ
includit quietatōeꝫ appetit⁹ natura
lis & talis in eadem specie est equalis
in omibus ad suām perfectionē.g̊ eq̄
li beatitudine quietaꝰ. p̄ appetit⁹
naturalis uideꝰ rectus.ꝙ est a deo.g̊
appetitus liber eligens conformiter
ꝭm rectā rationē illi appetitui erit
rectus.ꝭ appetitus naturalꝰ est ad
omnem perfectionē possibilē in spē

ḡ & appetitus liber. & sic beatitudo cuiuslibet appetitus erit equalis. Ad 2m dico q non oportet q appetitus nāl habeat omnem perfectionē cui9 ē capax. ꝗ sic omne sūme graue habet iclinationē ad centrū sūme deorsū. tamē nō omne graue est in centro. sufficit ḡ ad naturalem appetitū ut quietetur ꝗm q res illa habet inclinationem a suo principio intrinseco ul extrinseco. & sic illa que sunt magis grauia quietenē magis deorsū & minus grauia minus deorsum. unde sufficit minus graui q quieteē i superficie terre. sic appetitui naturali in homine sufficit q quieteē in ordine ad rationem & uoluntatem sicut qetaē quelibet pars uniuersi in compatione ad appetitū naturalem nature

Dico ḡ ad propositū q deus in quantum est principiū beatitudinis beatorum non oportet q equaliter det isti appetitui sic isti. ꝗ sufficit q habeat ꝗm q competit ei a principio intrinseco ꝗm rectam rationem & libertatem uoluntātis & ꝗm iustitiam dei rectificantis ꝗm maiora merita ul demerita. & sic nulla est repugnantia si est inequalitas in beatitudine. q requirit ibi iustitiā meritorum ubi non est equalitas. Ad primum in oppositum dico q non omis appetitus naturalis uel sensitiu9 quietabitur ꝗm q est aptus natus quietari. ita q quieteē tanta perfectione q̄ta ē capax. h9 āt tm̄ couenit appetitui naturali anime christi. ꝗ appetit9 totalis quietaē ꝗm q erit cōsonū ratōi & uolūtati. ut oīs appetit9 qeteē in rspcū ad illā cāz q̄ qetat n̄ ꝗm capacitatē ei9 Ad 2m d9 q si appetit9 liber cōcordat appetitui nāli & rgle uolūtatis diuie ut n̄ sit diffoīs ab appetitu superiori tūc appetit9 liber est rectus. unde conformatio appetitus liberi ad inferiorē. s. naturalē facit eum rectū ꝗm quid. ꝗ cōformatō ad supiorē appetitū dei. s. facit eum rcm̄ simr. de9 āt ult aliq̄z hrē n̄ ꝗm q meruit & ꝗm dispōnem meritorū tal āt uolūtas. s. btibn̄ hz priaz regulā ut nō sit difformis a superiori. s. uolūte diuia. & iō nc actu elicito ult hēr maiorē glaz. ꝗ tm̄ ꝗm dispōz meritoꝝ & opm. q̄m ad zm d9 q ista ieq̄litas pt puenir a tbꝰ. l a pri9 actiuo l pri9 passio l ex pte obi si n̄ st ab aliq̄ illoꝝ. pm pt sic oñdi q istud prim actū pt eē l illud qd ē obz eē l aliqd intriseꝗ. p9 n̄ ē ieq̄litas: q iq̄m est obz i se n̄ ieq̄lr rspir potēti az. ḡ oz poneē q sit ieq̄litas iq̄m h9i agit. & sic ieq̄lr aget. nō āt iq̄m uult ageē ieq̄lr solū. ꝗ iq̄tū ult ꝗm iustitiā i orne ad merita pcedēa. unde si q̄raē q̄re dat pl9 uni q̄ alti n̄ ē ibi q̄ re n̄ uolūtas dei in orne ad merita. q aliq̄ rō ē ex pte poe rcepue. zm pt oñdi. nā pō paua q̄dā ē abtra q̄dā dispōita ex pte potēe abte n̄ ē ieq̄litas q omnis talis potētia nuda ab omni dispositione est ad sūmā perfectiōez

possibile i ea recipi i q̄cūq; supficie ē cuiuslib; pfectissimi corpis potē^a potē^a āt dispōita ē q̄dā ieq̄litas bti tudis. ſ dispō nō ē i btitudie. ſ ē tm̄ puia q̄ n^c manet i passo n^c i agente. 3^m pōt sic oñdi q nō sit ieq̄litas ex pte obi. q ē unū ifinitū qd nō est inequale. s. deus nō enim dele^o q̄cūq; ē optia ñ q̄ ē circa opti^m loquēdo d dele^nc sēsitia p3 4.º ethi. ipossibile ē ḡ btificabile sim^r o^m aliq̄d ul ultiā3 btitudinē eē ñ simpl'r sit infinitū & ens sūmū. nō ḡ btificat aliqs inferior in supiorē & ille i alio supior. ſ tm̄ q̄etat i obo infinito. ob3 aūt poten^c imat'ial nō ē ōctū ad aliq̄ d'tiatam nā3. ḡ reqrit aliqd obm eē i sūma p fectōe ad aliud si nō eēt infinitū non eēt sufficiēs q̄tū poss3 potē^a susci pere. Ad ar^ta ad pri^m d.^o q auc toritas cōiter expōit d eq̄litate ex te^na. q premiū erit eternū & h.^o sig ficat denari9 circl'aris q̄ repñtat ui te eternitatē ubi nō ē pri^m neq; finis ſ al'r d.^o q ſ^m vitatem denarius ille erit eēn^a diuiā q̄ equal'r erit oba oī bus & dabit cuilib3. q erit btificū oīm btorum. Ad z^m d.^o q bti ñ eq̄l'r uidebūt deū. & cū pbas q nl'l9 fallit itl'lige.^o rē sic ē. d.^o q auctoritates trū cate sūt supplēde ſ^m doctnā Arm. in elēchis. aduerbiū eni facit orōe3 trū catā ñ habeat aliqd d'tiatm̄. sic in p pōito null9 pōt itelligere rē al'r q̄ sit ē trūcata & ē aphi^ca. q h.^o aduerbiū al'r ē ipsēm ñ seq̄t aliqd vbū & si

fugat sibi vbū eēndi & tūc ē sensus itellcūs itelligēs rē eē al'r q̄ ē & tūc ē distiguēda l' ſ^m rē ul ſ^m logicū. si ſ^m rē distiguēdū est d' ali^te q̄ pōt eē duplex ul ex pte itellcūs ul ex pte obi. p m.^o ē fl'a. q ul'r null9 itelligit rē sic ē. m'lti eni sūt modi itelligendi q̄ repugnt rei q̄tū ad eē. z.^o m.^o ē ue ra & sic itelligit aug. & tc q̄ itelli^e rē al'r q̄ ē fallit si nō itelligit rē ip sam & sic null9 fruct9 hēt ex aucto ri^te ista. ſ^m logicū vo ē sic distiguē^a q aduerbiū aliter pōt d'tiar ul uer bū itelligēdi ul vbū eēndi qd notat odictōe3 obi cogti. p m.^o ppō ē fl'a q oīs hō itelligit rē al'r q̄ sit. q itel lectio ē accñs & res itellecta q̄nq; est sba. Ad 3^m d.^o q nō erit oīm par bonum comodi. nullo eni m.^o erit par gaudiū itensie. ſ tm̄ extensie. q i h.^o erit par gaudiū. q q̄libet gaudebit d q̄libet & d oibus d qbus ali9 gaude bit. ſ nō pari affcū. ſ extēsie d q̄li bet. q q̄libet uult qd ali9 uult.

Trum beatitu.^o possit haberi a nob ex puris nālib. uide tur q sic. q nā nō priuatur necessariis. q nā nō dedisset aialibus vtutē motiuā ñ eis dediss3 organa. ſ hō ē ens pfectissimū i nā. ḡ nā nō pri uauit eū necessariis. ſ int' oia hōi ne cessaria ē btitu.^o ḡ etc. Cōfirmat sensus eni nō ordinat ad maiorē per fectionē q̄ possit acquirere ex puris nālib9. ḡ n^c itellect9 ordiat ad aliq̄ pfcōe3 quā ñ possit ex puris nālibus

acq̄rere.ɔ̄ña ꝓbaꝉ. ꝗ intellectus ex
cedit ip̄ꝫ ſēſū & hō ē pfcōr in nā q̄
aliq̄ bruta.ḡ etc̄. ꝑ oi poteᶜ paſſi
ue nāli corrn̄det aliqđ actm̄ i nā aliās
illa poteᵃ eēt fruſtra i nā ſi p nihil in
nā poſſet reduci ad actū.ſ; potentia
iſta ad btitudinē ē nāl i aliq̄ cāta.ꝗ
i chriſto.ḡ p aliq̄d i nā poſit reduci
ad actū. ꝑ oē acc n̄s ē ipfectius nā
intellectuali.ḡ pōt btualr ɔtineri in
ip̄a.ɔ̄ña ꝓbaꝉ.ꝗ pfcō inferior pōt
ɔtineri btualr in pfectōe ſupiori.&
bti⁹ ē accn̄s. ɔ̄ Ro.vi⁹.grā dei ui
ta eterna.ḡ nō a nā ꝶ⁹ cōit teneꝉ
ɔcl'o neᵘᵃ & q̄dā doctor aſſig̃t ad h⁹
tl'eꝫ rōe.ɔ ɔgtū ē i ɔḡſcēte p modum
ɔḡſcētl.ſi ḡ mod⁹ eēndi rei ɔgte ex
cedat moᵐ nāe ɔḡſcētl ncc̄e ē ɔgtio
nē illā eē extra nāꝫ ɔḡſcentl.ſ; mod⁹
eēndi diuīe eēnᶜ eſt ip̄ꝫ eē q̄ n̄ ē alic⁹
cāte.ḡ ɔgtō illi⁹ diuīe eēnᶜ excedit
moᵐ ɔḡtōis nr̄e.ſi ḡ tal ɔḡ⁹ ɔueni
at hōi h̄ erit ſupnāl. Ali⁹ doctor
aſſig̃t aliā rōeꝫ tl'eꝫ.illud obꝫ n̄ pōt
ɔḡſci ā coḡſcēte qđ nō poteſt eſſe in
eo p mođ ɔḡſcēdi q̄ ɔuenit cogtōi
cāte.ſ; obꝫ diuinū nō couenit itelle
ctui cāto.ꝗ mo⁹ ɔḡſcēdi nāe ē p in
formatōeꝫ obi ul p ſpēꝫ.eēnᵃ āt di
uina nō pōt ɔḡſci p ſpēꝫ iformāteꝫ
nr̄m intellcm̄.ḡ etc̄. Item z⁹ facit
tl'eꝫ rōem.obm ɔḡſcibile a q̄cūq; btu
te finita req̄rit deꝉiatam q̄titatē &
btutē. unđ ph̄s đ ſēſu & ſēſato mi
nima ps milii fallit uiſū.ſ; eēnᵃ diui
na nō hꝫ deꝉiatā q̄titatē btutl pro
portōnatā itellectui cāto. ꝗ magi eſt

ꝓportōnata ſēſui mīmā pars milii q̄
eēnᵃ nr̄o itellectui.ꝗ ps milii non di
ſtat i infinitū a uiſu ſic̄ diſtat diuina
eēnᵃ ab itellcū.ḡ etc̄. q̄cq̄d ſit de
ɔcl'oe in ſe rōes tn̄ nō ualent.unđ ad
primā qn̄ dicit ꝗ mo⁹ eēndi rei coḡ
te nō excedit moᵐ nāe ɔḡſcentl con
cedit.ſ; illud ḡ eſt mirabile.oꝫ eni ha
bere artē libri prioꝝ ad reducēđ p
poſitōes ei⁹ ad ſilogiſmū.ꝗ n̄ eſt ibi
aliq̄ ɔ̄ña.nulla eni cogtio ē ſup moᵐ
coḡſcentl.nec ꝑꝑ h⁹ ſeq̄t ꝗ cognitō
coḡſcentl ſit ifra moᵐ obi cogti ali
as nulla coḡ⁹ nāl eēt alic⁹ rei cogte
q̄ ſit ſup nāꝫ coḡſcētl.h⁹ āt ē flꝫ.ꝗ
ſic āgl's iferior n̄ coḡſceret ſupiorē
d' ḡ ꝗ int potētiā ɔgtiaꝫ & obꝫ
cōgtū n̄ oꝫ eē eq̄litatē.ſ; tm̄ ꝓporto
nem & ita eſt ieq̄litas.ꝓportō eni in
ter maxie diſſilia iuenit ſic̄ int māꝫ
& formā actiuuꝫ & paſſiuū nᶜ eſt p
portio iſta obi cogti & itellcūs q̄ti
tatia ut dupla ul tpla.ſ; eſt ꝓportō
btutl & pfectōis ita ꝗ unū ſit actm̄
& aliud paſſiuū ul pō itellectiua ſit
priᵐ opatm̄ & obꝫ cogtū ſit tmin⁹
opatōis. d⁹ ḡ ad ꝓpoᵐ ꝗ oē ens
cātū eſt finitū q̄tūcūq; pxiᵐ deo.&
de⁹ eſt finit⁹.& tn̄ oē ens ad finē hꝫ
ꝓportōeꝫ imediatā ad fieꝫ cū oībus
mediis.& lꝫ diſtet fis i infinitū tn̄ p
opatōnē ꝓportōnāt ei ea q̄ ſūt ad fi
nem n̄ ſic diſtāᵃ i infinitū m⁹ q̄tiᵘ⁹
forᵃ eni arguēdi p̄dicta nō ē bona.
Ad arᵐ alti⁹ doctoris d⁹ ꝗ ſeip̄ꝫ
deſtruit ſ;ᵐ cēꝫ op̄.oīs eiꝫ op̄.hꝫ ne
gaꝉ maiorē l mi. nā ſ;ᵐ negātes ſpēs

ma. ē fl'a & mi. negā a 𝔰m ponentes
spēs: accepit ei3 ꝑ miori ꝙ eēn a diui
na ñ pōt ꝯgsci p spē3 īformātē itel
lectū nrm. ꝙ eēn a diuia ē ip3 eē. spe
cies aūt ñ ē ip3 eē. ḡ ñ pōt īformar
itellcm nrm. Rꝰ & arꝰ sic. iste mo
dus arguēdi nihil ual3. ꝙ si ualeret
sba ē sba. 𝔰 spēs nō ē sba. ḡ nō itelli
giṫ p spē3 iformātē itellectū: Ad
zm arm illiꝰ doctoris dꝰ ꝙ ꝟbā sūt me
thafo ca q̃titas h3 eē sēsibile. 𝔰 hꝰ ñ
ē ita. nā itellcūs i obo ñ reqrit ñ q̃
titatē ꝟtutꝭ & iō fl'3 ē qd' diciṫ. s.
ꝙ pfectio l' q̃titas ꝟtutꝭ q̄ ē i obo ul'
ī diuia eēn a ē ipportōnabil' itellectui
nr̄o. imo oīs pfcō ꝟtutꝭ i obo siue sit
fita siue ifita ē pportōnabil' isto ge
nere pportionis. s. intelligibilitatis.
Ad ꝓbatōe3 dꝰ ꝙ illa ps ē ippōr
tionata uisui m'lto magi q̃ eēn a diui
na itellectui nr̄o. ad pbationē cū di e
ꝙ itellcūs distat ī infinitū ab essentia
diuia & aliud ñ. dꝰ ꝙ petis qd' debes
pbare: Ad. q. dꝰ teneꝰ duas ꝯclo
nes. pri a ē ista. ꝙ nā pura cāṫe ē suf
ficiēs pri m passi m ad recipiēd' in se
btitudinē ñ āt aliqs hitꝰ ē cā l' rō re
ceptia illiꝰ btitudis. 𝔰 rceptm pxi m
ē ipa nā absq; aliq̄ superaddito. 𝔰 si aliqs
hitꝰ addaṫ ille ñ erit capax actꝰ. ꝙ
hitꝰ sūt cāti ex actibꝰ & hꝰ ē ꝟm tā
d' hitibꝰ acqsitꝭ q̃ d' ifusis. Itē oē
susceptim alicꝰ pfectōis ordiaṫ max e
ad maxia3. 𝔰 itellcūs ordiaṫ ad uisio
nē sic ad ꝯgtōe3 ituitia3 & ñ tm ab
stractiuā. ḡ maxie ordinaṫ ad pfcissi
mā uisionē diuie eēn e. S3 dices ꝙ

ille hitꝰ reqriṫ ut pote a sit rceptiuā
btitudis i rōe pfctiui sic ad hꝰ ꝙ al
bedo rcipiaṫ i cor e reqriṫ supficies
me a. Rꝰ si ꝟm eēt istud tc̄ seqreṫ
ꝙ ille hitꝰ uideret dū sic si sficies
ē alba. ꝙ ē rō susceptia albedis. sic ḡ
aīa eēt susceptiua btitudis p accñs
& hitꝰ p se sic sficies p se ē susce
ptiua albedis. dꝰ ḡ ꝙ nihil addiṫ nāe
nr̄e ad hꝰ ꝙ sit btitudis susceptiua l'
si hitꝰ addiṫ ñ ē cā suscipiēdi illum
actū. z a ꝯclō ē ista. illa nā ñ ē suf
ficient actiua ad actū btitudis. rō est
ꝙ nō h3 i se dēū fora r 𝔰m ꝓpriā rō3
q̄ ē ob3 btificū eiꝰ n c ecꝭ h3 ip3 emi
nenṫ. ḡ nā ñ ē p se sufficiēs cā uisiōis
btē. ꝙ ñ h3 i se cā3 actiuā fora r bti
tudis. ex puris tñ nālibꝫ ē btificabil'
pa nc ut dictū ē. Ex hꝰ seqṫ q̄ddā
correlariū. s. ꝙ nullū nāle ē priꝰ opi
bus in q̄bꝰ ꝯsistit btituꝰ. n c ē ibi po
nend' & si pōiṫ ibi aliqd priꝰ opibꝰ
ñ tñ erit ꝑp rōe3 receptiuā. 𝔰 sola nā
ē prior opatōe btitudis. Ad ar ta
ad pri m qñ diciṫ ꝙ nā ñ dedisl3 aīa
libꝫ ꝟtutē motiuā. ꝯceꝰ. ñ tñ seqṫ ꝑp
hꝰ ꝙ nā stati dederit opatōes ultias
aliud eni ē dar or na & aliud ē dar ul
tias pfectōes. ꝯfirmaꝰ nō ual3. ꝙ
ñ tenet ꝯiectā. ꝙ itellcūs ex pfectōe
suo h3 ꝙ sit i pote a ad tre3 pfectōe3
q̄m ñ pōt acqrer ex puris nālibꝰ. secꝰ
āt ꝙ ē mioris pfctōis oē3 suā pfectō3
pōt ex puris nālibus acqrere. Ad
z m dꝰ ꝙ 𝔰m itellcm phi i nā icludiṫ
dēꝰ & s c ꝓpō pt ꝯcedi si āt itelligaṫ
d' nā ca a ꝓpō ē fl'a. ꝙ nulla potētia

actia cata respōdet i nā ifusioni aie & tñ $\mathfrak{s}^m$ ph̄s corrñdz sibi aliq̄ potēa passia. q₃ ct⁹ ita regl'a ifudit aiām rōnalē sic si duceret ab agente nāli discordat āt ph̄s a nob. q₃ pōit nām icatā ager nār & nccio. nos āt negā⁹ istud & ɔfitemur ip₃ agere libere & contingenter.

Tg btitu° ct ncc^{te} & sūme appetit ab oib⁹. uidet q₃ ñ q₃ igtū appeti ñ pōt. q₃ in uisa possu⁹ diliger iogta neq̄ q₃ aug. z° ct. ci. ct. ult. ult⁹ fis ñ ē no⁹. q₃ ñ oēs sciūt illud ct q̄ sūt ɔrie op. ct ultio fie sūt op. ɔrie. p₃ x° ethi. g ñ appetit ab oib⁹. p dānati nō appetūt btinem. q₃ $\mathfrak{s}^m$ aug. x°. ct t. null⁹ appet illud ct q̄ ctspat. pbāt etiā rōe. q₃ null⁹ appet aliqd ñ sb rōe bōi possibil sibi oñdat. btitu° si oñdat dānat ñ oñdit sb rōe bōi possibilis ipossibil. g ñ appetit ab eis. p si oēs appeterēt btitūdinē ct ncci^{te} g null⁹ i h° aliqd mereret. q₃ nl'l⁹ mereť i eo qđ uitar ñ pōt. nl'l⁹ $\mathfrak{s}^m$ sepōit uitar q₃ ñ appetat btitudinem si ct ncci^{te} appetat. g etc. ɔ aug iz. ct. c. 8. bti oēs uolūt eē ut vitas vitas ct ncci^{te} ē btā. g etc. Itez ibid oēs ārdēti^{me} appetūt btitudinē

Rn° q₃ i uolūtate ul' i pte ite^{ua} est duplex appetit⁹. nāl' & liber eacd eni pō uolūtati ē nāl' & libera. q₃ uolūtas hz appetitū nālē ad actū suuz & hz eē liber aliud a uelle nāli. si g q. q̄rit ct uelle nāli. sic d° q₃ ñ ē aliq̄s act⁹ elicit⁹ a uolūtāte sic n^{c} act⁹ nālis itellect⁹ ē itellger elicitū ab itellectu. tm ē iclia° q̄dā Rō h⁹ ē ista si tal' act⁹ eēt a uolū^{te} elicit⁹ l' ab itellectu ñ lateret nos hēre tlez actū ɔti^{m} & ppetuū. nūc āt $\mathfrak{s}^m$ phm z° poste. ñ expimur i nob hēre talē ac^{m} maxie ct actib⁹ q̄bz sum⁹ dñi. g etc.

p ipossibile ē act⁹ oppōitos eē i eadem potēa. si act⁹ nāl' uolūtati essz elicit⁹ a uolūtate. tūc i uo^{te} possent eē duo act⁹ oppōiti. q₃ uolūtas put ē libera pōt i oppōi^{m} illi⁹ act⁹ nālis g tal' act⁹ ñ ē magi elicit⁹ q̄ iclina° nāl' itellcūs l' uolūtati ul' aliaꝝ reruz & ct isto actu d^{r} apl's q₃ nolū⁹ expoliari. supuestiri. d° q₃ illud uelle nāle uolūtati ē appeter ppriā opōz & sc nihil aliud ē ñ q̄dā nāl' iclia° ad h° q₃ ab alio tiet sic ē appetit⁹ māe rspcū for^{e} ad q̄m hz nālē iclia tōez. & ct isto uelle d° q₃ qlibz uult ct ncci^{te} & ppe° btitudiez. q₃ ip⁹le ē nāz maner sin ista iclatōe. sūe etiā apppe^{t} btitudinē & ult. q₃ hz sūmā icliatōez ad sūmā pfcōez q̄ nata ē pfectibil'. sic sciā maxie appetit $\mathfrak{s}^m$ aristo. p me^{cc}. Rō h⁹ ē ista q̄cqd ctetmiat ad aliqd icliatōe nāli ctetiat necessitate & i sūmo. uolūtas ctetiat ad beatitudinē icliatōe nāli. g ctetminat ct nccitate & i sūmo. p in cui⁹ potestate ñ ē actio i ei⁹ potestate nō est modus agendi. in potestate uoluntatis naturalis non est elicer actum suū. g nec i eius potestate est

mod⁹ agēdi.sic ḡ nccio ag' ita nccio
agit ꝗ̃tū pōt agere Si aūt.q.q̄rat
d' uelle libero.h̄ ē una op̄:q̄ dicit ꝙ
uolūtas de nccitate & sūme uult ul
timū finē ul' btitudiē3: R̄⁹ ad h⁹
ē talis.uolūtas nō pōt nō uelle illud
in q̊ nulla ē rō mali nec aliqs defect⁹
boni.ꝭ i beatitudie nec ē aliqs defcūs
boni nec aliq̄ mali^a si ul'r apphēdat̃
ḡ nccio uolūtas uult btitudinē.tn̄ si
i particl'ari apphēdit̃ beatitu⁹ pōt
uolūtas n̄ uelle.alias rōes q̄re.f. ↄ̄
uidet̃ m̄ ꝙ ista op̄.icludat r̄pugntia3
dicer̃ ꝙ sit nccim uelle beatitudinem
i ul'i & nō i pticl'ari.si eni rō sua ali
qd ualet o3 nccio dicer̃ ꝙ si de ncci
tate uolūtas uult btitudinē in ul'i ꝙ
uelit ecī i pticl'ari cū nulla sit mali^a
n^c defcūs bōi i aliq̄ illa℞. p̄ ul'e
nō icludit aliq̄ bonitatē q̄ nō icludit̃
i pticl'arib⁹.imo impossibile ē ꝙ ul'e
icludat aliq̄ pfcōe3 q̄ nō icludit̃ in
aliq̄ pticl'ari.si g⁹ btitu⁹ ē nccio uo
lita i ul'i ē nccio uo^ta i pticl'ari. p̄
ista nccitas appetēdi l' ē actu elicito
ul' nō.si n̄ cū nō sit n̄ iclina⁹ nat̃e q̄
nō ē aliqd ul'e elicitū ut dictū est &
iclinatō nat̃e sit mag circa btitudi
nē i pticl'ari q̄ i ul'i.ḡ nccitas appe
tēdi btitudinē i pticl'ari erit maior
q̄ in ul'i.si aūt sit nccitas appetēdi
beatitudiē3 i ul'i erit maior nccitas
appetēdi eā in pticl'ari: p̄ si uolo
nccio beatitudinē i ul'i.ḡ itellect⁹ sal
tem ↄgnoscit illā i ul'i.ꝭ quō ḡ possū
nccio uelle beatitudinē & non n̄ i ul'i

cū tn̄ intellect⁹ dicāt eē tm̄ i pticl'a
ri. Ad.q.ḡ dico ꝙ uoluntas uult
actu elicito btitudinē i pticl'ari & in
ul'i & pōt utrūq3 nō uelle ita ꝙ nihil
uult nccio nec in pticulari nec i ul'i
Rō h⁹ ē.ꝙ nccitas i cā priori n̄ pōt
eē a cā p⁹eriori n^c cā iferior nccitat
aliq̄3 effcm̄ cause supioris.si ḡ uolū
tas aliqd nccio uult h⁹ erit a cā su
periori nō tn̄ in rōe instrum̄ti. si ḡ
cā supior idigeat iferiori tanq̄ eis
qb⁹ actō ē nccia ad cā3 supiorē eād'
necessitate detiat inferiores. & sic
uolūtas nccitabit intellectū ad itelli
gendū finē.ꝙ actio intellcūs ē nccia
ad illā uolitō3.si ḡ uolūtas r̄spcū fis
ē nccia.seqt̃ ꝙ oēs act⁹ uolūtatl sint
necessarii r̄spcū fis & sic nihil uel
let libere qd' ē oīno fl'3. S3 h̄ ē unū
dubiū ꝭ^m aug.3⁹ d' li.ar.simpl'r &
nccio nolo misiā.ꝙ n̄ possū ul'le eā.
ḡ sim^r & nccio uolo beatitudinē.ꝙ
nō min⁹ nccio se hab3 uolūtas circa
uelle r̄spcū aliciu⁹ o^ti q̄ circa nolle
r̄spcū sui oppōiti p̄ nulla ē uolun
tas respcū alic⁹ mali n̄ in ꝟtute uoli
tiōis alic⁹ boni.si ḡ nccio nolo mise
riā nccio uolo btitudinē. R̄⁹ neut⁹
biq3 ē nccm n̄ extēdē⁹ nccm ad illud
qd' ē ut in pl'ib⁹.und' nolum⁹ misiā
d' ncci^te actu elicito.ꝙ nō d' ne^re ta
lem actū uolēdi elicit ꝭ libere. Ad
aug: d⁹ ꝙ nō seqt̃ ad nō posse uelle
misiā nō posse nō uelle btitudinem:
ꝙ nolle non ē actus pōitiu⁹. ꝭ sic se
quit̃ non possū uelle miseriā ul' nolle

btitudinē.ğ nō possum odire beatitudinē. Ad arta ad prim d° ꝙ arm uerꝝ ɔcludit dꝰ actu elit°: tūc eni ni hil appetit ñ notū.ß nō est uerū de appetitu qui ē iclina° nāl. Ad zm qd hȝ difficltatē d° ꝙ i dānatl ē appetit⁹ rspcū btitudinis & ille appetit⁹ ē sic frustra i eis iꝙm sūt dānati nō tñ ē frustra i specie.s.nāta hūaa & nā āgeca.und ꝑ ꝙto manēt i dānatl nā ageca ul hua i eis ē appetit⁹ ad suā pfcōȝ.frustra tñ ē i eis. ꝙ ñ ē rspcū toti⁹ spēi.ß rspectu aliqꝝ in ista spē ul illa.nc istud ē icōueniēs ꝙ tal appetit⁹ st frustra i eis.ꝙ hōies orbati ñ attigūt pfcōeȝ q̄ ɔpeteret eis ßm nāȝ humanā & tñ ñ ē iɔueniens appeter eā.d° ğ ꝙ in spē nullus appetit⁹ ē frustra.ß thomas q pōit oēs āglos differr spē hȝ dire ꝙ mlti appetit⁹ i spē sūt frustra. Sȝ quō dānati hñt nolle libꝝ oppom appetitui nāli.ꝝ°dānati sequūr icliationē nālē magl ꝙ affectōeȝ iusti.ꝙ nullaȝ hñt affcōeȝ iusti rfretem.iō imete se quūr appetim & affcōeȝ ɔmodi.und sola icliatōe nāli uolūtas facili⁹ iclia tur & elicit actū suū ꝙ ipā ꝑ aliqȝ hitū iclinet. Ad ȝm d° ꝙ talis fis nō nccio appetit.alr pōt dici ꝙ in appetē° bonū honestū ē meritum. ß appetit⁹ dānatoꝝ ē som ꝑꝑ bom cō modi.iō nccio nullū ē i eis meritū iꝙ tū tñ fis appetit ut bonū honestū sꝑ ē meritori⁹: Ad arm i ɔriū dico ꝙ aug⁹ loquit dꝰ uonc nāli non de actu uolitōis elicito:

Tꝝ btitu° sit rō appetēdi oē qd appetit.ui dꝰ ꝙ sic x° mece.i oi gener cause est unū primū qd ē cā oim alioꝝ q̄ sūt sb illo gener.ß btitu° ē primū appetibile i gener finiū.ğ ē cā & rō quar oīa alia appetāt. ꝑ qcqd appetit ul h° ē ꝑꝑ beatitudieȝ & hēt ꝑpom ul nō & tūc appetit tm ꝑꝑ se.ß h° ē flȝ.ꝙ qd appetit ꝑꝑ se appetitur ꝑꝑ ultimū finē.ß ultim⁹ fis ē btitu° ğ etē. ɔ nl⁹ appet ñ cogtū.ß nl⁹ cognoscit aliqd ꝑꝑ btitudieȝ.ğ nec appet illud ꝑꝑ eā. ꝝ° distiguo de appetitu qdā ē appet⁹ nāl qdā actu elicit⁹.si eiȝ.q.q̄rat dꝰ appetu nāli q nō ē act⁹ elicit⁹ i uote.ꝙ ipa sola natā ē tēdr i btitudinē. iō ille appeti tus ē i ordine ad beatinem.si āt loquamur dꝰ actu elicito.dico ꝙ nō oȝ ꝙ quicquid appetit appetat i ornc ad beatitudinē.ꝙ appeti pōt oppositū & negatie & ɔrie ita ꝙ neutro m° erit in ordine ad beatitudieȝ. ꝙ negatiue ꝑbat.ꝙ possibile ē cogsci aliquid aliud a btitudie in q ē aliqd bonū ñ cogscē° ipaȝ btitudieȝ actu elicito.ğ pōt appeti illud bonū non appetēdo beatitudinem actu elicito. ꝑ si illud bom nō apphēdit in ordine ād btitudieȝ.ğ uolūtās ꝑt illud appetere nō i ordie ad btitudinē.ordo eni appetibiliū ē ßm ordiē ɔgnoscibiliū ꝙ ɔrie ꝑbat. ꝙ hñs fidē credit ꝙ fornicatio est ɔria fini.ꝙ

nec ordiat nec ē ordiabil ad finē uolūtas tn̄ pōt uelle fornicatōez Ad arm prim d9 φ beatitu9 i se ē prim i gener appetibiliū & cā eorꝝ. s ꝑ operan9 ad potētias illud qd ē primuz i gener n̄ ē prim obm potētie. Ad zm qn̄ dicit. φ si aliqd non appetit ꝑ btinem appetit ꝑ se. d9 φ ult ill'd uolūtas ꝑ se neue. i. n̄ ꝑ aliud n̄. s. acu uten9 l rferen9. mlti eni act9 nri sūt idifferētes. nō uult aūt uolūtas ꝑ se cōtrarie qd ptiet ad frui qn̄ uult illud sine oidie ad finē. φ nō ois uolēs uolen9 refert illud i finē debitū nc ec ad cōtrarium.

Tꝫ beatitu9 possit haberi i uitā istā. uidet φ sic. xps fuit eiusdez spēi nobiscū. s christ9 habuit btītudiez i uita istā. g btitu9 nō repugt hōi ꝓ statu isto. ꝑ aug. ad orosim. q. penultima dicit φ paul9 uidit deū in raptu eo m9 q̄ uidet nūc i patria. φ fnit raptus usqꝫ ad. z. celū. i. sup uisionē sesitiam & imaginatiaz. tūc arguo. qd possibile ē deo dare ꝓ aliq̄ tpe possibile ē sibi ɔsuar ppe9. s h9 fuit possibile deo pꝫ i paulo. g etc. ꝑ aia tm̄ ē beatitudis susceua p opātōez ptī itene. sic g nō rpugt aie eē susceptiaz beatitudinis sic nec ec corpi cū ipm nō sit beatitudis susceptm̄ n̄ p accn̄s. g etc̄
ɔ aug. de imortalire aie ꝓbat φ impossibile ē aliqz eē beatū & nō esse imortalē alr p morte amitteret btitudinē. & tūc aut amitteret uolēs aut nolēs nō prio m9: φ tūc esset miser i amittē9 nec z9 m9. φ btitu9 nō eēt sūmū bonū ei9. Itē exo. zz: non uidebit me hō & uiuet: R9 ista q̄stio pōt haber duplicē itellectū. unus est utꝝ btitu9 ɔsistat i illis actib9 ad q̄s possum9 deuenir i uita ista. ali9 pōt eē iste suppone9 uitā imortalē & aliquos act9 btitudis q̄s i nobis nō expimur. utꝝ sm istos act9 q̄s nō expimur possit nobis ɔpeter btitu9 i ista uita mortali. & φm ad istū zm itellcm q. d9 φ ipossibilitas effcūs recipiendi i aliq̄ ul pōt eē ex pte passi ul ex pte agent. addidi aūt rcipiēdi i aliq̄ ꝑ primos effcūs q̄ sūt tm̄ i potētia obiua. si p m9 itelligit h9 dur. φ talis ipossibilitas ul ē sm qd ul simplr si p m9 h9 ē duplr. aut ē φ nō habz dispōez p̄uiā q̄ reqrit ad btitudinē recipiendā. & iō nō ē capax ei9 exēm de catlo q̄ caretu isu: φ nō hꝫ orgam dispōim an̄ nom diē. isto m9 dicit i potētia priuatie. aut φ hꝫ ɔriā dispōez isto m9 dicit i potēa negatie. exēplū de lapide i q̄ nō ē potēa recipiēdi sapiētiā. & ista dicit duplr l φ sit absoluta & ista iclut rpugntiā sic lapꝫ φ hꝫ ɔriā formā cui de sua nā rpugt sapiēa. alio m9 n̄ φ forma rpugnet s tm̄ dispō ɔria. φ sbꝫ ē sb ɔria dispostōe. iō n̄ ē rceptm̄ alti9 ɔrii ut lapis q̄ ē sb albne & n̄ ē susceptm̄ nigredis. Ad. q. d9 sm ista. φ i uita ista ē ipossibile ut homo ɔseqt beatitudinē p m9 q̄re n̄ hꝫ dispōnem ad

btitudinē si aliq̄ sit dispō ꝑuia tāq̄ necessaria ad beatititudinē recipiendā siue lumē glorie siue spēs siue caritas. si āt ponat̄ aliq̄ disposi° ꝑuia tūc hō erit susceptiu⁹ beatitudis immediate. Dico ḡ. ꝙ siue i homie sit tm̄ carentia forme ultime beatitudinis siue carēª ꝑuie dispōnis potest accipe beatitudie3 si sit agēs tl'e ita ꝙ si nō sit disposit⁹ ex puris nālibꝫ ad recipiend' beatitudinē pōt recipe dispositionē illam ab agēte. & mediante illa beatitudie3 2seqt̄. ḡ ꝙ agens d' potēª absoluta pōt btitu^nem dare ex q̄ i eo ē dispō ne^ua que nō icludit repugnātiā i subiecto rcipiēte Tamen d' potēª or^ra nō pōt. ꝙ ad potēciā ordiatā ptiet pficere & dispo nere n̄ tm̄ aia3. s3 cor⁹ & dar̄ pfectā beatitudinē toti. Oport3 ḡ q̄rere ipossibilitatē rcipiēdi beatitudie3 ex pte passi ul' simpl'r. ut ꝙ beatitudo rpugnet hōi sic sapiēª lapidi. & illo m° hō nō ē ipossibil' ad rcipiend' beatitudinē. ꝙ eadē nat̄a ē hi & i pātria. ḡ nulla rpugnantia est ex parte passi sipl'r Impossibilitas ḡ eēt ex pte passi s^m qd. s. rōe uite mortal'. q̄ inē hōi i uita ista sub rōe mortalitatꝭ sub q̄ hō exn̄s nō pōt fieri beat⁹ sic n^c imortalis & s^m h° questio habet difficl'^tem. Ideo d° ꝙ esi eēt repugnantia inter mortalitatē & beatitudinē sic inter hōie3 & asinū sic d⁹ nō poss3 dar̄ beatitudie3 sic nec im otmalitatē hōi sb uita mortali existē

ti. s s^m btutē inter ista nulla ē repugnanª p3 d' christo. Dico ecl ulteri⁹ ꝙ n̄ so^m cā nāl for^r rpugt cause ōrie & negatiue. s rpugt effcūi illi⁹ cāe oppōite. ignis eni nō solū rpugt for^e guis. s effcūi ei⁹ qd' ē ferri deorsū. s i ppōito d° ꝙ beatitu° & morlitas nō repugnant s^m suas rōes formales. s rōe effcūs oppōiti. s. inmortalitatis Ad argum̄ta d°. ꝙ i christo fuit ppetuū miracl'm ab instanti sue 2ceptōis usq3 ad ei⁹ resrectiōe3 ꝙ corp⁹ ei⁹ fuit gloriosū siue beatificū ꝙ ex beatitudie aie n̄ rdūdabat beatitudo i corpe iō miracl'm ppe^m p q̄to suspēdebat̄ beati° aie ne seq̄retur ex ea beatitu° i cor^e Ad 2^m d° ꝙ. paul⁹ sic ipe testat̄ nesci^t utrū eēt i corpe ul' extra corpus & ita nesciuit an eēt uiu⁹ ul' mortu⁹. & tc d° si uiuebat uita mortali ꝙ tc fuit miraculū ꝙ nō esset beat⁹ i corpe & aia. Ad 3^m d° ꝙ l3 corp⁹ non sit susceptm̄ btitudis n̄ ē suscept^m alti⁹ forme uel effectus. s. mortalitatꝭ rōe cuius non stat sine miraculo cum beatitudine.

Tr̄ btitu° pricipali⁹ cōsistat i actu uolūtatꝭ q̄ itellect⁹. ꝙ n̄. ꝙ btitu° pricipali⁹ 2sistit i actu nobilioris po^e. s ite⁹ ē h⁹. ḡ etc̄. mi. pbat̄. ꝙ iª potēª ē nobilior c⁹ ob3 ꝟli⁹ ē. s ob3 itellcūs ē uniuersalius q̄ obiectū uoluntatis. ḡ etc̄ mi. p3. ꝙ ēs qd' ē ob3 itellect⁹ ē ꝟl'ius q̄ bo^m quod ē ob3 uolūtatꝭ

Preterea ĩ motu grauiũ & leuium pricipale mouẽs ẽ generans. ꝙ dat formã p quã ẽ motus 7° phicoꝝ. ꝭ ĩtellect⁹ dat formã uolũtati p quam mouet se. ĝ etc̃. ꝑ Io. 17°. hĩ ẽ uita eterna ut cognoscã te solũ dẽũ. ꝑ aug. dĩ ĩuisio ẽ tota merces. ꝯ p eãdẽ ꝟtutẽ p quã moueř aliqd ad terminũ qescit ĩ ĩmio. ĝ p illã ꝟtutem p quã pricipali⁹ aliqd moueť principali⁹ qescit. ꝭ hõ moueť ad ultiᵐ finẽ p itellectũ & uolũtatẽ pricipali⁹ tñ p uolũtatẽ Aug° dicẽte. sicut corp⁹ põdeř sic aĩm⁹ amore ferť q̃cũq; ferť. Pretea beatitudo principali⁹ ꝯsistit ĩ actu nobilioris poteᵉ ꝭ uolũtas cũ sit libera & ĩ suo actu cogi nõ possit nec ad finẽ nec ad ea q̃ sũt ad finẽ nccitať. intellect⁹ aũt nccitať. ĝ uolũtas ẽ nobilior & per ꝯñs btitu° pricipali⁹ ĩ ea ꝯsistit. In ista q. oẽs tenẽtes btitudiez ꝯsisteř ĩ operatõe cõcorditer tenẽt ꝙ cõsistat ĩ opatõe partĩ ĩtellectie ut distinguiť ꝯ partẽ sẽsitiuã. ꝙ sola potẽtia ĩmãlis põt p opatõeꝫ suã attigere pfectũ bonũ in q̃ solo ut ĩ obo ẽ btitudo. ꝭ utꝝ ꝯsistat ĩ opatione uni⁹ poᵉ tm̃ ł ĩ q̃ prici⁹ ꝯsistat si ꝯsistit in ãbabus sũt opiones. una ponit ꝙ principalř & essẽtialř ꝯsistit ĩ actu itellect⁹ & ĩ actu uolũtatis sič ĩ q̃daꝫ pfectione extrĩseca & supueniẽte uisioni in qua ẽ sba btitudĩs. Ratõ talis assĩgť btitu° uľ ẽ finis ultim⁹ extra q̃ꝫ res p opatõeꝫ suã ptigit. uľ ẽ finis ultim⁹ intrã. & illa ẽ sola opatõ q̃ꝫ fini exteriori ꝑ ꝯiũgit. act⁹ uolũtatĩ neutro m° ẽ finis ultim⁹. ĝ btatitudo nullo m° ꝯsistit in uolũtate. pbať ma. ꝙ obꝫ uolũtatĩ ẽ fis. ĝ oẽ uelle ẽ q̃ddã ordiari ad fieꝫ. zᵃ ps mioř pbať. ꝙ opa° ꝑ ꝯiũgẽs fini exteriori est illa p quã fit ꝑ assecu° finis exterioris. ꝭ act⁹ uolũtatĩ nõ ẽ talis. ꝙ desideᵐ qd ẽ añ assecutõeꝫ fis uolũtatĩ ẽ un⁹ act⁹. ali⁹ aũt ei⁹ actus est qeta° ĩ fine. ĝ p primũ actũ nõ assequiť ꝑ finẽ. ꝙ caret illo qñ illũ actũ habet. talis aũt ẽ act⁹ uisionis. ꝙ per ipꝫ fʳ qdã cõtact⁹ dẽi ad ĩtellectũ cũ cognitũ sit ĩ cogᵗᶜ. Confirmať p exẽplũ ĩ appetitu sensitio. ꝙ si sensibile ẽ finis extra. sẽsatio ẽ finis ĩtra ꝙ p illã ꝑ habeť sẽsibile ut ĩ eo possit appetit⁹ sẽsitiu⁹ qetari. pꝫ etiã ĩ alio exẽplo. ꝙ si pecunia ẽ finis extra possessio pecunie ẽ fis ĩtra & per ipaꝫ uolũtas qetať in pecunia dilcã

Cõtra finis extra ẽ simpľr optiᵐ & sũme uoledĩ. & ĩter ea q̃ ordinãť ad ipm illud ẽ magꝭ uolendĩ qđ ẽ sibi ĩmediati⁹. ꝭ uľle ẽ sibi ĩmeᵗᵉ. ꝙ ĩmeᵗᵉ tendit ĩ ipꝫ ut ĩ finẽ ultiᵐ cũ ultim⁹ finis sit ꝓpriũ obꝫ illi⁹ uelle. ma. pbať. illud ẽ magꝭ uolẽ ł uolũᵗᵉ libera q ł nãli appetitui ẽ magꝭ appetendĩ nãľr. ꝭ tale ẽ q ł ẽ ꝓpiqui⁹ ultimo qđ simpľr maxĩe appetiť nãľr ꝑ uolũtas põt uelle suũ actũ sič intellectus itelligere actũ suũ. ĝ aut uult suũ uelle ꝑꝑ itelligere aut ecõuerso.

aut neutrum ꝙ alterum. Et loquor de uel le ordinato. nõ ꝑ m°. ꝙ ſm anſ. red dit deus hõ. ordo puerſus ẽ uelle ama re ut intelligat. nc 3° m°. ꝙ i per ſe ordinatis ad eund fine ẽ aliquis ordo inter ſe tanꝙ ad finẽ ſub fine. g re linquit zm & h° uult anſ. ubi prius

Preterea ſi btitudo extra ſit ſimr ſũme uolenda. g illud maxie eſt beati tudo intra qd inter intrinſeca eſt ſũ me uolend. huiuſmõi eſt aliquod uelle plus eni appetit uolũtas pfectionem ſui in fine ultio ꝙ pfectionẽ intelle ctus recte loquẽdo d appetitu libero ſic natalr plus appetit appetitu nã li. Ad argumẽta ad primũ dico ꝙ minor ẽ fla & pba° fla. ꝙ ita ẽ ulis ratio bonitatis ſic rõ entitatis. alr põt dici ꝙ ẽs ẽ ob3 uolũtatis ſic intellect9

Ad zm d° ꝙ forma p quã uolun tas mouet ſe nõ ẽ bonũ apprehenſũ ſ3 illa mouet ſeipam ad ultimũ fine3 & ad alia licet pſupponat cogtionẽ intellect9 nõ tñ ſic cauſã formalem.

Ad 3m d euãgelio d° ꝙ actus in tellectus ſi ẽ eternus ẽ uita eterna. ſi aũt accipit ꝙ ẽ uita eterna ¶a h° nõ ẽ in euangelio. ſ3 additũ ſic additũ ẽ ut cognoſcã te & amem te nec magis illud z° additũ ẽ cõtra textũ ꝙ pri mũ. Ad quartũ d° ꝙ uiſio ẽ tota merces intellect9. ſ3 non tota merces hominis.

Tertium baptiſm9 beñ diffiniat a magiſtro dice° ꝙ ẽ ablu° corpis exterior facta ſb for mã uerborum pſcripta. ꝙ nõ. ꝙ ps nõ pdicat de toto ablutio ẽ ps ſacti ba ptiſmatis ſm aug. accedit uerbum ad elementũ & fit ſacramẽtũ. ſic g bap tiſm9 nõ ẽ uerba ſic ñ ẽ ablutio. 5 magiſter i lra. R° ꝙ diffinibile o3 ꝙ ſit ens poſitũ p ſe unũ reale cõmũe baptiſm9 aũt nõ ẽ nihil. ꝙ rõ eius nõ ẽ in ſe fla. ꝙ nulla ẽ repugnantia in ſtitui a deo aliqd ſignũ ſẽſibile ad ſi gnificand efficacit ablutionẽ anime a peccato. ẽ ecl p ſe unũ ꝙ tũ ad il lud qd principalr ſigficat ſic ẽ re latio ſigni ad ſignatum. nec obſtat ꝙ ɔnotat correlatũ & fũdamentũ. ꝙ oĩs relatio ẽ talis quarum pprie ẽ diffi nitio licet nõ primo. ꝙ ſola ſba que nõ diffinit p additamentũ ꝑ diffinit ſola aũt 3a cõditio excludit a baptiſ mo ꝙ nõ ſit pfecte diffinibile. ꝙ nõ ẽ cõmune reale. ſ3 h3 diffinitõe3 ſic relationes rõnis q̃ tñ ꝙ tũ ad intelle ctũ habẽnẽ ſciã3 p diffinitionẽ ita eſt diffinitõ ſic illa cui correſpõdet q̃d ditas in re. Secũ° uidend ſi hĩ ſit illa diffinitõ quã magiſter ponit. ubi notand d fũdamẽto relatiõis qua3 importat baptiſmus duplr poſſum9 loqui. uno m° ꝙ rela° illa fũdat i ab lutione ſimul & uerbis. alio mo i ſo la ablutione. ſola d° ita ꝙ nihil aliud fũdat nec ut totũ fũdañtũ nec ut ps ſ3 nõ ſola. i. ſine quibuſcũq; aliis. ꝙ o3 eã habẽre mlta ɔcõitãtia ad h° ũt fundẽt. ſ. uerba & tali miniſtro ſic in tendẽte. Iſtorum duorum primũ uidet

uerius. q2 vba nõ uident simpl'r ne cessaria ñ eẽnt signũ ul' ps signi. si tñ dicat q vba sũt q̃dã dr̃ia⁹ ablutionis q̃ ẽ signũ sufficit illud ponere eẽ signũ magis q̃ꝫ duo. & ablu⁹ exterior sigficabit ablutõez interiorẽ. hc tenẽ⁹ põt poni talis ratio baptismi.

Baptism⁹ ẽ ablu⁹ hõis aliqual'r cõsẽtiẽtis facta ab aliq̃ siml' vba certa cũ intentõe debita pferẽte sigficãs efficacit' ex istitutione diuia ablutionẽ aie a peccato. qualiter aũt partes posite i ista diffinitõe sint necessarie ad diffinitõez patebit magis inferius.

Ad ar^ta in õriũ d⁹ q d' re artificiali bene pbat' maior. q2 ipa est tota sba artificii. und' archa ñ ẽ tm̃ lignea s lignũ: sacm̃tũ ãt i q̃ꝫm ẽ ẽs rõis assimulat' rei artificiali. s h⁹ nihil ẽ. q2 ps mãlis nõ p̃dicat' de artificiato: nõ eni dicit' dom⁹ ẽ lapides. q2 ad eẽ domus reqrit' aliud. al'r d⁹ q rela⁹ rationis i cõcreto p̃dicat' d' re extra. sic h' uox hõ ẽ signũ nat'e humane. sic in diffinitione ista põt põi res extra ut additũ tanq̃ꝫ fũdamẽtum.

Tr baptism⁹ euacuãuerit circũcisionẽ q nõ Mat v⁹ nõ ueni soluere legem s ad implere. s circũcisio fuit p̃cepta in lege pꝫ. gñ. 17. ĝ etc̃. õfirmat'. q2 xp̃s fuit circũcis⁹ p̃ circũci⁹ fuit data habrae in fed⁹ sẽpiternũ gñ. 17. ĝ debuit pmanere alias nõ fuissꝫ sẽpiternũ. p̃ null⁹ inferior hꝫ potestatez reuocãdi qd' ẽ institutũ a supiore. s õstat q dñs instituit circũcisionẽ & nõ õstat q p eũ fuerit reuocata. imo ip̃e christ⁹ toto tp̃e uite sue serua^t. ĝ etc̃. õ gal'. v⁹ si circũcidimi nihil uobis pderit. p̃ rõe duo reme^a effi^a. & nccia nõ currũt sil' circa idẽ baptism⁹ & circũci⁹ sũt h⁹õi. ĝ etc̃

Ista. q. unũ suppõit & duo querit supponit baptismũ fuisse institutũ i lege euãgelica qd' ẽ vm & rõnabile q sit vm pꝫ ex mlt's auctoritatibus scripture christi & aplorũ. Rõnabile q sacramẽtũ pricipale legis euã^ce p qd' intrat' ad obsuãtiã euãgelii debuit eẽ no^m & ppriũ illi legi. debuit eẽ euidẽs i sigfica^ne. q2 lex euã^ca sic lex vitatis eua^uit umbrã. debuit eẽ copiosũ i cõferen⁹ grãꝫ. q2 h' ẽ lex gratie Io. p̃. grã & ueritas p ihesũ christũ facta ẽ. debuit eẽ facile Mat. 7⁹ iugũ christi suaue & onus eius leue: debuit eẽ cõis. q2 deus ad legẽ mosaicam elegit populũ iudaicũ ad legez euãgelii totũ mundũ: h' quatuor inueniunt' i ablutõe baptismi cũ uerbis. q2 euident' sigficãt mũdatõnẽ aieq̃ ẽ effcũs pricipal'. dat grãꝫ copiose. iõ dicit' aq̃ refectiõis i p̃s'. est facilis. q2 nullo m⁹ picl'osa sic fuit circũcisio & cõis oĩ sexui & etati. Querit'. q. p̃ und' susceptio baptismi fuit sim^r nccia. z⁹ si ex eod' tp̃e fuerũt circũcisio & lex euãgelica. q̃ꝫm ad primũ d⁹ q institu⁹ p̃cessit pml'gatõnẽ nõ eni pmulgat' lex ñ fuerit pri⁹ instituta a legislatore q̃ꝫ institutionem

nullꝰ tenet ad baptiſmū pꝫ Io.xv°.ſi nō ueniſſē & locutꝰ nō fuiſſē eis peccatū nō hērēt .ex hꝰ arguo nullꝰ tenet ad aliq̄d p̄ceptū diuinū n̄ p aliquē idoneū & autēticū nūciū ſibi ꝓmulget uł fama ueridica uł teſtimonio bonoꝝ cui debꝫ q̄libꝫ credere.& ītelligo de lege poſitia q̄ nō ē nota interiꝰ i corde.ḡ añ ꝓmulgatōneꝫ legi euāce nullꝰ tenet baptiſari.& pꝰ ꝯñs circūciꝰ non debuit ſtatim dimitti.

z° dꝰ ꝙ ꝓmulgaꝰ iſtiꝰ ſacramēti potuit poni duplex uł p moͫ ꝯſilii uł p̄cepti.& ꝯgruū fuit ꝙ p̄ promulgaret p moͫ ꝯſilii.p̄ ꝙ lex ꝑfectiua nō dꝫ p̄cipitāter imponi.ſ3 debēt hōies ad eā alici p̄.z° ꝙ lex uetꝰ nō erat mala: iō nō debuit ſtatim repelli.alias ſi fuiſſꝫ repulſa oſtēderet fuiſſe quaſi mala.ſ3 ſinagoga debuit ſepeliri cū honore ut oñderet fuiſſe bona ꝓ tpe ſuo. Sꝫ ꝓmulgata lege p moͫ p̄cepti ceſſat circūciſio ſalti q̄tū ad nccitatē & obligat nō ſolum ad nō ꝯtēnend.ſ3 ecī ad obſeruandum

nota ꝙ ꝓmulgata lege p ꝯſilium diuinū tenemur eā n̄ ꝯtēnere licꝫ nō obligemur ſeruare.ꝙ q ꝯtēnit ꝯſiliū ꝯtēnit ꝯſulētē.unde nolētes obſeruar ꝯſiliū euāgelicū ſi ꝯtēnūt ipꝫ tanq̄ irratōnabile & infructuoſū peccant mortałr.unde uideāt mordētes paupertatē euāgelicā.ꝙ ſi nolūt ſeruare.ꝙ nō ē neceſſariū ꝯtēnē° eā ꝯtemnunt chriſtū q̄ eā ꝯſulit obſeruare tanq̄ meritoriā & utilē ad uitā eternam.

ꝓmulgaꝰ ḡ p mode ꝯſilii obligaͬ oēs ad nō ꝯtēnend.ꝑ modū precepti obliganit oēs ad obſuandū. q̄tum ad zͫ dꝰ ꝙ in baptiſmo ē diſtiguer duo tēpa.ſ3 tēpꝰ q̄ fuit ſb ꝯſilio.& tempꝰ q̄ fuit ſb precepto. & priͫ tempꝰ durauit a prīnꝰ q̄ p̄dicabat p chriſtū & apłos uſq3 ad p̄dicationē ſolēnē & autēticā eiꝰde pꝰ aſcenſionē chriſti.zͫ tēpꝰ ut credo icepͭ in die pēthecoſtes i iheruſalē.ꝙ uſq3 ad illū diē nō predicauerunt publice iuxta vbū xpi.uos aūt ſedete i ciuiͭͤ donec induamī vtute ex alto. ſ3 i die pēthecoſtes miſſo ſpū ſācto ſolēnit p̄dicauerūt.& illo die tria milia baptiſati ſūt.tēpꝰ āt zͫ n̄ ſmł incepit apud oēs.ꝙ de ſiō exibit lex & vbū dn̄i de iheruſalē.unde aliis incepͭ ſ3ͫ ꝙ eis p̄dicabat.ſ3 q̄ͫ ad ccūciſionē diſtiguo quatuor tpa.pͥ p̄ erat neceſſariū. ꝑ z° utile & nō neceſſariū.ꝑ 3° licitū ſ3 nō utile.ꝑ 4° mortiferꝝ & iō illicitū de q̄ apłs.ſi circumcidimini circūciſio nihil uobis ualebit.

Ad arͣ ad primū dico ꝙ in lege erāt legalia iudicialia & ceremonialia.& ꝙ ad oīa iſta uerꝝ ē uerbū xpi nā decalagꝰ ſimpłr manet & ꝑfectiꝰ q̄ iudei habuerit.pꝫ mat.vꝰ.audiſti ꝙ dictū ē antiquis nō occides.ego āt dꝰ q̄cūq3 dixerit fratri ſuo racha etc Iudicialia manēt nō in ſe.ſ3 in equalētibꝰ q̄tūad finē.ꝙ finis iudicii eſt pacifica habitaꝰ hoīm.& mores euāgelici magi ualēt ad pacificā ꝯuſatōꝫ

q̃ lex taliõis. magis enim ↄseruat̃ pax xpi si ũ pcutias pcutiẽtẽ q̃ si ocl'S p oculo & dẽs p dẽte reddat̃. ceremo^a nõ manẽt ĩ se. s; in sigficat̃. q: umbra trãsiit & ueritas successit. q: oẽs pur gatiões figurabãt purgationẽ a pec cato. Ad z^m d° q circũcisio fuit data in fed9 sẽpiternũ ul' in se ul' in equalẽte. Ad 3^m d° q pceptũ de circũcisiõe fuit reuocatũ in cõcilio niceno auctori^te petri & Iacobi im mo spũs sancti.

Tz baptism9 imprimat ca racterẽ. q nõ. circũcisio nõ impssit. g̃ n^c baptism9. añs p3. ↄñaz pbo. q: circũcisiõi succedit baptism9 tanq̃ remediũ ↄ eũd' mor bũ. g̃ utriq3 ↄpetit sil'is effcũs p̃ fi des distiguit fidelẽ ab infideli & ca ritas filiũ dei a filio pditõis aug. xv° cxxix. d' t̃. & ista sũt i aĩa nobili^a & nõ iprimũt caracterẽ. g̃ multo min9 baptism9. p̃ si iprimit̃ nõ ẽ sba. q aduẽit p9 eẽ ↄpletũ n^c ẽ accñs p se ncc̃io. q: nõ cat̃ ex principiis sbi g̃ ẽ accũs & p accñs oẽ tale ẽ sepabi le & ↄtingẽter inẽ. g̃ caracter eẽt de lebilis ab aĩa cuius oppo^m tenẽt oẽs ponẽtes ip̃m in aĩa. ↄ baptismus ẽ sacramẽ^m iiterabile. g̃ imprimit ali quẽ effcm̃ indelebilem. alias si ei9 ef fectus poss3, deleri poss3 baptismus iterari. s; nullũ effcm̃ h3 indelebilem ñ caracterẽ. g̃ etc̃. In ista q: sunt duo uidẽ^a. p̃ quid sit caracter. z° an aliqd t'e sit in aĩa p susceptõnẽ bap

tismi. q̃^m ad pri^m d9 q caracter du^r põt sumi. s. large & stricte. p̃ m° ẽ id' q signũ. isto m° ablu° baptismal' põt dici caracter. q: est signũ & forma uerboz in sac^to. põt dici caracter. z° m° ẽ idẽ q figura & sic accipit̃ hic uud' ubi nos hẽ9 figurã sbe greci ha bent caracterẽ. h° m° oĩs figura qb9 littere scribũt̃ caracteres appellant̃ h° m° accipit̃ in apocal'. caracterem bestie figurã in frõte ul' manu q̃ sigt ip̃m ptinere ad familiã bstie. in pro põito aũt caracter ẽ q̃ddã spirituale ipressũ a deo suscipiẽti sacramentũ iiterabile. Ex ista rõe nõis sequũt̃ aliq̃ pprietates caracteris quaz due sũt cões ei & cuilibet forme. s. q ha bẽti ẽ forma assil'ata alii & distincta a ñ hñte alie sũt speciales. prima q sit sig^m remeõratiuũ3 sacrañti susce pti. z^a q sit sig^m ↄformatm̃ christo c9 sacmen^m suscipit̃ & eci obligatm̃ illo m° q̃ suscipiẽs sacramẽ^m obligat̃ p ei9 susceptõez. Ex ista rõe p3 q caracter nõ ẽ grã n^c uirt9 infusa. s. fi des spes caritas. q: iste nõ iprimunt̃ suscipiẽti sacramẽtũ initerabile sẽp ut p3 i illo q ficte susci^t. caract̃ aũt sẽp iprimit̃. Itẽ iste uirtutes sũt dele biles caracter non. q̃tu3 ad z^m di cit̃ q nõ. rõ ẽ ista nihil ponendum ẽ frustra in opib9 dei. q: deus & nã ni hil faciũt frustra. s; caracter si pone ret̃ frustra poneret̃. g̃ etc̃. Probo mĩ. dupl'r. primo ↄpando ip̃m ad gratiã. z° ad assil'are & obligare. p̃

ſic.ſi reꝗrit̃ ut diſpō ad grãꝫ aut ex ꝑte ſuſcepti.aut ex ꝑte agentꝭ.nõ p̊ m°.ꝙ aĩa nõ hñs actu peccatũ eſt ſũme diſpõita ad ſuſcipiẽd̾ grãꝫ.n^c 2° m°.ꝙ agẽs ẽ infinite ꝟtutꝭ. 2° ſic ſine forma ĩherẽte potuiſſꝫ baptiſatus aſſiſ̾ari baptiſato & diſtigui a nõ baptiſato ꝑ baptiſmũ.ſic̃ ꝓfeſſ9 i religione aſſiſ̾at̃ ꝓfeſſo nõ ꝑ aliꝗ̃ formã ĩherentẽ ſibi.p9 ꝓfeſſionẽ. ꝟ ꝙ fecit ꝓfeſſionẽ.eod̾ m° d̾ alio effcũ ſ.figuratio xp̄o & obligatio:pōt eiꝫ ɔfigurari & obligari alicui ſine forma iherente.ſic̃ q̲ fecit homagiũ alicui dño p9 homagiũ obligat̃ ſibi ad fidelitatem ſeruandã. p̄ ɔ̄ illud ꝙ dicit̃ eē forma idelebiſ̾ arguit̃ ſic.nl̾la forma inẽ aie quã de9 ñ poſſit delere.ꝙ min9 ẽ delere ꝙ̃ creare. ſi g̊ caract̃ ẽ for^a idelebiſ̾ nl̾la taſ̾ forma ẽ i aĩa baptiſati. Ad.q.g̊ d° ꝙ licꝫ caracterẽ inẽẽ nõ poſſit ꝓbari ꝑ rõꝫ nãlẽ tñ põi pōt.ꝙ nõ repugt ip̄i aĩe talẽ formã habere qualis caracter deſcribit̃.n^c ꝑ ɔñs repugnat deo poſſe aĩe talẽ formã ĩponere. Et ad ponẽd̾ ip̄m mouet nos ſola auctoritas eccleſie.ct alique ɔgruẽ^c. ɔgruũ eni ẽ receptũ i famulũ xp̄i ꝑ aliq̊d intriſecũ a nõ recepto diſtiguit.ale aũt diſtinctũ ponit̃ caracter. 2ª ɔgruẽ^a taſ̾ ẽ ad formã ꝑfectã.ɔgruũ ẽ ponere aliꝗ̃ diſpõeꝫ.ꝟ grã ẽ forma ꝑfcã g̊ etc̃.taſ̾ aũt diſpō ẽ caracter.g̊ etc̃.

Ad ar^ta ad primũ d° ꝙ circũci° imprimebat caracterẽ q̲ erat prima ianua ſalutꝭ in lege moſaica: ſic̃ baptiſm9 in nr̃a. Ad 2^m d° ꝙ nõ oĩs ꝑfectio ĩprimit caracterẽ i aĩa. ꝟ illa q̈ qs ɔſtituit̃ in determiato g̊du eccleſie. ħ aũt nõ ſũt ꝟtutes ꝟ ſacramẽta

Ad 3^m d° ꝙ caracter nõ ẽ ĩdelebilis ñ reſpectu potẽ^c create & reſpectu diuie ordiate ꝟ abſolute nõ.

80 Tꝝ baptiſat9 baptiſmo Io. teneat̃ baptiſari baptiſmo xp̄i.ꝙ nõ.magiſter in lr̃a.c ultio.q̲ ſpẽ nõ poſuerũt in baptiſmo Io.& credebãt patrẽ & filiũ & ſpm̃ ſanctũ nõ ſũt iteꝝ baptiſãdi. p̄ in ſuſceptõe ſacm̃toꝝ qd̾ dat̃ ñ ẽ reiterãd̾.ꝟ qd̾ obmittit̃ ẽ ſupplẽ^m extra de cle.ꝑ ſaltũ ꝓmoto. ꝟ i baptiſmo duo dabãt̃.ſ. ablu° interior & exterior.g̊ ſi in baptiſmo Io.defuit ĩterior fuit ſupplẽ^a.exterior aũt nõ iterãda oppo^m de ɔ̄ſe^nc.d̾.3.& accipitur ab aug.ſup Io.omel̾.ꝟ^a. ſi q̊s baptiſauit Io.iteꝝ ſũt baptiſãdi. ꝶ. Io.baptiſma dupl̾r pōt intelligi.uno m° i for^a baptiſmi xp̄i quã potuit didiciſſe a diſcipul̾ xp̄i l̾ aliis. ꝟ tñ nõ diceret̃ ꝓprie baptiſm9 Io.ſic̃ nõ dicit̃ petri ul̾ pauli.Iſtũ eni erroreꝫ repħẽdit ap̄ſ̾s prima ad coꝝ.c.3.& ſi iſto m° baptiſauit Io.certũ ẽ ꝙ talis nõ erat iterũ baptiſãd9. alio m° pōt intelligi ꝙ baptiſauerit i aliquã alia forma ꝓpria puta i nõie uẽturi ul̾ ſiñ aliq̃ forma & taſ̾ erat rebaptiſand9. Tamẽ ꝑꝑ p̄ceptũ generale qd̾ obligabat omnes ad baptiſmum

xp̄i. & baptisat⁹ a Io. ñ ipleuerat il
lud p̄ceptū. Tñ ꝙ medicina p̄pa
ratia suscepta ōgrᵐ est adhuc susci
pere medicinā sanatiuā. baptism⁹ aūt
Io. erat dispō & medicia p̄paratiua
ad baptismū xp̄i ut ꝑ illā ablutōem
hōies facili⁹ icliarēt ad suscipiendū
ablutōe3 xp̄i salutarē. nᶜ eēt eis mole
stū iā ad siℓe exercitari. hāc rō3 inuʳ
Io. ba. Io i. e⁹ baptisaui uos aq̄ sup
ple tm̄. medi⁹ āt nr̄3 steᵗ q̄3 uos nesci
tꝭ q supple baptisauit uos ñ aq̄ tm̄. ƀ
spū & ꝟitatꝭ. Ad arᵗᵃ ad primu3
magr̄ ñ tenet̄ i passu isto. nᶜ arᵐ qđ
accipit̄ ex actibꝫ illi⁹ ꝯcludit. ueru3
eni ē ꝙ ñ hn̄tes fidē fuerūt rebaptisā
di baptismo xp̄i. ƀ nō seqᵗ. ḡ hn̄tes
fidē ñ erāt baptisādi. ꝙ iste modus
arguēdi ñ tenet ń i cāis p̄cisis qđ ñ
ē i proposito. ꝙ fidelitas nō erat cā
p̄cisa baptismatꝭ baptis⁹ christi. ƀ
magꝭ ꝙ ñ recepant gratiā baptismi.
Ad zᵐ d⁹ ꝙ ma. ē ꝟa q̄n aliqd sa
cramēti cōfert̄. i bap⁹ āt Io. nihil sac
r̄nti ꝯferebat̄. ꝙ tm̄ erat ablu⁹ extior
Tꝝ baptism⁹ fiat i sola aq̄
nāli pura ita ꝙ sola ipa sit
ꝯueniēs mā baptismi. ꝙ non
aq̄ artificiaℓ h3 eaꝭ accn̄a cū aq̄ nā
li. s. hūiditᵗᵉᵐ frigiditatē & pspicui
tatē. ƀ ex accn̄tibꝫ ꝯgscit̄ sƀa p̄ de
aia. ḡ etc̄. p̄ aq̄ i qua ordiat⁹ ē ba
ptism⁹ fluxit ex latere saluatoris ex
tra cꝰ cele. missagꝫ. i quadā. ƀ aqua q̄
fluxᵗ ñ fuit aq̄ elemtaris: ƀ flegma ꝙ
i corpe mortuo ñ stati ē aliqs humor

q̄ sit aq̄ elaris. ḡ etc̄. ꝯ Io. 3⁹ ń q̄s
re. fuerit ex aq̄ & spū sācto etc̄. ꝶ⁹
mā ꝑprie accepta sic̄ illud i q̄ ē for
ma ñ ē totū illud qđ ē fūdamtū isti⁹
respcūs qđ ē rō sig qđ ē formale in
baptismo. sic̄ eni in toto illo sēsibili
aliqd ē pricipale & ultiᵗᵉ detiās qđ
ē forᵃ. aliud mi⁹ p̄ncipale et dtiabile
qđ ē mā. & tℓe p̄t itelligi ad signđ
ꝑxiᵐ uℓ remoᵐ. ꝑxiᵐ ē ablu⁹ cū ꝟbis
q̄ tāq̄ sigᵐ ꝑximū sigficat effectu3
baptismi. iō dubita⁹ illa nℓla ē ne asi
nus bibat sacmentū. ista dubita⁹ uere
est asinina. ꝙ ablu⁹ ista ñ durat ń in
fieri. unđ si aqua bibit̄ ℓ trāsfūditur
ablu⁹ āt ñ. aq̄ aūt ē mā remota q̄ ap
plicat̄ corpi i ista lotōe. rō āt non est
alia ń ꝙ sic institutū ē ut p3 Io. 3. &
mat. ultꝭ. ꝯgruēᵃ āt taℓ ē. ꝙ aq̄ est
frigida fluida lucida ncc̄ia & ꝯmūis
iste aūt proprietates ꝯueniūt illi hu-
mori i q̄ đƀ3 fieri baptism⁹ q ē ad-
reprimēđ estū ꝯcupie ad flectendu3
rigorē iobie. ad claritatē fiđi. & ad
introducēđ i uitā salutꝭ & cōis ē oibꝫ
ad salutē. pōit̄ i. q. nāℓ ut distiguit̄
ꝯ artificialē. d⁹ ḡ ꝙ aq̄ ille q̄ cōiter
dr̄ artificiales sūt q̄dā corpa mixᵃ
& ñ dicūt̄ aq̄ ń eqᶜᵉ. qđ p3 ex quali
tatibꝫ ꝯn̄tibꝫ totā spē3. una eni q̄li
tas siℓis ñ arguit idētitatē sƀe. ƀ una
dissiℓis i tō spē ꝯcluᵗ aliq̄ eē dissiℓe3
aq̄ āt artificiales hn̄t a tō spē aliq̄
q̄litatē dissiℓe3 aq̄ elemtari. p3 z⁹
ex m⁹ generatōis nā tota. nā c̄ata nō
poss3 ex u⁹ generar̄ aliud ñ seruādo

deriatū pcessū p mē^a deriata: q tota
nā cata ñ possʒ stati ex aceto gene^re
ui^m. s oporterʒ redire ad māʒ priaʒ
omūeʒ eis q̄ ē aq̄ q̄ suscepta i stipite
uitꝭ ɔvtat i uuā & d' uua in uinū: &
illud ponit a pho. 8°. me^ce. & pʒ ad
sēsu ita eē. s aq̄ artificiales ex q̄cūq;
fiāt ñ suāt pcessū nāe. & u'r fiūt p
actōʒ ignis decoquētꝭ & rsoluētꝭ. igs
āt ñ ē tāte vtutꝭ ut possit corrūpe
qdlibʒ mix^m i aquā elemtarē. iō aq̄
artificiat ñ ē mā ɔueniēs baptismo:
q ñ ē ei⁹ d' spēi cū aq̄ nāli. ponit
z° i. q. pura. aqua pt itelligi ñ pura
dupl'r. uno° p̄p mixtionē alic⁹ altantꝭ
spēʒ sic hūor mixt⁹ ñ dicit aq̄ pura
alio m°. p̄p mixtionē ñ altantē spēm
sic aqua lutosa dicit ipura. loquēdo
d' pria ipuri^te d°. q si aqua rmaneat
itra spēʒ sic qñ icipit igrossari & tē
dere ad generatōnē el'mti g̃ssioris pōt
ex ea fieri baptism⁹ dū tñ sit fluida
q i glacie et niue ñ pt fieri baptism⁹
q ñ ē lotio sic ut i duro. si āt altatio
sit extra spēʒ aq̄ oio fieri ñ pt. loqn°
āt d' z^a ipuritate d°. q pōt fieri ba
ptism⁹ dū° aqua illa sit ɔueniēs ad
lauād'. Ad ar^m d^o q licʒ aq̄ artifici
al' hēat aliq̄ accñā sil'ia aq̄ nāli. q tñ
hʒ aliq̄ dissil'ia a tota spē ñ ē mā ɔue
niēs baptismi. Ad z^m d° s^m inocē.
aq̄ q̄ fluxit d' later xpi fuit va aq̄ te
stāte Io: q uid^t testimo^m phibuit q d'
later exi^t sāguis & aq̄. si āt fuissʒ fle
gma al'r dixisset & fuit de nouo cata
& miraculose:

Tꝫ bti ɔg̃scāt orōes iquas eis
offerimus. q non. lxiii z° ab
rahā nesci^t & isrl' igrauit nos
p̄ sol⁹ de⁹ nouit se^ta. s orō mtal'
q̄ ē maxie deo accepta ē secta. g̃ soli
deo nota. p̄ i orōe ɔsistit meritum
s bti ñ possūt mereri. g̃ etc. ō Iero.
i epl'a ad uigi^m In ista. q. sūt z. uidē
da p̄ si btūs nāli ɔgtōe nouit orōes
nr̄as. z° si ɔgtōe srnāli. z° si ɔg̃scens
p nob oret. d' p̄ d°. q aia separata
pt acqrer ɔgtōnē abstractiaʒ & itui
tiuā sēsibiliū & itelligibiliū pportio
natoꝝ & ppor^r p̄seti^m. s ppor^tum
ē sibi oē itelligibile catū sibi. Si obi
cit itellcūs ɔiūct⁹ & sepat⁹ hn̄t idē
obʒ pri^m. s sb p̄ obo itellcūs ɔiūcti
ñ ɔtiet opa°. ꝶ° obm primū ite⁹
ut ē tal'. pō ē ēs iq̄^m ens. pri^m obm
ei⁹ p statu isto ē qdditas rei sēsibilis
g̃ sb obo p̄ itellcūs ut ē tal' pō ɔtiet
oē ēs catū. sb obo z° m° ñ. rō h⁹ ē. q
nūc deriate mouet a sēsibilib⁹ ul' ab
his q̄ ab strahūt ab eis. p̄p ordinē ime
diatū ad fāta^ta q tē ñ erit. g̃ accipi
ēdo obʒ p^m p̄ m° ma. ē va & mi. fl'a
z° m° ma. ē fl'a & mi. va. De z°
arti° d°. q ñ ē ncc̄e ex rōe btitudis
q beat⁹ uideat orōes nr̄as. q n^c ē ne
cessaria seq̄la btitudis. n^c ē nccim q
reuelet. q tal' ruel° ñ nccio seqtur
btitudinē. q btitu° ite⁹ i obis ñ trās
cēdit qdditates: l illa q̄ꝝ eēn^a uisa ē
nccia rō uidēdi. q tñ cōgruū ē ut bea
tus sit adiutor dei i pcurā° salutem
electi eo m°. q̄ pt sibi competere. &
ad h° reqrit q sibi reuelent orōes

nre spā̄r q̄ offerūt sibi: q̄ illi spālit̄ inicūt merit| ipi9.sic mediatoris p ducēt| ad salutē.iō probabile ē q̄ de9 r̄uelet btis d' oib9 sibi l' deo i nomie ei9 oblat|. de.3o. arti. do. q̄ dubiū ē si r̄uelat̄ ets aliq3 peter p eos salu tē l' ad salutē ptiens.q̄ aut uid3 deū illū uelle saluari aut nolle aut ñ ul'le p̄ mo. frustra orāt. q̄ sciūt q̄3 de9 sal uabit. 2o mo. ñ orabūt p aliq̄ nolito ipi deo.3o. mo. frustra orarēt. q̄ sci unt q̄ ñ eueniet. do. q̄ btm̄ orare p aliq̄ dupl'r pt itelligi.s.de orōe ha bituali l' actuali.loquē. d' orōe mētali de hituali ñ est difficultas. q̄ illa est ppetua & general' p oib9 eltis. de actuali istā h3 aliqs sāct9 spāl'r qn̄ re uelat̄ q̄ aliqs ip3 actu iuocat ut sibi ualeat p sua merita sbuenire. ista āt oratio repugnat btitudini.pt eni ali qs btitudinē suā acdpt9 uelle ut per sua merita p q̄ ad illā pfectōnē attin git et| ali9 p suā orōnē attigat: qn̄ ḡ arguis au btūs uidet deū ul'le etc: do. q̄ nullū mēbꝝ o3 dar̄ nc p r̄spcm̄ ad salutē ill9 q orat.nc p r̄spectū ad exanem orāt| p alio.ñ eni seq̄t̄ de9 re uelat petro Iohānē petere sanitatem p meritū petri.ḡ r̄uelat̄ petro Io.sal uand' ul' ñ saluād'. nc r̄uelat̄ Io.axau ditio i ista petitōe.iō nō seq̄t̄.ḡ fru stra orat.q̄ sic de9 uult saluār̄ l' exau dire sic uult p deīiata mea.s:p orō3 tal' sācti ip3 ꝯseq. Ad arta ad pri mū do.,q̄ abrahā nesciuit filios suos iudeos hitātes i terra isrl'.q̄ illo tp̄e erat i limbo.& p ꝯñs ñ beat9.nc notia

ituitia.q̄ ipedit̄ p imoderatā distan tiā nc notia r̄uelatōis spāl'.q̄ non ha buit uisionē i vbo. Ad 2m do. q̄ ois opa9 itellect9 l' uolūtat| & ois pprie tas uel ꝯditio q̄ ē i nob ē nota angelo ppor'r p̄senti ñ ipedito.& et| aie se pate ñ ipedite.sic aie ꝯiūcte appet al tedo p̄sēs p sens9. do. ḡ q̄ sol9 de us nouit abscōdita cordiū ul'r & ex ppria pfcōe q̄ mo. nc āgl'i bōi nc ma li nc aie sepate sciūt. Ad 3m dico q̄ orō duplicē h3 effcm̄.unū q̄ meri toria orāti imo ē op9 ualde meritom aliū ex ho. q̄ spāl'r dirigit̄ p alio. me ritoa ē illi p q̄ offert̄. p̄ mo. bti non hn̄t orōnē.2o mo. hn̄t.nc ē icōueniens aliq3 q̄ iā ē i tio q̄ ad se p orationē mereri alteri.

Tꝫ bigaa fuerit aliqn̄ licita.q̄ ñ: bigamia ē ꝯ legē nāe p3 gn̄. 2o.erūt duo i carne una.ḡ non pl'es q̄ duo.p3 ec| i q̄dā glosa de la mech q accepr duas uxores dicit glo. ille pri9 iduxit bigamiā qd' ē ꝯ lege3 nāe. ꝯ geñ.xvio..abrahā habuit.2. uxores Iacob.4.geñ.xxi.dauid.2.& ꝫ.quito.f ñ ē pbabile q̄ isti sācti pa tres i mrio. fecerit aliqd illim.ḡ etc. In.q.ista sūt duo uidea. p̄ qd reqrat̄ ad strictā iustitiā ꝯmutatiuā in ꝯctu matrimoniali ex pte ꝯhētiū. & qd ex pte supioris sup ho. addit̄ ad ꝯpletā iustitiā.2o. qd sufficit ad iustitiā q̄m ad materiā d' q̄ loqmur. & q̄r illud sufficiēs sit ꝯplete iustū. de p̄ do. q̄ in oi ꝯmutatōe ex pte ꝯmutantiu3 & ꝯmutatoꝝ stricta iustia reqrit eq̄litrem

ꝯmūtoꝝ q̃ᵐ possibile ē q̃ᵐ ad illuꝫ fieꝫ ꝑ q̄ꝫ ꝯmūt̄.ista āt ꝯmū° i ꝯ̄ctu m̄rimoniali fit ꝑ.z'.cās.s.ꝑ ꝓcrea tōeꝫ ꝓl̄ & i reme ᵐ fornicatōis uitād̄ q̃ᵐ ad pᵐ cor⁹ uiri ē maioris ualoris q̃ cor⁹ mulieris.q꞉ ꝑ eod̄ tp̄e idem uir pōt m̄l̄tas mulieres fecūdare ead̄ m̄l̄ier ñ pōt a m̄l̄tis uiris ꝯcipe.& iō q̃tū ad illū finē d̄ stricta iusti ᵃ biga mia est licita ut uir corp⁹ suū ꝯmu tet i tot corpibꝫ m̄l̄ieꝝ q̄t pōt fecū dare. q̃ᵐ ad zᵐ finē q tm̄ itelligit̄ ꝑ statu nāe lapse sūt eq̄l̄ ualoris cor⁹ uiri & m̄l̄ieris.iō d̄ stricta iusti ᵃ con tract⁹ m̄rimonii ē ꝯmuta° unici cor pis ꝓ uno.& ꝯ̄pletio iustitie i illa mu tatōe ñ ē ñ aucto ᵗᵉ supioris istituētis l̄ appbātis talē ꝯmutatōnē. ip̄e āt legis lator ꝓ statu inocētie & nāe lapse re gulariter istituit ꝯmutationē debere fieri uni⁹ p uno. d̄ z° articl̄o d° q꞉ dispēsa° ē iuris declara° ul̄ iuris reuoca°.potuit ḡ de⁹ ꝑᵐ legē suam ꝯmutatōnē istā declarar̄ & i casu ali q̄ reuocar̄.& regl̄arit̄ qñ mai⁹ bonū ꝓuenit ex r̄uocatōe q̃ ex obs̄uatōne nc̄ qñ erat nccitās generis huāi m̄l̄ti plicādi ul̄ simpl̄r ul̄ ad cultū diuiᵐ q꞉ pauci erāt cultores dei nc̄c̄e fuit ut dei cultores ꝓcrearēt q̃ᵐ posset iō ꝓ tūc rōabile fuit dispēsar̄ ut un⁹ ꝯmutar꞉ cor⁹ suū ꝓ pl̄ibꝫ corpibus m̄l̄ieꝝ ad maiorē multitudinē cl̄toꝝ dei.& sic fecit de facto ut p̄ sumit̄ d̄ abrahā & qbusdā aliis sāctis pribꝫ Cessāte ḡ ncci ᵗᵉ. ista ꝑ nccitatē primi fis s̄uād̄ ē ꝯ̄ctus ut iusti ᵃ ibi

s̄ueī̄ i ꝯpatōe ad utꝝq꞉ finē q꞉ maxi me un⁹ hēāt unā ñ i casu belli l̄ mor tis ul̄ pestis si hōies eēnt pauci & mu lieres m̄l̄te poss꞉ tūc bigamia eē lici ta. Ad arᵐ d° q꞉ aliqd dicit̄ eē de lege nature dupl̄r. p̄ q꞉ ē ueꝝ pra cticū simᶠ notū lumie rōis nāl̄.& ibi ḡdū potissimū ten꞉ pricipiū p̄cticū zᵐ ten꞉ ꝯ° demōᵗᵃ ex eo.z° d̄ lege nāe ē qd̄ ē ꝯsonū regl̄arit̄ legi nāe p̄ m°ᵒ dicte.ꝯ̄ priᵐ n°la cadit dispēsatō & iō ei⁹ oppōiᵐ cōit̄ uidet̄ eē ꝯsoᵐ legi nāe.& monogamia & bigamia si bi ꝯ̄ria sūt de lege nāe· & sic ꝯcedo ꝓbatōes illas gn̄.z° & glosā gn̄.4°.

Tꝝ bonū sit cā mali. q꞉ ñ p̄ in generali.malū ñ ē i entibꝫ.ḡ ñ h꞉ cā꞉ in ētibꝫ. ꝯ̄ña ē nota.q꞉ eo m° q̄ aliqd h꞉ eē eo m° h꞉ cā꞉.ḡ qd̄ n° m° ē nl̄lo m° h꞉ cā꞉.añs ꝓbo si unū ꝯ̄rioꝝ i nā sit actu ifinitū nō ꝓmittit aliud ꝯ̄riū eē i uniuerso siue sit formal̄r ifinitū siue uirtual̄r.exᵐ ꝑ utroq꞉ de igne & sole q̄dcūq꞉ illo rū eēt calid̄ ifinitū destrueret oē fri gidū.si bonū & malū sūt ꝯ̄ria & ali qd̄ bonū i nā ē ifinitū.ḡ ñ cōpatitur secū aliq̄d malū. p̄ oē qd̄ est cā ali cui⁹ aliq̄ genere cāe ē cā.s̄ bonū ñ ē cā mali i aliq̄ genere cāe.ḡ etc.ma ē manifesta .mi.ꝓbo discurrē° p omia cāꝝ genera.q꞉ ñ sit cā final̄ pat꞉.q꞉ bonū ñ ē finis mali p illā maximā c⁹ finis bon⁹ ip꞉ ē q꞉ bonū. Nec cā effi ciens.q꞉ mat.7°.non pōt arbor bona fruct⁹ malos facer̄.tñ q꞉ illud ñ ē cā efficiēs alic⁹ effcūs qd̄ h꞉ effcm̄ sibi

ꝑpriū oppoᵐ illi effcūi.ꝭ ꝑpriꝰ effe
ctꝰ bōi ē boᵐ.ḡ etč ꝓ oīs cā effici
ens aſſīlat ſibi effcūu ſaltē i rōe gne
rali qđ dᵒ ꝑ cāz equocā.ꝭ bonū nō
aſſīlat ſibi malū. ḡ etč. nᶜ cā mālr
nᶜ formal.ꝙ iſte ſūt de eēnᵃ eiꝰ ḡruz
ſūt cāe.iō dnī itriſece.bonū āt ñ eſt
de eēᵃ mali cū ſit ſibi oppoᵐ ꝯ ꝑ
dē aīa rectū ē iudex ſui & obliqui.&
ſcripťa ſacra.ḡ deꝰ faciens bonū eſt
creās malū. In iſta.q.ſūt.ȝ.uidenᵃ
pᵒ ſi malū ē i ētibꝫ.zᵒ ſi malū hȝ cāz
ȝᵒ ſi bonū ē cā efficiēs mali & quō.
ꝗᵐ ad priᵐ ſūt duo uidēᵃ. pᵒ qd
ſit malū.zᵒ ſi malū ē in ētibꝫ. ꝗtuȝ
ad priᵐ dᵒ ꝙ malū ē priuaᵒ bōi ꝯrii
debiti ieē alicui.ad euidētiā iſtiꝰ dif
fitōis ē notādē.ꝙ ꝭᵐ phm pdē aīa .re
ctū ē iudex ſui & obliq.iō p rōnē bōi
oȝ ꝯgſcere rōnē mali.bonū āt & pfe
ctū idē ſūt ꝟᵒ meᶜᵉ.pfcm āt i gener
dupľr pōt accipi.uno mᵒ dicit pfe
ctū cui nihil deeſt itrinſece. & iſtud
ē pfcm pfectōe itriſeca.ꝙ hȝ qcqd
ptiet ad ſuā eētiā. alio mᵒ dicit ꝑ
fectū cui nihil deeſt pfectōis extriſe
ce ſibi ꝯuenietꝭ q̄ pfectio licȝ ſit ex
tra eētiā ſuā tñ illud ē natū hre eaȝ
talis uocat pfectio ſecūdaria ꝙ extri
ſeca: diuiſio iſta pfectōis itrinſece
& extriſece ē ſatꝭ manifeſta. priaȝ ñ
oȝ pbare.ꝙ pȝ dē ſe.zᵃ etꝭ pȝ.ꝙ en
tia ad finē ñ attigūt finē p pfcōneȝ
intriſecā.ꝭ p extriſecā.ꝙ p opatōeȝ
ꝭ attigere finē ē pfcōis.ḡ etč. bo
nū ḡ itriſecū ē boᵐ eētiale bonū ex
triſecū ē bonū ſecūdariū additū bo
no eētiali.primū bonū ñ hȝ oppoᵐ
ſibi priuatie nᶜ ꝯrie.ꝭ tm̄ ꝯdictorie
Rō hꝰ ē.ꝙ illud bonū intriſecum
ē eētialꝫ & ñ ē bonū ſecūdariū rei
nᶜ pōt accipi in ea.ꝭ priuatia oppo
ſita & ꝯria nata ſūt recipi i eodē.ḡ
qđ oppōit huic boᵒ ñ ē natū i eo re
cipi.ḡ nᶜ ꝯrie nᶜ priuatie opponit
ꝙ bōitas iſta q̄ ē pfectō pria dicitur
ad ſe ſolū.ꝭ bōitati ſecūdarie oppōi
tur malū ꝯrie & priuatie.ſic teneb
luci. ꝗᵐ ad ꝭᵐ articlȝ iſtiꝰ primi
dᵒ ꝙ malū ē in ētibꝫ.rō ē.ꝙ ut dictū
ē malū ē carēᵃ bōi debiti ineē alicui
iſta āt carētia ē in ētibꝫ. oīa eni indi
uidua eiuſdē ſpēi exigūt eaſdē pfecti
ones.ꝙ nā ē rō exigendi eas. ꝭ hᵒ in
diuiduū & illud ſūt eiuſdem ſpēi.&
unū habet opationē q̄ pōt ꝯſequi fi
nem ſuū quē natū ē hrē. aliud nō hȝ
iſtā opationē.ḡ caret pfectiōe q̄ na
ta eſt ineē.ḡ eſt malū. ꝓ nō omnia
pfectibilia habent ſuas perfectiones
ꝙ habent cauſas impediētes ne per
fectiones ſue ſibi inſint. ḡ carēt eis
ꝭ carentia eſt malū. ḡ malū eſt in en
tibus. Quantū ad zᵐ articulū pri
cipalemdico ꝙ malū habet cauſā ef
ficientē.ꝙ quicqd ē cauſatū a cauſa
intrinſeca ē cauſatū a cauſa extrinſe
ca.nam ſi res creata habet materiā &
formā que ſunt cauſe intrinſece ne
ceſſario habet aliq̄ cauſā extrinſecaȝ
actuantē materiā per formā inductā
& hoc eſt efficiens.ḡ malum cum ſit
cauſatū ut patet in primo articulo
oportet ꝙ habeat cauſā efficientem

Preterea diuidens malū nāe. q̄ est malū nāe & malum moris. malū nāe est carentia pfectionis naturalis que nata est haberi & ista carentia est ex defectu cāe nāl pducētiul a contra rio agente & a quocūq; istorum acci dat erit ab eis ut a causa efficiente

In malis moris est manifestius. q̄ malum moris est in actu & nō in ha bitu. ł potentia ē causa effectia act⁹ siue obiectum siue utrunq; nō curo g̃ malum moris existēs in actu ē a cā efficiente. Quantū ad 3ᵐ articul'3 dico q̄ bonū ē causa materialis mali & nō ē pars mali ſ̄m substantiā. q̄ de eēntia mali ē sola priuatō. Circa qd' est notandum q̄ priuatio ex suo pri mo intellectu nihil entitatis dicit ń solam & purā negationē: cecitas eni non dicit nisi merā carentiā uisus ex suo primo intellectu. & ista inuenit̄ in lapide sic̄ in oculo. ſ q̄ cecitas sit apta nata esse in tali subiecto uel ta li hoc nō est ex per se significato ei⁹ ſ solū ex cōnotato. Confirmat̄ p anselmū de cōceptu uirginali qui di q̄ iniustitia dicit solam negationem.

S3 q̄ pure negationes ut non ui sio discōueniūt uni nāe & non alte ri iō cōparata uni dicit priuatione3 siue carentiam cū aptitudine. unde intellectus cōcipiens ueram negatio nem inesse alicui subiecto cui subie cto opposi ū illius negatiōis est con ueniēs cū negatiōe ɔnotat aptitudi nē in sb̄o de quo dicit̄ negatio. & il lo m⁹ bonū est cā malis mali. q̄ ma lum ē carentia pfectōis nāte ineē ali cui bono. Ad argumta ad primu3 dico q̄ argumtū cōcludit de agente naturali & nō de agēte libero. de⁹ āt est agens liberū. Ad 2ᵐ patet p3⁹ in corpe. q. & ad probatōes illi⁹ mi.

Tr3 corpus christi sit possibile sub spēb⁹ panis real'r cōtineri. uidet̄ q̄ nō. q̄ sub spē pa nis nō ɔsecrati nō est corpus christi realiter. g̃ nec sub specie panis post consecratione. añs patet. consequentiā probo. q̄ speci es illa non aliter se habet in habitudi ne ad corpus christi post consecrati onem q̄ ante. Preterea aut corp⁹ christi sub illa specie est quantū aut non quantū non potest esse non quan tum. q̄ cum in celo sit quantum sil' esset quantum & non quantum. nec potest esse quantū. q̄ q̄titas nō po test separari a modo q̄titatio. sicut nec subiectū a sua propria passione mod⁹ eni q̄titatiu⁹ maxie uidet̄ esse ppria passio q̄titatis. g̃ eēt ibi m⁹ quantitatiuo qd' ē falsū. Preterea in eucharistia aut eēt pars corporis christi extra partē. aut non. si sic. g̃ non essent partes simul sub eadem p te hostie. & uniuersal'r cuius partes sunt extra se inuicem si est simul cū aliquo quanto pars uidetur esse cum parte & totum cum toto. si autem non sit ibi pars extra partem. ergo

ꝑ non ē ibi q̄ṫtū. ɔ̄ mat. xxvi°. h°
ē cor⁹ meū. & Io. vi°. caro mea uere
ē cib⁹. In ista. q. sūt duo uidē^a. p̄
qd sit tenēdꝰ d᷑. q. & ꝑ̄ꝑ quā auctori
tatē. z° q̄lr illud sit possibile. q̄^m
ad pri^m articl'z d°. ꝙ cor⁹ xp̄i eē sb
spē panis realr ē simplr d᷑ sba fidei
eo m°. q̄ ueritas alic⁹ sacramti ptiet
ad articlos fidei. h̄ āt ueritas expsse
tradita fuit qn̄ h° sacramtū fuit isti
tutū. fūdamtū āt auctoritatꝫ ex mat.
xxvi° & luca xxi° appet ubi i cena
ait xp̄s. h° ē cor⁹ meū h̄ ē sāguis me⁹

Et si heretici uelīt dicere ꝙ ista
sint figuratiē dicta. sic̄ illud Io. xvi°
e°. sū uitꝫ uera. & illud pria ad coꝝ.
petra āt erat xp̄s. Istud ē oino ɔ̄ in
tētōez saluatoris sic̄ pꝫ p aug. 8z. q.
q. lxix solēt ēcūstā^e scripťaꝝ illūiar
scripturā. ul'ie eiz itellc̄s vboꝝ xp̄i
an loq̄t figuratiē an nō p̄t colligi ex
p̄cedēti⁹ ul' ex cōsequētib⁹. & h° l'
ibid᷑ ul' ex aliis locꝭ scripťe. unď cū
xp̄s ait ego sū uitꝫ uera sbiūxit stati
& uos palmites. cōstat āt ꝙ discipu
li nō erāt palmites nāles. cū āt dicit
h° ē cor⁹ meū sbdit stati qď p uob̄
tradeť. cū etꝫ dixit h̄ ē calix sāgnis
mei addidit stati q p uob̄ effūdetur.
apparet etꝫ mai^te ex alio loco scrip
ture Io. vi°. ubi ē diffusa p̄dica° d᷑
isto sacramto. q̄^m ad z^m arti^m d°.
ꝙ seque° prici^a phorum uideť h̄ im
plicari mlta ipossibilia unū ē ꝙ q̄^m
sit sil' cū alio q̄to. z^m ē ꝙ mai⁹ q̄tū
sit sil' cū mīori i loco equali. z^m ē ꝙ
sba corpis sit sn̄ sua ppria q̄titate

4^m ē ꝙ cor⁹ xp̄i d᷑ nouo icipiat esse
ibi sn̄ motu & mutatōe pprie dictꝫ
ꝙ nō pōiť desereř suū ubi i celo. qn
tū ē ꝙ q̄^m sil' sit ral'r i diuersꝭ locis
Sz ꝙ oīa ista sint possibilia dicetur
i ppriis locis. Restant ꝑ p ista. q.
duo declarāda. primū ē quō possi
bile sit cor⁹ xp̄i icipe eē i altari sine
sui mutatōe locali. z^m ē quō sit possi
bile cor⁹ xp̄i eē q̄^m sn̄ m°. q̄titatio
d᷑ p̄ diciť cōiť ꝙ cor⁹ xp̄i icipit
eē i eucharistia ꝑ̄ꝑ mūtōnē alťi⁹ i ipꝫ
puta p cōuersionē panis i ipꝫ. iō non
oꝫ ipꝫ cor⁹ xp̄i mutari. ꝭ sufficit ꝙ
aliqd mutať in ipm ad h° ꝙ icipiat
eē ibi. ul'r eni sic̄ generatū ē ubi cor
ruptū fuit pri⁹ & non p aliq̄ꝫ loci
mutatōnē ppriā ipi⁹ geniti. ita uide
tur ꝙ illud i qď cōuersū ē aliquid p
cōuersionē sit ubi fuit cōuersū. & n̄
p aliq̄ꝫ mutatōnē ťmi ad q̄z ɔuersio
nis. ꝭ so^m ťmi a q̄. ɔ̄ suppo^r ꝭ^m eos
ꝙ trāsmū° sit muta° sbal' eo m° quo
ɔcediť ibi muta°. ꝑ hꝫ p p se ti° ad
quē sbaz. ꝭ p nullā mutatōnē heť p
se illud qď ē posteri⁹ suo p se termi
no. ꝭ pn̄^a corpis xp̄i ē posterior sba
q̄ tiat motū. certū ē eni ꝙ n̄ ē prior
eēntial'r. ꝙ sba corpis p̄t eē sine ista
p̄stura. neqꝫ sil' nā. ꝙ pn̄^a ista n̄ possꝫ
destrui n̄ destrueret sba corpis. p̄
de⁹ p̄t facere cor⁹ suū pn̄s cū pane
manēnte sba panis & nō p aliq̄ꝫ mu
tatōnē q̄ fit ad sbaz ut ad p se ti^m
& tn̄ p illā acqriť pn̄^a ei⁹ d᷑ rōis cuꝫ
illa que nunc habetur. ꝑ oportet ꝙ p
mutationē eiusdem rōnis. ꝑ p aliā q̄ꝫ

p ſbalē p̄ q᷑ cōuertit̃ ĩ aliq̄d p̄exi
ſtēs acq̄rit magꝫ ꝯditiões ei⁹ ꝗ̃ econ
uerſo.pꝫ eni ſi nut̃mtū ꝯũtat̃ ĩ car
nē magꝫ aĩat̃ forma carnis ꝗ̃ caro in
formet̃ forma ei⁹.ğ ex ſola ꝯuerſione
panis ĩ corp⁹ xp̄i p̄exñs magꝫ acq̄ret
panis ut ꝯuerſ⁹ pñtiã corpis xp̄i in
celo ꝗ̃ cor⁹ xp̄i pñtiã panis. ꝗ̃ᵐ
ğ ad iſtũ artiᵐ ñ uidet̃ nc̃cio fugiēd᷑
ad illã ꝯuerſionē panis ĩ cor⁹ chriſti
maxie cũ a pri° ex q̃ res h⁹ ſacramẽti
fuit credita creditũ fuit ſp ꝙ corp⁹
xp̄i ñ mutat̃ d᷑ loco ſuo ĩ celo ut ſit
h̃.& tñ a prĩci° ñ fuit ita creditum
manifeſte d᷑ illa cōuerſiōe. d° ğ p̄
mittē° aliq̄ ꝙ qñ cor⁹ mouet̃ de lo
co ad locũ & expellit aliud cor⁹ cōi
ter ſũt ibi.4.mot⁹ ſ᷑ mutatões &.8.
t̃mi.due ĩ corpe expellẽte & due in
corpe expulſo.nã corp⁹ expellẽs mo
uet̃ ab ubi priori ad priuatōeꝫ ip̄i⁹
ubi.& illa muta° q̄ ē inter t̃iᵐ poſi
tm̃ a q̊ & t̃im priuatm̃ ad q̄ꝫ pōt di
ci dꝑditia prioris ubi. idē et̃ cor⁹
ex carētia ſecũdi ubi mouet̃ ad ip̄m
& iſta muta° pōt dici acq̄ſitiua.ꝙ ē
a priuatōe ut a t̃io a q̊ ad ubi ut ad
t̃im ad q̄ꝫ.ꝯſil᷑r ſũt due mutationes
&.4.t̃mi circa corp⁹ qd᷑ expellitur
ſi ãt moueret̃ aliq̊d cor⁹.& ñ expel
leret̃ aliud cor⁹ d᷑ loco ſuo.ñ eſſent
ibi ñ due mutatões & ãbe eẽnt ĩ corᶜ
moto.una dꝑditiua prioris ubi &
altera acq̄ſitia noui ubi.ſi et̃ corp⁹
ñ receděſ a priori ubi fieret ĩ nouo
ubi ſi eẽt tñ una muta° & eẽt acq̄ſi
tia.ꝙ a priuatōe ad noᵐ ubi & ſine

oĩ mutatōe dꝑditiã q̄ eſſet a priori
ubi ad ei⁹ carētiã.ꝙ pri⁹ ubi ñ dꝑ
dit̃.ß ſi una iſtaꝝ mutatōnũ ponit̃ oĩ
no nō ē itelligibile ꝙ aliqd᷑ cor⁹ ſit
ubi nō fuit.ꝙ ipoſſibile ē eē h̃ real᷑r
ubi pri⁹ nō fuit real᷑r.ñ ſit aliq̄ real᷑
muta° ul᷑ ĩ iſto ul᷑ ĩ alio cui ē pñs rea
liter.ꝙ nũꝗ̃ p̄t eē trãſit⁹ a ꝯdicto°
ĩ ꝯdictoriũ ꝗ̃ᵐ ad aliq̊d p̄diᵐ reale
ñ p aliꝗ̃ mutatōnē realē. Ad ꝓpo
ſitũ null⁹ pōit mutatōnē dꝑditiuam
illi⁹ ubi d᷑ celo.ꝙ ßᵐ aug.donec fir
mat̃ ſcl᷑m ſurſũ ē dñs. Ad ſaluãd᷑ ğ
r̃alē pñtiã corpis xp̄i oꝫ ponet̃ ꝙ in
ip̄o ſit aliq̄ pñtia ad ſpēꝫ panis que
pri⁹ ñ fuit.alias ñ magꝫ eẽt r̃al᷑r hic
pñs ꝗ̃ pri⁹.Iſta ãt muta° circa acci
dēᵃ q̄ pri⁹ erãt ĩ ſbo nē ſñ ſbo nihil
facit ad h° ꝙ cor⁹ xp̄i d᷑ nō p̄ſente
accñti ꝯ fiat eis r̃al᷑r pñs. ꝙ illa hꝫ
alios p ſe t̃ios ab iſta.ğ nc̃e ē ponet̃
aliꝗ̃ mutatōeꝫ ĩ ip̄o corpe xp̄i acq̄ſi
tiuã iſti⁹ pñtie noue q̄ tñ ꝓprie non
p̄t dici muta° local᷑ ꝑꝑ duo. ꝙ eam
ñ ꝯcōitat̃ aliq̄ dꝑditia prioris ubi
ſic̃ cōiter ē ĩ mutatōe locali ĩ qua ē
ſignare t̃im poſiᵐ a q̊ & termiᵐ po
ſitm̃ ad q̄ꝫ cōcōitãtes duas priuatões
eo m° q̊ phs dicit ꝟ° phicoꝝ.motus
ē a ñ ſbo ĩ ſbꝫ.nᶜ ubi ꝓprie ē t̃min⁹
ipi⁹ mutatōis.ꝙ t̃i⁹ iſti⁹ mutatōis ē
q̄dã ſimplex pñᵃ corpis xp̄i ip̄i ſpēi
ꝟa tñ & real᷑. Et ſi q̄ras ad quod
ge⁹ ptiet illa mũ°.d° ꝙ ſic̃ ãgl᷑s qñ
d᷑ nouo fit pñs alicui corpi dicit̃ eē
ĩ loco diffinitie.& ſic et̃ dr̃ mutari
ß tal᷑ muta° mlt̃iʳ diſtat a ꝟa mũtōe

q̃m ad zm articl'z ē una op.q̄ dit ꝙ ptes corpis xp̄i ñ sūt extra se inuicē i hostia.q̄d declarat̄ sc.sic ē possibile ꝟtuti diuie facer̄ ꝙ corp9 sit sil' cū corpe.ita ecl ꝙ ps corpis sit siml' cū alia.p̄t eni facer̄ ptē sbitrare ptē & sic ultra illā q̄ sbitrat aliā iteꝝ sbitrare aliam.& sic usq3 ad mimū nāle ut sic saluet̄ ꝟitas c9lib3 ptl.& tñ nulla ē exte? ptl extra ptē sic saluat̄ ꝟitas uni9corpis ñ obstāte ꝙ p sbitratōne3 unū sit in alio. ō istud tollit a corpe xp̄i pōitionē i toto & omē3 figurā q̄ ē nccia ad cor9 aiam. si eni ñ distet caput a pecte. ƒ tom sbitrat tom usq3 ad mimā ptē nālē.iā nc hēbt ordinē ptiū i toto nccia3 ad corpus aiatū nc figurā ꝶ.o ḡ al'r & d.o ꝙ ē duplex pōitio una q̄ est dr̄a q̃titatl alia a qb9dā dicit̄ p̄dicamm.pa dicit ordinē ptiū i toto & inest nccio q̃to pmanēti.& illā o3 poner̄ i ꝓpoto.ꝙ ñ ē bñ itelligibile aliq̄d eē q̃m dimēsiom qn sit signar̄ i toto.ordinē h9 ptl ad aliā ptē ƒm q̃titatē itiacētem za dicit ultrā ordinē ptim ad locū sicue ad ptes loci ul' locātl h.o ē dictū: ꝙ ptes extēdāt̄ ptib9sic totū dicit̄ p̄ ōmēsurari toti loco i q̄ h3 suū ubi ita ꝙ positō za p̄suppōat pria3.per mom q̃tim siue dimēsionam ñ itelligo aliud ñ positōnē z.o m.o dictā. Ista aūt bñ ē possibile dcū separi a q̃to manēte positiōe pria ñ solū p negatione tmi sic poss3 facer̄ aliq̄d q̃tu3 extra uniuersū.& tūc ñ haberet ista3 pōitōe3 secūdā. ꝙ ñ hr̄et aliq̄d cōtitnēs c9 ptib9 ptes ōtēti ōmsurarēt ƒ ecl pōito tio cui.s.p̄nti poss3 fieri ōmēsura? l' coexña alti corpi possibile ē dcū ōƒuar̄ q̃m & coexña3 ei9 ad aliud q̃tū & tñ sine extensione ptiū uni9 ad ptes alri9 quā dit pōitō ista dr̄ q̄ loq̄mur.Istud ꝓbo sic q̄cūq3 nā ōtingēter recipit q̃lib3 formā alicui9 generis ōtigēter se h3 ad totum ge9.ƒ q̄dlib3 cor9 ōtigēter se h3 ad q̃cūq3 pōitionē.p3 ꝙ e.o possū cor9 meum morc a q̄cūq3 pōinc ad aliā.ḡ cor9 hñs positōnē ptiū i toto ñ simt se h3 nccio ad pōnē illā q̄d ē p̄dim.ƒ ōtingēt̄.& si q̄ras qd sit q̃titatē saluari sñ pōc extriseca. d.? ꝙ nihil aliud ē ñ absolutū ōƒuari sñ respcū extrisec9 aduete.sic coexñtiā ōƒuari sñ pōne ñ ē ñ unā rl'ōnē extrisecā ōƒuari sñ alia rl'ōe extriseca:sic illa q̄ ē ubi. pria ē toti9 ad totum circūscribēs.ƒ positō dicta q̄ ē aliud ge9 addit rl'pcm ptiū ad ptes.& ꝙ pria nccio hēat zam ñ ē ñ ꝙ ie rl'pcs ē talis ꝙ icluт diuisibitem ptiū & p̄ñam earū ptib9 locatl ƒ coexña alic9 toti9 toti l' cuilib3 pti abstrahit ab illa positōe.ꝑ qd' ubi nccio h3 ponere.ḡ simpl'r possibile ē istā coexña3 eē sñ pōne.ꝙ positio za p̄suppōit ubi ꝓprie dictū:ḡ si dc9 p̄t ōƒuar̄ q̃m sñ ubi ꝓprie dicto p̄t & sñ pōne Ad primā.r.d.? ꝙ ibi ē aliq̄ mutatio ñ tm̄ i spēb9 q̄ fiūt dr̄ sbo i nō sb3. ƒ illa q̄ fiūt p̄ñtes ptes corpi xp̄i.ōce? ecl nouā p̄ñtiā corpis christi ad specie3 & ad illā est mutatio.& q̄lis ē forma

taľ debʒ iudicari mūtō.ľ ſi ñ placet uti uocabulo mutatōis.d⁹ ꝙ aliqs re ſpcūſ extriſec⁹ nou⁹ ē ſñ oi mūtōe ꝭm ꝙ gg. accipit mutari ex a° i ali ud ire Ad zᵐ d° ꝙ mo⁹ q̃titat⁹ ñ ē pa⁹ q̃ti.ſic riſibľe hōi.ꝭ ē accñs p accñs.ſ.rſpcūs extriſec⁹ adueniens ptibꝫ q̃ti ad ptē alťi⁹ q̃ti. Ad.ȝ ɔce⁹ ꝙ ps ē extra ptē put extra ꝛſpi cit p ſe ipas ptes corpis & rqrit ad potētiā q̄ ē dr̄a q̃titatꝭ.ꝭ put extra ptiet ad loᵐ ps ñ ē extra ptē.ꝙ ñ eſt extra illū locū i q̄ ē alia ps.nᶜ ex h° ſeq̇ ꝙ toᵐ ñ ſit q̃ᵐ.ꝙ toᵐ q̃ᵐ hñs ptes ſuas extra ſe ad iuicē i toto pōt hre unicā pñtiā ſui & oim ptiu m ad aliq̄d unū extra idiuiſibile ľ q̃tū cūqꝫ modicū diuiſibile ita ꝙ ibi ñ eſt alia pñᵃ alii pti & alii illi⁹ cui ē pñs

86 Tꝝ cor⁹ uᵐ & idē nūo poſ ſit eē locaʳ ſiľ & ſeľ i diūꝭ locꝭ.ꝙ ñ.idē ñ pt referri ad ſeip̄ʒ rꝭōib⁹ oppōitꝭ.ꝙ rlaᵘᵃ oppō icludūt ɔdictōeʒ.ſi ꝫ idē cor⁹ eēt ſi mul locaľr i diuerꝭ locꝭ idē corp⁹ di ceret ſupi⁹ & iferi⁹ dexᵐ & ſiniſtꝝ reſpcū ſuiip̄i⁹.& ſiľr de aliis rꝭōibꝫ oppōitꝭ ꝭm ſitū. p̄ ppiᵐ & diſtās ſūt rꝭoes ɔrie ſic ſiľe & diſſiľe. ꝭ ſi idē corp⁹ eēt i diuerſis locꝭ poſſʒ ſiľ & ſeľ eidē eē pxiᵐ & diſtās. p̄ ſi ſic tūc i u° loco poſſʒ uidꝛ ꝑ diſtā tiā ɔueniētē.& i alio loco ñ poſſʒ ui dꝛ ꝑ diſtātiā ipportōnatā. ɔ Vgo de ſacīitꝭ pᵉ 8ᵃ.c.z.q feʳ ut uᵐ cor⁹ eēt i u° loco fecit qd̄ uoluit.& ſi uo

luiſſʒ alr facer potuiſſʒ. In iſta.q. a mľtꝭ tenet ɔ° neᵘᵃ moᵘᵃ eoꝝ q̄dā ſūt uľia q̄dā ſpālia.uľia ſūt iſta.ſi uᵐ cor⁹ ſiľ & ſeľ eēt locaľr i diuerꝭ lo cis ſeq̄rent mľta ɔdictoria.ꝭ de⁹ nō pt facer ɔdictoᵃ ſiľ ꝟa.ma.pbat.ꝙ ſi un⁹ loc⁹ eēt frigid⁹ & ali⁹ calidus eēt ſiľ calid & figid.ſiľr i u° loco ñ iuēiens q̄d ɔmedet ibi eſuriet.i alio iueniēs cibū ñ eſuriet.ſiľr i uno loco ꝑ itēpiē aeris ifirmaret i a° ꝑ tem periē ñ ifirmaret.ꝫ ſiľ eſſet ſanū & egꝝ.ſiľr i uno iueniēs aīcos ñ occide ret.i alio iuentēs iimicos occideretur ꝫ ſiľ morietur & ñ morietur.& ſic de mľtꝭ aliis.ħ āt ſūt ɔdictoᵃ. ꝫ etc

Spālia ſūt iſta oē rceptibile alic⁹ ꝭm pľes modos rcipiēdi ſi recipit il lud ꝭᵐ unū moᵐ pōt rcipe ꝭᵐ alios modos.ſi ꝫ corp⁹ pt eē i diuerſis lo cis de⁹ cū ſit agēs ifitē ꝟtutꝭ potit cor⁹ facer ꝟtute ſua i infinitꝭ locꝭ.ꝭ ipoſſibile ē deo agēte corp⁹ eē ubiqꝫ ꝙ h° ē ſoli⁹ deitatꝭ pprium. ꝫ etc

p̄ ťmi locati & ťmi loci ſūt ſiľ.ꝫ ſi locatū ſit extra ťios ſui loci pprii erit extra ťios ſuos pprios qd ē fľʒ

p̄ ſic res p pprīā nāʒ ē tm̄ i una ſpē.ſic p unā diuiſionē ē ſiľ i uno lo co. p̄ ſi cor⁹ poſſʒ eē i diuerſis lo cis.aut una mutatōe.aut pľib⁹. non unā.ꝙ una muta° ē ad unū tm̄ ťmiᵐ nō pľib⁹.ꝙ aut eēnt oīs eiuſd ſpēi aut alterius. nō eiuſdem.ꝙ nihil pōt moueri duob⁹ motib⁹ eiuſdem ſpēi ȝ.phicoꝝ & q̄nto meᶜᵉ. non duabus

alteri⁹ ſpēi. qꝛ termi eēnt ꝯrii. & ꝑ
ꝯñs mot⁹ icōpoſſibiles. ꝑ̄ termi
motus ſūt icōpoſſibiles v° phico. ꝭ
q̄cunq; duo ubi pn̄t eē termi eiuſdē
mot⁹. qꝛ corp⁹ pōt moueri ab u° ubi
ad aliud. g° q̄cūq; duo ubi ſūt iꝯpoſ
ſibilia circa idē corp⁹. ꝑ̄ agēs nā
le ꝑ ſe nō intēdit corruptōez termi
a q°. ꝭ tm̄ ꝑ accn̄s. qꝛ ē incōpoſſibilis
termīo ad quē quē itendit iducerꝭ. g°
ſi unū ubi ſit cōpoſſibile alteri ubi
agēs nāle n̄ corrūperet pri^m ubi acq̄
ren° z^m. g° agēs nāle pōt facere cor⁹
i nouo ubi abſq; h° q̄ dimittat aliud
ubi qd̄ habuit qd̄ ē ipoſſibile. ꝑ̄
ipoſſibile ē eād̄ mā̄z eē ſil̄ ſb̄ duabꝫ
formis ſb̄alibꝫ. g° ipoſſibile ē id̄ cor
pus eē ſil̄ in diuerſis locis. an̄s eſt ma
nifeſtū. ꝯn̄a3 ꝓbo. qꝛ ſi nutrimentum
pōatꝭ i duob⁹ locis & ſumatꝭ a diuer
ſis aīalib⁹ i illis locis exn̄tib⁹ vt⁹ nu
tritia utriuſq; ꝯuerteret illud i ſb̄a3
nutriti. & ꝑ ꝯn̄s matꝭia nutrimēti q̄
ē una & ead̄ iformaretꝭ for^a utuſq;
nutriti. & ſic aīabitꝭ duab⁹ aīabꝫ ſen
ſitis & duab⁹ itellectis. Iſte due rōes
ſūt magiſtri Iohānis ſcoti & ſūt ⁿdif
ficiliores aliis. ꝯ iſtā oꝑ arguitꝭ in
cōi & in ſpeāli. in cōi ſic. qd̄libet eſt
tenēd̄ poſſibile deo qd̄ n^c ē ex t̄mis
maifeſtū ipoſſibile. n^c icōpoſſibilitas
ul̄ ꝯdictio euidēter ꝯcluditꝭ. ꝭ t̄le eſt
iſtud ut p3 ſoluē° oēs rōes i oppo^m
g° etc̄. In ſpāli ſic. nō mi⁹ incōue
niēs eſt duo corpa ſil̄ eē in eod̄ loco
q̄ unū corp⁹ ſil̄ eē i duob⁹ locis. qꝛ

ſequē° pri^a phicoꝝ. tāta ē repugnā
tia inter duo q̄ta reſpectu eiuſdem
ubi. ſic̄ inter albū & nigꝝ reſpectu
eiuſd̄ ſb̄i. qꝛ 4° phi. c. d̄ uacuo. q̄^m
in eo q̄ q̄tū expellit q̄tū eiuſd̄ q̄
titatꝭ. ꝭ poſſibile ē deo duo corpa fā
cere ſil̄. p3 de facto ꝑ dotē ſb̄tilita
tis i reſrectiōe chriſti. g° etc̄. Ad
iſtā rōez rn̄det q̄ due dimēſiones re
pugnāt ꝑ̄ ſitū localē & iſtud tollit
dos ſubtilitatꝭ. ꝭ illud qd̄ ē rō limita
tōis ad unū ubi ſic̄ ē ſit⁹ determina
tiōis nō pōt tolli ꝑ aliq̄ dotē. qꝛ cor
pus ec̄l gl̄oſū h3 ſitū detꝭiatōis ꝑ quē
o3 ip3 ita eē h̄ qd̄ nō alibi Si iſtā^a
ualeret magꝭ eēt ipoſſibile duo corpa
eē in eod̄ loco q̄ unū i duobus locis
ſi mll̄tiplicatꝭ locatꝭ mll̄tiplicētꝭ loca
& ꝯuerſo qd̄ nō ē ueꝝ. ꝑ̄ ad pri
cipale. ubicūq; de⁹ pōt facerꝭ aliq̄ ſb̄
ſtātiā nālē n̄ ſb̄ ſuo m° nāli l̄ ſub m⁹
oppōito ſuo m° nāli pōt eā facerꝭ ſb̄
m° ꝯueniēti ſue nāe. qꝛ i ꝑ° ē duplex
miracl̄3. & i z° n̄ ē n̄ unū. ꝭ de⁹ ꝑ̄t
facere corp⁹ ſuū ꝑ̄ſēs ſacmental̄r &
n̄ ſb̄ m° ſuo nāli ſil̄ i mll̄tꝭ locis abſq;
ꝯuerſiōe alic⁹ i corp⁹ ſuū. g° pōt ip
ſū facere ſb̄ m° ſuo nāli & ꝑ ꝯn̄s lo
cal̄r. mi. ꝓbatꝭ. qꝛ ꝯuerſio n̄ ē for
malis rō eēndi h̄ corpi chriſti. qꝛ trāſ
eunte ꝯuerſiōe manet corpus chriſti
ibi. Preterea angl̄s pōt eē diffitie
ſimul i pluribꝫ locis. g° & corp⁹ cir
cumſcriptiue. ꝯn̄a p3. qꝛ ē ſil̄is limi
tatio in utroq;. & per ꝯn̄s ſil̄is deter
minatio ad locū ꝯuenientē ſuo modo

.62.

coīt oēs negātes ōn̄s negāt añs. pba° añcedēt). de⁹ pōt ꝯuerteř panē in angelū & ubi p̄fuit ꝯuersū ibi est illud i q̄d ꝯuertit. ḡ āgl's ē ubi p̄fuit panis & oʒ ꝙ sit in loco ſm mm ꝯuenientē sibi & tñ ē in celo. ḡ in pl'ib; locis

Ad.q. dic ꝙ oīs fideř debʒ ꝯcedeř ꝙ oē illud ē deo possibile qd nō eui denter includit ꝯdictiōnē. nc ab aliq̄ famoso auctore asserit̄ oppositū. tl'e ē istud ut pʒ soluē° rōes i ꝯriū. declarat̄ aūt istud ex intellectu termio rū: cū eni d° corp⁹ eē in loco local'r nihil d° supa corp⁹ ñ respcm̄ extrisec⁹ aduenientē fūdatū in uno q̄to ad aliud q̄tū circūscribēs: tal' aūt respect⁹ ml'tiplicari sup idē fūdam̄tū nō ē ipossibile. cū respect⁹ intrisec⁹ aduenietes de q̄b; mi⁹ uideř super idē fūdamētū pl'ificent. ꝙ sup eād' albedie fundāt ml'te sil'itudies ad ml'tos ťmios. Mi⁹ ualde ḡ ē ꝙ sequētes rōʒ tm̄ initūť imagiatōi. ꝙ ꝙ imagiatio nō sepat locū a corpe nc eꝯuerso nc uidet unū pl'ificari sine alio. ideo dicať simpl'r ipossibile respect⁹ pl'ificari nō pl'ificato fūdamento. & sequē° rōes termiox nulla apparet necessitas ꝙ ml'tiplicato posteriori ml'tipliceť pri⁹. ip̄a eni ubi sūt posteriora ip̄o q̄to locato. Sʒ h ē unum dubiū uex ē ꝙ pl'es respcūs fūdanť sup idē fūdamentū q̄n un⁹ eox non adequat totū fūdamentū. ſ ubi adequat totā rōeʒ q̄ti inq̄tū ē locabile ḡ ñ uideť possibile plurificari unum sine alio. h° dubiū nō ē rōnale. ꝙ respect⁹ q̄ orit̄ ex neccitate fūdamti magi uideť adeq̄ri fū° ꝙ ille q aduenit extrisec⁹. ſ ad duos termios sunt i eod' fūda° duo respect⁹ extrisec⁹ aduenietes. ꝙ due eq̄litates ad unū q̄tū eq̄le. Ista seque° ad arta in oppositū ē respōdend'. ad q̄x solutōeʒ p̄mitto tres ꝓpōes & pria sit ista. q cūq; sūt priora eēntial'r ip̄o ubi uniformiter isūt corpi. lʒ habeat diuersa ubi. q̄ aūt sūt posteriora l' sil' nata ip̄o ubi uariāť ad uariatōeʒ ipi⁹ ubi pbať stati. ꝙ pri⁹ eēntial'r nō uariať ad uariatōeʒ posterioris. ſ eꝯuerso. q ea sūt sil' nā sil' uariāť. 2a ꝓpō ē ista sic passū exn̄s i uno ubi ř cipit formā a duob⁹ agētib⁹ i illo ubi sibi approximat). sic idē passū i duob⁹ ubi exn̄s patereť ab eisd' agētib⁹ sibi i ill' duobus ubi approxiat). loquē° de passiōe q̄ ē ad formā absolutā. pbať stati. ꝙ ad h° ꝙ patiēs patiať ab agēte nihil aliud reqrit̄ ñ ꝙ sit in potēa passiua & agēs habeat formā actiuaʒ. & sint debite appraxiata. siue in uno ubi siue i ml't) nō refert. ſ passo pōito in duob⁹ ubi habet eandē potētiā passiuā ad formā absolutā. & actm̄ hʒ eandem potētiā actiaʒ. & pōt eod' m° sibi approxiari sic prius in uno ubi

3a ꝓpō ē ista. sic cor⁹ i u° ubi existens se habet in ratione ad diuersa si approximata in illo ubi. sic ipsū existens in duobus ubi se habet ad eadeʒ sibi approxiata i ill' ubi. pbať ista sic

ignis in uno loco & aquã in alio loco. aut ista elemẽta sũt equal' ỽtutis i agẽ?. aut alt'm uicit. si p̄ m? sic si essẽt appxiata illi corpi exñti i uno loco utrũq; impidirẽ aliũ ita q neutrũ ageret. ul' agerẽt ad eff'cm mediũ ita q passũ nulli pfecte assil'aret. eo de3 m? si eẽnt appxiata sibi i duob? locis. si aũt ỽt? uni? uiceret tũc illud. ul' simpl'r assimilaret. ul' magi q̃ alte℞. siue i uno loco siue i multi. de fame & satitate d? q fames ẽ appetitus frigidi & sicci & iste appetit? ẽ q̃d absolutũ. absolutũ aũt nõ uariat' ad uariationẽ respect? ex prima propositõe. iõ si satiat' i uno loco satiat' in q̃libet. d' sanitate & egritudie. tẽperie & itemperie d? q aut intẽperies ul' tẽperies aeris uicit tẽperiem ul' intẽperiẽ corpis. aut nõ: si uincit d? q tale erit quale natũ ẽst causare agẽs uincẽs. licet remissi? p̃p actionẽ õrii. si aũt sit equalia i agẽ? passũ alterabit' me⁹ pportõe. d' morte & uita faciliter soluit'. q utrũq; ẽ q̃d absolutũ. iõ nõ uariat' uariatõe respectus. si g̃ morit' in uno loco morit' in alio. Ad pri^m d? q ex pte dei ut actm̃ & ex pte corpis ut passi^m i speciali ẽ equalis possibilitas i corpe ad duo ubi & ad infita. & cũ pbat' q p nullã ỽtũtẽ põt corp? aliq̃d' eẽ in q̃libet ubi. q h? est soli? dei ppriũ. nego & pbo p eos. ipi eni ↄcedunt q corp? christi põt eẽ ubiq; sacramental'r. q põt de? oẽ corpus uniuersi

cõuertere i corp? christi sic facit d' pane. & cõpan? ãd diuinã potẽtiam nõ ẽ maior limita? eẽ alicubi local'r q̃ sacramẽtal'r. q totũ q̃d' de? põt facere p causã secũdã põt imediate

Ad pbatõe3 d?. q de? ex imẽsitate sua nccio ẽ ubiq;. & hoc m? nihil aliud a deo ẽ ubiq;. ƒ nõ ẽ icõueniens p potẽciã dei actiuã aliud a deo esse i q̃cunq; ubi. n^c p̃p h? pprie dicit' eẽ ubiq;. q nõ ẽ immẽsũ. Ad 2^m dicend' q termi aliq̃℞ duo℞ eẽ sil' dupliciť põt intelligi. ul' sil'tãte p̃cisa & adequãta ul' nõ adequata. si p̄ m? intelligit' ppõ fl'a ẽ. 2? m? nõ o3 q illud q̃d' ẽ extra t'ios uni? sit extra t'ios alteri?. Ad 3^m dd' q illud simile nõ tenet. q una nã ẽ formal' rõ eẽndi i una spẽ. dimẽsio aũt nõ ẽ formalis rõ eẽndi i loco. ƒ tm̃ ẽ rõ sũdamẽtal'. illã ãt põt eẽ una lic3 respcũs sint diuersi. sic albe? põt eẽ una licet sil'itudies sit diuerse. Ad 4^m dd' q si corp? manet i ead' dispõe quã erat pri? põt ũnica mutatõe acq̃rer' unũ no^m ubi & duab? mutatõib? duo noua ubi. & tñ arguit' due mutationes eiusd' spẽi nõ pñt eẽ i eodẽ siml' d? q icõpossibilitas mutatõnũ nõ est ñ ex incõpossibilitate termino℞ uel forma℞ ad quas sũt: duo aũt ubi non sũt incõpossibilia. Ad q̃ntũ dd' q primi termini mutatõis sunt incompossibiles. q forma ẽ priuatio. ƒ termini cõcomitantes illos nõ sũt icompossibiles sic sũt illi q ↄiungũt' istis

qñ ğ acqrit̃ no^m ubi sine motu dep ditio isti9 mot9 termin9 a q̊ ē priua tio ubi acqsiti. illa āt ñ manet cū ter mino ad q̄ȝ Ad sex^m qd' ē scoti di cend' ꝙ p illud pōt ꝓbari ꝙ duo cor pora pñt eē sil' nal'r. d° tñ ꝙ aliqua sūt repugnātia respectu ꝟtutl legit timate q̄ tñ simpl'r sūt possibilia sil' eē. exē^m uirginē eē & parere. ita hic corp9 eē sil' in diuersis locis & duo corpa sil' in eod' loco sūt impossibi lia p ꝟtutē cātā. nō tū ē simpl'r ipos sibile. ꝙ ñ includit ɔdictionē. Ad rōes añ oppo^m pȝ ex dictis.

57 Tꝫ caritas inclinet ad dili gend' deū sup oīa ꝙ ñ nullā ꝟtus incliat ad actū ipossi bilē hñti. ß ipossibile ē nos deū ama re sup oīa. ğ etc. mi. ꝓbat̃ dupl'r p̊ sic. ix ethi. amici^a ad alt'm mēsura tur ex his q̄ sūt ad seipȝ. ß mēsura^m nō excedit mēsurā. ğ amici^a q̄ est ad alterum nō excedit illā q̄ ē ad seipsū 2° sic. amici^a fūdat̃ sup unitatē. ß ipossibile ē aliqȝ eē eque unū sibi & amāti. p̄ hō sine caritate pōt deū diligere sr̄ oīa. ꝙ ex nālib9 pōt or^te ōbo aliq frui. ordiata āt fruitō ñ pt eē ñ circa deū. ğ caritas nō est nccīa p̄ ex actib9 frequētib9 diligendi deū sup oia pōt acqri hit9 inclinans in actū ipȝ. ğ caritas ñ pōt iceē illi q̄ hȝ talē hitū. alias duo hit9 eiusd' spe ciei eēnt i eod' sb̄o qd' ē icōueniēs. nā dici nō pōt ꝙ sit alteri9 spēi ꝓp diuersitatē efficiētl. ꝙ diuersitas ori ginis nō diuersificat spēȝ. añs pȝ. ꝙ ut dictū ē in p̄cedēti ar^to. ex nālibus pōt hō diligere deū super oia. ɔ aug. d' doctrina christiana. sine cari^te p̄fecte deū diligere nō ualem9. In ista. q. sūt. 3. uidēda. p̊ uidend' est de actu diligēdi deū sup oia an ipe sit ita rectus ꝙ ad ipm possit eē aliqua ꝟtus. ꝙ hitus maifestat̃ ex actib9. 2° uidend' ē q̄ sit formal' rō obiectiua actus & ipius & hitus inclinantl ad ipsū. 3° utꝝ nat̃a possit in istū actū sine hitu infuso. Q̃tū ad primum d° ꝙ diligere deū sup oia ē act9 con formis rōi recte nāli q̄ dcāt optimū eē sūme diligēd'. & p ɔñs rect9. imo eius rectitudo ē p se nota sic̃ rectitu do primi pricipii i opatōib9. sic̃ eni i specl'atōib9 aliq̄d ē sūme itelligēd' tāꝙ uerū sūmum. sic i opatōib9 ē ali q̄d sūme diligend' tanꝙ summū bo^m Cōfirmat̃. ꝙ p̄cepta moralia sūt d' lege nāe. ğ nāl'r notū ē istū actū eē rectū. & ex h° seq̄t̃ ꝙ ad ipm possit eē aliqua ꝟtus theo^ca. inclinās. ꝙ est circa obiectū theo^cum. ꝙ circa deuȝ immediate. Ista ꝟtus ē distincta a fid' ꝙ actus eius nō ē credere. sil'r est di stincta a spe. ꝙ actus eius non ē con cupiscere amāti bonū inꝗtum est co modum amantl. ß actus istius uirtutl est tendere in obiectū ßm se circum scripta ɔmoditate ei9 ad amantē. tal' autem uirtus perficiens uoluntatem ut habet affectionē iustitie ē caritas Q̃tū ad 2^m arti^m d° ꝙ formal' rō

obiectiua terminādi oēʒ actū & habitū tho^cum est ratio dei in se. & hoc in oī nāta intellectuali. Ratio est talis. q potētia respiciēs aliqd obm cōmune siue in ratiōe motiui siue in ratione termini nō pōt pfectissime quietari ñ in eo solo in q ē pfectia ratio illi9 obi adequati. ß oīs potētia intellectiua seu uolitiua respicit to^m ens p obo adequato termināte. g nō pōt pfecte quietari ñ in illo ente in quo ē pfectissima ratio entitat. tale aūt ens ē ens primū sub rōe. qua est h9 ens. Quātū ad 3^m articl'ʒ ē una opio q dicit q nāta nō pōt in illum actū sine habitu infuso: rō ponit ista nāta detiat ad unū. detiat aūt ad appetend esse propriū 2° de generatōe g nō pōt appetere sui nō eē. g omis nāta intellectualis mag detiat ad appetend ppriū esse q ad appetend deū eē si nō possūt ambo stare simul q ad appetend suū eē detiat tanq ad unū natale & ad ei9 oppositū nō pōt inclinari qcūq ɔditione posita circa aliud. Preterea appetit9 nālis nō uidet eē ñ respectu ɔuenient appetiti. & p ɔñs p ē respectu illius cui appetit illud ɔueniens. h9 aūt est ipe amans si ē primo respectu eius g nō pōt eē mag respectu altī9. ɔ istā opionē quidā arguūt sic. ps plus diligit eē toti9 q esse suiipī9 patet in maiori mūdo & minori. nā i maiori mūdo uidem9 q ascendit aqua ne fiat uacuū in uniuerso. ascensus tamē aque ē cōtra natalē ei9 inclinationeʒ ß u'is inclinātio nate uincit. q p illū ascensū saluat ɔtinuitas uniuersi qd ē bonū comune ad qd aqua mag icli nat q ad bonū suū. In mūdo etiā minori uidem9 q man9 exponit se ad saluand caput tanq mag appetens natal'r salutē capit q alioꝝ mēbroꝝ & etiā suiipsi9. cū g oīs nāta sit pticipatio bōitat diuine mag appetit esse bonū diuinū q esse suū. g creatura rationalis poterit natal'r magis diligere diuinū bo^m q qdcūq aliud

Preterea nāta rōnalis sūme dilig btitudinē sic patet p aug. 13. de t. ß nō mag diligit btitudinē q obiectū beatificū. g sup oia & sup se diligit deū. Cōfirmat q despat9 occidēs seipʒ odit suū eē. & tñ nō odit beatitudinē. ß appetit eā si ɔsideret eam habere. g plus amat btitudinē q se ipsū. & p ɔñs plus diligit obm beatificū q seipm. Iste rōes nō cogunt q nō ostendūt ppositū. pbāt eni solū q totū diligit bonū sui ipī9 mag q bonū ptl. & bonū partl principaliōris mag q bonū ptis min9 principalis. qd pʒ in exēplo posito de aq impossibile ē eni aquā mouere se sursum pp qdcūq bonū uniuersi. q ex quo habet formā nālem q detiata est ad actionē unā. illa forma manēs eade nūero nō pōt eē formalis rō agendi oppositū. ipa g aqua ñ se mouet sursū. ß tñ mouet ab aliq mouēte extrinseco uiolēter. q nō cōfert ei uim. ps

g nō amat bonū toti⁹ nec ex amore sal
uat totū. ṗ ṽtus regitiua in toto cui atē
buūt ṽtutes uniṽsi mouꝫ qualibꝫ ptē
uniṽsi. g totū uniṽsū magꝫ amat bonū
eē toti⁹ ꝙ̄ bonū eē ptis. Ideꝫ d? de
alio exēplo. nā man⁹ ex appe^tu suo nō
expōit se ꝑ cor^e uniṽso. ṗ hō habens
istas ptes unā pricipaleꝫ aliā min⁹ pri
cipalē. min⁹ principalē exponit ad sal
uandū totū. ꝙ ipsa pōt amitti sine pe
riculo toti⁹ qḋ ñ ɔtingit de pte prici
pali. nō pōt g habere ꝙ ps pl⁹ diligat
esse uniṽsi ꝙ̄ eē suū ꝓpriū. 2ª etꝗ
rō de beati^ne nō cōcludit. ꝙ ꝓced^t tā
tū de affectione cōmodi. inṫ oīa enī
cōcupita ipsi amāti maxie beatitu⁹ cō
cupiscit. ṗ ñ maxie diligiṫ. imo illud
cui magꝫ ɔcupiscit magꝫ diligiṫ. sic fis
magꝫ ꝙ̄ ea q̄ sūt ad finē. 3ō opp. g
ar⁹ aṙ ꝑ sic. rō nālis oñ^t nāe ītellcūa
liꝫ aliqḋ eē sūme diligendū. ꝙ in oīb⁹
actibꝫ eēntiaṙ ordinatꝗ ē aliqḋ supre
mū. & ita aliꝗ dilectō sūpma. & ita su
premuꝫ obm sūme diligibile. ṗ rō nā
lis recta nō osten^t aliud a bono infini
to eē sūme diligendū. alias caritas incli
naret ad oppo^m eius qḋ dictat rcā rō
& ꝑ ɔñs nō eēt ṽtus. g uolūtas ex suis
nālibus pōt sūmū bonū diligere sūme.
nihil enī pōt intellcūs recte dictaṙ in
qḋ dicta^m nō possiṫ nālis uoluntas ten
dere. ꝑ 2⁹ sic. nono ethicoꝝ. for
tis poli^c⁹ ṗ^m rectā rōeꝫ debꝫ se expo
nere morti ꝑ bono reipub^ce & nō po
nit ipsū recepturū p⁹ morteꝫ aliqḋ ꝓ
miū expectare. ꝙ sic apparet ex mlˀtꝗ
locis ipse dubitat an anima sit imortaṙ
& magꝫ uideṫ declinare ad ptē negati
uā. circūscripto g oī ꝓmio futuro h⁹
ē cōsonū rōi recte ꝙ fortis poli^c⁹ ue
lit se nō esse ne pdat bo^m reipub^ce. ṗ^m
aūt rectā rōeꝫ magꝫ est diligendū bo^m
diuinū ꝙ̄ bonū alicui⁹ alteri⁹. g oīs
homo ṗ^m rectā rōnē debet uelle se non
esse ꝑ bonū diuinū. 3⁹ sic. & est q̄
dā psuasio theo^ca. si enī homo nō pōt
habere actū ṽtutis pfectū diligēdi de
um sup omnia ex puris nālibꝫ tunc si
aliqs inueniret se ꝓnū ad talē actū pos
set scire se esse in caritate. ꝙ talis ꝓni
tas nō essꝫ sine caritate. ɔñs est fl'm. g
añs. ꝑ istas duas rōes de ɔfor^te rō
nis recte & uolūtatꝗ & de forti poli^c⁹
cōcedo cōcl'oeꝫ ꝙ ex puris nālibꝫ pōt
uolūtas saltē in statu nāe insti^te diligeṙ
deū sup oīa. Ad cui⁹ euidentiam
tria sūt uidenda. primū q̄liter debꝫ in
telligi sup oīa. 2^m qualˀr ad h⁹ teneṫ
creatura rōnalis. 3^m ꝙ h⁹ ñ obstāte ad
huc habitus caritatꝗ ē ncc̄i⁹. ꝙ̄^m ad
primū d⁹ ꝙ illud sup oīa debꝫ intel
ligi extēsiue & intensiue. sicut enī te
neor deū diligere sup oīa alia uolē
do potius alia omnia nō esse ꝙ̄ deum
non esse. sic intensiue maiori effectu
uolo deo bene eē ꝙ̄ alicui alteri. d⁹ g
ꝙ istud ꝓceptū de dilectione dei pōt
impleri in uia ista. ṗ nō ꝙ̄ tū ad oīnes
cōditiones eius. s. ex toto corde & to
ta anima & oīībus uiribus. ꝙ in uita
ista nō pōt esse tanta recollectio uiriū
ꝑ ipedimēta. ideo uolūtas nō pōt tāto

conatu ferri quãto põt ferri expulsis impedimẽtis. & sic debet intelligi dictũ aug. & pe. lombar. q̃ dicũt q̃ p̃ceptũ illud nõ implet in uia ista. q: p̃nitas uiriuʒ inferiorũ p statu isto impedit u'res supiores ab actib⁹ pfectis. q̃ᵐ ad zᵐ d⁹ q̃ p̃ceptũ illud nõ tantũ obligat semp ad oppositũ. s. ne sit actus odii. s; p aliqñ obligat ad actũ elicitũ & qñ hic actus debeat elici õndit in illo p̃cepto de scificatõe sabbati & ecclesia specificauit q̃tũ ad missaʒ audiendã i die dñico. de cõsecratõe di. zᵃ. missas. q̃tũ ad zᵐ articulũ d⁹ q̃ habitus caritatis q̃tũ ad sbam actus dat aliquã intẽsionẽ ulteriorẽ q̃ possit habẽr potẽtia ex eq̃li conatu sine cariᵗᵉ. caritas igit dat circũstantiã actus. q: fac actũ eẽ deo acceptũ. licʒ eni talis circũstantia sit a caritate & uoluntate. tñ a caritate principal'r. sic g̃ dcm̃ est de fide & spe. sic d⁹ de caritate q̃ non oportet p rõem nãlẽ ponere tales habit⁹ infusos. s; fide tenẽt. cõgnitas aũt bona est: q: supma portio rõnis ñ põt pfectissime pfici nisi immediate a deo. Ad arᵗᵃ ad priᵐ d⁹ q̃ deus põt diligi sup oĩa ñ solũ ex cariᵗᵉ: s; etiã ex nãlib⁹. Ad phʒ ix. ethicorũ. d⁹ q̃ debʒ intelligi q̃tũ ad notitiã. innotescit eni amici⁹ ad alterũ qñ eadẽ omnino uolo alteri que uolo mihi. si autẽ intelligat q̃tũ ad p se rõneʒ amicicie illo modo nõ mẽsurãt amicicia ad alterũ ex his q̃ sunt ad seipsũ. s; magis ecõuso. Cũ z⁹ pbat illa mi. de unitate dico q̃ due sũt cõditiões cõcurrentes in oĩo amabili. s. bonitas & unitas. & licʒ qñq; unitas supet unitatẽ. tñ bõitas ex alia pte recõpẽsat. Ad zᵐ cõcedo cõcl'oem q̃ fac p me. s; ut pbatũ est caritas nõ supfluit. Ad ultiᵐ d⁹ q̃ ex actib⁹ nõ põt acq̃ri aliq̃s habit⁹ eiusdẽ spẽi cũ cariᵗᵉ. q: effectus eiusdẽ spẽi sunt in causis eiusdem speciei. caritas g̃ que nõ põt eẽ nisi infusa nõ põt eẽ eiusdem spẽi cũ aliq̃ amicicia acquisita.

Truʒ caritas remaneat in patria ita q̃ nõ euacuet. q̃ nõ prima ad corinth. z. assignat rõem ap'ls quare aliq̃ dona euacuent. gnᵗ q: sunt ex pte. s; caritas ẽ ex pte q̃ est impfecta. alias cũ i ea sit beatitudo essʒ nũc aliq̃s pfecte beatus. p̃ fides euacuat q̃ est circa obm latẽs. s; caritas est huiusmõi. g̃ etc. p̃ eodẽ habitu ꝯgnosco aliqd & q̃esco in ipo pbat a sili in nãlibus. q: eadẽ forma ẽ pricipiũ motus ad terminũ. & quietis in termĩo. cũ igit spes sit habitus desiderãdi boᵐ. idẽ est rõ q̃escẽdi in termino habito. & p ꝯñs spes nõ euacuatur. g̃ nõ sola caritas manet. Cõtra ap'ls. priᵃ ad chorin. xiiii. caritas nũquã excidit: In ista q̃one sũt duo uidẽda. primũ ẽ quõ fides & spes ñ manẽt in patria. zᵐ est quõ caritas maneʒ q̃ᵐ ad primũ d⁹ q̃ null⁹ habit⁹ ponẽdus ẽ in patria frustra manet. s; oĩs habit⁹ in patria frustra ponit si eius obm ẽ patẽs. s; fides ex rõe sui incliat

tūr in obiectum bonū nō apparēs. sed latēs. ut p3 ad hebr. x. fides ē argumētū nō appetitū. spes etiā inclinat in bonū absēs utile ad cōcupiscēdū iuxta illud ad ro. 8. spes q̄ uidet nō est spes. accipiēdo spem p spe. s. p obiecto inclinatiōes aūt ille nō poterūt haberi in patria. q ibi est bonū patēs. g̃ isti habit9 nō manebūt q eēnt supflui.

Q̄m ad z^m supponēdo q hic sit rō caritatis. caritas est amicicia dei ut ē in se bonū iste habitus nō distincte inclinat ad actū pfectū amādi deū sic amatur qū est in se p̄sens. nec inclinat ad actū impfcm sic amat qū est impfecte p̄sens in enigmate. s indriter & indistincte inclinat ad utrūq3 actū. tal' aūt habit9 pōt haberi. nā spes de qua mit9 uidet pōt hr̄e actū indrñte3. g̃ multo magi caritas que tēdit in deū ut ē bonū in se. q eius actus nō ita uariat sic uariatur actus q tendit in deū ut ē bonū utile. si g̃ man3 in patria inclinatō ad diligendū deū in se. manebit etiā inclinatio ad actū caritatis. & p oñs caritas poterit manere in patria. Ad ar^ta ad primū d° q alie ꝟtutes sunt ex pte. q in actibus suis includūt eēntialr nccio aliqd qd determinat sibi impfectiōe3 & illud i patria euacuabit. caritas aūt nō nccio determinat actum suū ad aliqd ad qd sequit impfectō. s actus inqn̄tū est eius ē indrñs ita q talis pfectio ul' impfectio accidit sibi

Ad z^m d° q si latētia nō sit formalis rō in obiecto fidei ul' spei. tñ act9 fidei & spei ē p se talis ita q neccio sequit ipm impfectō. ideo fides & spes determinate inclināt ad talē actū. caritas aūt & si m° sit detr̄miata ad actu3 circa obm latēs. & p oñs circa impfectū. nō tamē inclinat ad actū impfcm s ad actū cui accid' impfectō. Ad 3^m de spe ꝶ° p3 ex his q̄ dcā sunt in corpore. q.

Trū creatura possit aliquid creare q sic. Effect9 non adequās ꝟtute3 agentis superioris pōt ab agente inferiori pduci. q si effectus in ratione effectus n̄ adeq̄t ꝟtutem agentis. ergo agēs pducit illū nō s̄m totam potentiā suam. & p consequens minor potentia sufficit ad ipsum pducendū. s nullus effectus inferior suprema creatura adequat ꝟtutē dei nec adequatione simpl'r nec etia3 in rōe effectus. q adhuc aliqd superius eo pōt esse effect9 dei. g̃ quodlibet inferius suprema creatura pōt ab aliq̄ agente z° pduci. s aliqd tale non pōt pduci nisi p creationem. g̃ creatura pōt aliquid creare. Preterea agens creatum potest aliquid anihilare. igit creare. cōsequentia pbat. quia equal' est distantia a nihilo ad aliqd sicut ab aliquo ad nihil. quia eadem est distan^a ab athenis ad thebas. & ecōuerso. 3° phisicorū. ergo illa uirtus que potest super unam distantiam potest sup aliam. Antecedens declaratur sic. qc quid potest esse causa effectiua unius oppositi potest eē distructiua alteri9.

p3 ex incōpossibilitate oppōitorū. s aīa pōt eē cā infidelitati & desperatō nis & aliorū peccatoꝝ mortaliū saltē deficiēdo. & ista opponit̄ grē & cari tati. & sunt in aīa nō ā deo. q: de⁹ nō est cā peccati s ab anima. ḡ aīa pōt eē cā destructīa fidei spei & caritati. s hoꝝ destructō ē anihila⁹ sic̄ ipoꝝ ꝑductio est creatio. Vl'r eni qd' nō ꝑ ducit̄ ū creādo nō destruit̄ nisi anihi lando. p̄ cā z[a] pl⁹ pōt i ꝟtute cāe prime q̄ in ꝟtute ꝑpria. alioqn ū̄de pēderet eētialr a pri[a] in creādo. nec eēt in causis ordo eētial'. nūc autem oē qd' pōt ꝑducer̄ cā z[a] in ꝟtute pri me nō ꝑ creationē pōt idē ꝑducer̄ ꝑ creationē i ꝟtute cāe pri[e]. alias cā z[a] nō eēt in ꝑfecta obediētia ad cām pri mā. ḡ cā z[a] pōt creare saltē in ꝟtute pri[e] cāe. ꝫ dam. c. 18. q dicūt esse angl'os creatores alicui⁹ nāe sunt oēs filii pris sui diaboli. In ista. q. h° or dine ꝑcedet̄. p̄ eni recitabo op. una3 & arguā ꝫ eā. z° adducā motiua aliq̄ rū q tenēt ꝑtē oppōitā & ostendā q illa motia nō ualent. z° dicā ad. q. qd' meli⁹ uidet̄ dicendū. ultio soluā rōes ad principale. q̄[m] ad pri[m] articu lū ē op. auicē. & eti phi. lic3 ū expsse hoc dicāt q creatura pōt aliqd crear̄ dic̄ eni auicē. ix. me[ce]. c. 4°. q intelli gētia z[a] ꝑducit z[am]. s illa intelligen[a] est creatura. ꝑductio aūt tercie intel ligētie & q̄rte, & sic de aliis ē creatō. ḡ etc̄. Rō ꝑ eo pōt eē talis. a cā oio una immediate nō ꝑcedit effect⁹ nisi

un⁹. alias nō eēt distinctio in effectu. ꝑ̄p h° eni hoc ꝑductū non est illud. q cā istius nō est illa. s prima cā est oio una. intelligētie aūt sunt plures. ergo nō sunt immediate omnes a prima cā s una intelligentia ab altera. Prete rea fortius. unūquodq3 tunc est ꝑfectū quando potest ꝑducere sibi simile p̄ methau. s intelligentie sunt lōge ꝑfe ctōres q̄ substātie corporee. ḡ cū cor pus possit ꝑducere corp⁹. ḡ intelligē tia ꝑducet intelligentiam. s talis ꝑdu ctio est creatio. ḡ etc̄. Si phs cōce dit cum auicen. istās duas ꝑpositiones qd' credo. s. q intelligētia sit ens ꝑdu ctum ab alio nō ꝑ uoluntatē. & q ab eode3 simpliciter simplici immediate nō est nisi unum. cōcordat eti secu3 in cōclusione. Cōtra istā op. arguitur ex tribus ꝑpōnibus. prima est ista nul lus actus accidental' necessario requiri tur tanq̄ prior termio creationis in creāte sba3. ꝑbat̄ statim. q act⁹ ne cessario ꝑ̄uius termino creationis aut reqrit̄ tanq̄ actus ꝑductiu⁹ termini. aut tanq̄ formāle principiu3 ꝑducti uū termini. Exemplū primi calefactio respcū caloris geniti in ligno. exēplū secūdi: calor in igne respcū calefactō nis ligni. nō primo modo. q act⁹ ꝑdu ctiu⁹ alicuius & termin⁹ formal' ꝑdu ctionis sunt simul in eodē. igit̄ ad ꝑ ducendū aliquid extra non requiritur actus imanens tanquā actus ꝑductiu⁹ non secundo modo. q actus accidēta lis nō potest esse formale principium

creādi sbām. q accñs ē imp̄fectiꝰ sba 7º me̅ᶜᵉ. formale aūt pricipiū p̄ducē di aliqd si uniuoce p̄ducat est eque p̄ fectū. si equiuoce ē p̄fectius p̄ducto.

2ª ē ista: intellectō angeli est sibi ac cidental. q sba angeli nō pōt esse alia & alia realr. intelliger angeli rᵉ dispa torū itelligibiliū ē aliud & aliud reali ter. g̃ intellectio angeli nō est sua sba. g̃ sibi accidētalis. ma. est māifesta. mi. p̄bat. Intellectio angeli distincta n̄ po test eē p̄lius oborū dispatorū p̄ unic i actū intelligēdi. q si illa eēnt ifinita i tellcūs eēt infinitus intensiue. q si ma ioris v̄tutis ē simr distincte intelligere plura q̃ pauca uno actu intelligēdi in telligere infinita est infinite v̄tutis. si g̃ intellcūs angeli intelligat plura uel infinita distincte modo dispato itā q unū nō intelligat p̄ rōem alteriꝰ intel ligere illud nō erit unū & idē realiter g̃ aliud & aliud. 3ª ē ista ad omnez p̄ductionē angeli nc̄cio requirit tāq̄ p̄uia intellectio angeli. p̄bat statiz: q na̅ra mere intelligibil nihil p̄ducit n̄ intelligēdo & uolēdo. unde p̄sona diui na nec ad intra nec ad extra aliqd p̄ ducit nisi mediāte actu intellectus & uolūtatis: alias eēnt plures p̄sone i di uinis q̃ tres. p̄ omne p̄ se agēs agᵗ ul p̄p̄ finē quez ↄg̃scit. uel p̄p̄ finē in quē dirigit a ↄgnoscēte finē. si g̃ i an gelo eēt aliqua alia poª p̄ductiua illa eēt suborᵗᵃ intellectui & uolūtati. & sic p̄ eā nō posset aliquid p̄duci sine intellcū & uolūtate. Ex his sequit

p̄poᵐ. s. q nulla sbā pōt creari ab an gelo. si eni ullꝰ actus accidētal nc̄cio requirat in p̄ductiōe sbe. & intellige re angeli qd nc̄cio requirit in p̄ducti one angeli ē actus accidētalis. sequit q nulla sba pōt creari ab angelo.

Ad rōem op. auicē. ad priᵐ ddᵐ. q ma. ē f̄la. si intelligat de uno in re. ad hoc eni q p̄la p̄ducant ab agente p̄ intellcm̄ & uolūtatē suffic distictio ↄg̃torū siue dispata ↄgnitō p̄lius ita q nō unico actu intelligēdi illa intelli gat. Ad 2ᵐ ddᵐ q p̄pō ph̄i tenet in illis in quibꝫ nō repugt ↄmunicari a simli in sp̄ē. angeli aūt nō habēt talē na̅m. & hoc ē p̄fectiōis in eis q nō p̄ ducant nisi a solo deo. n̄ g̃ om̄e p̄fcm̄ in sp̄ē pōt ↄmunicari na̅m si na̅ non ē ↄmunicabil. q̃ᵐ ad 2ᵐ articulū est sciēdū q theologi cōir tenēt q crea tura nō pōt aliquid creare. motia coꝫ sunt ista: Effectus ulriores oportet in cās ulriores reducere. inter om̄es aūtē effcūs ulissimū est ipsum eē. g̃ esse est p̄prius effcūs dei qui est cā ulissima cū g̃ p̄ducere eē absolute nō hoc uel illud p̄tineat ad rōem creationis. sequi tur q creatio cum sit p̄pria actio dei nulli creature sit couueniens. p̄ sup distantiā infinitā nō pōt nisi v̄tus infi ta. q q̃to distanª maior tāto transitꝰ difficilior. g̃ inter terminos creatiōis a q̃ & ad quē putat nihil & ens ē distā tia infinita. q sunt ↄdictoria. g̃ etc. mi. p̄bat i ci distanª finita ↄtingit dā re ul intelliger maiorē. g̃ nulla potest

intelligi maior illa q̄ est inter nihil & ens. p̄ nl'lū agēs creatū ē act9 pur9 ul' purū eē. ḡ nc eius actō est act9 purus. ſ aliqd habēs potētialitati. tal' autē mod9 nō est ſine motu ul' mutatōe ḡ nullū agēs creatū agit ſine motu ul' mutatiōe. & p oñs nec pōt creare. q2 creatō ē de nihilo. mot9 aūt ē in ſbo:

p̄ agēs inferi9 p̄ſupponit ī agēdo effcm ſupioris. p3: ars eni p̄ſupponit effcm nāe circa quā agit. cu3 ḡ omne agēs creatū ſbordinet' deo ī agēdo oē tale p̄ſuppōit effcm dei. & p oñs nō pōt agere ñ illo p̄ſuppo^to. ḡ nec creare. q2 creatō nihil p̄ſuppo^t. Iste rōnes nō necio ɔcludūt. pri^a nō. cōſistit eni in duab9 ɔpōib9. ſ. eſſe est ɔprius effectus dei: & eſſe ē ɔprius terminus creatōis. pri^a uidet' fl'a: q2 a q̄ effectiue generat' cōpo^m ab' eo effectie est eē ɔpōiti. ſ aliqd ɔpo^m est qd' generat' a creatura alias tolleret' ois actō creature. ma. pbat' q2 a q̄ generat' ɔpōitū p eius actionē formā ē in mā. formam aūt eē in mā ē ɔpo^m habr' eſſe. rō ad h^o adducta nō cōcludit. q2 cā uniuſalior dupl'r pōt intelligi ul' ſ^m pfectiōe3 ul' ſm p̄dicatiōe3. eodē m^o ef fect9. ſi ḡ in maiot' & miore ul't9 accipiat' uniformiter ex pte cāe & effcūs ma. ē ua. q2 pfectior effect9 reddit' in cām pfectiorē & cōior in cōiorē. ſ ſi accipiat' in miore u^ius pfectiōe ɔmittit' falla^a equocatiōis. q2 minor nō est ua ñ de u^iori ſ^m p̄dicationē. ſi autē accipiat' uniformiter in maior' & minore ul'ius ſm p̄dicationē ſeqt' ɔcl'io q2 effcūs reducat' in cām ul'iſſimā ſm p̄dicatiōe3. ſ cū dicit de9 est hui9mo di. falſa ē: q2 de9 nō ē cā ul'iſſima p̄dicatiōe ſ pfectiōe. 2^a rō nō ual3 q2 qñ extrema ſūt imme^ta tāta est pciſe diſtan^a eorū q̄tū ē alterū extremū maius. tāta est eni diſtā^a dei a creat'a q̄t9 est deus. d^o ḡ q2 inter ɔdictoria eē diſtātiā infinitā dupl'r pōt intelligi. ſ. pōitie & pmiſſiue. p̄ m^o nō ē ua^s q2 inter aliq ɔdictoria ē maior diſtan^a q̄ inter alia. plus eni diſtat deus a nō deo q̄ aia a nō aia. 2° mō ē ua. q2 omis ɔdictio pmittit quācunq3 diſtātiā. 3^a rō nō cōcludit. nā illa pōlitas ad recipiendū nō ſuffic' ad inferēdū q2 actio ſit cū motu ul' mutatiōe. ſ q2 actō illa ſi ē immanēs habet potētialitatē illam obiuam. ſi ē trāſiēs h3 eādē potētialitatē in illo in qd' tranſit ſine fluxu. & p oñs ſine motu & mutatōe. 4^a rō nō ɔcludit. q2 ma. dupl'r pōt intelligi uno m^o q2 agēs p̄ſuppōat effc3 primi agenti & paſſū ī qd' agat. 2° m^o q2 abſolute p̄ſuppōat effcm. ſi p̄ m^o petit prin^m: q2 oē aliud a deo agit in paſſu3 p̄ſuppo^m. ſi ſo m^o ɔpō ē ua. q2 agēs nāle p̄ſuppōit ſeip3 qd' ē effcūs pmi agenti. q̄^m ad 3^m articl'm p̄mitto unā d'. de ager'. ē eni duplex ager'. ſc3 principa^r & inſtrūmtal'r. agere prin^r dupl'r pōt intelligi. u^o m^o excludēdo oē3 cā3 ſupiorē agentē. & iſtud agere ē agere indepēdnter a cā ſupiori. a^o m^o agere principal'r dicit' qñ ag^t per

ꝑpriā formā intriſecā. licȝ in āgendo ſit ſbordiata cāe ſupiori. ſi ager iſtru mētal'r diſtinguaꝫ ꝯ agere pricipal'r ꝑ mō. tūc oīs cā zª eſt cā inſtrumētalis. ꝙ oīs talis cā depēdet in eēndo & i agēdo a priª cā. ſi āt diſtiguatꝰ ꝯ pri cipal'r zº mō: tūc illa ē cā inſtralis q̄ ñ habȝ in ſe formā actiuā intriſecā per quā agit. ſ tm̄ agit. ꝙ moueꝫ actual'r ab aliq̄ ſupiori agente. ſic pȝ in ſerra & ſecuri. inſtrm̄ aūt iſto mō ſumptum nullo mō agit ad aliq̄ȝ terminū. ꝙ qd̄ nō habet formā actiuā intrinſecā ul' i eſſe q̄eto añ omnē motionē alteriꝰ agē tis. uel in fieri. ſ. qñ actu moueꝫ a ſu piori agēte nullo mō agit. ſ inſtrm̄ zº mō ſumptū ē huiuſmōi. ḡ etc̄. Ad ꝑpoſitū applicando ſi accipiaꝫ prici pal'r agere ꝑ mº pȝ ꝙ nihil aliud a deo pōt in aliquā actionē. ſ accipiēdo pri cipal'r agere zº mº. ꝓº duobꝫ modis. Vnꝰ modꝰ eſt ꝙ negatia pōt oñdi rōe & hº ul'r de omni creatura. rō talis ē ſic cā mālis & formal' ſm totū genus ſuū neccio requirūt ſe inuicē i cāndo rē in eſſe. ſic cā efficiēs & mā ſm tom genꝰ ſuū qd̄ includit oē efficiēs limi tatū reqrūt neccio ſe iuicē i cāndo rē i fieri. ꝓbaꝫ ſtati ꝙ ſic nūq̄ꝫ fora ē cā formalis alicuiꝰ in eē niſi mā ſit cauſa mālis illius. ſic nunq̄ꝫ efficiēs eſt cā ef ficiēs alicuius in fieri ñ mā ſit cā mā lis illiꝰ. impoſſibile ē ḡ aliqd̄ efficiens limitatū agere ad effcm̄ ꝑducendū ñ cōcurrente mā q̄ſi principiāte exquo eſt neccio requiſitū ad fieri rei in q̄ re

cipiꝫ formā que ē terminꝰ foral' acti onis. & ex qua partial'r cōſtituiꝫ ꝯpo ſitū qd̄ eſt ꝑ ꝑductum. deꝰ aūt nō req rit mām in actione ſua. ꝙ ē ſupra totū genꝰ cāe efficientꝭ. ꝙ eſt agēs illimita tuȝ. ḡ ſolus deus pōt creare. Iſta rō oñdit ꝑꝑ qd ꝯcl'onis. ꝙ limitatō effici entis determinat ipſum ad requirēdū mām. Vtrū aūt oē efficiens ſit limita tū forte nō eſt euidētius cōcluſiōe qd̄ ſi eēt demonſtraret iſtā concluſionem.

Aliꝰ modꝰ talis ē ꝙ cōcl'o negatia teneꝫ ꝑciſe fide ꝑꝑ auctoritates ſcō rū. ꝙ nō pōt ꝑbari rōne. nō pōt enim euidēter ꝑbari quare repugnet creatu re ꝑducere aliquē effectū totū & tota liter nullo eius ꝑſuppoſito. cū q̄dlibet in ipſo effectu ſit impfectiꝰ tali cau ſa agēte. p ꝯns poſſit ỽtual'r ꝯtineri i ea. iſtud pātȝ. ꝙ qd̄ ē pfectiꝰ forª eſt pfectiꝰ mā ex 7º mecͤ. ſi ḡ aliqua cā habȝ in ỽtute ſua actiuā formā nō re pugnat pfectiōi eius cōtinere māȝ. & p ꝯns totū effcm̄ total'r. ſi etꝭ p'es an geli poſſint eē eiuſd̄ ſpēi qd̄ uerū eſt nō appet quare angelꝰ nō poſſit ꝑdu cere angelū ſic ignis ignē. nā ꝑductuȝ utrobiq; habȝ eandē ꝑportionē ad ꝑ fectionē ꝑducentꝭ. Reſtat ultio ſol uere arguīnta in ꝯrium. Ad primū di cendū ꝙ maior ꝑpō dupliciter pōt i telligi. uno mº de adequatiōe eq̄litatꝭ alio modo de adequatione ꝑportionis non poteſt intelligi primo modo. ꝙ i poſſibile eſt aliquē effectum eē equa lem deo. ſi zº modo intelligiꝫ eſt ſ'a:

tm̄ eni ual3 ac si diceret. effectus inferior p̄ possibili pōt ab ipso p̄ possibili p̄duci. qd' est fl'm. q̄ aliqs effectus inferior nō pōt totus & total'r p̄duci n̄ a supma cā simpl'r. Ad z^m dd^m q̄ solius dei est anihilare. q̄ anihilare nō est agere positiue. s̄ est nō ɔseruare. cōseruare autē creaturā totā & total'r ē solius dei. & breuiter. q̄ q̄libet creatura requirit principiū pōtētiale sicut cām secū cōcreantē in fieri. sic super illud nō pōt p̄ducēdo. ita sup' illud nō pōt destruendo. & p̄ ɔn̄s semper aliqd relinqt sicut necessario p̄supponit. sicut eni creatio est p̄ductio om̄ino de nihilo ita anihilatio est oīmoda destructio. Ad p̄batiōem illā de ūtutib9 d9 q̄ nulla ūtus infusa pōt corrūpi p̄ aliquē actū nr̄m n̄ demeritorie. anima eni peccans demeret ne grā cōseruet in ea. & sic in z9 instāti nature deme ret ne in ea grā ɔseruet. & tunc anihilatur. ūtutes ḡ infuse non corrūpunt p̄ aliquē actū nr̄m. s̄ ūtutes acquisite sic. de istis aūt nihil ad. q. Ad ulti^m dd^m q̄ ut supra dictum est. ul'r nihil pōt agere n̄ ūtute p̄pria. si eni instr̄m ponat acti^m ul' cā z^a nunq̄ agit n̄ habeat formā intrinsecā que forma est ūtus per quā agit. & h9 ul' in eē quieto ul' in fieri. q̄ si prius nō habuit illam formā & mō agit necessario oportet q̄ modo recipiat eam. alias agere non posset. tunc ad rōem. cōcedo enim q̄ causa z^a ul' instr̄m plus pōt in uirtute cāe prime q̄ possit sola sua uirtute.

p̄scindendo eā a causa prima. q̄ ūtus sua ē diminuta & sbordiata illi. & ita sine ipsa nō pōt effectum p̄ducer. tn̄ in suo ordine causandi nō potest plus in uirtute alterius q̄ in uirtute p̄pria non p̄scindendo eam a uirtute cāe prime. & si minor illius rōis p̄scindat ūtutē p̄priam a uirtute cāe prime fl'a ē quia in nihil potest creatura nisi i uirtute dei prius opantis.

Trū circūcisio ɔferebat gratiam. q̄ nō. apl's ad roma. 4. signaculū recepit circūcisio nis. glo. ibi. solū peccata dimittebāt. grā autē ad bene operāndū adiutrix nō prestabat. Preterea aug9. super p̄s. ut quid deus repulisti in finem. sacramta ueteris leg p̄nuntiabant & significabāt. sa^ta āt no. leg dāt salutē. p̄ sacramentū nō creat nisi s̄^m qd' significat. s̄ circūcisio significat tantū ablationē partis a toto & nō aliqd positiuū. ḡ etc. Cōtra aug9. li. z9 de nuptiis & ɔcupiscen^a. circūcisio i pp'lo dei ualebat ad purgationē peccati magnis & paruis sicut baptism9 ualere cepit. h9 nō esset uerū nisi circūcisio ɔferr3 grā3. In ista. q. est unū certū & aliud dubiū. Certū est enim q̄ per circūcisionē dimittebat peccatū3 origiale. cui9 rō est. q̄ deus nunq̄ reliqt genus humanū sine remedio necio ad salutē. maxime illos quib9 ipe dedit legem. ut per eius obseruantiam pertingerent ad salutem. alias frustra fuisset data. ḡ tēpe leg mosaice dedit aliqd

tale remediū attingendi ad salutem. ſ
nullus ptingit ad salutē sine deletione
originalis culpe. ſ hoc remediū nō ē
nisi circūcisio. g̃ etc̄. Dubium est
an ipsa circūcisio ɔferat grām. ad cui⁹
euidentiā est sciendū q̄ dimissio culpe
& collo grē tm̄ respiciūt diuinā potē
tiam. ſ diuina potētia dupl̄r pōt cōsi
derari .s. absolute & ordinate. p̄ ergo
uidendū est utrū sit possibile deo de
potētia absoluta delere culpā nō cōfe
rendo grām. 2° dato q̄ sic. querit̄
an sit possibile deo facere istud de po
tētia ordinata. q̄m ad prim̄ est una
op. que dicit q̄ nō. prima rō talis est.
Nō pōt peccatū deleri de anima. n̄
de immūda fiat munda. ſ hoc nō pōt
fieri nisi per aliquā mutationē factā
in anima. talis aūt mutatō est ad aliquā
formā positiuā absolutā repugnantē
culpe. q̄ ad relationē nō est motus. v°
phi. ſ talis forma in anima repugnans
culpe nō est nisi grā. g̃ etc̄. p̄ defor
mitas in peccato opponit̄ grē sic̄ pri
uatio habitui. ſ priuatio nō pōt tolli
a s̄bo nisi p collonem habitus oppōiti
culpa aūt & grā opponūt̄ ſm aug⁹.
sicut tenebra & lux in aere. g̃ etc̄.
p̄ si culpa dimittit̄ diuina offensa
placat̄. g̃ peccator deo recōciliat̄. &
p ɔñs acceptat̄. ſ nō acceptatur sine
grā. g̃ etc̄. Contra istā op. arguo tri
pliciter. p̄ sic. quecunq; sibi inuicē re
pugnant circa idē mutuo se expellūt.
& si alicui plura repugnant p q̄dlib3
eorū pōt expelli ab eo in quo est. ſ cul
pe originali opponit̄ rectitudo i pu
ris naturalibus & opponit̄ grā. g̃ cul
pa pōt expelli p solā rectitudine3 nā
lem. Preterea qualēcunq; hominem
pōt ſm formā absolutam deus creare
talē pōt post culpā repare. q̄ culpa n̄
facit naturā esse aliā in se. & per cōse
quens est eiusdē qd̄ pri⁹ fuit capax.
ſ deus pōt creare hominem in sola re
ctitudine nāli. g̃ etc̄. Preterea forā
nō habens esse alterius rōnis in s̄bo nō
est insepabilis ab alia forma si eius op
positū p̄cessit in s̄bo. q̄ eni est tal̄ for
ma & tale esse habēs. ideo est insepabi
lis ul̄ sepabilis ab eo. Exemplum de
calore & frigor̄ circa aquā. ſ rectitu
do naturalis si nō p̄cessisset suū oppo
sitū potuisset a gratia separari. cu3 g̃
ēē oppom̄ qd̄ p̄cessit nō habeat aliud
eē. sequit̄ q̄ sit sepabilis a grā. Cō
cedo g̃ cōclusionē ultimarū rōnum q̄
deus de potentia absoluta pōt dimitte
re peccatū originale nō cōferēdo gra
tia3. maxime cū grā nō opponat̄ for
maliter peccato originali nullo modo
illud peccatū dimittit̄ p collonē grē.
n̄ q̄ grā includit aliqd equalens iustīe
origīali que formaliter opponit̄ pec
cato originali. Ad arguāta op. ad
primū dicendū q̄ pōt fieri de nō mun
da mūda mūditia oppōita si restituit̄
iusticia originalis quā priuat peccatū
originale. Ad 2m̄ dicendū q̄ ma. ē
falsa. q̄ culpa nō opponit̄ gratie. nisi
quia ipsa includit aliqd equiualens iu
sticie originali cui culpa opponitur

tanquã priuatio eius. Ad ultimum dicendum. ꝙ offensa diuina placat̃ & ille cui dimittit̃ peccatũ recõciliat̃: ꝓp hoc autẽ nõ sequtur ꝙ sit accept⁹ deo acceptatione speciali que est per gratiam & dign⁹ uita eterna. pax eni & recõciliatio nõ dicunt nisi deũ nolle uindicare culpam. ꝯ acceptare dic ordinare istum tanquam dignum uita eterna. & hoc apparet in nobis. possũ enim alicui qui me offendit recõciliari, ꝙ nõ sim inimicus nec uelim uindicare offensam absq; hoc ꝙ recipiã ipsum ad amiciciam specialem. Quantum ad zm breuiter dicendum ꝙ non est possibile deo de potẽtia ordinata culpam originalem dimittere non ꝯferendo gratiam. licet enim absolute loquendo nõ sit cõtradictio esse mediũ inter filium regni & filium perditõis. sicut est homo in puris naturalibus. tñ ꝯm legem sapientie diuie post lapsuʒ nullum est medium inter filium regni & filium perditionis. ideo nulluʒ liberata culpa nisi cui dat gratiam.

Ad. q. ğ dicendum ꝙ in circũcisione principali⁹ intendebat̃ gratia ꝙ̃ ablatio peccati originalis. rõ est ista. Agens ꝯm rectam rõem principalius intendit perfectionẽ ꝙ̃ carentiam imperfectionis. ꝙ carentiam nõ intendit nisi ꝓp perfectionem. sed deus est agens ꝯm rectam rõnem. ğ instituendo circũcisionem principalius intendit perfectionẽ positiuam. s. gratiam ꝙ̃ carentiam imperfectionis. s. peccati originalis. ꝯ quia auctoritates sanctorum negare uidentur a circumcisione collonem gratie. ad hoc dico ꝙ sacramentuʒ potest accipi ꝓprie & improprie. sacramenta improprie sumpta erant purgationes ab immundiciis & oblationes hostiarũ. sacramentũ ꝓprie sumptũ erat circũcisio. loquendo de sacramentis primo modo dico ꝙ non causabant gratiam tanquã signa efficacia. sed conferebant gratiam per modũ meriti. Certum est enim. ꝙ ista data erant in lege sub precepto. ꝯ ualde uidet̃ incõueniẽs dcm̃ & irrationabile obseruãtẽ diuinũ pceptum ex caritate & obedientia non mereri. iudei ergo obseruãtes diuinũ preceptũ meruerunt gratiam ul' eius augmentuʒ si ante habebant. sacramenta aũt z° mõ sumpta cõferebant gratiaʒ sed paruã in operatione baptismi. paruaʒ quidẽ ꝙ propter eorũ defectũ nõ aperiebãt illam ianuam. ꝙ eo tempore precium nõ erat solutum. ul' paruã. quia ad determinatum graduʒ gratie ita ꝙ ultra illum nõ poterant. si auteʒ aliquis ha buisset graʒ añ susceptionem sacmenti usq; ad illũ gradum p susceptioneʒ sacramẽti nihil plus grẽ habuisset. & iste modus est de intentiõe magistri. dicit eni ꝙ p illa sacramẽta solũ peccata dimittebant̃ & grã nõ dabat̃ ut in baptismo. & statim exprimit moduʒ. ꝙ quantũcunq; quis iustus accedat ad baptismum uberioreʒ gratiã accipit. circũcisio antem non. ideo circũcisio

abrahe signaculum tantũ fuit & nihil
grẽ sibi cõtulit. q transcẽderat illum
gradũ ad quẽ determinata fuerat cir
cumcisio. dico q nihil sibi ↄtulit per
modũ sacramenti uł operis operati.
ꝭ cõtulit per modũ opis operantꝭ. q
ex caritate & obedientia motus fuit:
ideo iste actus fuit sibi meritorius. sic
fuit meritoria imolatio isaac filio suo

Per ista põt rñderi ad omes aucto
ritates sanctorũ negantiũ collationem
grẽ a sacramentꝭ. q uł loquunť de sa
cramentꝭ improprie sumptꝭ. uł de sac
mentꝭ ꝑprie sumptꝭ. quõcunq intelli
gant negãt grãm ꝭm aliquez ꝑdictum
modũ. Ad ultimũ dicendũ q tã ba
ptismus q circũcisio q̃tum ad actuz
exteriorẽ nõ significat nisi absolutiõz
aie a cłpa qđ ñ ẽ aliqd põitĩ. lz ↄcõi
teť aliud. s: acceptatõ ad uitã eťnaz.

Trũ corpus xp̃i cõficiať so
la actiõe diuiã. q nõ. agẽs nã
le põt ↄuertere totũ in totũ
q generatio est ↄuersio toti9 in totuz
ꝑ de generatiõe. g etc. Preterea na
tura potuit formare corp9 xp̃i in esse
nãli. g & in esse sacramẽtali. añs patz
q natura formauit corpus xp̃i ex san
guinibus uirginis. ↄña probať. q cor
pus xp̃i in utero uirginis & in sacmẽ
to habet idem esse. ꝭ super idem esse
põt eadem uirtus ageř. Preterea sa
cerdos habet aliquã actionez respectu
cõsecrationis. patet. q nõ requiriť in
aliquo intentio aliqua respcũ alicuius
effectus ad quẽ nullo mõ est cã agens.

ad ↄsecrationẽ aũt requiriť intẽtio in
sa^te. g etc. ↄ aug. li. de corpe dñi.
misteriũ corpis & sanguis dñi ꝑficiť
ꝟtute spũs sci. & seqť sic spũs sanct9
est q baptisat. ita xp̃s ẽ q ꝑ spm̃ scm̃
suã efficit carnẽ & transfũdit in sãgui
nez. In ista. q. ẽ sciendũ q actõ du^r
põt accipi. cõir & ꝑprie. ꝑ mõ mãi^m
ẽ q cor9 xp̃i ↄficiť diuia actõe. q tc
de9 diciť hr̃e actiõez circa cãs qñ im
me^te aliqd nouũ fac in crãtis. ꝭ in ꝑ
po^to nõ est ita facile uideř quõ sit ibi
actio positiã sic in creatiõe. q nõ est
ibi aliqd positm̃ absolutũ accipiẽs sim
płr eẽ. z° mõ accipiẽdo actõez hz ma
iorẽ difficultatẽ. dic tñ una op. q sic
ꝑbať istud. 4. rõibꝰ ꝑ sic. Nõ ẽ mi
noris ꝟtutꝭ ↄuertere aliqd i ꝑexñs q
in ñ ꝑexñs. ꝭ si de9 ↄuerterz panẽ i ñ
ꝑexñs eẽt ibi sim^r actio diuina q̃ ꝑdu
cereť illud in ñ ꝑexñs. g etc. z°. de
us hz actõez ꝑprie dcãm ad intra. q
generatõez. g magꝭ uł eque hr̃e potest
actiõez ꝑprie dcãz ad extra. sic in ꝑ
põito. añs ꝑbať. q si generatõ eẽt tñ
relo tũc generař uł diceř eẽt tm̃ refer
ri qđ ẽ iↄueniẽs. ꝑ 3° relões scđi
mõi fundanť sup actm̃ & passiuũ. ꝟ°
me^ce. c. de ad aliqd. ꝭ relo ñ fũdať su
per relõez. g actõ ñ ẽ tñ relo. ꝑ 4°
relatm̃ ñ ẽ cã sui correlatiui. q sũt sił
nať a. ꝭ ꝑducens ẽ pri^m ꝑducti & cõ
stat forma^r ꝑ ꝑductõez. g illa ꝑductõ
ñ ẽ sola relo ad ꝑductuz. tũc eni om̃i
no esset simul cum eo & non prior.
ↄ duo genera manẽt in diuinis. scz

relatõ & sba.v.de tri.aug⁹.& boeti⁹ & cõir omes doctores.ḡ actio ad itra ul' ad extra ut distinguit̃ õ relonẽ nõ manet. Ad.q.igit̃ ddᵐ ꝙ si qua ad diuina transferant̃ genera tm̃ sunt ibi duo genera sba.s.& relo.& nl'la actõ de genere actiõis est ibi.h° autẽ pbo sic. Omis actio siue ad itra siue ad extra est circa passum ul' passibile.v° meᶜᵉ.& in sex principiis. ſ pductio diuinã siue ad intra siue ad extrã. nõ est circa passum nec possibile.ḡ etc̃.

P̃ omi actioni corrñdet passio proprie dcã.q̃ est respcũs extrinsecus ad ueniẽs sic ipsa actio. sed in diuis ad intra nõ põt eẽ aliqs extrinsec⁹ respectus.ꝙ qlibet sũme nccio orit̃ ex necessitate fundamẽ i.n c in creatiõe est talis respcũs.ꝙ pductum nccio refertur ad pducẽtẽ. Dico ḡ ꝙ pductõ actõ in diuinis est tm̃ actio relatio & productio passio est relatõ passio. & ĩ creaturis est realis.in deo est rõnis. & si in trãsmutatiõe cõuertat̃ sba in sbam. ita ꝙ nihil sit ibi intransmutatũ nõ põt ibi eẽ passio pprie dcã. & p osequẽs nec actio. Ad priᵐ arᵐ op.qñ dicit̃ relatõe nihil pducit̃ pro ductiõe aliqd pducit̃ dico ꝙ ista rõ nullũ intelligentẽ dʒ mouere.ꝙ productio diuina ad extra nõ est aliqd absolutũ.ꝙ ſm nihil absolutũ ĩ se respicit creaturã.ſ omnis talis pductio est respectus. Ad argumtũ ḡ dicendũ ꝙ utrãq; ppositio est amphiᶜᵃ.põt eniʒ ablatiu⁹ in utraq; cõstrui in rõne principii formalis pximi.puta in rõe forᵉ pxime denominatis.ul' in rõne principii formalis remoti.& ista multiplicitas accidit qñ aliqd abstractũʒ cõstruitur in ablatiuo cũ cõcreto aliquo cõnotãte respcm̃.exemplũ primi. simile silitudine est simile.exemplũ scdi. simile qualitate est simile. Ad ppositũʒ si ablatiuus cõstruat̃ in utraq; ppõne in rõe forme pxime denominatis.maior est fl'a.minor uera.ꝙ pductõ illa est formal'r relo & est silog⁹ ex oppositis sicut iste.nullus homo currit.fortes currit.ideo infert cõcloeʒ incõpossibilem ſm artẽ secũdi priorũ.si autẽ ma.accipiat̃ p princi° forali remoto & mi.p principio formali pximo.sic est fallaᵃ figur̃ dictionis mutãdo medium.licʒ utraq; sit uera. Ad 2ᵐ dicẽdũ ꝙ ab abstractis nccio tenʒ oña ĩ cõcretis & ecõuerso. ſ nõ semp. & si hec est uera generatio est relo. & ista erit uera generare est referri.licʒ non sit p̃cise referri ꝙ inferius nõ est p̃cise superius. Ad 3ᵐ dicendũ.ꝙ nulla relatio secũdi modi fundat̃ sup actionem & passionem. ſ super potentiã actiuã & passiuã.ꝙ qñ est actõ & passio iste reloes nõ sunt.ꝙ qñ in creaturis aliquis generat tũc nõ est pater. ſ qñ ples ẽ generata.ꝙ tũc incipit esse pater qñ incipit esse filius.tunc autẽ pr̃ nõ agit ad illã actõeʒ.põt etiã tũc nõ esse. possunt tñ actiones se habere ad relationes sic dispositiões preuie. & sic est intelligendum dictum phi.

Ad ultimū dicendū q relatiua sunt simul nā. simlr̃tas ista dicit non posse esse sine inuicem. cū ista tamē stat prioritas originis que nihil aliud dicit ñ a quo aliud. Ad argumenta ad principale ddm̃ q lȝ generatō sit cōuersio totius in totū. nō tamē est totalis ouersio qualis est ista. Ad 2m̃ dicendum q nō sequitr̃. si natura pōt esse principium alicuius esse sub modo cōuenien te q sit sb̃ modo nō cōueniente ul re pugnāte sibi q̄m ē ex parte sui. & cū arguis. q eē est idem. ḡ idem principium: cōcedo. sed nō seqr̃. ḡ sub isto mō

Ad ultimū dicendū q actio agentis instrumentalis accipiendo ipsū p agente dispositio requirit ppriam intētionem siue sit agens nāle siue p intellectum. ibi eni agēs per instrm requirit determinatā actionē humanam. que ordinatr̃ ad actionē pricipalis agentis: & talr̃ est act9 mistri i dispēsatione sacramētoruȝ.

Trū corpus xp̄i fuissȝ putrefactū si resurrectio nō fuissȝ accelerata. q sic. Nā non incipit motū quē non pōt pficere seu terminare 3° mec̃e. & vi. phicoꝝ. sed terminus corruptiōis uiuētis est putrefactō: 4.° metha. ꝑ natura incepit motum istū in sepatione anime a corporr̃ talis autē sepatio est inchoatio ad putrefactionē & ad resolutionem corporis in elementa sicut in aliis hominib9. uidetr̃ igitr̃ q corpus tandē fuisset putrefactū si resurrectio nō fuisset accelerata. ↄ ps. nō dabis sanctū tuū uidere corruptionē. Ad istam. q. rn̄r henric9 de gādauo dicens. q aliq sunt futura quo ad cās naturales que tñ nō sunt futura, nec eueniūt pp cām supiorem phibentē cālitatem cārū naturalium. & tūc illud dicendū est eē futurū qđ est futurū ſm̃, cām supiorē mouenteȝ. Exemplū de ezechia. Isaie. 38. cui cū isaias nūciasset mortē. mortuus fuisset naturalr̃ q̄m ad cās naturales inferiores. sed cum deus ab eterno uidit orōnes & lacrimas eius phibuit cālitatem cārum inferiorū. & addidit sibi annos xv. ultra terminū nālem. sic i p posito dicit & bene q corpus xp̄i in morte quantū est ex parte cāruȝ naturaliū fuisset putrefactū. si nō fuissent phibite. q habuit corpus xp̄i cām intrinsecā corruptiōis. s. calorē & frig9 sic alia corpa. ꝑ d9 phibuit cālitateȝ illaꝝ & phibuissȝ si cor9 illud nō fuisset uiuificatū usq ad generalē resurrectionē. iō corp9 xp̄i nunq̄ fuisset putrefactum. q illud tenendū est esse futurū quod est futurum ſm̃ causaȝ primam tantum. & illud fuit possibile secundum causam superioreȝ. non autē ſm causam inferiorem nisi scd'm q̄d hucusq bene dixit. Dicit ulterius q corpus fuit a corruptiōe preseruatuȝ per miraculum non per nouuȝ. ꝑ per antiquum scilicȝ quo illud corp9 fuit unitum uerbo. Contra argno q hoc fuit nouo miraclo. quia actiuo & passiuo natr̃ali approximatis & non

impeditis necessario sequitur actio. & si actio impediatur hoc est per nouu3 miraculum. sicut patet de Daniele in fornace. danielis tercio. Sed corpus christi fuit naturaliter passibile & reso lubile. q̄ nō fuit gloriosu3. nec illa un guenta s. mirra & aloes ꝓhibuissent re solutionē ꝓ semper q̄n aliq̄n fuiss3 al teratio inchoata & etiā terminata. q̄ uis nō ita cito sicut si nō fuisset cor pus illud unctum. q̄ habuit actiuū in trinsecū & nō impeditū p cām nālem ḡ cor9 illud aliq̄n fuisset putrefactū n̄ p nouū miraculū impeditū fuiss3.

Dico ḡ q̄ nouo miraculo corpus xp̄i fuit p̄seruatū a corruptione. ita q̄ deus alia uolitione s̄m rōem uoluit corpus uniri uerbo. & alia uoluit cor p9 p̄seruari a corruptiōe impediēdo actōe3 cāru nāliu3. Ad arg͡ᵃ ddᵐ q̄ ma. est uera si natura non ꝓhiberet̄ a fortiori agēte. s̄ uoluntas dei uoluit q̄ motus inciper3 per sepatione anime q̄ h9 erat cōsonū effcūi redēptionis. nō autē uoluit motū t̄miari ad putre factiōem corpis. q̄ talis putrefactio nullo mō fuisset nobis utilis. q̄ nō me ritoria.

Trū causalitas priᵃ rⁿ omnū cābiliū de nc̄citate sit i tribꝫ personis. q̄ non. Richar. de tri. li. 3° c. xvi. si tm̄ eēt una p̄sona adhuc eēt in deo plenitudo potētie & sapiētie. ḡ poss3 ꝓducere oē possibile

Itē 2° sic. Actio est suppositi. ḡ p̄li um suppōitorū plures actiōes. ḡ triu3 p̄sonarū nō pōt eē una actio. ḡ nᶜ una potētia actiua uł una cālitas. q̄ cuius est potētia eius est actus s̄ᵐ phm. p̄ d̄. so. & uigiᵃ. Itē 3° sic. sicut princi piū opationis ad principiū. ita opatō ad opatione3. h̄ ꝓpō pat3 in sēsitiua intellectiua uolitia & actibus eorū. sed principiū creatiōis est aliq̄d eēntiale. q̄ cōe trib9. & tale est aliquo mō pri9 principio p̄sonali. ḡ & actō est prior actiōe. Cōtra de9 ꝓduxit oñia dicē do geñ. p̄. s̄ intrinsec9 t̄minus dictōis est vbum. ḡ etc̄. Simil̄r omnia ꝓduxit uolens. s̄ intrinsecus terminus uolitōis est amor. ḡ oñia ꝓduxit vbo & amo re. Ad so. istius. q. duo sunt uidēda primū q̄ prima cālitas respcū creatu rarū nc̄cio est in tribus p̄sonis diuis. 2ᵐ est si per impossibile poneret̄ unā p̄sona absoluta utrū in ea posset eē p fcā cālitas respcū oiᵐ cābiliū. Q̄ᵐ ad priᵐ d°. q̄ illa cālitas pfecta neces sario est in trib9 qd̄ ꝓbat̄ dupliciter.

Primo sic. principiū duaꝝ ꝓducti ōnu3 nc̄cie. s. & cōtingētis. nc̄cio pri us est principium nc̄cie ꝓductionis q̄ cōtingenti. nō eni pōt effectus nc̄cius p̄supponer̄ cōtingentē. s̄ aliq̄d i diui nis est principiū ꝓductionis extrīsece q̄ est cōtingēs. ḡ prius est nc̄cio aliq̄d in deo principiū ꝓductiōis necessarie & ad intra. q̄ in eo sit aliq̄d principiū ꝓductōis ɔtigēti & ad extra. i illo er go priori completa productiōe ad in tra communicatur tribus personis om nis fecunditas que eis non repugnat.

& per consequens cōmunicatur eis il lud quod est principium productiōis ad extra. ergo etcetera. Item scd'o sic habitudo nature ad suppositum prior est habitudine eius ad actum se cundum. quia agere presupponit esse & habitudo nāe ad suppoᵐ q̄ prior ē ptinet ad eē. & ē eēntial' & i qd. ha bitudo aūt nāe ad ager̄ nō ē ita eēntia lis. ḡ nā diuina pri⁹ h₃ eē in trib₉ p sonis q̄ sit prinᵐ pductiōis extrisece q̄ᵐ ad zᵐ artᵘᵐ ddᵐ ē q sic. cui⁹ rō ē. q i creaturis si ↄpet' cā ad duos effcūs ordinatos eēntialior ē eius ↄpa⁹ ad utrūq; effcm̄ q̄ uni⁹ effcus ad alte rū. q: p̄p depēdentiā eoꝝ ad eādē cām p̄p h⁹ orᵗᵉ depēndēt ab inuicē. & non ecōuerso. ḡ si p ipossibile destruat' or do effcūum inter se ordinatorū nō p̄p h⁹ negand⁹ ē ordo & depēdentia utri usq; ad cā₃. q p̄p min⁹ impossibile nō ē ↄcedēdū mai⁹ impossibile. nᶜ p̄p mi nus nccium ē negandū mai⁹ nccīū. Ex ēplū si ignis pōat' hēc duos effcūs or dinatos. s. caleʳᵉ & ignire. si eēntiali⁹ se h₃ ignis ad utrūq; effcm̄ q̄ sit hitu do istorū effcūu₃ ad inuicē q̄uis igni re p̄supponat calefacer̄. tn̄ si p impos sibile pōat' ignē nō posse calefacer̄ nō p̄p h⁹ ddᵐ ē ip̄m ignē nō posse ignir̄ & iō obligās seip̄m ad tenēdū aūs n̄ ē obligāt⁹ ad tenendū ↄn̄s. nō eni tenet illa ↄn̄a. si ignis nō pōt calefacer̄ ḡ nᶜ ignire n̄ p hāc ppōe₃ affirmatiuā. po tēs ignire pōt calefacere q̄ destruitur p ipoᵐ. Ad arᵗᵃ ad primū p₃. q ↄcludit p z⁹ articulo. q. Ad zᵐ p₃ so. d'. x. primi libri. de poᵃ. quō ē ea dē i trib⁹ psonis. Ad zᵐ ddᵐ q l₃ aliqd eēntiale sit prinᵐ alicui⁹ pducti onis ad extra. n̄ tn̄ ē pricipiū stati ap plicabile ad actū n̄ ut intelligit' i trib₉ psonis. q illud qd' ē prinᵐ actuū ordi natorū nō intelligit' eē in poᵃ pxia ad actū remotū. n̄ ut ē sub actu priori. p₃ de aīa q̄ nunq̄ intelligit' eē in poᵃ pxia ad actū uolēdi n̄ ut ē actu intelli gēs. l₃ ḡ eēntiale ad se p̄cedat aliq̄ m⁹ notiōale tn̄ nō o₃ oē eēntiale sub omi respectu ad extra precedere omne no tionale.

Trū creatio angeli sit eade₃ angl'o. q nō. auicen. v⁹ meᶜᵉ equitas est tm̄ eqtas nec una nec plures. ḡ pari rōe angelus est tm̄ angel⁹. & nō est idē sibi aliqs respcūs Itē z⁹ sic creatio angeli nō est nul la in p̄ instanti in quo angelus accipit esse. s angel⁹ manet post primū instās & nihil manet sine eo qd' est ide₃ sibi realiter. ḡ etc̄. Itē z⁹ ignis genitus est ab alio igne generāte creaᵗᵉʳ. & p cōsequens habet naturā ab ipso. & tn̄ creatio nō est in igne genito creaᵗᵉʳ ab igne generante. q tunc ignis geni tus haberet ab igne generāte qd' esset creatā. A quocunq; enim agente est creatio ignis ab illo ignis creat'. conse quens uidet' fl'm. q ipsum esse creat' dicit tantum respectum ad creatorem Contra si est aliud aut ergo ē crea tor aut creatura aut mediū inter ista.

primū nō. ꝙ creatō ē noua. 3m nō. ꝙ ē quasi uia ad eē. relinquit̄ g̃ 2m. In istā. q. ē una op. q̄ dicit istā reꝉoez eē eandē fun^to? & hº sic. Fundam̄tum nihil ē nisi q̄dā relatō ad deū. lic3 enī creatura in se sit ens. in rᵘ tñ ad deu3 dicit̄ nō ens. s̄m ans̄. sic lic3 eni3 ens in se sit ab^tum respcū tñ dei nihil ē aliud q̃ respcūs. 3 istā op. ē aug. 7º de tri. c. p̄. oē qd̄ relatie dicit̄ ē aliq̄d excepto relatio. & in prinº tercii dic̄ qd̄ nihil ē ad se nihil ē ad alterū. fundamentū eni illius reꝉonis est aliq̄ entitas formaꝉr nō includēs ipsam relationē formaꝉr. ꝙ si includeret eā nō ess3 formaꝉr relatio ad aliud. s̄ ad se. ꝙ fūdamentū suū est formaꝉr ad se cū quo ponit̄ foraʳ idē. Itē 2º sic. diffinitō si est pfecta indicat totā q̄dditatē rei s̄ diffinitō lapidis nō includit eētiaᶜ uꝉ formaliter respcm̄. tūc eni nō esset diffinitio lapidis ut ē s̄pēs s̄bē. g̃ in eē lapidis nō includit̄ formaꝉr aliquis respcūs. Ad. q. igit̄ dº ꝙ relatio ad deū omunis omni creature ē idē reaꝉr fundamēto. nō tñ idē formaliter nᶜ p̄cise idē idētitate adeq̄ta ita ꝙ fundamentū sit tm̄ relatio formaliter. Prima ppō pbat̄ dupʳ. p̄ sic illud qd̄ pprie dicit̄ inesse alicui sine quo illud ñ pōt eē sine ɔdictiōe ē idē sibi reaꝉr. pbo? ꝙ sicut ɔdictio dcā de aliq̄ ē uia concludēdi distinctōe3. ita impossibilitas recipiēdi p̄dicatō3 ɔdictorio4 ptinētiū ad esse est uia cōcludēdi idētitate3 inesse. & hoc ubi nō ē depēdētia eētialis q̄ reqrit distinctōe3 manifestā. s̄ reꝉo ad deū pprie inest lapidi & sine ea lapis nō pōt eē sine ɔdictiōe. g̃ ista relatō ē realiter idē lapidi. 2º sic qd̄ uniformit̄ dicit̄ de oī alio a deo nulli dcō ad deū accidit. pbat̄ stati3. ꝙ si alicui accideret pari rōne & alti si eni relatio effectus ad cā3 accideret lapidi. & p ɔñs eēt respectus aliꝰ a lapide pari rōne ipsa reꝉo hēr3 rōe3 effcūs ad deū. & tūc accideret sibi alia reꝉo & illi alia relatō & sic i infinitū 2º probo ꝙ nō sit idē formaꝉr relatio cū suo fundam̄to ex intellcū eiꝰ ꝙ dicit̄ formaꝉr idē. ꝙ p se rō respectus nō includit formaꝉr rōem absoluti. s̄ creatio p se includit formaliter rōem respcūs. g̃ respcūs formaliter ñ ē fundam̄tū. dº g̃ ꝙ creatio angeli est idē reaꝉr angelo. lic3 nō idē formaꝉr.

Ad arᵗᵃ in oppoᵐ ad primū dº ꝙ arᵐ ɔcludit de idētitate formali & nō reali. Ad 2m dicendū ꝙ respcūs ad deū nō tñ manet in p̄ instāti nāe. s̄ q̃diu manet res man3 etiā & respectꝰ. Ad 3m ddᵐ ꝙ creatō paᵘᵃ iest igni ab igne generāte. s. creatō q̄ oē aliud a deo dicit̄ cari. siue creet̄ siue generet̄. s̄ ñ seq̄t̄ si iest igni ab igne generāte. g̃ ē ad ignē generātē ut ad t'inū: nā sil'itudo inest huic albo & illi albo a genānte albū. & tñ ñ e3 ip̄a3 sil'itudinē eē ad generās sicut ad terminū.

Trū caracter sit forma ab^ta ꝙ non. ꝙ caracter est signū cōis fidei & sacre ordinatōis

Ex hoc sic ad quidditatē forme abte nō ptinet eēntialr aliqs respcūs. qz tunc illa qdditas eēt eēntialr ad se & n̄ ad se. ꝭ in diffinitiōe caracteris ponit̄ si gnū qd ē respectiuum. ḡ etc. p̄ si eēt forma abta non posset esse nisi in genere qualitatis. quia in genere sub stantie nō. qz aduenit post eē ɔpletū. in genere q̄ntatꝭ nō. qz est forma spiritu alis & incorporea. & silr ē de aliis ge neribꝫ. q̄litas etiā poni nō pōt. patꝫ dis currēdo p omēs species qualitatꝭ.

ɔ relatō nō pōt eē relonis. qz tunc eēt pcessus in infinitū. vꝫ phisi. ꝭ ca racter ē fūdamtū silitudis. qz p ipsū aliqs baptisatꝰ assilat̄ xpo. ḡ etc. p̄ caracter ē dispositio ad grāz. ꝭ grā est fora abta. ḡ dispositō erit forma abta qz dispō ppria ui dēt eē eiusdem rōnis cū forma ad quā est dispō. Ad. q. dicendū qz sic nō pōt euidēter pbari qꝫ in baptismo imprimat̄ aliq̄ forma realis alia a grā sic non pōt pbari p rōem nālez euidentē neqꝫ p fidē qz ca racter sit fora abta ul respectia. quia utrūqꝫ pt teneri. & nullū eoꝝ pōt eui dēter improbari. si eni fora ponit̄ eē respectia. dicēdū qz ē respcūs extrise cus aduenies. si ponat̄ forma abta. dic qz ē forma de genere qualitatꝭ. Du biū aūt ē in qua spē q̄litatꝭ sit. d hoc sunt diuersi mōi dicēdi. qdā dicūt qz nō ē in genere q̄litatꝭ. qz ē forma & q̄ litás isepabil & incorruptibil. ꝭm aūt phm xo mece. corruptibile & incorru ptibile drūt plꝰ q̄ ꝭm genꝰ. nāle aūt & supnāle drūt plus q̄ corruptibil & incorruptibile cū ambo ɔtineāt sꝫ uno illoꝝ mēbrorū. ꝭ hꝰ nō ualꝫ. qz si des spes & caritas sūt forc spūales & tñ sunt in genere q̄litatꝭ. Dcm phi hꝫ vitatē de gener phicoꝫ. sic eni nlla duo sunt eiusdē generis. de gener logi co nō ualꝫ. qz pōt ɔtinere mlta q̄ non ptinēt ad idē genꝰ phicū. Quidam alii dicūt qz ē in 4a spē q̄litatꝭ. qz ē fi gura spūalis. ꝭ nc istud ualꝫ aliqd. qz nihil ponit̄ i genere pꝫ pprietates me thaforicas. als xps eēt in genere sbe i aīate. qz mece dicit̄ lapis. & in genere aīalis irrōnal. qz mece dicit̄ leo. & i ge nere q̄litatꝭ. qz mece dicit̄ lux. dꝰ ḡ qz si caracter sit fora abta pōt poni i prima specie qualitatis & secūda. nec aliqd istorū pōt euidenter improbari

Per ista pōt rūderi ad argumēta p utraqꝫ pte. ad primū p parte negatia dic qz si ponat̄ forma absoluta potest poni potena ul habitꝰ ꝭm diuersas ui as. Ad ꝭm dic. qz esset q̄litas & in q̄ spē poneret̄ & qualiter patet.

Trū celū sit essentia simplex uidet̄ qz n̄. qz medium sapit naturam extremorū. ꝭ aqua est super celum & subtus celum. ergo celum in medio est ex aqua. Prete rea in omni moto necesse est imagina ri matreiam. secundo methaphisice. sed celum mouetur. ergo etcetera.

Contra omne compositum ex ma teria & forma est corruptibile ex pri mo phisicorum. materia machinatur

ad maleficiū rei. & 7°. me^ce. mā est q̄ unūquodq; pōt eē & nō esse. ƀ celū est nāl'r incorruptibile. ḡ etc̄. Re°. in ista qōe ē aliqd certū & aliqd dubiū. Certū est enī ꝙ celū nō ē intelligētia tātū. ꝙ celū ē q̄ntū & sēsibile qd' repugāt i tellige^c. ē ḡ sƀa corporea quā ꝯsequit̄ q̄titas. Certū ē enī ꝙ celū nō ē eiusdē nāe cū aliq̄ elemēto nec elemētato. ista ꝓpō ꝓbat̄ p phm p nām mot⁹. ꝙ prius mot⁹ & nāl' alic⁹ corpis sequit̄ suā nām. celū aūt hab; aliū motu; ab elemētis sibi nālē & nō uiolentū. ꝙ tal' nō pōt eē in ꝓ moto. ḡ z̄c̄. Alia rō phi est ꝙ celū ē incorruptibile ƀm totā & ptē. elemēta uero & elemētata sūt corruptibilia saltē ƀ^m ptē. corruptibile t̄o & incorruptibile nō sūt eiusde; nāe. ƀ drñt plusq̄ ƀ^m genus: x° me^ce. h° aūt qd' ē nō eē eiusdē natur̄ cū inferiorib; facit difficultatē i ꝓposito. ꝙ si eēt eiusdē nat̄e planū eēt ꝙ eēt ꝯpositū. exquo aūt recedit a nā ipsorū dubiū ē si ē ꝯpo^m ul' nō. Ideo aliq sic thomiste uolentes sil' phari & theo^re dicūt ꝙ celū ē ꝯpositū ex mā & for^a. & rōem assignāt talē. oē ens in actu ul' ē actus tantū ul' actū habēs & sic ꝯpositū ex actu & potētia. ƀ celū n̄ ē act⁹ tm̄ ꝙ oīs sƀa p se subsistēs q̄ est act⁹ tantū ē p se inte^ua. ƀ celū est p se sēsibile. ḡ nō est actus tantū. ƀ cōpositum ex actu & potentia. Cū hoc uolunt saluare ꝙ sit incorruptibile & causa; incorruptibilitatꝭ eius assignāt talem. Forma celi terminat totu; materie appetitū. ꝙ cōtinet uirtualiter oēs formas inferiores. ideo excludit a materia celi priuationes oīu; formarū inferiorum. ƀ priuatio est causa corruptionis que nō manet in materia celi. ḡ celum nō est corruptibile. Cōtra nō est intelligibile ꝙ suscep^m aptū natum recipe formā si nō habet eam qn habeat priuationem eius. ƀ materia celi nō habet formā aliquā eiusdem ratōnis cum forma alicuius corpis elemētaris. & illa materia ƀ^m se ē apta nata eā recipere. aliter nō haberet natura; materie. ergo habet priuationem forme elementaris. & sic est corruptibile quo ad principium intrinsecum. Preterea nulla forma potest tollere priuationes omniū formarū ꝑficientiū materiam nisi ꝑfecte cōtineat eas. ƀ forma celi nō cōtinet ꝟtualiter animam intellectiuām que est ab extra. ergo saltem celum in hominē erit corruptibile.

Preterea forma unius corporis celestis non cōtinet uirtualiter formā alterius. igit̄ materia unius est in potentia ad formam alterius. ul' ergo omnes celi erunt eiusde; speciei. quod est absurdum. quia in eis apparēt opatōnes omnino diuerse ex quibus cognoscuntur forme sƀales diuerse. ul' erunt alterius speciei. & tunc materia unius poterit esse sub forma alterius. cum forma unius nō contineat uirtualiter formā alteri⁹. ḡ unū erit nāl'r corruptibile ī aliud. Itē illud qd' dicūt ꝙ forma celi termiat totū appetitū materie

q cōtinet vtualr oēs formas inferi ores: hoc nihil est. Quia impossibile ē formā aliquā excludere a mā priua tionē alicuius forme nisi det suscepti uo formalr actū oppo. s forma celi nō dat formalr actū ignis ul terre ul aliorū elemētorū. g non excludit a mā priuationē illorū. & sic celum adhuc erit corruptibile itrisece. p anima inteua sm istos otiet vtualr aiaz uege tatiuā & sēsitiuā. s ipsa pficiēs mariā nō tollit ab ea priuationē forme sēsiti ue l uegetatie. s pōt istas formas reci per. alr hō eēt incorruptibil. Ideo alii uolētes saluare celū eē incorrupti bile dicūt q cā ei incorruptibilitatl ē carētia cōtrarii. q nihil corrūpit n a ōrio. s celū nō habz ōriū. g n ē cor ruptibile. ō iste mod ē irrōabilior q prim. q qrim cām corruptibili tatl intrisecā nō extrinsecā qlis est cō trariū. unde si in celo ē mā cū mā sit i potētia passiua & ōdictōis ad formaz sequit q in celo sit pricipiuz corru ptiōis intrisecū. p dicer q ē incor ruptibile. q n habz ōriū n ē phice di ctū. q sm phm oi potētie pasiue i natra corrndet aliq poa actia. g si cem qm ad pricipiū passiuū intrisecū sit cor ruptibile hz aliqd prim actiuū corrn dēs q l nō ē n ōrium. Alii ponētes i celo mām saluāt ei incorruptibilita tē ex pte māe. dicūt eni q mā celi nō ē eiusdē rōis cū mā inferiorū. iō celuz n ē corruptibile nc in aliud trāsmuta bile. ō potēa māe pasiua ē potēa ōdi

ctiōis. ix. meta. g si i celo sit qcūz mā ipa erit i potētia ōdictōis ad suā for mā. Itē i fora celi ē potēa recepua qtitatl & luc. g ē in poa ōdictiōis ru istorū. g sm istas formas ē corruptibi le. Itē n inueit ab Arl. q pōat ples mās altis rōis. lz eni distictorū spē sit mā pxia distīcta spē. tn mā pria sm se ē eiusdē rōis in quocūq ē. sm phm sic eni nō posuit prim primū efficiēs eē altis rōnis. ita nec pricipiū primū māle. Itē i corpibus celestibus aut est mā altis rōnis aut eiusdē. n alteris. q tūc tot erūt māe pre qt sūt corpa ce lestia distīcta spē qd ē absurdū. si eius dē. g mā unis ē i poa ad formā altis: & sic erūt corruptibilia & trāsmuta bilia ad inuicē. Ad. q. uidet alr eē di cēdū sm phos & alr sm theol. do. eni q sm Arl. prica: celū ē sola sba sim plex. rō ē. q ois poa pasua ē poa ōdicti onis. sm theoe prica sequēdo plāc textū scriptur ncēm ē i celo poner cō pōitionē ex mā & fora. dicit eni gen. p. q in pri fet des celū & terrā. & p celū intelligit nā anca & celū ēpirreū sm bedā p terrā intelligit illa cōfusa mā de q forta sūt oia de q prima die fec lucez. de q luce fcūs ē sol. ita q an te omnem diem factum est cahos indi stinctum. & secunda die de hoc forma tum est firmamentum. & quarta die de eodem fecit luminaria ex quibus for mata sunt alia oia. & sic sunt compo sita ex materia & forma. Alia enim opera a prima die non fuerunt opera

creationis ꝑ distinctiõis. & ñ hᵒ tenea tur de nccitate oportȝ dicere ꝙ oĩa corpa celestia in eē speᶜᵒ in p̃ instanti fuerunt simꝉ creata qꝺ ē fꝫm. Di co g̃ ꝙ ē eiusdē rõis in oĩbꝰ corpibꝫ ꝙ ex scriptura nõ habet̃ nisi ꝙ fuerit unũ cahos. & licȝ mã sit eiusdē rõnis nõ tñ forma. & ꝑm hᵒ põt saluari quõ celũ ē icorruptibile. ꝙ nõ ē capax ista rũ alterationũ. Quia nullũ agens nã le corrũpit ñ alt̃ando. ꝑ nullũ agẽs na turale põt celũ alterare. g̃ a nullo agẽ te nãli põt celũ corrũpi. Rõabile eni est ꝙ sic ꝑfcissimũ corpꝰ nõ põt ꝑdu ci ab agente nãli sic nec ab eo possit corrũpi. & sic ē incorruptibile. nõ tñ simpꝉr. ꝙ mã sua semp ē apta nata eē sub alia forma. ꝑ ē incorruptibile rõe sue forme q̃ nõ ē susceptibiꝉ alt̃atiõis.

Ad rõeȝ op. dᵒ ꝙ omnis sb̃a q̃ ē ꝑ se exñs ñ susceptibiꝉ q̃titatis nec for me sensibiꝉ ē actu intellectiua. ꝑ celuȝ nõ est taꝉ sb̃a. & ideo mi. illius rõnis ē fꝫa. imo oportȝ phm ponere ꝙ in ce lo nõ sit potẽᵃ paᵘᵃ. ꝙ ꝑm ipsũ est õdi ctiõis. ꝑ ꝙ sit sb̃a simplex recepᵘᵃ q̃ titatꝭ & forme sẽsibiꝉ qꝺ repugt̃ actu intellectiõi. Ad primũ ad pricipale dico ꝙ per aq̃s illas est intelligendum celũ cristallinũ qꝺ habȝ a mã ꝑprieta tẽ siꝉeȝ aque. tũc ad formã argumẽti dᵒ ꝙ est duplex meᵐ eẽntiale & situale. ma. est ũa de meᵒ eẽntiali & fꝫa ꝺ me dio situali. celũ autẽ inter illas aquas ē mediũ situale. Ad zᵐ dᵒ ꝙ phs nõ põit aliq̃ mãȝ quã ñ põt arᵗᵉ ex trãs mũtiõe & motu. & ꝙ i celo ñ ē motꝰ ñ ad ubi. idᵒ ibi ñ põit mat̃iã nisi ad ubi. ꝑ ista nõ ē pars sb̃e cõpoᵗᵉ.

Tñ corꝰ xp̃i possit simꝉ eē locaʳ i celo & in eucharistiã uidet̃ ꝙ nõ. ꝙ q̃titas est for maꝉ rõ eẽndi in loco. pȝ 4. phico. cᶻ de uacuo. ꝑ nihil põt plurificari ñ pꝉi ficatã eius rõe formali. g̃ q̃titate cor poris xp̃i exñte una nõ põt corpꝰ xp̃i esse ñ in uno ubi. p̃ q̃cunq; uni & eidẽ sũt eadẽ inter se sunt eadẽ. g̃ que cunq; uni & eidẽ sunt siꝉ inter se sũt simꝉ. g̃ si corpꝰ xp̃i eẽt in celo & in eucharistia illud qꝺ ẽ siꝉ cũ eo i celo essȝ siꝉ cũ eo in eucharistia qꝺ ē fꝫm

Preterea qꝺ distat ab aliq̃ est aliud ab illo. ꝙ nihil distat a seipso ꝑprie. si g̃ corpꝰ xp̃i eẽt in eucharistia dista ret a seipso i celo. g̃ eẽt aliud & aliud ma. ꝑbat̃. ꝙ distãᵃ icludit discõtiᵗᵉᵐ unitas aũt q̃titatꝭ õtinue est õtinuitas g̃ distãᵃ repugnat illi unitati. & ꝑ õñs põit pluralitatẽ. Preterea sequit̃ ꝙ possȝ simul moueri & quiescer̃. ꝙ in eucharistia ad motũ hostie moueri. ꝙ motis nobis mouet̃ ea q̃ sunt in nobis ꝑm phm. in celo aũt possȝ quiescere.

õ corpꝰ xp̃i ē i celo. ꝙ ꝑm aug. do nec finiat̃ seculũ sursum est dñs. & ponit̃ de cõsecratiõe di. zᵃ. est et̃ ũe in eucharistia. g̃ est simul utrobiq;

In ista. q. est cõcluᵒ certa oĩbꝰ cã tholicis. ꝑ modus ponẽdi est diũsus. dicũt eni aliqui ꝙ corpꝰ xp̃i põt esse alibi q̃ in celo ꝑ cõũsionem alterius

in ipsu.q ibi habz eẽ qd ouersuz est ubi ouersu pfuit. Pōt etiā alibi eẽ nō localr nec dimēsioalr.ſ sacramēta liter.q si localr sequūt multe ōdicti ones.ſ si sacramētalr ponit ñ sequū tur ōdictōes.q nō existit ſm leges lo ci.ſ illud solū sub q̄ ē sacramentalr.

ō istā op.arm ē in alia.q. speāliter tñ in ppo uidet min9 uerū. q ō sio ñ ē foral rō corpi eēndi hic.neq ut psens.q trāseunte ouersiōe corp9 manz hic.neq ut pterita.q nō possz de9 facere corp9 nō eē hic sic nec cō ūsionē pteritā.nec etiā illud qd uo cat sacram.s. spēs ille sunt for ul rō corpi eēndi hic. nec aliq̄ mō de eēn eius.g sine utroq pōt de9 facer cor9 eē hic. Cōfirmat.q nō ē maior re pugnan q corp9 xpi sit sil cum sba panis q̄ cū q̄titate ei9.q nō magi re pugz sba sbe.q̄ q̄titas sbe q̄ ad talē siltatē.ſ corpe xpi exñte in celo pt de9 facere idē corp9 siml cū q̄titate panis ſm omes.g pōt facere idē siml cū sba panis q̄tā. & p ōns sine ouer sione q̄tum ad primū duoꝝ q̄ tacta sunt.si eni illa sba panis q̄ta pōat sa cramētū manifestū uidet ō eos. q si pōt idē fieri ab aliq̄ sine mō suo nāli g possibile eēt q de9 facerz illud cor pus alibi q̄ in celo sub mō suo nāli. cū nō sit nisi unū miraculū.si autē fi at sine modo sint duo miracula.unū in cāndo suam psentiā ibi.aliud in se pando ipm a suo mō nāli. Ad pri mū arm d9 q formal rō pōt intelligi

duplr.s.stricte & lrge.stricte p pxi ma rōe formali. large p rōe fundamē tali remota ul pxima.sic color dicit formal rō silitudis & albedo formalis rō eiusdez.loqunedo de rōne formali fundamtali.mi.est fla.q idē pōt esse prin agēdi pximū r multarū actio nū.& idē fundamtū respcū multarū relonū.q̄titas eni nō ē formal rō eēn di in loco p mō.ſ z9 mō tantū.q est pxim fūdamtū isti9 respcūs.& ex h9 habet ppo.q super illud fundamē tū pñt fūdari mlti respcūs extrisec9 aduenietes. Ad zm d9 q ma. ē fla nisi intelligēdo uniformit unitatē illi us tercii in se & alioru q̄ cōcludūtur eē unū ex unite illius.nā si ē mior uni tas illius tercii nō pōt cōcludi maior unitas aliqrū inter se eē ex unite illoꝝ in z9.eodez mō d9 de sil nisi illud zm in q̄ aliqua sūt siml sit limitatū ſm il lam unitatē ſm quā ipsa sunt siml in z9 nō sequit simltas eorū inter se. q q̄ est parisius nō est siml cū illo q̄ est sil rome.q illud zm ē illimitm. Ad zm d9 q accipiēdo distantiā p distā locali ma.ē fla.Ad pbatōez d9 q ali q̄d nō est idē q oti.ſ ueriori unite q ōtinuitas ē unitas ptis ad ptem in toto.ſ unitas totius ad seipsū ē uera idemtitās.licz g totū ut distās nō oti nuet sibiipsi ut distāti.tñ q i utroq termino distātie ē uere idē.ideo habz eandē ōtinuitatē ptiū in toto. Ad 4m d9 q corp9 xpi nec p se nec per accñs mouetur ad motum hostie. ſ si

mouet mouet tm̄ a ꝺo motu extēsiue ꝙ p⁹ ꝯsecratōez corp⁹ xp̄i ē ubicūꝗ ē hostia ꝗꝑ uniformē p̄sentiā corpis ad ipsam hostiam.

Trū corp⁹ xp̄i nāliter exn̄ti & eidē sacmēta exn̄ti neciō insint eedē ptes & ꝓprietates. uidet ꝙ n̄ sic ī opib⁹ nāe n̄ ē ponēda pl'alitas sine accn̄te sequēdo rōz nālem. ita nec in creditis ē ponēda pl'alitas q̄ n̄ seqt ꝑ neccīam deductiōz ex creditis. ꝭ tota ueritas eucharistie pōt saluari n̄ ponēdo h̄ nisi solā sb̄az corporis xp̄i. ꝙ illa pōt eē etiā sine aīa cū sit in po ꝯdictiōis ad eā. & etiā habet rōem cibi spūalis. pōt etiā eē sine ꝓprietatib⁹ sic prius nāliter pōt eē siñ posteriori. ḡ sine ꝯdictiōe possz h̄ fieri solā sb̄a nuda sub spē panis. ꝭ sic ē signū sufficiēs nutritiōis spūal' q̄ est ultim⁹ effcūs sacramēti. p̄ nihil pōt eē ubi pri⁹ nō fuit n̄ aliq̄d ꝯuertat ī ip̄z. ꝓbat stati. ꝙ si incip eē ubi prius n̄ fuit h⁹ ē ꝑ aliq̄ mutatōez. ꝭ ista in ꝓpo nō ē in ipso qd incipit eē. ꝙ manz ubi pri⁹ fuit. ḡ ē in aliq̄ alio in cui⁹ ubi incip ip̄m eē p̄ns & hoc n̄ est n̄ ꝑ cōuersiōez. ꝭ in eucharistia nihil ꝯuertit in ꝓprietates corporis xp̄i. ḡ etc̄. mi. pȝ. ꝙ tota sb̄a ꝯuertit in sb̄am. ḡ nō in passiōes. p̄ sāguis n̄ ē nisi semel ī eucharistia alias frustrā pōeret ꝯtieri ibi. & nihil ici eē simr postq̄ simpl'r ē. ḡ nec incipit eē sacramētal'r postq̄ ē sacramētal'r. ꝭ sanguis sub spē uini ē & icipit eē sacramētal'r

cui⁹ cōsectio sequit ꝯsectionē corpis xp̄i. ḡ nō ē sub spēb⁹ panis sacramētal'r. & tn̄ est ibi cor⁹. ḡ corp⁹ nō hȝ istā ptē. s. sanguinē sic habet in celo.

p̄ q̄ptitas nō pōt eē siml' cū q̄ti te. ꝙ eadē ē repugnan forarz r ubi. sic ꝯriorū r eiusdē subiecti. q̄ nullo mō pn̄t eē siml'. ꝙ ad ꝯria sil' eē seqt cōtradictoria siml' eē uera. 4⁹ me. ḡ n̄ pōt illa ꝓprietas corpis xp̄i q̄ est q̄titās eē in eo ut ē in eucharistia. ꝯ Inno. ꝺe offi. mis. pte ʒa c. p̄. tale cor p⁹ ꝺedit xp̄s q̄le habuit. ḡ eaꝺ q̄litas infuit corpi xp̄i in eucharistia que in fuit ī exn̄tia nāli. In ista. q. sūt duo uidēda. p̄ de supposito. 2m ꝺe q̄sito. supponit eni corp⁹ xp̄i duplici mō existere. s. nāli in celo & sacmētali in eucharistia. & utrūꝗ ē clarū. ꝗꝑ ad prim arm patȝ ꝑ aug⁹. & ponit ꝺe ꝯsecra. dis. 2a. prima heresis. donc finiat seculū sursū ē dn̄s. ꝭ dubiū est ꝺe corpe ut existit in eucharistia q̄ sunt illa q̄ cōtinet tanq̄ ptes. Rᷓ nō cōtinet aīam nec accn̄a. hoc est possibile accipiēdo corp⁹ ꝑ p̄ pfectibili ip̄ius aīe. & nō ē ꝯdictio illud eē sine aīa & accn̄tib⁹. ꝙ spēs illa repsentat alimētum. ḡ sb̄am & nō accn̄a. & hoc ideo fcm̄ ē. ꝙ si ī triduo fuissz eucharistia ꝯsecrata fuissz ibi ūa res eucharistie. & tn̄ nō fuissz ibi aīa. corp⁹ etiā illo mō nō cōtinet sanguinē. ꝙ sanguis nō est animat⁹. & ꝑ ꝯn̄s nec pars primi animati. hoc etiā ꝓbat factum. ꝙ possibile fuit totū sanguinē fuisse sepatū

ā corpe ī morte. & tñ si fuiss; eucha
ristia ɔsecrata fuiss; eadē res q̄ mō est
possibile ē etiā ꝙ magna ps sāguis fu
erit effusa & tñ tota eadē res mālisset
sub spē panis. Teneo ğ ꝙ cor⁹ ut
est primū sigtum spēi panis & ɔtētu;
nō includit aiam nec accñª nᶜ sangui
nem. ꝙᵐ ad zᵐ arᵐ p̊ uidendū est
intellcūs.q.nō eni q̄rit̃ ď nccīᵗᵉ uni⁹
extremi uľ alterius in essendo neq; ď
nccītate habēdi ptes uľ ꝓprietates ab
solute. ꝫ querit̃ ď nccīᵗᵉ ɔcōitāᵉ uel
ɔñᵉ.s.si corpi xp̄i sacrañtaľr exñti in
sint aliq̄ ptes uľ ꝓprietates. an nccīo
sequāt̃ uľ ɔcomitent̃ eedē q̄ insūt cor
pori xp̄i nāľr exñti.iste aūt intellect⁹
pōt distingui.ꝙ nccīu; pōt intelligi
dupľr uľ ut importet̃ nccītas absolu
ta uľ ꝫm qd uidel; ꝙ ex pōe añtis sim
pľr nccīo seq̄t̃ ɔñs uľ sequat̃ ꝫm qd
supposita exñª sbiecti ɔtinētis.loqnē
do ď nccītate abᵗª .Sit prima cōcľo
ista.ꝙ ñ sit ibi nccītas absoluta si cor
pus xp̄i sub mō nāli h; ptes uľ ꝓprie
tates ꝙ habeat easdē sub mō sacramē
tali.ꝙ post resurrectōe; ñ erit eucha
ristia.nec etiā cor⁹ xp̄i habebit sb isto
mō ꝓprietates & passiōes.& tñ cor⁹
xp̄i sub mō eēndi nāli habebit eas.

zª cōcľio sit istā.ꝙ nō est simpľr
nccītas ecōuerso.s.ꝙ nō sequit̃ nece
ssitate absoluta si cor⁹ xp̄i sub exñtia
sacramētali hab; istas ptes & ꝓprieta
tes.ğ h; eas sub exñª nāli. hoc ꝓbat̃
p̊ sic qñ exñª aliqua ē idrñs ad duos
modos eēndi sic pōt simpľr hr̄i sub
uno mō sic etiā sub alio.ꝫ realľ exñtia
corpis xp̄i ē indrñs ad istos duos mo
dos.s.nālē & sacramētalē.ğ pōt habe
ri sub isto mō lic; nō sub alio. Rñ
ďt̃ ad rōem istā ꝙ uerū cōcludit quā
do neuter mod⁹ ďpēdet ab alio. sed
mod⁹ sacrāmtaľ ďpēdet a mō nāli.ꝙ
iste ē prim⁹.iō arᵐ nō ual;. ɔ̄ & est
ad cōcľioe; pricipalē.exñª sb mō nā
li nō est de eēntia exñtie sb mō sacra
mētali nec ē cā ei⁹.ğ illa nō depēdet
ab ista. Quod ñ sit de eēntia ꝓbat̃
ꝙ res eucharistie ñ hab; ibi modum
eēndi nālē.s.extensiuū.hēret aūt illu;
si eēt de eēnª illi⁹ exñtie.ꝙ oē hñs ali
q̄d hab; illud qď ē de eēntia ei⁹. ꝙ
nō sit ei⁹ cā.ꝓbat̃. ꝙ de⁹ ē immedia
te cā illius exñtie sacramentaľ.ğ cor⁹
sub exñª nāli nō est cā eius. Ex ista
zª cōcľone sequūt̃ duo correlaª: pri
mū est añ incarnatōe; potuit euchari
stia fuisse ita uera sicut nūc quātum
ad sigficatōe; & ꝙᵐ ad rē sigficatā
aliud correᵐ ē ꝙ post incarnatōe; po
sset corp⁹ xp̄i desinere eē sub mō nā
li.& tñ eucharistia manere uera ꝙ tū
ad significatiōe; & ꝙᵐ ad rē signifi
catā.ɔñā ē maᵗª.ꝙ si ad cor⁹ xp̄i rea
liter ɔtineri in eucharistia nō necessa
rio sequat̃ cor⁹ xp̄i haber̃ exñtiā nā
lem.ğ primū pōt eē uerū sine z°.siue
p̄cedēdo ip̄; siue manēdo post destru
ctionē ipsius. Et de p̄cessione ꝓba
tur speāliter sic.ubicūq; res tpalis p̄t
habere uerā exñtia; realē postq̄ ñ fu
it pōt ibi simpliciter incipe esse sub

illo mō eēndi. ſ in eucharistia corpus xp̄i h3 uerā exn̄tiā realē. & p̄t ibi ſim plr incipe eē poſtq̄ n̄ fuit. ḡ n̄ opor tet ad hoc q̄ ſimplr incipiat q̄ inci piat ſub alio mō eēndi. Loquendo de neceſſitate ſm qd ſuppo ra ſc3 exi ſtent ſbi ↄtinētis ē ↄcēſo iſta q̄ neceſ ſe ē iſto mō eaſdē ptes & ꝓprietates ineſſe corpi xp̄i ſub mō ſacramtali q̄ inſunt ſub mō nāli. hº ꝓbat ſic. nl̄lū ab tum deſinit eē in aliq̄ adueniēte ſibi p̄ciſe nouo rū extrinſeco. ſ ptes & ꝓ prietates in corpe ſūt entia abſoluta p̄ntia aūt corpis xp̄i in eucharistia ē tm̄ reſpcūs extriſecꝰ aduenieñs. ḡ ptes & ꝓprietates nō deſinūt eē in corpor xp̄i adueniēte ſibi p̄ntia ſacramētali.

p̄ abſolutū priꝰ nālr ineſt q̄ reſpe ctus fūdatꝰ in ipſo. & maxie extriſe cus & ↄtingēter aduenieñs. ḡ i illo pri ori anteq̄ intelligat corpꝰ hre iſtum nouū reſpcm in eucharistia aut ineſt ſibi q̄titas & q̄dlib3 aliud abſolutum & habet ꝓpom. aut nō. & tūc ſequit q̄ ↄdictoa ſint ſimr uera de eodē. na3 iſta affirmatōr & negaor nō p̄nt dici i eē ſm diuerſa ubi ul ſm diuerſa3 p̄ ſentiā. q̄ ſicut affirmaꝰ nō eſt nata in eſſe ſm ubi. ita nc negaº. & p̄ ↄtra dictoria de eodē ſm idē nō ſunt ſimr uera. nec oport3 addere ad idē. q̄n̄ p̄ dicatū ē abtum. corpꝰ aūt hic ē abtum ſ nec affirmaº abſoluta nc negaº ineſt ſm idē ubi. q̄ bn̄ pōt hic corpus moue ri localr ibi nō. q̄ iſta ſūt diuſa ubi. & iō omittit ↄñs arguēdo nō mouet hic. ḡ nō mouet. lic3 cōir teneat gr̄a materie. ↄſilr ſi idē ſb3 hēr3 duas ſupficies ſm unā poſſ3 eē albū. ſm ali am nigrū ſine ↄrietate & ↄdictiōe. q̄ nō ineēt ſm idē. ſ de affirne & eiꝰ ne gatiōe abſoluta ſi nō ſint idē. & n̄ ſic in eis dr̄a niſi tm̄ reſpectuū mãifeſtū ē q̄ inerūt ſm idē. ul illi reſpcūs non poterūt eē rō ſm quā affirꝰ ul nega tio inerit cu3 nālr ſit poſterior abtº.

Ad primā rōem in oppom dꝰ q̄ li cet abſolute loquēdo poſſit corꝰ xp̄i eē ſine aīa & aliis ptibꝫ. tn̄ ſuppōita exn̄a corpis alibi cū iſtis ptibꝫ & ꝓp̄ etati ↄ nō pōt hic eſſe ſine eis p̄p̄ cō ditiōes de affirmatiōe & negatiōe ab ſoluta ſub duobꝫ reſpcibꝫ. Ex iſta ſo lutiōe appar3 qd ē i eucharistia p̄ ut prim ↄtentū. q̄ primū ſigtū. & qd cō cōitanter. q̄ illud ſine quo prim ſigni ficatū nō hab3 eē mō nāli illud eſt cō cōitanter. ſigtum aūt eſt in eucharistia p̄ tm̄. Ad 2m dꝰ q̄ mi. ē fl̄a. q̄ ſo la uirtꝰ diuia p aliq̄ mutatiōe3 q̄ nō ē ↄuerſio aliqua facit illud qd eſt alibi hre p̄ntiam hic. & hoc deꝰ pōt facer de pte & ꝓprietate corpis ſic de to to corpe. Ad 3m dꝰ q̄ ſi teneat q̄ ſanguis ſit p ſe ps corpis ut corpꝰ eſt prim ſigtū ſp̄ei panis oportet dicere q̄ ſanguis ē i iſto ſacto bis ex ui ſacra menti n̄ tn̄ eodē mō. q̄ ſub ſp̄ē uini eſt p ſe & p̄. ſub ſp̄ē panis p ſe. ſ n̄ p̄ nc ſequit q̄ incipiat eē poſtq̄ ē eodē mō eēndi. imo incipit p̄ eē poſtq̄ n̄ fuit p̄. lic3 p ſe habuit ibi eē. ſi autē

teneat ꝙ corꝰ nõ ↄtinet ꝑ se sangui nem tanq̄ aliqd eius. qd' magis credo tūc rn̄sio ē facil'. ꝙ sanguis nõ est ibi nisi cõcõitanter. & tūc ex ui sacramē ti nõ est ibi bis. nec sb spē panis ē fru stra cū sit sub spē uini ex ui sacramē ti. ꝙ ibi ponit' ad saluandū ueritatē rei ↄtēte. ꝙ ubicūq; corpꝰ ponit' sēp hab3 eadē abta. nec sequit' incipit eē sub spē uini postq̄ fuit. ꝙ nõ eodem mõ existit. ꝑfuit eni sb spē panis cõ cõitanter & incipit ibi eē sub specie uini ex ui sacramēti. Ad 4m dº ꝙ põitis extremis nõ o3 relõe3 extrinse cus aduenientē neccio ↄsequi. in hº. n. differt a rº intriseco aduenīēte. p̄sen tialitas aūt ista ē respcūs extrinsecus adueniens.

Trū corpi xp̄i ut i euchari stia possit ineē motꝰ corpal' uidet' ꝙ sic. idē nõ põt simul eē ↄtinuū & nõ ↄtinuū. ꝙ ↄtinuitas p̄cedit ubi & ē fora absoluta. ẜ corꝰ xp̄i in cruce erat nõ ↄtinuū. loquēdo de diuisiõe fcā ꝑ uulnera. ḡ ipm in pi xidē erat nõ cõtinuū. ḡ de cõtinuo fi ebat nõ ↄtinuū. & ꝑ ↄn̄s mouet' mo tu corpali. p̄ nutritio ē ad sbam. ḡ nõ põt simul idē nutriri & nõ nutri ri. corpꝰ xp̄i nutriebat' in exn̄tia na li. ḡ simil'r nutriet' in exn̄a sacramen tali. nutritio ē mutatio corpal'. p̄ motis nobis mouēt' oīa que sunt i nobis. ḡ mota hostia mouet' corpꝰ xp̄i in hostia. ẜ ille ē motꝰ corpalis. ꝙ ab uno ubi in aliud. ↄfirmat' nihil põt habē' aliud & aliud ubi. nisi ꝑ aliquā mutatiõe3. ẜ corꝰ xp̄i h3 aliud & ali ud ub qn̄ hostia mouet'. ḡ etc̄. p̄ sb iectū hn̄s dispões reqsitas ad suscepti onē alicuiꝰ fore põt ipsa3 recipe. sed corpꝰ xp̄i hab3 omnes dispões requi sitas ad susceptõe3 frigoris & caloris ꝙ quecūq; sūt rões recipiēdi istas q̄li tates in corpe xp̄i nāliter exn̄te ille eedē insunt sibi in satº. ḡ corpꝰ xp̄i hic põt recipe calorē & frigꝰ. & per cõsequēs mutari corpal'r motu altera tiõis ẜm terciā speciē q̄litatꝭ. ↄ om ne qd' mouet' est in loco. corꝰ xp̄i nõ ē in loco in satº. ḡ etc̄. Ad solõem illiꝰ. q. p̄mitto tres d'. quarū prima ē de motu q̄ põt dupl'r accipi. s. stricte & large. stricte ꝑut ē ad illos termios ad q̄s ponit phs ꝑprie fieri transmu tatiõe3 q̄ sunt sba q̄titas & q̄litas & ubi. p3 5º phisi. large ꝑut dic' acce ptatiõe3 cuiuscūq; fore noue siue ab solute siue respeue. & hoc siue respe ctus ꝑtinenti ad ubi ꝑprie. siue ꝑ q̄ dā silitudie3 cuiꝰmõi respcūs ē p̄sen tialitas sacramtal' corpis xp̄i ipi spe ciei. 2a ē de motu corpis xp̄i. põt eni intelligi moueri motu p̄ ul' cõcõi tāter rõ istiꝰ d'. p3 ex prinº p̄cedentꝭ d'. 3a ē d' agēte. corꝰ. n. sic & sic mo ueri põt intelligi ul' ꝟtute creata uel immete a deo. ẜm hº ḡ stabit solo. q. in sex cõcl'oibꝫ. Pria ē ista. corꝰ ut in eucharistia nõ põt moueri p̄ motu ꝑprie dcõ ab aliq̄ ꝟtute creata. 2a est ista. corꝰ xp̄i põt moueri p̄ motu

ꝑprie dcō a dō. 3ª ē ista. cor⁹ pt moueri & moueṫ motu exteᵘᵉ ſūpto.

4ª ē iſta. ꝙ illo 3º mō ñ pōt moueri ñ a dō. 5ª ē iſta. corp⁹ xp̄i ɔcōitāter pōt moueri. & moueṫ oī motu ad foras ab ᵗᵃᵐ q̄ moueṫ p̄. & ab eodē agēte a q̄ ut ibi moueṫ. vi. & ultia ē iſta. cor⁹ xp̄i ñ moueṫ ɔcōitāter motu locali q̄ moueṫ p̄ ut i celo. nᶜ aliq̄ motu ſꝫ motu locali. Priª ɔclo ꝓbaṫ. nulla ꝟt⁹ creata agit circa corp⁹ ñ ꝓportiōaʳ ſit apꝓxiata ſm locū. ſ cor⁹ xp̄i ē in ſaᵗº. ñ ut in locō. iō nulli apꝓxiaṫ ſm locū. ſ tm̄ ſpēs ſub q̄ ē apꝓxiaṫ cuicūqꝫ agēti illa apꝓxiatiōe q̄ pōt hri ad iſtud ubi. 2ª cōclo ꝓbaṫ. ſbm hn̄s diſpōes req̄ſitās ad ſuſceptōem alicui⁹ forē pōt illā recipe. ſ cor⁹ xp̄i hꝫ diſpōem nc̄ciam ad recipiēduꝫ calorem. eſto ꝙ nō eſſꝫ ñ in ſaᵗº. ḡ ñ repugt ſibi recipe calorē. cū ḡ ꝟt⁹ diuia poſſit īprimeṫ oēꝫ foraꝫ cui⁹ ſbm ē receptīū ſeq̄ṫ ꝙ deus poſſit trāſmuᵗᵉ cor⁹ xp̄i in ſaᵗº ad calorem. 3ª cōclo ꝓbaṫ. ꝙ tenem⁹ ꝙ p⁹ ɔſectiōꝫ ubicūqꝫ ē hoſtia ibi ē corpus. ḡ ꝑꝑ uniformē p̄ntiaꝫ corpis ad hoſtiā hn̄tē aliā & aliā p̄ntiā localē p̄ ad cōtinēs. ſeq̄ṫ ꝙ cor⁹ xp̄i hēat aliā & aliā p̄ntiā ad aliud & aliud ɔtinēs. iſta aūt p̄ntia alia & alia nō pōt eē ſine mutaⁿᵉ extenᵘᵉ ſūpta. 4ª cōclo ꝓbaṫ. ꝙ qđ nullo mō hꝫ ꝟtutē motiuā ſup aliud qn̄ illud ē p ſe ñ mouꝫ illud p accn̄s qn̄ ē cū alio cū q̄ ñ facit unū ſic act⁹ cū poª. ſ ꝟt⁹ creatā nllo mō pōt ſup cor⁹ xp̄i in ſe ſꝫ nō eā di ſacn̄tali ad mouēdū ip̄ꝫ. ḡ qn̄ ē cū alio cui⁹ nec ē act⁹ nᶜ poª. ſeq̄ṫ ꝙ eadē ꝟtus nō poterit cor⁹ illud mouere nec p ſe nec p accn̄s. ſic aūt ē cū hoſtia. ꝙ ſpēs ñ eſt fora corpis nᶜ cor⁹ fora ſpēi. Sꝫ ma. h⁹ rōnis negaṫ & daṫ iſtanª dꝫ ḡui exiᵗᵉ in naui qđ mouēṫ a mouēte nauē. & tn̄ ḡue ñ ē fora nauis nec eoᵒ. Inſtanª nulla ē. ꝙ ꝟtus illa moᵘª poſſꝫ ſup ḡue ſi ḡue eēt p ſe. iō addidi i maiori qn̄ illud ē p ſe & q̄rū neutꝝ ē act⁹ alterius. ꝙ & ſi aliqđ qđ ē act⁹ alicui⁹ ñ poſſit p ſe moueri ab aliq̄. tn̄ p accn̄s pōt moueri ab eodē potente mouere totū illud cui⁹ ē act⁹. Sꝫ ut ois inſtanª tollaṫ accipio illā maiorē ſic. qn̄ aliq̄ cōiungunṫ p̄ciſe pactū uolūtati cōtingēter ſe hn̄ti ad illā ɔiūctiōꝫ. ſi uᵐ illoꝝ ſᵐ ſe ſit mobile oīo inꝓportiōatū alicui mouēti & reliquū ꝓportiōaᵐ nō pōt moueṙ utrūqꝫ illoꝝ eadē motiōe. ꝙ ſi mouꝫ illud qđ ſibi ē ꝓportioᵐ ñ ꝑꝑ hº mouꝫ p accn̄s reliquū. & r̄liquū ñ ē p̄ns iſti moto nᶜ ut act⁹ poᶜ nᶜ eoº nec ſimʳ ex aliq̄ nāli nc̄cīᵗᵉ. ſic ḡue ē p̄ns illi cui innitiṫ & ꝑꝑ hº ſil' cū illo moueṫ. ſ tn̄mō ē p̄ns ſibi uolūᵗᵉ aliq̄ ɔtingēter ſe hn̄te ad illā ɔiunctiōem.

Exēᵐ ſi angl⁹ uolūtarie ſe fac̄ p̄ntē lapidi ſi moueo lapidē ñ ꝑꝑ hº moueo āgelū. ꝙ nᶜ p ſe nᶜ p accn̄s ē mobil' a ꝟtute meā cū nec ſit fora nᶜ ps alic⁹ p ſe mobil' a me. 5 qđ mouꝫ aliqđ p ſe mouꝫ p accn̄s q̄c qđ ē i illo

ḡ vt⁹ creata q̄ ꝑ ſe mouꝫ hoſtiā p ac cidēs mouꝫ cor⁹ qḋ p ſe ē in hoſtia.

p̄ ſ p eēt nouū miraculū q̄n ſacer dos trāſferrꝫ hoſtiā. ꝙ iᵃ trāſlatio n̄ poſſꝫ fieri ſine ſpēali diſpēſatōe dei.

Ad priᵐ d⁹ ꝙ ma. ꝓpō ē fl'a ń in telligat̄ de illo qḋ ē i moto uł ſic ac tus in poᵃ uł ſic ps in toto uł ſic ali qd ꝯiūctū ncc̄iᵗᵉ nāli. ſic ḡue illi cui initit̄. ſi eni tm̄ p actū uolūtatꝭ & cō tigēter ꝯiūgit̄ mouēs iſtud nō ꝑp hoc mouꝫ illud. ꝰ oꝫ ꝙ iᵃ uolūtas q̄ ē cā ꝯiūctiōis ſit etꝭ cā motiōis illi⁹. ſic eſt in ꝓpoᵗᵒ. & pꝫ exēᵐ de āgelo. n̄ enim mouēs lapidē p ſe p accn̄s mouꝫ ange lū. Ad zᵐ dᵒ ꝙ n̄ ē noᵐ miraculuꝫ ꝙ de⁹ ea uolūᵗᵉ q̄ inſtituit euchariſti am in eccia determiauit facer̄ corp⁹ xp̄i ſemp p̄ns ſpēi p⁹ ꝯſectōeꝫ. iō ſpē manēte q̄lit̄ cūq̄ trāſferat̄ de⁹ fac̄ cor p⁹ p̄ns alia p̄ntia. loquē⁹ de p̄ntia rᵘ ipſi⁹ ꝯtinentꝭ antiq̄ determiatōe uolū tatꝭ ſue. vᵃ ꝯ⁹ ꝓbat̄. ꝙ abſolutuꝫ n̄ uariat̄ ꝑp uariatiōeꝫ reſpcūs extrin ſec⁹ aduēientꝭ nec deſinit eē ꝑp reſpe ctū talē noᵐ extriſec⁹ aduenietē. & q̄ rōe de abᵗᵒ in eē pari rōe ḋ abſoluto in fieri. Pōt ꝓbari iſta ꝯ⁹ in ſpēali diſcurrēdo p mūtiōes q̄ ſūt ad foras abſolutas. & p̄ de alteratiōe. ꝙ ſi cor p⁹ in exn̄ᵃ nāli ē calidū p̄ ꝯcōitāter ē calidū i ſacm̄to ſm ꝙ oēs ꝯcedūt. ſi mił'r de augmⁿᵉ & nutritiōe. ꝙ ſi ps q̄ tiⁿᵃ aduēirꝫ corpi i exn̄ᵃ nāli uł re cederꝫ ſił'r aduenirꝫ ſibi i ſacramēto ꝙ eaſdē ptes hꝫ cor⁹ ſub uno mō eēn

di.ꝗs habꝫ ſub alio. Sił'r de nutritōe ꝙ nutri⁹ ē adgeneratō ptis toti nutri ēdo. nō pōt aūt aliq̄ ps adgenerata eē hic q̄ nō ibi. ſił'r de corⁿᵉ que oppōit̄ nutritui ſi aliq̄ ps depit corpi i exn̄ᵃ nāli nō manꝫ ps eiuſdē i exn̄a ſacram̄ tali nec eꝯ⁹. D⁹ tn̄ ꝙ ſi corp⁹ cor rūpet̄ i exn̄ᵃ nāli n̄ ꝑp h⁹ corrūperet̄ in ſacm̄ēto. ubi ſciēdū ꝙ cor⁹ ꝓprie dc̄a ē ſepatio fore a mā manēte poſtea ſub priuatiōe fore. ſi aūt corrūpet̄ in exn̄a nāli nō manerꝫ in ſacmento mā ſine fora. Hoc declaro ſic. aīa p̄ p ficit totū cor⁹ organicū ſic primū ꝓ fectibile. ptes āt ei⁹ n̄ pficit ń ꝙ ſūt aliqd primi pfectibił. ḡ ceſſāte fora toti⁹ corpis orgāici nihil ē iforatū ab alia. eodē mō uł'r q̄n aliqd ꝯpetit p̄ toti & n̄ pti. n̄ ꝙ toti. deſtructo toto in orⁿᵉ ad illud ps n̄ hꝫ eūdē ordiem ad idē. nūc aūt priᵐ ſigtū euchariſtie ē cor⁹ ꝯpoᵐ ex mā & fora. ḡ n̄ manē te aliq̄ toto ſb rōne primi ſigti nihil ei⁹ manꝫ tāq̄ ſigtū p ſe. ꝰ ſepata for ma corpis a mā in exn̄ᵃ nāli n̄ manet iſtud primū ſigtū ſub ſacm̄ēto. ꝙ ſił mā herꝫ foraꝫ & n̄ herꝫ. ḡ ſub illo ſi gno nihil ꝯio manꝫ iſtius ſigti. Ex p̄mis duabꝫ ꝯcl'oibꝫ appet quō cor⁹ xp̄i i ſacᵗᵒ poſſit p̄ moueri motu ꝓ prie dcō & a quo. Ex tercia & 4ᵃ apparꝫ quō corp⁹ xp̄i in ſacramēto poſſit p̄ moueri motu extēſiue ſūpto & a quo. Ex qnta & ſexta apparꝫ quō corp⁹ xp̄i poſſit ꝯcomitāter mo ueri & quo & q̄ motu & a q̄ mouēte

Ad ar^ta ad pri^m d^o q̄ uulne^o pōt accipi ul^r p ipsa forali diuisiōe ptiū ꝯtinui. ul^r p ipa ut inflicta a cor^e ut subintrante ibi & diuidēte partes cor pis. si p̄ mō d^o q̄ sic fuit diuisū cor^9 in pixide sic̄ i cruce. q̄ ꝯtinuitas & n̄ ꝯtinuitas n̄ pn̄t saluari p̄p aliud & ali ud ubi. si accipiat̄ 2° mō d^o q̄ ista di uisio n̄ fiebat corpi p̄ ut in pixide. si mil^r ista diuisio ptiū corpis i pixide n̄ fuiss3 ꝯpando ad ꝯtinēs. q̄ ptes diui se nō habuissēt ubi & ubi distan^a sic̄ habuerūt ptes diuise i cruce. s̄ fuiss3 ꝯpando ad totū cui^9 sūt ptes. Ad 2^m d^o q̄ acci piēdo nutritiōe3 p aggre gatiōe ptis sbe ipsi toti nutrito fuis set nutritō corpis utrobiq3 exn̄tl. s̄ ex h^o nō seqt̄ mutatio corpal^r p̄ corpis in sa^to. q̄ n̄ eēt p nutrim̄tū appxiatū in sacram̄to. s̄ t̄m mō eēt hoc cōcōitā ter p̄p ꝯuersionē nutrim̄ti alibi appxi mati. & p̄p idemtitatē sb̄e hic & ibi quā o3 h̄re easdem ptes ubiq3. Ad 3^m p3 p3^o in 2^a ꝯcl'ione quō mouet̄ accipiēdo motū exte^ue & a q̄. Ad 4^m d^o q̄ ab^te pōt cor^9 xp̄i moueri p̄ motu corpali pprie dcō. s̄ a solo deo q̄ agēs creatū ad h^o q̄ trāsmutet cor pus reqrit ip̄m loca^r appxiari. deus aūt pōt i cor^9 q̄ptūcūq3 n̄ loca^r^n exn̄s q̄ potētia ei^9 respicit passū absolute

100 Trū caritas nccio sit ponē^a i nā btificabili ad h^o ut deo acceptet̄. uidet̄ q̄ n̄ ōis cāta si ē bona pōt intelligi n̄ bona. q̄ ē bo na p pti^nem. s̄ caritas nō pōt intelligi nō bona. g̃ ē bona p eēntiā. caritas āt p eēntiā ē spūs scūs q n̄ inforat nām btificabilē. p̄ p caritatē diligit̄ de^9 sic̄ diligēd^9 ē. ē aūt a nobis diligēd^9 i infinitū & n̄ sine caritate. q̄ nā non se extēdit ad diligēdū deū. sic g̃ cari tas n̄ ē vtus creata. mi. p3. q̄ illud est a nob̄ i ifitū diligēdū cui nihil ē eq̄l^r diligēdū. q̄ si eēt s̄m g̃dū finitū dili gēdū aliud ab eo poss3 equal^r diligi. q̄ oi dilectiōi finite pōt alia dilectio addi. deus aūt ē diligibilis a nobis supra oēm ppor^nem qua diligēda ē q̄ cunq3 creatura. g̃ ē diligēd^9 a nobis i infinitū. p̄ nā pfectior pfecti^9 ten dit in suā opatiōe3. s̄ nā rōnalis est. p fectior nā irratōnali & inaiata. ista t̄n cū generali influentia dei pn̄t in suas operatiōes. g̃ uolūtas que ē nāta per fectior pōt in suā operatiōe3 sine ali quo habitu inherēte. ꝯ aug. de mo ribus eccie ptractans illud ad roma. x^o. quis uos separabit a caritate dicit caritas in q d dei hic dcā ē ut queda3 nr̄a rectissima affectō. In ista q. est op. mgr̄i sentētiar3 que dicit q̄ nullo mō ē ponēdus talis habit^9 inherēs aie s̄ spūs scūs immediate elicit oēs act^9 caritatl circa deū & pximū. & q̄ spi ritus scūs est forasr^e caritas. p ista op. arguit̄ sic. habitu contigit uti cū uolum^9. ꝯmen. 2° de aia. s̄ caritate n̄ ꝯtigit uti cū uolum^9. g̃ caritas n̄ ē ha bitus iherēs aie. pbat̄ mi. q̄ nō ꝯtigit semp cū equali conatu elicere equalē actū diligēdi deum per caritate3. hoc

experiūt̄ deuoti q̄ n̄ sp sētiūt eq̄liter deuotōis dulceᵃᵉᵐ q̄tūcūq3 eq̄l'r dili gāt deū ex caᵗᵉ. Sil'r caritas n̄ t̄bu it delcābil'r opari.p3 de nouit̄ 9uerso ad gra3 p peᵃᵐ q ita difficult̄ opat̄ meritorie:ac si n̄ hēr3 gra3. q3 h3 ha bitū intēsū oppoᵐ q n̄ stati aufert̄ p caᵗᵉᵐ.hit9 aūt inherēs aie tribuit de lcābil'r opari.2ᵒ ethi.g̃ etc̄. p̄ sic se h3 act9 hit9 acq̄siti ad hitū acq̄situ sic se h3 act9 hit9 infusi ad hitū infu sū.ſ hit9 acq̄sit9 tm̄ facilitat & tribu it delcābiʳ opari & n̄ dat sb̄a3 act9.si cut p3 alibi de hitu.g̃ sil'r hit9 infus9 tm̄ t̄buet delcābil'r opari.ſ nouit̄ cō u̾s9 n̄ delcābil'r opat̄ circa dilige9 de um.ita eni difficile ē sibi resist̄ēᵃ uitō rū & 9tinuᵒ bonoꝝ opm.sic q̄n erit peccator q̄usq3 p pugnam & uictori am acq̄siuerit sibi 9riū hitū q̄ tūc de lcābil'r opat̄ p̄ cā priᵃ pōt p se il lud qd' pōt cā 2ᵃ q̄ 2ᵃ ē tm̄ cā agens. ſ hit9 si iest n̄ h3 caᵗᵉᵐ nccia3 rᵘ act9 n̄ saltē cāe efficiēt.p3.q3 n̄ fora'l nec māl'.g̃ q̄cq̄d spūs scs pōt cāre cū ha bitu pōt sine hitu.q3 pl'alitas n̄ ē po nēda sin neᵗᵉ. p̄ uolūtati hn̄ti hitū ad hᵒ ut agat p illū o3 s̄pm scm coo pari alias n̄ eēt priᵃ cā ī oī actiōe cāe ſ sp̄s scs n̄ coopat̄ uolūtati. q3 uolun tas h3 illū hitū. q3 tūc sp̄s.s. n̄ eēt cā priᵃ.ſ q̄si 2ᵃ rᵘ uolūtati hn̄ti hitū.q3 determiat̄ p hitū illū ad coopand' uo lūtati.g̃ q3.s.s.opat̄ uolūtati.iō uolū tas opat̄ s̄m illū hitū & n̄ e9ᵒ.ſ.s.s. eq̄ pōt opari uolūtati sn̄ hitu sic cum

hitu.g̃ 2c. 9 istā op.siue sit ma.se: siue n̄.arguit̄ duab9 uiis. p̄ ex iustiⁿᵉ peccatoris. 2ᵒ ex rōe act9 meritorii.

Priᵃ uia arguit̄ sic.peccator an̄ pn̄ia3 ē iniust9.ſ cū iniustiᵃ foral'r sit priuaᵒ n̄ pōt ab aliq̄ auferri n̄ der̄ hi tus oppoᵗ9.q3 excluder̄ priuaⁿᵉᵐ ē po ner̄ hitū.q3 circa aptū natū sūt īmeᵗᵉ oppoᵗᵃ.4ᵒ meᶜᵉ.ſ aīa ē apta nata re cipe iustᵃᵐ. g̃ iste fcūs de īiusto iust9 recipit hitū oppoᵐ illi priuatiōi p̄ peccator an̄ pn̄iam ē idign9 uita eter na.p9 pn̄iam ē dign9ea.ſ de indigno n̄ pōt aliqs fieri dign9 n̄ p aliq̄d inhe rēs sibi foraʳ. p̄ de9 n̄ acceptat pec catorē ad uitā eternā.iustificatū acce ptat.tūc q̄ro q̄d sit accepʳᵉ ad uita3 eternā hᵒ. n̄ ē uelle btīᵗᵉ uolūtate bene placiti.q3 tūc stati btīficar3.g̃ ē uelle illū s̄m dispōe3 quā nūc h3 eē dignū tali p̄mio q̄li pri9 n̄ uoluit eē dignū. ſ ista diu̾sitas nō pōt pōi in diuīa uo lunᵗᵉ.g̃ diu̾sitas ē ex pte illi9. nā isto oīo eod' mō se hn̄te.uolūtas diuīa cu3 sit immūbil' eod' mō se h3. 2ᵃ uia ar guit̄ sic.nihil dr̄ foraʳ ager̄ aliq̄ actō ne n̄ prinᵐ illi9 actiōis sit fora agenti p3 2ᵒ de aīa.ubi phs uolēs pbar̄ sēsu3 & intellectū eē ipa3 aīa3 dicit.q̄ intel ligim9 sētim9 & uiuim9 ē intellcūs sē sus & uita q̄ sūt ul' ipsa aīa eētiaʳ ul' fore aīe.cū g̃ aīa dicat̄ elicere opera meritoria hēbit prinᵐ meriti ut formā ei9 & hāc uoco caritatem. p̄ nulla actiō ē in ptāte agētis n̄ prinᵐ forale illi9 actiōis sit ī ptāte ei9 ut possit illo

uti. ꝰ actio meritoria ē in ptāte nr̄a. ꝰ hoc nō eſt ſpūs ſcūs. ḡ caritas. ꝑ ſi ſpūs ſcūs moueat uolūtatē ad actuȝ diligēdi cū iſta ſit actio real'. qro ter minū realē iſti⁹ actiōis. nō pōt pōi di lectō termin⁹. q2 tūc aīa ſe hērȝ in di ligēdo deum tm̄ paſſiue. & p oñs dile ctio nō eēt in ptāte diligentis. ſi eni ē aliqd pcedēs dilectiōeȝ tāq̄ diſpō ad eā hoc uoco habitū caritatl. Ad. q ḡ d° p̄ ad rem. z° ad intētionē magri

Q̄ꝑm ad primū d° q ſic in deo pōi tur duplex poᵃ. ſ. abᵗᵃ & ordiata. ita pportiōabil'r pōit in eo duplex ncci tas. de⁹ aūt de poᵃ abſoluta nō nccita tur ut infūdat caᵗᵉᵐ ad hoc q aīa ſit foral'r deo accepta & ordiet ad uitaȝ etnā. q2 potētiā ſuā ñ alligauit ſacris nec aliqb⁹ foris creatl qn poſſit nām ſine aliq habitu acceptare ad uitā et nā ſi uellet. nec ſi uellȝ male uellȝ nec inordiate uellȝ. q2 qcqd de⁹ pōt cum cā zᵃ q̄ nō ē de eēnᵃ rei. qd' addo ꝑ mām & foraȝ. q2 ſine eis nō poſſet fa cere opoᵐ pōt p ſe & immeᵗᵉ. & ſic pōt iuſtificar̄ uolūtatē nudā ſic infor matā caᵗᵉ. De poᵃ tñ orᵗᵃ ꝰm legē ſapiētie ſue ſtatuit q nunq̄ aliqs acce ptabit ñ tali hītu aīe inherente q̄ aīa meret uitā eternā. Q̄ꝑm aūt ad intē tiōeȝ mgr̄i d° q tripl'r pōt intelligi ipm ſenſiſſe ſpm ſcm eē caritatē. u° mō q nō ſit habit⁹ caritatl informās aīam. ꝰ q immeᵗᵉ omnis act⁹ merito rius ſit a ſpū ſcō. ſic multi eum intelli gūt. z° mō q poſuerit caᵗᵉᵐ in aīa ñ ꝑ actū zᵐ. ꝰ priᵐ ut illo habitu ſps ſcūs inhabitet aīaȝ. & ſpūs ſcūs elici at oēs actus meritorios. z° mō q poſſit diuiſimo de ad actū diligēdi ſpe randi & credendi. Duob⁹ primis mōis mgr̄ nō pōt ſaluari. ꝰ z° mō ſic & q oriū dixerit huic z° mō nō iue nit ex ubi s ſuis in toto libro ſentētia rū. q2 illo habitu otinue de⁹ inhabitat aīaȝ. nā illū oſeruādo otinue & in illo influit. Ad primā op. d° q illo ha bitu otigit uti cū uolum⁹ & cū eq̄li conatu exquo act⁹ ē in ptāte nr̄a ce teris parib⁹. Et cū dicit q deuoti ex periunt oriuȝ. q2 cū equali conatu ñ pñt ſemp equalē deuotiōeȝ & delcā tionē hr̄e D° q equalē actū diligen di deū poſſūt hr̄e ceteris parib⁹ cum eq̄li conatu. ꝰ nō ſemp cū equali cona tu habēt equalē delcātiōeȝ. q2 eſt q̄dā paſſio creata ab oppoᵗ° app̄hēſo. im mo qñq3 de⁹ cū maiori coātu dat ma iorē delcātiōeȝ dulcedis ut magi deuo ti alliciāt ad appetēdū uitā eternā. ſi cut expiunt nouiter ouerſi ad eū qui tanq̄ pueri nutriēdi ſūt lacte dulcedi nis ne deficiāt Ad zᵐ d° q habit⁹ infuſ⁹ nō habȝ rōeȝ delcabiliter ul' fa cil'r inclinādi potētiā ad actū ſic habi tus acqſit⁹. habit⁹ eniȝ acqſit⁹ gene rat ex multl actib⁹ ita q poᵃ in acq rēdo habitū hilitat p exerciᵐ actuū3

habit⁹ autem infuſus nō generatur ex actibus q nati eēnt generare habili tatē in potētia. ꝰ ineſt aīe ab extrinc° ideo nō tribuit facil'r ul' delectabil'r

opari. ꝫ bene dat acceptabilr̄ opari & aliq̄ actiõe3 hab3 respcū act⁹. si ē cā 2ª. Ad 3m d⁹ q̄ spūs scūs ime diate pōt creare actū in uolūte & ac ceptar̄ illū tanq̄ dignū uita eterna. ꝫ tūc ille actus nō eēt uolūtati nec i ei⁹ potestate Ad q̄rtū d⁹ q̄ spū3 scū3 coopari igni ad calefaciendū nō ē mi raculum. ꝫ coopari aque ad calefaci endū est miraculū. si ipi aq̄ posset cō petere aliqua cālitas respcū calefactō nis. sic dico in ppo⁹ q̄ spūs scūs co opar̄ uolūtati hītuate ad actū elicien dū p illū hītu3 h⁹ est de lege cōi qua de⁹ assistit cāe 2e ad suū actū. ꝫ ip3 coopari uoluntati nō habituate esset miraculū si ipsa uoluntas possit ope rari. cū ḡ dicit q̄ s. s. pri⁹ opatur q̄ uoluntas hēat caritatē. slr̄m ē n̄ intelli gar̄ de priorite emie sicut cā supior. simil' eni s. s. coopar̄ uoluntati habenti catem & uolūtas ipa opar̄ Ad arta ad pricipale ad prim d⁹ q̄ cāturā bo nā intelligi nō bonā pōt dupl'r intelli gi. aut abstractiue aut circumscriptiue nō eni idē ē abstraher̄. & circūscriber̄ q̄ abstraher̄ ē intelliger̄ hoc nō intelli gēdo illud. circumscriber̄ ē auferr̄ ali qd qd' iest alicui eēntialr & intellige re illud sb oppo⁹ eius qd' sibi inest. p̄ mō uerū ē q̄ creaª bona pōt itel ligi n̄ intelligēdo ei⁹ bonitem. q̄ aª est rō q̄ddi ati & aª bonitatis. isto mō ab strahētiū n̄ ē mēdaciū. 2⁹ mō n̄ pōt in telligi n̄ bōa. q̄ tūc nō eēt mutatio ab stractiōis ueracis i mēdacē auferendo

p intellcm illud qd' eēntialr iest. & in telligēdo illud sub oppo⁹ illi⁹ Ad pbō3 d⁹ q̄ caritas n̄ dr̄ pticipar̄ bōi tatē sic sb3 ptiat fora3. ꝫ ē q̄dā pti⁹ bōitatis p eēntiā sic radi⁹ pticipat lu cē q ē lux q̄dā p eēntiā. ptiue tn̄. q̄ n̄ ē tota lux. & qd' sic pticipat n̄ pōt eē sine pticipato. immo ē ab ipso sic ra di⁹ a sole. Ad 2m cū dicit̄ q̄ de⁹ ē in infinitum a nobis diligibil'. 9cedo ꝫ ista infinitas pōt referri ad intentō nem actus q̄ ipsum diligimus. aut ad appacibilitatē obi q̄ ē a nobis appci abil'. primo mō deus nō est diligēdus in infinitū actu nr̄o infinito. q̄ nat̄a finita nō pōt habere actū infinitū. 2⁹ mō deus est in infinitū diligend⁹.

Ad 3m dico q̄ ex pfectiōe nāe rōa lis est q̄ n̄ possit i oē3 actu ad quē or dinar̄ nisi fuerit habita. q̄ nā rōnal' ē ordinata ad habendu3 actu3 circa no bilissimu3 in quo ipsa finalr quieter̄. cum nō possit in illu3 p̄p ei⁹ perfecti onem oportet q̄ per aliquē supnāle3 habitum informer̄.

Tr caritatē hñs p ipsā sit foralr acceptus deo tanquā dignus uita eterna. uider̄ q̄ non primo ex parte acceptantis. scd'o ex parte acceptati. tercio ex pte act⁹ meritorii. Primo sic arguit̄. nihil aliud est personam esse acceptam deo nisi quia deus acceptat eam. sed nihil in creaturis pōt esse rō quar̄ de⁹ acce ptat aliq̄ psonā. q̄ acceptar̄ diuinu3 ē act⁹ intrinsec⁹ deo. ꝫ nihil creatum

pōt eē rō alicui⁹ intrīseci deo. z°
sic. illud ñ est foral' rō alic⁹ acceptati
ut acceptaᵐ ē qđ seq̄t ei⁹ accepⁿᵉᵐ.
ꝑ psōa pri⁹ acceptat̄ q̄ꝑ caritas infū
dit̄. q̄ꝛ eni de⁹ hūc acceptat & illū ñ
iō isti infūdit caᵗᵉᵐ & illi ñ. z° sic
act⁹ dꝫ eē acceptꝰ p aliqd foraᶠ i eo
e ñs caritas ñ ē foral'r act⁹. ḡ p caᵗᵉᵐ
ñ pōt act⁹ uolūtati foraʳ eē acceptus
ḡ zc. 5 unūq̄dqꝫ p illud q̄ tale p q̄d
distiguit ab oī a° nō tale. ꝑ p solā cari
tatē distiguit̄ accept⁹ a ñ accepto. ḡ
etc. mi. pbat̄ p aug. xv. d. t. h° donū
diuidit inter filios regni & pditiōis.
In ista. q. p̄ pmittenda sūt aliq. z°
applicāda sunt illa ad sol'oem. q. p̄
mitto eni p̄ q̄ꝛ uolūtas hꝫ obm ɔmūe
sic̄ intellcūs. & uolūtas diuia hꝫ solaꝫ
diuiaꝫ eēntiā ut obm primū a q̄ ē sibi
ōis pfcio intrinseca. q̄ꝛ ois poᵃ opaⁿᵃ
nccio exigit aliq̄d obm primū. ꝑ uo
lūtas diuia ñ nccio exigit aliud a deo
a q̄ sit ei⁹ pfcio intrīseca. ḡ uolūtati
diuie obꝫ ē eēnᵃ diuia & eti intellcūs
diuini. sic̄. n. intellcūs diuin⁹ oīa aᵃ a
se intelligit p ip̄am eēntiā. sic eti uolū
tas. Istis suppōiti ɔ° ad. q. d° q̄ꝛ ac
ceptatō diuia pōt m'tip'r intelligi u'
simʳ u'ʳ'ᵘ psone. simʳ adhuc m'tipli
cit̄. q̄ꝛ u' ē simplex ɔplaceᵃ & ista ē
nccio c⁹libꝫ possibil' sic̄ & intellectō
alia ē acceptatio efficax. & ista est q̄ñ
uult rē eē i effcū. & uult meᵃ nccia ad
illud. pꝫ i nob ista d. Aliq̄ñ eni uo
lum⁹ alicui boᵐ. ꝑ ñ laboramus ad il
lud nec q̄rim⁹ meᵃ nccia ad ɔñdum

illud bonū. aliq̄ñ aūt laboram⁹ & uo
lum⁹ meᵃ nccia ad illud. isto m° uult
de⁹ creaʳᵃᵐ eē & demōes p̄uos et oēꝫ
actū subtractū peccato. Acceptaᵒ
psone ē q̄dā speal' acceptaᵒ q̄ ē ordi
natia uolitō ad boᵐ ut aliq̄s seq̄t magi
bonū. q̄ꝛ uult ip̄m ñ solū eē. ꝑ ordiat
ip̄m ad mai⁹ boᵐ. & isto mō acceptaᵗ
creaʳᵃᵐ rōnalē D° ḡ ad. q. q̄ꝛ caritas
creata ñ ē rō elicitia ex pte acceptan
tis. q̄ꝛ iᵃ ē intrīseca deo. erit ḡ aliquo
mō rō obiua nō priᵃ. q̄ꝛ sola eēnᵃ diui
na ē tal' rō. Est ḡ rō habilitās sbm ad
accepⁿᵉᵐ. ex hac tñ habiliᵗᵉ ñ habet̄
q̄ꝛ acceptet̄ ex iusticia. dupʳ ḡ ɔsi
derari possum⁹ uolūᵗᵉᵐ diuiaꝫ. u° m°
ut offerāt sibi prinᵃ p̄ctica nō nccia
ex t̄mis ut ē illud. iust⁹ fina'r btifica
bit̄ añq̄ꝛ uolūtas acceptet ē habilitas
tñ. ꝑ p⁹q̄ꝛ uolūtas acceptat ꝓpō est
nccia & ē prinᵐ nec de⁹ de poᵃ orᵗᵃ
pōt facer̄ ɔriū. z° i deo distiguitur̄
iustiᵃ & iudiᵐ. q̄ꝛ iusticia ē ꝑm legē i
u'i. iudiciū aūt ꝑᵐ executiōeꝫ in pti
culari añq̄ꝛ uolūtas acceptet ñ ē iustiᵃ
ꝑ p⁹q̄ꝛ acceptat ē iusticia. q̄ꝛ aūt cari
tas possit eē zᵃ rō obiua acceptabilis
ad uitā eternā. Istud pbo pᶜᵃ rōne
& duob⁹ exēplis. rōe sic sic̄ hit⁹ itel
lcūal' icludit q̄dām° obꝫ i rōe itelligi
bil'. sic hit⁹ appetit⁹ q̄dāmō icludit
obꝫ i rōe diligibil'. Primᵐ exemᵐ. q̄ꝛ
qd' fac̄ cētrū i q̄uibꝫ h° de⁹ fac̄ i spi
ritibus. de⁹. n. ē centrū & t̄min⁹ spi
tuᵐ. deus eni ē spa intelligibil' c⁹ cē
trum ubiq̄ꝫ & circumferentia nusq̄ꝛ

si cētrū amarꝫ se ꝑꝑ se amarꝫ oīa q̄ tēdūt ad ipm.& sic ğuitas q̄ ē prinᵐ tēdēdi in cētrū eēt rō foral quar cen trū diligerꝫ oē graue & de leuib⁹ nō curarꝫ. Sic in ꝓpo^to loco cētri ē de⁹ loco pōderis caritas q̄ inclinat in deū sic pōd⁹ in cētrū.unde aug. pon dus meū amor me⁹ etc̄. ꝟ ē pōd⁹ alle uiās.pꝫ ğ q rō nālis pōt arguer q ha bitus dilcōis inclinat & habilitat po tēciam in obiectum summē diligibile.

Aliud exemᵐ ē de pulchritudie in corpib⁹ ex quadā silitudie in aiab⁹. ꝟ q ñ ē ita ad ꝓpoᵐ diuinoꝝ dimit to. Ad priᵐ arᵐ d⁹ q caritas ē rō foral obiectiua scd'aria acceptationis in creaturis aūt nihil ē rō quare deus acceptat elicitiē.ꝟ aliqd eternalr ap ꝑhēsuꝫ pōt eē rō obiectiua scd'aria.

Ad zᵐ d⁹ q duplex ē acceptatō. una ꝟᵐ qd & aᵃ simʳ.priᵃ ē ꝑuia ad zᵃᵐ.sic qñ sūt duo peccatores quoꝝ unū acceptat gr̄a gratū faci^te: alium gr̄a ğtis data q̄ ē acceptatio ꝟm qd. alia aūt acceptatō simpʳ ē ad bonum simʳ.s.ad uitā eternā.& sic seqt̄ cari tatē. Ad ʒᵐ d⁹ q caritas ñ ē rō for mal intrinᶜᵃ nec obiectia ꝑ mō. ꝟ z⁹ ut dictum est.

Trꝫ caritas augmtet̄ ꝑ appō nē in eēnᵃ caritatı ꝑexñte. uī q nō. 4⁹ phi. rarefactio est ꝑ h⁹ q ꝟm ē i poᵃ ad utrūqꝫ t̄mi nū sñ appōē alic⁹ itrīseci ad h⁹ q q̄ titas fiat maior.ğ multomagı in ꝓpo sito ubi arᵐ ē de q̄ti^te ꝟtutı. ꝑ si mile in fora appoⁿ sisi ñ fac mai⁹ ta le.sic pꝫ de tepido addito alteri tepi do eiusdē gd⁹ ñ fac magı calidūꝫ.ꝟ si caritas est simil & equal grad⁹ ꝑexñ ti caritas erit augmᵗᵃ in duplo. ꝑ nō pōt intelligi ğdus addi alteri ğdui ñ sit distictio inter illos speᶜᵃ ul nūe ral.ꝟ neutra distinᵒ pōt eē inter illos ğ etc̄. ꝓba⁹.nō speᶜᵃ.q tūc ñ essent eiusdē rōis. nᶜ numeral.q h⁹ habēt a ꝟbo sic dr̄ ꝟ⁹ meᶜᵉ.pl'a numero sūt q̄ rū ꝟba sūt pl'a numero.ꝟ hic ē unum ꝟbm oīm ğduū.ğ zc̄. ō aug.sup x⁹ omel.74.hñti ꝓmittit̄ spūs scūs ut pleni⁹ hēat. In ista.q.sūt op.diꝟse. una op.dicit q qñ caritas auget̄ ꝑex istēs corrūpit̄.q h⁹ ē cōe omni fore hñti grad⁹.cū.n.nou⁹ inducit̄ ꝑexñs corrūpit̄.rōes isti⁹ op.sūt iste. Ter mini mot⁹ sūt īpossibiles ex ꝟ⁹ phi. ꝟ in augmto fore grad⁹ ꝑexñs & ali⁹ de nouo aduēiens sūt termini motus. ğ nō pñt eē sil.ğ ꝑexñs corrūpit̄ in aduētu alteri⁹. ꝑ eodē mō se habēt magı & min⁹ in eadē spē q̄ mō se hñt in diꝟsis spēb⁹.ꝟ in diꝟsis spē⁹ q̄ to una fora ē pfectior alia tāto pfcius ɔtinꝫ eā.& mō simpliciori ita q zᵃ spēs ɔtēta ab ea ñ fac additiōem ad ipam.ğ cū simplicitas sit pfcior i oī bus foris uī q in eadē spē fora sipli cior sit pfcior ñ hñs gd⁹ l foraꝫ ꝑce dētē sibi additā. ꝑ sil mō se habēt magı & min⁹ i foris accn̄talib⁹ sic se hñt i foris ꝟbalib⁹ si i ꝟba eēt magı & mi⁹.ꝟ oēs pōntes magı & mi⁹ i foris

ſbali⁊.et) in eadē ſpē dicūt ꝙ ſba p
fectior ē ſimplicior alia ñ faciēs addi
tiōeꝫ cū forā min⁹ pfcā.ſic pꝫ de aīa
xp̄i q̄ fuit pfectior aīa petri in eēn^a
aīe.& tñ fuit ſiplicior.eodꝫ m^o dꝫ for
ma accñtali. ꝯ iſtā op.ar^o ſic.pōi
to ꝙ de⁹ poſſit augere cari^tem i illo i
ſtāti in q̄ elicit̄ act⁹ meritori⁹ &^z pōa
tur i eē ꝙ tūc augeat. q̄ro a qua cāri
tate elicit̄.ꝙ nccīo ab aliq̄ cari^te elici
tur.⁊ ñ a ca^te de nouo īfuſa q̄ augm̄
tat cari^rem.ꝙ illa aliq̄ or^ne ſeq̄t̄ actū
meritoriū. nec elicit̄ a cari^te p̄cedēte
ꝙ ſm te illa corrūpit̄. g̃ in illo inſtā
ti in q̄ caritas augeẽ erit act⁹ merito
ri⁹.& tñ a nulla caritate.qꝺ ē impoſ
ſibile. p̄ act⁹ ꝯ⁹ ul̄ ꝯ⁹ pōt augere
hitū lꝫ ñ ſit pfcior n^e inteſior p̄ actu
tūc ar^o ſi act⁹ p⁹terior itēdit habitū
&tñ ñ ē nccīo inteſior nec pfcior q̄
cūqꝫ actu p̄ce^te.g̃ nō generat nouū in
diuiduū habit⁹ pfectioris c⁹ oppo^m
uis habēr.pbō oñe.ꝙ act⁹ gn̄ns habi
tū ñ pōt ipm generar̄ ñ ſm ꝓpor^nem
ſue ꝟtutis.ſi g̃ ille act⁹ q ē impfcior
p̄ actu genāt no^m indiuiduū habit⁹ p
fecti⁹.h^o ul̄ erit in ꝟtute actuū p̄ce
dētiū & tūc ñ corrūpit̄ ſic tu ponis
ul̄ ꝟtute ꝓpria.& tūc effcūs erit pfe
ctior ſua cā tōli in ꝟtute qꝺ ē ſſm.

p̄ calidū corrūpēs frigidū pri⁹ re
mittit frigidū: currūt eñi iſti duo mo
tus ſil̄.ſ.augmtatio i calore.& remiſ
ſio i frigi^te.ſi g̃ genāt no^m indiuiduū
frigidi.q̄ro de termio a q̄ iſti⁹ mot⁹
ad frigi^tem.nō p̄t dici ꝙ frig⁹ p̄cedēs

mai⁹ maneat.ꝙ p te corrūpit̄ nec ſe
quēs grad⁹ frigiditatꝭ remiſſior.ꝙ tc̄
effcūs excederꝫ i pfcōe & ētitate ſuā
cāꝫ qꝺ ē ipoſſibile. Iō ē a^a op. q̄
dicit ꝙ in augm̄to caritatꝭ caritas p̄
exñs nō corrūpit̄.⁊ ē tota eēn^a carita
tis aucte. ita ꝙ g̃d⁹ caritatꝭ de nouo
adueniēs nullā reali^tem po^uam hꝫ aliā
a ca^te q̄ p̄fuit. Rōes iſti⁹ op.ſūt iſte.
Fore ſūt ſic nūeri q̄ ad h^o ꝙ ſic qli
bꝫ nūer⁹ addit⁹ alii nūero uariat ſpēꝫ
ſic oīs g̃d⁹ fore addit⁹ alti uariat ſpe
ciē fore.8° me^ce. g̃ in eēn^a iſti⁹ fore
ñ p̄t aliq̄d addi manēte eadē ſpē.⁊ ca
ritas inteſa & remiſſa ſūt eiuſꝺ ſpēi.
g̃ ñ pōt ſibi addi g̃d⁹ ultra rea^tem il
li⁹ fore. p̄ 4° me^ce. dr̄ie formales
mutāt ſpēm.⁊ dr̄a g̃duū in eēn^a fore
ſi eēt eēt dr̄a foral̄.g̃ ⁊c. p̄ rōe ſic
ſi aliq̄ realitas ē in cari^te de nouo ad
ueiente alia q̄ in p̄exñti.g̃ caritas au
cta ñ erit i ſpē.ꝙ includꝫ aliq̄d accñ
tale nāe ſpe^ce.ul̄ ſi ipa ſit pfcē i ſpē
hꝫ q̄cq̄d reqrit̄ ad nām ſpēi.& p oñs
nihil icludit ñ p ſe ptinēs ad nāꝫ ſpēi
& cū caritas mior ñ icludit illū g̃duꝫ
ñ erit i ſpē. Dicit g̃ iſta op.ꝙ p̄
ſcidēdo foraꝫ a ſbo ñ ē magꝭ & min⁹
in fora ſm ſe p aliq̄ realitatē additā
ꝙ tñ ſm auctes ſcōꝝ oꝫ in eis poner̄
magꝭ & mi⁹.iō dicūt foraꝫ accñtalem
ſuſcipe magꝭ & mi⁹ ſ^m eē qꝺ hꝫ i ſb
iecto.qꝺ qdē inee ē ſuū eē.g̃ tota cā
ſuſceptiōis magꝭ & min⁹ ē maior diſ
pō ſbi ul̄ maior remotō ꝯrii. ꝯ iſta
op. ar^o primo ſic cōtraria in ſummo

sũt incõpossibilia in eodẽ.sic calidũ
& frigidũ in fũmo in gdu remisso ñ
sũt incõpossibilia.q dũ remittit cali
dũ ul motꝰ caliditatꝫ itẽdit motꝰ fri
giditatꝫ & eõ.hꝰ aũt ñ est nisi q ali
qd ẽ i ɔ̃rio intẽso qd ñ ẽ i remisso.si
enĩ tota realitas ẽ i intẽso q̃ ẽ i remis
so ñ eẽt repugnãa remissi ad intẽsuꝫ
ul intẽsi ad intẽsũ.ista aũt incõpossi
bilitas ñ ẽ hituꝰ ad sbm.q prior ẽ in
ɔpossibilitas foraꝝ in se q̃ earꝝ i sbo
q enĩ in se sũt incõpossibiles.iõ ñ po
ssũt eẽ in eodẽ sbo.& nõ eõ.g illud
qd ẽ rõ inɔpossibilitatꝫ i foris ɔ̃riis i
sũmo itẽsis ẽ aliqd põitũ i eis sm se
& ñ tm̃ in ordie ad sbm. p ipossi
bile ẽ eẽ motũ ul mutatiõeꝫ realẽ sine
termĩo reali.ex hoc arguo sic.in aug
mtatiõe caritatꝫ caritas maior ẽ termi
nꝰ a q̃.caritas ma.ẽ terminꝰ ad q̃ꝫ.&
ista ẽ pductõ real.g nccio ẽ ad aliq̃ꝫ
tminũ realẽ.s ñ ad realitem q̃ pcessit
q tũc idẽ pduceret bis.q realitas p
cedẽs fuit termiꝰ alteriꝰ pductiõis.g
nccio erit ad aliã realitem. p si fora
ẽ idiuisibil dat sbo eẽ indiuisibile. ñ
enĩ sbꝫ ẽ tale sm foraꝫ.ñ q fora ẽ ta
lis.q.n.fora ẽ tal.iõ hñs eã ẽ tal sm
eã.si g fora sit indiuisibil sm se ipos
sible ẽ q sbꝫ susciat magi & minꝰ sm
foraꝫ illã.nã ɔdictõẽ q fora sm sesit
indiuisibil & q sbo det eẽ diuisibile

Ad.q.dꝰ q cũ caritas auget pexñs
ñ corrũpit.s realitas mã.& mi.manet
sil.hꝰ teneo ꝑꝑ ꝫ.rões fcãs ɔ̃ primaꝫ
op.nc realitas q̃ pexistit i cate mior ẽ
tota eẽntia caritatꝫ maioris.hꝰ teneo
ꝑꝑ ꝫ.alias rões fcãs ɔ̃ op.tho.& egi.
s dꝰ q caritas auget p appõem noui
gdꝰ i eẽna caritatꝫ pexñtꝫ.hꝰ atn pbo
auctote & rõe.aucte sic.aug.ix.d t.
spũs scs bis datꝰ fuit aplis a xp̃o.p
ab eo exñte i terra qñ insufflat.zꝰ pꝰ
resurrectiõeꝫ i pẽth.s certũ ẽ q apli
ñ amiserũt graꝫ quã recepũt in pria
datiõe.g gra data zꝰ fuit addita prie
g augmẽtũ caritatꝫ fit p appõeꝫ i eẽn
tia caritatꝫ. Rõe sic.si augmtaꝰ ca
ritatꝫ ẽ actio real q̃ro ad qd termiat
nõ ad aliqd respcim.q respcũs ñ ẽ p
se tminꝰ motꝰ nec mutatiõis.vꝰ phi.
g terminat ad aliqd abtum.s nõ ad ab
solutũ priꝰ.q nihil mouet ad id qd
habꝫ.vꝰ phi.g terminꝰ illiꝰ actionis
erit aliqd abtum acqsitũ p actiõeꝫ dei
realẽ. p indiuisibile sm eẽntiã ubi
cũqꝫ ẽ ẽ sm totã suã eẽntiã.alias ñ eẽt
indiuisibile.si g caritas sm suã eẽntiã
eẽt indiuisibil tãta caritas eẽt i mĩmo
scõ q̃ta ẽ i xp̃o qd ẽ absurdũ. p
certũ ẽ sm oẽs doctores q caritas btẽ
vgis excedt caritem sci pii.s oẽ exce
dẽs pt diuidi in qd excedit.4ꝰ phi.
g caritas btẽ vgis ẽ diuisibil.s oẽ di
uisibile sil a deo ẽatũ vca actiõe pt a
deo creari uicissiꝫ divsis actiõibꝰ cũ
hẽat ptes.g totã graꝫ quã dedt deꝰ sil
& sel btẽ vgini potuit dedisse diuer
sis uicibꝰ.& sic augmtasss caritatem
addendo ptem pti. Ad rões in op
positũ & primo ad rõnes prime op.
ad prim de numeris dico q arguintuꝫ

pcedit ex falso intellectu philosophi
opat enim ibi phs qdditates ad nume
ros in qb[m] sunt difficiles eo mo q pla
to loquebat de qdditatibus sepatis. hoc
mo qdditates reru opant q ad quatuor
pprietates. quaru una e ista q qdlibet
additu uariat speciem. ul q de n spe
sumat spem. q qd addit qdditati no
ut qdditas e no uariat spem. grad9 at
indiuidual ul dra ohens ad ee ki si ad
dat qdditati no mutat qdditatem. q
no ptinz ad qdditate. Ad z[m] d9 q
no ois dra formaz e formal. s. spe[ca]
q sortes albus & petr9 niger in fora
drnt. no quiddita[ne]. ples hoies dif
ferut tn in humaitate no drnt. Ad
z[m] d9 q aliquid accidere nae spe[ee]
pot dupl intelligi. u9 mo q sit extra
roez specifica spei. q mo dra exced[t]
ipm gen9. illo mo accipit accns i fal
lacia accntis p extraneo a roe alteri9
alio mo dr accns qd no fac p se unu
cu illo cui accidit sic albedo cu cor[e].
caritas intesa hz aliquid qd accid[t]
nae spei. z9 mo no. q grad9 qui addi
tur facit p se unu cu ea. Ad rones
pri[c] op. ad pri[m] d9 q tmini motus p
se qui sut fora & priua9 sut incopos
sibiles. fora intesa & remissa n sunt
p se tmini mot9. q fora remissa no est
priuato. fora positia. p accns autez
put termini mot9 in qtu oriant ipsi
priuatoi. Ad z[m] ocludit oppo[m]. q
ordo spez e fm quidditates & eenti
as. io una qdditas n otinet alta. ordo
fm gradus eiusde fore e fm ptes ma
les q put ee simul. Ad z[m] d9 q est
ad oppo[m]. q phs eo mo q ocedit ma
gis & min9 in accnti o negat in sub
statiis. q fora accntal e diuisibilis. io
un9 grad9 forme pot star cu alio. for
ma uero sbal q e indiuisibil. io un9
grad9 fore no pot stare cu alio tanq
adueniES possibil cu pexnte facer u[m]
Ad roes principales patet ex dcis

Tru caritas possit augeri in
infinitu. q sic ignis augeret
in infinitu si cobustibile ap
poneret in infinitu. caritas est ignis
magis pfect9 q ignis nalis cu sit ignis
diuinus. g etc. p si no possz auge
ri in infinitu hoc eet aut q ages essz
potetie limitate. aut q caritas eet nae
limitate. aut q finit p materia. no p
mo. q tuc nec qtitas possz augeri in
infinitu. nec z9 nec z9 mo. q de9 qui
est po[e] infinite pot supplere uice cu
iuscuq cae extrisece. p indiuidua
possunt sibi succedere in infinitum:
& no erunt infinita in actu. g caritas
poterit augeri in infinitu & no erit
actu infinita. Preterea deus pot p
ducere sil oe pducibile. illa sunt in
finita. g pot pducere infinita. si ergo
alia possunt esse infinita. g caritas po
terit esse infinita. Contra omnium
natura costantiu terminus est magnitu
dinis & augmenti. Rnsio stat i tri
bus coclonibus. prima est ista nulla qli
tas potest augeri in infinitum. z[a] est
ista in spebus n est pcessus in infinitu

3ª est illa ois q̃titas pōt augeri i infinitū. Prima ɔclo sic ꝓbat̃.si qualitas possz augeri in infinitū q̃litas posset eē infinita.ɔñs ē fĩm.g añs.falsitas ɔñtis ē nota. ꝙ oē formal'r infinitū est de⁹.nl'la forā creata est de⁹. g̃ n illa forᵃ creata est infinita.ꝓba⁹ cō sequēˢ.omis poᵃ sil' tota ad aliqd̃ totū pōt reduci ad actū.ɔmen. sup 3º phisi.ſ poᵃ q̃ qualitas pōt augeri est siml' tota.g̃ pōt reduci ad actū. si g̃ pōt in infinitū.g̃ poterit eē actu infinita.ma.ꝓbat̃. ꝙ per oppoᵐ ubi potenᵃ nō ē sil' tota sic in q̃titᵗᵉ nō pōt totū reduci ad actū.ꝙ p q̃cūq3 additionē semp'ɔsurgit noua relatō i ipso cōtinuo.& priꝰ ē poᵃ ad primā ptē possibilē addi q̃ ad zᵃᵐ.i poᵃ aūt sil' tota ē totū oppoᵐ.ꝙ ñ pri⁹ respicit unā ptē q̃ aliā. 2ᵃ cōclo ꝓbat̃ sic suppono ꝙ omis spēs supior habūdat ab inferiori ad min⁹ unā pfectiōe.2º ꝙ nulla real' additio fit i una spē ꝓducta qñ alia ꝓducit̃. istis suppositꝭ arguo sic.si in spē ɔ eēt ꝓcess⁹ in infinitū tūc spēs suprema includerz pfciones omīū spez inferioꝝ.ſ ille sūt infinite.g̃ includerz pfcōes infinitas.ſ positꝭ infinitꝭ spē ɔ inferiorib ɔ nihil reale addit̃ supiori. g̃ in spē supiori erūt infinite pfcōes qd̃ ē impossibl'e

p̃ i eēntial'r ordinatꝭ nō ē ꝓcessus i infinitū.ſ spēs ĩ uniuerso sūt eēntial'r orᵗᵉ.g̃ etc̄. 3ᵃ ɔclo ꝓbat̃ omni q̃titati date ul' dabili pōt fieri additō g̃ ois q̃titas pōt augeri in infinitu3.

ɔñā est nota.añs ꝓbo.ꝙ accepta q̃titate finita q̃cunq3 quero si ē eiusdem rōnis in medio & in extremis.certū ē ꝙ sic.ſ i medio ñ repugt sibi additō ꝙ cū facto ē real'r sibi additū.g̃ nᶜ repugt extremis. p̃ de⁹ pōt infinita q̃ta ꝓducer̃ successiue.tūc arguo nᵐ q̃tū hab3 maiorē repugntiā ut ꝓducitur uᵃ die q̃ aliud q̃ᵐ.g̃ oia illa ifinita q̃ta poterūt siml' ꝓduci & unum q̃tū alteri addi.& sic erit infinitum.

p̃ q̃cunq3 unibilia sūt eiusdē rōnis sūt equal'r unibilia. ſ oia q̃ta in q̃tū q̃ta sunt eiusdē rōnis.g̃ si sint infiᵗᵃ poterūt uniri Ad arᵐ i oppoᵐ ad primᵐ d⁹ ꝙ ignis crescerz in infinitu3 sb̃buslibile appōeret̃ i infinitū.ſ p̃ h⁹ ignis nō eēt actu infinit⁹. ꝙ appō ñ pōt eē tota siml': Ad 2ᵐ d⁹ ꝙ q̃litas ē poᶜ limitate & hab3 potētiam simultaneam quā ñ hab3 q̃titas l3 ipā sit limitata: Ad 3ᵐ d⁹ ꝙ in omib ɔ indiuiduis pōt eē ꝓcess⁹ in infinitu3 ꝙ in eis ñ ē poᵃ siltaᵃ.ſ in qualiᵗᵉ est iō ꝓcessus in infinitū in q̃litate ē impossibil'. Ad 4ᵐ d⁹ ꝙ de⁹ pōt sil' ꝓducere oē ꝓducibile.ſ nō ꝓ sil'.nū quā eni tot ꝓducit ꝙ non possit pl'a producere:

Tꝰ caracter̃ sit forᵃ abᵗᵃ ꝙ ñ: ꝙ ūtus & grā ñ sūt fore abᵗᵉ.g̃ nᶜ caract̃.ɔñā p3.añcedēs ꝓbat̃.ꝙ ꝙ tu hēas grā3 meam ñ oz in te poni aliq̃d abᵗᵘᵐ. ꝓbat̃ idē antecedens p phm 7º phisicoꝝ. uirtus est ad aliq̃d. g̃ non absolutu3.

p̄ ſi caracter̄ eēt for^a ab^ta ul̄ hoc
eēt. ꝗ ptās ul̄ ꝗ ad ipm̄ termiat̄ mo
tus: nullo iſtorū modorū pōt eē. non p̄
mō. ꝗ rex nō cōfert baiulo aliqd abſo
lutū dādo ſibi ptātē ſuā. nec 2° m°:
ꝗ ubi ē tm̄ reſpcūs & tn̄ ad ipm ter
minat̄ motus p̄ oē ens abſolutū hꝫ
ul̄ hr̄e pōt aliq̄ opatiōeꝫ abſolutā ali
as ſm̄ ꝯm̄ atorē ſcd̄o celi & mūdi eſſꝫ
otioſū. ſ caracter nō pōt hr̄e opatōꝫ
elicitā. ḡ etc̄. ꝯ teneo tres cōcl̄oes
prima ꝗ nō ſit tm̄ reſpcūs. 2^a ꝗ rōa
bile ē ipm eē aliqd ab^tum. 3ª eſt ꝗ in
genere & ſpecie determinata. prima
cōcl̄o ꝓbat̄ ſic. oē relatm̄ habꝫ extre
mū. ſ caracter nō hꝫ extremū. ḡ etc̄.
mi. pꝫ. ꝗ nec aīa nec gr̄a eſt extremū
cū ſint fū^tum. p̄ rel̄ois nō ē relatō
ḡ etc̄. 2ª cōcl̄o ſic ꝓbat̄. gr̄a ē for
mal̄r ab^tum. ḡ caracter. ꝯña ꝓbat̄. ꝗ
n̄ uidet̄ rō q̄re gr̄a magꝭ ponat̄ aliqd
ab^tum q̄ caracter. p̄ ad caracterē
ē mutatio realis ꝗ ē for^a. ſ ad rel̄oeꝫ
nō eſt real̄ mutatō. ḡ etc̄. p̄ apl̄s q̄
cum ſit ſplēdor gr̄e & figura ſb̄e alia
littera habꝫ caracter ſb̄e. ſ figura eſt
aliqd ab^tum. ḡ etc̄. 3ª cōcl̄o ꝓbat̄
oē creatū ē in genere & cū ſit duo ge
nera ab^ta caracter nō ē in gener̄ ſb̄e.
n^c q̄titatꝭ cū ſit fora ſpūal̄. ḡ erit in
genere q̄litatꝭ. ſ in qua ſpē ſit. d° ꝗ
in pri^a: ꝗ in eadē ſpē debꝫ poni cara
cter in qua pōit̄ gr̄a & ꝟtutes. ſ gr̄a
ponit̄ in pri^a ſpē. ḡ etc̄. Ad ar^ta
ad pri^m dd^m ꝗ ma. eſt fl̄a ad ꝓbatōeꝫ
d° ꝗ eſſe ḡtū dupl̄r pōt intelligi. uno

mō ex pte dei acceptantꝭ. alio mō ha
bitual̄r. ſed qd̄ dat formal̄r eē gratui
tū ſic albedo eē albū utroq̄ mō ē aliqd
ab^tum. Ad p̄mm d̄. 7^a phiſi. d° ꝗ
ꝟtus q̄tū ad illud a q̄ nomē imponit̄
ē ad aliqd. Ad aliud d° ꝗ ar^m nō
cōcludit nec ꝗ ptās nec ꝗ terminat
motū ē for^a ab^ta. ſ ꝗ caret termino
q ē rō referēdi ſi eēt reſpcūs. Ad
ultimū d° ꝗ mi. ē fl̄a. ꝗ caracter ha
bet aliq̄ opatiōeꝫ q̄ eſt mitigare ꝯcu
piſcētiā. ma. eſt fl̄a. ꝗ q̄titas & figu
ra nō ſunt ſimpl̄r actiue ſunt tn̄ for^e
abſolute:

105 Tꝫ claues ecc̄ie tm̄m° ſe ex
tēdāt ad penā tpalē. ꝗ non.
ꝗ ſi ſic. aut ḡ ad remittēdū
illā aut ad infligenduꝫ. nō ad remittē
dū. ꝗ tūc p frequētes abſol̄oes poſſꝫ
tota pena debita peccato remitti. &
ſic q̄libꝫ ſacerdos poſſꝫ abſoluer̄ a pe
na & culpa per frequētes abſol̄ones.
qd̄ eſt inꝯueniēs. nec ad infligenduꝫ
ꝗ tūc q̄libꝫ penitēs teneret̄ ipler̄ q̄
libet penā ſibi iniunctam a ſacerdote
qd̄ ē fl̄m. ꝗ penā immediatā culpē n̄
tenet̄ impler̄ ſi ſibi impōat̄. ꝗ nō te
net̄ obedire inferiori ꝯ uolū^tem ſupi
oris. ſ. dei q uult ꝗ tanta pena infligā
tur ꝓ tantā culpā. p̄ Io. 2°. q̄rū re
miſeritꝭ peccata etc̄. ḡ ptās clauiū eſt
ad remittēdū pec^ta. ḡ n̄ p̄ciſe ſe extē
dit ad penā tpalē. ꝯ ptās clauiū ad
aliqd ſe extēd^r. alias n̄ eēt aliq̄ ptās. ſ
n̄ n̄ ad penā tpalē. ꝗ n̄ ad r̄miſſiōem
culpe n^c pene eterne. ꝗ ſm magiſtrū

in littera hec duo soli deo conueniūt.
In ista.q.dant due cōcl'oes.prima negatia φ uis clauiū nō se extēdit ad remissiōez clpe ul' pene eterne.qd' ui deē mgr sentire.d'.xix. de9 inqt p se dimittit peccatū tm̄.φ aīam mundat ab interiori macl'a.& a debito eterne morti absoluit:sacerdotib9 aūt tribuit ptātem ligādi & soluēdi.i.ostēdendi eos ligatos & solutos.patz de leproso iā sanato misso ad sacerdotē.& de lazaro pri9 susci^to p9ea ad soluēduz tradito. ꝯ tūc sacrm̄tū penitētie nō eēt sacramētū noue leg.nec aliq̄ cālitatē nec dispōem haberz ad primam grām.φ null9 digne susciperet ñ haberet primā grām.null9 eni digne ostendeē solut9 nisi pri9 sit solutus a deo.
ꝑ dispō ꝑuia ad grām nō ē signū ostēsiuū alteri9 ut ꝑteriti.ſ ut futuri ḡ coll'o sacrāmti pnie ad hoc ut dig^e fiat nō erit signū diuine absolutōis ꝑcedenti.d°. ḡ φ sacrāūtū pnie pōt digne recipi ab attrito & si nō ficte recipit cōfert grām primā.& absolutō sacerdotal' ē signū efficax illi9 absolutiōis. Auctoritates q̄s mgr̄ adducit uerū dicūt φ sacerdos euangelic9 ostēdit istū so^tum ꝑ instāti ꝑ q̄ intelligit sua absol'o.ſ cū h° ōndit φ est dispō ꝑuia ncc'ia ad illud qd' ostēdit h°.ē excellē^a sacroꝝ no.le.φ eoꝝ susceptō ē dispō efficax ad mūdationē aīe. z^a cōcl'o ē.φ uis clauiū ptingit ad penā illā q̄ de9 iudicat peccatorē eē dignū.
ꝯ nulli cōmittit ptās arbitrādi in cā aliqua cui9 arbitriū nō est ratū pet quācūq3 diligētiā possibilez adhiberi ab ipso.ſ tm̄modo a casu ul' p speāle miraculū.ſ sacerdos p nullā diligētiā possibilē adhiberi pt ptingeē ad illud indiuisibile pene qd' de9 iudicat peccatorē eē dignū. ḡ ñ hz aliq̄ auctoritatē arbitrādi.si ḡ attigit ul' erit a casu ul' p speāle miraculū. ꝑ nullus ꝯstituit arbiter inter ptes sub hac cōditiōe φ ꝑcise arbitreē ad uolūtatem uni9 ptis.maxie qñ nō pōt ꝯḡsceē de termiate uo^tem illi9 ptis.ſ in iudi° penitētie ptes sunt de9 & peccatores inter q̄s arbiter ē sacerdos.ḡ ñ ligaē ad arbitrādū ꝑcise illā penā quā sibi de9 infligerz cū nō cōstet sibi de uolun^te diuina.unde frequēter ꝓꝑ inobediētiā cōfitenti p magna culpa sacerdos dat ꝑuā pniam ꝑdicēdo sibi φ residuum oportz soluere in purgatorio.& pari rōe ꝓꝑ resistētiā ꝯfitenti ad suscipiendū pniam ubi pōt nullā penā imponere ꝑdicēdo sibi φ oportz euz totā illā penā soluere in purgatorio. Sz esto φ erret clauis scie nō tñ ptās clauis nunq̄d arb triū ratificauerit i celo
ꝶ° clauis scie errat qñ ñ bñ igrūē nec examināē illa q̄ faciūt ad istud iudiciū.si.n.aliq̄ circūstāt^e ingrāt fatue q̄ n^c aggūāt n^c alleuiāt. ſ placēt auribus prurietib9.si eti ñ inq̄rat de attritiōe confitenti. ſ tm̄ audiat eum acsi narraret unam fabulam omissa inquisitione displicentie confitentis nō pōt sequi rectū iudicium nisi casualiter.

Dico ḡ breuiter ꝙ si clauis sciētie
erret exequēdo nō nccia ul' illi^{ta} ad il
lā cām cōfessor peccat. ƀ si nihil omit
tit de ncciis ad ꝯgnitionē cāe pt recte
iudicar̄. si aūt clauis sciētie errꝫ omit
tēdo aliqd qd' est ncci^{m} ꝯgnitioni cāe
potissime d' attritiōe ul' ꝯtritiōe ꝯfitē
tis peccat & nō pōt recte iudicar̄ n̄ a
casu. Ad ar^{ta} ad pri^{m} utrūq; mem
brū distinctiōis cōcedo. & cū arguit̄
ꝯ pri^{m} ꝙ tunc possꝫ cōem penā debi
tā remittere. nego. q; aliqd' ē medium
determinatū ƀm rectā rōem in q̊ stan
do rcē remittit. sed ultra non. & cum
arguitur ꝙ per plures absolutiones
posset tota remitti. hic tangitur bo
na difficultas utruꝫ iterata confessio
cordis peccatorū ṽtute clauiū plus.
& plus de pena remittat. uidet̄ ꝙ sic
q; eiusdē rōnis ē absolutio 2^{a} & pri^{a}
ḡ pōt hr̄e eandē ṽtutē respcū ptis pe
ne. cū pena habeat ptes finitas pōt p
absolutiōes finitas remitti. qd ḡ esset
melius q̄ semp cōfiteri. uidet̄ pbabili
us ꝙ 2^{a} absolutio ṽtute clauiū nullaꝫ
ptē pene remittat. Ad 2^{m} d^{o} ꝙ us^{9}
clauiū extēdit se ad culpā remittēdaꝫ
& ad debitū pene et'ne. ƀ instrumēta^{r}.

Trū claues regni celoꝝ cōfe
rant̄ oī sacerdoti i susceptō
ne ordis sacerdotii. ꝙ non.
apoc. 2° claudit & nemo apit. dr̄ de
xp̄o apit & nemo claudit. ḡ sol^{9} xp̄s
habꝫ claues. p̄ aug. de baptismo ꝯ
donatist^{9}. li. v^{o}. a peccato nō absoluit
nisi colūba n' mēbra colūbe. i. xp̄^{9} ul'
mēbra xp̄i. ƀ mal^{9} sacerdos n̄ ē mēbꝝ
xp̄i. ḡ nō habꝫ claues p̄ una clauis
est clauis scie. ƀ ista nō ꝯfert̄ oī sacer
doti. cū plres inueiant̄ inscii. alias nō
laterꝫ nos ƀm ph̄z 2° p^{9}terioꝝ i fine.
p̄ snia a n̄ suo iudice lata nulla ē. ḡ
nullus pōt apire n̄ subdito suo. sacer
dos aūt p susceptiōeꝫ ordīs nō hꝫ sub
ditū n^{c} iurisditionē in ip̄m. ḡ nec cla
uem. ꝯ mat. xvi. tibi dabo claues
regni celoꝝ. pmittit̄ petro & apl'is
& sacerdotibꝫ. & Io. 2° implet̄. q̊ruꝫ
remiseritis zc. In ista. q. sūt qnq; ui
dēda. p̊ ꝙ in eccia ē una clauis apud
sacerdotē rite ordiatū que est ptās sē
tētiādi in foro pnie. 2° ꝙ apud eūdē
sit alia clauis que ē ptās ꝯḡscēdi i cā
rei ꝯfitentis. 3° q; iste claues sunt due
& nō una. 4° qualē ptātem habeat sa
cerdos p istas claues. v^{o} si pter istas
sit aliqua alia clauis i eccia. De p̊
oēs transferētes ƀm aliquā silitudieꝫ
trāsferunt̄. clauis māl'is est pximū in
strm apiendi & claudēdi hostiū p qd'
intrat̄ in do^{m}. & p ꝯn̄s dignitas psone
ad intrādū. & idignitas p̄p quā expel
litur nō ē aptio nec aperiēs nec cā p̄p
quā aperit̄. silr ē i aptione regni celo
rū. que fit p sniam diffinitiuaꝫ. q̄ sen
tentiat̄ celum alicui apienduꝫ. q; ista
aptio nō est actual' ƀ dictātā cōdigne
dispōni illi^{9} cui dicit̄ apiri. ꝯtigit etiā
inueniri apientē & ille est snians. ꝯti
git etiā inuenir̄ cām p̄p quā claudit̄ hu
ic p sniaꝫ exclusiuā. & aperit̄ illi per
sniaꝫ itroductiaꝫ. huic sunt demerita

hic & merita illius nullū istoꝝ est cla
uis. ꝙ primū ē aptō. 2m apiens. 3m cā
remota. ḡ ptās in sētētiāte q̄ ē imetum
instrm sn̄iandi ppriissime dr̄ clauis re
gni celoꝝ. hoc de noie. De re dō ꝙ
auc̄tas iudiciaria sn̄iandi celū huic eē
aptū ul̄ apiendū pōt tripr intelligi. uō
mō auc̄tas simplr pr̄icipal̄. 2ō mō nō
pr̄icipal̄. ꝫ p̄cellēs. 3ō mō nec princi
pal̄ nec p̄cellēs. ꝫ pticularis. prima so
li deo ꝯpetit ꝑ duo tuꝫ ꝙ sol9 est iu
stus imo ipsa iusticia. prim aūt iudiciū
n̄ ꝯpetit n̄ p̄ iusto. ꝙ iudiciū n̄ est pfe
ctū n̄ sit iustū ul̄ iustia. ps. feci iudici
um & iusticiā. primū aūt iustū oꝫ esse
pfcissim. prim9 aūt p̄sidēs n̄ ē n̄ solus
de9. unde sic n̄ pōt alicui cōicar̄ deita
tē sic nec ptātē primā iudicādi. & p
ꝯn̄s nec clauē simr pr̄icipalē apiendi
celū. 2a clauis pōt intelligi q̄tum
ad duplicē p̄eminētiā. una qdē in uli
tate cāꝝ indicādaꝝ. aliā in firmite sē
tētie diffiue & utraq; p̄eminēa pōt cō
petere illi q̄ nouit oīa merita & que
sūt cāe ꝑ q̄s celū ē apiendū ul̄ etiam
claudēdū. ꝑ primū pōt i oībꝫ causis
sn̄iare. ꝙ oēs nouit. ꝑ 2m ei9 sn̄ia est
firma & irreuocabil̄. ꝙ sp iusta. h̄ cla
uis cū utraq; p̄emia ē xp̄i q uocauit
oīa merita & demerita iudicādoꝝ. h9
n̄ p̄t eē i eccīa milite. ꝙ null9 ē q̄ sci
at oīa merita & demerita. Pōt ḡ in
eccīa eē clauis apiendi celū. s. auc̄tas
sn̄iandi pticur & n̄ irr̄uocabilr alicui
celū eē apiendū. & hoc in sate ut Ihe
rarcha eccīe. ut ultīa reducat̄ i primā

p inem. Ierarcha aūt ē medi9 īter deū
& peccatorē. & de hoc B. li. 3ō de cō
sideratōe ad eugem. De 2ō dō ꝙ il
lud q̄d ordinat̄ ad istā actiōeꝫ sn̄iandi
pōt dici clauis. ꝙ instrm q̄ddā apiēdi
licꝫ n̄ pxim. ꝫ ꝯcurrit in unū cū istro
pxio. ꝙ sine isto nc recte apit nc clau
dit. auc̄tas ꝯg̊scēdi in cā peccatoris ē
h9mōi. ꝙ sin̄ ista ꝯgnitiōe n̄ rcē quis
sn̄iat celū huic apiendū ul̄ claudendū
ḡ auc̄tas illa pōt dici clauis regni celo
rū. & pōt tripr distigui sic p̄cedens.
& de claui 3ō mō sūpta pōt pbari eē
in eccīa. ꝙ q hꝫ auc̄tē diffiue sn̄iandi
in cā hꝫ auc̄tē ꝯg̊scēdi in cā illa. pria
dr̄ clauis ptātꝫ. 2a scīe. & n̄ dr̄ scīa ha
bitual̄ nec actual̄ nc discretio. ꝙ licꝫ
auc̄tas ꝯg̊scēdi reqrat scīaꝫ & discre
tionē ꝯcomitantē ad rc̄m usū ei9 sicut
clauis ptātꝫ reqrit iusticiā aliq̄ ad re
ctū usū sui. tn̄ sic ptās iudicādi n̄ est
iusticia. immo p̄t eē sine ea sic auc̄tas
ꝯg̊scēdi pōt eē sine discretiōe ꝯg̊scen
di. iō mgr̄ q̄ dicit ꝙ ad clauē scīe req̄
rit scīa. expōi debet sic ad hoc ꝙ re
cte utat̄ ea n̄ ꝙ abte reqrat̄. De 3ō
dicūt aliq̄ ꝙ iste claues sunt idē ꝙ ca
racter sacerdotii. iō sic caracter ꝯfer
tur om̄i sacerdoti sic claues. ꝯ ille
sūt distīcte ptātes quaꝝ ua pōt eē sine
alia. ꝫ ptās ꝯficiēdi cor9 xp̄i ul̄ cara
cter sacerdotal̄ p̄t eē sin̄ ptāte clauiū
pꝫ i cena apl̄is fuit collata ptās ꝯfici
ēdi. h9 q̊tiēscūq; fecerit ptās clauiū
post resurrectiōeꝫ. Io. 20. q̊rū remise
ritis etc̄. p̄ caracter est tm̄ relatio.

ꝟ una reľo nō eſt ad pľes termīos. ꝯſe
c̄tio & abſolutō ſūt reľoes diſtīcte &
ad diſtinctos ſic ē corp⁹ xp̄i & pecca
tor. Ad pri^m dici pōt ꝙ ſic ſunt
due ptātes ita ſunt duo caracteres &
uterq; imprimiť in ſigno ſēſibili. pri
mus in datiōe calic. z⁹ ī impōitōe ma
nus cū iſtis v̄bis accipe. ſ. ſ. & ex hoc
p3 ad z^m. ꝙ utraq; ē caracť. ꝟ i^a duo
integrāt totū or^nem ſacerdotii. & ſic
pōt dici ꝙ ſūt duo caracteres ſic due
claues. ꝟ ſi nō plac3 tot caracteres in
uno or^ne ſacerdotali pōt dici ꝙ ꝑ unū
caracterē ſacerdotalē h3 aliqs ptātem
ꝯficiēdi corp⁹ xp̄i. & ꝑ illū aſſcribiť
familie xp̄i ī gdu cibādi populū xp̄i
ī eccia. De 4.º d⁹ ꝙ po^a actia cui
ſtati rn̄det pa^ua & nō ē impedibiľ ſꝑ
ē in po^a ꝓpinq̄ ad agendū. ꝟ ſi alicui
n̄ rn̄der3 po^a pa^ua in nā ē impedibiľ
& dū actu impediť n̄ ē in po^a ꝓpin
qua. ꝟ remota. p3 ix. me^ce. actiuu3 &
paſſiuū hn̄tia ꝯplete po^am actiua3 &
paſſiuā ſtati agūt. qđ uerū eſt de poſ
ſibili ut dicit potētiā ꝓpinq̄ ad actū
Ad ꝓpo^m ptās ꝯficiēdi hab3 ſtati
mām in nā. ꝙ panē cōem triticeu3. &
ē ptās n̄ impedibiľ. ꝙ qn̄cūq; aliqs at
temtat facere in debita mā & debita
forā facit. ſi eēt ſic de claue ꝙ ſtatim
rn̄der3 ſibi peccator penitēs & n̄ po
ſſet ꝑ actū alic⁹ alteri⁹ īpediri qn qn̄
uteret ea facer3 qđ facere intēdebat
tūc clauis eēt ptās ꝓpinqua ad abſol
uēđ. & tūc ſeqreť ꝙ ſacerdos ex h^o
ꝙ ordiat⁹ poſſ3 oēm peccatorem ſibi
ꝯfitentē abſoluere tn̄ nō licite. immo
peccar3 mortaľr ſi attemtar3 ꝯ ꝓhibi
tionē ſuꝑioris. tn̄ facer3 ſic ſacerdos
ꝓhibit⁹ ſi p̄ſumit ꝯſecre ꝯſecrat. ꝟ h̄
duo cōir n̄ tenenť. ſaltē pri^m. ꝙ n̄ h3
mām ex or^ne. ꝟ o3 aliquē ſubditū ſibi
dari in quē hēat iuriſditione3. n̄ ſolū
ut rite abſoluat. ꝟ ut abſoluat. ꝙ ſnīa
a nō ſuo iudice data nľla ē. D⁹ ĝ
ꝙ ſupior pōt ad tp̄s ſubtraheř ſubdi
tū ꝑ ſuſpēſionē ordis. & tūc ptās ei⁹
impedireř ſim^r ita ꝙ ſi attemtar3 ab
ſolueř n̄ ab^ret de fcō. ꝟ^m ĝ iſtā po
ſitiōe3 ptās ꝯficiēdi ē po^a ꝓpinq. cla
uis aūt ē ptās remota. De qnto d⁹
ꝙ in eccia ē duplex foꝝ. unū ſecretū
in q̄ idē ē accuſator & reus. ad iſtud
ptinēt claues p̄dicte. aliud ē publicu3
ꝙ eccia h3 auctem corrigēdi delicta
pub^ca. & ibi requiriť duplex auctas
corrn̄s duplici claui p̄dcē. ſic ad qđ
lib3 iudiciū rem̄ requiriť ꝯgnitō ī cā
illa & ſnīatio. & iſte auctates pn̄t dici
claues. de iſta ptāte data eccie habetur
math. 18. ſi peccat in te fr̄ tu⁹. & ſeq̄
tur tandē dic eccī. ſi ecciam n̄ audie
rit ſit tibi ſic ethnic⁹ & publicanus.
& ſequiť qm̄ d⁹ uobis quecūq; ligaue
ritis ſup terrā etc̄. ꝙ de⁹ apꝓbat ſo
ľoenū & ligationē eccie fcām in foro
publico. quā q̄ ꝯtemnit hn̄d⁹ ē ſic eth
nicus & publican⁹. In h^o foro clau
diť eccia ꝑ excōicatiōe3 & apiť ꝑ ab
ſoľoe3 ab excōi^ne. & ꝑ ꝯn̄s claues nō
ſunt eedē cū p̄cedētib⁹. ꝙ iſte ſeparāť
ab illis. utpote in hēnte iuriſditione3

ſine ordine ſacerdotii. Percuſſio aũt iſti⁹ gladii raro ab apl'is legit̃ ex tracta. ꝙ in oĩbꝫ epl'is pauli ñ inueĩes ꝙ excõicauerit niſi tribꝫ uicibꝫ. pri⁹ illũ q fornicabat̃ cũ nouerca. i. uxore pr̃is ſui. priª ad corinth. v°. idem z° remoue^m & alexãdrũ q circa fidẽ nau fragerũt. ad thi. priª. c. vi°. z° illos q p̃dicabãt aliter q̃ʒ ex ſcripturis acce perint. ad gal. i. ſacerdotes parochia les in nullo caſu pñt excõicare ñ ubi exp̃ſſe fuerit eis ꝯmiſſũ ꝑꝑ multa pe ricula euitãda. q̃ ꝓueniũt ex q̃dam le uitate q̊rũdã fatuorũ ad excõicandũ frequẽter. Ad arᵗᵃ ad pri^m d° ꝙ ñ intelligit̃ de claue miniſtrali. ꝟ p̃cellẽ ti. q̃ ẽ auc̃tas ſentẽtiandi ul'r & irreuo cabil'r. Ad z^m d° ꝙ ꝑ colũbam ul' mẽb̃ colũbe fit digne r̃miſſio & redẽ⁹ peccatorũ. ꝑ alios etĩ fit. ꝟ ñ digne ul' rcẽ. de⁹ enĩ dat bñdictiõeʒ digne poſ centi ꝑ indignũ miniſtrũ. ſic exponit aug^m mgr̃. & ꝓbat ꝑ hiero. ſup mat. xvi. tibi dabo claues. & ꝑ aug. li. no. & ueteris teſtamẽti. q. xi. uolũtas ſacer dotĩ obeẽ ul' ꝓdeſſe ñ põt. ꝟ meritum bñdictionẽ poſcentĩ. Ad z^m pʒ ꝙ clauis ſcĩe ñ ẽ aliq̃ notiª. ꝟ eſt auc̃tas ꝯg̊ſcẽdi. i. inq̃rẽdi & examinãdi cãm rei. Ad 4^m pʒ ex 4° articl'o ꝙ ꝟ^m unã op. clauis de ſe eſt ptãs remota & ut r̃ñdeat ſibi mã̃ reqrit̃ alia ptãs. ſ. iuriſditio ut ſit mã̃ capax illi⁹ actiõis ꝟm aliã op. ptãs clauis ẽ ptãs ꝓpĩqua & includit iuriſditionẽ priuatã. i. au ctoritatẽ dictãdi ius & ſententiandi uel iudicandi.

Trũ celuʒ ſit aĩatũ. ꝙ ſic. ꝙ
107 nobiliſſimũ cor⁹ habʒ nobi liſſimã foꝛaʒ. ꝟ celũ ẽ nobili ſſimũ cor⁹. g̊ habʒ foꝛaʒ nobiliſſimã. hec aũt ẽ aĩa intelᵘᵃ. g̊ etc̃. p̃ in q̈ cũqꝫ ẽ foꝛa l'r dextrũ & ſiniſtrũ ex nã̈ rei illud ẽ aĩatũ. z° de celo & mũdo. ꝟ in celo ẽ dextrũ & ſiniſtrũ ex nã̈ rei. ut pʒ ibidẽ. g̊ etc̃. p̃ qd' ẽ ſimpl'r nobili⁹ aĩato ẽ ſimpl'r aĩatũ. ꝟ celũ eſt ſimpʳ nobili⁹ aĩato. puta ranã ul' uer me. g̊ etc̃. p̃ qd' ẽ cã effectĩa total' alicui⁹ aĩati eſt aĩatũ. ꝙ cã effectĩa to tal' nõ põt eẽ innobilior ſuo effectu. ꝟ celũ ẽ h⁹mõi. g̊ etc̃. ꝓbat̃ mi. ꝙ generata ex putreſcõe ñ pñt reduci ad aliud agẽs q̃ʒ ad ip̃ʒ celũ. ꝙ dicer̃ ꝙ reducat̃ in deũ ẽ fuga miſerorum.

ꝯ dama. li. z° dicit ꝙ celi nõ ſunt aĩati. R° ꝙ celi ñ ſũt animati. rõ ẽ iſta. in q̊cũqꝫ nõ ẽ mã̈ ñ eſt aĩa. ꝙ om̃e aĩatũ ẽ ꝯpo^m ex mã̈ & foꝛa. ꝟ in celo nõ ẽ mã̈. alias eẽt corruptibile. g̊ etc̃.

p̃ ſi celũ hʒ aĩaʒ. aut hʒ aĩaʒ intel lectiuã aut ſẽſitiuã aut uegetatiuã. ꝟ nullã iſtarũ habʒ. g̊ ſimpl'r nõ ẽ aĩatũ ma. pʒ. a ſufficiẽti diuiſiõe q̃ ponit̃ z° de aĩa. mi. ꝓbat̃. p̊ de aĩa ſẽſitiua & uegetatĩa. ꝙ celũ nõ habʒ organũ iſtaꝝ aĩarũ. g̊ nec aĩas ip̃as. de inteᵘᵃ ꝓbat̃. ꝙ ſi haberet eã. aut eſſet nobili or anima nr̃a. aut ĩnobilior. aut eiuſd' rõnis. non nobilior. ꝙ tunc requireret nobiliores diſpões q̃ʒ anima noſtra. & tunc cũ anima nr̃a requirat ſenſitiuaʒ

& uegeratiuā.si pōat̄ distīcte. sequit̄ ꝙ in celo erūt sēsitia & uegeᵘᵃ n̄ ino bilior.ꝙ foꝛa entꝭ simpl'r incorrupti biꝰ n̄ ē innobilior foꝛa entis corrupti bil'.nec eiusdē rōis.ꝙ tūc celum esset aīal & hō.qđ ē fl'a. Ad arᵗᵃ ad pri mū mi.ē fl'a.ꝙ celū n̄ ē corpꝰ nobilis simū immo oē aīatū ē eo nobilius ꝯm aug.li.đ t. Ad zᵐ dᵒ ꝙ mi.ē fl'a. celū eni foꝛaʳ nō hab3 dextrū & sini strū.ꝯ ista hab3 tm̄ oē aīatū pfectu3.

Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ mi.nō ē ūa.ad pbōnē dᵒ ꝙ ut dcm̄ est rana & omne aīatū ē nobiliꝰ oī inaīato,lic3 celū aliq̄ mō sit nobiliꝰ.ꝙ incorruptibile.tn̄ simpʳ & abᵗᵉ in gener̄ entis oē uiuū ē nobilius celo. Ad 4ᵐ dᵒ ꝙ mi.ē fl'a & sua pbō fl'a.ꝙ celū n̄ ē cā total' generato rū ex putrefcōne: ꝙ exq̄ celū nō est aīatū nō pōt eē cā total' efficiens alicꝰ aīati.angeli etꝭ nō pn̄t.ꝙ ꝯm aug. 3ᵒ đ t.nō pn̄t pducer̄ foꝛas nāles.ꝯ po ssunt disponere ad eas approxiando actiā passiuis.seq̄t̄ ḡ ꝙ etꝭ deꝰ sit cā eoꝝ.& nō est refugiū miseroꝝ qđ est refugiū beatorum.

Trū celū sit ꝯpoᵐ ex mā &
108 foꝛa.ꝙ sic.in oī eo qđ moue
tur nece est imaginari mām zᵒ meᶜᵉ.motꝰ eni docuit mat̄iā. ꝯ cē lū mouet̄.ḡ hab3 mām. ꝓ celū est aīatū.ḡ ex mā & foꝛa ꝯpoᵐ.ān̄s patet zᵒ đ celo & mūdo.p ꝯmtatorem ibi dem.& zᵒ meᶜᵉ.ex inteⁿᵉ patet ꝯn̄a. ꝯ 8ᵒ meᶜᵉ. n̄ oīs rei ē mā.ꝯ q̄ꝝ est generatio & trāsmutatio ad inuicem:

q̄cunq3 intrāsmutabilia sūt n̄ est hoꝝ mā.ꝯ corꝰ celeste nō trāsmutat̄.ḡ nō hab3 mām. In ista.q.al'r ē ddᵐ ꝯm phos & al'r ꝯm theol'. sequēdo prinᵃ phoꝝ in celo n̄ est mā.hāc ondo. oīs poᵃ passiua māe ē poᵃ ꝯdictionis.ix. meᶜᵉ.ꝯ in celo nō ē poᵃ ꝯdictiōis nec ꝯm se nec ꝯm aliqd sui.ḡ etc̄.pbatio mi.nullū sempiternū ē in poᵃ ꝯdictō nis.ꝙ oē sempiternū ē nccm.ix.meᶜᵉ ꝯ celū ē sempiternū ꝯm phm in multꝭ locis.ḡ nō est in potenᵃ ꝯdictiōis ꝓ si in celo sit mā. ḡ celū ē nāliter cor ruptibile.ān̄s ē fl'm. & ꝯ phm ꝑ celi & mūdi.ꝯn̄a pbat̄.ꝙ māe est annexa priuatō que semper machiuat̄ ad ma lum ꝑ phi.mā etiam ē res q̄ unūq̄dq3 pōt eē & n̄ eē.7ᵒ meᶜᵉ. rn̄det̄ ꝙ i celo ē mā tn̄ nō est corruptibile.ꝙ nō hab3 agēs ꝯriū corrūpens.iō remanet incorruptibile.ꝙ omne qđ corrūpit̄ a suo ꝯrio corrūpit̄. Sed illa sol'o nō euaᵃᵗ arᵐ.ꝙ q̄cquid hab3 in se cor ruptiōis principiū est corruptibile in trīsece.& mā est prinᵐ intrīsecū cor ruptiōis.ḡ celū de se est corruptibile si hab3 mām. ꝓ omi poᵉ paⁿᶜ i nā corrn̄det in nā aliqua poᵃ actiua.si ḡ celū de se est corruptibile. qđ nō po tes negar̄ ponēdo i eo mām o3 dar̄ ali q̄đ exist̄ēs qđ possit ipsū corrūpere.

Ideo al'r dr̄ ꝙ in celo ē mat̄ia.ꝯ nō est eiusdē rōnis cū mat̄ia inferiorū.iō mat̄ia celi n̄ ē in potētia ꝯdictiōis.nᶜ transmutat̄ a foꝛa in foꝛam. ꝯ siso lutio ual3.ḡ erūt due māe priᵉ altius

& alteri⁹ rõis. 9ñs ē fīm. ĝ añs. fītas 9ñtis pbaī. q: sic nō sūt duo fines & duo efficiētes sim^r primi alterius rō nis. sic nec due mãe. p̄ uñ sit illa al ītas in mã i^a & i^a nõ uideī cum sola foŕa distiguat & sepet. 7⁹ me^{cc}. p̄ mã celi ē in po^a ad foŕam quã h3. & ei⁹ priuatõe3. & sic de se ē ĩ po^a 9di ctiõis. Iõ alr dr̃ q: ĩ celo ē mã eius dē rõis cũ istis inferioribꝫ. ñ tñ ē ĩ po ten^a 9dictiõis. q: foŕa celi 9plet & sa ciat totũ ei⁹ appetitũ. iõ i^a sibi suffi cit. 9 n^la foŕa 9plet appetitũ sue mãe r^u altius foŕe ñ det mãe actũ op po^m priuatiõi illi⁹ foŕe. ƒ foŕa celi ñ dat actũ oppo^m priuatiõi foŕe ignis. q: tũc celũ foŕa^r eēt ignis. ĝ foŕa celi ñ saciat appetitũ mãe celi. p̄ nulla foŕa saciat appetitũ mãe. ñ 9tieat foŕa^lr ul^r 9tualr o^ẽs foŕas qb⁹ mã est priuata. ƒ foŕa celi ñ 9tinet o^ẽs foŕas foŕalr n^c 9tualr. p3 de aĩa inte^{ua}. q: nullũ impfcius 9tin3 pfecti⁹. ĝ etč.

Loque^e⁹ aũt fm prin^a theologorũ d⁹ q: celũ est cõpo^m ex mã & foŕa. q^a fm eos illud cahos qd' ab eis ponitur attigisse usq; ad celũ empireum etč. mã oĩm corruptibiliu3 sb celo empi reo 9tentoꝝ & ista maŕia q̃tũ ē d' se ē eiusdē rõis in oĩbꝫ. unde exponunt illud. in prin^o creauit de⁹ celũ & ter rã. celũ. s. ēpireu3 plenũ angel'. & ter rã. i. mãiã inforem oĩm de terra usq; ad celũ empireu3. ita q: de i^a p̄ deus fecit lucē. & sic de aliis fm opa sex dierũ. S3 tũc ē dubiũ quõ celũ sit

incorruptibile si h3 maŕiã eiusde3 rõ nis cũ ista. D⁹ q: celũ sim^r loque^e⁹ ē corruptibile. q: h3 maŕia3 q̃ põt eē & nõ eē. unde theologi hñt discordar a phis in ppõe ista. s. celũ ē necc3 & in corruptibile. q: q̃tũ ē ex naŕa sua est sim^r corruptibile. q: sibi inest po^a ad actũ cõtrariũ. fm qd aũt ē incorrupti bile. q: ñ h3 cõtrariũ agēs & sic ñ p̄t corrũpi. Itē foŕa celi ē alteri⁹ rõnis a foŕis elemtoꝝ. iõ celũ ñ ē capax 9ri arũ qli^{tum}. iõ nec ē corruptibile neq; alťabile p nãm. Itē q: foŕa q̃ ñ põt pduci a naŕa nõ põt corrũpi a nã. ƒ foŕa ei⁹ ñ põt pduci a nã cu3 sit pfe ctissia foŕaꝝ corpaliũ excludē^s corp⁹ hũanũ cui⁹ aĩa ñ põt pduci a nã. sic ĝ foŕa celi a solo deo pducitur sic a solo deo potest corrũpi. uñ dama. li. 4.º de trinitate. c. x^o. dicit q: de se ce lum ē corruptibile. tñ uo^{te} dei est in corruptibile. q: de⁹ disponit illud nõ corrũpi. ƒ ppetuo cõseruari. uñ si^ti mõ ele^{ta} q̃^m est ad se tota sũt ĩcorru ptibilia. tũ q: nõ hñt 9riũ agēs corrũ pēs totã foŕa3 elemti. & q: de⁹ dispo nit ele^{ta} ppetuo 9seruari. l3 sit corru ptibilia fm suas ptes. Ad ar^{ta} ad primu3 dd^m q: phs sic nunq; posuit foŕa3 ñ quã arguit ex opatõe sic nul lã posuit mã3 ñ quã põt arguere mo tus. in celo aũt fm ip̄m nõ ē mot⁹ ad foŕa3. ƒ tm̃ ad ubi. ĝ in celo ñ ē nã ñ q̃ ē in po^a ad ubi & unde. de qua dr̃ xii. me^{cc}. ƒ tal' po^a nõ ē mã q̃ ē alťa ps cõpõiti. uñ mã celi ē sbm mot⁹. &

angel⁹ est. ita ꝙ tal' mā ꝑt eē purā for
ma. Ad 2ᵐ nego añs. ad ꝓbōnē d°
ꝙ phs ꝯmē. & auicē. ul' sūt oio negan
di ꝯdicētes sibi. ul' sunt exponēdi.

Tʒ celū aliqd' sit mobile ali
109 ud a celo stellato. ꝙ nō. gen̄.
p°. dr̄ d' stell' ꝙ posuit eas de
ūs in firmamēto celi. g̊ oēs stelle sūt in
firmamēto. g̊ n̄ ē aliud celuʒ ꝙ̄ celum
firmamēti. ꝑ ꝯtiᵐ ē cui⁹ mot⁹ ē un⁹
v° me^{ce}. ꝟ motus cuiuslibet celi infe
rioris ē idē cuʒ motu celi supioris. ꝙ
oē celū iferi⁹ monet̄ motu diurno &
aliis motibꝫ ꝓpriis celis supioribꝫ. g̊
oē celū inferi⁹ si pōat̄ ē ꝯtiᵐ celo su
piori. ꝑ totū celū ꝑter stellam a se
& ꝟm se ē uniforme. g̊ ꝑꝑ ipm nō oʒ
ponere aliquē motū. ꝙ idē fac̄ una ps
pñs qd' fac̄ aᵃ. n̄ ē g̊ necc̄ius motus n̄
mot⁹ stelle. ꝟ mot⁹ stellarū ꝓprii uidē
tur posse saluari in uno celo. sic̄ m'ti
mot⁹ ꝓprii pn̄t saluari in aqua ul' ae
re. g̊ 2c̄. ꝯ stelle diuersiode mouent̄
g̊ hn̄t diuersos celos. ꝙ si stella n̄ mo
ueret̄ ꝓprio motu sine motu orbis ul'
eēt uacuū i celo. ul' cissio orbis ul' duo
corpa sil' eēnt. R° ad uidendū de nūe
ro celorū. p° uidēdū id i q̊ oēs astrono
mi ꝯcordāt. 2° uidēdū ē in q̊ ipi dis
cordāt. Qꝫᵐ ad priᵐ d° ꝙ oēs astro
nomi dicūt ꝙ nulla stella hʒ ꝓprium
motū localeʒ. ita ꝙ moueat̄ a° motu
ꝙ̄ motu orbis in q̊ locat̄. si eni ipa p
tē illā orbis in q̊ ē reliqrʒ aliqn̄. & ad
aliā ptē mouert̄ ul' eēt uacuū. ꝙ nihil
ibi succederʒ. ul' si aliud sibi succede
ret cor⁹ celeste eēt rarefactibile & cō
dēsabile. ul' posset scīdi. & recedente
corpe scīdente iterū ꝯtinuaret̄. uel si
nᵐ istoꝝ ꝯcedat̄. sequit̄ ꝙ stella mota
semp sit cū alio cor^e mouēte. h̄ est in
tētio phi 2° ce. & mun. si nā dedissʒ
ꝟtutē ꝓgressiuā 2c̄. h° suppōito. seq
tur ꝙ quecūqꝫ stelle n̄ sūt iter se eque
distātes nō sūt in eodē celo. naʒ aᵃ &
alia distanᵃ diuersis tpibꝫ nō pōt esse
ꝑ motū ꝓpriū stelle. ꝟ tm̄ ꝑ motū ce
li in q̊ ipsa est. & si distet diffor^r stel
la a stella sequit̄ ꝙ celū uni⁹ stelle dif
formit̄ moueat̄ a celo alteri⁹ stelle. &
ꝑ ꝯn̄s aliud & aliud celū. mouēt aūt
7. stelle diffor^r. ita ꝙ nō semp eque di
stant a stell' fixis. q̊ iō dicunt̄ fixe. ꝙ
semp inter se sūt eq̄ distātes & eūdē
situ & figurā ꝟuātes. iō respcū oiuʒ
stellarū fixarū n̄ oʒ ponere n̄ unū ceᵐ

Ad mi⁹ g̊ ꝑter celū qd' pōit̄ oim
stellarū fixaꝝ equal'r distantiuʒ ponū
tur 7. celi ꝓprii planetaꝝ qui diffor^r
mouēt̄. Pōit̄ 2° nonū celū superi⁹
celo stellato. ꝙ uni⁹ corpis tm̄ est un⁹
mot⁹ ꝓpri⁹. mot⁹ aūt diurn⁹ nō ē ꝓ
ꝑus celi stellati cū illd' ceᵐ moueat̄ a°
motu ut dcm̄ est. nō eni oīs stella fixa
in motu semp equē distat a pol'. neqꝫ
in tpibꝫ equalibꝫ eque distat a capri
corno ariete & libra. g̊ motus diurn⁹
erit ꝓprius alic⁹ alteri⁹ corpis. & n̄
n̄ supioris. ꝙ illo motu mouet celum
8ᵐ. g̊ ē aliqd' mobile qd' uniformiter
mouet̄ motu diurno superius celo stel
lato. h° dic^r auicē. ix. me^{ce}. & tholo.

in almag. z° uidēdū ē i q̄ astrologi discordāt & dubiū eē uidet utꝝ sint tm̄ noue celi. nā in motib⁹ planetarū triplex appet drīa. una i latiᵗᵘᵈⁿᵉ. q: non sꝑ planeta eq̄ distat a pol' in motu. q: pol⁹ exit polū. q: mot⁹ fcūs sup polū celi inferioris l3 ɔpleat motū h⁹ celi circa polū supiorē q̄ᵐ ad lōgitudinē n̄ tñ pōt eē uere circul⁹ alicui⁹ stelle mote i celo inferior. ꝟ q: spa n̄ redit ad idē pūctū a q̄ incipit mot⁹. nᶜ oēs sūt site in me° sui celi nitit fundamē ta dāre ad saluādū drīas lōgitudīs & latitudīs i motib⁹ planetaꝝ n̄ ponēdo aliq̄d celū moueri ɔ̄ motū celi supio ris. ꝟ ponē° celū supi⁹ moueri ad ean dē ptē ad quā inferi⁹. ꝟ magi efficaci ter in ꝓxiorib⁹. q: nāle ē q: uirt⁹ rece pta i aliq̄b⁹ ad iuicē ordiat magi effi cacit recipiat i ꝓxiorib⁹. zᵃ i lōgitu die. q: diūsi plāete n̄ equal'r ꝑcurrūt zodiacū. 3ᵃ i eleuatiōe & depssione. q: idē planeta qn̄q3 pl⁹ appropiquat ad cētrū terre. qn̄3 plus distat. sic pro bat tholo. i almag. q: circul⁹ cui⁹ dia meter uisual in lōgiⁿᵉ longiore & lon gitudīe breuiore appet i auge pu⁹. si cut q̄tita rᵘ h⁹ quā h3 qn̄ ē i oppōi to augis. ꝓbat etiā d' luna. q: ipa & so le exn̄tib⁹ eq̄ ꝓpe caudā a capite dra conis nō semper eque durat eclipsis. ꝟ qn̄3 diuti⁹ qn̄3 min⁹. h° aūt ē ipos sibile nisi q: luna qn̄q3 plus qn̄q3 mi⁹ itrāt i ūbrā terre. q: ubi trāsit diame ter lune diuti⁹ morat umb. q: umbre diamet ē lōgior. o3 etiā ponere epi

ciculos q̄ nō sūt orbes circūdantes ter rā. ꝟ pui orbes situati i determinata pte orbiū circūdātiū terrā. q: eleuatō stelle qn̄q3 est maior q̄ alias. que eleua tio nō posset eē ex solo deferēte pro cessio & etiā retrogdatio & statio cer ti⁹ saluat ꝑ epiciculū. S3 qcq̄d sit de epicicul' saltē celi immobile circū dātes terrā erūt xxv. lxi. xxiii. plane tarū p̄ter celū 8ᵐ & celū nonū. Ad aiᵗᵃ ad priᵐ d° q: scriptura accipit firmamētū ꝓ toto celo inter celū empi reū & elemta. Ad zᵐ d° q: illa cō formitas motuū n̄ arguit ɔtinuitate3. Ad 3ᵐ d° q: celū n̄ pōt cedere stel le mote sic aer ul' aqua. q: ē cor⁹ nā le incorruptibile & indiuisibile.

Trū creatura sit ꝑ se intelli gibil' a deo. q: nō. q: poᵃ nō excedit i opando suu3 priᵐ obm. ꝟ eēnᵃ diuia ē priᵐ adequatum obm intellcūs diuini. g̊ intellcūs diui nus n̄ excedit in intelligēdo suā eēnti am in rōe obi. excederz aūt si creata poss3 ab eo intelligi. p̄ si creatura poss3 a deo ꝑ se intelligi. g̊ intellect⁹ reqrer3 eā ut obm sibi p̄ns ad hoc ut hr̄et actū suū circa ea3. & sic uilesce ret intellcūs diuin⁹. p̄ que ɔg̊scūt unica rōe ɔg̊scunt indistīcte. ꝟ qcqd ɔg̊scit ab inteᵘ diuino ɔg̊scit distin cte & unica & simplici rōne. q: ꝑ rō nē sue eēntie. g̊ intellectus dei nō ɔg̊s cit plura ul' aliq̄d ab eēnᵃ sua. q: tūc ɔg̊scer3 pl'a ꝑ unā rōe3 ɔg̊scendi. qd' uidet incōueniens. ɔ̄ ad hebr. oīa

nuda & apta sũt ocul' ei⁹. Ad.q.d⁹ ꝙ obm intellcũs ad ipꝫ inteᵐ põt habere duplicem habitudinem/ unã sic motiui ad mobile fm phꝫ 3⁹ de aĩa.& xii. mec⁹.intellcũs mouet ab intelligibili/aliaꝫ habitudinem hꝫ sic termiantis actũ po. & hec ẽ ↄditio ul'is ĩ obo siue moueat potẽtiã siue nõ.ꝙ oĩ obo ↄuenit termiare actũ sue po. ẜ obm termiare actũ po dupl'r põt intelligi uno mõ ꝙ ꝓ termĩet actũ po ẜm propriã rõeꝫ.ut sẽsibile ꝓ terminat actũ sens⁹ fm ꝓpriã rõeꝫ/alio mõ ꝙ ẜario termiet actũ po inq̃m includit ĩ rõe alic⁹ alt⁹ obi ꝓ tiant actũ po.ut q̃titas ẜario tmiat actũ sentiẽdi rⁿ sẽsibil'ꝓprii.ñ tñ ẽ oĩo sil'e.ꝙ sẽsibile cõmune ẽ ꝑ se sẽsibile ꝓpria ṽtute.licꝫ nõ ꝓ.nec sic ẽ ẜario sensibile quin ꝑ se sẽtiat. Ad ꝓpoᵐ d⁹ ꝙ si.q.ĩtelligat de obo ꝓ mõ fm rõnem motiui ad mobile.d⁹ ꝙ nihil aliud ab eẽnᵃ diuina est obm intelligibile ab intellcũ diuino.c⁹ rõ est.ꝙ q̃libet intellectõ dei ẽ foral'r infinita. ꝙ sua intelle⁹ ẽ sua eẽnᵃ.nihil ãt cãtũ mouꝫ ad actũ foral'r ĩfinitũ.ꝙ nihil mouꝫ ul' agit ad aliquid nobili⁹ se.nec in motiõe equiuoca nec unicᵃ.creatũ aũt siue sit in se extra siue sit in intellcũ diuĩo q̃cũq; mõ distĩcta ab eo ñ ẽ foral'r infinitũ. ẜ finitũ.ḡ sola eẽnᵃ hꝫ rõeꝫ obi intelligibil' ꝓ mouenti. Si aũt.q.intelligat 2⁹ mõ d⁹ ꝙ nihil aliud a deo ꝑt ꝓ termiãr actũ intellcũs diuini.ꝙ obꝫ qd' ꝓ termiat actũ alic⁹ po nc̃cio coexigit ad illũ actũ.nullũ aũt cãtũ uel finitũ nc̃cio coexigit ad actũ ĩfinitũ alias infinitũ ñ eẽt infinitũ.ẜ potẽtia le sine illo.ḡ nullũ finitũ termiat actũ infinitũ. Si aũt.q.intelligat 3⁹ mõ d⁹ ꝙ aliquid creatũ ꝑt termiare actũ intellcũs diuini tanq̃ obm ẜario tmĩnãs illũ actũ.ꝙ includit euidẽter in ꝓ tmĩante. & termiat rõe & ṽtute primi obi ꝓ terminanti actuꝫ diuinũ. ꝙ tale obm nõ nc̃cio coexigit ad actũ.ẜ magis sequit & depẽdet ab actu.ñ eni istud obm ẜario terminãs actũ intellectus se habꝫ ad ipꝫ sic mẽsura ad mẽsuratũ.ẜ magis ecõṽso mẽsurat ab actu illo.istud ꝓbo tripliciter. 1⁹ ex ꝑte obi.2⁹ ex ꝑte intellcũs.3⁹ ex ꝑte fundaũnti. Ex ꝑte obi sic.intellcũs ẽ cuiuslibꝫ enti cognoscibil' intellecti⁹ ḡ intellcũs diuin⁹ maxie põt oĩa ↄgscibilia ↄgscere.añs ẽ manifestũ.ꝙ ens ẽ primũ obm intellcũs.ḡ oẽ ↄceptuꝫ sub ente põt ꝑ se ↄgnosci ab aliq̃ ĩtellectu.ↄña ꝓbat.ꝙ ꝙ aliquis intellcũs nõ põt ↄgnoscere aliqd' intelligibile ꝑfecte hoc est ꝓꝑ duo fm phm & ↄmẽtatorẽ.2⁹ mec.s.ꝓꝑ exceᵃᵐ ↄgnoscibilis & defectũ intellec⁹.& iõ intellectus noster ꝑ statu isto sic se habet ad entia mãifestissĩa in nã.sic oculus noctue ad lucẽ solis.ul' ꝓꝑ impfectioneꝫ ex ꝑte cognoscibil'.sicut ẽ in entibus impfectis & infimis. ut in mĩa & formis mãlibus.ẜ neutrũ impedimentum cadit in intellectu diuino.ñ excellenᵃ cognoscibilis.ꝙ exquo intellect⁹ eius

& sua intellcio sūt foraľr īfiniti ob3 erit infinitū.nihil excedit in pfectiõe pfcõe3 infinitā.nec ipfctõ ī cogſcibi li phibet qn pfcē intelligat illud. q͛ ubi ē tale impedimtū in una poᵃ nõ ē tale in poᵃ pfectiori. q͛ imperfectõ ī ɔgſcibili arguit itellcõe3 maioris ꝟtu tis in ɔgſcēte.nā ꝯm phm de ſēſu & ſēſato. ſi ſēſibile ꝯm uiſū diuiderē ī ī finitū in min⁹ oporter3 uiſū creſcere in infinitū in mai⁹ ꝯm maiorē & mi norē perfectionē.ꝭ poᵃ dei inteᶜᵃ eſt infinita.ḡ intellect⁹ diuin⁹ ɔgſcit q̄d lib3 ꝯm ꝑpriā ei⁹ ɔgſciᵗᵉᵐ & gradū entitatꝭ ſue. z° ſic q̄lib3 dr̄a ſpeᶜᵃ dicit certū gradū entitatꝭ & pfcioem deťmiatā rⁿ pfectõis toti⁹ entꝭ. ḡ cū q̄dlib3 ſic ſe hēat ad ɔgſci ſic ad eē q̄lib3 taľ dr̄a ſpeciᶜᵃ dicer3 deťiatam rõe3 intelligibilitatꝭ. ꝭ inte⁹ diuinus reſpicit totū ens.ḡ ɔgſcit q̄dlib3 ꝯm ḡdū entitatꝭ ſue. z° ex parte intel lcūs diuini ar° ſic. intellcūs pfcē ɔgſ cēs nām imitabilē ab oī c̄aťa pfcē co gnoſcit oēm moᵐ quo pōt imitari.ꝭ ī tellcūs diuin⁹ ē hui⁹mõi. ḡ perfcē co gnoſcit oēm modum q̄ pōt imitari.& imitatiões & fundaᵗᵃ imitationū ut en titates q̄ imitāť. ñ enī perfcē ɔgſcit imitatio ñ ɔgſcať funᵗᵘᵐ imitationis

3° ex pte fūdamtī ſic.q̄cq̄d ɔtinet aliq̄d ꝟtuaľr in eē reali ɔtin3 illud ī eē intelligibili. q͛ eadē ſunt prinᵃ eēndi & cognoſcēdi. ꝭ de⁹ ꝯm ſuū eē reale ɔtin3 oīa realr.ḡ ꝯm eſſe intelligibile ɔtinet oīa intelligibiliť.& p ɔ̄ſs omia alia hñt eē intelligibile ī ipo. mi.p3. q͛ niſi priᵃ cā ɔtiner3 oīa ꝟtuaľr in nullo ɔtinerenť nec ꝟtuaľr nec foraľ q͛ nihil ē ī cā zᵃ ꝟtuaľr uľ foraľr qn eminēti⁹ ɔtineať & ſit in priᵃ.ḡ oīa alia ſūt ī deo ꝯm eē intelligibile eorū obiue ñ mouēdo inteᵐ nec p̄ ťiando actū eius.ꝭ tm̄ ꝟario ut ꝟtuaľr inclu ſū in obo pri⁹ ťiante. Ad priᵐ in oppoᵐ d° q͛ ma.ē ꝟa. ꝭ ex h° nõ ſeq tur qn poſſit aliq̄d aliud a ſuo p̄ obo intelligeř.ſi illud ꝟtuaľr includať ī p̄ obo ei⁹.ē enī obm adeq̄tū poᶜ in rõe primi motiui & p̄ ťiantꝭ.ꝭ nõ ſic ade quatū p̄ciſe ut nõ poſſit ñ ī illd ob3 priᵐ.ꝭ p̄t ī aliud ob3 ī rõe ꝟario ťian tis actū ei⁹.ḡ ſic excedeř nõ ē ꝑprie excedere.q͛ nõ ī rõe obī ut motiui uľ p̄ termiantꝭ actū ei⁹. Ad zᵐ d° q͛ ſi aliud ā deo exigereť ut p̄cedēs actū eius.intellcūs diuin⁹ uileſceret. q͛ de pēder3 a creāťa.ꝭ in ꝑpoᵗ° nõ ē ſic. q͛ ad actū diuinū foraľr infinitū ñ ne ceſſario exigiť aliq̄d finitū.ꝭ q͛ ad ac tū diuinū aliq̄d exigať tāq̄ p⁹teri⁹ ſe quēs actū põitū ē unde illud ſequens ē poſſibile.& hoc eſt nccio de oī actu dei ad extra. Ad zᵐ d° q͛ p unā rõ nē pñt pľa ɔgſci diſtīcte ſi rõ iᵃ ē illi mitata ad iᵃ pľa ſiue ī eēndo ſiue ī re pñtando illiᵗᵃ nā repñtatia aliq̄s pľi um.ita diſtīcte repñtat iᵃ pľa ſic ſi ſo lū eēt limitata ad unū illorū.

Tz cātura inq̄ᵐ ē fūdamtū reľois eťne ad deū ut ɔgſcē tē hēat uerū eē eēntie.q͛ ſic.

ꝙ ex se ñ est ens ratũ. ꝙ tũc eẽt deus. ḡ ẽ ens ratũ formalr ꝑ aliud a se. ꝫ ñ ñ ꝑ respcm̃ ad ip̃z prim ratũ ex se. ꝫ nõ ꝑ respcm̃ ad pm ut efficiẽs. ꝙ efficiẽs inq̃m efficiẽs ẽ entis i actu. ḡ ꝑ respcm̃ ad prim inq̃m exẽplar. ꝫ ut sic hz re latõez eťnã ad deũ ut sciẽtẽ & exẽplã tẽ. ḡ etc̃. p̃ roẽ fũdamtũ relois qñ fũdat reloez ẽ ꝫz illd eẽ ꝫz qd fũdat alr ꝫm illd eẽ ñ fũret. ꝫ lapis ꝫm uerꝝ eẽ eẽnc fũat reloez ad deũ ut sciẽtẽ. & ho i eťnite. ḡ lapis ẽ i eťnite ꝫm eẽ eẽn tie. mi. ꝓbaẗ. ꝙ ꝫm illud eẽ fundat re loez ad deũ sciẽtẽ. ꝫm qd eẽ ꝯgscit a deo ut obm. ꝯgscit aũt a deo uere sb rõe eẽnc. ꝫ ñ sub rõe eẽc dimite. ꝙ pa inteo lapidis a deo ñ ẽ reflexa. ḡ zc̃.

p̃ pria ꝓductõ ñ ẽ tm̃ alic9 relois rõis. ꝙ ñ ẽ relo ñ i absoto. ꝫ de9 ꝓdu cit res in eẽ intelligibili. ꝫm qd eẽ res ꝯgnita dr̃ idea. ḡ in illo instãti oz po nere aliquã entitem abtam rei ꝓducte q̃ fũdet reloez ad ꝓducẽs. ꝯ mgr̃ in li. exponẽs aug. sup gen̄. ad lrãz di centẽ. erãt i dei scia ñ exña in sui nã. dicit sic. elcõs hũit de9 ab eťno apũd se. ñ in sui nã. ꝙ nõdũ erãt. ꝫ in sui ꝑ sẽcia. ꝙ illos nouit acsi eẽnt. In ista q. ẽ una op. tenẽs ꝑtẽ affiruam. motiuũ pricipale ẽ. correlatiã sunt sil natã. ḡ sil nã de9 intelligit lapidẽ. & lapis est inte9 ab eo. ḡ lapis ab eťno ẽ lapis. in tellcũs ab inteu diuio. & hoc inq̃m est aliud ab eẽna diuĩa. scia aũt ista ẽ rea lis & meca ñ logica. ḡ illud qd ťmiat istã intellcõez ẽ ṽa res. p̃ ꝓportõ ẽ pao entis. ꝫ obi ꝯgniti in eťnite ẽ ꝓ portõ ad intellitem & real. ꝙ impos sibile eẽ ñ ẽ sic ꝓportum. ḡ etc̃. p̃ sic̃ se habz ens ad ñ ens. ita possibile ad impossibile. ḡ permutatiz sic̃ ens ad possibile. ita nõ ens ad impossibile ꝫ oẽ ens ẽ possibile. ḡ oẽ ñ ẽns est im possibile. ꝯ istã op. arо sic. creatio ẽ ꝓductõ de nihilo. ḡ si lapis p̃hũit uerũ eẽ reale. ḡ qñ fuit ꝓduct9 a deo ñ fuit ꝓduct9 de nihilo. & ꝑ ꝯñs na creaťa fuit creaa. & sic põitõ ia tol lit oẽm creatõez. p̃ si creaťa hũit uerꝝ eẽ reale añ suã ꝓductõez. ḡ ꝓdu ctio ei9 ñ ẽ ad eẽ simplr ꝫ tm̃ ad esse ꝫm qd. & tũc creatio erit mĩoris ꝑfe ctiõis q̃m ad ťinũ ꝓductm̃ q̃ alťatio ꝙ alťatio ťiaẗ ad eẽ abtum. p̃ ꝓdu ctio rei ꝫm eẽ eẽnc ẽ ṽissime creatio. ꝙ ip̃a ẽ mem de nihilo ut ťio a q̊. & ad uerũ ens ut ad ťinũ ad quẽ. ꝫ ista ꝓduco. ꝫm eos ẽ eťna. ḡ creatio ẽ eter na qd ẽ impossibile. & iõ ꝯ opitem q dicit se ad hoc hr̃e demõstratiõez cre atõez. s. ñ eẽ eťnã. p̃ aut de9 ꝓduct eẽntias istas i eẽ ꝯgscẽs aut ñ. si sic. ḡ sũt ꝯgnite anteq̃ sint i isto eẽ. & sic frustra põereẗ iste entitates ꝑ diuĩaz ꝯgnitiõez. si ñ. ḡ ꝓducit eas mer nalr sic̃ ignis calefacit qd ẽ absurdũ maxi me de ao a se. Ad. q. ḡ do ꝙ creaťa nullũ eẽ hz reale añ suã ꝓductiõez in exñtia actuali. tum ꝑ auc̃tem mgr̃i expoñtis augm. tũ ꝑ rões istas fcãs ꝯ op. p̃cedẽtẽ. Ad arta op. ad primũ do ꝙ ab eťno de9 intellexit lapidẽ. &

nõ ut idē sibi. & inte⁹ iᵃ fuit real' & meᶜᵃ ñ logica. ꝫ ex hº nõ magis seq̄t ꝙ hēat eē eēnᶜ ꝙ eē exñᶜ siue opet ad i tellcm̃ diuinū siue meum. si dicas ꝫ si fuit semp inte⁹ semp hūit eē reale falsa ꝫm qd & simpl'r. Ad zᵐ. dº ꝙ ista pportō ē rel'o ogniti ad ogscē tē. & diminuit de rōe illi⁹ entis i quo fundat. ꝫ rel'ō diminuēs ens in q̄ fun datur nõ oz ꝙ reqrat entitatē simpl'r isti⁹ entis qd determiat. Ad zᵐ dº ꝙ mod⁹ arguēdi a ōmuᵗᵃ pportione hūit ortū ab euclide. li. vº. ōⁿᶜ xviᵃ. si inqt q̄tuor q̄titates pportiōabiles fuerint etc. & ista pmutatōe aliq̄ utū tur in arguñtis. & phs usus est ea in zº priorū. i duab⁹ regul'. s. si. a. & .b. ōuertāt. & .c. & .d. ouertāt. si. a. & .c ōdicāt. & .b. & .d. ōdicēt. & ecōuerso ōñā ē nccia. ꝙ alterū ōdictoriorū dr de q̄libet. ꝙ ouertibile cū uno ōdicto rio ñ recipit pdicatōnē alteri⁹. & ge neral'r loquēdo ubicūq; inueīt ista p portio sil'is pportiōi euclidis. tunc p mutatio ē bona. ꝫ ñ semp ē ita. Ad ppoᵐ dº general'r ꝙ nūq̄ tenz pmu tatio tal' opando extrema ad inferius & superi⁹. ꝫ semp ē fal'a ōñtis ꝙ ex trēa ōdcōriorꝫ ad iuicē cōpata hñt p portiōez cōuersā i inferēdo. ꝫ nõ ean dē oppōez. ꝙ oppoᵐ ōñtis infert op pōitū añtis. & nõ eōº. & ita inferēdo sic priᵐ ad zᵐ sic zᵐ ad 4ᵐ ē fallaᵃ ōñtis. ꝫ deberz sic argui. sic primuz ad tercium sic quartum ad secunduz sic in proposito. omne ens est possibi le. ergo omne impossibile est non ens.

Ad arᵗᵃ ad pricipale ad primū di co ꝙ ens ratū dupl'r pōt accipi. uno mō qd habz esse firmuz & uerū siue eēnᶜ siue exñtie. ꝙ si habz unū habet aliud. ꝙ nõ pñt separari. alio mō dr illud ens ratū cui non repugt uerū eē qd primo distinguit a figmētis. pri mo modo creata anteq̄ pducit nullū esse habet ex se. ꝫ ab efficiente a quo habet uerum esse. zº modo dico ꝙ sic. & tūc nihil ad .b. Ad zᵐ dico ꝙ ma. ppositio esset uera si relatō fū data in fundamento nõ diminuerz eē fundam̄ti. nūc autem in ppōito dimi nuit. ꝙ prima diuisio entis est i ens i anima & extra animam. & ens extra animā diuidit in actum & potentiaz ideo nõ sequit si habet esse in anima qd est eē diminutū ꝙ propter hº ha beat eē simpliciter. ꝙ esse in anima ē esse diminutuz. licet ut comparat ad animam ut ad fundamentū sit esse sim pliciter. Ad zᵐ & ultimum dico ꝙ productio ista in tali esse est alterius rōis ab eē simpliciter. & nõ est tantū relationis. ꝫ fundam̄ti absoluti. ñ tam̄ ꝫᵐ esse simpliciter. sed ꝫm esse dimi tū qd nõ est uerum esse. sed est eē ꝫm quid entis absoluti. qd tamen absolu tum ꝫm quid cōcomitat relatio ratio nis. Exemplum si cesar esset anihilat⁹ & esset statua cesaris. cesar eēt repñ tat⁹ p staᵃᵐ. istud eē repñtatū ē alti⁹ rōis ab oī eē simʳ. nᵉ ē eē diᵗᵘᵐ cesa ris. si aliqd eē cesaris hēat & aliqd ñ

ſic̄ ethiops ē di^te alb⁹. ꝙ aliqd eius ē
uere albū. & aliquid n̄. ꝭ ceſar extra
ſuā cām hꝫ totū eē eēntie & exn̄^e ſim
pl'r. & ſm illud eē tale habet eē ſm
quid qn̄ eſt anihilatus. ꝙ habꝫ relatio
nem ad ſtatuam.

Trū ꝯgnitio ſupnāl' nc̄c̄ia ui
atori ſit tradita ſufficiēter i
ſac̄ ſcriptura. ꝙ nō. ꝙ ꝯgni
tio nc̄c̄ia nunꝙ̄ defuit hūano generi.
ꝭ ſcriptura ſac̄ defuit in lege nāe &
in lege ſcripture defuit nouū teſtm̄.
p̄ oīs auctor ſciaꝝ uitat ſſ̄fluitatē
inꝙ̄^m pōt. ꝭ in ſac̄ ſcriptura ml'ta cō
tinent̄ ſupflua. ut cerimonie & hiſto
rie. g̊ zc̄. p̄ ꝯgnitō peccatorū mor
taliū ē nc̄c̄ia ad ſa^tem. ꝭ in ſacra ſcri
ptura ml'ta ſūt de quib⁹ n̄ p̄t haberi
certitu° utrū ſint peccata ul' n̄. g̊ zc̄.
ↄ̄ aug. 2° de ci. c. 3°. ex ſcriptura
ſacra fidē hēmus de his rebꝫ q̄s igno
rare n̄ expedit zc̄. In iſta q. ſūt in
nūerabiles hereſes. quidā heretici ni
hil de ſcriptura recipiūt. quidā tantū
uetus teſtm̄ ut iudei. quidā tm̄ nouū
ut māichei dicentes uetus teſtm̄ eſſe a
malo prin°. quidā tenent aliquid utri
uſqꝫ. ut ſarraceni. ꝙ immūd⁹ macho
metus miſcuit multas immundicias.
ↄ̄ oēs iſtos hereticos ar° multipl'r
ꝙ ſacra ſcriptura ſit ū̄a. p̄ ex ſcriptu
rarū cōcordia. 2°. ex ſcribētiū auc̄te.
3° ex diligen^a recipiētiū. 4° ex clari
tate miraculorū. Ex pri^a uia argui
tur ſic. in his que nō habent euidētiā
ex termīs ul' ex pric piis diuerſi diū
ſimode diſpōiti diuerſa ſētiūt. ꝭ ſcri
ptores ſacre ſcriptur̄ diuerſi & diuer
ſimode diſpōiti oīno ꝯſonant. g̊ etc̄.
Ex 2ª uia ſic. libri ſcripture ſūt il
loꝝ q̊rū eē dicūt̄. ꝙ cū ipſi damnant
mēdaciū quō ē uerīſil'e oēs eē mētitos
Ex 3ª uiá arguit̄ ſic. aut nihil cre
des de ꝯtīgēte qd' nō uidiſti. & ſic n̄
credes mundū fuiſſe an̄ te. nec illū eē
p̄rem tuū. nec illā eſſe mr̄em tuā. & ta
lis incredulitas deſtruet oēm uiā poli
ticam. ſi g̊ uis alicui credere de ꝯti^te
qd' tibi n̄ ē euidēs maxīe credēd' ē cō
munitati famoſe etiā honorabili ſic̄ ē
cōitas ecc̄ie. Ex 4ª uia arguit̄ ſic.
de⁹ nō pōt eē teſtis falſ⁹. ꝭ de⁹ inuo
cat̄ a p̄dicāte ſcripturā ut oñdat illā
eē uerā p aliqd' op⁹ ſibi ꝓpriū. ſ. mi
raculū. g̊ zc̄. ꝯfirmat̄ p Rich. p̄ d'
tri. dn̄e ſi error ē qd' credim⁹ a te de
cepti ſum⁹: oīa tantis ſignis ꝯfirmata
ſunt que non n̄ a te fieri potuiſſent.
Oñſo g̊ ꝙ ſacra ſcriptura ſit ū̄a.
uidēdū eſt ſi ē ſufficienter tradita. &
d°. ꝙ ſic. ꝙ ipſa tradit quid ſit finis
hōis in p̄ticulari. ꝙ uiſio & fruitio
dei: & ꝙ finis iſte habet̄ poſt reſurre
ctionē ab hōie immortali in corpe &
in aīa & ſn̄ fine. tradit etiā ea q̄ ſūt ad
finē nc̄c̄ia. & ꝙ illa ſufficiāt. ſ. x. p̄ce
pta. mat. x°. ſi uiſ ad uitā īgredi ſua
mā^ta. & explicatio iſtoꝝ hēt̄ ī diūſis
locis ſcriptur̄. Ad primuꝫ ī oppo^m
dico ꝙ lex nature paucioribus fuit
contēta que memoriter ad filios per
patres deuenerat. & quia erant magis

p̄diti in naturalibus. ideo modica do ctrina inspirata potuit eis sufficere.

Ad 2m d°. ꝙ cerimōie & historie n̄ fuerūt supflua. ꝙ dulci⁹ capit̄ qd̓ sub aliq̄ snīa litterali latet ꝙ̄ si eēt ex p̄sse dcm̄. iō ad deuo^nem cōfert ꝙ ex p̄ssa i nouo testō fuerit figurata ī ueteri q̄ ad cerimōias. ẜ q̄ ad historiam eti. ꝙ sūt exem^a legi declaratiā. Ad 3m d° ꝙ ẜm origine de archa noe n̄ la scriptura oīa scribenda explicat. n̄ illa ex qb⁹ alia p̄nt sufficiēter elici. & que ɓtualr ōtinēt in eis sic ōclusiōes in principiis.

115 Trm̄ ōcept⁹ aliqs pri^e intēti onis pōiti⁹ possit eē cōis di uinis p̄sonis sola cōitate rōis additr̄ aūt sola cōi^te rōis ꝑ hoc nom̄ de⁹ qd̓ ē cōe cōitate reali trib⁹ p̄sōis sic eēn^a. ꝙ nō. ꝙ oīs ōcept⁹ pōitiuus pri^e intēriōis cōis tm̄ cōitate rōnis est ulis. ꝙ h3 q cqd ptin3 ad rōe3 ulis. ut dici de plib⁹ & nūerari in eis. ẜ ul'e n̄ ponit̄ i diuis. ꝙ tūc eēt ibi rō toti⁹ & ptis actualitati & pōlitati. qd̓ ē fl3 g etc. p̄ ab eisdē indiuiduis n̄ p̄nt abstrahi duo ōcept⁹ cōes qn un⁹ ordinet̄ ad aliū. alr uterq3 eēt q̄si ōcept⁹ spēi spāli^me. ẜ impossibile ē īdiuidua eiusdē spēi habet̄ p̄les spēs spālissias tn̄ p̄nt h̄re ōcept⁹ spēi & generis eis ōmunes. ẜ ōcept⁹ p̄sōe si abstrahit̄ a diuis p̄sōis n̄ includit ōcep^m dei q est eti cōis abstract⁹ ab eis. & pri^e intētōnis. n^c hab3 ordie3 ad illū sic inferius ad supi⁹. ꝙ ōceptus p̄sone nūerat̄ ad nūeratōe3 suppōitoꝝ. ōcept⁹ deitati n̄. ẜ nūerato p se inferiori nūerat̄ suū p se supi⁹ ad q̄d ordiat̄. g un⁹ n̄ ordinat̄ ad aliū. g ōcept⁹ p̄sone n̄ pōt eē sic cōis. p̄ ab ultis ōstitutis aliq̄rū distictoꝝ n̄ p̄t abstrahi aliqs ōce^t⁹ cōis ꝙ si ultīa distigue^a in aliq̄ cōi ōueniret iā n̄ eēnt ultīa distiguen^a. ꝙ talia sūt p̄ diɓsa. ẜ si ꝑprietates relatīe essent pri^a distiguen^a p̄sonas n̄ poss3 ab eis abstrahi aliqs ōce^t⁹ cōis. n^c ab eēntiā pōt abstrahi tal' ōcept⁹ q nūeret̄ ad nūeratiōe3 suppōitoꝝ. ꝙ nō sunt tres dii. ẜ tria suppo^ta. ẜ ī diuis n̄ sūt n̄ ꝑprietates & eēn^a. g a nullo qd̓ ē i eis pōt abstrahi aliqs ōcept⁹ cōis cōitate rōnis. Jō p̄ de doctrina xp̄iana res quib⁹ fruēdū ē sūt pr̄ & filius & sp̄s s̄cs. ōstat autē ꝙ h° nom̄ res ē nomē pri^e intētiōis. Ad. q. d° ꝙ sic alr saluari n̄ posset dcā aug & mgr̄i pbo aūt h° duplici rōe. pri^a sit hec.

Rel'o p̄dicat^r de p̄rnitate & filiatōne in quid. ꝙ p̄rnitas ē rel'o. & filiatō ē rel'o. rō hui⁹ est. ꝙ si p̄rnitas n̄ trāsiret i eēntiā. ẜ distigueret̄ ab ea realr hic eēt p̄dicatio formal' i quid. p̄rnitas ē relatio. ẜ p hoc qd̓ ē eadē cū eēntia nō tollit̄ eis rō formal'. g includit eēntialr relatiōe3 sic inferius suu3 superi⁹. ẜ nō includit relatiōnē rōnis. n^c 2am intēriōnē. ꝙ 2^a intentio nō p̄dicatur de re prime intentiōis eēntialiter h° eni ē p accn̄s homo ē spēs. animal est genus. p̄dicatur etia3 in quid non tāt̄ū de paternitate. sed de filiatione

& spi^ne passia.g̃ ē ɔcept⁹ cōis eis uni uoce. Aliqs eni pōt eē cert⁹ rel'oe3 eē in diuis dubitādo de hac rel'oe uel illa si sit ibi.q̄ possū eē cert⁹ q̄ ē ibi rel'o origis dubitādo de generatōe uł ꝑcessiōe.g̃ ɔcept⁹ rel'ois ē ali⁹ a cōce ptu isti⁹ rel'onis & illi⁹.ɔña p3.q̄ de eodē cōceptu ſm idē nō cōtigit aliq3 eē certū & dubiū.sb3 includit ꝑdica tū. añs p3.q̄ nisi ɔcept⁹ rel'onis i cōi eēt ali⁹ a ɔceptu isti⁹ relatiōis & illi⁹ ñ poss3 fieri ꝓblema de rel'onib⁹ in cōi ñ fier3 de rel'onib⁹ spālibus ut genaratiōe pa^na & spi^ne passiua. & tūc inuanū laborarēt doctores sci qui multū student tradere notitiā p̄ de re lationib⁹ in cōi.postea de rel'onib⁹ in spāli. S3 hic ē unū dubiū quō p̄t ab strahi aliqs ɔcept⁹ cōis ab ultis ɔstitu tiuis diuinaꝝ ꝑsonarū cu3 non possit fieri in creatis.cū sint tā hic q̄ ibi q̄ si p̄ diūsa & eiusdē rōis. Ꝝ⁹ rō di ūsitatꝉ ē nā īcreata ibi.& distictō nāe increate a nā creata.nā nā creata nō ē de se termiata & h̃.ꝭ in po^a & deter minabił p aliq̄d determiatm̄ illi⁹ gene ris qd' q̄si ɔpaẗ ad illā sic determina tā sic act⁹ ad potētiā.illud aūt deťia tm̄ nāe create ñ hab3 rōe3 qdditatꝉ.q̄ tūc nō deťiar3 q̄dditatē ad singłarita tē.ꝭ h3 unitate3 maiorē q̄ unitas qd ditatia.q̄ uni^tem singularitatis. iō ab huiusmōi determiantib⁹ ultis non pōt abstrahi aliqs ɔcept⁹ cōis qddi^u⁹ un⁹ lic3 forte possit aliqs cōcept⁹ qddita tiu⁹ tm̄ abstrahi a naturis & qdditati

bus. In ꝓpo^to ē totū oppo^m q̄ nā ibi ē in se singulari^ma & determi^ma. q̄ actua^ma.iō nō pōt eē potētiał i ge nere sbe.& p aliq̄d illi⁹ generis deter miari uł actuari. deťiatiua aūt q̄ sunt ibi sūt suppōiti nō nāe.ſm eni dama: ꝓprietates deťmiant' ipostases ñ nā3 q̄ ñ ptinēt ad gen⁹ sbe.ꝭ ad gen⁹ rel'o nis. Ad ar^ta ad pri^m d⁰ q̄ ma.ē fła q̄ pl⁹ reqriẗ ad rōe3 uł'is q̄ q̄ sit cō mune pl'ib⁹ & numereẗ i eis. ꝭ opor tet q̄ distiguaẗ & diuidaẗ in eis reali ter.& nō solū ſm diuersos ɔcept⁹.q̄ ɔcept⁹ generis sumiẗ ab alia realitate q̄ ɔcept⁹ drīe. Ad 2^m d⁰ q̄ ma.ē ūa in creaťis in qbus ꝓprietates indi uiduales sūt ultīate entitates illius ge neris.& faciūt p se unū cū nā.iō tm̄ a nā abstrahiẗ ɔcept⁹ cōis qdditatiuus. & nō a ꝓprie^te.in diuinis aūt pōt ab strahi aliqs ɔcept⁹ cōis q̄dditatiu⁹ a deťiatiuis & distictiuis suppōitoꝝ di uinoꝝ ali⁹ a ɔceptu qddi^uo nāe.q̄ di stigue^a i^a sūt alteri⁹ rōnis & hn̄t uni tatē qddi^uam & ñ unitatē singłaritatꝉ Ad ulti^m d⁰ q̄ ab ultis ɔstitutis ñ pōt abstrahi aliqs ɔcept⁹ cōis uł'is.q̄ tē hēret rea^tem pōle3 & determiabilē ꝭ p̄t ab eis abstrahi aliqs ɔce^t⁹ cōis. Tꝝ ɔria possit eē i eod' sbo sił.q̄ ñ.q̄ ɔrietas uł repug^a aut ɔuenit fore ſm suā rōe3 forałē.aut p accñs.aut ɔseqẗ ipa3 sic ꝓpria passio.ꝭ q̄cq; mō pōanẗ repu gnātia non ꝑnt simł esse.g̃ etc. ꝓ que ſm suas rationes formales habent

repugnā ubicūq3 repiūt̃ fm rões for males ipsorū hñt repugnā. ſ ōria ſūt huiusmōi. g zc. ō oē qd' pt ſtar̃ cū motu pōt ſtare cū termīo mot⁹. pbat̃ q3 z° phi. ōmētator. mot⁹ ē forā fluēs fm uiā ulteriorē. ſ forā fluēs ſtat cum termīo ad quē ē mot⁹. q3 q̄diu ē fora in motu ſemp eſt in aug°. in termino aūt pficit̃. ūa ē g ma. ſ terminus a quo ſtat ncc̃io cū motu. g pōt ſtar̃ cū termīo ad quē ē mot⁹. Al⁹ un⁹ mod⁹ dicendi eſt q3 forme ōrie nal̃r pñt ſe ōpati in eodē ſb̃o in gdu remiſſo. modus ponē li eſt iſte. Phs z° de generatiōe diſtiguit carnē fm ſpēm & fm māṁ. caro fm ſpēm ē q̄ pticipat formā & nām carnis. & pōt facere opus carnis. caro fm māṁ lic3 hēat formā carnis nō tñ pōt facere op⁹ carnis.

Sic in ppo ē duplex forma. ſ. in gdu intēſo & remiſſo. pri & ē fora & h3 opatiōnē fore. z aūt ē forma ſ nō hab3 fore opationē debitā. ſ. ex pellere fora3 ōriā ꝑ ſui impfectōe3 iō nec expellit aliā fora3 ōriā remiſſā n expellit ab ea. Illud aūt pſuadetur ſic. ubicūq3 in fora eiuſdē rōis eſt dare mai⁹ & min⁹ altero ibi ē dar̃ me diū & equale. & d⁹ in fora eiuſdē rōnis. q3 al̃r ñ ualere3. p3. q3 lic3 ſit dare quadratū mai⁹ & min⁹ circulo. nō tñ e q̄le. ſ ē dare calidū forti⁹ frigido. ſ. illud qd' ē corrupti el⁹. ē et̃ dare calidū min⁹ frigido illud. ſ. qd' corrūpitur ab eo. g ē dare calidū equale i ūtute ipſi frigido. ita q3 n corrūpit ipm n corrūpit̃ ab eo. Ali⁹ modus dicendi plus dicit. dicit enī q3 ōria non tm̄ i gdu remiſſo ſūt ōpoſſibilia. ſ et̃ i itēſo p diuinā potētiā. pbat̃ autē illud ſic. nullū poſitiuū foral̃r repugt alt̃i poſitio. iſta ē nota. q3 oīs repug eſt. aut ꝑ affirmatiōe3 & negatiōnē. ul ꝑ habitū & priuatiōnē. ita q3 de nccitate alterū extremū ē negatiuu3. ſ ōria ſūt ambo poſitiā. ut albedo & nigredo. g etc̃. p̄ quecūq3 nō implicāt ōdictiōe3 p diuinā potētiā poſſūt fieri. ſ ōria ia ſūmo ſtare ſil' ñ implicat ōdictiōe3. q3 unū poſiti ñ ōdic alteri. g etc̃. p̄ nō mi⁹ eſt poſſibile duo ōria in ſūmo ee in eode3 ſb̃o q̄ duo corpa in eodē loco. ſ duo corpa pñt ee in eodē loco. g etc̃. p̄ ſicut ubi ſūt ōria ita mot⁹ ad illa ubi ſunt ōrii. ſ p diuinā potētiā unū cor⁹ pt ſil' moueri ad ōria ubi. q3 ſurſū deorſū. & cū mot⁹ ſit i mobili idē ſil' mouebit̃ moti ōrīs. Ad primā rōnē d. q3 repugnā ē duplex. una foralis qua impoſſibile ē unū ee aliud. a ē incōpoſſibilitat ſil' eēndi in z°. prima ōuenit ōriis ſiue remiſſis ſiue intēſis. z nō ōuenit eis intrīſece. ꝟ extriſece. & iō p diuinā potētiā pñt ſil' ſtare l3 p nā3 ñ. q3 nāā ñ pōt inducer̃ aliquā fora3 i aliq̄ ñ expellat aliā. Ad z d° q3 ma. ē ūa. ſi t h3 r̃pugā formalē fm ſuas rões pſcās & intri. ſ mi. ē fl̃a. q3 n ōria ſūt hui⁹mōi. S3 ō illud qd' cōuenit alicui fm ſuā rōe3 foralē p nullū poſteri⁹ pōt ſibi auferri

ꝭ oppõ & repug^a ꝯuenit ꝯriis ꝺm rõ nes suas q̄ditatias. grad⁹ aũt intensio nis uł remissiõis sunt posteriores ipsis foris. ğ etc. d° ꝙ repug^a ē duplex s. forał & icõpossibilitatł ut dcꝫ est.

115 Tꝫ ꝯscia sit in uolũ^te. ꝙ sic ad hebre. uolũtas bona ꝯscia bona. ꝭ bõitas ptinꝫ ad uolũ tatē. ğ etc. ꝑ si ꝯscia eēt in inte^u. ğ pl⁹ sciēs de agibilibꝫ eēt plus ꝯsciē tios⁹. ꝯñs ē fłm. ğ añs. ꝯ ecclesiast. 7°. scit ꝯscia tua ꝙ male dixisti ei zc. hoc pꝫ etiã de actibꝫ cõscie qui sunt accusare testificari iudicare q̄ omia ptinēt ad inte^m. ꝶ° ꝯscia ē habit⁹ ꝑpri⁹ ꝯclonis ꝑctice ꝺm cui⁹ actum nata ē cõformari electõ rcã in agibili bus. & sic stimulaꝛ ad bo^m inq̄tũ libe rũ arbitriũ totũ hꝫ unã cãꝫ ptialē rcē dispo^tam. & sequiꝛ rcã & bona uolitõ ñ eēt defcũs alteri⁹ cãe ptiał cõcurrē tis. s. uolũtatis. Est ğ habit⁹ intel lect⁹ ñ uolũtatł. qđ ꝯñdo sic. hitus ap petitiu⁹ ñ generaꝛ ex uno actu. ꝭ ex uno sil^mo ꝑctico deducē euidēt aliqd ꝯclusũ ex primis pncipiis ꝑcticis. ğ ꝯscia ñ ē hit⁹ appetiti⁹ acqsit⁹. ꝑ qđ natũ ē cãri ab aliq̄ cã nõ põt cãri ab alia ñ illa ꝟtuaꝛ ꝯtineat pfectioneꝫ illi⁹ cãe. ꝭ habit⁹ uoluntatis cãtur ab actu uoluntatis ut a ꝑpriã causa. ğ ñ põt cãri ab alio actu ñ i^c act⁹ ꝟtuał^r ꝯtineat actũ uolũtatł. ꝭ act⁹ intellcũs nõ ꝯtinet ꝟtua^r actũ uolũtatł. ꝙ act⁹ uolũtatis ē pfcior. ğ intellcũs p actũ suũ ñ põt cãre aliqd qđ sit habit⁹ uo

lũtatis. ꝑ aut uolũtas põt istud põ dus ñ recipe. & tũc intellcũs non erit cã eius sufficiēs. ꝙ cã suffi^te agēte si passũ ē debite approxiatũ ñ põt ñ reci pe effcm. ğ stãte i^a ꝯside^ne actuali nõ põt uolũtas istud pond⁹ deponere. ꝙ nõ hꝫ miorē nccitatē rõ in ꝯseruando pond⁹ cãtuꝫ q̄ in cãndo. Ad pri^m in oppo^m d° ꝙ habit⁹ intellcũs ꝑcti ci dicunꝛ boni uł mali ꝑꝑ ꝯueni^am eo rũ ad uo^tem. sic eẜ° uolũtas põt dici rcã uł curua ꝑꝑ ꝯueniē^am ei⁹ ad actũ rcm uł curuũ uł ñ rcm speculatiuuꝫ q̄ est forał^r in inte^u. bonitas tñ uolun tatis est sic rcitu° intellcũs. ꝭ bonitas magꝭ trãsmutaꝛ ad inte^m ꝑcticum q̄ speculatiuũ. Ad z^m d° ꝙ sciēs sim pł^r scia ꝑc^ca. & ñ tm̃ sciēs dicere uer ba ē ꝯsciat⁹. & magꝭ sciēs magꝭ ꝯsciat⁹

116 Tꝫ cor^a celestia agãt i inte^m & uoluntatē. uideꝛ ꝙ sic. ꝙ act⁹ hũani sũt ab inte^u & uo luntate. ꝭ astrologi de hũanis actibus mł^ta ꝟa dicũt. ꝭ istã sciam ñ hñt nisi a corpibꝫ celestibꝫ. ğ cor^a cele^a agũt i inte^m & uolũtatē. ꝑ cor^a celestia pñt mouer fantas^ta nr̃a. ipa autē pñt mouer inte^m sic sēsibilia sēsuꝫ ꝺm phꝫ ğ de ꝑ ad ultimũ cor^a celestia saltem me^te pñt mouer intellcm̃. ꝯriuꝫ h⁹ uult phs. ꝶ° d° ꝙ corpa celestia ñ pñt dircē mouer inte^m nr̃m n^c uo^tem ꝙ nł^lũ corpale ꝑt dircē ager i spũale eo ꝙ agēs ꝺm aug. ē ꝑstãti⁹ patiēte. i tellectus autem & uoluntas sunt uirtu tutes pure spirituales. ergo corpora

celestia dircē in eas agere ñ pñt. ꝑ corpa celestia ñ pñt immeᵗᵉ agere in aīam nr̄am. ꝙ oē agēs naẗale agit per ɔtactū ſiue maẗialē ſiue ꝟtualē. corpa celestia ſūt aīe inproportionata. ğ ſi agūt agūt meᵗᵉ fantaſmate qđ ē obm̄ aīe repñtatiuū. ꝭ nullū fantaſma pōt ſufficiēter mouere intellcm̄ nr̄m. ꝙ. p̄ſente fantaᵗᵉ adhuc oꝫ intellcm̄ agētē abſtrahere ſpēm ab obo anteq̄ obm̄ intelligaẗ. qđ fit ꝑ primā ɔuerſioneꝫ intellcūs ad fūdam̄ta. q̄ ɔuerſio impaẗ a uolūtate & eliciẗ ab intellcū agente pñtante obꝫ intellcūi. & ipſo pñtato uolūtati pt̄ illud uelle uł nolle ꝑ̄ ſuā libertatē. ğ corpa celestia ñ pñt ſuffi ciēteŕ & directe agere i ītellcm̄ & uolūtatē. Ad arᵗᵃ ad primᵐ d⁹ ꝙ aſtrologi ut pl̄imū uerū dicūt. ꝙ homines cōir ſequunẗ ſuas fantaſias & paſſiones. in quas fātaſias ſiue paſſiōes corᵃ celeſtia pñt agere. ꝭ h⁹ ñ eſt nccꝫ. immo hōies ꝟtuoſi ſequētes iudiciū rōis reprimūt paſſiōes & expellūt fantaſias deordinatas. undꝫ dicᵗ tholome⁹ in aſtrologia ſua ꝙ ſapiēs dn̄aẗ aſtris. i. diſpōi cāte a corpibꝫ celeſtibꝫ ꝑ libertatē arbitrii & rcm̄ iudiciū rōnis.

Ad zᵐ d⁹ ꝙ fantaſᵗᵃ ꝓprie ñ mouent intellcm̄ nec aliq̄d in ipſo imprimūt. ꝭ tm̄ pñtant ſibi obm̄. q̄ pñte intellcūs ꝟtute ſua actīa elicit actū ſuūꝫ ſicut ſenſus pñte ſenſibili elicit actuꝫ ſentiendi.

117 Trū cor⁹ mobile inq̄tū mobile ſit ſbꝫ naẗał phie. ꝙ ſic illud eſt ſbm̄ in naẗali ſcia qđ ſupponiẗ in illa & eius ɔgnitio inquiriẗ. ſed cor⁹ mobile eē ſupponiẗ in ſcia naẗali. alioqn poſſet naẗał diſputare ɔ͂ negantē motū. qđ ē fl̄m. ğ cor⁹ mobile eſt ſbm̄ in naẗali phia. ꝑ cor⁹ ſub illa rōne ē ſbm̄ in naẗali phia ſm̄ quā diſtinguiẗ a meᶜᵃ & matheᶜᵃ. ꝭ ꝑ corpus mobile diſtiguiẗ naẗał phia a p̄dictis. pꝫ ꝟi⁹ meᶜᵉ. ğ zc̄. ɔ͂ uni⁹ ſcie ꝑ ſe ē ſbm̄ ꝑ ſe unū. naẗał phia ē ſcia ꝑ ſe una. ꝟi⁹ meᶜᵉ. ꝭ cor⁹ mobile ñ ē ens ꝑ ſe unū. ꝙ nihil includēs ɔcept⁹ diuerſorū generꝝ eſt ens ꝑ ſe unū. corpus mobile eſt huiuſmōi. ğ etc̄. ꝑ illud nō eſt ſbꝫ in aliqua ſcia. & maxime ꝑ̊ de quo ñ p̄t demōſtrari aliq̄ paſſio ꝑ̊. & accipiẗ ꝑ̊ ut diſtiguiẗ ɔ͂ ꝑtem. ꝭ de ente includente res diuerſorum generū nō pōt demōſtrari aliqua paſſio ꝑ̊. ꝭ quecūqꝫ paſſio demōſtraẗ ꝑ ptem demōſtraẗ. qđ eni demōſtraẗ de homine albo. uł demōſtraẗ ꝑ albedinem. uł ꝑ rōem hōis. ğ de tali ente ꝑ accn̄s nō pōt eē ſcia ꝑ ſe una. ꝭ cor⁹ mobile eſt ens ꝑ accn̄s unum. ğ etc̄.

Ad euidētiā aūt. q. notandū ꝙ ſex ſūt ɔditiōes alic⁹ ſbi ſcie. priᵃ ꝙ ab ipſo ſcia ſpecificeẗ & deẗmineẗ. ſic̄ potenᵃ ꝑ ſuū ſbm̄. zᵃ ꝙ ab ipō ſciē tia habet ſuā dignitatē. ȝᵃ ꝙ de ipō dicanẗ alia ɔſiderata i illa ſcia. ſic̄ in ꝓpōne p̄dicatū diciẗ đ ſbo. 4ᵃ ꝙ ipꝫ ſit primᵐ qđ occurrit itellcūi i iᵃ ſcia ꝭ aᵃ oīa ſb rōe ei⁹. ꝟᵃ ꝙ poſſit eē ſbm̄ pricipiorꝝ ſcie. Sexta ꝙ eius

ppetates & passiões ↄsideret i illa. s
iste ↄditiões n̄ ↄueniūt corpi mobili
nec ēti mobili. ↄueniūt aūt sb̄e corpee
p3 discurrēdo p oēs dcās ↄditiões. g
sb̄a corpea est sm nāl phie. pbat
etl alia rōe sic. illud ē sb3 nāl phie cu
ius notitia nō ↄtinet in notitia alteri9
q2 h9 ē de rōe pri scientie. s notitia
sb̄e corporee non ↄtinet vtualr i no
titia alteri9. g etc. Ista sequēdo dic
ad prim in ōriū. q ma. ē fl'a. & pcedt
ab insufficiēti. q supponit in natali
phia mā & fora. & tn̄ null9 pōit mā3
neq3 fora3 eē sm. ab insufficiēti pce
dit q sex sunt ut dcm̄ est ↄditiões sbi
alic9 scie. Ad zm silr dicit q ma.
ab insufficiēti pcedit.

118 Trū ↄdictoria hēant mem q
sic. eē & n̄ eē sūt ↄdictoria
s inter eē & n̄ eē mediat ge
neratō. z9 mece. g etc. p q̄to extre
ma magi distāt tāto inter ea sūt plura
med. s ↄdictoria distāt in infinitū. g
etc. pbat mi. q2 omi finito ↄtigit itel
ligere mai9. s n̄ ↄtigit intelliger maio
rē distātiā q̄ que est inter ↄdictoria.
q2 q̄cūq3 alia daret cader3 sub ↄdcōe
p inter oīa relatia ē mem relo. s ↄ
dictoria ad inuicē referūt. q2 opponū
tur. oppō vo ē q̄dā relo. p si iter
ↄdictoria n̄ ē mem. g de q̄libet affira9
ul ne9 erit uera. ↄns ē flm. q2 ābe iste
sūt fle. oīs hō ē albus. & oīs hō nō est
albus. ↄ ↄdictio ē oppō cui9 sm se
n̄ est mem. p poster. & vo mece. In
ista. q. sic pcedā. p pmittā triplicē d.
z9 dicā ad. q. qd meli9 uidet. q̄m
ad primū pria d. ē ista. mem inter aliq̄
pōt eē duplex. s. sm fora3. & sm sbm
exem primi p3 i ōriis mediatl. exem
scdi in. priuatīe oppōitl. q2 lapis nec
ē cec9 nec uidēs. za dis. ē ista. mem
dupr pōt accipi. s. pōitīe ut rubedo i
ter albū & nigrū. negatīe ut mem dcm̄
p negatiōe3 utriusq3 extremi. primū ē
eiusdē generis cū extremis. zm nō.
3a dis. ē ista. mem ē duplex. s. inter
pōitiōis. ut clau9 ↄiūgēs duo ligna. p
suppōis. ut q̄titās mediat inter fora3
sbalē & mām. q2 fora sbal psupponit
mām q̄tam. nō q q̄titas mediat inter
fora3 & mām. s q2 psupponit in mā
ad introductōnē fore. q̄m ad zm d9
q inter ↄdictoria nullū ē mem. rō ē ia
q̄ncunq3 aliq̄d inest alicui p se ei9 op
pōitū n̄ pōt sibi ineē nec p se nec per
accn̄s. s carere me9 inest ↄdictoriis p
se. p3 p diffinitōe3 ↄdictorio2. g zc.
ↄ mi. ar9 sic. diffinitio ↄdictorio2
n̄ solū ↄuenit eis. s ↄuenit ōriis imme
diatl. g sic ↄdictoria nullū habēt mem
sic ōria immeta. qd ē flm. 29 diffi
nitio data ē mltiplex. q2 ne9 pōt cade
re sup sm se ul sm se sup ne9nem. p
modo negat perseitas. & sic non acci
pitur in diffinitione illa. z9 modo est
perseitas negationis. & affirmatur. &
cadit supra negationem. sic contradi
ctio est oppositio cuius secundum se
nullum est medium. q2 carere medio p
se inest cōtradictiōi. & sic nō ↄuenit
ōriis imediatl nec priuatiue oppōitl.

ꝑ ꝓut ꝑseitas negat͛ sic caret͛ medio pōt ꝯuenire ꝯrijs & priuatiꝰ opposi tis.ꝙ si carent medio ꝑm formaꝫ.tñ hñt meᵐ ꝑ accñs.ꝙ carēᵃ medii ñ iest eis ꝑ se. Ad arᵗᵃ in ꝯriū ad primū dᵒ ꝙ eē & nō eē dupʳ accipit͛.s.simʳ & ꝑm qd.ꝙ eē simpʳ noiat ens i actu & ꝑfcm̄.& ñ eē noiat ñ eē simʳ.& iō inter eē simpl͛r & nō eē simpl͛r ē me diū.s.eē ꝑm qd.ꝙ inter ñ ens simpl͛r & ens in actu est meᵐ ens impfcm̄.& isto mō intelligit͛ auctas phi.generatō ē mediū inter eē & nō eē.& sic ñ sūt ꝯdictoria.ꝑ tm̄ sūt ꝯdictoria accipiē do nō eē simpl͛r & esse ut includit eē simpl͛r & eē ꝑm qd. ꝯ omnis ꝑ se mutatio mediat inter ꝑ se termīos. ꝑ termini generatiōis sūt ꝯdictorii. ꝙ eē & nō eē.ḡ inter ꝯdictoria ē mediū

Rᵒ dᵒ ꝙ termini mutatiōis nō sūt ꝯdictorii.ꝑ hñt se sic habitus & pri uatō.& isti sūt primi termini genera tiōis & corruptiōis & cuiuslibꝫ muta tōis. Ad 2ᵐ dᵒ ꝙ distanᵃ ē duplex s.dimēsiua & ꝑfectia.ma.uera ē de di stanᵃ dimensiua.& fl͛a de distanᵃ ꝑfe ctiua.ꝙ ꝯria immeᵗᵃ maxie distāt & tñ nullū hñt mediū. ꝯdictoria ḡ hñt distanᵗᵐ 2ᵒ mō & nō ꝑ. Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ ma. ē ūa de rel͛oe intētiōali. & hᵒ mō oīa oppoᵗᵃ sūt in genere rel͛onis. ꝙ oppō q̄ est genꝰ eoꝝ est rel͛o.& sic relatio & ꝯdictio ꝑm intētionē habēt mediū.s.rel͛oem.ꝑ loquēdo d͛ rebꝫ sb tractis isti intētioni est fl͛a.ꝙ hō & nō hō nec referunt͛ nec habēt medium.

Ad ultiᵐ dᵒ ꝙ alterū ꝯdictoriorū simpl͛r abᵗᵉ de quocūqꝫ incōplexo est uerū dūmō ñ accipiat͛ ens de q̄ dicit͛ distributiꝰ.rō huiꝰ ē.ꝙ uni suppōito pōt ineē unū.& alteri alterū. & ideo neutra istarū ē uera. omnis hō ē albus & oīs hō nō ē albꝰ.nec sūpta cū redu plicatione sūt ꝯdictoria. ꝙ utraqꝫ est fl͛a.hō inqꝫtū hō ē albꝰ.& hō inqꝫtuꝫ hō nō est albꝰ. ꝙ tūc ul͛ oīs hō nccio eēt albꝰ.ul͛ nullꝰ hō nccio esset albus.

Trū cū hᵒ ꝙ deus hēat sciam ineffabi lē d͛ futuris ꝯtingē tibꝫ saluet͛ ꝯtinᵃ i rebꝫ.ꝙ nō.ꝙ seqt͛ deꝰ scit.a.ḡ nccio ĕrit.a.aīs ē nccꝫ.ꝓbō ꝯñe.ꝙ actꝰ rō nal͛ ñ distrahit͛ ꝑ māꝫ sup quā trāsit exeᵐ seqt͛ si dᵒ me nihil loq. ḡ aliqd dᵒ & ñ distrahit͛ loq ꝗ tūcūqꝫ trāseat sup māꝫ istā q̄ ē me nihil loq.ḡ a sili ḡ scit͛ ñ distrahit͛ ꝑ mām sup quā trā sit.ḡ cū scire dei sit simpl͛r nccm̄ nō distrahit͛ a necītate si trāseat sup ꝯti gens. Preterea omne scitum a deo fore necessario erit.predicatum inest subiecto de necessitate. ꝑ cōtingens ē necessario scitum a deo. ergo necessa rio erit. Contra ens diuiditur i ne cessarium & contingens.igitur intelle ctus intelligens ista secundum suas ꝓ prias rationes necessarium intelligit ut necessarium. contingens ut contin gens. alias non intelligeret ea secūduꝫ

ꝑprias rões: ergo tal scia nõ tollit otinᵃᵐ

Circa istã.q. sũt duo uidẽda. primo uidẽdũ ẽ quõ otinᵃ sit in rebꝰ. 2º quõ cũ ipsa stet imutabilitas diuïe scïe de eis. Quantũ ad primũ dico quod illud disiunctũ neccꝫ uel possibile ẽ passio entis cõtibil. iõ immediate dicit de ente. quia ens hꝫ oceptũ simpl'r siplicẽ. iõ inter ipsũ & passionẽ suã nullũ põt eẽ mediũ quia neutriꝰ ẽ diffinitõ quod posset eẽ medium

In passiõibꝰ aũt disiũctis licꝫ totũ disiũctũ nõ possit demõstrari de ente i cõi sũpto. pt tñ õcludi de aliq ente extremũ magis nobile p aliud extremũ minus nobile dicto de aliq ente. exemplũ seqr si aliqd ens ẽ finitũ. ergo aliqd ens ẽ infinitũ. & si aliqd ens ẽ otigẽs aliqd ens ẽ necẽm. quia in talibꝰ enti pticulari nõ põt ineẽ impfciꝰ extremũ nõ alicui enti ineẽt pfcius extremuꝫ a quo depẽdet. sed isto mõ nõ põt õcludi extremuꝫ ipfectiꝰ. nõ extrema illa eẽnt correlatïa sic cã & effcũs. quia nõ sequit in aliq ente ẽ pfectiꝰ extremũ. ergo in aliq ẽ ipfcius. ergo hoc disiũctũ necẽm uel cõtingẽs nõ põt oñdi de ente p aliqd mediũ priꝰ. & p oñs hec ꝓpõ aliqd ens ẽ otingẽs ẽ uera per se & nõ demonstrabilis propter qd. unde phs arguẽs õ necitatẽ futurorꝫ nõ deduct ad aliqd ïpossibiliꝰ ipotesi. sed ad impossibile manifestiꝰ nobis scꝫ quod nõ oꝫ negociari neqꝫ õsiliari. iõ negãtes talia indigẽt penã uel sensu. quousqꝫ õcedãt hoc eẽ cõtingens quod possibile ẽ torqri & nõ torqueri. Dico ergo ad ꝓpositũ nulla creatio alicuiꝰ cãe 2ᵉ.

põt saluare cõtigẽtiã nisi ponat prima cã immediate contingenter cãre ponẽdo in prima cã pfcãꝫ cãlitatẽ sic catholici ponũt quę ẽ causãs p intellcm & uolũtatẽ. oꝫ ergo cõtigẽtiã qrere in uolũtate diuia quod ut uideat qliter sit ponenda prius uidẽd ẽ in uolũtate nr̃a. Vbi sũt tria uidẽda. primo ad quod sit libertas uolũtatis nr̃e. 2º qliter hãc libertatẽ seqt otiᵃ. 3º quõ exprimit possibilitas ad oppõita.

Quantum ad primũ dico quod uolũtas inquantũ ẽ actus primꝰ est libera ad actꝰ oppositos. & mediãtibꝰ actibꝰ est libera ad opposita obiecta in que tendit. & ad oppõitos effcũs quos pducit. prima libertas necio habꝫ aliquam ipfectiõeꝫ annexã. scilicet possibilitatẽ passiuam uolũtatis & mutabilitem. 2ᵃ nõ ẽ prima. quia & si p impossibile nihil efficerꝫ extra adhuc uoluntas libere possꝫ tẽdere in obiecta. 2ᵃ rõ libertatis ẽ sine impfcõe inquantũ libertas est ad oppoᵗᵃ obiecta in que tẽdit cui ut sic accidit ut pducat oppõitos effectus.

Quantum ad 2m dico quod istã libertatẽ ocõitatur una poᵃ ad oppoᵗᵃ manifesta. licet eni nõ sit in ea poᵃ ad sil uelle & nõ uelle. quia hoc nihil ẽ tñ ẽ in ea potentia ad uelle post nõ uelle uel ad successiõeꝫ actuũ oppositorũ. Hãc autẽ potẽtiã actiuã realẽ priorẽ natura ipso qd pducit õcomitat poᵃ logica que ẽ nõ repugãntia terminorũ. quia uolũtati ut ẽ actus primꝰ etiam quando pducit uelle nõ repugnat oppoᵐ uelle. pbat. quia cã otingẽs est respcũ effectꝰ. ideo non repugnat sibi oppoᵐ in rõne effectꝰ.

p̄ s̄bm ut s̄bm ɔtingēter se h̄z ad istū actū ut inforat ip̄m. q̄ s̄bo n̄ re pugt oppoᵐ sui accn̄tl p accn̄s. Libertatē g̃ uolūtatis inq̄tū ē ad oppositos act⁹ ɔcōitat poᵃ tā ad oppō successiue q̄z ad oppōita p eodē instāti.

Q̄tū ad 3ᵐ d⁰ q̄ ex dictl in z⁰ p3 ueritas istius.s.q̄ uolūtas uolēs.a.pōt nō uelle.a.que ī sēsu ɔᵗᵒ ē f̄lā. & eius sens⁹ ē.uolūtas uolēs.a.nō uult.a.ī sē su aūt diuisiōis est uera.ut significet possibilitas ad oppoᵗᵃ succeᵘᵉ.& ē sē sus uolūtas uolēs aliqd p.a.pōt nō uelle p.b.si aūt accipia⁹ eā p eodē instāti s.uolūtas uolēs aliqd p.a.pt n̄ uelle illud p.a.adhuc ē distiguēda s̄m ɔpōitiōe3 & diuisiōe3.& ī sēsu ɔpōito est f̄lā.ē etl sēsus q̄ uolūtas sit sil̄ uolens p.a.& nō uolēs p.a.in sēsu diuisiōis ē uera.& ē sēs⁹. uolūtati cui inest uelle p.a.pōt inesse nō uelle p.a.s̄ n̄ sil̄ stabit.s̄ nō uelle ineēt si uelle nō ies3

Sed ɔ̄ istā d̄.arʳ p illud piarmēias oē qd̄ ē qn̄ ē ncc̄e ē eē. p̄ si p aliq̄ instāti sit poᵃ ad aliqd c⁹ oppoᵐ iest aut ē poᵃ cū actu.aut poᵃ an̄ actū.nō p̄ mō.p3.nec z⁰.q̄ tūc eēt pro aliquo alio instāti q̄z pro q̄ inest illa potentia

R⁰ d⁰ ad priᵐ. q̄ ista ppō pōt eē cathecᵃ ul̄ ipocᵃ.sic illa.animal currere si homo currit ē nc̄c̄m.hec ɔditional̄ s̄m q̄ cōditionalis distinguēda ē s̄m q̄ li nc̄c̄3 pōt dicere nc̄citatē ɔn̄ᵉ ul̄ ɔn̄tis.p̄ mō ē uera.z⁰ modo f̄lā.bᵐ aūt q̄ est cathecᵃ.q̄ de animali p̄bat̄ hoc totū.s. currere si hō currat cu3 mō nc̄citatl.& sic est uera.q̄ p̄dicatū sic determinatū de nc̄c̄ite inest s̄bo.l3 nō abᵗᵉ.iō arguere a predicato sic determiato ad p̄dicatū abʳᵉ ē f̄lā s̄m qd & simpl̄r.sic ī ppoᵗᵒ.si ppō illa accipit ut ipocᵃ tūc tēpal̄ nc̄citas aut notat necessitatē ɔn̄e.& sic ē uā.si ɔn̄tl sic ē f̄lā.

Ad zᵐ d⁰ q̄ an̄ nō notat duratiōe3.s̄ ordiem n̄ae. q̄ illud qd̄ p̄cedit n̄al̄r actū illū poss3 eē cū opᵗᵒ illi⁹ act⁹.negāda ē g̃ ma.si loquat̄ de an̄ prioritate duratiōis.uera aūt si loquat̄ de prioᵗᵉ n̄ae.

S̄m ia3 dc̄ā de uolūtate nostra uidenda sunt de uolūtate diuina.& p̄ ad q̄ sit libertas ei⁹ z⁰ q̄ sit contiᵃ respcū uolitorū.3⁰ de d̄.ppōnū. Q̄ᵐ ad priᵐ d⁰ q̄ uolūtas diuīa nō ē ad oppōitos act⁹ nolendi & uolēdi. q̄ hoc in uolūtate n̄ra n̄ est sine ip̄fectōe uolūtatl.s̄ ē libera ad oppōitos effcūs.s̄ hec n̄ ē priᵃ libt̄as sic nec in nobis. remanet g̃ libt̄as ista q̄ ē pfectiōis sine impfectōe.s.ad oppōita ob̄a.sicut enim uolūtas n̄ra pōt diuersis uolitiōibus tēdere in diuersa uolita.sic uolūtas diuia unica uolitiōe simplici pōt tēdere in q̄cūq3 uolibilia

Q̄ᵐ ad zᵐ articulū d⁰ q̄ uolūtas diuina nihil aliud respicit p ob̄o n̄ eēntia3 suā.& ad q̄dlib3 aliud ɔtingēter se hab3.ita q̄ pōt esse oppōiti inq̄tū ipsa poᵃ ē n̄al̄r prior tendētia tali.& sic tendit in aliq̄d ob̄m ɔtingēter.qd̄ in eodē instāti pōt tēdere in ob̄m oppositū. cū hoc enī stat certitudo sciei.& hoc pōt poni dupl̄r. uno mō

ꝙ intellcũs diuin⁹ uidẽdo determina tionẽ uolũtat̃ diuĩe uidet aliqd fore p.a.ꝙ uolũtas diuĩa determiat.& in tellcũs diui⁹ nouit diuinã uolũta'ẽ eẽ immutabilẽ & nõ ĩpedibilez. ꝭ ꝙ ista uia uideẽ ponere discursũ ĩ itellectu diuio.iõ aĺr dr̃. Intc⁹ diuin⁹ aut of fert uoluntati diuine simplicia aut cõ plexa sicut neutra.& tũc uoluntas eli gẽs unã ptẽ illa ps ẽ determiate uera p.a.& tũc diuia eẽnᵃ q̃ ẽ rõ cogscen di oia intellcũi diuio.ẽ rõ ɔgscẽdi illa incõplexa & ɔplexa sub disiũctiõe.& hoc nãĺr ex pte sui sic ẽ rõ ɔgscendi nccia añ actũ uolũtatis diuĩe nãĺr.ꝙ eorũ ueritas nõ depẽdet ab actu uolũ tatis.imo eẽt ɔgnita ab intellcũ diuio si p impossibile de⁹ nõ eẽt uolẽs.ñ au tẽ illa sũt ɤaĺeo ꝙ moueãt inteᵐ diui nũ.ꝙ tũc uilescerz.ꝙ pateret ab alio q̃ a sua eẽnᵃ.g̃ añ determiatione uo lũtatis tã simplicia q̃ cõplexa ñ sũt ɤaĺ ɔtinᵃ.ꝭ post determiatiõez uolun tatis sũt ɔtinᵃ uerã.& idẽ ẽ rõ intelle ctui diuio intelligẽdi ista p⁹ determia tiõez uolũtatis sic añ. & fuisset ɔgui ta i p̃ instãti añ determiatione si tunc fuissent. Ad arᵗᵃ in oppoᵐ ad pri mũ rñsũ ẽ in soᵒoe.q. Ad zᵐ dᵒ ꝙ illa mixtio nõ ualet ñ minor sit de in eẽ simpĺr.& hoc nõ tñ ꝙ sit uera p oĩ tpe.ꝭ ꝙ sit nccio uera.& forte ꝙ significet sũptũ sub p se cõtineri sub medio.ꝭ mior illa & si sit semp uera nõ tñ ẽ nccio uera sic hic.oẽ qescẽs de nccitate nõ moueẽ.lapis in centro terre ẽ qescẽs. g̃ de ncciᵗᵉ nõ moueẽ. ɔcĺo nõ seqẽ.& mior semp est uera.ꝭ non nccio uera.

Tᵫ de⁹ genuerᵗ aliũ deũ.ꝙ sic.ꝙ de⁹ genuit deũ.aut se deũ aut aliũ.si aliũ habeo p positũ.nõ se deũ.ꝙ nihil seip̃z gignit ꝭm aug.p̃ de t̃.g̃ etc̃. p̃ de⁹ gene rat deũ.ꝭ generãs ẽ aliud a genito.g̃ de⁹ ẽ aliud a se deo.g̃ generat aliũ de um. p̃ alterũ ɔdictorioꝝ dr̃ de q̃li bet.ꝭ de⁹ generat deũ.g̃ uĺ aliũ uĺ ñ aliũ.si aliũ habeo ppoᵐ:nᶜ nõ aliũ.ꝙ tũc gẽitũ a deo eẽt nõ de⁹. ɔ nõ ẽ ali⁹ de⁹.g̃ nõ genuit aliũ deũ.ɔña est nota.añs pbaẽ deutrõn.7ᵒ.audi isrĺ dñs de⁹ tu⁹ un⁹ ẽ. ℞ᵒ ꝙ nõ.p̃ pbo realiter.zᵒ logice. p̃ sic oĩ entitati forãli corrñdet aliqd ens entitate for mali.ista ẽ uera.ꝙ oĩ q̃ corrñdz ppri um qd uĺ qs.ꝭ deitati q̃ est tota forã nihil corrñdet nisi de⁹.ꝭ deitas est cĺ se hec.g̃ de⁹ de se ẽ hic de⁹.& p ɔñs oĩo ĩpĺificabilis. g̃ deus nõ genuit ali um deũ. zᵒ logice sic.sic iste ppõ nes differũt.sortes ẽ ali⁹ ab hõie. sor tes ẽ ali⁹ hũanitate. sortes ẽ ali⁹ ĩ hũa nitate.sic iste tres differũt.fili⁹ ẽ ali us a deo.fili⁹ ẽ ali⁹ deitate.fili⁹ ẽ ali⁹ ĩ deiᵗᵉ.cũ eñ dᵒ ĩ pᵃ.sortes ẽ ali⁹ ab hõie.cũ ipa alietas ĩcludat ñ idẽtitatẽ iõ ĩ⁹ alietat̃ negaẽ uĺr.ꝙ stat ibi ɔfu se & distributiẽ.& ẽ sens⁹ sorᵗ ẽ ali⁹ ab hõie.i.est ali⁹ ab hoc homine & il lo etc̃.& sic de oĩb aliis.& cũ ipe sit homo seqẽ ꝙ sit ali⁹ a seipso & sic.

si filiꝰ ē aliꝰ a deo seqꝛ ꝙ sit aliꝰ a q̄li bet psona diuia. & p ɔ̄s erit alius a seipso. In 2ᵃ cū dr̄ sor. ē aliꝰ hūaᵗᵉ datꝛ itelligi ꝙ hūanitas sit foralr̄ rō dr̄e sic in priᵃ hō erat terminꝰ dr̄e. & sic negatꝛ ulr̄ foral rō dr̄e. & ē sensꝰ sor. ē aliꝰ hūanitate ab asino. ꝙ p illā non differt ab aliis hōibus. In 3ᵃ uero cū dr̄ sortes ē aliꝰ i hūanitate alietas notat ibi suū deteriabile eē cōe utriqꝫ extremorum dr̄e. & distingui & diui di in extremis. & iō hec nō ē uera. sor ē i hūanitate ē aliꝰ a brunello. ꝙ defi nabile alietati nō ē cōe utriqꝫ. nec diui ditꝛ in eis. tn̄ in alietate sic. ꝙ aīal est eis cōe & diuiditꝛ in eis. Ad ꝓpoᵐ dᵒ ꝙ ista filiꝰ ē aliꝰ deꝰ non sigt pri mā nec 2ᵃᵐ illarū triū. nō primā. ꝙ n̄ seqꝛ sor. ē aliꝰ hō. ḡ ē aliꝰ ab oī hōie. qa tūc eēt aliꝰ a seipso. iō an̄s ē uerū. ꝑ ɔ̄s flr̄m. nec sigt 2ᵃᵐ. ꝙ nō seqtur sor. ē aliꝰ hō a platōe. ḡ ē aliꝰ hūanᵗᵉ ꝙ hūanitas nō ē foralis rō dr̄e sorti a plaⁿᵉ. ḡ sigt 2ᵃᵐ. ꝙ seqꝛ sor ē aliꝰ hō a platōe. ḡ ē aliꝰ in hūanitate. ꝙ hūa nitas ē cōis utriqꝫ & diuiditur in eis.

In diuis aūt nō sic. ꝙ cū dᵒ filius ē alius deꝰ a pr̄e. ḡ i deitate. nō seqꝛ. ꝙ licꝫ diuinitas sit cōis pr̄i & filio. ꝙ tn̄ nō diuiditꝛ in eis. iō nec an̄s est uerū. nec ɔ̄ns. Ad arᵗᵃ ad primum dico ꝙ ista est uera. deus genuit deū. ꝙ termini in cōcreto sumpti possūt supponere p suppōitis quātū ad illa p̄dicata q̄ nō extraneātꝛ a suppōiti. ꝑ cū dicitꝛ aut se deū aut aliū deū. dᵒ ꝙ neutra ē uera. prima non. ꝙ nihil gin gnit seipsū. 2ᵃ n̄. ꝙ alietas significat terminum suuꝫ distingui & diuidi in extremis q n̄ distiguitꝛ i an̄te Sꝫ di ces. aut genuit eūdē deū. aut diuersū idē aūt & diuersū diuidūt oē ens. 8ᵒ meᶜᶜ. ḡ ulr̄ se deū uᵖ alium. Rᵒ dᵒ ꝙ genuit eūdem. nō seqꝛ tn̄ ꝙ seipsū. ꝙ sic alietas ponit suū significatum circa determiabile & notat ipm distin gui i suis extremis ita ecōtrario idem titas ponit suuꝫ sigtū circa determiā bile suū. & denotat ipm nō distingui nᶜ plificari in extrmis. iō hᶜ ē ūa. deꝰ pr̄ genuit eūdē deū. ꝙ genuit filiū q ē idē deꝰ cū pr̄e. ꝑ non seqꝛ genuit se deū. ꝙ nom reciprocū notat actū ge nerādi artari ad idē suppoᵐ a q̄ actꝰ ꝓcedit. ulr̄ nō eēt reciprocū. & tūc ē sensꝰ. deꝰ pr̄ genuit se deū. hᵒ ē genu it deum prēm q̄ ē oīo fl'a. Ad 2ᵐ dico ꝙ illa deductō reduceᵃ ē i duos sillogi. quorū primꝰ ē iste. generās disti guitꝛ a genito. deꝰ ē generās. ḡ deꝰ di stinguitꝛ a genito. 2ꝰ ē iste genitū disti guitꝛ a generāte. deꝰ ē genitꝰ. ḡ deꝰ di stiguitꝛ a generāte. i utroqꝫ ē fallaᵃ ac cidentis. ꝙ maᵃ. ē uera ꝑ formalē op pōnē extremoꝝ. ꝑ 1ᵒ mō extraneatur 3ᵐ. s. deꝰ in quo sūt idē. ulr̄ ḡ q̄ncūqꝫ maior extrēitas n̄ dicitꝛ de meᵒ ꝑm il lā rōeꝫ ꝑm quā meᵐ & mior extrēitas eēntialr̄ se hn̄t ad ipaꝫ sp ē fallaᵃ ac cidētis Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ nec seqꝛ ꝙ de us genuerᵗ aliū deū nec n̄ aliū deū. & cū ꝓbatꝛ p rōcꝫ ɔdictiōis. dᵒ ꝙ ɔdcio

ē in termis ꝯplexis & i incōplexis. &
loquēdo de ꝯplexis ſꝑ ueꝝ ē ꝙ alťa
ē ṽa & reliq̄ fl̄a. & ſic ē in ꝓpoto. un̄
hec ē f a. de⁹ genuit aliū deū. & hͨ eſt
ṽa. de⁹ nō genuit aliū deū q̄ ē ꝯ̄dicto
ria ei⁹. & n̄ iſta quā dicͥ de⁹ genuit ali
um n̄ deū. ꝙ ſi dicať ad negōez dͨ p̄
dicato finito ſeq̄ť affirua de p̄dicato
infito.   D⁹ ꝙ iſte mō⁹ arguēdi n̄ te
net in predicatͥ ꝯplexis. ꝙ nō ſeq̄ť la
pis nō ē lignū albū. ḡ lapis ē lignū nō
albū. ꝙ in za affirmať lignū qͩ tn̄ i
pria negať. ſi aūt arguať i ꝯ̄dictoriis
incōplexis. dͦ ꝙ licꝫ alteꝝ ꝯ̄dictorio
rū dicať de q̊libꝫ. tn̄ oē determiatum
ꝑ alteꝝ illorū nō dr̄ de q̊libꝫ. ꝙ ipm
determiabile nō dr̄ de q̊libꝫ. & iō lꝫ
deus uł nō de⁹ dicať de q̊libꝫ. non ta
men alium uł aliū determinatū ꝑ deū
ubi nō deū diciť de quolibꝫ. ꝙ nō ex
oībꝫ diuiſis ſeq̄ť ꝯiūctū. un̄ ſi ꝯcēdať
iſta genuit deū & genuit aliū non ꝓꝑ
hoc ſeq̄ť. ḡ genuit aliū deū ꝓꝑ uaria
tionem alietatis.

Trū de⁹ hēat infinitas ideas
ꝙ nō. infinitū inq̄m infini
tū ē ignotū p̊ phi. & zo me
tha. ubi dr̄ ꝙ ponēs infitem in cauſis
deſtruit ſciaꝫ. ſꝫ de⁹ nō hꝫ ideas eorū
q̄ deſtruūt ei⁹ ſciaꝫ uł q̄ nō ꝯgnoſcū
tur ab eo. ḡ nō hꝫ infinitas ideas   p̄
infitum nō ē mai⁹ īfinito 3o phi. & p̊
de ce. & mū. ſi ḡ idee ſūt infite eēna
ſua non excedit in perfcōe ipās ideas
& ꝑ ꝯn̄s ſiċ aliq̄s ē beatus uidēdo eēn
tiā ſic erit beat⁹ uidēdo illas ideas. qͩ

ē flꝫ. & ꝯ̄ aug.   p̄ aug. xii. de ci. dei
qcq̄d ꝯp̄hēdiť ſcienť ꝯp̄hēſiōe finiť
ſꝫ infita nō pn̄t finiri. alias nō eēnt īfi
nita. ḡ etc̈.   ꝯ̄ aug. xii. de ci. dei. lꝫ i
fitorū nūeroꝝ null⁹ ſit nūer⁹. tn̄ nō ē
incōp̄hēſibił illi intellcūi cui⁹ intellie
nō ē nūer⁹. ḡ ſm aug. numeri pn̄t eē
infiniti & ſił a deo ꝯg̊ſci. nūeri autē
diſtinguūť ſpē i infitum. ḡ infinitorū
nūeroꝝ ſūt infite idee.   Ad. q. iſtam
d⁹ ꝙ in deo ſūt infite idee. rō adeſt tā
lis. oīs itellcūs app̄hēſiuus entitatͥ ꝑ
fectioris ē corp̄hēſiu⁹ entitatis min⁹
ꝑfecte uł eq̄lis. ſꝫ infinitas eēne diui
ne ē ꝑfectior infite ideaꝝ ſiue ſit oīa
ꝯgnita ſiue rōes ꝯ̄g̊ſcēdi. ſꝫ de⁹ infini
tatē ſue eēne q̄ ē cā alteri⁹ infinitatis
ꝑfcē ꝯp̄hēdit. ḡ zc̈. ꝙ ſi idee ſint oīa
ꝯgnita cū ꝯp̄hēdit oīa infita infinitē
idee erūt i mente ſua. ſi etͥ idea ſit re
ſpcūs eēne ad oīa ꝯgnitā cū oīa ꝯgni
ta ſint infita & re⁹ eēne ad ipā erūt i
finiti.   p̄ indiuidua pn̄t eē infita. ſꝫ
oē īdiuiduū hꝫ i deo ꝓpriā ideā. ꝓbo
de⁹ nō ſit de nō ꝯg̊ſcēte ꝯg̊ſcēs. ḡ cū
mō ꝯg̊ſcit q̊dlibꝫ indiuiduū qͩ ē &
oē pōt ꝯg̊ſcere & ꝯg̊ſcit oportet ꝙ
nūc hēat infitas ideas indiuiduoꝝ. ḡ
hꝫ īfintas ideas.   Ad pm i ꝯ̄riū dicť
un⁹ doctor ꝙ infitum dupłr pōt accī
pi. uo mō ſꝫ mom ſue ētitatͥ ut ꝑs ac
cipiť p⁹ ꝑtē ſuccene ut hꝫ eē in reb⁹
ao mō ut oēs ꝑtes q̄ ſūt in poa ſił ac
cipiāť ut q̊ddā totū ſił i actu. p̊ mō i
finitū ē ignotū. zo mō nō. ꝙ pōt ꝯg̊ſ
ci ab inteu diuīo infito qui oīa ſimul

apphēdit. dictū phi. h3 ueritatē dī in finito p̄ mō. nō 2°. Contra istaȝ rñsiōeȝ arguit un9 ali9 doctor sic. qcqd repugnat entitati alic9 repugt ↄgnoscibilitati. q2 unūqdq3 sic se h3 ad eē sic se h3 ad ↄgscí. s3 infitum repugt entitati sm siltatē. g̃ infinitas repugt ↄgscibilitati. Ista rō nō ↄcludit. iō d° ad eā q2 ↄmittit fallaciā figuṙ dictōis. q2 qcquid dicit sbam & distribuit p dicētib9 qd sbaliter. infinitas dict modū eēndi rei. iō ↄmutat̃ qd in modum.

Alr p̄t dici q2 qcqd repugt alicui sm entitem simplr repugt ei sm ↄgscibilitatē. s3 nō oȝ q2 q̄cqd repugt entitati sm aliquē modū eēndi s. siltatī q2 repugnet ei9 ↄgscibilitati. Exēplū albedini & nigredini repugt eē sil in eodē sbo. s3 nō repugt eis abte eē i eodē sbo. & tñ nō repugt eis siml ↄgsci. multi enim repugt sil eē. nō tñ sil ↄgsci. sic in ppoto licȝ repugnet plibus infinitis sil eē. nō tñ repugt eis simul intelligi ab actu infito ↄphendente q̄dlibȝ infinitū sm oēs ptes ei9. maior etl illi9 rōis ē fla. q2 infinitas ptiū successiuarū nō repugnat entitati. sed simltas ptiū repugnat. s3 tunc simltas illa nō repugt ↄgnoscibilitati. De9 eni intelligit infinita nūero sil. & infinitū silr. s3 nō sequit ↄgscit infitum sil uno actu. g̃ ē sil factibile ab eo. q2 ista ppō ē fla. oē ↄgscibile a deo siml vco actu ē sil fcibile ab eo. q2 tp9 ↄgscit a deo sil vco actu sm oēs ptes ei9 cui tñ eēnalr repugt eē sil pductū s3 oēs ptes. q2 tc ñ eēt successim. & p ↄñs nec tp9. sic de motu. Ad 2m d° q2 infinitū nō ē mai9 infito si sūt ejusdē spēi & rōis sic due lie infite si eēnt. si aūt sūt alteri9 rōis mutuo se excedūt si eni linea & pūctū eēnt infita. q2 sūt alteri9 rōis semp lia excederȝ pūctuȝ q2 q̄tūcūq3 pūct9 addat̃ pūcto nunq̄ tñ faciet lineā. sic i ppoto si aliqd aliud ab eēna diuina eēt infitum i diuis. q2 tñ infinitas i eis est alteri9 rōnis ab eēna infita. q2 est tal p ptinem & non p. iō sm qd beatificatia. in eēna aūt ē infinitas impta & pria & perfecte beatificatia. q2 ē simplr infita. Ad 3m dicūt q̄dā sic. q2 illud qd ↄphēdit a scia diuia ru ↄphēsiōis ei9 ē finitū. s3 nō in se. Contra tale ē unūqdq3 in se q̄le appet sapieti. 2° ethi. alr eni sapiens decipet̃. si g̃ ru ↄphēsiōis scie dei oīa sūt finita oīa in se sūt finita. & sic si infinita ↄphēdant̃ & scia ē infita & ipa erūt ifinita. Ideo alr d° q2 aug. soluit ipsemet ibidē. q2 stati subdit. pfecto inq̄t oīs infinitas q̄dāmō deo est finita. q2 scia eius incōprehēsibil non ē. ideo infinitas nūerorū q̄ a scia dei i finita ↄphēdit infita eē nō pōt. uñ p portiōabilr sic quodlibet qd scia ↄphēdit sit fitum. nō tñ i se est finitū. s3 infinitum.

Trū de9 possit facer corp9 in loco sine ubi. q2 nō. extrēa nō pñt manere sine relatiōe sic nō pñt esse duo alba q̄n sint silia. s3 cor9 & loc9 sūt extrema. ubi aūt est

hitudo media: q̄ ē circūscriptō cor
pis a loci circūscripne p̄cedēs. ḡ etc̄.
Ↄ sic se h̄nt cor9 & loc9 ad ubi si
cut se h̄nt actiuū & passiuum ad actiō
nē & passiōez. s̄ de9 pōt facere actim
& passiuū sine actiōe & passione. sic̄
p3 in camino daniel zo. ḡ etc̄. In
ista. q. sic p̄cedā. p̄ uidēdū ē si corpi
& loco in cōi repugt eē sine ubi i cōi
zo. uidēdū ē si corpi & loco determi
nato repugt esse siñ ubi determiato si
cor9 nō sit p̄ns ipsi loco. 3o uidēdū ē
si corpe & loco p̄ntib9 possint mane
re sine ubi. q̄m ad pm ē una op. q̄
dicit q̄ Ↄdictiōez includit cor9 eē in
loco siñ ubi. irōtia op. sūt ista. Pri
ma rō ē ista. corpi p se Ↄpetit eē in lo
co ita q̄ corpeitas ē p se rō eēndi i lo
co. s̄ Ↄdictio ē rōez forālē eē sine eo
c9 ē rō forāl. za ē ista. cor9 locatu3
depēd3 a locāte. ḡ hitudo locati ad lo
cū ē habitudo depēdētie. s̄ absolutū
nō pōt eē sine illa depena quā natū ē
hr̄e. 3a ē ista si aliqd cor9 poss3 eē
siñ ubi eēt prim celū. s̄ illud ñ pot eē
ḡ nullū. p̄bō Ↄñe. q̄ si prim celu3 mo
uet nō pōt mouerī ō motu locali. sed
moueri local'r reqrit eē in loco aliter
nūc q̄ prius. ḡ etc̄. Ↄ istā op. ar9
sic. pm celū ñ h3 aliqd cor9 Ↄtinēs. ḡ
ñ tm pōt manere sine ubi. s̄ et siñ lo
co. p̄ abtum pōt manere sine oi eo
qd ñ ē pri9 ipo nc sil' nā cū eo siñ Ↄdi
ctiōe. nūc aūt ubi nō ē pri9 nā nec sil'
cū core. imo ē p9teri9 nā corpe. ḡ zc̄
Ad prim arm dcē op. do q̄ eē rōem

fūdamtalē pōt dupl'r intelligi. ul' actu
ul' aptine. tūc ad fora3 corpeitas ē rō
ei9 qd ē eē i loco utroq3 mo. et cū dicl
impossibile ē illud qd ē rō alic9 sepa
ri ab eo c9 ē. do q̄ ñ pōt separi aptitu
dial'r. s̄ actuar p̄t separi. q̄ aptitudia
lis ē nccia & intrinca actual' ñ. uñ ista
cor9 locat ē fl'a p se zo mō. s̄ corp9
ē locabile ē uera.. Ad zm do q̄ de
pēda locati ad locās ñ ē simpl'r nccia
ex pte ei9 qd d'r depēdere sic̄ ē depē
dena cāti ad cā3. s̄ ē depēa alial' tāq̄
ad illud qd natū ē Ↄseruare rē i sua
dispōe nāli. cor9 nāle in suo loco nāli
ē natū Ↄsuari sic. qd tñ sine ipo Ↄser
uāte pōt manere.. Ad zm do q̄ pm
celū si mouet mouet actie & nō pane
q̄ al'r se locat nunc q̄ pri9 locauit. s̄
nō al'r locat & sic d3 intelligi Ↄmen.
q̄ celū ē in loco p cētr. q̄ suū eē i lo
co ē locare suū locabile fixū in loco.
q̄m ad zm articulū do q̄ si ho cor
pus nō ē huic loco p̄ns ñ h3 ubi in io
loco. & tñ iste loc9 pōt manere. q̄ ma
net hic ultimum corpis Ↄtinentis. Ↄ
hic loc9 h3 rōem Ↄtinentis. supficies
aūt abte supta circūscripta rōe Ↄtinē
tis non h3 rōe3 loci. nunc aūt Ↄtinet
cū dicat rem nō uidet manere ide3 ñ
sit ad eūdē terminū. ḡ si Ↄtētū ē aliud
& aliud ñ uidet manet idē loc9. s̄ qñ
istud cor9 ñ ē p̄ns huic loco ñ ē ide3
Ↄtētū. ḡ zc̄. Ro 4o phi. uult ph's q̄
idē loc9 man3 succedētib9 sibi iuicē
corpibus. ex q̄ p3 q̄ nō ē ali9 loc9 si
aliud locatū Ↄtineat. qñ ḡ arguit de

relõe ↄtinent ad ↄtētū·d° ꝙ locus ul tra supficiē addit rõez ↄtinētis ad cō tētū ut intelligat illud qd dr in diffi nitiõe loci ultimū ↄtinentꝭ·h° ē pxi^m & immediatū ↄtinēs·& tūc ↄnter di cēdū ē ꝙ uariato ↄtēto uariat relatio corrñdēs·& sic ē aliud & aliud ↄtiner r^u alteri⁹ & alti⁹ ↄtēti·ſ nō uariat ex tremū relatū·ꝙ idē ē continēs & sic idē loc⁹. ꝙ^m ad primū articulū d° ꝙ pōt hr̄e triplicē inte^m·pm⁹ ē ꝙ h° cor⁹ mō ꝙti^uo sit pn̄s huic loco sine a° corpe sic pn̄te.2⁹ inte⁹ ꝙ mō dcō sit sil cū alio cor^e.3⁹ inte⁹ ē ꝙ sit p̄ sens huic loco sine mō ꝙti^uo. De p̄ inte^u planū ē ꝙ tal pn̄tia ñ pōt pōi sine ubi sic nō pōt poni sñ circūscri ptiõe pa^ua corpis a loco·ꝙ circūscri ptio ista ñ uidet aliqd addēr ultra istā pn̄tiā corpis mō ꝙ^tı° huic loco. Sȝ hic ē u^m dubiū·ꝙ i^a pn̄tia ul circum scriptō ñ uidet dicer foral r ñ re^m·& p ↄn̄s ipsū ubi nō erit foral r ñ respe ctus·qd ē flm. ꝙ aūt h° sit flm p bat·ꝙ ād relõez ñ ē p se mot⁹ v° & 7° phi·mot⁹ ē p se in gener ubi·ḡ zc

Si dicat ꝙ ubi p se importat abso lutū & re^m. & p illud ab^tum distigui tur ab aliis generib⁹ q̄ pcise dicūt re spcūs determiatos p determiata fundam̄ ta. ↄ ab^tum & respectū nō faciūt ↄceptū p se u^m·ſ cuiuslib3 generis est aliqs ↄcept⁹ p se un⁹·ḡ etc. R° d° ꝙ ubi ē eentialr re⁹ nō tam̄ de genere relõis. ō distiguo de r^u·ꝙ qdā sūt re spcūs intri^c⁹ alii extri^c⁹ aduenientes

h° pōt sic intelligi.n⁹ re⁹ sic intrin^ce aduēit ab^to ꝙ ↄuēiat ei^s fm se siue ad se. ꝙ tunc non eēt re⁹.de rōe eni re⁹ ē ꝙ sit uni⁹ ad altm. Ille ḡ re⁹ dr in trin^c⁹ adueniēs q ncc̄io sequit fun^tum pōito tio.re⁹ aūt extrin^c⁹ dr q nō ne cessario sequit fūdamtū etꝭ pōito ter mio·tūc ad phm d° ꝙ negat motū eē ad relõez intri^c⁹ aduēientē & non ad quecū3 re^m·imo dicit motū eē i ubi q nō ē mot⁹ ad fora3 ab^tam. Rō ăt quar ad re^m intrisec⁹ aduēientē nō est mot⁹ ē ista. ꝙ exq̄ re⁹ ncc̄io seqt pōi tis extrēis nūq̄ ipse p se pōt acquiri ſ tm̄ p accn̄s acquisito aliq̄ ab^to in al tero relatiorū.re⁹ aūt ñ ncc̄io ↄseq̄ns extrēa pōt hr̄e ppriā no^tem absq3 no ui^te uni⁹ ul altius extremi·& sic pōt hr̄e ppriā acqsitiōem. De 3° inte^m d° ꝙ utrūq3 cor⁹ hr̄et ubi i hoc loco. ꝙ utrūq3 cor⁹ pōit hr̄e eē extēsu3 & ↄmēsuratū·& tūc ul utrunq3 erit hic local r qd ē ppo^m·ul neutrū·& tunc ille loc⁹ eēt uacu⁹ i q̄ ponūt duo cor pa nō exte^uo qd n⁹ dicet. ō q̄ rõe unū cor⁹ hr̄et ubi in h° loco eadē rõe aliud·ſ h° ē impossibile·ꝙ duo ubi ñ pn̄t eē i eodē loco·ꝙ uni⁹ loci una est circūscriptō. p̄ cor⁹ locatū facit latera ↄtinētꝭ distar·ſ h° cor⁹ qd sic aduēit huic loco nō facit lata eius di star·ꝙ istā distātiā fac aliud cor⁹ qd pri⁹ fuit hic. Ad p^m d° ꝙ eidē lo co pōt ↄpeter a^a & a^a circūscriptio actiua & pt sibi corrñdēr in a° & a° cor^e a^a & a^a circumscriptio passiua.

Ad 2m do q facere lata distare du
plr pot intelligi. ul effic ul foralit.
p. mo agens distendens latus a latere face
ret ea distare. 2o mo mem interceptu
dr facere distare. & isto mo uerum e q
utrumq; cor9 h extreme exns fac lata h9
loci distar. q utrumq; e mem iter extrea
q distat. p aut mo neutr cor9 fac ista
distar. De 3o inten d9 q cor9 hoc
mo n hret ubi i h9 loco. q ubi pprie
loque9 e fora p se diuisibil & fm ea
pot ee mot9. io no oueit n p se diuisi
bili & per mom diuisibil se hntl. cor9
aut qd no coextedit. f totu e pns cui
lib3 pti ipsi9 loci non h3 mom diuisi
bil in spatioe ad locu. nc p ons hab3
ubi rn eiusde pprie loque9. Ad arm
pricipale si ma. sit va no h3 ueritate
n de relone intrinc9 aduete. re9 at q3
iportat ubi no e re9 intrisecus adueni
ens. ut p3 in 3o articulo.

Tru de9 immete possit ager
oe3 effcm. q n. prinm nccm
& oio pfcm ad nihil immete
otigeter se h3. pbar stati. q nlla nout
tas siue cotina pot esse i prio immete
elio a tali prino. no eni q illud prim
alr se h3 cu sit simr nccm. nec q illo
uniformir se hnte aliqd aliud ip3 pt
impedir cu sit oio pfcm. & p ons nc
impedibile nec insufficies nc aliud re
qres. f de9 e huiusmoi. g non pot ca
re immete ome possibile. p si de9
pot care omne effcm immete tunc or
do calitatl in cais no eet simr nccius.
g nec eenal. ons e flm. g etc. p 8o
phi. poa infita no pot immete mouere
cor9 in tpe. q si sic. tuc aliq poa fini
ta poss3 mouere i eqli tpe sic ipe ibi
dedut eo q augta vtute motia minui
tur tp9 in q mou3. g deus no pot ca
re motu pprie dictu q cu sit succeu9
nccio e in tpe. p 7o mece 3 planem
sepatu a ma no pot trasmure mam de
fora in fora3. & omen. ibide ipossibile
e q fore sepate trasmutet mam. nihil
eni trasmutat mam n qd est i ma. f
de9 nullo mo e in ma. g deus nulla for
ma male pot immete pducer. 5o de
us pot oe qd no inclur odictioem. f
deu immete agere ad oe3 effcm nulla
iclut odictoe3. ut p3 soluedo oia arta
in oriu. Ro tene9 prina phor. & ess3
ddm q de9 n pot oe possibile immete
pducere maxie ia in qru pductoe est
simr otia sine oi nccite. f in hoc sacra
doctria eis odicit. Tenedu e g fm
theol. & ex fide deu posse oe possibi
le imete pducer. qd ondo sic. Vir
tus actia cuiuscuq; cae 2e emineti9 est
in p agete q in ca 2a. f hns emineti
us vtute actiua pot in effcm absq; io
qd h3 vtute illa dimite. n eni ad pdu
ctoe3 alic9 effcus reqrit ipfecto vtu
tis actie. q na impfectio e ro agedi. f
magl impeditia actiois. g etc. Cofir
mar. q cae equoce ita pducut pfcos
effcus sic cae unice qd n e n q habet
vtute actiua sufficiete ad cadu. hnt
at uirtute n unicam. f eminete3. g etc.

Ista aut ro lic3 sit bn pbabil tam
phs negar3 maiore ppoe3 qp ordine3

eẽntialẽ cãrũ.lʒ priª cã possit in oẽm effcm̃ nõ tñ immeᵗᵉ.& iõ dᵒ ꝙ ñ põt nãl'r a nobis demonstrari. Ad arᵗᵃ ad priᵐ dᵒ ꝙ ma'.ẽ fl'a.ad ꝓbõem dᵒ ꝙ sine oĩ nouitate ex ꝑte cãe põt poni imediate in eẽ nouᵒ effcũs. ꝙ deus põt ꝓhibere oẽm actionẽ cãꝝ secũdarũ. ꝫ ꝯmẽ. si entia nõ haberẽt actiones nõ haberẽt eẽntias ꝓprias. dᵒ ꝙ nõ hr̃e actões ꝓprias dupl'r põt intelligi.s.actuaʳ & aptitudial'r ul' vtu al'r.tũc ad ꝯmen.si etĩ ñ hr̃ent actões ꝓprias nec actual'r nec aptitudial'r ñ hr̃ent eẽntias ꝓprias ṽa ẽ.& hᵒ ꝙ deus ꝑt facer̃ & auferr̃ eẽntias & actões ꝓprias.s.si placerʒ sibi a caĩs secũdis q̃tũcũq; hoc negarʒ ꝯmen. si aũt nõ hr̃ent actões ꝓprias actual'r possẽt tñ hr̃e aptitudial'r.& tũc haberẽt eẽntiã & potẽtiã ad opandũ.lʒ essent suspẽse ab opatõe.ꝯmittiť eni fall'a ꝯñtĩ si ñ hr̃ent actões ꝓprias non actual'r hr̃ent eẽntias ꝓprias. Ad zᵐ dᵒ ꝙ pª cã ꝑt ñ tm̃ cãs secũdas suis actiõibᵒ priuare ꝟ etĩ ẽtitãtibᵒ ita ꝙ tal'ᵒor do nõ ẽ ita nccius quin ꝑ se sit simpʳ ꝯtingẽs.põt etĩ eas priuare actiõibus suis mãñtibꝫ i sua entitate sic de fcõ in camio. Ad ʒᵐ dᵒ ꝙ phs nõ dicit ꝙ fora mãl' ñ possit a deo immediate induci in mã cũ 7ᵒ meᶜᶜ istud sentiat de aĩa inteⁿᵃ.phs arguit ibi ꝫ ideas ꝓbãdo ꝙ idee nõ sint nccie ad generationẽ.ꝙ ad generãdũ sufficit hoc aliqd ideæ aũt nõ pñt generare hoc aliqd:ꝙ si generãs nõ ẽ hoc aliqd.nec genitũ ẽ hoc aliqd.ꝙ generatõ ẽ uniuocã deus aũt & si requiriť ad generationem ut cã eiᵒ reqriť ut cã eqᶜᵃ nõ uniᶜᵃ.

Trũ deũ eẽ oĩpotentẽ possit rõe nccia demõstrari.arᵗᵃ ꝑ & ꝫ q̃re eadẽ.q. In istã.q: sic ꝓcedã.ꝑ ꝑmitto quasdã cl'.nccias ad ꝓpoᵐ. zᵒ iuxta m̃bra illarũ difficti onũ qõ dissolueť. Priª cl'.est satis nota ex ꝑ poster. q̃ ẽ ista demõstratio ẽ duplex.s. q̃p qd siue p cãm & ꝙ siue p effcm̃. ꝓbať stati ista cl'.ꝙ oẽ uerũ ncẽm nõ euidẽs ex termis hñs cõnexionẽ nccĩã & euidẽteʒ ad aliud necessariũ euidẽs ex ťinis põt ꝑ illud demõstrari.nũc aũt aliqd uerũ nccʒ nõ euidẽs ex ťinis hʒ ꝯnexionẽ nccĩaʒ ad aliud uerũ acceptum a cã.& aliqd ad aliud uerũ acceptũ ab effcũ.ğ põt demõstrari p illud.& si ẽ uerũ acceptũʒ a cã erit demonstratõ q̃p qd.si ẽ acceptũ ab effcũ erit demõstratõ ꝙ.ğ cl'. bona. zª cl'.nccia est ista. oĩpoª dupl'r põt intelligi loqueᵒ de poª actiã nõ paⁿᵃ.& actia nõ q̃cũq; ꝟ cãtia. & ꝑ ꝯñs rᵘ al'iᵒ in eẽnª.ꝙ nulla cãlitas põt eẽ sñ rᵘ al'iᵒ in nã & supposito Ista aũt poª actiã ẽ rᵘ possibil' ñ general'r accepti ut oppõitᵒ impossibili. nec ut oppõiť nccio oĩni mõ a se ꝓut ꝯuertiť cũ ꝓducibili.ꝟ ꝓut ꝯtiť cũ cãbili.tal' aũt poª duplex.uno mõ ut sit cuiuscũʒ cãbil' meᵗᵉ ul' immeᵗᵉ.aᵒ mõ ꝙ sit oĩs cãbil' imeᵗᵉ imeⁿᵉ cãe s.nª aª cã actiua meᵗᵉ. Q̃ᵐ ad zᵐ articulũ ꝑ uidẽdũ ẽ de demõstratiõe

ppt qd. 2⁹ de demonstratiōe q. d̄ de mōstratiōe ppter qd teneo. 3. ɔclōes pria ē ista deū eē oīpotētē utroqꝫ mō accipien⁹ oīpotētiā ē uerū demōstrabi le in se demōstratione ppter qd. 2a ē ista deū esse oīpotētē utroqꝫ mō ē de mōstrabile uiatori stāte ī statu uie. 3a est ista deū sic esse oipotētē nō pōt de mōstrari uiatori ex notꝭ sibi nāliter d̄ lege cōi. prima ɔclo pbat aliud ē ueꝝ in se demōstrabile demonstratiōe ppt qd qd ex termīs suis habꝫ q sic possit demonstrari p aliud uerū prius simplr. ꝭ deū eē oīpotētē utroqꝫ mō ē h⁹mōi. ꝫ etc. pbat mi. q illud uerū qd ex termīs suis ē nccīuꝫ metnm ex termīs ē demōstrabile ppt qd. tale āt ē istud uerū. q ē ueꝝ nccīuꝫ & metum q q̄lis ē ordo īter aliq̄ si sūt distincta rer tal ē ordo ɔg̓scibilitatꝭ īter eadē q̄litercūqꝫ sint distīcta in eē ɔg̓scibili nūc āūt īter nām itellectū & uolūtatē & potētiā ad extra si eēt real distin⁹ ordo eēt real. ita q nā q habꝫ talem itellcm̄ & talē uolūtatē iō sic ē potēs respcū taliū ad extra. ꝫ q̄mōcūqꝫ sit distīctio sp erit ordo ɔg̓scibilitatꝭ in ter ea. q q nāa dīna hꝫ talē itellectū & talē uolūtatē iō hꝫ talē potentiā q̄ est oīpotētia. ꝫ h uerū nccīuꝫ hꝫ me diū. q itellectū & uolūtatē ul utrūqꝫ p̄ ōe ueꝝ nccīuꝫ uel ē metum ul īmetum. ꝭ deū eē oīpotentē utroqꝫ mō nō est uerū īmetum. q notōale pri⁹ cō uenit eēntie q̄ illud qd dr respectū ad extra. q dicerr ɔuēit pri p mēoam pfectā. ꝫ multo mag oīpotētia q̄ dic respectū ad extra n̄ cōuēit deo īmete ꝫ ē uerū mediatū. & p ɔns demōstra bile ppter qd. 2a ɔclo pbat ī q̄cū q itellectu pōt hri ɔcept⁹ siplex uir tualiter includēs ueritatē īmediatā & ulteri⁹ mediatā ī illo itellectu pōt hri notitia p̄p qd ꝟitatꝭ mete. ꝭ stāte uia tor siplr ī statu uie cita ōmeꝫ notitiā pmatem & transetem q̄ repugt statui uie pōt hri ɔcept⁹ uirtualr īcludens istā de⁹ ē oīpotēs. & etiā uirtualiter ī cludēs suā īmediatā p̄cedētē qd patꝫ q ī pria qōne ostēsū est istā eē metam ɔ q aūt tal ɔcept⁹ possit hri a uiator pbat. d̄ oī obiecto scie pōt hri noti^a distīcta abstractīa citra ītuluam. q oīs scīa ē d̄ re n̄ p̄cise ut exn̄s ē. nā ipa exn̄tia n̄ nccīo reqrit ī obiecto ī q̄tū ē scibile. de⁹ aūt ē p se obm alic⁹ scie ꝫ de ipo pōt hri tal notia distīcta ci tra ītuluam. ꝭ ista nō pōit aliqꝫ extra statū uie & uirtualr īclut oēs ꝟitates nccīas d̄ deo. ꝫ etc. Ex isto dcō pꝫ quō theoa pōt eē scīa itellectui uiato ris stāte siplr statu uie. q itellect⁹ po tens hre ɔceptū uirtualr īclutem oms ꝟitates d̄ ipo nccīas mediatas & īme diatas potest d̄ illo habere scientiā p fectam. ꝭ itellect⁹ uiatoris potest hre conceptū de deo uirtualiter includen tem omnes ueritates necessarias me diatas & immediatas. ꝫ etc. 3a con clusio pbatur quia ꝓpositio mediata nō potest cognosci ppter quid nisi p īmediatā ꝓpriā. & ista nō potest ɔgno

sci ñ ex termis & specialr ex rõe ter
mini sbi qd .s.sbiectū icludit pdi^tum
& p h^o icludit ueritatē illi^9 imediate
coordia^o. ḡ scie ppr̄ qd ñ ē possibil
intellectui nisi hñti cõceptū subiecti
uirtualr & euidēr iclu^rem totam illā
coordina^ncm. ƀ tal ɔcept^9 d deo ñ ē
possibil uiatori ex puris nālib^9. ḡ etc
ɔ phi utētes rōne nāli hūerūt pro
prin^o d nihilo nihil fieri. ḡ deū pdu
cere aliq3 effcm totalr nl'lo p̄suppōi
to ñ pōt nālr demōstrarit p̄ phi utē
tes rōne nāli nō potuerūt uidere deū
posse ɔtigēter cāre. ḡ mlto magi n^c
posse omem effctm ime^te pducere.
q̃tū ad z^m articl'm scdi articli .s.
d demōstratiōe q̄ erit qō spāl. Ad
argumēta patēt in alia qone.

125 Trū dāpnificās aliū i bono
fame teneat ad resti^ncm ita
q̄ nō possit penitere nisi fā
mā resti^at. q̄ ñ. unusqsq3 d3 magi 3ela
re p famā ppria q̄ p aliena. sic magi
tenet diligere seipsū q̄ pxi^m. ƀ accu
sat^9 i pu^co d crimie occl'to nō pōt fa
mā suā custodire illesa3 ñ idirecte dif
famādo alteṛ negādo crimē sibi īpo
situ & notādo eū delatorē fl'i crimīs
ḡ iste ƀ^m rectā rōe3 tenet illū diffa^re
lic3 idirecte. &p ɔñs nō tenet resti^re
q̄ i p̄ actu ñ fecit iiuste. iō aug^9 ad
macedo^m & põit .14. q. z. ñ dimittit
pctm ñ restituat ablatū si restitui pt
ṛ^o i genere 3^r pōt qs ali^m diffa^re
uno mō flm crimē imponēdo. z^o mō
uerū crimē iponēdo nō seruato iuris
or^ne. s. occl'tū i pu^co pponen^o. 3° mō
ueṛ crimē etiā occultū tñ i pu^co sibi
īpositū negādo. q̄ i h^o negās nōt im
ponētē d calūnia. si p̄ mō d^o q̄ siplr
o3 restituere famā retractādo qd sibi
īposuit & ita pu^ce. sic iposuit. alias ñ
seruaret iusticiā reddendo pximo qd
suū est. & si obiciat q̄ magi d3 3e
lare p fama ppria q̄ aliēa & nō pōt
restituere famā illi ñ ifamādo seipsū
d^o q̄ bona corpis & oīa exteriora
nō sūt diligēda nisi i or^nc ad bonu3
aīe & ad deū. & iō qlib3 magi d3 dili
gere famā illi cui pōt iuste ɔpetere. q̄
alteri cui nō pōt iuste ɔpetere. ƀ sibi
nō pōt ɔpetere ñ iiuste. alteri āt iuste
ḡ magi debet illā diligere illi q̄ sibi.
sic in pposito accusato de fl'o^r cri
mine iuste ɔuēit fama. accusanti autē
iniuste nō solu3 q̄ mentit^9 est in accu
sando. ƀ q̄ publice mentit^9 est in quo
sufficiēter diffamauit se. & ideo retra
ctando ostēdit innocentiā illius & suā
nocentiam nō pprie diffamat se. sed
amonet falsam laudem qua iste p men
dacem accusationem indignus est.
exemplū quis fornicatur tribus ui
dētib^9 ibi accusantes eum de crimine
non diffamant eum. sed ipsemet diffa
mauit se in facto publico. q̄ breuiter
ɔmittendo quodcūq3 crimen in publi
co incurrit lesionem dignitatis. & per
cōsequēs q̃tum ē ex se amittit famā.
si queras esto q̄ qs corā multis nar
rat q̄ tal cōmisit tale crimē. & dic se
audiuisse aliter igrat nūqd tenet isti^re

D° ꝙ multi multa loquūť .iō dicēs se audiuisse tm̄ n̄ ex mō dicēdi oñdat maiorē certitudinē quā habuerit ex cōi relřoe nō aufert famā illi ex natā act9 in opiniōe aliorū: ꝙ si simpr crednt illū eē crimiosū ꝑ illa vba leues sūt. ꝙ qui cito credit leuis ē corde ꝑ uerbi. vi°. uerū tn̄ ꝙ a scādalo pusillorū cauere oꝫ iuxta illud corith. pa. si pxim scādalisarem n̄ māducabo carnes. & multi sūt tres puuli leues ad credēdū mala. iō piculū ē coram eis talia audita eis referre. & si fiat malo aīo ledēdi illū de q̄ ē sermo nō ē facile excusare qn sit ō catem & sic peccatū mortale. si autē ex inconsidene ꝓcedat peccatū ueiale cēdo eē. ꝙ ligua ī lubrico pōita ē & q n̄ offēdit ī vbo h̄ pfectus ē uir. Si 2°° n̄ teneť vbū suū in pubc° positū retractare. ꝙ tūc mētireť & ꝑ q̄dcūq bonū alii reddēdū nō dꝫ mētiri. ꝗ teneť mō licito reddere famā: puta dicēdo nō credat eū eē talē. ego eni male dixi & fatue & ista uera sūt. ꝙ nō seruauit ordinem iuris ꝓponēs in pubc° qđ nō ē uerū publicū & psuasio ia bōa ē. ꝙ qlibꝫ p̄sumēdus ē bon9 donec ꝓbeť ōriū. extra de scrutinio. c. unico. merito humana fragilitas illum quē indignū eē nō nouit dignū dꝫ existiare. ꝗ ille nō ē ꝓbatus mal9 corā illis. ḡ psuadere ꝙ nō reputeť mal9 n̄ ē malū. Sꝫ 3° mō d° breuiter. ꝙ nō teneť neganem suā retractare q̄ negauit in pubc° uerū crimē sibi impōitū: ꝙ nō teneť qs in iudicio statim ōfiteri se reū n̄ stati ōuict9. tenetur tn̄ p vba sobria restire famā infamato quē dixit notauit de calūnia dicēdo nō habeat eū ꝑ calūniare. credo eni ꝙ habuit bonā intētiōeꝫ in ꝓponēdo & credidit forte ꝓbar intētū suū & fuit decept9 Si aliqs negat uerū crimē ꝗ priuatū in pubc° sibi ꝓpom peccat mortalř. uideť ꝙ sic. ꝙ mētiť mēdacio pniciōso rei pubce. ꝙ p illud mēdaciū respubca impediť a punitione ei9 iusta & psona accusās notať de calumnia. R° iuste qđ iustuꝫ exeq̄ris: deutro. nō ḡ respubca oīa mala debet pure. ꝗ q̄ cū hoc ꝙ puniēda sūt iuste pōt pure. hec aūt sunt q̄ corā iudice sufficiēter ꝓbari pn̄t. & iō nō leditur respubca si diuim iudiciū excedat humanū ut aliq̄ referueť diuio iudi9 super q̄ n̄ pōt iudiciū reipubce. ex q̄o appet ꝙ accusās ē sibiipi pniciosus: ꝙ ꝓponit eo mō q̄ nō dꝫ. Ad arm d° ꝙ si loquamur de accu° in publico ordine iuris nō seruato d° ꝙ n̄ teneť restire famā accusāti. ꝗ accusans sibi. ꝙ imprudēter & iniuste egit. si aūt loq̄mur de mēdacit accusāte innocētē q nō pōt reddere famā accu° n̄ infamet seipm. d° ꝙ nō ē dign9 fama post mēdaciū publicū ali9 ē dign9. iō debet sibi reddi.

Trū dānificās aliū ī bōis pe corpis ř aie teneať ad restinem ꝙ nō. n9 teneť ad īpossibile ꝗ in tali dānine resti° ē ipossibiř. ꝙ si dānificat ī bōis aie n̄ p̄t restire cū sit

bo^m spirituale si dānificat i bōis cor pis auferē^o manū ñ p̄t restiᵗʳᵉ illud n^c equalēs:ꝙ n^m bonū exteri⁹ q̄ ē bo^m fortūe equalet bono nāe. p̄ aliquis retrahit aliquē uolētē intrare religio nē dānificat illū in bonis aīe q̄ eēt ha bitur⁹ in religiōe.siľr dānificat religi onē subtrahēdo sibi talē psonā.nō tñ teneť illi ad restitutionē taliū bonoꝝ. quia non potest restituere religioni illū nec aliū loco ei⁹.ꝙ tūc teneretur ipse intrare ꝑ eo religionē. ꝯ deti ores sūt q uitā moresq; bonoꝝ corrū pūt q̄ q suas & aliorū p̄dia q; diripi unt. di^a.q.i. decretorum. p̄ qui seducit ꝟginē & dormit cū ea dota bit eā & hēbit eā in uxorē.aut reddet pecuniā iuxta modū dotl quā ꝟgines hr̄e ꝯsueuerunt.exodi.22°.iō damni ficatio ꝯ castitatē requirit restiⁿᵉᵐ ca stitatl. Ad.q.istā d° ꝙ si aliquis dā nificat aliquē in bonis corpis. aut in tulit dānū ultimū.s.mortē.aut dānu; circa ultimum & hoc duplex. ꝙ uľ ē irremedibile sicut ē amputatō alicui⁹ mēbri.uľ remedibile sic ē lesio alicui⁹ ꝑtis corpis. Si intulit mortē expe dit ei ut expōat uitā suā in cā iusta ꝑ restiⁿᵉ faciēda illi cui uita; abstulit.n^c a°r satisfacere pōt.ꝙ si occidisset ali cui bouē uľ asinū nō absolueret sine restiⁿᶜ equiualētl.sic etl hōicida teneť ad restiⁿᵉᵐ equiualētl uite quā abstulit sic equiualētia pōt eē in talib⁹.si etiā interfect⁹ sustētabat prē; & mrē; uľ aliū teneť interfector ad tātā restiⁿᵉᵐ q̄tā illis oībus abstulerit.& ꝙ uix ali quis posset digne recōpēsare ꝑ actio nē illud qd abstulit hōicida expedir; aīe sue qd uolūtarie & patiť ē susci^at mortē ꝑ solōe hōicidii ꝯmissi.;nullus tñ deb;eā sibi inferre.;ꝙ null⁹ deb; eē hōicida sui sine speāli p̄cepto dei.

Ex h^o p; q̄^m de⁹ hōicidiū detesta tur qui de dauid qui iust⁹ erat & iu ste occiderat.noluit tñ ꝙ edificar; si bi tēplū.ꝙ effusor sanguis erat.si iu stus nō acceptať ad cultū diuinū iniu stus occisor ubi parebit. Si intulit a^a dāna puta abscisiōe; mēbri d; fie ri restitutio pecūiaria.ꝙ aliā nō ordi nauit ecclia.& nō solū d; rñdere dā no illato ꝑ toto tpe futuro q̄ usur⁹ es set illo membro absciso.s; etl expēsis appōitis in curatiōe & placare ipsu; d; & ad ꝯsolationē ei⁹ intēdere semp ꝙ ꝑpetuo p eū ē afflict⁹. & magi pō derāda est ꝯditio paupis q̄ diuitis si magi indigebat pte abscisa ꝑ uictu & uestitu.lic; ex pte diuitis ꝯsidereť di gnitas psone.s; hoc ē parū respcū ꝑ sone. Si aūt aliquis dānificat aliquē in bonis aīe.distingue ꝙ bona aīe aut sūt nālia aut moralia.de primis ñ cur rit qō.ꝙ cu; illa sint incorruptibilia null⁹ aliū i bonis istis dānare pōt. de scdis aūt bonis null⁹ pōt aliū dānare directe.ꝙ oīs actus uitios⁹ & oē pec catū adeo ē peccatū quo ē uolūtariū ꝙ si nō ē uolūtariū nō est peccatum. aug⁹ de uera religione. ergo sola uo lūtate ꝑpria potest quis dānificari.

ꝭ indircẽ põt qs aliũ dãnificare indu
cẽdo eũ ad peccatũ & ad actus uitio
sos qbus ꝟtutes corrumpunť. & illud
potest fieri inducendo persuadendo
cõsulẽdo & rogãdo. tal' teneť mõ pos
sibili restituere sibi dãnũ. s. inducẽdo
eũ efficaciť ad penã & ad act9 ꝟtuo
sos. & ꝙ facili9 ẽ puerteř ꝙ͂ ɔuerte
ř. iõ si sola inductio ñ sufficit dꝫ ꝑ
se orare & aliorũ orões ꝑ eo impetra
re & bonos hõies ad eũ mittere dũ tñ
peccatũ occultũ nõ reuelet. Ex hoc
pꝫ ꝙ͂ magnũ periculũ ẽ aliquẽ iduceř
ad peccatũ. ꝙ uix p̃t digne restitueř
cũ uolũtas ad peccatũ incliata uix po
ssit ad uirtutẽ ꝑsuasionibꝯ qbuscunqꝫ
redıř. silr cũ bona ꝟtutꝭ sint maxia
ꝭm aug. dãnificãs aliqꝫ in istis ĩ magꝭ
dãnificat ꝙ͂ in qbuscũqꝫ aliis. Ad
p^{m} in oppo^{m} ɔcede ma. ad mi. dic ꝙ
satisfaceř dꝫ ꝙ͂^{m} possibile ẽ. ꝑ idẽ pꝫ
rñsio ad z^{m}.

129 Trũ dãnati appetãt ñ eẽ ꝑꝑ
fugã miseriẽ. ꝙ ñ. obm uolũ
tatꝭ ẽ bonũ siue bonũ uerum
siue appens. ğ nihil ẽ appetibile ñ bo
nũ uerũ ul' appens. ꝭ ĩ ñ eẽ nõ ẽ bonũ
uerũ nec appens. ğ zc. p̃ q uult eẽ
in quiete uult esse. ñ eñi põt uelle eẽ
in qete ñ uelit seipsũ eẽ. ꝭ dãnati nõ
pñt uelle nõ eẽ in qete. ğ ñ pñt uelle
nõ eẽ. p̃ eẽ ẽ magꝭ diligibile affcõe
cõmodi. ꝙ oĩs ɔcupiscẽs aliqd alicui
ɔcupiscit illud ꝑ fie. oĩs ãt appetit9
affectõe ɔmodi ɔcupiscit suũ eẽ. ɔ̃
apoca. ix. desiderabũt mori & fugiet
mors ab eis. ℞^{o} d^{o} ex p̃cedẽti. q. li
cet eñi dãnati deberẽt uelle magꝭ ñ eẽ
ꝙ͂ in peccato maneř. credo tñ ꝙ ap
petũt ñ eẽ nõ ꝑꝑ fugã miserie. ꝙ sunt
obstinati. sed ꝑꝑ penam quã sustinẽt.
Rõ ẽ. ꝙ ñ eẽ nõ ẽ malũ nec per se
odibile. ꝭ miseria ẽ ꝑ se mala & odi
bil'. ğ miseriã qlibꝫ nãlr fugit. Ad
ar^{ta} ad primũ d^{o} ꝙ ibi sũt duo nolle
& forti9 nolle uĩcit. & sic dicunť ap
peteř nõ eẽ. ꝙ ĩ nõ eẽ nihil mali ima
ginamur. Ad z^{m} d^{o} ꝙ ɔña bona ẽ
de uolitiõe efficaci. ñ tñ de uolitõe si
plici. iõ arguiť ex op^{to} ɔñtꝭ ad oppo
sitũ añtꝭ nõ destrue^{9} totũ ɔñs. Ad
3^{m} d^{o} ꝙ ma. ẽ fl'a ñ sit in eodẽ geneř
oppõis. tũc ad mi. nõ eẽ oppõiť eẽ ɔ̃
dictorie. ꝭ miꝭia & btitu^{o} opponũť
ɔ̃rie. ɔ̃rium aũt ẽ magꝭ odibile ꝙ͂ ɔ̃di
ctorium.

128 Tℛ dictõ exclu^{ua} addita ali
cui ťmino excludat oẽ aliud
ab eo. ꝙ nõ. ꝙ dictõ exclu^{ua}
addita accñti nõ excludit sbm. ğ zc.
ɔñs ꝑbať p̃ phi. si tm̃ albuꝫ ẽ sba est.
p̃ dictõ exclu^{ua} addita uni correla
tio nõ excludit reliquũ. ğ etc. ꝑbať.
ꝙ unũ correlatioℛ ĩcludit reliquũ. ꝙ
ẽ de ꝑ se inte^{u} ei9. nã põita se ponũt
ɔ̃ oẽ illud qd' nõ predicať de alio
ꝑ dictionem exclusiuam additam sibi
excluditur ab illo. ꝙ uniuersalr exclu
diť oẽ illud qd' ñ ẽ d' inte^{u} ei9 ꝑ se. se
qť eñi si sol9 hõ currit ꝙ nihil aliud
ab hoĩe currit. cũ ğ unũ correlatm̃ ñ
sit aliud n^{c} accñs sit slꝫ foꝛa^{r} loque^{9}

ĝ p dictõez exclusiuã excludit illud. p̄ aliqd' p̄dicatũ ita conuenit uni correl'o ꝙ nõ alteri. generare eniz ita ꝯuenit pr̄i ꝙ nõ filio. ĝ r^n talis p̄dicati dictõ exclu^na addita pr̄i excludit filiũ. seq̃t eni sol⁹ pr̄ generat. ĝ fili⁹ ñ generat. ꝯcedo ꝯcl'oez istarũ ultiaꝝ rõnũ & ad illas in ꝯriũ dic ad primam ꝙ qñ dictõ exclu^na addit' accñti ĩ abstracto excludit sc̄m. ꝙ tale accñs nõ dat intelliger' sc̄m dico q̄tum ad eẽntiã. ꝙ q̄^m ad eẽ dat. ꝙ accñs nõ põt eẽ sñ s^bo. & iõ tale ꝯplexũ includit ꝯdictoria. si aũt accipiat' ĩ ꝯcreto ñ excludit sc̄m. ꝭ ꝯcernit ip̄m. Ad z^m sicut unũ correlatiuorũ ĩcludit aliud eo mõ nõ excludit ipsũ p dcõez exclusiuã. ꝭ n^m correlatioꝝ ẽ de inte^u alteri⁹ sic h⁹ ẽ hoc. ꝭ includit illud ĩ hábitudie genitiui ul' datiui.

Trũ donũ dicat' p̄prietatez psonalẽ spũs sci. ꝙ nõ. ꝙ si sp̄s scũs ex p̄prietate psonali ẽ donũ cũ p ip̄z donent' bona. ĝ simul icluderz rel'oes oppõitas. s. donãtis & donati. qd' uidet' impossibile. p̄ q̄ aliq̄ psõa accipit eẽntiã eo h̄z eẽntiã & eo ẽ eẽn^a. si ĝ donũ ẽ p̄prietas psonal' q̄ p̄ced^t. s. s. & accipit eẽntiã. seq̃t ꝙ. s. s. dono sit eẽn^a. qd' ẽ fl'z ꝙ nõ eo donũ q̄ de⁹ sic nec eo fili⁹ q̄ de⁹. p̄ donũ h̄z re^lo ez ad illud cui dat'. si ĝ. s. s. ex p̄cessiõe sua haberet ꝙ eẽt donũ ex p̄ce^nc sua eẽt donũ cãture. & sic eẽt sp̄s creature. p̄ iter dantẽ & datũ ẽ rel'o. ꝭ. s. s. dat donũ ĝ si ex sua p̄pri^te ẽ donũ. s. s. referretur ad se s̄m rel'oez donãti & donati ꝭ eiusdẽ ad se nõ ẽ re^lo real' nec psõalis. ĝ etc̄. ꝯ aug. v⁹ d'. t. sic natũ eẽ ẽ filio a pr̄e eẽ sic spũi scõ eẽ donum dei ẽ ipsũ a pr̄e filioq3 p̄ceder'. ĝ do^m ẽ p̄prietas psonal'. s. s. Ad. q. d⁹ ꝙ n^a psõa diuia ꝯstituit' in eẽ psonali p aliquem respcm̄ ad creat'az n^c aliqd itriñsecũ deo siue sit ab^tum siue respciuũ. ꝙ oẽ tale ẽ pri⁹ oi r^n ad creaturã ita ꝙ si p possibile ul' ipossibile nihil aliud a deo eẽt in nã nihil mi⁹ q̄ mõ eẽt i deo ad itra siue eẽntiale siue psonale. ꝙ pri⁹ itelligit' tota t'nitas s̄z q̄dcũq3 eẽ reale ul' intentiõale omi eẽ creat'e. ꝙ oẽ eẽ creat'e ẽ a tota trini^te iõ nihil itrisecũ deo includ^t re^m ad aliqd p⁹teri⁹ nc̄io. cũ ĝ donũ dicat respcm̄ ad creat'az. ꝙ ñ ẽ donũ ñ r^n ei⁹ cui dat'. & ñ dat' pr̄i & filio. ꝭ datur creat'e. seq̃t ꝙ donũ ñ sit p̄prietas cõsti^ua. s. s. ꝭ spira⁹ pa^ca. Sz p̄p auctates aug. ẽ sciẽdũ ꝙ donũ multipl'r p̄t accipi. u⁹ mõ donũ ẽ q̄dcũq3 liberalit' p̄ductm̄. & sic dar' idẽ ẽ ꝙ libera^lr p̄ducer' & dari liberal'r p̄duci. & sic põt cõcedi. s. s. ab eterno eẽ donũ. q̄ ab etno spiratũ. ꝭ ñ alt'i. uñ sic dare & dari nõ dicunt aliud q̄ spirare & spirari. A⁹ mõ donũ ẽ amor ꝯcors pr̄is & filii q̄ pr̄ ipẽdit fi⁹ amorẽ & fili⁹ sibi rependẽz eũdẽ. & sic donũ est mere eẽntiale. ul' s̄m aliam opi. ẽ mere psonale. Dico ergo ꝙ donum si est uniuocum unum per se significat.

ſcꝫ reſpc̄ꝫ rōis ad c̄aꝛ̄aꝫ. & ꝑ ꝯn̄s ali
q̄d eēn̄tiale & n̄ ꝓprietatē alicꝰ pſōe
& aliud ꝯ̄notat .ſ. notiōale: uł ſi ē eq
uocū & n̄ ſiḡt aliq̄d ꝑ ſe ſiḡt utrūq;.
Ad p̄ria ꝫ rōeꝫ i ꝯ̄riū dᵒ. ꝙ ꝑ donū
qd' ē amoř aᵃ dona donāť & nō ē op
pōitō i r̄latis n̄ accipiāť reſpcū eiuſd'
n̄. n'. opponūť i eod' p̄rnitas & filiatō
ita ꝙ idē rᵘ diuſoꝝ ē p̄r & filiꝰ. pōt
eni eē̄ filiꝰ p̄ris ſui nō tn̄ ſuiip̄iꝰ p̄r.
ꝙ tūc idē ꝓducerꝫ ſeip̄m. ſ alterius.
ſ ſp̄s ſc̄s ē donū a p̄re & filio ſm ꝙ
donū notat ꝓceſſiōeꝫ eiꝰ pſonalē. & ē
ſił cum p̄re & filio datoř uł donator 130
cuiuſlibꝫ doni qd' dať creaťe. & ſic ē
donū datū & dās rᵘ diuerſorū. Ad
zᵐ dᵒ. ꝙ hec ē fł'a quo ſp̄s. ſ. hꝫ eēnti
am eo eſt deꝰ. ꝙ nō eo p̄r quo deꝰ. nᶜ
eo. ſ. ſ. quo deꝰ. & cū ꝓbať pſōaꝫ h̄re
eēntiā ē ip̄am eē̄ deū. ḡ eodem addito
utrobiq; quo pſona hꝫ eēntiā eo ē de
us. neᵒ ꝯn̄aꝫ. ꝙ ē fłᵃ dcōis penes priᵐ
moᵐ. nā ablatiꝰ qn̄ ꝯ̄ſtruiť cū ꝟbo trā
ſiᵘᵒ ꝯſtruiť i rōne p̄cipii āctiui uel
in rōe actiōis uł fieri. ut cū dᵒ. lignū
habet eſſe calidum calore uł igne. ille
eni ablatiꝰ caloř ꝯſtruiť cū ꝟbo h̄ndi
in rōe p̄cipii actiui. & ſiḡt ꝙ calor
hitus in ligno ē p̄cipiū calefactōis i
ligno. ſ cū dr̄ ligᵐ hꝫ eē̄ calidū caleⁿᵉ
tūc ablatiꝰ ꝯſtruiť cū ꝟbo h̄ndi in rōe
actiōis & fieri. ſ qn̄ cōſtruiť cū ꝟbo
ſubſtātiō ꝯſtruiť cū eo in rōe p̄nci
pii foꝛ̄alis. ut cū dᵒ lignū ē calidū ca
lore. ille ablatiuꝰ calore cōſtruiť cum
ꝟbo eēndi in rōe p̄cipii foꝛ̄alis. ſic i

ꝓ ꝓoᵗᵒ ſp̄s ſc̄s habꝫ eēntiā ꝓceſſione
ille ablatiuꝰ ꝯſtruiť cū ꝟbo i rōe acti
onis. i. in fieri. & cū diciť ḡ ꝓceſſiōe
ē deꝰ uł eēnᵃ ſignificať ꝙ ꝓceſſio ſit
rō foꝛ̄alis q̄ eſt deꝰ. qd' ē fł'm. Ad
ȝᵐ dᵒ. ꝙ ſpūs ſcūs diciť ſp̄s creature
ꝑ̄ꝑ reᵐ q̄ꝫ cōnotat ex ꝓceſſiōe ſui ad
creaturā noīe doni: nō ſic filius. ꝙ ex
ꝓceſſiōe ſuā nᶜ ꝯnotať nᶜ p̄cipaliter
reſpcm̄ ad creaturā ſiḡt: Ad ultiᵐ
dᵒ. ꝙ ſpūs ſcūs ē datiꝰ ſui ꝗtū ad ex
tra. ſ ille reſpcūs nō eſt ꝓprietas eius
pſonał. nec incluſꝰ i eo. ſ tm̄ ꝯnotatꝰ

Trū dr̄ia diuiſiua generis in
ferioris includat formaliter
dr̄am ſupiorē. ꝙ ſic. qd' p̄di
cať de aliq̊ ꝑ ſe & p̊ includiť foꝛ̄aliť
in illo. ſ dr̄a ſupior p̄dicať ꝑ ſe & p̊
de inferiore. ꝙ 7ᵒ. meᶜᶜ. in diuiſiōe ge
neris oꝫ ꝓcedere ꝑ dr̄ias ꝑ ſe. & tunc
zᵃ diuidit priorē ꝑ ſe. nā fiſſio pedis
ē quedā pedalitas: qd' autē p̄dicať de
aliquo in abſtrācto p̄dicať ꝑ ſe & p̊.
p̄ ſi nō includerꝫ tūc due dr̄e ſpe
cifice eēnt duo p̄dicaᵗᵃ. ꝯn̄s ē fł'm. ḡ
an̄s. ꝓbō ꝯn̄e. ꝙ tūc nō haberet ſup̄
genꝰ aliqd' dictū de eis ꝑ ſe. ꝙ genus
ſupius nō p̄dicať de eis. nec dr̄a ſupe
rior ꝑ te. & ꝑ ꝯn̄s eēnt generaliſſīa. &
tūc ꝓpō negās unā ab aᵃ eēt immeᵗᵃ
ſ. rōale n̄ ē irrōale. p̄ ſi nō: ḡ dr̄a in
ferior n̄ diuſificat ip̄m geꝰ ſm ſe: cō
ſequēs ē fł'm. ꝙ aīal hoc ip̄m qd' ē di
uiſū ꝑ dr̄ias ē diuerſū in diuerſis. 4ᵒ.
meᶜᶜ. ꝙ in genere diuiſo ſi ē geꝰ inter
meᵐ n̄ ē n̄ geꝰ ſupiꝰ & dr̄a ꝯſtiᵘᵃ eiꝰ

ꝟ gen⁹ ſuperi⁹ nō includit in drn̄tiis
inferioribꝫ.pꝫ.nec drā ↄſtiua puta ſē
ſibile ↄſtituēs aīal n̄ diuidit p duas ul
teriores.ꝙ ip̄a nō includit in ill' ſm
te.ḡ gen⁹ intermem ſe hꝫ ad drās in
feriores ſic poa ad act⁹.poa aūt n̄ di
ſtiguit ſm ſuā eēntiā p actū q ē extra
rōeꝫ ei⁹.ḡ etc̄. ↄ̄ ſi ſic.ḡ i drn̄tiis
erit pceſſ⁹ i infitum.ↄn̄s ē fl'm.pbatō
ↄn̄e.ꝙ ſi drē inferiores includerēt ſu
piorē.ḡ iter ſe eēnt differētes: ꝙ drā
ſūt diuerſa aliqd idē entia.& tūc q̄rā
de illis qbus drn̄t aut ſūt diuerſe n̄ in
cludētes aliq̄ȝ driaꝫ ſupiorē .ſi ſic hēt
ppom. ſi icludūt erit pceſſ⁹ i infitum
i drn̄tiis. In iſta.q.ē ua op.tenēs p
tē affiruam p q̄ ſic arguit.ꝙ drā ultia
dr̄ final' ſb̄a rei.hoc aūt nō eēt n̄ iclu
derꝫ alias p̄cedētes. al'r n̄ eēt tota ſb̄a
rei. p̄ i diffine nō ōꝫ ponerē n̄ drām
ultimā al'r eēt nugatō dicē⁹ aīal bipes
hn̄s pedes.ꝙ dicto bipede ſupfluū ē
addere hn̄s pedes.ḡ etc̄. p̄ i ſb̄a nō
ē ordo.7⁹ mece.ꝟ ſi drā inferior n̄ in
cluderet ſupiorē eēt ordo i eis.ꝙ una
eēt prior aa. ↄ̄ op.ar⁹ reducēdo rō
nes op.ad oppom.& p̄ primā qn̄ dici
tur.ultia drā ē tota ſb̄a rei: ↄ̄ diffi⁹
indicat totā ſb̄am rei.ꝟ de ſb̄a diffini
ti ſunt oēs drē & gen⁹.ḡ ul' ge⁹ ē de
p ſe i inteu ultīe drē ul' ge⁹ ſupfluit i
diffine q̄rū utrūq; ē incōueniēs.ḡ ulti
ma drā nō ē tota ſb̄a rei. p̄ oīs dif
fini⁹ hꝫ ptes 7⁹ mece.ſic ḡ tota diffi⁹
exprimit totā rem.ſic ps diffinitionis
ptem rei. uult ḡ phs dicere ꝙ ultima

dria ē tota ſb̄a rei ↄpletie nō ſimpl'r
2a rō reddit ſic ꝙ ad dcā ſua ſeq̄
tur nugatio & nō ad noſtra.ꝙ oīs dif
finitō ul' dat p gen⁹ prim & drias in
termedias uſq; ad ultimā.ul' p genus
pximū & driaꝫ ſpecam. ſi p̄ mō ſeq̄t
nugatio.ꝙ dria intermedia poneret
bis in diffinitiōe ſemel in ſe & ſemel in
ultīa drā icludēte ip̄aꝫ p te. ſi 2⁹ mō
idē ſeq̄t.ꝙ gen⁹ pximū includit dif
ferētiā.ſ. ↄſtitutiuā ſui & dria ultīa
includit eandeꝫ p te.ḡ drīa ↄſtiua bis
poneret in diffine. d⁹ ḡ ꝙ nō ē inten
tio phi ꝙ ſine nugatiōe n̄ poſſit dari
diffi⁹ p genus & drās multas. ꝟ ꝙ ul
tima eſt cōplete ſb̄a rei.aliter ſeq̄ret
nugatio. 3a ratio reducit proban
do ꝙ in ſb̄a eſt ordo.ꝙ omnis ſb̄a di
ffinibilis ↄponit ex quo & quali. 7⁹
metha.& forma eſt prior materia &
magis ens.& actus ē prior potētia tē
pore & pfectōe.ix.mece: ꝟ in diffini
tōe unū ē potētia ut mā. aliud ē actus
ut forma.ḡ ibi erit forma.& p conſe
quēs in ſb̄a diffinibili erit ordo.d⁹ ḡ
ꝙ phs intelligit ꝙ alius & alius ordo
non tollit nugationem quin ſemp ſe
quatur nugatio negādo hoc ꝙ tantū
differentia ſit tota.ſubſtantia rei ſim
pliciter. Aliter ergo dico ad.q.ꝙ
differentia inferior non includit fora
liter ſuperiorem propter rationes di
ctas.primo ꝙ eſſꝫ proceſſus in infini
tū in drn̄tiis.2⁹ ꝙ differentia eſſꝫ ſb̄a
ſpēs.3⁹ ꝙ ſemp eēt nugatio Ad ar
guīnta ad prim dico ꝙ mi.eſt fl'a.ad

pbōnē q auctas nō est intelligēda de p se includere. ꝟ de p se diuidere. nō enī uult aliud phs n̄ q dr̄a supior diuidat p drias inferiores p se. q fissio pedis solū diuidit hn̄s pedē n̄ q pedalitas p̄dicat de fissiōe pedis p se & p̄

Ad zm neo. ōnam. ad pbōnē do q hr̄e p̄dicatū in qd cōtingit dupl'r. s. formal'r & dircē. & denōiatiue & indirecte. dr̄e nō hn̄t p̄dicatū p̄ mō. q non hn̄t p̄dicatū de eis p̄ mō loquēdo de dr̄a q̄ solū ē dr̄a. q oīs tal' p se est tota diuisa: denōiatiue habet. s. ipm genus. q saltē indircē ē ī genere. iō nulla dr̄a ē generalissimū: q eē in genere repugnat generalissio. Ad zam neo. ōnam. ad pbōz do q ge9 siue inferi9 siue supi9 se hz sic potētiale: & diuidit p dr̄as sic mā p formas. nec ē incōueniēs q potētiale diuidat p actuale. imo ē nccīm: q extra eius rōem.

131 Trum diuisibilitas sit ppria rō q̄titatis ut q̄titas ē gen9 generalissimū. q nō. q si sic tūc ptes p9 diuisiōez differrēt iter se ōns ē fl'm. q si differēt aut formal'r aut p accn̄s. n̄ formal'r. q formal' dr̄a ē specifica g̊ ptes diuise differrēt specie ut sūt ptes q̄titatis. nc p accn̄s. q tc q̄titas eēt diuisa p accn̄s. q idē ē princm distinctōnis & diuisiōis ptiū diuersarum. p̄ p pria rō generis ē ī oībꝫ spēbꝫ suis eq̄l'r. q ge9 eq̄l'r p̄dicat de oībꝫ. ꝟ diuisibilitas nō p̄dicat de oībꝫ spēbꝫ q̄titatis. q q̄titas ōtia est diuisibil' ī poa discreta aūt ē diuisa ī actu. q duo ter narii sūt ptes senarii. q mīor numer9 est ps maioris. 7o euclidis. p̄ si sic cuicūq; ieēt diuisibilitas illud eēt p se in spē q̄titatis. ōns ē fl'z. q tp9 & motus sūt diuisibilia. & ſm phm vo mece. ponūt q̄titates p accn̄s. ō p pria rō generis eq̄lit inest oībꝫ spēbus. ꝟ diuisibilitas eq̄ p̄ inest oīb9 spēbus q̄titatis. g̊ zc. In ista. q. sūt tria uidēda. p̄ recitabo unā op. & arguā ō eā. zo dicā ad. q. al'r. zo soluā argumēta in ōriū. q̄m ad primū dicit op. q rō mesure ē ppria rō q̄titatis. motia sūt ista. q oro ē q̄titas. mesurātur enī sillabe ut dr̄ in p̄dicamētis. sic g̊ q̄litas ē dispō sbe ita q̄titas ē mesura sbe. p̄ illud ex co9 diuisiōe assignt distinctio ī spēbꝫ q̄titatis ē ppria rō q̄titatis. ꝟ rō mesure ē h9mōi. q supficies & loc9 ponūt distincte spēs q̄titatis eo q distiguūt ī rōe mesūr. q loc9 ē mesura extrīnseca supficies intrīnseca. g̊ zc.

ō op. arguit sic. ppria rō generis eq̄ p̄ iest oībꝫ speb9. ꝟ rō mesur n̄ iest oīb9 ōtinuis. s. & discretis equal'r. q cōtinuis nō nisi inq̄tū pticipāt nām discreti. 4o mece. g̊ rō mesure n̄ ē ppria rō q̄titatis. p̄ si sic g̊ qd' maxie hz rōez mesur maxie ē spēs q̄titatis. ꝟ unitas maxie hz rōez mesur. vo metha. g̊ unitas erit maxie spēs q̄titatis. qd' ē fl'z. q n̄ ē ī gener n̄ p reductōez

p̄ rō mesur ōueīt oī gener genemo xo mece. in omni genere est unum primū qd' est mensura omnium q̄ sunt ī illo gener. g̊ n̄ erit ppria rō quātitatis

q̃m ad zm articulū teneo tres con clões. Pria ē ista. diuisibilitas i ptes eiusdē rõis nõ ē eēntial' rõ q̃titatis. hāc oñdo sic. null9 respcūs ē eēntial' rõ ali cui9 absoluti. ꝙ 4° mece. phi ponētes oia appa eē uera duc ad hoc iouēiēs ꝙ oia eēnt formalit adaliqd. ß diuisi bilitas foral'r ē respcūs. ꝙ dicit apti tudiez ad diuisiōez. ğ nõ erit eēntial' rõ q̃titatis. qd' ē ēs abtum p̃ po & act9 sūt eiusdē generis. ꝙ diuidūt oē ens. 7° mece. ß act9 diuidēdi nõ ē eēn tial' q̃titati. ꝙ oīs quantitas esset ac tu diuisa. ğ nec po diuidi ē de eēntia eius. eē aūt diuisibile dicit potētiā ad diuidi. za ɔclo sit ista. diuisibilitas in ptes eiusdē rõis ē ꝓpria pa9 q̃tita tis. hāc oñdo sic. illud qd' inest alicui p̃ & p se & ßm qd' ipm ē ꝓpria pa9 ei9. ß diuisibilitas iest q̃titati isto mō ꝙ eē diuisibili inest oī q̃titati p se & p̃. sp̃eb3 uero q̃titat9 p se. ß nõ p̃. er go etc. unde ista ꝓpō. q̃titas est diui sibilis est uera z° mō dicendi p se. si cut illa color est uisibilis. Vnde scien dū ꝙ ßm phm q̃tuor sūt passiões q̃ti tatis. Pria ē diuisibilitas in ptes eius dem rõis. za ē eē finitū ul' infinitu3 & hec supponit primā. 3a ē equa le ul' ineq̃le & hec suppōit zam. 4a ē rõ mēsure q̃ p̃supponit 3am. ꝙ omīs mēsura pintelligit equal' ul' inequalis mēsurato. ꝙ eni ē equal' ul' ineq̃lis. iō mēsurat. & nõ eõ°. p3 ordo illa⁊ pas sionū. ꝙ diuisibilitas ē pria passio sim pliciter. & prime due cõpetūt q̃tita 152

tis in se. alie due in respectu ad aliud de pria loquit' phs v° mece. de za 3° phi. ubi dr̃. finitū & infinitu3 q̃titati ɔgruit. de tercia i p̄dicamītis ubi dr̃. ꝓ priū ē q̃titati ßm eā equale ul' ineq̃le dici. de 4a loqt' x° mece. c. z°. Ad arta ad primū d° ꝙ ptes q̃titatis di uise differūt seipsis foral'r & p prina indiuiduātia de genere q̃titatis q̃bus illa ps ē hoc & illa hoc. nec p hoc seq tur ꝙ differūt spece. ꝙ nõ oīs drã for malis ē specifica. Ad zm d° ꝙ mi. ē fl'a. ad ꝓbõnē d° ꝙ q̃titas discreta nõ ē actu diuisa sic nec ɔtia. ß solum in poa. nec duo ternarii actu sūt ptes senarii. sed tm̃ in potētia. alias ex disti ctis spē & actu fieret unū spē. qd' ē fl'm. ptes ergo numeri sunt unitates.

Ad zm dico ꝙ sicut hic homo est sb̃a ab alio effectiue. est tñ formaliter sb̃a a seipso. sic in ꝓposito. motus est effectiue q̃tus magnitudine formal'r est quātus seipso.

Trū deus sub rõne deitatis sit sb̃m the ologie. arguit' ꝙ ñ omē scibile de quo eq3 sb̃o h3 ɔcetum p se aliū a ɔceptu sb̃i. ꝓbat' statī. ꝙ idē p se ɔcept9 ñ. ē scit9 de seipso. ꝓ qd eni ipm ē ipm nihil ē q̃rere 7° mece. & i eodē li. c. de p se. hõis multe sūt cãe. ß q̃re hõ ē hõ ñ ē alia cã. ß nihil ɔgscibile de deo h3 ɔtum p se aliū a ɔtu dei. ğ zc. ma. ē declata. mi. ꝓbat'. ꝙ si eēnt duo ɔt9

aut correſponderȝ eis aliud in re. aut omnino idem: non aliud propter ſim plicitatem diuinaȝ. nec omnino idem quia una res poteſt habere unum con ceptum adequatum. ergo alii conce ptui nihil correſponderet in re. & tunc eet ſupfluus. p̄ de ſbo demō ſtratiōis oȝ ſcire qd ē. ſ; de⁹ nō habet qd. q2 nͨ diffinitōȝ ſm auicē. 8° meͨͤ ḡ etc̄. p̄ ſbm ſcie hȝ ptes prinª & paſſiōes. p̄ poſter. ſ; de⁹ nō hȝ ptes in tegles cuȝ ſit ſimplex. nͨ ptes ſbiuas cū ſit ſingularis. nec prinª cū ſit pri mū prinᵐ. nec paſſiōes. q2 paſſio ē in ſbo & extra eēntiā eius. nihil ſic ineſt deo. ḡ etc̄. p̄ mā n̄ coicidit cū aliis cauſis. z° phi. neq; i idē ſpē neq; i idē numero. de⁹ aūt ē efficiēs & finis iſti⁹ ſcie. ḡ nō ē mā. p̄ bo⁹. de tri. forā ſimplex ſbm eē nō pōt. ſ; de⁹ ē huiuſ mōi. ḡ etc̄. 5 de⁹ ſub rōe deitatis ē priᵐ in entitate. ḡ & i cogſcibilitate ḡ p rōeȝ eius pn̄t ɔgſci alia in theoª ḡ pōt eē primū ſbm ei⁹. q2 theologia ē ſermo ul' rō de deo. ſm aug. 8°. de ci. dei. c. i. In iſta q. tria ſūt uidēda p° q̄ ſit rō ſcie. z° q̄ ſit rō primi ſbi ſcie. 3° pricipale ppoᵐ. q̄tuȝ ad primū articulū d° nō extēdēdo ſciam ad fidē. quō loqr̄ aug. xv°. d' t. abſit ut ſcire nos negem⁹ q̄ teſtio° didici⁹ aliorū. nec reſtrīgēdo ſciaȝ put diſtin guit̄ 5 ſapiaȝ. quō diſtiguit aug. xii. de t. q2 ad ſapiaȝ ptinȝ eternarū rerū ɔgnitio intellcūalis. ad ſciam uero tē paliū rerū ɔgnitio rōal'. me° ḡ mō ac

cipiēdo ſciaȝ put ſcire p̄ poſter. dif finit̄ dico q2 ſcia ē ɔgnitō certa ueri nccii mediati ex neceſſariis prioribꝫ demōſtrati hn̄s euidētiā ex nccio pri⁹ euidente applicato ad ipȝ p diſcurſū ſilogicum. Pria ɔdi°. ſ. q2 ē ɔgnitio certa licȝ nō excludēs oēm deceptōeȝ & dubitatiōem ɔuenit omi intellcūali ɓtuti. omis eni uirtus intellcūal' eſt ha bitus q̄ determinate uerū dicim⁹. vi° ethico. p̄terq̄ opinio et ſuſpicio qbꝫ pōt ſubeſſe fl'm. zª ɔditio. ſ. q2 ſit ueri nccii ſequit̄ ex prima. q2 ſi ſcien tia eēt ueri ɔtingentis pp̄ mutationeȝ obi poſſet ſibi ſubeſſe flȝ. & habitus ille poſſet eē qn̄q; uer⁹ qn̄q; nō uerus & hoc ē qd' dicit phs 7° meͨͤ. q2 cor ruptibiliū nō eſt demōſtratō. q2 ſic nō ɔtingit ſciam qn̄q; eē ignorantiā. ſic nec demōſtrationē qn̄q; nō eē demon ſtratiōeȝ. ɔtingeret aūt utrūq; ſi eſſet ueri nō nccii. ſ; ɔtingētis. zª ɔdi° eſt ppria diſtiguēs ſciam ab intellectu pricipiorū. q2 ille ē ueri hn̄tis euiden tiā ex termis. q2 prinª ɔgnoſcim⁹ inq̄ tū termios ɔgnoſcim⁹. p̄ poſter. ſcien tia ē ueri hn̄tis euidētiā ex pricipiis.
4ª ɔditio eſt impfectionis in ſcia nec eſt de p ſe ratione ſcie. ſ; ɔuenit ſcientie imperfecte. & nō cōuenit ſci entie niſi in illo intellectu cui cōuenit diſcurrere & pcedere a noto ad igno tum. unde tres prime cōditiones cōue niunt ſcie per rōnem ſbi de quo nate ſunt eſſe ueritates nccie. ſ; 4ª conue nit ſcie p ɔ̄patione ad intllcm̄ nrm.

Qūtū ad 2^m articl3 d^o q illud ē p se primū sb3 alic^9 sciētie qd' ɔtinet uirtualr & p notitiā omniū ueritatum illi^9 sciētie. pba^o isti^9 diffinitiōis q in eentialr ordinatis necce est stare ad aliqd' simplr primū. s ɔgscibilia sciētie hnt i cogscibilitate ordinem eentialē inter se. q ɔclōes cognoscū tur ex pricipiis. pricipia aūt si sint imediata cognoscūt ex termis. termi nus aūt pdicat^9 principii cognoscit p rōnē subiecti. q principia cōiter sunt uera 2° m^o dicēdi p se. iō sbm cadit in diffinitiōe pdicati 7° me^ce. In isto g or^ne stat ad aliqd sb3 siplex ex c^9 noti^a ɔgscūt oia ptinentia ad scientiā. & ip3 nō cognoscit ex aliis

p pmitas h accipit s^m q dicit adequationem. obm se h3 ad habitū sic cā ad effectū. s causa nō est adeq ta effectui nisi cōtineat uirtualr to^m effectū. g etc. Addit aūt p cōtine re. q sic pri^m ē qd' n depēd3 ab alio s alia ab ipo. ita p cōtinere est nō de pendere ab aliis in continendo. s alia ab ipo ita q nihil aliud cōtinet nisi p rationē ei^9. S3 h est unū dubiū. q sic se h3 obm primū potētie ad po tentiā sic obm primū habitus se h3 ad habitū. s primū obiectū potētie est aliqd cōmune ad oia p se obiecta illius potētie. g primū obm hitus est aliqd ɔmune ad oia oba habitus & n aliquid uirtualr cōtinēs illa. R^o q pportio obi ad potētiā est pportio motiui ad mobile ul' actiui ad passi^m pportio obi ad habitū est pportio cause ad effectū. qncūq3 aūt aliquod agens agit in aliqd' passū qdlib3 agēs eiusd' rōis pōt agere in qdlibet pas sum eiusd' rōis. g prima extrema p portiōis acti ad passiuū sūt cōmunia ad oia p se extrema illi^9 proportiōis nā inter illa est ɔmunissima adeqtio q in qcūq3 est rō uni^9 illud respicit qdlibet in q est rō alteri^9. s pri^a ex trema pportiōis cāe ad effcm. nō sūt cōissima. q inter illa nō est adeqtio g ar^m nō ual3. ad maiorē euidētiā istius secūdi articuli est notād' q sex sunt ɔditiones primi sbi. prima q ab ipo sciētia specificet & determi net sicut potē^a p suū obm. 2^a q ab ipso sciētia hēat suā digtatē. 3^a q d' ipso dicāt alia cōsiderata in sciētia sic in propōe pdicatum dicit d' sbo 4^a q ipsū sit primū qd' occurrit in tellectui in illa sciētia & alia sub rōe eius. Quita q ip3 possit eē subiectum principiorum sciētie. sexta q ei^9 passi ones & pprietates ɔsiderēt in sciā

Qūtū ad 3^m articl3 d^o q deus sub rōe deitatis est primū sbm theo^e. & hoc ostēdo sic. sub illa rōe de^9 ē pri^m sbm theologie sub qua ɔtinet uirtua liter & p oēs ueritates scibiles d' deo p3 p diffinitōnē primi sbi. s huiusoi est rō eentie diuine. g etc. mi. pbatur qualr ordo realis eēt inter aliq si eēnt distincta realr. talis est ordo illorum s^m rōnē ubi sūt distincta s^m rōnē. pbat q ordo distictorum s^m rōnē n ɔcludit

nisi ex ordie q nat⁹ ē ɔpetere illis ꝟᵐ rē si eēnt disticta realʳr. nūc aūt si in triseca deo eēnt disticta realʳr ab essē tia diuina oino primū eēt ipsa eēntia & reliq̄ oia quasi passiões & accñia ipsi⁹ eēntie. ğ si est ibi distictio rōis oino primū erit ipsa eēntia sᵇ ratiōe eēntie. ꝑ cognitio qdʳ q̄d ē ē oino pria ꝑ meᶜᵉ. ğ ipsa est maxie ɔtētiua uirtualʳr oiᵐ cognoscibiliū dʳ illo c⁹ est. ɔñā patȝ. ꝙ cōtinet uirtualʳr oia cognoscibilia ɔuenit ꝑfectissio cog scibili ꝑ sᵇ eadʳ rōe de⁹ ē primū obȝ intellcūs sui & prime sciētie pos sibilʳ hri dʳ ipso. ꝙ ē pᵐ obȝ intellcūs sui sub ea rōe sᵇ q̄ cōtinet uirtualʳr cognitionē oiᵐ cognoscibiliū de ipo ꝙ mouet intellcm̄ suū ad rōnē oñiᵐ cognoscibiliū in illa sciā. & sub illa rōe sub q̄ cōtinȝ oia est priᵐ obȝ sciē tie prime. est aūt primū obm intelle ctus sui sub rōe eēnᵉ. ğ etc. ꝑ the ologia ē dʳ his q̄ soli intellectui diui nō sūt naťalʳr nota. ğ est de aliq̄ soli deo naťalʳr noto. ꝟ sol⁹ de⁹ est sibiipi not⁹ naťalʳr. ğ etc. ꝑ in nlla sciā tradiť ita disticta cognitio de aliquo alio qdʳ nō est ei⁹ sbm primū. sic tra diť in illa in qua est sbm ei⁹ priᵐ. ꝙ in nulla sciā tradiť ita disticta cogni tio dʳ nō p se ei⁹ sbo sic dʳ p se eius sbo. tūc eni nō eēt rō quar illud sbm eēt magi sbm ei⁹ q̄ sbm aliud. ğ si de⁹ nō sit sbm theologie nō traditur hic ita disticta cognitio dʳ deo in the ologia sic traderet in aliq̄ alia scieᵃ

in qua posset eē sbm. & tūc illa sciā eēt prior theologia qdʳ ē flʒ Ad ar gumta in oppōitū ɔcedo maioreȝ & nego minorē. ad ꝓbationeȝ d⁹ ꝙ illis pľib⁹ ɔceptib⁹ pōt correspōdeř una res. ꝙ cōtinet in se uirtualʳr oēs illos cōcept⁹. & cū diciť ꝙ una res habȝ unū cōceptū adequatū. uerū ē q̄ddita tm. ꝟ pōt uirtualʳr cōtineř mľtos cō ceptus quasi denoiatios. Ad zᵐ d⁹ ꝙ de⁹ nō habȝ q̄d limitatū sic expri miť p diffinitionē. ꝙ nihil est in ipo limitās uľ detians ipsū eē. & sic intel igit auic. negare q̄d a deo. ꝟ genera liter loquēdo ꝓut quidditas couertiť cū essētia uerissie est in deo q̄dditas sic eēntia. Ad ʒᵐ d⁹ ꝙ obm cui⁹ libet sciētie nāľr iuēte est aliqdʳ uľe iō sbm taľ sciētie oportȝ hre partes subiectias. isti⁹ aūt sciētie sbm ē eēnᵃ ut singľaris. ꝙ ipfectiōis est in naťa creata uľi ꝙ in mľtī singľarib⁹ diui dať. & ista impfectōe ablata remanȝ ꝙ ista eēntia est scibilis sine diuisibili tate ei⁹ in ꝑtes sbiuas. tñ possȝ dici ꝙ ꝑsone diuie sūt quasi ꝑtes subiecti ue eēntie diuine. ꝟ eēntia in eis non nūať. Ad 4ᵐ dico ꝙ phs itelligit dʳ materia ex qua fit aliq̄d & nō de maťia in qua uľ circa quā fit aliquid

Aľr & meli⁹ sbm sciētie ꝟᵐ ueri tatem nō ꝑtinȝ ad gen⁹ cāe materiaľ ꝟ ad gen⁹ cāe efficiētꝭ. diciť tñ mate ria p q̄daȝ siľitudinē ad factionem ubi siľ cōcurrūt rō obi circa qdʳ & rō materie susceptiue. ꝙ actus eius

factio trāsiēs ad extrā. Ad qtuz dr̄ Bo. dico q̄ loquit̄ dr̄ subiecto accidentis & nō de sb̄o cōsideratiōis

Tertio de⁹ ł aliqd dcm̄ dr̄ deo for
153 mal'r sit i genere. uidet̄ q̄ sic: q̄ de⁹ formal'r est ens. ens aūt dicit ɔceptū dictū dr̄ deo i q̄d. & iste ɔcept⁹ n̄ ē ppri⁹ deo. s; cōis sibi & creat̄is. g̊ ad hoc q̄ fiat ppri⁹ oportet q̄ determinet̄ p aliquē cōceptuz determinātē. & iste se hēbit ad conceptū enti sic conceptus qualis ad conceptū quid. & p ɔn̄s ut ɔcept⁹ dr̄ie ad cōceptū generis. p̄ auic. 2° methaphisice. ens in sb̄o & ens nō i sb̄o nō hn̄t mediū. & uidet̄ loqui s̄m q̄ ēs nō in sb̄o est rō sb̄e. & ens in sb̄o est ratio accn̄ti. cū g̊ deus sit ens formaliter & nō in subiecto. g̊ sb̄a. sb̄a autē ut substātia est genus. p̄ s̄m por. ubicūq; spēs ibi gen⁹. q̄ sūt correlatiua. s; s̄m dama. nat̄a diuia est spēs respectu psonaꝝ. g̊ etc̄. p̄ sciā formaliter dicit̄ dr̄ deo s̄m eandē ratōnē s̄m quā dicit̄ dr̄ nobis. s; s̄m rōz s̄m quaz dicit̄ de nobis est in genere. g̊ etc̄.

ɔ̄ aug. pdicta arti dialetice remonētur a deo. In ista. q. sūt due opiōes extreme. una negatiua altera affirmatiua. negatiua dicit q̄ cū simplicitate diuina nō stat q̄ aliqs cōcept⁹ sit cōmunis deo & creature. q̄ tūc de⁹ eēt in genere. ratiōes opiniōis & iprobationes quere in proprio loco. Affirmatia ponit deū in genere & rōes q̄. sūt iste. q̄ Boe. dr̄ t̄. dicit q̄ duo genera manēt in diuinis. hoc aūt non pōt intelligi tm̄ s̄m aliquē mod̄ sil'ez pdicandi. q̄ aug. 5° dr̄ t̄. c. 4. dicis si deus dicat̄ iust⁹ bon⁹ spūs solum ultimū qd̄ dixi sb̄az sigficāt̄ uidetur alia uero substātie qualitates. rōe pbatur sic. q̄ pōt cōcipi sb̄a creata & icreata & neu t̄ ɔcept⁹ ē sipl'r siplex g̊ resoluēdo remanebit rō sb̄e idrn̄s ad utrūq; cōtrahēs. & sic indifferēter accepta uidet̄ eē rō generis. p̄ multa entia simplitia ponūt̄ in genere sicut angeli. g̊ simplicitas nō excludit a deo rōnē generis. Teneo op. mediam q̄ cū simplicitate dei stat q̄ aliquis cōcept⁹ sit cōis deo & creaturis nō tamē cōcept⁹ generis. q̄ nec cōceptus dictus in q̄d dr̄ deo nec qual'rcū q; formali predicatiōe dictus dr̄ ipso est p se in genere. prima ps pbat̄ loco suo. 2am ptē pbo p aug. 7. dr̄ t̄. c 8. manifestū ē deū abusiue dici sb̄am & rō sua est. q̄ substātia dicit̄ eo q̄ accn̄tib⁹ substat. absurdū uero est q̄ deus alicui accn̄ti substet. & tenz rō sua. q̄ substātia ut est ge⁹ est limitata oīs aūt substātia limitata est capax accidenti. iō oīs substātia q̄ est in gener̄ pōt substare alicui accn̄ti. de⁹ nō pōt g̊ nō est in genere. p̄ auic. 8. mece. pbat q̄ de⁹ nō est in gener̄. q̄ genus est pars. deus aūt est simplex nō hn̄s ptem & ptem. g̊ deus nō est in gener̄

Ostēdo itez istā ɔclōnē ex duob⁹ q̄ sūt ppria deo. p° ex rōe infinitatis 2° ex rōe necesse eē. p° sic arguo

cõceptus hñs indr̃ia3 ad aliqua ad q̃
nõ põt cõcept⁹ generis eẽ idrñs non
põt eẽ cõcept⁹ generis.ꝫ qcqd dicit
cõit d̃ deo & creata est indrñs ad fi
nitũ & infinitũ loquẽdo d̃ eẽntialib⁹
uł ad finitũ & nõ finitũ loque⁹ d̃ q̃
cũq3.ꝙ relo diuina ñ est finita nec in
finita formałr.nullũ genus põt eẽ in
drñs ad finitũ & infinitũ.g̃ etc̃. pri
ma pars minoris p3.ꝙ quicqd est in
deo pfectio eẽntiałr est formałr ĩfini
tum.in creatura finitũ. 2am ptem
minoris pbo. ꝙ gen⁹ sumit ab aliq̃
realitate q̃ ꝫm se est potẽtiał ad rea
litatẽ a qua sumit dr̃ia.nullũ infinim
est potẽtiale ad aliqd.g̃ etc̃. Ex eo
dem medio arguo sic. cõceptus spẽi
nõ est tm̃ realitati & modi intrĩseci
eiusd̃ realitatis:ꝙ tũc albedo eẽt ge⁹
& gradus intrĩseci essẽt dr̃ie specifi
ce.illa aũt p que ens ꝯhit ad deũ &
creaturã sũt finitũ & infinitũ que di
cũt grad⁹ intrinsecos ipius entis. g̃
contrahena nõ pñt esse dr̃ie specifi
ce.nec cũ contractu cõstituũt cõce
ptũ ita cõpositũ sic est cõcept⁹ spẽi
imo cõceptus ex tali ꝯhente & cõtra
cta est simplicior ꝗ͂ cõceptus spẽi.

Ex rõe ncc̃e esse arguo p auic.8.
mece.c.x⁰.si necesse eẽ habet ge⁹ tc̃
intẽtio generis ł erit ex se necesse eẽ
uł nõ.si sic tũc nõ cessabit q̃usq3 sit
ibi dr̃ia.hoc sic intelligo ꝙ genus in
cludet dr̃ia3.ꝙ sine ipsa ñ est ĩ actu
ultimo & necesse esse ĩ actu ultimo
genus autem includens dr̃ia3 nõ est
gen⁹.si nõ tũc necesse eẽ erit cõstitu
tũ ex eo qd̃ nõ est necesse eẽ. hic
sũt duo dubia. primũ est qualia sint
ista predicata dicta d̃ deo formałr
ut bon⁹ sapiens etc̃. 2m dubiũ ẽ quõ
sapiẽtia põit trãscendẽs cũ nõ sit cõ
munis oĩb⁹ entib⁹:& trãscendẽtia ui
deãt oĩb⁹ cõia. ad primũ d⁹ ꝙ ens
pri⁹ diuidit ĩ ĩfinitũ et finitũ ꝗ͂ ĩ.x.
genera.g̃ q̃cũq3 cõueniũt enti ut est
indrñs ad finitũ & infinitũ. uł ut est
ppriũ enti infinito cõueniũt sibi pri
us ꝗ͂ determinet ad gen⁹.& per ꝯñs
ut est trãscendẽs & ut est extra omne
gen⁹.quecũq3 aũt sũt cõmunia deo &
creature cõueniũt enti ut est indrñs
ad finitũ & infinitũ.ut eni cõueniũt
deo sunt infinita.ut cõueniũt create
sũt finita.& p cõsequẽs q̃dlib3 tale
est transcendẽs. Ad 2m dubiũ dico
ꝙ sicut d̃ rõe generis generalissimi
ñ est habere plures spẽs sub se. ꝫ non
habere aliud suprauenieñs genus lic3
paucas aut nullas hẽat spẽs.sic omne
transcendẽs nullũ habet genus sub q̃
cõtineat.unde d̃ rõe transcendentis
est nõ habere supueniẽs nisi ens. ꝫ ꝙ
ipsũ sit cõmune ad multa inferiora
hoc accidit. Ad arta ad prim dico
ꝙ cõcept⁹ dictus d̃ deo & creatura
in qd ꝯhit p aliquos cõcept⁹ drñtes
quale.ꝫ nec ille cõceptus qdditatiu⁹
est cõceptus generis. nec illi cõcept⁹
dicentes quale sũt cõceptus drñtiarꝝ
ꝙ ille cõceptus qdditatiu⁹ ẽ cõis ad
finitũ & infinitũ q̃ cõitas nõ põt eẽ

i cōceptu generis. & cōcept⁹ isti cō trahētes dicūt mod' intrinsecū reali tatis. Ad 2ᵐ d' auic. p3 p ip3 qd sit dicend'. Ad 3ᵐ dam. d³ φ pōit speciē in deo p aliq̄ similitudie ad idi uiduā. est tñ maior dissimilitudo. & iō aug. d' ē. negat ibi spē3 sicut & ge⁹ unde illa diffinitio por. spēs est que p̄dicat' d' plib⁹ in qd. deb3 intelligi φ in illis plurib⁹ s̄m naturā plurifi cāt. in psōis aūt diuinis nō plurifica tur nat'a diuina. spēs etiā s̄m se habet realitatē potētialē ad realitatē indiui dui. eēntia diuina nullo m⁹ est potē tialis ad relatōnē. Ad ultimū dico φ sapiētia ut transfert' ad diuīa nō ē spēs generis. nec s̄m illā rationē trās fert'. s; transfert' s̄m rationē sapien tie transcendent̄.

134 Trū deū eē oipotentē possit pbari rōe nāli. uidet' φ sic nat'al'r pbat' deū eē potē infinite. 8. phi. & . iz. meᶜᶜ. poᵃ āt in finita est oipotētia. φ notū est poten tia īfinita nō posse maiorē aliq̄ cogi tari sine contradictione. q̄cūq3 aūt potētia que nō est oipotētia pōt ma ior cogitari sine ɔ̄dictione. ḡ etc.

P̄'si nat'al'r pōt pbari oipotētia3 esse possibilē nat'al'r pōt pbari ip3 esse ncciam. φ nō pōt eē oipotentia nisi possit eē nccia. s; qd' pōt esse ne cessariū est nccim. ḡ etc. ɔ̄ nullus phs utens rōe nāli q̄tūcūq3 perfecte cōsideraret deū sub rōe efficiēti con cessit ipsū eē oipotentē s̄m intellcm̄ theologorū. Cōfirmat'. φ est arti culus fidei credo in deū patrē om̄ipo tentē. Ad istā. q. dr⁹ φ hr̄e oipotē tiam ad oīa possibilia potest intelligi dupl'r. ul' ad oīa imediate. ul' ad q̄dā mediate & queda3 imediate. si p̄ m⁹ dico φ nō. φ s̄m phos cālitas imedia ta prime cāe est pfecta. iō nō pōt eē cā alicui⁹ effect⁹ impfecti. p̄ phi nō potuerūt rōe nat'ali cōcludere de um posse cōtingēter causar'. ḡ multo magis nec posse omnē effectū imedia te pducere. p̄ phi utentes ratione nāli habuerūt p principio de nihilo nihil fieri. ḡ deū pducere aliquē effe ctū total'r nullo p̄supposito est ipossi bile nāl'r. 2⁹ modo pōt pbari rōe naturali deū esse oipotentē. φ ad oīa habet potētiā mediate ul' imediate. s; ex h⁹ nō sequit' φ hēat potētiā ime diatē mouēdi lapidē licet ei⁹ poten tia sit infita. φ s̄m phos nihil ē ipossi bile nisi s̄m ordinē cāꝝ essential'r or dinatarum. s; ordo eaꝝ nō pmitter3 s̄m eos primā cām imediate agere in motū lapidis. s; tm̄ ultimā cā3 conce derēt imediate agere. s; quelib3 supe rior ueri⁹ agit φ eminētius. & p ɔ̄ns prima cā uerissime & nobilissie mo uet. s; nō imediate. φ ūtute eius om̄s cāe 2ᵉ agūt. d³ ḡ ad. q. φ deū esse om̄ipotentē p̄ modo est mere creditū q̄d pbat'. φ phi initētes rōi nāli non potuerūt s̄m suā pricīᵃ sustinere deū isto modo esse oipotētē. φ posuerūt primā causa3 ad extra nccio agere.

si ergo posset immediate agere in omnem effectum sequeretur eis multa inconvenientia primum inconveniens est quod nulla esset causa secunda in universo. quia cum causa prima secundum eos necessario agat poneret effectum in esse in illo instanti in quo est prior omnibus aliis: et ita causa secunda nihil ageret ad illum effectum et per consequens omnes privarentur suis operationibus quod esset eis maximum inconveniens. per .ix. methaphisice. et primo de celo. et mundo. Secundum inconveniens est quod nullum malum esset in rebus. quia cum prima causa necessario agat produceret in quolibet tantam perfectionem quantam posset producere et quantam res posset suscipere. et cum malum non sit nisi carentia perfectionis sibi debite nullum malum esset in rebus. quia nullum defectum susciperet in suo effectu. Tertium inconveniens est. quod sequeretur quod celum moveretur et non moveretur. quia si immediate moveretur a causa prima cum potentia infinita moveat necessario moveretur in instanti. 8. phisicorum motus autem non fit in instanti. sed in tempore. vi. phisicorum. ergo celum simul moveretur et non moveretur. Ad argumenta ad primum dico quod infinita dei potentia et si possit concludi de deo naturali ratione non tamen omnipotentia primo modo dicta. et cum dicis quod potentia infinita non potest cogitari maior. verum est intensive et non extensive. Ad secundum dico quod quicumque paralogismus apparenter deducens ad impossibile ex premissa significante deum esse omnipotentem posset solvi per intellectum et rationem naturalem sive peccet in materia sive in forma. et intellectus possit scire omnem talem paralogismum divisim factum esse solubilem. non tamen sequitur quod sciat istud non esse impossibile.

Tertio sit tantum unus deus. videtur quod non. prima ad corinthios. si quidem dii multi et domini multi. Preterea omne ens per participationem reducitur ad aliquid tale per essentiam. ergo est aliquis homo et aliquis bos per essentiam ad quos reducuntur omnes alii qui sunt homines et boves per participationem. sed omne ens per essentiam et non per participationem est deus. ergo etc. Preterea per philosophum bona paucioribus bonis sunt meliora. sed quecumque meliora sunt ponenda in divinis. ergo cum plures dii sint plura bona quam unus. ergo etc. Contra deutro. vi. audi israel dominus deus tuus unus est. In ista questione est conclusio certa. sed dicunt aliqui quod ista conclusio non est demonstrabilis. sed accepta per fidem. et probatur auctoritate et ratione. auctoritate sic. rabi moyses. unitas dei est accepta a lege. ratione sic si per rationem naturalem posset cognosci deum esse unicum ergo naturaliter posset cognosci ipsum esse singularem. ergo naturaliter posset cognosci singularitas dei et essentia dei ut singularis: hoc est falsum. ergo etc. Contra istam conclusionem arguo et ostendo quod unitas dei potest probari ratione naturali. primo ex parte intellectus infiniti. secundo ex parte voluntatis infinite. tertio ex infinita bonitate. quarto ex ratione infinite potentie. quinto ex ratione infiniti absolute. sexto ex ratione necesse esse. prima via arguitur sic. idem actus non potest habere duo obiecta adequata. a. est obiectum adequatum sue intellectioni si b. esset adequatum eidem a. posset itelligere tunc. b. sed impossibile

est q̄ intelligat unica intellectione sil
a · & . b . ḡ . a . h3 intellectiones realiter
distinctas. igitur non est deus maior
p3 . q̄ alias actus adequaretur alicui
obo q̄ sbtracto nō mi9 adequaret · ḡ
tale ob3 eēt frustra. 2ª uia arguit
sic . uolūtas infinita ē recta . ḡ diligit
oē diligibile q̄tū ip3 est diligibile. s
si . b. est alius deus diligend9 infinite
a uolūte potēte infinite diligere ip3
erit bom īfinitū . ḡ uolūtas ipi9 . a . dili
get . b . infinite . s ho est impossile. q̄
a . plus nālr diligit se q̄ . b . unūqdq3
eni plus nālr diligit suū esse q̄ esse
alteri9 cuius nihil est nec ut ps nc ut
effcūs . a . aūt nihil ē ipi9 . b . igit plus
diligit se q̄ . b . natalr . s uolūtas libe
ra qñ est recta cōformat uolūtati na
turali . ḡ . a . si h3 uolūtatē recta3 plus
diligit se q̄ . b . ḡ . b . nō diligit infinite
3ª uia arguit sic . uolūtas īfita pōt
ordinate amare magi bonū . s plra bo
na si sūt possibilia plus includūt bo
nitati q̄ unū infinitū . ḡ uoluntas or
dinate plus pōt amare plra bona infi
nita q̄ unū . & p 9ñs in nullo uno bo
no infinito quietat . s ho est 9 ratōe3
boni q̄ sit infinitū & nō quietatm c9
cunq3 uoluntati. 4ª uia arguit sic
due cāe totales nō pñt esse eiusd effe
ctus in eod ordine cāe . q̄ tunc aliqd
posset esse cā alicui9 a q̄ illud nō de
pēder3 . nihil eni dependet ab aliquo
q̄ nō exñte nihil minus est . s infinita
potētia est total cā respectu cuiuscū
q3 effectus in rōe cāe prime . ḡ nulla
alia potēcia pōt eē cā pria rū alicui9
effectus . & p 9ñs nulla alia cā est infi
nita in potētia. qnta uia arguitur
sic . infinitū absolute nō pōt excedi . s
q̄cūq3 pfectio pōt nūari in diuersis
plus pfectionis h3 in plib9 q̄ in uno
sm aug . 8 . d t . c . p . ḡ infinitū ī plu
rib9 nūri nō pōt. sexta uia arguit
sic . spēs plrificabil ī indiuiduis nō de
terminat ex se ad certū nūm īdiuidu
orum . s q̄tū ē ex se cōpatit infinita
tem . sic pat3 in oīb9 corruptibilibus
ḡ si rō ncēe esse sit plrificabil in indi
uiduis nō det̄abit se ad certū nūeq3
s q̄tū est ex se cōpatiet infinitatem
s si possūt esse infinita ncēe esse sūt
actu infinita . 9ñs est flm . ḡ añs ad
arta op ad auctoritatē d9 q̄ popul9
iudaic9 fuit rudis & pn9 ad idolat̄a
iō indiguit p legē instrui de unitate
dei licet p rationē nāle3 possit demon
strari . silr et acceptū est p legē exo
3 . q̄ deus sit ego sū qui sū . & tamen
deū esse est demōstrabile. ad rōem
dico q̄ aliud est singlaritate3 cōcipi
ut obm . & aliud est eē p̄cise mod cō
cipiendi obm . cū eni dico singulare
qd concipit est singularitas . s mod9
sub quo concipit est ulitas . q̄ cōci
pitur ut hab3 indrīā3 ad plra . ita in p
posito essentia diuīa pōt concipi sin
gularis ita q̄ singularitas sit cōcepta
ut obm ul ps obi . nō tñ sequit q̄ sin
gularitas sit mod9 cōcipiendi . q̄ sic
cognoscere est cognoscer illud ut ho
& isto m9 nō cognoscit essētia diuīa

ut singularis. iō in argumēto est fa. f. d. 9mutā. rem in mod. Ad prim principale d. q apl's loquit dē idola triis iō dē diis nūcupatie. und subdit nob aūt un9 est deus: q oēs dii gētiū demonia. Ad 2m d. q maior ppō nō est prima. s reducit ad istā. omne ipfectū reducit ad pfectū. & q oīe ens p participationē est ipfectū & deus q est ens p eentiā est ens pfectū iō oē ens p participationē reducitur ad ens p eentiā. s aliqd eē impfectū pōt dupl'r intelligi. uno m. sm pfcō nem q nō nccio h3 iperfectionē con cōitantē. q nō includit in se limitati onē. alio m. sm pfectionē nō simpl'r q dē rōe sui illa pfectio includit limi tationē. p m. impfectū reducit ad pfectū eiusd rōis. ut h. bonū h. ue rum h. ens reducit ad bonū uerū & ens pfectū simpl'r. 2. m. s hō hic la pis & huiusmodi impfecta n reducū tur in pfectū p eentiā absolute eius dem rōis. q illud etiā includit impfe ctionē. s reducūt ad pfectū primum qd cōtinet ipā supeminēter & equo ce. und bonū impfectū reducitur ad bonū pfectū. s lapis impfcūs nō rdu cit ad lapidē pfectū. s ad sūmū ens qd ūtual'r cōtinet eius pfectionē.

Ad ultimū dico q pl'a bona finita sūt meliora paucioribus bōis finitis. s pl'a bona infinita nō. s q nō uidetur rndere ad arm. iō d. q cū dicit i ma iori illa q si eēnt eēnt meliora: d. q p illā cōditionale aut implicat ratō possibil' aut incōpossibil'. p m. maior est uera & minor fl'a. q implica. illa in minori est incōpossibil'. 2. m. mi. est uera. s ma. fl'a. q implicatio illa in maiori est ex positiōe icōpossibiliū

136 Tr9 de9 sit nal'r cognoscibi lis ab intellcū uiatoris. uidet q nō. q phs 3. dē aia. fanta se habēt ad intellectū sic sesibilia ad sensū. g intellect9 nihil intelligit nisi cui9 fantasma potest p sens9 apphen di. deus non h3 fantasmata. g etc.

p 2. mece. sicut ocul9 noctue ad lucē solis. ita itellcūs nr ad manifema nāe. s in p est ipossibilitas. g & i 2.

p infinitū inqtū infinitū est igtū p phi. s infinita nō 9tingit cogscer i2. mece. g nec infinitū. q eadē est p portio intellectus finiti ad unū infi nitū sic ad multa: 9 vi mece. phs ponit q meca est dē deo simpl'r. & x. ethicorū ponit felicitatē in speculatō ne diuinorū. g etc. In ista. q. ponūt multe distictiōes inutiles etiā op. non uere. sic g pcedā p excludā unā illa rum distictiom aliis dimissis. 2. exclu dā duas op: quas nō reputo esse uera ces. 3. dicā ad q. qd ueri9 uidet.

qm ad primū articl3 quidā distin guūt dē cognitione dei q est qdā co gnitio dei negatia quedā pōitiua. de9 nat'al'r est cognoscibilis p m. 2. m. nō. S3 s distinctio ē inutil'. q aut nega. precisa intelligit. aut dicta dē aliq. si negatio pcisa itelligit ut nō

lapis.illa eque cōuenit chimere sicut deo.ꝙ pura negatio dicit de ēte & nō ente.& sic nō magis intelligit de⁹ ꝗ̄ chimera.si cōcipit ut dicta ḋ ali quo quero ḋ illo cū possit naturalr a nobis cognosci.si est cōcept⁹ affir matiu⁹ habet ꝓpositū.si est cōcept⁹ negatiu⁹ quero ḋ illo sic prius. aut negatio cōcipit ꝑcise ut negatio.aut ut dicta ḋ aliquo positiue.& sic uel deus nullo mo intelligetur plus ꝗ̄ chi mera.aut hēbimus aliquē ḋ deo con ceptū positīm. Preterea 4.o me^ce. & 2o ꝑiarmenias.negatio nō cogsci tur nī ꝑ affirmationē. & ratio est. ꝙ nūꝗ̄ cognoscit aliquid nī ineē alicui nisi ꝙ cognoscit aliquid positm iesse sibi repugnās illi.si g̊ cognoscim⁹ ali quid nō inesse deo oportȝ cognoscer deū s^m aliquid positm rōe cui⁹ illud a deo remouet. ꝑ possibile est uia torē sūme amare deū.s negatiōes non sūme amam⁹.g̊ deus nō est tm cogsci bilis sub rōe negatiua.· s sub rōe po sitiua. Est g̊ intellectus.q.an possi mus habere aliquā cognitionē ḋ deo qua cognoscat in aliq conceptu sim plici. Hec est op. fratris thome q dicit ꝙ primū obiectū intellectus cō iūcti est quidditas rei materialis. & ex ho sequit ꝙ cū potētia intellectia nō possit intelligere nisi illud qḋ ca dit sb proprio suo obiecto. cū deus nō cōtineat sub quidditate rei maťia lis sequit ꝙ de⁹ s^m nullū conceptū sibi propriū pōt a nob cognosci in

uia ista. Sȝ lī ɔclo q̄uis forte sit cōcedēda.tn̄ fūdamentū q̄ ipsa ꝓbat non uidet uerū si intelligat generalr ꝙ īpossibile ē potētiā ꝑ quecūqȝ ha bitū ꝑ se opari circa obȝ nō suū.pȝ ḋ usu.g̊ si quidditas rei materialis eēt primū obm intellectus coniūcti nō posset intellect⁹ noster ꝑ quecūqȝ habitū aliqd aliud cognoscer.& per ɔn̄s nec btificari Alia opio ē ma gistri herici q nimis tribuit itellectui nr̄o ḋ cognitiōe dei sic prior nimis remouet.pōit eni ꝙ possum⁹ haber aliquē cōceptū ḋ deo ꝓpriū ꝑ crea turas. & ad ho ꝑmittit quattuor di stinctiōes.prima est ḋ cognitiōe ꝑ se & ꝑ accn̄s. 2a ḋ cognitiōe in uli & pticulari.& si de⁹ cognoscat ꝓprie ꝑ accn̄s cū in eo nō sit accn̄s.cogsci tur tn̄ in alio attributo generali.q.ꝑ accn̄s. & dicit ꝙ de⁹ nī pōt a nob co gnosci ꝓprie in uli s^m ꝑdicationem ꝙ nihil est cōmune.ꝙ de⁹ est singula ritas quedā. iō oīs cōceptus quē ha bem⁹ ḋ deo est sibi ꝓprius In pti culari aūt nō cognoscit ex creaturis ꝙ creatura est pegrina silitu° dei q̄si cōformis ei quo ad aliq attributa q̄ nō sūt illa naťa in pticlari. cuȝ g̊ ni hil ducat in cogtionē alti⁹ nī sb rōe silitudis.g̊ etc. In uli pōt de⁹ cog sci triplr.generalissie.generalius.& generalr. generalissie tres hȝ gradus cognoscēdo eni q̄dcūqȝ ens ut ho ens īdistictissime cōcipit ens quasi ps cō ceptus.amone? aūt ho.& ɔcipiendo

ens est 3⁹ gradus. q si distinguatur cōce
pt⁹ entis q̄ cōuenit deo. puta cōcipiēdo
ens indeterminatū negatiue. iā est 3⁹ grad⁹
Indeterminatū p̄ m⁹ abstrahit ut fora
ab oī mā. s̄ indeterminatū priuatiue est uīe
abstractū a ptibꝫ qd ē actu parti[tum]
ī illis. post istos. 3. grad⁹ generalissime
cōcipiēdi deū. 4⁹ cōcipit generali⁹ cō
cipiēdo q̄dcūq3 attributū nō simplr
s̄ cū sūma p̄emiā. v⁹ cōcipit genera
liter cōcipiē⁹ q̄dcūq3 attributū esse
idē ipi essentie ꝑ simplicitatē. s̄ nō
p speciē ꝓpriā. s̄ p spē3 alienam ex
creaturis. sic extimatia in brutis sb in
tentionibus sensatis cognoscit inten
tiones nō sēsatas. ut ꝓficui & nocui.
Cō istā op. arguo p̄ q nō tm̄ potest
hēri cōcept⁹ nālr in q̄ q̄si p accidēs
cōcipiat de⁹. puta in aliq̄ attributo
s̄ etiā aliqs cōcept⁹ in q̄ p se & quid
ditatiue cōcipiat de⁹. q cōcipiē⁹ sapiē
tem cōcipit ꝓprietas pficiēs naturam
ineē 3⁹. q̄ intelligē⁹ sapientē oport3
intelligere aliquid cui intelligo illam
ꝓprietatē inesse. & sic ante cōcept⁹
omiū passio[m] & q̄si. passio[m]. o3 q̄rere
aliquem cōceptū q̄dditatiuū cui ista
attribuant. p̄ d⁹ q ad multos cōce
ptus ꝓprios deo possum⁹ deuenire q
n̄ cōueniūt creaturis. cuiusmōi sūt cōce
ptus omiū pfectiōm simplr in sūmo
& pfectissim⁹ cōceptus est conceptus
entis infiniti. q ipē est simplicōr & p
fectior oībꝫ aliis pfectionibꝫ simplr
q infinitū nō ē attributū nec passio
eius d̄ q̄ dicit. s̄ dicit mod intrinse

cum entis. cū enī d⁹ ens infinitū non
habeo cōceptū q̄si p accñs ex sbiecto
& passiōe. s̄ cōceptū p se subiecti in
certo gradu pfectōis. Quod etiā sit
cōcept⁹ pfectior inter oēs alios nobis
cōceptibiles p3. q plra vtualr icludit
sicut enim ens uirtualiter includit
ueꝝ & bonū. ita ens infinitū icludit
uerū infinitū. bonū infinitū. & ome3
pfectionē simplr sub ratione infiniti
p̄ dico q de⁹ in ptlari nō cogno
scit a uiatore nālr. q deus sub rōne
singulari est obm uolūtariū. & nō na
turale respectu intellectus nostri. &
ideo a nullo intellectu creato pōt sb
istā rōne naralr cognosci. p̄ d⁹. q
deus pōt naturalr cognosci in conce
ptu cōi sibi & creaturis uniuoce. ista
cōclusio diffuse probata est alibi.
A ar[ta] ad pri[m] d⁹ q illa cōpatio
phī deb3 intelligi q̄tū ad primā mo
tionē intellcūs ab obiecto. fantasma
enī cū intellcū agēte h3 uicē obi prio
monētis. nō o3 aūt intelligi q̄[m] ad oē3
actū sequentē primā motionē. q itel
lectus pōt abstrahere oē ob3 inclusū
in aliq̄ p̄ mouēte ut cōe sensibili & in
sēsibili. & q sēsus nō est abstractiuus
iō in oī actu suo req̄rit aliq̄d obm p
priū mouēs. Ad 2[m] d⁹ q cōmē. ex
ponit illud sile phī de difficili. & nō
de īpossibili. & rō sua est. q nā fecis
set ociose illas sbas sepatas intelligibi
les. & tam̄ nō possibiles intelligi ab
intellectu aliq̄. s̄ illa rō nō ual3. q fi
nis illaꝝ sbaꝝ iq̄[m] intelligibiles sunt

nõ eſt intelligi ab ītellcũ nr̄o.iõ ſi h° nõ cõuenir3 eis ñ ꝑ h° eēnt fruſtra intelligibiles.d° ğ ꝙ ocľs noctue nõ h3 cogtionē ñ intuitiuam. & q̄m ad h° pōt expōi auctoritas cť īpoſſibi^{te} ꝙ ſic eſt īpoſſibile illi ocľo intuitīe aſpiceř ob3 illud.ſic intellectui nr̄o īpoſſibile eſt intuitīe cogſcere deum

Ad 3^m d° ꝙ infinitũ potētiale eſt īgtũ.ꝙ unũqdq3 eſt cogſcibile īq̄tũ ē actu.nõ tñ ē īgtũ ꝙ ſibi repugnet intelligi ab intellcũ infinito.ſ nõ pōt infinite cogſci ab aliq̄ intellcũ cog ſcente ipſũ ſ^m modť ſue infinitatꝪ.q ē accipie° alť3 p° alť3.ꝙ ītellcũs ſic ītelligēs ſp ↄgſcer3 aliqd finitu3 & nũq ifinitũ:intellcũs āt ifinit° ipōt ītelligere totũ.illud ſiľ.ñ ptē p° ptē

Tꝝ d° ſit ſũme ſiplex.uidetur ꝙ nõ.ꝙ ſimplicitas nõ eſt pfectio ſimpľr.tũc eni q̄dlib3 hñs ipſā eēt pfecti° ñ habēte & ſic mā prima eēt pfectōr hōie.qdť ē fſ3.imo generaľr ī cori uptibilibus cōpoſitōra ſũt pfectōra.ğ ſiplicitas nõ eſt ponē^a in deo. ꝑ pfectiōis ē in forma dare uľ poſſe dař eſſe.licet īpfectiōis ſit depēděř a mā.ğ ſi pri^a rō ſepeř a 2^a.ꝙ nõ eſt ↄdictio in tľi ſepatiōe poſit deitas eſſe forma dās eſſe.lic3 nõ depēdeat ab illo cui dat eē.& ita pōt ibi poni cōpoſitio materie & forme ſine impfectione.

ꝑ q̄d uni eſt nõ ſbā nulli eſt ſbā:ꝑ phi.ſ ſapiētia ī nob ē accñs.& ī deo eſt ſapientia ſ^m eādť ratioñē ſ^m quā eſt ī nob.ğ ī deo erit accñs.& ꝑ ↄñs ↄpoſitio ſbi & accñtꝪ.ↄ ꝑ i.dť ť.c. ꝑ i.d° uere & ſũme ſimplex eſt.

Ad iſtā.q.Ꝝ° & ꝓbo ſimplicitatē diuinā dupľr.ꝑ ꝑ media cōia.2° per media pticularia. q̄tũ ad primum artic3 dupľr.ꝑ ex rōe infinitatꝪ.2° ex rōe ncc̄e eē.prima uia arguiť ſic oē cōponibile pōt eē pars alicu° cō pōiti qdť ē ex ipſo & alio cōponibili oīs aũt ps pōt excedi:excedi aũt ē ↄ rōnē infiniti.ğ etc̄. ꝑ cōponibile car3 pfectōe illi° cũ q̄ cōpōiť.ita ꝙ illud aliud cōponibile nõ habet oīmo dam identitatē cũ ipſo.ꝙ tũc ñ poſſet cũ eo cōponi.S3 nullũ infinitum caret eē eius cũ q̄ pōt eſſe idem.alias poſſet intelligi pfecti°.ſ infinitũ intelligi pfecti° eſt impoſſibile.ğ etc̄.

2ª uia arguiť ſic.ſi pri^m ſit cōpoſitũ ſint componētia.a.& b.quero ſi a.ſit formaľr ex ſe ncc̄e eſſe.aut nõ alteꝝ iſtorum oportet dare in omni natura ex qua aliquid componitur. ſi ſic.ergo ex ſe eſt in ultima actualitate.& ita cum nullo facit per ſe u^m ſi non.ſ eſt poſſibile.ergo neceſſe eē compōitur ex poſſibili.& ſic ñ erit neceſſe eſſe. Quantum ad ſecundť articulum oſtendo diuinam ſimplicitatem tripliciter.primo excludo cō poſitionem ex partibus eſſentialibus Secũdo cōpoſitionem ex partibus quantitatiuis.Tertio compoſitione3 ex ſbo & accñte. ꝑ ſic cālitas māe ñ ē ſipľr pri^a.neccio eni ꝑſupponit

cãlitatẽ efficiẽtꝭ priorẽ. ğ si pᵐ esset cõpõitũ ex mã & forã ꝑsupponeret cãlitatẽ efficiẽtꝭ. nõ aũt huiꝰ. ꝙ idem nõ efficit se. ğ ꝑsuppõit cãlitatẽ efficientꝭ prioris. ğ deꝰ nõ esꝫ priᵐ efficiens. qḋ ẽ absurdũ. ma. ꝓbaṫ. cãlitas mãe & forme includit imperfectionẽm cãlitas efficiẽtꝭ & finis nullã ĩpfectõnem includit. ꝭ pria includit rõeꝫ ptꝭ ꝭ oẽ ipfectũ reducitˀ ad pfcm. ğ etc̃

ꝑ mã ḋ se est in potẽtia õdictõis ad formã. ğ ḋ se nõ est sub aliq̃ forã ꝭ p aliq̃ aliã cãm materia reducitur ad actũ forme. cã aũt reducẽs non est ipã forma. ꝙ ipsa nõ reducit materiam ñ actuãᵒ eã forãlr. ğ oportet ponere aliquid reducẽs materiam & formã effectiue. si ğ primũ eẽt ɔpositũ ex materia & forma eẽt aliqḋ efficiens. p cuiꝰ efficientiã eẽt materia eiꝰ sub forma. & sic nõ esset primũ efficiens. 2ᵒ carentiam cõpositiõis q̃titatiue uideṫ ꝓbare phs. 8. phicorũ & 12. meᶜᵉ. ꝙ primũ est potẽtie infinite. potẽtia aũt infinita nõ est i magnitudine. ratio est ista; ꝙ maior potentia est in maiori magtudine & infinita in infinita magnitudine. ꝭ nulla magtuᵒ est infinita. ğ nulla potentia ĩfinita est i magtudie. Sꝫ istud argumẽtũ uideṫ deficeṙ. ꝙ qui ponerꝫ potẽtiã infinitã ĩ magtudine diceret ipsã eẽ totã in tota magtudine & in q̃libet pte eiꝰ totã. sic aĩa intellectiua in corpe. Declarãᵒ ğ rõnẽ arḡ. dᵒ ꝙ cõclo sua est ista. potẽtia infinita ñ est in magtudine finita extensa p accidẽs ad extẽsionem magnitudĩs. & hoc ꝓbat ratio sua. ꝙ oĩs potentia extensa p accñs est maior ceteris paribus in maiori magnitudine. maior q̃dem nõ intensiue. ꝙ puus ignis pot plus habere ḋ calore intensiue q̃ magnꝰ. si magnꝰ sit mltũ rarus & parvꝰ densus. ideo addidi ceteris paribꝰ. ex quo sequiṫ ꝙ oĩs talis potẽᵃ q̃ diu est in magnitudie finita põt intelligi crescere. & sic nõ est infinita intensiue. ꝙ infinitas intensiue nõ est siñ infinitate efficacie. 3ᵒ carentiam cõpositiõis ex subiecto & accñte osten do sic. deus nõ est materialis nec q̃tꝰ ideo non est capax alicuius accidentꝭ materialis conuenientis rei materiali sicut est qualitas rei materialis. ergo tantum est capax illorum que conueniunt spiritualibus puta intellectiõis & uolitionis. talia autem non possũt esse accidentia ipsi deo. ergo etcetera. Ad argumenta ad primũ dico ꝙ simplicitas est perfectio simpliciter ꝭᵐ ꝙ excludit componibilitatem & compositionem ex actu & potentia. uel ex perfectione & imperfectione. nec tamen sequitur ꝙ omnis creatura simplex sit perfectior non simplici. ꝙ aliquid quod est simpliciter perfectionis potest repugnare alicui nature limitate. nam canis non esset simpliciter perfectus canis si esset sapiens. quia sapientia repugnat sibi; Silr alicui nãe limiᵗᵉ põt ṙpugre aliq̃

pfectio simplr & aliq nõ. & tūc non sequit nā cui cõuenit tal pfectio est pfectōr illa cui repugnat. q pōt hre aliq aliā pfectionē pfectiorē ul eque pfectā. exm actualitas & simplicitas sūt pfectiones simplr. ɔpōito ɔuenit maior actualitas & mīor simplicitas materie āt ecōuerso. actualitas āt simpliciter est pfectior simplicire. s hic est unū dubiū cū d rōe pfectiōis simpliciter sit q ipsū sit simplr melius q nō ipsū in unoquoqʒ sm ans. xvo monol. quō simplicitas si est pfectio simplr nō ē melior in qlibʒ. Dico q dictū ans. debʒ sic intelligi q pfectio simplr est meli9 nō tm suo ɔtradictorio. s etl qlibʒ sibi incōpossibili. alias qdcūqʒ positm eēt melius & pfecti9 sua negatione. imo nulla nega° est formalr aliq pfectio. Ad 2m d° q dare alicui eē formalr nccio includit limitationē. q2 sic dās eē nō includit p idētitatē illud cui dat esse. ideo sic dare eē includit ipfectionē. q2 limitationē & dependētiā. si eni sepereē ab eo dependētia ad mā3. manet tñ dependētia ad efficiens. uirtute cui9 forma informat materiam. Ad 3m d° q sapiena sm illā rōeʒ sm quā est spēs qlitatl & accñs in nob nō est eiusd rōis in deo.

138 Tm d9 pater genuit dēū filiū uolūtate. q sic. aug. ɔ maxim li. 3°. c. 2°. si pater non genuit filiū sibi equalē. aut nō uoluit. aut nō potuit. si nō uoluit. g fuit inuidus. pr g uolūtate genuit filiū sibi equalem.

p qnto nece. c. d nccio. ome inuolūtariū est triste. s in diuinis nihil est triste. g nihil inuolūtariū. g filius uolūtate generat. ɔ dam. genera° est op9 nāe. In ista. q. sūt due difficultates. una quō pater generat filiū uolens. alia quō saluat q pater nō generat filiū uolūtatē ut pricipio pductiuo. q̄m ad primū dicit q nō generat uolēs. s tm nccitate nāli. sic ignis calefacit. licet actu generādi iā pōito uolūtas patris. q. i illo ɔplaceat huic arguit sic. intellectio patris aliq m° pcedit qdcūqʒ uelle pris. s itellectio patrs ut patris uidet eē gignitio vbi ul fili i. g gignito filii ut filii pcedit qcūqʒ uolitionē patrs. pria ē euidens ex xv°. d t. c. 27. 2a pbat. q eiusd po° ñ sūt duo act9. q po° distiguūt p act9 2° d aiā. gigner āt filiū siue dicere uerbū qd idē ē i deo ē po° intellectie & itelliger simplr. g dicer est foralr aliqd intelliger. & ñ ñ patris. g2 Ista rō initit miori fle. s d idētitate itelligere & dicer. & ex ipa sequit cōclo fla. s. q pater nō pprie uolēs dicit. p oñdo flitatē mioris. 2° q illud ɔñs falsū sequit. 3°. rñdebo ad probationem illius minoris false. quarto quomodo uitari debʒ illud cōsequens falsum & teneri oppositum qd est principale in articulo isto.

De primo contra idemtitatem intelligere & dicer arguo primo sic. intellgere est pfcō simplr. q pater q̄m

ad intellectū est formal'r beat⁹ nō ñ pfe
ctione simpl'r. ğ etc. ꝶ dicere nō ē p
fectō sipl'r. alias cū fili⁹ & spūs sāct⁹
nō dicāt. ꝙ ñ exprimunt uerbuꝫ non
eēnt simp'r pfecti. ğ: z⁹ sic. sicut
in creatnris rō actiōis & factionis di
stinguit᷑ formal'r: ꝙ actio est ultimus
termin⁹ factiōis ita in diuinis opatio
qua pater formal'r opat᷑ uidet᷑ distin
gui a productione qua producit. ꝙ
opatio hꝫ obꝫ p̄suppōitū pductio
habet fi^m pductuꝫ. ğ intelligere qd'
est opatio patris nō est formal'r dice
re quod est pductio filii a patre

Ad illā pbationē ꝙ potēcia distin
guit᷑ p actus d⁹ ꝙ actō uno m⁹ ī cre
aturis accipit᷑ p actiōe d' genere acti
onis: alio m⁹ p actu z⁹ q est qualitas
absoluta. uni⁹ ğ potē^c tm̄ est un⁹ act⁹
tm̄ loquendo de actu p̄ ul' z⁹. ꝶ uni
us potentie potest esse duplex actus
unus de genere actiōis ali⁹ d' gener̄
qualitatis. De z⁹ d⁹ ꝙ pater hoc
modo gignit uolens. ꝙ in p̄ signo ori
ginis pater intelligit formal'r. & tūc
pōt habere actū uolendi formal'r. in
z⁹ signo origis pater gignit filiū non
uolitione sequēte illā gignitionem. ꝶ
uolitione hita in p̄ signo originis qua
pater formal'r uult p̄suppōita intel
lectione. Q̄tū ad ꝶ^m artic'ꝫ d⁹ ꝙ
pater nō producit filiū uolūtate tāq̄
principio pductiuo. ꝙ pricipiū pro
ductiuū uni⁹ rōis nō pōt haber̄ duas
pductiones. in diuinis enī nulla ē p
ductio uni⁹ rōis ñ unica cū sit adeq̄

ta. ğ cū spūs sāctus pducat᷑ p modū
uolūtat| ut principii pductiui filius
nō sic pducit᷑. Q̄tū ad istū artic'ꝫ
aliqui distinguūt ꝙ li uolūtate potest
teneri adūbial'r ut sit sens⁹ uolūtate
genuit. i. uolūtarie. ul' pōt teneri ab
latiue & tūc notat cāꝫ^a liue principiū
elicitiuū respectu gignitiōis. p̄ m⁹ est
uera. z⁹ modo fl'a: quicqd autē sit de
ista. d'. tñ nō uidet᷑ ōcedend' ꝙ pater
pduxerit filiū uolūtate: ita ꝙ uolun
tas sit principiū pductm̄ pximū uel
remotū: ꝙ nō sit pximū pbatū ē. ꝙ
nō sit remotū pbat᷑. Quia uolūtas ut
est principiū opatm̄ aliq̄ modo ex se
posteri⁹ opat᷑ q̄ intellect⁹. & p ōns
ut est pricipium pductm̄ aliq̄ modo
posterius pducit q̄ intellect⁹. & ita
ñ ē cā superior neq; prior in produ
ctione q̄ est ppria itellect⁹. Sꝫ ꝙ
aug. ix. d' t᷑. c. 8. uidet᷑ attribuere gi
gnitionē uolūtati ut pricipio pducti
uo: dicit enī ūbum amore cōcipit᷑. iō
d⁹ ꝙ ī nob̄ ñ ē tm̄ unic⁹ act⁹ itellige
di accipie᷑ actū d' gener̄ q̄litat| nec
unic⁹ act⁹ gignēdi accipie᷑ actū de
gener̄ actiōis: ꝙ si eēt tm̄ unic⁹ act⁹
iste & ille uolūtas nl'lā cālitatē hr̄et
neq; respectu act⁹ intelligēdi q ē de
genere qualitat| neq; respectu actus
gignēdi q̄ ē d' gener̄ actōis. In diuinis
ğ cū ñ sit ñ unicus act⁹ intelligēdi re
spcū illi⁹ act⁹ uolūtas pa t's ñ habebit
rōꝫ pricipii. cū et| ñ sit ñ unic⁹ act⁹
dicēdi r^u illi⁹ uolūtas ñ hēbit rōꝫ pri
cipii pducti. ꝙ uolūtas sic īopā⁹ ita

in principiando sequit̄ intellectū. ḡ actus dicēdi p̄cedit omnē pricipiatō nem uolūtati. pōt tñ uolūtas ut ɔplacens nō ut principiās hr̄e actū respectu illius gignitiōis. Ad argumēta ad primū d° ꝙ inuidia nō est tm̄ i sbstrahendo bona q̄ pñt cōicari actu uo lūtatis īmediate. ꝭ quicūq; uolēs pōt cōicare & nō cōicat. pater aūt uolens generat. nō tñ ut principio elicitiuo ul' ꝓductio ut dictū est. & iō tenet argumētū aug. d' iuidia. Ad 2^m d° ꝙ illi nihil est inuolūtariū. & iō generatio filii nō est inuolūtaria cōcedo. ꝭ nō sequit̄ ultra: ḡ est uolūtate ut principio elicitio. multa eni facimus siue uolūtate p̄cedente siue uolūtate concomitāte q̄ꝝ pricipiū immediatum non est uoluntas.

139 Tr̄ de° sit nōiabil' a uiator̄ aliq̄ nōie sigficāte suā eēntiā. uidet̄ ꝙ n̄. aug. d' vbis domini. quicqd potest effari est effabile. ꝭ de° est ineffabil'. ꝙ si illa que paulus audiuit sūt ineffabilia. multo magis ille q̄ talia fāt est ineffabilis. ḡ etc̄. p̄ ambro. p° d' t̄. scire generatiōis secretū mihi est īpossibile. mēs deficit. uox silet. nō mea tm̄. ꝭ & angeloꝝ. ḡ multo magi diuinā eēntiā aliq̄ nōie sigficar̄ est īpossibile: p̄ qd' nō pōt intelligi n̄ pōt sigficari. ꝙ q nō intelligit aliqd oīno nō pōt ei nomen imponere. 4. me^{tc}. p3 p phm & comū. ꝭ diuina eēntia. sub rōe sua ꝓpria nō pōt intelligi a uiatore: ꝙ nō uidebit me hō & uiuet scribit̄ exo. ḡ etc̄. ō augusti ō ada^{um} hereticu3 illa sublimitas ineffabil' huānis sonis significanda est. Itē p rōe3 qd' pōt intelligi pōt sigficari. ꝭ eēntia illa benedicta pōt a uiatore intelligi. ꝙ pōt ꝓbari rōe nāli diuinā essentiā ut hāc eē. & sic eā ɔgnoscer̄. ḡ pōt aliq̄ nōie eā exprimer̄. In ista: q. ē una op. q̄ dicit ꝙ nomē uocale debet esse sigculū inter loquentē & illū cui loquit̄ ita ꝙ res sigficata p nomen sit utriq; nota. & nomen sigficatm̄ talis rei debet eē et utriq; notū ut per applicatōnē intellcūs & uolūtati cu3 ꝓlatione rei cognite cognoscatur res tali nōie sigficari. ꝭ eēntia diuia pōt ɔpari ad intellectū diuinū & ad itellectum creatum uel beatum uel uiatorem. Primo modo cu3 sol° intellectus diuinus cognoscat suā essentiā sub ratione immensitatis ꝓprie pōt intellectus ille imponere aliquod nomen ad placitum significans illā eēntiam in se & non imponit nisi sicut intelligit. intelligit autem illam essentiam distincte. ḡ nomen impositū distincte illam significabit. ꝭ per illud nomen etiam si intelligeret̄ a nob' ul' exprimeret̄ nobis non posset noīari a nobis illo noīe: Quantū ad intellectū creatū dicit ꝙ, ꝙ nl'li itellectui creato pōt illa essentia esse nota sub propria ratione sue immensitatis: iō nullus intellectus creatus potest nomen īponer̄ q' sit exp̄ssi^{m} illi° eēn^{e}

iponer qd sit exp̄ssiuū illi⁹ essentie ꝯm ꝓpriā rōē3 sue immēsitatis. ꝙ sic intelligit qlibet intellcūs ita nomen impōit. & ꝙ nō distincte cogscit illā essentiā. iō n̄ distincte nomen impōit & ꝙ intellect⁹ beat⁹ aliq̄ m° ↄgscit eēntiā diuinā in se. iō pōt aliquo m° ei nomē imponere. Q̄tū ad intellectū uiatoris dicit ꝙ sicut illā essentiā in uia intelligit sic pōt ei nomē iponere. nomē aūt quo sic eā sigficauit nō est nom̄ acceptū a creaturis. ꝙ tale nom̄ p̄ imponit creature & pōt eē cōe deo & creature. & iō nl'li ꝓpriū ꝯ illud nomē significabit pfectione3 simpl'r q̄ nos latini utimur. s. h° nom̄ de⁹. qd uidet nob illā essentiā distincte sigficare. ꝙ illud nomen cōtinet oīa nōia pfectionū simpl'r. sicut essētia illa cōtinet oēs perfectiones simpliciter ut pelagus? Contra istam opiniōe3 arguit & p̄ ↄ maiorē i qua p̄ dicit ꝙ essētia diuia a solo intellectu diuino cognoscit sub rōe sue imensitatis arguo sic. nl'la potētia simpliciter quietat in aliq̄ ob̄o nisi in q̄ includit pfectissima rō & tota pfectio sui primi obi. patet d' potentia uisiua q̄ nō perfecte quietat nisi in illo uisibili in quo inuenit pfectissia rato uisibilitatis. ꝯ pri^m ob̄m intellectus creati tam beati q̄ uiatoris est ens qd modo supponimus. g̃ intellectus in nullo ente perfectissime quietatur nisi in illo inueniat tanta perfectio q̄ta pōt esse. perfectio autem

alicuius entis pōt esse infinita. g̃ itellectus creatus non perfecte quietat n̄ i ēte infinito iq̄^m infito. ↄ z^am partem cū dicit ꝙ intellectus creat⁹ non pōt nōiare essentiā diuinā distincte aliq̄ nōie nisi eam sub rōe sue iñēsitatis cogsceret arguo sic. ad h° ꝙ aliqd nom̄ ipōitū a cognoscēte distincte rep̄ntet ob3 nō o3 cogscentē uł iponentē nom̄ cōprehēdere illud ob3 ꝯ tm̄ apprehēdere. p3 d' adā iponente nōia rebus q̄ nō nouit res q̄^m erāt cognoscibiles. tūc eni cognouiss3 oīa in gener ꝓprio sicut xp̄s qd n̄ tenetur. ꝯ qlib3 beat⁹ distićte p te ↄgscit illā eēntiā lic3 eam nō cōprehendat g̃ pōt illi eēntie nomē imponere qd distincte & pfecte eam representet. & p ↄñs sb rōe sue imēsitatis. g̃ n̄ o3 ita distićte rē ↄgscer sic nom̄ ipōitū pōt illā rep̄sētare. d° g̃ ꝙ sb oñi rōe obiua sb q̄ eēn^a diuia pōt itelligi ab itellcū suo pōt itelligi ab intellcū creato et sub rōe isinitatis. & nō sequtur ꝙ actus q̄ itellcūs tēdit i tale ob3 sb rōe infinitatis sit infinit⁹. sic n^c sequit rp̄ntat infini^m. g̃ ē infinitū. iō ab oñi intellcū creato pōt impōi nomen ut signū ad distićte rp̄ntand' diuinā eēntiā sub rōe infinitatis q̄tum cūq3 ab ipo n̄ ↄp̄hēdat. R° g̃ ad q. ꝙ deū eē nōiabilē p̄t dupl'r itelligi uno m° ꝙ sit nōiabil' a uiator iponēte sibi nom̄. l' ꝙ sit nōiabil' ab eo utēte nōie a q̄cūq3 sibi iponat. sicut ego possū uti aliq̄ nōie ad aliqd exprim^m

qd tamen a me non est ipositum.

Item uti aliquo nõie cõtingit du^r. uno m^o respcũ alteri9 l alteri: ꝙ s^m aug. in enche. 13. ad hoc sũt nõia ipo sita ut cõceptus nostri quoꝝ nõia sũt signa aliis manifestent. alio modo si bi & ꝑp indigentiã suã ad exprimen dũ p nom qd apud se est. sicut sciẽs grecũ utit greco ad querẽd illa qb9 indiget. p̃ m^o dicit cõiter ꝙ de9 ñ ẽ nõiabil a uiatore iponẽte sibi nomen ad distincte eũ repñtand. ꝙ s^m oẽs nõ põt uiator al'r sibi nomẽ iponere ꝙ illũ intelligat. ꝑ nõ intelligit eum distincte sicut est in se. g̃ nec nomen ab eo impositũ sic eũ repñtabit.

dico ꝙ mediũ hui9 cõsequẽtie ñ est ueꝝ. & ↄdico maiori illius ratõis ꝙ nõ oportꝫ ꝙ modus significãdi in oib9 sequat mod intelligẽdi. qd pbo sic. Suppõ eni ꝙ itellect9 uiatoris nõ cognoscit sbam s^m ꝑpriã ratiõnẽ sbe. & pbo ꝙ si intellectus uiatoris cognosceret sbam s^m suã ꝑpriã rõꝫ g̃ sba nõ exñte cognosceret natural'r eius absentiam omnibus aliis manenti bus. consequens est falsum. ut patet in sacramento altaris. ꝙ non al'r. cog scit hostiam post consecrationem ꝙ ante. Si etiã deus anihilaret sbam & conseruaret quãtitatem & qualita tem et figurã & omnia accidentia ei9 eod modo intellectus itelligeret ipaꝫ nũc ut prius. pba^o ↄñe. cuiuscũqꝫ ob iecti potẽtia aliq̃ cognoscit pñtiam natᷓaliter qñ est natᷓal'r cog̃scit eius absentiã quãdo nõ est. patet de uisu respectu lucis & tenebre. ꝑ intellcũs noster non cognoscit nᷓal'r quãdo sb stãtia panis desinit ẽe i sacro altaris. g̃ nõ natᷓal'r cognoscit qdditatẽ sbie s^m propriã eius rõnẽ. & tñ aliquod nomen imponimus sbe ad significan dum propriã eius rationẽ. Si autẽ intelligatur questio z^o modo dico ꝙ uiator potest uti aliquo nomĩe ad di stincte representand illam essentiam in se siue ab ipso imponat nomẽ siue non. licet ipsam essentiã distĩcte non itelligat. qd pbat p rationem priorẽ ꝙ nõ itelligo sbaꝫ p ꝑpriã speciem n^c itelligo speciẽ unius sbe distingui ab alia. & tñ utor nõie sigficãte sbã in se ut distĩguit ab oĩ accñte. & una sba ꝑut spẽ distĩguit ab alia etiaꝫ in genere sbe. Ad ar^ta ad pri^m cõce do ꝙ de9 ẽ ineffabil ꝙ^m ad illũ cui fat & cui fit exp̃ssiõ p nom. & p cõ cõsequẽs illud ñ põt deuenire i cogti onẽ dei i se licꝫ ipꝫ nom ꝙ^m ẽ ex se sit exp̃ssi^m illi9 eẽntie in se & distin cte. g̃ ẽ ineffabil cuilibꝫ ꝙ^m ad actũ cõp hẽdẽteꝫ ipꝫ & ñ ꝙ^m ad nom re pñtatm ipsi9. Ad z^m d^o ꝙ uirtus generatõis excedit sermones nostros & oĩa signa ipõita ul iponẽ^a a nob sũt dimit^a ad exprimẽd aliqꝫ ↄcep^m distĩcte itelligibilẽ d illã eẽntia in se

ad 3^m d^o ꝙ nihil põt sigficari p uocẽ ñ aliq̃ m^o cog̃scat cõfuse & in cõi. ꝙ uoces sũt sig̃ passio^m. q̃ sũt in aĩa & h^o sufficit ad itẽtioneꝫ phi et

5m. dist⁹ tñ pōt p nōm aliqd sigfi
cari q cognoscāt ut dictum est.

14⁹ Tꝫ de⁹ sol⁹ sit imōbil. q ñ
de⁹ hꝫ hitudinē ad aliquid
mōbile. g est mōbil. añs pꝫ
q ē pricim oim mōbiliū. ɔña pbat. q
mutato uno correlatioꝝ mutat illud
qd habꝫ nccīā hitudinē ad illud.
p de⁹ hꝫ pximā rōnē cāe efficiētꝭ
ad aliqd mutabile qd imediate est ab
ipso. g alr se habet nūc q pri⁹. q si
eodē mo se hrēt nō posset assignari
rō ex pte mutabilitatꝭ create quare
nō pducit: q illi⁹ cā querit. nec ex
parte passi. q nullū reqrit. g nccio ē
reqrenda ex pte agētꝭ quar nūc se hꝫ
alr q pri⁹. & sic in ipo erit mutatō
5 aug. vi. de t. c. vi. oīs creata mu
tabil solus de⁹ imutabil. Ista. q. que
rit duo: primū est utꝝ de⁹ sit imuta
bilis. 2m est an aliud a deo sit imutabi
le. pria cōclo pbat a pho in diuersis
locis. nā 7o phi. pbat eā sic. Oīe
qd mouet ab alio mouet. ista pbat
q qescēte pte quiescit totū. & nō est
pcessus in infinitū in mouentib⁹ &
motis: g oꝫ stare ad aliqd mouēs oīo
imobile. Itē. 8. phicoꝝ. pbat eam
p diuisionē mouētiū & motoꝝ nālr
ul uiolēter. & q ultio oꝫ stare ad ali
quod mouēs qd nō mouet ex se & p
se. nec p mo nc 2o: iō oꝫ star ad aliqd
simplr imobile. s ut iste rōes ostēdāt
ualere indigēt maiori discussione: &
si ualēt diminute ɔcludūt. forte enim
nō plus ɔcludūt nisi q primū nō mouet
sic corp⁹ ul sic vtus in corpe. sic aīa
mouet p accñs moto corpe. Nō insi
stendo mo circa declaratōnē rōm ista
rū oñdo breuiter ɔclōeꝫ illā duplr
p p rōnē siplicitatꝭ. 2o p rōꝫ ncce eē
p sic de⁹ est pfecte siplex. ista est
pbata alibi. iō non pōt mutari ad ali
q foraꝫ q in ipso recipit. 2o sic
de⁹ est ncce eē. ista est etꝭ pbata alibi
iō nō pōt mutari ab eē in non esse. g
mutatōe sbali & accñtali de⁹ ē siplr
imutabil. De 2a ɔclōe est ɔuersia
inter theologos & phos. ad qd ɔside
randū p oꝫ uidere q fuerit intentio
phoꝝ & q motiua eoꝝ & q sint rōnes
ɔ eos. qtū ad prim est op. gan. q
dicit q: 4. sūt modi qb⁹ aliqd pōt se
hre ad eē. s ad ppositū sufficiūt. 3.
modi. pōt enī aliud a deo pōi in esse
tripl'r. uno mo q ex se sit formalr ne
cesse esse & ab alio causalr. 2o modo
ex se formalr necesse esse & ab alio
dependēter. & hoc pp ordinē essētia
lem causaꝝ intelligentia 2a non pōt
esse sine prima & 3a sine 2a & non
econuerso. 3o modo q habet esse for
maliter ex se possibile. & ab alio sit
necesse esse eo q illud necessario cāt
Istorum modoꝝ trium primus di
cit gan. q includit contradictionem
& iō phs nō posuit illū. q non uidet
uerisimile q tātus phs posuerit cōtra
dictionem. Quod aūt icludat ɔdi
ctionē. patet. q qd ē creatū ab alio ē
ex se non ens & de se ens. possibile

ꝫ incōueniens eſt dicerē aꝝ.hūc modū poſuiſſe de ſbīis ſepatꝭ S3 ꝙ iſta opinio nō ſit phī nec īplic3 ɔ̄dictōnē aliquid eſſe ex ſe formal'r neccīn. & tñ ab alio effectīe oñdo p auctorita tes phī & rōes.dicit eni z° mec. de principiis ſēpiternis ꝙ eā eē uēriſſi ma ncce eſt.ꝙ ipſa ſūt cā ueritatꝭ in aliis.ꝙ unūqdq; eſt maxīe tale inqꝫm eſt cā illius in aliis ut ſit talia.& ſeqt ibiđ unūqdq; ſic ad ueritatē ita ad eſſe.& pbat ꝙ nō eſt pceſſus in infi nitū in ullo generē cāe; ꝫ ē aliqđ pri cipiū maxīe ſm qđ eſt cā ueritatis & entitatꝭ in oībꝫ aliis ſimľ. ꝫ ſtat ſm eū ꝙ aliqd ſit ex ſe formal'r neceſſam & tñ ab alio effectiue. Item ꝙ pri mus mod9 nō includat ɔ̄dictionē pro bo ex intētiōē phī.iz.mec. dicit eni ꝙ primū pricipiū mouet ut intelligi bile & appetibile. & ſm ipſū intelle ctus ſbe ſepate q̄ mouet a p̄ patitur & mouet ab eo. Ex h° arguit ſic za intelligētia intelligit & amat pri mā cū prima moueat zam ut intelligi bile & appetibile.ſ intellect9 zc in telligētie inqꝫ tū ſic mouet ab intelli gibili & appetibili patit & mouetur ab illo.ꝫ pria intelligētia h3 cālitatē reſpcū intelligerē intelligētie zc. ſ in telligere intelligētie zc ſm ph3.& etꝭ ipſe cōcedit phm h° ſēſiſſe eſt idem cū ſba & nata ipſi9 zc intelligētie: ꝫ ſi prima eſt cā effectiua ſui intelligerē erit cā ſue ſbe.oēs tñ intelligētias po ſuit ex ſe formal'r nccīas. nō eſt ꝫ ɔ̄ intētionē phī aliquid eſſe formal'r ne ceſſariū.& tñ ab alio effectīe. z9 modus etc.hūc dicit eadē3 op.phm poſuiſſe i ſbīs ſepatis ꝑ ordinē eſſē tialē ad pm l3 n̄ ꝑ ordinē cālitatꝭ. ſ ꝑ ordinē depēdēc ad ip3 q̄3dmođ i ſpēbus figuraꝝ quelibet depēd3 ab alia lic3 n̄ cauſet ab ea. S3 ꝙ iſte modus includat ɔ̄dictionē negando primū: oſtendo ſm ītētionē phi.ꝙ qđ nl'lo m° eſt ab alio & eſt ncce eē a ſe eſt formal'r īfinitū & nullo m° depēdēs. ꝙ depēdētia nō pōt eſſe ſn̄ oīmoda cālitate. p3 ꝫ ꝙ z9 mo9 īplicat ɔ̄dictionē. Exemplū eoru3 đ n̄is & figuris nō ualet.ꝙ una ſpe cies figure ul' nūi nō depēđt ab alia i actu. ꝙ quatnari9 a tnario & pen thagon9 a q̄drāgl'o nō plus depēdēt ꝙ nigredo ab albedie ul' ecōuerſo.in actu dico:ꝙ pōt eē pētagon9 ul' qua drangul9 ſiñ triāgulo in actu. & ſic nūs quaternari9 ſiue tnarius pōt eē ſine binario in actu.nl'lum tamen đ pendēt ab alio. Tertium modum poſuit auicenna ſexto methaphiſice in ſbīis ſeparatis aliis a prima. & di cit doctor precedens ꝙ phs iſto mo do non poſuit. quia implicat contra dictionē.qđ probatur ſic.ſi enim ſit poſſibile ex ſe ponatur in eſſe.& cū non ſit.ergo tunc non cauſatur neceſ ſario ab alio. Contra oſtendo ꝙ phs iſtū mom poſuit i oībꝫ ītelligētiis citra primam.nec auicenna contradi cit phō in aliq̄.ſ ipſū expōit nc iſte

modus ɔdictōnē includit qd ꝓbat.

qd capit eē ab alio i sua qdditate ñ includit eē. s; posse eē. sic eñi loqt auic. d qddit^{te}. v^{o} me^{ce}. q eqnitas ē tm̄ equinitas ꝑcise loquē^{9} n^{c} actu n^{c} potētia. nec icludit esse nec nō eē. & iō oē illud qd est extra ꝑcisū cōcep^{m} qdditat] uocat accñs ei. sic eñi sb3 ē in potētia ad oia accñā sua ita qddi tas ꝑcise cōsiderata ē i potē^{a} ad esse & nō eē actū ul potētiā & huiusmōi q sūt extra fora lē & qdditatñ itel lectū ei^{9}. & isto m^{o} d^{o} q aꝝ. posuit oē3 intelligētiā aliā a pria esse possi bilem & i po^{a} ad eē. q n^{l}la intelligē tia d formali & qdditatia rōe ei^{9} in cludit esse. s; de^{9} formal^{r} & qddita tiue est ipsū esse. ǧ phs & auic. ɔcor dant. Ad rōnē eoꝝ cū dicit^{r} si sit possibile ponat^{r} i esse. ꝶ^{o}. ubi ē possi bilitas añ actū ibi pōt poni i esse ꝛal ter. s; qñ nō est talis possibilitas. s; tm̄ i ɔceptu & s^{m} nat^{a}a3 q̄ unū natural^{r} ꝑcedit aliud nec formal^{r} includit il lud i suo cōceptu tc deb3 pōi i esse nō in re. s; in cōceptu. Ex^{m} d ente & uno. q ens in suo cōceptu qddita tiuo nō includit unū. iō ex se est i po tentia ad esse unū. s; nō sequit^{r} ex h^{o} q possibile sit ipsū nō esse unū. nec sic debet poni in esse. s; qd de se qd ditatiue nō ē unū. i. rō unitat]. & h^{o} ē vm. nec sequit^{r} ipossibile si sic po nat^{r} i esse ita in ꝓposito. Patet ǧ q̄ fuerit intentio phi & auic. circa sbas sepatas: posuerūt eni3 eas ex se

nccias & ab alio effectiue. & sil^{r} po suerūt eas ex se possibiles ꝑscidēdo rōnē quidditat] eaꝝ ab esse & nccias ab illo cāte illas nccio. Ad rōnes principales p3 qd sit dd^{m} s^{m} phz.

Tꝫ deus possit aliqd crear q nō. q si aliquid ꝓducitur qd pri^{9} nō ꝓducebat^{r} hoc est q al^{r} se h3 nūc q̄ pri^{9}. s; hoc nō pōt poni in passo. q passū nō ꝑfuit o3 ǧ agens al^{r} se hre nūc q̄ pri^{9}. & p ɔn̄s mutat^{r}. s; primū agēs nō potest mutari. ǧ etc. ꝑ causa sp eq̄ deter minata ad agēd uidet^{r} eque agere & effectū ꝓducer^{e}. nō eñi uidet^{r} q nunc debeat ager^{e}. & nō alias si alias sit eq̄ detiata ad agend sic m^{o}. s; si aliquid creat^{r} nūc aliq̄ m^{o} al^{r} se h3 nūc q̄ pri^{9} per maiorem determinationem cause ad ipsum nunc q̄ prius. ergo causa nunc ē magis determinata ad agendum q̄ alias. & per ɔn̄s mutat^{r} hoc est impossibile. ǧ etc. 3° sic 2° de generatōe. idem manēs idē sēp est aptū natū facer^{e} idem. ǧ nūq̄ erit aliqua uarietas in effectu nisi pri^{9} natural^{r} fuerit in cā. s; in cā nō pōt esse. ǧ nec in effectu. ɔ geñ. ꝑ in pricipio creauit de^{9} celū & terrā

Ad solutionē isti^{9}. q. ē sciendū q creare est de nihilo aliqd ꝓducere in effectū. s; li de notat duplicē ordinē s. nāe & duratiōis. ꝑ m^{o} ɔcedūt phi deū posse d nihilo aliqd creare. p3 p auic. vi. me^{ce}. s; pri^{9} nat^{a} duplicit^{r} pōt itelligi. s. pōitie & priuatie. pri^{9}

natã positie dicit illud qd' pri9 inest alicui. & est entitas prior q̃ illa que dicit posteri9 natã iesse illi. sic ẽ de aĩali & rõnali in hõie. d' sba & acci dente i cõpõito p accñs. pri9 natura priuatie dicit ex alterius remotione qd' couenirit sibi circũscripta alia cã qd' nõ iest ei cui p̃ dicit couenire s inesset nisi p aliud ipediret. sic si dicat q in materia est pri9 priuatio q̃ forma. nõ q ista duo sint sil' i ma teria. ita q priuatio pri9 insit q̃ for ma. s priuatio p tã9 põt dici prior natura q̃ fora in materia. q priuatõ semp iness3 materie nisi ab aliq̃ agete sp recipet formã. unde ad habẽdum priuationẽ sufficit sola materia cum negatione cãe extrinsece. s ad haben dum formã requirit cã extrinseca. nõ tñ priuatio est d' rõe materie. sic nec forma. nec ambo sũt simul in materia

z° m° sumẽdo de negat cõiter cre atio ã phis. q dicũt deũ necĉio pduce re qcquid immediate pducit. & nul lo p̃suppõito d' quo pducat. qd' aũt pducit mediate pducit alio p̃suppo sito. & sic nec imediate nec mediate cõtingẽter pducit effcm. õ illud qd' dicũt deum necĉio pducere quic quid ad extra pducit est oĩno falsum & alibi improbatũ. z° ostẽdo q a cã nõ mutata põt eẽ nou9 effcũs. si eñi aliquid sit nouũ quero a qua cã. & sit. a. tũc arguo aut. a. eod' m° se h3 in pducẽdo illud. aut al'r. si eod' m° habet ppositũ. si al'r quero a q̃ mo uente al'r se habet. a. nõ est pcess9 in infinitũ. g aliquid erit nouũ a cã uni formiter se hñte. Sciend' aũt q p ut de dicit ordinẽ durationis põt di stingui d' nihilo. q dupl'r põt accip uno m° q sit d' nihilo s^m eẽ exñtie & aliquo s^m esse eẽntie. z° m° d' nihi lo s^m quodq3 eẽ siue esse exñtie siue esse eẽntie. dico g q d' nihilo p̃ m° põt deus creare. & h° omniter tene tur. s d' nihilo z° modo dicũt aliqui q nõ. q deus nihil põt pducere quod nõ sit ex pte sua possibile s^m auicen. z° me^{ce}. nihil aũt nõ est possibile ex pte sui. Dico tñ q s^m ueritatem deus põt creare aliquid d' nihilo omi modo. scilic3 secundũ esse existentie & s^m esse essentie. q esse essentie ñ separat rea'r ab eẽ exñtie. q eẽ ẽ q̃d9 intrinsec9 eẽntie. d' nihilo aũt simpl'r & s^m quid h° ẽ nl'lo modo ente nihil põt creari. q o3 salte fuisse in potẽ^a obiectia & obedientiali. Ad pri^m dicend' q cã põt p̃ & imediate pdu cere aliquẽ effectũ nouũ absq3 omni uolũtate i ipa cã. p3 p ex^m. si ponat sol semp eẽ eque lũiosus & creet ali quod mediũ pspicuũ d' nouo appro ximatũ illũiabit illud. ita q nihil no^m erit in sole. ad hoc q ab ipso sit noua illũiatio. & si poss3 ex se ponere me diũ pspicuũ. & sb lũie põer3 illud to tũ inesse. s. mediũ illũiatũ sine aliqua uolũtate in seipso. Ad z^m d° q cã eque determiata ad pducendũ aliqd' pductũ quantũ ẽ ex pte sui põt qñq3

m

pducere & qñq3 nõ. sic eni in natura libus cãm deuiari ex pte sui est ipsa3 hre forã3 per quã causet. ita i liberis cãm eẽ deuiatã est ipsã hre uolũtionẽ respcũ uolibilis. & sic ibi põt forma haberi anteq effect⁹ caet sic & hic

Ad 3ᵐ dicend q phs intelligit de agente natali sic pat3 ibi & nõ de uo luntario.

142 Tꝫ deus sit primum cogni tũ a nobis natalr pro statu isto. q sic. unũqdq sicut se h3 ad eẽ sic se habet ad cognitionẽ 2º meᶜᵉ. ꝫ deus est primũ ens. g primᵐ cognitũ. Itẽ nihil pfecte ɔgscit ñ deo pfecte cogto. & g nihil simplr ɔgscit ñ deo simplr cognito. ɔña p batur. q in his q sũt p se sicut maxi mũ ad maximũ. ita simplr ad simplr 2º topi. Ite3 pfectissim⁹ actus poᵉ est circa ob3 ei⁹ pᵐ. ꝫ pfcissim⁹ act⁹ itellectus est circa deũ xº ethi. g de⁹ est simplr primũ cogscibile. ɔ oĩs nrã cognitio orit a sẽsu p meᶜᵉ. & 2º poste. g deus q est a sensibilib⁹ remo tissim⁹ nõ est primũ cognoscibile ab intellectu nr̃o. Ad. q. istã pmitto unã distictionẽ. & ꝫᵐ illã dicã ad. q. qd melius uidet. distictio est ista. tri plex est ordo itelligibiliũ. s. ordo ori ginis siue generatiõis. ordo pfectõis & ordo adequatiõis siue pcise cãli tatis. d duabus primis primitatib⁹ hã betur. ix. meᶜᵉ. c. dº. que sũt priora ꝫᵐ generationẽ sũt posteriora ꝫᵐ sb stãtiã. de. 3. prioritate hẽt p posteri. in diffinitiõe uniuersal. q p ibi dicit adeqtionẽ. loquẽ⁹ d ordie origis distinguo d cogtiõe. est eni cognitio hitualis & actualis. loquẽdo d cogni tione hituali pmitto duas distictiões unã d cõceptu & aliã d intelliger. p dico q est duplex ɔcept⁹. s. simplex & simplr simplex. cõcept⁹ simplex est resolubil in pres ptiales cõceptus. sicut cõceptus spẽi. q põt cõcipi ab intellectu actu simplicis intelligẽtie. cõceptũ simplr simplicẽ dº cõcepᵐ irresolubilẽ in pres cõceptus ut cõce ptus enti & ultime drie. 2º dº q intelligere duplex. s. cõfuse & confu sũ. confusum idem est qd indistictu3 indistinctõ aũt duplex. s. toti⁹ eẽntial in ptes eẽntiales. & toti⁹ ulis in ptes sbiuas. sic est duplex indistictio dupli cis toti⁹ in suas ptes. cõfusũ g intelli git qñ intelligit aliqd indistinctũ al tero duorꝫ modorꝫ. cõfuse intelligit qñ intelligit sicut exprimit p nomẽ distincte qñ intelligit sicut exprimi tur p diffinitionẽ. his suppõitꝭ p po no ordinẽ originis in cognitõe actua li eorꝫ que intelligũt cõfuse. dico q p cognitũ actualr cõfuse est species specialissima cui⁹ singulare efficaci⁹ & forti⁹ p mouet sensũ. qdcũq eni indiuiduũ forti⁹ mouet sensũ ei⁹ spe cies p mouet intellectũ cognitõe con fusa. Ratio h⁹ tal est. cã natural agit ad effectũ suũ ꝫᵐ ultimũ potẽtie sue qñ nõ est impedita. g ad effectũ per fectissimũ quẽ põt pducere primo

p̄ agit. ƀ oīa ɔcurrēᵃ ad primū actu3 intellcūs ſūt cāe mere nāles. q̄ꝛ prece dūt oē3 actū uolūtatꝭ. & nō ſūt impe dite. ḡ p̄ ꝓducūt pfectiſſiᵐ effcūs in quē pñt. talꝭ āt ñ ē ū ɔcept⁹ ſpēi ſpe cialiſſie. q̄ꝛ oīs ali⁹ ɔcept⁹ cōlor ē im pfectōr. ſic ps ē ipſ cōr ſuo toᵒ. & p ɔñs ſi illū nō ꝓduceret nūq̄ꝫ ꝓducerē poſſet. p̄ auic. p̄ meᶜᵉ. c. zᵒ. meᶜᵃ eſt ultīa orⁿᵉ doctrne. ḡ priᵃ illaꝝ ſci ētiaꝝ pñt ɔcipi. & ſi illoꝝ añ prīciᵃ meᶜᵉ. ƀ hᵒ ñ poſſ3 eē. ſi oporteret p̄ ɔcipi ɔceptus magꝭ cōmunes. & tūc meᶜᵃ eēt priᵃ ordie doctrine cui⁹ op poſitū dicit auic. Ex hᵒ p3 q̄re in tellcūs intelligit pri⁹ unū ītelligibile q̄ꝫ aliud. licet ſpēs pliū ſint preſētes hᵒ eſt q̄ꝛ ſingꝉare uni⁹ forti⁹ mouet ſenſu3 q̄ꝫ ſingꝉare alti⁹. loquendo dꝫ ɔgtiōe actuali diſticte ɔgtoꝝ. dᵒ q̄ꝛ ɔcept⁹ magꝭ cōis ē p̄ ītelligibiꝉ. & que ſūt ſibi priora ſunt prius cogtā & q̄ remoʳᵃ poſteriora. Ratio hui⁹ ē q̄ꝛ nihil diſtincte cōcipiť ñ cōcipiāť oīa q̄ includūť i rōe ei⁹ eētiali. ƀ ēs includiť in oibꝫ cōceptibꝫ qdditatis īferioribꝫ. ḡ nꝉꝉ⁹ cōceptus īferior di ſtincte cōcipiť ñ ēte diſticte cōcepto ēs āt ñ pōt cōcipi niſi diſticte. q̄ꝛ h3 cōceptū ſimpꝉr ſimplicē. ex hᵒ ſeqť q̄ꝛ q̄ ſūt ſibi ꝓpinqora ſūt pri⁹ notā q̄ꝛ coḡſcere diſticte hēť p diffiffini tōe3. diffini⁹ āt hēť p diuiſionē. in di uiſiōe āt pri⁹ occurrūt cōcept⁹ cōlo res. p̄ auic. ubi ſup̄ meᶜᵃ ē prior i ordie coḡſcēdi diſticte. q̄ꝛ h3 certi

ficaꝛ prīciᵃ aliaꝝ ſciaꝝ. ḡ ei⁹ ɔḡſcibi lia ſūt p̄ diſticte coḡſcibilia. Cōtra iſtud p̄ phī. cōfuſa ſūt prius nota & magꝭ uꝉia. p3 q̄ꝛ pueri oēs hōies ap pellāt patres & femīas mrēs. poſtea diſcernūt. ḡ pri⁹ coḡcſūt patrē ſub rōe hōis q̄ꝫ ſƀ rōe h⁹ hōis. p3 etia3 p illud auic. qꝺ uideť a remotꝭ hᵒ pri⁹ cognoſcit ſƀ rōe corpis poſtea ſƀ ra tione aīaꝉ poſtea hōis. & poſtea hui⁹ hōis. ꝝᵒ ſic ē duplex cōfuſū. ſ. to tū uꝉe & totū eētiale. ita utrūq3 in ſuo ordie ē priᵐ. ƀ ſimpꝉr primū eſt qꝺ ē primū in ordie cōcipiēdi ɔfuſe q̄ꝛ nāꝉ ꝓceſſ⁹ eſt ab īpfecto ad perfe ctū p mediū. cōfuſe āt cognoſcere ē q̄ſi mediū inter igrare & diſticte co gnoſcere. qꝺ dicit dꝫ puero cōcedo q̄ꝛ ſpēs pri⁹ cōcipiť q̄ꝫ ſingulare. ƀ rō nō icludit dꝫ ſpē & genere. q̄ꝛ pri us naꝉr cōcipiť albeᵒ q̄ꝫ color cōfuſe q̄ꝛ color cōcipiť ſƀ maiori abſtractio ne q̄ꝫ albeᵒ. Ad auic. dᵒ q̄ꝛ qñ ob iectū nō eſt debite approxiatū ñ mo uet ad coḡſcēdꝫ ſe ſƀ pfectiſſima rōe ƀ īpfecta. ƀ qñ ē debite appxiatum tūc intellcūs ſequēs ſē ū tale prius h3 notitiā tꝉis obi ſƀ rōe ꝓpria. ſ. ſpeci aliſſia q̄ꝫ ſƀ rōe generis q̄ꝫᵐ ad no titiā hituałē uꝉ ɥtualē. p̄ expono qd intelligo p tios. hituaꝉ notiᵃ ē quāᵒ ob3 ē ſic pñs intellectui i rōe actu in telligibiꝉ ut intellcūs poſſit ſtati hrē actū elicitū circa illud. notitia uirtu alis eſt illa qñ aliqd ītelligiť in aliquo ut ps ītellecti primi. & nō ut primū

intellectũ. sic cũ intelligit hõ intelli
git aial in hõie ut ps primi intellecti
loquẽ° g d' noti^a hituali ul' uirtua
li iã dicta dico q pri⁹ nota uia gene
ratiõis sũt magi cõia. Ratõ h⁹ ẽ. q
sic diuerse fore pficiẽtes idẽ pfcibl'e
or^ne q̃dã nate sũt mediati⁹ l' imediati
us pficeř illud. sic si eadẽ fora ɔtine
at in se uirtual'r pfectões illa𝔶 fora
rũ ordiata𝔶 osil'i ordie nate pficiet
idẽ pfectibile. ex^m si fora sbe corpis
etc̃. eẽnt alie fore. p pri⁹ iformet for
ma sbe. deinde fora corpis etc̃. sic si
una fora includat oẽs illas ɓtual'r for
ma illa pficiet pri⁹ mã𝔷 sb rõne sbe
q̃ sb rõe corpis. & sp ista uia iperfe
ctius ẽ pri⁹. q pcedit a po^a ad actũ
loquẽ° d' ordie pfectiõis distiguo
q pfecti⁹ intelligibile dupl'r põt in
telligi. s. simpl'r aut s^m pportionem
ex^m uisio aquile d' sole ẽ simpl'r pfe
ctior ĩ̄ spcu sol' q̃ uisio mea respcũ
candele. & tñ uisio mea respectu can
dele pfcõr est pportõnabil'r. q plus
h𝔷 d rõe uisibilitat' q̃ uisio aqle de
sole. h° heř a pho. xi. d' aialibus. ubi
u^lt q lic𝔷 d' ĩmalib⁹ mĩmã habeam⁹
notitiã qd' ẽ itelligẽd' pportõnabil'r
tñ illa desiderabilior ɔgtiõe magna q̃
põt hri d' malib⁹. loquẽ° d' ordie
pfectiõis simpl'r dico q pfectissimũ 143
ɔgscibile a nob etl natal'r est deus. q
ĩ ista cogtiõe phs posuit btĩtudinem
natalẽ x° ethi. & post dũ spẽs speci
alissima & deinde spẽs pxima sibi. &
sic usq ad ultimã spẽ𝔷. loquẽdo d'
primitãte adeq̃tiõis diceť in sequẽti
questiõe. Ad ar^ta ad primũ nõ se
quiť est primũ ens. g ẽ primũ cogni
tũ a nob. s ẽ pri^m cogscibile q̃tũ est
d' se. & sic est intelligẽda auctoritas
phi. unũq̃deq etc̃. ue𝔶 ẽ d' intellectu
qui respicit itelligibilia s^m gradũ co
gnoscibilitat' eo𝔶. Ad z^m dico q
õña non tenet nisi in causis precisis.
exẽplũ eclipsis ẽ cognoscibil' dupl'r
s. p sensũ & intellcm hñtẽ drationez
nũq̃ eclipsis cogscit pfectissie nisi
cogto pricipio dratõnis. s nõ sequit
g nullo modo cogscit nisi cogto pri
cipio dratõnis. q põt cogsci p sesũ
sic in ppõito oĩs nata creata habet
duplicẽ cã𝔷 cogscibilitatl. s. diuinam
eẽntiã & eẽntiã suã. lic𝔷 g nũq̃ pfcẽ
cognoscat ñ cogscat p diuinã essen
tiam. tñ nõ sequit q nllo m° cogsca
tur: q põt cogsci p suam essẽtiam.
Ad 3^m d° q ma. ẽ uera loquẽ° de
primitate pfcõis. s nõ adeq̃tiõis. ex^m
nũq̃ ẽ uisio sb rõe coloris q̃ non sit
sub rõe h⁹ coloris si est pfecta. & tñ
uisio sb rõe coloris nõ est pfectissia
pfectissima aũt opa° potẽtie ẽ circa
ob𝔷 suũ primũ. nõ primũ adeq̃tione
s primũ pfectiõe. deus g ẽ pri^m cog
tum pfectõe. s nõ adequatiõe.
Tẽ deũ eẽ sit p se notũ. q
sic. dam. li. p̃. c. p̃. cognitio
ei⁹ qd' ẽ deũ eẽ oib⁹ est iser
tã natal'r. sed illud est p se notũ cui⁹
cognitio oib⁹ est inserta z° me^ce. q
pri^a prici^a q̃ sũt q̃si ianua in domo

ſũt p ſe nota.ḡ etc̃. p̄ q̄ nihil mai⁹ cogitari pōt eſt p ſe notũ.ſ ſ^m anſ. de⁹ ē huiuſōi.ḡ etc̃. p̄ ϋitatē eē eſt per ſe notũ. ꝙ ſeqͥt e x ſuo oppōito ꝙ ſi nulla ueritas eēt.ḡ uerꝝ ē nullaꝫ ueritatē eē.ſ de⁹ eſt ueritas.ḡ deum eſſe eſt per ſe notũ. ō per ſe notũ nō pōt ab aliq̄ negari. ſ dixit iſipiēs ñ eſt de⁹. ḡ etc̃. In iſta.q.ſũt duo uidē^a. pri^m q̄ ſit rō ꝓpōis per ſe no te.2^m eſt pricipale ꝓpoſitum. q̄tũ ad primũ d° ꝙ illa eſt ꝓpō per ſe nota q̄ ex t̄mis ꝓpriis q̄ ſũt aliquid ei⁹ hꝫ euidentē ϋitatē q̄rꝫ t̄ioꝝ unus uocat̄ diffini° ali⁹ diffinitũ. & ꝓbat̄ ꝙ p̄ poſte. qđ q̄ d ē ē me^m ĩ dr̄atiōe ḡ una p̄miſſaꝝ nō differt a cōcl̄one ñ ꝙ differt diffinitũ a diffinitiōe.& tñ p̄miſſa ē prici^m p ſe notũ.cōcluſio āt ē dr̄ata.ḡ q̄tũ ad rōnē ꝓpōis p ſe note diffini° eſt ali⁹ t̄min⁹ a diffini to.& ſi eēt idē tũc in dr̄atiōe potiſſia eēt peti°.& eēnt i ſill̄o duo termini q̄rꝫ utrũqꝫ eſt ſl̄m. p̄ ipoſſibile eſt eũdeꝫ cōceptũ eē priorē & poſterio rē.& hr̄i & nō hr̄i d̄ ead̄ re.ſ idem pri⁹ p̄t ocipi ſ^m nom̄ q̄ ſ^m diffitō nē ſ^m ōmē.p̄ ph̄i. ꝙ pri⁹ nāl̄r cog ſcit̄ nomē cōfuſe q̄ idē cognoſcat̄ diſtincte per diffinitionē. ḡ ſunt alii cōceptus. p̄ p̄ ph̄i. nōiā ſuſtinent ad diffitionē h° qđ to^m ad ptes.ſ.ꝙ nomē pri⁹ eſt notũ cōfuſe. diffinitio aũt diſtīcte.ꝙ nomē cōfuſe importat qđ diffini° dicit diſtīcte. Dico ḡ ꝙ li p ſe nō excludit notitiā t̄ioꝝ p poſitiōis. ꝙ pricipia pria cognoſci mus in q̄tũ t̄ios cognoſcim⁹.ſ exclu dit̄ oīs rō ul̄ cā q̄ eſt extra cōceptuꝫ t̄ioꝝ ꝓpōis p ſe note. q̄tũ ad pri cipale q̄ſitũ d° ꝙ cũ ꝓpō p ſe nota ſit illa q̄ ex termis ꝓpriis hꝫ euiden tem ϋitatē.& cōcept⁹ q̄dditatł cōfu ſe ut iportat̄ p nomē & cōcept⁹ eiuſ dem q̄dditatł diſtīcte ut explicat̄ per diffinitionē ſũt alii & alii.ſeqͥt̄ ꝙ d̄ quidditate ōfuſe cōcepta nō ſit pro poſitio p ſe nota q̄ ñ eſt nota ũ ead̄ diſtīcte ōcipiat̄ per diffinitōnē. alias oīs ꝓpō uera p̄ m° eēt per ſe nota. & ſic hō ē aīal eēt p ſe nota qđ eſt fl̄m. Eſt ḡ oīs & ſola illa ꝓpō per ſe nota q̄ ex termīs ſic ōceptł ut ſũt aliquid ei⁹ nata eſt hr̄e euidentē ueri tatē.cũ ḡ iſta ꝓpō de⁹ eſt ut cōiūgit eē & eētiā ſub ꝓpria rōe hēat ex ꝓ priis termīs euidentē ueritatē.ḡ etc̃. ꝓba° mi. oē qđ per ſe & p̄ ineſt ali cui & ad qđ reſoluit̄ oīs enũtia° poſ ſibil̄ fieri d̄ ſbo eſt euidēter notũ de ipſo ſbo.ſ eē p̄ & imediate ieſt diuīe eētie.& per eē demōſtrat̄ d̄ eēn^a oē aliud dicibile d̄ ea.ḡ etc̃. Sꝫ null⁹ ali⁹ cōcept⁹ q̄tũcũqꝫ ꝓpri⁹ deo. ſic eſt ens neccīm ul̄ ens infinitũ ul̄ ſũmũ bonũ. pōt facer̄ ꝓpōeꝫ per ſe notam & h° pōt tripl̄r ꝓbari. p̄ ſic.nl̄la ꝓpō demōſtrabil̄ ēē qđ eſt per ſe nō ſ iſte ſũt huiuſmodi.ḡ etc̃.ꝓbat̄ mi. ꝙ oē qđ p̄ & imediate ineſt alicui d̄ q̄libet qđ ē in eo pōt dr̄ari per illud cui p̄ cōuenit tāq̄ per mediũ.exēplũ

si triãgulus primo hз.з.põt p rõnez trianguli đ q̃libз cõteto sub triãglo ꝙ hз.z.dñari dñatiõe ꝑꝑ qd.licet nõ p̃.ſ eẽ p̃ ouenit huic eẽntie ut eſt h.º g̃.potit eẽ dñari đ q̃libз qđ ĩeſt ipi eẽntie demõſtratiõe ꝑꝑ qd. z.º sic ꝓpõ p se nõ omĩ intellectui ocipienti tios eſt p se nõ. ſ ens infinitũ non ẽ euidẽſ ex tmĩs itellcũ nr̃o.ꝙ tales termios ocipim⁹ anteq̃ credam⁹ uł p dñationẽ sciam⁹.& i i.º priori ñ eſt euidẽſ.ꝙ nõ tenem⁹ eã certitudiał r ex termis.ſ p fidẽ uł p dñationeз.g̃ etc̃. 3.º sic nihil eſt p se notuз de cõceptu nõ simpł r simplici ñ sit per se notuз ptes illi⁹ conceptus uniri.ſ null⁹ cõceptus quẽ hẽam⁹ đ deo pro pri⁹ sibi eſt simpł r simplex. ꝙ cõceptus boni & ueri si nõ õhat ut fiat nõ simpł r simplex nõ eſt đo ꝓpri⁹ ſ cõis sibi & creatẽ.ad hoc g̃ ꝙ fiat ꝓpri⁹ oз ꝙ õhat. & sic nõ erit simpliciter simplex.ma. ꝓbat̃ p.º meᶜᵉ. c.đ flo.ꝙ orõ in se fla eſt đ oĩ falsa

Ad h.º g̃ ꝙ cognoscat̃ aliquid esse ueꝝ đ aliq̃ orõe uł ipsã eẽ ueram đ aliq̃ oз cognoscere ipsã in se eẽ uerã nõ põt aũt orõ in se eẽ uera nisi ptes illi⁹ orõis sint unite. nulla g̃ istarũ ꝓpositionũ eſt p se nota. ꝙ nõ eſt p se notũ ptes q̃ sũt in ſbo uniri actuał r

Et si dicat̃ oppoᵐ p̃dicati ĩpugñt subiecto. d.º ꝙ h.º nõ facit ꝓpõnem eẽ ſᵐ se notã nisi repugnãᵃ esset euidẽns.& etꝉ sit euidẽs utrũq; extremũ hr̃e cõceptũ simpł r simplicẽ. uł ꝙ cõcept⁹ ꝓtiuз uniat̃. Ad arᵗᵃ ad primũ d.º ꝙ dam.loq̃t đ poteᵃ cogtiua natał r nobis data p quã stati ex creaturis possum⁹ đũ ogscere saltẽ in rõibз generalibз. Ad zᵐ d.º ꝙ an̄ſ.nõ dicit illã ꝓpõnẽ eẽ p se notã qđ stati appet.ꝙ ad h.º ꝙ sᵗ uera oз ꝙ ꝓbet̃ p duos sillos.& prim⁹ ẽ iſte

omĩ nõ ente ens eſt mai⁹. summo nihil eſt mai⁹.g̃ sũmũ nõ eſt non ens ex obliquis in z.º zᵉ. Ali⁹ ẽ iſte.qđ nõ eſt nõ ens eſt.ſ sũmũ nõ eſt nõ ens g̃ eſt ens.g̃ etc̃. ad 3ᵐ d.º ꝙ ueritatẽ in cõi eẽ eſt p se notũ. g̃ inferr̃ đum eẽ.nõ sequit̃. ſ eſt fallacia oñtis.

Ał r põt dici ꝙ ma.eſt fła.ad probationẽ d.º ꝙ ueritas dupł r põt accipi.uł p fũdamẽto ueritatꝉ in re.uł p ueritate in actu intellcũs cõponẽtꝉ & diuidẽtꝉ.qñ g̃ dicis si nulla ueritas eſt g̃ ueꝝ eſt nł lã ueritatẽ eẽ.oña ñ ualз ꝙ nec đ ueritate in re nᶜ in intellcũ cũ nulla sit.ſ bñ sequit̃ nõ eſt uerum aliq̃ ueritatẽ eẽ nᶜ ueritate rei.ꝙ nł la res eſt.nec ueritate intellcũs.ꝙ nullus intellcũs eſt ſᵐ ipotesim.omittit g̃ fallaciã oñtꝉ argueᵒ a negatiã hñte duas cãs ueritatis ad affirmatiuam q̃ eſt una illarum

Tꝝ đ⁹ possit q̃dcũq; possibile imediate ꝓducer̃.uidet̃ ꝙ ñ. ꝙ đ⁹ nõ põt facer̃ accidẽs siñ ſbo p̃ phi.ſ si possз imediate ꝓducere q̃dcũq; possibile ꝓduceret accñs siñ ſbo.g̃ etc̃. Iteз possꝫ ꝓducere ſbз siñ ꝓpria passiõe.& ita

possit eē sine ꝓpria passiōe. & sic nl
la eēt scia i entibꝫ. ꝑ tūc possꝫ fie
ri q̄titas sñ sb̄o & hō sñ q̄titate q̄d
est ↄ phꝫ z° d' aīa. q2 aīa est act9 cor
poris phīci organici. organisa° nō est
sñ q̄titate. Itē tūc possꝫ fieri motus
sñ mobili q̄ oīa sūt absurda cōtra
aug. in li. q. noui & ueteris testamen
ti. deus pōt facer̄ sil' oīa. g̃ ml'to ma
gis pōt facere q̄dcūq; p se sine alio
Ad istā. q. d° q2 licꝫ seque? prici
phoꝝ ñ possit teneri deū posse oīa
ime'te pducer̄ ꝑ iplicatōnē ↄdictōis
tñ s̄m fidē p quā discordam9 ab eīs
in pricipiis discordam9 etl in cōclōe
& d° q2 sic. q2 oīpotētia nō ē potenᵃ
passiua. s̄ potēᵃ actīa pfectissima re
spectu cuiuslibꝫ possibil' q̄l'rcūq; pro
ducibil'. ētia eni priuatīa ul' negatiua
sūt nō ētia simpl'r. iō s̄m se nō sūt p
ducibilia. nega° eni ul' priuatō nō est
p se t̄min9 alic9 pductiōis. s̄ cōcomi
tat̄ ipsū. & iō ad t̄miᵐ positū p se
tm̄ ē potēᵃ actiua. & nūq̄ ad alia per
se. s̄ tm̄ cōcōitāt. s̄ ētiū positioꝝ
q̄dā sūt ētia absoluᵃ q̄dā r̄specīa. po
tentia aūt actīa in deo nō est ad pdu
cend' ꝑcise aliq̄d respectm̄ p se sine
alio. q2 cū respcūs ncc̄i9 sit alic9 ut
fūdamēti. & ad aliq̄d ut ad t̄iᵐ. & ali
ter ñ sit nc itelligi possit respcūs nō
est possibile ipsū fieri sñ alio ut fun
damēto suo ul' termīo. & iō illa ꝓpō
cōis q2 de9 pōt facere q̄dlibet per se
sine alio q̄d ñ est d' eēnᵃ sua ē f'ta. fū
damentū eni nō est d' eētia respcūs
nec termin9. & tñ r̄espcūs nō pōt fi
eri nec intelligi siñ eis. Itē illa p
positio sil'r que dicit q2 quicq̄d deus
pōt facere cū cā zᵃ extrīseca pōt fa
cere sine illa est f'a. q2 fūdamētū est
cā extrinseca r̄spcūs. & iō si diffinit̄
r̄spect9 diffinit̄ p fūdaᵐ sic p addiᵐ
& tñ nō pōt fieri respectus sñ fūda
mento. Ista etiā ꝓpō quicquid de9
pōt p cāꝫ zᵃᵐ efficientē mediatā pōt
p se & imediate nō est p se nota. s̄
tñ hita p fidē. s̄ loquēdo d' entibus
possibilibꝫ absolutl dico q2 deus pōt
eē absolutū p se & imediate pducere
qd' nō est ex se ncc̄im nec ncc̄io inclu
dens respcm̄ ad aliud. q̄dlibꝫ eni tale
est eēntial'r depēdēs. & iō ñ ētitas ab
soluta. rō est ista. q2 unūq̄dq; pōt
fieri sñ eo ad qd' nō hꝫ ncc̄iā depen
dētiā. ꝑ illa potētia est maior que
pōt ↄiūgere sepabilia & separe ↄiun
cta q̄ illa q̄ tm̄ pōt ↄiūgere sepabilia
s̄ potētia diuīa est maxīa. q2 infinita
g̃ nō solū pōt ↄiūgere absoluta sepa
bilia. s̄ etl ↄiūcta separ̄. & sic q̄dlibꝫ
illoꝝ p se & seorsū pducere. Ad
primā rōꝫ ī oppōitū dico q2 de9 pōt
oē accñs absoluᵐ p se pducer̄ sñ alio
& separe ab alio. licꝫ hoc phi nō co
cedāt ꝑ ipfectionē accñᵐ. dicerent
eni phi q2 ncc̄io oꝫ eē aliq̄ cāꝫ ime'tᵃᵐ
ut sbꝫ r̄spcū accñtl sñ q̄ accñs ñ pos
set eē neq; pduci ꝑ ordinē cāꝝ imme
diataꝝ ad suos effcūs. unde q2 aliq
dicūt q2 accñā nō possūt p se fieri
nec pduci sñ sbā: q2 ñ sūt ētia. s̄ sūt

entia. q eorum inherentia in subiecto est eorum esse non loquuntur philosophice. phis enim solum hoc poneret secundum ordinem causarum essentialium quem dixit esse necessarium in entibus. ideo diceret nihil posse fieri immediate a prima causa. Ad 2m dicitur q quamcumque sciens passionem absolutam inesse subiecto suo. scit quidem hoc certitudinaliter. sed non semper per ultra. quia tunc sciret sed cum non semper insit immediate suo subiecto ut causa eius a qua oritur. sed hoc scit tamen ut in pluribus. quia ut in pluribus passio oritur a principiis sui subiecti. sed non semper. potest enim causa prima a qua immediate dependet omne ens absolutum facere q ad talem subiectum talis passio non sequitur nec ex eo oriatur. quia tamen deus in pluribus cooperatur rebus & permittit eas habere proprias passiones. ideo ut in pluribus potest passio sciri & demonstrari de subiecto licet non semper. Ad 3m cum dicitur q non potest facere hominem sine quantitate. sed est. & cum probas. quia esse organicum corpus ponitur in diffinitione eius. dico q organicum non dicit quantitatem vel partes tales sub quantitate. sed dicit corpus habens plures partes ethe rogenias quibus competit virtute animae operatio

Ultimum de motu concedo q deus potest facere motum sine mobili. quia si potest facere formam perfectam in facto esse sine subiecto potest facere formam successiuam secundum partes eius fluentes sine subiecto. ubicumque autem est forma fluens secundum partes suas ibi est motus siue motus sit forma fluens siue sit fluxus formae.

Tertio deus sit ubique. videtur q non. aug. 83. q.q.. xxa. deus non est alicubi. ergo non est ubique.

Praeterea totum est extra quod nichil est 3o phi. sed deus est totus in aliquo loco. ergo non est extra illum locum. Praeterea si deus esset ubique deus inciperet esse ubi prius non fuit cum aliqua res de nouo creatur. probatio. consequentia. deum esse in lapide non dicit solam relationem lapidis ad deum. sed dicit relationem in utroque extremo. quia duo est in lapide est simul cum lapide. & per consequens mutuo referuntur. ergo cum incipit esse in lapide mutatur secundum nouam relationem. oppositum dicit magister sententiarum. ad istam q. dicitur q deus est in omnibus rebus non sicut pars rei vel accidens eius. sed sicut agens est praesens illi in quod agit. & hoc declaratur sic. omne agens esse praesens ei & coniungi ei in quod immediate agit per contactum virtualem. quia 7. phi. omne mouens & motum esse simul. sed deus semper agit immediate & intime in qualibet re. ergo intime & immediate est in qualibet re. maiorem declarat sic. deus est ens per essentiam. ideo proprius eius effectus est esse. esse autem est illud quod profundius & intimius inest rei cum sit formale respectu omnium quae sunt in re

Contra istam opinionem quando dicitur q esse est proprius dei effectus. si intelligatur q esse sit solius dei effectus. sed est. ignis enim generat ignem & non solum accidens in igne. cum non sit terminus generationis. Item quando dicit q omne agens coniungi cum suo effectu. quia mouens & motum sunt simul nihil ad propositum. quia phs loquitur de agente & patiente naturali. tale autem agens coniungitur cum patiente per qualitates actiuas per quas transmutat patiens. & non coniungitur sibi per suam essentiam. quia essentia unius non est cum essentia alterius. ergo per illam non probatur propositum q sit per suam essentiam ubique. sed tamen per suam virtutem. Praeterea quanto aliquid agens est efficacius & virtuosius tanto per formam suam potest agere in magis distans. cum

145

q̃ de⁹ sit agens pfcissimũ ñ põt ꝯclu di p rõe₃ actiõis ꝙ sit sil' cũ aliquo effcũ cãto ab ipo. ẜ potius ꝙ sit ab ipo distãs.ma.p₃ ꝗ agẽre nãli.sol enĩ q est agẽs nãle magne ꝟtutl põt agere in passũ distãs ab eo.p₃ in producti one plãtaꝶ & aĩaliũ p putrefactionẽ & h° p formã suã sbalẽ.ꝗ forã acci dental' ñ põt eẽ foral' rõ ꝓducẽdi sb stãtiã. ꝗ tũc ipfecti⁹ eẽt formal' rõ ꝓducẽdi pfci⁹. und' sol p radios su os nullã sbãm ꝓducit.ẜ tñ disponit ad generationẽ forẽ sbal'. p̃ ipossi bile est fieri trãsitũ a ꝯdictorio i ꝯdi ctoriũ ñ aliqd ẜm illũ transitũ mutere al'r ꝯdictoria diceret̃ ꝗ eod' ẜm ide₃ ẜ deus creãdo ꝗ nouo aliq̃ rẽ fit ei pñs p eẽntiã ꝗ nõ pñte p eẽntiã & nõ p mutationẽ sui. q̃ p mũtõe₃ cre ature.o₃ q̃ pintelliger mutationẽ cre ature a nõ eẽ ad eẽ p actionẽ diuinam q̃ intelligere deũ sibi pñtẽ p eẽntia₃ q̃ pri⁹ deus ꝓducit aliqd p potentiã q̃ ei sit pñs p eẽntiã.& p ꝯñs ñ põt ꝯcludi deũ eẽ ubiq₃ p hoc ꝙ ẽ agẽs ubiq₃. uidet̃ q̃ mihi non posse de mõstrãtõe ꝓbari deũ eẽ ubiq₃ p eẽntiã ẜ tñ est m̃ creditũ.ꝓsuaderi põt sic deus aut est nusq̃ aut alicubi. sic & alicubi nõ.aut ubiq₃.nõ nusq̃.ꝗ hoc est ꝓpriũ chimere.q̃d enĩ ñ est i loco diffinitiẽ ul' circũscriptiue est nihil nõ z° m°.ꝗ tũc eẽt limitat⁹ sic alia entia q̃ diffinitiẽ ul' circũscriptiue sũt in loco deẽ̃iato. q̃ a sufficiẽte di uisiõe de⁹ ẽ ubiq₃ p eẽntiã. Ad ar

gumẽta i ꝯriũ d° ꝙ augustin⁹ itellig^t deũ nõ eẽ in loco local'r ul' dimẽsiue ita ꝙ ẜm unã ptẽ sit in hac pte loci & ẜm aliã sit in alia pte.ꝗ ñ ẽ corp⁹

Ad z^m d° ꝙ si li extra referatur ad totũ sic ẽ ꝓpõ uera. & est sensus totũ est extra qd' nihil est ipsi⁹ toti⁹ si aũt referat̃ ad locũ in q̃ est totum. ꝓpõ est f'a.& est sens⁹.totũ est in ali quo loco extra quẽ locu₃ nihil est.ꝗ ipsũmet totũ est extra illũ locũ eẽn tial'r & real'r.sil'r põt dici ꝗ aĩa que tota est in digito meo.extra enĩ ipsa₃ in digito nihil est ipsi⁹. ipsa tñ tota est extra digitũ ita ꝙ li extra põt cõ pari ul' ad totũ ul' ad digitũ.p° modo est uera.z° f'a. Ad ʒ^m d° ꝙ ista ra tio sil'tatis nõ ẽ mutua nec in utroq₃ extremo. ẜ tñ in altero.ut in creatã q̃ ꝗ nouo refert̃ ad deũ.iõ nõ sequi tur ꝙ de⁹ mutat̃ in se.imo nec t̃mi nat illã relationẽ nouã in creatura ẜm aliq̃ rel'onẽ in se.ẜ tñ p eẽntiã suam absolutã q̃ relatiẽ denõiat̃ a relatiõe in creatura.

Tꝶ de⁹ oi^m alioru₃ a se di stincte cognitoꝶ hẽat distin ctas ideas.uidet̃ ꝙ ñ.ꝗ ma lum culpe distincte ab eo cognosciẽ al'r nõ puniret aliquẽ p eo.qd' tñ ma lum culpe nõ h₃ ideã in eo.ꝗ tũc eẽt in deo sic alie creatẽ. z° sic mãtia nõ h₃ ideã in deo.ꝗ nõ est scibil' ne q₃ intelligibil' nisi in analo^a ad fora₃ S₃ sic aliqd est cognoscibile sic hab₃ ideam.materia nõ est cogscibil' nisi

146

in analogia ad formã. ḡ nõ hȝ ideam nisi ideã forme. ḡ deus nõ põt co̅gn̅sce re materiã ut est distincta a forma. 3º sic. nulla ps nec eential nᶜ q̄titatiua hȝ ideã i deo. & tñ de⁹ nouit distincte q̄libet ptẽ. añs pbat: q: totũ hȝ p se ideã: si ḡ ptes hñt distinctas ideas ḡ ipsi⁹ ptis eẽt duplex idea ideã toti us & idea sua. ɔ̄ quicquid deus di stincte cognoscit distincte imitat̃ suã eentiã. ꝭ cognoscẽ⁹ oẽs creat̃as distin cte imitari eentiã suã põt ɔg̃scere se imitabilẽ ab oĩ alio a se. & hoc est ha bere ideã oiᵐ. ḡ etc̃. Ad istã. q. dᵒ q: cũ idea ꝭᵐ positionẽ pla. ponatur pricipiũ specl'atiũ & p̃cticũ. q: põit̃ pricipiũ generatiõis & factiõis rei & etiã pricipiũ cog̃tiõis. pȝ 7º meᶜᵉ. ubi phs iprobat eũ q̄tũ ad utrũq;. iõ ꝭᵐ q: ponit̃ in mẽte diuia est pricipiuȝ ideatoꝝ utroq; mº. & ꝭᵐ q: est prin cipiũ generatiõis & factiõis reꝝ dici tur exẽplar & ptiet ad ɔg̃tionẽ pra cticã. ut est princiᵐ ɔg̃tiõis rei pro prie dicit̃ rõ & ptinet ad cog̃tioneȝ speculatiuã. idea ḡ est pricipiũ cogni tiõis & principiũ speculatũi respcũ oiᵐ q̄ de⁹ põt cognoscere. etiã si nul lo tẽpore fiãt. & etiã respcũ omiũ q̄ ab eo pñt cognosci ꝭᵐ ppriã rõnẽ. ꝭ respcũ oiᵐ q̄ fiũt ꝭᵐ aliq̃ drĩaȝ tem poris idea dicit̃ exẽplar & principi um practicũ in deo. & isto mº nõ est omniũ q̄ cognoscũt̃ a deo. ꝭ reꝝ pos sibiliũ q̄nq; fieri i tpe. & iõ excludũt̃ ab idea sic accepta illa q̄ nec sũt nᵉ fuerũt nec erũt & etiã ñ ẽtiã que ca dũt sb aliqua differẽᵃ entis. 2º ex cludit̃ materia. q: materia nõ est p se nec p se põt cognosci. iõ ñ hȝ ñ ideã compositi. 3º excludũt̃ genera. q: idea nõ est geneꝝ princiᵐ p̃cticũ. q: gen⁹ nõ fit ñ in aliqua spẽ. & iõ non hȝ ñ ideã spei 4. excludũt̃ accñtia insepabilia. q: sil' fiũt cũ suo sbiecto accña uero cõia hñt pprias ideas. q: artifex p formã dom⁹ i mẽte in faciẽ do domũ nõ facit oĩa accña q̄ sup ueniũt domui iã facte. q: nõ depingit neq; dealbat. ꝭ hoc facit p alias foras in aia sua. q̄nto excludũt̃ indiuiᵃ q: indiuiduat̃ p materiã q̄ ut dictuȝ est nõ hȝ ideã ppriã. sil'it̃ intẽtio nãe ɔsistit in eẽ spei & nõ i indiuiduis ñ ut in eis saluet̃ eẽ spẽi. ꝭ puidẽᵃ diui nã nõ tm̃ est d' spẽbꝫ. ꝭ d' indiuiduis

ɔ̄ istã op: d' idea specl'atiua & de scientia dei an sit specl'atiua ul' pra ctica nihil mº. ꝭ ɔ̄ istud q: distinguit ideã p̃cticã a speculatia. p possibile ifiend' & nõ fiend' nõ credo eẽ uerũ Ratio est. q: illa q̄ uniformit̃ & eod' modo respiciũt̃ ab idea nõ distiguũt ideã p̃cticã & speculatiuã. ꝭ possibi le fiendũ & nõ fiẽdũ uniformiter re spiciũt̃ ab ideis añ actũ uolũtatis. ḡ fiend' & nõ fiend' añ actũ uolũtatis nõ distinguũt ideã p̃cticã a speculati uã. q: idee sũt in intellectu diuino añ omnẽ actũ uolũtatis. ḡ etc̃. ɔ̄ 2ᵐ q: materia nõ habet ideã ppriã. q: nõ hȝ esse p se necᵉ cognosci ñ in analogia

ad formã. arguo primo cõtra primũ 2º cõtra 2m. p̃ sic. materia ex se & s̃m se est ens. g̃ p se põt fieri. & per ɔñs h3 ideã propriã in deo. añs pat3 q: qđ ñ est ens in se nõ est ens in alio uľr eni qđ nihil est ĩ se n hil est in q̃ cũq3 vº mecc. c. cđ fto. s̃ materia per se & s̃m se est ens in cõpõito. q: est ps eius p se. q: si nihil eẽt & ɔpositum est ex ea & forma. g̃ cõpõitũ ess3 cõ positũ ex aliq̃ & nihilo. & sic ñ erit cõpositũ. breuiter transeo modo. de materia alias erit sermo diffusi9. 2º q: mã hẽat ppriã ɔg̃scibilitatẽ pbo ĩtellcũs ñ potens ex nobiliori ɔg̃scer ĩnob li9 si pfcẽ ɔg̃scit oĩa cognoscit ea s̃m pprias eoꝝ rões & naturas. s̃ intellectus diuin9 intelligit oĩa sine discursu. g̃ cognoscit materiã s̃m p priã naturam materie sine omni ana logia ad forã3. g̃ h3 ppriã ideã. ad ph3 p̃ phi. põt dici q: uerũ3 dicit de intellectu nostro qui nõ ɔgnoscit q̃d libet s̃m suam cognoscibil tatem. q: nec perfectissima entia nec imperfe ctissima. quia perfectissima ɔgnoscit per habitudinem ad effectus. imper fectissima cognoscit per entia perfe ctiora & sensibilia. & ideo materiam non cognoscit nisi per analogiam ad formam. sed ex hoc non sequitur q: ex se non sit cog noscibilis propria cognoscibilitate ab intellectu qui om nia cognoscit secundũ q: sũt in se co gnoscibilia. Quod etiam tercio di cit q: genus non habet idea3. quia nõ põt fieri p se lic3 ɔsequẽns sit ueru3 ɔña tñ nõ ualet si gen9 nõ sit p se. g̃ nõ h3 ideã. q: artifex q̃ pducit totũ & q̃libet ptẽ toti9 ñ solũ ɔg̃scit to tũ p se. s̃ etiã ɔg̃scit distĩcte quicq̃d est in toto. alr pduceret aliq̃ per se ptẽ in toto quã indistĩcte ɔgnosceret qđ ẽ incõueniẽs. s̃ de9 ut artifex nõ solũ pducit totũ. s̃ etiã q̃libet pte3 e9. g̃ q̃lib3 illaꝝ ptiũ distĩcte ɔg̃scit nõ solũ s̃m rõnẽ toti9. s̃ s̃m ppriã rõ nem ptis. g̃ hẽbit ppriã ideã ptis. li cet g̃ na ra generis p se nũq̃ fiat ni si in spẽ. tñ ipsi9 est ppria idea alia ab idea spẽi. 3º 4m qđ dit q: acci dẽtia insepabilia nõ hñt distĩctas ide as a sb̃is q̃ insepabr ɔsequũt arguo sic. si nihil est in effcũ quod ñ caetur ab aliq̃ agẽte p cognitionẽ nihil est in illo effcũ qđ nõ cognoscat a deo co gnoscẽte. g̃ nihil est in effectu siue sit pars siue accñs inseparabile qđ non distĩncte cognoscat a deo. & ita per distĩnctã ideã. q: distĩncta ɔgnitio h3 fieri per distĩnctas ideas. qđ etiã vº dicit q: ĩdiuiduũ ñ h3 ideã. q: idi uiduũ fit p mã3. 2º q: ĩdiuiduũ ñ ẽ đ ĩtentiõe nãe utrũq3 est falsũ. cõtra primũ arguo sic. mã est ps qdditã tis spẽi & non tñ forma 7º mecc. & s̃m opinãtẽ. sicut g̃ induiduũ addit mã3 sup eẽ quidditatiũ spẽi ita addit formã. & sic addit ɔditionẽ mãe ita & forẽ. & p ɔñs sic natura ĩdiuidua tur per materiam ita per formã. si g̃ idiuiduo repugnat hr̃e ideã ĩ deo

rõe mãe r̃pugnabit et sibi rõe forme

õ zm dicit ꝙ indiuiduũ nõ est de intentiõe nat̃e. & tñ ꝓuidẽtia diuina est p̃ circa indiuidua. ar° ꝙ ista sint õdictoria. ꝙ agẽs ꝓꝑ finẽ & nõ cog̊scens ipsũ nõ agit ꝓꝑ finẽ nisi inq̃tũ dirigit̃ a sup̃iori agẽte cog̊scẽte finẽ ꝫ nã agit ꝓꝑ finẽ & ñ õg̊oscit ip̃ȝ. g̊ nihil intẽdit̃ ab ip̃a ut finis nisi circa qd̾ dirigit̃ ab agẽte sup̃iori cog̊scẽte finẽ. g̊ si nat̃a ꝓducit indiuiduum inq̃tũ a deo dirigit̃ intẽdente & cog̊scẽte indiuiduũ. g̊ & nat̃a intẽdit indiuiduũ. & ipsũ hȝ distinctã ideam.

Ad arta. q. ad prim potest dici ꝙ de9 nouit malũ notitia simplici & nõ noti^a approbatiõ ul̾ acceptationis.

Ad zm qñ dicit̃ ꝙ mat̃ia nõ habȝ ideã in deo. fl̾ȝ est. ad probationẽ cũ dicis. ꝙ nõ est scibil̾. fl̾ȝ ẽ ab ĩtellcũ qui omnia ẽtia ꝫm gradũ sue ẽtitatis & õg̊scibilitatis ĩtelligit. nõ tñ ab ĩtellectu nr̃o ꝓ statu isto põt al̾r cog̊scĩ sic nec fora sb̾alis põt a nobis cognosci ñ ĩ analogia ad opatiões. ex diuersis eñ opationib9 cog̊scim9 diuersas formas sb̾ales. Ad ȝm cũ dicit̃ ꝙ ptes in toto nõ hñt ꝓprias ideas falsuȝ ẽ. & cũ infert̃. g̊ q̃libet ps haberȝ duas ideas. d° ꝙ sic nõ est incõueniens in nobis unius rei eẽ duos conceptus q̊rꝝ un9 sit ei adequat9 & ali9 ñ. pȝ de uerbo. nã eiusd̾ spẽi ẽ duplex uerbũ. unũ adequatũ & ꝓpriũ. aliud cõe sibi & alii qd̾ est ṽbũ sui generis. sic nõ est incõueniẽs in intellectu diuino esse duas ideas eiusd̾ ptis quaꝝ una sit sibi ꝓpria distĩcte repñtãs eaȝ. & alia cõis sibi & aliis ptib9 in toto.

Tꝝ deus hẽat det̃iatã notitiã oĩm q̃tũ ad oẽs õditiões exñtie uidet̃ ꝙ ñ. ꝙ ĩ fut̃is õtĩgẽtib9 ñ est det̃iata ueritas z° piarmenias. g̊ intellect9 nõ hȝ notitiã determĩatam d̾ eis. õfirmat̃ istud p ꝓbationem suã ibid̾. ꝙ si esset aliqua notitia de terminata d̾ aliquo futuro contingẽti non oporteret d̾ eis consiliari ne ꝗ negociari. ꝙ siue õsiliaremur siue non hoc eueniret. Preterea potentia dei si esset limitata ad unam ptem esset imperfecta. quia si posset ita aliquid ꝙ non eius oppositum non esset omnipotens. sed potentie limitate. ergo eodeȝ modo si ita sciat unã partem ꝙ non aliam erit limitatus ꝫm scientiam. Preterea si sic. aut illa notitia esset actus simplicis. aut complexi. non simplicis. quia notitia simplex non est nisi apprehensio alicui9 ut est indifferens ad esse pro oĩ differentia temporis. & ita per illam notitiam nihil sciret d̾ euentu futuri nec complexi. quia illa fit per discursum. intellectus autem diuin9 nec discurrit nec intelligit cõponendo nec diuidendo. Contra ad hebreos 4°. omnia nuda & aperta sunt ocl̾is eius g̊ habet determinatã notitiã d̾ oĩbus q̃tũ ad oẽe õg̊scibile ĩ eis. In ista q. est una op̃. ꝙ certitu° sciẽtie dei r̃spcũ oĩm q̃tũ ad oẽs õditiões exñe ẽ

ꝑp ideas q̄ ponunt̄ i intellectu diuīo q pfecte repūtat illa q̄ꝝ sūt nō solū ſm se.ſ etiā ſm oēȝ rōȝ & hītudinē extremoꝝ.ita q idea in deo est rō suffiCiēs n̄ tm̄ apphēdendi simplr ideata ſ etiā apphēdēdi oēȝ unionē & oēm modū ptinentē ad exn̄tiam ideatorum

Ↄ̄ op. istā arguo sic.rōes ↄgſcēdi termīos alic⁹ cōplexiōis nō sufficient cānt notitiā illi⁹ cōplexionis nisi nata sit ↄgsci ex tm̄is.ſ cōplexio ↄtingēs nō ē nata cognosci ex termis. q tc nō tm̄ eēt nccia.ſ pria & imeta.ḡ rōnes tioꝝ cogſcēdi q̄ tūcūq̄ repn̄tēt eos pfcē. nō tn̄ sūt sufficiētes cāe tc gnoſcēdi cogtionē cōtingentē. p idee sub rōe qua repn̄tāt:represētant mere nālr.q sūt ī intellcū diuino an̄ actū uolūtatꝭ diuine. quicqd āt nālr p̄cedit actū uolūtatꝭ est mere nāt ale accipio ḡ duas ideas extremoꝝ.ſ.hominis & albi. & q̄ro aut iste ex se repn̄tāt cōpōnē extremoꝝ aut diuisionē.aut utrūq̄.si cōpōnē. ḡ nālr cogſcit eē & nccio.ḡ nl̄lo mo cognoſcit diuisionē.sil̄r arguit̄ si tm̄ repn̄tant diuisiōeȝ.si utrūq̄.ḡ de⁹ p istos nihil nouit.q scire ↄ̄dictoria sil̄ esse uera est nihil scire. Iō est alia opio quē dicit q de⁹ hȝ certā notitiā d futis ↄtingētib⁹.q tot⁹ flux⁹ tēpis est pn̄s eternitati.& ciā q̄ sūt in tēpe. pbat̄ p hoc. q eternitas est imēsa & īfinita.& p ↄn̄s sic imēsū est pn̄s omi loco. ita eternū est sil̄ pn̄s toti tēpori.

Ad ho adducūt̄ duo exēpla.prim d baculo fixo in āqua iuxta quē licȝ totus fluui⁹ successiē fluat. ita q baculus sit pn̄s oib⁹ ptib⁹ fluuii.nō tn̄ bacul⁹ est immēsus respectu fluuii. ḡ eodē mo⁹ si etnitas eēt q̄ddā fixū sic baculus & iuxta eā flueret tēp⁹ ita q nūq̄ eēt sibi pn̄s sil̄ quelibȝ ps temporis etnitas nō esset immēsa respectu temporis. Aliud exemplū adducit̄ d centro in circulo.q si poneretur tempus fluens esse circūferentiam circuli & nūc etnitatis esset cētrum q̄ tumcūq̄ esset fluxus in tēpor totus tn̄ fluxus & quelibet pars eius esset semp pn̄s centro. ita in propōito in quacūq̄ pte temporis siue pterita siue presenti siue futura oīa presentia sunt respectu nūc etnitatꝭ ꝑp talem coexistentiā sicut ego possum uidere presentialiter qd est in isto instanti mihi pn̄s. Contra istā opinionem primo arguo reducendo cōtra eos qd ipsi adducūt d imensitate.q posito q locus possit cōtinue crescere in infinitū. ita q sicut tempus est in continuo fluxu ita d⁹ augeat semper locum in infinitū.immēsitas tamen dei non esset sibi ratio coexistendi alicui loco in aliquo nunc n̄ existenti.posset enim creare locū extra uniuersum. & per immensitatem suā illi coexisteret.tamen immensitas nō est ratio essendi alicui non existēti q illud qd nō est nulli potest coassistere.q coexistere dicit relationem realem. sed relatio non est realis

cuius fundamentũ non est reale. p̄
isti ponunt q̄ euum angeli est omnio
simpliciter coexñs toti tpi. g̃ angel⁹
qui est in euo est pñs toti fluxui tpis
& oĩbꝰ pti ꝯ ei⁹. g̃ s̃m istã op. ãgelus
poterit ꝯgnoscere oĩa futura cõtin
gentia. qđ ẽ fl̃s. Ad. q. g̃ d° q̄ de⁹
nouit deťiate & infallibil̃r euẽtũ oi^m
ꝯtingẽtiũ nõ solũ in generali q̄ futa
eueniẽt. s̃ ĩ spãli q̄ h° futuꝝ eueĩet
qđ declarat̃ sic. deꝰ põt scire deter
minate alterã pte ꝯdictõis. q̄ e° scire
possũ qñ altã ps euenerit. s̃ deus nõ
põt scire h° de nouo. q̄ nihil ĩ eo no
uũ. al̃r mutaret̃. g̃ ab eterno nouit ul̃
alterã pte ꝯdictiõis. ſ utrãq̄. ñ utrãq̄
q̄ ĩplicat ꝯdcõz. q̄ scirz idẽ eẽ h° &
nõ eẽ hoĩ. g̃ deťiate nouit alterã pte
ꝯdictionis. s̃ quõ hoc scit Dico q̄
oĩs act⁹ intellect⁹ q in deo p̄cedit
actũ uolũtatꝭ ẽ mere nal̃ & nõ forãl̃r
liber. & p ꝯñs quicqd intelligit̃ ab
intellcũ añ oẽz actũ uolũtatꝭ ẽ mere
nãle. g̃ intellcũs diuin⁹ mere natural̃r
apphẽdeꝰ termĩos alic⁹ ꝯplexiõis fu
ture cõtigẽtꝭ est đ se neut̃. & tc̃ illos
offert uolũtati. & tũc uolũtas põt li
bere eligere unionẽ istoꝝ termĩoꝝ. ul̃
nõ eligere. puta fortꝭ & btĩtudis. po
test etꝭ uelle diuisionẽ istoꝝ termĩoꝝ
s. petrũ btĩficari & iudã reprobari.
& in eođ instanti in q̃ uolũtas diuina
uult petrũ & btĩtudinez cõiũgi hec
ꝓpõ petrus btĩficat̃ est uera. & non
añ. & q̃libꝫ tal̃ cõtingẽs est uera. q̄
ueritas ei⁹ est p̄ creata p actũ uolũta
tis diuine. & nõ q̄ uera. iõ uoluntas
uult eã esse uerã. s̃ ecõuerso. Ad
ar^{ta} ad primũ d° q̄ nõ est sil̃is ueri
tas in ill̃ đ futuro sic̃ ĩ ill̃ đ p̄terito
& pñti. q̄ in ill̃ đ p̄terito & p̄senti
est ueritas deteꝛmĩata. ita q̄ alĩm ex
tremũ ẽ põitũ in eẽ. ita q̄ nõ est ĩ po
testate agẽtꝭ ut ponat̃ & ñ ponat̃. in
illis tñ đ futo nõ ẽ sic. q̄ licꝫ alicui
ĩtellectui una ps sit deťiate uera. ñ tñ
est ita uera q̄ in ptãte agẽtꝭ nõ possit
põi suũ oppõitũ. & ista ĩdeťia° suffi
cit ad cõsiliađ & negociađ. si autẽ
neũtra ps eẽt futa ñ oporterꝫ ꝯsili
ari neqꝫ negociari. ad 2^m d° q̄ sciaꝫ
eẽ uni⁹ ptꝭ. ita q̄ nõ possit eẽ alteri⁹
põit ĩpsfcõnẽ in ea. sil̃r & ĩ uolũ^{te} po
nere eã eẽ uni⁹ obi uolibil̃. ita q̄ non
possit eẽ alĩ⁹. tñ dissil̃e ẽ đ potẽtia
scia & uolũtate. q̄ potẽ^a uidet̃ esse
uni⁹ oppõiti tm̃. scia aũt sil̃r. uolũtas
aũt utusqꝫ. s̃ potẽtiã eẽ alic⁹ ñ uide
tur eẽ sigficare nisi potẽtialẽ hĩtudi
nẽ ei⁹ ad illud. sciaꝫ aũt ul̃ uolũtatẽ
eẽ ei⁹ uidet̃ sigficar̃ actualẽ hĩtudĩeꝫ
ad illud. nihil tñ mali seqt̃ si accipit̃
uniformit̃ hic & inde. q̄ tũc sic̃ ad
sciaꝫ scire. & ad uolũtatẽ uelle. sic ad
potẽtiã ꝓducere. & sic̃ ad sciaꝫ pos
se scire. & ad uolũtatẽ posse uelle. ita
ad potẽtiã posse ꝓducere. Ad 3^m
dico q̄ notitia dei respcũ futoꝝ est
alicui⁹ cõplexi. & tñ intellectus diui
nus nõ est cõpositiu⁹. in nobis enĩ cõ
plexio & ꝯpõi° tioꝝ est act⁹ ĩtellcũs
& ẽ signũ ꝯiũctiõis in re. sic̃ diui⁹ &

ſignũ diuiſiõis in re.qꝛ ſcia in nobis meſurat̃ a reb᷒.qꝛ ex eo q̄ res ē ul' ñ eſt orõ dicit̃ uera ul' f'ſa in p̄dicamẽtis.& v° me^cc^.ḡ ex identitate & diuerſitate in re eſt cõpõitio ul' diui° in intellcũ noſtro. ꝭ ꝯpõitio & diui° in intellcũ diuio nõ eſt act⁹ ꝯpõitiu⁹ ul' diuiſiu⁹ in intellcũ ſuo.ꝭ act⁹ ſimplex ꝯpans extremũ ad extre^m^ uniẽ° ea in re.& unio iſta eſt mẽſura & cã uniõis mẽſurati.

48 Tꝫ d⁹ hẽat rõnẽ totalitatꝭ ul' maioritatꝭ. uidet̃ q̄ ſic. dam.c.v°.ꝯfitemur omneꝫ deitatẽ.ꝭ nõ accipit oẽꝫ ſincha^cc^. qꝛ nõ ſũt ibi p'les deitates. ḡ cathe^cc^.ꝑ toto ut ſit ſenſ⁹ ꝯfitemur oẽꝫ.i.totã deitatẽ.ḡ d⁹ hꝫ rõeꝫ toti⁹ In ſimbolo athanaſii.tote.ꝫ.pſõe coeterne ſibi ſũt & coequales.idẽ ãbro. in patre tot⁹ fili⁹ & tot⁹ in uerbo pater.

p̄ q̄ i deo ſit maioritas. oẽ infinitũ eſt mai⁹ nõ infinito.ꝭ eẽn^a^ diuina ẽ infinita. r'o ñ ẽ infinita. & utrũqꝫ ẽ i deo ex'nã'rei.ḡ ibi ẽ aliqd mai⁹ a°

p̄ q̄ i deo ſit totũ ul'e.de⁹ p̄dicatur d' p'l'ib᷒ pſõis. qꝛ q̄libꝫ pſõa ẽ deus.ꝭ oĩe qd' p̄dicat̃ d' p'l'ib᷒ eſt ul'e ḡ etc̃. p̄ q̄ in deo ſit totũ eẽntiale qꝛ diſtĩctũ qd' ꝑducit̃ d' aliq̄ ut indiſtĩcto ꝑducit̃ d' eo q̄ſi d' prĩci° materiali.fili⁹ ꝑducit̃ d' eẽn^a^ quaſi de materia indiſtĩcta in patre.ḡ ꝑducit̃ d' ea ſic̃ d' q̄i matĩa.& ita q̄libꝫ perſona erit q̄dda totũ eẽntiale. ꝯ oẽ totũ eſt mai⁹ ſua pte.h° ẽ pricipiũ ꝑ ſe notũ.ꝭ in diuinis nihil maius aut min⁹ ꝭm athanaſiũ in ſimb'o. In iſta.q.ſũt.4.declarãda ſic̃.4.in.q.ꝑponũt̃.primũ eſt d' totali^te^ i generali ꝫ.d' toto ul'i.ꝫ.d' to° eẽntiali.&.4. d' maioritate. q̄tũ ad primũ dico ꝭm phꝫ 4.° phi.totũ & pfectũ idem ſũt l' ſe ꝯſequũt̃.drñt tñ i h°.qꝛ tũc res dicit̃ pfcã qñ ñ carꝫ aliq̄ pti^te^ ad ſuã pfectionẽ. ꝭ ẽ in t̃mio ſue perfectiõis. totũ ãt dicit̃ qd' ꝯtiet illa reſpcũ q̄ꝝ dicit̃ totũ. & ſic ſtricte accipiẽ° totũ illa q̄ ꝯtiet ſunt ptes. & relatiẽ dicit̃ ad eas. uerũtam̄ totũ includẽs rõꝫ pfecti nõ dicit d' ſe impfectionẽ ſic̃ ps.iõ accipiẽ° totũ general'r nõ hꝫ ptẽ ꝑ correlatiõ.& ꝯtinꝫ aliqua q̄cũqꝫ m° ſit ĩ eo .& quocũqꝫ m° ſint aliqd ei⁹.ſiue ſint ptes & nõ ipſũ.ſiue ñ ſint ptes q̄ tñ ſũt ipſum & iſto m° põt totũ trãſferri ad diuĩa ſ. accipiendo ipſũ nõ ut habet partẽ pro correlatiuo.ꝭ ut habꝫ aliquid q̄d nõ dicit imperfectionem. correlatiua enim que non dicunt imperfectionẽ dicũt̃ d' deo.ꝭ nõ eorũ oppoſita pꝫ. nã rõ prioris trãſfert̃ ad diuina qꝛ pr̄ dicit̃ prior filio origie. ꝭ nõ ita paſſi cõcedit̃ (ſuũ oppõitũ.ſ.filiũ eẽ poſteriorẽ pr̄e origie.ꝯcedit enim Hil'.primã ꝑpõꝫ & negat̃ ꝫ^am^ totũ aũt ut hꝫ ptẽ ꝑ correlatiõ dicit limitationem & compoſitionem ex partibus & dependentiam reſpectu earũ quarũ nulla ẽ ipꝫ.iſto m° ñ eſt to^m^ i diuis.ꝭ ut dicit ꝯtinẽtiã aliq̄ꝝ

quorum quodlibet est ipsum per infinitatem ipsius omnia cotinens que sunt in eo per identitatem. Assimilatur enim totum in diuinis toti uirtuali in creaturis. quale totum est anima respectu suarum potentiarum. quia quelibet potentiarum quas cotinet est ipsa per identitatem sic hic teneo & alias probabitur. Quantum ad 2m articulum dico quod in diuinis non est totum uniuersale. quia quod est coe realiter multis sine sui diuisione habens idem esse in eis non est uniuersale probatur stati. quia uniuersale habet 4. conditiones quarum due sunt perfectionis alie due sunt imperfectionis. uniuersale enim dicitur esse comunicabile multis & esse illimitatum respectu illorum quibus comunicatur. sic per oppositum suppositum est incomunicabile & limitatum. & iste 2 conditiones predicte sunt perfectionis. quia autem uniuersale sit diuisibile & potentiale. quia determinabile. hic duo important imperfectionem. & ambo sunt de per se ratione uniuersalis. probata est ergo maior. propositio. sed deus & forma deitatis realiter est comunis tribus personis. ergo totum uniuersale non est in eis. additur autem coe realiter propter hominem nomine persone. quia licet sit comunis non tamen realiter. sed secundum rationem. Preterea nullum uniuersale est de se hoc. quia quod est de se hoc est determinatum ultima determinatione. sed omne eentiale in diuinis est de se hoc. ergo nullum eentiale in diuinis est uniuersale. Quantum ad 3m articulum dico quod non est in deo totum eentiale ex partibus eentialibus non ex materia & forma. quia eentia diuina non est forma relationis. nec est in potentia ad aliquem actum. quia hoc poneret in eo limitationem & compositionem ipsa enim est de se infinite perfecta sic non potest ulterius perfici nec actuari. ideo non est in potentia ad aliquid recipiendum.

Secundum omne absolutum secundum se aptum natum habere relationem secundum se uidetur esse in potentia ad talem relationem. sed eentia diuina de se est apta nata habere relationem ex natura rei & non per actum intellectus. ergo uidetur in potentia ad illam. Respondeo dico quod in deo nec est materia nec quasi materia. nec ratio materie transfertur ad diuina. quando ergo dicis quod est aptum natum habere relationem est in potentia ad illam. falsum est non accipiatur quod est aptum natum recipere relationem est in potentia ad illam. & tunc minor est falsa. quia eentia diuina non est apta nata recipere. sed habet tanquam illud cui dat esse & subsistere. sicut anima intellectiua in illo instanti in quo infunditur corpori non intelligitur aliquid recipere a corpore. sed est apta nata habere ipsum ut cui dat esse perfectum. unde est in quolibet parte tota & tota in toto. & si essent infinite partes corporis perfectibilis omnibus daret esse perfectum. Ad 4m articulum dico quod in diuinis nulla persona est maior alia. quod omnis sic. pater dat filio totam eentiam. Illa. 3o de trinitate. ergo & omnem perfectionem que fundatur in eentia. nulla ergo persona est maior alia in perfectione. Preterea persona non distinguitur a persona nisi relatione. quia ratione eentie una persona est alia. quia in ea omnes persone sunt idem. sed propter relationem non potest dici una persona perfectior alia. quia habere aliam relationem non est habere aliam perfectionem. cum relatio non sit perfectio simpliciter. ergo etc. quod autem relatio non sit perfectio simpliciter probo dupliciter Primo quia secundum anselmum monologion decimo quinto. perfectio simpliciter est melius ipsum

q̄ nō ipsū in q̄lib3 suppōito determinato ad naturā in q̄ sit q̄cūq3 sibi incōpossibili. ꝯ in pre nō ē meli⁹ filia⁹ ul' spira⁹ passio q̄ nō ipsū. nec prnitas in filio & spū sancto. q2 tūc nl'la ꝑsona esset pfecta. ḡ etc̄. 2° sic si relatio esset pfectio simpl'r cū prnitas ita sit in patre q2 nō in filio. ḡ filius careret pfectiōe simpl'r. & sic n̄ eēt simpl'r pfcūs. qd' ē absurd'. Ad argumta ad pri^m cū dicit oē infinitum est mai⁹ finito cōcedo. rel'o est finita fl'm est. q2 oē finitū ē ipfectū & limitatū. rela° aūt d' se nec est finita nec infinita. nō infinita ꝓp rōes p̄dictas nec finita. q2 ipossibile est aliquid formal'r finitū esse real'r idē cū īfinito

Ad z^m cū dicit̄ illud qd' p̄dicat̄ d' pl'ib⁹ est ul'e unū est. si sit unū ꝯ^m rōnē aptū natū determiari in eis qd' nō cōtingit in propōito d' eē. Ad alia patet ꝑ n° per iam dicta.

Tu deus possit facere uolūtatē creat̄e rōnal' ipeccabilē p naturā. uidet̄ q2 sic. deus pōt f cere aliq̄d cor⁹ qd' nō pōt deordinari in motu suo. ut est cor⁹ celi ḡ sil'r pōt facer̄ uolūtatē q̄ nō possit deordinari a motu suo. ꝯ h° est esse ipeccabile. ḡ etc̄. p̄ anſ. posse peccare nec est libertas n^c ps libertati. ꝯ qd' nō ē d' eēntia alic⁹ si est absolu^m p dei potētiā pōt fieri sn̄ illo. ḡ liberū arbitriū eē sn̄ posse peccar̄ n̄ icludit cōtradictionē. ḡ deus pōt facere unū sine alio. Pret̄ea deus potest facere creaturā ipeccabilē p gratia3 ḡ & p naturā sine gratia. aīs patet de angelis confirmati. ꝓba° aīe oīs pfectio q̄ pōt cōferri alicui creature pōt sibi unitie cōicari & eē sibi nāl'. nā ꝓp h° q2 eēt cōicata non esset creat̄a infinita. pfcō aūt limitata n̄ r̄pugnat creat̄e. sic̄ ḡ grā pōt apponi alicui nat̄e ut pfectio ei⁹ accn̄talis ita pōt sibi unitie cōicari. Cōtra hiero. in tractatu d' filio ꝓdigo. sol⁹ de⁹ est in quē nō pōt cadere peccatū

Itē anſ. cur deus hō ꝑsōs discipl'o quer̄eti cur de⁹ nō potuit facere creaturā ipeccabilē p naturā r̄ndit q2 nō potuit facere ipsā esse deum. ḡ etc̄.

In ista. q. est una op. q̄ dicit q2 de⁹ nō pōt facere creaturā ipeccabilem p naturā ꝓp. 3. rōes quaꝝ pria ē. Oīs uolūtas que in agēdo & in opan° nō est regula sue actiōis. ꝯ h3 aliā regulā supior̄e p̄t discor^te ab ipa & deuiar̄ & p ↄ̄s nō recte agere. ꝯ nulla uolūtas creata pōt esse regula s a i agēdo q2 necissario initit̄ regule uoluntatis recte. ḡ omis uolūtas creata pōt non recte operari. p̄ z° sic. obm uolūtatis create est nō tm̄ bonū. ꝯ appar̄es bonū. uolūtas eni creata nō h3 p obiecto sibi adequato bonū unū & fine3 ultimū sicut uoluntas diuia. S3 omne bonū cōuertibile cū ente siue bonum qd' est cōe bono apparenti & bono uero. S3 nulla potentia potest creari que non possit tendere in totū suu3 ob3. ḡ oīs uolūtas creata pōt tendere

in bonū apparēs. ꝟ circa oē tale con
tingit recte & nō recte agere. g̃ etc̄.
ꝑ 3° sic. aug. de ci. dei. uolūtas q̄
est ex nihilo pōt deficere. & u'r oīe
qd' est ex nihilo pōt deficere & in ni
hil tendere dereictū sue nāe. g̃ uolū
tas creata eo q̄ creata est deficere po
test. ꝟ uolūtatē posse deficere est eam
posse peccare. S3 iste rōnes q̄uis
sint ꝓbabiles. nō tn̄ neccio cōcludunt
prima nō. q̄ intellcūs non est sua
pria principia ꝑ que sic ꝑ regulam
dirigit̄ i cognoscēdo. nascit̄ eni sic
tabula rasa in qua nihil est depictum
& tn̄ intellect9 circa pria pricipia n̄
pōt errare. g̃ ma. est fl'a. ꝑ idē ui
detur sequi de uolūtate beata. nā ipa
accepta cū quibꝰcūq3 habitibꝰ glorie
siue gratie nō est sibi reg'la in opan°
ꝟ est sub regula supiori. g̃ ꝟm h° uo
lūtas btā cū oībꝰ illis hītibꝰ eēt pec
cabilis. & sic nō eēt beata. & iō pōt
dici negādo ma. q̄ nō est ncc̄e q̄ oīs
uolūtas q̄ nō pōt errare sit sua reg'la
ꝟ sufficit q̄ neccio conformet̄ sue re
gule. p3 de intellcū respcū pricipiorꝫ
& de uolūtate beata respcū ultimi fi
nis. 5 z^am rōe3 q̄uis bonū cōe nō
ponat̄ obm uolūtati diuīe. tn̄ uolun
tas diuīa extendit se ad oīe uolibile
sic intellcūs su9 extendit se ad oīa in
telligibilia. g̃ extendit se ad bonū ap
parens. & tn̄ non pōt deuiare ꝑ pōt
g̃ dici ad rōnē q̄ bonū apparēs pōt
esse ob3 uolūtati diuīe. nō tn̄ q̄tū ad
oē3 actū uolūtati. q̄ nō q̄tū ad uelle

ꝟ q̄tū ad nolle. unde circa oīe bonū
pōt uolūtas habere actū rectū. & sic
recte pōt uelle bonū. ita recte potest
nolle apparēs bo^m. 5. 3. rōnē. si cre
atio 5dicat ipeccabilitati. q̄ ut est de
nihilo. iō pōt peccare. ita ipeccabili
tas cōtradic3 btīs sic & uiatoribꝰ. cū
oēs possit tēdere i nihil. g̃ possibile es
set deficere in agē° sic in essē°. iō
pōt dici ad rōnē q̄ oīs nat'a creata
eo q̄ est de nihilo pōt tēdere in n̄ esse
& sic deficere. ꝟ ex hoc nō sequit̄ q̄
uolūtas erret in agēdo. ul' q̄ deficiat
mortal'r actu' deordinato. lic3 eni3 in
tellectus sit de nihilo. n̄ tn̄ pōt errar̄
circa pri^a. unde peccar̄ ē q̄ddā defi
re n̄ i nō eē simpl'r. ꝟ ē ager̄ cū obliq
tate. unde q̄ crea° ē de nihilo pōt cō
cludi q̄ creatū pōt eē & n̄ eē. ꝟ ista
defectibilitas n̄ ē culpabil'. q̄ 5seq̄t
oē creatū q̄tūcūq3 excellēs siue nāle
siue supnāle. Ad. q. g̃ 2° & teneo
5cl'onē negatiuā quā ꝑsuadeo tribꝰ
rōibꝰ. ꝑ sic. oīs uolūtas pōt appe
ter̄ 5mode suū. q̄ h° 5uenit oī appeti
tui sequēti 5gtionē. ꝟ uolūtas in qua
n̄ neccio 5iūgit̄ appetere comodū &
recte appetere pōt nō recte appeter̄
ꝟ ista i nl'la uolū^te neccio 5iūgūt n̄ in
pri^a. g̃ oīs alia a pri^a pōt n̄ recte ap
petere. mi. ꝓbat̄. nulla uolūtas ex
eo q̄ appet^t iō recte appetit. n̄ uolū
tas pri^a. ꝟ i nl'la uolū^te neccio 5iūgūt
appetere comodum & recte appete
re. que non ex eo recte appetit como
dum q̄ ipsū appetit. ergo in nulla

uolūtate creata nccio, cōiūgunť ap
petere comodꝫ & recte appetere.
2º sic arguiť. omnis uolūtas q̄ pōt
uelle aliquid affectiōe comodi preter
affectionē iusti pōt peccare. ſ ois uo
lūtas creata est huiusmōi. ġ etc̄. maior
pꝫ. q si uolūtas mere sequereť dicta
men rōis hoc soluꝫ appeteret qđ rō
dictaret cōueniēs ſm formā apphen
sam a rōe. cū ġ nō omne qđ ē sibi bo
nū ſm affectionē comodi appetat ſm
affectionē iusti pōt ois uolūtas crea
ta ex nať a sua peccare appetēdo sibi
aliqđ comodꝫ ꝯ affectionē iusti. q
aūt ois uolūtas creata sic possit uelle
pꝫ. q sola uolūtas diuia nccio recte
afficiť circa finē & circa idꝫ qđ ē ad
finē ex nať a sua. q nō pōt inordina
te aut minus intēse appetere sibi fi
nem ultimū. ſ ois uolūtas creata pōt.
2º arguiť sic. ois uolūtas nō satia
ta in appetēdo n̄ pōt quietari nisi in
sūmo ubi est tota sua quies. & si in il
lo sibi dimisso nō pōt imobilr̄ quieta
ri potest aliud appetere. nō in ordie
ad illud. ſ uolūtas creata nō pōt nať a
liter hr̄e bonū infinitū sibi oīsū. nec
p ōns pōt nať ali necessitate tēdr̄ in
illud. ġ uolūtas creata nō est i illo bo
no nať alr̄ imobilitata. & sic pōt ali
quid aliud ab ip̄o bono īfinito appe
tere. & nō in ordine ad ipꝫ & sic de
ficere Teneo ġ p̄p auctoritates q
deus nō pōt facere creaturā rōnalem
īpeccabilē p nať aꝫ magis q̄ p̄p rōnes
Ad arta ad primū dº q nō sequiť
pōt facere corꝰ celi q̄d n̄ deuiet a mo
tu suo. ġ & uolūtatē. q uolūtas ex na
tura sua est libera & non imobilitata
in bono. & iō nō pōt facere uolūtatē
que necessario nō possit deuiare a re
ctitudine motus sui. Posset etiam
dici ad aūs q si corpꝰ celi essꝫ capax
alteriꝰ ordis ab isto quē nunc habet
puta maioris uelocitatis uel minoris
posset p dei potentiā difformiter mo
ueri & a sua rectitudine deficere. &
sic eēt cōcedendꝫ q deus nō possꝫ fa
cere aliq̄d corpus qđ n̄ possit diffor
miter moueri. nisi cui repugnat ex
principio intrinseco difformiter mo
ueri. Ad 2m dico q ans. loquiť de
posse peccare ut diť ordinē ad actuꝫ
& respectū talē. qui quidꝫ ordo est re
latio q̄ nihil ē sui fūdamti. & sic pos
se peccare nec est libertas nec pars
libertatis. nec necessario sequiť funda
mentū. q respectus qui de necessita
te sequiť fundamētū. licet nō sit ps
nec aliquid fūdamenti. tn̄ nec funda
mentū pōt esse sine respectu nec re
spectus sine fundamento. si aūt acci
piať potentia p fundamento cui est
anexa difformitas pcti pō q̄ ē fūdam
tū hꝰ respcūs ad actū ē ps liberi ar.
undꝫ itelligēdꝫ q i actu peccati ē. 2.
cōsiderare. s. actꝰ deformitatis & ipa
deformitas. liberꝫ arbitriū creatū est
fūdam poe. ſ diuisiō de. nā iqm liberꝫ
ē fūdam actꝰ i se iqm creatū ē fūdam
deformitatis. sc ġ cū liberꝫ ar. abstrahat
a litatōe & deriatōe. q conuenit deo

pōt cōcedi q̄ posse peccare n̄ ē ptās liberi arbitrii. ſ posse in actū q pōt esse peccatū ē potestas liberi arbitrii & nō posse in peccatū. Ad 3m d° q̄ añs falsū est. q̄ cā 2a nō detrmīat actionē cāe prime. ſ grā & oīs hītus est cā 2a. actus & potētia est cā pria si ḡ potētia ſm se nō est ipeccabilis nisi p gratiā siue habitū additū erit ipeccabilis. si aūt cōcedat̄ añs negandū ē ɔseques. & ad pbationē dicend̄ q̄ maior est fl'a. q̄ si subiectū susceptm̄ icludit aliquē actū pficientē ip3 subiectū, actus pficiēs & subiectum pfectibile inq̄tū huiusmodi sunt p̄ diuersa. ideo ipossibile est q̄ unū cōtineat & includat alīm totaliter. patet dē materia & forma subiecto & accidente. q̄tūcūq; eni intendat̄ sb3 nūq̄ erit accñs. ſ semp susceptm̄ accidentis. sic ḡ d° q̄ uolūtas ex natura sua est susceptia actus uolēdi & etia3 gratie. & iō q̄tūcūq; uolūtas intēdat̄ & fiat nobilior tāto maioris gratie ē susceptiā. & si caret ea caret maiori bono q̄ uolūtas min⁹ pfecta. nūq̄ tñ aliqua uolūtas pōt creari q̄ ipsa habeat in natura sua pfectionē quam h3 ex gratia.

Tr9 de⁹ agat ad extra de necessitate nate. q̄ sic. in omi differēa entis necessitas est perfectior. quia necessitas est perfectior in ente in se. ḡ in oī drā entis ḡ in illa q̄ est cā necessitati est perfectior cōtingētia. ḡ cā pfectissima necessario cāt. dicit̄ q̄ necessitas ē pfectior ɔditio ubi est possibil'. ſ r oni cāe ē icōpossibil'. 5 in oib9 diuisionibus enti unū diuidēs est pfectū & alteꝝ impfectū. & extrema illa que sūt pfecta in diuersis diuisioib9. aut necessario se cōcomitāt̄. aut se compatiunt̄. exēplū. si ens diuidat̄ p finitū & infinitū p nccim & possibile p actū & potētiā. actus necessitas infinitas. aut nccio se cōcomitāt̄. aut cōpatiūt̄ se. ḡ cū in diuisiōe enti p cā3 & cātū cā sit pfecti⁹ extremū ɔcōitabitur cū eo q̄dcūq; pfecti⁹ diuidens ens. ul' poterit cū eo stare. & p ɔñs necessitas. p̄ aliqua cā necessario cāt. ḡ prima cā necessario cāt. antecedens uidet̄ manifestū q̄p mltas cās naturales que nccio cānt effect⁹ suos ɔñam pbo. q̄ in essential'r ordinat̄i posteri⁹ nō pōt habere necessitatem nisi prius sit necessariū. ſ ɔnexiones cātoꝝ ad suas cās sūt eential'r ordināte ḡ nulla talis ɔnexio est nccia nisi illa q̄ ē primi cāti ad priā cā3 sit nccia

5 ens absolutū sic sūme nccim q̄tum aliquid pōt cogitari esse nccim nō pōt nō esse q̄cūq; alio a se nō existente. pbat̄ illa ex min⁹ ipossibili nō sequit̄ maius impossibile. sicut n̄c ex minus fl'o sequitur falsius. pbatur illud. q̄ si fals⁹ hēat duplicē rōe3 fl'itatis & minus fl'm tm̄ unā. circūscribam⁹ ab illo fl'iori illā rōnē fl'itati in qua excēdit min⁹ fl'm stante alia adhuc erit fl'm. & minus fl'm non erit

falsū. q ratio falsitatis eius p ipotesiz est circūscripta. ita in proposito magis falsū eēt sl'm & min⁹ sl'm erit uerum. & tūc ex uero seq̄ret̄ sl'm qd' est impossibile. ꝭ deus est sic nccīm quale dictū est.ḡ quocūq; alio a se nō exn̄te nō pōt nō esse. ↄ̄ principiū destruit̄ destructa cōcl'one.z.phi. & tñ uidetur principiū ex se esse formaliter nccīm.ↄcl'o aūt ñ est necessaria nisi ex principio. ḡ etc. Instantia nullla est. q pbatio maioris stat q ex minus falso nō sequit̄ falsius. nec est sil'e ad propositū. q cōclusio est ptialis ueritas principii quod habet totalem ueritatē. sic singulare est ueritas ptialis respectu ul'is. ꝭ in entibus causatū nō est partial' ueritas cause.ꝭ omino alia entitas dependēs ab entitate cause. ꝑ aliquid cōtingenter fit in entibus.ḡ prima cā contingenter cāt. 151 añs concedūt phi. ↄ̄ñam pbo sic si prima causa nccio se habet ad cāz sibi pximam sit illā.b.b.ḡ nccio mouebitur a causa pri^{a}.b.aūt eo d' m⁹ q̄ mouetur a causa pri^{a} mouet pximā sibi.ḡ nccio mouēdo cāt.c.&.c. mouendo.d. & sic in omib; pcedendo ḡ nihil contingenter erit si prima cā necessario cāt. Ad argumēta in contrariū ad pri^{m} dicend' q nccīm est pfectior ↄditio ubi est possibilis.ꝭ rōi prime cāe ut causa est est incompossibilis.q ↄ̄dictio nō ponit aliq̄ perfectionē.& hoc nō est ex sui rōne.ꝭ ex rōne illius entis cui repugnat. & ita dico q necessitas repugnat omi enti ad posteri⁹.q ex q̄ oīe posterius est nō nccīm primū non pōt habere hītudinē nccīam ad aliqd' eo᷑.& cū dici q omia pfectiora diuidētia ens ↄcōitantur se;d⁹ q ue᷑ est d' diuidētib; que dicūt pfectionē simpl'r ad se ut actus infinitas & huiusmodi.ꝭ nō d' illis q̄ dicūt respcm ad extra.q hr̄e nccīam hītudinē nō est pfectionis.q non stat cum pfecta nccitate. Ad z^{m} dicend' q ī causis nulla est connexio cāe & cāti simpl'r nccīa.ꝭ tantū ꝭ^{m} quid.prima pars patz.q̄lib; depēdet ab hītudie prime cāe ad causatū ꝭ nulla cā z^{a} causat nisi prius causa causante cātuz eius.& hoc prius naturalit̄ q̄ causa pxima causet. pri^{a} aūt nō causat nisi cōtingēter.ḡ causa z^{a} simpliciter ↄtingenter causat.

Trum ens aliquod sit simpl'r primū q nō: entia in uniuerso se habēt sic nūi 8⁹ me^{ce}. ꝭ non est aliquis numer⁹ simpl'r primus in pfectione.ḡ nec aliquod ens simpl'r in uniuerso.mi probatur.q totū est perfectius sua parte ḡ si aliquis nūs esset simpl'r primus ille esset maximus.hoc est incōueniēs q tūc in nūis nō pcederet̄ in infinitum. ↄ̄ aliqd' est primū efficiens.ḡ est primū ens actu.q unumq̄dq; agit ut est in actu. Ad istā.q.pn⁹ distīc⁹

de primitate que est duplex. una iclu dens impfectionē. & hec est materie & forme respcū cōpositi. licet enim materia & forma sint priora compo sito. tñ sūt impfectiora eo. qꝛ sūt par tes eius. alia est primitas q̄ nō icludit impfectionē que est triplex. s. primi tas eminētie primitas effi^c & primi tas final'. iste aūt primitates distiguū tur: nam primitas eminētie nō est pri mitas cālitatis. qꝛ ex hoc qꝙ unū ens p̄eminet alteri nō ꝑꝑ hoc est cā illius nam primū in q̄libet genere p̄eminet omībꝫ illius generis: tñ nō est cā eoꝝ

Dico ḡ qꝙ est aliqd' ens primum cūi primitate q̄ nō includit impfcō nem. & stabit solutio. q. in tribꝫ ꝯclu sionibꝫ. prima est ista aliqd' est pri^m efficiēs. z^a est ista aliqd' ens est pri^m primitate finis. ʒ^a est ista. aliqd' ens est primū primitate eminētie. prima cōcl'o sic ꝓbat̄. aliqd' ens est effe ctibile. aut ḡ a se. aut ab alio. aut a nl' lo. nō a nl'lo. qꝛ q̄d nihil ē nullꝰ est cā nō a se. qꝛ nl'la res seipsā fac^t p̄ d' t̄. ḡ ab alio effectīe. tūc quero si illud aliud ē simpl'r pri^m habeo ꝓpōi^m. si nō quero a q̄ sit effectīe cū nō sit pri mū. ꝟ posteriꝰ p̄. & tūc aut erit ꝓcess sus ī infinitū. & tūc q̄dlibet respectu prioris erit z^m. & hoc est impossibile aut stabit̄ ad aliqd' ens simpl'r primū

Sꝫ ō istā rōꝫ instat̄. qꝛ ꝟ^m philoso phātes ifitas ē possibil' ī ascēdēº. sic patet in generationibꝫ infinitꝭ ubi nl' lum est primū. ꝟ q̄dlibꝫ z^m. & tñ ista infinitas ponit̄ sine circl'o. Ad istā instantiā excludēdā d' qꝙ phi non po suerūt infinitatē in cāis eētial'r ordi natis. ꝟ in cāis accñtal'r ordinatꝭ. pꝫ p auic. ɓº me^cc. ubi loquit̄ d' infini tate indiuiduoꝝ in spē. Ad cuius euidētiā est sciendū qꝙ aliud est loqui d' cāis eētial'r & accñtal'r ordinatis & aliud est loqui d' cāis p se & p ac cidens. nā causa p se dicit̄ illa q̄ cāt effcm̄ ꝟ^m ꝓpriā suā naturā. & non p aliqd' sibi accñs. causa p accñs habet totū oppositū. & isto modo loquēdo est cōpatio uniꝰ cāe ad unū effectum cause aūt eētial'r & accñtal'r ordina te cōpant̄ inter se inq̄tū ab eis ē ali quid cātū. & inter eas triplex ē dr̄ia

prima est ista. qꝛ in cāis eētialiter ordinatꝭ z^a inq̄tū causat dependet a prim . in p accñs nō licet in esse ali quo modo depēdeat. z^a est ista in eēn tial'r ordinatꝭ est cālitas alteriꝰ rōnis qꝛ superior est pfectior. in accñtalit̄ ordinatꝭ nō. & ista z^a dependet a pri ma. qꝛ nulla cā depēdet eētial'r a cā eiusdē rōnis in cāndo. ʒ^a est. qꝛ omes cāe eētial'r ordinate sil' nccio requirun tur ad cāndū. alias aliqua p se cālitas deesset effectui. in accñtal'r aūt ordi natis nō requiritur simul'tas in cāndo

Istis dictis ꝓpositū ostēdit̄ sic. in finitas eētial'r ordinatoꝝ ē impossi bilis. ḡ est d' nccitate dare aliqd' effe ctiuū simpl'r primū. ʒ^a. cocl'o ꝓ batur. illud qd' nō est ad aliud ordina bile nec ɓtute alteriꝰ natū est finire

est primū finitū. sed aliqd ens est huius modi. ergo etc. . mi. pbat. quia i eentialiter ordinatis nō est pcessus in infinitū. sed finibilia sunt essentialr ordinata. ergo ē deuenire ad aliqd qd' n ē ordiabile n^c vtute alti9 h3 finire. ergo etc. 2^a cō clusio pbat. eminētissimo n est aliqd eminēti9. sed aliqd' ens ē eminētissimu3 ergo aliqd' ens pri^m ē primitate eminen tie. mi. pbat i ordie eentiali ncce est deuenire ad aliquod supremum sim pliciter. sed ētia in uniuerso hūt ordi nē eentialē. ergo etc. Ad argumtū in cōtrariū d? q licet ordo eentiarū in uniuerso i multis assiet ordini nūorū nō tn tenet siitudo in speciali. sile enī est in dependēdo. quia nūi posterio res depēdēt a priori q est impfectior quia est ps posteriorum. totū aūt depēdet a parte. iō nūs pfcōr depēdet ab im pfectiori. i ētiis eentiar ordinatis nō est sic. sed ecōuerso. quia ens ipfecti9 nō est ps entis pfcōris. nec ens pfecti9 est totū aggregatū ex entib9 pfcōrib9. sed est totū vtualr cōtinēs pfectiōes ētiū ipfectorum & eminēter cōtinet eas.

152 Tertio ens aliqd sit actu ifini tū. q ñ. quia si unū 9triorū eēt actu infinitū nihil sibi otra riū esset in nata. ergo si bonu3 aliqd eēt actu infinitū nihil mali eēt in uniuer so. pter corp9 infinitū nullum aliud corpus secū cōpatit. ergo nec ens ifini tū cō patit aliud ens cū eo. oña pbat quia sic repugnat dimēsio dimēsiōi ita uidet repugnare actualitas actualita ti. p qd' ita est hic q nō alibi est fini tū s^m locū. & qd ita est nūc q ñ alias est finitū s^m tēp9. & qd ita agit hoc q non aliud est finitum quantum ad actionē. ergo qd' ita est hoc aliqd qd' nō est aliud est finitū s^m ētitatē. sed deus est sūme hoc. quia ex se est singlaritas quedā. ergo nō est infinit9. 5.8. phi. pbat primū mouēs eē infite vtutis. quia mouet motu infinito. & nō pōt intel ligi cū infinitate duratiōis. quia ifinitas duratiōis nō repugnat magtudini. re pugnat aūt magtudini infinitas intel lectiua. iō 9cludit pri^m mouēs nō esse i magtudie pp infinitatem potentie

In ista .q. p ponenda est sgficatio nōis infiniti. & ē ista. infinitū ē illud qd' excedit oē finitū datū ultra oēm pportionē ut albe9 diceret ifinita q excedit oē albū finitorum graduū ul tra omnē pportionē. & isto m9 acci piendo infinitū 9ueniūt oēs tā theo logi q phi q primum ens simplr sit actu infinitū. nā 3° phi. dicit phs. quia oēs 9cedūt primū pricipiū eē ifini tū & oia 9tinere. licet aūt sit ista con clusio ab oib9 concessa frater thomas tn nititur ea3 pbare. & est rō sua ista mā quodā9 finit & detiat p for mā & ecōuerso. sed differenter. quia mā finita p formā pficit p illā finitatio nem. iō infinita9 materie includit im perfectionē. forma aūt finita per ma teriā nō perficit. sed 9hit. iō sua ifini tatio est perfectioni : cū ergo ens siplr primū sit foralissimū non receptum

in mā erit īfinitū infinitate forali.
Ali⁹ doctor arguit aľr sic. oīs uirtus potēs sup extrema hñtia distātiā īfinitā ē īfinita. ȝ ꝟt⁹ diuia ē huiusmoi ğ ꝛc.mi.pȝ.ꝙ i creatōe pōt đ nihilo aliqd ꝓducere.ȝ iste rōes nō ꝯcludūt pri^a nō. ꝙ si oīs act⁹ nō receptus in mā hȝ īfinitatē pfcōis. cū forma āgelica scđm eū etiā sit huiusmoi.ğ oīs āgelus erit formaľr īfinit⁹. 2ª etiā rō ñ ꝯcludit.ꝙ qñ īter aliqua extrēa nō est distantia media. ȝ rm̄ ꝑꝑ unum extremū excedēs tāta ē distā^a ꝙtūȝ ē extremū excedēs.ȝ īter aliqd & nihil ñ ē me^m.ğ si extremū positū sit finitū distātia erit finita. Cōfirmať ꝙ potēs totaľr sup t̄minū ad quem pōt sup trāsitū a termīo a q̄ ad terminū ad quē.ȝ extremū h ē finitū. ğ posse sup terminū talem nō ꝯcludit īfinitatē ꝟtutī.ğ n^c posse sup trāsitū ad terminū ad qū. Oñdo ğ primi ētī īfinitatē quadruplici pri^te.ꝑ pri^te efficientī.2° pri^te exēplaritatis.3° pri^te eminentie. 4° pri^te finis. Prima uia ē ista primū efficiēs mouet tpe īfinito.8.phicoꝝ.ğ ē ꝟtutis īfinite.añs lȝ sit fľȝ ut ē đ iesse.tñ ut est đ possibili ueꝝ est.ꝯña ꝓbať cā hñs a se in ꝟtute sua ātiua effcm̄ infinitū est īfinita.ꝙ oīs effect⁹ uel eque foraľr uel eminēt⁹ ꝯtineť ī sua cā.effect⁹ āt īfiniti ꝓducibiles successiue nō cōtineť foraľr in sua cā.ğ ꝯtineť eminēt⁹.ȝ h^o nō possȝ eē ñ eēt īfinitum ītensiue uera ğ ē maior.ȝ oīs cā q̄ pōt moueř tpe īfinito hȝ in ꝟtute sua actīa effēs infinitos ğ etč. ꝑ^oꝙ oīs cā que ex se sił pōt in īfinitos.effect⁹ ē īfi^ta iten siue.probať stati.ꝙ ubicūqȝ pľalitas ꝯcludit maiorē pfcōȝ ꝙ paucitas ibi infinitas ꝯclud^t infinitā pfcōem.nam si ferre.4.est maioris pfcōis ꝙ ferre ꝟ. ferre infinita est infinite pfcōnis. uera est ğ maior.ȝ si primū mouens habȝ formaľr cālitates omniū cārum ex se eēt īfinitū.cuȝ ğ hȝ eas pfcōri mō & eminētiori.ğ est ꝟtutī infinite

Ex 2^a uia arguiť sic.ītellcio actualis infinitoꝝ distincte est īfinita. ꝙ maioris pfcōis ē ītelligeř pľa distīcte ꝙ pauciora.ğ inte^o īfinitoꝝ distīcte ē īfite pfcōis.ȝ intellectio actuaľ dei est īfinitoꝝ distincte.ğ sua ītellectō ē infinita.sua aūt ītellectio est eadē sue eē.ğ etč.minor ꝓbatur.ꝙ ītellectio dei ē dis^te omnium factibiliū aľr non eēt primū.ğ actu est distincte īfinitoruȝ. Ex 3^a uia ar^r sic.emi^mo repugnat aliqd eē eminēti⁹.ȝ fi^to ñ repugť aliqd eē eminēti⁹.ğ eminētissimuȝ est infinitum.de⁹ est eminētissim⁹.ğ etč

Ex 4ta uia arguiť sic.uolūtas nr̄a oī fito aliqd mai⁹ appetere pōt. sič ītellectus ītelligere. expimur enī amař bonū īfinitū n^c pōt pfecte in aliquo alio qetari.ğ est dare aliqđ ēs actu infinitū pfecte hñs rōneȝ finis. Ad argumta.ad primū diciť.ꝙ ma.ē uera de cōtrariis foraľr. deo autē nihil ꝯriať foraľr.ȝ uirtuaľr. Contra si ꝯrietur sibi uirtuaľr & est infinitum

nihil 9patit secū 9riū sui effectus. q2 p̄p infinitam uirtutem destruit: omne icōpossibile suo effectui. exm sic enī si ignis eēt infinite calid9 destrueret oē frigidū. sic etiā sol q est calid9 uirtualiter destrueret oē frigidū si eēt infinite calidus. Dico g° aľr q2 cā actiua infinita agens ex nccitate nature nō 9patit secū aliqd repugnans sibi uel suo effectui foŕaľr nc uirtualiter sed agēs libere & uolūtarie pōt 9pati deus aūt est libere & uolūtarie agens g° etc. Ad 2m nēgo 9nā. ad pbatō3 dico q2 non est simiľ incōpossibilitas dimsiom in replendo locum & eēntiarum in siľ eēndo. q2 nulla ētitas ita replet totā nā3 entitatis qn aliā entitas possit stare cū ea. non sic de repletōe loci. Ad 3m dico q2 9nā n̄ ualet ñ illud ubi qđ poiť i a ñte sit finitū. q2 si eēt aliqđ ubi ifinitū et corp9 aliqđ repleret ipm nō seqretur h° corp9 ē ità hic q2 nō alibi. g° est finitum. simi liter de tpe. o3 g° pbare q2 esse demō stratu3 p li h sit finitū cū g° nō pbeť s assūiť iō i arto ē petitio principii.

153 Tu eēna diuina ex seipsa determinet sibi prima3 subsistentia3. q2 nō. q2 qđ determinat sibi aliqd ex se foŕaľr h3 illud in q̄cūq3 fuerit. exm q2 hō ex se determinat sibi risibilitatē & oē sbm propriā passionē ubicūq3 fuerit hō ibi risibilitas. & ubicūq3 sbm ibi propria passio sua. g° si eēntia diuina ex se determiat sibi primā sbsistētiā ubicūq3 eēt eēna ibi eēt pria sbsistētia. cum g° eēna sit i quolib3 supposito erit pria sbsistētia in quolib3 suppoto. g° q̄lib3 psona erit pr. p̄ si determīat ex se primā sbsiam & reľone q̄ pria psona 9stituiť in eē psonali. tūc nō poss3 eē cū reľone oppō. q2 tūc oppō eēnt siľ g° eēna diuina nō poss3 stare cū generatōne paua. q2 generatione3 actiuam sibi oppō3 ex se determinat. p̄ relationes opposite eq̄ fūdnať in eēna diuina p̄p sui infinitatē & illimitatō3 ad illas. g° nō mag determināt sibi generatō3 actiuā q̄ generationē passiuā.

Cōtra eēnae diuina h3 primā sbsistē tiā & nō determinať ad illā p pprietatē abtam. q2 tūc suppotum eēt abtom nec p pprietate3 relatiuā posteriore3 pprietate 9stiua illius sbsistentie. q2 p nullum posterius determinať aliquid ad 9stituēđ pri9. g° eēna diuīa ex se determiať ad primā sbsiam. Ad istā. q. p̄mitto duas. d. unā de ideterminatione & determiatōe sibi oppota. aliā de prite. q̄ duo tāgūť in. q. Est aūt duplex idetermia° una 9dictōis que est ad unā ptē uel ad aliā ideterminate. q2 neutrā ptē sibi ex se determinat. quō mā est indetermiata ad foŕam & eius priuanem. & sbm idetrmiatū est ad accidēa cōia. & eo℞ oppota. & ista indetermina° est ipscōis p̄p 9tingēam. alia est idetermia° illimitatōis q̄ nō est ad opposita 9dictorie. s. ad pducēdum aliqd & nō pducēdū. s ad opposita dispata. que q̄dē illimitatō sic est ad

pducē dū pſes effcū s acti eēt detina tū ad u^m eoꝝ tm̄.& tal' idetiatō ē pfe ctiōis.ꝗ q̄to indetiatior tanto no^r pȝ in agētib⁹ equoce ut in ſole r^u eo rū q̄ pn̄t generari p putrefactōeȝ.& de dēo r^u oīs creatē.p^a indetermiatō ſtat cū otin^a.z^a cū necci^te.ſic pȝ d' ſo le qui neccio agit mā diſpoſita. Iſti duplici indeterminatiōe correſpōdet duplex detiatō p oppo^m.u^a q̄ ē deti nate ad alīaȝ ptē odictōis & n̄ ad alī am. z^a ē detiatō limitatiōis q eſt tm̄ ad u^m effcm̄ pducēdū.Eēn^a ḡ diuina p̄ mō detiat ſibi oēȝ ppriētatē i diui nis ad intra tā eentialem ꝙ pſonalem.

z^o mō nihil ſibi detiat limitate. ꝗ ſi detiarȝ ſe ad unī nō poſſȝ eē cū a^a & ſic eēn^a diuīa ē indetiata indetina tiōe illimitatōis.ꝗ detiat ad pprieta tes oīm ſuppōitoꝝ. Loquēdo ḡ de iſta indetīanatōe currit qō utꝝ prius detminet ad primā ſubſi^am ꝙ ad ali as.ꝗ q̄cunq̄ ſunt dif^ra nō pn̄t ex eq̄ ſe hre. eēn^a & ppriētates aliq̄ mō di ſtigūt re ul' rōe nō curo mō.ió n̄ ex eq̄ ſe hn̄t.ḡ unū aliq̄ mō ē p⁹teri⁹ a^o un̄ ppriētates ſūt p⁹teriores iſa eēn tia q̄ ē fundamētū oīm ipſaꝝ.ḡ aliq̄ primitatē hȝ r^u ipſaꝝ. q̄rit ḡ qō ſi eēn^a diuina p̄ detiat ſe ad primā ſub ſi^am ꝙ ad z^am & z^am. Ad c⁹ euidē tiā p̄mitto aliā d'.de pri^te. ꝗ duplex ē primitas.u^a adeq̄tiōis.a^a ē primitas immediatiōis. p^o accipit pri^m p̄ po ſter.in diffi^ne ul'is.quō oīs ppria pa^o p̄ ſuo ſbo dr̄ ouēire & ens pōit p^m

oīm intellcūs.z^o dr̄ aliqd p̄ ieſſe alī cui.ꝗ ime^te ieſt ſibi.ꝗ ſine me^o.Exē plū utriuſq̄.ſol illūinat totū mediū p̄ primitate adeq̄tōis. ſ pri^te immedia tōis p̄ illūiat ptē medii ſibi magī ppī quā. Aliud exē^m.aīa intellectīa pri mo primitate adeq̄tōis inforat totuȝ cor⁹.ſ pri^te immediatōis p̄ informat cor ꝙ alias ptes corpis.ꝗ p̄ & imme diate uita & corrup^o i corde icipiūt

Primitas adeq̄tōis adhuc ē duplex ſ.intē^ua & extē^ua.d^o ḡ ꝗ ſi q̄rat an eēn^a diuina p̄ pri^te adeq̄tōis intē^ue de tinet ad primā pſonā.d^o ꝗ ſic.ꝗ p^a pſōa intēſiue ē eq̄ pfcā ſic oēs ſi^e. & ita pfcām ſubſi^am hȝ eēntia in pria p ſona ſic in oīb⁹.& eō^a q̄cūȝ incipi ēdo.ſi aūt qō q̄rat de adeq̄tōe extē^ua d^o ꝗ nō.ꝗ nā fecūda nata ſubſi^re in pſib⁹ ſubſiſtētiis nō detiat extē^ue ad unā illaꝝ.pȝ de aīa r^u ptiū corpis. eſ ſētia āt diuīa fecūda duplici fecūdi^te ſ. intē⁹ & uolūtati ē nata ſubſiſter in duab⁹ pſonis pductī & u^a n̄ pducta & ſic iſta pri^te detiat ad oēs pſonas diuinas. Si uo fiat qō de pri^te im mediatōis d^o ꝗ p̄ determinat ſibi pri mā ſubſi^am.rō h⁹ ē.ꝗ qn̄ aliqd indrn̄ ter ſe hȝ ad pl'a q̄ oia p̄ reſpicit pri mitate adeq̄tiōis pri^te immediationis detiat ſibi magī ppinquū ſi hn̄t ordi nē inter ſe.pȝ de ſole q̄ reſpicit totū me^m p paſſo adeq̄tō.p pri^te immedia tiōis illūiat ptē ſibi ppinqorē ꝙ diſtā tē. Ad ar^ta ad p^m d^o ꝗ eēn^a diuina detinat ſibi oēm ppriētatē ad intra.

p̊ determīatiōe oppōita indetᷓmīatiōi
ɔtinᵉ & ɔ̄dictiōis. ẜ detᷓiatōe immedi
atōis detᷓiat ſibi tm̄ priaꝫ ſubſiam. &
qn̄ aliqd detᷓiat ſibi aliqd iſto mō nō
oꝫ ꝙ ubicūꝫ fuerit detᷓiet ſibi illud
forār. ſi enī ſol imediati⁹ ꝓducat pla
netam q̄ꝫ aliqd aliud nō oꝫ qđ ī quo
libet effectu producat planetam. ſic
in propoſito. Ad zᵐ dico ꝙ eſſē
tia detᷓinans ſibi ꝓprietatē uni⁹ ſup
pōiti nō pōt eē cū ꝓprietate oppᵗᵃ ī
eodē ſuppōito. ꝙ detᷓinās ſibi eā dāt
ſuppōito eē ſubſiᵉ. & detᷓians ſibi op
pōitā ꝓprietatē dat ſibi alā ſubſiam
ex ſua fecūditate. ẜ ſtās cū uᵃ ꝓprie
tate alic⁹ ſuppōiti ɔpatitᷓ aliq̄ꝫ diſpa
tā in eodē ſuppōito. lꝫ nō oꝫ. Ad
ʒᵐ dᵒ ꝙ arᵐ ɔcludit de primitate ade
quatōis. ẜ nō immediatiōis.

Trū eēnᵃ diuiā generꝫ uᷓ ge
neretᷓ. ꝙ ſic. eēnᵃ diuīa cōica
tur. ğ ꝓducitᷓ. aˉs pꝫ p aug.
xv° de t. eēntiā ꝑſtat fi° ſn̄ inicio ge
neratōis. ɔn̄a ꝓbatᷓ. ꝙ ɔicare & cōica
ri ſūt reᵘᵉ oppōita & n̄ dicūt n̄ relo
nē origīs. ğ ſūt idē qđ ꝓducere & ꝓ
duci. tūc ar° ſic. qn̄ aliq̄ due correᵛo
nes ſic ſe hn̄t ꝙ extremū uni⁹ ē idem
extrēo altᷓi⁹ & reliquū reliq̄ erit ideꝫ
ẜ iſte due correloēs .ſ. ꝓducēs & ꝓdu
ctū. cōicās & cōicatū ſic ſe hn̄t ꝙ ꝓ
ducēs & cōicās ſūt ideꝫ. ğ extrēa eis
corrn̄dēᵃ ſūt idē. p̄ ar° logice qn̄
ꝑdicatū p ſe ꝑdicatᷓ de ſbo pōt ſup
ponere ꝓ eo. pꝫ in ſuperiorib⁹ de i fe
riorib⁹. ẜ eēnᵃ p ſe ꝑdicatᷓ de patre:

dicē⁹ patᷓ ē eēuᵃ. ğ etc. mi. pꝫ. ꝙ n̄ ꝑ
dicatᷓ p accn̄s. ꝙ nec unū accidit altᷓi
nec ābo ʒ°. iſti ſūt duo modi ꝑdicādi
p accn̄s q̊s pōit phs v° meᶜᵉ. p̄ eſ
ſētia ē pr̄ filii. ğ eēnᵃ generat. aīs ꝓ
batᷓ p ɔuerſionē. ꝙ pater filii ē eēnᵃ.
ɔn̄a ꝓbatᷓ. eēnᵃ ē pater filii. ğ filius ē
fili⁹ eēnᵉ. ꝙ in relatīs ē mutua ɔn̄a. ſi
ğ eēnᵃ ē pater alic⁹ ille ē fili⁹ eſſētie.
p̄ genitū inq̄ꝫtū genitū ē aliqd. ꝙ
nō ē nihil & inter nihil & aliqd nō ē
mediū. ẜ nihil in diuīs ē aliqd n̄ ſit eſ
ſenᵃ. ğ fili⁹ inq̄ꝫtū genit⁹ ē eēuᵃ. ğ eſ
ſētia generatᷓ. ɔ̄ mgr̄ ſentē. dicit ꝙ
una ſūma res ē eēnᵃ q̄ nec generat nᶜ
genātᷓ. In iſta. q. errauit abbas ioa
chiꝫ. ꝙ dixit mgrꝫ petrꝫ eē here icū
ꝙ dixit rē eē in diuīs que nec ꝓducit
nᶜ ꝓducitᷓ q̄ſi petr⁹ uideretᷓ pōere q̄
ternitatē ī diuinis. poſuit enī tres. ſ.
rē generātē rē genitā & rē ſpitam &
poſuit p⁹ea rē nᶜ generātē nᶜ genitā
nec ſpicam. ğ 4ᵒʳ res. uolēs ğ ioachiꝫ
hoc incōueniēs uitare poſuit ꝙ pr &
fili⁹ & .ſ.ſ. nulla una res eſt. ẜ omnes
tres pſonas dixit eē unā rē tm̄. ſic mlᵗ
ti fideles dicūtᷓ una ecclīa q̄ꝓ unaꝫ fi
dem & caritatē. & h° ꝓbat vbo xp̄i
Io. xvii°. ubi orās ꝓ ſuis fidelib⁹ ait.
rogo ut ſint unū ſ c nſ c sun⁹. cū ğ di
xit ioachim fideles nō ſunt unū unita
te nāe. ğ nec fili⁹ ē una res cū patre
ɔ̄ op. ioachim p̊ ē ſcē ecclie deter
mīatio q̄ dānat tanq̄ꝫ hereticū ꝙ patᷓ
& fil⁹ & .ſ.ſ. n̄ ſint una res. pꝫ extra
de ſum. tri. & fide catholi. ꝙ pater

gignendo filiũ dedit eēntiã suã sibi. q2 nullã aliã dare potuit qua filius eēt d9. & silr mō pat & filius dederũt es sētiã suã spũi scō. iō oēs tres psōe sũt una res. Ad hº aũt assigt talis rō. res generãs generat rē realr distictam q2 nulla res seipsam gignit. p de t. s eēna diuiã ē penit9 indistīcta. g nec generãs nec generata. p fora in creaturis nc generat nec generat. s ppom s eēna diuiã se h3 q̃si fora in pa ipsa g nec generat nc generat. s ista rō ñ multũ pōderat. q2 fora in creatis nō existit p se. diuitas aũt p se existit. iō p se pōt opari Arº g logice q ista ppō eēna generat nō sit ūa facta ul tira abstractōe sbi si pdicatũ ex sua rōe ñ pōt pdicari ñ foralr ppō ñ pt eē ūa ñ sit uera p se pº mō. sic aũt nō ē ūa ista eēna generat. q2 prum nō est de inten sbi. & tñ slm ē ultite abstractũ. & pdicatũ ñ pōt pdicari ñ forar g etc. Ad arta ad primũ dº q pductō h3 pductũ p suo tino adeqto. & hº ē qd dic phs 7º mece. q tm ppom generat p. q2 ē qd p h3 eē p pductione. i. adequate in ppōito. tñ fora ē ti9 formal generatōis. ut p3 vº phi. ubi phs dicit formã eē nãm. q generatio nãl ē uia in nãm. s. formã. cũ dicit q iste sũt relones oppōite cōicar & cōicari. dº q sũt reloes rōis opte: tñ pcomitant relones reales oppositas. s. pducere & pduci. s tñ nec iste nc ille sũt formalr eorũdē relatiuorum. Per idē p3 ad illud aliud. nm eni3 extrēm alic9 correlonis ē idē extrēo alti9 formalr. iō lic3 cōicãs & pducens pcurrãt in eodē suppōito. tñ dicũt diūsas relones foralr. Ad 2m logicale dº q eēntia nō pdicat de pre p se & p nec foralr. & cũ pbas. q2 nō pdicatur foralr p accñs. dº q sic in creatis ñ ōis pdicaº ē p se ul p accñs accipiēº p accñs pprie ut accñs pdicat de sbiecto. q2 ge9 nō pdicat p se de drã nc etiã p accñs. q2 neutrum neutri accidit. s ē inferi9 ōhēs sup19 qd pt dici extraneũ a supiori. sic nec in diuinis ōmia sũt eadē foralr p se nec aliqd ē idem alicui p accñs pprie. s ē idē abta idētitate. & sic ē in ppoto. Ad 3m dº q in arto ē falla figur dictōis. q2 i pa ppōe pr suppōit p tota psona. In 2a aũt pr copulat pprietem tm circa subiectũ. Ad ultim ma. ē fla. ñ ut aliqd se extēdit ad relonē. & tũc mi. ē fla. & cũ pbas. q2 nō ē nihil. dº q inter pdictoria accepta cũ redupre ē dar mediũ. ita q neutrum eorum inest. n. hō inqtũ hō nec ē albus nc nō albus. sic ē in pposito. pōt etiã pcedi q genitũ inqtũ genitũ ē aliqd. q2 ē psona subsistēs. s nō seqt q sit eēna. q2 eēna & psōa ñ sunt idem formaliter.

Tru3 eēna diuina sub ppria rōe eēne sit prim ob3 intellectus diuini. uidet q ñ. q2 potena & obm debēt pportiōari. g poa cōissima h3 ob3 cōissim. s intellcs diuin9 ē poa cōissima. q2 ūtualissia. gre ei9 obm erit cōissim. tale ē ens. q2 nihil

aliud adequat vtutē inte⁹ nr̄i. ḡ nihil aliud adeq̄t vtutē inte⁹ diuini. Cō firmat̄. ꝙ pᵐ obm adequat̄ poᵉ. ꝟ nihil aliud ab enᵗᵉ adequat inteᵐ diuinū

p̄ nullū obm adequat̄ toti poᵉ. si adequat̄ uni actui ipsi⁹ poᵉ. p₃ ī inteᵘ nr̄o ꝙ nullū obm q̄tūcū₃ excellēs adequās unū actū poᵉ adeq̄t totā potētiā ita ꝙ nō possit eē alti⁹ obi. ꝟ eēnᵃ diuia ē obm adequatū uisioni q̄ ē unus act⁹ inte⁹ q̄ uidet se. ḡ nō ē obm adequatū intellcūi suo abᵗᵉ. p̄ pᵐ ob₃ ē declaratiū & māifestatiū sui apud inteᵐ. ꝟ illud qd̄ h₃ talē declaratiōe₃ ē ue℞. ḡ eēntia sub rōe ueri & nō sub rōe eēnᵉ erit pᵐ ob₃. Cōfirmat̄. ꝙ si eēnᵃ sub rōe eēnᵉ & nō ueri eēt pᵐ obm inte⁹ diuini. ḡ eadē rōe erit priᵐ obm uolūtatis sub rōe eēnᵉ & nō boni ōn̄s ē fl'm. ꝙ tūc inte⁹ & uolūtas nl'lo mō distiguerēt̄ i deo. cū poᵉ nō distinguāt̄ n̄ p oba. ꝯ xiiᵒ meᶜᵉ probat phs ꝙ de⁹ nihil aliud a se intelligit. ꝙ inte⁹ mouet̄ ab intelligibili. si ḡ inte⁹ dei intellige℞ creatā₃ moueret̄ ab ea & tūc ei⁹ inte⁹ uilesceret. ꝙ infinitū pateret̄ a fiᵗᵒ. ḡ sua eēnᵃ & nihil aliud ē ꝓpriū & pᵐ obm ei⁹. Ad. q. istā distig.ᵒ de primitate. duplex ē primitas. s. nāe & adeq̄tiōis. de pᵃ loq̄t̄ phs in p̄dicamētis. & ix. meᶜᵉ. ꝙ que sūt priora ꝟᵐ generatiōnē & originē sūt p⁹teriora ꝟm nām & ecō⁹. de zᵒ loq̄t̄ p̄ poster̄. ꝙ u'itas conuenit p̄ ꝓ prio sbo ut hr̄e tres triāg'o. ꝙ h' passio sibi cōuenit adeq̄te nō p rōe₃ isochel. ꝙ isocheles nō h₃ tres ū ꝑ rōe₃ triāguli nec rōe fiᵉ. ꝙ tūc ōis fiᵃ h'ret tres. Primitas aūt nāe ē duplex sic̄ nā dupl'r dr̄ zᵒ phi. s. de mā & forā. primitas nāe rōne māe ē primitas originis. primitas nāe rōe fore ē primitas ꝑfectōis. & lic₃ i creaturis iste primitates h'eant ordīe₃. ꝙ pᵐ oriⁿᵉ sēp p̄cedit pᵐ ꝑfectōe. ix. meᶜᵉ. rō ē. ꝙ in creatis ē trāsit⁹ ab impfcō ad ꝑfectū in deo aūt ubi ē infiᵗᵃ ꝑfectō & nᵃ ipfectō iste due primitates cōcurrūt eo dē orⁿᵉ ita ꝙ pri⁹ oriⁿᵉ ē etiā pri⁹ ꝑfectiōe. Ad ꝓpoᵐ ḡ applicādo d.ᵒ ꝙ eēnᵃ diuīa utroq; mō ē priᵐ ob₃ intellcūs sui. ꝙ sit priᵐ priᵗᵉ originis & ꝑfectiōis ꝓbo: Quecū₃ h'ent ordinē realē si eēnt distīcta real'r eūdē ordinē hēbūt quōcū₃ distinguāt̄. ꝟ eēnᵃ diuina si eēt distīcta real'r ab aliis ꝑfectōib⁹ simʳ in diuinis ipsa eēt simpʳ pᵐ oriⁿᵉ & ꝑfectōe & ab ea oēs alie ꝑfectōes ꝓducerent̄. sic̄ cāt̄ passiones a sbo q̄ oriunt̄ ex nā sbi. ḡ eē cu₃ nō distiguit̄ real'r ꝟ h₃ qd ab eis erit prior q̄dāmodo oriⁿᵉ & perfectōe ipsis. ꝟ ordo intelligibilitatis necio ꝯsequtur ordinē entitati zᵒ meᶜᵉ. sic̄ ens se h₃ ad eē ita ad cogsciᵗᵉᵐ. ḡ eēnᵃ diui nāe ē pᵐ cogscibile ab intellectu suo.

Cōfirmat̄ per phm 7ᵒ meᶜᵉ. sba ē prior oī accn̄te diffiⁿᵉ cognitiōne & tpe. ꝙ ꝟm rōe₃ suā diffinitiuā; ut est quid ē pri⁹ nā & perfcōe oī accn̄te. & per ōn̄s cogsciᵗᵉ. ꝟ eēnᵃ diuina dicit qd alie perfcōes dicūt q̄le. ḡ etc̄.

Quod aūt sit primū primitate ade q̄tiōis pbo. q̄ q̄ncūq3 aliqd' cōe obm abstractū a multis ē obm adequatū alicui9 po^e mouēs p̄ eā oē p se contentū sub illo p̄ obo cōi ē p se obm illi9 potētie mouēs eā sub ꝓpria rōne. p3 de colore & albe^nc respcū uis9. s nō oē p se ɔtētū sub ente mouz inte^m diuinū ad sui ɔgtionē sub ꝓpria rōe. tūc eni ei9 inte9 uilesceret. xii. me^ce. q̄ pateretur ab intelligibili. g̃ n^m tale cōe ē obiectū adequatū inte9 sui. g̃ sola eēn^a eius erit obm primū. Cōfirmat̄ im possibile ē aliqd forał̄r infi^tum eentialiter depēdere ab aliq̄ fi^to forał̄r. tūc eni nō eēt infi^tum. s si aliqd cōtētum sub ente p se moueret inte^m diuinum ad sui ɔgtiōez forał̄r infi^tum depēderet a finito. q̄ inte^o sua que ē infinita cāret̄ a tali obo uł̄ occio dependeret ad ipsū. relinqt̄ g̃ q̄ eēn^a sit p^m obm in e9 sui & nō ñ sub rōe eēn^e. & hoc ōndo sic. Sub illa rōne ē aliqd obiectū p^m alic9 po^e sub q̄ cōtinet ɔtualit̄ uł̄ forał̄r oīa alia que pn̄t cogsci ab illa po^a. q̄ oē obm qd' pōt cogsci aliq̄ mō ɔtinet̄ sub p̄ obo illi9 po^e. color eni ɔtinz forał̄r oēs colores spēales. iō ē primū obz nis9 & dr̄ in qd d' oī colore & de nentro p rōem altius & sbm cōtinz ɔtuał̄r suas passiones & p^as cā suos effcūs. s n^a pfectio eentiał̄ siue pria siue z^a ɔtinet oēs alias pfectōes forał̄r. q̄ quelibz ē eque cōis sic alia forał̄r. oz g̃ in p̄ obo inuenire ɔtinē^am ɔtualē. s nihil ī diuis ɔtuał̄r ɔtinz aliud ñ sola eēn^a. g̃ ipa sola sub ꝓpria rōe ē primū obm. Ad pri^m ar^m cū dr̄ q̄ nihil adequat potentiam intel^ua^m dei in rōe obi ñ ipsū ens. negō. rō dcā ē. q̄ ubi po^a mouet̄ ab aliq̄ ɔtēto sub aliq̄ cōi p se ibi nihil ē obm adeq̄tū ñ ip3 cōe. s ī ꝓpo^to n^m limitatū ɔtētū sub ente mouz inte^m dei sub ꝓpria rōe. Ad ɔfir^nem cuz dicit q̄ nullū ens adequat inte^m creatū. d^o q̄ h^o ē impfectiōis. q̄ ē passibił̄ a q̄libet obo. inte9 aūt increat9 nō mouet̄ nec patit̄ nisi a sua eēn^a eo mō q̄ pōt dici eē illi pa^o. Ad z^m d^o q̄ sīm est illud qd' dicit q̄ nullū obz adequat̄ toti po^e & uni actui illius po^e qn̄ unus act9 adequat illā potētiā ita q̄ nō pōt hr̄e ñ unicū actū. sic ē in ꝓp^to. intellcūs diuin9 nō pōt hr̄e nisi unū actuz q̄ ē sibi adequat9 respcū eēn^e. q̄ ē idē sibi. Ad z^m d^o q̄ rō ueri nō ē pri^a rō obiua intellcūi diuio: q̄ tm̄ dic^t relatōez rōis ad inte^m. illud autē qd' est pri^m obm inte9 diuini sub ei9 rōe primaria nō ē tm̄ relo rōis. s ē ibi ex natura rei. Ad ɔfir^nem cū dicit q̄ intellcs & uol tas nō distiguerent̄. d^o q̄ distiguunt̄. q̄ inte9 & uolūtas sūt ex nā rei in deo & forał̄r distinguūt̄. & tn̄ pōt idē eē obm inte9 & uolūtati. s uerū sub rōe manifestiui non pōt esse rō distiguēs obiue itellcm a uo^te. q̄ n^a relatio nec rei n^c rōis ē pria rō obiua alicuius potentie.

Trū ens p̄dicet̄ in qd de oī bus p se itelligibilib9. q̄ sic.

ens & nihil opponūt ɔ̄dictoiē. ḡ q̄d nō ē nihil est ens. ƀ nullū p se intelligibile est nihil. ḡ oē p se intelligibile est ens. ɔ̄ cōceptus equ: trāscendens sic cōcept⁹ entis nō includit cōceptū enti. ƀ ɔcept⁹ passionū enti sūt eque trāscēdentes sic ɔcept⁹ enti. q2 subiectū & ꝓpria pa⁹ sunt equal' ambitus ḡ etc̄. mi. ē declarata. ma. ꝓbat. q2 oīe q̄dditatie inclusū in aliq̄ est superius ad illud. nullū autē transcendēs ad aliud transcendens habet rōem superioris. ḡ etc̄. In ista. q. est op. multoꝝ modernoꝝ qui dicūt cōceptum entis in cu:di quidditatiue in omnibus per se intelligibilib⁹ & specialiter in ultīs differentiis. Ista cōclusio ꝓbat̄ primo sic. omnis intellect⁹ cert⁹ de uno cōceptu & dubi⁹ de duobus habꝫ cōceptum de quo est certus aliū & neutrū ab illis de quibus est dubius. q2 de eodē cōceptu sine ɔ̄dictione non pōt aliquis esse certus & dubius. alias de eodem conceptu erit certus & nō certus. ƀ phi erant certi de ultimis differentiis q̄ erant ens & non nihil. & dubitabant utrum eēnt sb̄a u⁹ accidens. q̄d patet. q2 aliqui posuerūt materiam esse totam substantiā rei. & forme a q̄bus sumuntur ultime differentie erāt accn̄tia. platonici etiam posuerunt numeros esse substantiam rerum. igit̄ cōceptus entis est alius ā cōceptu ultimarum differentiarum. sicut ergo ens p̄dicat̄ in quid de deo & creatura ita ī quid predicabitur de ultimis differentiis. Preterea rationalitas que ē ultima differentia hominis est quedā entitas. alias eēt q̄daꝫ nihil tas. ex h⁹ arguitur sic. Omnis predicatō in abstracto est essential'. q2 facta ultimata abstractione nō remanet nisi essentia rei. ḡ entitas quidditatiue predicatur de ultimis differētiis. Preterea unūquodq3 per eandē rōnem formalem q̄ distinguit̄ ā nō ente includit ens ñ enti oppōitum. ƀ omnis res siue cōposita siue simplex siue ultima differētia siue habens rōnem quasi passionis respectu entis per suā rōnem formalem distinguit̄ a nō ente. ḡ ex sua rōne formali includit ens. ḡ ultime differentie & passiones entis includūt ens per se & p̄. Preterea unumquodq3 quāto pl⁹ participat de actualitate tāto pl⁹ participat de entitate. quia actus est prior potentia in perfectione. sed ultima differentia plus participat de actualitate q̄ genus uel differentia media. aliter non esset ultia. ergo ens ueri us & essentialius predicabitur de ultima q̄ꝫ de genere & differentia media.

Preterea ultima differentia speciei substantie est per se substantia cuꝫ sit per se pars essentialis substātie cōposite. sed substantia est ens per se & primo. cum ergo quod per se inest superiori per se inest inferiori. licet nō primo sequitur q̄ ens per se predicatur de ultima differentia licet nō primo predicatur de sb̄a. Preterea phs 7⁰ me^{te}. ꝓbās

ꝙ ens nõ sit ge⁹ dicit. ꝙ gen⁹ nõ ꝑdi
cat̄ ꝑ se de dr̄iis. ēs ꝑdicat̄ de eis. tūc
q̄ro quō accipit̄ ñ ꝑdicari in maiori
ꝓpōe. aut ab^te aut nō. Si ab^te tūc ꝓpō
ē f'a. ꝙ ge⁹ simpl'r & ab^te ꝑdicat̄ de
dr̄a. ḡ ñ ꝑdicari accipit̄ ꝑ se. si ergo
ph̄s nō arguat in q̄tuor t̄inis oꝫ ꝙ uni
formit̄ accipiat̄ ꝑdicari in maiori &
in miori ꝓpōne. ens ḡ ꝑ se ꝑdicat̄ de
ult̄is dr̄iis q̄d ē ꝓpo^m. Ꝯ istā op. ar
gue⁹ ꝓbo sil' ꝯclōeꝫ oppōitā. s. ꝙ ꝯ^t⁹
entī nō includit̄ q̄ddi^ue in q̄lib3 ꝑ se
intelligibili. & p^a rō sit ista. Om̄is
ꝯcept⁹ ad quēcūꝫ aliū nō eūdē sibi cō
pat⁹ ul' ē ꝑ diuisus ab eo. ul' ē tm̄ dif
ferēs. ꝯ^t⁹ ḡ uni⁹ dr̄ie spe^ce copat⁹ ad
cō^tum alt̄i⁹ dr̄ie. ul' ē ꝑ diuers⁹ ab eo
ul' ē tm̄ dr̄ns. si ē ꝑ diuers⁹. ḡ isti duo
ꝯcept⁹ ī nullo uno cōi ꝯ^tu cōueniunt
ī q̄d q̄d ē ꝓpo^m. Si ē tm̄ dr̄ns cū i^a
q̄ sūt dr̄ia sit diuersa aliq̄d idē entia
p⁹ me^ce. ḡ differūt dr̄iis. tūc quero d̄
illis. aut sūt ꝑ diuersi aut tm̄ dr̄ntes.
si ꝑ diuersi habet̄ ꝓpo^m. si dr̄ntes q̄
rā de illis sic̄ de primis. & tūc ul' erit
ꝓcess⁹ in infi^tum q̄d ē impossibile. ꝙ
idē concept⁹ infinities includeret̄ in
infinitis. aut ē stat⁹ ad aliq̄s cōceptus
ꝑ diuersos nō includētes aliquē ꝯ^tum
unū q̄ddi^ue. ꝑ siue ī reb⁹ siue ī ꝯce
ptib⁹ impossibile est ex pl'ib⁹ fieri ali
q̄d ꝑ se u^m ñ al'm eoꝝ sit ꝑ se poten
tiale & aliud ꝑ se actuale. siue u^m ꝑ se
d̄t̄iabile aliud ꝑ se det̄ians. ꝑ3 7° me
tha. de ꝯceptib⁹. & z° de aīa ꝑ ph̄m.
& ꝯmen. ibidē de reb⁹. Accipiā ḡ
duos cōcept⁹ ꝑtiales alic⁹ uni⁹ total'
ꝑ se det̄iabil' ē ꝯ^t⁹ q̄ddi^u⁹ ꝑ se det̄iās
erit q̄lifi^u⁹ & q̄rā de eis an includant
aliquē ꝯ^tum unū cōem in q̄d aut n^m. si
nullū habet̄ intētū. si aliquē cū nō iclu
dāt ꝑcise illū cō^tum cōem. ꝑ aliq̄d ali
ud. q̄ro de illo cō^tu quē addit uterq3
eoꝝ sup cō^tum cōem. aut isti duo ꝯ^t⁹
includūt aliquē cōem aut nullū. si n^m
habet̄ ꝓpo^m. ꝙ erit dar̄ duos cō^t⁹ ꝑ
se det̄iabilē & ꝑ se det̄iantē qui sic se
h̄nt. ꝙ ꝑ se det̄iabil' nihil includ^t ip̄i⁹
ꝑ se d̄t̄ināti nec eo⁹. si includit aliq̄3
cō^tum cōem cū illi duo cō^t⁹ supadditi
nō sint ꝑcise ille cōcept⁹ eis cōis. ꝑ
aliq̄d aliud. Querā d̄ eis sic̄ de pri
mis. tūc ul' oꝫ dicer̄ ꝙ cōce^t⁹ ꝑ se un⁹
depēdeat a cōceptib⁹ infinitī ex q̄b⁹
ꝯpōit̄ q̄d ē impossibile. ul' erit status
ad aliq̄s duos q̄rū un⁹ ē ꝑ se & ꝑ det̄
miabil' & ali⁹ ꝑ se & ꝑ det̄ians. cū ḡ
cō^t⁹ ꝑ det̄iabil' sit cō^t⁹ entis. cō^t⁹ per
se & ꝑ d̄t̄ians sit ꝯcept⁹ sūpt⁹ ab ul
ti^to ḡdu fore spe^ce q uocat̄ cō^t⁹ ult̄ie
dr̄e. seq̄t̄ ꝙ ꝯ^t⁹ entis nō includat̄ q̄d
di^ue in ipso. ꝑ ab ultis ꝯstitutiuis
aliq̄ꝝ duorū impossibile ē abstrahi ali
quē ꝯ^tum unū realē pōitm̄ dcm̄ in q̄d
de eis. ꝓbat̄ stati. ꝙ ulti^a ꝯsti^ua ali
q̄ꝝ ī esse sūt i^a q̄b⁹ ꝯsti^ta ī esse ꝑ dif
ferūt. ꝑ i^a q̄b⁹ aliq̄ ꝑ differūt in aliq̄
ꝯnēire ñ p̄nt. aliq̄ eni ꝑ differr̄ ē se to
tis differr̄. ꝑ ꝯ^t⁹ sūpti ab ulti^to ḡdu ī
fora spe^ca sūt ultimo cōstitutiui eoꝝ
q̄ nō conueniunt in esse specifico. igi
tur ab eis non potest abstrahi aliquis

conceptus cōis dictus de eis in quid. q̄ aūt ens n̄ includat̄ qdditatiue in passionibus suis probo. & primo sic. Accipiat̄ una pa° enti puta unum tūc q̄ro aut ↄcept⁹ uni⁹ includ' p̄ci se & a deq̄te ↄ^tūm enti. aut aliqd aliud ab eo. Si p̄ mō tūc ip̄e erit pa° suiip sius. & cuȝ pa° sit nāl'r posterior suo s̄bo idē r° sui erit pri⁹ & p⁹teri⁹ se ipso. q̄d ē impossibile. Si z°° q̄rā de illo si includ' p̄cise ↄ^tūm enti. aut aliqd aliud & deducet̄ ar^m sic prius ul' oportuit dicer̄ q̄ ↄ^t⁹ enti n̄ iclu datur qddi^ue in ↄ^tu uni⁹ ut ē pa° enti. l' idē erit pa° suiipsi⁹ ul' p̄cedet̄ i ifini tum in ↄceptibꝫ s̄bi & p se passionū ei⁹. ꝟ duo ulti^a sūt impossibilia. ḡ p^m ē nc̄cm. p̄ pa° p̄dicat̄ p se z°° de s̄bo. p̄ poster̄. ḡ s̄bȝ intrat diffi^nem pa ssionis sic additum ex p̄ poster̄. & 7° me^ce. ḡ ens in dif^ne sue passiōis cadit ut additū. & p ↄ̄ns nō ē de qddi^ta rō ne eius. Sȝ ens h̄ab̄ r̄ p̄prias passio nes negat̄ ab aduersariis. iō istā ↄc^lo nē ego p̄bo auc̄te. & rōe. Auc̄te sic phs 4° me^ce. sic linea inq̄^m li^a & nūe r⁹ iq̄^m nūer⁹ h̄nt passiōes ita et̄ inq̄^m ēs ē sūt passiōes Rōe sic. illud qd̄ ē p^m s̄bȝ alic⁹ h̄it⁹ scie^ci hȝ passiones de ipso demōstrabiles. p̄bat̄ stati. q̄ d̄ rōe primi s̄bi scie ē h̄re passiōes d̄ ip so demōstrabiles p̄ poster̄. ꝟ ens inq̄^m ēs ē p^m s̄bm primi h̄it⁹ sciētifici. s. me^ce. ḡ ipsi⁹ enti inq̄ tū ens ē sūt pa ssiōes cū eo ↄuertibiles. Ista seque° rō° ad rōes op. & d° ad p̄iaȝ q̄ p il

lā rōem nō pōt p̄l⁹ h̄ri n̄ q̄ ↄ^t⁹ entis ē in se un⁹ neut̄ eoꝝ exn̄s forāl'r. ꝟ n̄ p̄bat q̄ ens p̄dicet̄ i qd̄ de ↄ^tu ↄ̄hēte ens. ꝟ magi oppo^m ē uerū. Quia q̄n duo ↄ^t⁹ ↄpant̄ ad inuicē. q̄rū un⁹ ē p se determiabil' & alius p se det̄mians prim⁹ nō p̄dicat̄ p̄ mō de z°. ꝟ denōi natie. cū ḡ ↄ^t⁹ spēi includat ↄ^tūm enti tanq̄ p se determiabilē. & ↄ^tūm ultie dr̄e tanq̄ p se & p̄ determiantē. ḡ cō cept⁹ enti p̄dicat̄ p se p̄ mō de spē. ꝟ de ultiā dr̄a tm̄ denōia^ue. Ad z^m cū dr̄ rōnalitas ē q̄dā entitas d° q̄ ac cipiē° rōna^tem p ↄ^tu sūpto ab ultimo ḡdu entitati fore spe^ce hōis nō ē uera p̄dica° p̄ mō. q̄ q̄dā ētitas iclud' du os cō^t⁹ ptiales. s. en^tem & q̄dā p quā intelligo aliqd ↄ̄hēs ipsā enti^tem. ipos sibile ē talē cōceptū sic cōpo^m p se & p̄ mō p̄dicari de ↄ^te simpl'r simplici q̄ nihil includēs aliqd qd̄ repugnat rōi s̄bi pōt p̄dicari p̄ mō de s̄bo. imo tal' p̄pō nō tm̄ esset fl'a. ꝟ etiā inpos sibilis. q̄ ut dcm̄ ē q̄dā ētitas dicit cō ceptū cōpo^m ex determiabili & deter minātē. & rō cōcept⁹ determiabil' re pugt ↄ^tui q ex se est p̄ determians sic ē rōnalitas. Ad z^m cū dr̄ unūq̄dq̄ p eādē rōeȝ forālē q̄ distiguit̄ a n̄ ēte includit ens forāl'r. d° q̄ illa p̄pō est fl'a. ꝟ si intelligat̄ sic unūq̄dq̄ p ean dē rōeȝ forālē q̄ distiguit̄ a nō ente in cludit ens aliq̄ modo. s. denominatiue uera est. ideo enim distinguitur a non ente. quia ens de ipso dicitur denomi natie. Ad 4^m d° q̄ accipiē° ↄ^tūm

entis siue ipsā entitatē inq̄tū abstrahit ab ultio g̃du sue entitatis & sue pfcōis intrin^ce ma. ppō ē fl'a Ad qntū d^o ꝙ p se dupliciter potest accipi. uno modo ut distinguitur ꝯ per accidens sic hō ē al' ꝯ p accn̄s. A^o mō p se dr̄ qd' includit illud in ꝯ^tu suo qddi^uo. si p^o mō intelligat ꝯcedo ꝙ ultia dr̄a est p se s'ba. tn̄ cū h^o stat ꝙ ultia dr̄a nō sit p se s'ba z^o mō. ptereā eē s'ba p se ꝙ ptinz ad ge^9 s'be p reductōez. n̄ tn̄ foral'r & qddi^ue ē s'ba Ad ulti^m u^o mō pōt dici ꝙ phs pbat ꝙ ens n̄ ē genus. ꝙ ge^9 de n^a dr̄a p̄dicat in qd. ēs aūt & si nō p̄dicet de ultīs driis tn̄ p̄dicat de mediis. Tn̄ ad excludēdā instātiā q̄ pōt dari ad istā sol'oem do aliā. D^o enī ꝙ iō ens nō ē genus. ꝙ p̄dicat de driis p̄dica^ne magi idem^ca q̄ ge^9. l; ens nō includat foralit i cōceptu ultie drie. tn̄ cū dr̄ rōale ē ens. p̄dicatū & s'bm dicūt eādē reali^tem. ꝓ qn̄ ge^9 p̄dicat de dria p̄dicatū & s'bz dicunt u^r sumūt a diuersis realitatibꝫ

Ad rōez pricipalē dd^m: ꝙ aliq̄ sūt ꝯdictoria circa unū ab^te sūptū q̄ tn̄ n̄ sūt ꝯdictoria circa illud idē sumptū cū redup^ne. si'r etiā inter aliq̄ non est dare mediū r^u alic^9 ab^te sūpti inter q̄ tn̄ ē dare me^m r^u eiusdē sūpti cū redu plicatōe. exem^m eē risibile & nō ris bi le sūt ꝯdictoria circa hoiez ab^te sum ptū. ꝙ de nccī^te alt'm istoꝝ dr̄ de hōi ne. nec īter ista duo ē dare mediū circa hoiez ab^te sūptū. tn̄ ista duo n̄ sunt ꝯdictoria. ꝓ ē dar me^m īter risibile & nō risibile. s. hoiez sūptū cū redu^ne. ꝙ hō foral'r nō ē risibile. i. in formali ꝯ^tu hōis nō includitur risibile. si'r hō foral'r nō includit ī suo ꝯ^tu forali & qddi^uo nō risibile. sic in ppo^to ꝯce^t9 sūpt^9 ab ulti^to g̃du for^e spe^ce n̄ ē ens foral'r. tn̄ ab^te loquē^o d^o ꝙ ab^te ē ens q pōt cape capiat.

Tꝝ ele^ta remaneāt in mixto ꝓm s'baz. uidet ꝙ n̄. ꝙ aliq̄ aīalia pducebāt ex aq̄. p; genes. p^o. pducāt aq̄ reptile & uiuē^a super terrā. ꝓ generatō uni^9 ē corrup^o alt'i^9. g̃ aqua corrūpit cū ex ea piscis generat. g̃ si'r a^a ele^ta corrūpunt & nō manēt. p̄ si elemta aliqua manerēt tūc cū inclina^o illoꝝ sit ad ꝯria loca tūc mixtū ex illis uiolēter mouere tur & uiolēt qescerz in q̄cunq; loco.

p̄ oē hn̄s in se ꝯriū neccio corrūpitur a cā intrin^ca. ꝓ aliqd' mixtū tantū corrūpit ab extrin^co. sic auꝝ & lapis g̃ nō oē mixtū h; in se elem̄tū ꝓz s'baz ꝯ p̄ de generatōe. mixtio ē misci^m alteratoꝝ unio. ex h^o arguit dup^r. si ē alteratoꝝ. g̃ nō ē corruptoꝝ. si mixtō ē unio miscibilium & unio nō ē corruptorū. ꝓ etiā. g̃ miscibilia manēt. In ista. q. sūt due op. ꝯrie. pri^a ē auicen. ꝙ ele^ta manēt in mixto ꝓm s'baz n̄ remissā. ꝓ ꝓm q̄litates remiss.s. z^a op. ē ꝯmen. ꝙ si remittūt ꝓm qualitates remittūt ꝓm s'baz & arguit ꝯ auicē. sic. Idē ē iudiciū de toto & pte. g̃ si qualitas pt remitti ꝓm ptē manēte s'ba oio nō remissa eadem ratiōe pōt

elemētū manere ƀm ſbaȝ remiſſa tota q̄
lite.& ſic poſſȝ eē igis et n̄ eēt calid9
Alia rō ſua eſt tal'.ſi eleta nō mane
rēt i mixto.ƀ oio corrūpent̄ aduenie
te fora mixti. ſeq̄ret̄ ꝙ prima matia
immete ſuſcipet oēȝ foraȝ ſn̄ orne.cō
cordat ğ cū auicē. ꝙ uterq; ponit ꝙ
eleta manēt.& ꝓbat̄ p diffinem elemē
ti.v9 mece.elemētū ē ex q̄ ɔpōit res &
manȝ in re.ƀ diſcordat ab eo in hoc.
ꝙ pōit elemēta manere ƀm ſbam remiſ
ſā. Sȝ ipſe ɔ ſe arguit tripr.p̄ ſic.
oē qd' aduēit ēti in actu ē accn̄s. ſi ğ
elemēta manerēt in mixto ƀm ſbaȝ for
ma mixti adueniret enti ɔpoto ex mā
& fora elemētari & ſic eēt fora accn̄
talis. p̄ nulli fore ɔuēit ſuſcipe ma
gis & mi9 n̄ accn̄tali.ꝙ ſba nō recipt
magi & mi9 i p̄dicamt.ğ fora elemēti
ſi ſuſcipet magi & mi9 eēt accn̄talis.
ꝑ oȝ recepm denudari a nā recepti
ğ oȝ māȝ ad hoc ꝙ poſſit aliq̄ foraȝ
ſbalē recipe oi fora ſbali carer̄ Ad
iſta tria arta ɔmē.rn̄det.nā ad pa.duo
dicit ꝙ fore elemētares ſūt ſic medie
int̄ foras ſbales & accn̄tales.iō utrūſq;
hn̄t ꝓprietates.& ſic pn̄t intēdi & re
mitti. Ad ʒm dict ꝙ n̄ oȝ recepm
denudari a toto gener̄ recepti.ƀ a nā
ſpecifica recepti. ɔ tūc mā ſub for
ma aq̄ exn̄s poſſȝ recipe foraȝ ignis.
Ad iſtā inſtātiam rn̄det & dicit ꝙ
oēs fore elemētares ſūt eiuſdē ordis in
ſbalite.ſic aūt n̄ ſūt cū foris mixtoꝝ
& tūc maior dȝ intelligi ꝙ ncc̄e ē re
cepm denudari ab oi fora eiuſdē ordis
ad h9 ꝙ aliq̄ illaꝝ recipiat.ƀ n̄ oȝ ꝙ
denudet̄ ab oi forma alteri9 ordinis.
D9 ğ ad.q.tenē9 oppom utriuſq;
ꝙ elemēta nō manēt in mixto ƀȝ ſbaȝ
& h9 oñdo q̄tuor rōib9. p̄ ſic n̄ ē
ponēda plalitas ſn̄ necite.nihil aūt co
git plalitatē elemētoꝝ manerē in mixto
ƀȝ ſbaȝ.ꝙ opatio q̄ magi arguit ſbāȝ
nō cogit.ꝙ opatō mixti nō ē eiuſdeȝ
ſpēi cū aliq̄ opatōe elemēti.ſilr et̄ nec
trāſmu9 cogt.nā fora elemēti & mixti
hn̄t ſuffitem entem ut una ſit t̄in9 ge
neratōsi ad quē & alia t̄in9 corruptō
nis a q̄.ğ ſic nihil pōt eē ſil' ſub fora
ignis & aq̄.ſic nec ſil' ſub fora elemē
ti & fora mixti. ʒ9 ſic fora elemē
taris ē nata ɔſtire ſuppom p ſe ſbſiſtēs
in gener̄ ſbe.ğ ſi ſint ples fore elemē
tares in mixto q̄libȝ ɔſtituet ſuppom
in gener̄ ſbe & nō idē ſuppom.ꝙ nō
pōt idē ſuppom eē duarū ſpēꝝ ſpēali
ſſiaꝝ ultiaꝝ.hui9mōi ſūt aer & aq̄.ſi
aūt elemēta manerēt in mixto in oi mi
xto erūt qnq; ſuppota q̄rū q̄dlibet na
tū ē p ſe ſubſiſtere. ʒ9 ſic.oēȝ ſbaȝ
corpalē ɔſeq̄t̄ q̄titas q̄ eſt ꝓpria pa9
ſbe corpee.ƀ fora elemēti q̄tūcūq; re
miſſa cū mā ɔſtituit ſbam ɔpōitā. ğ
ipaȝ ɔſeq̄t̄ ꝓpria q̄titas ſic ꝓpa pa9
ƀ plīū ſboꝝ n̄ pōt eē eadē ꝓpria pa9
ğ etc̄. 4o ſic mixtū generat̄ ex ele
mētl & corrūpit̄ in elemēta.ğ tal' ē in
cōpoſſibilitas inter foraȝ mixti & for
mā elemēti q̄lis ē iter t̄inū geneātōis a
q̄.& t̄inū ad q̄ȝ.ğ fora mixti & fora
elemēti n̄ ſe ɔpatiūt̄ ſil' i eod' ſuſce9

ſ ꝓ phꝫ q̄ uidet̃ dicer̃ ꝙ eleᵗᵃ manēt in mixto dico ꝙ ī oī genere eſt īuenir̃ 158 mediū eiuſdē rōis cū extremis. pꝫ xᵒ meᶜᵉ. & mediū dicit̃ ꝯponi ex extre mis ſic rubor ex albo & nigro. & iſta ꝯpoſitio nō eſt n̄ nāl̄ ꝯueniēnᵃ medii cū extremis q̄ nō ē extremi ad aliud extremū. non ita ꝙ meᵃ q̄litas hēat ex trema ꝑ parte ſui. imo eſt ita ſimplex ſicut extremū. & iō dicūt̃ q̄litates ex treme hr̄e eē in meᵒ & nō in alio ex tremo ita dico de foꝛa mixti. ī mixto eīꝫ dicūt̃ manere foꝛe ſb̄ales elemēto rū ꝓ nālē ꝯueniētiā q̄ eſt forma ſbāl̄ mixti cuꝫ elemētꝭ q̄ nō eſt uniᵒ elemēti ad alteꝝ. Itē phs uult ꝙ foꝛa mixti ſit pfectior & actuᵒʳ foꝛa elemēti. di cūtur ḡ elemēta manere ſic īpfecta & īferiora manēt in ſuis ſuprioribꝫ in q bus nō manēt n̄ uirtualiter. unde phs poſtq̄ dixit ꝙ elemēta manēt in mix to ſb̄dit. ſaluat̃ eī ūtᵒ eoꝝ. Dico ḡ ꝙ elemēta manēt in mixto nō ſm̄ ſub ſtātiaꝫ. ſ; ſm̄ uirtutē ſicut qualitates extreme manent in meᵃ. & ſicut ſuege tatiua & ſenſiᵘᵃ manent in ītellectiā.

Ad arᵐ in oppoſitū dico ꝙ alterā toꝝ eſt p̄teritum paſſiuum. & uerum eſt ꝙ mixtio eſt eoꝝ que fuerūt altera ta. & cū dicit̃ ꝙ eſt unio. nō ꝓprie di cit̃ unio. ſ; debꝫ ſic intelligi quia oīs mixtio eſt q̄dā generatio. & ꝑ ꝯn̄s al terius corrupᵒ. in generatōne autem mixti dicūtur elementa uniri ſm̄ uir tutem. ꝙ aliqua forma ꝓducit̃ ab eis q̄ ꝯtinet ipſa uirtual̄r & nō ſb̄aliter.

Tꝝ entia ſimpl̄r priᵃ poſſit eē plura alteriᵒ rōnis. ꝙ ſic poſterioritas eētial̄ ꝯuenit entibᵒ alteriᵒ rōis. ḡ prioritas. aīs pꝫ ꝯn̄a ꝓbat̃. ꝙ reᵘᵃ ꝯml̄tiplicāt̃. Cō tra oīs ml̄titudo reducit̃ ad unitatē. ḡ multitudo eētiarū reducit̃ ad unā eētiam. ꝯn̄a patet. ꝙ multitudo eēn tiarū ꝯcludit ordinem eētialeꝫ. ſ; in eētial̄r ordinatis eſt dare primum ḡ etc. Ꝝᵒ iſta qō pōt hr̄e dupliceꝫ in teᵐ unū ꝯparādo primitatē ad primi tateꝫ. ſ. primitatē uniᵒ eēnᶜ ad primi tateꝫ alteriᵒ. aliᵐ an oēs ille. 4. primi tates poſſint ꝯpetere ētibᵒ alteriᵒ rō nis. primᵒ ītellectᵒ n̄ eſt poſſibilis ut primitas ſimpl̄r ꝯpetat pluribᵒ enti bus alteriᵒ rōi. s ꝙ ſic pꝫ in alia. q. cui ꝯpetit una primitas q̄ nō incluᵗ īpfctōeꝫ eidē ꝯpetit oīs alia primitas n̄ īcludēs īpfectōeꝫ. un̄ cui ꝯueit pri mitas effiᶜ eidē ꝯueit primitas finis emiᶜ & exēplaritatis. ḡ. q. q̄rit ꝺ zᵒ iteⁿ. & q̄tū ad illū dᵒ ꝙ n̄. hᵒ aūt ōndo tripliciter. priᵒ ſic ꝺ priᵗᵉ effi cientie. ſi duo alterius rōis poſſent eē ſimpl̄r prima effectiua. aut eſſent re ſpectu eorūdem effectuū uel effecti biliuꝫ. aut alioꝛuꝫ. non priᵒ modo. ꝙ reſpcū eiuſdē cāti nō p̄nt eē due cāe totales eiuſdeꝫ ordinis. alias effectus poſſet pōi in eē ſine eo qꝺ ē total̄ cā eiᵒ. & iᵃ cā totali ſb̄tracta nihil minᵒ habꝫ eē ꝑ aliā. nᶜ zᵒ mō. ꝙ aut eſſet duoꝝ effcūᵐ eiuſdem ſpēi. aut diuer ſarū ſpērū. nō ṗ mō. ꝙ q̄ ſūt eiuſdē

ſpēı nō req̄rūt diſtinctas cās ſpē.nec
2° mō.ꝙ ſi illi effcs ſūt diuerſi ſecū
du3 ſpē3 habēt ordinē eētialē.ꝙ ſpe
cies in uniuerſo ſūt ſicut numeri.8°
mece.ƒ que hn̄t ordinem eentialem re
ducūt .ad um pm uni⁹ rōis.q̄druplici
primitate p̄dicta ut ꝓbatū eſt in alia 159
quōe.ḡ etc. 2a rō ſuit ex primitc
eminētie. ſic ei3 ī oī gener ē ſtare ad
aliquā unā nā3.q̄ ē mēſura oīu3 poſte
rioꝝ in illo genere.ſic in ginere toti⁹
ētis ncc̄e ē ſtare ad aliquā unā nām
ſimpl'r primā q̄ ē mſura oīum alioꝝ
io.mece. 3° ꝓbat̄ p rōnem phi.iz
mece. ſi ſint duo entia prima alterius
rōnis hn̄tia ſub ſe ꝓprias ordinatiōes
& coordinata reſpectu uni⁹ primi n̄
haberēt ordinē ad coordinata alterius
coordinatōnis tolleretur ab uniuerſo
nā boni q̄ 9ſiſtit in ordine ptiu3 uni
uerſi ad iuicē & ad primū. ideo po
nētes pl'a principia alterius rōis icō
nexā faciūt uniuerſi ſſba3. dicit phs.

Ex dcis ſeq̄t unū correm.ſ. ꝙ pri
mū efficiēs eminens & finis nō ſolum
eſt primū oīu3 effectibiliū uni⁹ coor
dinationis.ƒ etiā reſpcū oīu3 effcibi
liū.ſer ḡ ꝙ ē aliquod ēs uni⁹ rōis ſim
pl'r prim. Ad arm i 9riū cū dir.ſūt
pl'a poſteriora ḡ pl'a pria.9ña n̄ ual3
ꝙ reducēdo a poſterioribꝰ fit reduc
tio a mltitudīe ad unū. reducēdo aūt
a pri° fit reductō ab uno ad multa.
Ad ꝓbatiō3 cū dir mltito u° correla
tioꝝ mltipl'r reliqm.d° ꝙ ueꝝ ē q̄m
ad relatōes.& non q̄tum ad abſoluta
quot ei3 ſūt filiatōes tot ſūt paterni
tates.ƒ n̄ tot abta ſuppota in qb⁹ ille
paternitates fūdāt̄.iō tot ſūt primita
tes i pri° ēte quot ſūt entia poſterio
ra.ƒ n̄ tot eēntie pric in qb⁹ ille pri
mitates fūdāt̄.

Tꝰ eq̄litas diuiaꝝ pſonarū
p̄ciſe attēdat̄ penes magtu
die3 pō3 & eternitatē.ꝙ nō
ꝙ eq̄litas ē ꝓprietas q̄titat'.poa ē ꝓ
prietas q̄litat'.ꝙ ponit̄ mſura ei⁹. ḡ
ƒm potētiā n̄ attēdit̄ equalitas aliqua
ꝑ pe diuīe ſic hn̄t eādē magninem
potētiā & eénitatē ita hn̄t eādē ſapi
entiā iuſticiā & bonitatē.ḡ ſicut ſunt
equales i illis trib⁹ ſic i ſapia iuſtitia
& bonitate. ergo nō p̄ciſe attēditur
equalitas i illis trib⁹. 9 aug⁹ de fi
de ad petrum loquēs de trib⁹ pſonis.
null⁹ hoꝝ p̄cedit aliū eternitate aut
excedit magnitudine.aut ſupat ptāte

ꝶ° ad itelligentiā.q.ſciendū ꝙ in
creaturis eſt duplex q̄titas 9tinua &
diſcreta.q̄titas 9tia duplex.ſ.perma
nens & ſucceſſiua. q̄titati ſucceſſiue
i creaturis corrñdet eternitas i deo q̄
eſt mſura totaſil.oib⁹ aūt q̄titatib⁹
9tinuis i creaturis corrñdet magnitu
do i diuīs.ꝙ oēs tl'es q̄titates 9tinue
pmanētes importāt magtudinē.patet
d' linea ſuperficie & corpore & loco
licet non dicat aliam magnitudinem
a ſuperficie. Sed quō rō potentia
ponetur in diuinis ſi in creaturis non
dicit q̄titate3.ꝶ° magnitudo uirtual'
in diuinis non tātū habet intelligi ut

cōpat̃ ad intrinseca. ß ut ꝯpat̃ ad ex trinseca respcũ quoꝶ dicit̃ habeƀ ui gorē. & unũ sequit̃ ex alio. ꝙ enĩ utr tus in se magna ē. iō ꝯpata ad oppoi ta extrinseca dr̃ esse magna & ꝟtuo sa. unde potētia nõ importat fũdamẽ tum alic⁹ eq̃litat̃ aliud ꝙ magtudo ß tm̃ apponit̃ hoc ad exprimẽdũ q̃ titatē magtudinis in diuinis & ñ aliã q̃titatē a magtudine. ß eandē alio m⁹ ꝯpatã. ß h̃ ē unũ dubiũ si tot sũt magtudines & equalitates in diuinis q̃t sũt pfectiones simpl'r cũ magtu⁹ de se sit uni⁹ rõis seq̃t̃ ꝙ aliq̃d uni⁹ rõis in diuis nõ sit de se h⁹. & tũc rõ illa ꝙ in diuinis nõ pñt esse pl'a sup posita eiusdē rõis. ꝙ q̃dlib3 est de se hoc nihil ualet. ꝙ ꝯriũ uidet̃ de ma gnitudine & equalitate. ℞⁹ equali tates fũdate sup magtudinē diuersa rum pfectionũ nõ sũt eiusdē rõis for mal'r sic nec illa sup q̃ fũdant̃ sunt eiusdē rõis. ß alteri⁹. iõ sic magtudo sapiētie est alteri⁹ rõnis a magtudine bonitat̃ ita equalitas est alteri⁹ rõnis in uno & in alio. & tũc nõ est cõcedē dum ꝙ aliquid uni⁹ rõis plurificatur in diuinis. Ad primũ argumẽtum in oppositũ dico ꝙ equalitas ßm po tentiã ut dictũ est nõ est alia eq̃litas ab equalitate ßm magtudinē. ß expli cat ꝟtutē magnitudinis in cõpatione ad extra. Ad 2m dico ꝙ nõ sũt eq̃ les ßm sapiētiã & bonitatem etc̃. nisi ut h̃ntes eandē magnitudinē ita ꝙ ꝓ xima rõ fundandi equalitatē est mag tudo q̃tũcũq3 sint diuersa fundamen ta remota.

Tꝶ eētia diuĩa sit in trib⁹ psonis. uidet̃ ꝙ nõ. si sint plura nc̃c̃e esse quero quib⁹ foral'r distinguũt̃. sint. a. & b. aut g̃ rões iste sũt ex se nc̃c̃e eē. & tũc erũt duo nc̃c̃e eē. & ꝑ ꝯñs nõ distinguũt̃ in eis. si aũt rões ille sũt possibiles. g̃ illa que illis distinguũt̃ non sũt nc̃c̃e esse. ꝑ nihil ponendũ est in entib⁹ & maxime in sũmo bono q̊ nõ posito nihil pfectiõis deficit in uniuerso. ß aliqua psona diuina nõ exñte nihil ꝑ fectionis deesset in uniuerso. si enim 3ª persona nõ eēt quicq̃d ꝑfectionis ponit̃ ĩ ea eēt ĩ pri ª. ꝙ quicq̃d pfcõ nis simpl'r ē ĩ una ē ĩ alia. g̃ sbtracta una remanẽte alia nihil pfciõs tollit̃ ĩ uniuerso. g̃ pl'alitas psonaꝶ ñ ē po nẽda ĩ deo ꝑ q̃cũq3 sũt simpl'r eađ eidē simpl'r ipa inter se sũt eađ. sim pliciter. & d⁹ simpl'r ad excludendã idẽtitatē ßm q̃d. ß psõe diuĩe sũt sim pl'r idē eēn ͤ q̃ ē in se simpl'r oĩo eađ g̃ inter se sũt simpl'r eedē. & ꝑ ꝯñs ñ distiguũt̃ ab inuicē. ꝑ eētiale & accñtale diuidũt tom ens. g̃ quicquid est in aliq̃. aut ē idē sibi eētial'r. aut accñtal'r. ß illud q̃đ distiguit psõas ñ ē accñtale eēn ͤ. ꝙ nihil ē sibi accñ tl'e. g̃ eētiale. ß oĩ eo q̃d ē idē esset ͬ alicui m'tipli ͨ ͦ m'tiplicat̃ relq̃uũ. g̃ si sũt pl'es psõe erũt pl'es eēn ͤ. ꝯ il lud ē possibile q̃d ñ iclud ͬ ꝯdcõnē. ß eētia3 diuinã eē in. 7. nõ est ꝯdictio

ꝙ eſt unitas eẽtie & pluralitas pſõarum.iõ nõ ſm idẽ.igitr. Ad iſtaȝ.q. dico ꝙ ſil ſtat unitas eẽtie & pluralitas pſonaꝝ.ad cuiꝰ euidẽtiã notãdꝰ ꝙ ſicut repugnãtia repugnãt ex ſuis rationibꝰ formalibꝰ.ita nõ repugnãtia ſiue cõpoſſibilitas eſt ex propriis rõibus cõpoſſibiliũ.ad uidendũ ḡ iſtã cõpoſſibilitatẽ uidẽda eſt rõ termioꝝ.ſ. natẽ & ſuppoſiti. dico ḡ ꝙ nãa nõ ſe habet ad ſuppoſitũ ſicut ule ad ſingulare.ꝙ in accñtibꝰ inuenit ſingłaritas ſine rõe ſuppoſiti.natura etiã humana fuit aſſũpta a uerbo: & ſuppoſitũ nõ fuit aſſũptũ. Itẽ nãa ñ ſe habet ad ſuppoſitũ ſicut quo ad qd.ꝙ unicuiqȝ q̃ ꝗndet ꝓpriũ qd ul quis & ita ſic nãa eſt q̃ ita hȝ ꝓpriũ qd ul quis qd nõ ↄhit ad ſuppoſitũ cõcomitãter tñ ſuppoſituȝ ꝺ nccitate eſt ſingłare & nõ põt eſſe quo reſpectu alterius.ꝙ eſt ſubſiſtẽs nõ potens eſſe actus ſubſiſtẽti.cõſiſtit ḡ rõ ſuppoſiti i duplici incõicabitẽ.ubi ſciẽdum ꝙ aliqd dicit cõicabile dupłr uel p idẽtitatẽ ita ꝙ illud cui cõicat ſit ipſũ. uel p informationẽ ita ꝙ illud cui cõicat nõ ſit ipſũ.ꝟ ipo. p̃ modo cõicat ule ſingulari. 2º modo forma materie.omis aũt nãa q̃tũ eſt ex ſe eſt cõicabilis utroqȝ modo.ſ. płibus ſuppoſiti quoꝝ q̃dlibet ſit ipſa & etiã ut quo tanq̃ forma quo ſingulare ul ſuppoſitũ eſt ens quidditatiue ſuppoſitũ aũt eſt incõicabile duplici incõicabilitate oppoĩta. Ex his declarat ꝓpoſitũ.p̃ ſic.omis nã eſt cõicabilis płibꝰ p idẽtitatẽ.ḡ & nã diuina.ꝟ ipſa nõ eſt diuiſibilis: ḡ eſt cõicabilis ſine diuiſione. p̃ nã diuina eſt pfectio ſimpłr.oĩs aũt pfectio ſimpliciter eſt cõicabił płibꝰ.ḡ etc̃.ꝓbaꝰ minoris.ꝙ pfectio ſimpłr ſm anſ.ẽ q̃ in q̃libet eſt meliꝰ ipſũ q̃ nõ ipſuȝ ſ.q̃cũqȝ ſibi incõpoſſibili i q̃libȝ ſuppoſito abſolute cõſiderato.i.nõ determinato in q̃ nã ſubſiſtat. ſi ḡ nãa diuina ꝺtiaret ſe ad icõicabilẽ ſbſiſtentiam ipſa i nullo eẽt melior q̃libȝ ſibi icõpoſſibili niſi i illa ſbſiſtẽª ad quã ſe deťiaret.ꝙ cuilibet alĩ eẽt incompoſſibił.ḡ nõ eẽt pfectio ſimpliciter

p̃ fora q̃ aliquo mº eſt illimitata in pficiẽꝰ mãȝ ſñ ſui .ꝺ. põt pficer płes partes mãe.exemplũ aĩa intellectiua q̃ ẽ illitata ad pficiẽꝺ hãc pteȝ corpis põt ſine ſui.ꝺ.& extẽſione p ſe ul p accñs pficere q̃libet ptẽ corporis.& hꝰ ñ opet t aĩe rõe ĩpfectionis cũ ſit pfciſſia int oẽs foras nãles oẽs eni alie litant i pficiẽꝰ nc pficiũt płes ptes mãe ſñ extẽſione ſaltẽ p accidẽs. Ex hº arº ſic. ſi talis unitas ſtet cũ płalitẽ & nõ eſt ĩpfectiõis in eo qd eſt unũ.ḡ ſbtracto oĩ eo qd ẽ ĩpfectionis ex utraqȝ pte põt ſtare pfecta unitas cũ płalitate.ꝟ ꝙ aĩa perficiat mãȝ hº eſt ĩpfectiõis. ſilr ꝙ illa płа perfcã ſit parteſ eiuſꝺ totius ẽ ĩperfcõis.ſi ḡ ãbo iſta tollãt rema nebit fora hñs pfectã unitatẽ ñ ĩformãs mãȝ.ꝟ dans totale eſſe pluribus

distinctis que nõ sũt ptes illius totius ꝗ erũt p se subsistentes. & tũc illa natura dabit esse totale p̃sib; [supposi]tis. Ad argumẽta ad primũ d°. ꝙ illa rõ de ncc̃e eẽ deb; sic ĩtelligi ꝙ oẽ ncc̃e eẽ est ex se actualissimũ ita ꝙ nihil aliud a se expectat actuari. & iõ ex se est indiuisibile. ꝙ si posset diuidi aliq̃ actualitatẽ expectaret ab illis p que diuideret̃. p hoc ĝ tenet ratio illa supius posita in. q. d' unitate dei ꝗ hec nõ cõcludit. nã eẽntia diuina q̃ est ex se nccia nullã actualitatẽ expectat ab illis q̃ distinguũt psonas. ꝙ ñ diuidit̃ p illa. cũ ĝ arguit̃. a. &. b. intelligendo p ipsa ꝓprietates psonales aut sũt ncc̃e esse aut nõ. dico ꝙ formaliter loquẽdo nõ sũt necesse esse. nec sequit̃ ĝ sũt possibiles. ꝙ p identitatem sũt illa eadẽ nec̃itas eẽndi. Ad 2^m dico ꝙ si ĩ maiori intelligat̃ cõditio possibilis maior est uera & minor f̃la. nulla eñ positione possibili posita põt dici esse 2ª psona ĩ diuinis qn sũmũ bonũ & sũma pfectiõ deess;. & cũ dicis ꝙ si 2ª psona deesset sũma pfectio eẽt in patre. dico ꝙ si 2ª psõa deesset sũma pfectio deesset. & si pr̃ nõ deesset sũma pfectio adess;. & ita patrẽ eẽ & filiũ nõ esse includit contradictionem. si aũt in maiori per si importet̃ cõditio incõpossibilis. dico ꝙ ma. est f̃la. illud eñ ponend' est in sũmo bono qd' nõ põt poni non esse sine positione ĩcõpossibil'. Ad 3^m dico ꝙ ma. sic est intelligẽda quecũ 161

q̃ aliquã idẽtitate sũt eadẽ alicui sũt eadẽ inter se tali idẽtitate. nõ eñ põt concludi idẽtitas extremoꝝ inter se nisi s^m illã extrema sint idem medio & mediũ ĩ se sic sit idẽ. & p hãc ꝓpõnem sic intellectã tenet omnis forma sillogistica. si eñ non sit idẽtitas medii in se uel extremoꝝ ad mediũ non ẽ silogismus. ꝗ palogismus accñt cũ accipit̃ in mi. ꝙ quicquid est in eẽn^a diuina est idem illi eẽntie. nõ est uera formal'r. iõ nõ põt concludi formalis identitas extremoꝝ inter se. Ad 4^m dico ꝙ accidẽtale aut accipit̃ p extraneo. aut accipit̃ p eo qd' pficit aliud accidental'r. si accipiat̃ p° m° quicquid nõ est d' rõne formali alic⁹ põt dici sibi accidentale. isto modo dr̃a accidit generi. & h° m° accipit phs accñs ĩ fallã accñtis p extraneo. & sic d⁹ ꝙ nõ est incõueniẽs distinctiua psonaꝝ accidere eẽntie. ꝙ sũt extra rõnẽ eius. 2° modo dico ꝙ nõ oẽ ens oĩ enti in quo est est eẽntiale uł accidentale. ꝗ est dare medium differentia eñ contrahẽs genus nec est eẽntialis generi nec accidẽtalis. & hoc modo in diuinis nihil est accidentale. ꝗ preter eẽntiam est aliquid nec essentiale.

Tꝰ ens inq̃tũ ens sit pri^m sbiectũ me^{ce}. ꝙ ñ. p° posse. d' sbo sciẽtie oportet scire si ẽ & quid est. ꝗ cũ d' ente nihil sit notũ. ĝ etc̃. mi. pbat̃. ꝙ s^m porphi. ens est equiuocũ si quis omnia uocet

entia equoce nūcupabit.& tale nō h3 q̄d.ꝙ nō ē diffinibile.si etiā eēt unicnm adhuc n̄ eēt diffinibile. ꝙ nec ge⁹ nc drīam h3. ꝑ oē s̄bm hab3 ꝑtes & passiōes de ipso demonstrabiles ꝑ po ster̄.ꝫ ens nō h3 ꝑtes cū hēat cōcepm simpl̄r simplicē.nec passiōes. ꝙ pa° ē extra eēntiā s̄bi.ens aūt ē de eēna cu iuscū3.sil̄r passio denoiaue ꝑdicat̄ de s̄bo.s̄bm ꝟo ꝑ accn̄s de passione ꝑ po ster̄.ens aūt ꝑdicat̄ de q̄libet in quid: ḡ etc̄. ꝑ s̄bm h3 prinm ꝑ qd̄ ꝓbat̄ pa⁹ de ipso.ꝫ ens nō h3 prinm inq̄tū ens.ꝙ tūc oē ens.& sic de⁹ hēret prī cipiū.qd̄ ē fl̄m. ꝯ auicen.ꝑ mecc. s̄bm hui⁹ sciē ē ens inq̄tū ens. Ide3 162
ph̄s 4.° mecc.ē scīa q̄ ꝯsiderat ens in q̄tu3 ens. ꝑ rōe sic.illud ē primu3 s̄bm alic⁹ sciē c⁹ sunt ꝑ se ꝑ passiōes que ꝑ se ꝯsideranṫ in illa scīa.ꝫ passi ones que ꝑ se ꝯsideranṫ in meca cui⁹ modi sunt.unū & multa. act⁹ & poa nō sūt alic⁹ determiati generis.ḡ etc̄.

ꝑ si meca eēt alic⁹ determiati gene ris.qd̄ q̄dē ge⁹ hēret aliqd̄ supi⁹ ad ipsū.tūc aliqua scīa esset prior & su pior ipsa illa.s.que eēt de illo supiore ꝫ ꝯn̄s ē fl̄m ex ꝟi° mecc.ꝯn̄a ꝓbat̄.ꝙ illud s̄bm hr̄et passiōes de se demon strabiles in alia scīa.& tūc illa nō ess3 prima. Ad prim in ꝯriū mi.ē fl̄a: ad ꝓbōnē cū dr̄ ꝙ ens ē equiuocū. ne go.ad por.nō inuenio in tota logica ꝙ Ar.dixerit illud.ꝫ h° dixit i meca & tūc ꝯcedo ꝙ equice q̄tū ad realem ph̄m ꝑꝑ diuersitatē nāe.ꝫ dicit logi

ce loquēdo unū ꝯtem q̄ sufficit.ad h° ꝙ sit s̄bm sciē. Ad 2am ꝓbōnē mi noris d⁹.ꝙ ē insufficiēs. ens nō habet ꝓpriā diffi^nem.ḡ nō h3 q̄d.tūc nullū generalissim haber3 q̄d.ꝫ bene sequit̄ si nō ē diffinibile nō h3 quidditem spe cificā Ad 2m d°.ꝙ ens inq̄tum ens pōt hr̄e passionē aliq̄ q̄ ē extra eēntiā entis inq̄tū ens sic unū & multa.act⁹ & poa q̄ sūt extra eēntiā cuiuslib3 in q̄tū ē ens.& cū dr̄ ꝙ ens ꝑdicat̄ de q̄ libet in quid.negat̄. Ad 3am d°.ꝙ inq̄tū dupl̄r pōt ꝯsiderari.uł redupli catiue uł spe^ue.ꝑ mō nō h3 locum hic & sic ꝓcedebat arm. 2° mō ten3 hic.

Trū exꝑtus nō hn̄s artē cer ti⁹ opeṙ q̄ artifex nō exper tus.ꝙ nō sic prudēa ē hitus ꝯgsci^ui⁹ circa agibilia ita ars circa fcī bilia.ꝫ nullus certius agit circa agibi lia q̄ prudens.ḡ nec circa factibilia q̄ artifex: ꝑ agens ꝑ ꝯgtionē q̄to cer tius ꝯgscit tanto certius opaṫ.ꝫ arti fex certius ꝯgscit.s.ꝑꝑ quid.expt⁹ tā tum ꝙ.ḡ etc̄. Rn̄deṫ ad minorē ꝙ artifex nō certi⁹ ꝯgscit singulare cir ca qd̄ ē ꝑ se opatio q̄ expert⁹.ꝫ eꝯ°.

ꝯ tūc arguit̄ sequi ꝙ artifex n̄ co gnoscat singular̄ ꝑ se.ꝙ si ꝯgscit tūc arm ꝓcedit. ꝙ ꝯgscit ꝑꝑ quid. ꝫ ꝙ nō ꝯgscat singulare uideṫ fl̄m. ꝙ ob iectū intellcūs ē ens inq̄tu3 ens.ḡ q̄d plus hab3 rōe3 entis est magi ꝯgscibi le.prima s̄ba est huiusmōi.ḡ etc̄. Itē opatio realis nō est nisi a singulari.ꝫ moueṙ intem obiue ē opatō real̄. ḡ etc̄

p̄ ad pricipale qđ pfecti⁹ scit qd
ditatē alicui⁹ pfecti⁹ scit illud. ꝑ arti
fex pfectius scit quid est sanare q̄ ex
ptus. ḡ etc̄. Oppo^{m} uult phs p̄ me
tha. & pbat rōe sic. q̄ ɔgtio expimē
tal ē p se singularis circa q l' ē per se
opatō. ɔgtio aūt artis est ɔgtio ul'is p̄
& p se. & si sit singularis h⁹ ē ex cō
seqnēti p accn̄s. q̄ ḡ exptus certi⁹ co
gnoscit opabile q̄ artifex.. iō exptus
certius opat. un̄ phs ibi. si qs sin̄ expi
mēto rōem hēat & ul'e quidem ɔgscat
& cū hoc sin^{re} ignoret multotiēs cu
ratiōe peccabit. Ad pri^{m} d⁹ q̄ in
aliq̄ ē similitudo. q̄ sic pruden^{a} ē cir
ca agibilia ita ars circa factibilia. sed
dissilitudo ē in hoc. q̄ prudētia gene
rat ex actib⁹ nr̄is tm̄. iō null⁹ est pru
dens qui nō sit expt⁹. ars aūt generat
p expimētū & doctrinā. & pōt gene
rari p doctrinā sine expimēto. Ad
2^{m} d⁹ ut prius dictū ē in rōne phi ad
oppo^{m}. Ad 3^{m} d⁹ q̄ mouēs intētio
nal'r ē pri⁹ nāl'r in se q̄ sp̄s ab i o im
pssa sit intellcū possibili. ꝑ illa ē pri⁹
inq̄tū sbʒ ei⁹ cū sit ibi ut ɔgnitū i co
gnoscēte. & iō nō mouet nisi in sp̄s si
ue sit singular sive ul'e Ad 4^{m} d⁹
q̄ qn̄ scire ɔstruit cū infinitiuo signi
ficāte opationē ex cōi mō loquēdi nō
accipit scire nisi practice. iō n̄ sequi
tur. si aūt intelligatur de scire specula
tiuo ꝓcedendum est.

Trū ēs sit uni^{cum} deo & cre
ature sbe & accn̄ti. uidet q̄
rōi q̄ equiuo⁹ ē cōitas uoci

cū diuersitate itētiōis simpl'r sig^{ti} in
equocati. q̄ eq^{ca} sūt quoꝶ soluʒ nom
ē cōe & rō sbe est diuersa. cū ḡ intē⁹
uocis cōis deo & creatē sbe & accn̄ti
sit diuerse rōnis simpl'r in eis sequit
q̄ uox dcā de eis sit simpl'r equiuoca

p̄ q̄cunq; in aliq̄ cōi uni^{co} ɔueniūt
pdica^{ncm} nois & rōeʒ rei sig^{te} p nom
equaliter recipiūt. si ḡ ens eēt uni^{cum}
deo & creature sbe & accn̄ti deus &
creata eēnt equal'r entia. qđ ē f'3. cū
deus sit ens p eētiā. creata p pticipa
tionē. & 7⁹ me^{ce} accn̄^{a} nō sunt entia
n̄ q̄ entis. p̄ si sic oīs diffini⁹ erit
nugatoria. ɔn̄s est f'm. ḡ an̄s. ɔn̄a p
bat. si ens dicat ɔ^{tum} unū iste ɔ^{t}⁹ inclu
deret in ɔ^{tu} generis & drie. & ita idē
ɔ^{t}⁹ bis poneret in qualibʒ diffinitiōe
& tunc oīs diffinitio erit nugatoria.

ō qn̄ aliqđ cōe pri⁹ offert itellcūi
q̄ aliqua ɔ^{ta} sub illo cōi pōt illud cōe
cāre in inte^{u} ɔ^{tum} sibi corrn̄dentē in
diffe^{tem} ad cōcept⁹ corrn̄dētes conce
ptis sub illo cōi. ꝑ ens prius offert in
tellcūi q̄ de⁹ & creata. q̄ ēs & h⁹mōi
trāscēden^{a} prīa impssiōe imprimunt
in aia. auicē. p̄ me^{ce}. ḡ etc̄. ꝑ oīs cō^{t}⁹
cōis pluribꝫ indrn̄s ad utrūq; dictus
de eis in qd est uniuoc⁹. ēs ut deductū
est ē huiusmōi. ḡ etc̄ In ista. q. sic p
cedam p̄ declarabo termīos in q̄ōe po
sitos. 2⁹ dicā ad. q. q̄d meli⁹ mihi ui
detur. 3⁹ q̄dam du^{a} occurrentia cō
tra ɔclōne quā teneo excludam soluē
do. Quātū ad primū articulum est
sciendum q̄ in. q. ponunt isti termini

s.cõcept9.ↄcept9.simplr simplex. cõcept9 prīe intētionis. & cõitas uniuocatiõis. uidendū est ĝ qd sit utrūq3 eorū. Et p̄ q̄tū ad primū tīnu3 d9 ꝙ cõcept9 est nomē equocū ad obꝫ & ad actū intellcūs. ꝙ cõcept9 ut se tenꝫ ex pte actus idē est ꝙ p intellcm̄ aliquid cõcipi ul intellcm̄ aliqd cõcipe. h° autē cõtingit triplr. s. p̄ p se & pfecte. tūc dicit aliqd cõcipi p̄ qñ intellectū intellcūs adequat. p se dicit cõcipi illud qd eentialr includit in eo qd p̄ cõcipit sic ge9 per se cõcipit quãdo spēs p̄ cõcipitur. Perfecte dicit cõcipi aliqd qñ nihil intrīsecū obo ipi intellcūi est ignotū nec aliqd eius latet quocūq3 mõ cognoscat. Cõceptus aūt ut se tenet ex pte obi & obꝫ hñt hūc ordinē. ꝙ obm ē qd cõi9 q̄ cõceptus. ꝙ extēdit se ad oēm potentiam unūquodq3 eniꝫ terminãs actū alicui9 potētie põt dici obm illius potentie. siue sit potētia sensiua siue intelua. cõcept9 aūt spealr cõcernit intem & nõ ē aliud ñ pñtia obi intellcūs apud intellcūi sub ea rõe sub quã actualr terminat actū itellcs. & p h° differt ab intelligibili qd nõ actualr tīnat. s tīminare põt actū intellcūs. iõ fundat relationē potētialē ad intellcm̄. cõceptus aūt fundat relatiõem actualē. Item cõcept9 ut se tenet ex pte obi est duplex. ꝙ qdaꝫ est simplex. q̄daꝫ simpliciter simplex. ul alit q̄daꝫ resolubilis in plures cõcept9 ptiales. qdaꝫ irresolubil. cõcept9 aūt ptiales hoc mõ se habēt inter se. ꝙ unus ē p se determinabilis. alius per se determinãs. ad cõceptū aūt simplicē includentē eos sic se habent ꝙ unus p̄dicat in quid de eo. alter uero in quale. uterq3 tñ est sibi essentialis. Quãtū ad 3m terminuꝫ d9 ꝙ prīa intentõ est prīa rõ intelligibilitatis in obo absoluto/ si sit obm absolutū/ habēs eē intelligibile preuiuꝫ oī actui intellcūs/ nata cum intellcū cãre actū intellcūs. 2a intētio ē rõ intelligibilitatis respectiua/ hñs esse in itelligibili/ cõsitita in tali esse p̄ p actuꝫ intellcūs nõ primū. s ↄpatm̄ pluriū obiectorū ad inuicem sub habitudie superioris & inferioris magis cõis & mi9 cõis. Ex istis diffinitõib9 pꝫ triplex differētia īter prīaꝫ intētionē & secūdã. Prīa ē ista ꝙ 2a inten9 nõ est illud qd intelligit ñ psupposito illo in q̄ ipsa fundat. ꝙ īpossibile ē intelligi eē spēi ut est 2a intētõ nisi p̄intellecto eē alic9 nate in qua esse spēi fundat. 2a drīa est ista. ꝙ 2a intentõ nõ intelligitur ut aliqd absolutū. s ut respectiuū nec ut quodcūq3 respectiuū. ꝙ nõ reale. s rõnis tantū. 3a drīa est ista. ꝙ 2a intentõ nõ intelligit circūscripta prīa. ꝙ sic est cõiuncta sibi ꝙ non potest separi ab ea ī esse nc ī intelligi. ꝙ sic entitas relatõis nõ soluꝫ dependet ab extremo. uerū etiã a fundamēto/ sic ei9 notia dependet a notitia utriusq3. oēs eni iste tres ↄdiões repugnãt itētiõi prime. Quãtū ad 4m terminū d9 ꝙ cõceptus uniuocus in ppõsito ē

conceptus unus unitate sufficiēte ad
ꝯdictōez affirmādo & negādo ip̄z de
eod̄.q eti cōcept⁹ ē sufficiēs mediuz
in sillo̅ ut extrēa unita ī tali medio
sine fal̄a eq uocatiōis ꝯcludant̄ uniri
inter se. Quātū ad 2ᵐ articuluz d°
q deo & creat̄e p se exn̄ti in gener̄ ē
aliqs cōcept⁹ cōis uni̅ce. & hoc pbo
multiplicit̄. p° sic oīs inte⁹ cert⁹ de
uno cō̅tu & dub'⁹ de duob⁹ hz cōce
ptū de q̄ ē cert⁹ aliū & neutrū a cō
ceptibꝫ de quibꝫ ē dubius. q de nullo
eodē cōceptu pōt sil̄ aliqs eē cert⁹ &
dubi⁹. alias de eodē cōceptu eēt cert⁹
& nō certus qd̄ implicat ꝯdictōez. ſ
inte⁹ uiatoris pōt eē certus de deo q
sit ens dubitādo utrū sit ens finitū ul̄
infinitū. creatū ul̄ increatū. g° cōce⁹
entis de deo ē alius a ꝯceptu enti fini
ti & nō finiti. creati & increati. cōce
ptus g° entis est neuter eorū. includit̄
aūt in utroq3. g° ē uniuocus. hec enim
duo sūt de rōe ꝯcept⁹ uniuoci q sit
neuter uniuocatorū & q includat̄ in
utroq3. ma. ē declarata. mi. pbat̄. qūili
bet eni phs fuit cert⁹ illud qd̄ posuit
primū princi̅ eē ens. nā ille q̄ posuit
ignē primū prin̅ certus fuit q ignis
erat ens & dubitabat utrū eēt finitū
ul̄ infinitū. pri̅ ul̄ nō primū. nā non
fuit certus q eēt primū. q fuissz cer
tus de falso qd̄ nō est scibile. nec fuit
certus q eēt nō primū. q n̄ posuissz
oppo̅. 3° si ꝯ⁹ enti non eēt uni⁹
deo & creat̄e de⁹ non eēt nāl̄r ꝯg°sci
bil̄ a nobis ꝯceptu ꝑprio. ꝯn̄s ē fl̄z. g°

& an̄s. falsitas ꝯn̄ti pbat̄. q ab h° bo
no & illo repto in creaturis possū ab
strahere ꝯceptū boni. & ab hoc albis
simo & illo possū abstrahere ꝯ̅tem sū
mi. & ꝯponēdo istos duos cō⁹ ad iui
cem inte⁹ nr̄ forabit unū cōceptū ex
puris nālibꝫ soli deo ꝯuenietē. ꝯn̄a
pbat̄: q null⁹ cōcept⁹ real̄ causat̄ ī i
tellcū uiatoris nāl̄r n̄ ab his q̄ ūt nā
lit̄ motiua inte⁹ nr̄i. hec aūt sūt fātas
mata ul̄ ob̄m relucēs in fan̅te & intel
lcūs agēs. ista aūt hn̄t p effcū adeq̄to
cāre in nobis ꝯceptū illi⁹ qdditati &
eoꝝ q̄ cōtinent̄ eētial̄r ul̄ ƀtual̄r i
qdditate. cō⁹ aūt deo ꝑpri⁹ neutro
mō ꝯtinet̄ in illa q̄ddi̅te. nō ƀtualiter
q nunq̄ pfectius in impfecto ƀtualit̄
cōtinet̄ n̄ eētial̄r. q negas uniuo̅cem.
4° uni⁹ po̅e foral̄r ē aliq°d ob̄m sim
pl̄r unū. q inter potētiā & ob̄m ē nā
lis ordo motiui & mobil̄. pfectiui &
pfectibil̄. determiatiui & determinabilis.
ſ impossibile ē unū & idē formalit̄ p°
ordinari ad plura. imo si ordinet̄ ad
plura h° erit sub rōe uni⁹. g° ma. ꝑpō
ē uera. ſ inte⁹ nr̄ ē una po̅a foral̄r. g°
ei⁹ ob̄m pri̅ erit simpl̄r unū. ſ nihil
aliud pōt poni pri̅ ob̄m inte⁹ nr̄i ut
tal̄ po̅a est n̄ ens. g° ens dicit cōceptū
unū. 5° uni⁹ habit⁹ sciētifici ē obz
formal̄r unū. q ab eodez hz unūq°dq3
suā unitatē a q° habz eē. habitus autez
distiguūt̄ p ob̄a. q scie secant̄ quem
admodū & res de qbꝫ sunt 3° de aīa.
g° sciētia habet suā unitatez ex ob̄o. ſ
ens inq̄tū ens est ob̄m me̅e auicen. p°

metha. prout reduplicatio specificat formalē rōem entis. & nō in ɔpatione ad aliqd inferius ente. ḡ ens dicit ɔceptū unū. ꝑ sapiētia que ē pfectō simplr aut est eiusdē rōnis ut dicitur de deo & creatura. aut alteri⁹. si eiusdem habet ꝓpositū. si alterius tūc nō plus poterit argui ex sapiētia in creatura sapiētia in deo q̄ ex lapide creato lapis i deo. ꝯ sicut ex sapiētia i creata que ē alteri⁹ rōnis a sapiētia i deo arguit sapiētia in deo foralr sic ex lapide creato arguet lapis in deo formaliter. qd ē absurdū. ꝑ ansel. reꝑhendēs diffinitionē datā d libero arbitrio q ē ptās pēccādi dicit. q si illa diffinitō eēt bona in deo nō esset ponere libez arbitriū. q potestas peccandi non requirit in deo. Ex hoc sic ꝯm ansel. talez oportz assignare de libero arbitrio diffinitionē q ꝯm eand rōem liberū arbitriū reperiat in deo & creaª. nā si eēt alterius rōnis dcm ansl. nihil ualeret. Quātū ad 3ᵐ articulū mouēda sunt quedā dubia que difficultatē magnā faciūt in qōne istā que sunt qnqz. Priᵐ dubiū est istud cū deus & creatā sint p̄ diuersa in re quō pōt eis eē aliqs cōcept⁹ realis cōmunis uniuoce. uident eni ista eē incōpossibilia q aliqua duo sint p̄ diuersa in re & ɔueniāt in aliquo cōceptu reali cōi utriqz cū cōcept⁹ real ideo dicat realis. q cātus a re. dicere aliqua duo p̄ diuersa in re cōuenire in cōceptu reali est includere oppoᵐ in ol'o

2ᵐ dubiū est istud. si ens sit uniuo cū deo & creatē quō pōt saluari q ēs nō sit gen⁹ cū cōe plib⁹ cōtentis sub eo nō descēdat seipso foralr i illa pla ꝯ p aliq ɔhentia que sūt extra ɔceᵗᵘᵐ illius cōis. ɔceᵗ⁹ aūt cōis sic descēdēs in contenta sub eo uidet eē cōceptus generis. ḡ cōcept⁹ entis erit cōceptus generis. 3ᵐ dubiū ē istud. q uidet ꝯm istā ɔclōnē q ꝓpō in q̄ unū generalissiᵐ remouet ab alio nō sit immeᵗᵃ cui⁹ oppoᵐ habet p̄ poster. q. s. sba nō ē q̄titas ē immeᵗᵃ. Aūs ꝓbat nl la ꝓpō c⁹ termini hn̄t aliqd cōē superius ē immeᵗᵃ. unde hec albedo nō ē nigredo nō ē immeᵗᵃ. ḡ ɔceᵗ⁹ entis non ē cōis sbe & accn̄ti. 4ᵐ dubiū est mod⁹ arguēdi phi p̄ phi. 5 perme. & melli. dicens sic. si tantū est unū ens. ḡ sba ul accn̄s. iste mod⁹ arguēdi nō ualeret si ens diceret ɔceᵗᵘᵐ unuz p̄ter sbam & accn̄s. imo eēt falsa ɔn̄tis. q sub t'ino cōi uniᶜᵒ flāte cōfuse tm̄ nō pōt fieri descēsus. nō eni seqt hō est aīal. ḡ hoc aīal ul illud. Quintū dubiū est. q ponē⁹ ɔceᵗᵘᵐ enti eē uniuocū uidet q sit nccm poner genera generalissiª eē ꝓprie diffinibilia. nā oē illud qd includit cōceᵗᵘᵐ q̄dditatū & q̄lificatū est ꝓprie diffinibile. ꝯ si ɔᵗ⁹ entis ē ɔcept⁹ un⁹ dicēs in qd de x. generib⁹ q̄dlibz generalissimū includeret cōᵗᵘᵐ qdditatiuū q ē con⁹ entis & q̄lifiᵗᵘᵐ q̄ est cōcept⁹ q̄ unum generalissiᵐ distiguit ab alio. ḡ q̄dlibz ge⁹ generalissiᵐ erit ꝓprie diffinibile

qđ repugt rōi generis generalissimi.

ꝑ ista dubia aliqui tenēt ɔclonez oppōitā quā ꝓbāt suis rōnibꝫ.quarū pria sit ista. Illis que distīguūt per ɔ̄dictoria uł ꝑ foras ɔuertibiles cum extremis ɔ̄dictionis nō pōt aliqs cōceptꝰ eē cōis unicͤ. q: si possꝫ cū tał cōceptus eēt neuter eorū eēt mediꝰ ꝑ ab negatiōez inter illa duo. ſ; extrēis ɔ̄dictionis repugnat hr̄e mediū.q: ɔ̄dictio ē oppōitō cuiꝰ ſm se nō est mediū.ex ꝑ poster.ğ etc̄.ſ; deꝰ & creata distinguūt ꝑ ɔ̄dictoria.q: ꝑ eē ab alio & n̄ esse ab alio ꝑ depēdere & nō depēdere.ğ deo & creature nō pōt eē aliquis conceptus cōis uniuoce. ꝑ ubi est unitas attributōis n̄ pōt eē unitas uniuocatōis.ſ; inter deū & creaturā ī rōe entis est unitas attributiōis.ğ ens n̄ dicit uniuoce de deo & creata. Nō obstātibꝫ istis teneo primā ɔclonē.& ad illa dubia & rōnes factas ɔ̄ primā ɔclonē rn̄deo. Ad primū dᵒ q: ꝑ diuersis in re pōt eē aliqs cōceptꝰ cōmunis unicͤ. ſ; nō nisi apud intellcm̄ q natus ē ɔcipe eandē realitatē pfecte & impfecte.nihil eni ē ita simplex in re extra q: apud intellcm̄ nō corrn̄deat cōceptꝰ nō simplr simplex.q: oīe qđ habꝫ eē in re extra hꝫ determinatum gradū entitatꝭ tanq̄ pfectiōem sibi intrīsecā & insepabilē a re. nͨ dicᵗ aliā realitatē ab ea.tn̄ ista una realitas in intellcū nata ē cāre duplicē ɔceᵗᵘᵐ unū pfectū.qn̄ s.realitas illa cōcipit cū gradu sibi intrinᶜᵒ.aliū impfectuꝫ qn̄ ɔcipit realitas illa sine illo gradu.

Ad 2ᵐ dᵒ q: qn̄cūq: cōceptꝰ cōis uł ɔ̄hibilis & ɔceptꝰ ɔ̄hens sic se habēt q: eis corrn̄det eadē realitas nūq̄ tał cōceptꝰ cōis ē cōceptꝰ generis. nͨ cōceptꝰ ɔ̄hens ē ɔceptꝰ dr̄ie.q: si sic tūc cōceptꝰ albedinis eēt cōceptꝰ generis.& cōceptꝰ sūptꝰ a gradu intrinseco eēt cōceptꝰ dr̄ie.qđ ē fłm. cū ğ ens sic se hēat ad finitū & infinitū q: eadē realitas corrn̄det ɔceptui entꝭ & ɔceptui ifiniti ī deo & finiti ī creatᵃ segt̄ q: ens nō sit geꝰ & finitū uł infinitū nō sit dr̄ia. Ad 3ᵐ dᵒ q: illa ꝓpō negatia ē immeᵗᵃ qn̄ sb̄m & p̄dicatū sic se hn̄t q: nō ē dare aliqđ mediū notiꝰ remouēdi unū ab alio sic h̄ qualitas nō ē sb̄a.ſ; si ens eēt cōe decē generibꝫ adhuc ista ꝓpō eēt immeᵗᵃ q: nullū eēt meᵐ ꝑ qđ ut notiꝰ remoueret uᵐ ab alio. Ad 4ᵐ dᵒ q: ph̄s ɔ̄ pme.& melli.arguit ex ipotesi alit̄ faceret fallaꝫ ɔn̄tꝭ & figure dictiōis descēdēdo sub termīo stāte cōfuse & a supiori ad inferiꝰ affirmando.imponit eni ph̄s eis q: oīa sint unum ens determinatū.& tunc tenet ɔn̄a sua q: aut sb̄a aut qualitas.ut hoc albuꝫ aut hoc lignum.non ğ ph̄s diuidit ens in ɔmuni. Ad qntū dico q: ad hoc q: aliquis cōceptꝰ sit ꝓprie diffinibilis requirit̄ q: cōceptus additatiuꝰ & q̄lificatiuꝰ sumant̄ a diuersis realitatibus.ſ; conceptus entis & cōceptus ꝑ quos cōtrahit̄ ens nō sumunt̄ ab alia realitate.iō genera generalissima n̄ sūt

ꝓprie diffinibilia. Ad argumēta pri cipalia & op. ōrie ad prim dico ꝙ ad hoc ꝙ aliqs termin⁹ sit equiuoc⁹ req ritur nō tm̄ ꝙ intentō sigta p ipsum sit diuersa in diuersis. ꝟ requirit̄ ꝙ ta lis intētio sigta p uocē sit diuersa & multiplex in intellcū. ens ḡ licȝ sit di uersū in deo & creata sb̄a & accn̄te ꝟm esse qd̄ habet in effectu. tn̄ intel lect⁹ est uirt⁹ abstractiua. iō abstrahit ea que sunt insepabilia in esse. Ad 2m dico ꝙ ma. ē simplr fl̄a qn̄ cū uni tate uniuocatiōis cōcurrit unitas ana logie. sic pȝ de sp̄ebus eiusdē generis q̄ uniuocant̄ i gener̄. & tn̄ inter se ha bēt eēntialē ordinē. iō nō equalr ptici pāt natāȝ generis. sic i ꝓpoto. Ad 3m do ꝙ tūc ē nugatio in dictōne qn̄ idē cōcept⁹ bis ponit̄ ꝟm eūdē modū si aūt p aliū mom ponat̄ bis. s. quiddi tatū & qualificatm̄ nō est nugatio. sic in ꝓpoto ens includit̄ in ɔceptu sb̄e quiddine & in cōceptu dr̄ie qualitaue

Trū eē realr differat ab eēn tia. ꝙ sic. illud qd̄ ē indr̄ns ad eē & nō eē nō est realiter idem cū aliq̄ illorū tm̄. ꝙ nihil pōt eē indr̄ns ad duo oppota n̄ ꝙ nō ē aliq̄d oppōitoꝝ. si enī eēt tūc n̄ posset reci pe aliqd̄. ꝙ reciperȝ opposita. ꝟ eēn tia create est indr̄ns ad eē & nō esse. ḡ etc̄. mi. ꝓbat̄. ꝙ eēntia creature aliqn̄ ē sub nō eē. ꝙ ab eterno fuit nō ens & in tp̄e accepit eē. p̄ qn̄cunqȝ aliq̄d corrūpit̄ alio remanēte illa non sūt idē realr. ꝟ qn̄ creatura desinit eē eē corrūpit̄ & eēntia eius accipit nō eē ul̄ fit sub nō eē. ḡ etc̄. ɔ si eēna create hȝ eē actualr in reb⁹ p aliud a se cū oē qd̄ est aliud ab eēntia sb̄e sit accn̄s sequit̄ nccio ꝙ eēna habebit eē p accn̄s. qd̄ est impossibile. p̄ que libet res abta eoipso ꝙ est termin⁹ cre ationis habet esse in actu. ꝟ oīs eēna creata seipsa ē termin⁹ creatiōis. ḡ se ipsa habet esse in actu. ma. ꝓbat̄. ꝙ termin⁹ creatiōis est eē. mi. oñdit̄. ꝙ nulla eēntia creat̄ p hoc ꝙ aliud ab ea creatur. Dico igit̄ ꝙ eēntia & esse eēntie & eē actualis exn̄tie sūt omino eadē res. ꝟ illa res uocat̄ eēna inq̄tum de sui rōe nō hȝ repugnātiaȝ ad eē ue rum in rebus siue ut sit termin⁹ real actōis. sic pȝ de sigto hui⁹ nōis homo qd̄ nō dicit repugantiā. & iō dicit̄ es sentia. q̄d n̄ facit hircoceru⁹ uel hir coa̋sinus que includunt repugnantiam & idē hō ut pōt ɔcipi ab itellcū actu diffinitio dicit̄ hr̄e eē eēntiale. ꝙ dif fini° indicat q̄d est eē. & iō hircocer uus & talia. ꝙ n̄ pn̄t actu diffiniri n̄ hn̄t eē eēne. ꝙ implicat ɔdictoria. & idē hō ut est in seipso realr in reb⁹ p realē actionē efficiētis est eē exn̄e actu alis. tale sigtum nō habȝ hircoceruus.

Ad prim in oppom do ꝙ aliq̄d eē indr̄ns ad eē & nō eē & n̄ realr aliq̄d illorū duplr pōt intelligi. sb̄iue & obi ue. p° mō ē uera. 2° mō est fl̄a. qd̄ enī ē indr̄ns ad duo oppōita sb̄iue nccio ē realr distim ab utroqȝ. ꝙ nihil ē sb̄ȝ suiipsius. ꝟ qd̄ 2° mō se habȝ nō oȝ

nunc aũt eẽntia & eẽ exñtie sũt indifferẽtia ad eẽ & nõ esse nõ sbiue ꝑ obiue. Ad 2m ꝑ intẽtionẽ m1.ñ eni remanet eẽntia cũ corrũpit eẽ creatur immo tota eẽntia corrũpit sic & esse

Trũ euũ sit unuꝫ omniũ euiternorũ. ꝙ nõ. ꝙ tunc eẽt in uno sbo & illo mutato ul' destructo mutarent omia alia euiterna. qd' est incõueniẽs. ᷉ unũ est temp9 omniuꝫ tpaliũ 4o phi. ḡ unũ ẽ euum omnium euiternoꝝ. In ista. q. ẽ una op. ꝙ quot sũt euiterna tot sunt euã ita ꝙ in q̊libet euiterno ẽ aliqd' indiuisibile ptinẽs ad genus q̃titatis. & ex multꝭ indiuisibilibꝫ talibꝫ põt ↄstitui unus numer9. Ista op. ponit pluralitatẽ sine nc̃citate. Ideo al'r est dicẽdum euũ ul' est actual' exñtia angeli. & hoc mõ quot sunt angeli tot sunt eua. aut est aliqd extrinsecũ aliud ab actuali exñtia mẽsurãs actualẽ exñtiaꝫ angeli. & hoc tripl'r. ꝙ ul' tale extrinsecũ natũ ẽ mẽsurare exñtiã ãgeli ponẽdo oẽꝫ ãgelũ hr̃e exñtiã eq̃ inuariabilẽ licꝫ una sit pfectior alia. & p ho possit eã mẽsurare mẽsura q̃dditatia de qua habet xo mecc. ꝙ primũ in omni genere ẽ mẽsura omniũ que sunt in illo genere. tñ mensura durana que reducit ad ge9 q̃titatꝭ ñ uidet inuariabilis magis una q̃ alia. ꝙ cuilibꝫ repũgt successio ptim in ipsa. & tũc diceret ꝙ cũ euũ ponat mẽsura alicui9 inq̃m durãs est inuariabilit & illud extrīse

cũ oꝫ eẽ noti9 ex nã rei ꝓm rõeꝫ inuariabilitatis. & cũ talis dr̃ia nõ sit in exiñtiis angelorum nihil sic erit euum

2o mõ põt dici ꝙ quelibꝫ exñtia superior est simplicior omni exñtia inferiori & nata certificare ex nã rei inferiorẽ exñtiam. & ꝑ tanto omnis exña superior possꝫ dici euũ respcũ exiñtie inferioris. & quot sunt eua tot euiterna excepto ultio in quo nullum est euuꝫ. ꝙ ei9 exñtia nullã aliã inferiorẽ mẽsurat. exñtia etꝭ supremi angeli est tm̃ euũ omniũ inferiorũ & mẽsurans omnes alias. ipsa aũt nõ habꝫ euũ aliqd' illo mõ. ꝙ nullã exñtiã habꝫ superiorẽ. 3o modo põt dici ꝙ si euũ nõ sit quecũqꝫ exñtia superior alia. ꝓ illa simplicissima que ex rõne sua formali in se est certissima & ꝓ nota nata certificare. alias illo mõ euum dici possꝫ tm̃ unũ. s. exñtia primi ãgeli respectu omniũ alioꝝ. & quecũqꝫ istarũ uiarũ ponat nõ est in aliquo euiterno suũ euũ. nec in ultimo euiterno est aliqd' euũ. nec supremum euiternũ in q̊ est primũ euũ mẽsurat aliq̊ euo. ꝙ nihil tale in se habꝫ. nec in alio. ꝙ q̊libꝫ alia est min9 certa. Sed hic est unũ dubiũ. ꝙ si ita ẽ sequit ꝙ prim9 motus nõ mẽsuret tempe sic nec primuꝫ euiternũ mẽsurat euo. ꝙ simil' ↄparatio uidet huicinde. Conceditur ꝙ prim9 motus nõ mensurat tempe. rõ huius est. ꝙ omne qd' est in tempe excedit a tempor corrũpit & tabescit in tempe. ꝓ primus motus nõ est talis

cū sit ꝑpetuus. Sed ista rō nō ualet: qꝛ aliqd esse in tempe est sic aliquid eē in numero. ꝭ de rōne entis exn̄tis in numero nō est qđ excedat̄ a numero immo si accipiat̄ primū numeratū ad equatur numero. ꝭ de rōne numerati est qꝛ pars eius excedat̄ a numero. qꝛ ipsū totū maius est sua pte. & ipsum equatur numero. ḡ pars eius excedit̄ a numero. similiter dico de ente in tē pore qꝛ exquo omne tale ens est uaria bile ꝭm aliud & aliud esse necesse est qꝛ si aliqd sui. i. ꝭm aliq̄ đ. quā habet ex pte tempis qđ excedatur a tempe q̄ ł aliter se hēbit in alia pte. ideo im possibilia & necessaria nō sunt i tem pore. qꝛ nō est alia & alia dispō in eis ut possint excedi a tpe uł aliter se ha bere. prim⁹ aūt mot⁹ licꝫ ꝭm se totū nō excedat̄ a tpe. excedit̄ tn̄ ꝭm quā libet sui ptē & hoc sufficit ut uere di cat̄ mēsurari tpe. Incōueniēs enim uidet̄ qꝛ tp̄us qđ est mēsura unifor̄is qꝛ nō hēat aliq̄d pri^m unifore. Tūc ad ar^m nego ꝯn̄aꝫ. qꝛ nō ē sile. qꝛ pri⁹ mot⁹ mēsurat̄ tpe. uł enī qꝛ mot⁹ est aliud a tpe. uł qꝛ tps ē idē motui pōt ille mot⁹ seipsū mēsurare. nō qdē ꝑ. ꝭ ꝭm ptē q̄ nota ē mēsurare totū. neu trū pōt eē i ꝓpo^to. qꝛ nō ē aliq̄d i eui terno ꝑ aliud ab exn̄a sua. nec ipa exi stē^a ē q̄ta ut possit mēsurare seipsam ꝭm aliā ptē notā sibi. Ad ꝫr^m dicē dū qꝛ destructo ꝑ nō sequit̄ qꝛ alia mu tent̄ n̄ ꝭm q̄dā relationem in eis. s. qꝛ tunc nō erūt mēsurata a ꝑ sic prius.

nō ēst aūt incōueniēs ponere taleꝫ mu tationē in aliquo qđ pri⁹ hūit relonē

166 Trū ens inq̄tū ens sit primū sbm me^ce. qꝛ nō: uni⁹ sciētie real est unū sbm reale. qꝛ nō est maioris entitat/ effectus q̄ cā. sbm aūt est cā scie. ḡ etc̄ ꝭ ens inq̄tū ens n̄ est aliqd reale. ḡ etc̄. ꝓbō mi. qꝛ que se totis distinguūt̄ in nullo reali ꝯueniūt de⁹ & creatura se totis distiguunt̄: ali as de⁹ nō eēt simpl'r simplex. ḡ etc̄.

ꝑ illud q̄ scia foral'r distiguit̄ & a q̄ foral'r denōiat̄ ē eius sbm primuꝫ hee enī sūt ꝯditiones primi sbi qꝛ for mal'r denoīet sciam & distiguat. qꝛ se cant̄ scie queadmodū & res. ꝫ^o đ aīa. ꝭ ens inq̄tū ens nō denominat me^cam foral'r nec distinguit. ḡ etc̄. ꝓbō mi. de distinctiōe pꝫ vi^o me^ce. ubi phs di stinguit tres ptes scie specu^ue phi^cam que ē circa insepabilia & mobilia. ma thema^cam circa insepabilia & immobi lia. me^cam circa sepabilia & immobi lia sic sūt sbe sepate. de deno^ne patꝫ vi^o me^ce. ubi me^cam uocat theo^am in q̄ aliqd di^m existit. ꝑ de sbo scien^e oꝫ notū eē si ē & quid ē. ꝑ poster. ꝭ i me^ca nō ē notū de ēte quid ē. ḡ etc̄. ꝓ bo mi. dupliciť. ꝑ qꝛ ēs ē equi^cum ꝭm porphi. equi^cum aūt nō hꝫ quid. ꝫ^o qꝛ si ē uni^cum n̄ tn̄ hꝫ ge⁹ & drīaꝫ. & ꝑ ꝯn̄s n̄ erit diffinibile. ḡ n̄ hꝫ qd. qꝛ diffinibile idicat qd ꝑ thopi. ꝑ oē sbꝫ scie hꝫ passiōes de ipso demōstra biles ꝑ poste. ꝭ ēs carꝫ passiōe. ḡ ꝫc̄. ꝓbo mi. pa^o differt eēntial'r a sbo. ens

aũt ẽ de eẽntia cuiuslibet.ğ etc. Itẽ pa° pdicatũ de sĩ o z° mõ. pdicatiões aũt p se nõ ɔuertũt p posteř. ꝭ ens p dicatʒ in qd de q̃lib3.ğ etc. ɔ̃ ẽ sci entia q̃ speculat̃ ens inq̃tũ ens. & ñ ẽ aliqua pticularis scĩa.ꝭ cõis & loquit̃ de meca. Itẽ auicẽ.p̃ mece. prim sbm isti9 scie ẽ ens inq̃tũ ens. In istã.q. sic pcedã.p̃ recitabo unã opi.cũ suis motis. z° arguã ɔ̃ eã. 3° dicã ad.q. qd meli9 uideř. ultio rñdebo ad rões in oppom. q̃m ad pm est op.ɔmen. q gen9 sĩ aꝝ sepataꝝ ẽ sbm mece. & arguit ɔ̃ auicẽ.q posuit ens eẽ sbm p̃ phi.ɔmento ultio d.q dict q pa phia nitiť pbãre deũ eẽ peccat.q deus & sbe sepate sũt sbm mece. ꝭ nulla scia pbat suũ sbm esse ꝭ supponit.ğ etc.

Motia op.sũt ista:q meca ẽ circa pria prina & prias cãs p̃ mece.ꝭ tlia sũt sbe sepate.ğ etc. p̃ sbe sepate nõ sũt nobis oio ignote.ğ ɔg̃tio ipa rũ tradit̃ in aliqua scia.ĥ aũt no ẽ nã lis nec maca.ğ p locũ a sufficiẽti erit meca.q nõ sũt pl'es scie specu'e ni9 mece. p̃ scia ɔsideras aliq̃ pl'a att̃ buta ad aliqd unũ pm maxie ɔsiderat illud pm sic ppriũ sbm ad qď alia at tribuũt.ꝭ oĩa entia attribuũť ad pri mã cã3.ğ pa cã ẽ sbm mece. ɔ̃ ista3 op.arguit̃.ois scia põt uti demõne q ğ scia põt pbare suũ sbm.ãns p3. q sic p cã3 pbať effcũs p̃p q̃d sic p effe ctũ pbať cã q:ɔñã pbať: q ois scia demõstrat q suũ sbm ẽ.q p.effcm p bať aliqd de cã.ex h° eni q effcũs eẽ ñ pt sñ tali ɔditõe in cã effcs ñ pt eẽ sñ eẽ cãe.ğ si effcs ẽ cã ẽ.ffasʒ fuit il la ppõ na scia pbat suũ sbm. p̃ si deũ eẽ nõ pbať in meca.ğ in na scia: ɔ̃s ẽ fl'3.ğ ãns.falsitas ɔ̃ñtl ẽ nota.q de9 nãl'r ɔg̃scibil' ẽ.ğ in aliq̃ scia:p° ɔñe.scia ɔsiderãs passiões & pprieta tes magĩ ducẽtes in ɔg̃tiõ3 prie cãe pt demõre cã3 eẽ.ꝭ meca ɔsiderat pprie tates entl & passiões.s.ifitum & ncce eẽ etc.ğ põt demõre deũ eẽ. p̃ si nã lis põt pbať deũ eẽ.ğ meca subalt̃nať nãli phie.sic cirurgia subãlternať geo metrie q̃tum ad istã ɔclonẽ q uulnera circularia tardi9 sanãť. Ad 4m d° tres ɔclones.pa est ista.ens cõe deo & creaťe dict ɔtum unũ am a ɔtu dei & creaťe. Pria rõ ẽ ista impossibile ẽ eũ dẽ ɔtum eidẽ intellcũi eẽ certu3 & du biũ.ꝭ aliqs inte9 ẽ cert9 de aliq̃ q sit ẽns.& dubi9 si ẽ de9 ul' creaťa.p3 de fidele dispute cũ ifidele utꝝ.a.sit de us.uterq; ẽ cert9 q.a.ẽ ens et dubitãt si ẽ de9 ul' creaťa.alias qõ eoꝝ eẽt ua na.ğ ɔt9 entl est ali9 a ɔtu dei & crea ture p̃ impossibile ẽ aliq̃ duo eodẽ ɔtu ɔuẽire & differre.ꝭ de9 & creaťa ɔueniũt in ɔtu entl.q uterq; ẽ ueř ẽs. differunt aũt ɔceptib; ppriis.ğ ɔt9 entl ẽ ali9 a ɔtu dei & creaťe p̃ cer tũ est q ẽs pdicať de deo & creaťa.ğ ꝭ3 aliq̃3 ɔtum.ñ eũdẽ eis.alias oĩs pdi catõ supioris de iferiori eẽt eiusdẽ de seipso. za ɔclo ẽ ista:ɔt9 cõis do & creaťe ẽ un9 rear. rõ ẽ ista.qď pdi cať de pl'ib; entib; realib; in qd ẽ um

realr. q ens rōis n̄ pōt p̄dicari d' ente reali. ſ ens p̄dicat̄ de deo & creatura in qd. q ad interro^nem^ fc̄a3 quid ē de⁹ ɔueniēter rn̄det ens. ḡ ēs p̄dicatur de deo in qd. ḡ etc. p̄ uni⁹ po^e^ ē u^m^ ob̄m adeq̄tū. ſ ēs cōe deo & creatur ē ob̄m inte⁹ ſm auic. p̄ me^ce^. ens & res p^a^ impſſiōe ip̄rimunt̄ in aīa. ḡ ens ē u^m^ unit^e^ reali. q ob3 po^e^ p̄ced^t^ nālr actū po^e^. ens rōis nō p̄ced^t^ actū inte⁹. ḡ etc. p̄ circūſcripto oī ope inte⁹ de⁹ & creat̄a hn̄t ɔuenietiā aliq̄ q plus ɔueniunt q̄ ens & nihil. ḡ ɔuenie^a^ ē real. & p ɔn̄s fun^tum^ ɔueniētie ē reale. q relo real nō pōt fūdari i ente rōis. ḡ etc. 3^a^ ɔclo ē iſta ēs cōe deo & creatur̄ ē p^m^ ſb3 me^ce^. hāc ondo ſic. p̄ auctē x^o^ me^ce^ poſtq̄ phs diffinxit tres ptes ſcie ſpecu^ne^ mou3. q. ut pri^a^ phia ſit ulis aut circa aliqd' ge⁹. & dicit q ulis. & in fine dic^t^ de ente inq̄^m^ ens erit p̄. ſpeculari. p̄ me^ca^ ɔſiderat p̄ias cās. pbat̄ p̄ me^ce^ ḡ deb3 ɔſiderar̄ effc̄tū p̄iarū cāꝝ p ſe q eiuſdē ſcie ē cōſi^re^ cā3 & effc̄m. p^e^ aūt cāe p ſe & ḟ3 ſe ſūt entia. ḡ ēs in q̄^m^ ens ɔſi^rat^ me^ca^ ut pri^m^ ſbm Rōne ſic. illud ē ſbm p^m^ alic⁹ ſcie c⁹ ſunt p̄ & p ſe paſſiōes q̄ p ſe ɔſiderāt̄ i i^a^ ſcia. ſ ueꝝ bonū etc. n̄ ſūt paſſiones n̄ enti inq̄^m^ ens ē & nulli⁹ inferioris. ḡ etc. p̄ ſi ens inq̄^m^ ens nō ē pri^m^ ſbm me^ce^. ḡ erūt q̄tuor ſcie ſpe^ue^ eēntialr diſtīcte. ɔn̄s ē ſlm. & ɔ̄s phm̄ di⁹ me^ce^. q̄ poſuit tm̄ tres. ḡ & an̄s. pbō ɔn̄e. ens inq̄^m^ ēs ē ſcibile & h3 p̄pri

as paſſiōes de ip̄o demōſtrabiles. ḡ in aliq̄ ſcia n̄ phica nec ma^ca^ nec in metha. p te. ḡ i a^a^. & ſic erūt 4^or^. p̄ ſi me^ca^ eēt de aliq̄ detinato gener̄ entis & n̄ de ente inq̄^m^ ēs. ḡ i^a^ eēt por & ſupior me^ca^. ɔn̄s ē ſl3. q 7° me^ce^ me^ca^ dr̄ p^a^ phia. p̄ autē nihil ē prius

Ad ar^ta^ op. ad p^m^ d^o^ q auicē. melī⁹ dic^t^. ad pbōe3 d^o^ q lic3 n^a^ ſcia3 p bet ſbm ſuū demō^ne^ p̄p̄ qd. tn̄ demonſtrat q pbat. Ad primū motiuum op. d⁹ q phs n̄ pbat in plogo ſbas ſepatas eē p^m^ ſbm. nā q̄lib3 ſcia coſiderat pri^a^ ſui ſbi & paſſiōes & ptes & multa a^a^ q̄ ad ip̄m ſb3 hn̄t attributōe3

Ad 2^m^ d^o^ q de ſbīis ſepatis ſunt mlte p̄prietates cogſcibiles q̄tū ē ex pte cārū. ſ nō nobis uia ſenſus. & iō aliqua ſcīa ſpeculatīa ē poſſibil haberi de eis. ſ nō nobis. pprietates ſūt ſcibiles de eis a nobis uia ſenſus ſunt ſole paſſiōes enti. ſbe ḡ ſepate ſūt ſbm alicui⁹ ſcie ſpe^ue^ poſſibil intellcūi potēti eas cogſcer̄. ſ nō nobis. iō q̄^m^ ad ea q̄ ſut ſcibilia de eis cadūt ſub ɔſide^ne^ me^ce^ nō ut ſbm pri^m^. ſ ut cōtēta ſub p̄ ſbo qd' ē ens. Ad 3^m^ d^o^ q ma. ē uera. ſi illud tale habet omnes cōditiones requiſitas ad ſubiectū primum. & tunc mi. eſt falſa. q prima cā n̄ hāb3 oēs cōditiones enti inq̄tu3 ens. Ad argumēta principalia ad primū d^o^ q minor eſt fl'a. q ens commune deo & creature dicit unum conceptum realem ut probatum eſt. Ad probatiō3 d^o^ q deus & creatura ſūt ſeipis toti

distincta in re. ꝗ nō in cōceptu reali:

Ad zm dico ꝙ ma. nō est uera ulr: ꝙ scia nō solū ɔsiderat sbm. ꝗ causas sbi. pꝫ in phia nāli in qua tractaᵗ de nata. & tñ null9 ponit nām eē sbm il lius scie. ꝗ aliqd cui9 nā est principiū sic in ꝓpōito meᶜᵃ ɔsiderat primas cās & altissimas nō tanq̄ sbm primuꝫ ꝗ ut principia sui sbi. Ad ꝫm dico ꝙ mi. est fl'a. ad ꝓbatione dico ꝙ nec ens nᶜ aliqd generalissimū hꝫ qd pro prie dictū: & tñ habꝫ qd. ꝙ alr nō pō sset predicari de aliquo. unde ꝓbatio ꝓcedit ab insufficieti. nō habꝫ diffini tionē. ġ nō habet quid. nō sequiᵗ nisi de qdditate spēi cuius soli9 est diffini tio. ens ġ habet quid: ꝙ habꝫ eētiā:

Ad ultimuꝫ dico ꝙ ens hꝫ ꝓprias passiones de ipso demōstrabiles. Ad primā ꝓbationē mi. dico ꝙ flm ē ꝙ passio differat eētialr a sbo. ꝙ sbm & passio sunt idem realiᵗ & eētialiᵗ distinguūt tñ formaliᵗ: Ad zᵃᵐ d° ꝙ flm est ꝙ ens p̄dicaᵗ in q̄d de omi bus entibus. ꝙ nec p̄dicaᵗ in quid de passiōibus nec de ultimis differentiis:

167 Trū finis ultimūs sit per se obm fru itionis. ꝙ non. oñi bono per eētiā est fruendū. caritas est bona nō ꝑ accidens ꝗ per eētiām. ġ nō tm ultimus finis est obiectū fruitionis: p̄ capacitas nature finite est finita. cū ġ natura to talis sit finita eius capacitas erit fitᵃ. ꝗ omis capacitas finita pōt satiari ob iecto finito. ꝙ pōt sibi adequari. ġ zc

p̄ firmius assentit intellect9 alicui uero creato q̄ increato: ꝙ ꝺo creato assentit ꝑ̄ euidentiā obiecti. nō sic ue ro increato. ġ uoluntas simil'r firmius assentit alteri bono q̄ increato. p̄ omnis forma satiat appetitū matie. ġ oñe obiectū satiat capacitatē potētie aīs pꝫ. ꝙ si aliqua forma nō satiaret ġ forma illa stante in matia iclinareᵗ matia ad aliquā formā naturalr. & ꝑ ɔñs sub illa quiesceret uiolenter. ꝙ oē ꝑh bens aliquid ab illo ad qd est incli natio eius natural' est uiolentuꝫ. patet de qete grauis extra locum suuꝫ. ɔña ꝓbaᵗ. ꝙ potētia ꝑ formā in ipsa rece ptam respicit obiectū. & ita si forma una recepta satiat appetitū intrinᶜᶜ. sequiᵗ ꝙ obm qd respiciᵗ a potētiā ꝑ istā formā satiet appetituꝫ extrinᶜᵉ siue termiatiue. Cōtra aug. p̄ de tᵗ res quib9 fruendū est sūt pater & fi lius & spūs scūs: In ista. q. sunt tria uidenda. p̄ distinguendū est de fruiti one. z° de obo fruitionis: ꝫ° uiden dū est de quodam uerbo qd poniᵗ in qōne. Quātū ad primū dico ꝙ frui tio est duplex: s. ordinata & in cōi. hᵉ dis. ꝓbatur. ꝙ omnis potentia potens inordinate agere actus ei9 abstrahit ab actu ordinato. ꝗ uoluntas pōt inordia uelle. ꝙ fm aug. 8ꝫ. q. oīs puersitas q̄ uicium uocaᵗ est uti fruendis & frui utēdis. ġ act9 uolūtatꝭ excedᵗ fruitioꝫ

ordinatam. & per ꝯsequens est ultior.

Quātū ad 2m ē op. auicen. ꝙ ordīata fruitio pōt eē circa aliud a finē ultimo. ꝙ ix. mece uult ꝙ intelligētia superior cāt inferiorē p actū suū intelligendi. tūc aūt uidet ꝓductū eē pfectum qn̄ attingit prinm ꝓductiū. ḡ intelligentia ꝓducta pfecte qetat̄ in intelligētia ꝓducēte. ꝯ istā op. arguit̄ poa nō quietat̄ nisi ubi est obm suum pfectissime & in sūmo. s̄ obm potence fruentꝭ est ens ī cōi. s̄m auicē. ix. mece ḡ nō quietat̄ nisi in ente pfectissimo hoc ē ens sūmū. p̄ potētia que ad multa p se oba inclinat̄ nō quietat̄ in aliquo uno nisi illud includat oīa p se oba q̄tum pn̄t includi in aliq̄ uno. s̄ poa fruēs inclinat̄ ad omne ens sic ad p se oba. ḡ nō quietat̄ in aliq̄ uno ente n̄ in illo includant̄ oīa entia q̄tum includi possūt. s̄ oīa entia pn̄t includi tm̄ in ente infinito. ḡ tm̄ ī eo quietat̄. D° ḡ ꝙ fruitio ordīata tā tum hꝫ finē ultimū ꝓ obo. & hoc ꝓbo sic. Oīs poa respiciens aliqd̄ obm cōe nō pfecte quietat̄ n̄ in illo ī quo suū obm pfectissime repit̄. s̄ uolūtas habꝫ ꝓ obo bonū cōe. ḡ nō quietat̄ n̄ ubi inuenit̄ pfectissima rō boni s̄ istud ē ultim⁹ finis. ḡ etc̄. Quantū ad 3m articulū restat exponere quō ultimus finis sit p se obm fruitiōis. d° ꝙ rō finalis nō est ratō obiua fruitionis. s̄ magis est obm cōcomitans fruitionē. nulla eiꝫ relatō rōis maxime ad creaturas ē rō obiecti p se fruitionis.

tunc enim relatio esset rō beatificādi q̄ t̄ nō est uerū. s̄ obm in se p̄sens beatificat. relatio finis est relatio rōnis. ḡ etc̄. Ad primū argumentū in oppositū dico ꝙ p eētiaꝫ dupliciter pōt accipi. uno mō ut opponitur ei q̄d ē p accn̄s. isto modo illud qd̄ p̄dicatur de s̄bo p eētiam s̄bi ꝯuenit sibi p eētiam suam. & ꝓ oppositū illud qd̄ p̄dicat̄ de s̄bo n̄ p eētiā s̄bi ꝯuēit sibi p accn̄s: & sic h̄ ē p accn̄s hō ē alb⁹. a°° p eētiaꝫ accipit̄ q̄d diuidit̄ ꝯ ꝑticipatōꝫ. & sic excludit oēm aliā cāꝫ & isto modo solus deus est p eētiam suam quicqd est. s. bonus sapiens. etc̄. qn̄ ḡ dicit̄ bono p eētiam ē fruendū uerū est 2° modo. s̄ cū dicit̄ ī minore caritas est huiusmōi. uerū est p̄° modo & sic nō sequitur cōclusio. s̄ sunt in argumeto quatuor termini. Ad 2m maior est uera. & mi. est fl̄a. Ad ꝓbationē dico ꝙ duplex ē adequatō. 1a in ꝓporne & entitate. prima requirit distinctōeꝫ q̄ mō forā adequat̄ matie & tn̄ matia est ens simpliciter potētiale. forma simpliciter act⁹. und̄ adeq̄tio ꝓportionis est inter dissimilia. 2a reqrit similitudinē q̄ mō album adeq̄tur alteri albo. in ꝓposito aūt non est adequatio in entitate. s̄ in ꝓportione

Ad 3m dico ꝙ ꝯsequentia non ualꝫ ꝙ nō est in potestate intellect⁹ firmi⁹ uel minus firmiter assentire ipsi uero ꝙ assentit uero s̄m euidentiam ipsi⁹ ueri. sed in potestate uolūtatis ē intensius assentire bono uel non assentire.

Ad 4^m dico q̄ nō omnis forma sa tiat appetitū materie extēsiue. tot enī sunt appetitus materie ad formas quot sunt forme receptibiles in mā. iō nª forma satiat omēs appetitus marie ñ in illa omes alie forme includanť. sic in ꝓposito aliqd' obm pōt includere omīa p se oba. & iō solū illud pfecte qetat potētiā qd' pōt ipsā beatificare.

.168.

Trū fine apphenso p intellectū de nccitate uolūtas fruatur eo. q̄ sic. auicē. 8°. meͨͤ delectatō ē ɔiūctio cōuenientꝭ cū ɔuenienti. ß finis nccio ɔuenit uolūtati. ğ ex ɔiūctiⁿᵉ finis cū uolūtate seqť delectatio. & p ɔñs fruitō. p̄ sic efficiēs mouꝫ ꝓpe sic finis mouꝫ. methaͨͤ ß efficiēs approximatū passo non impeditum nccio ꝓprie mouet. ğ finis approximatus uolūtati non impedite nccio mouet methaͨͤ. p̄ omē mobile ɔ̄supponit aliquid immobile: ergo actus uoluntatꝭ uarii & mobiles ɔ̄supponūt aliquē actum immobilē. ß talis nō est nisi circa finē. ğ ille erit necessario immobilis. ɔ̄ nccitas naturaľ nō stat cū libertate. q̄ natura & uolūtas sunt principia actiua habētia oppositū modū principiādi. ğ cū modo principiādi nare nō stat modus principiandi uolūtatꝭ. ß uolūtas libere uult fineꝫ. ğ nō pōt naturali nccitate uelle finem. q̄ aūt libere uelit finem ꝓbať q̄ eadem est potentia que uult finem & illud qd' est ad finem. ğ habet eundem modum agendi circa utrunq;. q̄ diuersus modus agēdi arguit diuersas potētias. ß uoluntas libere operať circa ea que sunt ad finem. ğ & circa finem. Ista. q. pōt habere quadruplicem intellcm̄. unus potest esse iste q̄ loqtur de fine apprehēso in uľi quō apphendim⁹ beatitudinē in ɔ̄muni. 2⁹ est loquēdo de fine obscure apphēso in pticulari. 3⁹ est loqūendo de fine clare uiso in habente uoluntatem pfectam p habitum supernaturalē. 4⁹ est loquendo de fine clare uiso non habente uoluntatē perfectam per illū habitum: Quantū ad primū intellectū est una op. que dicit q̄ uolūtas de necessitate fruiť ultimo fine apprehenso in uľi. & ꝓbať sic: 2° phico: sicut se habet principiū in speculabilibus sic se habet finis in opabilibus. ß intellect⁹ de necessiᵗᵉ assentit primis principiis in speculabilibus. ğ uoluntas de nccitate assentit ultimo fini in opabilibus. p̄ uolūtas nccio uult illud cui⁹ pticipatiōe uult q̄cqd uult. ß pticipatiōe ultimi finis uult quicqd uult. q̄ nihil aliud uult nisi ut est qddam bonū. omē aūt aliud bonū uideť esse quedaꝫ pticipatio ultimi finis. ğ etc̄. p̄ uolūtas ñ pōt nō uelle aliqd nisi in quo est aliquis defect⁹ boni uľ aliqua ratō mali. ß in ultīo fine in uľi apphenso nō ē aliqs defect⁹ boni nͤ aliq malitia. ğ etc̄. Contra agēs qd nō impeditur in agēdo ex nccitate q̄ agit remouet ꝓhibens actionē si pōt:

ergo si uoluntas non impedita necessi taret̃ ex sua natura ad uolendum ulti mum finem remoueret necessario om ne ꝓhibens illam uolitionem si posset ꝓhibens est nisi consideratio finis. & hanc pōt uolūtas remouere faciēdo intellcm̄ stare in cōsideratiōe finis. & sic nunq̄ poterit intellcūs cōsiderare nisi finē. q̄d est f̄lm. ꝑ oīe agens nccio agit ꝑm ultimū sue potentie. ꝙ sic nō est in potestate eius actio sic nc modus agēdi. s. intēse agere. ꝰ uolet fi nē de nccitate q̄tū intēse pōt. cuiꝰ op pōitū experimur. ꝑ potētia libera ꝑ participatiōem non magis tendit in obm pfectum q̄ in aliud obm. exem de uisu que est potētia libera ꝑ parti cipationē quatenꝰ actus eiꝰ subest im perio uolūtatis. nō eni ut sic magꝭ ne cessario uidet pulcherrimum q̄ minus pulchrum. ꝰ nec potentia libera per eēntiam. ꝑ si uoluntas nccio uult fi nē apprehēsum. ꝰ uoluntas damnati nccio uolet ipsū si apphendit eū. tūc aut uult ipsū amore amicitie aut ocu piscētie. nō 2° mō. ꝙ apphendit illū ut sibi incōpossibilē. nec pͣ mō. ꝙ tal̃ est sūme recta. D° ꝰ ad. 1. ꝙ uolū tas sic nō nccio fruit̃ his que sunt ad finē. sic nec fine obscure apphēso in uli. hec q̄tū ad primū intellcm̄. q̄m ad 2m dico ꝙ nō nccio fruit̃ fine ob scure apphēso in pticulari. Similit̃ dico q̄tū ad 3m intellcm̄. ꝙ uolūtas q̄ tū ē ex se n̄ nccio fruit̃ q̄tūcūq ꝑ ha bitū eleuet̃. ꝙ quādo principiū elici tiuum nō nccio elicit habēs illud prī cipiū nō nccio agit. ꝑ principiū elici tiuū elicit ɔtingēter. ꝙ uoluntas ɔtin gēter elicit que est principiū sufficiēs eliciēdi. ꝰ habēs catem nō elicit nccio cū nl̄la sit facta mutatio in ea. q̄m ad 4m intellcm̄ d° ꝙ uolūtas n̄ eleua ta per habitū pōt frui ultimo fine. ꝙ illud quo aliquis pōt simplicit̃ agere est potentia. si ꝰ uoluntas circa finem uisū nullum pōt habere actū nisi ꝑ ha bitum caritatis. ꝰ caritas erit potenª uꝰ pars eius. quorū utrunq; eo falsum

Ad argumēta opi. dico ꝙ illud si mile cōcluderet mult. falsa si similitu do curreret quatuor pedibꝰ. cōcludē ret enim ꝙ sic cōclusionibꝰ assentimꝰ necessario propter pricipia sic neces sario assentiremus his que sunt ad fi nem ꝑpter finē. q̄d est f̄lm. dico ꝰ ꝙ similitudo tenet in duobus. s. quo ad ordinem istorū & illorū inter se. & etiam quo ad ordinē istorū & illorum cōparando ad potētias ordiate tēden tes in illa. & sensus est iste sicut est or do inter illa uera in se sic & inter illa bona. & sic illa uera sunt ordinate co gnita sic illa bona sunt ordinate uotª ꝑ quātum ad ordinem necessitatis nō est simile. ꝙ nō oportet ꝙ uolūtas in actibus suis seruet illum ordinem qua lem nata sunt habere uolita ex nāra sua. ꝙ in intellcū est necessitas ex eui dentia obi. uolūtas autē libere assētit cuilibet bono. Ad secundū dico ꝙ maior ē falsa. quia uoluntas nihil uult

necessario.similiter minor est falsa.s. q̄ participatōne ultimi finis uelit q̄c quid uult. q̄ uoluntatem uelle aliqua ꝑticipatione siue uirtute alterius pōt dupliciter intelligi.uno mō i uirtute alt'ius ut cāe efficiētis ɔtingētl ꝟtualr ul' in uirtute eius ut p'imi obi.si pri mo mō non est ad ꝓpo^m mi.assumpta cū ma.q̄ illud cui^9 uirtute ut effici entis ē aliquid uolitū nō oport3 eē uo litum.si 2° mō intelligat' mi. est fl'a. q̄ nō uirtute dei uoliti uolo oīe uo litū.q̄ tūc oīs actus uolūtatl eēt re ferēdo in deū.q̄d utinā eēt ue℞. Ad 3^m d^o q̄ n̄ ē ꝓbatū qn uolūtas possit n̄ uelle bonū in q̄ nulla inuenit' rō ma li ul' defectus boni.alit' etia3 pōt dici q̄ licet nō sit ibi aliquis defect^9 boni iō uolūtas forte nō pōt circa ipsū h̄re nolle.q̄ obm nolitiōis est malū.pōt tn̄ illud bonū ꝑfectū nō uelle.q̄ in pote state uolentis est nō tm̄ sic & sic uelle ꝟ uelle & nō uelle.q̄ libertas eius est ad agendū & nō agendū. Ad argu mēta pricipalia ad primū dico q̄ ali quid ē ɔueniēs dupl'r.s.aptitudialit' & actualit'.ɔueniēs p̄ mō ē illud qd' ɔuenit alicui ex se & ex nā rei & ta le ɔueniēs ɔuenit oī ei in cuius pote state nō est q̄ ei aliquid ɔueniat actu aliter ul' disɔueniat. & iō q̄cquid cō uenit alicui aptitudīal'r ɔuenit etl si bi actual'r.nūc aūt in ptāte uolūtatis ē q̄ ei aliq̄d actualit' ɔueniat ul' non ɔueniat.q̄ nihil actual'r ɔuenit sibi nisi qd' actu plac3 sibi.iō cū dicit' in

mi.finis nccio ɔuenit uolūtati.fl'a est de ɔueniētia actuali ꝟ nō aptitudīali & illa nō sufficit ad fruitionē. Ad 2^m dico q̄ diuersus mō^9 agendi.s. ꝓ prie & me^ce destruit similitudinē q̄^m ad nccitatē Ad 3^m dico q̄ illud im mobile nō ē aliqs act^9 elicitiu^9.q̄ plu res calefactiones mobiles nō p̄suppo nunt aliquā unā calefactionem immo bilem.ꝟ p̄supponūt calorē qui ē act^9 primus & principiū elicitiuu3 oīm il larū cal factionū.ita in ꝓposito uoli tiones mobiles nō p̄supponūt aliquā immobilē.ꝟ p̄supponūt uoluntate3 q̄ est actus primus sufficiēter elicitiuus illarum uolitionum.

Trū filius dei possit generā re. uidet' q̄ sic.oīe suppōi tum ꝑfectū habens principi um ꝓducendi ꝑfectū & immediatum nō impeditu3 nec exigēs passum ꝓt illo princi^o ꝓducer'.q̄ nō uidet' potē tia agēdi excludi ab aliquo supposito nisi ꝓpter defectū alicui^9 istorū.ꝟ fi lius dei est suppōitū habēs oīes cōdi tiones p̄dictas respectu generationis. ḡ pōt generare. Preterea in q̄cūq3 est potētia generādi pōt generare.sed in filio est potētia generādi.ḡ etc̄.ma ior pat3.mi.ꝓbat'. q̄ in p̄dicatione p̄cisa cuicunq3 repugnat p̄dicatu3 & subiectū.ꝟ hec ē p̄dicatio p̄cisā eēn^a est potētia generādi.q̄ eēntia p̄cise ē principiū ꝓducendi nō ꝓut determi nat' aliqua ꝓprietate. ḡ si filio repu gnat potētia generandi sibi repugbit

habere essentiam. qd' est fl'm. Pre terea in q̄cunq; est generatio actiua il lud pōt generare. q: in q̄cunq; ē aliq̄ forma illud pōt dici tale fm illaȝ for mā. ut in q̄cūq; ē albedo pōt dici albū ꝓ in filio est generatio actiua. ergo fi lius potest generare. minor probatur. q: generatio actiua nō est actus imma nens. q: qñ ē actus imanēs tūc actō & termin9 actōis sūt foral'r in eodē. fili9 aūt nō est sic in p̄re. q: tunc nō essent due psone. ḡ generatō actō ē transiēs tal' aūt est in eo in quo est terminus. ḡ in filio erit generatō actō. p̄ ad he bre. p° loquēs de filio portans oīa vbo uirtutis sue. ḡ habet uerbū. & p ɔn̄s pōt generare. p̄ aug. 5 max^m. fili9 nō genuit. nō q: n̄ potuit. ꝓ q: n̄ opor tuit. ꝓ due negatiōes eqpollēt uni af firmatōni. ḡ potuit generare. 3 in sempiternis nō differt eē a posse. si ḡ filius pōt generar̄. ḡ actu generat. & sic in diuis erūt plures psone q̄ tres.

R° dico q: filius nō pōt generar̄. si ue generare dicat potētiā logicā que sigficat nō repugnātiā extremorū. si ue dicat potētiā realem que significat rōeȝ pricipii real'. Probatō primi. q: h̄ ppō ē incōpossibil' fili9 generat. q: extrema habēt repugnātiā. Pro batō secūdi. fili9 nō hȝ potentiā realē ad actū generādi. licȝ habeat potētiaȝ ad aliū actū. q̄d pbat̄. fili9 nō pōt ge nerare eadē generatōe qua pater gene rat. q: ē termin9 illius generatiōis. & idē nō pōt seipsū generare. n° alia ge

neratiōe a patre. q: quecūq; pductio unius rōnis in diuinis ē tm̄ una. q: oē tale in deo est de se hoc. sequit̄ ḡ q: fi lius nulla potētia pōt generare. p̄ generatio actio nō ē in filio. ḡ fili9 n̄ pōt generare. aīs pbat̄ dupl'r. p° sic. relatiōes originis oppōite nō sunt i eodē suppōito. q: nihil seipsū gignit fm aug. ꝓ generatio passio est i filio. ḡ generatio actio nō erit in eo. 2° sic generatio actio ul' est idem p̄nita ti q̄d magis credo. ul' si nō est eadeȝ si bi saltē est pxima rō fundādi p̄ni^tem q: quāuis relatio nō sit fundamentum relationis realis. pōt tñ esse pxima rō fundādi relatiōeȝ. si p° mō habet̄ ppo sitū. q: erit in patre & nō in filio. si 2° mō adhuc habet̄ ppositū. alit̄ eni nō eēt pxima rō fundādi. Ad ar^ta in oppositū ad primū dicendū q: ista differūt. s. forma eiusdē rōis est prin^m actiōis eiusdeȝ rōnis. & fora in q̄libet eiusdē rōnis est principiū actiōis eius dē rōnis. pria ppō est uera nisi forma sit imperfecta. q: ɔuenit forme fm se 2^a autem ppō sequit̄ ex prima in cre aturis. q: nō est aliqua forma una uni us rōnis nisi tm̄ in uno suppōito. iō ē in suppōito cōicata actioni. ꝓ pōito p impossibile q: aliqua una forma eēt in pluribꝰ suppōitis adequate cōicata uni ab alio tunc illa 2^a ppositio esseȝ falsa. ut si calor qui est in igne sit cō municat9 ligno adequate impossibile esset lignū hn̄s illū calorē calefacere. quia non prima calefactione. cum sit

terminus eius & producat per illam calefactionē. nec alia calefactione. ꝙ positum est ꝙ calefactio sit adequata illi calori ita ꝙ determinetur ex se ad hāc calefactiōe3. ex hº ğ p3 ꝙ quādo aliqua forā ē i diuersis suppōit| ordine q̄dam ita ꝙ unu eorū cōicat ea3 alteri adequate illud suppoᵐ cui sic adequate cōicatꝰ ñ pōt p illā formā agerꝰ nec pducerꝰ. sic ē in ppoᵗᵒ. ꝙ forma q̄ ē prinᵐ generādi cōicatꝰ filio a pr̄e adequate. & iō in filio nō est princiᵐ generādi Ad 2ᵐ dº ꝙ ista ppō filius h3 potētiā generandi abᵗᵉ ē fl̄a. ꝙ qñ aliqua forā nata ē inesse alicui formalr si sigficatꝰ sibi ɔuenire in abstracto sigficatꝰ foralr haberi ab illo & ñ solū p idētitatē. p3 cū dr̄ paries hab3 albedinē. cu3 ğ poᵃ foralr nata sit in eē ipsi agēti & sigficetꝰ in abstracto. ğ foralr sigficatꝰ hr̄i a filio. ꝭ qñ generādiᵐ ɔstruitꝰ cū prinº actiuo qd' formalr sigficatꝰ hr̄i ab aliq̄ notat actu3 ut egrediētē ab eodē suppoᵗº. a q̄ tr̄e prinᵐ foralr sigficatꝰ hr̄i. si ğ filius h3 potētiā generādi sigficatꝰ p hoc ꝙ filiꝰ exerceat actū generādi. qd' ē fl̄m dº ğ ꝙ mi. est fl̄a. qñ dicꝰ ꝙ hic est p̄dicatio p̄cisa eēnᵃ ē poᵃ generādi. dº ꝙ est trūcata. iō o3 ꝙ detinetꝰ eēnᵃ ē huic. s. pr̄i poᵃ generādi. ꝙ ñ est pfecta ñ explicetꝰ suppoᵐ a q̄ actꝰ sigᵗꝰ p gerundiu3 egreditꝰ. Ad 3ᵐ dº ꝙ actio imanēs in creatis & eius tinus habēt idē p agēte & recipiēte. ꝭ actō trāsiēs & eiꝰ tinꝰ hñt aliud. ꝙ termi 170

nus talr actōis ē in paᵗᵉ & nō i agēte. nulla uero actio recipitꝰ inꝰ suo tino. ita ꝙ trāseatꝰ in suū terminū. in generatiōeꝰ filii nulla pōitꝰ mā nec sb3 per cuiꝰ trāsmutationē filiꝰ generetꝰ. nº ğ mō generaº in diuis ē extra agēs. ꝭ est actio imanēs in pr̄e generāte. ꝭ nō sequtur ꝙ eius tinꝰ sit imanēs in pr̄e. nam actō imanēs in creatis & eiꝰ tinꝰ sūt in eodē. ꝙ termini actōnū sūtꝰ sbiue inherētes ipsi sbo p cuiꝰ trāsmuᵃᵉᵐ iducuntꝰ. & iō sūt i eo foralr. sic nō ē in deo. ꝙ ibi generatōꝰ actōꝰ ē ad tinū p se subsistētē & nō inherētē. & iō ñ o3 ꝙ generatō actō & eiꝰ tinꝰ sint in eo dē foralr Ad 4ᵐ dº ꝙ filiꝰ portat omnia uerbo uirtutis sue. s. imperio suo uirtuoso. & sic uerbūꝰ ibi accipitꝰ eētialitꝰ & non notionalr p uerbo pducto. Ad ultimū dº ꝙ ibi accipitur negatō priuās que nō est in usu & nō negaº infinitans. & si arguatꝰ ꝙ ad negatiua3 de p̄dicato priuato sequitꝰ negatia de p̄dicatoꝰ infinito. sicꝰ sequitur homo nō est iniustus. ğ homo non est nō iustus. dº ꝙ nō sequitꝰ. ꝙ nō sequtur lapis nō estꝰ cecꝰ nec uidens. ğ non est nōꝰ uidens que equipoll3 huic. ğ est uidēs que est fl̄a. ꝙ nō sequitꝰ lapis nō est cecus. ğ est uidēs. ꝙ neutꝝ priuatiuorū inest ncc io ñ apto nato.

Trum filius generetꝰ de sb̄a patris. uidetꝰ ꝙ nō. ɔstructō alicꝰ cū geᵘᵒ nō notat maiorē. dꝰ. ɔstructiᵐ q̄ ppō cū suo casuali

qñ addit eidem ɔſtructibili.ğ hic nõ notat ma.cł.filius eēnᶜ pris q̄ fili9 cł eēnᵃ pris.ſ pria nõ cõcedit.q: tūc eſ ſentia pris generaret filiū. ğ nec zᵃ.

p̄ cū fili9 dicit eſſe de ſba pris li cł aut notat realē cł.aut non. ſi ſic ꝑ poſi9 ē fſa.q: eēnᵃ nõ diſtinguit realr a filio.ſi nõ.ğ hec ē uera.pr ē cł eēn tia filii.ul fili9 de eēnᵃ pris qcł ñ cõ cedit. ɔ aug.ɔ maxiᵐ nullo modo cłi filiū cogitatł ſi hūc de ſba patris eē negatis. In iſta.q.ē op.Gan.qui dicit q ſic i ſba creata generabili ē ali quid potentiale qcł pſuppõit genera tioni ut mã & aliquid inductū p gene rationē ut fora & ex eis eſt ipſū geni tum ſic in diuīs ꝓportiõabilr tria cor rñdeat q̄ſi ſilia.pſona quidē ē q̄ſi cõ põitū.relo quaſi fora.eēnᵃ quaſi mã. ē ğ fili9 genitus de ſba pris quaſi cł matia. Hoc ꝓbat p rõem aug9.ɔ maᵐ fili9 nullo mõ ē de nihilo neq; ne gatie ſic aliquis dr loqui de nihilo qñ nõ loquit.neq; affirᵘᵉ ut cł notet rõe3 mãlitatł ul quaſi matialitatł. q nihil nõ põt eē mã alic9 nec affirᵘᵉ ut de ſit nota ordinis.i.poſt nihil. iſtos tres mõs itelligēdi eē aliqd cł nihilo põit anſ.mol c.8°.ſi n° m° fil9 ē de nihi lo.ğ ē cł aliq̄.ſ ñ cł a° q̄ de ſba pris ğ fi9 ē de ſba pris. ꝓbat iſta op.tri bꝫ rõibꝫ.p̄ ſic illud uer dr eē ſbm ge neratõis qcł man3 idē ſb utroq; tino generatiõis.ſ eēnᵃ diuia manet eade3 in pre & filio. ğ ipſa erit uere ſbm generationis. p̄ oi poᵉ actie corrñ

det aliqua potētia pſſiua ul q̄ſi pſſi ua cł qua poſſit ꝓducere. ğ poᵉ acti ue generatõis in diuinis corrñdet ali qcł paſſiuū ul quaſi paſſiᵐ.ſ h9 ñ eſt niſi eēnᵃ.ğ etc. p̄ ſi ignis generat 3 igne3 de ſba ſua adhuc ſba ignis gene rantł eēt in poᵃ ad fora3 ignis generā di.ſic mõ ē matia aliēa de q̄ generat. ſic ğ in ꝓpoᵗᵒ eēnᵃ pris cł qua pr ge nerat ē q̄ſi matia reſpcū generatõis.

ɔ iſtā op.ar9 triplr.p̄ ſic.eēnᵃ di uina ē foral termin9 generatiõis filii. ğ nõ ē matia nec q̄ſi matia cł q̄ ꝓdu cit fili9.añs ꝓbat duplr. uno mõ ſic nulla entitas ſimplex hētur ꝑ ꝓductõ nē ñ ſit tin9 foral generatõis ul ɔtē ta ſub tio forali.ſ eēnᵃ nõ ē ɔtēta ſb tino forali.q relatõ nõ ɔtin3 eēntia3 p idētitatē.ſ eoᵒ.q relatõ ñ ē forma lit infinita. eēnᵃ ē foralr infinita. ğ cū eēnᵃ nõ poſſit ɔtineri ſub relatiõe ut tino forali ſequit q ipſa ſit tinus foral z9 ſic genera9 dicit nata q eſt uia in nata3 z° phi. ğ nata eſt ter minus formal generationis & non ꝑ prietas indiuidualis indiuiduās nata3 ğ multo magis in diuinis eſſentia erit formalis terminus productionis & nõ relatio. Cõſequētia ꝓbat etł duplr uno modo ſic. illud quod ē matia ge nerationis eſt in potentia ad terminū formalem generationis. & qcł eſt q̄ſi materia ē quaſi in potentia.ſ eēnᵃ nᵉ uere nec q̄ſi eſt in potētia ad ſeipſam. ğ cum ipſa ſit termin9 foralis genera tiõis nõ poterit eſſe matia nᵉ q̄ſi mã.

3º sic eadē ꝑsona nō pōt hr̄e eēnti am duob⁹ mōis .s. ut prim^m māle & ut terminū forālē. alias prius hēret eā ꝙ̄ hēret. qꝛ ꝓductū ex prim° māli prius intelligit hr̄e prim^m māle ꝙ̄ terminū forālē q̄ recipit̄ in prim° māli & dat eē sibi. ꝭ si idē eēt prim^m māle ꝓductionis & tin⁹ foralis idē haberet̄ an̄ se ipsū. & seq̄ret̄ ꝙ ꝑsōa duplici mō habēdi eēntiā eēt de⁹. ꝑ 2º ꝯ op. qn̄ ad ꝓductōē effcūs cōcurrūt actiuū & passi^m prius nāl'r est re⁹ actiui ad passiuū ꝙ̄ utriusq; ad ꝓductū p3. qꝛ oꝫ cās diuersas eiusdē effcūs pri⁹ nāliter approxiari ꝙ̄ ꝓducant effectū. qꝛ actiuū agit in passiuū se solo in rōe cause. ꝓductū aūt nō ꝓducit̄ n̄ aliquo ꝯcurrēte in rōne cāntis. seq̄t ꝭ ꝙ ista rel'o actiui ad passiuū ꝙ̄ nāl'r ꝑexigit̄ sit rel'o real'. & ita in pr̄e ē relatō realis ad aliqd in ipso prior rel'one pr̄is ad filiū. ul' alia saltē ab ea qd' ē inconueniēs. ꝑ 3º sic p^a po^a cātiua effci^e se sola cāt excludē° oēm aliā cām eiusdē & alteri⁹ generis in gener̄ cāe mālis. c⁹ rō ē. qꝛ cālitas mālis nō dic^t ꝑfectōē simpl'r. & iō lic3 reductō fiat ad aliqd' primū ſm totū illud ge⁹ qꝛ illud includit impfectōē. iō oꝫ qd' reducat̄ ad aliud pri^m in alio genere q̄d n̄ includat impfectōē puta ad aliqd in genere efficientis. Ideo tenē do cū doctorib⁹ antiquis qui oēs a tpe aug. usq; nunc nō sunt ausi nōiare in diuīs mām nec q̄si mām & oēs concordēt cū aug. ꝙ filius generetur de

sba pr̄is. D° ad. q. duo declarādo ꝑ ꝙ fili⁹ n̄ ē de sba pr̄is ut q̄si de mā ita ꝙ eēn^a i diuīs n°. mō hēat cōdi^nem māe ut de ea ꝓducat̄ fili⁹. 2° uere & ab^te ꝯcedendū ē ꝙ fili⁹ est de sba pr̄is. primū ꝓbo sic. generatō in creatura duo dicit .s. mutatōē & ꝓductionē. & forāles rōes istoꝝ sunt alie & sine ꝯdictiōe sepabiles ab inuicē. ꝓductio eni ē foral'r ipsi⁹ ꝓducti. & accidit sibi ꝙ sit cū mutatione alic⁹ ptis ꝯpōiti. mutatō foral'r ē act⁹ mutabil' qd' de priuatiōe trāsit in forām. ꝯcōitat̄ aūt mutatio ꝓductionem in creaturis ꝑꝑ impfectōē po^e ꝓductīe que nō pōt dare totale eē termīo ꝓductōis

Ad ꝑpo^m cū in diuīs nihil sit ponēdū impfectōis & mutatō de rōe sui dicat impfectōē. qꝛ potētia^tem. iō in diuīs ē tm̄ gene° ut ē ꝓductio nō ut ē mutatō inq̄tū .s. ꝑ eā aliqd capit eē. et iō n^c ē mā. n^c q̄si mā. ꝑ nihil cōuenit eēn^e diuīe ut eēn^a ē n̄ qd' est ꝓprium fore. ul' cōe māe & fore. ꝭ eēn^a i generatiōe filii nō h3 rōem quasi māe an̄s ꝓbat̄. qꝛ si aliqd ꝓpriū māe attribueret̄ eēn^e i generatiōe filii hoc maxime esset qꝛ manet sub utroq; t̄mīo ſ hoc nō ꝯuenit sibi. qꝛ impossibile ē eandē mām numero manere simul sub fora generanti & geniti. qꝛ nō pōt eadē mātia ꝑfici sil' duabꝫ foris ultimis ꝙ̄ dāt māe eē cōpletū. 3° sic genera cāꝝ nō sunt eque pfecta. qꝛ cāe intrin^ce includūt aliquā impfectionem. cāe extrin^ce non. ſ dicunt pfectionē

& q̄ oē impfectū reducit ad pfectū oꝫ ut cālitas cārū intrinsecaꝝ reducatur ad cālitatē nobilioreꝫ. & ipsa exq̄ omes alie ad eā reducunt nō requirit aliā cām cōcātem secū. ḡ primū non reqrit aliā cām secū ɔcausantē. 2º s. q̄ fili⁹ sit de sba patris pbat. q̄ in animatl ubi est pr̄nitas & filiatio act⁹ p quē generans formal̄r dicit pater est actus descindēdi semē. & si eēt pfcm̄ agens ita q̄ qn̄ descidit semen genera ret ple uere eēt pr̄. & multo pfectius q̄ modo qn̄ requirūt tot mutatiōes intermedie. nūc aūt in actu illo descidē di semē illud qd erat sba eius nō est mā. ꝫ ē quasi termin⁹ formal̄ cōicatus siue pduct⁹ p illū actū. sic eēt ples si imme^te desciderect a pente. ḡ q̄ aliqd sbe generātis sit termin⁹ actionis sue qua est pater hoc uere saluat pductū illud simile in nā eē de sba eius & sufficit ad rōem patris & filii. ḡ pr̄ eternus nō descindēdo aliqd sui ꝫ totā suam eēntiā cōicando ut terminū formaleꝫ illi⁹ pductiōis uerissime de sua sbstantia pducit ꝟbū eo mō quo eē de ptinet ad prem & filiū. Cū h⁹ stat q̄ nō sit de nihilo: q̄ creatura genita nō ē de nihilo. q̄ aliqd ei⁹ ut mā p̄existit. & si forā alicui⁹ p̄existeret & mā eius de nouo adueniret & informaretur forā p̄exn̄te ipsū pductū nō esset de nihilo. q̄ aliqd ei⁹ pfecti⁹ mā p̄existit. ḡ filius dei nō dicit eē de nihilo q̄ ei⁹ eēntia ꝫ^m ordinē originis p̄fuit in patre. Sed hic est unū dubiū cū relatio & eēntia habeāt esse in eadem psona & relatio nullo mō sit matiale respcū eēntie. quare nat̄a nō est matialis respcū relationis. ubi sunt quatuor difficultates. pr̄a quar psona diuina sit una ex eēntia & relatiōe ɔstituta & unū eoꝝ nō sit actus & aliud potentia. 2ª est quō relatio distinguat psonā & non eēntia qn̄ relatio habeat rōem actus. cū actus sit distinguēr 7º me^ce. 3ª difficultas est quō pōt esse relatio nisi requirat ppriā rōem fundamēti. fundamentū enim uidet esse prius relatiōe & pfectibile p eā & nō ecōuerso. 4ª difficultas est. q̄ aliqd cōicat & illud est formal̄ termin⁹ & p̄supponit illud cui cōicat. eēntia autē nō pōt p̄supponere relationem cui cōicet. ḡ erit ecōuerso. & relatio erit formal̄ terminus pductionis & essen^a quasi materia. Ad primā difficultateꝫ d⁰. q̄ qdditas creata est q̄ aliqd est ens qdditatiue. & h⁹ nō est impfectionis. cōuenit enī qdditati ex rōne qdditatis. 2º qdditas creata q̄ ē impfecte actualitatis iō ē diuisibil̄ p proprietatē indiuidualē ɔhentem qdditatem. & recipit ab ea aliq̄ actualitatē & unitatē quā hꝫ i īdiuiduo. & nō habet eam ex se. 3º qdditas ē aliqs act⁹ & accipiēdo p̄cise quidditatē ut distinguit a pprietate ɔhente est perfectior actus q̄ sit ipsa pprietas. lꝫ ecōuerso pprietas sit aliquo mō act⁹ nāe inq̄tū determinat eam. Applicādo ista tria ad diuina relinquat illud qd

est impfectiõis q̃tũ ad 2am ɔditionẽ & terciã. q̄ diuina eẽntia nõ determi naẗ nec ɔhiẗ nec diuidiẗ nec actuaẗ: q̄ hoc est impfectõnis in natura crea ta. sil'r deitas est de se hº. & ita de se hab; ultimã actualitatẽ & unitatem. erit ḡ illud q̃ foral'r ẽ deus. & hoc est pfectiõis in creatura & ɔuenit qddi tati ut qdditas est. Ad 2am difficul tatẽ dº relationẽ eẽ actũ psonalẽ. non aũt qdditatiũ. iõ psonal'r distinguit. & nõ qddiue. eẽnª autẽ ẽ act9 qddi9 & qddime distinguẽs. actus autẽ qdditau9 ẽ simpl'r pfectus. q̄ infinit9. act9 aũt psonal' nõ est foral'r infinitus. Ad 3m dico q̄ in creaturis ordo generati onis & pfectiõis sunt ɔrii. p; ix. mece q̄ illa que sunt priora generatiõe sũt posteriora pfectione. & rõ est. q̄ crea ture pcedũt de impfecto ad pfectu; & iõ uia generatiõis prius puenit ad actũ impfectũ q̃ ad pfcm. s; eũdo ad simpl'r primũ idẽ est prim simpl'r & origine & pfectiõe. in diuinis ḡ siml' cõcurrit ordo generatiõis & pfectõis sic ḡ in creaẗis. si isti duo ordines sp uniformiẗ cõcurrerẽt nõ q̃rerem9 p̃ mãm q̃ substaret fore & postea formã ita in diuinis incipiẽdo a p̃ signo nãe oĩo p̃ occurrit diuina eẽnª etc. Ad 4m dº q̄ pductio ẽ alic9 termini pri mi adeq̃ti includenti aliqd in rõe ter mini foral' ipsius pductiõis. & ad ali qd in rõne subsistẽtie inq̃tũ. s. pductõ ne hab; eẽ. lic; abte eẽt prioritas uni9 ad alterũ. eti q̃tũ ad separi sñ ɔdicti

one ɔsiderãdo ipsa abte ñ inq̃tu; p' p ductionẽ habet esse. Ad arta opi: ad pm d. aug. p; quõ fili9 nullo mõ ẽ de nihilo. s; est uere de sba pris. Ad rõnes ad primã dº q̄ hic nõ sunt aliq̃ termini corrñdẽtes generationi ut est mutatio. q̄ nihil est hic aliquo mº pri us sub priuatiõe. & postea sub forma. termini eni generatiõis ut est mutatõ sunt priuatio & fora. pductio aũt ha bet p termio ipsũ pductũ. Ad 2m dº q̄ potẽtie prime actiue non rñdet potẽtia passiua pprie dicta ut in qua ul' de qua aliud pducaẗ. s; aliqua poª passiua quã uocãt potẽtiã obiuã q̃ est potẽtia pducibilis bene corrñdeẗ. & sic ɔcedo si pater est fecundus actiue q̄ filius ẽ pducibilis. s; ex ista nõ seq tur aliqua potẽtia quasi mãe. sic nc in creatõe. Ad 3m dº q̄ si ignis gene raret de se ul' cõi caret genito suã for mã ut formalẽ terminũ generatõis. nõ aũt eẽt sba sua in potẽtia ad formam generandi si eẽt pfecte pductiuus. q̄ tũc nõ requireret aliquã cãm cõcausã te;. ita in pposito. Ad primum ad principale q̄ lic; aug. 3º de tri. dicat filiũ eẽ filiũ sbe patris. tñ uideẗ pba bilius q̄ q̃cunq; relatiuũ ɔstruiẗ cũ; aliquo in tali habitudie casuali in qua natum est terminare illã relationem ut correlatm tũc ɔstruiẗ cũ illo p̃cise ut cũ eius correlatiuo. & iõ uideẗ q̄ cu; quocũq; ɔstruiẗ tale relatm expresso in tali habitudie casuali illud notaẗ eẽ correlatm hui9 relatiui. ñ eni dicim9

iste canis est filius hominis ita q̄ hois ↄstruat cū cane ex ui possessionis. g̃ i ista filius eentie uidetur eentia accipi ut correlatiuū eius relatiui cum quo ↄstruit. & tūc auctas deb; exponi sic ipse exponit. filii caritatis. i. filii sui dilecti. Ad ultimū d° q̄ de nō notat tm̄ identitatē. s; notat idētitatē sui ca sualis in rōne forme. & d' illius qd' ad dit illi casuali ut principii originanti

Tru; forā accñtal' suscipiat magi & mi°. q̄ nō. q̄ auctor sex principiorum dicit q̄ forma est ↄpōni ↄtingēs simplici & inuariabili eēnᵃ ↄsistēs. g̃ etc̄. p̄ x° meᶜᵉ c. pen°. dic̄ phs q̄ drīe forales mutant spēs. s; drīa graduū in eēnᵃ fore si eēt eēt drīa formal'. g̃ etc̄. p̄ porphiri° dicit q̄ drīa nō recipit magi & min° esse in qd uniuscuiusq; unū & idē est neq; intēsionē recipiēs neq; remissiō;

p̄ si aliqua realitas aduenirēt fore p̄ xn̄ti. caritas g̃ aucta nō erit in spē q̄ includ; aliqd accñtale nāe speᶜᵉ. ul' si illa sit p se in spē nihil includet nisi ptinēs ad nr̄m spēi. & ita caritas minor que nō includit illū gradū n̄ erit in spē. p̄ eodem mō se hn̄t magi & min° in eadē spē quō pportionabilit̄ se hn̄t in diuersis spēb°. s; in diuersis spēb° ita se hn̄t q̄ q̄nto una spēs est pfectior alia tanto pfecti° ↄtinet eam. & mō simplicior: ita q̄ zᵃ spēs ↄtenta ab ea nō facit additionē ad ipsam. cū g̃ simplicitas sit pfectior in omnib° foris uidet̄ q̄ in eadē spē forā simplicior sit pfectior nō hn̄s gradū n° formā pcedētē sibi additā. p̄ termini motus sūt incōpossibiles 5° phi. g̃ in motu quo forā accñtal' augmētat̄ in cōpossibiles erūt termini. g̃ augmen° q̄ est termin° ad quē est incōpossibilis fore augmētande q̄ ē termin° a quo. g̃ etc̄. p̄ fore sunt sic nūeri 8° metha. q̄ ad hoc q̄ sic qlib; nunier° ad ditus ul' substract° uariat speciem. ita quilibet gradus uariat speciem fore. g̃ in eēnᵃ hui° fore n̄ pōt addi aliqd manēte eadē spē. s; intensa & remissa sūt eiusdē spēi. g̃ nō pōt addi aliquis grad° ultra realitatē istius fore. ↄ ↄria in sūmo sūt incōpossibilia i eodē remissa nō. hoc aūt non est n̄ q̄ aliqd est in ↄrio intēso qd' nō ē in remisso. si eni tota realitas que ē in intēso esset in remisso nō eēt maior repugnantia intēsi ad intēsū q̄ remissi ad remissu; s; ista incōpossibilitas nō est habitudo ad sbm. nec ex aliqua habiⁿᵉ ad sbm. prior eni; ē incōpossibilitas formarum in se q̄ sit earum in sbo recipiēte. q̄ eni in se sūt incōpossibiles. iō nō possunt recipi in eodē. n̄ aūt ecōuerso. g̃ illud qd' ē rō incōpossibilitati in intensis ē aliquid pōitm̄ in eis f̄m se & non tm̄ in ordine ad sbm. p̄ si forma est indiuisibilis d̄ t sbo eē indiuisibile & idiuisibiliter. iō eni sbm ē tale p formam q̄ forā ē talis. & nō ecōuerso. g̃ si forma est talis f̄m se qd' non ē aliqua maioritas pfectionis in forma nᶜ sb; dicet̄ f̄m eam magis tale. immo ↄdictio

est q̃ fora f₃ se sit indiuisibil' & sbm sit diuisibile fm eã. p̄ idẽ ñ põt eẽ pduct^m & pduci. & p ɔñs ñ põt ali qua realitas habita p aliq̃ mutationem acqri. g̃ illa realitas q̃ acquirit' p mo tum ul' mutationẽ intẽsionis nõ ẽ ea dẽ põitiue cũ ea que p̄existit. q̃ illud qd' p̄fuit real'r acqreret'. p̄ calidũ agẽs in frigidũ anteq̃ corrũpat ipsu₃ total'r remittit eu₃. si g̃ in remissione frigidi generat' nouũ indiuiduũ frigi di. tunc q̃ro a quo generãte generat' n^m põt ãssigri pticulare agẽs generãs hoc indiuiduũ. q̃ calidũ remittens fri gidũ nõ põt p se generare indiuiduũ frigidi. g̃ illud remissu₃ nõ est indiui duũ nouũ. g̃ etc̃. p̄ phs in p̄dicamẽ tis qualitas suscipit magi & min⁹. f q̃ litas ẽ fora accñtal'. g̃ zc̃. p̄ aug. in ep'a ad boni. caritas meret' augeri ut aucta mereat' pfici. & vi⁹ d' t. c. 7⁹ i reb⁹ incorpeis idẽ est meli⁹ eẽ & mai⁹ eẽ. aliq̃ aũt caritas ẽ melior alia. g̃ zc̃.

p̄ possibile ẽ deũ augere caritate₃ in illo instãti in q̃ elicit' actus meritõ rius. tunc q̃ro a qua ca^te elicit'. q̃ ne cessario ab aliq̃ ca^te elicit'. f nõ a ca^te de nouo infusa. qa illa aliq̃ ordine seq̃ tur actũ istum sic p̄miũ meritũ. nec a cari^te p̄cedẽte siue p̄exñte. q̃ illa cor rũpit' f^m te. g̃ in illo instãti in q̃ auge tur caritas erit act⁹ meritori⁹ a nulla caritate elicitus. qd' est impossibile.

Ista sequẽdo R̷⁹ ad oppo^ta. Ad primũ in ɔ̃riu₃ d⁹ q̃ auctor pbat sim plicitatẽ fore oppõita₃ q̃titati molis & isto mõ cõcedit' sibi. q̃ ipsa addita p̄cedenti nõ facit mai⁹ fm molem. f tũc nihil ad ppõitũ. q̃ qõ querit de q̃ titate pfectõis & uirtuti. Vel aliter & clarius aliqd eẽ simplex põt eẽ mult' modis. uno mõ q̃ caret ɔpõne ptium eẽntialiũ que sunt mã & forma. ut aĩa & angel⁹. Alio mõ dicit' aliqd sim plex. q̃ caret ɔpõne ptiũ q̃titatiuarũ intelligẽdo de ptib₃ q̃titatiuis fm q̃ti tatem molis. & de istis duobus modis intellexit auctor sex principiorum.

3⁹ mõ dicit' aliqd simplex. q̃ non habet in se plures ptes v̄tuales. & h⁹ modo forma non est simplex. immo p hunc modũ est ɔpõitio in forma. q̃ maior uirtuositas est in maiori albedi ne q̃ i minori. Ad z^m d⁹ q̃ phs uo cat d̃riam formalẽ d̃riam qdditatiua₃ & sic cõcedit'. f nõ oĩs d̃ria forma rũ est formal' isto modo. sic nõ omnis d̃ria hominũ est in humanitate. & sic est ɔñs in argumento. Per ide₃ põt dici ad porphi. q̃ ipse loquit' de d̃ria q̃ est ps diffinitiõis & manet in eẽ in diuisibili. Ad 4^m dico q̃ aliqd ac cidere nãe spe^ce põt accipi duplicit' Vno modo q̃ sit extra rõnem qddita tiua₃ sp̃ei quõ d̃ria dicit' accñtalis ge neri. z⁹ modo accipit' inquantum nõ facit p se unum cũ ea. sicut albedo cũ corp'e. p̄ mõ dico q̃ albedo intensa aliqd habet qd' accidit nãe speciei. q̃ alias p illud nat'a speciei non ɔheret'.

z⁹ modo dico q̃ albedo intẽsa nihil hab₃ qd' accidat natur' speciei. q̃ ille

grad⁹ q̄ addit sibi facit p se ū nū cum ea. ğ loquēdo de accñte p̄ m⁹ nō ualȝ ɔña dicendo si intēsū ē in spē ñ inclu dit aliqd qd accidat spēi. ğ remissum qd ñ includ ñ ē ī spē. & sic currebat ar^m. Ad qntū d⁹ q; est ad oppo^m. q; ordo spēꝝ est ƀm eēntis & qddita tes. & una nō ɔtinet eēntiā & qdi^tem alti⁹. ordo graduū eiusdē forē ē ƀ^m p tes mâles q̄ pñt cē sil. & forā q̄to sb p̄l'ib⁹ gradib⁹ talis forē existit tāto est intēsior & pfectior. oppo^m ē h & ibi

Ad sextū d⁹ q; termini mot⁹ sunt īcōposs bīles cuiusmōi sūt forā & pri uatio. ƀ forā remissa & eadē augmē^ta nō sūt termini illi⁹ mutatiōis p se. & iō licȝ p se termin⁹ mot⁹ a q̄ corrūpa tur in aduētu termini ad quē. non tñ termin⁹ p accñs corrūpit.

174 Trū forma sbal uniat mâe prime imme^te. q; nō: ɔmē. p̄ phi. & de sba orbis. i mā ge nerabiliū oȝ intelligere dimēsiones in terminatas añ aduētu forē sbal. & p bat p hoc q; cum mā de se sit indiui sibil si in ea nō p̄cedūt tales dimēsio nes tūc diuerse ptes mâe nō eēnt sub diuersis foris sbalibꝫ. ɔ forā deter minata ad ppriū recepti^m nō pōt pfi cere aliqd aliud. albedo enim ita pfi cit cor⁹ q; nō angelū. & sapiē^a ita an gelū ul nām intellectualē q; nō lapidē ƀ forma sbal determinat ad pficien dū mām sbalē sic ppriū suscep^m. ğ ñ pōt aliqd pficere de genere q̄titatis. p̄ forā q̄ ƀȝ totū gen⁹ suū ē prior alia forā ƀm totū gen⁹ suū nō pōt p⁹ ipsā pficere. q; pfecta ƀm originē p̄ supponit po^am siue pfectibile. ƀ forā sbal est prior q̄titate pfectiōe & ori gine. ğ etc. p̄ forā sbal cū suo pfe ctibili ɔstituit aliqd p se unū. q; in h⁹ distinguit a forā accñtali. ƀ nō ɔstitu it unū p se cū aliq̄ qd ē de genere q̄ti tatis. ğ etc. Ad ar^m in ɔ̄rium d⁹ q; mā est diuisibilis in ptes q̄titatiuas q̄^m ē de se. ƀ nō est diuisibil in ptes eēnti ales. n^c dcm ɔmen. ē multū pōderādū

173 Truȝ forā sbal sit imme^tum prin^m actionis. q; nō. q; sba ñ attingit mām tanq̄ passuȝ in qd agit. ƀ accñs attingit tinū ī qȝ forā inducit. qd pbat. q; generatio ē tin⁹ altationis. ğ etc. p̄ z⁹ de aīa calor natalis est q̄ aīa agit. iō q̄litates nō agūt ɓtute ppria. ƀ in ɓtute forē sbalis. ğ forā sbalis non agit imme^te. ɔ sba generat q̄ro a q̄ imme^te nō ab accñte. q; tūc cā eq^ca nō eēt no^or suo effcū. ğ immediate generat a sba.

In ista. q. ē una op. q̄ dicit q; ī actō nibꝫ nālib⁹ sba nō est imme^tum prin^m actīm. ƀ agit mediātib⁹ q̄litatib⁹ actis & passiuis tanq̄ ppriis instrīs. motiua op. sūt ista. Quādo aliq̄ sūt eēntial'r ordinata plus distat ȝ^ns a p̄ q̄ z^m. ƀ in creatā eēn^a eē & pō sūt eēntial'r or^ta ğ pō plus distat ab eēn^a q̄ eē. ƀ eē dif fert real'r ab eēn^a. ğ & pō. ğ n^a forā sbal pōt eē imme^tum agēdi pricipiū.

p̄ duo act⁹ q̄rū neuter includit a^m non pñt reduci in idē prin^m. q; p̄ de

aia̅.potētie distinguūt̄ p̄ act9 sic act9 p̄ obā. ꝭ pficere mām & abstraher̄ a mā sūt duo actus in aia̅. & nō se inclu dunt. q unus pōt eē sine a°. nā in pu ero & dormi^te ē prim9 sine z°. in aia sepatā ē z9 sine p̄. ꝭ primus actus.s. dare eē mae̅ opetit eēn^e ut pxio prin cipio forali. g̊ abstrahere nō oueīt eēn tie. g̊ etc̄. ō istā op.ar° sic illud est prin^m agēdi in q̊ pducens assilat sibi pductū in forā q̄ nō ē pfectior forma pducentis. ꝭ forma sbalis assilat sibi pductū in forā sbali. g̊ ipsa ē imme diatū agēdi prin^m. p̄ cā instralis nō agit nisi mota a principali agēte. g̊ ad hoc ut agat ut instrm sbe imme^te mo uer̄ a sba. p̄ oīe ab^tum pōt separi ab alio ab^to sine ōdictiōe. si g̊ eēntia aīe ñ eēt īme^tum agēdi pri^m. ꝭ p inte^m q est ens ab^tum aliud ab eēn^a aīe. tunc inte9 poterit separi ab eēn^a aīe. & p ōns beatificari. qd̄ ē fl̄m. p̄ oīs pō mae̅ pa^na ē mer̄ ōdictōis. ix. me^ce. sed sbm nō ē in pō ōdictionis ad suam p pria passiōez. q nō poneret̄ in ei9 dif finitōe. n^e pdicaret̄ nc̄cio pa° de sbo g̊ habz aliq̄ aliā calitatē r^u passiōis a cali^te mae̅. ñ foralē. nec finalē. g̊ effi cientē. p̄ si accñs pducit̄ p aliqd̄ prin^m imme^tum q̊d p te nō ē sba. ꝭ ac cidēs. qro de or^nc eēntiali. q ubicūqz ē ordo accñtal in generatōibus oz ex tra totū illū ordinē dare aliq̄ cām eēn tial'r pfectiorē. cū g̊ in ordine eēntia li nō sit pcessus in infinitū stabit̄ in generatiōe accñtl ad aliqd̄ accñs ñ cā tum ab aliq̄ accñte. ꝭ imme^te a sb̄a. p̄ 7° me^ce ut sit aial ncc̄e est p̄exi ster̄ altaz sbam actu q̄ faciat ipz aial ut aūt sit q̄le ul q̄^m nō nisi solū ptāte

Ad ar^ta op. ad p^m d°. q eē ñ differt real'r ab eēn^a esto q hēat talē ordinez sic ar^m ē. qd̄ tñ ñ ē ueꝝ. imo pō p̄ce dit ipm eē. q in q̊cūz instāti nāe eēn^a hz pfectū eē in eodez hz pfcm opan di prin^m. & p ōns pfcām potentiaz.

Ad z^m d°. q ma. est fl̄a. q forma q̄ dat actū p^m dat et z^m & eo° si sūt ordinati. ꝭ abstraher̄ & intelliger̄ sūt hmōi. nō ptinēt ad eād̄ pōm. Ad ar gumēta pricipalia ad p^m d°. q ma. nō est u̾a. nisi uirtute isti9. oīe instrm at tingit t̄inū pricipalē agentl. q̄ est fl̄a & eius pbatō ē magl ad oppo^m. q ge neratio nō est termin9 alteratiōis intri sec9. ꝭ extrin^c9. Ad z^m d°. q aucto ritas nō plus ocludit nisi q calor ē in strm aīe. q digerit & alterat nutrimē tū ut in t̄ino illi9 alteratiōis de eo po ssit generari sba. dicitur g̊ agens dis positiuum.

Tꝫ forma accñtalis sit sim plex. q nō. qñ aliqd ƒm suā forālē rōem dat pfectōz sim p'r illud ē pfecti9 in q̊ pfecti9 inuēi tur. ꝭ simplicitas dat pfectiōez sim^e ex sua rōne forali. g̊ qd̄ ē simplici9 ē pfecti9. si g̊ forā accñtal eēt simplex eēt pfectior sba ōpō. qd̄ est absurdū.

p̄ q̄to aliqd est min9 cātū tāto ma gis pfectū. pbat̄ stati. q q̄to aliqd est minus cātū tāto est n in9 dependens.

174

ꝙ a paucioribus causis. & ꝑ ꝯsequēs est ens pᶠectius. ꝙ dependere est imperfectionis. si ḡ forma accñtalis eēt simplex eēt minus causata q̄ sba ꝯposita ꝙ sba ꝯposita habet quatuor causas duas intrinsecas. & duas extrinsecas. forma accñtalis habet tm̄ duas. s. extrinsecas. & ꝑ ꝯsequēs forma accidētalis esset ens perfectius sba ꝯposita.

Contra pᵒ. meᶜᵉ. accñtia nō habēt materiā ex qua. ꝫ i qua. & auctor sex principiorū forma est ꝯpōni cōtingēs etc̄. In ista. q. sic ꝓcedā. pᵒ declarabo titulū. q. 2ᵒ dicā ad. q. qd̄ melius uidēt. Quātū ad primū est sciendū ꝙ aliqd eē ꝯpōitū dupliciť pōt intelligi ꝫm ꝙ duplex est ꝯpō. est enī ꝯpositio cū his & ꝯpositio ex his. prima ē qñ aliqd est cōpossibile alteri uł alicud cōpossibile sibi. ꝯpō ex his est quādo aliqd ꝫm se includit ꝑla facientia ꝯpōnem in eo. cū ḡ q̄riť an foꝛa accñtalis sit simplex simpliᵗᵉ excludēte cōpōnez cū his. pz ꝙ nō. ꝙ ē cōpossibilis cū sbo in q̄ habz eē sbiectiē. si uero q̄rať an sit simplex simpliᵗᵉ excludēte cōpōem ex his sic ē distiguendū ꝙ talis ꝯpō est multiplex. uno mō pōt intelligi eē ꝯpoᵐ ex pluribꝫ distinctꝭ in eo ꝫm rōem tm̄. sic ꝫm aliquos forma suscipiēs magꝭ & minꝰ. differunt in ea rōne tm̄ gradꝰ intēsus & remissus. alio mō pōt intelligi eē ꝯpoᵐ ex pluribꝰ distictis ꝫm intētionē q̄d ē mediū inter distictiōez rei & rōis. & isto mō dicūt aliq differre geꝰ & drīam. 3ᵒ mō diciťʳ aliqd eē ꝯpoᵐ ex pl'ibꝫ distictis ꝫm rē. q̄ mō differunt mā & foꝛa. & ꝙ tot modis diciť unū oppōitorū q̄t modis diciť reliquū. sic tribꝫ modis diciť aliqd eē ꝯpoᵐ. ita tribus modis diciť aliqd eē simplex. uno mō diciť aliqd eē simplex simpliᵗᵉ excludēte ꝯpōez cū his & ex his. alio mō simplex aliqd diciť simpliᵗᵉ excluᵗᵉ ꝯpōez ex his. nō tñ cū his. qñ ḡ q̄riť utrū foꝛa accñtal' sit simplex simplicitate excluᵗᵉ ꝯpōez cū his dictū ē ꝙ nō. ꝫ simpliᵗᵉ excluᵗᵉ ꝯpōnē ex his distictis duobꝫ primis modis. s. ꝫm rōez uł ꝫm intētionē. ddᵐ ē ꝙ nō. ꝙ nullū diffinibile ē simpliᵗᵉ tali simplex. sed loquēdo de simpliᵗᵉ excluᵗᵉ ꝯpōnem ex his distinctis ꝫm rem. sic ex ꝓprio actuali qd̄ est foꝛa. & ꝓprio pōli q̄d est mā. hᵒ mō accipiēdo. q. ē op. cōis oim ꝙ nulla sp̄s alteriꝰ generis a sba ē ꝯpōita ista ꝯpōne q̄ ē ex mā & foꝛa ꝫ oīs foꝛa accñtal' ē siplex. Rōes ad hoc sūt ualde subtiles. & sūt mgr̄i Iohānis scoti. quarū pᵃ ē ista. Si forma accidētalis est ꝯposita sint cōponētia. a. & . b. a. māle. b. fo male. cuz forma informet sbm. quero an. a. tantuz informet. aut. b. tātū. aut utrūqꝫ. aut neutrū. neutrū nō. ꝙ tūc nihil infoꝛaret sbm. utrūqꝫ nō. ꝙ entis ꝑfectioris sūt principia ꝑfectiora. sba autē ꝯposita est ens ꝑfectius q̄ qualitas. & mā sbe est ꝑfectioris entitatꝭ q̄ sit maťia

qualitat. g si mā qualitatis pōt infor mare sm multo mag poterit istud fa cere mā sbe. s mā e sbali repugt infor mare. g multo mag mā qlitat. n. a. tm ul. b. tm. q tūc sm denoiaret tle ab altero tm. & n a toto. p seqre tur saltē de fora que est ppria pa q nō inhereret p suo sbo. q illud n cō uenit alicui p qd sibi ouenit p ptem

p z° nunq pluralitas est ponēda si ne necitate. ex hoc eni cōmēdat mel mag qanax. p phisi. s in accntibo n appet euidēs necitas ponēdi cōpōnē pricipiorū pluz distictor eentialir. s. pprii actual & pprii pōlis. g etc.

p 3° oē illud qd ē immediatū pri cipiū agēdi q agēs agit est tm fora nō includēs pōz. alias n eēt q p agēs agit s p ptem que ē fora. s aliqua fora ac cidētal puta calor in calene ē immedi atū prinm agendi quo agens p agit. g calor & accna s ta sūt fore simplices

Licet iste rōes sint ualde difficiles ad soluendū. q sūt rōes magni docto ris. tn d° q sic in genere sbe ē ppriū pōle & ppriū actuale. ita in oī gener accidentis. & sic in genere sbe aliqd sigficat p modū cōcreti ut hō. & ali qd p mom abstracti ut hūanitas. sic in genere accntis circumscripto qcunq alio alterius generis aliqd sigficat p mom cōcreti. ut albū. & aliqd p modū abstracti. ut albo. & pura fora respe ctu albi. & licz sm usitatū mom disti guāt pdicamēta accnm ut ocepta sab stracto. ut p ho mag appeant distincta a re alteri generis. tn sm ueritatē sic deberēt distingui sba. qm. quale. & sic de aliis. hec expsse fuisse intentō phi apparet v° mece. c. de ente. ubi dicit ēs aliud qle. etc. & vi° mece dic q sci ētia nō est in genere. s sciens. qtū g ad istā. q. uidet pbabilr posse dici q fora accntalis nō est fora simplex. s oposita. & h° ocl° pbat sic. Mu tatio simplex & p se una est ad tinū p se unū. s alteratio ē mutatio per se una. g ē ad tinū p se unū. s ille tinus nō est fora tm. q fora p se nō genera tur. nec mā. 7° mece. g tin alteratōis erit sps qlitatis opōita ex pprio pōli qd ē mā. & pprio actuali ejusdē gene ris qd ē fora. p fora simplex non pōt eē sm motus. alias phs nō posset pbare q mā est zm prinm. dicit enim q mutatio fecit scire mām p phi. s qtitas in facto ē sm mot. q mate ea dē qtitate inducūt in ea diuerse figu re. q pōt fieri figure circularis trian gularis & quadrangularis. g hoc erit rōne alicui sbe cōis. s n sbe. q n est in facto. nec aliqd posteri qtitate cer tum ē. g erit rōe pprii pōlis in genere qtitat. p ubicūz ē repire exitū de ppria pō ad ppriū actū ibi ē repire duo prina ppria. s. ppriū pōle & p priū actuale. s in qlibet genere accntl ē exitus de ppria pō ad ppriū actū. q nulla catagorm est que non habeat exitū de ppria pō ad ppriū actum. g

q̊dlibet gen⁹ accn̄tium habꝫ ꝓprium pōle & ꝓpriū actuale. ꝓ qn̄ aliqd realr̄ cōuenit cū aliq̊ & realr̄ differt ab eodē nccio illud ē ɔpoᵐ ex duobꝫ realr̄ distictis. alias si eēt simplex tūc idē simplex eēt cū realis ɔueniē & re alis drīe respcū eiusdē. q̄ includit ɔ dictionē. ꝫ albedo realr̄ cōuenit cū ni gredie in colore. & realr̄ differt ab ea disgregatiōe. g̊ albedo ē foꝛa ɔpō re alr̄ ex duobus. ꝓ simplr̄ simplex a q̊cunqꝫ distinguit̄ ē ab eo ꝑ diuersuꝫ & nō differēs. pꝫ de mā & de forma. ꝫ scīa de aīa differt ab aliqua alia spē scie. & nō est ꝑ diuersa ab ea. g̊ scien tia de aīa nō est foꝛa simplr̄ simplex.

Ista sequēdo ddᵐ est ad rōnes in ɔ rium. ad pᵐ ddᵐ ꝙ accn̄tī ad sb̄m est duplex hītudo. una informantis ad in foꝛabile. & hc̄ dicit̄ ꝑfectiōeꝫ cū imp fectiōe. nā ꝑfectionis ē in qualibꝫ for ma dare esse. ꝫ imꝑfectiōis ē dare eē ꝑ moᵐ ꝑtis. alia est habitudo accn̄tis ad sb̄m que ē inherētī ad illud cui in heret. & hec ē simplr̄ imꝑfectionis. & iste sūt hītudines distīcte. nā prima ē in foꝛa sb̄ali sine zᵃ. zᵃ in forma accn̄tali sine priā. Item sciēdū ꝙ zᵃ hītudo ɔseq̄t sb̄m rōne utriusqꝫ ꝑtis. 175 ita ꝙ inhereꝛ ꝑ ɔuenit accn̄ti. ꝫ priᵃ habitudo ɔueīt sibi rōne ꝑtis. ꝙ rōne foꝛe. tūc ad foꝛam rōis ddᵐ qn̄ dicī si accn̄s eēt ɔpoᵐ sint cōponenᵃ etc̄. & postea q̄ris aut. a. tm̄ infoꝛat etc̄. ddᵐ ꝙ aut q̄ris de eo q̊d ē qd̄. aut de eo q̊d ē q̊. d⁹ g̊ ꝙ. a. nō tm̄ nō infoꝛat. ꝫ ei repugt̄ infoꝛaꝛ & ut q̊ & ut qd̄. b. aūt tm̄ infoꝛat ut q̊. ꝫ totū ꝑ se infor mat ut qd̄. exēᵐ hō intelligit aut cor p⁹ aut aīa aut totū ɔpoᵐ. d⁹ ꝙ aīa est q̊. cor⁹ nec ē qd̄ nec q̊. imo repugnat sibi. qn̄ g̊ dicis ꝙ nō utrūqꝫ. ꝙ tunc mā sb̄al infoꝛaret. d⁹ qd̄ uerum est si utrūqꝫ eēt q̊. q̊d n̄ ē in ꝓpoᵗᵒ. ꝫ tm̄. b est q̊. ꝓbas ꝙ nō. ꝙ pa⁹ non inesset ꝑ sb̄o. d⁹ ꝙ inessꝫ ꝑ. ꝙ utrūqꝫ nō ē q̊. ꝫ d⁹ ꝙ ipsū totū eēt q̊d ꝑ infoꝛaret.

Ad zᵐ ddᵐ ꝙ ut ꝓbatū ē multī rō nibꝫ. ncc̄m ē poneꝛ talē pluᵗᵉᵐ. Ad ɜᵐ ddᵐ ꝙ illud qd̄ ē immeᵗᵘᵐ prinᵐ agēdi q̊d & q̊ est foꝛa tm̄. uerū est. ꝫ illud qd̄ ē immeᵗᵘᵐ prinᵐ agēdi qd̄ n̄ est foꝛa tm̄. Ad rōnes ad pricipale illas duas rōes prias ɔcedo. ꝙ faciunt ꝓ ista ɔclōne. Ad plīm d⁹ ꝙ illud ꝟbū. s. accn̄tia nō habēt mām ex q̊. ꝫ in q̊ nō dꝫ intelligi cū ꝑcisione ut sit sensus sb̄a ɔpōita hꝫ māꝫ ex q̊ ꝑcise ita ꝙ nō in q̊. ꝫ accn̄ᵃ nō hn̄t mām n̄ tm̄ ex qua. ꝫ in q̊. Ad auctoreꝫ sex pricipioꝝ ddᵐ ꝙ foꝛa ē simplex sim pliᵗᵉ molis. ꝫ ex hoc nō sequit̄ ꝙ spēs accn̄tis nō sit ɔpō ex ꝑtibꝫ eēntialibꝫ

Trū fides īfusa sit nobis ne cessaria rᵒ credibiᵐ reuelato rū. ꝙ nō. ꝙ ad oēm certiⁿᵉᵐ act⁹ credēdi sufficit nobis fides acqᵗᵃ g̊ supfluū ē ponere fideꝫ infusā. ɔn̄a pꝫ. ꝙ hītus nō ponit̄ n̄ ꝑꝑ actū. qn̄ g̊ un⁹ hītus sufficit ad oēm actū creden di supfluū ē plēs poneꝛ. an̄s ꝓbat̄. ꝙ sic fide acquisita firmiter inherem⁹

historiis de rebus bellicis eo q credimus ueraces ee eos q talia referut & scripserut. sic fide acqsita firmit in herem9 historiis scriptur sacre et euangelio. q firmiter credim9 ueraces esse eos q libros canois ediderut. sufficit g fides acqta ad oez certitudinem actus credendi. p si fides infusa poneret no poss3 corrumpi in nobis nec pdi. ons est fm. g etc. ans p3. q sic habit9 infusus no pot cari nisi a deo. q n generatur ex actibo nris. ita qn corrupit totaliter anihilat. & sic creata non potest aliqd creare sic no pot aliqd anihilar g null9 habes fide infusa3 poss3 ea pdere effective nec demeritorie. q si posset pdere hoc eet p maximu demeritum. s. p odiu dei. isto mo no pot perdi. q demoes q odiut deu credunt & cotremiscut. g fides infusa no e necessaria. p ille habit9 ad que ho non pot attingere ex oibus actibo suis nalibus est simplr pfectior omi hitu ad que pot attingere generado ipm in se ex pricipiis suis nalib9. s ho ex toto conamie uiriu nali n pot in se generare fide ista. g tal fides eet habitus pfectior oi habitu acqsito. s cu pfectiori habitui corrideat pfectior actus credendi. seqt q fides infusa sit pfectior habitu principioru. qd ualde uidetur inconueniens. Contra apostol9 ad hebreos xi°. sine fide est impossibile deo placere. sed certum est q multi placent & placuerunt. ergo respectu reuelatoru3 necesse est ponere fidem infusam. & loquit apls de fide infusa & p3 ibi. In ista. q. e aliqd certu & aliqd dubiu. certu e eni q in nobis e fides acqsita. dubium e si in nobis sit poneda fides infusa & quo. tria g sut uideda. prim de eo qd e certu. 2m de eo qd est dubiu. 3m dica ad. q. qd melius uidet. Qm ad pm articulu p3 p aug. in enche° o fun tum manichei. q dicit q no crederet euagelio nisi crederet eccle catho ce. p3 g sm eum q libris scripture no est credendu nisi p crederet eccle approbati libros illos & otenta in eis. lic3 eni aliq libri habeant auctes ex auctorib9 suis. firmiter tn no adheret eis nisi crederet eccle approbanti & testificati ueraces ee illos q talia ediderut. un dicit aug9 ibidem q euagem nazareoru no amitta. q no amittit ab ecclia. & si no eet in me fides infusa firmit credere historiis librorum propter auctoritatem ecclesie. quia ecclesia tenet scriptores ueraces q ego audiens acquiro mihi habitum credendi dictis eorum.

Preterea apostolus ad romanos x°. quomodo credent ei quem non audierunt. quomodo autem audiet sine predicante. quomodo predicabunt n mittant. fides g sm aplm e ex auditu. auditu9 aut ex pdite. g ho no pot creder n audiat alique qui talia sibi pdicet. istud aut nihil ualeret nisi loqueret de fide acqta. tal eni fides generat in homine ex hoc q audies credit ueracit pdicati. io adhibet fide dicti suis. p

unus purus iudeus non baptisatus nutritus inter nos more nostro ipse fide acq^ta ex auditu crederz & adhereret omnibus quibus & nos credimus. sic ego ex auditu parentum quoruz ueritati credo. & ex auditu firmit adhereo per fidem acquisitam. Quātū ad 2^m articulum dico q fides infusa similis est fidei acquisite in multis. q sicut fide acqsita credit ueritati principii. ideo assentit cōclusioni asserte ab eo. sicut fide infusa assentit alicui reuelato a deo. q assentit ueritati dei asserentis. & q de⁹ illud qd asserit supernaturaliter reuelat. ideo fides quā assentit reuelato illi est habitus infus⁹ quia assentit ueritati reuelantis. reuelat autem credibilia quando infundit habitum. & isto modo fides non habz certitudinem ab obiecto. s ex ueracitate testis fidei asserentis. & tunc est facile uidere qualiter fides est cū enigmate & obscuritate. q habēs fidem non credit articulos fidei ueraces esse ex euidētia obiecti. sed q assentit ueracitati infundentis habitum. Alit potest poni fides infusa i nobis. quia credibilia possunt cognosci a nobis naturaliter in cōceptibus generalibus entis & ueri. possum enim naturaliter cognoscere istam propositionem. deus est trinus & un⁹ generaliter in terminis suis cognoscendo deum in conceptu generali. & similit illos terminos. s hec deus est trinus in personis & unus in essentia nunquam est nobis euidens nisi eius termini apprehendātur a nobis in particulari sub propriis rationibus. & quia isti termini non mouēt intellectum nostrum ad simplicem apprehensionem illoruz sub propriis rationibus. ideo iste propositiones remanent nobis neutre. ita q scire non possumus naturaliter eas eē ueras uel falsas. & per consequens termini non sunt termini propositionis immediate & simpliciter pri^e. licet possint cognosci a nobis in uniuersali.

Nota tamen q aliqua est differentia inter fidem infusam & acquisitaz quia in fide acquisitā ratio tendendi in articulum fidei est ueritas testis asserentis tanquā uerum. fides autez infusa est de articulis respiciētibus primam ueritatem in qua sicut in obiecto sunt omēs ueritates. unde fides infusa respicit ipos articulos i se ꝑ formali obiecto. Ad. q. igitur dico q oportet ponere fidē infusaz propter auctoritatem scripture & sanctorum sed non potest demonstrari fidem infusam inesse alicui non presupposita fide q uelit credere scripture & sanctis. sed infideli nunquā possz ostēdi sed sicut credo deum esse trinum & unum. ita credo me habere fidē infusam in anima ut ipsaz perficiat in actu primo. quia sicut diuina gratia qñ sanat aliquem secundū corpus perfecte sanat. sic qñ pficit pfecte pficit. & quia fides ista habet esse in anima mediantibus tribus suis potētiis. que

quidē potē ie erāt ꝑ peccatū defora te. iō xp̄us p caritatē pficit uolunta tē. & p fidē pficit inte^m. licz uoluntas possit diligere deū clare uisū sine ca ritate. nō tn̄ equalr sic cū ca^te. iō de⁹ dat ca^tem nō solū ꝑ actū primū qui est uolūtas. ſ etiā ꝑ actū z^m ut. s. act⁹ diligendi sit pfectior & intensior ex pō & caritate q̄ ex pō tm̄. sil'r etiā de fide. de⁹ eni dat fidē nō solū ꝑ actuz credēdi. ſ etiā ut actus credēdi sit pfe ctior & intēsior ſz sbam act⁹. Ad p^m in oriū dd^m q aūs est fl'm. q licet fides acq^ta sufficiat ad certitudinem act⁹ put fides oppōit opinioi. tn̄ ille act⁹ n̄ est ita cert⁹ sine fide infusa. n^c ita intēsus. nec sufficit q̄^m ad ee^e pri^m q fides acquisita nō ita pfecte pficit animā sic fides infusa. oportz ḡ pone re utrāqz fidē. Ad z^m dd^m q uerū est q fides infusa nō corrūpit a nobis effectiue. ſ demeritorie. Et cū dic q ꝑ maximū demeritū. nego. ſ p illud corrūpit qd' habz ad fidē ex rōe sua oppōnē. & tale ē īfidelitas siue error circa credibilia. Ad z^m & ultimū dd^m q fides infusa simplicit ē pfcior habit⁹ omi habitu acq^to p eo. q̄d nō pōt cāri nisi a solo deo. Et cum dicis ḡ act⁹ credēdi ē simpliciter pfectior q̄ intelligere q ē elicit⁹ ex habitu pfe cto primorū principiorū qd' uidet i pbabile. R^o q est loq de actib' isti dupl'r. ul' in se. ul' ſm q plus ul' mi⁹ attingūt obm in qd' tendūt. si p̄ mō loqmur de eis d^o q ille actus credēdi 176

est pfectior. q est elicitus a pfectiori prin^o. & tendit in obm magi pfectuz. si z^o mō dico q act⁹ intelligēdi ē pfe ctior. q plus attingit obz suū q̄ act⁹ credēdi suū. Exem^m uisio aqle respe ctu solis simpl'r & in se ē pfectior q̄ uisio mea respcū cādele. q a pfectio ri uirtute uidendi elicit. tamen uisio mea in opatione ad obm est pfectior. q magi attingit obm suuz q̄ uisio aq le suū. q uisio mea magi attigit ad to tā uisionē candele q̄ uisio aquile ad to tā uisionē solis. pria uisio est pfectior ſm pportionē geometricā. z^a pfcior ſm pportionē arismetricā.

Trū fides & scia de eodem stent sil'. q sic. Io. z^o. q uidi sti me thoma & credidisti. ḡ thomas sil' habuit notitiā intui^uam de xp̄o & fidē. qd' est ppo^m. p̄ pe trus & iohes uiderūt xp̄m crucifigi. ſ iste est un⁹ de articul' fidei. ḡ sil' habū erūt notitiā intui^uam & fidem. q cer tū est q nō fuerūt extra fidem. p̄ de eodē pōt sil' eē scia & opio. ḡ de eodē pōt sil' eē fides & scia. aūs pz. q ad eādē cōclōnē pbādā pōt aliquis hr̄e demōstratōez & silog^m dia^cūm. q diuersa pn̄t eē media ad eandē oclo nem. ſ demonstratō cāt sciam. silog⁹ dia^c⁹ cāt opinionē. ḡ zc. oña pbat. q mi⁹ repugnant fides & scia q̄ scia & opi. si ḡ scia & op. pn̄t sil' stare de eo dē. ḡ multo magi fides & scia. p̄ p^a pri^a sūt ime^ta nccia & nō ex eui^a ti nor apphēsor. ſ i cdibilib' sūt aliq

prin^a simpl^r pria imme^ta & necia & nota ex euidētia terminorum. alias nihil eēt creditū. si enim in credibilibus p cederetur in infinitū non eēt dare ali qd primū. & in eētialit ordinatis ubi nō est dare pri^m nec posteri^9 2° me tha. ꝫ ex principiis notis pōt haberi scia deducēdo ex eis oclones. ꝫ ex eis simul pōt haberi fides & scia ꝯ omis oclo q̄ pōt deduci ex credibilibus fue latis ē obscura & enig^ca de lege cōi. ꝫ talis ognitio nō attingit ad illam co gnitionem perfectiorez que est de re ex euidentia rei. qualis est cognitō sci entialis. ergo fides & scietia nō stant simul. Ad istam. q. respōdet frater thomas & dicit q fides & scietia sb alternata possunt stare simul. nō tam scientia subalternans. q scientia sub alternans habet principia pria & im mediata que constāt ex terminis sim plicibus notis ex euidētia rei in se. iō sunt nota ꝓp quid ex terminis per se notis. scientia autē subalternata non habet principia immediatā. nec potest resolui in terminos simplices. ideo nō sunt nota propter quid. nisi in scien^a subalternante in qua sunt cōclusiones demonstrate. ideo scientia subalterna ta accipit principia sua a scientia sb alternante. & supponit ea uera eē. sci entia autem beatorum est subalternās & ista nō potest stare cū fide. scientia autem subalternata est scientia uiato rum. & ista potest stare cū fide. pbat̄

istud per thomam reducendo rōem in formam sic. Scientia subalternata sub rōne qua subalternata est ē scien tia. & inqtum accipit sua principia a scientia subalternante. & per ōsequēs nō habet principia nota ex euidentia rei & ꝓp quid. ꝫ theo^a uiatorum que est scientia subalternata stat cum fide de eodem. Preterea perspectiua in q̄tum perspectia est scietia. q perspe ctiu^9 inquātū perspectiu^9 est scieus: ꝫ aliquis potest esse ꝑspectiuus circū scripta geometria. q cum sint habit^9 distincti non sunt necessario connexi. aliquis ergo potest haber perspectiuā nō habendo geometriam. & tamē pri cipia perspectiue non sunt nota pro pter quid ī ipsa. ꝫ in geometria eodē mō pōt aliqs hr̄e theo^ame uiatorū q̄tū cūz accipiat pri^a sua a theo^a beatorum ꝫ sil stabūt fides & scientia de eodē.

ꝑ sufficit ꝯm phm habere fidez & aliqualē cognitionez de principiis ad hoc q aliquis sciat & scientiam acqui rat deducēdo oclusionem ex eis: ꝯ istā opi. arguo dupliciter. primo con tra opinantem. 2° contra opinionem

Cōtra opinantem sic. q in secūda secunde ubi querit istam. q. dicit q fi des & scientia non stant simul. sed si theo^a inquantuz subalternata non sit nisi in uiatore. tunc scientia sub pro pria ratione scientie subalternate pa ssiue stat cum fide de eodem credito. nec istam cōtradictionem pōt saluare

nisi in secūda secunde dicat q loquat de scia subalternāte & nō subalternata

Cōtra op. in se sic. sciētia nō depēdet eēntialr ab eo qd nō est eēntialis cā eius. s3 sciētia beatorū quā hūt de deo trino & uno euident uiso ex euidētia terminorū nō ē cā eēntial theo nostre. scientia enī non dependet eēntialiter nisi uel ex potentia uel ex obiecto. sciētia aūt beatorū nec est obm sciētie mee. nec ē potētia anime. nc aliquid mei ut possit eē cā sciētie mee ī aliquo genere cāe efficiētis. g sciētia mea ī nullo depēdet a sciētia beatorū

p̄ sciēs scientiā subalternātem pōt scire sciētiā subalternatā. q principia subalternātꝫ sunt priora. & q sūt priora simplr sūt priora nobis uia intena. l3 uia sēsitiua nō sit uerū. sensibilia enim posteriora sunt nobis magis nota. s3 de sensibilib9 n ē sciētia neq3 demonstratio. 7o. meᶜᵉ. si g theoa nra pōt simul stare cū fide sequit q aliqs pōt scire sciētiam subalternantē cū fide. & rōe sciētie subalternantꝫ erit cōphensor. rōne uero fidei erit uiator. qd ē oīno fłm. Alia est opi. gand. q dicit q scia pōt stare cū fide. q est triplex lumē. unū sufficiens ad aptam uisionē habendā de his que nunc credimus. & tale est lumē glorie ubi credita a nobis clare uident cognitione intuna & ꝑꝑ quid aliud est lumē qd requirit ad credendum articulis fidei. & tale lumen est fides. 3m lumen ē medium inter ista. q est clarius lumie fidei. & est infra lumen glorie. & istud est necium ad ho9 q ipsa credibilia de quibus habemus fidē intelligāt & habeatur de eis sciētia. & iste due cognitiones extreme. s. lumē glorie & lumē fidei non stāt simul. sciētia autē que est mediū lumen pōt stare cum fide. q min9 repugnat medium extremo q extrema inter se. Exemplum pōit tale. si aliquis nouit eclipsim lune & dicat alicui nō uidenti nec scienti q luna eclipsat. si presumat dicentē ueracem esse credit & habet fidem. & tamē nec uidet nec intelligit. ignorat enim cōcursum motuū celestiū. ideo ignorat lunam eclipsari. ille uero qui nouit scit lunam eclipsari in uli. tamē nescit in pticulari signito nisi uideat oculis lune eclipsationē. s3 tantum de particulari eclipsi habet fidem. g fides de pticulari sigto. & sciētia de pticulari uago simul stant. per oīa enī ē simile in ꝓposito. q fides nostra ē de pticularib9 indetermīatis nobis ī uita ista. s. q aliquis homo est christ9. aliq femina beata uirgo. & aliqua natura singularissima est deitas. s3 nihil determinate fide pcipim9. s3 hoc ī uisione expectamus. p3 ergo sm eū q uisio excludit fidem. scientia autem que habetur lumie medio nō excludit. Pro ista opi. uidetur esse aug. super illud Iohannis. uita erat lux hominum. Iohannes erat de illis montibus quibus

scriptū ē. suscipiant montes pacē po pulo & colles iusticiam. iusticiā qua illuminantur maiores appellat sciam qua illumināt minores appellat fidē uult ḡ ꝙ maiores in eccl'ia hēant sciē tiā cū fide. minores aūt fidē tm̄. ꝯ istā op. ar° dupl'r. p̄ ꝯ opinātē. z° ꝯ ꝯcl'onē in se. ꝯ opitem sic ipē in sūma sua ubi facit mētionē de isto lumie di cit ꝙ maiores in eccl'ia hn̄t sciam uñ fides defendit ꝯ hereticos. ꝙ ñ eēnt aliq tales q hoc facere sciret cito de ficeret fides simplicim & caderē i er rorē. iō acqrēs istā notitiā credibiliū p̄ inuestigare deb3 sensū littere. z° ex ipso ꝯcl'ones explicitas deducere. 3ª studere deb3 ut ipa credita intelligat & dicit exp̄sse ibi ꝙ p̄p istud zm non requirit lumen spēale aliud a fide. si istud ē uerū. ḡ multo min9 p̄p primū & zm. ꝙ ad intelligēdū sensū littere & ꝯcl'ones ex ipso deducere pōt hō deuēire lumie nāli. poss3 eni iude9 h° facere de epl'is pauli. s. ad sēsū littere puenire & ex ipso ꝯcl'ones deducere. sic3 ego firmi9 credā q̄ ipse. sic ḡ p̄p illud zm nō reqrit aliqd lumē spēale aliud a fide. sic nec p̄p notitiā littere & ꝯcl'onū deductionē ex illo sēsu req rit aliud lum̄. ḡ nm lum supnāle nec io reqrit. ꝯ ꝯcl'onē ar° sic impossibi le ē intelligere aliq̄ ꝯcl'onē metam nisi pri9 nā intelligāt prina immeta ex q̄ bus ꝯludit. cū tota euidēa ꝯcl'onis es sential'r depēdeat ex pricipiis. s pria immeta intelligi nō pn̄t ñ t'mini prius

appheñdāt. s lum ē illud qd' opinio pōt nō facit: pphēdere t'nos isti9 p pōnis immete. d 9 ē trin9 & un9. s som in generali & idistīcte. c9 rō est. ꝙ nm ꝯtum habeo ego de deo trino & uno in aliq̄ lumie qd' ñ h3 heretic9. q̄d p3 ꝙ eundē ꝯtum quē affirmo de istis he retic9 negat. s certū ē ꝙ heretic9 nō hab3 ꝯtum t'minorum distīcte sub ppriis rōnib9 ex euidēa rei. ḡ nc ego habeo tal' aūt ꝯcept9 reprit ad h° ꝙ ꝯclua sciat. ḡ zc. p̄ scia & opinio ñ stāt sil'. ḡ nec fides & scia. R° ꝙ aās ē uerū. ꝙ sciētia hab3 certitudinē. opi nio formidinem. sciētia habet euiden tiam ex pte rei. opinio nō. fides autē ita hab3 firma3 adhesione3 sicut sciē tia. ideo cōsequens ē fl'm. ꝙ fides mi9 repugnat scientie q̄ opinio. Con tra omnia extrema contradictionis re pugnant equaliter inter se. s certitu do & nō certitudo sūt incōpossibilia simul in eode3. euidentia similit ex p te rei & nō euidentia repugnant. cu3 ergo fides nō habeat euidentia3 ex p te rei. scientia autem habet euidentiā ex parte rei. ergo fides & scientia de eodem nō sūt sil'. Ad. q. ergo dico aliter ꝙ scientia dupl'citer potest ac cipi. s. comuniter & pprie. primo mo do scientia dicit omnis notitia que ē cum adhesione. & isto modo scientia potest stare cum fide. ꝙ fides secūdu3 aug. p̄ retractm importat adhesione3 isto modo qō nō h3 locū. ꝙ hoc mō ē scia. z° mō scia accipitur p̄ poster. &

h3 quatuor ↄditões q̄rū tres sūt nccie pa ē q sit ↄgtio certa excludēs om̄e3 dubitatiōe3 & deceptionē. 2a ē q sit de ↄgto nccio. 3a ē q sit p cā3 necessariā & euidentē intellcūi. 4a q illa cā sit applita ad ↄclonē p discursū si locum. ideo dicit phs scire opinamur unūqdq3 simplr & n̄ sophico mō qd̄ ē fm accñs. & hec ē ↄgtō certa excludēs cēm dubitatiōe3 & deceptionem cū cām arbitramur ↄgscere ꝑ quam res ē. & hoc ē de ↄgnito nccio & euidenti intellcūi. & qm̄ illius cā est. & h̄ est applicatio principiorū ad ↄclonē iō dicit demōstratiua3 sciam ꝓcedere ex primis & ueris notioribꝰ & causis ↄclonis. isto mō accipiēdo sciam scia nō pōt stare cū fide. Ad pm de pa opi. ddm q arm nō ꝓbat plus n̄ q scientia subaltēnata nō ē scia in se. q sic sua prina nō eēnt in se prina. n̄ q re ducunt ad aa prina simplr pria. & n̄ ex euidena tmiorꝝ. ita suo mō scia sb altera nō eēt in se scia nisi prina eiꝰ possint reduci ad prina scie subalternantis ex quibꝰ demōstrat. & sic pria scie subalterte n̄ sūt n̄ sīt ↄclones scie subalternātis. n̄ tn̄ uerū est q unꝰ sciat pspecuam n̄ sciat geometriā. pōt enī aliqs h̄re fidē ul opinem de his q̄ tradūt i pspecua sn̄ hoc q sciat geoam. q de eisdē pōt eē fides opio & scia licet nō sil. Ad 2m ma. ē uera. ꝫ mi. fl'a. & cū dicl q ē aliꝰ habitꝰ. do q uerū est. ꝫ sic ille habitꝰ nō pōt eē n̄ causet ex pricipiis geomete. ita n̄ pōt eē tal habitꝰ in hoie n̄ causet ex principiis primis notl in scia supiori in se. ꝫ nō ē scia nisi causet ex pricipiis scientie supioris. si aūt habe3 aliq prina q̄ nō accipet a scia supiori possēt aliqs scire sciam illā sine supiori. ꝫ tūc q̄m ad illa pria n̄ eēt subalterna. Ad 2m ddm q duplex ē inductio. una q̄ ē spēs argumētatiōis quo mō loqt de ea boeꝰ. aa inductō dicit oīs ↄgtio q̄ oritur a sensu. q prina ↄgscimꝰ inqtum tinos ↄgscimꝰ. tinos aūt ↄgscimꝰ p sēsū. si accipiat inductō p mō. dico q nō sufficit ad sciam nec scitur ulē. q ↄcludit ex pticularibꝰ. magi eni3 seqt science q oē totū ē maiꝰ sua pte. ꝫ ho totū q ecōuerso. q cū scia sit nccio rū euidena principiorꝝ hab3 eē sim singlare eēt. si accipit 2o mō ddm q notia principiorꝝ depēdet ex sēsu. tn̄ nō sufficit oīs notia tinorū ad hoc q prina ↄgscant eē ut possint generare sciam. ꝫ reqrit ↄgtio tinorū sub propriis rōibꝰ distīcte ↄgtis q̄m ad ↄgtō nē methaphisicalē. ul ↄfuse q̄m ad nālem. Ad aug. p aa opi. & ad omes auctes eiꝰ ddm q aug. nō ponit sciam stare cū fide in mōribꝰ. ꝫ uult xpo de t. c. ulti. cū incōcusse crediderit scripturis scis tanq̄ ueracissimis testibus agāt orāo & q̄rēdo & bene uiuēdo ut intelligāt ut qd̄ uidet fide uideat mē te uidēdo in scriptura ↄcordātiā unius cū ao ut ex ↄforte intelligat utrūq3

Ad primum pricipale rn̄dr gregi. in ome. ia in octaua pasce. aliud uidit

alıud credidit·uidit hominez credid^c
deū· Ad 2^m dicēdum ꝙ si tenet ꝙ 117
una sit fides oīm articulorū· pōt dici
ꝙ habuerunt fidē de aliis articulis fi
dei & illo habitu credidissēt xp̄m fu
isse crucifixū si nō uidissēt·habuerūt
ḡ habitū q̄ credidissent si nō uidissēt
ꝟ tn̄ si uiderūt nō crediderūt· Ad
3^m dicēdū ꝙ qn̄ effcūs sūt simł in ali
quo incōpossibiles sunt etl incōpossi
biles in cāndo·ꝙ nō pn̄t simł cāri·ꝟ
si unus causet ab una cā & alı9 ab alia
si cā fortior impediat cā min9 fortis
nō cābit·cū ḡ scīa & opınio sint effe
ctus oīo incōpossibiles in eodez & de
eodē·si aliqs habet p̊ opiniōez de al q̊
& postea demōstrationē·opi·corrum
pit·& si ambe cāe sūt de aliq̊·s·me^m
dia^{cum} & mediū demōstratm̄·medium
dia^{cum} nihil cābit ꝑ impedimētū me
dii demōstratiui·ita ꝙ effcūs nec erūt
simł nec cāe simł cābunt Ad ulti^m
dıcendū ꝙ hic in credibilibꝫ ē aliqd
primū immediatū·s·ꝙ hic de9 sub ꝓ
pria rōne deitatis est trinus in psonis
& unus in hac eēntia sub rōne huius·
ꝟ ad ista nō attingim9·ꝙ nec termios
sub ꝓpriis rōibꝫ intelligim9·ꝟ in ꝯce
ptib9 ułibꝫ q̄ sūt in ꝓpriis ꝯceptibꝫ
ꝟtualr īclusi·uñ intelligim9 trinitatē
ꝟm ꝙ eā abstrahim9 a tri^{te} in nūeris
uł rebꝫ corpalib9 numerati· & intelli
gim9 deū sub rōe entis·& nō sub pro
pri rōe·& sic de aliis ꝯceptib9·ī cre
dibilib9 ḡ nō possum9 deuenir̄ ad ali
quā ꝓpōez inme^{tam} lꝫ aliq̄ sit talis·

Trū fides de credibilibꝫ re
uelatis fuerit nccīa an̄ aduē
tū xp̄ı·ꝙ n̄·exodi 3°·ego sū
de9 abrahā de9 isaac & de9 iacob·&
nom̄ meū adonai n̄ indicaui eis·ḡ de9
aliqd oñdit moisi qd n̄ oñdit aliis· ḡ
alii n̄ tenebāt ad hn̄dū fidez de oībus
q̄bus moises habuit q fuit in eadez le
ge cū eis·ḡ multo min9 tenent ad ha
bendū fidē de his de qbus habem9 fi
dem nos cū simus alteri9 testamenti·
p̄ an̄ aduētū xp̄i nō fuit nccm̄ hōi
credere q̊d angeli ignorabāt·pꝫ ꝓpō·
ꝙ inte9 angeli in intelligēdo excedit
inte^m hōis·ꝟ angeli an̄ aduētū xp̄i &
ꝓmulgationē ecclie ignorauerūt īcar
nationē xp̄i·iuxta aplm·sacramentuz
incarnatiōis abscōditū fuit pricipibꝫ
& ptātib9 in celestibꝫ·& isa· q̄rūt an
geli qs est iste q̄ uenit de edon tinctis
uestib9 de bosra· ḡ nec an̄ xp̄i aduen
tum nccm̄ fuit credere incarnationez
quā mō nos credim9· p̄ ad pfectaz
obīam sufficit implere q̄ p̄cipiūt cū
ꝓmpti^{ne} īplēdi alia si p̄ciperēt·ḡ ad
pfcāz fidē sufficit creder̄ q̄ explicāt
credēti cū uolū^{te} credēdi alia si expli
carēt·ꝟ an̄ xp̄i aduētū nō fuerūt tot
credibilia expli^{ta} q̊t sūt m°· pꝫ·ꝙ sa
c̄menta no·le·nō erūt insti^{ta} in lege ue
teri·ḡ etc̄· 5 ꝓ oī statu fuit nccīuz
hōi oīa dili^a diligere ex ca^{te}·ꝙ nccm̄
fuit cuilibet ca^{tem} hr̄e·caritas aūt ī oī
statu ad oīa dili^a se extēd^t·silr ḡ ꝓ oī
statu fuit fides nccīa r^u oī^m c̄dibi^m·ꝙ
caritas n̄ pfic̄ sn̄ fide· In ista·q·sūt

tria uidēda. primū est q̄ p̄ omni statu fides sui uiatori neccia. 2m ē de actu fidei an aliquis actus fidei p̄ omni statu fuerit nccius. & quis est ille actus. 3m ē si ille actus qui circa credibilia nūc est ncci9. s. credere redēptorē iteri isse fuerit tūc neccius de eodē. q̄m ad pm articulū d9 q̄ fides infusa fuit neccia hoi saluādo p̄ oi statu. rō ē ista. sic enī aīa nō ē accepta deo n̄i ornet & pficiat p caritatē quo ad uolūtatē sic nec ē deo accepta nisi pficiat hitu supnāli quo ad intem. & sic iste potēe sūt nāliter subor te in actib9 suis. q̄ intelligere p̄cedit uelle. sic et in pfecti onib9. q̄ inte9 p̄ pficit supnālit q̄ uolūtas licz sil' durane. supnālis aūt pfectio qua aīa determiate dicit ueꝝ est fides infusa. sic g̃ an̄ xp̄i aduētū fuit caritas neccia sic an̄ xp̄i aduentū fuit neccia fides infusa q̄uis sine ōdictione possint separi. manet enī in uia fides in formis sine caritate. & manebit in patria caritas sine fide. ꝫ q̄ deus de p̄o ordinata nō pficit aīam n̄ pficiat ꝫm totū. iō nō pficit uolūtatē carite. n̄ pficiat intem fide. q̄m ad 2m articulū ꝝ9 dupl'r. p̄ in generali. 2o in speciali. In generali sic d9 q̄ actus fidei fuit neccius p̄ oi statu. rō ē ista. q̄ sic actus morales fuerūt neccii oi saluādo ut actus affirmatiui q̄ obligāt semper. ꝫ nō ad semp. ꝫ p̄ aliq̄n q̄n ocurrūt debite circūstātie. s. q̄n quō sic & p̄p q̄d. sic actus theologi fuerūt p̄ oi statū neccii. q̄ qlibet tenet diliger deū p̄ omi statu p̄ aliq̄n. & si hz usū rōnis tenet credere in unū deū factorē celi & terre. In spāli d9 sic q̄ articuli fidei p̄nt dupl'r distingui. uno mō ꝫm credita. alio mō ꝫm numeꝝ illoꝝ q̄ articulos p̄ distinxerunt. p̄ mō oēs articuli sūt q̄tuordecim. sufficia est ista q̄ aut articuli sūt de deo rōe dei. aut sūt de deo rōne nat'e assūpte. si p̄ mō h9 tripl'r. q̄ aut sūt de deo rōne nat'e aut rōne psonaꝝ. aut rōne effcūs. si p̄ mō tūc est unus articul9. s. credo i um deū. si 2o mō sic sunt tres. ꝫm q̄ tres sūt psone. prim9 patrē oīpotentez. 29 ihesū xp̄m dn̄m nr̄m. 39 credo in spm sanctū. si 3o mō sic sūt tres alii. pri9 ptiet ad cātōz. creatrem celi & t're 29 ptinet ad gratificatōez. remissionē peccatoꝝ. 39 ptinet ad glorifinem. carnis resurrectiōez uitā et'nā. In uniuerso g̃ sūt septē articuli de deo rōe dei

Si sūt de deo rōne nāe assūpte sūt et 7. prim9 ptinet ad ōceptionem. q̄ ōcept9 ē de spiritu sācto. 29 ad natiuitatē. natus ex maria uirgine. 39 ad passionē. pass9 sub pōtio pilato crucifixus mortu9 & sepultus. 49 ptinet ad descēsū ad infeꝛos. q̄nt9 ad resurrectionē. sext9 ad ascēsionē. 79 ad iudicium. Hoꝝ articuloꝝ petrus tres in unū ōplex9 ē. s. articulū de unitate eēnc; de oipō pr̄is. & de ope creatōis dicēs. credo i um deū prēz oitem fcōrē celi & terr̄. Io. posuit de psōa filii. Ia. alphei posuit articulū de psona spūs sācti. Iaco. zebe. ōiunxit i unū articl'm

de ɔceptione & natiuitate.andre.ar
ticulū de passiōe.philip.de descensu
ad inferos.tho.resurrectiōem.bartho
lo.ascensionē.mathias aduentuȝ ad iu
diciū.Effectū grē dixerūt duo aposto
li.simon posuit ɔseruationē boni.s.sā
ctam catholicā eccl'iam & scōꝝ cōio
nē.iudas iacobi posuit mali remotōeȝ
s.remissionē peccatoꝝ.mathias ul' ut
ut quidā dicūt thomas posuit effectū
glorie. Ad ppom ḡ dico ꝙ ꝑ omni
statu fuit nccēm oī hōi hr̄e actū impli
citū circa oēs articulos fidei.& tunc
aliqs habȝ actū implicitū quādo habȝ
habitū.ꝭ iste habitus nō sufficit in ha
bēre usū rōnis.ꝭ reqrit act⁹ distinct⁹
& explicitus.ꝭ nō ꝑ omī statu.etiā ꝑ
statu isto nō est nccius omi hōi ut oēs
articulos fidei distīcte credat & expli
cite.ꝙ de⁹ nullū obligat ad impossibi
le.& iō cū multi sint ita rudes ꝙ non
pn̄t ɔcipe quid ē nā & qd psona nō ē
nccm ut explicite credāt articulos ꝑ
tinentes ad nāe unitatē & psonarum
trinitateȝ.ꝭ sufficit eis credere qd' ec
clesia credit. aliquē aūt articulū fidei
omnis xpian⁹ tenet explicite scire.s.
ꝙ xp̄s sit passus nat⁹ & talia q̄ ptinēt
ad redēptionē.ꝭ ad omīa credēda ex
plicite tenent maiores in eccl'ia q te
nēt alios in fide instruere ūbo uerita
tis & exemplo honestatis. Sȝ h̄ sūt
duo dubia. Prim dubiuȝ ē.ꝙ uidet
ꝙ siml' & sel' pōt aliqs eē fidelis & in
fidel'.si enī simplices nō tenēt omnes
articulos fidei explicite creder non te
nent errores fidei ɔ̄rios p̄cauere.nul
lus enī tenet aliquid euitare si ei⁹ op
pōitū nō tenet ɔgscere.ḡ possȝ aliqs
licite cadere in errorē repugnantē fi
dei p fl'am p̄dicatiōeȝ alic⁹. & sic es
set fidel' & infidel'.fidel' ꝙ nō tenet
explicite credere articulū fidei.infide
lis ꝙ credit aliqd eē uerū qd' repug̅t
fidei. 2m dubiū est.ꝙ uidet ꝙ ma
iores in eccl'ia n̄ magi teneāt explicite
credere q̄ minores.ꝙ un⁹ tenet ad ali
quid plus q̄ alius.n̄ ad illa plus oblige
tur.ꝭ ad ea que sūt de nccitate salutis
nō plus obligat maior q̄ minor.ꝙ oēs
obligant ad credēdū in baptismo ubi
oēs equal'r obligant. ḡ nō magi expli
cite tenēt credere maio: q̄ mi. Ad
prim nego ɔn̄am.ꝙ nō solū tenet qli
bet simplex cauere oēm errorē ɔ̄riuȝ
articulis.ꝭ tenet cauer oē ɔ̄riū uerita
ti scriptur.quia nullus posset ptir ad
herer ɔ̄rio ueritatis alicui⁹ text⁹ scri
pture qn iudicaret heretic⁹.& cū ar
guis n⁹ tenet errorē uitar n̄ eius op
pom teñat explite creder.d ꝙ ɔn̄a n̄
ualȝ.pȝ in mortalib⁹. nā tenet qlibet
uitar oē peccatū mortale.& tn̄ n̄ tene
tur scir explite in q̄ cāu supbia ul' gu
la ē peccatū mortale.cū illud ignorēt
mlti expti in scia. Ad 2m d° ꝙ ma
ior ē ūa & mi.et] ē ūa ut pcedt arm
ꝙ ī baptismo oēs eq̄l'r obligāt.ꝭ ma
iores īqm curā aīaꝝ suscīunt magi ob
ligant.ꝙ in altiori statu sunt q̄ simpli
ces.iō obligant ad illumiandū alios &
ad ītelligēdā sacrā scriqturā explite.

Quantũ ad 3^m articulũ qui dicũt ꝙ de p̄terito & futuro eſt eadẽ unio ex tremorũ diceret ꝙ ſic. ꝗ eadꝫ fuerũt extrema illius ꝯplexiõis credite. ideo fuit eadẽ unio extrẽorũ. & ꝑ ꝯſequẽs idẽ credibile fuit qđ antiqui crediderũt futuruꝫ & qđ nos credim⁹ p̄teritum. ipſi enim crediderũt redẽptoreꝫ uenturũ & nos credimus iaꝫ ueniſſe.

Aliter p̄ot dici. ꝗ eadẽ cõplexio ñ eſt ſimľ uera & fľa. nec ſimľ cõtingẽs & nccĩa. iõ nõ eſt eadẽ cõplexio forali ter. xp̄us natus eſt & xp̄us naſcitur⁹ eſt. ꝗ pr̄ia eſt uera & 2ª fľa. p̄ot tam̄ dici ꝙ eſt eadẽ cõplexio m̄aliter & eadem unio terminoꝝ ſi abſtrahaẗ ſigſi catũ cõplexiõis a m̄õ ſignificãdi ipſi crediderũt de redẽptoꝛ̃ qđ nos modo credim⁹. & tũc ꝯcipitur nõialiť & nõ ꝟbaľr ſic curſus qui ſignificat ſine tẽpore ꝯcipiẗ nomĩaľr & nõ ꝟbaliter.

Ad primũ principale dicenduꝫ ꝙ actus credẽdi depẽdet ex duobꝫ. ſ. ex inclinatiõe habitus & p̄ſentia credibi lis. credibile aũt nõ eſt p̄ſens in habitu ſine doctore uľ reuelatoꝛ̃. & ꝗ ſimplicibus nõ erant tot credibilia explicata uľ reuelata. iõ nõ teneẽẗ ſic maiores nõ ſic eſt de ſcĩa que generaẗ ex obõ ſic a cã partiali. iõ habẽs habitum ſcientie habꝫ obm ſufficiẽter p̄ńs ꝑ ſp̄es que manẽt q̄diu manet ſcĩa. iõ p̄ot cõſiderare qñ uult. ꝗ cõſiderare contentum in illo habitu eſt in poteſtate ſuã nõ ſic de fide. Ad hoc enim ꝙ habitus fidei inclinet in actum credendi 178 nõ ſufficit omis cõcurſus credibilium pꝫ de nouiter baptiſato cuiꝰſi ſtatim occurrãt fantaſ^{ta} iſtoꝝ terminorũ mori & reſurgerẽ. & ꝯpõat apud ſe mortui reſurgent nõ credit niſi prius ſibi cõſtiterit ꝙ ſit articul⁹ credendus. ḡ nccĩo requiriẗ cũ fide infuſa fides acquiſita ex auditu. Ad 2^m dicenduꝫ ꝙ licꝫ angeli pri⁹ illuminẽẗ q̄ homĩes de ſciendis hoc tñ nõ eſt nccĩm. ꝗ p̄ot deus aliť ordinare. p̄ot enĩ pri⁹ aliq̄d hominib⁹ reuelare ꝑ fidei infuſiõeꝫ q̄ angelis. iõ ꝯña nõ ualet angeli neſciuerũt. ḡ hoĩes nõ crediderũt. & cũ dicl angelus ẽ maioris capacitatl nõ eſt ad ꝓpoſitũ. ꝗ habꝫ ueritatem de n̄aliter cognitis. Ad ulti^m ꝯcedo cõcľonẽ m̄õ dicto i 3° articulo. d⁹ tñ ꝙ ñ ſũt aliqua in nouo teſt̃õ que nõ p̄nt extra hi de ueteri in aliq̄ ſenſu. ſ. alle^{co} uel tropo^{co} uľ anago^{co} licꝫ non in ſenſu hiſto^{co} ſint oĩa ĩ ueteri q̄ ſũt ĩ nouo.

Trũ fides habeat unitatẽ ex obo. ꝶ^o ſñ argumẽtis d^o ꝙ ſic. ꝗ oĩs habit⁹ intellcũalis habꝫ unitatẽ ex uni^{te} ſui primi obĩ q̄ habitus ꝟtuaľr cõtineẗ ſic in cã p̄ti ali. ſic enĩ geometria diciẗ un⁹ hitus uni^{te} linee. ꝗ in linea ꝟtuaľr cõtinenẗ oĩa que deducunẗ in geometria mediatius uľ immediati⁹. ſi tñ aliq̄ expli^{ta} in ſcĩa cõſiderenẗ ſub ꝓpriis rõnibꝫ inter ſe ñ ut ꝯtinenẗ ĩ aliq̄ uno ſb̃o ꝑ forte tot ſũt habit⁹ quot cõcľones d̄mõſtrate diſtincte de ſp̄e. ñ p̄ot aũt dici ꝙ fides infuſa h̄eat unitatẽ ex obo

primo qđ eſt de⁹.ꝙ deus nō mouet i rōne obi ad cognitionē omniū credi bilium.& ꝗuis oīa ↄtineat.tamen ex eo deduci nō poſſunt.ideo oportꝫ di cere ꝙ habeat unitatē a ueritate reue lantis.uł oportꝫ dicere ꝙ habeat uni tatē formaliter ex ſeipſa.quāuis illam effectiue habeat a deo.

179 Trū foꝛa uł aliqđ eius p̄ſu erit in mā ante forme gene rationeꝫ.uidet̄ ꝙ ſic.ꝙ aut aliqđ forme p̄cedit in mātia añ gene rationē:aut nihil.ſi nihil.ğ forma cre atur.ꝙ de nihilo producit̄.ſimiliter cuꝫ corrumpit̄ ſi nihil eius manet.ğ anihilat̄.ꝙ a quo res incipit in idē re ſoluit̄.ğ agens naturale pōt creare & anihilare.ſi aliquid p̄cedit habetur ꝑ poſitū. ꝑ generatio eſt naturalis.ğ eius prinᵐ intriſecū eſt nāliter actiuū ꝫ illud prinᵐ nō eſt niſi forma uł ps foꝛe.ꝫ nō ē foꝛa inducēda:ꝙ illa non eſt.ğ ps foꝛe p̄cedit in mā.prima cō ſequētia ꝓbat̄:ꝙ nā ē prinᵐ mot⁹ & quiet̄ ei⁹ in quo ē 2ᵒ phi.ꝫ illud pri cipiū nō eſt tm̄ paſſiuū.nā nā princi palius dicit̄ de foꝛa ꝗ de mā.ut patꝫ ibidē.ğ etc̄. ꝑ ſi nihil foꝛe p̄cede ret in generatiōe tūc nulla eēt dr̄ia in ter illud qđ ꝓducit̄ a natura & illud quod producitur ab arte.ↄn̄s ē fł̄m. ğ añs.falſitas ↄn̄tis patꝫ 2ᵒ phi.ↄn̄a ꝓbat̄.nā ſi in generatiōe nāli n̄ p̄ſup poneret̄ aliqđ foꝛe.ꝫ tm̄ prinᵐ nāle cū ī generaⁿᵉ artificiali nāle priᵐ ꝑ ſupponat̄.& ꝑ āgēs artificiale foꝛa ꝓ ducat̄ in eē nulla erit dr̄ia inter gene ratiōꝫ nālē & artificialē. ꝫ ſi in ge neratōe nāli aliqđ foꝛe p̄cederꝫ i mā cū ꝑ generationē aliqđ foꝛe acqrat̄. ğ foꝛa ſbalis nō ↄſiſteret in indiuiſi bili.ꝫ ſuſcipet magi & minus.ↄn̄s eſt fł̄m.ğ añs. In iſta.q.tria ſūt uiden da.p̄ uidendū ē qđ ſit rō ſemialis.2ᵒ in qbus eſt rō ſemialis & qualr̄ eſt in eis ponēda.3ᵒ ad qđ pōita ē rō ſemi nalis. ꝗᵐ ad pᵐ articulū ē ſciendū ꝙ rō ſemiał ē in mā.in mā autē ſunt tria ↄſiderāda.ſ.ipſa eēntia māe.poᵃ paⁿᵃ ſiue receptia.& act⁹.rō ſeminał nō pōt eē eēnᵃ māe.ꝙ ꝫm aug.xᵒ ſu ꝑ geñ.xp̄s nō fuit in abrahā ꝫm rōeꝫ ſemialē.& tñ fuit in eo ꝫm mām.nᶜ ē pō receᵘᵃ māe.ꝙ ꝫᵐ aug.ix.ſup geñ. deus facit aliqđ de mā nō ꝫm rōem ſe minalē.ꝫ nihil pōt facere de mā cui⁹ mā nō ſit receᵘᵃ.ğ rō ſemiał ē aliud a mā & a pō recepᵘᵃ.relinqt̄ ğ ꝙ ſit actus in mā recept⁹. Et aliq dicūt ꝙ ille act⁹ ē aliqđ foꝛe generāde eius dē rōis cū ea ꝑfecta poſtea ꝑ genera tionē.& pōit̄ eē prinᵐ itrinᶜᵘᵐ qđ co opat̄ agēti extrinᶜ⁹ nāli.& ab iſto di cit̄ generatō nālis. Iſta op.dic̄ duo unū.ſ.ꝙ aliqđ foꝛe p̄exiſtit in mā.2ᵐ qđ dic̄ ē ꝙ illud eſt prinᵐ intrinſecū actiᵐ ad generationē ſui ꝗᵐ ad eē cō pletū. Priᵐ ꝓbat̄ ſic.ꝙ ſi nihil ipi us foꝛe eēt in mā añ generationē foꝛe tūc ꝑ agēs nāle educeret̄ ꝗᵐ ad totaꝫ

ſuā entitatē. & ſic agēs nāle poſſʒ cre
are. ꝙ q̊d de nihilo ſui p̄ſuppōito ad
eſſe deducit᷑ creatur. 2ᵐ ꝓbat᷑ ſic
ꝙ ſi priᵐ actiᵐ eēt totū ab extrinc°.
& nō eēt aliq̃d ipſi⁹ fore prinᵐ actiᵐ
in ipſo paſſo generatio nō eēt ulꝭis. nā
phs 2° phi. dicit ꝙ nā ē prinᵐ motus
eius in q̊ eſt. g̊ generatio natal̄ reqrit
prinᵐ actm̄ intrinſecuʒ nō paſſiuū. ꝙ
tūc nō differrʒ ab arte. p̄ ix. meᶜᵉ
dicit phs ꝙ phica nō ē p̄ctica. ꝙ pri
cipiū agibiliū ē in fantaſᶜᵉ. prinᵐ ꝛo
natalium eſt i ipſis. ſi arᵐ ualet aliqd oʒ
ꝙ prinᵐ accipiat᷑ uniformit᷑. ſ; i fāᵗᵉ
prinᵐ artificialiū eſt actm̄. g̊ princiᵐ
natalium qđ ē i rebꝫ natalib⁹ erit acti
uum. p̄ 3° ethi. uiolentū ē c⁹ prin
cipiū ē ab extra nihil ꝯferēte uim paſ
ſo. ſi g̊ paſſū natale non confert uim
agēti. iō dicit᷑ uioᵗᵘᵐ. g̊ ecōtrario na
turale ē c⁹ prinᵐ ē ab intra ꝯferente
uim paſſo. ꝯ iſtā op. ar° quero utꝝ
iſta ps fore acqᵗᵃ de nouo p̄fuit in ma
teria. aut nō. ſi n. & ē aliq̃d extēdēdo
aliqd ad oēm entitatē pōitiuā. g̊ acq̃
rit᷑ aliqd p generationē ſine creatione
c⁹ nihil p̄fuit. ſi aūt nihil nouū acqui
rit᷑ qđ nō p̄fuit. g̊ omnia fuerūt crea
ta ſil̄ a prin°. & ſic p generatiōeʒ ni
hil de nouo acqrit᷑. p̄ in cui⁹ uirtu
te actiua ē ens pfecti⁹ in eius uirtute
actiua ē ens impfecti⁹ eiuſdē rōnis. ſ;
ille grad⁹ fore qui pōnit᷑ p̄cedere ē im
pfectior fora acqᵗᵃ p generatiōeʒ. ali
ter añ generatiōeʒ eēt fora in materia

pfecta eiuſdē rōis cū fora inducta p
generatōeʒ. & ē eiuſdē rōis cū illa. ali
ter cū illud maneat in generato eſſet
fora ꝯpōita ex diuerſis ptibꝫ eētiali
bus. ſi g̊ generās pōt ponere in eē for
mā ſm pfectū eē ei⁹ poterit etiā pone
re eā ſm illū gduʒ impfcm̄. g̊ pōt po
nere in eē rōnē ſeminalē. p̄ q̄ro de
illa pte fore que ultio inducit᷑ de cui⁹
poᵃ pducat᷑. ſi immeᵗᵉ pduicit᷑ de pō
matie tūc fruſtra ponit᷑ iſta rō ſemial̄
in mā ad uitandā creatiōeʒ fore. ſi au
tē pducat᷑ de gradu impfcō illi⁹ fore
ē impoſſibile. ꝙ nihil pducit᷑ de pō
alicui⁹ q l᷑ eſt eiuſdē rōis cū eo qđ p
ducit᷑. p̄ trāſmutatō dicit᷑ nāl. ꝙ
paſſiᵐ trāſmutat᷑ ſm qđ natū ē tranſ
mutari. pʒ vi° phi. de motu grauium
& leuiū q̈rum motus ē natural̄. ꝙ qđ
mouet᷑ habet natalē inclinationem ad
terminū mot⁹. ſ; nullā paſſiᵐ tranſmu
tat᷑ p̄ciſe nāliter ex hoc ꝙ habʒ prin
cipiū actiᵐ. ſ; paſſiᵐ alr trāſmutaret᷑
qđ actiue trāſmutat. p̄ nata ē pri
cipiū mot⁹ ei⁹ in q̊ eſt 2° phi. ex quo
patʒ ꝙ nā ē prinᵐ intrinſecū mot⁹ in
eo qđ mouet᷑. iō medicus nō ſanat ſe
ipm p ſe. ꝙ nō habet prinᵐ talis mo
tus inq̄ᵐ medicus. ſ; inq̄ᵐ infirm⁹. ſed
prinᵐ actiᵐ motus nō eſt prinᵐ mot⁹
in eo qđ mouet᷑ inq̄ᵐ mouet᷑. ꝙ inq̄
tū mouet᷑ nō mouet. g̊ ad ſaluandā ge
nerationē nālē nō oportʒ ponere prin
cipiū actiuū in eo qđ mouet᷑. Ideo
ē alia op. magis ſubtil̄ que dic̄ ꝙ nihil

forme p̄exiſtit generatiōi in maťia. ꝫ
p traſ̄mutationē educiť ab gēti naťa
li fora naťal ꝫm totā ei9 ētitatē. dicūt
etiā ꝙ iſte ē inte9 phi. nā 7° meťe dič
ꝙ fora nō generať p ſe nc maťia. ꝫ to
tū ɔpoᵐ. dič etiam ꝙ oē qd' generať
generať ex aliq̄ qd' ē ps eius. & ex his
ɔcludit ꝙ tm̄ ɔpoᵐ generať ex maťia
q̄ eſt ps ſui. unde ɔcludit palā. qm̄ nec
ſp̄s nec fora nec illud cui9 ē generať
p̄ p̊ phi. loquēs de mō generatiōis
& qd p̄exiſtat generatiōi dicᶦ ꝙ ſi ni
hil p̄exiſtat īpoſſibile ē aliqd eē fcm̄.
nā queddā ps eius p̄exiſtit qd' ē maťia
& q̄dā ps ineſt ei & fit hoc ex h°. ñ
pōt ḡ plus aliqd ipſi9 geniti exiſtere
ñ maťia. p̄ ɔmen. ſup 7° meᶜᵉ dič
nō eſt ddᵐ ꝙ generatū ſit unū ſimpl'r
ſ. fora tm̄. ꝫ ɔpoᵐ ex maťia & forma
& priuatōe p̄cedēte. qm̄ genera° erit
qñ generās traſ̄mutat maťiaꝫ donec
in ea faciat formā. nō ex aliq̊ q̊d mane
at in eadē diſpōne. Volūt ḡ iſti de
iſta opi. ex uerbis phi in. 7. ꝙ ſi nihil
fore p̄exiſtat generationi. ꝫ ſolū mate
riā. fora tm̄ nō dičiť creari. ꝙ fora nō
eſt illud qd' fit ꝫ ɔpoᵐ. ꝫ ꝙ ɔpoᵐ fit
ex aliq̊ ſui. ſ. ex maťia. iō nō dičiť cre
ari. ɔ iſtā op. ar° dupl'r. p̄ ꝙ iſti ñ
uitāt creationē. m. 2° ꝙ fl'm imponant
pho. Priᵐ oñdo ſic oē illud qd' de
nihilo ſui p̄ſupᵗ° nec in ſe nec in alio
deduciť ad eſſe creať. ſ; eſt cōis mihi
& eis. nā ipſi dicūt ꝙ ſi nihil ɔpōiti
p̄exiſteret generatiōi. ꝫ q̄ᵐ ad totam
ſuā entitatē de ñ eſſe deduceret ad eē
crearet. hoc etiā uult phs p̊ phi. īpoſſi
bile ē aliqd eē fcm̄ ſi nihil ei9 p̄exiſtat
ꝫ fora q̄cūꝫ mō accipiat eē ſiue p ſe
ſiue in ɔpoᵗ° de nihilo ſui p̄ſuppoᵗ°
nec in ſe nec in alio deduciť ad eē. ḡ
licꝫ ɔpoᵐ nō creeť. ꝙ aliqd ei9 p̄ſup
poniť. fora tñ creať cū nihil eius pre
ſupponať. 2ᵐ oñdo ſic. ſ. ꝙ tm̄ mā
p̄exiſtat ſupponēdo p̊ illa q̄ ſuppōit
phs p̊ phi. & oēs philoſophātes. pᵐ ē
prinª nāe p ſe ſūt duo. ſ. fora & mā:
2ᵐ eſt ꝙ prinª nō fiūt ex aliis. neqꝫ ex
alterutris. ſi enī fierēt ex aliis nō eſſēt
prima. ſi ex alterutris nō eēnt prinª:
3ᵐ ē & ſeqť ex iſtis ꝙ prinª oportet
ſemp manere. ꝙ ſi nō manerēt tūc fie
rēt ex aliis. & corrūperēť ī aª. quō ḡ
pōt aliqs dicere phm̄ poſuiſſe tm̄ ma
teriā p̄exiſtere generatiōi. & formam
fieri ex mā. ſi enī fora fit ex mā cer
tū eſt ꝙ prinª nō ſūt duo. ꝫ unū tm̄.
ſi aūt fora ſit priᵐ cū fiat ex mā. pri
cipia ḡ fient ex alterutris. ſil'r ſi fora
fit ex mā prinª non manent ꝫ prinᵐ.
p̄ ſi fora fit ex mā aut fit ex ea ut
ex oppoᵗ°. uel ut ex ſbo. ñ p̊°. ꝙ cū
oppoᵐ nō maneat cū eo qd' fit ex eo
mā nō manebit cū fora. qd' eſt fl'm. ñ
2° mō. ꝙ illud qd' fit ex a° ut ex ſbo
habet illud ſbm p̄ ē ſui ſequiť ꝙ for
ma habeat materiā ptēꝫ ſui. & ſic for
ma nō erit ſimplex. ꝫ ɔpoſitum. nec
principiū. ꝫ principiatum. Dico
ḡ ad. q. ꝫm phm̄ 7° phi. in generatōe

q̄ li sūt tria ꝯsiderare.s.generās geni tū & ex q̄ fit ipsū genitū.omnia inqt phs q̄ fiūt ab aliquo fiunt ex aliq̄ & aliqd. Ad euidētiā ḡ istiꝰ.q. sunt nnq uidēda.p̄ de ipo generāte.2ᵒ de genito.3ᵒ de eo ex q̄ fit ipsū genitū. 4ᵒ quō distinguit̄ ipsū genitū ab illo ex quo generat̄.& ibi p.tebᵗ quō for ma sm qd̄ eē p̄exisit generationi. & sm qd̄ eē acquirit̄.p generationē.qn to uidendū est qn̄ ꝓprie ꝑductō alicꝰ dicit̄ creatio.& corruptio anihilatio & qn̄ non. Quātū ad primᵐ dᵒ ꝙ ge nerās nec ē matia nec fōra nec aliq̄d simplex.ꝑ oppoᵐ.qd̄ ꝓbat̄ sic generās ē agēs. ꝑ agēs & patiēs cōicant in ma teria.ḡ etc̄. Quātū ad 2ᵐ dᵒ ꝙ ge nitum nec ē fōra nec matia nec aliqd̄ simplex.ꝑ oppoᵐ p̄s e uᵐ.qd̄ ꝓbat̄ sic genitū ē patiēs.ꝑ agēs & patiens cōi cant in matia.ḡ etc̄. p̄ si fōra eēt p̄s e terminꝰ generatiōis: uꝫ oīe qd̄ generat̄ generat̄ ex aliq̄ immeᵗᵉ qd̄ ē p̄s eiꝰ fōra generaret̄ ex matia imme diate ut eius p̄te.& sic fōra erit oppōi ta ex matia & fōra.qd̄ est absurdum

Quātū ad 3ᵐ dᵒ ꝙ est duplex ex q̄ aliqd eni generat̄ ex aliq̄ sic ex oppo sito.aliqd ex aliq̄ sic ex sbo. p̄ ḡ ui dendū est quō aliqd fit ex opposito 2ᵒ quō ex sbo.cū q̄druplex sit genus oppōnis uidendū ē sm quē modū op ponūt̄ termini generatiōis. ubi scien dū ꝙ generatū nō pōt fieri ex oppōi to relatiꝰ.ꝙ relatiꝰ oppoᵗᵃ simul sunt

tpe & nā.termini aūt generatiōis sūt incōpossibiles in eodē signo natur̄ & tpis. Itē nec fit ex oppōito ꝯdictorie qꝛ tūc fieret aliqd ex nihilo. p̄ si al bū fieret ex oppoᵗᵒ ꝯdictorie cuꝫ in q̄libet alio ab albo saluet̄ negaᵒ albi. tunc q̄dlibet fieret ex q̄libꝫ.Item nec finꝰ a quo generationis opponit̄ ꝯrie termīo ad quē.qꝛ vᵒ phi.termini mo tus sunt aliqd positiū.ꝑ termini muta tionis unus ē positiuꝰ.alter priuatiuꝰ motus inqt ē a sbo i sbm.mutatō a n̄ sbo in sbm.uꝰ eoᵒ.cūꝫ ḡ generatio nō sit motus.ḡ eius termini nō opponūt̄ ꝯrie. p̄ cū generatō de q̄ loqmur hēat fieri in sba. & in sba nō sit ꝯrie tas.pꝫ ꝙ tmini motꝰ nō opponūt̄ cō trarie. Pōt ḡ correlarie cōcludi ter mios mutatōis oppōi priuaᵗᵉ.ḡ ignis fit ex nō igne.n̄ qdē fit ex n̄ igne q̄d ē pura negaᵒ.ꝑ fit ex nō igne in actu q̄d ē priuatio ignis in actu. 2ᵐ.s. quō fit aliqd ex sbo oñdo sic.p̄ p̄mit to unā d.de sbo generatōis:cuius d: ignorātia fuit multis cā erroris circā generatōeꝫ nālez.ex q̄ d.patebit quō fōra fit ex mā.& quō dicit̄ sbm gene ratōis.& quō nō. Dᵒ ḡ ꝙ duplex ē sbm generatiōis.s.unū ptiale aliud tōle siue uᵐ i q̄ aliud ex q̄.sꝫ uᵐ q̄ ali ud qd̄.nō qdē ex q̄ ē generaᵒ. ꝑ ex q̄ ē generatū.Inter ista duo sba ē dria.qꝛ sbm in q̄ ē ps sbi ex q̄ & ē priꝰ fōra. n̄ sꝫ eē actuale.ꝑ nā.qa accipit eē in tino generatiōis sic fōra q̄ recipit̄ in

eo. & tā mā q̄ forā q̄ integrāt sb3 ex q̄ p̄existūt generatiōi in pō obiua. & ex toto in pō fit totū in actu. exem^m ignis in actu ē tīn⁹ generatōis. nā generās ignē nō generat ignē in pō. sꝫ actiōi sue p̄supppōit ignē in pō & pducit ignē in actu. in q̄ generatōe ē accipe duplex sbm. u^m pciale qd est alīa ps ɔpōiti. & ex isto nō generat̄ ignis aliud tōle. & illud ē tot⁹ igs i pō obiua. & ex isto fit ignis i actu. ista duo pbo simł. Illud idē p̄existit generatōi in po^a tanq̄ sbm generatiōis qd i tīno generatōis h3 eē i actu. ꝙ p3 cōmen. trāslatio de po^a ad actū nō largitur rei multi^nem. ꝑ pscōe3. 8⁹ me^ce. ꝑ nō solū mā q̄ est alīa ps ɔpōiti h3 esse in actu in tīno generatōis. ꝑ tā mā ꝙ forā. ḡ nō solū mā q̄ ē alīa ps p̄existe hac generatōi tanq̄ sbm ex q̄ fit genitū ꝑ ɔpositum p̄existit, ex q̄ ē ipsū genitū. p̄ forā q̄ ē alīa ps ɔpōiti nō ē tm̄ ɔpōitū in actu. ḡ nec mā q̄ ē alīa ps ē tm̄ ɔpo^m in po^a. nō ḡ mā q̄ ē ps generat̄. ꝑ totū sbiue. p̄ sbm mutatōis mutat̄. ꝙ forā recepta in aliq̄ denoiat ipsū tale. ꝑ mā q̄ ē altera ps cū sit simplex nō pōt mutari. uñ ɔmen. ix. me^ce ɔmēto 2⁹ nullū simplex agit nec patit̄. p̄ illud idē in tīno generatōis hab3 eē qd añ terminū generatōis pōt eē. ꝑ to^m ɔpo^m ē illud qd ante terminū generatōis pōt eē. ḡ tīnus generatiōis erit totū ɔpo^m & ñ mā tātum. p̄ ɔmen. 4° ce. & mun. sup illo vbo mā ɔtinet forā cōtinet accipit phs mām p toto in ɔpo^a. formam vo p toto in actu. p̄ cū ex aq̄ generat̄ ignis. aut in eodē instāti forā generati & corrupti informant materiā q̄ est ps generati & corrupti. aut i a° & a° instāti. nō in eodē. ꝙ tunc ɔrīa erūt in eodē sbo sil. nō in a°. ꝙ cū inter duo instantia sit dare tpūs me^m in tpe me⁹ erit dare mām sñ forā. qd ē impossibile. ḡ n⁹ mō mā aq̄ & ignis p̄existit generatiōi ignis. ꝑ tm̄ ɔpo^m p̄existit. & tm̄ ɔpo^m generat̄. q̄^m ad 4^m articulū. ꝙ ista positio uidet̄ ponere crea^nem ɔpōiti ex q̄ nihil ei⁹ p̄existit. Ideo d⁹ ꝙ tūc dicit̄ aliqd creari qñ de nō eē simplr deducit̄ ad eē. qd sic intelligo. tūc dr̄ aliqd creari qñ ei⁹ p se termin⁹ a q̄ ē negatō ex tra gn⁹ & nō in genere. sic tunc aliqd dr̄ anihilari qñ ei⁹ p se terminus ad quē ē negatō extra ge⁹ & nō in genere. p se aūt termin⁹ generatōis ē negatō in genere. ꝙ in pōitio apto nato q̄ negatō dr̄ priuatō. Distiguūt̄ etiā creatō & genera° penes agētia. generās eni p̄suppōit actōe3 agēti prioris a q̄ depend3 ipsū generās & ei⁹ actō creās aūt nihil p̄suppōit rōe agenti.

Viso ḡ qd ē rō semial̄ uidendū est 2⁹ in qbus ē & q̄lit ē in eis ponēda. Vbi sciēdū ē ꝙ aliq̄ sp pducūt sibi dissilia imme^te ut sol pducit ranā. qdā pducūt sibi silia me^te uł imme^te. sic ignis pducit ignē imme^te. & illa que pducunt̄ p ppagatiōem me^ce. Respcū prime pductiōis non o3 ponere

rōem semīalē. q illa immediatē pduci
tur. Rō hui9 ē. q elemēta sūt entia
impfectissima in genere sbe. sic dicit
cōmen. 3° ce. & mū. 5to. lxvii. semen
aūt cuiuscū3 ē impfecti9 eo qd deb3
ex semīe generari. g nō est ponēda rō
semial respcū fore elemtaris. p se
me hab3 actōe3 absēte semiante. s ce
ssāte igne ab actōe suā nō ptinuat ac
tio caloris ul actio generatia ignis. q
cessāte calefacne tēdit aqua ad frigidi
tatē. g respcū elemēti nō ē ponēda rō
semial. p sem nō ponit nisi ut sit
mem inter agēs prim & ultimū effcm
s hī ē actō immreta. s. inter elemēta. g
etc. S3 qd est semē. d° q ē cor9 qd
dā c9 fora pducta tm intēdit a nā p
alter ut ex eo generet aliqd sie agē
ti. nā in nā ē duplex pcessus. un9 imp
fcūs ad pfcm ascēdendo ut fora se
minis in fora3 sanguīs & embriōis. ali
us pcessus est a pfcis ad impfca resol
uēdo ut in cadauer ul in feces. & sic
pcedēdo usq ad eleta illud in q inci
pit nā in p pcessu ē semē. & ostat q
nā ibi nō sistit. s pcedit usq ad ultia3
fora3 pfcam. g semē nō intēdit p se
s tm p alter. Est g semē cor9 qd
dā pduc impfcm nō p se. s ut sit
uia deueniēdi ad foras ulteriores pfe
ctās. Rō aūt semial est alia forma a
fora semis in q semē ē. & illud ul est
fora sbal ul qlitas ōs fora3 sbalē se
minis. q fora u° rō semial n ē aliqs ac
tus cor9 mae. q iste actus sp maner3
semē aūt sm formā semis nō semp ma

net. q fit ex supfluo alimenti in quo
semine ē rō semial. q ad zm. s. ad
qd ponit semē. ē ne nccm ad actiōe3
tanq prim generatiōis. d° q nsi sem
ē aliqd unifore. qd addo p sem maris
qd dicit agere in semē feie. semē aūt
unifore qd ē cōuertendū & ē decisu3
a generāte. siue sit mris siue pris n est
prim actm generatōis p duplicē rō
nem. Pria ē ista qd nō ē nō pōt esse
prim pducti sbe. s semē in instāti
generatiōis fore generate ex semine n
est. g etc. nec etiā dū ē pōt eē prim ac
tiuū. q semē est ouertibile de pxio in
illud qd dicit generari. h° aūt habet
rōem passiui nō actiui. za ē ista nm
impfcm ē p se cā sufficiēs actiua pfe
ctioris s semē cū omib3 qlitatib3 est
impfcius genito. g etc. Ad arta p°
op. ad pm de creatōe p3 in corpe. q
qn pprie dr aliqd creari & qn nō esse
q nihil eius preexistat. Ad auctes
illas. ad primā d° q prim illud ē pri
cipiū passiuū nō actiuū. & in hoc dif
ferūt nālia ab artificialib. nā nālia ha
bēt in seipsis prim passim. artificialia
aūt nō habēt tale prim inclinās ad ta
lē incisionē lapidis. immo inclinat ad
ōi i 3. ul sūt in po° neutra. Ad zam
d° q oē prim artificialiū est in agen
te. s nō ōme prim nālium est in agen
te. s aliqd est in moto. & illud ē passū
& hec est sufficiēs dria inter naalia
& artificialia. Ad ultimu3 dico q
si li uim ostruat cum li passo ppō est
uera. & tunc li uim cum negatione nō

debet teneri priuatiue. ꝟ ɔtrarie. & ē sensus. uiolentū est cuiꝰ princiᵐ ē ab extra ɔtra inclinationē passi. & illud ē naťale qđ est cū inclinatiōe passi. sic autē nullā gen ratio est uniuoca. ꝙ ma teria respectu oīs forme ē natura liter incl n ta. Ad auctes zᵉ opiñ. nō oȝ rñdere. ꝙ nō sunt ɔ positionē quā teneo. ꝟ potius cōfirmant. Ad primū ad principale dico ꝙ eē de ni hilo dupliciter pōt intelligi. uno mō de nihilo sui ꝓsuppoᵗᵒ. & sic fo̅ra fit de nihilo. ꝙ nihil sui intrinsecum ꝓ supponiť. alio mō de nihilo .i. omni no de nihilo ꝓsupposito. & sic forma nālis nō ē de nihilo. ꝙ ꝓsupponit ma teriam de qua ꝓduciť. anima autē ni hil omnino ꝓsupponit nisi recipiens similiter dicendū. est de anihilatione.

Ad zᵐ dico ꝙ generatio nō est na turalis ex hoc ꝙ habet principiū acti uum intrinsecum. ꝟ ꝙ habet principi um passiuum: motus enim diciť natu ralis. ꝙ ad ipsum passum est naturali ter inclinatum. exemplum. licet enim ḡue habeat in se principium descen sus deorsū. nō tñ ex hᵒ motꝰ ille dici tur nāľ. ꝟ ꝙ graue ad ipsū naťal'r in clinať. Ad ʒᵐ nego ɔñam. ad ꝓbō nem dᵒ ꝙ in generatōe nāli illud qđ ꝓsupponiť ē ens in poteᵃ tm̄. in gene ratiōe aūt artificiali ē ens in actu cō positū ex maťia & forma sbāli

Trū forma baptismi sit hec ego te baptiso in nomie pa tris & filii & spiritus sācti uideť ꝙ nō. ambro. de cōsecratiōe dᵎ. 4ᵃ. a quodam. si in nomine trinitatis uľ nomie xp̄i baptisati sunt nō debēt rebaptisari. ꝙ sic apostoli baptisabāt ut habeť actuū zᵒ. ꝓ mat. ultimo exprimēs xp̄s formam baptismi ñ ex pressit istā. ꝟ ab ipso habeť forma sa cramentorū que instituit. ḡ etc̄. ꝓ zᵒ periarmenias uerba trāsposita ideȝ significāt. si ḡ uerba ista sint trāsposi ta ualent. sequiť ḡ ꝙ ista non sit for ma baptismi. ꝓ uerbū prime ꝑsōe dat intelligeř nominatm̄. ḡ sufficit di cere baptiso sine pronomie ego Cō firmať per illud extra de baptismo & eius effectu. si qs. ubi glo. dicit ꝓnom̄ nō est de sbā forme. ꝙ plenū sensum generat sine eo. Item ambro. dᵎ. 4ᵃ re tulerunt dicit. si qs. dic te baptiso in nomine patris etc̄. baptisatus est exq̄ baptisare intendit. & tñ ibi nō poni tur ꝓnomē. ꝓ greci uere baptisāt & latini uenietes ad eos nō rebaptisā tur. nec ecōuerso. & tñ nō seruāt istā formā. ꝟ hanc. baptisetur seruꝰ xp̄i.

Contra extra de baptismo & eius effcū. si qs. si qs puerū tibi in aq̄ mer serit in nomine patris & filii & spiri tus sancti amen. & non dixerit. ego te baptiso etc̄. nō ē puer baptisatꝰ. In ista .q. sunt tria uidenda. primum est si aliqua uerba possint esse forma hu ius sacramenti. zᵒ que sunt uerba q̄ sunt forma baptismi. ʒᵃ que est for ma necessaria ex parte sacramenti

Quantum ad primum est sciendū

q̄ p̄prie loquēdo de forma ut est altē ra ps cōpositi forma sacramenti est relatio signi ad signatum. que formaliter ē tale sacramētū. & materia est totum il lud qđ ē fundamentū illius relatiōis.

In fundamēto aūt relationis baptis mi ocurrunt ablutio & uerba tamquā ptes fundamēti. s pars principiorum in sigficādo sunt ipsa uerba ſm aug. z° de doctrina xp̄iana. uerba inter homines obtinuerūt principatū significandi. & isto mō uerba pn̄t dici fora respcū ablutionis. q̄ qn̄ in fundamento sunt aliq̄ plura quorum unū ē prius alio & determiabile p alterū prius est materia p̄p q̄dā similitudinē ad materiā. q̄ m̄re est p̄cedere ſm originē & determiari. forme aūt est sequi & determinare. silr etiā q̄ l' est spiritualius pōt dici forma respcū eius qđ est minus spūale. uerba aūt sunt spiritualiora ipsa ablutiōe. Quātū ad z^m ē sciendū q̄ in sacmentis ē aliqd necm̄ simpliciter ex pte sacramēti. quo nō exn̄te nō est sacramētū. aliqd ē necm̄ equaliter ex pte ministri sine quo minister dispendēdo sacramētū nō pōt uitare peccatū. Si q̄rat' de fora necia z° mō que ē fora a ministro necio obseruāda. s. illi cui opetit ex officio baptisare. d° q̄ ē illa q̄ dicta ē in titulo. q. & ponit' extra de baptismo. si qs. quā q̄lib3 minister tenet' scire. & non pōt eū ignorātia excusare. q̄ tenet' scire illa que sunt officii ad qđ deputatur

Si queras de fora necio obseruāda a ministro in ecclia greca. dici pōt q̄ q̄tū ad aliqua uerba nō principalia in forma. sic sunt ūba exp̄ssiua ministri & actus eius & suscipientis ecclesia greca noluit formā istā seruare quā romana seruat ecclia. p̄p uitationē erroris ne minister nec suscipiēs in z^a p̄sona nec actus exprimeret' mō indicatio s optatiuo. ut per hoc detur intelligi q̄ minister nō ē actor baptismi. aliq̄n̄ enī baptism⁹ ascribebat' ministris baptisantib⁹ ꝯ quos apl's pri^a ad corin. hoc inq̄t apl's. dico q̄ unusq̄sq3 uestrū dicit. ego sum pauli etc̄. diuisus est g̊ xp̄s. S3 meli⁹ potuiss3 suscipiēs exprimi q̄ dicēdo seru⁹ xp̄i. q̄ s u⁹ xp̄i n̄ baptisat'. s baptisatur ut sit seru⁹ xp̄i. De fora ista p̄t dici q̄ q̄diu fuit tolle^ta ab ecclia romana licita fuit eis & rōabilis p tpe quo fuit instituta p̄p causam p̄dictam. s cessante causa illa rōabili⁹ fuisset q̄ fora cōis postea uteret'. si g̊ ecclia romana eis phibuit illā formā peccāt seruādo. s nō inuenit' q̄ eis fuit phibitu3 expresse. si autem pmisit ul' cōcessit uidet' eis illam formam debere conti^re. & stante ista pmissione ul' cōcessiōe & ordinatiōe facta de obseruātia istius forme in cōsilus eorum uidet' q̄ minister tenet' illā formā seruare. Quātū ad ʒ^m articulū pat3 q̄ ista forma nō est necia q̄tū ad oīa uerba. q̄ greci baptisant & tn̄ nō in ista forma. Sciendū autem q̄ in ista forma sunt uerba principaliter ptinentia ad formam. aliqua

minus principalia .s. exprimentia mi
nistru suscipientē & actū. expssio mi
nistri nō est simplr nccia. nc pnomen
cuiuscūq psone. alia duo .s. suscipiēs
& actus debēt exprimi. s nō determi
nate eo mō quo exprimit in istis vbis
s. act9 uerbo indicatiuo. & suscipiens
pnoie zc psone. s pōt exprimi actus
uerbo alterius mōi. & suscipiēs uerbo
alteri9 psone. ut greci exprimūt. necci
tas aūt q sic exprimat accipit mat.
ulti. baptisantes eos in noie patris zc
ubi exprimit actus & suscipiēs De
vbis principalibz q sunt in noie pris
etc. an ista pcise ptineant ad formam
uidēdū ē. Vbi sciēdum q sm phm v9
phi. quadruplex ē mutatō. sm sbam q
titatē qlitatē & ubi. sic sm ista pōt fi
eri qdruplex uariatō. uno mō. sm sb
stā iā alia uerba p istis ponēdo. sm q
titatē apponēdo ul subtrahēdo. & ap
posi9 pōt fieri ul afi ul post ul inter
ponēdo. sm qlitatē auferēdo aliq ter
miatōez recsitā ad ogruā locutionem
sm ubi trāsponēdo. loquendo de qua
cunq istarū uariatōnū d° q si uariās
intendat illis qbz utit uti ut fora pci
sa baptismi nō baptisat. q deficit si
bi intentō utēdi illis uerbis qbz utit
ut fora ecclie. intēdit eni uti vbis ua
riatis tanq pcisa fora baptismi. Si
aūt n deficiat intētio. q. ē de uariatōe
ista uerborz. q istarz pōt stare cū fora
& que nō. De uariatōe sm sbaz d°
q aut uerbū illud qd mutat sigt idez
lz sit alia uox aut hēat aliud sigtuz q

primū. si ē alia uox & um sigtū manz
eadē fora. q in oi lingua pōt fieri ba
ptism9. forte tn nō licz baptisanti ex
offi° & solēniter uti uerbis cuiuscūq
lingue. sic in ɔsecratōe eucharistie. q
ordinauit eccl'ia romana q sacramen
ta ministrent i latio gmaco. si aūt hēat
aliud sigtū ul ē oino dispatum a sigto
uocis p q ponit. sic si poneret lapis
p pre. l ē sigtū ɔns cū eo hns oio idē
subm in re. si primo mō nō manz eadē
fora. si z° mō ul exprimit distīcte oēs
psonas diuinas licz diuersis modis si
gficatas. sic genitor genitū & spiritus
que uerba. sigficāt psonas sub rōne p
prietatū nō sub rōe subsistentiū. ul ex
primit psonas implicite. Si p° mō
d9 q nō manet fora. q xpūs uoluit p
sonas noiari psonarz noie. & h° rōabi
liter. q sic iudeis datū fuit aliqd no
mē significās diuinā eētiā sub ppria
rōe. qd nomē ē tetagramaton. sic xps
dedit ecclie noia sigficātia psonas sb
ppriis rōnibz Si implrc aut in q
dā collecno. & isto mō sigficat sancta
trinitas diuinas psonas. ul in qdaz im
portāte psōas p qdā corrñdētiā effe
ctus ad cāz. & h° mō importat p h°
nomē xps. Si p mō nō manet eadē
fora. q xps uoluit psonas explicari.
non ē aūt trinitati importat psōas im
plicite. si z° mō pz q aliqn sic bap
tisare licuit. sic pz actum z° & xix°
Sed hic ē unū dubiū. si aliqs bapti
saret in noie xpi utrū peccaret & ba
ptisaret. Ad prim d° q peccaret.

ꝙ l ge sup'oris null' inferior reuoca re pōt. nec simpl'r nec ad tpus. s lex de baptisādo ē tradita a xpo. math. 20. & in ista fora cōi i noie pris & fi lii & s. s. g in tpe p quo xps nō reuo cauerit nullus ali' pōt reuocare. licet dispēsauerit tpe primi'ue eccl'ie ut di uulgaret nomen xpi. cessante autē illa rōne non dispensauit. g nullus inferior p tempe posteriori pōt ab illa lege ab solui. Sed q̄tum ad 2m nō audeo di cere ꝙ non esset baptisatus. quia non lego ubi fuerit ista dispensatio relaxa ta. & quia dubium est utrum esset ba ptisatus uel non est adhibendu3 reme dium qd' u'r in dubiis adhibet. extra de baptismo & eius effectu. De ua riatione sm quantitatem dico ꝙ si ad datur aliquid repugnans uerbis princi palib9 forme uel diminuens uerba illa non seruatur forma. exemplu3 primi si dicatur in nomine patris maioris & filii minoris. exemplū secūdi. si dicat si ego sum omipotens ego te baptiso in nomine etc. siue eni pmittatur siue disiungat siue interponatur aliq̄ con ditio que nō exis at non manet forma

Si etiam subtrahit aliqd' uerbum de principalib9 nihil fit. ꝙ quodlibet eorū est per se necessarium ad formā

De uariatione sm qualitatem pat3 de ꝯsecratione d'. 4a. retulerunt. ubi dicit dominus papa de sacerdote qui baptisauit in nomine patria & filia. ꝙ si hoc fecit ex imperitia latine lin gue. non intendens inducere errorem

uere baptisauit. qd' est intelligendum quando incongruitas in fine dictiō est talis ꝙ non prohibet significatum dictionis. & ꝙ hoc sit possibile patet de multis illitteratis qui loquuntur in congrue. & tamē bene cōcipiunt astā tes quid uolunt dicere. De uariati one sm ubi dico ꝙ aliqua transpositō omnino uariat sententiam. ut si dicere tur. ego patris baptiso in nomine filii aliqua autem permittit ut trāsposita teneant eandem uirtutem. ut si dice retur in nomine filii patris. prima im pedit. 2a non impedit. Ad argumē ta dicendum. ad primum patet ex pri mo articulo. Ad sm patet ex secun do articulo ꝙ xps expressit uerba q̄ sunt principalia in forma. & illa que nō sunt principalia. s in potestate ec clesie fuit quibus modis exprimere utru3 optatiuo uel indicatiuo. Ad 3m dico ꝙ propositio uera est de no minibus transpositis. sed non est uera de significatione orationis ex talibus nominibus. formā autem non consistit in significatione terminorum incom plexorum. sed in significatione totius orationis. Ad quartū dico ꝙ pno men ego nō est simpliciter de necitate forme. nec exp̄ssu3 nec implicitū i uer bo pri'e psone. s in eccl'ia latīa saltem post tps alexādri nece est ministro ex primere ego. Ad ꝯfirm'nem & ci9 pbō nē d9 ꝙ d3 intelligi p tpe pcedente istā ꝯfir'nem alexādri. 3. si qs. Ad ul timū de grecis pat3 r'nsio.

181 Trū forma ɔſecratiōis ſit ĩl
la que ponit̃ in canone miſſe
ꝙ nō. ꝙ ꝓnomē hoc. aut de
monſtrat ſbam panis. aut accidentia.
utroq; mō ꝑpoſitio ē falſa. aut demō
ſtrat corpus. & tunc non eſt ꝑpoſitō
effectiua. ſic nec iſta corp⁹ meū ē cor
pus meum: ꝙ nulla ꝑpoſitō eſt effecti
ua uł operatiua ꝗ eſſet uera nulla po
ſita actione uł operatiōe. talis eſt iſta
corpus meum eſt corpus meum. ꝑ
hoc ꝓnomē hoc demōſtrat ꝓ inſtanti
pro quo profert̃. ſ; in illo inſtanti nō
eſt corp⁹ xp̄i. ḡ tunc uł demōſtrat pa
nem uł accñ. & ſic ē ꝑpoſitō fl'a:
propoſitō aūt fl'a nō pōt eē forma in
ſac^{to} ueritatis. ꝑ ſic hoc ꝓnomen
ego ſigt pſonam primam ſic meū ſi
gnificat poſſeſſiō;. ḡ ſic dicēs ego de
ſe loquit̃. ſic dicēs meū deſigt illud a
ſe poſſideri. ḡ ſacerdos proferēs meū
deſignat illud eē ſacerdotis. ꝑ de
forma ɔſecrationis ſanguīs uidetur ꝙ
nō ſit illa. ꝙ nō inuenit̃ tradita a xp̄o
ꝙ null⁹ euāgeliſta pōit illa uerba. ō
extra de celebratōe miſſaꝝ. dic Inno.
iij⁹. credim⁹ ꝙ foꝛa uerboꝝ ſit ſic ĩ ca
none ſcribit̃. & a xp̄o apl'i. & ab apo
ſtolis acceperūt ſucceſſores eoꝝ. In
iſta. q. ſunt tria uidenda. p̄ ſi cōſectō
nis ſit aliqua una foꝛa. 2° que ſit. 3°
qd ſignificet. De p̄ d° ꝙ nulla uer
ba ſunt foꝛa iſti⁹ ſacramēti. nec de ei⁹
eētia. ſed aliqua uerba ſunt forma cō
ſecratiōis euchariſtie. & ſic currit qō
& d° ꝙ ſic ſacra^{tum} ē unū unitate in

tegritatis nō indiuiſibilitatꝪ. ꝙ inclu
dit in ſe duo ſigna ptialia que primo
ſignificāt ꝓpria ſignificata. ſ. corp⁹
& ſanguinē. ſic eſt una cōſecratō uni
tate integritatis non indiuiſibilitatis.
due tñ ɔſecratiōes ptiales. ꝙ ſic aliq̄
res eſt una ſicut una ē eius inceptō. &
ſicut plures ita plures. & ſicut ɔſecra
tio eſt plures ptiales ſic foꝛa ɔſecrati
onis eſt una uni^{te} integritatis cōtinēs
in ſe plures foꝛas ptiales. De 2° di
co ꝙ uerba ɔſecratōis corpis ſunt q̄
tuor. ſ. hoc ē coꝛ⁹ meū. ɔiūctio eni ñ
eſt de eētia forme. ſ; ponit̃ ad ɔtinu
andū uerba ɔſecratōis cū p̄cedētib⁹.
Sed hic eſt unū dubiū utrū preter
miſſis ill' p̄cedentiꝰ p illa ſola q̄tuor
ῦba ɔſecret̃ cor⁹ xp̄i. dicit̃ ꝙ ſic. ꝙ
illa ſūt p̄ciſā foꝛa. a^{a} ſūt ꝑp reuerē^{am}
S; ō ῦba ſacmētalia ex ui ſacmenti
efficiūt qd ſignt. ſ; ex ui iſti⁹ ɔſectio
nis efficit̃ ibi cor⁹ xp̄i. ḡ uerba ſuffi^{a}
ex ui ſua ſigficabūt cor⁹ xp̄i ɔtineri
ibi. ſ; h̄ q̄tuor ῦba ſñ aliis h° ñ ſigfi
cāt. ꝙ meū ab^{te} ſigt referri ad pſonā
loquētꝪ. l; miniſter intēdat loq ĩ pſona
xp̄i. ſigtū tñ ῦborū ſigt cor⁹ loquētꝪ
ſic ſi d° mea doctrina non eſt mea. l;
intendat loqui in perſona xp̄i. tñ ex
ui uerborum non habet̃ ꝙ iſta doctri
na ſit chriſti. ſ; illius qui loqt̃. Di
co ergo ꝙ uerba precedentia nō ſunt
eſſentialiter ptinentia ad ɔſecratōe;
ſ; ſunt neceſſario premittenda. ex qui
bus poteſt ex ui ſermonis haberi ꝙ q̄
tuor uerba dicuntur in perſona xp̄i.

Vnde nō ſine cā eccleſia cōnexuit totū canonē miſſe ab illo loco cōican tes uſq3 ſupplices te rogam⁹. ꝙ nulla eſt oratō que nō cōnectat̃ ncc̄io cum p̄cedēte. uł p copulatōe3. uł p cōiun ctionē copulatiuā. ſic hāc ḡ oblatōe3 uł p nomē infinitū. ſic quā oblatōem & q pridie. De 3° teneo quatuor ↄcłones. pria ē iſta. cōcept⁹ q̄ cātur p orōem ꝓlatā nō habet̃ n̄ in ultimo in ſtāti ꝓlatiōis orōnis. ꝓbat̃. ꝙ nō habe tur cōcept⁹ oīm ptiū orōnis añ illud inſtās. cōcept⁹ aūt toti⁹ orōnis nō ha bet̃ ſine cōceptib⁹ oīm ptiū. 2ª eſt iſta nō o3 in eodem inſtāti uł tpe cāri ↄceptū in audi^te p orōe3 ꝓlatā. & ue ritatē illi⁹ ↄceptōis intelligi ſiue unio nē extremorū. ꝙ ſi d° de⁹ creauit mū dū ↄ^t⁹ illi⁹ orōis cātur in ultīo inſtan ti. tñ u ritas uł unio extremoꝝ intelli git̃ ꝓ p̄ inſtāti tpis. n̄ ē ḡ idē dicer̃ in q̄ inſtāti ↄcipit̃ orō & ꝓ quo. ꝙ cōci pit̃ in ultīo inſtāti ↄplete orōis. & cō cipit̃ ꝓ illo inſtāti ꝓ q̄ extrema notāt̃ uniri in intellcū ſiue in re extra. 3ª ↄcłō ē iſta quedā ē unitas in orōe que ſignificat̃ p uerbū copulās extrema. ꝙ nihil aliud ē in ꝓpōe qđ ↄſigni^cet tē pus ad qđ oporteat ex inte^u ꝓpōnis unionē extremorū referri. 4ª con cło ē iſta uerbū cuiuſcū3 tpis pōt ↄſi gnificare tēp⁹ uł inſtās. alias nō poſſ3 exprimi ↄ^t⁹ de uniōe p̄nti p̄terita & futura. ꝙ ſi ē uerbū p̄teritū nō poſſet ↄſigre inſtās p̄teritū. & ſic de aliis. & ſic nulla ꝓpō eēt uera in q̄ exprimer 182

ꝑtr̃ unio extremorū que n̄ pōt eē niſi in inſtāti. D° et] ꝙ uerbū ↄſigre in ſtās uł tēpus ꝓprie dictū ꝑtin3 ad mł tipli^tem tercii modi equocatiōis. ꝙ ē ḟm diuerſa ↄſigta dictiōis idē ſignifi cantl. nō aūt ↄcep° extremoꝝ ꝓ inſtā ti uł tpe ſūt cā ueritatl talis ꝓpōnis. ꝙ null⁹ unus mod⁹ ē q indr̄nter inclu dat̃ in iſtis duob⁹. Ad ar^ta ad pri^m d° ꝙ hoc nō demōſtrat panē n^c accn̄ª ꝟ ex ui ſermōis uł ex intētiōe ꝓferētl demōſtrat cor⁹ xp̄i ꝓ ultīo inſtāti⁹ cō p'ete ꝓlatiōis orōnis. Ad 2^m ſimi liter. Ad 3^m d° ꝙ meū o3 ꝙ ex ui ſermōis denotet referri ad pſonā xp̄i hoc aūt nō ē n̄ pri⁹ fiat mecō cł xpo in cui⁹ pſona ꝓferūtur uerba.

Trū forma ſit prior mā & ↄpo^to & magi ens utroq3. ꝙ nō ſit prior ↄpo^to. ꝙ omne p accidēs eſt poſterius eo qđ eſt per ſe 2° phiſi. ꝟ forma eſt per accidens re ſpectu cōpoſiti. quia fieri & generari eſt per ſe uia ad eſſe. ergo qđ per ſe fit per ſe eſt. & quod per accidens fit per accidens eſt. ꝟ cōpoſitum per ſe fit. forma autem per accidens ḡ etc̄.

Preterea ꝙ nō ſit magis ens q̄ ↄpo ſitum. ꝙ illud dicit̃ pfectius ens aliq̄ q̄d includit totū illud & aliqd ultra. ꝟ ↄpo^m ē huiuſmōi reſpcū^r fore. ꝙ p̄ ter enti^tem fore includit enti^tem mãe p̄ ꝙ n̄ ſit magi ens q̄ mā. ꝙ q̄d pli bus ſubſtat ē magi ens in p̄dicamētis. ſed materia pluribus ſubſtat. ergo 2c.

p̄ q̄ nō ſit prior q̄ mā. q̄ poſteri⁹ eēntialr nō pōt eē ſine priori. ꝰ eoꝰ. ſi ḡ foꝛa eēt prior mā tūc mā nō poſ ſet eē ſine foꝛa ꝰ eoꝰ. qḋ ē fīm. 5 7ᵒ meᶜᵉ. foꝛa ē prior mā & ꝯpoᵗᵒ & magis ens. De iſta. q. teneo tres cō clōnes. priᵃ ſit iſta. foꝛa eſt prior mā & magis ens. hāc oñdo. oīs actus ē pri or pō ſimplr prioritate pfectiōis. ix. meᶜᵉ. ꝰ foꝛa eſt actus & pfectio māe. mā aūt eſt pfectibil & in pō. ḡ foꝛa ē prior mā & magis ens. zᵃ ꝯclo ſit iſta. forma eſt prior ꝯpōito. hāc oñdo mā ē prior ꝯpōito ſic prinᵐ pricipia to. ꝰ foꝛa ē prior mā ex priā ꝯclone. ḡ eſt prior ꝯpoᵗᵒ. q̄ qcqd ē pri⁹ pri ore ē prius poſteriore. ʒᵃ ꝯclo ſit iſta foꝛa nō ē magi ens ꝯpoᵗᵒ. ꝰ eoꝰ. q̄ illud ens ē pfecti⁹ qḋ includit totum illud & pl⁹. tꝛe ē ꝯpoᵐ rᵘ foꝛe. ḡ etc̄.

5 acti⁹ ē ſimplr pfectiōis. alr ñ at tribueret p̄ enti. ḡ cui uerius ineſt rō act⁹ illud ē ſimplr pfecti⁹. ꝰ foꝛa ē p̄ & eēntialr act⁹. ꝯpoᵐ aūt nō ñ p for mā ē ī actu. ḡ etc̄. Ad arᵐ illud dᵒ q̄ uerū ē ceteris paribꝰ. ꝰ in ꝓpoito ñ ſunt cetera paria. q̄ ꝯpoᵐ includit foꝛaʒ & qcqd pfectiōis ē in foꝛa & ultra aliqd aliud includit. ꝰ oʒ ſoluer dcm̄ phi aſſerētis oppoᵐ. dᵒ ḡ q̄ pri us & magi accipiūt nō ꝰʒ pfectiōeʒ. ꝰ ꝰm pricipiᵗᵉᵐ & indepēdētiam. q̄ entitas principii pricipalioris qḋ eſt foꝛa ē indepēdēs rᵘ pricipiati qḋ eſt ꝯpoᵐ. & rᵘ pricipii min⁹ pricipalis qḋ ē mā. Ad pᵐ dᵒ q̄ foꝛa ī ꝯpoᵗᵒ

hʒ duplex eē. ſ. ꝓpriū. & p illud ē pri or ꝯpoᵗᵒ. & eē cōicatū ſibi & ꝯpoᵗᵒ cū ḡ dicit q̄ foꝛa ē ens p accñs & fit p accñs. uerꝝ ē de eēˢᵗᵉ q ē p ſe ꝯpōiti & de tali eſſe ꝓcedit ꝓpō. q̄ ad tale eē genera° p ſe terminat. tñ foꝛa ꝰm eē ꝓpriū ē ens p ſe. Ad zᵐ cōcedo totū. q̄ facit p tercia ꝯcluſiōe. Ad ʒᵐ dᵒ q̄ p ſe rō ſbe nō ē ſubſtar. ꝰ p ſe ſtare ſepabilis ab aliis nō depēdens ꝰ illud ñ ꝯuenit māe ñ p foꝛaʒ. Ad ʒᵐ dᵒ q̄ pᵃ ſba nō dicit pᵃ ſoluʒ ex hoc qḋ ſubſtat aliis. ꝰ qa p ſe exiſtit nō depēdēs. & iſta ꝯpatio intelligit rᵘ ſecūdarꝝ ſbarꝝ & accñᵐ. & nō rᵘ foꝛe p quā pᵃ ſba ſubſiſtit. Ad 4ᵐ dᵒ q̄ duplex ē ordo prioritati nāe. unus cū cālitate. & alius ſine cālitate. licet ḡ ubi ē ordo prioritati nāe cuʒ cāliᵗᵉ poſteri⁹ nō poſſit eē ſine priori. tñ ſi ordo eſt ſine cālitate pōt. ſic aūt in ꝓ poſito. q̄ foꝛa ſic eſt prior maťia q̄d tñ nō eſt cā eius. ideo materia poteſt eſſe ſine forma.

183

Trū frui ſit actus elicitus a uoluntate uel paſſio recepta in uoluntate. & q̄ ſit paſſio probo. fructus eſt id quod ultimo ex pectatur de arbore. frui autem dicit a fructu. ultimum autem fructus non eſt comeſtio. ſed delectatio propter quam comeditur. ergo ſic eſt in ſpiri tualibus fructus eſt ultimum quod ex pectatur de obiecto. ꝰ tale eſt delecᵒ quia ſequit actum xᵒ ethico. ḡ etc̄.

p̄ augu.x° de tri. fruimur ɔgnitꝭ in q̄bus uolūtas p̄p ſe delectata ɔqeſcit. ḡ delectatio ē fruitio & nō paſſio cō ſequēs fruitionē. ꝙ poſteriꝰ nō poni tur in diffinitōe prioris. ↄ amans deū aliquo actu elicito. aut ãmat ipm p̄p aliud. & tūc utitur deo. aut p̄p ſe & ſic fruit̄ deo. ḡ frui eſt actus elici tus. ſ delectatō nō. ḡ etc̄. Hic ſūt tria uidēda. p̄ de ipſis actibꝰ. 2° quō ſe habꝫ delectatio ad dilectiōem q̄ eſt actꝰ elicitꝰ a uolūtate. 3° uidebit̄ pri cipale ꝓpo^m. Quātū ad p^m d° ꝙ ſi cut in intellcū ſūt duo actꝰ aſſentiēdi alicui uero. ꝙ alicui uero aſſentit̄ p̄p ſe. ſ. prin°. alicui p̄p aliud. ſ. ɔcluſioni ſic in uolūtate ſūt duo actꝰ aſſētiendi bono. alicui enī bono aſſentit̄ p̄p ſe. ali cui p̄p aliud. ita ſimilitu° pōt accipi ᴠi° ethi. ubi dicit̄ ꝙ in mente ē affirmatō & negatio. ſ in appetitu eſt ꝓſecutō & fuga. & ſic̄ in mēte ē duplex affir matō p ſe & p̄p aliud. ita in appetitu ē duplex ꝓſecutō. ſ inter hec eſt du plex dr̄ia. pria ē. ꝙ duo aſſenſꝰ inteꝰ diſtinguūt̄ ex nã obↄꝝ. ꝙ ſunt alii p̄p aliã euidētiã. iō hn̄t diſtincta obā ſibi ɔrrn̄den^a & ipſos cãntia. aſſenſꝰ au tē uolūtatis nō ſūt alii ex diſtīctōe ob iectoꝝ. ſ ex diſtīctꝭ actibꝰ po^e libere ſic uł ſic acceptãtis obm eiꝰ. ꝙ i po teſtate eiꝰ ē referr̄ uł n̄ referre. 2^a dr̄ia ē. ꝙ duo aſſenſus intellcūs ſuffi cienter diuidūt aſſenſū inteꝰ in cōi. n^c inter eos ē aliqđ mediū. ꝙ ex pte obi nulla ē euidētia media a q̄ poſſit

accipi aliqua ueritas principii uł con cluſionis. ſ p̄ter duos aſſenſus uolūta tis ē aliqs mediꝰ. ꝙ uolūtati pōt oñdi aliqđ bonū abſolute app̄hēſū. nec p̄p ſe nec p̄p aliud bonum. & uolūtas cir ca illud poteſt habere actum nō neccio inordinatū. & pōt imperare intellcūi ut inquirat quale bonum ſit illud. & qualr uolēdū. & tota rō dr̄ie hīc & i de ē libertas uolūtatꝭ & neccitas nãlis ex pte inteꝰ. Actꝰ aūt q̄ aſſētit̄ bo no p̄p ſe ē actꝰ pfcūs. & iſtū ſeqt̄ de lec°. x° ethi. hēmꝰ ḡ 4.^or diſtincta. ſ. actū pfectum uolendo bonū p̄p ſe. & hic eſt fruitio. actum imperfectū uo lendo bonum p̄p alterum. & hic ē uſꝰ & actum neutrum. & delectationē cō ſequentem illum actum. Quātū ad 2^m eſt una op. que dicit ꝙ delectatio & dilectio ſūt idē realiter. ſ differūt rōne. primū ꝓbat̄ ſic que ſunt eiuſdē potētie circa idem obm & habent ea dem oppōita & eūdem effectum per ſe & immediatū ſunt idem realr. ſ di lectio & delectatio ſunt huiuſmōi. ḡ etc̄. ꝓbō mi. ſūt eiuſdē po^e. ſ. uolūta tis. circa idē obm. ſ. bonum. habēt ea dem oppoſita. ꝙ odium & triſtitiam & eundem effectum. ſ. perficere ope rationem. 2^m ꝓbatur. ꝙ delectatō eſt a potentia in obiectum. dilectio ē econuerſo. iſta autēꝫ ſunt idem ſm rē quia idem eſt actus actiui & paſſiui.

Item delectatio importat quietatio nem que eſt priuatio motus. dilectio unionem que eſt priuatio diſtantie.

Contra accipiendo idem quod ipsi accipiunt. illa sunt eadem realiter, uel diuersa quorum opposita sunt eadem uel diuersa. sed odium & tristitia q̄ opponūtur dilectioni & delectatiōi sūt diuersa realiter. quia odium est quoddam nolle. quia odire aliquid est nolle illud. nam sic tristitia. quia tristitia est actus nolēdi.

Itē odiū non requirit obm exn̄s. quia uolūtas pōt nolle aliqd anteq̄ existat. tristitia respicit obm actualiter exn̄s. quia sm aug. tristitia ē de his q̄ nobis nolēti bus accidūt. p uolūtas sic libere elicit actū uolendi sic libere elicit actum nolēdi. sed nullus libere & uolūtarie tristatur. quia tūc nō tristaretur. ergo tristitia nō ē actus uolēdi. p uolūtas reflectēs se sup actū suū uoluntarie elicitū placet sibi. sed nullus placet sibi cū tristatur. sed displicet. ergo tristitia nō ē actus uolēdi. Itē 3 illud qd dic ista op. quia differūt rōe quia delcātio importat qetationē & priuationē mot9. dilectio unionem & priuationem distane sm ē. quia unio ē p se habitu9 inter extrēa unita qd ē aliquid pōitm. beat9 enī unit deo for aliter per unionē & nō p priuationem. agēs aūt approxiatū passo agit ita quia approxiatō siue unio p se reqrit ad actōem agēti in passū. priuatio aūt nō. Do ergo quia dilectio & delcātio nō sūt ab eis dē agētibus sed a diuersis realr. quantum ad 3m do quia alique auctes uidentur dicere quia frui est actus elicitus tm. aliq quia ē passio ōns actum elicitū. aliq quia includit utrūq quia sit actus tm uidetur dicere aug. 83.

qōnum. q. 3a. oīs puersitas q̄ uicium nominatur est uti fruendis & frui utendis. puersio aūt formaliter est act9 uoluntatis elicitus & nō delectatio. quia delectatio nō est praua. nisi quia act9 est prauus. nec delectatō est in potestate delectantis. nisi quia actus est in potestate agentis. peccatū aūt inquantum peccatū est in potestate peccantis. Item de doctrina xpiana dicit quia frui ē alicui rei amore inhererē ppter se. ista inhesio ē ppter potētiam motiuam inherentis. inhesio autem alicui propter se nō uidetur esse propter delectationē. quia cā efficiens delcātionis uidetur esse obiectū delectabile. s. finis. Quod aut ē frui sit tm delcātio uidetur uelle aug. p de tri. plenum gaudiū est frui trinitate. gaudium est formaliter delcātio. Item 4o de tri. fruimur illa re de quā capim9 uoluntatē. Quod aūt accipiatur p utroque pbatur p diffinitionem frui. xo de trini. fruimur cognitis in qbus uoluntas ppter se delectata conqescit. ad actum ptinet quia dic fruimur cognitis. quia in actu uolūtatis psupponitur obiectum cognitum sed ad delcātionem pertinet cum dicit in quib9 etc. Quod si delcātio accideret fruitioni nō poneretur in eius diffinitione. sed tunc frui nō est ens per se unum. sed per accidens. Quod autem sit magis proprium significatū uocabuli difficile est uidere. sed aliquo mō potest cognosci ex usu uocabuli. istud enī uocabulū frui cōstruitur cū ablatio significāte obm ex ui trāsitionis. qualis

ꝯstructō appropaṫ ỽbis ꝯsigficātibꝫ actū. ꝙ nō ꝯstruiṫ in ablatio cuȝ ỽbo ex ui cāe q̄l ꝯstructō debeṫ passiōibꝫ significatꝫ p ỽba pure passiua. nō eni ita diciṫ fruor ī deo. sic dr̄ delector in deo. ſ3 dicor frui deo transiue sicut dicor amare deum. & istud uideṫ eē magis ꝓpriū sigtuȝ uocabuli. ſ3 de significato uocabuli nō ē ꝯtentendū. ꝙ ſm aug. 14. retractam cū res ꝯstat nō ē uis faciēda in uerbis. ꝯstat aūt ꝙ uoluntas hȝ triplicē actū. s. actū neutrū: actū usū. & actū pfcm̄ & delcātioneȝ ꝯsequētē actū. act9 fruitōis nō ē act9 neuter nec act9 usus. ſ3 aliq utunṫ uocabulo frui aliqn̄ ꝓ actu pfcō tm̄. aliqn̄ ꝓ delcātōe ꝯn̄te. aliqn̄ ꝓ utroq3. et tūc erit eqcum: ul' si ē unicum oȝ aliq̄s auc̄tes exponere ꝙ loquanṫ cāliter ul' cōcōitanter. Ad pm d9 ꝙ frcūs est ultim qd' expectaṫ n̄ ut possidēdū corpaliṫ. ſ3 ut habēdū ut obm p actū poe attingētꝫ illud. ꝙ pomū nō ē frcūs in q̄m expectaṫ ut possidēdū. ſ3 ut gustādū. quā gustanem seq̄ṫ delectao. Ad 2m auc̄tas ē ad oppom: ꝙ cū dicit actus nō eē frcūs. ſ3 passiones sequiṫ. ꝙ frui n̄ ē delcāri. ꝙ frcs ē obȝ fruitiōis pao aūt nō pōt eē p̄ obm sui sic pōt eē obm act9. & sic frui si ē passio ut obi ut sonat auc̄tas nō erit passio. sed act9 potēs habere istas passiōes ꝓ obiectis. & cum diciṫ fructu p se fruimur. uer͛ est in rōne obi. sic dicimus amabile amamus. & non in rōne forali sicut diciṫ calore calet.

Tr͛ gr̄a sit in eēna aīe. ur͛ ꝙ sic. ꝙ eētia pricipalius exit a deo q̄ pō. ḡ pri9 reducitur in deum ꝙ ſm dionim reducunṫ in deū. eo mō q̄ exeunt a deo. ḡ si eēna p̄ exit a deo p̄ in ip̄ȝ reduciṫ. ſ3 p gr̄aȝ reduciṫ ī deū. ḡ gr̄a ē ī eēna & n̄ ī pō. p̄ eēna ē indeṫinatior ꝙ pō. ḡ magꝫ indiget deṫinari q̄ pō. sed gr̄a ē fora deṫinās aīaȝ. ḡ ipsa ē magꝫ in eēna q̄ in pō. p̄ gr̄a ē sp in actu ꝙ act9 gr̄e ē ḡtifire. gr̄a aūt sp ḡticat pō aūt nō sp ē in actu suo. ḡ gr̄a n̄ est in pō. ꝯn̄a ꝓbaṫ. ꝙ gr̄a cū sit hit9 nō pōt sp eē in actu suo. n̄ illud c9 ē habit9 sit in actu. p̄ eēna ē prior nāliter in eē q̄ poa. ḡ silr erit prior in accepnc. p̄ fora deṫinata ad agēdum magꝫ dȝ poni in pricipali agēte q̄ ī instrali. ſ3 eēna ē agēs pricipale. pō agēs instrale ſm augꝫ. ḡ etc̄. ꝯ gr̄a ē aliqua fora ī aīa. ſ3 2o ethi. oē qd' ē ī aīa ul' ē pao l' pō l' hit9. gr̄a aūt nc ē pao nc pō. ſ3 ē hit9. ꝙ pficit hn̄tē & op9 ei9 bom reddt. ḡ etc̄. In ista. q. ē ua op. q̄ dic̄ ꝙ gr̄a p̄ ē ī eēna. qd' ꝓbaṫ p augꝫ. de laude caritatꝫ. caritas ē radix & uita oīm btōr͛. & ibidē caritas ē uita morietiū. ſ3 uita & mors ptinēt ad eēnam. ḡ 2c̄. ꝯfirmaṫ gr̄a dat eē supnāle. ꝙ ei9 eē ē supnāle. ſ3 si gr̄a poneret in pō tūi nō possȝ p se ager͛. ꝙ oē ager͛ siue nāle siue sr̄nāle p̄supponit eē. tāle āt eē n̄ hȝ ī pō. ſ3 ī eēna. ḡ 2c̄

ɔ̃ op. istā arguo sic. cū grā sit idē realit̃ cū gloria. ut̃ p se dispō ad eā se quit̃ ꝙ sit in eodē sb̃o in q̄ ē beatitu⁹ ꝟ btitu⁹ nō ē p se in eēn̄ᵃ. ꝟ in poᵃ. ḡ etc̃. ꝓ si grā poner et̃ in eēn̄ᵃ cum sit eadē grā in uia & in patā. ḡ nunc eēt aīa beata sic̃ in patā lic3 min⁹ pfecte. ɔñs ē fl̄3. ḡ añs. ɔñā pbat̃. ꝙ nūc h3 pᵐ actū eius idē rōis cū illo in q̄ est beatitudo eēntiaf̄r. Ad q. ḡ d° ꝙ caritas ē in pō siue uolū^te in oi^nc ad obm suū determinatū. nō aūt in eēn̄ᵃ. ꝙ eēnᵃ nᵐ respicit obm nec aliquē actū 185 probat̃ p anẜ. de ɔ^tu uirginali. oīs iusticia & iniusticiaᵃ ē formaf̄r in uolun^te. ꝟ grā ē q̄dā iusticiaᵃ siue rectitudo. ḡ etc̃.

ꝓ oppōita nata sūt fieri circa idē grā & peccatū sūt oppo^ta. ꝟ fm anshel. & aug. peccatū ē in uoluntate. ḡ etc̃. Ad ar^ta ad pᵐ d° ꝙ auctas dionisii d3 intelligi de extremis ꝓductis in diuersis suppōitis. & non in eodem suppōito. ꝙ eēnᵃ prius accepit eē. & tū pri⁹ reddit̃ p pōm q̄ p operatōem suā. Ad zᵐ d° ꝙ grā determīat ad opationē gratuitam sic̃ ptinet ad habitū determiare. h° mō pō ē indetinata in detinatōe ꝓxima. & ñ eēnᵃ. Ad zᵐ d° ꝙ si grtificar̃. i. grū reddere sigficat̃ actiē nō ēagere. sic̃ nec albedinē facere pietē albū est agere. ꝟ informare parietē. Ad 4ᵐ d° ꝙ accepta° potētie suffici ad acceп^nem eēn^e & non eɔ°. cū⁹ enī ꝓ acceptat actū libere elicitū a pō. nō qdē acceptatōe generali qua acceptat oēm creatā3. ꝙ ꝓ sic acceptat̃ eēnᵃ. ꝟ accep^ne speāli q̄ or^nat accep^tum ad beatitudie3. acceptat enī ꝓ ipsā pōm q̄ est ꝓ btificabi^t. z° eēn tiā p ipsā pōm. Ad q̄ntū ma. ꝓpō h3 ueritatē de instru^to extrin^c⁹ & nō intrin^c°. qd̃ ē idē opanti. sic̃ ipsū operās dicit̃ instrm inq̄ᵐ h3 opatōe3 operatiuā detinatā. & isto mō accipiēdo instrm fora recipiēs actōe3 debe3 poni in instro. & nō in pricipali agente ut distinguit̃ ab instrumento.

Trū grā sit ꝟtus. uidet̃ ꝙ ñ ꝙ sic̃ se h3 lumē nāle respectu uirtutū nāliū sic se hab3 lumē supnāle r^o uirtutū supnāliū. sed lumē nāle nō ē uirt⁹. ḡ etc̃. ɔ̃ grā ē habit⁹. ḡ est uirt⁹. In istā. q. est una op. q̄ dic̃ ꝙ grā foraf̄r ē caritas. pbat̃ sic. oēs excellen^e q̄ attribuūt̃ caritati attribuūt̃ grē & eɔ°. ḡ grā est caritas foraf̄r. añs ꝓbat̃. ꝙ utraqȝ diuidit int̃ filios regni & filios pditiōis. fm aug. xv° de ci. dei. utraqȝ ē eti fora ꝟtutū & neutra pōt eē in foris. utraqȝ ɔiūg^t fini ultio pfcā ɔiūctiōe q̄ pōt esse in uia. & si poneret̃ distin^ta alterū superflueret. ꝙ reliquū sufficer3. Et ꝟ3 h° pōt teneri op. magri sen. ꝙ sp̄us scūs mouz uolū^tem ad diligēdū deū meritorie. ñ p aᵐ distinctū hitu3 a ca^te a° ab illo p q̄3 inhitat. illo autē q̄. s. s. inhitat ē grā. & ipa ē caritas. & eod̃ hitu q̄ sp̄us scūs inhitat aīam uoluntas inclinatur in suum actum meritorium.

ↄ istā op. ārguit sic caritas ē pfcio
simplr. alr nō diceret de deo foralit
q ſm Io. deus caritas ē. ſ grā n̄ ē pfe
ctō simplr. q tūc diceret de deo for
malr. qd est fſm ḡ grā nō est caritas
foralr. p̄ caritas dicit qua habens
eā hab3 carū deū. ita q caritas respic^t
deū in rōe diligibil. & nō in rōne dili
gentis. ſ grā ē qua deus habet aliquē
gratū. ita q grā respicit deū in rōe di
ligentis & nō diligibilis. q tūc eēntia
diuina in filio eēt grā. q p ipsā pr̄ di
ligit filiū. ḡ grā nō ē foraliter caritas
p̄ caritas nullā impfectione3 inclu
dit nec in se nec in illo in q̄ est. ſ grā
lic3 nō includat in se impfectionē. tn̄
illud in q̄ est grā aliq̄ impfectionē iclu
dit. ḡ grā & caritas nō sunt foraliter
idē. mi. pbat. q de9 p grām acceptat
aliquē ut dig^m beati^ne digtate que est
corrñden^a meriti ad p̄miū. ſ talis di
gnitas ponit in digno aliq̄ impfectiōe3
puta q ipse nō est p se beatus. Ad
q. ḡ d^o q grā & caritas sūt eadē for
ma ab^ta. ſ differūt in respcū ↄnotato
nā illud ab^tum qd dicunt grā & cari
tas pōt ↄsiderari ut ē hn̄ti principiu3
operādi. & sic nō includit impfectiōem
& isto mō dicit caritas. alio mō potest
ↄsiderari put deus h3 illud care in me
& sic dicit grā & includit impfectō
nē in me. q caren^am beatitudinis. Idē
enī absolutū ē p qd aīa diligit deū. &
p qd aīa acceptat speciali acceptati
one ut ordiat ad beatitudinē. pria rō
ↄuenit sibi ut ē pfectō simplicit. 2^a
ↄuenit sibi ut est pfectō limitata. ſm
primā dicit caritas. ſm 2^am dicit grā
& sic oīs grā ē caritas & nō ecōuerso
& ubi ista duo cōcurrūt in eodē l3 nō
sint idē ſm rōem. nō tn̄ sequit q for
malr nō sint idē. exem^m lic3 sapiētia
sit pfectio simplr. & sapiētia tal sit
pfectō limitata. tn̄ ubi cōcurrūt n̄ se
quit q differāt formalr. idē enī q in
intellcū meo ut ē acqsitū p doctrinā
est scia & pfectō limitata. in deo autē
ē sapi^a & pfectō illimitata. Ad ar
gumētū d^o q v̄tutes acqsite morales
pficiūt in ordine ad lumē inte9 agen
tis. uirtutes aūt supnāles pficiunt i or
dine ad uirtutē que est caritas & i^a ul
terius ad finē supernaturalem.

Trū ge9 & dr̄ia dicāt diuer
sas realitates. uidet q n̄. aīa
litas hois & aīalitas eq circū
scripto omī alio re diuerso ab eo. aut
differūt spē. aut n̄. si sic cū aīalitas di
cat natā3 generis p eādē realitatem p
quā aliqd ē in genere & distinctū ab
opposita spē. & sic nō o3 dicer q nā
generis & dr̄ie dicāt diuersas realita
tes. si aūt n̄ differūt spē seqt q aīali
tas hec & illa dicāt unā spē3 spēalissi
mā. ſ tal ↄueniē^a nō ē ↄuenien^a i gene
re. & sic ↄuenien^a in aīali n̄ eēt ↄueni
ētia i genere. qd ē fſm. sequit ḡ q p
eādē rea^tem p quā aliqd ē i gener sit
distictū ab oppōita spē. qd ē ppōitū

Preterea ponat̃ p possibile ut̃ im possibile q̄ nullũ animal sit possibile nisi hõ. tũc statĩ sequet̃ q̄ animal q̄d est homo sit genus & nõ sit genus. p batio illud qd̃ nõ põt diuidi in diuer sas species nõ est genus. s̃ illud cuius natura 9cta est p drĩam est genus. cũ g̃ animal in hoĩne sit 9tractũ p drĩaʒ animal in hoie erit gen9. s̃ animali q̄d est homo repugñt diuidi in plures spe cies s̃m ipotesim. g̃ animal essʒ genus & non esset genus. p̄ ille ordo qui 9sequit̃ res s̃m esse reale circumscri pta omni operatione intellect9 est de 9sideratione prime phie 9siderãte de rebus & nõ de 9sideratione logice. s̃ ordo real' est 9sequẽs res s̃m suũ esse reale extra animã. g̃ talis ordo nõ ẽ de 9sideratiõe logice. s̃ ordo p̄dicamẽta lis ẽ de 9sideratiõe logice. g̃ nõ est or do realis 9sequẽs res s̃m suum esse re ale. s̃ s̃m esse rõnis. Contra sic to ta diffinitio se habʒ ad totũ diffinitũ ita ptes diffinitiõis ad ptes diffiniti 7° me^{te}. s̃ tota diffinitio ẽ p̄ eadẽ toti di ffinito. g̃ ptes diffinitiõis sũt p̄ eedẽ ptib9 diffiniti. g̃ una ps diffinitionis dic^t aliã realitatẽ ab alia pte. In ista q. ẽ una opi. aureoli & alioꝝ pl'iũ q̄ gen9 & drĩa & spẽs dicũt oĩo eandeʒ realitatẽ. differentẽ tñ s̃m diuersũ mo dũ 9cipiẽdi eã. Rões fundamẽtales sunt iste. si realitas generis est potenti alis ad realitatem differentie: aut ista realitas est in potentia s̃m rem: aut nõ si sic. tũc arguo oĩs realitas que ẽ re aliter in põ ad act9 oppõitos & incõ possibiles ẽ trãsmutabil' real'r ad illos s̃ aĩalitas p te ẽ rea^r i põ ad rõ^{tem} & irrõ^{tem} & ecõuerso. g̃ real'r erit trans mutabil' ad ea. s̃ hoc est fl'ʒ. si nõ. g̃ il lud esse in potẽtia qd̃ cõpetit generi respcũ drĩe ẽ eẽ in potẽtia tñ s̃m rõ nem. g̃ nõ differt a drĩa n̄ s̃m rõnem tñ. p̄ ex pluribus realitatib9 ex nã rei nõ fit unum nisi p 9põneʒ. q̄ om nis unitas. ut̃ ẽ 9põnis. ut̃ simplicitat s̃ unitãs simplicitatis excludit omnem pluralitatem diuersarũ rerum. g̃ oĩs unitas cuiuscũq; 9stituti ex plurib9 realitatib9 realiter distinctis est cõpo sita. si g̃ genus generalissi^{m} & omnes drĩe accepte ab eo usq; ad indiuiduũ dicant diuersas realitates realiter disti ctas tunc omne indiuiduum cuiuscũʒ generis etiam si diceret solam formaʒ erit compositum ex tot realitatib9 di stinctis ex natura rei quot sunt genus generalissimum & omnes drĩe inter medie. qd̃ est absurdum. p̄ si gen9 & drĩa dicãt diuersas realitates. ergo genu nunquã poterit p se primo mo do predicari de specie. 9sequẽs ẽ fl'm g̃ & añcedens. falsi as 9sequenti est nota. 9sequentiam pbo. q̄ ps nõ p̄di cat̃ p se primo mõ de toto. s̃ per te genus est pars. q̄ sumptũ a partiali re alitate speciei. g̃ etc. Contra istam opi. arguo sic si eadem realitas corrñ deret 9ceptui generis & drĩe tũc spẽs

posset perfecte diffiniri p alterū tm̄. cōsequens est falsū. ergo etc. cōsequentia pbat. unicuiqꝫ obiecto natus est correspondere cōceptus unus quo adequate & distincte possit ipsū obiectuꝫ cognosci qd' in se ē unum & indistinctuꝫ si igitur omnino idem a parte rei corresponderet conceptui generis & differentie tunc per conceptum generis poterit obiectum adequate & distincte cognosci. & tunc conceptus differentie erit superfluus. Preterea quando duo ꝯceptus sic se habent ꝙ un9 est ratio realis cōuenientie inter aliq̄ & alius est ratio realis differentie inter eadem illi duo conceptus non sumuntur ab eadem realitate. alioqn eadem realitas penitus indistincta ex natura rei erit causa realis cōuenientie & realis differentie inter eadeꝫ. q̄d uidet includere ꝯtradictoria. sꝫ due species realiter cōueniunt in genere & realiter differunt differentiis. ergo etc.

Preterea diffinitio est eadem diffinito primo. igit cōceptus generis & differentie sumit a diuersis realitatibus. cōsequentiā probo. quia nihil est idem alicui primo nisi semel. q2 si bis tunc posset esse ideꝫ illi primo circūscripto eo quo esset idem sibi primo q̄d est ꝯtradictō. sꝫ si ab eadem realitate sumeret genus & differentia aliqd esset idem primo alicui bis. ꝙ semel per cōceptum generis. & semel per cōceptum differentie. Preterea qn̄ aliqua duo dicunt omnino eādē rem si utrumqꝫ significatur sub debito mō significandi non obstante diuersitate rōnum unū p̄dicabitur de altero per se & p̄. ꝙ si obstante ꝙ diffinitio & diffinitum differant rōne & habeant diuersum modum concipiendi idem. cū tamen omnino sit idem realr unū p se primo p̄dicabit de altero. sꝫ ge9 nō p̄dicatur de differentia per se & primo sm̄ phm̄ vi° thopico. ꝙ unuꝫ animal estꝫ duo animalia. qd' intelligo si genus includeret quidditatie in conceptu differentie. tunc differentia in suo conceptu quidditatiuo includerꝫ cōceptū generis quidditatiuū & qualitatiuū qui est conceptus differentie quo distinguit ab alia differentia. sed omnis cōceptus includens cōceptum quidditatiuū & qualitatiuū est species. ergo differētia esset species. tūc ultra cum cōceptus generis includat qdditatiue in ꝯceptu speciei. ergo una species eēt due species. uel unum animal esset duo animalia. qd' ē fl'm. ergo gen9 nō p̄dicat qdditatie de dr̄ia. & p ꝯn̄s nō sunt idē oīo ex pte rei. p̄ si gen9 & dr̄ia diceret eādē rē tūc omnis diffinitō erit nugatoria. ꝯn̄s ē fl'm. ergo an̄s ꝯn̄a pbat cū diffinitio explicet totā qdditatē diffiniti. si ꝯcept9 generis & dr̄ie dicant eandē realitatē uterqꝫ erit unus ꝯcept9 real'. & sic addēdo dr̄iaꝫ generi habebim9 eundeꝫ ꝯceptum realē bis. & tūc oīs diffi° erit nugatoria.

Ad arᵗᵃ ī ōriū ad priᵐ prinˡᵉ d⁹ ꝙ cū aīalitas hoīs ītelligiẗ ōcta ꝑ rōliᵗᵉᵐ & qcqd ē ī una ſpē ē unū ſpē. ſic oīs r̄alitas q̄ ē ī uno nūero ē nua nūero. ſic aīalitas hoīs & aſini differūt ſpē. ꝟ aliqd eſſe unū ſpē dupl'r pōt intelligi uł unitate ꝓpria ōnte ꝓpriaȝ ētitatē uel uniᵗᵉ denoīatiua. ſ. unitate ōhētꝭ ipſū ad talē ſpēȝ. p̄ mō aīalitas hoīs & aſini nᶜ ē una ſpē nᶜ aᵃ ſpē. ꝙ ꝟᵐ ꝓpriā ſuā ētitatē nec ē una ſpē nᶜ pl'es. z⁰ mō ſic hō & aſinus ſūt diuerſa ſpē ita q̄cūqꝫ ſūt in eis ſūt diuerſa ſpē. Ad zᵐ d⁹ ꝙ uel ꝑ illud impoſſibile intelligis in ōpoſſibile ita ꝙ repugret aīali eē diuiſibile ī pl'es nāš. uel ītelligis īpoſſibile dē facto ponēdo. ſ. ꝙ nullū aīal ſit niſi hō. ſi p̄ mō d⁹ ꝙ aīal nō eēt gen⁹ ꝙ ī poſſibile ē illud cui ex rōe ſua formali repugt diuidi ī pl'es nat̄as eē gen⁹. & ſic ꝑ nullū ōhēs pōt determiari ex q̄ ſibi requgt diuidi. ſi z⁰ mō dico ꝙ ſi nō eēt niſi una ſpēs aīalis adhuc aīal eſſet gen⁹. cū dicis ꝙ nō ꝙ nō poſſet diuidi. dico ꝙ nō repugt ſibi intrinᶜᵉ diuidi. ꝟ tm̄ extrinᶜᵉ. & ſic ſꝑ māeret ibi nat̄a generis. Ad 3ᵐ d⁹ ꝙ in ordie p̄dicam̄tali ē ōſiderat̄ prīas itētiones & ſcd'as fundatas in prīs. q̄tū ad prīas intentiōes eſt de ōſideraⁿᵉ meᶜⁱ: q̄tū ad ſcd'as ē dē ōſideratione logici principaliter. ꝟ ꝙ nō pōt ſufficiēter tradi ars dē ſcd'is ītētionibꝫ n̄ fiat mētio de prīs iō ex ōnti logic⁹ ōſiderat prīas intentiōes. & ſic intelligiẗ illud auic. logica ē de ſcd'is intētiōibus ad iūctis primis. Ad rōnes op. ad primā dico ꝙ ꝑ tāto dr̄ realitas generis in potentia ad realitatē drīe. ꝙ in ſua rōne formali nō determīat ſibi differētiā. ꝟ eſt indifferēs ad eā. cū ḡ dicis ōe qd' ē in potenᵃ ad act⁹ oppoſitos eſt realiter trāſmutabile ad eos. d⁹ ꝙ ſi intelligas trāſmutabile ꝙ p̄t q̄tū eſt ex ſe ōiūgi ipſi actui. ꝙ nullū ſibi determīat ōcedo. ſi aūt ītelligas ꝑ trāſmutabile mutationeȝ nāl'ē. ſicut mā mutat̄ ab una forma in aliā. ſic nō eſt trāſmutabile realiter. ꝙ nō ē in potenᵃ nat̄ali ꝟ metaphiſicalꝭ. Ad zᵐ d⁹ ꝙ maᵢ ē uera in creaturis. & cū dicis ꝙ ē abſurdū oīne īdiuiduū cuiuſcī qꝫ ſpēi uł generis. & ſi diceret ſolaȝ formā erit ōpoſitū ex tot realitatibꝫ diſticte ex nā rei q̄t ſūt gen⁹ generaliſſimū & oēs differētie intermeᶜ. d⁰ ꝙ hoc ē nc̄cīm ꝙ ſi ordo p̄dicam̄talis eſt ordo realis alias non ꝑtineret ad meᶜᵘᵐ. ꝙ eſt artifex real' oȝ dicere ꝙ tot realitates ex nat̄a rei diſtinctas includit ſpēs q̄t ſūt p̄diᵗᵃ realia q̄ p̄dicāẗ dē ea. uñ ī hoīe realitas ſbē ē potential' reſpectu realitatis corporeitatis. & iſta & illa ſunt ī potētia ad realitatē ſenſibilitatꝭ Ad 3ᵐ d⁹ ꝙ ſi gen⁹ reſpectu ſpēi eēt p̄ci ſe ꝑs tc̄ gen⁹ nō p̄dicaret de ſpē formaliter ꝟ tm̄ denoīatiue. ꝟ ꝙ gen⁹ reᵘ ſpēi ē ſupi⁹ eſſēcial'r. & oīa ſupiora in linea p̄dicamētali ſūt de eſſenᵃ īferiorū iō p̄dicāẗ dē eis eēntial'r. uñ ꝑs illā q̄ reſpcū illius c⁹ ē ꝑs ē ſupior ī linea p̄dicamentali p̄dicaẗ eēntial'r dē toto.

187 Trū generatio sit soli⁹ ͻpo
siti ꝙ n̄. ꝙ mā generat̄ fora
generat̄ ͻpoᵐ nō generat̄. ꝓ
ba⁹ primi. Mobile in omni motu ꝑ
se mouet̄. ġ sb̄m generatiōis in omni
mutatiōe ꝑ se generat̄. ꝭ ꝑ se sb̄m ge
neratiōis est mā. ġ etc̄. ꝓbatio scd̄i
ꝙ tria sūt pricipia ꝑ se. s. mā forma
& priuatio. forma & priuatio sūt ter
mini generatiōis. priuatio aūt ē termi
nus a q̄. ġ forma q̄ est termīus ad quē
generat̄. 3ᵐ ꝓbat̄ ꝙ in hoīe nō est
nisi materia pria & aīa intellectiua. ġ
generās nō generat ͻpositū. ꝙ nec ma
teriā nec formā. ͻ oīe qd̄ fit fit
ex mā q̄ ē ps ꝑ phi. ꝭ solū ͻpositū h̄z
mām q̄ ē ps. ġ solū ͻpositū generat̄.
ma. ꝓbat̄ ꝙ oīe qd̄ fit possibile est
eē uel nō eē intrinᶜᵉ. qd̄ ġ fit h̄z ꝑ se
principiū q̄ pōt eē & nō esse & h⁹ ē
mā. Ad 2ᵐ pōt dici ꝙ l3 forma ge
neret̄ ꝑ se n̄ tn̄ ꝑ. Ad 3ᵐ nego aīs
qd̄ n̄ ꝓbat̄. ꝑ eiusd̄ ē fieri & eē. ꝭ
eē ē soᵐ ͻpoᵗⁱ. ġ fieri erit solū ͻpoᵗⁱ
ͻ istā rōe3 q̄ro q̄liter eē est ei⁹ qd̄
fit si fieri sit alicui⁹ ꝙ eē est eiusde3
ͻpatur tūc eodē mō ad illud qd̄ ꝑ se
fit. ꝭ eē est act⁹ ꝑfect⁹ ͻpositi. ġ fie
ri slm est. ꝙ fieri ē materie. Item
forma ē magi ens q̄ ͻpōitū ex. 7. meᶜᵉ
ġ eē est magi forme q̄ ͻpositi. & fieri
ꝑ ͻñs sil̄r. Ad primū dico ꝙ eadē
rōne ͻpat̄ ex pte illi⁹ cui⁹ sūt illa. ꝙ
fieri est cōpositi i uia. ꝭ nō eadē rōne
sūt illi⁹ ex pte ipsorū fieri & eē. ꝙ fi
eri est cōpositi ut uia & esse est com
positi ut actus & sic intelligitur ma.
rationis. Ad 2ᵐ dico ꝙ eē forme
ꝑ se nō termīat generatiōe3. ꝭ eē ͻpo
siti. & tn̄ fora ꝭᵐ eē suū ꝓpriū & ꝑ
se est magis ens aliq̄ mō ut p3. 7. meᶜᵉ
Ad primū i oppositū credo ꝙ mā
generat̄ dnoīatiue sic sb̄m generatio
nis & nō sic termin⁹. Ad 2ᵐ dico
ꝙ forma & priuatio & mā sūt princi
pia non ꝙ alterū eorū fiat uel fit. ꝭ q̄
bus aliqd ē & fit. Ad 3ᵐ dico ꝙ ē
nālis. ꝙ illud qd̄ inducit non solā for
mā ꝭ necessariā dispoⁿᵉᵐ ad formam
dr̄ generās. & hō disponit materiam
& iō dicit̄ generans.
188 Trū generatio actiua & pr̄
nitas sit eadē ꝓprietas. uide
tur ꝙ nō. ꝙ pr̄nitas funda
tur sup generationē. ꝙ relatōes origi
nis d̄ 2⁹ mō fūdāt̄ sup actiō3 & pas
sionē. 5. meᶜᵉ. ꝭ nihil fūdat seipsū. ġ
etc̄. ꝑ pr̄nitas in dinis differt a ge
neratiōe sic relo a suo fūdamto. ꝙ fū
dat̄ sup actionē ut trāsit i p̄teritū. ꝙ
sup generasse. 5. meᶜᵉ. ꝭ q̄ real̄r diffe
rūt i creaturis trāslata ad dina differt
ꝭᵐ suas rōes formales. ġ i patre diffe
rūt formal̄r pr̄nitas & generatio. ͻ
uni⁹ ꝑ se suppōiti ͻstituti tm̄ est una
ꝓꝑetas ͻstiᵗᵃ. ꝭ pr̄nitas ͻstituit pr̄e3
in esse patris ꝭᵐ hilarium. & genera
tio sil̄r ꝭᵐ 2ugᵐ dicētē. ꝓpriū eē pr̄i
generasse fiᵐ. ġ ꝭᵐ rē genera⁹ & pr̄
nitas ē eadē ꝓꝑetas. In ista. q. ē op.
Gan. q dicit ꝙ ꝓprietatē unā differ
re ab alia dupl̄r pōt itelligi. uno mō

ſm rem. alio mō ſm rōnem. primo mō generatio & p̄nitas ſūt idem. 2° mō differūt. primū pbat ſic. Relatio i portat re^tum ad fūdamētū & ad oppoſitū. cōpando ḡ generationē & paternitatē ad fūdamētū nō differunt real'r q2 eēn^a i quā tranſeūt ſic^t in fūdamētū eſt oīo una. iō oms rel'ones ul' ppri etates ſiue ſint un9 pſōe ſiue diuerſarū ſūt idē real'r ɔpādo ad oppōitū ñ drn̄t. q2 in p̄re nō ē ñ triplex ɔpa° ad triplex oppo^m. una ingēiti ad genitū alia ſpirantis ad ſpiratū q ē cōis p̄ri & filio reſpectu ſpirati. 3^a p̄ris ad filiū ut ſit tm̄ un9 ordo patris ad filiū ſ cū tā generatio actio q̄ paternitas importat ordinē ad filiū genitū ſeqt̄ q2 in p̄re nō ſit rel'ones p̄les diſtincte real'r reſpectu filii. 2^m pbatur ſic ordo generātis poteſt dupl'r intelligi uno mō put generans h3 cū eo ſimul genitū iā pductū. & ille ordo exprimit̄ noīe p̄nitatis. ſm aug9. 7. đ tri. iō eſt pater q2 eſt ei fili9. & hilari9. 8. đ trini. pater nō eſt p̄r niſi p filium. alio mō pōt intelligi ordo gignētl ad genitū nō iam pductū ſ mediāte actu generationis q mediat iter gignētē & genitū tripliciter. uno mō inq̄tū generans eſt aptus natus generare ſignificat̄ noīe generatiui. alio mō inq̄tū eſt potēs generare qđ exprimit̄ noīe potentie generādi. 3° mō inq̄tū actu generans qđ ſignificat̄ noīe generātl. & ſic p3 q2 oēs iſti reſpect9 ſūt idē real'r ɔpando ad fundamētū & dictidi ſm rōnem ɔpādo ad diuerſa oppoſita ſm rōne3. q2 ex diuerſo mō reſpiciēdi idē obm ſortit̄ diuerſa noīa. Iſta opi. dicit. 4. 5 q̄ intendo arguere. primū eſt rel'o ex alio hab3 q2 ſit realis & ex alio q2 ſit diſtincta. 2^m eſt ɔpando relationem ad eſſentiā ſut ad fūdamētū nō differūt. 3^m eſt actio tripl'r mediat iter gignentē & genitū. q2 ſignificat̄ aptitudial'r poten^r & actu^r.

4^m ē đ dr̄ia rōnis. q2 p̄ ē aptitu° ad generandū. 2° eſt pprietas igeniti. 3° poten^a gnādi. 4° act9 gnādi iō pōit q2 igēitū ē alia pprietas a p̄re oīb9 iſtis. 4. mōis. 5 pri^m ar° ſic. in q̄cūq3 genere cāe eſt aliqd prin^m rel'onis in actu i eodē genere cāe ē principiū h9 rel'onis ſigularis. q2 rel'o realis nō eſt i actu niſi p hanc rel'onē ſingularē ſic nullū cōe ē in actu ñ p ſingulare. ſ in q̄cunq3 genere cāe eſt aliqd pricipiū rel'onis ſingularis in eodem genere cauſe ē prin^m diſtinctiōis eius a qualibet alia ab ipſa. ḡ relatio real' uel rōnis q̄cūq3 eſt h relatio eodē eſt diſtincta re uel rōne. Cōfirmat̄ q2 4° me^ce oīe ens eo mō quo eſt ens ē unū. q2 unū ē paſſio ɔuertibil' cū ente ſ ēs unū ē i ſe idiuiſū & ab oī alio diuiſū & diſtinctū. ḡ eode3 eſt rel'o una real'r & diſtīcta real'r ab omi alio i q̄cūq3 genere cāe. ſl'm ē ḡ q2 a fūdamēto rel'o habeat unitatem & ab oppoſito diſtinctionē. nc appar3 unde rel'o habeat iſtud priuilegiū mag q̄ alia entia. đ omī eni ente dicit̄ q2 ſic eſt ens

ita est unū. Ad 2m arguo sic ꝯpatio
reꝯnū ad fūdamētū nō est nisi ꝯpatō
illarū inq̄tū sunt in fūdamento. ĝ si ñ
differūt relationes ut ꝯpantur ad eēn
tiā nō differūt ut sūt ī eēntia. ĝ ꝑsone
uel nullo mō differūt. uel differūt tm̄
rōne. ꝓbatur ꝯña. ꝙ relatiões ꝯstituūt
ꝑsonas inq̄tū sūt in essentia. ĝ si rela
tiones ut sunt in essentia non sunt di
stincte realiter nc ꝑsone ꝯstitute ex eis
poterūt differre realiter. qd' est here
ticū. Ꝑ doctor ille ponit eēntiā ut
determinatam ꝓprietate relatiua esse
principiū actionū notionaliū. tunc ar
guo oīe ꝓducens ad hº ꝙ producat
aliqd determinatū hab3 principiū agē
di determinatū. ß nihil determinaṫ p
illud qd' est oīo idē sibi. ꝙ nihil deter
minat seipsū. ĝ si relatio ꝯpata ad es
sentiā non maᵗ relatio distincta ab es
sentia seqtur ꝙ ut oīo indeterminata
sit principiū mediatū omniū actionū
notionaliu3. Ad 3m dictu3 arguo sic
aptitudo non est de se incoīcabilis. ĝ
īcoīcabilitas uel ē a suppᵗᵒ uł a fora
suppositi uł a termīo pat3 de se. si ĝ
aptitudo ꝯstituit o3 ꝙ sit incōicabił
aliter nō cōstitueret suppositū icōica
bile. Ad 4m dictum arguo sic. plus
differūt extrema ab inuicē q̄ mediū
ab extremis. si ĝ ingenitū qd' poniṫ
relatio media inter aptitudinē ad ge
nerandū & potētiā generādi sit notio
realis alia ab illis. ĝ illa inter se sūt di
stincta reaľr. qd' tm̄ ipse negat. Ad
qōnē ĝ dico q generatio actio & pa
ternitas in patre nō differūt realiter.
ß differūt rōne. ita ꝙ in ꝯclōne non
discordo ab opiniōe improbata. ß in
mō dicēdi māliter discordo in mō ali
q̄d ꝯcordo cū bonaᵛᵃ. primᵐ ꝓbo sic
ßm dama. qdlibet suppositū h3 diffe
rētē & ꝓpriū eēndi modū. iste āt mo
dus dr̄ icoīcabilitas ꝓpria quā h3 q̄li
bet ꝑsona ßm ricardū. 4. de tri. tc ar
guo q̄lib3 ꝑsona hab3 unū modū sibi
ꝓpriū q̄ incoīcabiliter existit. ß gene
ratio actiua patris est pri ille modus
q̄ incoīcabiliter existit ßm aug. de fi:
ad pe. patris generasse filiu3. & pater
nitas filr est sibi ille modº q̄ pr̄ incōi
cabiliter existit ßm hilariū. ĝ ille pro
prietates ꝯuertibiliter insūnt eidem.
ĝ utraq3 est tm̄ una ßm rem. Ꝑ illa
nō est relatio originis distincta ab alia
ßm re3 q̄ circūscripta nihil minº īrel
ligiṫ ꝑsona ꝓducens & ꝓducta origi
nans & originata. ß si generatio actio
& pr̄nitas in patre essēt diuerse ꝓpri
etates originis altera illarū circūscri
pta minº pria ꝑsona esset ꝓducēs &
2a ꝑsōa eēt ꝓducta p alterā. ĝ neutra
eēt relatio originis. ꝓbaṫ mi. ꝙ in
telligendo generationē actiuā in pr̄e
nō coīcaṫ in filio generatio passi
ua. ĝ pōita generatione actiua & pas
siua de necessitate erit ꝑsona ꝓducēs
& ꝑsona pducta circūscripta pr̄nita
te. & filr seqiṫ eoº posita pr̄nitate
circūscripta generatiōe. qd' eēt ipos
sibile. si una ꝓpietas realiter nō esset
alia. Ꝑ una ꝑsona tm̄ unico modo

accipit eē pſonale. quia ſi duobꝫ mōis aut alter erit īpfectus. aut uterqꝫ erit impfect⁹. & tūc pſona erit impfecta aut uterqꝫ erit pfectus. & tūc bis acci piet eſſe pfectū. q̄ꝛ altero eorū circū ſcripto ñ min⁹ habebit eſſe pfectū p alterū. & ponit̄ nō eſſe pfecta ſine re liq̄. ḡ ſimil̄ habet eſſe pfectū ſine alio & nō hēt ē pfectū ſine illo. q̄ ſūt ꝯdi ctoria. ḡ fili⁹ uno mō tm̄ accepit eſſe pſonale. & pater ſimil̄r. ḡ filius acci pit eſſe p filiationē & per generatōꝫ paſſiuā. patꝫ p auctoritates ſanctorū & ſūt idē real̄r ī eo. ḡ ꝓprietates cor reſpondentes in patre. ſ. paternitas & generatio actio ſunt realiter eadē ꝓ prietas. 2ᵐ ꝓbo dupl̄r ſᵐ q̄ꝛ ali qua dupl̄r poſſūt differre ſᵐ rōnem. uno mō ſᵐ ꝯcept⁹ ꝓprios & formales ut uterqꝫ ꝯcep⁹ ſit eq̄ ſingl̄aris & eq̄ abſtractus. ut diffitō & diffinitū. alio mō differūt ſᵐ ꝯcept⁹ cōiores & mi nus cōes. ut homo & aīal utroqꝫ iſtorū modorū differūt ſᵐ rōneꝫ generatio actio & pr̄nitas. p̄ mō ſtando p̄ciſe in ꝯceptu ſingulari utriuſqꝫ differūt. nā forma pficiens paſſū pōt uno mō cō ſiderari ſub eſſe qeto ut dat paſſo eē qetū p qd̄ agens aſſimilet ſibi paſſū ſicut ſuo mō ꝓducēs aſſimilat ſibi ꝓ ductū. lꝫ aᵒ mō & q̄ſi equoco. & iſtū modū dicendi ſignificam⁹ per nomē qd̄ ſignificat p modū habit⁹ & qetis & ſic dicim⁹ hōieꝫ eſſe iuſtū et ſupfi ciē eſſe albā. q̄ꝛ taꝫ albedo in ſupficie q̄ꝫ iuſtitia in hōie ꝯuenit eis tnq̄ tū in eis habēs eſſe fixū & quietū. Alio mō forma pōt intelligi dare eſſe paſ ſo p modū mot⁹ & in fieri. ſic agens ſuo mō ſi̇bo. ut cū dico ignis calet uel calidū calet & illud idē uerbale ſigni ficat in abſtracto. ul̄ qd̄ nomē ſignifi cat p modū hitus & quietis ſi forma daret eſſe ſi̇bo ſignificat uerbaliter p uerbū neutrū. q̄ꝛ idē ſignificat calere & calidū eſſe. q̄ꝛ calere nō eſt act⁹ 2⁹ ſ̄ ſi̇ba caloris. & ſicut ignis eſt formali ter calidus p caliditatē ita ignis for̄a liter calet p calorē. & idem realiter ſi gnificat̄ cū dico ſol lucet & ſol eſt lu cidus. homo uiuit & eſt uiu⁹. q̄ꝛ uiuer̄ ē act⁹ prim⁹. & nō ſignificat aliud q̄ uita lꝫ ſub diuerſis modis grāmaticali bus. q̄ꝛ uiuere ſignificat p modū fieri uita ſignificat p modū nōis ſignificāt̄ formā in eſſe quieto & fixo. & ſic q̄ libet forma pōt intelligi dare eſſe p modū fieri & ſic uerbaliter. & p mo dū nōis uerbalis in abſtracto. ut cū d⁹ calefacio & ignio qd̄ ē uerbū neutᵐ.

Sic ī ꝓpōito eadē ꝓprietas quā ſi gnificat nomē pr̄nitatis in eſſe quieto ſignificat generare in ꝯcreto. nec cō cernit ſuppoſitū. & p nomē uerbale ī abſtracto cū dicit̄ generatio pr̄nitas ḡ generatio actio generare & potens generar̄ & generatiuū tm̄ differūt pe nes modos cōcernēdi logicales. ut ab ſtractū & cōcretū & alios modos cor rn̄dētes modis ſignificandi grāmatica libus. ſūt ī ñ una res oīo & una relatio realis. 2⁹ mō differūt ſᵐ cōceptus

cões & minus cões. nam sicut a patre subsistente põt abstrahi subsistens relatū. & a subsistēte relato subsistēs incõicabiliter. sic a patre generāte põt abstrahi cõcept9 pducēt. & ab eo ut hʒ filiū põt abstrahi subsistens hñs correlatiuū. & isti tres cõcept9 accipiūtur in deo ab una & eadem re simplici.

Ad argumēta ad primū dico q3 añs est falsū. q3 pr̄nitas in patre nõ magis fūdat sup generatioʒ actionē q̄3 esse calidū sup calere. quia idē sunt ignem esse calidu3 & ignē calere. sicut g̃ calere nõ fūdatur super esse calidū sic nec pr̄nitas sup generationē actione3

Ad illud dictū famosū relationes secūdi modi fundāt sup actionē & passionē & generatio & paternitas sunt relationes secūdi modi. falsū est. q3 si aliqua relatio fundaretur sup actionē & passionē formaliter diceret ad idē ad qđ dicit actio. actio aūt dicit ad passum. g̃ si aliqua relatio fūdaret super actionē non esset relatio. s respectus extrinsecus aduentens. quia solus iste dicit respectū ad passū. relatiões aūt secūdi modi sunt foraliter in genere relatõis. & cū dicis hoc dicit phus falsū est. sed dicit q3 relatio actiua & passiua dicūtur s̄m potētiā actiuā & passiuā ita q3 secūdū notat aliquā causalitatē. Ad 2m dico q3 ī creaturis differūt realiter generatio & pr̄nitas dupliciter. tū ppter prioritatē durationis generationis ad pr̄nitatē in eodē susceptiuo. tū ppter prioritatē unius ad alterū ī eodē susceptiuo. & cū dici q3 relationes formales eorū trāsferūt ad diuina. falsū est. q3 nec actio sub ratione actionis. nec passio sb rõne passionis transfertur. s tm̄ sub rõne relationis. sicut eni3 de9 est sine quātitate magnus sine qualitate bon9 sic est sine actione pducens & sine passione productus.

Trū generatio in diuinis sit equiuoca. q3 sic. q3 pr̄nitas & filiatio differūt specie. pbat. q3 differunt s̄m quididitates q̄ est differentia specifica. sunt etiā puri actus q3 defferre non possunt nisi specifice g̃ psone 9stitute p eas differūt specie q̄d est ppositū. q3 nõ est maior distinctio in principiis q̄3 in principiatis.

p̄ quoru3 productiones differunt specie & producta differunt specie pbatur. quia aliter non esset pportio inter pductiones & pducta. sunt eni eiusdē rõnis. s pductio filii & spiritus sancti differūt specie. g̃ etc̄. ma. est māifesta. minor pbatur. quia in diuinis non est pductio nisi una eiusdē rationis. p̄ differētia specifica est pfectior q̄3 differentia nūeralis. q3 prima differentia est de p se pfectiõe uniuersi. 2a non. s q̄uo aliquid est pfecti9 uidetur esse magis ponendū ī diuinis g̃ etc̄. 5 principiū pductiuū equiuocū est pfectius forma terminate. q3 cõtinet ipsā eminēter. s nihil in diuinis quo ad absoluta unū est pfectius alio. g̃ etc̄. p̄ illa generatio ē uniuoca

cui⁹ formalis terminus est idē in pro ducente & ꝓducto. ſ eētia diuina q̄ est terminus generatiōis est eadē in pr̄e & filio.ḡ etc̄. Iſta ſequēdo dico ad primū in oppoſitū ꝙ in diuinis non est ſpecies. nec differentia.nec genus. uerū est tñ ꝙ p̄rnitas & filiatio ſunt alteri⁹ rationis.ꝙ magis distinguit̄ pa ternitas a filiatione q̄ paternitas a pa ternitate.ſ cū infers. ḡ ɔstituta ſunt alteri⁹ rōnis.nego ɔn̄a3. ad ꝓbatiō3 dicēdū ꝙ aliqua diſtinguūt̄ magis du pliciter.uel ꝓpter maiorē eorū repu gnantiā uel īpoſſibilitatē.hoc mō al bū & nigrū differūt magis q̄ homo & aſinus & quecunq; cōtraria q̄ diſ pata uel ꝓpter minorē3 eorū ɔueniē tiā ī aliq̄ genere.ſi accipiat̄ p̄ mō po test cōcedi.ſ nō est ad ꝓpoſitū. ſi z⁹ mō nō est uera. ꝙ nūq̄ diſtinguentia tantū ɔueniūt q̄tū cōueniunt diſtincta p ea.ꝙ differentie ſpecifice nō inclu dunt genus q̄d tñ ſpecies includunt. 190

Ad zᵐ nego maiorē quia hoc est de pfectione nat̄e ꝙ poſſint eſſe in ea aliqua principia alteri⁹ rōnis.q̄ tñ n̄ p̄nt eē nᶜ ſūt in natura ipfectā. Ad ꝓbationē dico ꝙ nō requiritur tal' ꝓ portio. ꝙ ſi termini ſūt eiuſdē rōnis ꝙ ꝓductiones ſint eiuſdē rōnis. ꝙ ꝓ ductiones nō ſolū diſtinguūt̄ ex termi nis. ſ etiā diſtinguūt̄ ex ꝓpriis ratio nibus. Ad zᵐ maior est falſa in di uinis ꝓpter pfectionē ipſius nat̄e.ue ra aūt ī creaturis ꝓpter impfectionē nature limitate in qua nō pōt eſſe to ta pfectio.

Trū graue moueat ſeipſū.ꝙ nō.nihil idē ſᵐ idē p̄t ſit' eē potentia & in actu.ſ mouēs est actu motū in potentia.ḡ nihil mo uet ſe. Cōfirmat̄ ꝙ alia diuidentia ens ut q̄titas & ſb̄a ſūt incōpoſſibilia in eodē.ḡ pari rōne actus & potētia in q̄cūq; uno ſunt incōpoſſibilia. p̄ omne qd' mouet ſe diuidit̄ in duo q̄ rū alterū est primo mouens alterū pri mo motū.8.phi.& ꝓbat̄ in.7.ꝙ tūc qeſceret ad quietē partis.& nō qeſce ret ad quietē eius.ſ in omni graui nō uidet̄ poſſe aſſignari talis diſtinctio. ḡ etc̄. ɔ ōm.ſup.z.celi & mun.la pis ſe mouet inq̄tū grauis. In iſta qōe est op.go.thome & aliorū pluriū tenentes partē negatinā. Ratio pri cipalis ad iſtā ɔclōne3 dicta est ad pri cipale. dicūt etiā ꝙ ē ɔ mentē phi oppoſitū affirmat̄.phus enī.8.phi.fa cit ad hoc quatuor ratiōes: p̄ia est iſta oīe qd' mouet ſeipſū est aīal.gra ue nō est aīal.ḡ etc̄. zᵃ est iſta omne qd' mouet ſeipſū pōt ſe ſiſtere.graue nō pōt ſe ſiſtere.ḡ etc̄ Tertia ē iſta oē qd' mouet ſeipſū mouet̄ motibus diuerſis.graue n̄ mouet̄ motibꝫ diuer ſis.ḡ etc̄. Quarta est iſta nullū cōti nuū & eiuſdē diſpōis in toto & parti bus mouet ſeipſū.graue est huiuſmōi ḡ etc̄. p̄ z⁹ de generatiōe phus enu merans qualitates actiuas & paſſiuas dicit ꝙ graue & leue nō ſunt actiua neq; paſſiua. ɔ iſtā opinionē arguo

ãuc̃te & ratiõe. auc̃te sic phs 8° phisi.
solues dubinem de grauibus & leuibus
dic̃ ꝙ ꝙ po^a dr̃ mltiplr ꝑ h° imani
festũ ẽ a q̊ moueat̃ graue. distĩguit aũt
potẽtiã duplr. s. ad actũ primũ & z^m
pȝ de potẽtia ad sciam & ↄsideratiõȝ
& ad ꝓpõitũ applicãdo dic̃ ꝙ si ignis
ẽ in potẽtia eẽntiali ut fiat frigidus ꝑ
ut aqua generat̃ ex eo. cũ aũt genita
fuerit aq̃ ẽ ĩ potẽtia accidẽtali ad gene
rãduȝ frigidũ ñ ĩpediat̃. silr dic̃d̃ ĝui
& leui. leue enĩ fit ex graui sicut aer
ex aqua. & cũ iaȝ est leue mox opabit̃
ñ ꝓhibeat̃ si leue ẽ actu leue. & pȝ ꝙ
loquit̃ de actu z°. Rõne sic pria est
ista oĩs effect⁹ qñ cãt̃ hȝ cãȝ in actu
z° phi. & v° me^ce. c. de cã. efficiẽs in
actu & causatũ ĩ actu sil' sũt. & ñ sũt
pȝ etiã rõne. ꝙ qd̃ nõ ẽ qñ nõ est nõ
ꝓducit aliqd ad esse. g̊ descẽsus ĝuis
qñ ẽ in actu aliqd est causans ĩ actu. ꝫ
hoc nõ põt eẽ remouens ꝓhibẽs. ꝙ ta
le mouẽs ẽ mouẽs ꝑ accñs. 8° phi. &
ꝑ̃ter mouẽs ꝑ accñs oȝ dare mouẽs ꝑ
se. ꝙ oẽ ꝑ accñs reducit̃ ad ꝑ se. neqȝ
põt eẽ cent^m trahẽs. ꝙ si ꝑ impossibi
le nullũ graue esset in cent° adhc ĝue
moueret̃. nec põt eẽ influẽtia celi. ꝙ
illa ẽ uniformis ĩ toto medio ita ꝙ nõ
uidet̃ q̃re unã pteȝ mo^at sursũ & aliã
deorsũ ñ ponat̃ agens pti^re. n^c põt eẽ
generãs. ꝙ generãs tũc nõ ẽ. reliqt̃ g̊
ꝙ mo^at seipsũ. ꝑ̃ illud qd̃ ñ mouet
aliud nisi prius nãlr ab alio mo^tũ ab
eodẽ hȝ ꝙ moueat & ꝙ sit motum. ꝫ
graue cui alligatũ est leue cui⁹ leuitas

nõ excedit grauitatẽ eius mouet illud
leue trahendo illud secũ ad centrum
& nõ mouet ñ motum. g̊ pri⁹ nãliter
est motum q̃ꝫ moueat. & ab eodẽ mo
uetur a quo mouet̃ illud sibi alligatũ
non mouet auteȝ illud per aliud q̃ꝫ ꝑ
grauitatẽ. g̊ & seipsũ. ꝑ̃ qñ aliqd
habet potẽtiã actiuã respectu alicui⁹
forme põt eã causare ĩ quocũqȝ passo
ꝓporti^to & approxiato. Sȝ graue hȝ
potentiã actiuã respectu ubi deorsuȝ
sicut habȝ respectu illius qd̃ trahit
secũ & est ꝓportionatũ & approxia
tũ sibi. g̊ põt illã foraȝ cãre in seipso
Ad argumẽta opi. cũ dicit̃ ꝙ phs
facit. 4. rões in ↄtrariũ dico ꝙ phus
est ꝓ me. ꝙ habẽs formã aliquã q̃ nata
est esse principiũ actiõis uniuoce põt
ꝑ illã formã agere in receptiuũ ꝓpor
tionatũ & approxiatũ. sic habẽs foraȝ
aliquã q̃ nata est esse alicui⁹ actionis
equiuoce põt ꝑ illã formã agere ĩ pas
sũ approxiatũ & ꝓportionatũ. & si
ipsũmet sit receptiuũ illi⁹ actiõis ma
xime cãbit effectuȝ illũ in seipso cũ
sit sũme sibi approxi^tum & ꝓpor^tum
ꝫ grauitas respectu hui⁹ ubi nõ ẽ prĩ
cipiũ actiuũ equocũ & ipsũ graue est
receptiuũ illius effectus equoci & ca
ret eo. g̊ etc̃. ꝫ ꝙ cãret in seipso ĩq̃ꝫ
tũ ẽ actiuũ accidit sibi. Tũc ad rões
dico ꝙ nõ ↄcludũt ↄtra me. naȝ prĩe
tres q̃ habent unã uĩ ostendunt graue
non mouere se sicut mouet se agens
ꝑ cognitionẽ. nõ enĩ aĩal posset se mo
uere circa cent^m nisi ageret ꝑ ↄgñtiõȝ

q sapiētis est dirigere. Quarta ratio sua de otinuo ñ ocludit pcise ut ē qtuz. s de cōtinuo qd' ē eiusdē dispositiōis in omni pte probat q grave non movet se effective. q non est una pars in actu que posset aliam facere in actu sm eandem qualitatem s totū grave est i actu p° & causat in se actum z^m. Ad illud secūdi de generatione dicēdū q phus cōtradiceret sibiipsi in z° de generatione & in 8° phisi. ñ aliud intelligeret in uno loco & in alio. naz in 8° phi. dicit q gravia & levia habēt principium non agendi. s patiendi. in z° de generatione. dicit q non sūt activa neq; passiva. aliter g loquit de actione. 8° phi. & aliter in z° de generatione. naz in libro phi. loquit de motu in generali. in z° de generatione de motu ad formaz. & ita verū est qd' dicit in utroq;. negat g in z° de generatione gravia & levia esse principia agendi aut patiendi ab aliis. sūt tamē principia respectu mot9 localis activa & passiva. activa in hoc q dicit operationē levis esse alicubi sicut scientis cōsiderare. passiva in hoc q habent principiū patiendi. Ad primū principale dicēdū q idē sm idē nō potest esse in potentia & in actu univoce loquēdo. s potest esse i actu virtuali & in potētia formali. Ad cōfirmationez dico q act9 & potentia put dicūt modos cuiuslibet entis sunt opposita & incōpossibilia in eo dem. ut tñ actus accipit p principio activo & potētia pro principio passivo q intrant essentiā cuiuslibet diffinibil. sic nō sūt opposita nc incōpossibilia in eodē nec sic dividunt ens. Ad z^m dico q omne movens p cognitionē dividit i illa duo. ratio huius est. q potētia motiva talis moventis est potentia organica ita q requirit non tantum distinctionē inter corpus & animam sicut iter movens & motum. s forte in ipso corpore in quo est virt9 orgaca requirit partē corporis moventē distinctaz a parte mota. Sz de eo qd' movet se ñ orgace ppositio est falsa. quia totū uniformiter est in actu p & totuz in potentia ad actū z^m. Et cū pbat p plm. 7° phi. q nihil movet se primo. d° q prio duplr pōt accipi uno modo put ē idem q sm totū qd' opponit ei qd' ē sm partem. hoc modo phus accipit moveri v° phi. ubi distinguit aliqd moveri primo aliquid sm partē & aliqd sm accñs. z° mō primo dicit causalitatē pcisaz quo mō accipit p posteg. in diffinitiōe universalis. tunc ad plm dico q probat q nullū corpus movet a se prio hac duplici primitate simul. q si moveret sm se totū. g tūc motus iesset cuilibet parti eius. q totū movens est homogeniuz & moveri est passio homogenia non inest toti primo nisi insit cuilibet parti eius. sequit g q si pars qescit totū quiescat & eo°.

191 Trū generatio filii sit eter
na. uidet̄ φ nō. aug⁹. xv. de
trini. impfectiōis est in uer
bo nostro φ sit formabile anteq̄ for
metur. ḡ impfectiōis uidetur in uer
bo esse informari. ḡ hoc nō cōpetit
uerbo dīno. p̄ ubi est idē eē & du
ratō si aliqd est principiū eē & dura
tionis. ſ pater est principiū esse filii
φ est principiū deitatis ſ^m aug. ḡ ē
principiū durationis filii. p̄ si ge
neratio est semp eterna. ḡ filius sēp
generatur. & p ōns nūq̄ genitus. &
sic nūq̄ fili⁹. ōne ambe sunt false. ḡ
etc̄. ₽bantur aūt ambe p aug. 83. q.
q̄d semp nascitur nunq̄ natum est &
qd' nunq̄ natum est nunq̄ est filius
ō ambro. p̄ de tri. si pri⁹ erat de⁹
& postea genuit generatōis accessiōe
mutatus est auertat deus hanc demē
tiam. semp ḡ habuit filiū. R⁹ prio
₽bo possibilitatē generatiōis eterne
2⁹ φ ita sit de facto. primū pat3. φ
in diuinis non est generatio sub rōne
mutationis ſ ₽ductionis. ſ generati
oni nō repugnat eternitas nisi sub ra
tione mutationis. φ eius termini. s.
forma & priuatio non sūt simul cu3
ḡ isto mō nō sit in diuinis. ḡ genera
tioni nō repugnat eternitas. 2^m ₽
batur nam φ effectus nō sit coeuus
sue cause hoc est uel ex conditione
cāe. uel ex ōditione actionis talis cāe
puta φ cā pōt agere & nō agere si a
git uolūtarie uel φ p̄t īpediri p īdis
positionē materie uel agētī ōrii forti
oris. si agit naturaliter uel φ depēdet
ex supiori agente. ſ nullū istoꝝ inue
nitur in generatione filii dei non pri
mū. φ filius nō ₽ducit̄ p uolūtatem
ut. p principiū ₽ductiuū. nec ₽duci
tur a patre naturaliter ut a cā impe
dibili φ pater nō habet ōriū cū sit
agens forti^m. nec ₽pter indispositi
onē materie cū ibi non sit materia.
nec ₽pter agens supi⁹ nec quia agit
p motū. φ nulla differētia nō est mu
tabilis. reliqtur ḡ φ de facto genera
tio filii sit eterna. p istud ar^{tūm}
tenet argumentū aug. de tri. de splē
dore & igne φ si ignis eēt etern⁹ h3
splēdorē coe^m q̄d declaro sic qñ i ali
q̄ ōcurrūt rō ōmunioris & min⁹ cōis
qcqd in illo seqt̄ p se rōnē cōioris se
qt̄ etiā eā ut inuenit̄ absq3 rōne min⁹
cōis p3 i oībus cōibus hn̄tib⁹ ₽prias
passiōes & eorū iferiorib⁹. si ḡ in cā
ōcurrūt rō cāntī nālr & ₽ducētī nā
liter qcqd ōseqt̄ causa3 rōne cōioris
q̄d ē ₽ducere nālr ōseqt̄ eā ubi inue
nitur sine causatione naturali. ſ φ
ignis h3 splēdorē sibi coeuū hoc nō
ōuenit sibi p̄cise p h⁹ qd' ē cā ei⁹ nā
lis. φ si p īpossibile nō crearet illū. ſ
₽ducer3 ita φ splēdor eēt eiusdē na
ture cū igne nō min⁹ eēt sibi coeu⁹.
ḡ ubi ē sa rō ₽ducētis nālr sine rōe
creātis nālr sic̄ i dīnis ibi uere ₽du
cēs potit hr̄e ₽ductiuū coeuū. Cō
firmat̄ ista solutio. φ accipiēdo qd' ē
pfectōis i generatiōib⁹ diuersarū cre
aturaꝝ relinq̄ndo qd' ē īpfectiōis ī eis. ī
generatione aūt pmānen̄ti^m pfectiōis
est φ maneat post factionē. ſ impfec

tionis est q̄ nō sint dū fuerit. in gene
ratiōibus successiuorū pfectiōis ē q̄
sint dū fuerit & tota simul sint. imp
fectiōis aūt est q̄ rapti trāseūt aggre
gando istas duas pfectiōes habebitur
getum q̄d siml' generabit & erit & p
manenter erit qd est genitū generari
& pfecte esse nūc pfecto stāte q̄d est
nūc eternitatis. Ad arm prim dico
q̄ uerbū nr̄m dupl'r ē i fieri uno mō
infieri qd ē ei9 gignitio. alio mō in
fieri qd ē iqsi9 p̄cedēs illā gigtionē
quā iqsitiōe3 aug. uocat cogitatiō3
uolubile3. q̄ uerbū nr̄m sit i fieri z9
mō ē ipfectiōis q̄ pōit notem ex pte
ite9 ipsca3 catem. & i9 mō uerm dinū
nō ē i fieri. s q̄ p̄ mō sit i fieri hoc ē
pfectiōis & ptiet nc̄cio ad p se rōnē
uerbi & erit i patria. Ad zm d9 q̄
prinm multipl'r dicit ut hēt. v9 mece
& si uniformiter accipiat seqt q̄ si est
prinm alic9 q̄ sit etiā ei9 qd ē idē si
bi. s prinm origiatim n̄ pōt ostrui cū
pricipio duratiōis. s ē fallatia equo
catiōis ul' amfic. Ad 3m d9 q̄ uerba
zm tpm magi dicūt osignare nūc eter
nitatis qn̄ dicūt de deo q̄ differētias
tēpis. cū eni dicit deus genuit osigni
ficat nūc eternitatis. & ē sesus de9 hēt
actū generatiōis in nūc eternitatis in
q̄tū coexistit p̄terito. cū uero dicit
deus generat osignificat nūc eternita
tis inq̄tū coexistit p̄senti. & q̄ illud
nūc coexistit cuilib3 differētie tēpis
iō uere dicūt de deo oiu3 tēpo dr̄ie
192 Trū gen9 dicat tom eē spēi
uidet q̄ sic. gen9 nihil ē p

ter eas que sunt generis species 89
mece. g̊ gen9 nō dicit aliq3 oceptū
unū aliū a cōceptibus spērum. p̄ x9
mece. gen9 in diuersis spēbus est diuer
sū. hoc aūt n̄ eēt uerū si gen9 diceret
oceptū unū aliū a oceptibus spērum.
p̄ 79 phi. opatio nō fit sm genus
q̄ latent equocatiōes in generibus. g̊
phus uidet uelle q̄ cōceptus generis
nō dicat oceptū unū distictū a ocep
tibus spērū. o gen9 p̄dicat pprie
& i q d de spē. g̊ p̄dicat sm aliq3 oce
ptū n̄ eūdē spēi alias p̄dicatō generis
de spē eēt p̄dicatio eiu9dē de seipso
qd ē falsū. p̄dir g̊ gen9 de spē sm ali
um cōceptū a cōceptu spēi. & ea rōe
p̄dir de q̄lib3 alia ita q̄ ille oceptus
q̄ ē ali9 a q̄cūq spē ē un9. alias in q̄li
b3 spē tot eēnt genera q̄t sūt spēs qd
ē fl'm. Rō accipiēdo gen9 p p̄ria
intētōe q̄d h3 denōiari za itētio ē cō
cept9 i se un9 p̄ter ocept9 drīarum &
spērum. istā ocl'o3 p9. ois itellect9 cer
tus de uno otn cōi & dubi9 de ocepti
bus diuitēdibus illū cōe3 h3 otem de q̄
ē cert9 unū aliū ab illis de qbus ē dubi
us alias uel erit certus de nihilo ul' de
eodē oceptu erit cert9 & dubi9 q̄rum
utrūq ē icōueiēs. s aliqs pōt eē cert9
de iherētia oceptus generis alicui du
bitādo de q̄cūq otra spēi. g̊ etc. mi. p
bat. q̄ ipsū ge9 oseqt aliq ppetas
ouertibil' cū eo p talē pprietem ouer
tilem cu3 gñe potit gen9 demonne q̄
demōstrari de a c9 de q̄ n̄ sciet aliq de
teriata spēs generis puta p mole motu
pgressiuo potit demōstrari de ac9 q̄

ſit aīal & tñ ignorabit̃ q̄ determina
ta ſp̄cs aīalis ſit. ḡ genus dicit conce
ptū unū aliū a cōceptibus ſpecierū.
p̄ differētia ſūt diuerſa aliqd idē
entia. ix° mece. tūc arguo ſic. illa q̄
ſūt differētia magis ſunt unū in illo
in quo ꝯueniūt ꝙ in illis q̄bus diſtin
guūt̃. alias eſſent p̄ diuerſa & nō dif
ferētia. ſ; due ſpecies alicui⁹ generis
ꝓprie differūt differētiis & ſūt idē
in genere. ḡ gen⁹ eſt magis unū in illis
ꝙ differētie qbus diſtinguit̃. hoc aūt
nō eſſet niſi ꝯcept⁹ generis eſſet cō
ceptus unus. Ad primū dico ꝙ
illa auctoritas eſt trūcata. dicit enī ge
n⁹ nihil ē p̄ter eas q̄ ſūt generis ſp̄cs
aut ſi eſt qdē ut mā eſt. & 2a ps dif
iūctiōis eſt uēa. unde ad illud 2m mē
brū tāꝙ ipſū acceptās phus pōit ex
emplū. uox qdē ut gen⁹ ē. ſ;m ḡ intē
tionē phi apparet ꝙ ꝑ gen⁹ nihil im
ponat̃ nͥ qd̓ eſt potentiale reſpectu
ſp̄ei. Ad 2m dico ꝙ cōceptū gene
ris eſſe in ſe unū pōt dupľr intelligi
uno mō ꝙ ꝯcept⁹ generis ītelligat̃ p̄
ꝯcipi ut obiectū q̄ddam adequatū
intellectui. alio mō ꝑ ſe ꝯcipiēdo p̄
ꝯceptū ſp̄ei in q̄ eēntiaľr icludit̃ cō
cept⁹ generis. p̄mō ꝯcipiēdo genus
ꝯcipit̃ ut eſt unū cōe indifferens ad
oīes alios cōcept⁹ ſp̄erū. & iſto mō
gen⁹ nō eſt diuerſū in diuerſis ſp̄ebꝰ.
Ad 3m dico ꝙ ſi gen⁹ accipiatur
phice ꝓpoſitio eſt uera. ſi aūt accipi
tur logice ſic nō eſt uera. in ꝓpoſito
gen⁹ ſumit̃ logice.

Trū generatio mixti fiat ꝑ
actionē elemētorū corrūpē
tiū ſe mutuo. ꝙ ſic. mixtū
generat̃ ex elemētis corrūpit̃ in ele
menta mediāte actiōe & paſſiōe mu
tua elemētorū. ſ; ad mutuam actio
nē elemētorū & paſſionē ſeqt̃ mutua
corruptio ipſorū. ḡ etc̃. ꝯ ſi ſic
tūc q̄ro de illo inſtāti in q̄ generatur
mixtū utrū ī illo inſtāti ſint oīa cor
rupta aut aliq̄d eorū maneat. ſi ſint
oīa corrupta & in illo inſtāti in q̄ in
ducitur fōra ſbſtātiaľ ſit uera actio
mixtū erit ex non ente. Si aliqd̓ ele
mentorū maneat. ḡ nō corrūpunt ſe
mutuo qd̓ ē ꝓpōitū. p̄ cā equoca
nobilior eſt ſuo cauſato. ſ; elemēta in
inſtanti in q̄ corrūpunt̃ & in q̄libet
alio ſūt ipfectiora ipſo mixto. iō ele
menta nō generāt mixtū ꝑ ſuā actio
nē. Ad. q. notādū ꝙ mixtū poteſt
multipľr generāri. aliqñ ex nullo ele
mēto. ut cū generat̃ mixtū ex mixto
& caro ex alimēto. aliqñ ex uno tm̄
& hoc uel actōe mixti ut apparet de
multis. ſicut piſcis generat̃ ex aqua
uel actiōe agētis. aliqñ aūt ex duobus
generat̃. aliqñ ex tribꝰ. aliqñ ex oībꝰ
mutuo ſe alterātibꝰ & corrūpētibus
ſ; tūc non agūt ꝓpria uirtute. ſ; uir
tute agentis naturalis. & ſ;m hoc mix
tio in duobus differt a generatione
ſimplici. ꝙ in generatōe ſimplici nō
eſt niſi unū agens & unū patiens. in
mixtione aūt duo. ſ. elemēta & agens
uniuerſale i c⁹ uirtute eleta agūt alia

differētia est. qꝛ ĩ generatiõe simplici
agēs uel ꝓducit sibi sil'e si ē agēs uni
uocũ. ul' ꝓducͣ dissil'e si ē agēs equocũ
ĩ mixtiõe āt elemēta nͨ ꝓducūt sipl'r
simile nec simpl'r dissimile. ꝟ agunt ad
ꝓductionē uni⁹ qd' est simile utriqꝫ
aliquo mõ & aliq̊ mõ est dissimile. iõ
nec totaliter corrũpũt se mutuo. nec
totaliter manent. Manēt enĩ in effectu
cõi q est amborũ in quo sicut in aliq̊
ꝫ° utraqꝫ uirtualiter includunť. mix
tio ḡ nõ est generatio simpl'r. ꝟ tm̄ ge
neratio special'. qꝛ in generatione nõ
reqrũť miscibilia ꝟ tm̄ mã. ĩ mixtiõe
aũt ꝛqrũť miscibilia & ñ mã. tũc pꝫ
q̄d sit dicēdũ. ad. q. qꝛ eleta ñ corrũ
pũt se mutuo total'r ꝑꝑ illa duo argu
m̄ta q̄ solui ñ possũt. s. de istāti & de
cã equi^ca. Ad argumētũ in oppõitũ
dico ꝟm. qꝛ iaꝫ dictũ est qꝛ corrũpũt se
mutuo tñ nõ totaliter & cãnt actõne
corruptionē in ipsũ mixtũ. non tñ uir
tute ꝓpria ꝟ uirtute agētis natalis.

191 Trũ genus habeat ꝓpriã uni
tatē ab unitate spēi. uidetur
qꝛ nõ: qꝛ si sic tũc genus eēt
sꝫm respectu differētiaꝝ ꝯriaꝝ. ꝟ ni
hil ē sꝫm ꝯriorũ ñ mã uel suppõitũ
genus aũt nec ē mã nec suppositũ. ḡ
etc̃. ꝑ si sic tũc omĩs spēs eēt ꝯpo
sita ex mã & forma. qꝛ oĩs sꝫa q̄ est
in potētia ad formã est uere mã. qlibꝫ
actus actuãs ē uere forma. spēs aũt eēt
utrũqꝫ eorũ. ꝑ illud nõ hꝫ ꝓpriam
unitatē in illis in q̄bus multiplicatur
& diuidiť: ꝟ genus multiplicatur &
diuiditur in differentiis. alias esset in
finitũ. ḡ etc̃. mi. ꝓbať. qꝛ alias simun
esset unũ & diuisuꝫ. ꝑ si sic tunc
forma generis esset forma spiritualis
ꝯñs est falsũ. ḡ añs. falsitas ꝯñtis ē nota
ꝯñam ꝓho. qꝛ qd' est totũ ĩ toto & to
tũ in q̄libet pte ē spirituale. si ḡ gen⁹
ĩ diuersis spēb⁹ retieret ꝓpriã unitatē
eēt totũ ĩ q̄libꝫ spē & ĩ omĩ idiuiduo
illarũ spēꝝ. ꝑ si gen⁹ hr̄et ĩ diuersis
spēbus ꝓpriã unitatē tũc deus nõ pos
set creare uel anihilare unã spēm pre
existēte alia. ꝟ hoc ē fl'm. qꝛ cui⁹ pre
existit aliqd nͨ anihilať nec creať. ge
nus aũt p̄est in alia spē cũ illa creatur
uel anihilať: ꝯ illud qd' distinguiť
ꝟm se extra intellectũ hꝫ unitatē aliq̈
extra intellectũ. ꝟ gen⁹ distinguiť ꝟm
se extra ĩtellectũ a differētia ut pꝫ in
alia. q. ḡ etc̃. Ad istã. q. dicendũ qꝛ
genus habet unitateꝫ ꝓpriã in specie
bus. & talis unitas est minor q̈ unitas
speciei. nec est unitas oppõita unitati
differētie. ꝟ est unitas dispata. iõ stat
cũ ea in specie. hoc aũt ꝓbať sic ge
nus est ꝑ se ens reale sic̃ differētia. ali
ás nũq̈ ꝑ se & ꝑ̊ p̄dicareť de spē q̄ ē
ens reale. nec icludereť ĩ ea intrĩsece.
ꝑ si gen⁹ nec species haberet ꝓpri
am unitatē ab unitate indiuidui tunc
non esset alia diuersitas generis uel
spēi a diuersitate indiuidui. ꝟ hoc est
falsũ. qꝛ tũc seq̄reť qꝛ omĩs diuersitas
nũeralis eēt diuersitas generis ul' spēca
Cõfirmať qꝛ distīctio generũ ē di
sti°real'. ḡ unitas generis ē unitas real'

ans p3. q genera realiter distinguunt. ona pbatur. q distinctio realis psupponit unitatem realem ipsorum distinctorum.

p si quod min9 uidetur inesse & in est & id qd' magis. s min9 uidetur q ens habeat ppriam unitatem realem q genus & habet. g & genus. q aut ens habeat ppriam unitatem p3. habet eni unitatem tanq passionem adequatam sibi q nulli alteri adequat. Ad argumnta ad primum ona non ualet. q gen9 non distiguit a differentia sicut materia & forma. Ad zm dico q non sunt eo mo composita nec sut eentialiter composita. Ad 3m dico q aliqd diuidi dupliciter pot intelligi. uno mo ut sit diuisio totius in partes quatitatiuas quo mo diuiditur qtu in partes eiusde rationis. alio mo q sit diuisio totius uniuersalis in ptes sbiuas quo diuidit superius in inferiora: tunc ad formam qn dicitur illud non habet ppria unitate in illis in quibus diuiditur primo mo loquedo de diuisione uerum est. q qtu diuisu in partes non est totu sic ante. s loquendo de diuisione zo mo maior illa est falsa. qn eni gen9 diuiditur in species no diuidit in genera. s genus diuiditur in aliqua q sunt sps & illud qd' est species diuiditur i aliqua q non sunt species. s indiuidua.

Ad quartum dico q genus est aliquo mo forma spiritualis.

Trum genus & differentia faciant realem opositionem. q no q q distinguut sm rone no faciut realem opositionem. gen9 & differentia sm op. coem sut hui9moi. g etc.

o si genus & differentia no faciat realem opositionem tunc no repugnaret sume simplicitati. ons est falsu. g ans. ona p3. q ideo deus no ponit in genere q est sume simplex. Ad ista respondeo. tenedo. 3. ppositioes pria est ista gen9 & dria accipiendo qtum ad res p ipsa significatas distinguutur ex nata rei extra intellectu. za e ista gen9 habet ppriam unitatem & in diuisibilitatem realem aliam a differentia & spe. 3a e ista gen9 & differentia ubicuq inueniutur faciut opositionem realem.

pria ppositio pbat illa q sut principia fudatiua imediata coueniete & differetie eorude ad iuice no sut totaliter idem extra itellectu. pbat statim q impossibile est q idem sm idem oueniat & distiguatur. ul' sit ratio ouenientie & differetie. s genus & differetia sut hui9moi. quia una sps cu alia spe conuenit & distinguit puta homo & asinus oueniut i aial & differut differetia dato q null9 itellectus de hoc intelligat aliqd. g etc. p illa no sut totaliter ide extra intellectu de qbus uerificat extrema odictiois. s gen9 & differetia sut hui9moi. g etc. pbo mi. q aial qd' e genus est qdditiue in asino. roale qd' e differetia no e qdditatiue i asino. p qn aliq duo sic se hnt qru um pcipit & uidet p sesu & alteru no illa n sut ide totaliter extra itellectu. s ge9 puta color pcipit p sesu a

remotis & nulla ei⁹ spēs pficit. ꝑ etc.

ꝑ illa nō sūt totaliter idē extra in tellectū quorū unū nō est predicabile de alio p se & primo. ꝭ genus & differentia sūt hui⁹mōi. ꝑ etc. mi. ꝓbatꝛ aīal eni nō ꝑdicatꝛ de rōnali nec in cō creto nec in abstracto. ꝙ non includitur ī ei⁹ qdditatiua ratione. ꝭ ꝑdicatꝛ tm̄ denoiatiue. ꝑ illa q̄ sūt uere ptes diffinitiōis realis nō sūt idē foraliter extra intellectū. ꝙ cū res diffinitionis & differētia sint idē. & ptes diffinitōnis essent idē q̄d est impossibile ꝭ gen⁹ & differentia sunt partes diffinitionis. ꝑ etc. Sed cōtra istā ꝓpositionē instatur primo sic. si gen⁹ & differētia distinguāt ex naīa rei. tunc gen⁹ & differētia erūt ptes spēi. ꝯñs est falsū. ꝑ añs. falsitas ꝯñtis est nota ꝙ si gen⁹ eēt pars spēi cū pars nō ꝑdicetur de toto gen⁹ nō ꝑdicaretur de spē primo mō qd̄ est ꝯ phm. 7° me^{ce}.

ꝑ q̄ distinguuntꝛ rea^{li}r distinguuntꝛ essentialiter. si ꝑ genus distiguatꝛ a differētia realiter distinguetꝛ essentialiter & tūc deus poterit sepāre gen⁹ à differētiis. & tūc erit dare aīal plato^{cum}

2° sic si gen⁹ distigueretꝛ a differētia uel a spē tunc albedo posset uideri sine colore. ꝙ posset uideri magis a remotis q̄ color. ꝙ q̄to aliqd est actualius tanto est magis motiuū. albedo autē est forma magis actualis q̄ color cū includat colorē & eius differentiā.

Istis non obstantibus teneo ꝯclōnē primā & ad ista respōdeo. Ad primā dicendū. ꝙ esse partē dupl^{ic}r pōt intelligi. uel ut partē integralē uel essentialē. alio mō esse pte3 diffinitiuā. qñ ꝑ dicitꝛ ꝙ pars nō ꝑdicatur de toto. uerū est de parte integrali uel essentiali. ꝭ falsū est de pte diffinitiua. genus aute3 est pars diffinitiua speciei ꝙ includit intrinsece materiā & forā3 l3 non ꝭ^m omnē ꝯceptū realē speciei.

Ad 2^m dicēdū ꝙ si accipis realiter p eēntiał r. q̄cunq3 distinguerentꝛ realiter distiguerentꝛ eēntiałr. & tūc dicēdū est ꝙ genus & differētia distinguūtur essentialiter. & tunc sicut q̄libet spēs esset cōposita ex diuersis realitatibus ita esset cōposita ex diuersis essentiis. nō tamē ita ꝙ posset esse sine aliis. pōt tñ maior negari. & falsitas p3. nā ī diuinis ꝑsone distinguūtꝛ realiter tñ non eēntiałr. Ad 3^m dicendū ꝙ maior est falsa. ad ꝓbatione3 dico ꝙ uerū ē ceteris parib⁹. hic aūt ñ sūt cetera paria. quia l3 albedo sit actualior colore. tñ color ratiōe sue indifferentie pōt uideri magis a remotis q̄ differentia. Ad principale dico ꝙ mior est falsa. ꝙ ꝓbatū est oppositū.

196 Trū gratia & caritas sint idem. uidetur ꝙ non. ꝙ forme nō pficientes idem s̄m ñ sūt eedē. ꝭ grā pficit eēntiā caritas pficit potentiā. ꝯ esse gratū & eē carū idem sūt. ꝑ gratia & caritas ide3 sunt. antecedens p3. ꝯñā ꝓbatur. quia sicē a caritate informāte. sic a gratia

infor^te dicet gratus. R^o q sūt una
forma essentialiter. quia frustra pone
rentur plures. oīa q̄ caritati attribuūt
cōueniūt etiā grē & eo^o. Cōfirmatur q si
grā & caritas n̄ eēnt idē tūc de^9 posset
facere unā sine alia. cōns est fl'm. g̃ ans
cōña est manifesta. falsitas cōntis pbatur
q: tūc aliqs esset car^9 & nō grat^9 &
esset dignus uita eterna & nō haberet
caritatē qd' est oīo fl'm & dictis facto
rū oppositū. Sed an sit idē qd' fides
dico q n̄. q: pbatū ē q est idē qd' ca
ritas. caritas aūt s^m aplm diuidit a fi
de. q: fides cū pctō mortali. caritas āt
nō. Ad argumētū dico q nō sūt in
diuersis subiectis. s sic eēntia non est
opatiua nec beata sine potētia sic nec
est grata sine ea.

197 Tr̃ grā sit aliqd reale posi^m
absolutū. uidet q nō. q: esse
gratū nō est aliqd reale po
sitiuū absolutū. g̃ nec gratia erit reale
positm̄ absolutū. ans p3. q: n̄ ē nisi eē
acceptatū ab aliquo qd' n̄ ē aliqd po
sitiuū. Cō qd' est perfecti^9 reali abso
luto positiuo ē reale abso^m positi^m. s
grā ē h^9mōi. q: ē pfectior v^te morali
q̄ ē q̄litas absoluta real'. g̃ etc. R^o d^o
q sic. ratio hui^9 est ista. illud qd' est
formalis perfectio mentis est ens reale
positm̄. q negatio nō pōt esse cū ne
gatio nō sit pfectio n^c ens rōnis. quia
ens rōnis nō est formal'r in aliq̄ sbo. s
grā s^m oīs est foralis pfectio mēti. g̃
ē ens reale positiuū. Sz i q̄ p̄dicam̄
to ē. d^o q i p̄dicam̄to q̄litatis. q: n^c ē
sba nec q̄ntitas cū sit fora abso^ta erit
i p̄dicam̄to q̄litatis & i pria ei^9 spē. q:
ē habit^9 iformās aīa3 supnāliter infu
sus nō acqsit^9. Ad ar^tum dico q il
lud esse gratū habet p hītū: iō dico q
eē acceptatū ē aliud q̄ esse gratū. q:
creatura posset acceptari sine oīm ha
bitu. non tamen posset esse grata sine
gratia.

198 Trū grātia sit principiū ac
tiuū actus meritorii. q non
q accñs n̄ ē pricipiū actiuū
i sbm: s grā est accñs. g̃ nō agit in uo
lūtatē. & p cōns nec in actū meritoriū
q elicit a uoluntate. p̄ si habitus
eēt actiu^9 multo magi poten^a i qua ē
hitus. s cōns ē fl'm. g̃ ans. cōña est nota
falsitas cōntis pbat'. q: seqtur q idē mo
ueret seipm̄ & rferret ad seipm̄ rlone
reali cō ph3. v^o me^ce. p̄ uni^9 actiōis
est unū formale principiū agendi. sed
actio q̄ elicit act^9 meritorius ē una. g̃
principiū formale eliciēdi erit unū. s
grā si esset principiū actiuū esset cū
uolūtate cū qua nō facit p se unū s p
accñs. sine ea āt n̄ pōt agere. q: si sic
tūc separata ab ea poss3 agere. qd' ē fl'3
Cō gratia inclinat potentiā ad aliq̄3
actū. s nō ad primū. g̃ ad z^m. hoc aūt
est agere. R^o in ista q̄ōne sunt duo
uidenda. primū si gratia sit principiū
actiuū actus meritorii. z^o dato q
sic uidendū est qualiter ita est. q̄tū
ad primū argumentū dico q gratia
ē actia. h^o āt p^o sic actō meritoria ē i
po^te merētī. g̃ si grā cōcurrit ad actū

meritoriũ cõcurrit ut actus ille est in potestate mereñ. ꝟ nõ ẽ in poᵗᵉ merẽ tis ñ actiue. ğ grã ɔcurrit ad actũ meritoriũ actiue. ꝓ beatitudo pfecta ñ põt hñi a creatura rõnali sine gratia. ꝟ si grã nõ ɔcurreret in rõne pricipii actiui posset haberi beatitudo sine ea ꝙ ꝓpter receptionẽ alicui⁹ forme ñ reqrit aliqs hitus. ꝙ potẽtia est sũma disposita ad recipiendũ. ꝓ eo mõ uolũtas pficit q̃ indiget pfici. ꝟ ñ indiget pfici ad recipiẽdũ. ꝟ ad agẽdũ ğ grã pficiẽs uolũtatẽ pficit eã ĩ rõne pricipii actiui nõ passiui. ꝓ. 7. phi. uirt⁹ est dipositõ pfecti ad optimũ. ꝟ pfectõ nõ est nisi sub rõne actiui. grã ãt ẽ uirt⁹. ğ etc̃. ꝓ aplus ad cor. ñ ego ꝟ grã dei. ꝓ aug⁹. caritas ĩ pñti ignis. ĩ futõ etc̃. ꝟ ignis ubicũq; põit ponit in rõne actiui. q̃tũ ad zᵐ articulũ sũt due opĩ: pria est ista aliter est loquendũ de hitu infuso & acqsito ꝙ sicut habit⁹ ĩfusus est supnãlis sic dat esse supnatale. & sic est act⁹ meritorii pricipiũ magĩ pricipale. ɔ̃ actio illa ñ elicit libere cui⁹ primũ actiuũ est mere natale agens ꝑ modũ nate ꝟ hit⁹ infusus nõ est uolũtas. & ꝑ ɔ̃ns nec formaliter liber. si est pricipiũ actiuũ erit mere natale. ğ eius opatio non erit mere libera. & per ɔñs nullũ uelle erit liberũ si elicitur ab hitu ut a principali principio actiuo. ꝓ act⁹ nõ ẽ ĩ potestate hõis nisi sit ĩ potestate uolũtatis ut ĩ cã pricipali. ꝙ si esset nõ principalis determinaret ab illa. ꝓ potentia est id q̃ qs põt simplr opari ğ hitus infusus erit potẽtia. añs pʒ. ꝙ potẽtia ẽ simplr & prio illud q̃ possumus opari. zᵃ opi. dic̃ ꝙ sbã act⁹ est a potentia & itẽsio est ab hitu ita ꝙ duobus in actu. s. sbe & intẽsioni correspondent duo ex pte cause ɔ̃ intensio est gradus intrinsecus ipsius actus. ğ a q̃cũq; est sbã actus ab codẽ est intensio eius. ꝓ cũ intensio & remissio sint gradus intrinseci ipsius nate. si sbã act⁹ esset a uolũtate & intensio & remissio nõ aliqd esset a uolũtate in nã qd nõ esset in aliq̃ gradu nate. ꝓ si sbã actus est a uolũtate ğ in aliq̃ gradu est a uolũtate. fiat ğ uolũtas ita pfecta q̃tũ est ipsa simul cũ habitu. ğ actus erit eq̃ intẽs⁹ a uolũtate. sine grã sic cũ grã. ğ intensio actus nõ est pcise ab hitu. Dico ğ q̃tũ ad istũ articulũ ꝙ act⁹ meritorii est duplex cã una pricipalis alia secũdaria. pricipal uolũtas secũdaria grã q̃tũ ad oĩe illud qd est absolutũ. sed q̃tũ ad illud qd est meriti sic est eo⁹.

primũ aũt oñdo sic. potẽtia mota a cã nõ libera nõ mouet libere. ꝟ uolũtas liber agit ad actũ meritoriũ ğ pricipaliter mouet a seipsa. ꝓ illud ẽ pricipalior cã act⁹ q̃ simplr possum⁹ ĩ actũ. ꝟ potẽtia ẽ q̃ simplr possum⁹ in actũ. habit⁹ ãt q̃ aliqliter possum⁹. ğ potentia est cã principalis. habitus cã secũdaria. zᵐ ostendo sic deus diligit se ꝓpter se. ğ magis acceptat illud qd inclinat in ipsum ut est in se

diligibilis. ꝭ caritas est pond⁹ iclinās
i deū ut ē in se diligibilis.ğ p̄t eē rō
acceptādi actū.& sic prici^or cā meri
ti. p̄ hit⁹ nobilitať ex obo.ğ sic ha
bit⁹ itellectiu⁹ h3 obm i se q̊dāmō ut
ē itelligibile. sic hit⁹ appetitiu⁹ h3 q̊
dāmō obm ut ē bo^m diligibile.ğ act⁹
subiecti rōne q̄ talis hit⁹ inclinat d^te
in tale obm pōt esse magı meritori⁹ q̄
si solum sit a uolūtate.oȝ tñ ꝙ sit ab
utroqȝ. Ad ar^ta ad primū dico ꝙ
accñs nō agit in suū sbm ꝙ ipsūmet
sit termin⁹ actiōis.pōt tñ eē pricipiū
alteri⁹ accidētl.& sic gr̄a respectu ac
t⁹ q̄ recipiť i uolū^te. Ad z^m d^o ꝙ
nō seqť ꝙ idē s^m idē moueret seipsū
& eēt actiuū & passiuū.nā agēs & pā
tiēs sūt idē p accñs & totū mouet &
totū moueť rōne alteri⁹.exēplū homo
hñs spēm itelligibilē mouet ad itellec
tionē. & hō hñs intellectū moueť ad
illud.dr relonib⁹ oppoītl q̄re d' acti^te
uolūtatis. Ad z^m d^o ꝙ uni⁹ actōis
uel act⁹ est unū principiū totale.sil'r
uni⁹ actus ē unū principiū uni⁹ ordīs
ꝭ multa alteri⁹ ordinis. sic i ꝓposito
gratia & uolūtās sūt principia alteri⁹
ordinis in cāndo.

199 Trū gr̄e infusio & culpe re
missio sit una mutatio real'.
ꝙ ñ. ꝙ idē simpl'r ñ pōt pl'i
ficari & ñ pl'ificari alias idē eēt unū
& ñ u^m qđ ē oppōitū primi pricipii
ꝭ remissiōes culparū sūt multe i eo q
multotiēs peccauit.p⁹ peccatū ifusio
gr̄e ē tm̄ una.q̄lib3.n.culpa h3 ꝓpriā
remissionē.ꝙ una pōt esse sine alia.ğ
etc̈. p̄ ipossibile est idē separi a se
ipo uniformiter loquēdo d' idēpti^te &
sepatōe.alias id' eēt & ñ eēt qđ ē op
po^m primi pricipii. ꝭ rmissio culpe
& ifusio gr̄e pñt separi.ut p3 i āgel'
& hoib⁹ i statu inocētie i q̄b⁹ eēt ifu
sio gr̄e sine remissiōe culpe pōt etiā
deus remittere culpā & nō infundere
gr̄am.ğ etc̈. p̄ culpa & gr̄a nō sūt
forma'r opposita n^c fora'r repugn^a
alias oīe agēs qđ posset sup unū pos
set sup aliud. & tūc uolūtas creata q̄
p̄t defectie sup eē culpe ꝙ ē ab ipsa
posset sup eē gr̄e q̊d ē ipossibile.ꝭ nō
est aliq̄ una mutatio a termino a q̊ ad
terminū ad q̄3 nisi illa sint forma'r re
pugnātia ğ etc̈. ↄ si remissio culpe
nō sit una real' mutatio cū infusione
gr̄e.ꝭ alia tunc erit mutatio positiua
aut priuatiua.nō p̊ mō. ꝙ terin⁹ mu
tatiōis positie ē poītiu⁹ terin⁹ remis
sionis culpe nō est positiu⁹.nō z^o mō
ꝙ tūc terin⁹ a q̊ mutatiōis eēt positi
u⁹.culpa aūt nō ē aliqd poīti^m.ğ etc̈.
p̄ infusio gr̄e est mutatio realis.ꝙ
termin⁹ ad quē est ens reale. remissio
culpe nō ē mutatio realis.ꝙ obligatio
ad penaȝ p culpa ↄmissa nō est aliqd
reale in aīa.ꝭ tm̄ ens rōnis.ğ remissio
ab obligatiōe ista ad nō obligationē ñ
est mutatio realis. quia nulla mutatio
est realis nisi sit ad terminum realeȝ.
ꝭ^m ista dic ad.q.tenēdo duas ↄcl'o
nes q̄rū pr̄a est ista ꝙ infusio gratie
& remissio culpe nō sūt simpl'r una

mutaº & istã ɔclõnẽ ꝓbãt rões ꝑ fa ctẽ. ɔclo zª est ista ꝙ ĩfusio grẽ & re missio culpe nõ sũt due mutatiões re ales. ꝫ una tñ. s. ĩfusio grẽ & remissio culpe ẽ mutatio rõnis. ꝙ eiꝰ terminus ad q̃ȝ est ens rõnis. Ad arᵗᵃ rñdeꝛ nõ oȝ ꝙ ꝓcedãt suis uiis.

200 Trũ generatio & corruptio sit mutatio successiua. ꝙ nõ ꝙ si sic tũc generatõ eẽt mo tus. ɔñs est falsum. ğ añs. falsitas con sequentis patȝ xº methaphiᶜᵉ. & vº phi. ꝓbatio ɔñe ꝙ motus & mutatio differũt penes successiᵐ & instãtaneũ ꝙ motꝰ ẽ in tpe mutatio in instanti.

ɔ nullũ agẽs cuiꝰ sba estĩ tpe agit ĩ instãti penultia ꝓpõne dꝛ cãis. ꝫ sba generãti nãlr est in tempe. ğ nõ agit in istãti. & p ɔñs generatio mesuratuꝛ tempe. ğ erit successiua. In ista. q: sũt due op. extreme. q̃dã dicũt ꝙ gẽ neratio hȝ fieri in istãti ꝙ forma sba lis ĩtroducitur ĩ instanti. silr dꝛ corru ptiõe. Modus ponẽdi est iste. si ex aqua genereꝛ ignis ĩ toto tpe p̃ceden te precessit calefactio q̃ est alteratio dispoᵘᵃ materie aque ad introductõȝ forẽ ignis ĩ ultĩo instãti alteratõis for ma ignis introduciꝛ & forma aq̃ coꝛ rumpituꝛ. ita ꝙ generatõ ignis est teꝛ minꝰ illiꝰ alteratiõis p̃cedentis. ꝑ ista op. arguiꝛ sic si generatio eẽt suc cessiua illa successio uel eẽt ex parte materie q̃ sbiciꝛ. uel ex pte forme q̃ acqriꝛ. nõ ex pte materie. ꝙ mã est in diuisibilis. nec ex pte forme. ꝙ forma est simplex & iuariabiꝛ in eẽ. i. vi. pri cipiis. ğ etc. ꝑ forme sũt sic nũeri 8. meᶜᵉ. iõ sic nũeri ɔsistũt in indiuisi bili. ꝑ successio ĩ motu. uel ẽ ex re sistẽtia mobilis ad motorẽ. uel ex resi stentia medii ad mobile ɔñ. 4. phi. c. de uacuo. ꝫ in generatiõe nõ põt dari primũ. ꝙ mobile ẽ mã q̃ ex se non hȝ existentiã. ideo nõ hȝ resistentiam. ꝙ forma uniꝛ materie ꝑfecte & ultiate dispoᵗᵉ. zᵐ non põt dari. ꝙ in genera tione forme nullũ est mediũ. nã forma uniꝛ materie imediate & agens passo.

Ista opi. nõ est uera. ɔ modũ ponẽ di ꝑ arguo. zº ɔ ɔclonẽȝ. ꝑ sic si ge neratõ fitĩ instãti. ğ accñs nãlr ẽ sine sbo. ɔñs ẽ flᵐ. ğ añs. ꝓbatio ɔñe. quia fora illa ꝫᵐ quã ẽ alteratõ p̃cedens fũ daꝛ in sbo mediãte forma sbali. ğ ca loꝛ p̃cedens formã ignis fundabiꝛ in materia aq̃ meᵗᵉ forma sbali aliq̃. q̃ro q̃ meᵗᵉ forma. ñ aque. ꝙ cũ forma aq̃ repugᵉᵗ calori erit magꝭ rõ corrũpẽdi calorẽ q̃ generãdi ipsũ in materia aq̃ nec meᵗᵉ forma generãdi ignis. ꝙ for ma ignis nõdũ est. & accñs est nãlr posteriꝰ forma sbali q̃ meᵗᵉ fundatuꝛ. ĩ sbo. ğ calor iste p̃cedit formã ignis & sic erit sine sbo. Teneo ğ opi. ɔriã. s. ꝙ generatio est mutatõ succes siua. & pono tres ɔclones. pria ẽ: ista forma sbalis hȝ gradꝰ intrinsecos ꝫᵐ quos suscipit magꝭ & minꝰ & est diui sibilis intrinsece. hãc oñdo ꝑ ex q̃lita te ꝓpria ɔpata ad sbȝ cuiꝰ ẽ. & arguo sic. calidum intendiꝛ & remittitur.

ğ ignis.añs pȝ ad sensũ.pba° ꝯñe.cã
natali sil'r se hñte terminꝰ sil'r se hȝ
ꝓ calor in diuersis īdiuiduis ignis non
sil'r se hȝ.ꝙ unꝰ ē intensior alio pȝ.ğ
ignis q̄ est cã caloris nõ sil'r se habet.
ꝓ unꝰ ignis ē intēsior alio.mã.patȝ ꝙ
oīs cã natalis agit ꝭm ultimũ potētie
sue.iõ cã eq̄ pfecta cãbit effectũ eque
pfectũ.ğ ad destructionē ꝯñtl effectũ
nãli nõ eque pfecto nec sil'r se hñte
cã eius nãlis nõ sil'r se hēbit. 2° ar
guo ex q̈litate ꝓpria ꝯpata ad aliud
sbm & arguo sic.ī alia rõne ꝑcedēte
ꝑ corrꝰ nem aque in ignē ītroducit̃ ca
lor remissꝰ ğ ignis remissꝰ.pba° ꝯñe
prie.ꝙ nm ꝓpriũ accñs ē sine ꝓpria
forma sbi.ꝓ calor ē ꝓpriũ accñs ignis
ğ etc̃. 2a ꝯña ꝓbat̃ ꝙ due forme
spe ce repugnãtes nõ possũt eē in eadē
mã ꝭm eē intensũ.ğ hñt ibi esse remis
sũ.s.forma aq̄ & forma ignis in ꝓpo
sito. ꝑ oñe qd' mutat̃ ptim ē ī ter
mĩo a q̄ & pti ī termĩo ad q̄ȝ.6i.phi.
& ꝭm ꝯm.hȝ ueritatē in.4.generibꝫ.
& ꝑ ꝯñs ē in muta nc sbali.aliter non
esset nisi ī tribꝫ generibꝫ. tũc q̄ro li
pti & pti aut ītelligit̃ de diuisibitate
forme ꝭm q̃nã ē motꝰ & hr̃ ꝓpoĩtũ.
ꝙ for̃ sbalis ē diuisibil'.aut de diuisi
bilitate sbi qd' mouet̃.qd' ñ põt eē ꝙ
tc̃ ꝓba° phi eēt fl'a.nã si ps mobil' sit
pcdaꝰ cũ mutatur nõ est ptim in utro
qȝ termĩo ꝓ in altero solũ. 2a ꝯcl'o
ē ista forma nãlis ē actu extēsa habens
ptē extra ptē.hãc oñdo sic.oīs forma
q̄ nõ respicit materiã indiuisibil'r ex
tēdit̃ exten ne materie & hȝ ptē extra
ptē.ꝓ oñis forma sbal' nãlis ē hꝰmõi
ğ etc̃.ma. pȝ ī aīalibꝫ anulosis q̄ dīsa
ī ptes ptes diuise sentiũt & mouēt̃.&
ꝑ ꝯñs ãia ē diuisa ī eis. uoco aũt for
mã nãlē q' potētia materie eductã ad
excludendã aīam rõnalē q̄ nc ē extēsa
nec extēsibil'. 3a ꝯcl'o sit ista gene
ratio forme sbal' nãlis ē succe ua.patȝ
ex ꝑdictl.ꝙ cũ hēat ğdus & sit exten
sa hñs ptē extra ptē nõ põt induci in
instãti. ꝑ dictã diffinitõȝ motꝰ ex
emplificat phs in generatiõe & corru
ptiõe.ꝙ generatõ ē actꝰ generabil' īq̄
tũ generabile.tũc sic oīs motꝰ est trãs
mutatõ succe ua.ꝓ generatõ ē motꝰ 3°
phi.ğ etc̃. Ad ar ta in oppositũ ad
euidentiã omniũ notãdũ ꝙ motꝰ põt
dupl'r accipi.s. coĩter & ꝓprie quõ
loq̄t̃ phs ꝑ topi.de ꝓprio.nam ꝓpriũ
coĩter acceptũ ꝯuenit diffinitiõi & ꝓ
prie passiõi.ꝓprie uero sũptũ ꝯuenit
tm̃ ꝓprie passiõi.sic motꝰ qñȝ sumit̃
coĩter ad oēm mutatiõeȝ ut.3.phi. &
4.me ce.ubi phs explanat diffinitiõeȝ
motus & exēplificat d' generatiõe &
alteratiõe & omi alia mutatõe.qñȝ ac
cipit̃ ꝓprie ut distinguit̃ ꝯ generatõȝ
ut.5.phi.&.ix.me ce.nota etiã ꝙ ge
neratio & motꝰ ꝓprie sũptꝰ nõ diffe
rũt penes successiuũ & istãta nm.ꝓ tm̃
penes termĩos. termĩ aũt cꝰlibȝ muta
tiõis dupl'r possũt sũi.ꝙ qdã sũt pri
mi qdã ꝯcomitant̃ primos. primi ter
mini sic hitũs & priuatio ut qñ ex ñ
albo fit albũ ul' eꝯ°.termini ꝯcõitãtes

ſūt ambo poſitiui ut albedo & nigredo. q tn̄ nullū includit priuationē alteri9 iō ɔcōitāt prios termios. Ad ppoſitū oīs mutatio dicitur generatio accipiēdo prios terios. q mutatō eſt a n̄ ſbo i ſbm uł eɔ9. q a pīo uocat̄ generatio & corruptō i q̄cūq; genere ſit. oīs etiā mutatio dicit̄ motus accipiēdo termios ɔcōitātes. & iſta ē mutatio a ſbo in ſbm. q aūt mot9 & generatō n̄ diſtiguāt penes ſucceſſiuū & inſtātaneū p3. q v9 phi. phs diſtiguēs generationē a motu dic̄ q q̄ ē a nō albo i albū generatio ē. q̄ tn̄ eſt ab albo in nigrū alteratio ē. & per ɔn̄s ſucceſſiua. diſtiguēdo g̊ motū a generatiōe penes terios dico q in ſba ē generatio & mot9. & ſilr in q̄litate & q̄titate & ubi. ſ; in ſba ē generatio ſimplr in accn̄tibɔ ſm quid.

Ad primā rōnez dico q pōt eſſe ſucceſſio ex pte utriuſq; cū dicit̄ q mā eſt idiuiſibil̄ ɔcept9 p ſe. ſ rōne q̄titatī ē diuiſibil̄ p accn̄s. & cū dicit̄ de forma q eſt ſimplex & īuariabilis. uerū eſt ſm eē ſpecum; q ſic abſtrahit ab omī gradu. ſ hoc nō obſtāte forma h3 grad9 eēntiales ſm q̄s pt intrince diuidi. Ad zm dico q ſucceſſio pōt eē ex pte utriuſq;. & cū dicit̄ q mā nō h3 unde reſiſtat. dico q uerū ē p ſe. ſ ut ē ſb fora & diſpoſitione ɔ̄rie forme inducēde h3 unde reſiſtat agenti duplici reſiſtentia. & illa diſpoſitio contraria tenet locum medii.

Tx gen9 p̄dicet̄ p ſe d̄ differetia. q ſic. homo p ſe eſt aīal rōnale p ſe ē hō. g̊ rōnale p ſe ē aīal. pbo. mi. hō ē p ſe rōnal̄ g̊ rōnale p ſe ē hō. q ſic ppoſitio neceſſaria ɔuertit̄ in nc̄c̄iam ſic per ſe ɔuertitur i per ſe. p̊ prioꝝ; p̄ qn̄ aliqd p̄dicat d̄ aliq̄ per ſe & p̊ unū p̄dicat̄ de altero i abſtracto. 7. mece ſ aīal & rōnale p̄dicātur de hōie per ſe & p̊. g̊ iſta ē va hūanitas ē aīalitas & hūanitas eſt rōnalitas. g̊ erit uera rōnalitas ē aīalitas & rōnale eſt aīal.

p̄ ſi gen9 p̄dicet̄ d̄ dr̄ia p accn̄s. g̊ p accn̄s p̄dicabit̄ d̄ ſp̄e. ɔn̄s ē ſłm g̊ an̄s. pba9 ɔn̄e. q̄ncūq; aliq̄d p̄dicat̄ d̄ altero p accn̄s. p̄dicat̄ p accn̄s de q̊cūq; i q̄ illud formaliter includitur in ſp̄e. ſ differētia foraliter includit̄ in ſp̄e. g̊ ſi gen9 p̄dicat̄ de differētia p accn̄s p̄dicatur etiā d̄ ſp̄e p accn̄s.

ɔ̄ ſi gen9 p̄dicat̄ de differētia p ſe unū aīal eēt mł'tá aīalia. ɔn̄s ē fłm g̊ an̄s. pba9 ɔn̄e. q gen9 & differētiā includuntur in ɔceptu ſp̄ei. aut g̊ importat̄ idē aīal p genus & differētiā aut aliud; ſi idem. g̊ in diffione hōis erit nugatio. ſi aliud habet̄ ppoſitū quia hō erit duo aīalia. Ad. q. dico q gen9 nō p̄dicatur p ſe d̄ differētia. p3 per auic. v9 mece. ubi dicit licz gen9 & differētia p̄dicet̄ de ſp̄e nō tn̄ ſignificāt totā ſp̄e3 p ſe. ſ genu9 ſignificat māle. differētia vo foraale. utrūq; aūt ſignificat ptes ſp̄ei per modū toti9. ſic g̊ māle ē extra forale

ſ

fic ɔcept⁹ generis ē extra ɔ^tum^ dīe.
Ad argumēta ī op^tum^ ad primū di co ꝙ mi. eſt falſa. ad ꝓbationē dico ꝙ ñ ē ſile ď ꝓpoſitiōe nccīa & ꝑ ſe rō eſt. ꝙ in ꝓpoſitiōe nccīa ꝓpoſitio ɔuertēs nō pōt eē nccīa niſi ꝓpoſitio ɔuerſa ſit nccīa. ꝙ ɔuertēs ē añs. ɔuerſa āt ɔñs. ſ ꝓpō ꝑ ſe ñ necīo ɔuertiť in ꝑ ſe. ꝙ una nō ē añs ad aliā. Ad 2^m^ dico ꝙ duplex eſt cōcretio & duplex abſtractū. una ɔcretio ē ad ſbm. ſ. qñ aliqd denoīat aliud extra ſuā eēntiā. alia ad ſuppo^m^. ſ. qñ aliqd ſignificat ꝑ mo^m^ denoīantis aliqd ꝓprie n^e^. exemplū primi albū denoīat ſbm qd ē extra eſſētiā albedinis. exēplū ſecūdi. ꝙ h^c^ albedo ē albedo ſimiliter dupliciť ē abſtractio una a ſuppoſito alia a ſbo. exēplū primi cū albedo abſtrahiť ab hac albedine. exēplū ſecūdi cū albedo abſtrahiť ab hoīe. ad formam argumenti d^o^ ꝙ auctoritas phi habet ueritatē de abſtractis & ɔcretis 2° mō & nō p^o^. unde ſicut h^c^ eſt uera hic hō ē homo ſic & hec. h^c^ hūanitas eſt hūanitas. ſ hec nō ualet ſi homo ē albus ğ hūanitas ē albedo. ꝙ albedo eſt abſtracta a ſbo & nō a ſuppoſito ſic in ꝓpoſito rationale in cōcreto ꝑdicať de homine. ꝙ ratione ſubiecti ſignificat ꝑ modū totius. in abſtracto aūt ſignificať ꝑ modū parti. pars aūt non predicať de toto. & ideo am bé ille ſunt falſe hūanitas eſt aīalitas uel rōnalitas. Ad 3^m^ dico ꝙ ɔña ē falſa. ad ꝓbationē dico ꝙ ma. eſt ꝟa ſi intelligať de illo qd fuit unū per accñs cū alio. differētia aūt facit per ſe unū cū ſpē & nō ꝑ accñs.

Trū hō licite poſſit uelle oppoſitū ei⁹ qd ſcit deū uelle. ꝙ ſic. ꝙ de⁹ uult te finalr dānari eternaliter. ſ nullus teneť uelle dānatiōē ſuā. quia tūc uellet a deo ſepari. ɔ uoluntas diuina ē regula & rō bonitati in oībo uolito. iō unuſqſq; teneť ſe ɔformare ſue uolūtati. ğ peccās teneť uelle dānationē ſuā exq̄ ſcit deū uelle eam. R^o^ in eterna dānatione duo ſunt ſ. pene inflictio & eterna a deo ſepatio. dico ğ ꝙ peccās licite pōt uelle punitionē eternā. ꝙ qlibet iuſtus dʒ uelle de ſe & de alio ꝙ peccās finalr & eternaliť puniať. ſ ſepatiōē a deo nō dʒ uelle recta uolitione. unde regula generalis ē ꝙ ī oībo q̄ ſcim⁹ deū uelle abſolute tenemur uolū^te^ abſoluta uelle. ſ nō uolita ɔditionaliter. licʒ eni uelle cōtrariū ꝗtū in nobis eſt.

Trū hō dānat⁹ ſ^m^ rectā rōneʒ poſſit appetere nō eſſe ut miſeriā fugiat. ꝙ ſic. mathei. 28° meli⁹ fuiſſet illi ſi natus nō fuiſſet. ğ nō eē eſt min⁹ malū. ğ magi appetēdū. ī carentia mali eſt delectabilis ꝑ retro. ſ delectabile ē appetibile. ſ nō eſſe nō includit aliqd malū. ğ nō eſſe eſt appetibile. ɔtra

aug⁹.3º de li.arbitrio nō eē nō est recte eligibile.q̄ nihil ē. p̄ illud i q̄ nulla est ratio boni nō habet rōnem melioris. ſ in nō esse nō est aliqua ratio boni.ḡ nec ratio melioris.& per oñs nō est eligendū. R̄ᵒ ista questio duplicē hab3 intellectū ſᵐ q̄ duplex est miseria.s.pene & culpe.loquēdo de miseria pene est opinio quorūdam q̄ nullus pōt appetere ñ eē ſᵐ rectā rationē ut fugiat miseriā pene.Ratio talis est malū iō ē malū.q̄ adimit bonū.illud ergo est maius malū qđ plus adimit de bono.ſ nō esse adimit oĩe bonū.q̄ totā natura3.ḡ nō esse ē maius malū q̄ miseria pene.ſ ſᵐ rectā rōe3 mai⁹ malū nō d3 appeti p̄pt́ fugā minoris mali. p̄ null⁹ ſᵐ rectā rōnē appetit fugā maioris pfectōis p̄pter appetitū minoris pfectionis ſ eē est maioris perfectionis q̄ gaudiū ſᵐ dionisiū.inter oĩes pfectiōes diuinas esse est nobilior.ḡ oppositū eius nō pōt appeti p̄pter fugam oppositi eius qđ ē pena. Si aūt loquitur de miseria culpe dicūt etiā q̄ nō p̄pter ratiōes dictas. Ratio specialis est ista.si p̄pter fugā culpe est appetēdū nō esse & nō p̄pt́ fugā pene hoc nō est nisi p̄pter aliq̄ rationem mali repertā in culpa qđ nō repitur in pena.ſ in culpa inuenitur triplex malū qđ nō iueniť i pena.s.q̄ p culpa infligiť pena de⁹ pōt efficere penā.& nō culpā.3º culpa facit hn̄tē formaliter malū pena nō. p̄pter

primū nō pōt appeti nō esse.q̄ mai⁹ malū nō est appetendū p̄pter fugam mi.mali.ſ appetere non esse p̄pter fugā culpe nō uitatur nisi malū pene qđ p culpa infligiť.malū aūt pene ē min⁹ malū q̄ simpl'r nō esse.ḡ etc̄.

propter 2ᵐ etiam non,quia sicut deus non potest facere culpam sic nᵉ non esse.q̄ nullū eorū habet causam positiuā. ſᵐ aug 83.q.q.21.deus ñ est cā alicui⁹ creature cedendi in nō esse. p̄pter 3ᵐ nō.q̄ p̄pter culpā nō deordinať tota naťa nec efficitur mala nisi uolūtas.ḡ p̄pter malitiā uolūtatis non est appetendū non esse.

2ª opini.est q̄ p̄pter malū culpe fugiēdū est appetendū nō esse. ratio talis est qlibet teneť magi fugere qđ ē cōtra deū q̄ qđ ē cōtra seipsū. sed culpa ē cōtra deū . nō esse contra se ipsū.ḡ etc̄. maior p̄bať. q̄ qlibet teneť magis diligere deū q̄ seipsū. mathei 21º.diliges deū etc̄. Maius malū ē magis fugiēdu3.ſ malū culpe ē maius malū q̄ non eē.ḡ etc̄.probo mi.q̄ carētia debiti ē maius malū q̄ carētia indebiti. ſ malū culpe cū sit malū foŕal'r ē carētia boni debiti.ñ eē aūt non.alias an̄ mūdi ↄstitutionē fuisset carētia boni debiti.ḡ culpā ē̄ peius q̄ non eē. p̄ malū simpl'r est magi uitadū q̄ malū huic:p̄bo. quia p̄pter hoc negať q̄ deus nō potest facere culpā pōt tamē facere penam sed malu3 culpe respectu uie est malū simpl'r.q̄ tollit honorē deo debitū

f 2

q̄ s^m an^s.peccatū q̄tū in se est deū inhonorat. nō esse aūt ēst malū huic g̃ etc̄. 5 primā opi.instatur sic.rō n̄s ille ita ɔcludūt de malo culpe sicut de malo pene.tñ de malo culpe negant q̄ sit magis eligendū q̄ nō esse

Sil'r etiā 5 s^m opi.instat q̄ rōnes ille nō cōcludunt. ad primū qñ dicit quilibet tenet magis fugere etc̄. non est uera. q̄ plus diligo pedē meū q̄ aliq̄z hoīez.& tñ magis uolo aliquam lesionē pedis mei q̄ mortē alicuius hoīs.sic in ꝓposito magis diligo deū q̄ me. tñ prius uolo aliq̄ offēsā dei q̄ me non esse. q̄ peccatuz non fuit 5 deū q̄ uelit ipsū nō esse.s tm fuit 5 p̄ceptū dei. Ad z^m dico q̄ mai⁹ malū est magi fugiēdū ceteris paribꝫ q̄ carētia boni debiti est peior q̄ carentia boni idebiti.s qñ carentia boni debiti suppōit carētiā boni indebiti sicut causaz sine qua eē nō pōt. sic carētia boni indebiti est maius malū.sic est in ꝓposito. Ad 3^m dicendū est sicut ad primū. Ad q̄onem dico duas cōclusiones. prima est ista ꝑpter fugam mali pene nullus potest s^m rectaz rationē suū appetere non esse.z^a est ista ꝑpter fugā mali culpe pōt quis aliq̄ mō appetere nō esse & aliquo mō non. prima ɔclusio sic ꝓbatur.nullus s^m rectā rōnez potest appetere suū non esse ꝑpter fugā iusti & boni. s malū pene est iustū & bonū.quia pena ē quid iustū & bonū positiuū & ordiatiuū culpe.g̃ nullus s^m rectam rationē debet illud fugere & suū non esse appetere. p̄ null⁹ s^m rectā rōnem potest aliquid appetere cōtra inclinationez nature maxime quando est cōsona uolūtati diuine sed ad esse inclinat naturalis appetit⁹ z° de generatione. & z° de anima. & est consona diuine uolūtati q̄ immediate ipsam causat & imediate cōseruat.pena autē est cōtra inclinatiōz naturalē.& est dissona uoluntati diuine.ideo infligit eam. g̃ etc̄. Ad secundaz cōclusionem dico q̄ uolūtas potest ɔpari ad miseriā culpe & ad non esse dupliciter.s.uniformiter & difformiter. uniformiter ut uolūtas sit causa ipsius nō esse sicut est causa culpe.& isto modo questio nulla est quia uoluntas creata non potest esse causa ipsius nō esse.nec potest facere se non esse.nec annihilare.imo si uellet se non esse peccaret mortaliter ꝓbatio. quia sicut post esse diuinum magis tenetur diligere esse meū q̄ eē cuiuscūq̄ alterius. sic post odiū esse diuini magis teneor fugere odiū esse mei.g̃ odiendo esse meū & uolendo illud non esse peccarem mortaliter.

oportet g̃ q̄ questio intelligatur difformiter ꝑut uoluntas potest appetere.non esse non quidē ut sit cā non esse sicut est causa peccati.nec q̄ uelit sibi infligere si posset.sed ut uoluntarie sustineret ipsuz non esse si infligeretur.& sic nō est simpliciter uelle.s q̄si non nolle. & talis uolūtas

est semp quãdo duo mala pponũtur s. maius & min⁹ maluȝ. tunc unũ habet ratione boni respectu alterius ut patȝ. v. ethicoꝝ. sic intelligendo dico ꝙ uoluntas tenet non uitare suuȝ non esse annihilatuȝ a deo ne peccet mortaliter. Ratio est. quia quilibet tenetur seruare diuinũ pceptũ si nõ reuocetur. ꝭ in omi peccato mortali trãsgreditur quis diuinũ preceptũ. g̃ etc̃. p̃ quãdocũqꝫ aliqua duo currunt sm diuersas regulas semp illud est eligendũ & faciendũ qd' est sm regulam supiorem. ꝭ non cõmittere culpã est sm regulã dinaȝ. nõ appetere non esse est sm inclinatione nat̃e g̃ etc̃. Ad argumẽta. ad primũ dico ꝙ prius debuit se uelle non esse creatũ a deo q̃ ꝙ fecerit illud maluȝ si auteȝ intelligatur ꝙ melius fuisset sibi non fuisse natuȝ q̃ habere penã exponitur de natiuitate extra uterũ quia melius fuisset sibi fuisse mortuũ in utero. Ad 2m dico ꝙ carentia suppositо aliquo bono est delectabilis. ꝭ nullo bono p̃supposito nõ est delectabilis. si autẽ arguas de malo culpe argumentũ est p me.

Trũ homo sit cõpositus ex pluribus formis substãtialibus. uidetur ꝙ non. ome ens per se unũ habet tantũ unũ esse simpliciter. ꝭ homo est ens per se unuȝ ergo habet tantum unũ esse simpicit sed esse est a forma. ergo in homine non est nisi una forma. p̃ phus. 7. methaᶜᶜ genus nihil est preter eas q̃ sunt generis species. & ibidem finalis differentia substãtia rei erit & diffinitio. sed hoc esset falsum si ab alia forma in homine sumeretur gen⁹ & ab alia differentia. quia tunc gen⁹ non diceret totũ esse speciei nec differentia diceret totã substãtiam rei.

p̃ 3º sic uni⁹ motus uel mutationis nũero est tantũ unus termin⁹ numero. sed generatio cuiuslibȝ rei nãl' est una mutatio nũero. ergo etc̃. sed termin⁹ acquisitus p generatione est forma licȝ cõpositũ per se generetur g̃ in cõposito naturali non est nisi una forma. 5º ome mouens seipsũ diuidit in duo quorũ unũ est per se mouens alterũ per se motũ. 8º phi. sed ome aĩatũ est mouens seipsuȝ. g̃ etc̃. sed per se mouens est anima. per se motũ non est materia nuda. quia materia nuda non est subiectũ mot⁹. g̃ erit cõpositũ ex materia & forma substantiali alia ab anima. & per oñs in quolibet animato erunt due forme sbstãtiales. In ista qõne sic pcedã primo recitabo opinione quorũdam cũ melioribus motiuis que habẽt. 2º ostendam ꝙ illa opinio cõtradicit fidei & rõni natali. ultimo dicam ad qõnem illud qd' mihi uidetur. & respondebo ad opposita. q̃tum ad opini. thome primũ est sciendũ ꝙ ad istam qõneȝ respondet quidã doctor duo satis breuiter p ordinẽ declarando. primo assignat differentiã inter

formā substantialē & accn̄talē in or die ad pfectibilia. 2° ex illa differētia probat' q in nullo cōposito p se uno sunt plures forme substantiales. differētia est ista. forma substātial' dat eē simplicit. ppterea acqsitio forme sb stantialis dicit' generatio simplicit. & corruptio dr corruptio simpl'r. forma accidentaf dat esse bm quid. calor eni sbo cui aduēit dat eē calidū. iō qn̄ alicui sbo aduenit forma accn̄talis n̄ dicit' illud fieri siplicitcr. b tm̄ tale eodē mō dr corruptiōe. ex ista differētia arguit sic. Nulla forma adueniens enti simpliciter est forma sbalis patet ex differentia posita int' fora3 substantialē & accn̄talem. q substātialis dat esse simplicit. accn̄talis bm qd forma aūt adueniens enti simpliciter nō pōt sibi dare esse simpliciter. si g in hoie essēt plures forme substātiales cu3 q̄libet dat esse simpl'r posterior adueniret enti simplicit. & sic nō eēt forma substātialis. quia nō daret esse simpliciter. & sic forma substantialis nō eēt forma substantialis qd' implicat ɔ̄dictionē. p̄ philosophus. v° phi. sic arguit qd' mouet' ē. qd' generatur nō ē. g generatio nō est motus. ex hoc arguit' efficacit. idem esse qd' attribuitur subiecto mot9 remouetur a sbo generationis. alias phus arguerēt i. 4. termis. & faceret fallaciā ɔ̄ntis. b eē qd' attribuit' subiecto motus est esse substātiale qd' dat forma substantialis. g esse substātiale remouetur a sbo generationis. g sbm generationis ē tm̄ ens in potētia. p̄ 3° qd' pōt fieri per pauciora non debet fieri per plura primo phi. semp eni est uitanda pluralitas. nisi appareat euidēs necessitas. b nulla apparet necessitas ponendi in ɔposito plures formas sbstantiales. quia forma posterior ɔ̄tinet uirtualiter omēs p̄cedentes in cōposito. q sicut trigom i tetragono sic uegetatiuū i sesitiuo & uegetatiuū & sensitiuū in intellectiuo. hec autē est continentia uirtualis. p̄ 4.° qn̄cū q3 sbm & p̄dicatū alicuius ppōnis sumunt' a diuersis formis. uel talis p̄dicatio est per accn̄s si ille forme nō sūt p se ordinate. ul' si sunt p se ordinate. l3 sit natura p se 2° modo. non tn̄ p se & primo. si ergo p aliā fora3 homo est homo. & per aliam animal p̄dicatio aialis dr hoie non erit per se primo modo. sed 2° qd' ē falsum.

p̄ ultimo ɔ̄m. super 2° dr anima cū aufertur sensus a carne nō remanet caro nisi equiuoce. g sensus non tantū dat eē sensitiuū. sed esse carnis

Qūtū ad 2m articulum ostendo p̄ q ista opini. contradicit fidei. p̄ sic. illa opi. cōtradicit fidei ad qua3 sequit' corp9 xp̄i uiuū & mortuū n̄ esse idē nūero. b ista est huiusmōi. g etc. pba° mi. impossibile est formā aliquā sepatam a materia dnoiare ipsam talem quia prius intelligitur forma3 informare materiam q̄ materia dnoietur talis per formam. sed in triduo morti

xpi uere & realiter fuit anima a corpore separata. ergo corpus xpi nō hūit esse corporeū per animā intellectiuam corpus xpi uiuū per te nō habuit esse corporeū per aiam intellectiuā: quia aliā nō est dare. ergo corpus xpi uiuū & mortuū non fuit idez corpus nūero.

Preterea si hostia cōsecrata a xpo in cena fuisset cōseruata in pixide semper mā sisset eadem res primo contenta & in quā facta fuit prio cōuersio. sed res illa nō fuit materia nuda. nec aliquod accñs. nec cōpositū ex utrisqz. ergo cōpositū ex materia & forma sbali. nō aūt ex aīa intellectiua. quia xpus uere fuit mortuus in cruce. & aīa uere sepata. ergo non potuit esse corpori unita. ergo in corpore xpi de neccessitate fuit alia forma substātial ab anima intellectiua. zm. s. quod cōdicat ratiōi naturali ostēdo sic. & primo suppono duo. primū est istud. primus & per se termius generationis naturalis est sba. zm est istud. prim & per se terius generationis naturalis non est anima intellectiua. primū patz. quia generatō nāralis est mutatio sbalis. sed mutatōis substantialis primus & per se terminus est sba. zm patz. quia illud qd nec sm se nec sm aliqd eius potest attingi per actionē naturalez nec sm se nec sm aliqd eius potest esse primus & per se terminus actionis naturalis. sed aia cū sit forma imālis nec sm se nec sm aliqd eius pōt attingi per actionē naturalem ergo etc. Istis suppositis ar sic. quā cūqz ad aliqz effectū ocurrūt actiōes diuersorū agentiū. quidez actiones sic se habent quod primus & per se terminus uni nec sm se nec sm aliqd eius potest attingi per actionē alteri si ille actiones sūt substantiales & distincte necesse ē in pducto illo ponere duas formas sbales correspōdētes illis pri bus actionibus substantialibus. alias esset dare actionē naālez substantialem sine termino reali & sbstantiali. sed ad pductionē hominis cōcurrūt actiones agentis naturalis & supnaālis & primus & per se termin agētis supnaturalis nec sm se nec sm aliqd eius potest attingi per actionē agētis naāl & sūt actiones distincte. ergo in homie necesse ē ponere duas formas sbales unā correspondentez actioni agentis supnālis. & aliā correspondentē actioni agentis naālis. Preterea homo est effectus naturalis. ergo in homine pter māam primā & animā intellectiuā de necessitate ē ponere aliā forāz sbalē. añs ē oībus cōe. cōñam pbo. effectus nālis ē ens cōpositū ex principiis naturalibus hō aūt rōe aīe itellectiue nō est effectus naturalis: quia anima nō est terminus actiōis naturalis. nec materia pria est effectus nālis. quia supponit actioni naturali. ergo in homine erit alia forma substantialis ab anima ratione cuius homo sit effectus naturalis. Preterea ab agentibus quātūcunqz diuersis ad inuicem non subordinatis impossibile est pduci effectū eiusdē ratiōis. pbatur

statim. quia cũ aliqua agentia sic sint disposita q̄ ĩ q̄dcũq3 passũ agant nata sint inducere diuersas dispositiones impossibile est p talia agentia pduci effectũ unius rõis. quia semp effectus unius rationis requirit dispositionẽ necessario priã3 esse unius rationis. s ego uideo q̄ forma uite bene potest corrũpi a quãtũcũq3 diuersis agentibus. q̄ ab igne p cõbustione3. ab aqua p submersionẽ. a gladio p iugulatõe3 manente semp forma mixti eiusdem ratiõis in ipso cadauere. q̄ nobis innotescit ex accidentibus eiusdẽ rõis manentibus in aĩali uiuo & mortuo. g ĩ q̄libet aĩato forma mixti ẽ alia a forma uite. teneo ergo istas duas cõcl'ones prima q̄ in hoĩe sũt plures forme sbstantiales. una educta p agens naturale alia p creationẽ. 2ª est ista in q̄lib3 aĩato sũt due forme una. s. forma mixti alia est forma uite. ad quas pbandas sufficiant rões que dicte sunt cõ opi.

Ad argumẽta opi. ad primũ dico q̄ dare esse simpl'r dupliciter potest intelligi. uno mõ ut distinguit cõ non ens simpliciter qd' ẽ purũ nihil. & ens simpliciter idẽ ẽ q̄d' uniuersaliter. alio modo s^m q̄ distinguitur cõtra ens s^m quid qd' est accñs. p̄ mõ accipiendo nõ cõuenit omni nec soli forme sbstantiali dare esse simpliciter. quia hoc est dare esse primũ. illo mõ nec forma sbstantialis adueniẽs materie dat sibi tale esse. 2° mõ cõuenit omni & soli forme substantiali dare esse simpliciter quia cõuenit sibi ex sua natura. & nõ ex hoc q̄ primo aduenit materie. q̄ si accñtalis primo adueniret & substantialis post semper substantialis daret esse simpliciter. accidentalis s^m q̄d. Tu dicis q̄ tollitur differẽtia inter formã substantialem & accñtalem. dico q̄ non tollitur. quia forma substantialis nec recipit magis nec minus. accñtalis sic. Item ad formã substantialem nõ est motus s mutatio. ad accñtalem eõ°. Itẽ in formis sbstantialibus semp posterior est pfectior: in accñtalibus eõ°. Ad 2^m dico. q̄ q̄ forma substantialis dat esse simpliciter ideo subiectũ generatõis dicitur nõ eẽ quia caret eo qd' natũ ẽ dare esse simpliciter. subiectũ motus est. quia non caret aliq̄ qd' sit natũ dare eẽ simpliciter. s tñ s^m quid. cũ hoc stat q̄ in animato sint plures forme substantiales. lic3 enim forma prior informet materiam. respectu tñ ultime forme qua caret dicitur non ens. Ad 3^m dico q̄ maxĩa necessitas fuit ponere aĩam intellectiuam esse aliam a forma mixti. quia uidemus ad sensũ q̄ manet una separata alia. & sic forma qua corpus est corpus est alia ab illa qua corpus est animatũ. Ad 4^m dico q̄ quãdo subiectũ & pdicatũ alicuius ppositionis p̄cise sumũt a diuersis formis. & una nõ includit aliam nũq̄ talis pdicatio est uera primo modo p3 de genere & drĩtia. s ppter hoc nõ seq̄t q̄ nõ predicatur de specie. quia

sp̃es ĩcludit ipſũ gen⁹. & ſic nõ ſumit̃ p̃ciſe a diuerſis formis. Ad ultimũ dico ꝙ ↄm̃. intendit dicere ꝙ aliter ſe habet forma naturalis in ↄpoſito nat̃ali ꝙ̃ forma artificialis in re artifi ciali. ꝙ ĩ ↄpõito naturali principali⁹ eẽ ei⁹ ſumit̃ a for̃a. ĩ artificiali ſumit̃ a mat̃ia. imo tota ſubſt̃ãtia artificial' ſumit̃ a mat̃ia. iõ recedẽte for̃a arti ficiali a ↄpoſito remanet ↄpoſitũ no mine & diffinitiõe. ꝙ remanꝫ mat̃ia que eſt tota ſb̃a ſua. recedẽte aũt for ma naturali nõ remanet res naturalis in eſſe ſpecifico in quo erat prius remanet igit̃ caro equiuoce. ſ̃ non re manet ut nata ẽ eſſe pars ↄplete cor poris animati. Ad primũ principa le dico ꝙ unuꝫ eſſe eſt ab una forma ↄpletiue & totaliter. Ad 2^{m} ſimil'r differentia eſt ſubſt̃ãtia rei cõpletiue genus etiam. uel eſt nihil preter ſp̃es uel eſt ſicut materia. & 2^{m} eſt uerum. Ad ultimũ dico ꝙ argumẽtũ totũ concedo. ſ̃ nõ ꝓbat ꝙ creationi non reſpondeat aliqua forma alia.

205 Trũ homines in ſtatu inno cẽtie generati fuiſſent ſtati ↄfirmati in gr̃a. ꝙ ſic. anſ̃. cur̃ deus homo. ſi primus homo uiciſ ſet primã tẽptationẽ ipſe cũ tota ꝓ genie fuiſſet ↄfirmatus in iuſtitia. p̃ in ſtatu innocẽtie nullus fuiſſet generatus finaliter damnãd⁹. g̃ null⁹ qui poſſet peccaſſe. añs pꝫ p gregori um. 4° moral'. ſi parentes primũ pec catũ nõ corrupiſſẽt ignis gehenne po ſterioritati nõ nocuiſſet. ↄña pꝫ. quia qua ratione poſſet peccare poſſet in peccato pſeuerare. p̃ dioniſi⁹. 4. de di. nobis bonũ eſt petẽ i⁹ ꝙ̃ malũ ſ̃ maluꝫ primi hois fuit ſufficiens cã demeritoria toti poſterioritati. g̃ bo nũ fuiſſet ſufficiẽs me itoria omiuꝫ poſteriorũ. quia ſi ꝓpoſitũ eſt cauſa ꝓpoſiti & oppoſitũ eſt cauſa oppo ſiti. ui. thopi. õ homines tũc geni ti fuiſſent uiatores eſto ꝙ patres fuiſ ſent inrocẽtes. g̃ potuiſſẽt peccare.

Rn⁹ ↄfirmari dupl'r põt intelligi uno mõ ꝙ nũꝙ̃ poſſit peccare. ſicut ſãcti in patria. alio mõ ꝙ nũꝙ̃ pecca bit lꝫ poſſit peccare. ſicut multi uia tores ſanctificati in utero. p̃ mõ ꝙ aliquis ſit uiator & nullo mõ poſſit peccare ẽ $oppo^{m}$ in adiecto. naꝫ xp̃s q hoc hũit nõ ſolũ fuit uiator. 2° mõ uiator poſſꝫ eẽ ↄfirmat⁹ ſaltẽ ꝙ nũꝙ̃ peccaret mortal'r. dico g̃ ꝙ homi nes geniti in ſtatu innocẽtie nõ ſtatiꝫ fuiſſent ↄfirmati. ſ̃ potuiſſent pecca re. & forte d' facto peccaſſent. ꝙ ſi cut deus dediſſet iuſtitiam primo pa tri pro filio ſi ſtetiſſet. & ante priaꝫ tẽptationem non dedit. ſic eſto ꝙ pa ter cõſeruaſſet innocẽtiam. ſic regula riter deus daret filio ſi ipſe uiciſſet primã tẽptationẽ. & ſic intell git̃ dic tum anſ̃. ꝙ deus dediſſet iuſticiam pa tri pro tota ꝓle ſi non poſuiſſet obi cẽ. & deinde filio ſi filius nõ poſuiſ ſet obicẽ. Ad primũ dico ꝙ ſi adã uiciſſet primam tẽptationem fuiſſet

cōfirmat⁹ ꝙ post nō peccassꝫ. ꝗ semp potuisset quādiu uiator fuisset. & sic fuisset confirmatus ꝑ tota ꝓgenie: ꝙ si filii uicissent primā tēptationē fu issent confirmati. & non prius sicut nec pater. Ad 2ᵐ dico ꝙ in statu innocentie nullus genuisset filiū dam nandū si generās prius uicisset. neq; fuissent tūc nati damnandi. Ad ul timū dico ꝙ in ratiōe cāe potētius ē bonū ꝙ̄ malū. tamē aliquādo plus po test unū maluꝫ nocere ꝙ̄ bonū ꝓdes se. nūc aūt si adā stetisset bonū suum nō fuisset causa meritoria boni filii.

Ad illud phi. vi. thopicoꝝ. dico ꝙ habet instātiam uniuersalit qn̄ unū oppositū ꝑt ꝓduci uniuoce & aliud tantū equiuoce. sicut pꝫ de qualitate corruptibili & icorruptibili. q̄litas i corruptibil ꝓducit equiuoce. q̄litas corruptibil uniuoce. nō ualet ꝗ si q̄ litas corruptibil potest cāusare qua litatē corruptibileꝫ ꝙ qualitas incor ruptibilis causat incorruptibilē.

206 Trū homies illi fuissent ge nerati qui nūc sunt electi. ꝙ non. multi filii reproborū sunt sancti. sicūt beatus Martinus qui matrem cōuertit & patrem in in fidelitate dimisit. sed idem filii fuis sēt ex eisdem parentibus. & parētes qui mō sunt dānati nō fuissent salua ti si adam non peccasset: ꝗ etc̄. ꝓ tūc mares & femine fuissent in nūe ro equali. quia electi fuissent ꝓducti p ꝓpagaⁿᵉᵐ. & quilibꝫ implesseꝫ hoc preceptū. crescite & multiplicamini & non habuisset uxorem nisi in linea laterali. quia cōtra legem nature est copulari in linea ascendente uel de scendente. ideo adam si uiueret non posset cōtrahere cū aliqua. nec tunc fuissꝫ bigāia. ꝙ nᶜ nūc ē laudabile & cōtra legē nature fuit tūc. uera est ꝗ ma. sed modo non est necesse ꝙ ma res & femine sint numero equales ele cti. quia hoc solus deus nouit. ergo etc̄. contra gregorius. 4ᵒ moral. si primi parentes non peccassent po sterioritas dānata non fuisset. & soli electi nati fuissent qui p redēptionē erunt saluandi. Respondeo ꝙ sic primo propter auctoritatem grego rii. secūdo propter hanc rationem. omnis ordinate uolens post finem im mediate uult quod est imediatum fi ni. sed deus ē ordiᵗᵉ uolens. ergo statī post beatiⁿᵉᵐ suam uult beatiⁿᵉᵐ illis qui eam habebunt. ita ꝙ primo uult beatitudinem suam sibi. & quasi in secundo instanti uult beatitudinem il li qui eā habebit. post uult omne qd est ad hoc ordinatum. s. gratiam suaꝫ ergo electio determinata est in secū do instanti quantūcūqꝫ electus debe at isto modo generari uel ab isto uel ab illo. ideo non oportet gaudere de lapsu angelorū. quia non propter lapsum sunt homines resuscitādi. ꝙ

si angeli stetissent tot & illi idem fu issent geniti qui nunc sunt saluandi. q totum qd fit circa electos pri⁹ na tura est cōpletum q̄ aliquid fiat cir ca reprobos. Exemplum de medi co qui primo amat aliquem. secundo uult illi sanitatem. tertio uult sibi me dicinam. sed quia determinate uult si bi sanitatem & non potest per aliud medium nisi per medicinā determina te uult sibi medicinam. si ergo deus uult aliquē determinate saluari & ille non potest esse nisi ab hoc patre de terminate uult patrem esse. sed si nihil subest filio quod sit de substan tia patris. sed tantum de mēstruo ut uult philosophus 2° de generatione animalium. tunc idem numero homo posset esse istius patris & illius. & tunc idem fili⁹ posset esse pagani & xpiani. nec oportet q idem filius nu mero sit ex ista mr̄e licet habeat cor pus ex ea. quia idem nutrimentū nu mero ex quo fit menstruum in hac matre & semen in hoc patre potuis set fuisse sub alia forma nutrimenti. ita q si nutrimentum nō fuisset sub forma pomi in paradiso fuisset idem filius numero. Ad primū dico q illi electi qui nūc sunt ex patribus dā natis fuissent tunc ex predestinatis. qui autem nunc non sunt patres tūc omnino non fuissent. Ad secundū dico q utrum nunc debeāt esse equa les mares & femīe saluate nescio. esto q non. dico q eedem persone que tunc saluate essent nunc etiam salua buntur. quia eadem persona numero potuisset fuisse mas & femina. quia ille sunt tantum differentie materia les. ut patet decimo metha^ce. & fer tur de quibusdam q aliquo tempore erant uiri & aliquo femine. & forte eadem persona numero que nunc est femina tunc fuisset uir. & econuerso uel forte iste persone que hic dum uixerunt erant femine erunt uiri in resurrectione. & tunc possunt esse eq̄les esto q mō nō sint. & p hoc nō fit aliq̄ iniuria mulieri. q mulier nō ē nisi quedam imperfectio in natura & nunq̄ regulariter de prima inten tione nature. sed quia agens non pōt perfecte uincere producendo natura facit q̄d meli⁹ est. & poti⁹ producit mulierem q̄ nihil. tamen aliqua fe minā plus gaudebit de statu suo q̄ si esset uir. sicut beata uirgo. non aūt alie mulieres regulariter.

207 Trūm homini pro statu isto sit necessaria aliqua doctri na supernaturalis ad quam non possit deuenire naturali lumine intellectus. uidetur q non. omnis po tentia habens aliquod omne pro pri mo obiecto naturali potest in quodli bet sub illo contentum sicut in per se obiectum naturale. p3 de p̄rio ob̄o

uisus & aliis sub ipso ɔtentis & aliis potētiis.ſ.p3 etiā rōe. q: primū obm potētie ē adequatū potentie. si ergo in aliquo esset rō primi obi circa qd potentia nō posset hre actū suū nālr nō eēt potētie adequatū. ß excederet ipa3.ğ ma.ē uera.sed primū obiectū naturale intellect9 nri est ens inqtū ens. ğ intellect9 noster pōt hre actū circa oē ens & circa omne itel'gibile etiā nō ens.q: negatio cognoscit p affirmatōe3.pba9 mi.auic.p me^{ce}.c. p9.ens & res pria impssiōe iprimunt in aīa.nec possūt māifestari ex aliis.si aūt esset aliud primū obiectū illa possent māifestari p rōne illi9. p sēsus nō indiget aliq cognitiōe supnāli p statu isto.ğ nec intellectus. aīs p3.p batio ɔñe.na ta nō deficit i nccūis.2° de aīa.& si nō deficit entib9 ipfectis multo min9 entib9 pfectis. si ğ nō deficit potētiis inferioribus qtū ad oīa nccīa eis ppter actus suos hndos & finē eorū ɔseqndū m'to min9 poten^{e} supiori p respectū ad actū suū. p 3° quorūcūq: nccīorū reuelatorʒ sminos nāliter ɔgscim9 & illa possumus nār ɔphēder.pbat stati.q: illa nccīa aut sūt mediata aut ime^{ta}.si ime^{ta}. ğ ɔgnoscūt ɔgnitis termīs.p posteriorʒ principia ɔgnoscim9 inqtū terminos ɔgnoscim9.si medi t.ğ cū possumus cōcipe extrēa possum9 ɔcipe mediū inter extrema.& ɔiūgendo mediū cū utroq: extremo.aut habebit pcise p positio ime^{ta}.aut me^{ta}.si ime^{ta} idem qd pri9.si mediata ɔcipiendo mediū inter extrēa & ɔiūgendo cū extremis uel deueniemus ad imediata. uel erit pcess9 in īfinitū. ß pcessus i infinitū ē impossibil's.ğ etc. ɔ baruc.3.nō est q possit scire uias ei9.ß q scit uniuersa nouit illam qtū ad nccitatē de facto & tradidit ei iacob puero suo & israel dilecto suo qtū ad uetus testamētū.sequit post hoc i terris uisus est & cū hoibus ɔuersatus ē qtū ad nouu3 testamētū. ğ nul'us intellectus pōt eā hre nisi habeat eā a sci^{te} oīa3.

In ista.q.ē ɔtrouersia int phos & theologos.q: phi tenēt pfectōe3 nālē & negāt pfectionē supnāle3. theologi uero cognoscūt defectū nāe & necessitatē & pfectionē gratie. diceret ğ phus q: nulla cognitio supnatalis ē homini nccīa. ß oēe3 nccīa3 cognitionē pōt acqrere p actionē causarū naturaliū.& pbat auctoritate & rōe.auctoritate sic.phus 3° de aīa.intellectus agens ē quo est oīa facere.intellectus possibilis ē quo ē oīa fieri ex hoc sic actiuo & passiuo nāli approxi tl & ñ ipeditl de nccitate sequit actio. q: actio nō depēdet ñ ab eis tāq a caus priorib9.ß actiuū respectu oīs itelligibil ē itellectus agēs passiuū ē intellect9 possibilis. & illa sūt nār in aīa. nc sūt ipedita. ğ uirtute ipsorʒ pōt seq actus itelligēdi respectu cuiuscūq: itelligibilis. ɔfirmat rō oī potētie passiue nāli corrēspōdet aliqd actiuū naturale. aliter

potētia nat̄al' eē: frustra si per nihil
in nat̄a posset reduci ad actū.ꝯ intel
lectus possibilis respectu oīs intelli
gibil' ē potentia passiua nat̄alis. ḡ si
bi correspondet aliqua actio natural'
mi.p3.ꝙ intellectus possibilis natura
liter appetit ꝯgnitionē cuiuscūq3 co
gnoscibilis. & nāliter pficitur p quā
cūq3 cognitionē. ḡ naturalit' est rece
ptiuꝰ oīs intellectiōis. p̄ vi^{o} me^{ce}
destinguit' scientia spe^{ua} in me^{cam}.
phicam & ma^{cam}: & ex pbatione eiꝰ
ibidē3 nō sunt pl'es habitus specula
tiui. ꝙ in istis ꝯsiderat' de toto ente
in se & quo ad omēs ptes eiꝰ.sicut ḡ
nō ē alia scientia spe^{ua} ab istis.sic n^{c}
ē alia p̄ctica a practic' acqsiti actiuis
& factiuis.sic ḡ sciētie spe^{ue} suffici
unt ad pficiēdū itellectū speculatiuū
sic sciētie p̄ctice acqsite sufficiūt ad
pficiendū itellectū practicū. p̄ po
tēs nat̄aliter intelligere principium
pōt nāliter itelligere ꝯcl'ones iclusas i
prin^{o}.& deductionē ꝯcl'onū ex prin
cipio.si ḡ principia intelligāt' & de
ductio est manifesta ex se habent' oīa
que sūt necessaria ad sciam ꝯcl'onis
p3 ḡ maior.ꝯ nāliter itelligimꝰ pri^{a}
pricipia i q̄bꝫ uirtualiter includunt'
omēs ꝯcl'ones scibiles.ḡ nat̄aliter pos
sumus omnes scire.pbaꝰ prime ptis
minoris.ꝙ termini principiorū sunt
cōissimi.ḡ possumus eos naturaliter
intelligere.ꝙ cōissima prio a nobis
itelligunt' ṕ phi. prin^{a} aūt cog̊scimꝰ
inq̄ ū erios ꝯg̊scimꝰ: ṕ posse .ergo
pria prin^{a} possumus nāl'r cog̊scere.
pbaꝰ z^{e} ptis.ꝙ terini prioꝝ pri
cipioꝝ sūt cōissimi.ḡ qn̄ distribuūt'
distribuūt' p oībus cōibꝫ inferioribꝫ
& p ꝯn̄s extendūt se ad omnes ꝯcep
tus pticulares.& per ꝯn̄s ad extrema
oīu3 ꝯcl'onū specialiū. ꝯ positiōe3
istā argꝰ tripl'r. ṕ sic oī agēti p ꝯg
tionē nccīa est distincta ꝯgnitio sui
finis.pbat' stati. ꝙ oēe agens ppter
finē agit ex appe^{tu} finis.oēe per se
agens agit ppt' finē.oēe ḡ p se agēs
appetit finē.sicut ḡ agēti nāli est ne
cessariꝰ appetitꝰ finis ppter que3 d3
agere.ita agenti p cognitionē ex hoc
ꝙ ē p se agens ē nccius appetitꝰ sui
finis ppter que3 d3 agere.p3 ḡ ma.
ꝯ hō nō pōt scire ex nālibus finē suū
distincte. ḡ nccīa est sibi de hoc aliq̄
cognitio supnālis.mi.pbat'.ꝙ nulliꝰ
sbe finis pprius a nobis cognoscit' nō
ex actibꝫ eiꝰ nobis māifestis.ex q̄bus
oñdit' ꝙ tal' finis sit ꝯueniēs tali nāe
ꝯ nullos actꝰ cog̊scimꝰ nāe nr̄e iesse
n^{c} experimur p statu isto ex qbꝫ co
gnoscamꝰ uisionē sbāꝝ sepatarū esse
nobis ꝯuenietē. z^{o} sic oī ꝯg̊scēti
agēti ppt' finē nccīa est ꝯg̊tio q̄lit' fi
nis acq̄rat'.& cog̊tio oīu3 q̄ sūt ad fi
nē nccīa.& ꝙ ista oīa sufficiāt.primū
p3.ꝙ si nesciat quō finis acqrat' ne
sciet quō ad illud se disponet.z^{m} etiā
p3:ꝙ si nesciat oīa nccīa ad ipsum
ppter ignorantia3 alicuiꝰ necessarii
poterit a fine deuiare.tertium etiam
patet.quia si nesciatur ista necessaria

sufficere dubitādo se ignorare aliq̄d necessariū ñ efficacit̄ ꝯsequet̄ illud qd̄ ē necessariū. uera ē ḡ maior. ꝯ ista tria nō pōt uiator natāliter ꝯgnosce re. ꝓba° primi. quia beatitudo ꝯfert̄ tanq̄ premiū ꝓ meritis illius quē de us accep at tanq̄ dignū premio. & p ꝯñs nō naturali necessitate seqtur ad act⁹ nostros qualescūq;. ꝯ act⁹ me ritorii dantur a deo ꝯtingent̄. ḡ non erit scibile nāliter. similiter alia duo patēt. q ñ pōt sciri natā'r accepta° bonitatis diuie. & q illa sufficiāt de pendet a uolūtate diuina circa ea ad que ꝯtingēter se hab;. ḡ etc̄. 3° sic cognitio sbarū sepatarū est nobilissi ma. quia circa nobilissimū genus. igi tur cognitio eorū que sunt ꝓpria eis erit maxime nobil' & necessaria. quia perfectior q̄ illa in qb; cōueniūt cū sēsibilib;. illa aūt ꝓpria nō possum⁹ cognoscere ex puris nālibus. q si aliq̄ scia posset inueniri esset me^ca. ꝯ ipsa nō est possibilis nobis ueraciter habe ri de ꝓpriis passionibus istarū sbaꝝ quia nō includuntur uirtualiter in p̄ subiecto me^ce. & hoc ē q̄d phs di cit p̄ me^ce. oportet sapientem omnia cognoscere aliqualiter & non in par ticulari. & subdit q̄ nouit uniuersalia nouit aliq̄'r oīa sba. sapiente; uocat me^cum. quia me^cam probat esse sapien tiam. ꝯ primā rationem īstatur du pliciter. primo sic. omnis natura cre ata essentialiter dependet a qualibet p se causa. & ꝓpter talem dependen

tiam cognito causato potest demon stratiue quelib; eius p se cā ꝯgnosci ḡ cū natura hominis sit naturaliter homini cognoscibilis. q non est po tētie ꝯḡscenti īproportiōabil'. seqt̄ q ex ista natā cognita pōt naturaliter ꝯgnosci finis illius nature. mi. ḡ prīe rōis fuit fal a q finis sbe non cogno scat̄ ñ ex actibus eius. q ꝯ ꝯgnitionē nāe pōt finis nāe ꝯgnosci. ꝓbatur 2° sic. nāliter est cognoscibile primū obm ītellect⁹ eē ens ꝯ^m auic̄. q prīa impssiōe īprimit̄ in aīa & nāl'r ē co gnoscibile q in deo pfectissīe saluat̄ rō entis. finis aūt cuiuscūq; potētie ē optimū eorū q̄ ꝯtinent̄ sub eius obo p̄. q in ipso solo inuenit̄ pfecta q̄ qui etatio & delecta°. x° ethi. ḡ nāl'r est ꝯgnoscibile hoīe; ꝯ^m itellectū ordia ri ad deū tāq̄ ad finē. Ad primū rō suppōit̄ unū falsū. s. q nā siue po tētia ītellectiua ut ordiāt̄ ad finē q̄ ē deus sit nobis nālit̄ coḡscibil'. q aīa nrā uel poten^a ītellectiua nō ꝯḡscit̄ nisi in generali ꝯḡscibili abstrahibili a sēsibilib;. ꝯ^m āt illā rōe; ñ ꝯuēit si bi ordinari ad finē ultimū. nec posse cape grā;. n^c. dū hr̄e p obo. tūc ad formā ex ente ad finem pōt coḡsci finis demōstratiue est falsa ū cogto ente ad fine; sub ratione quā ordina tur ad fine;. & tūc mi. ē fl'a ut dictū ē. Ad 2^m ma. ē fl'a ꝯ q ens ē idif ferēs ad sensibilia & īsensibilia auic̄. non dicit q sit naturaliter notū. sed miscuit secta; machometi cū phicis

quia quedã: dixit phice quedã ꝯsona sue secte. expresse eni dicit animã se patam cognoscere substantiam immaterialẽ in se: & ideo hũit ponere eam sub obiecto intellect⁹ p. Aũ autẽ uidetur ponere primũ obiectũ intellectus quiditatem rei sensibilis. & hoc ul' ut i se sensibil'. uel in suo iferiori s. quiditas abstrahibilis a sensibilibus

Ad argumẽta phoꝝ. ad primũ dico ꝙ cognitio depẽdet ab anima cognoscẽte & obiecto cogto. quia sm augꝰ a cognoscente & cognito parit noritia. habet g̃ anima sufficiens actiuũ & passiuũ intra ꝑ q̃to actio cõuenit anime. non tamẽ habet intra actiuũ sufficiens ꝑ q̃to actio cõuenit obiecto. est g̃ omnia facere inq̃tũ actio cõuenit aie & nõ ut ꝯuenit obo.

Ad cõfirmatõnẽ dico ꝙ nã q̃nq3 accipit ꝑ princ pio intrinseco mot⁹ uel quietl. quo mõ diffinit z° phisi. q̃nq3 ꝑ principio actiuo nat'aliter ꝑ ut nat'a diuidit ꝯtra artem uel ꝑpom ꝑpt oppositũ modũ pricipiandi. p mõ maior est falsa. quia omi passiuo nat'ali non respondet actiuu3 nat'ale quia multa sũt naturaliter receptiua alicuius cui⁹ nõ habent principium actiuũ intrinsecũ. z° mõ etiã ma. est falsa. quia quorũdã natura ꝑpter sui excellentiã ordinat natu'aliter ad aliq̃ pfectione3 recipiẽdam i'a eminentem ꝙ nõ potest subesse causalitati agẽtis naturalis. sic est in proposi o nec propter hoc sequitur ꝙ potentia sit frustra in nat'a. quia lic3 ꝑ agẽs nat'ale nõ possit reduci ad actũ. põt tñ per ipsũ disponi.

Ad zm dico ꝙ diuersa rõ cognoscibilis diuersitatem scientiarũ inducit. eandẽ eni cõclusiõ3. s. ꝙ terra ẽ rotũda demõstrat astrologus & nat'alis. s astrolog⁹ per mediũ mathemacum & a materia abstractum. natural' aũt ꝑ mediũ circa mã3 ꝯsideratũ. Ad forã3 g̃ argumẽ i dico ꝙ si in sciẽtiis ill' specculatiuis cõsideretur de omnibus speculabilibus. ñ tñ q̃tũ ad oñia cognoscibilia de eis. ꝙ nõ q̃tũ ad ꝑpria eorũ. ut dictũ est supra.

Ad zm dico ꝙ za ꝑs minoris ẽ falsa. s. ꝙ in primis pricipiis uirtualiter includant oẽs cõclusiones scibiles. ad ꝑbationẽ dico ꝙ sic tmini subiecti sũt cõs sic termini p̃dicati. q̃ñ g̃ termĩ subiecti ꝙ distributi accipiũt ꝑ oĩb ñ accipiũtur ñ respectu terminorũ p̃dicatorũ qui sũt cõissimi. & p ꝯñs ṽtute taliũ principiorũ nõ sciuntur de inferioribus ñ predicata ꝯissima

Ratio est quia mediũ ñ potest esse ꝑpter quid respectu passionis nisi que includitur uirtualiter in rõe ipsius medii. sed in rõe subiecti principii cõissimi nõ includit aliqua passio ꝑticularis. s tñ cõissima. g̃ sb3 illud ñ põt eẽ rõ ꝯgscendi alias passiões ñ cõissimas. s ꝑ t istas sũt mlte alie passiões scibiles q̃ ñ icludũt i pmis pricipiis. Exm oẽ tom ẽ mai⁹ sua pte iclut illã q̃ nari⁹ ẽ imaor binario & sil's isti. s ñ icludit

istam quaternarius est duplū ad bina riū. pōt etiā pbari logice. q̄ lʒ ɔtin gat descendere sub sbo uniuersal' af firmatiue. non tam̄ sub predicato. s multa predicata contēta sub pdica tis priorū pricipiorū sūt scibilia de subiectis inferioribus ad subiecta illo rū. g ista nō sciūtur de istis p prima principia. s ɔtra de qlibʒ e ē affir. uel negatio uera. g de hoc. albū uel non albū. g licet descendere sub sbo & pdicato. Ad d. q̄ istud principiū de quolibet affirmatio uel negatio ue re equipollet huic. de quolibʒ cuiusli bet altera pars ɔtradictionis est uera ubi est duplex distributio. & sb utro qʒ distributo lʒ descendere. sed qn̄ non est nisi una distributio qn̄ scilʒ predicatum stat confuse tm̄ non licʒ sb pdicato descēdere. q̄ n̄ seq̄t de qli bet ɔdictiōe altera pars. g hic. nunc aūt in omni ppositione uniuersali af firmatiua pdicatuʒ stat ɔfuse tm̄. g sub eo nō licʒ descendere. exempluʒ de hoīe bene scit q̄ est risibilis. s nō p illud prinm de qlʒ. s tm̄ illud ul' ē risibil' ul' n̄ risibil'. determinata āt ps ne scitur. Ad. q. g dico q̄ potētia re ceptiua pōt ɔpari ad duo. uel ad ac tū quē recipit. uel ad agens a q̄ reci pit. primo mō potētia est nālis. uel ui olenta. uel neutra. nālis si naraliter in clinat. uiolenta. si sit ɔtra nālem incli nationē. neutra si nec inclinatur ad istā formā nec ad oppositā. In ista cō paratione potētie ad actū quē recipit

nulla est supnālitas. 2o mō si recepti uū comparatur ad agens quod natu liter natū est imprimere talem for mā in tali passo tūc est naturalitas. si aūt ɔpatur ad tale agens qd' nō ē na turaliter impssiuū illius forme i illud passum tūc est supnaralitas. Ad ppositū ɔpando intellectū possibilē ad notitiā actualeʒ. dico q̄ naturalit pficitur. quia ad omnē notitiā natu raliter inclinat. ideo nulla est ibi sup naturalitas. s si notitia sua generatur ab aliquo agente qd' nō est natū mo uere intellectuʒ possibilē naturaliter ad illā cognitionē. tūc est ibi supna turalitas. nūc aūt intellectus possibi lis nāliter p statu isto n̄ est natus mo ueri nisi ab intellectu agente & fan tate. g sola illa cognitio est naturalis q̄ ab istis agentibus potest imprimi

Ad argumēta pricipalia. ad primū dico q̄ oīm narale pōt dupliciē ac cipi ul' illud qd' potētia nār pōt nār attingere. ul' p illo ad qd' naraliter in clinat. siue possit nār illud attīgere siue nō. si p mō maior est falsa. patet obiectū primū adequatū potentie ē abstractū ab oībꝫ illis circa q̄ potest potentia operari. non oportet autem si potentia potest intelligere tale cō mune q̄ possit intelligere omne con tentum sub eo. quia itellectio alicuiꝰ cōtenti sub eo potest esse multo per fectior intellectiōe ɔfusa illius cōis.

Aliter potest dici q̄ mi. est falsa de obo nāli nār attigibili. & ūa de obo

ad q̄ᵗ poᵗ nāl̄r ordinātᵗ. & sic debet intelligi auctoritas auicen. Ad zᵐ dico ꝙ supiora ordinant̄ ad maiorē pfectionē recipiendā ꝙ ipsa possint actiue ꝓducere. & ideo pfectō istoꝝ nō pōt ꝓduci nisi ab agente supnāli

Ad 3ᵐ dico ꝙ maior est falsa. ad ꝓbationē dico ꝙ illa necessaria sunt mediata. cū dicis possumꝰ cōcipere mediū inter extrema. nego. ꝙ mediū inter extrema aliqū est essentialr̄ or dinatū. s. quidditas alteriꝰ extremi uł passio prior respectu passiōis poste rioris. aliqū aūt mediū est particula riter cōceptū sub altero extremo. si p̄ mō intelligat̄ uera est ꝙ potens in telligere extrema pōt intelligere me diū inter extrema. z° modo falsa. sic in ꝓposito etc̄.

Trū humanū genꝰ necesse fuerit reparari p passiōꝫ xp̄i ꝙ nō. ꝙ si genus nobilius la psū sit. & nō est necesse ipsū reparari p passiōꝫ xp̄i. multo magꝭ genꝰ n̄ inꝰ nobile. cū ergo angelꝰ qui ē nobilior hoīe lapsus fuerit. & non est necesse ipsū passione xp̄i reparari. multo minꝰ humanū genus fuit necesse reparari. p̄ secūdo ethicoꝝ. passionibus nō laudamur nec uitupamur. ḡ uidetur ꝙ passio nō sit meritoria. p̄ omis actus xp̄i fuit sufficiens ad redimen dū genus hūani. ḡ non fuit necesse redimi per passionē xp̄i. ɔ anſ. z° cur deꝰ homo. Ecce uides quō rōnal̄ necessitas ostendat ex hoībus pficien dū esse supnā ciuitatem. nec hec fieri posse n̄ p remissionē peccatorū. quā nullꝰ hō pt̄ hr̄e nisi p hoīeꝫ q ē deꝰ p cuius morteꝫ hoīes deo recōciliet.

In ista. q. 4. sunt uidenda. primū est ꝙ necessariū fuit homineꝫ redimi zᵐ ē ꝙ potuit redimi sine satisfacti one. tertium ꝙ satisfactio facienda erat a deo homine. 4ᵐ est ꝙ ɔuenien tior modꝰ fuit redimi p passionem xp̄i. q̄tū ad primᵐ arᵘᵐ ꝓ° pᵐ anſ. ꝙ necīuꝫ fuit hoīeꝫ redimi. ꝙ frustra fieret rationalis creatura nisi posset sūmū bonū ꝓpter se amare & ei per cognitionē amore inherere diligendo ipsū ꝓpter se. aut ḡ deus fecit hoīeꝫ ad hūc finē. aut nō. si nō. tūc frustra factus fuisset. si sic cū lapsus fuerit p peccatū necesse fuit ipsū redime re. ista rō ponitur z° cur deꝰ homo.

q̄tū ad zᵐ articulū ꝓbo pᵐ anſ. p̄ cur deꝰ homo. ꝙ homo nō potuit redimi sine satisfactione. Iniustus est omis q nō reddit deo illud qd̄ debet quia iniustus est si nō reddit homini qd̄ sibi debet. p nullus iniustꝰ admit titur ad beatitudinē eternā. ḡ si non soluit deo qd̄ debet non pōt saluari. sed omis peccator abstulit honorem deo debitū. ḡ quicūqꝫ nō satisfecerit est debitor & iniustus. q̄tū ad 3ᵐ articulū probo p anſ. cur deꝰ homo ꝙ satisfactio non debuit fieri a solo homine. ꝙ nullꝰ satisfacit ꝓ peccato homīs nisi reddat aliquid maiꝰ q̄ sit illud pro q̄ peccatuꝫ fecit. p ꝓ omni

eo quod est cōtra deū nō debuit pec casse. ḡ nō potest satisfacere nisi red dat mai⁹ omni creatura facta & possibili fieri. ꝑ mai⁹ oīni creatura ñ p̄t reddere pur⁹ hō. ḡ oꝫ deū satisfacere

p̄ si peccator reddat d̄o illud qd' tenet̄ sibi reddere si nō peccasset nō satisfacit ꝑ peccato. ꝑ omīa bona q̄ hō p̄t facere tenet̄ ꝑ deo facere etiā si nō peccasset. ḡ etc̄. p̄ null⁹ pōt satisfacere ꝑ peccato ut totū reddat qd' deo abstulit & d' hoīe facer̄ ꝓpo suerat. ꝑ ꝓposuit deus de hoībus iustis supplēr meritū electorū ad q̄ꝫ ꝑficiendū factus est homo. sꝫ peccator nō potuit istud redimere. ꝙ si peccator peccare pōt iustificare nō potest ḡ oꝫ deū hoīem. ꝙ nō pōt nisi deus. & ñ debuit nisi homo. p̄. li. cur deus homo. ḡ etc̄. q̄tū ad quartū articulū ꝓbat̄ ꝑ ans. 2º li. cur deus hō ꝙ oportuit xp̄m satisfacere ꝑ mortē non tamen ꝙ debitor mortis. ꝯueniēs enī fuit ꝙ sicut homo peccauit ꝑ suauitatē subiciēdo se diabolo sic uicat ipsū per aspitatē. ꝑ nihil aspius nihil difficilius pōt ad honoreꝫ dei sponte fieri & ñ ex debito q̄ꝫ ꝑ ipso mortē pati. ḡ xp̄us homo q erat maior omnibus sub deo ꝑ mortem satisfacere debuit. In istis ans. sūt aliqua dubia. primū dubiū ē d' ꝯclone in se q̄ uidet̄ satis dubia. ꝯclo est ista redēptio nō pōt fieri nisi ꝑ mortē xp̄i & ꝑ aliquid sponte oblatū qd' excedat oīneꝫ creaturā. 2m dubiū est ꝙ dixit in 2º articulo homo nō pōt recōcilia ri deo sine satisfactione. 3m dubiū est dixit enī in 3º articulo ꝙ nō nisi homo debuit satisfacere. ꝯ primū du biū est aug. xiii. de trini. dicēs ꝙ ali⁹ mod⁹ redimendi hoīeꝫ deo nō defuit cui⁹ potestati cūcta subiacent. ḡ in conclusione nulla est necessitas. p̄ si est nccitas aliq̄ est nccitas ꝯn̄e posito ꝙ sic ordinauerit ipsū redimere. sic ista. si curro moueor. si ans ē simpliciter cōtingēs & similit̄ ꝯns. s. me currere & me moueri. ita in proposito xp̄m pati mortē fuit ꝯtingens. sicut ꝯtingēs fuit ipsū p̄uideri passurū. nullā ḡ ē nisi necessitas ꝯn̄e. s. si p̄uisus fuit pati patiet̄. ꝑ tam ans q̄ꝫ ꝯns fuit ꝯtingens. ḡ etc̄. p̄ nulla fuit necessitas ꝙ genus humanuꝫ reparetur. ḡ nulla fuit necessitas ꝙ xp̄us pateret̄. ꝯn̄a pꝫ d' se. ans ꝓbatur. ꝙ si sic hoc nō esset nisi ꝙ homines p̄destinati ad gloriā si sūt elapsi nō possūt ad gloriā ꝑuenire nisi ꝑ satisfactionē. ꝑ p̄destinatio hominū est cōtingens & nō nccia & operari ad beatitudinē est cōtingens & nō necessariū ita ꝙ pōt frustrari beatitudine nisi p̄suppofita p̄destinatōe. ergo nō est necessitas redemptionis absoluta sicut nec ipsius p̄destinatiōis. ꝯ 2m dubiū dato ꝙ satisfactio requiratur non tamē necessario sequitur ꝙ satisfaciens sit deus. ꝑ cū dicit in. 3. articulo ꝙ ñ satis sit deo nisi offeratur sibi aliq̄d mai⁹ q̄ꝫ fuerit illud ꝓ q̄

peccare nō debuit qđ ē tota creatā. salua eius reuerentia non est uerū q satisfactorē oporteat excedere oīe3 creātura formaliter & ī magnitudie suffecisset enī obtulisse deo mai⁹ bo nū q̄ fuerit malū hoīs peccantis. un đ si adam p gratiā habuisset aliquē actū diligēdi deū sup se ex maiori co natu liberi arbitrii q̄ fuerit conatus in peccato talis dilectio suffecisset p peccato suo dimitēdo. etiā fuisse satisfactio. p3 g̃ q ppositio illa falsa est. ō 3ᵐ dubiū. q un⁹ q nō est de bitor pōt p aliq̄ satisfacere sicut p alio orare. unde sicut nō existens de bitor satisfacit sic si placuisset deo posset un⁹ angelus bonus satisfecisse offerēdo deo aliqđ placitū p nobis. qđ ipse acceptasset p omibus pecca tis. q tm̄ opport3 esse oblatū p q̄to acceptat & nō pl⁹. Ad. q. g̃ dico q oīa q̄ facta sūt a xp̄o circa redem ptiō3 nrā3 ñ fuerūt nccīa nisi p̄sup posita ordinatione diuina. q̄ sic ordi nauit facer̄. iō necessitate oñe nccīu3 fuit xp̄m pati. s̄ᵐ aūt necessitatē tā añs q̄ oñs fuit otingēs. credere enim debem⁹ saluatorem nostrū p iustitia fu sse mortuū. q uolēs iudeos ab eo rū erroribus reuocare. eo q lege3 di storta affectiōe & inordinata obser uabāt. q nō pmittebant hoīe3 curari in sabbato. & ouē uel bouē trahebant de puteo ī sabbato & mlta alia. xp̄s g̃ uolens istos errores corrigere iudei ipsū tm̄ oderūt q ipsū occiderūt. iō

p iustitia mortuus fuit. multū g̃ sibi tenemur. q potuit alr hoīes redimer̄ & tn̄ ex libera uolūtate sic redimere uoluit. hec aūt fecit ut nos ad amorē sui allicert ut pl⁹ ei tenermur. Ans̄. aūt potest saluari. q rationes sue pro cedūt diuina ordinatione p̄supposi ta. & sic nulla ē necitas absoᵗᵃ. s̄ tm̄ ōñe. Ad primū in cōtrariū dicen dū q argumētū est bonū cōtra illos qui ponūt angelos in eadē specie nō posse plurificari. ego autē dico esse falsū. iō dico q nulla species angeli ca tota cecidit q̄uis de omi specie ceciderit aliqs. species aūt hūana to ta cecidit. ideo magis debuit repari. Alr pōt dici q ideo natā hūana debuit repari. q homo peccauit sug gestiōe diaboli & uxoris. Angelus aūt peccauit ppria uolūtate. ista respon sio est ans̄. Ad 2ᵐ dicendū q phs loquit̄ de actu uirtutis ut distinguit cōtra passionē que nō accidit ex uir tute. illis enim passionibus nec lauda mur nec uitupamur. s̄ est passio pe nalis siue afflictiua. unde actus uirtu tis qū est circa passiones penales est magis meritorius & laudabilis q̄ sit actus uirtutis circa passiones delecta biles. p3 in paulo. Ego enī oñendā ei q̄ta opporteat eū p noīe meo pati & nō dixit q oporteat eū agere. q g̃ xp̄s sic uoluit pati ex intēsissimo amo re processit. Ad 3ᵐ dicendu3 q xp̄s potuit satisfacere uno suo uel le & suffecisset. s̄ tn̄ uoluit aliter.

209

Trū hītu uno diligatᷣ deus & ꝓximꝰ. qꝛ nō. uniꝰ hītꝰ ē unū obm. ſ; i deo & ꝓximo eſt alia rō for̄alis bonitatꝭ. g. ꝑ hītꝰ quo diligitᷣ deus ē hītus theologicus gͦ ſolū reſpicit dm̄ ut ꝓ obo & non aliquid creatū: ꝑ in ſpeculatiuis aliꝰ ē hitus principii & ꝯcl'onis. g ſilr i appetitis aliꝰ eſt habitꝰ finis & eius qḋ ē ad finē. ſ; caritas ē finis. g etc.

In iſta. q. tria ſūt uidēda. ꝑ uidēdū ē qlitᷣ ille hitus quo diligitᷣ deus reſpiciat ꝓxim. 2ͦ uidēdū ē ḋ habitu hēdo circa ꝓximū: 3ͦ quis ē ille ꝓximus.

Qātū ad primū dꝰ ꝙ caritas dicitᷣ habitꝰ q deus carꝰ hētᷣ: poſſet aūt haberi carus aliq amore priuato quo amans nollet hr̄e ꝯdiligētē3. ſic apparet i 3elotipis hn̄tibꝫ uxores caras. ſ; ille habitꝰ nec ē pfectꝰ nec ē ordiatꝰ nō ordinatus. ꝙ deꝰ cū ſit bonu3 cōe nō uult eē bonū alicuiꝰ. nō pfectus. ꝙ pfecte diligēs uult dilectū diligi. caritas g dicitᷣ hītus quo deus carus habetᷣ ut bonu3 cōe & bonū ꝯdiligēdū ab aliis. iō inclinat ad uelle eū hr̄e & diligi ab alio ſaltē cuius amicitia ſit ei grata uel nō diſplicibil'. iclinat g ad uelle eū diligi a ſe & ab alio q cūq3 cuiꝰ amicitia ſit ei grata. Ex hoc p3 qliter hītus caritatꝭ ſit unus. ꝙ nō reſpicit ꝑ plura oba. ſ; ꝓ prio obo ſolū reſpicit deū ut in ſe bonu3 ſecūdario reſpicit uelle eū diligi a q cūq3 qtū in ſe ē. & iſto rō diligo me & ꝓximū ex caritate uolēdo mihi & ſibi diligere deū i ſe q lᷣ ē ſimplr bonū iuſticie. ꝑͦ obiectū ē deꝰ in ſe oīa alia ſūt oba ſecūdaria qſi actuū reflexorū qbꝫ mediātibꝫ tēdo in ifinitū bonū qḋ ē deus. idē aūt eſt hitus. q eſt principiu3 actus recti & reflexi

Qātū ad 2m arm dico ꝙ ſicut negatio ꝯcl'onis nō nccio ſequentis ſtat cū aſſertione principii. ꝙ nō omis error circa ꝯclonē deſtruit principiū ſic ex dilectiōe boni ifiniti nō nccio ſequitur dilectio boni finiti. non ſe qtᷣ eni3 ex nā rei in actibꝫ ex deſtructione dilectionis ꝓximi deſtructō dilectionis dei. ſiue ꝯrie ſiue ꝯdictorie Eſt g iſte actus circa ꝓximū quatenꝰ ꝑceptū datū eſt ḋ diligendo ipſū. & ad iſtū actū o3 uti hītu caritatis aut ſaltē nō cōtra agere ſibi. Qtū ad 3m dico ꝙ ꝓximus eſt omis hō cuius amicitia ē grata dilectio ut ab eo diligatᷣ. nō ei3 debeo uelle rōnabilitᷣ ſūme dilectū ab aliq diligi cuiꝰ dilectō nō ſit ei grata. uel a q nō uult diligi ꝙ g certū eſt btōrū dilectionē eſſe deo gratā abſolute debeo eos uelle diligi. ſ; ꝙ de uiatore eſt dubiū ſi eſt gratus deo ideo debeo ſibi uelle ex cōditione ſi placet ei ab eo diligi. Ad argumēta ad primū p3 qmō hoc eſt unū obiectū. & cū arguitur. ꝙ alia ē ratio bonitatis in deo & ꝓximo. dico ꝙ ratio bonitatis ꝓximi nō eſt rō actus teriati. ſ; tm̄ rō bonitatis diuine. ſi eni in bonitatem ꝓximi tendat hoc eſt ꝑ actū reflexū ſicut dictū eſt.

210

Ad 2m dico q̄ ista uirtus tñ h3 p obiecto p se quietatiuo deũ. tñ p obo pximo in actu reflexo põt hre aliqd cãtũ ñ tñ sistẽdo ibi. s̄ ulteri9 tendẽdo in deũ. Ad 3m dico q̄ p habitũ principii tendit in principiũ s̄m ppriã uirtutẽ quã h3 ex termis p habitũ oclonis tendit i oclonẽ s̄m ppriã uirtutẽ ei9 quã h3 aliã a uirtu te pricipii. ñ sic i ppoto. s̄ tm ẽ una bonitas q̄ est rõ tendẽdi. non enĩ plus mouet me bonitas pximi q̄ festuca si festuca posset diligere deũ. si eni3 deũ pfecte diligo uelle3 eũ diligi ab oĩ potente eũ diligere ordinate cuius dilectio ei placet.

210 Trũ habit9 mec9 habeat de um p prio sbo. q̄ sic. oñ. ul tio oñto. pri phi. de9 & sbe sepate sũt sbm in meca. & rephẽdẽs auic dicit q̄ deũ esse non probat in meca. s̄ in phica. q̄ nullũ gen9 sba3 sepatarũ põt pbari esse nisi p motũ s̄ hoc ptinet ad phicũ. 3 nulla sci entia pbat suũ subiectum. s̄ meca pbat deũ esse. g̃ deus nõ est sbm mece si auic. In ista. q. ẽ otrouersia iter auic. & oñ. p3 p ea q̄ dcã sũt. s̄ q̄tũ mihi uidet auic melius dicit. unde arguo sic 3 oñ. nulla scia pbat sbm suũ. hec est cõis utriq3. & est uera pp primitatẽ sbi ad sciam. q̄ si sbm eẽt posteri9 posset pbare ipsũ esse. sed sbm magi habet rõne3 prioris respec tu posterioris scie q̄ respectu prio ris. si g̃ pria scia ñ põt pbar sbm eẽ multo min9 põt scia posterior. p 3 oñ. si phic9 põt pbare deũ eẽ. g̃ deũ eẽ suppõit i meca tãq̃ prinm. g̃ oclo in phica ẽ pricipiũ in meca. g̃ phica erit prior meca. p ex oñi pprie tate manifesta in effectu põt ocludi cãm esse si nõ iest ñ illi cãe. s̄ omẽs p prietates q̄ coueniũt deo. s. actus & potentia. pr9 & posterius. finitũ & ifinitũ. unũ & mlta. ñ solũ osiderãt in phica. s̄ in meca. imo sũt passiões methaphicales. g̃ ex poste i entib9 põt ocludi primũ ens esse pfecti9 q̄ in phica. q̄ in phica ocludit primũ mouẽs ex motu. Dico g̃ q̄ deus nõ est sbm in methaca. q̄ de deo tanq̃ de primo sbo põt esse una scia tm. q̄ est thea. & non meca. Nec obstat phs primo mece dicẽs mecam esse circa cãs altissimas. q̄ circa notat circũstã tiam cãe finalis sicut de notat circũ stantiã cãe mãlis. meca g̃ ẽ circa cãs altissimas finalit. q̄ ad earũ ogaitio nẽ terminat sciamece.

211 Trũ hitus sit causa actiua actus. uidet q̄ sic. habitus ẽ quo hñs utit cũ uoluerit s̄m oñ. 3. de aia. s̄ uti oueni agenti q̄ patiens nõ utit principio passiuo g̃ etc. p habit9 inclinat potentia3 ad actũ. s̄ duplex est inclinatio. s. po tentie passiue ad formã. & potentie actiue ad gen9. s̄ habit9 nõ inclinat primo. mõ. q̄ act9 imediate recipit in potẽtia. alioqn act9 pfectus & im pfectus nõ haberet idẽ susceptiuũ. g̃

t

inclinat z° mō ut pricipiū actiuū ad agere qd ē ppositū. p 8° phi. & z° de anima. intellectus ante sciā est in potētia eētiali. habēs aūt sciā est in potētia accñtali. Sed oīe reducēs aliqd de potentia eētiali ad accñtalē hʒ rōneʒ pricipii actiui respectu illius opationis. ꝙ ē quo habēs opatur. unde z° de aīa. sicut scia est q̄ scimꝰ ita aīa est quo intelligimꝰ & sentimꝰ & pꝯñs sicut aīa est quo agimꝰ actus uitales. ita scia est quo actiue speculamur. p quatuor ɔditiōes attribuunt habēti habitū. ꝙ opat delectabilit. faciliter. expedite. & pmpte. ex pria ɔditiōe arguit sic. Actꝰ q prio fuit discōueniēs agenti nō fit ɔueniēs nisi agens inqtū agit. alit se hēat. ğ p istū hitū p quē sibi ɔuēit delectabilit opari fit sibi ɔueniēs. & p ɔñs agens inqtū agens alr se hʒ. Ex z^a sic. qd est ex se sūme dispositū ad patiēdū nō indiget facilitari ut patiat. Sʒ intellectus & uolūtas sūt potētie sūme dispositē ad recipiendū actuʒ. ꝙ nō habēt ɔriū. ğ nō indigēt aliq̄ nisi ad hoc ut agāt: ğ habitꝰ p quē facilitant disponit eas ad agēdū & non ad patiendū. Ex ʒ^a sic. cuiꝰ est īpediri ei ɔuēit expeditō. ß īpediri ɔuenit agēti qñ uirtꝰ eiꝰ actiua deficit & ab alia sepatur. ğ habitus p quē ɔuenit alicui expedite opari est ipsius ut actiuū. Ex 4^a sic cuiꝰ est tarde uel nō pmpte opari eiꝰ ē pmptitudo. ß nō pmpte opari ɔuenit agenti inqtū

actm ñ ut passiuū. ğ pmptitudo quā tribuit habitus ptinet ad agens inqtū agēs. ɔ relatio nihil aliud includēs nisi relationeʒ eētialit nō est principiū actiuū. ß habitus est ad aliqd. 7° phi. ğ etc. Cōfirmat ꝙ nō minꝰ requirit entitas realis ab^ta in pricipio motꝰ q̄ in termīo. ğ si habitus caret entitate absoluta q̄ sufficiat ad terminādū mo^m. multo magi carʒ ea q̄ req rit ad principiū actiuū: p unius actionis est una potētia actuia. ɔm̄. su p. v. phi. ɔm̄to. 8ʒ. ß nō solus habitꝰ est potentia actiua respectu opatiōis ꝙ tūc habitus eēt potētia. ꝙ potētia est q̄ simplicit possūꝰ. ğ tm̄ illud qd pficit p habitū erit respectu opationis principiū actiuū. p accñs nō ē principiū agendi in sc̄m propriū. ß opaꝰ ad quā ponit hitꝰ freqūet recipitur in potentia cuiꝰ est ille hitus. ğ hitꝰ respectu illiꝰ potētie nō est pricipiū actiuū. In ista. q. ē una op. q̄ dicit ꝙ aliter est de habitu acquisito & alit de infuso. loquēdo de acqsito dicit ꝙ ab alio est actus & expeditio actus ppter indetermīatioņeʒ quā hʒ respectu illiꝰ actꝰ. & ideo uirtus acqsita est pfectio nāe psupposite in rōne principii actiui. Si aūt uirtus supnaturalis esset pfectio nāe psuppōite ipsa tm̄ facilitaret naturā sicut uirtꝰ acqsita. ß hoc est falsū. ꝙ ab eodeʒ est esse gratuitū & elicitio actiōis gratuite. ita ꝙ uirtus acqsita est uirtus s^m rōneʒ uirtutis q̄ ponit ʒ° ethi. uirtꝰ

aũt theoᶜᵃ nõ ſic.ꝫ ꝫᵐ rõnem uirtu tis q̃ ponit̃ 2ᵒ celi & mũdi. ꝙ uirt⁹ eſt ultimũ de potẽtia. ꝯ iſtã opini. ſi intelligat ꝙ habitus ſupnãlis ẽ ſim pliciter principiũ reſpectu actus ar guo ſic. Quo qs põt ſimpl̃r opari eſt potẽtia. ğ habitus ſupnat̃alis erit po tẽtia. añs pꝫ. ꝙ potentia eſt q̃ ſimpl̃r & p̃ poſſumus opari uel agere. p̃ opatio illa nõ elicit̃ libere cui⁹ prinᵐ actiuũ eſt mere nãle & agẽs per mo dũ nat̃e. Sed habit⁹ cũ nõ ſit for̃alit̃ uolũtas. nec p oñs liber ſi ẽ principiũ actiuũ erit mere nat̃ale. ğ eius opatõ nõ erit mere libera. & ita nullũ uelle erit liberũ ſi elicit̃ ab habitu ut a to tali principio actiuo. p̃ tunc uo lũtas nõ eſſet magꝭ bona ſi oparet̃ p habitũ caritatis q̃ lignũ ſi oparet̃ p calorẽ. ita eñ uolũtas pficit̃ in agẽdo p hitũ caritati ſic lignũ pficit̃ i agẽ do p calorẽ ſibi accñtal̃r inherẽtẽ. nã ſicut ex hoc nulla actio ꝯuenit ligno p formã ligni. ita nulla actio ꝯuenit uolũtati ut uolũtas eſt. & ſic ſi calor eſſet ſepatus eque calefaceret. ita ca ritas ſepata eque ageret. nam oĩs for̃a q̃ eſt totale principiũ agẽdi ut eſt in facto ſi p ſe eſt p ſe põt opari. & ſic habit⁹ eſſet potẽtia. Alia op. dicit ꝙ uirtutes acq̃ſite & infuſe nõ diffe rũt p̃dicto mõ. ꝫ eodẽ mõ ꝯpant̃ an te q̃tũ ad ſubſtãtiã act⁹. & diuerſimo de q̃tũ ad intẽſionẽ actus. dicit ergo ꝙ actus habet ſubſtantiã a potentia intenſionẽ aũt talẽ & talem habet ab

habitu. ita ꝙ duobus i actu. ſ. ſbe & intenſioni correſpõdeant duo ex pte cauſe. ꝯ intenſio actus nõ ẽ aliq̃d extrinſecũ accñs actui. ꝫ gradus in trinſecus facit p ſe unũ cũ actu. ſic hoc indiuiduũ in ſpẽ. Sed a quo eſt in diuiduũ ab eodẽ eſt gradus intrinſec⁹ ppri⁹ indiuiduo. nõ eñ poteſt recipe nat̃am ab aliq̃ & hanc nat̃am ſignatã quin recipiat eam in certo gradu. ğ non poterit eſſe aliud principiũ ſub ſtantie huius actus & intenſionis ſue.

p̃ q̃ñcũq; principiũ nat̃ale actiuũ ꝯcurrit cũ cauſa libere agente illa cã libera agente principiũ nat̃ale ſemp co git q̃tũ poteſt. exemplũ d' uolun tate & potentia inferiore naturaliter agente. que lꝫ impediat̃ in agẽdo qñ liberũ non agit. tñ libero agente ſẽp ſibi coagit q̃tũ poteſt. ꝙ agit p'mo dũ nature. Si ergo habitus in uolũta te det intenſionẽ act i tũc uoluntate operante ad ſubſtantiaꝫ actus ille ha bitus dabit intenſionẽ ſibi correſpon dentẽ. & ſic q̃ tũcunq; ex modico co natu opetur uolũtas ſemp actus eius eſſet eque intenſus. quia uolũtate cau ſante ſubſtantiam actus habitus qui cauſat p modũ nature cauſaret q̃tũ poſſet cauſare. Alia eſt opi. q̃ attri buit habitui rõnem principii actiui rationes p ea ſũt poſite arguendo ad principale. tñ dicit ꝙ nõ eſt cauſa to talis. ſed partialis. ſ. cũ ipſa potentia que eſt alia cauſa ptialis. Sed tunc eſt dubium cũ iſte due cauſe non ſint

eiusdē ordinis sicut sūt duo trahētes nauē qd eorū habet rōnem cause pri oris. & uidet φ habitus: φ cause pri oris est determinare secūdā causā. & nō ecōuerso. habitus aūt determinat potentiā ad agendū & inclinat eam inclinare aūt cōuenit supiori respec tu īferioris. & ñ ecōuerso. ꝯ potē tia utitur habitu. & nō cōº. & qd uti tur alio est principalius eo in agendo φ illud quo utit est q̄si instrumētū. g etc. ꝑ potentia est illimitatior in agendo φ habitus. φ ad plura se ex tendit. habitus aūt cū sit cā natural si esset causa principalis moueret po tentiā p modū nature. & p ꝯñs cuꝫ potentia agat eo mō quo mouet age ret p modū nate. φ agens qd agit in q̄tū mouet si mouet p modū nature agit etiā p modū nature. & ita omīs actio potentie habituate eēt natural & ñ libera. qd ē īouēiēs. ꝑ qñ sūt due cause orte quarū unā est causa al terius causa cause est causa supior. Sꝫ potentia est causa habitus saltem mediantibus. actibꝫ. & nō econuerso g etc. ꝯcedēdo ꝑꝑ rōnes istas φ te nendo hitū esse causam partialeꝫ re spectu actus erit causa zª & nō prīa sm magis ipsa potentia. φ non indiget habitu ad operādū. lꝫ minus pfecte opetur sine habitu φ cū habitu posi to equali conatu ex parte potentie. ꝯ istā opini. arguo sic. nulla distīcta spē sūt sibi inuicē cause agentes equi uoce. & actus ē nēcio causa equocā in generatione saltē habitus acquisiti. g etc. ma. pbatur. φ causa equoca emi nenē ōtinet in se pfectionē effectus duo āt distincta spē nō possūt se inui cē eminenter ōtinere. ꝑ ꝯpando duos effectus ad eandē causam pri mā uidet φ alterū illorū hēat deter minatū ordinē imediatum uel media tū. priorē uel posteriorē. & hoc loq̄n do de tota spē alteri⁹ illorū effectuū. exemplū de passionibꝫ ꝯ ñtibus idem subiectū in qbus nō est nēcio determi natus ordo. una imediati⁹ ꝯseqt sub iectū φ altera sm totaꝫ spēm. g respe ctu potentie q̄ est cā cōis actus & ha bitus isti duo effectus habebūt ordi nē determinatū. s. φ nēcio uel actus sm totam spēm p̄cedet habitū. uł ecō uerso. cū g aliqs act⁹ necessario p̄ce dat habitū sicut cā eius effectū null⁹ habitus erit causa alicuius actus: ꝑ si habitus sit causa partial equiuoca respectu actus. g causa cause habit⁹ erit pfectior causa equiuocā eiusdem actus. ꝯña pꝫ. φ in causis equiuocis causā cause est pfectior φ cā pximo causata. & actus ē causa generationis habitus. g si potēª cū habitu pōt in actū pfectū. multo magis posset in il lum si esset sub actu generatiuo habi t⁹. qd uidet īoueniēs. φ duo act⁹ pfe cti nō possunt esse in eadeꝫ potentia aut si possūt unus nō erit causa alte rius. uidet g mihi ꝑꝑ istas rōnes. φ habitus nullā rōneꝫ pricipii hēat respectu actus. & tū inclinat potētiā

ad opationē quasi actus prior, determinās zᵐ & ↄuenīs cū eo. sicut grauitas est actus prior determinans & īclinās ad deteriatū ubi. & hoc uidetur rōnabile. ꝙ nulli debet attribui cālitas respectu alicuiꝰ termini nisi talis cālitas sit euidens ex natura rei. nulli etiā cause neganda est pfecta cālitas nisi manifeste appareat impfectō cālitatis in ea. non eni debemus negare aliquā naᵃ͞az habeˀ pfectionē, qū nō ē euidens eā carere. Nunc aūt non uideˀ nccitas ponere aliquā cālitatez actiuā in habitu respectu actꝰ ꝙ sine hoc saluāˀ oēs ↄditiōes q̄ cōiter attribuuntur habitui. Assūptū pȝ. ꝙ faciliˀ possunt solui oīa argumēta pbantia hituȝ habere rōeȝ pricipii. Nā ad priᵐ dici pōt ꝙ potentia utiˀ hitu. ꝙ habitꝰ est quedam inclinatio ad opandū. non q̄dez ut potentia actiua ad agere. ꝭ ut forā prior inclinat ad formaȝ posteriorē. sic grauitas ad deorsū. Ad zᵐ dico ꝙ habitus inclinat potentiā sicut forā prior ad susceptōȝ forē posterioris. Ad ʒᵐ dico ꝙ scia p quā reducitˀ aīa de potētia eēntiali ad accñtalē est sp̄s intelligibilis ipsiꝰ obiecti. de illa concedo ꝙ est principiū actiuuȝ respectu ↄsiderationis. ꝭ ista sp̄s nō est habitus de quo loqmur qui est quedā qualitās derelicta ex actibus freq̄nter elicitis. ista auteȝ sp̄s naᵗaliter p̄cedit primum actum elicitum. Ad quartum qū diciˀ ꝙ quatuor ↄditiones atᵗbuūˀ habitui. dico ꝙ delectatio est ex ↄuenīētia opationis ad potētiam & obiectū circa qd̄ est opatio q̄ ↄuenīētia est obiecti ad potentiam inq̄tū potentia recipit actionē. & nō inq̄tū elicit eam. & ideo p̄p delectationē non oportet ponere rationē principii actiui. Similiter facilitaꝰ expeditio & promptitudo ponunˀ rōne passi. ꝙ passum qū nō est dispositum pōt difficulter īpedite & tarde recipere. & rōe indispōis passi est ibi difficultas tarditas & impeditio. g̃ agēs pōt faciliˀ expedite & prōpte agere p̄p dispositionē passi. habitꝰ aūt est talis dispositio in passo. qū g̃ diciˀ ꝙ nō ē facilitas ad patiendū. ꝙ passū est sūme dispᵐ. dᵒ ꝙ bene ē dispᵐ p abnegationē ↄtrarii. ꝭ non positiue p rōneȝ dispositiōis ↄuenienti. exemplū de ligno sicco & neuᵒ. ꝙ lignū neutrū est sūme dispositū ad caloreȝ priuatiue p carētiā cuiuscūq; dispositionis. opposite. nō tñ positiue per positiōȝ dispositiōis ↄuenīētis q̄lis ē siccitas. & si ista ↄuenīētia esset, cum sēsu ligᵐ siccū delectabiliˀ calefieret & lignū neutrū nō. ꝙ forma recepta non sic sibi ↄueniret.

Truȝ habitus caritatis possit diminui. uideˀ ꝙ sic. cōtraria sunt nata fieri circa idem. ꝭ caritas pōt augeri. ꝙ forma accñtalis suscipit magis & minus. g̃ potest diminui. p̄ oēe malū inq̄tū malū aliq̄d diminuit de bono ꝭᵐ augi

in ench. ꝟ peccatū ueniale est malū. ꝙ deus p inl ꝑ eo qđ non facit de bono. ģ aliqd diminuit de bono. ꝟ nullū bonū in aīa pōt diminui p ꝯtrariū nisi caritas. ģ caritas potest diminui.

p̄ magis & minus sūt in eodē genere. ģ si unū p̄t dimi^{te} aliqd & aliud lʒ remissi⁹. ꝟ peccatū ueniale & mortal sūt in genere mali. ģ si peccatum mortale pōt destruere caritatē peccatum ueniale poterit eam diminuere.

ꝯ aug. 8ʒ. q. q. i. pbat ꝙ deus nō est causa deficiendi. ꝙ nō est cā mali nec nō essendi. malū aūt est deficere siue tendere ad nō esse. ģ hoc nō erit a deo. caritas ģ nō pōt diminui. In ista. q. fuit qn̄ʒ opio ꝙ caritas diminuit p peccatū ueniale. rō huius est. ꝙ pfectus caritatis est dimi⁹ cupiditatꝭ. ģ pfectus cupiditatꝭ ē diminutō caritatꝭ. āns pʒ p aug. 8ʒ. q. q. xxxvi. uenialiū est spes retinendorū. tpaliū aūt adipiscēdoꝝ nutrimentū eius diminutio caritatꝭ. ꝯn̄a pʒ in oībus oppositis. ꝙ si pfectus albedinis ē diminutio nigredinis. & eꝯ. si caritas multū intēsa remittit cupiditatem cupiditas multū intensa remittit caritatē

p̄ hn̄s caritatē equaliter a deo acceptaꝛ. si ģ duo equales in caritate un⁹ peccat uenialiter alius non. q̄ro utrū eq̄liter acceptanꝛ a deo sic pri⁹ aut non. si ģ nō sūt equales in cari^{te} ģ p peccatū ueniale illi⁹ aliq̄ pars caritatis ei⁹ est dimi^{ta}. nō potest dici ꝙ diligat eos equaliter. ꝙ peccantē uenialiť uult punire. aliū nō. ꝟ nō equaliter diligit illū quē uult punire & illuʒ quē non uult punire. ģ etc. p̄ peccatū ueniale impedit infusionē caritatis. ģ & ꝯseruationē. uel si non impedit ꝯseruatione non impedit infusionē. Modus ponendi talis est dicūt eni ꝙ cū cupiditas augetur p peccata uenialia generaꝛ in aīa habit⁹ malus q remittit caritatē. & si ꝯtineat peccata uenialia generatur mal⁹ hit⁹ in sūmo. & si post istū habitū elicit aliquē actū. aut erit actus caritatis. & tūc p illū actū remittet habit⁹ uiciosus. aūt si est actus uiciosus erit peccatū mortale qđ totaliter destruit caritatem. ꝯ habens habitū uiciosuʒ in sūmo non oportet ꝙ necessario eliciat actum ꝟ^{m} totāʒ inclinationē illius habitus. quia alias habitus ille non esset in eius potestate. ģ potest elicere actum citra inclinationē sūmaʒ illius habitus. ille aūt actus erit peccatum ueniale nō mortale. quia nō est necesse eū peccare mortaliť n^{c} mereri ꝟ^{m} caritatē. sicut ģ prius fuit peccatuʒ ueniale ita modo. p̄ aliquis habens minimā caritatē esto ꝙ peccet uenialiter quero utrū ei⁹ caritas diminuatur. aut non. si non habeo ppositū. si sic. tūc uľ totaliter destruetur. uľ erit dare min⁹ mīmo. quorū utrūq; est falsum. Ad. q. ģ dico cū querit utrū caritas possit diminui p pctm̄ ueniale. dico ꝙ diminutio potest intelligi uel ex parte caritatis in se. uel ꝟ^{m} eē

eius in sbo. uel ɔpando eam ad causā efficientē ut ad deū uel ad causam de meritoriā. 2º mō caritas potest diminui sic etiā q̄ titas extenua. nā una ps pōt ab alio auferri. & sic diminui p diuinā pōz. & p nalē pōz q̄m ad q̄ titatē extenuam. qcqd enī ē diuisibile ßm gd9 extensionis pōt un9 grad9 ab alio auferri. & sic pōt deus gradū caritatis ab alio diuidere. 2º mō pōt caritas diminui. q̄ oīs forā diuisibil ßm se potest dare sbo esse diuisibile.

3º mō dico q̄ p nulli agēs creatū pōt caritas diminui effeue. ß sol9 de9 pōt caritatē corrūpere qui de nihilo eaz pduxit. Ratio est ista. cui9 pduc tio est creatio eius corruptio est anihilatio. ß nulla uirtus creata pōt aliquid anihilare. g̃ nec corrūpe qd de nihilo pducit. & p ɔ̄ns nec diminuere. 4º mō q̄ lz deus de potentia absoluta possit ppt peccatū ueniale auferre uel diminuere caritatē sicut ppter peccatū mortale. tñ de potentia ordinata nō pōt. q̄ statuit p legē q̄ nūq̄ p minori malo auferret mai9 bonū. ß sicut ex libertate sua dat maius bonū p minori bono. quiā semp p̄miat ultra ɔdignū. sic p maiori malo punit minori malo. quia semp punit citra ɔdignū. oīe aūt peccatū ueniale est min9 malū q̄ caritas sit bom g̃ ppter tale malū nō aufert uel diminuit tm̄ bonū sicut est caritas. ß ppt peccatū mortale totā corrūpit caritatē. q̄ illud est malū q̄si īfinitū. Sz hic est unū dubium utrū feruor caritatis possit p peccatū ueniale diminui

Dico q̄ feruor caritatis dupl'r pt diminui. uno mō positiue p actionem positiuā alic9 habit9 uiciosi. alio mō negatiue p omissionem actionis. pº mō dico q̄ feruor caritati pōt diminui. quia uolūtas nō necessario seqt̄ inclinationē caritatis. quia licz caritas sit habit9 quo aīa faciliter tendat in deū & uolūtas eius inclinationē q̄ pluri mū sequat. tñ eius inclinationē nō necessario sequit. sicut graue ferri deor suz neccio sequit formā grauitatis. & iō uolūtas libertate sua pt agere ɔ̄ inclinationē caritatis & eliciendo actū ɔ̄ inclinationē caritatis peccat mortalit. si aūt iclinat nō ßm inclinatōz ei9 ß pt inclinationē ex multis talibus actibus incōueniēt elicitis poterit generari habit9 p q̄z reddet tardus & ineptus ad eliciēduz actū ßm inclinationez caritatis. & talis habitus nō erit ɔtrari9 caritati. q̄ pōt stare cū ea. & sic feruor caritatis diminuit. quia uoluntas p habitū uiciosū delectabiliter inclinat ad alios actus q̄ ad actus caritatis. 2º mō dico q̄ feruor caritatis diminuit omittendo agere ßm habitū caritatis. & tūc aīa fit tepida in agendo. & sic remittit feruorē caritatis. Ad argumēta opini. ad primū dº q̄ ɔ̄ña nō tenet nisi ī ɔ̄riis forālr nūc aūt cupiditas & caritas nō sunt ɔtraria formaliter. ad 2m dico q̄ eq̄les in caritate eq̄lit a deo diligunt

& ad equale pmiū ordinat. licʒ unus sit in peccato ueniali. quia nō omnis q̄ citi⁹ ad celū euolat magis diligit. pʒ in paruulis. uult eni deus istū uapulari at premium co rūs merito recipiat.

Ad zᵐ dico q̄ peccatū ueniale p se nō impedit infusionē caritatis. imo si duo eliciāt equalē actū meritorium esto q̄ unus peccet uenialr. equalē tn̄ recipiūt gratiā & equale pmiū. Ad primū principale ɔcedo q̄ ɔ̄ria nata sūt fieri circa idem ɔ̄pt̄ū est ex natura eorū nisi alterū eorū determiāte insit iō lʒ caritas sit dimiuibil sic augmēta bil ita tn̄ est determiate augmētalis p actū meritoriū ex statuto. le. diuie q̄ tn̄ nō ē diminuibilis p actū demeritoriū

Ad zᵐ dico q̄ peccatū ueniale nō adimit aliqd de bono sᵐ primū actū q̄ actui primo nō opponit. ideo non tollit ipsū hītū. s adit de bono i actu zᵒ. sⁿ n̄ de illo qd inest. s de illo qd nā tū ē inesse. Ad zᵐ dico q̄ peccatū ueniale & mortale nō sūt in eodē ge nere mali ppinquo. iō non sequtur q̄ habeāt eundē modū in agendo.

Trū homo exn̄s in peccato mortali peccet mortalit p cipiēdo sacramentū. q̄ nō nullus peccat mortaliter faciendo il lud ad qd tenet. s aliqs non obstante q̄ sit i peccato mortali tenet cōicare ad minus semel in anno. extra de peni tētiis. oīs utriusq̄ sex⁹. ꝗ etc. p̄ nul lus tenet confiteri nisi semel in anno om̄is utriusq̄ sex⁹. ꝗ potest sacerdos

freqnter celebrare q̄tūcūq̄ peccet nō iterādo ɔfessionē. aliter p̄ceptū illud nō sibi sufficeret ad salutē sic ceteris xp̄ianis. ɔ̄ cor. xiᵒ q manducat & bibit indigne iudiciū sibi mādūcat & bibit. Rᵒ aliquē esse in peccato tri pliciter potest intelligi. uno mō in actu interiori uel exteriori. zᵒ mō post actum p̄teritū de quo non habet me moᵃᵐ. zᵒ mō post actū de quo habet memoᵃᵐ. & nō pēituit. nᶜ est ɔfessus esto q̄ penituit. prio mō peccat mor taliter. q̄ simpliciter indigne mandu cat. zᵒ mō si est negligētia uel igno rantia affectata. uel crassa p̄p quā nō habet memoriā nō excusat a peccato lʒ minus peccet. & istud pbat illud apostoli. pbet aūt seipsū homo. tenet eni se examinare sᵐ modū. infirmita ti nr̄e possibilē anteq̄ cōicet. si antē pcessit sufficiens examiatio. & nullū occurrit peccatū de quo nō fuit ɔtri tus & cōfessus non peccat cōicando esto q̄ aliquid lateat. zᵒ mō dico q̄ si occurrat opportunitas cōfitēdi te netur prius ɔfiteri q̄ cōicare. rō est q̄ non tantū dʒ recōciliari deo. sed ecclesie ad hoc q̄ digne recipiat sa cramentū unitatis ecclesie. si aūt non occurrat opportūitas cōfitēdi & p̄t sine scādalo uitare tenet n̄ cōicare. s expectare cōfessionē. si aūt occurrat scandalū non statim cōicet puta: uel quia inductus. uel quia colleᵐ. in quo est cōicat & nō habet idoneū ɔfesso rem cū ɔtritione & uolūtate ɔfitēdi

tp̄e opportuno pōt celebrare uel cōi
care ut scandalū euiteṙ. & nullū p̄ce
ptū excludit ipsū ab actu cōicādi ta
li cāu. q̄ dilatio ɔfessionis ab actu q̄
tū tūc habeṙ in uoᵗᵉ nō excludit eū
q̄n sit m̄brū eccl'ie militāti & habile
ad actus in q̄bus mēbra cōicāt. & te
neṙ uitare scādalū p̄ximi. Ad arᵗᵃ
ad priᵐ dᵒ q̄ faciēs mō debito illud
ād qd' teneṙ nō peccat. ad minorē. dᵒ
q̄ nullꝰ teneṙ in peccato mortali cōi
cāre. Ad p̄bationē dico q̄ sic te
neṙ semel cōicare. ita teneṙ laborare
ut sit extra peccatū p̄ penitētiā eodē
caᵒ. Ad zᵐ dico q̄ si sacerdos añ
q̄ cōicet hēat memoriā de aliq̄ morta
li d' q̄ nō p̄cessit penitētia īterior uł
exterior teneṙ hr̄e īteriorē añq̄ cōi
cet. & differre pniāʒ exteriorē q̄usq̄
occurrat opportunitas cōfitēdi

Trū intellectus sit
214 nobilior uolūtāte
uidetur q̄ sic. illa
potentia est nobili
or cuiꝰ actꝰ est no
bilior. s̄ actꝰ intel
lectus ē huiꝰmōi. ḡ etc̄. mi. p̄baṫ. q̄
cā equoca efficiēs ē nobilior suo effe
ctu. s̄ actus intellectꝰ respectu finis
est cā eqᶜᵃ actꝰ uolūtati. q̄ eo pōito
ponit ille & eo amoto amoueṫ. p̄
p̄baṫ eadē sic. illud ē melius qd' sine
alio ē eligibiliꝰ. s̄ actus intellectꝰ solꝰ
ē eligibilior actu uolūtati solo. q̄ ac
tus itellectꝰ solꝰ eēt p̄fectus & p̄priꝰ
naṫe itellectuali. uolitio sola eēt tm̄
q̄dā inclinatio sicut grauis ad cētrū.
ḡ etc̄. p̄ p̄baṫ 3ᵒ eadē minor sic
p̄fectiꝰ ē qd' i p̄fectōe minꝰ depēdet
q̄ depēdere est ip̄fectiōis. s̄ actus in
tellectus nō depēdet a uolūᵗᵉ. actꝰ uo
lūtati depēdet ab intellectu. q̄ n̄ ama
mꝰ nisi ɔḡta s̄ᵐ aug. īuisa possumꝰ
diligere incoḡta nequaq̄. p̄ pro
batur quarto eadeʒ minorᵉ sic ille ac
tus est nobilior q̄ est prior. s̄ actus in
tellectus est huiꝰmōi. ḡ etc̄. mi. p̄ba
tur q̄ actus itellectus nullā impurita
tatē cōicat ab ob̄o. q̄ intelligere ma
lū nō ē malū. actꝰ aūt uolūtati cōicat
impuritatē. quia uelle malū est malū
simił'r uolitio ē motꝰ aīe ad reʒ in se.
intellectio est motus rei ut est in aīa.
q̄ uerū & fl'm sūt i aīa. boᵐ & malū
i reb'. vıᵒ meᶜᵉ. 5 ois potētia q̄ n̄
necessitaṫ ex suo ob̄o forali nobilior
est q̄ illa q̄ nc̄c̄io tēdit i ipsū sibi ap
proxiatū. s̄ uolūtas liberṫ & ɔtigeṫ tē
dit in suū obm̄ q̄tūcūq̄ꝫ sibi approxi
matū. itellectꝰ aūt. necessitaṫ ex suo
ob̄o. ḡ etc̄. In ista. q̄. ē opi. thome
& aliorū pluriū q̄ itellectꝰ sit nobili
or uolūtate. & p̄baṫ ista ɔclo tripl'r
p̄ ex p̄te actus. zᵒ ex p̄te hītus. 3ᵒ ex
p̄te ob̄i. Ex p̄te actus p̄baṫ p̄ arᵗᵃ
facta ad principale. Ex p̄te habitꝰ
p̄baṫ sic illa poᵃ est nobilior cuiꝰ p̄
fectissimꝰ hītus ē nobilior. s̄ hītus in
tellectꝰ ē huiꝰmōi. ḡ etc̄. mi. p̄baṫ nā
sapiētia est p̄fectissimꝰ hītus. p̄ meᶜᵉ
& vıᵒ ethicoꝝ. & xᵒ. sapiētia aūt est

hit⁹ ītellect⁹. 2° pbať eadē mi.ſic
ille hit⁹ p q̄ȝ pfecte diſtīguiť ɔp̄hen
ſor a uiatore eſt nobilior illo in q̊ cō
uenit cū eodē.ẜ p lumē gľie diſtīguiť
ɔp̄henſor a uiatore.p hituȝ caritatis
ɔq̄ſit cū ipſos ꝗ lum̄ gľie ē hit⁹ no^{or}
caritate. 3° pbať eadē mi.ſic ille
hitus q̄ ex opib⁹ nr̄is nō pōt amitti ē
illo no^{or} q ex opibus nr̄is pōt amitti
ẜ lumē gľie qď ē hit⁹ ītellect⁹ nō p̄t
amitti ex nr̄is opib⁹. caritas pōt amit
ti.ğ etc̄. p̄ act⁹ elicit⁹ a ca^{te} uie
eſt īpfectior actu elicito a lumīe gľie
ẜ caritas uie & caritas patrie ſūt ei⁹
dē rōis.ğ act⁹ eliciti a caritate utraq̄ȝ
ſūt eiuſdē rōis.pbatio aň̄e.ꝙ act⁹ nō
cauſať n̊ a pō obo & hitu.ğ ma^{te} ea
dē pō eodē obo & eodē hitu manȝ idē
act⁹.ẜ in patria & uia manēt iſta tria
eadē nūero.ğ idē act⁹.ſi ğ lumē gľie
& act⁹ ei⁹ ē no^{or} caritate uie.& act⁹
ei⁹ erit etiā no^{or} cari^{te} patrie & actu
ei⁹. Ex pte obi arguiť ſic.illa pō ē
no^{or} cui⁹ obȝ ē nobili⁹.obȝ itellect⁹ ē
nobili⁹ obo uolūtatis.ğ etc̄. mi.p
bať.q̄to aliq̄d eſt ēti ppinq⁹ tāto no
bili⁹.ẜ uerū qď ē obȝ ītellect⁹ ē ppi
qui⁹ enti q̄ bonū qď ē obm uolūtati.
ğ etc̄. 2° pbať eadē mi.ſic.rō enti
p̄ciſe accepta ē nobilior q̄cūq̄ȝ rōne
ſupaddita.ſic rō ſbi ē nobilior omni
paſſiōe.ğ qď ſibi tanq̄ p̄fectiſſimo ē
ppinq⁹ eſt pfecti⁹.ẜ uerū eſt ppinq⁹
q̄ bonū.ğ etc̄. p̄ ſi obm itellectus
eſt ens.& ens hȝ rōeȝ ſbi.& bonū hȝ
rōeȝ paſſiōis.ſic rō ſbi ē no^{or} rōe paſ

ſiōis.ſic ens qď eſt obm ītellect⁹ erit
nobili⁹ bono qď ē obȝ uolūtati. ɔ
iſtā opi. arguo ex eiſdē mediis.ſimul
pbando ei⁹ oppo^{m}.ſ.ꝙ uoluntas ſit
nobilior.Et p̊ iſtā ɔclōnē pbo ex pte
nāe ipi⁹ potētie.q̄d magi tāgit radicē
q.2° ex pte act⁹ ipſi⁹ po^{e}.3° ex pte
hit⁹.4° ex pte obi. Ex pte nāe
ipſi⁹ po^{e} arguo ſic oīs po^{a} libera p
cēntiā ē nobilior illa q̄ nc̄cio agit p̄
ſente obo.iſta ppōitio pȝ.nā libertas
nāe ē ſūma pfectio ipſi⁹.ẜ uolūtas ē
potētia libera p cēntiaȝ.ꝙ pōt agere
& n̄ agere.etiā p̄nte obo.ite^{r9} āt agit
nc̄cio ad p̄ntiā obi niſi uolūtas aliud
p̄cipiat.ğ etc̄. p̄ uolūtas aut ē pō
libera i agēdo.aut agit nc̄cio.ẜ n̄ agit
nc̄cio.ğ liberē.ꝙ n̄ nc̄cio pbo.oē agēs
nc̄cio agit ẜ^{m} ultimū potētie ſue.ꝙ
ſic nō ē i po^{te}.ei⁹ actio ſic n^{c} mod⁹
agendi.ſ.intenſe agere uel remiſſe.ſi
ergo uolūtas nc̄cio ageret circa aliq̄d
uolitū ageret intēſe q̄tū poſſet.cui⁹
oppo^{m} expimur. Ex pte act⁹ arguo
ſic.uolūtas ipat intellectui.ğ act⁹ uo
lūtatis ē cā efficiēs act⁹ itellect⁹. p̄
ix° me^{ce} poſteri⁹ generatione pri⁹ eſt
pfectiōe.ẜ act⁹ uolūtatis ē poſterior
generatiōe.& hȝ rōneȝ finis reſpectu
actus intellectus ẜ^{m} anẜ.cur deus ho
mo.& aug.xix° ď ciui.dei.hōi ratio
ineſt ut mēte aliq̄d ɔtēpleť.& ẜ^{m} hoc
aliq̄d agat.& poſt aliq̄d utile ɔğſcat.
& ẜm illā ɔgnitionē uitā moreſq̄ȝ cō
ponat. p̄ eligibili⁹ ē q̄ hn̄s ē ſipľr
bon⁹ illo q̊ hn̄s nō ē ſipľr bonus.ſed

actu uolũtatis nõ est simpl'r bonus. ac
tu intellect⁹ nõ ē simpl'r bon⁹. ğ etc.
mi. pbat̃ p aug. xi° de ciui. dei. uni
uersal'r bon⁹ nõ dicit̃ q scit bonũ. s q
bonũ diligit. & ex hoc ɔcludit q in
hoib⁹ q̃ recte amãt ipse amor magis
amat̃. p̃ in bonis q̃ se nõ icludũt
illud est eligibili⁹ cu⁹ oppo^m ē odibili⁹
s p̃scidẽdo istos duos actus cũ nõ se
icludãt oppo^m itellectõis ñ p̃t eẽ ita
odibile sic oppo^m dilectiõis. q si de
opposito ɔtrarie loq̃mur p3. q nulla
igno^a dei. potest eẽ ita odibilis sicut
odiũ dei. si posset iesse ipsi uolũtati
de opposito ɔdictorie p3. q non dili
gere deũ ē pc̃tm & uitupabile. nõ itel
ligere aũt ñ ē peccatũ nec uitupabile
p̃ illud est purius & melius cuius
corruptõ ē impurior & peior. s cor
ruptio uolitiõis ē impurior & peior
q uelle malũ ē p se malũ. & itelliger̃
malũ nõ est malũ. ğ etc. Ex pte ha
bit⁹ arguo sic per auctoritatē. 2° p
rõnē. auctoritate apl'i ad cor. xiii°:
maior aũt hor ē caritas. Itē aug. xv°
de trini. int̃ dona dei nullũ ē mai⁹ ca
ritate nec eq̃le. Rõe sic pfectissim⁹
hitus uolũtati pficit uolũtatē s^m tõ3
suã capa^tem. & i uia dispõit ad uerã
beati^nem. hitus itellect⁹ ñ sic pficit &
disponit. ğ caritas que ē pfectissim⁹
habitus uolũtatis est nobilior omi ha
bitu intellectus. Ex pte obi arguo
sic. ratio boni est nobilior rõne ueri.
quia est bona p essentia3. ratio ueri est
bona p pticipationē. p̃ illud qd

h3 rõnē finis est nobilius eo q̃d nõ ha
bet. s bonũ s^m phm. v° me^ce hab3 ra
tionē finis. itellect⁹ ñ h3 finis rõnē. ğ
obm uolũtati ē nobili⁹ obo intellect⁹
& uolũtas itellectu. Ad ar^ta opi. p
ordie3 ad pri^m de actu q̃d etl fuit ad
principale dico q ma. habet uerita
tem de causa totali. nũc aũt si act⁹ in
tellect⁹ est causa uolitionis est ptialis
ñ tõl'. & si de ista uis ar^te hoc erit de
causa superioris ordinis. isto mõ uo
lũtas est cã itellect⁹ & actus uolũtatis
est causa actus itellect⁹. intellect⁹ aũt
si est causa uoluntatis erit causa sub
seruiẽs uolũtati tanq̃ habens actione3
primam ordine generationis. & ideo
optime ɔcludit^r p uoluntate. p intel
lectu aũt nihil. Ad 2^m dico q si di
lectio esset sola non esset tantũ incli
natio naturalis. sicut grauis. s esset p
pria operatio nat̃e itellectual'. & talis
operatio nõ posset effectiue causari
ab intellectione. s sic cõcordit̃. Ad
3^m dico q maior ppositio uera est:
quãdo illud est simplicit̃ perfectũ. &
sic ē primũ pfectione ita est primũ
generatione. quia omē3 potētiam pre
cedit actus tempe. ix° me^ce. s ubi est
depẽdẽtia ad aliq̃d prius ordie gene
ratiõis sẽp est fl'a. q posteriora in ge
neratõe depẽdēt a prioribus. & tñ sũt
pfectiora eis. ix° me^ce. sil'r finis iesse
depẽdet ab eo qd ē ad finē. & ñ eo^s
forã depẽdet a mã. & nõ eo°. q̃litas a
q̃titate. & nõ eo°. uolũtas depẽdet ab
inte^tu ordie generatiõis. iõ mag seq̃t

ꝙ uolūtas ſit pfectior ꝙ ecōuerſo in tellect⁹ depēdet a uolūtate ut a cā ſu piori ptiali. Ad 4m d⁹ ꝙ illa rō peccat dupl'r. uno mō. ꝙ ꝺꝫ cōpare itelligere corruptū qđ ē ſl'm ad uel le corruptū qđ eſt malum. & tunc ſe quitur totū oppoſitū. ꝙ uolūtas pōt hre bonū actuꝫ circa q̊dcūq; obiectū ſic itellect⁹ pt itelligere malū eē odi endū. ſeqr̄ ḡ ꝙ uolūtas ſit nobilior. ꝙ cui⁹ corruptio peior illud ē melius.

Si aūt ma. accipiat ſic ille act⁹ ē im purior q̇ reddit ipur⁹ ex ipuri^te obi d⁹ ꝙ act⁹ itellect⁹ ē purior. ꝙ ncc̄io ē falſus ex eo ꝙ ē tal' obi. act⁹ āt uo lūtatis nō ē ipurus uel malus quia eſt mali obi nihil ꝯcōitāti. Ad argu^ta de hitu. ad primū d⁹ ꝙl'ꝫ ſapiētia ſic nobilior habit⁹ acq̄ſit⁹. nō ſequit̄ tn̄ ꝙ diſponat ad nobiliorē actū loq̄ndo de actu ſupnāli cui⁹ mōi eſt beatitudo cū ḡ uolūtas ſit ſ' potētia habitualis p habitū acquiſitū ſic intellect⁹. ḡ ha bitus ſuprem⁹ uolūtati pōt excedere ſapiētiaꝫ ſic habitus ſupmus infuſus uocis excedit habitū infuſuꝫ ſupmū itellect⁹. Al'r pōt dici ꝙ phus cōi ter nō diſtinxit intellectū a uo^te i rōe pricipii opatiui. unde ſpeculatiōeꝫ ſapientie nō diſtinxit a dilectiōe. ſed magis ſpecculatio illa icludit dilecti onē. uel ſaltē nō aſſerit itellectōꝫ poſ ſe ſufficere ſine uolitione. Ad 2m d⁹ ꝙ nō ē icōueniēs ꝙ alqd ſit ſimpl'r nobili⁹ alio. & tn̄ in illo nō diſtinguat̄ ab inferiori. & in illo qđ ē innobilius

diſtinguat̄. nā hō in aiali ꝯuēnit cum aſino & p riſibile diſtinguit̄ ab eo. & tn̄ hoc nō obſtāte aial ē q̄d pfecti⁹ ꝙ riſibile. ſic ē i ppo^to. Ad 3m di co ꝙ ma. eſt falſa. cū dicis ꝙ caritas pōt amitti ex opib⁹ nr̄is. uerū eſt de meritorie nō effectiue. & hoc non ar guit aliq̄ ipfectionē. Ad 4m d⁹ ꝙ ma. eſt fa. cū dicis ꝙ act⁹ elicitus a caritate uie & act⁹ elicit⁹ a caritatē patrie ſunt eiuſdē rōnis. falſū eſt. ꝙ prim⁹ nō ē eētial'r beatific⁹. 2⁹ act⁹ eſt eētial'r beatific⁹. cū pbas ꝙ ma net eadē potētia idē obm & ideꝫ ha bitus. ꝯcedo. ḡ idē actus. nego. & rō dicta eſt. ꝙ duo actus eiuſdē rōnis. un⁹ pōt eē eētialit̄ beatific⁹. & ali⁹ nō. tales ſūt actus caritatis uie. & ca ritatis patrie. Ad ar^ta de obo ad pri^m d⁹ ꝙ aliq̄d pōt eſſe ppinqui⁹ p fecto in uno ordine. & aliud i alio or dine. nā l'be ppinqor eſt q̄titas or^ne originis q̄ qualitas. ordine aūt pfecti onis ppinqor ē qualitas. & qđ ē ppi qui⁹ ordine nobiliori eſt ſimpl'r pfe ctius. bonū aūt ē enti ppinqui⁹ or^ne pfectiōis. cōicat eni ens ſuas pfectōes finalit̄ & t'minat rōeꝫ boni. iō bonū dicit̄ cōicati^m ſm aug. alio mō dicit̄ finis 2⁹ phi. ꝯ⁹ me^ce. & x⁹ ethi. licꝫ uerū ſit ppinq⁹ enti in or^ne ad pōs opatiuas circa totū ens. Ad 2m pꝫ ꝓn⁹ p ideꝫ. Ad 3m d⁹ ꝙ ens uere & bonū n̄ ſūt real'r diſtincta. & p'ōns unū non eſt real'r nobili⁹ alio. ſi aūt eēt ibi aliq̄ uolūtas illa eēt tm̄ rōis fcē

per intellectū ꝯparantē illa ad aliam. & hec nobilitas nō est ad propositū. ꝙ relatio rationis nō est formalis rō obi intellectus & uolūtatis. forte etiā nec uerū nec bonū dicūt aliquid absolutū ultra ens. forte etiā ꝙ ens est obm uoluntatis sicut & intellectus.

215 Trū intellectus sit in deo ex natura rei ſm suam formalē rationē. ꝙ non. idē nō est in eodē mō nobiliori & ignobiliori sol enī qui est calidꝰ: uirtualiter nō pōt esse calidꝰ formaliter. ſ deus habet intellectum nobiliori mō ꝙ̄ si haberet eū formalitˀ. quia p suā essentiam. hʒ enī uirtualiter. ꝙ in ipsaꝰ uirtualiter cōtinetˀ. habere aūt uirtualiter est habere eminentius ꝙ̄ habere formalitˀ ḡ etc̄. p̄ ubicūq̄ est intellectus formaliter est ad actū nobiliorē se. ꝙ actus est nobilior potentia. ſ intellectꝰ diuinꝰ nō ē ad actū nobiliorē se. ḡ nō est in deo formaliter. minor ꝓbatur. ꝙ qn̄ aliqua plura fluunt in aliquo pfecto illud est perfectiꝰ qđ imediate se hʒ ad pfectū. ſ itellectꝰ imediatiꝰ se habet ad diuinam essentiā ꝙ̄ intelligere. ꝙ intelligere nō respicit essentiam nisi mediāte intellectu. ḡ intellectus diuinꝰ nō est ad actū nobiliorem se. p̄ intellectus realiter refertˀ ad intelligibile. si ḡ in deo esset intellectus formalˀr. deꝰ p itellectū referretˀ ad ipsū itelligibile. qđ est falsū. ꝯ aug. xv. de trini. cōditor rerū nobis rationē natˀalē dedit q̊ uiuentia non uiuentibꝰ sensu ꝓdita non sentiētibꝰ intelligibilia nō intelligētibus preferenda iudicamꝰ. hac p hoc rebꝰ creatis creatorē sine dubˀ ꝓponimus. sed eū & sūme uiuere & cūcta sētire & intelligere. ex hoc arguitˀ. si ex hoc qđ est sūme uiuere & itelligere rebꝰ creatis creatorē ꝓponimꝰ ipsum esse creatorē ex natura rei ꝓponi habetˀ. ḡ ipsū ex natˀa rei intelligere ꝓponimus. In ista. q. sūt tria uidenda. p̄ si intellectus & intelligere sint i deo 2º si sūt in deo formaliter. 3º an intellectiuū siue intellectualitas sit de quiditatiua rōne essentie sicut est de ratione quiditatiua rerū intellectualiū creatarū. q̄tum ad primū articulū est opi. thome ꝙ intellectū esse i deo pōt ꝓbari a priori. hoc aūt ostendit sic. ratio intellectualitatis est imaterialitas. 3º de aīa. & xiiº meteˀ. in nō habentibꝰ materiā idē est intelligens & quod itelligitur. & 2. de aīa. ideo plāte nō itelligūt. quia sūt materiales & sensus est receptiuꝰ spēꝝ sine mā & ꝙ sensus excedit mālitatē plante iō ꝯḡscit. & q̄to magi ascenditˀ a mālitate i imālitatē. tāto magi ascēditˀ ad rōeʒ ꝯḡnoscitiuitati & itellectualitati

ꝯ istā opi. ōndēdo ꝙ abstraº a mā nō est sufficiēs rō itellectualitati arº sic aīa hūana nō est oio abstracta a materia. ꝙ dat eē mātie. & tn̄ ipsa est uere & ꝓprie intelligēs. Rn̄detˀ ꝙ iō aīa iter oia itellectualia ē ifime itellectualitati. ꝯ si aliqđ ſm suā spēʒ ē

inferius alio ꝭm suam speciem quod libet indiuiduū illius spēi ē impfecti⁹ q̄libet indiuiduo alterius spēi. alit̄ in spēbus esset ordo accn̄tal. ḡ si aīa ꝭm suā spēm sit infime intellectualitatis oīs aīa erit ipfectior i itellectualitate oī alio itellectuali. & tūc nulla aīa erit capax ita pfecte itellectiōis sic q̄cūq̄ nāa itellectual. ꝭ h⁹ ē fl'm cꝰ aīa xp̄i q̄ h₃ pfectiorē cogtō₃ eēntie diuine & uerbi q̄ q̄cūq₃ angel⁹. ꝭ ad illud dicit̄ ꝙ hoc ē ꝑꝑ unionē ad uerbum.

ͻ unio ad uerbū nō facit aīam nō esse aīam. ḡ si aīa manet & pōt habere pfectiorē notitia₃ q̄ q̄cūq₃ angelus seqt̄ ꝙ mālitas non impedit intellectuale₃ ͻgnitionē.s.ꝙ forma ē in mā.

p̄ ͻ illud qd' dicit ꝙ rō intelligibilitatis i actu ē imālitas arguo sic. ens inq̄tū ens ē p se itelligibile. ꝓbat̄ ista ꝙ sbm me^ce^ q̄ est habitus itellectus ē ens inq̄tū ens ꝭm phm & auic. ḡ nulla ͻditō entꝭ p se sūpta fugit qn hn̄s eā sit p se intelligibile q̄tū est ex se.cu₃ ḡ materialitas sit p se ͻditio entis.aliās ens māle n̄ esset p se ens nc̄e est ꝙ ens māle inq̄^m^ māle sit p se itelligibile unde ab intellectu pfecto cognoscūt̄ mālia sicut imālia.l₃ nō ab intellectu nr̄o p statu isto.q nō cognoscit aliqd n̄ p abstra^nem^ a fan^te^ & a ͻditiōibus singularibꝰ. p̄ imālitas quā tu dicis eē cām intellectualitatꝭ nō est sola priuatio fore.ꝙ sic nulli⁹ entis positiui esset cā.o₃ ḡ p eā intelligere illa₃ actualitatē quā ͻseqt̄ priuatio & caren

tia mātie.ꝭ ista actualitas nō pōt esse rō itelligibilitatꝭ p se p̄ mō nec z^o^.ḡ nullo mō actualitas ē cā intellectualitatis.ꝓba⁹ assumpti non p̄ mō. ꝙ nihil ē intellectuale p̄ mō dicendꝭ p se nisi qd' includit intellectualitatē i sua rōne forali.ꝭ actualitas ista quā ͻseqtur imālitas in deo nō includit i sua rōne formali intellectualitatē.ḡ actualitas nō ē p se p̄ mō intellectualitas nec z^o^ mō.ꝙ nō est passio nāe.ꝭ est ꝓpria sua nāa ꝑꝑ quā distiguit̄ a nā intellectuali. Dico ḡ ꝙ illa ͻclo nō pōt ꝓbari a priori.ꝙ intellectualitas est prima rō ͻstitutiua entis itellectualis. & nihil i re intellectuali ē prius eo qd' imediate sibi inest. A posteriori pōt ꝓbari & hoc sic.deus ē primū ens triplici pri^te^.s. efficiētie eminētie & finis.mō suppono. ꝙ alibi ē ꝓbatū.tūc sic primū efficiēs est per se agens.oē p se agens agit ꝑꝑ finē ꝭ nō ꝑꝑ finē q₃ nār dil git sine ͻgnitione.ḡ ꝑꝑ finē q₃ cōsscit. p̄ agēs ꝑꝑ finē ordinat effectū suū in fine₃. ꝭ primū nō pōt ab aliq̄ agente supiori ordinari.ḡ ordiat ipse effectū suū in finē.ꝭ nō potest ordinare nisi per cognitionē. ḡ etc.quia sapientis est ordinare. p̄ phs.xii^o^ me^ce^.ꝓbat ꝙ intelligere est uita dei. patet p aug. in libro de trini.in multis locis. & p alios sanctos. pat₃ etiam p scripturā sapientie eius non est nūerus.o altitudo sapientie & sciētie dei et cetera.

q̄tū ad z^m^ articulū est opi.gan.ꝙ

intelligere nō est in deo ex na̅ta rei. ꝑ p actū intellect⁹ negociantꝭ. ꝯ de⁹ est formalit̄ beatus. beatitudo ꝯsistit in actu itellect⁹ & uoluntatis. nec est beatitu⁹ p ꝯpatiōꝫ ad extrema. ğ etc̄

ꝑ deus ante omnē actū intellectus negociantis intelligit essentiā suā. qꝛ actus intelligēdi negocians sequtur ac tum intelligēdi simplicē. ğ ante ipsuꝫ actū negociantem potest se intellige re. ğ intellectus est in deo ex na̅ta rei & nō p actū intellectus. qꝛ intellect⁹ negocians nihil causat nisi relationem rōnis. intelligere aūt in deo nō est ens rationis. qꝛ in nobis est ens reale. ergo multo magis in deo. ostendo igit̄ istam ꝯclonem sic intellectus p̄cedit intelligere sicut potentia p̄cedit ac tum. ꝑ nihil hꝫ esse p aliquid posteri⁹ eo. ğ intellectus est in deo ex natura rei. ꝑ nihil ꝓducit seipsū. ğ intel ligere negociatiuū nō producit intel ligere. & p ꝯñs in deo est intelligere ex na̅ta rei. ꝑ omis pfectio simpli citer est i deo ex natura rei. quia tūc nō esset melior suo opposito in quo libet supposito. qꝛ in deo esset meli⁹ suū oppositū. ꝑ intellectus sub rōne formali intellectus est pfectio simpli citer. ğ est in deo formaliter. ꝓbatio maioris. si omis pfectio nō esset i deo ex natura rei in nullo alio a deo esset pfectio simplicit̄. ꝯñs est falsū. ğ añs falsitas ꝯñtis est nota. ꝯña ꝓbat̄ quia omnis pfectio q̄ est in creatura est p pticipationē. ğ si in deo non esset ex natura rei in nullo est ex natura rei.

ꝑ nullū formalit̄ infinitū ꝯtinetur uirtualit̄ in aliq̄ sic̄ effect⁹ i sua cā. ꝑ itellect⁹ diu⁹ ē ifinit⁹ foral̄r. ğ ñ ꝯti net̄ in eēn^a^ sic̄ effect⁹ i cā. ꝑ sic̄ i fū damto. & sic ē i deo foral̄r. & ñ emi nent̄. Q̄tū ad 2^m^ articulū d° qꝛ in tellecti^m^ siue itellectualitas ē d̄ forali rōe & q̄ditatiua dei dicēs pfectioneꝫ eius in esse p̄. & nō in esse 2°. qꝛ ui uere est d̄ rōe forali & q̄ditatiua en tis uiui. qꝛ uiuere uiuētib⁹ ē esse. si ğ uita est d̄ eēntia enti uiui intellectua litas erit d̄ eēntia enti itellectualis. qꝛ non est nisi uita intellectualis. p̄ au g⁹. 7. d̄ tri. loquens d̄ tri. increata. d^r^ qꝛ ibi ē sūma & pria uita cui nō ē ali ud uiuere & aliud eē. Ad ar^ta^. ad pri^m^ d° qꝛ ma. ē fl̄a. qꝛ p̄nitas ē in d itate uirtual̄r sic̄ in fūdamto. simil̄r ē in patre foral̄r. ꝑ ꝯcedēdo eam dico qꝛ respectu eiusdē ꝑ^m^ idē nō est tale uirtualiter & formalit̄. ꝑ mi. ē falsa. qꝛ de⁹ rōne eēntie hꝫ itellectū uirtua lit̄. rōe ipsi⁹ itellect⁹ hꝫ ite^tum^ foral̄r qꝛ ex nā rei & foral̄r ē ibi itellectus.

Ad 2^m^ d°. qꝛ excess⁹ in nobi^te^ sim plicit̄ req̄rit distictionē simpl̄r. itelle ctus aūt i d̄o ñ distinguit̄ ab actu suo iō n^c^ ē nobilior. n^c^ igbilior simpl̄r. ꝓ positio aūt si sit ūa dꝫ itelligi in illis ubi unū real̄r ordiat̄ ad aliud. sic̄ ad finē & pfectiōꝫ ei⁹ realē. qd̄ nō ē ita i ꝓposito. Ad 3^m^ d°. qꝛ relatio real̄ req̄rit extrema realia & real̄r disticta ista aūt in deo non sūt distincta. quia

essentia & intellectus dicunt eadem realitatem:

Trũ intellectus sit actiuꝰ respectu intellectionis. uidet ꝙ non. ꝗꝛ z° de aia probat p̃hus sẽsũ esse passiuũ nõ actiuũ. ꝗꝛ si esset actiuꝰ semp ageret: sicut si cõbustibile eẽt ↄbustiuũ semp ↄbureret sic in ꝓposito. si intellectus esset actiuꝰ respectu ĩtellectionis semp intelligeret. & sic sine obiecto: ↄfirmatur z° de aia. sensibilis & sẽsꝰ ẽ idẽ actꝰ puta sonatio & auditio est idẽ actꝰ. g̃ a simili motio actiua obi & motio passiua intellectꝰ q̃ ẽ itellectio ẽ idẽ actus. g̃ itellectio ẽ ab obiecto. p̃ intellectus possibilis est oĩa fieri: intelectus agens est oĩa facere. z° de aia g̃ intellectus possibilis saltẽ non erit actiuꝰ respectu ĩtellectiõis. sic ĩtellectus agens nõ est passiuꝰ respectu eius

p̃ actiones distiguũt penes distinctionẽ principiorũ actiuorũ. si ergo intellectus sit principiũ actiuũ oĩs intellectiõis. g̃ oĩs intellectiones sũt eiusdẽ spẽi. S aug°. ix° de trini. oĩs res quã cognoscimꝰ ↄgenerat ĩ nobis sui notitiaꝫ. a cogẽte eñ & cognito parit notitia. ꝫ cognoscẽs formalit est intellectus possibilis & nõ agens. g̃ intellectꝰ possibilis est actiuꝰ respectu intellectionis. In ista. q. sũt multe opi. quas ñ oẽs itendo recitare sed tantũ duas que tenent extremitatem. nam prima opini. dicit intellectum esse totalem causam respectu intellectionis. & imponitur augustino zª dicit ipsũ obiectum esse causam totalem intellectiõis. & ẽ godꝭ. prima opinio sic fulcitur aug°. xiii. sup geñ. dicit ꝙ imago corporis est ĩ spiritu qui est p̃stantior corpore. ꝫ nõ est putandũ corpus aliquid agere in spiritum. & hoc ideo. quia p̃stantior est res que facit ꝙ̃ illa de qua facit. nullum aũt corpus est prestantius spiritu. sed spiritus corpore. quãuis g̃ imago corporis incipiat esse in aia non corpus in spiritũ. sed spiritus in seipsuꝫ facit celeritate mirabili. p̃ de trini. x°. anima cuꝫ uoluerit rapit imagines corporuꝫ factas in seipsam & de seipsa dat eis formas etc̃. pbatur etiam illa opini. per rationes effectus non excedit suam causam in perfectione. sed ꝫm augustinũ de tri. melius est omne uiuũ non uiuo. ergo operatio uitalis non potest esse nisi a principio agẽdi uitali uel uiuo. ꝫ actus intelligẽdi ẽ opatio uital. g̃ ẽ ab aia sic a cã actiua. p̃ q̃to fora est pfectior tãto actiuor. & pↄñs actiuior. ꝗꝛ eẽ actiuũ ↄuenit alicui inq̃tũ ẽ i actu. ꝫ aia intellectiua int oẽs foras est actuaᵐᵃ. g̃ maxie actiua. g̃ se sola agit i opatiõe sua cũ hoc possit fore ipfectiores. sic sũt fore elemtoꝝ. p̃ p̃ ethicoꝝ. & ix° meᵗᵉ. phs distiguit int facᵗᵉᵐ & actionẽ. & uult ꝙ actio proprie dicta manet in agente. sed intellectio manet in intellectu possibili ergo intellectus possibilis est actiuus.

ↄ istam opini. arguit & primo ꝙ nō sit augu. pꝫ in auctoritate supius al legata liquido tenendū est etc. Itē xi. de trini. ex uisibili & uidēte gigni tur uisio. intendit ꝙ augu. attribuere aliquā actiuitatem obiecto. ꝑ ↄtra opini. arguit p rōnem. 4. sūt genera causarū p se 2° phi. & 5° meta. igit illis existētibus pfectis nō ipeditis & sufficienter approximatis sequitur effectus ex eis si sint cause nāles. uel poterit sequi si sint cāe libere. & ꝙ forma habet esse p pductionē & finis sequit pductionē rei i esse. iō qñ due cause priores ipso causato si materia & efficiēs sūt i se pfecte & sufficiēt approximate & nō impedite sequit effectus. ꝰ si intellectus est totalis cā actus intelligēdi & ipa est mā dispo sita ad recipiēdū & semp actu sibi ꝑ sens semp causabit actū intelligendi cū sit cā nālis. fugere aūt ad causā sīn qua non nihil est. ꝙ hoc est dicere ꝙ oēs p se cause nō sūt sufficiēt cāe ſ reqrit aliqd aliud ad qd res cāda dependet essentialiter. & sic nō erūt tm. 4. genera causarū. ſ plura. uel ali quid dependebit ab aliquo qd nō est causa eius. 2a opi. sic probat idē non pōt agere in seipsū. ꝙ cū agens sit tale in actu quale patiens in potē tia. 2° phi. & ꝑ de generatione. seqt ꝙ idē eēt in potētia. & in actu qd ē oppositū primi pricipii. ꝑ mā ia & efficiēs non coicidunt in idem 2° phi. ſ intellectus est causa naīalis ac tus intelligendi. ꝰ nō est efficiens. ꝑ nihil refert ad seipsū relatione reali ꝙ relatio realis requirit extrema rea liter distincta. ſ inter actiuū & pas siuū est relatio realis. intellectus aūt respectu act9 intelligēdi est passiu9 ꝰ non potest esse actiu9. ↄ istam opi arguitur sic ista opi. dicit ꝙ intellec tus agens nihil causat qd sit forma liter in fantasmate. ſ solū est remotō phibentis p quēdā ↄtactū spirituale ad fanta. ex quo sequit ꝙ nihil est in intellectu qd aliquo mō habeat rōnē actiui siue ut agentis siue ut ratiōis agendi respectu cuiuscūq intellectio nis. ſ tm fantasma est actiuū respectu eius. ſ hoc uidet inoueniēs cū multū uilificet naturam aīe. ꝑ effectus equoc9 nō pōt excedere cām equiuo cā totalē i pfectiōe. ſ deficit. ꝰ nihil causatū a fantasmate ut a totali cā ac tiua est pfectius ipso fantasmate. & sic nulla opatio 2a erit in homine p fectior fātasmate. qd ē absurdū. ꝑ angel9 in quo nō pōt eē distinctio ista agētis & patiētis nūq poterit hr̄e nouā intellectionē q̄tūcūq hēat plura obā sibi p̄sentia. ꝙ si posset hr̄e tūc itelle ct9 āgeli moueret ad seipsū. & tūc mo uēs & motū nō erūt distīcta sbo. ꝑ sm istā opi. nō oꝫ ponere i intellectu aliquē hitū ad h° ut orte tēdat in suū obm. ſ sufficit ꝙ fantasmata orte cō currāt q̄ ↄcurrētia ordite moueāt in tellectū. ſ h° ñ pt fieri p hitū i inten quia nihil i passo dat moti orte more.

Ad.q. ğ dico ꝙ actus intelligēdi ē aliqd in nobis nō ꝑpetuū. ꝰ habēs eē & nō eē. sic expimur i nobis illiꝰ oꝫ ponere aliq̄ cām actiuā. & aliquo mō in nobis. alr nō eēt in poᵗᵉ nostra intelligere cū uoluniꝰ ɔ phm.z.dꝫ aīa pꝫ aūt ꝙ ad intelligere ɔcurrit aīa & obm pſens in se uel in fatᵉ ŝᵐ god. uel in spē itelligibili ŝᵐ tho.ꝰ certū ē ꝙ aīa sola nō ē totał cā intellectiōis. nec obm solū siue fātasma pꝫ ꝑ opi. improbatas. ğ intellectꝰ & obm erūt una cā integra actꝰ itelligēdi.& hec est sentētia beati aug. sup allegata li quido tenēdꝫ est. ğ etc. Ad cuius cuiᵃᵐ distinguo de plibꝰ cāis ɔcurrē tibus ad eundē effectū.qdā ɔcurrūt ex eq.sicut duo trahētes nauē.qdā ha bent ordinē eēntialē. & hoc duplicit uel ꝙ supior moneat inferiorē.ita ꝙ inferior nō agat nisi mota a supiori dante sibi uirtutē mouēdi.qnꝫ aūt su pior non mouet inferiorē.nec dat ei uirtutē mouendi. ꝰ hꝫ pfectiorē uir tutē agēdi. & inferior impfectiorē. exēplū primi mēbri istius distinctōis zᵉ de potentia motiua pile q̄ ē in ma nu & baculo.exēplū secūdi. si mater ponit hr̄e uirtutē motiuā in geneati one plis ista duo .s.potētia actiua pa tris & matris ɔcurrūt ut due cāe pti ales orᵗᵉ.ꝙ una est pfectior alia.ꝰ im pfectior nō recipit uirtutē actiuā a pfectiore. Ad ꝓpositū obm itelli gibile pſens in se & in spē & pars in tellectiua nō ɔcurrūt ad intellectionē

ut cāe ex equo. ꝙ alterū haberet cāli tatē ipfectaꝫ & reliquū suppleret eā & si alterū eēt pfectū possꝫ supplere totā cālitatē eiꝰ. & sic posset causare sine eo. ɔcurrūt ğ ut duo habentia ordinē eēntialē ad inuicē.nō p̄ mō.ꝙ nec intellectus dat obo rōneꝫ sue cā litatis.nᶜ ecōuerso.sūt ğ eēntialit or dinate zᵒ mō.s.ꝙ una est pfectior al tera. ita tn̄ ꝙ utraqꝫ causa est pfecta ꝑpria cālitate nō dependens ab alia.

Ad argumēta prime opini.ad augu stinuꝫ dico ꝙ imago q̄ ponit ab ipso oportet ꝙ sit in aīa uel in aliq̄ alio si cut in subiecto.& nō p̄cise in corpo re.alias nō diceret eā nobiliorē omni corpore.ꝙ aūt est in aliq̄ sicut in sbo non est illa spēs q̄ cōiter dicitur spēs ꝰ illa recipitur in parte organi que est corpus sic mixtū. illud autē quod recipit in aīa ē actꝰ cognoscēdi q uo cat imago ŝᵐ aug. sic enīꝫ imago dr̄ uisio sic uisio dr̄ ueriꝰ imago.ꝙ uisio ē qdā q̄litas & silitudꝰ obi & pfecti or q̄ illa similitudo prior q̄ usitate dicit spēs. Ad alia de.xᵒ de tri.dᵒ ꝙ forat i se imaginē.i. relatione dꝫ se ꝙ ē i potētia nāli ad eādē.& n̄ in po tētia neutra.sic supficies ad albedinē Ad priaꝫ rōeꝫ dᵒ ꝙ facit ꝑ me.ꝙ agtio cū sit opatō uitał n̄ ē a n̄ uiuo sic a tōli cā.ꝑt tn̄ n̄ uiuū eē cā ptiał alicꝰ uiui.sic sol ē cā ptiał cū pr̄e ad generādū filiū. Ad zᵐ dᵒ ꝙ itellec tꝰ aliq̄ cāᵗᵉᵐ hꝫ respectu sue opatōis ꝰ ꝙ uidet ɔcludet tōlē dᵒ ꝙ iᵃ fora

f. intellectus ex pfectiõe sua ordinat ad habẽdũ opationẽ circa totũ ens. q̃ nã nõ ẽ simplr pfecta. q̃ ẽ finita. iõ nõ põt hre in se totũ ens. ex eius g̃ ĩ pfectiõe cũ pfectiõe ɔcludit q̃ hẽat aliquã actiuitatẽ ñ sufficiẽtẽ tñ. fore aũt ipfectiores possũt esse cã totales suarũ opationũ. q̃ opatiões earũ sũt limi^te. Ad 3^m dico q̃ actꝰ itelligẽ di manet in agẽte in pte intellecti ua q̃ est cã ptialis eiꝰ. s nõ oportet acti onẽ pprie dictã manere in sua cã to tali. s sufficit q̃ maneat in sua causa ptiali. Ad argumẽta 2^e opi. ad pri mũ dico q̃ maior ppositio nõ est ỽa nisi de agẽte uniuoco. & silr illa que dicit idez nõ põt simul esse in poten tia & in actu. in agentibꝰ aũt equoce nõ hz ueritatẽ. q̃ agens nõ est tale for malit in actu quale ẽ passũ in potẽtia s agens est tale uirtualit in actu. q̃le passũ formalit in potẽtia. q̃ aũt idez sit tale uirtualit in actu & in potẽtia tale formaliter nõ est õdictio. Ad 2^m dico q̃ ppõsiꝰ phi habz ueritatẽ de materia q̃ est in pura potentia & nõ de materia s^m quid. q̃le est sbm re spectu accñti. necesse eni est aliquid idẽ qñ esse materiã & efficiẽs respe ctu eiusdẽ. alias passio nõ pdicaretur p se 2° mõ de subiecto. inquantũ eni passio pdicat 2° mõ de subiecto sb iectũ est cã materialis eius. ideo sbm ponit in eius diffinitiõe ut additũ. in q̃ tũ aũt passio pdicat p se. est predi catio neccia. s qd ẽ sola cã materialis alicuiꝰ nulli necessitatẽ habz ad illud g̃ pter causalitatẽ materie oz ponere i sbo causã e^m efficiẽtie. Ad 2^m dꝰ q̃ alique relatiões opposite sũt incõ posibiles in eodẽ supposito & i eadẽ natura. sicut causa & causatũ. alique in eodẽ supposito. s non in eadẽ natã sicut pducens & pductũ. alique nec in eodẽ supposito nec i eadẽ natura sicut mouẽs & motũ. g̃ ex ratione re latiui in cõi nõ põt ɔcludi repugnã^a eorũ. si g̃ relatio pducẽti & pducti potest fundari i eadẽ natura aliqualit illimi^ta. multo magi relatio mouẽti & moti poterit fundari in eodẽ aliq̃lit illimitato. qd non tantũ ponit sbm illiꝰ pfectõis. s etiã causa eius. & pro pter istã illimitatõnez ɔpatiũt se iste tales relatiões opposite. Ad argu mẽta pricipalia. ad pri^m dico q̃ argu mẽtũ bene ɔcludit q̃ sensus non est to talis cã sẽsatõis. qd ɔcedo. s nõ pro bat q̃ nõ sit cã ptialis. q̃ ex hoc non seq̃t q̃ sit sẽp in actu. ñ qñ aliq̃ cã p tial ɔcausat Ad 2^m dꝰ q̃ itellectus possibil ẽ illud q̃ foralr sumꝰ itelligẽ tes pcise illo mõ ẽ oĩa fieri. q̃ eo sumꝰ foralr itelligẽtes inq̃tũ itellectꝰ reci pit itellectõez. & nõ iq̃tũ agit. q̃ hoc accidit sibi ut ẽ q̃ itelligimꝰ. Ad 3^m dꝰ ɔña nõ ualet. q̃ sol põtẽ ẽ cã mul torũ differẽtiũ spẽ pp distinctas uirtu tes in ipso. q̃ sufficiũt i rõne cãe acti ue ad distiguẽdũ effectꝰ. i ppõito tñ pt ɔcedi ɔña. ɔcludit eni q̃ aĩa ñ ẽ to tal cã oĩuz itellectionũ. qd ego ɔceꝰ.

Trũ intellectus creatus pos sit naťaliter uidere corpus xpi exñs in sacramto. ꝙ nõ. ꝙ est exña supnaťalis. & p ɔ̃s uerũ supnaťale. ğ erit tm̃ cogñscibile supnaturalit. ꝑ cognitio fidei simplicit est eminentior oĩ cognitiõe nãli. alias fides infusa nõ eẽt neccĩa si ad cognitionẽ supnaťalez posset nã attingere ß exñtia corpis xpi cognoscit p fidez. ğ etc. ꝑ si sic tũc mali angeli possẽt eam ɔgnoscere. ꝙ ßm dionisiũ naťalia remanserũt in eis oĩo integra ɔ̃ns ẽ falsũ. ꝙ inimici grẽ nõ possũt cognoscere salutez grẽ. ɔ̃ natura est excellenti⁹ cognoscibile ꝙ̃ ipsum exñs. ß xpus est ueracit cognoscibil ab intellectu uiatoris. ğ oĩs exñtia eius. ma. pꝫ. ꝙ null⁹ mod⁹ excedit in ɔgnoᵗᵉ ĩproportiõabilit illud cui⁹ ẽ modus. Ad. q. p̊ expono terminos q. z° rñdebo ad. q. Termini sũt. ꝫ. s. intellectus uidere naťalit. Intellectus creat⁹ uel ẽ oĩo sepatus. sicut angelicus uel sibi similis. ut intellectus aĩe sepate & intellectus hoĩs beati. uł est ɔiũctus corpori corruptibili q nõ intelligit ñ imaginabilia & q̃ relucẽt in fantasmatib⁹. z. de aĩa. naťalit non dicit illud qd̓ itellect⁹ ex sola naťa sua põt ɔgnoscere. ꝙ ex se solo nihil põt cognoscere. cũ sit sicut tabula rasa. z. de aĩa. sed illud intelligit naťalit qd̓ potest cognoscere ɔcurrẽtib⁹ causis naťalibus. s. actiuo & passiuo. uidere ĩportat intellectionem intuiᵘᵃᵐ ut distinguit ɔ̃ abstractiuam dicit aũt intellectio intuiᵘᵃ cognitio termini exñtis ut pñs est. abstractiua uero est eius qd̓ relucet in aliqua similitudine que simul põt esse exñtis & nõ exñtis. pñtis & non pñtis. q. ğ nõ intelligit de cognitiõe abstractiua ꝙ de ista manifestũ est ꝙ cognoscit corpus xpi. ß de uidere intellectiue uel cognitione intellectiua. tũc ad q. teneo tres ɔclusiones. prima est ista intellectus nr̃ p statu isto non potest naťalit uidere corpus xpi ut exñs in sacramto. pbať. ꝙ intellectus q nõ intelligit ñ ex sensibilib⁹ eodẽ mõ ĩtelligit sensibilib⁹ eodez mõ p̃sentib⁹. ß intellect⁹ noster ẽ hui⁹mõi. sensibilia sũt eodẽ mõ p̃sentia post ɔsecutionez sicut ante. ante aũt ñ uidebat corp⁹ xpi intuiᵗᵉ. ꝙ nõ erat ibi. ğ etc. zᵃ ɔclusio est ista intellectus nõ alligat⁹ sẽsibilibus intelligẽdo põt nãliter uidere exñtiaꝫ corporis xpi in sacraᵗᵒ. probať. ꝙ intellectus se habens ad intelligibilia sicut ipsa sunt in se intelligibilia pri⁹ itelligit qd̓ ßm se est prius intelligibile & qd̓ prius ẽ p se ens ꝙ unũqdq; sicut se hꝫ ad esse sic se hꝫ ad ĩtelligibilitatẽ ßm se z° meᶜᵉ. ß intellect⁹ sepat⁹ uel angelic⁹ uel beatus respicit totũ ens & qd̓libꝫ ßm ordinẽ sue ɔgñscibilitatis. sba aũt ẽ prior ĩ entitate & ɔgñscibilitate oĩni modo accñtali ipsius sbe. ğ talis intellectus prius intelliget sbam ꝙ̃ modum eius.

Si dicas ꝙ ratio ista probat de

cognitiõe abstractiuã & nõ intuitiua
q illa existẽtia est supnal'. & iõ iпpropor
tionabilis oĩ itellectui creato ut nal'r
cõgscat. cõ rõnẽ arguo sic. nãle &
supnaãle nõ distinguũt naĩam alic⁹
in se. s tm in cõpatione ad agẽs. iõ di
cit supnãle q a supnãli agente. naĩa
le q a naĩali agẽte. s hitudo ad aliud
& aliud agens non nccio cõclud't ali
q̃d in se esse aliud & aliud. nec ĩ rõe
itellectuali. q ens ipfectũ posset esse
supnaĩale. & pfectũ nãle. p̃ cõclo
nẽ principalẽ pbo sic. oĩs intellectus
potẽs cognoscere intui^{ue} o^{m} qñ est
p̃sens põt cognoscere ei⁹ absẽtiã qñ
est absens. pz z^{o} de aĩa q p'uisũ co
gnoscim⁹ lucẽ & tenebrã. s itellect⁹
sepat⁹ põt cognoscere p̃sentiã panis
qñ est p̃sens. q nõ ẽ obz supnaĩale.
g põt cõgscere ei⁹ absẽtiã qñ ẽ absens
& q̃ rõe põt cõgnoscere absẽtiã panis
põt cogscere p̃sentiã corpis xp̃i. q
ẽ obz sibi pportionatũ. z^{a} cõclo ẽ
ista. itellect⁹ beat⁹ p actũ bea^{cum} nul'o
mõ põt cõgnoscere corp⁹ xp̃i in sac
mẽto. rõ hui⁹ ẽ. q beat⁹ nõ distinguit
a nõ beato nisi in uidẽdo obz beatifi
cũ ut^{e} ẽ obz beatificũ. & ea q̃ ĩcludũt
in ipso inq̃tũ est tale obm̃. s exñtia
corpis xp̃i in sacramto nõ ẽ obm be
atificũ. n^{c} includit in ipso. alias eque
includeret oĩa alia sacramta. s ista cõ
ferri gratiam puulo bap^{to} nullo mõ
ptinet ad obm beatificũ. g obm bea
tificũ nullo mõ includit corp⁹ xp̃i.

Ad ar^{ta} ad primũ d^{o} q si arguas
uniformit' ens supnãle. g cõgnoscibile
supnãle. ita q supnãlitas referat ad
entitatẽ. cõcedo. s tũc non seqr. g tm
põt supnãlit' cõgnosci. põt eni aliqd
accipe eẽ a cã supnaĩali. & tũc erit
cõgscibile supnãl'r. si ãt supnãlitas rfe
rat ad cogsci^{tem}. nego cõñaz. q' lz ali
q̃d ens non possit accipe eẽ nisi a cã
supnaĩali. tñ põt esse cogscibile nãl'r

Ad z^{m} dico ma. est uera loq̃ndo
de cognoscibili naĩalit' ab intellectu
nr̃o p statu uie. s loq̃ndo d' cogscibi
li ab itellectu sepato nõ ẽ uera. Ad
ultimũ dico q mal⁹ angel⁹ si pmitte
ret' uti potẽtia naĩali posset intellige
re oĩe itelligibile creatũ. etiã cogita
tatiões cordiũ & misteria gratie exq̃
sũt po^{ra} i effectu. s nõ pmittit' eis.

Trũ itellect⁹ uiatoris possit
scire omnes ṽitates p se sci
biles d' deo. uidet' q sic. scia
ẽ hitus pfectior sip'r q̃cũq; alio hitu
cognitiuo. & loquor d' scia ut se extẽ
dit ad sapiẽtiã. si g intellect⁹ uiatoris
nõ posset hr̃e sciam de deo sub rõne
deitatis hr̃et hitũ iferiorẽ & ipfectio
rẽ ipa scia. s h^{o} ẽ falsũ cũ sit pfectõ
portiõis supiori s^{m} aug. xii^{o} d' tri.

p̃ lumẽ nãle sufficit ad hñdũ sciaz
nãl'r acq̃sitã d' obiecto nãli. cũ g lum̃
supnãle nõ sit ipfecti⁹ lumie nãli po
terit itellect⁹ uiatoris ĩ lumie supnãli
hr̃e sciaz d' obo supnãli. p̃ ubi est
no^{a} cũ certi^{ne} ibi ẽ maior rõ scie. q
certitudo cõuenit scie p se. illa g no^{a}
q̃ ẽ magi certa ẽ magi sciẽtia. s minus

Sed igitur aliquem theologum dubitare de ue
ritate a deo reuelata quam de aliqua uerita
te apprehensa in lumine naturali. ergo etc. Contra im
possibile est ex principiis oppositis seq
conclusionem non oppositam. ergo impossibile est ex
principiis creditis sequi conclusionem non cre
ditam. quia certitudo conclusionis non excedit
certitudinem principiorum. In ista questione
est unus modus dicendi qui tenet partem affir
matiuam. tamen dicit quod talis notitia non potest
haberi in lumine fidei nec lumine glorie. sed in
lumine medio. probatur auctoritate &
ratione. auctoritate sic. augustinus xiiii. de trini.
isti scientie est tribuendum illud tantum modo quo fi
des saluberrima gignitur nutritur de
fenditur & roboratur. qua scientia non pollent fi
deles plurimi. quamuis polleant ipsa fide.
aliud enim est scire quid homo credere debeat &
aliud est scire quomodo piis opituletur & contra
impios defendatur. sunt multe alie aucto
ritates non curo omnes adducere. Ratione
sic illud potest sciri a nobis esse possibile
de quo possumus scire quod ad illud non sequitur
impossibile. Sed de omni ueritate scibili de
deo possumus scire quod ad ipsam non sequitur
impossibile. ergo etc. probatur minor. si enim il
lud complexum est uerum omnis ratio in contrarium aut
peccat in materia aut in forma. si in materia. ergo pos
sumus scire illud non esse necessarium. si in
forma certam habemus artem in fallaciis. ideo scire
potimus quo peccato peccat. Contra istam
opinionem arguo sic inconueniens est habere nobilis
simos habitus & nos latere. secundo posterius lo
quendo de habitu qui habet euidentiam ex pre
sentia obiecti. Unde impossibile est aliquem habere per
fectissimum habitum habentem euidentiam ex pre

sentia obiecti & quod ipsum lateat. sed non la
tet habere talem habitum in tali lumine. ita quod
non potest quis exire in actum secundum huiusmodi
habitum. ergo etc. minor probatur tam de actu in
trinseco quam extrinseco. De intrinse
co sic. quia non potest aliquis dum est in uia con
fiteri huiusmodi principia clare in lumine alio
a fide. sed enim quantumcumque magnus doctor
confitetur in morte quod articulo fidei tantum
credit nec in alio lumine uidet eos.
tamen quia omnis sciens si reflectatur super suum
actum scit se scire. sic omnis credens si re
flectatur super suum actum scit se credere. sed
nullus scit se scire principia theologie in tali
lumine. ergo etc. De actu extrinseco pro
batur quia nullus doctor quantumcumque excellens
confitetur se scire huiusmodi principia. nec potest ali
os docere ea. cum tamen scientis signum sit pos
se docere. probatur fides & scientia de eo
dem obiecto in eodem intellectu repugnant. aliter
enim idem obiectum eidem intellectui esset cla
rum & obscurum. ergo cum fidelis dum est in uia
habeat fidem de huiusmodi principiis de eis
dem non habebit scientiam. Ad questionem dico quod intel
lectus uiatoris potest scire omnes ueritates
per se scibiles de deo sub ratione deitatis. sci
re inquam simpliciter & perfecte. simpliciter. quia
sub ratione deitatis a priori. perfecte. quia co
gnitione superiori quam sit cognitio fidei.

Primum probatur intellectus potens intellige
re aliquid secundum se sub propria ratione sibi potest
scire ueritates per se scibiles de eo. quia ta
lis intellectus potest intelligere principium
complexum subiecti. & sic conclusionem inclusam
uirtualiter in illo principio. sed intellectus uiato
ris potest intelligere deum sub ratione deitatis

minor ꝓbat sic. oīe obiectū sciētie pōt cognosci aliq̄ cogtione distincta abstractiua lʒ nō intuitiua. ſ deus est sbm in aliq̄ scia. ḡ pōt cognosci disti ncte cognitiōe abstractiua. ſ cognitō abstractiua dei nō repugnat uiatori. ḡ itellect⁹ uiatoris pōt intelligere deū distincte. maior ꝓbat. qꝛ cū scia sit ha bit⁹ ueridicus nō respicit sbm sb illa rōne sub qua mutato aliq̄ nō pōt ma nere hitus. sed si scia respiceret obm sub rōne qua ituitiue cognoscit mu tato obo & nō p̄sente ñ maneret idē habit⁹. ḡ sbm scie cognoscit abstrac tiue & nō ituiue. p̄ 7° meᶜᵉ. dicit phus qꝛ de singularibꝫ nō pōt eē scia. qꝛ singularia cognoscūt cū sūt actu p̄sētia: abeūtibꝫ aūt nō est palā si sint uel non. si ḡ de singulari eēt scia uel diffinitio possʒ sciētia & diffinitio ma nere mutato sbo. Simil'r arguit ī ꝓ posito. iō ꝯcedo qꝛ deus sub rōne dei tatis distincte pōt cogsci ab itellectu uiatoris. Sʒ ꝯ hoc arguit. scia non se extēdit ad oīa. ſ rō deitatis cū sit infinita se extēdit ad oīa. qꝛ oīeʒ aliā rōnē entitatis includit. ḡ talis scia non erit de deo sub rōe deitatis. Rn° lʒ scia de deo sub rōne deitatis ſᵐ se cō siderata q̄tū est ex pte sua ad oīa se extendat. nō tñ ut ꝯcernit ḡdū abstra ctiuū intellect⁹ uiatoris ad oīa se ex tendit. zᵐ. s. qꝛ uiator possit hre de deo sub rōe deitatis sciaʒ pfectio rē q̄ notitia fidei ꝓbat. qcqd de⁹ pt p cām effectiuā mediā pōt imediate ſ mediante obo p̄sente intellectui pt causare sciaʒ excetem notitiā fidei. ḡ hoc pōt imediate. unde deus pōt cre are in intellectu uiatoris sciam de se ipso imediate. & tal notitia dicit lo cutio dei iterior qualis fuit cognitio ꝓphetaꝝ. nō tñ clara & intuitiua. qꝛ nō imediate euidēs ab obo. Unde sciēdū ē qꝛ quiq; sūt ḡdus cognitiōis de deo. Prim⁹ & supmus est cognitio intuitiua quā sēp habuit xp̄us de eēn tia diuīa sb rōe deitatis. zᵃ notitia est de obo distincte cognito p aliq̄d rep̄ sentatiuū sbi. 3ᵃ notitia est sbi nō p̄ sentis intellectui nec in se nec in aliq̄ rep̄sēntº. ſ imediate creata a deo. que nō subest actui uolūtatis. nec ē euidēs ex obo. 4ᵃ notitia est q̄ opitulat piis & defēdit ꝯ impios. qñ sensus littere cognoscit. & un⁹ passus scipture per aliū expōit. 5ᵃ noᵃ ē simpliᵐ cui⁹ co gnitiōis certitudo subest actui uolun tatis. & hᷓ est cognitio fidei. Ad ar gumēta opi. aug. dico qꝛ illa scia est distinctā notitiā. nō tñ simpl'r euidēs. qꝛ nō attingit ad distinctā notitiā sbi in se p̄sentis. Ad rōnē dico qꝛ nō se q̄t. scit scit soluere argumētū factū ꝯ aliq̄d ꝯplexū de deo. ḡ scit qꝛ nᵐ ipos sibile seq̄t ad illud. qꝛ multa alia ipos sibiᵃ q̄ sūt sibi nc̄cia igrat: nescit eti aʒ qꝛ illud ipossibile seq̄t ul' ñ. nescit etiā si sit ipossibile uel nc̄cm. d° ḡ qꝛ oīe argumētū tale potest solui. qꝛ lʒ nesciā ꝓbare hāc eē falsā. tñ scio eaʒ nō esse p se notam. qꝛ ad istā cogtiōʒ

ſufficit lumē nāle. Ad arta princi
palia ad prim d' ꝙ fides īfuſa eſt no
bilior oī hītu acqſito. ꝙ i pfectioībꝰ
eiuſdē generis illi ē nobr ad quā agēs
nāle nō pōt attingere. & addit pfec
tio eiuſdē generis ꝑꝑ grāz & aīam. ſ
nulla actio nāe pōt ſe extendere ad
cāndū fidē īfuſā. ḡ etc̄. lȝ ḡ fides īfu
ſa q̄tū ad euidētiā n̄ excedat ſciāȝ. tñ
hȝ illā ꝯditionē nobiliorē. ꝙ cū maiori
certitudine īclinat in obm. Ad zm
dico ꝙ nō eſt ſile de lumie nāli & ſu
pnāli. ꝙ in lumie nāli obm eſt diſtinc
te pſens. in luīe aūt fidei ſupnāli obm
ſupnāle nō eſt pſens intellectui niſi i
qſbuſdā ꝯceptibꝰ abſtractis a creatu
ris. Ad ȝm dico ꝙ reuelatio magi
accedit ad rōnē certitudinis. ſ nō ad
pfectiorē euidentiā de obo. iō nō eſt
ſcientia.

219 Trū intellectualitas ſit p ſe
de qditatiua rōne eēntie di
uine. ꝙ nō. ꝙ pficiēs aliquid
ī eſſe zo. nō ē de qditatiua rōne ipſi
us. ſ intellectualitas perficit diuinam
eēntiā in eſſe zo. ḡ e c̄. p ſi ſic tūc
deus erit diffinibil. ꝯns ē falſū. ergo
aīs. ꝯñā pbat. ꝙ uita ē de qditatiua
rōne eſſentie diuine ſic intellectuali
tas. ꝯſtat ꝙ ſubſtātia ē de qditatiua rō
ne ipſius. ḡ ſbā poneī loco generis
uita loco differentie intmedie. itellec
tualitas loco differētie ſpece. ꝯ qd
pōt eſſe idēȝ alicui nō ē pfectiſſiue i
illo n̄ ſit de rōne eius qditatiua & in
trinſece ſibi idē. ꝙ unūqdq; pfectius
ꝯuenit cū aliq̄ ſi ꝯuenit cū eo itrinſe
ce & qditatiue q̄ ſi ꝯueniat alr ſic
q̄dā pfectio za. ſ intellectualitas aliꝗ
bus entibus ꝯuenit eētialr ut pfectio
pficiēs rē in eſſe p°. & nō zo. pȝ xiio
mece de ſbiis ſepatis. cū ergo itellec
tualitas pfectiſſie ꝯueniat deo. ḡ erit
idē ſibi qditatiue. Ad prim in ōriū
nego mi. Ad zm dico ꝙ ꝯceptus
generis ſumiī ab alia realitate alia ab
illa a q ſūiī ꝯtꝰ drie. In deo aūt rō ſbe
rō uite & itellectualitas n̄ ſumūī ab
alia & alia ralite. oīa eīȝ iſta ſūt fora
lit īfinita. & iō oēȝ pōlirem excludūt

220 Truȝ ingenitū ſit ꝑprietas
patris. ꝙ nō. nulla ꝑprietas
diciī de eēntia. ꝙ eēntia nō
diciī gene ās nec genita. ꝙ tūc diſti
gueret ſicut ꝑprietas. ſ eſſena diuina
formaliter eſt ingenita. quia formali
ter non eſt genita. ꝙ ad negatiuā de
pdicato finito ſeqtur affirmatiua de
pdicato īfinito. n̄ ē genitā. ḡ ē igēita
ꝙ ſm aug. v. de tri. idem ſūt. ḡ etc̄.
p oīs ꝑprietas pſōalis eſt relatiua. ꝙ
qcquid diciī ad ſe ē ꝯe tribus. vo de
trini. ſ ingenitū nō dicit relationē. ꝙ
tūc oē igenitū eēt relatiuū. qd ē fal
ſum. ḡ etc̄. p ſi innaſcibilitas eſſet
patris ꝑprietas. ḡ innaſcibilitas eēt
notio patris & filii & ſic eēnt ſex no
tiōes. qd ē ꝯ cōeȝ doctrinā. ꝯ aug
ad odom non duos eſſe ingēitos cer
ta fides declarat. In iſta. q. ſūt duo
uidēda. p quō ingenitū ſoli patri cō
ueīat. zo quō poſſit eē ꝑprietas cum

videat īportare solā negationē. q̄ tū ad primū dico q̄ dictio ɔpōita ex aliq̄ multiplici & pticula priuatiua est duᵣ multiplex.s. multitᵉ affirmatiōis & positiue. & multitᵉ priuatiōis. p3 vº meᵗᵉ. c. dᵉ pō. ubi phs signat multitᵉᵐ potentie. & multiplitᵉᵐ priuatiōis. sicut istud nomē ingenitū est multiplex q̄ multitᵉ eiꝰ qd ē gēitū. & multiplicitate priuatiōis. q̄tū ad primᵐ genitū dicit̄ totū pductᵐ p generationē ut primꝰ t̄minꝰ. extentēdo aūt nomē dicit̄ cōicatū p generationē q̄ est terminꝰ foralis generationis. sᵐ hilariū filiꝰ nihil h3 n̄ natū. 3º mō genitū extendit̄ ad pductū. lic3 ipsū in se non sit t̄minꝰ foral generatiōis nᶜ primꝰ

Priuatio aūt l3 multiᵣ possit distingui int̄ priuationē pprie dictā qn̄ alt qd caret eo qd natū ē hr̄e & qn̄ etc. & priuationē cōit̄ dictā qn̄. s. aliqd caret eo qd natū ē hr̄e. nō tn̄ sᵐ ɔditiōes p̄dictas. s magi cōit̄ qn̄ caret eo qd natū ē hr̄e n̄ sᵐ se. s sᵐ genꝰ. sic talpa dicit̄ ceca. q̄ priuat̄ uisiōe que nata est sibi ɔpetere inq̄tū aīal. & nō inq̄tū talpa. & isto mō tanto generalius q̄to hitus cuiꝰ ē priuatio natꝰ est cōpetere cōiori. qºº lapis dicit̄ innatus nō sᵐ se nec sᵐ q̄ non est aīal. s sᵐ corpus. q̄ aīatū est dr̄ia corporis magi cōiter dᵉ creatura q̄ dicit̄ pfecta nō q̄ sit nata hr̄e om̄e3 pfectionē s q̄ caret pfectione aliq̄ q̄ nō repugnat enti. Distiguit̄ etiā negº i negationem in genere & negatione3 extra genus. prima supponit natura3 generis dᵉ qua predicatur. & est multiplex sᵐ q̄ multiplex ē genꝰ. s. cōe & minꝰ cōe. 2ᵃ ɔdicit affirmatiōi. & est uera dᵉ quolib3 dᵉ q̄ est falsa affirmatio siue entis siue nō entis. Ad ppositum loquendo dᵉ multiplicitᵉ importata p istā pticulā i. l3 sit dubiū utrū importet negationē i genere uł priuationē. tn̄ accipiēdo negatiō3 & priuationē cōissime idē sunt negatio & priuatō. q̄ sᵐ phm 4º meᵗᵉ. negatio ē priuatio in apto nato. ita q̄ priuatō nihil addit sup negatiō3 n̄ q̄ requirit nām aptā in q̄ sit. q̄ aūt isto mō accipiāt̄ multe priuatiōes in creaturis p3 nō solū p illud phi dᵉ talpa s etiā p diuisionē alicuiꝰ cōis in hitū & priuationē. sic aīal in rōnale & irrōnale. qd dicit priuatiōe3 in boue. non q̄ natū sit hr̄i in boue sᵐ spm bouis. s q̄ natū est hr̄i in eo qd ē aīal qd ē cōe habitui & priuatiōi. q̄ sibi ɔuenit aptitudo in utrūq3. In pposito aūt extēdēdo illud qd ē genꝰ & accipiēdo ipsū in p negatiōe sᵐ genus uł priuatiōe qd idē est mō posse nꝰ hoc accipe q̄si illud qd ē cōe ad 3. psonas. & tunc dicemꝰ pr̄e3 priuari aliq̄ sᵐ genꝰ. q̄ in eo est aliq̄ negatio sᵐ genꝰ. q̄ caret aliquo qd natū est ɔpetere nō solū enti. s etiā supposito qd ē cōe pr̄i & filio. Et tūc illud nomē ingenitū potīt ad ppositū q̄druplr̄ accipi. uno mō pprissime. put sigficat caretiā pprīā eiꝰ quod

ꝑprie iportat p genitū ut primi ꝑ ducti per generationē. & illo mō non ē i diuinis. ꝙ nihil caret aliq̄ qd' natū est inesse. 2° mō ꝑut significat carentiā cōit' ei9 qd' sigficat ꝑpric p geitū. & tūc ꝯnotat psonā. & significat carētiā geniti ꝑprie sūpti. & illo mō de uirtute sermonis ꝯpetit patri. & s.s. quia uterq3 est subsistens. & tñ nō est genitus. nō tñ eētia. quia lic3 sit ens & nō genita. nō tñ subsistēs p se & persona. 3° uero ut. s. notat carentiam ſm genus geniti sumpti ꝑ cōicato p generationē. illo mō eētia nō dicit' igenerabil' remouēdo aptinem ad cōicatem. ſ; ut in pre pt dici nō cōicata & sic est ingenita. 4° mō significat carentiā ſm gen9 geniti cōissime sumpti. & tunc ingenitu3 idē ē qd' subsistēs nō ꝑductū. illo mō acci piut ingenitū sancti. ita ꝙ in diuinis ingenitū idem ē qd' iproductū ꝑprie sumptū. unde aug. xv°. de tri. sol9 pr̄ nō est ab alio. iō sol9 appellat' igenit9

Dico ꝙ ingenitū ſm usū sanctoꝝ ꝑut significat negationē geniti cōissime sumpti. i. producti ꝯnotando sb sistens in nā diuina sic ꝯuenit soli patri sic p3 p aug. sup. Quātū ad 2m articulū dicūt aliq ꝙ cū ingenitū tm̄ dicat negationē. & p ꝯn̄s ex rōne sua formali nō dicat aliq̄ dignitatē. nec aliqd ad digtatē ptinēs. & nihil possit poni ꝑprietas psone diuine nisi sit aliquid ad dignitatē ptinēs ꝯ3 ꝙ ingenitū ꝯnotet aliqd positim respectu cui9 ꝯnotati sit ꝑprietas. illud aūt positiuū appellāt fōtalē plenitudinē q̄ est in solo patre in q̄ est oīs fecūditas tā ad intra q̄ ad extra. Tñ fontalis plenitudo nō est aliq̄ una relatio in patre. ꝙ tūc in patre essent tres relatiōes positiue. s. generatio actiua spiratio actiua & fōtalis plenitudo. l3 sit inōiata. & tūc essent sepē notiōes. qd' non ꝯcedit'. saltē in patre n̄ ꝯcedūt' tres ꝑprietates relatiue & positiue. ꝑ ingētū nō ꝯnotat primā fecūditem. ꝙ ſm aug. p̄ de tri. pr̄ si nō genuisset nihil ꝓhiberet eū esse geitū. nc ꝯnotaret 2am fecūtem. ꝙ si p impossibile nō esset ꝑductio p modū uolūtatis adhuc esset stat9 in generatione ad aliq̄ psonā ingeitā. ergo ista fontalis plenitudo que nihil dicit nisi duem fecūditatē nō pōt connotari p ingenitū. D° ḡ ꝙ igenitū sb ꝑpria sui rōne ut significat nō hr̄e genitorē est ꝑprietas patris psonal'. & iportat sufficiētē dignitatē. ꝙ non importat idignitatē. hoc enī sufficit ad ꝑprietatē psonalē ꝙ nō sit indignitas. sic oīa psonalia i diuinis nō dicūt' pfectiones simpl'r. nec impfectiones. Ad argumēta. ad prm mi. est falsa. ad ꝓbationē dico ꝙ ꝯn̄a phi tenet p uirtute3 hui9 principii. a q̄cūq3 remouet' unū ꝯdictoriorū de eodē dr̄ reliquū. sic aūt nō pōt ꝯcedi ꝙ ad negatiuā de p̄dicato finito seq̄t' affirmatiua de p̄dicato infinito nisi p̄dicatū dicat negationē extra gen9. ꝙ negatō

in genere nō ↄdicit affirmatiōi. iō ñ seqꝛ nō est genitū.ḡ est ígenitū. Ad 2m d° ꝙ nulla ꝓprietas psone ßm° utā cōeꝫ dicit aliqd ad se.nc tñ oꝫ omem ꝓprietatē dicere relatiōꝫ pouc.ß suf ficit si dicaꝛ poue uel ꝓpriaue negati ue.& ingenitū negaue dicit relationē sicut pꝫ p aug.v° de tri.& tūc ista ē falsa oē īgēitū ē relatū. & tñ ñ seq tur ḡ ingenitū dicit aliqd ad se. Ad 3m dico ꝙ ingenitū includit nō ꝓdu ctū ut dcm̄ ē.& īspiritabile.ꝙ ↄtineꝛ in eo nō est alia notio ab eo. seqꝛ eni nō ꝓductū.ḡ nō spiratū .& ñ eo°.ḡ nō est alia notio ab eo.

221 Trū infinitū possit a nobis cognosci ꝙ sic: ꝙ deus est infinitus: ß deus est a nobis coḡscibilis cū sit ens forałr.ḡ etc.

Cōfirmaꝛ ꝙ coḡtio rei ē p oēs cās 2° mece.ḡ p primā cām.ß pria cā est infinita.ḡ infinitū est a nobis coḡsci bile. p illud cui⁹ diffinitio & pas siones designanꝛ a nobis & ei nomē īponim⁹ ē a nobis ↄḡscibile. ß infini tū ē huiusmōi ut 2° phi.ca° de ifini to.ḡ etc. p oēs spēs qrūcūqꝫ gene rū sūt spēs ↄḡscibiles.ꝙ diffinibiles. ß spēs nūeri & figure sūt infinite:ꝙ ultra oēꝫ spēꝫ datā pt dari alia ī ifim ḡ etc. ↄ si cāe forales eēnt ifinite nihil ↄtigeret scire.2° mece.& p phi. ↄ anaxagorā ponētē prina ifinita. ß dcm̄ phi nihil ualeret si ifinitū posset cognosci. In istr.q.sūt duo uidēda p opi.unā cū suis motiuis.2° ueritas

oōnis. q̄tū ad prim ē opi.tho. ꝙ in finitū nō possit coḡsci a nobis.ßm ītē tionē phi.motiua sūt ista. ꝙ oēm in tellect⁹ nr̄i ē q̄ditas rei m̄lis. ḡ nihil ē ↄḡscibile ñ sub rōne q̄ditatꝛ m̄ł.ß infinitū nō ē aliqd m̄le nec ↄtinetur sb q̄dite m̄li.ḡ etc. p si infinitū possit a nobis ītelligi aut hoc eēt uni ca itellectiōe aut pluribꝫ.non una.ꝙ tūc ↄgnosceret p unā spēm genitā ab obiecto.tūc sic oē agēs agit ßm ꝙ est ens & actu.ḡ q̄d cāt unā spēꝫ ē unū ī actu.oē aūt tale hꝫ m̄ā & forāꝫ.ß in finitū nō hꝫ formā.ꝙ fore est t̄miare infinitū nc terminat nec t̄miaꝛ.nō plu ribus.ꝙ in ītellectu eēnt plures spēs plures aūt spēs sūt plures fore eiusdē rōis.& ꝓ ↄñs incōpossibiles in eodem aꝫ.v° mece. ḡ nō possūt simul ꝑfice re intellectū. q̄tū ad 2m pricipa le p̄ p̄mittā aliqs diuisiōes.2° ponaꝫ 8. ↄclōnes. q̄tū ad prim.pria di uisio ē ista infinitū pōt tripłr accipi s.negatiue priuatē & ↄrie. negatiue dicꝛ infinitū qđ nō ē aptū natū fi niri.ß r̄puḡt sibi.q̄mō dicꝛ 2° phi. ꝙ pūct⁹ ē ifinitus.sic uox est inuisibił Priuatiue ifinitū dicꝛ qđ priuat finē in eo qđ ē aptū natū finiri.& h° so nat uocał uł.ↄrie dicꝛ infinitū qđ negat finitatē ponēdo ei⁹ oppom.& illo mō loqꝛ phs & boeti⁹ sup p̄dita c.de q̄litate.ie q̄litati hr̄e ↄriū.ut in iustitia ē ↄriū iustitie. ꝙ iiust⁹ hꝫ hītū contrariū ex actibꝫ gnātū. sic ifinitū negat finitatē cū positiōe ↄrii.puta

infinitū ostensū sine tmis. hoc nō loq
tur phs de infinito 3° phi. otra pme.
& mel'. infinitū ɔrie dupl'r pōt acci
pi. uno mō q sit exñs sine tmis. alio
mō q sit talei poten^{a} qd diffinit phs
3° phi. infinitū ē cui⁹ qtitatē acci
pientibꝫ sēp ē aliqd extra accipe. si
aūt eēt infinitū priua^{ue} uel ne^{ne} non
sēp esset aliqd extra accipe. infinitū
duobꝫ mōis ultimis s. priua^{ue} & ɔrie
semp ē in q̄titate molis uel uirtutis.
oīs aūt q̄titas uel pprie uel methafo
rice dicta ē multitudo uel magtudo
pprie uel metha^{ce} dicta. g̃ oīs infini
tas tal' ē i magnitu^{ne} ppria uel metha
forica. Secūda diuisio infinitū pōt
dupl'r accipi. uno mō rōe infinitatis
alio mō p eo qd subest rōni ifinitatis
aliud eni ē q̄rere d rōne infinitati in
se. & aliud de eo qd sbest sic aliud ē
q̄rer d ēte p accñs. & aliud d eo qd
sbest ēti p accñs. phus q̄dē vi⁹ me^{te}
pbat q̄d d ēte p accñs. ex q̄ seq̄ q
de eo possit eē sciā. & tñ pbat ibi q
d ente p accñs nō possit eē scientia.
Primū itelligitur d rōne ei⁹ in se. 2^{m}
de eo cui inest. sic i pposito distiguit
de ifinito. His p̄missis teneo. 8.
oclones. pria sit ista ifinitum ɔrie in
magni^{ne} uigoris ul pfectōis ē a nobis
itelligibile. hāc ondo sic de⁹ ē infini
tus ɔrie i magtu^{ne} pfectiōis. q ñ ne^{ue}
nc priua^{ue}. S3 de⁹ ē a nobis intelligibil'
g̃ etc̄. 2ª oclo sit ista infinitum cō
trarie i multitudine nō pōt itelligi a
nobis simul taq̄ unū obm. hanc pbo
sic itellect⁹ icludēs ɔdictōez ē ipossi
bilis. s itellectus itelligēs ifinitū ɔrie
i multi^{ne} icludit ɔdictionē. g̃ etc̄. pba
tio mioris. tū q ifinitū ñ ē i actu. tū
q ifi^{ta} multi^{ne} sūt itelligibilia ifinitū
actu ɔ. qd repugt itellectui nro. 3^{a}
oclo sit ista. infinitū ɔrie i multitu^{ne}
nō pōt itelligi a nobis successiue. s. in
telligēdo unū post aliud. hāc ostēdo
sic. q si ifinitū in multi^{ne} posset itel
ligi. g̃ otigeret infinitū ptrāsire. ɔñs
ē falsū. g̃ añs. pba⁹ ɔñe. q si otigeret
itelligere ifinitū in multi^{ne} successiue
oporteret totā illā multi^{nem} ptransi
re. 4ª oclo sit ista infinitum ɔrie
in multitudine q̄titati mol' nō pōt a
nobis itelligi. rō hui⁹ ē. q itellect⁹ in
cludēs ɔdictionē ē ipossibil'. s intelli
gere ifinitū tale icludit ɔdictionē. cū
nō sit dar tale ifinitū i re. g̃ etc̄. 5^{a}
oclo sit ista ifinitū priuatiue i mag^{ne}
mol' nō pōt a nobis itelligi. ista pbat
sic p̄cedēs. q nō ē dare aliq̄ talē ma
gnitudinē q̄ nō sit apta nata finiri. &
iō itellectus itelligēs tale ifinitū inclu
dit ɔdictionē. 6ª oclo sit ista infi
nitū priuatiue in multi^{ne} ñ pōt a no
bis itelligi. h aūt pbat sic p̄cedēs. q
nulla ē multitudo q̄ non sit apta nata
finiri. & iō intellect⁹ itelligēs tale ifi
nitū includit repugnantiā. nota q oēs
oclones p̄dicte accipiunt infinitū p
eo qd subicit rōni ifinitati. si aūt ac
cipiat p ipsa rōne ifinitati i se sic ē.
7ª oclo sit ista infinitū isto mō pōt
a nob itelligi. qd sic pbo. ipossibile

est intelligere aliqd inesse uel nō iesse alteri ñ ipsū pri⁹ intelligat. ꝑ infinitū possum⁹ intelligere alicui inesse. ḡ ne cessario ipsū infinitū erit pri⁹ notuȝ:

8ª 9cl'o sit ista īfinitū negatiue pt a nobis itell'gi. ꝙ pūct⁹ aꝉ unitas pōt intelligi. ipsa aūt sūt infinita negatiue

Ad argumēta ad primum & ad con firmatione ſeqnte pȝ ꝙ uerū ɔcludūt ꝙ arguūt d' i finito i maḡtudine pfe ctiōis qd ē deus. unde deū eē infinituȝ ē a nobis ɔḡscibile. Ad zᵐ dico ꝙ argumētū loqꝉ de infinito accepto ꝑ rōne infinitati. & nō ꝑ re subiecta rōi Ad zᵐ dico ꝙ nūeri & figure sūt a nobis ɔḡscibiles: nō tñ simul. ꝑ succes siue nec ɔtingit ptransire:

Trū i imobilib⁹ sit cā efficiēs & finaꝉ. ꝙ sic. ꝙ mediū demō strationis reducitꝉ ad gen⁹ cāe efficiētis. Sȝ scie meᶜᶜ q̄ sūt de imobi lib⁹ demōstrāt. ḡ in eis ē īuenire rōneȝ efficiētis. maior pȝ z° phi. ubi phus ēnūerat prinª demōstratiōis int' cās ef ficiētes. ꝑ idiuisibilia sunt entia. ḡ hñt rōnē finis. aīs ē euidēs. ɔñā pbatꝉ ꝙ qd hȝ rōnē enti hȝ rōnē boni. q' bo nū & ens ɔuertūtꝉ. finis & boᵐ idē sūt z° meᶜᶜ. In ɔ̄riū ē phs z° meᶜᶜ. Rᵒ in ista qōne prio ꝑmittā aliqs diuisio nes: z° dicā ad. q. q̄tū ad priᵐ diuisi ones sunt. v. Prima est ista immobilia sunt in duplici genere. q̄daȝ sunt imo bilia mouētia. ut de⁹ & intelligētie. q̄ dā sūt q̄ nec mouēt nec mouētꝉ. zª diuisio ē ista efficiēs ē duplex. q̄ddam est dās eē cū motu ut oē agens phicuȝ

zª diui⁹ finis ē duplex. qdā q attigi tur sine motu. qdē q attingitꝉ mediāte motu. prim⁹ finis respōdet ꝑ efficien ti. secūd⁹ z°. 4ª diuisio sit motus pōt repiri in aliq̄ tripꝉr. s. effectiue. subiectiue. & ṫminatiue. exēplū primi deus & intelligentie. exemplū secūdi celū & q̄dlibȝ mobile. exemplū tertii albedo & q̄libȝ forma ṫminās motum:

vª diuisio ē ista finis inuenitꝉ in ali quo dupꝉr. uno mō. ꝙ ipsū est finis. ut de⁹ ē finis oīuȝ. alio mō ꝙ ipsū ṫmina tur ad finē. ut oīnis creatura ṫmiatꝉ ad deū. q̄ᵐ ad zᵐ ꝑ uidēdū d' efficiēte si loq̄mur de imobilib⁹ mouentib⁹ sic dico duo. priᵐ ē ꝙ de⁹ ē efficiēs imo bile sine motu. zᵐ est ꝙ oīne immobile a priª cā ē efficiēs ꝑ motū. Si autē loq̄mur d' imobilib⁹ q̄ nec mouēt nec mouentꝉ. ut mathemaᶜª. sic dico ꝙ nul lo mō inueitꝉ in eis reaꝉr loq̄ndo rō ef ficiētis. ꝙ nō hȝ eē reale. De fine q ē ipsū qd finis sic finis repitꝉ i pria cā q ē finis oīuȝ. finis aūt q ordinatꝉ ad fineȝ. sic dico ꝙ finis repitꝉ in oīni cre atura siuē i oīni mobili. Si aūt loq̄mur d' imobilibus q̄ nec mouēt nec mouētꝉ pōt dici ꝙ nō ē in eis finis reaꝉr loq̄n do. uel si ē erit finis z° mō dict⁹. quia ipsa ordinātꝉ ad finē. Ad argumēta ad priᵐ dicēdū ꝙ lȝ mediū respectu ɔcl'onis dicatꝉ hr̄e rōnē efficiētis. hoc tñ nō ē reaꝉr loq̄ndo. nec ꝑ motū sic hi loq̄mur. ꝙ lȝ discursus sit mot⁹ ñ est tñ motus realis. Ad zᵐ dicendū

q̄ nō oīe bonū hȝ rōnē finis ꝓprie ſꝫ illud qḋ ordinat̄ ad finē. mathematica licȝ dicant̄ ad finē extrinſecū. tam̄ in eis nō eſt finis ad quē ordinent̄ ita q̄ unū ſit finis alteri9:

Trū indiuiduatio fiat̄ p aliq̄ entitatē poſitiuā determinantem naturā ad ſingularitateȝ uidet̄ q̄ nō. q̄ illud determinans ſe habet ad naturā ſicut act9 ad potētiam ḡ ex naẗa ſpecifica & illo determināte eſſet uere & ꝓprie ɔpoſitū. qḋ eſt icōueiens. q̄ illud dt̄minās aut eēt mā aut forma aut ɔpoſitū. q̄dcūq; det̄ eſt icōueniens. q̄ tūc in ɔpoſito eſſet alia materia. uel alia forma ab illa que eſt pars nature. uel aliud ɔpoſitū q̄ cōpoſitū naẗe: p̄ ſi ſic tūc ſingulare cōpoſitū ex natura & illo ɔhente eſſet p ſe unū & per ſe intelligibile. quod eſt contra phm 3° de anima. & 7° me^{ce}. ubi dicit expſſe q̄ intellect9 eſt uniuer ſaliū. ſenſus aūt ſingulariū. p̄ ſi ſingulare eēt p ſe itelligibile poſſet dḋ eo eſſe ſcientia & demōſtra°. & ſic de ſingularib9 eſſet ꝓprie ſcientia. qḋ negat phus. 7. me^{ce}. c. de ptibus diffinitionis ɔ oīe inferius icludit p ſe aliquid q̄d nō includit̄ in ɔceptu ſupioris. aliter cōceptus inferioris eſſet eque cōis ſicut conceptus ſuperioris: & tūc non p ſe inferius. quia nō ſubeſſet cōi & ſupiori. ḡ aliquid p ſe includitur in ratione indiuidui qḋ nō includitur in ratione nature. illud aūt eſt entitas poſitiua. & facit p ſe unū cū naẗa. ḡ p ſe determiat nām ad ſingula^{tem}. In iſta qōne ſūt multe opi. q̄s nō oēs intendo recitare. ſꝫ tm̄. 3. q̄s iprobare itēdo. 2° oñdaȝ qd ē illud p̄ciſe qḋ eſt cā indiuiduationis. Prima opini. eſt fratris thome qui dicit q̄ cauſa indiuiduationis eſt materia. & ꝓbat̄ multis auctoritatibus. 5° me^{ce}. unū nūero ſūt quoꝝ materia eſt una. p̄ 7° me^{ce}. generās non generat aliud niſi ꝓpter materiā callias iqt & ſortes diuerſa ſūt ꝑ māȝ idem uero ſpecie. p̄ 7° me^{ce}. c. de ptibus diffinitiōis. i ſepat a maẗia idē eſt q̄ditās cū eo cuius eſt. q̄cunq; cōcipiūtur cū materia non ſunt idem. ubi uidetur uelle q̄ materia ſit extra rōnē q̄ditatis. cū āt ſit aliqd i entib9 uidet̄ q̄ ſit ps idiuidui. & ſic pria rō idiuiduandi: ɔ opi. iſtā arguo aucto^{te} & rōe p̄ ſic. 2° me^{ce} antique tranſlationis in fundamēto naẗe qḋ eſt materia nihil eſt diſtinctū. ex hoc arguitur ſic. q̄ q̄cquid ſꝫm ſe eſt idiſtinctū & idiuiſū nō poteſt eſſe cauſa diſtinctionis alicuius materia eſt huiuſmōi. ḡ etc̄. p̄ 7° me^{ce}. c. de ptibus diffinitiōis materia eſt de eſſentia ſubſtantie cōpoſite. & non eſt ɔpoſitū p̄ciſe eſſentia forme: ſic ḡ ɔpoſitū non pōt de ſe eſſe hoc ſic nec materia q̄ eſt pars eius eſt dḋ ſe hoc. quia cōpoſitū non poteſt eſſe cōe & eiuſdē rationis in diuerſis. quin q̄dlibet qḋ eſt de eſſentia eius poſſit eſſe eiuſdeȝ rationis cū eis. 2° ſic materia eſt eadeȝ in generato & corrupto. ḡ habet eādē ſingularitatē in generato

& corrupto. & sic agens naturale poterit aliquod corruptū idē nūero reparare. qđ est cōtra phm 2° de generatione. quorū sba deperit impossibile est eadem numero redire. 2ª est opini. multorū maxime egidii. dicit enī q causa indiuiduationis ē q̄titas. pbaī auctore & ratione. primo sic Boeti⁹ de tri ni. in numero differentiā uarietas accidentium facit. nā tres homies nec genere nc specie. sed suis accidentibus differūt. ideo sunt nūero plures quoniam accidentia nūero plura sunt. p auic. v° mecc nature que eget materia ad ei⁹ esse adueniūt accidētia & dispositiones p quas indiuiduatur. 2° quod primo & p se cuenit alicui cuenit omi alteri p rationem illius. sed substantia & quātitas non faciūt unū per se. sed unū p accidens. g quod cuenit q̄titati p̄ & p se non cuenit alii nisi p ratione q̄titatis. sed diuisio speciei in indiuidua cuenit q̄titati primo & per se. quia ista diuidentia non sunt formaliter alterius ratōis. sic sūt species diuidentes genus. esse autē diuisibile in partes eiusdē rationis cōuenit alicui p rationē q̄titatis. v° mecc. ꝑ et cetera. p hic igs nō differt ab alio igne nisi quia forma differt a forma. forma autē non differt a forma. nisi q recipitur in alia & alia pte mãe. nc ps mãe nūeraī ab alia parte nisi quia est sub alia parte q̄titatis. g tota distinctio hui⁹ ignis ab illo igne reducit ad q̄titatem sicut ad primū distinguens.

Ↄ istā opi. arguo triplici uia. primo ex idemtitate rōnis nūeralis. 2° ex ordine sbe ad accidētia. 3. ex parte q̄titatis. Prima uia arguiī sic. sba actu exñs nō mutata aliq̄ mutatiōe sbali nō p̄t fieri de hac nō hec. q ista singularitas non pōt esse alia & alia eidē sbe manēti eadē nō substātialr mutata. sed sba actu exñs nulla sbali mutatōe facta in ipsa pōt sine ↄdictione esse sub alia & alia q̄titate & omni accidente. g nullo tali est formaliter hoc. probaī mi. q nulla est ↄdictio q de⁹ sbam ↄ q̄tā ista q̄titte conseruet & informet eā aª q̄titate absq mutatiōe sbali. q nō erit mutat⁹ ñ a q̄titate in q̄titatē. Si dicas q h⁹ erit miraculū. Ↄ miraculū nō est respectu ↄdictorio ad q̄ nulla ē poª. ꝑ ↄdictio ē eadē sba manēs eadē q sit due sbe. pbaī duaꝝ pductio cō pletarū i esse sbali nō pōt esse eadem sba prim⁹ tmin⁹. q cū utraq sit pfecta p utrāq acciperet pfectū eē. & sic pducereī ↄplete bis. ꝑ generatiōis panis prim⁹ tmin⁹ erat h panis. iste autē trāsbeat⁹ ē manēte eadē q̄titte. g tmin⁹ creatiōis h erit idē cū tmio generationis ibi. q manet eadē q̄titas q̄ p te est rō foraī sīgularitatī. & similr seqī q pāis ille sit trāsbeat⁹ & ñ trāsbeat⁹. i mo seqī q null⁹ pāis sit transbeat⁹. q manet eadē q̄titas q̄ erat h pāis foralr & sic nihil trāsbareī i corp⁹ xpi qđ ē herecum. 2ª uia arguo sic. sba ē prior oñi accñte. 7° metha. & accipit substātiā ut est unū diuidēdū ens. ita

q̄ non pōt ītelligi de prima cā: istud aūt nō pōt intelligi ñ de sba sm totā suā coordinationem. g̃ nihil posterius ista coordinatiōe potest esse formalis ratio essendi aliqd in ista coordinatiōe. q̄ p nullū posteri9 constituit aliqd ī esse pori

P̄ oē qd ē pri9 alio nō ē pri9 duratione. q̄ q̄tū ē ex se nō repugnat sibi posse eē sine eo durante. uniuersalit eni prioritas nāe includit in priori posse esse sine posteriori sine cōdictione. v9 metae. c. d' priori. 2a uia arguit sic q̄titas ista quā pōis eē cāz īdiuiduatōis aut ē tminata. aut intminata. nō tminata: q̄ illa seqt eē fore in mā. & p oñs se hīt singularitatē sbe. q̄ sba est cā q̄ntitatis tminate. q̄ subiecta mā cū fora ē cā oīuz eoꝝ q̄ insūt p̄ phī. nō intminata. q̄ ista manet eadē in generato & corrupto. g̃ nō ē cā alic9 sigularitatis tminate. Si dicas nō seqt. q̄ q̄titas nō ponit cā īdiuiduatiōis ñ suppōita idētitate spēca. generatū āt & corruptū ñ sūt eiusdē spēi: cō pono q̄ ex aq̄ p̄ generet ignis. 2o q̄ ex igne generetur aq̄. aq̄ corrupta ī pria generatione & aqua generata ī 2a sunt eiusdē spēi. & hñt eādē q̄titatē q̄ p te est cā singularitati. g̃ pria aq̄ & 2a sūt hec aq̄ nūe ro. qd ē īpossibile. q̄ nāli actiōe nō pt redire idē nūero. v9 phī. & 2o de generatiōe. P̄ qcqd ē rō foralr alicui9 iest illi foralr. S q̄titas inq̄tū ē diuisibil ñ iest foralr spēi & h9 inq̄tū ē diuisibilis ī ptes sbiuas. g̃ nō ē rō diuisibilitatis toti9 uniuersalis ī ptes sbiectiuas

Cōfirmat q̄ to9 uniuersale p̄dicat foralr de q̄lib3 pte sbiectiua. ita q̄ q̄lib3 ps sbiua ē ipsū. ptes aūt q̄tiue sm q̄s fit diuisio toti9 nō recipiūt p̄dicatione diuisi in illas. q̄ totū q̄tū diuiditur diuisiōe q̄titatiua. & nō p̄dicat de aliq̄ pte diuidēte. q̄ nulla ps q̄tina ē totū illud cui9 ē ps. alia g̃ ē diuisio toti9 in ptes subiectiuas. & alia toti9 ī ptes q̄titatiuas. Ad p̄m dicēdū q̄ nō dicit q̄tū diuidi ī ptes eiusdē rōis. S dicit q̄tū eē diuisibile ī ea q̄ insūt tāq̄ cōponētia ipsū totū cui insūt. ptes aūt subiectiue nō sic insūt. g̃ illa diuisio q̄ti nō ē in ptes subiectiuas. Concedo g̃ cōclōnē istarū rōnū q̄ p nullū accīs sba ē singularis hac sigularitate signata. 2a opi. ē magistri henrici q̄ dicit q̄ sba ē īdiuidua & singularis p negationē. ista opi9 pbat sic. unū nō dicit ñ duplicē negationē. s. priuationē diuisionis in se. & priuationē idētitati ad aliud. cū g̃ indiuiduatio nō dicat ñ istam duplicē negationē cā īdiuiduatōis erit sola negatō. Maior pbat. q̄ si unū diceret aliq̄d positiuū nō illud qd dicit ens. q̄ tūc eēt nugatio dicēdo ens unū. nec aliud ab ente. q̄ tūc ī q̄libet ente eēt entitas addita ētitati qd ē inconueniēs. cō istā opi. arguo. S p̄ dabo ītellectū cōnis. ñ eni q̄rit de unitate reali nūerali q̄ res ē formalr una. siue illa unitas cōuertat cū ente. siue sit de genere quātitatis. siue dicat priuationē. siue positionem. sed quia in entibus est aliqd diuisibile in partes subiectiuas. &

aliqd cui foraľr repugnat diuidi in plura quoꝝ q̄dl'ibꝫ sit ipsũ q̄rit nõ q̄ foraľr illud repugnat. ꝙ si repugnat repugnātia foraľr rpugt. ꝭ q̄ ut fũdamēto ꝓxio ītri̅c⁹ ista repugnā̄ īsit isti.

Est ḡ inte⁹. q. qd sit ī hoc lapide p qđ sicut p fũdamētũ ꝓximũ simpľr repugnat sibi diuidi ī pľa q̄ꝝ q̄dlibꝫ sit ipsũ. q̄lis diuisio ē ꝓpria nat̄e ī ptes sbiectiuas. isto mõ ītelligēdo ꝓbo ꝙ nõ sit aliq̄ negatõ foraľr. nihil formaľr repugnat alicui p solā priuationē ī eo. ꝭ p aliq̄d positiuũ. ꝙ lꝫ negatio tollat põꝫ ꝓximā ad agere & pati ut p ipsā illud ī q̄ ē taľ negatio ñ sit ī põ ꝓxīa ad aliqd. nõ tñ põit foralē repugnātiā illi⁹ enti ad aliqd. posset enī illud ens stare cũ opposito istarũ negatio̅ circũscripti negatõibꝫ. cũ ñ sint entia. ḡ diuidi ī ptes subiectiuas ñ repugt lapidi p aliq̄ negationē ī eo

p̄ negatione nihil ɔstituit ī enti̅te pfectiori ꝙ sit entitas p̄suppõita negationi. aľr negatio eēt foraľr entitas po̅ua. ꝭ pria sba ē maxie sba & magi sba q̄ 2ª ī pdicamēti. ḡ ñ ɔstituit formaliter ī enti̅te prie sbe p negationē.

p̄ de singulari pdicať p se & p̄ illud cui⁹ ē singulare. ꝭ ď aliq̄ ente accepto sb negatiõe nõ pdicať p se aliq̄ entitas rõne totius sbi. ꝙ totũ nõ ē p se unũ. ꝭ rõne ptis. rõe aũt ptis nõ ē pdicatio supioris ď iferiori. ꝭ eius dē ď se. p̄ ista op. nõ respõdet. q. ꝙ ipsa posita adhuc restat querere ď ista duplici negatõe q̄ ē rõ quare ista duplex negatio insit illi. & si dic ipsā inesse p se assignat cām sui ipsi⁹. si nõ assigt cām hui⁹ nõ respõdet qõi. q̄ritur enī p q̄d repugnat lapidi oppo̅m istaꝝ negationũ. & p ɔñs p qđ insũt iste negatiões. q̄tũ ad 2m articulũ d⁹ ꝙ cā īdiuiduatiõis ē aliq̄ ētitas positiua ɔtiens naťam spe̅cam ad esse īdiuidui. & põt ɔsiderari p simile ad entitatē a q̄ sumiť dr̄ia spe̅ca. põt enim entitas spe̅ci ɔpari ad illud qđ ē sup se. uľ ad illud qđ ē īfra se. uľ ad illud qđ ē iuxta se. p̄ mõ repugnat entitati spe̅ce p se diuidi ī pľa eēnaľr sꝫ uľ nã. & p̄ h⁹ repugnat toti cui⁹ illa entitas ē p se ps. sic ī ꝓpo̅t⁹ huic ētitati īdiuisibili repugnat diuidi in q̄scũq; ptes sbiectiuas. & p ipsaꝫ repugnātalis diuisio toti p se cui⁹ illa entitas est ps. ꝭ dr̄ia ē ī h⁹. ꝙ unitas nature specifice ē minor uni̅te nũerali uľ īdiuiduali. ꝙ illa nõ excludit omēꝫ diuisionē. ꝭ tm̄ diuisiõꝫ ī ptes eēntiales. ista aũt excludit omēꝫ. Ex hoc aũt cõfirmatur satis ppositum. ꝙ exq̄ unitas minor uni̅te nũerali hꝫ ꝓpriā entitatē quaꝫ p se seqť nõ est rõnabile h⁹ denegare unitati pfectissime. ɔpãdo ad illud qđ ē sup se. dico ꝙ illa realitas a q̄ sumiť entitas spe̅ca ē actuaľ respectu realitatis a q̄ sumiť gen⁹. & una nõ ē foraľr alia. alias in omi diffinitiõe eēt nugatio. & solũ gen⁹ sufficienť diffiniret. quia indicaret totam entitatē diffiniti. Realitas īdiuidui in hoc ē similis realitati. ꝙ est quasi

act⁹ determinãs istã realitem spẽi põlem ꝟ est dissimilis ĩ duobꝫ.ꝓ ꝙ ipsa non sumit a fora addita.ꝟ ꝑcise ab ultia reate fore.realitas aũt speca sũitur a fora addita.2o realitas speca ẽ ẽtitas qditua.nõ ɔstituit ɔpotum cui⁹ ẽ ps in eẽ qditũo.realitas aũt ĩdiuidui ẽ ꝓ di uersa ab oĩ entite qdita sua.c⁹ rõ est ꝙ itelligẽdo q̃cũq̃ qditrem limitataꝫ nõ hẽt in qditate itellecta ꝙ ipsa sit hoc.ergo illa entitas q̃ de se ẽ hoc ẽ alia entitas ab entitate qditua.nõ non ɔstituit ɔpom cuius est ps ĩ entitate qditua.2o oĩs realitas speca ɔstituit in esse formali.realitas aũt idiuidui ɔstitu it ĩ eẽ mãli cõpãdo ad illd̾ q̃d ẽ iuxta se.q̃nꝫ entitas speca est ꝓ diuersa ab alia.q̃nꝫ ñ.illa uero q̃ hꝫ ɔceptũ sim plicit̾ simplicẽ ẽ ꝓ diuersa.Et in hoc dr̃ia indiuidual̾ assimilat̾ differentie specifice sic sumpte.quia oĩs enti tas idiuidual̾ ẽ ꝓ diuersa a q̃cũq̃ alio

ꝓbo ꝑ entitatẽ istam idiuisibilem eẽ cãm idiuiduatiõis. Sic unitas in cõi ꝑ se ɔseqt̾ entitem aliquã.sic uni tas simplr̃ q̃lis ẽ unitas idiuidui ꝑ se cõseqt̾ aliquã entitatẽ.ꝟ ista nõ est en titas nãe.ꝙ illi⁹ ẽ alia unitas ꝓpria & realis.ꝑ ɔseqt̾ entitatẽ aliã ab ista de t̃minantẽ nãe entitatẽ & facientẽ cũ ea ꝑ se unũ:ꝙ totm cui⁹ ẽ hˀ unitas ẽ ens pfectũ de se. ꝓ oĩs dr̃ia differẽ tiũ reducit̾ ad aliq̃ ꝓ diuersa.alias ñ esset stat⁹ in differẽtibꝫ.ꝟ idiuidua ꝓ prie differũt.ꝙ sũt diuersa aliqd idẽ entia.ꝑ eorũ differẽtia reducit̾ ad ali

qua ꝓ diuersa.hˀ aũt nõ est una ĩ illo & una in isto.ꝙ nõ est idẽ q̃ aliq̃ con ueniũt realit̾ & q̃ differũt realr̃.licꝫ unũ possit eẽ distinctũ realit̾ & ɔueni ens realit̾.ꝟ multũ differt eẽ distictũ & eẽ q̃ aliqd ꝓ distinguit̾:ꝑ sic erit de unitate.ꝑ det̃mĩantia nãꝫ.erũt ali q̃ entitates positiue.ꝙ nc accñtia nc negatiões possũt eẽ. Ad arta opi. ad primũ.prie opi.dico ꝙ phs acci pit mãm ꝓ illa entitate indiuisibili q̃ ɔstituit in esse mãli & ñ in esse for mali.ꝙ illa nõ est entitas qditua. Ad 2am auctoritatẽ phi dico ꝙ ɔpom ꝑt ĩtelligi esse aliud q̃ꝓ mãm sic q̃ꝓ cãm alietatis ꝑexñtem.fora eni genita lꝫ sit cã alietatis in ɔposito pricipalior q̃ꝓ mã.nõ tñ est cã preexñs alietatis sed mã.alr̃ dico ꝙ ad generationem duo reqrũt̾.s.assimilatõ generati cũ generato & distĩctio uni⁹ ab alio. & istorũ pricipalis rõ ẽ ipsa forma a ꝓ proprietate tñ fora dicit̾ assimilatia mã aũt distictiua. Ad 3am auctori tatẽ dico ꝙ qditas ꝑt ɔpari ad illud cui⁹ ẽ tripl̾r.s.ꝑ se & ꝓ.ꝑ se ꝟ non ꝓ.nec ꝑ se nec ꝓ.ꝟ ꝑ accñs. & uni uersalit̾ dico ꝙ sicut qditas ẽ alicui⁹ eo mõ ẽ idẽ sibi.nã nãa ꝑ se & ꝓ hꝫ qditem.suppom nãe ꝑ se.ꝟ nõ ꝓ.um per accñs.nc per se nc ꝓ.ꝟ ꝑ accñs hꝫ qditatẽ.dico ꝑ ꝙ ĩ sepatis a mã q̃ ẽ ps compositi & ab entite mali indi uisibili quiditas & illud cui⁹ ẽ sũt idẽ per se & primo.quia illud nihil in cludit extra rationeꝫ quiditatis.sed

ɔſiſtuta cū mā.i.cū entitate ɔ̄hēte na
turā ad ſingulatem nō ſūt ideȝ q̄ditas
& illud cui⁹.ē.ꝙ nō hn̄t p ſe tom. ſ
p ptem.ſ.p n̄aȝ ɔtractā p illā entitem
ex hoc aūt nō habeť ꝙ mā q̄ eſt pars
ɔpoſiti nō ptineat ad q̄ditateȝ.& ꝙ
ipſa ſit idiuidua.ſ tn̄ mā q̄ eſt ꝓpri
etas ɔ̄hens n̄aꝫ. Ad argumēta 2e
opi.ad boetiū d° ꝙ uarietas accn̄tiū
facit drīam aliq̄ꝫ in ſba.ſ nō ſpecam
nec nūeralē primā.ſ aliā poſterioreȝ
ɔcōitantē iſtā.ideo in diuinis ꝑſonis
ubi nullū eſt accn̄s nulla pōt eē diſtin
ctio nūeralis.& hec fuit intētio boe
tii.nec uult ꝙ uarietas accidētiū ſit
cā p̄ciſa illi⁹ diſtinctiōis.ſ necio cā
ɔcōitās. Ad auic.dico ꝙ ɔſiderat
q̄ditatē inq̄ꝫtū nihil includit qđ non
ptineat ad rōnē q̄ditatꝭ.& om̄e aliud
appellat accn̄s.& ꝙ entitas per quā
n̄a ɔ̄hiť ad ſigulatem nō ptīnȝ ad q̄di
tatē.ſ eſt q̄ſi paſſio ɔſequēs q̄ditatē
iō auic. uocat eā accn̄s ut accipitur
ꝑ extraneo in fallacia accn̄tis. Ad
primā rōnē dico ꝙ illa ꝓpoſitio eſt
falſa ꝙ eſſe diuiſibile in ptes eiuſdeȝ
rōnis ɔueniat alicui p rōneȝ q̄ꝫtitatis
& ph̄us dicit mag̃ oppōitū.quia quic
quid eſt ratio formalis alicui⁹ ineſt ei
formaliter.quātitas non ineſt formali
ter ſp̄ei inq̄ꝫtū eſt diuiſibiľ in partes
ſubiectiuaꝝ. ideo argum̄tū ꝓcedit ex
falſis. Ad 2m dico ꝙ arbe p̄miſſe
ſūt falſe.ꝙ licȝ alia forma ſit in alia
mā.non tn̄ ꝑꝑ alietem materie eſt alia
forma.ſ ſicut entitas forme eſt prior

illa.ita ſua alietas ſimilr.ꝙ alia pars
materie ſit p aliā ptē q̄ꝫtitatis falſa ē
ꝙ prior ē diſtinctio ptim mīe q̄ꝫ q̄ti
titatꝭ.ꝙ ſbm q̄ꝫtitatꝭ ē h° aliqd. Ad
argum̄tū 3e opi.d° ꝙ maior ē fl̄a.&
ſi eſt uera.nō tamē ſeq̄ť ꝙ nō habeat
aliq̄ cām pouam p quā inſit ei iſta du
plex negatō.unitas enī ſpeca dicit du
plicē negationē.& tn̄ null⁹ negat en
titatē ſpecificā eē entitatē poſitiuā.

Ad prim argum̄tū pricipale dico
ꝙ iſta entitas nec eſt mā nec fora nec
ɔpoſitū inq̄ꝫtū q̄dl bet iſtoꝝ eſt na t̄a
ſ eſt ultima realitas entis qđ ē mā uel
fora uel ɔpoſitū.& q̄tūcunq; ſit una
res.tn̄ pōt diſtingui in plures realita
tes foraľr diſtictas q̄rū una nō eſt alia
unde ɔpōitio aliq̄n ē ex re pōli & re
actuali.aliq̄n ex rete pōli & reate ac
tuali.idium n̄ ē ɔpom p̄ mō.ſ 2°. ꝙ
ia r̄alitas a q̄ accipiť dria ſbca ē pōľ
ad retem idiuidui ſic ſi eēnt res & res
Ad 2m d° q; ſinre ē p ſe unū & p ſe
ītelligibile q̄tū ē ex ſe dato ꝙ ītellcūi
nr̄o n̄ ſit p ſe ītelligibile.ſic ſol. lȝ nō
uideať ab oculo noctue.h° nō ē ex de
fectu ſoľ.ſ ex defectu oculi iſi⁹ no
ctue.Cū ꝓbať p ph̄ȝ.ꝙ ītellcūs ē uni
uerſaliū ſenſ⁹ aūt ſingulariū.d° ꝙ ſē
ſus ē p̄ciſe ſigľariū.ītellect⁹ aūt ē uni
uerſaliū & ſigulariū.lȝ principaľr uni
uerſaliū. Ad 2m d° ꝙ diffi° ſbi eſt
mediū i demonne potiſſia.ſingulare āt
nō habet ꝓpriam diffinitionē.ſ tan
tuȝ diffinitionē ſpeciei.& ſic ꝓprie
demōſtratō nō ē đ eo. ꝙ nō hȝ ꝓpriā

passionē. sed tantū passionē spūs.

Tertiū imago trinitatis sit in mente nr̄a. q̄ nō. q̄ imago distincte repn̄tat illud cuiꝰ est. sꝫ mens nō repn̄tat trinitatem distincte. ergo etc̄. ꝓbo mi. dupl'r. tū q̄ cognita mēte nālit̄ posset nāli cognitione ↄcludi trinitas psonarū. tū etiā q̄ nulla creatura in repn̄tādo excedit pfectionē sue idee. idea aūt in mēte nō repn̄tat deū inq̄tū trinꝰ. sꝫ inq̄tū unꝰ. q̄ repn̄tat ipsū inq̄tū est cā.

p̄ in trinitate sūt due psone pducte in imagine nihil ē pductū. ergo etc̄. ꝓbo minorrem dupl'r. tū q̄ in aīa non sūt nisi actus primi uel secūdi. primi nō sūt originati a se inuicē. q̄ sūt cōcreati ipsi nāe. nec secūdi. q̄ actiōis nō ē actio nec ut sbi. nec ut t̄mini. vꝫ phi. q̄ tūc esset ꝓcessus in infinitū. sꝫ actus aīe sūt formalit̄ actiones. q̄ sūt actꝰ secūdi. & nō primi. ergo etc̄. Tū etiaꝫ q̄ ex istis actibꝰ generāt̄ hitus. sꝫ actio q̄ generat̄ aliq̄ forma ē actio de genere actiōis ꝫ aug. xiiiiº de tri. querenda est imago & īueniēda ubi natura nr̄a nihil meliꝰ hꝫ. sꝫ nihil hꝫ meliꝰ mēte. ergo etc̄. In ista. q. sūt. 3. uidēda. p̄ uidendū est q̄ sit rō imaginis in corpalibꝰ. 2º respectu cuiꝰ in trinitate est imago. 3º in q̄ in nobis sit imago. q̄tū ad primum dico q̄ imago est repn̄tatiuū totiꝰ. & in hoc differt a uestigio qd' est repn̄tatiuū ptis. si enī totū corpus esset impssū pulueri sic pes derelictū esset imago totiꝰ sic derelictū pedis esset imago ptis. Sꝫ ista ↄformitās expssiua totiꝰ nō sufficit. sꝫ requirit̄ imitatio. q̄ sꝫm augustinū. 83. q. q. 74. q̄tūcūq̄ duo oua sūt silia unū nō est imago alterius. q̄ nō est natuꝫ imitari ipsuꝫ. reqritur ergo ad rōnē imaginis q̄ sit nata imitari illud cuiꝰ ē imago & exprimere ipsū

Dico etiā q̄ cū cōceptꝰ unius psone in intellectu nr̄o sit partialis respectu totius trinitatis illa creatura que ducit nos in cognitionē trinitatis p̄ modū imaginis repn̄tabit trinitatem q̄tū ad illū totaleꝫ cōceptū q̄ꝫ intellectus noster pōt habere de ea. repn̄tabit ergo d'. psonarū & unitatē essētie & ordineꝫ originis. q̄ distinctio real' in diuinis est p origine. q̄tū ad illum articulū uidenda sūt. 3. p̄ de his que manifesta sūt in mēte. 2º in quibus non cōsistit imago. 3º i quibꝰ cōsistit q̄tū ad primū expimur in nobis esse actus itellectionis & uolitiōis & istos actus esse aliquo mō in potestate nostra qn̄ obiectū est pn̄s. igit̄ oportet i nobis ponere pricipia actiua. s. priōs actꝰ. qbꝰ qdē actibꝰ sumꝰ potentes respectu istorū actuū secundorū. q̄ isti duo actus etiam reqrunt oppositā rōnē ꝓducendi in suis pricipiis. ergo oꝫ habere aliquā distinctiōꝫ primorū actuū corrn̄tē d'. actuū illorū. De 2º articulo dico q̄ imago non consistit precise in actibus primis & secundis. quia utriqꝫ sunt duo tm̄. igit̄ eēt imago duarū nō trinitati.

p̄ lȝ in actib⁹ primis sit ↄsb̄alitas. nōtñ ē ibi distictō real rei & rei. nec ordo originis. In actibus secūdis licȝ sit origo aliq̄ mō & ↄ. non tñ est ibi ↄsb̄alitas. Ex his seq̄t 3^m q imago ↄsistit in actib⁹ primis & secūdis. s. qd̄ itelligo sic. aīa hȝ in se aliq̄ pfectionē s̄m quā recipit aliq̄ notitiā genitaȝ forał r. & hȝ in se aliq̄ pfectionē s̄m quā forał r recipit uolitionem. alie .3. pfectiōes dicūt eē memoria itellia & uolūtas uł aīa inq̄tū hȝ ipsas. aīa eni inq̄tū hȝ actū prim tōleȝ respectu itellectionis. s. aliqd aīe & obm sibi p̄sens in rōne itelligibił dicit memoria pfecta icludēdo intellectū & illud in quo obm est pñs sibiipsi eadē aīa in q̄tū recipit notitiā genitā dicit itelligētia pfecta ut est sub illa notitia genita. uolūtas etiā dicit pfecta inq̄tū est sub actu uolendi. Accipiēdo ḡ ista .3. ex parte aīe ut sūt sub trib⁹ actibus suis in istis inq̄tū trib⁹ ē ↄsb̄alitas rōne istorū. ratione ipsorū actuū actualiter receptorum in anima est in ipsa realis distinctio. Ad ar^{ta} ad primū d⁹ q nulla eēntia creata inq̄tū ē eēntia pducta s̄m tale ideā repsentat deū sub ratone trini. q nō creat a deo nec ideat sub rōne trini. s̄ sub rōne unius. s̄ aliqua natura sub ratione eēntie & multorū ↄcurrentiū i eatāq̄ unū totū aggregatū pōt eē repsentatiuū trinitatī & eorȝ q̄ apphendūtur ī trini^{te}. tale qd ē mens in se acceptā & cū suis opatōib⁹: q ē ibi unitas distictiōis. & ordo originis. Ad z^m dico q actus secūdi sūt pducti Et cū dicis actiōis non est actio facit p me. q actio ista uere ēmiat actiōeȝ iō iste actiōes nō sūt de genere actionis. s̄ fore absolute de genere q̄litatī.

225 Truȝ idea sit in deo supponēdo q idea sit rō p quā cognoscit uel pducit creatał. de ista. q. teneo tres ↄc^{l}ones. pria est ista. sequēdo princi^a phī in deo nulla est idea. z^a ē ista sequēdo prin^a fidei ī deo ē ncōio idea. 3^a ē ista idea obiue solū est ī deo & nō forałit. Prima ↄcło pbat sic. intellect⁹ dei nihil extra se intelligit nec pducit. s̄ idea est rō cogscendi & pducēdi creataȝ. ḡ in deo nulla ē idea. z^a ↄcło pbatur sic act⁹ transiēs sup aliq̄d obm requirit illud existere uel in se uel ī alio. s̄ creatura q̄ñ a deo intelligit nō est ī se q ab eterno fuit a deo itellecta. ḡ ē in aliq̄. illud uoco ideā. 3ª ↄcło pbat. q posito intellectu & idea ī rōe factibilis seq̄t posse pduci. ḡ ñ reqritur ut existat ī deo forał. s̄ tm obiue posita eni po^a pfecta & obo. pōt pducere. ↄ istas. z. arguit ↄ primaȝ ↄcłonē sic. intellect⁹ diuin⁹ intelligit se pfecte. ḡ intelligit se esse cām pfectissimā omniū aliorū a se. cū ḡ omis causa ducat in cognitionē sui effectus. ḡ deus ↄgscēdo se ↄgscit alia a se p̄ pfecti⁹ in entitate ē pfecti⁹ i cognoscibili^{te}. & p ↄns ē magi rō ↄgscēdi ipfecti⁹ q̄ eo⁹. si ḡ effect⁹ ducat i

ɔgtion̄ cāe multo magis cā ducit in cognitionē effectus. ḡ pfectissime cognoscens cām poterit ɔgscere ipsuȝ effectū. ꝑ aut principia phī sunt falsa. aut ñ. si sūt falsa. ḡ ꝑp illa nō est negāda idea. si sūt uera. ḡ fides q̄ tenet oppositū est falsa. ʒ zam ɔclōnē arguit. & primo ꝙ destruat ʒam uel eo9. ꝙ omē oīm qd habet eē cognitū. uel ē sbiectiue i deo. uel in nob si in deo ʒ tertiā ɔclonē. si in nobis ñ erit idea. sed ideatū. si dicas ꝙ i deo est obiectiue & ñ existent. tūc quero uel est creatū uel nō. q̄dcūqȝ dētur est cōtra dicta.

226 Truȝ idee sint in deo rōnes cognoscēdi omē aliud a deo ꝙ sic. aug. 83. q. q. liiia. idee sūt forme eterne & imutabiles i mēte diuina. ꝗ nō sūt in mēte diuīa. nisi p respectū ad creatas ut cognitas. ḡ sūt rōnes ɔgscendi eas. ꝑ eodē li. q. xlvi. tanta est uirtus i ideis ut nisi ipsis itellectis sapiēs esse nemo possit ꝑ de9 nouit distincte alia se. ḡ p aliq̄s distictas rōnes ille nō sūt ñ idee ḡ etc. ʒ nulla relo realis alia a deo est in deo. ḡ idea nō ē rō ɔgnoscēdi in deo alia a deo. aīs ē manifestū & pbatū est loco suo. cōa pbat. pri9 deus intelligit alia a se q̄ intelligat se intelligere illa. ꝙ actus reflex9 p̄suppōit actū rectū. ḡ rōnes iste essent in deo ex nā rei & nō p actū intellectus. tale aūt est ens reale. In ista. q. sūt due opi. q̄s intendo iprobare. pria est ista idee sūt in eētia diuina ut est rō cognoscendi omia alia. ꝙ nihil est rō cognoscēdi plura ñ illa aliq̄ mō approximent illis pluribꝰ obis. Cōfirmatur ꝙ ɔgtio fit p assimulationē. oȝ ḡ rōnē ɔgscēdi aliq̄ mō assilari ipsi ɔgto ḡ eētia diuina q̄ est rō cogscēdi oīa alia a se detmiat ad ipsa p ideas tāq̄ p rōnes detminātes eētiā. za opi. dicit ꝙ idee sūt in essentia diuina ut ipsa est obm primū cognitū. pria eni itellectiōe de9 intelligit eētiā suā ut oīo indistinctā. ꝗ ad hoc ꝙ intelligat creataȝ itellect9 diuin9 ɔpat diuinā essentiā cognitā ad creataȝ sub rōe immitabilis. & intelligendo essentiaȝ suam ut immitabilem intelligit crataȝ sub tali ratione consideratam. Iste due opini. differunt sicut duo modi dicēdi, quoꝝ un9 poneret unā & eādē sp̄m esse rationē ɔgnoscēdi principiū & ɔclonē sub distinctis relationibꝰ rōnis corrn̄tibꝰ illis cogtis. alius diceret pricipiū ɔgnitū eē rōnē cogscendi ɔclonēȝ nō absolute itellectū ꝗ in ɔpatiōe ad ɔclonē. ɔcordāt aūt iste op. i h9 ꝙ dicūt ꝙ iste relōes rōnis sūt nccio i eēntia diuia ad hoc ꝙ create sint a deo distīcte intete. ʒ istud in q̄ ɔcordāt arguo sic. iste rōes sūt a deo ɔgscibiles. q̄ro q̄ rōe ɔgscēdi. si aliis rōnibꝰ detmiantibꝰ eētiaȝ ut ē rō. uel ut est primū obȝ. respectu secūdorū oboꝝ pcederet i ifinitū. ꝙ ad illas intelligendas precedent alie. & sic non erunt a deo intelligibiles

ꝙ anteq̃ itelligãt oꝫ itelligere infini
tas alias infinities. ergo neccio oꝫ di
cere ꝙ itelligãt a deo ꝑ suã eẽntiã ab
solute acceptã. & sic iste rõnes habẽt
rõnẽ distĩctorũ obiorꝝ. sic obĩa aᵃ zᵗᵃ;
p̄ cuiuscũq; obi rõ cogscendi de
termĩate põt eẽ aliqd limitatũ eiusdẽ
põt eẽ aliud illimitatũ si essentia eẽt
limiᵗᵃ respectu uniꝰ cogscibil̕ detẽmi
nati ipsa eẽt detẽminate rõ cogscẽdi
illud absq; oĩ respectu rei & rõnis. ğ
si ipsa ponat̃ rõ illimiᵗᵃ reᵗᵘ pluriũ
cogscibiliũ põt eẽ rõ ɔgnoscẽdi qđ
cũq; illorꝝ. maior pꝫ. ꝙ illimitatio nõ
tollit ab aliq̃ pfectionẽ. p̄ uniꝰ opa
tiõis ꝑ se est tm̃ unũ ꝑ se pricipiũ q̃
& obm ꝑ se unũ. & maxime tenet in
opatiõe simplicissima & ꝓpria q̃lis
est diuina itellectio. ſ ens reale & ens
rõnis n̄ faciũt ꝑ se unũ. ğ eẽntia siue
ut obꝫ siue ut rõ ɔgscẽdi & relõ rõis
nõ sũt unũ ꝑ se õbꝫ nᶜ una rõ intelli
gendi. ğ oꝫ dare alterũ p̄cise in rõne
primi obi & rõe cogscẽdi. Ad. q.
ğ dico ꝙ relões teritii mõi differũt
ab aliis duabus. ꝙ in tertio mõ nõ est
mutabilitas sic ĩ aliis. iõ t̃minꝰ relõis
tertii mõi ẽ absolutũ ut absoᵗᵒᵐ. sic
ğ obm itellectiõis nr̃e t̃miat relatiõꝫ
ipsius inq̃tũ mere absoᵗᵒᵐ. & sic itel
lectio mẽsurat̃ ꝑ ipsũ. sic multo for
tiꝰ diuina itellectio q̃ est mẽsura oiuꝫ
aliorũ obiorꝝ a se itellectorũ oĩa alia
referũt̃ ad ipsã. & ipsa t̃miat relatio
nẽ oiuꝫ sub rõe mere absoluti. Dꝰ
ğ ꝙ ĩ deo sũt idee ab eterno ꝑ respe
ctũ ad ipsa cogta. ſ in rõe obiorꝝ nõ
sũt priores nãl̕r ipsis cogtis. cuiꝰ rõ
est. ꝙ deus in p̄ instãti itelligit suã es
sentiã sub rõne mere absoᵗᵃ. in zᵒ ꝓ
ducit lapidẽ in esse itelligibili. & itel
ligit ipsũ. ita ꝙ in lapide itellecto est
relatio ad diuinã itelleⁿᵉᵐ. & nõ eɔ.
ſ diuina itellectio tm̃ termĩat itellec
tionẽ lapidis. ex hᵒ pꝫ ueritas illiꝰ ɔ
positiõis. nulla relatio cognoscit̃ nisi
ɔ q̃to t̃mĩo. nᶜ itellectꝰ ɔpat aliqd ad
aliud nisi cognoscat utrũq; illorꝝ. cuiꝰ
ɔ̃riũ oꝫ ꝙ dicãt op. supiꝰ improbate
Ad auctoritates p̄ ondo quid sit
idea. dico ꝙ idea ẽ rõ formal̕ eterna
in mẽte diuina, ſᵐ quã aliqd ẽ forãle, bi
ſᵐ ꝓpriã eiꝰ rõnẽ. prima pticula ꝓba
tur. ꝙ deus oĩa creat uel creare põt
rõnabiliter. ſ rationes ſᵐ quas for
mat nõ habet in tempe. ğ eternaliter
non eandẽ oĩuꝫ. ğ singula ꝓpriis rõ
nibus format: nec rõnibus extrã se. ꝙ
in agendo nõ eget alio a se. ğ rõnibꝫ
in m̃te sua. tũc auctoritates aug. pñt
ɔcedo ꝙ nisi cogniti ideis sapiẽs eẽ, ne
mo põt q̃tũ ad omeꝫ plenitudinẽ sa
pientie. ꝙ lꝫ deus principalit̃ sit sa
piens sapiẽtia essentie sue ut obiecti
si tñ nõ sapet cret̃aꝫ nõ omi moᵒ esset
sapiẽs. creat̃a aũt inteᵗᵃ a deo ẽ idea
ponitur aũt esse sapiens pfectissime
in primo instãti. ſ nõ omĩ mõ sapiẽs
absq; zᵒ. Ad ultiᵐ pꝫ ɔnᵒ ex dic
tis in corpe. q. ꝙ eadeꝫ ratio illiᵗᵃ pt
esse ꝓpria rõ intelligẽdi omẽ illud ad
qđ ẽ illiᵗᵃ sic eẽt limiᵗᵃ ad unũ solũ.

227

Trū inherētia sit de eētia accñtis.q sic.g aliqd foral'r est ēns est de eētia ei⁹.s ac cidēs est ens.q entis.7° me^ce.g etc.

p si inherentia nō esset de eētia albedinis nō eēt substantia.certum est g accñs.s accñs est formal'r inherēs q̄ro g de ei⁹ iheretia.aut ē eadē accñ ti.& habet ppositū.aut iheret alia in herentia.& tūc de illa q̄ro aut ē eadē illi inherētie.& habet ppo^m.aut non & erit pcessus i infinitū. p inherē tia accñtis ad sbm nō est min⁹ eadē accñti q̄ relatio create ad deū.pbat statim.q accñs nō pōt diffiniri ñ p sbm.7.me^ce. s creata nō diffinit p dū.relatio aūt create ad dū ē eadē fūdamēto.g inherētia accñtis ad sbz est eadē accñti.mi.pbat.q relo crea ture ad deū in rōe triplicis cāe est ea dē fūdamēto pz.g etc. 5 nihil ē de eētia alic⁹ ñ qd ptiet ad ei⁹ qdi^tem intrinsece. s aliq relatio.s.create ad deū lz sit eadē fundamēto.nō ē tñ de eius eētia.alias nulla eētia creature esset absoluta. In ista.q.p pmittaz aliq̄s distictōes.z° ondā duas ocl'ones

Q̄tū ad primū prima distictio sit ista.hoc nomē accñtis & q̄dlibz ocre tū pōt dupl'r accipi.uno mō p p se signi^to nōis.q est ocept⁹ q̄z accñs nā lit iportat q ē ipsa accñtalitas.a° mō p eo qd dno'at qd ē aliqd ens.ix.ge nerū siue sit ab^tum siue respectiuū.s. q̄titas q̄litas uel relatio.z^a sit ista.du plex est iherētia.s.actual' & aptitudi nalis.actual' est unio accñtis exñtis cū sbo exñte.ut pfectō cū pfectibili.ap titudialis aūt est dependentia siue es sential' ordo accñtis s^m suā qdi^tem ad sbam.& differūt.q actualis nō est in demōstratiōe.q demōstratio abstrahit ab actuali exñtia. al'r nō eēt neciora aptitudial' aūt demōstrat q ē passiōis ad sbm.Vnde prima nō semp iest acci dēti z^a uero semp inest siue sbm ex istat siue nō.z^a distictio sit ista.aliud ē eē de eētia alicui⁹. & aliud est esse idē alicui eētialit uel realiter.pri^m infert z^m.& nō eo°. oñe eni inclusū i oceptu qdi^uo alic⁹ ē de eētia ei⁹.sic aial ē de eētia hōis. pōt aūt aliqd eē idē real'r ul' eētial'r alicui. & tñ ē ex tra oceptū qditatis eius ut unitas & ueritas re^tu entis.sūt eni extra foralez oceptū entis.& ñ dicūt aliā rē ab'en te.prima dicit idemtitas foral'.z^a es sential' & real'. q̄tū ad z^m dico q neutra iherētia ē de eētia accñtis z° mō sūpti.Hanc oñdo sic.null⁹ respe ct⁹ ē de eētia absoluti.s utraq inhe rentia ē foralit respectus.g etc.ma. pz.alit oia essent foral'r adaliqd.v° me^ce. p fūdamētū ē aliqd pter re spectū.q nihil fūdat seipsū.q oē qd re^ue dicit est aliquid pter relationez g inherētia nō ē de eētia accñtis z° mō sūpti. z^a ocl'o sit ista.iherētia aptitudinal' ē idē real'r ul' eētialit ac cidēti z° mō sūpti siue sit abso^tum si ue respe^um. Hāc oñdo sic.nulla apti tudo nāl' alicui⁹ entis distiguit real'r

ab illo ente. ꝰ inherentia aptitudial' ē aptitudo nālis accidentis: ꝙ etc. ꝑ passiones entis dicte de entibꝰ inferioribus non dicunt aliud realiter ab ente in eis. ꝰ ens in se & ens inherēs sūt passiones dicte d' sba & accñte. ꝙ etc

Ad argumēta ad pri^m^ dico ꝰ^m^ damascenū in exēpl. necesse ē cōsiderare simile & dissimile cū similitudo non currat quatuor pedibꝰ. si eni ɔsideret supficies uerboꝝ illius exempli seqt̄ ꝙ nullū accñs habeat entitatē foralē & hoc dicere est maxima igrantia. cōstat eni ꝙ acci^a^ sūt principia ɔgscendi sbam. p̄ de aīa. & sūt pricipia agendi. & prima obā sensuū. qñ ꝙ dicit̄ ꝙ nullā habeāt entitatē. dico ꝙ phs dicit ꝙ sic est ordo sanitatis urine ad sanitatē aīalis sic ē ordo eentialitatꝭ accñtꝭ ad sbam. & ñ ꝙ talis ordo sit de eentia alicꝰ accñtꝭ. ꝰ ē dissilitudo i hꝰ. ꝙ in urina ñ est aliq̄ fora absoᵗᵃ q̄ dicat̄ sana. ꝰ in accñte est forma absoluta q̄ dicit̄ ens. Ad 2^m^ dico ꝙ inherētia notat cām foralez pdicatiōis entꝭ d' accidēte. ꝰ extrīsecā. lz eni accñs ꝰ^m^ suā qditatem sit cātū a cā extrinsecā. pōt tñ pdica^ocm^ alicuiꝰ formalit̄ imediate recipe. acsi nō eēt causatū a cā extrinseca. ꝙ ipsa nō est mediū p qd' insit illud. exēplū creata ē ens foralr. lz esse ctiue sit a deo. Ad 3^m^ dꝰ ꝙ inherētia seipsa iheret n^c^ unq̄ manz ñ ihereat

228 Trū ignis infernalis cruciet malignos spiritus. ꝙ nō. augꝰ xiiꝰ super genesi. arguit ex tate^ne^. agens est prestantiꝰ patiēte. sed corpus nō est pstantiꝰ spū. ꝰ eoꝰ. ergo nullū corpꝰ agit in spiritū. ꝑ p̄. de generatiōe agens intendit assimilare sibi passum. ꝰ corpus nō potest assimilare sibi spiritū. ꝙ tūc spiritꝰ esset capax alicuiꝰ fore corporee. ꝫ mathi. xxvꝰ. ite maledicti in ignē eternū q̄ paratus ē diabolo & angelis eiꝰ. Rꝰ ꝰ^m^ aug. xiiiꝰ de ciui. dolor carnis tm̄ mō est effectus aīe ex carne. & qdā ab eius passione discessus. sicut dolor aīe q̄ tristitia & passio nūcupat̄. discessio est ab illis rebus q̄ nobis nolentibus accidūt. Ex q̄ pz ꝙ dolor est passio ɔñs apprehen^nem^ sensitiuā. & ē in appetitu sensitiuo. tristitia aūt pprie est in uolūtate. & ɔñs apphen^nem^ alicuius obiecti noliti. Primū. s. dolorē proprie dictū nō oportz q̄rere in spiritibꝰ angelicꝭ. n^c^ in aīabus sepatis: De tristitia dico ꝙ cū sit in uolūtate ex apphen^ne^ obi discōueniētis ꝰ^m^ rōnē ul' cꝫ q̄rere obm qd' stati oñdit̄ discōueniēs ꝰ^m^ rōnē. ul' si ñ oñdit̄ statꝭ discōneniēs ñ a ratiōe errante. ꝙ mihaeli nō esset discōueniēs oꝫ inuenire ibi obm discōueniēs ꝰ^m^ rōnē. ꝙ nolitū & tñ positū

Dico ꝙ ignis infernal' est obm dis cōueniēs spiritui duplr. p̄ ꝙ detinet ipsū diffini^ue^. 2ꝰ ꝙ imutat ipsū obiue

De primo nullū corpus ut locans ē locato discōueniēs. ñ quia aliud corpꝰ est sibi ɔueniēs. spiritꝰ aūt sic cū nullo corpore habet naturalē ɔuenien tiā. ꝙ tūc illud esset naturale saluati^m^ eiꝰ. sic

ad nullū aliud corpus habet naturalem discōueiētiā. ꝑ quā detieri ibi sit sue nature discōueniēs. unde si mihael ex pcepto diuino esset ꝑpetuo cōiūctus localiter diffinitiue alicui corpi apphēderet illud ut nullo mō discōueniens nec ut materiā tristitie. oꝫ ḡ ad habendam tristitiam ut de igne detinēte ꝑ inueniat ratio noliti. sicut angelus malus habet nolle detineri perpetuo ab igne iustitia diuina ipsū illic effectiue detinētē. Ad illud aūt nolle iclinat affectio ꝯmodi ꝫm quā appetit liberꝫ usū potentie. ut sicut naťa sua ē indifferens ad oīe corpus sic possit se facere pſentē oīi corpi. ꝓmouet aūt ipsū supbia ꝑ quā appetit uti ꝓpria potestate. ꝯsumat iuidia ꝑ quā in uno loco deťmiate nollet esse ꝑ uolūtatem diuinā. Vnde diabolꝰ non tm̄ odit detentionē illam actiuā dei & passiuaꝫ sui a deo. ꝫ etiā odit formalē detentionē ppe ab illo igne. & de illa formali detenne tristať. obm aūt tristabile ꝓprie est causa ipsiꝰ tristitie. ꝙ nō uolūtas imediate. ꝙ tūc eēt ī potestate eiꝰ imediate tristari uel nō tristari. qd nō est uerū. ꝫm istū modū saluari pōt quō ignis est instrm̄ diuine iustitie cruciando. ꝙ principalius odit detenem actiuā dei & suā passiuā a deo ꝙ detētionē illā formalē ignis. ꝙ ipsā ñ odit nisi in ordine ad primā. & sic affligit ī uirte primi. & sic istrumtaľr. Nec sequtur ignis nō detinet effectiue. ꝫ instrumētaliter. ḡ nec affligit effectiue.

ꝙ ignis ut detinet formaliť est obm nolitū. & apphensū ut positū. iō īfert tristitiam effectiue. De 2º qliť. s. ut obm imutans ꝯtristat. dico ꝙ intellectus angeli deťminať ꝑpetuo ad itense ꝯsiderandū ignē in ratione obi. 2º apphendit istā deťmiationē ad talē cōsiderationē. 3º odit & oriť odiū ex affectione ꝯmodi ex qua uult qdcunqꝫ obm ꝓut sibi fuit delectabile ꝯsideraŕ nūc hoc nūc illud. & ꝓmoueť ex supbia ex qua uult uti sua intelligentia. ꝫm impiū uoluntati sue. & ꝯsumať ex inuidia ꝑ quā odit determinari a deo ad aliqꝫ ꝯsiderationē unā. ex hoc autē sequiť tristitia. Ad argumta ad primū auctoritas aug. dependet ab ista agens est pſtantius termīo formali actionis. & terminꝰ formalis est pſtantior susceptiuo. 2a istarū nō est uera. ñ ꝙ hoc est actus & illud potētia. & sic ꝯcedenda est agēs in actu foŕali uel uirtuali est pſtantiꝰ passo ingtū est ī potentia ad illud. ꝫ ex hoc nō sequiť ꝙ sit pſtantius naťa absoluta illiꝰ. sič nec sequtur de ťmino formali respectu eiusdē Pōt etiā dici ꝙ uerū est de agente pricipali & nō instrumētali. Ad 2m dº ꝙ reqriť ꝯtactꝰ uirtuaľ nō methaforicus. ꝯtactꝰ aūt uirtuaľ ē ꝙ aliqd ī isto possit esse terminꝰ uirtuti ī illo. qd nihil aliud est ꝙ hre uirtutē cātiuā alicuius istorū. Ad 3m dico ꝙ cā equiuoca equiuoce assimilat. ꝙ ꝫm aliqd qd habꝫ in se uirtualiť & nō formaľr illo mō obm qd est nolibile habet ī se

tristitiā. & s^m illam assimilat. aliter ꝑ
positio uera est de agente principali
& non instrumentali. agens aūt princi
pale hic deus est & sibi assimilat passū
ꝙ intendit & uult afflictionē ei⁹.

229 Trū ignis infernalis cruciet
hoies damnatos. ꝙ nō: vi° to
pi. ois passio magꝭ fcā abicit
a sba. ḡ si ignis ille continue cruciaret
ɔtinue magis ꝺperderet eorū sba. &
sic oīo ɔsūmaret̄. qđ ē ɔ̄ illud apoc̄. ꝺ
siderabunt mori & fugiet mors ab eis
ꝑ aut̄ patient̄ ab illo igne realit̄ im
mutāte. aut tm̄ intentionalit̄. realr̄ nō
ꝑꝑ duo. ꝑ ꝙ cessante ꝑ motu reali nul
lus ali⁹ motus real̄ eēt possibi⁹. cū po
sterior depēdeat a priori. 2° ꝙ tc̄ rea
liter corrūpetur corpus illud. ꝙ unū
ɔ̄riorꝫ ē real̄r corruptiuū alteri⁹. ɜ si
tm̄ ageret intentiōal̄r nō eēt afflictiu⁹
ꝙ illa passione pateret̄ sensus beati.
ɔ̄ math. xxv°. ite maledicti in ignē
eternū. Ad. q. pꝫ ꝙ ignis presens
corpi corruptibili aīato aīa sensi^ua p̄t
habere in illud duplicē actionē. s. rea
lē q̄ est uniuoca & ītētionalē q̄ respcū
illi⁹ ē equoca. ꝙ sp̄cs sensibilis nō est si
pliciter eiusdē sp̄ei cū ipso obo. Ad
ꝑpositionē dico cū corpus hois post
iudiciū sit ꝑ se corruptibile ignis p̄e
sens poterit in illud utrāqꝫ actionē hr̄e
ꝙ nō repugnant: & est ibi susceptiuū
& cā actiua utriusqꝫ. Dico ḡ ꝙ so
la intētional̄ sufficit ad cāndū dolorē
ꝙ excellēs sensibile natum est inferre
dolorem, ꝙ est discōueniens. realis aūt
sine intentionali nō sufficit. ꝙ lignū
calefit q̄ tūcunqꝫ extensiue. & tn̄ non
dolet. Ad argumēta ad primū dico
ꝙ auctoritas phi uidet̄ negare actionē
realē ignis in corp⁹ & nō intentionalē
ɜ si ponat̄ realis. dico ꝙ uera est ꝑpo
sitio ex pte cause natal̄ sibi dimisse ī
agēdo. ꝙ tūc ꝑ ɔtinuitatē fit magꝭ &
magis abiectio ɔuenientis & a sba cui
illud ɔuenit. ī ꝑposito aūt cā nālis nō
dimittit̄ sibi. uel aliter magis abicit a
sba dispositiue ad quod seqt̄ illud ad
quod est dispositio. hic aūt non abicit
magꝭ ꝺ substantia dispositiue. ꝙ non
pōt in effectū illi⁹ dispositiōis. Ad
2^m pꝫ que actio realis uel intentionalis
sit ibi necessario ꝑponenda & que pos
set ibi poni.

230 Trū lucifer pecca
uerat ꝑ supbiā forā
liter. uidetur ꝙ sic
augꝰ. xi°. ꝺ trini. c.
xv°. male uolūtatis
initiū q̄d potuit eē
nisi superbia. & ꝓbat ꝑ illud scripture
ecclesiastici. x°. Initiū oīs peccati su
perbia. ꝑ in cañ. Ioh. oīe qđ est in
mundo aut est ɔcupiscētia carnis. aut
ɔcupiscētia ocl'orū. aut supbia uite. ɜ
lucifer nō peccauit ɔcupiscentia ocu
lorū. nec ɔcupiscentia carnis. pꝫ ḡ su
perbia uite. ꝑ arguit̄ ꝑ uiā diuisiuā
& ponderatur lucifer non potuit pec
care ꝑ ꝑ aliquod nolle. & ꝑ ɔīs non
ꝑ irā. nec ꝑ auaritiā & huiusmodi. ꝙ

omne nolle ꝓsupponit aliqd uelle. nec
peccauit aliquo uelle inordiato circa
temp lia. nec peccato carnis. quia talia
ñ sũt eis appetibilia. g̃ ꝑ diuisiões suf
ficientẽ exclusis aliis seq̃t ꝙ peccauit
peccato supbie. ꝑ lucifer nõ pecca
uit nisi uno peccato. alit peccatũ eius
fuisset unũ post alterum: ꝙ duos actus
pfectos non põt simul habere uolũtas
nec intellectꝰ. g̃ si peccauit pluribus
peccatis peccauit uno post alterũ. g̃ ĩ
secũdo instanti potuit penitere. & sic
peccatũ eius fuisset remedibile. g̃ illud
peccatũ nõ potuit esse nisi supbia. pꝫ
ꝑ illud ps. supbia eorũ qui te. õ pec
catũ eorũ fuit maximũ. quia irremedi
bile. ꝭ supbia nõ est maximũ peccatũ
ꝙ humilitas q̃ ei opponit nõ est maxi
mũ bonũ. ꝙ hũilitas põt esse in formis
caritãs nõ. g̃ hũilitas est minꝰ bona. g̃
etc. In ista. q. tenet cõiter ps affirma
tiua ꝑ argumentũ diuisiuũ positũ ad
primã ptem. ꝭ ad uidẽdã ueritatẽ. q.
ꝑ uidendũ ẽ q̃ fuerit malitia in lucifero
2° ad quod genꝰ peccati reducit eius
malitia. Primo uidendum est de or
dine actuum uoluntatis. & dico ꝙ in
cõmuni est duplex actus uoluntatis sci
licet uelle & nolle. est enim nolle actus
positiuꝰ uolũtatis q̃ fugit obm discõ
ueniens. uelle aũt est actus q̃ acceptat
aliqd obm ꝯueniens. & iste ẽ duplex. s.
uelle amicitie qd est illius obiecti cui uo
lo bonũ. & uelle ꝯcupiscentie qd est il
liꝰ obiecti qd uolo alicui alii amato &
istorũ actuũ pꝫ ordo. ꝙ oẽ nolle ꝓsup

ponit aliqd uelle. ã nullo enĩ refugio ni
si ꝙ ñ põt stare cũ aliq̃ qd accepto tan
q̃ cõueniens. Ex isto ꝓposito seq̃t
ulterius ꝙ est similis ꝓcessus ĩ nolle de
ordinatis uolũtatis. nullũ enim nolle est
primꝰ actꝰ deordinatꝰ uolũtatis. ꝙ nõ
posset hrĩ nolle nisi in uirtute alicuiꝰ
uelle. Tenet g̃ ꝙ simplr primꝰ actus
uolũtatis luciferi fuit primum uelle ami
citie respectu illiꝰ cui uoluit bonũ. hec
autẽ obm nõ fuit deus. ꝙ non potuit
deũ inordinate ex intensione amare ex
amicitia. ꝙ deus est tale amabile quod
ex sola rõne sui dat actui ꝯpletã rõnẽ
bonitatis. nec est uerisimile ꝙ actu ami
citie aliqd aliud a se nimis intense dile
xerit. ꝙ inclinatio nãlis magis iclinat ad
se q̃ ad aliqd aliud. similit etiã amicitia
fũdat sup unitatẽ. 8° ethi. & etiã ami
cabilia ad alterũ ꝓcedunt ex amicabili
bus ad seipsũ. ix° ethi. g̃ primꝰ actus
ĩordinatꝰ fuit amicitie respectu suiipsius.
Et hoc ẽ qd dicit aug. xiiii° de ciui.
dei duo amores fecere duas ciuitates
s. ciuitatem dei amor dei usq; ad con
tẽptũ sui. & ciuitatẽ diaboli amor sui
usq; ad ꝯtẽptuꝫ dei. Prĩa g̃ radix.
ciuitatis diaboli fuit inordinatus amor
amicitie q̃ radix germinauit usq; ad cõ
tẽptũ dei in quo ꝯsumata est illa malitia.
Restat uidere de prima inordinati
one ipsiꝰ uelle ꝯcupiscẽtie. & uidetur
esse dicẽdũ ꝙ ꝑ ꝯcupiuit sibi inordia
te beatitudinẽ. qd sic ꝓbatur. nã primum
ꝯcupiscere inordinatũ nõ ꝓcessit sibi
ex affectiõe iustitie sicut nec aliquod

peccatū pcessit.ḡ ex affectiōe cōmodi omis aūt act9 uolūtatis elicit9 aut elicit̄ s̄m affectionem iustitie, aut cōmodi: s̄m aūt ans̄.maximū cōmodū maxime appetit̄ a uolūtate non seqnte regulā iustitie.maximū aūt cōmodū ē beatitudo pfecta.ḡ etc̄. p̄ omis potētia appetitiua ōns in actu suo actum potētie apphensiue appetit p̄ ōuenietissimuz delectabile. q in tali appetibili maxie qetat̄.qd̄ pz de appetitu ōnte apprehensiōez gustus uel tactus.q qlibz tal̄ appetit obm pfectissimū potentie apphensiue.ḡ uolūtas sepata ab omi appetitu sensitiuo oīo p̄ appetit illud qd̄ est cōuenietissimū illi itellectui cui9 cōuenietiā seqt̄ illud appetere. & p ōns beatitudinē includentez obm actū & delectationē ōntē. p̄ illud appetitur a uolūtate nō regulata p iustitiā qd̄ si esset solū appeteret̄ & nihil aliud sine eo.talis eni delectatio nō est excellenª nec aliquid aliud si esset triste appeteret̄.s̄ delectatio ul̄ aliqd tale appetit̄

q̄tū ad zm articulū restat uidere de imoderato amor̄ amicitie qle peccatū sit:2º de imoderata ōcupiscētia beatitudinis quā ōcupiuit.3º de imoderato uelle ōnte. q̄tū ad primū dicit̄ q fuit supbia.& uidet̄ esse intentio aug xiiii° de trini. ubi uult q p̄sūptio est nimis sibi placere.& ideo supbi i scriptura dicūt̄ sibi placētes.ḡ cū ista im moderatā dilectio siue ōplacētia sui sit pprie supbia.ḡ etc̄. q̄tū ad inordinationez uelle ōcupiscētie uidet̄ q appetit9 beatitudinis nō fuerit pprie supbia.nō q̄tū ad primā ei9 spēm. q si p̄esūptio ptinet ad primū uelle inordinatū amicitie nō ptinebit ad aliquod uelle ōcupiscētie.& si ad aliqd uideat̄ reduci magis ōsonat cū peccato luxurie n̄ eni ppa luxuria fit in actibꝫ carnis tm̄.s̄ oē delectabile imoderatū sqm delectabile pōt dici luxuria.q̄tū ad inordinationez nolle ōntis.quodlibz istorū inordinatorū nolle fuit auaritia uel in uidia.& si obiciat̄ de ipso ōcupiscer̄ qd̄ nō fuit pprie peccatū luxurie. ḡ fuit aliud & discurrēdo p oīa septem peccata mortalia uidet̄ q non fuerit aliud a supbia. R° siue peccata mortalia distinguāt̄ p hītus malos opposi tos hītibus bonis quales sūt illi septez s.qtuor morales &.3.theologici.siue distinguāt̄ p act9 bonos qd̄ magis uidet̄ qles sūt actus decē p̄ceptorū.siue sic siue nō.nō erit ista diuisio.7.peccatorū capitaliū sufficiēs. q si p° mō deberēt esse.7.peccata capitalia ab istis siquidē infidelitas & desp̄atio sūt proprie oppōita illi septanar o. & nō sūt ōtenta sub aliquo eorū. si z° mō debe rēt eē decē capitalia s̄m trāsgressionē decalogi. h̄ igit̄ diuisio nō oz q teneatur sufficiēs in oībus malis. q iste non sūt prime radices nc forte pricipalia peccata.s̄ multū cōia ad alia. Ad arta principalia ad primū dico q aug9 loqtur de peccato simplicit̄ p̄ qd̄ fuit inordinatū uelle amicitie. aliud fuit p̄sūptio.& concedo q ista p̄sūptio fuit

simpl'r ' primū peccatū. sed nō ut est prima spēs supbie. ꝟ qđ ꝑprie sumi tur. Ad 2m dº qꝫ peccata qb9 cōit peccāt hoīes ɔtinent' sub isto ternario ꝟ nō oꝫ primū peccatū angeli ɔtineri sub peccato carnali. imo illud peccatū ɔcupiscendi in 2º gdu si deberet redu ci magis reduceret' ad ɔcupiscentiam oculorū. sic enī i nobis ad ɔcupiscētiā spectat imoderatus appetit9 alic9 uisi bilis pulcri. ita in eis ad ɔcupiscētiam oculorū dꝫ spectare appetit9 alicuius ðlectabil'. Ad 3m pꝫ qꝫ ista diuisio ðe peccatis capitalib9 nō est sufficiēs ɔpando ad actū ɔcupiscētie nisi p qn dam reductionē. & sic pōt' ɔcedi qꝫ re ducat' ad luxuriā. sic alias ɔordiat9 ap petit9 ðlectabil' ut ðlectabil' ad ɔcu piscētiā oculoꝝ. Ad 4m dº qꝫ n̄ fuit unicū peccatū tm̄. ꝟ fuerūt multa. & cū dicis primū peccatū luciferi fuit ir rmedibile. dico qꝫ cū peccauit 2º pec cato adhuc fuit i uia. & p ɔñs qñ pec cauit 2º peccato ð p̄ potuit penitere & ueniā & misericordiā recipe. & sic primū peccatū eius ex se nō fuit irre medibile. oē enī peccatū alic9 pdurans usqꝫ ad t'minū est irremedibile. nego g qđ assumit' ibi fuisse unicū peccatum unde malitia luciferi incepit ab imoðe rato amore qđ nō est maximū peccca tuꝫ & fuit ɔsūmata in odio ðei qđ est maximū peccatū. qꝫ ex hoc seq̄t' qꝫ nō potuit hr̄e uolitā manēte deo. & iō ex inordinato appetitu pri9 potuit uelle deū nō esse. & ita odire.

Trū libertas & necessitas re spectu eiusdē pductionis se ɔpatiant' uidet' qꝫ nō. qꝫ pri cipiū in q̄ est nccitas ad agēdū ex se ðe terminat' ad agendū. ꝟ qđ ex se ðt'mi nat' ad agendū est principiū actiuū nā le. ꝟ principiū nāle & liberꝝ repugnāt qꝫ ɔ se iuicē distiguūt'. ix° mec°. & 2° phi. & etc. ɔ pfectio principii pro ductiui nō tollit' a pricipio pductiuo perfectissimo. ꝟ nccitas est pfectionis in principio pductiuo. qꝫ est nobilior cōia diuidēs ens in cōi. g nō repugnat uolūtati q̄ est pfectissimū principiū pductiuū liberū. In ista. q. est opi. G. q̄ dicit qꝫ nō repugnat in uolūtate necessitas & libertas respectu eiusdeꝫ pductionis. rō est qꝫ qlibꝫ ɔditio agen di pōt stare cū libertate uolūtatis. q̄ nō ponit modū agendi nature. q̄ p̄ distin guit' ɔ uolūtatē. nccitas uero n̄ ponit modū nāe agēdi. qꝫ nā agit p impssioꝫ & ei9 modus agendi est impssiu9. uolū tas uero agit p expssionē mō ɔrio nature. ꝟ mod9 agendi nccio nō ðter minat sibi aliquē modū. qꝫ nc ipssionē nec expssionē. & iō lꝫ uolūtas pducat aliqd ðe nccitate. nō tn̄ nālit'. qꝫ nō p ducit p impssionē. ꝟ p expssionē. ɔ opi. istā & speciasr ad ꝑpositū arguō sic. si agens nāle p impossibile ðe nihi lo ageret adhuc eēt q̄rendū ðe mō ei9 agendi quō ageret. tūc aut nō ageret p modū uoluntatis & modū liberū. qꝫ tūc mod9 agendi nāe nō distingueret' a mō agendi uoluntatis. qđ est falsuꝫ.

Ergo ergo ad .q. dico q necessitas in agēdo stat cū libertate. & hoc ostendo sic libertas ut operatur ad suam actionē est cōditio intrinseca uolūtati. sed necessitas non repugnat uoluntati cōpate ad suā pductionē. imo uolūtas est principiū necessario pducendi amorē adequatū suo obiecto. ergo nec necessitas repugnabit libertati uolūtati. ut cōpatur ad eā dē pductionē. Ad argumētū in oppositū dico q uolūtas q̄n necessario producit ex se determinatur ad pducendū. sed cū dicit in minori illud quod ex se determinatur ad agendū est principiū actiuū naturale dico q natura uno mō accipit cōiter p essentia rei & sic sic unūqdq; habz entitatē ita & naturā. dicim⁹ enī q natura negationis est talis & nā qualitatis est talis. lz qualitas uel negatio sm se cōsiderata nō sit res naturalis. alio mō accipit nā p principio naturali ut est uis quedam pductiua similis ex simili. & isto mō pducit filius i diuinis. q ex ui pcessionis sue pcedit ut similis ex simili in natura. nam generatio que est ad filium est productio similis ex simili in natura. uoluntas ergo si necessario determinet ad pducēdū nālr pmo mō. n tn determinat ex nā sua 2° mō.

232 Trū liberū arbitriū sine gratia possit cauere omē peccatū mortale. uidetur q sic. Aug⁹ 3° de li° arbi. nullus peccat i eo qd ui tare nō pōt. sed peccatū nō pōt euitari ergo etc. Contra ans de li° arbitrio. liberum arbitriū est potestas seruandi rectitudinē ppter se. ergo manente. li° arbitrio manet potestas eius. Contra gregori⁹ i omel peccatū p penitētiā nō delet mox suo pōdere ad aliud trahit. In ista .q. sūt due uie quarū prima est ista. q liberuz arbitriū nō pōt cauere omē peccatū sine gratia. ista est cōis oclusio utriqz uie sed prima uia pbat sic. li. ar. potest uitare singula peccata mortalia. nō tn oīa exemplū ponit de exnte in uase pforato qui licet possit q̄dlibz singulorz foraminū obstruere. nō tamē oīa. dū eniz unū obstruit aliud patēs relinqt. 2ª uia pbat sic. li. ar. duplr pt osiderari uno mō ante deliberationē & tempus uel post utrūqz. uel alio mō post temp⁹ deliberatiōis elapsū. & non post deliberationē habitā. pmo mō ponit non posse peccare mortaliter. sed uenialiter. 2° mō pōit posse uitare oē peccatū mortale 3° mō dicit nō posse cauere si sit in peccato mortali ppter defectū intellect⁹ ante temp⁹ deliberandi. ppter qd nō recte deliberat. lz transeat tempus in quo potuit haberi deliberatio. Contra oclonē pmo arguitur. peccatū nō est nisi in trāsgrediēdo pceptū dei. q aūt sm hierom dicit deū pcepisse ipossibilia anathema sit. Rndet q exnti in peccato mortali possibile est seruare pceptū. nō tamē aūt ut manz in peccato. sed possibile ē ipsū disponere se ad gratiā. q data pōt seruare pceptū. & ita si nō ppararet se ista impparatio inputaret sibi ad peccatū. Contra si de⁹ precipiēs intendebat q̄mlibz obligare ad obseruādū pceptū

ex caritate.ergo quicunqz facit oppositū peccat mortaliter. Et hoc tam de pcepto negatiuo ad qd' tenet semp et p semp. Et si teneat ad illud ex caritate qñ illud seruat. si ex caritate nō seruat peccat mortaliter. similiter de precepto affirmatiuo ad qd' tenet p aliqñ. si pro tūc nō seruat ex caritate peccat mortaliter. Et ita quicūqz omisit peccatū mortale si postea nō occidat. quia deus precepit nō occidere. Et si ñ furet. quia deus pcepit nō furari. peccat mortaliter. si seruat sabbatū peccat mortaliter. quia deus pcepit. hoc dicere nō uidet aliud ꝙ͞ puertere oēs q semel cōmiserunt peccatū mortale. ut nullū bonū opus ex genere postea faciant. ad quod tñ alias sūt astricti. cū tñ sint amonēdi ad oppositū ut. s. faciant bona opera ex genere. ꝙ ista disponūt eos ad gratiā citius et facilius obtinendā. Similiter existens in caritate pōt facere aliquod opus pcepti. tñ nō motus ex caritate. sed ex pietate et mansuetudine nāli. nō referendo tūc actualiter in ultimū finem. ita ꝙ ista impletio opis nō esset sibi meritoria. Cōtra istas duas uias arguit in speciali. pⁱ ͻ primā. si in hoc tempore pōt pcauere ab hoc peccato mortali et ab illo. ergo si potest cauere hoc et illud simul pōt cauere oīa. pⁱ uolūtas pseruando se ab uno peccato mortali fit fortior ad resistendū aliis. ergo si pōt hoc peccatū cauere de quo magis peccator timet multo magis pōt aliud cauere. Et sic de aliis. ͻ 2ᵃᵐ uiā arguo sic. tempore illo quo posset haberi deliberatio de hoc peccato. a. aut pōt deliberare de. a. Et tūc deliberās nō peccat mortaliter. ɔpleta etiā deliberatio nō per te potest cauere ne peccet actualiter ipso. a. nec aliquo alio. tūc autem nō pōt deliberare de. a. tempe deliberationis. Et ita nō habebit usum rationis.

Quod si dicas nō posse deliberare ppter excecationem intellectus. hoc uidet absurdum. quia unū peccatū mortale non facit aliquē intēperatū generali intēperantia. quia una dies nō facit estatem. nec unus actus uitiosus facit hoīem uitiosū generaliter. ergo pōt habere rectam deliberationē de multis de quibus tēptatur nō obstante ꝙ sit in uno peccato mortali. quia uitia non sunt in tātū cōnexa ut unum peccatum excecet circa principia operabiliū ad bene agendū. quia nec unū peccatū deprauat appetitum p se inclinando ad aliud. Immo cū uno peccato pōt stare habitus acquisitus oīus illi peccato. quia unū peccatū mortale nō corrūpit totū habitū. Ad. q. pōt dici ꝙ peccatū pōt accipi dupliciter uno mō pro ipso actu elicito deformi loqndo de peccato omissionis. alio mō p macula q remanz post actū elicitū ꝙ usqz peccatū p penitentiā fuerit deletum. 2ᵒ mō dico ꝙ liberū arbitriū nō pōt ex se cauere oīe peccatū mortale p statu isto sine grā. ꝙ anima sine gratia aliquo peccato maculat. uel originali. uel actuali peccato. a quo non liberat nisi p gratiā. sed hoc non est ppter

imediatā oppositionē inter culpam & gratiam. quia in statu inocentie ista nō erāt imediate opposita. tūc enī potuit esse in puris naturalibus sine gratia & sine culpa. ḡ nullo mō sūt imediate opposita. Ad argumētū primū dico q̄ iste cui offert gratia pōt cauere ne resistat gratie. sed nō pōt cauere a peccato. si enī nō resistat gratie iustificat. stando ḡ in peccato prius omisso solū istud caueri pōt q̄ nō resistat gratie.

Ad 2m dico q̄ ex pte li. arbi. pōt seruari iustitia que habet. ꝯ iustitia q̄ nō habetur seruari nō potest.

235 Trū lumē sit propria species lucis. uidetur q̄ nō. omis spēs est in medio simul cū sua opposita. p3 de spē albi & nigri. ꝯ lumen excludit tenebrā sibi oppositā. ḡ non est spēs. ꝑ lumē in medio & organo habet effectu3 realē. s. corrūpe uisū & causare uisionē. hoc aūt nō ꝯuenit spēi ḡ etc̄. ꝑ lumē frangit & reflectit. ḡ est corpus. q̄ ista sūt passiones corporis. S3 nulla spēs est corpus. ḡ etc̄. ꝯ lux est de se sensibil 2o de aia. ḡ habet aliq̄ spēm sensibile non aliam a lumine. ḡ etc̄. Hic sūt tria uidenda ꝑ qd sit lux. 2o qd sit lumē. 3o qualit causat ipsū lumē. q̄tū ad primū do q̄ lux non est sba. q̄ lux est p se sensibil. substantia non est per se sensibilis ergo lux nō est substantia. ꝑ lux in aliquo est accñs. ḡ in nullo est substantia. quia qd uere ē nulli accidit ꝑ phi. añs p3. q̄ si in igne esset forma sbalis uel esset ultima differētia. uel alia ipsectior que esset in potentia ad formam specificā. nō primo mō. q̄ tūc q̄cūq̄ haberent lucē essent eiusdē spēi. nō 2o mō. q̄ tūc esset impfectior forma specifica ignis. & ita nō esset forma sbalis alicui9 corporis celestis. nulla ḡ enim est forma sbalis impfectior forma elementari. ꝑ omē3 formā sbalem corporis celestis ꝯseq̄t aliqua forma actiua. sic formas generabiliū & corruptibiliū ꝯsequūt q̄litates actiue. sed nulla qualitas sensibilis ꝯsequitur formā substantialē corporis celestis nisi lux. ergo lux est qualitas sensibilis. q̄tū ad 2m dico q̄ lumē nō est sba p se subsistens q̄ nec spiritualis cū sit extensibilis. nec corpal. q̄ tunc duo corpa eēnt simul. ē enī lux cū toto aere. nc oportet aerē moueri localiter aduētu lumine. nec recedere recedēte lumīe. q̄ tūc in medio illuminato non posset fieri aeris respiratio si illud corpus localiter recederet ꝑ lumē. q̄ nō sit forma sbalis p3 q̄ illud cui aduenit lumē manet pfectū in spē ipso recedente. p3 de aere illuminato & tenebroso. forma aūt sbstantialis qū recedit non dimittit illud perfectu3 in specie. ḡ etc̄. q̄ non sit materia. nec aliquid pertinens ad genus substantie patet rationibus supdictis. cū ḡ ad aliqd genus ptineat. & non sit uerisimile ipsum lumen in alio genere collocare q̄ in genere qualitatis igit erit in genere q̄litatis. Genus autē qualitatis q̄tum ad 3am speciem

distinguit᷑ q̄re uno mō d'cit᷑ q̄litas sen sibilis. alio mō sp̄s siue intētio. dico ḡ ꝙ lumē est intentio siue sp̄s sensibilis ipsi⁹ luc. qđ ꝓbat᷑ sic. ꝙ si nō eēt intē tio tūc positū sup̄ sensū ꝓhiberet sen sū. qđ enī ē p̄m sensibile & nō rō senti endi positū sup̄ sensū impedit sensuꝫ z. d' aia. & ita lumē positū in oculo im pediret ipsū. h⁹ aūt est falsū. & 5 om: d' sensu & sensato. ubi uult ꝙ necesse est lumē ꝓpriū in oculo ad hoc ut ui deat & recipiat sp̄s colorū. Modus aūt ponit᷑ iste. ꝙ lux naturaliter pri⁹ est uisibilis q̄ color. & ita sp̄s eius natu raliter est prior sp̄e coloris: & ita tā p ficiēdo mediū ita ꝙ mediū nō illumi natū nō sit capax colorū. q̄ in pficien do uisū ita ꝙ organū nō illūinatū non sit ꝓximū uisiuū. Q̄rtū ad 2ᵐ articu lū ē distinguere triplicē radiū. s. rectū reflexū. & fractū. Declaratio istoruꝫ. Radius rectus dicitur q uenit a lūino so ad terrā p mediū eiusdē diafoneita tis sine aliquo angulo. ꝙ natᷓ agit q̄tū pōt. & ideo breuiori mō q̄ pt. iō radi⁹ solis semp tenet incessū rectū si pōt. ꝭ si occurrat mediū alteri⁹ diafoneitati ut cū radius transit per aerē ueniēs ad aquā q̄ nō est corp⁹ oīno densū ꝑmittit transire radiū. ꝭ nō p incessū rectū ū ueniit ppēdicularit᷑. Reflex⁹ est cū rectus radi⁹ inueniēs obstaculū corpis suff ciēt dēpssi nō trāsit p mediū. & ideo natᷓ corporis lūinosi non potest multiplicare sp̄m lucis sue p mediuꝫ illius corpis. facit ꝙ pōt multiplicādo

tā in medio contiguo corpi obi. & ta lis multiplicatio lūinis uocat᷑ reflexio ꝭᵐ equalitatē angulorū incidētie & re flectionū. Radius fractus est q ocur rēte medio alti⁹ diafoneitati. nō tñ in opaco multiplicat᷑ in illo medio. ꝭ nō ꝭᵐ lineā rectā. ꝭ ibi angul⁹ incidit. qñ aūt occurrit mediū densius radius frā gitur ad ꝑpēdicularē qui radius ꝑpē dicularis est fortissim⁹ in agēdo. ꝭᵐ euclidē & alarem duplex est lumē ac cidētale & eētiale. accūtale dicit᷑ qđ pōt ducere ī cognitiōeꝫ lūinaris, sicut lumen in angulo domus ubi nō accedit radi⁹ solis. & uenit a radio principali cādente imediate p fenestram. ꝭ lumē eētiale qđ distinguit᷑ p tres radios di ctos causat᷑ immediate a corpe lumino so. nō immediaⁿᵉ eius effectus. ꝭ immedi atiōe cāe. Probat᷑ de utroq; p̄ de ra dio recto. oīne agens naturale eque dis positū multiplicat se specifice. ḡ pars radii q̄ est in fenestra eodeꝫ mō multi plicat se in angulū domus & in omem partem. cū mediū sit eque dispositum. ꝭ oppositū huius apparet ad sensum ḡ sol imediate agit in aliquā partē me dii cui nō est p̄sens ꝭᵐ cōtactū corpo ris. ꝭ solū ꝭᵐ p̄sentiā uirtutis. De radio reflexo pꝫ. ꝙ sicut in aliis radi⁹ reflexus mediante speculo quo res ui detur causatur imediate a re cui⁹ est il la species multiplicata ad speculum & reflexa ad oculū. pꝫ nā ad motū illius rei uariat᷑ idē radius. nec potest frangi aliqd in speculo ut imago uel sp̄s a q̄

causat radius reflexus. De radio fracto idem probatur. nam baculus in aqua causat fractionem radiorum suae speciei. igitur diuiditur subtilitas diafonitati. quia declinauit ab incessu recto & non causatur ab aliqua specie. quia tunc baculus non appareret fractus. Ad argumentum ad primum concedo quod habet effectum realem. non tamen ita quin possit esse intentio. quod cum sua ratione stat ut ipsa sit per se ratio tendendi in obiectum. & hoc sufficit ad rationem intentionis. Ad 2m dico quod illa sunt methoe dicta de lumine. sicut patet per auic. vi° naturalium. non enim aliquid id est procedit recte quando motu locali quando obliquatur frangendo uel refrangendo. sed quando uirtus actiua non est totaliter exhausta non tamen causauit quantum potest causare.

234 Utrum libertas uoluntati & necessitas naturae possint se compati in eodem respectu eiusdem actus & obiecti. In ista quaestione sunt tria uidenda. primo si in aliquo actu uoluntatis sit necessitas. 2° si cum hoc sit ibi libertas. 3° si nunquam cum libertate possit stare naturalitas. Quantum ad primum est opinio gan. quod omnis uoluntas necessario uult ultimum finem. & hoc uel clare uisum uel in uniuersali apprehensum motiua sunt ista. Voluntas necessario uult illud in quo est omnis ratio boni & nullus defectus boni. uel aliqua ratio mali. sed finis ultimus est huiusmodi. ergo etc. 2° sic sicut principium in speculabilibus sic finis in operabilibus. 2° phi. & 7° ethi. sed intellectus necessario assentit principio in speculabilibus. ergo uoluntas necessario assentit ultimo fini in agibilibus. 3° sic uoluntas necessario uult illud cuius participatione uult quicquid uult. sed quicquid uult uult participatione ultimi finis. ergo etc.

Contra iste rationes non concludunt de omni uoluntate in communi. nec etiam uidetur in se necessariae. Primum probatur. quia quando sunt duae naturae absolutae & qualitercumque ordinatae prior potest esse sine posteriori sine contradictione. Sed obiectum diligibile uisio ipsius obiecti in intellectu creato & uoluntas creata sunt omnia absoluta. & priora naturaliter actu diligendi illud obiectum. ergo quodcunque illorum potest esse sine actu diligendi sine contradictione. Sed ad istam rationem dicit quod maior est uera de illis absolutis quorum unum non dependet ab alio. nec ambo a tertio. sed in proposito uisio & fruitio dependent ab eodem obiecto. Contra omne absolutum quod deus potest causare immediate & non necessario. si causat illud per causam mediam potest non necessario causare. quia causa media non necessitat ipsum ad candum effectum absolutum illius causae mediae. ergo licet uisio & fruitio causentur a causa communi. tamen fruitio non solum contingenter causatur. sed etiam posito primo adhuc contingenter causabitur. Praeterea potentia quae necessario agit circa obiectum necessario continuat actum illum quantum potest. quod illud quod est ratio intrinseca

potentie necessario agendi erit etiam ratio semp necessario agendi & ɔtinuādi q̃tū ipsa potest ɔtinuare. ꝓ uolūtas uiatoris non nccio ɔtinuat actū circa finem in uniuersali apphensū q̃tū posset ɔtinuare. ẽ ñ necessario agit circa ipsū. ma. est declarata. minor pbat. ꝙ uolūtas uiatoris qñ3 cōtinuat actu3 intellectus circa ɔsiderationē finis. qñ3 nō cōtinuat. & hoc uel cōuertendo intellectū ad ɔsiderationē alteri⁹. uel h° saltē ñ impedit quin aliud obiectū occurrens impediat illam ɔsideratione3

Ad primū in oppositū. ma. est falsa. ꝙ q̃tūcūq3 in obiecto aliquo sit tota perfectio obiecti. tñ ad necessitatē actus reqrit ꝙ potentia necessario tēdat ad illud obm. & quicquid sit de uoluntate creata beata & perfectione eius supnaturali qua³ tendit in illud obiectū. tñ uolūtas uiatoris simpliciter ɔtingent tendit in illud obm. etiam in uniuersali apphensū. ꝙ illa apprehensio non est ratio nccio terminādi uolūtatem ad nccio uolendū illud. nec ipsa uolūtas nccio se determinat. dato etiā ꝙ nō possit nolle obm in quo nulla est malitia nec defectus boni. tñ nō sequit nō pōt nolle hoc. ẽ nccio uult. ꝙ uolūtas circa illud obm pōt habere uelle & nō uelle. Ad 2ᵐ dico ꝙ similitudo illa debet intelligi q̃tū ad duo. s. quo ad ordinē obiectorū intelligibiliū int se. & quo ad ordinē q̃3 habent respectu potentiarum or^te tendentiū in ipsa. ita ꝙ sicut est ordo in nccitate int principiū & ɔclonē q̃ h3 ueri^tem pticipata a principio. sic ē ordo int finē & ens ad finē in bonitate. quia ens ad finē habet bonitatē pticipatā respectu finis & ex hoc sequit ꝙ sicut intellectus ordinate tēdēs i illa ɔa ꝑ priciplū assentit ɔcloni sic uolūtas ordinate tendēs ad illud q. e est ad fine3 ordinate tēdit in finē ipsū ꝑ finem. sed nō est simile ɔpando ad potētias. nᶜ ut sūt opatiue absolute. ꝙ tūc uolūtas nō posset uelle id qđ est ad finem. nisi utendo eo uolēdo illud ꝑ finē. ɔ aug. puersitas uolūtati est utendo fruēdis etc. Ad 2ᵐ maior est falsa. ꝙ si uolūtas nihil nccio uult non oportet ꝙ illud rōe cui⁹ uult alia necessario uelit. ꝓ sufficit ad uolēdum ꝙ illud ɔtingent uelit. Dico ẽ ꝙ nulla uolūtas creata necessitat ad uolēdū finem. uoluntas aūt diuina simpliciter necessitat ad uolendū ppria3 bonitatē. Et si q̃ras utrū nccitet ad uolēdū aliud ob3. poss ̷ distigui đ nccitate q̃ ē triplex. s. coactiōis imutabilitati & ieuitabilitati. 2ᵃ exclud oppoᵐ posse succeder ei q̃d inest. 2ᵃ ñ tm̄ hoc excludᵗ. ꝓ etiā excluᵗ ipsū oppoᵐ posse inesse. prīa ñ ē ponēda i deo. 2ᵃ de⁹ necessario uult ecq̃d uult. ꝙ nō pōt succedere oppoᵗᵘᵐ ei qđ iest. neq3 ex pte act⁹. neq3 ex pte obi. ꝙ non posset eē siñ mutatiōe i deo. loq̄ndo đ 2ᵃ nccitate ppriε uolūtas diuia nihil nccio uult uolitiōe efficaci ul detēmiata ad aliqd eēndū extra. ꝓ tm̄ ɔtigēt sic ɔtigēt eā creat. q̃tū ad 2ᵐ articulū d° ꝙ cū

necessitate ad uolēdū stat libertas in uo luntate. ꝓbatur auctoritate & rōne au ctoritate sic. Ans. ꝺ li.arbi.qui sic habet qꝺ decꝫ & expedit ut illud amit tere non possit liberior est ꝙ ille qui sic habet illud ut pdere possit. & ex hoc ꝯcludit. liberior ḡ est uolūtas q̄ a rectitudine declinare neqt. Rōe sic uoluntas diuina ē forar libera.uolūtas diuina nccio uult suam bonitatē.ḡ cū necessitate uolūtatis stat libertas. p̄ uolūtas que uult finē & oīa alia ꝓpt finē eadē rōne opat circa utrūq3.s cir ca illud qꝺ ē ad finē uolūtas diuīa libe re opatur.ꝙ ꝯtigēt uult illa. ḡ bonita tem suā uult sub rōne potentie libere s cū hoc uult eā necessario. ḡ libertas & nccitas se ꝯpatiūt in eadē uolunte respectu eiusdē actus & obi. p̄ ꝯdi tio intrinseca ipsi potentie uel abso lute uel in ordine ad actū pfectū non repugnat pfectioni in opando.s liber tas est ꝯditio intrinseca in uolūtate ab solute uel in ordine ad actū pfectū uo lendi. ḡ pōt stare cū ꝯditiōe pfecta possibili in opando. talis ꝯditio est ne cessitas specialiter ubi ipsa est possibil s.ubicūq3 neutrū extremū reqrit ꝯtin gentiā in opatiōe q̄ est media inter ex trema.sic ē in ꝓpoto.ḡ etc̄. Si q̄ras quomō stat libertas cū necessitate.ꝺ ſm phm.4° mece.nō est q̄renda rō eo rū quorꝫ non est ratio demōstrationis principii nō est demōstra°. sic in ꝓpo sito iste due ꝓpositiōes sūt īmediate. s.uolūtas diuina necessario uult suam bonitatē. & illius nō est aliqua ratio.ū quia uolūtas diuina est talis. & bonitas diuina talis. similit ista uolūtas diuina ꝯtingēt uult bonitatē siue existen iā al terius.quia in ipsa est talis uolūtas.& illud est tale bonū. Q̄tū ad 3m arti culū distinguo de natura.pōt enī acci pi cōiter & ꝓprie. p̄ mō extendit se ad oīe ens. & etiā ad nō ens.dicimus enī natura negationis & natura uolū tatis.& isto mō necessitas in q̄cūq3 en te pōt dici necessitas naturalis. & sic cū uoluntas diuina salteꝫ nccio habeat aliquod uelle ista necessitas pfecte liber tatis potest dici necessitas naturalis 2° mō ꝺ quo ē difficultas.quia natura & libertas sūt prime differentie agentis uel principii agendi.quo mō loqt phs p̄ phi.ubi diuidit causā actuā in nām & ꝓpositum.similit per alia uerba lo quit ix° mece. de diuisione principii actiui distinguit potentiaꝫ actiuā in rō nalēꝫ & in irrōnalē.irrōnalis enī nccio agit actiuo & passiuo approxiati etc̄. rōnalis aūt non.utrūq3 aūt istorū p se acceptū hꝫ ꝓpriū modū principiandi ꝙ intellectus p modū nāe.unde fili9 in diuinis dicit ꝓduci p modū nāe.lꝫ ei9 principiū ꝓductiuū sit memoria uolū tas hꝫ actū cāndi liberū.& iō qñ ꝯcur rit cū itellectu sic i ꝓducec artificialiū totū dicit ꝓduci libere & a propōito ꝙ ꝓpositum uolūtatis ē pncipale & imediatū retu illius ꝓductiōis extrince

Ad ꝓpositū dico ꝙ licꝫ ſm aliquos cū uolūtate in agendo possit ꝯcurrere

intellectus. & illud concurrens quantum est ex parte sui sit naturaliter actiuum. tamen uoluntas per se loquendo numquam est principium naturaliter actiuum. quia esse principium actiuum naturaliter & libere sunt prime differentie principii actiui. uoluntas autem ut uoluntas est libere actiua & sic non poterit esse naturaliter actiua.

Utrum latria debeatur xpo solum secundum naturam diuinam. quod sic. latria est cultus soli deo debitus ratione summi dominii. sed xpus solum secundum naturam diuinam est summus dominus. ergo etc. Contra xpus secundum naturam humanam adorauit. quia orauit ergo secundum istam non fuit summus dominus. sed habuit superiorem. ergo etc. Contra super psalmos. adorate scabellum pedum eius. glo. non adoratione latrie que soli deo debetur. Contra magister sententiarum & crisostomus xpus perfectus deus. & perfectus homo quem adoramus cum patre & spiritu sancto una adoratione. In ista questione sunt tria uidenda. primo qualiter accipiatur latria. 2º de debito qualiter debeatur. 3º secundum quam naturam xpo debetur quod est principale quesitum. Quantum ad primum articulum est sciendum quod sic reuereri aliquem actu interiori est reputare bona sua pura respectu bonorum illius quem reueretur. & bonitatem illius reputare summam respectu bonitatis sue. & quod ab ipso reputet se habere totam bonitatem suam. & iste actus interior quem homo habet solummodo respicit deum pro obiecto conuenienti ut summum dominum. & isti actui interiori correspondent aliqui actus exteriores qui sunt signa actuum interiorum. puta sacrificia uel aliqui ritus protestantes istam reuerentiam summo domino esse debitam & summam dominationem in eo cui talia exhibentur. Ex istis autem actibus potest generari quidam habitus inclinans ad faciliter & prompte elicIendum tales actus. sic ergo hoc nomen latria potest equiuoce accipi uno modo pro cultu siue reuerentia deo exhibita in actu exteriori ratione summi dominii. uel pro habitu inclinante ad talem actum. & iste habitus cum sit consonus rationi recte est uirtus non theologica quia non habet deum immediate pro obiecto. ideo est uirtus moralis & potissime continetur sub iustitia qua redditur superiori quod sibi debetur. est ergo quod dicitur latria. non ut est uirtus. sed ut est actus a uirtute elicitus. quia primo & immediate est in potestate nostra. Quantum ad 2m articulum dico quod de isto actu adorandi est preceptum affirmatiuum. rationabile enim est creaturam intellectualem aliquando obligari ad recognoscendum & reuerendum dominum suum esse unum. & hoc preceptum obligat semper. sed non ad semper sicut alia precepta affirmatiua. sed in hoc est aliqualis differentia. quia istud non potest perpetuo impediri ab exteriore actus. quia numquam occurrat opportunitas exequendi actus istius precepti sicut est de isto honora parentes. potest enim istud preceptum obseruari si numquam actus precepti fiat. quia non obligamur ad actum nisi pro tunc quando opportunitas occurrit. nihil autem potest perpetuo impedire opportunitatem adorandi deo. Quantum ad 3m articulum dicendum quod li

solū pōt accipi cathegoreᶜᵉ & sicaᶜᵉ p̄ mō d° ꝙ sic.ꝙ xp̄o cōsiderato ßᵐ solā nām diuinā ē sufficiēs rō i eo sūmi adorabil'.2° mō tūc notat exclunem ab uno ꝑmīo re'ᵗᵘ alt'19. isto mō distinguo ꝙ uel excludit aliud ut ꝑminū adorationis.uel ut rōnē adorandi. p̄ mō dico ꝙ xp̄s nō solū ē adorād⁹ ßᵐ naturā diuinā. ita ꝙ nā hūana excludat a ꝑmino adorationis. ꝙ ßᵐ crisoᵐ adoram⁹ xp̄m pfectū deū & hoīem cū prē & spū sancto una adoratōe cū carne ei⁹ & accipit ibi.cū.assoᵘᵉ.ut sit sensus adoram⁹ uerbū cū carne.i.hn̄s carnē sibi iūctā.ad h° criso⁹ ponit multa exēpla.primᵐ est istud.Timeo lignū tāgere ꝑp lignū mixtū cū igne.aliud ē exēplū de rege & purpura. Aliud exemplū est de toto & partibus. ꝙ si reuereor hoīeꝫ ꝑp sciam uł uirtutē totū hoīem reuereor.s.aīaꝫ & cōp⁹ nihil excludēdo ab hoīe.sil'r cū honoro totū hoīem nō honoro caput excludēdo alias ptes ab ista adoratiōe. 3° mō si solū excludat aliud ut rōnē adorādi.dico ꝙ solū ßᵐ naturā diuinā xp̄s est adorandus excludēdo aliā naturā ut ē rō adorādi ꝙ nulla alia nāa est rō sūmi dominij; ita nec rō adoratiōis debite sūmo dn̄o

Ad 3ᵃ argumēta facta in 5riū dico ꝙ tenent ꝓut li solū tenet sincaᶜᵉ.& excludit illud a nā diuina ut rōnē adorandi.& hoc est uerū.ꝙ si nā humāna esset rō adorationis latrie ipsa sepata a uerbo esset rō eiusdē adoratiōis.qd est falsū ßᵐ aug.

Trū lex noua sit grauior lege ueteri. uidet ꝙ sic.ꝙ lex noua supaddit multa legi ueteri pꝫ math.v° dictū ē antiq̄s nō occides ego aūt dico ꝙ oīs q̄ irascit fratri suo etc̄.& mō alibi nō ueni soluere legem ß adimplere. ḡ noua includit totā grauitatē ueteris.& addit suā. & p 5ns ē grauior. p̄ status sub gratia est pfectior & uirtuosior q̄ sub lege.ḡ difficilior.5ña pꝫ.ꝙ uirtus est circa bonū & difficile. 5ᵃ math.xi°. uenite ad me oēs q̄ laboratis etc̄. In ista.q.sūt duo uidenda. ꝙ ex duobꝫ pendet ḡuitas legi in 5patione ad aliā legem.p̄ ex onere īposito & ex defectu remedii ad supportādū on⁹ impositū. 2° ex adiutorio collato. q̄tū ad primū dico ꝙ onera īposita in ueteri fuerūt ḡuiora his q̄ pōita sūt in lege noua.ꝙ i ueteri lege erāt precepta moralia.cerimonialia.& iudicialia.ad q̄ oīa tenebāt. De mōalibꝫ pꝫ de cerionialibꝫ lꝫ possēt tā ger mor ᵐ & h⁹mōi imūditias icurrer tñ tenebāt tal'r ꝙ si n̄ faciebāt mōtal'r peccabāt sic explicat ibi aīa q̄ fecerit ß morte moriet.& pibit dē popul' suis q̄ est omina° dānatiōis eterne. De iudicialibus pꝫ ꝙ ad oīa tenebāt uel p se uel p iudices qñ est casus dubius apud iudices iferiores.iuxta illud deu tro.oīs anima q̄ 5tēpserit iudiciū sacerdotis morte moriat. De cerimonialibus aūt pꝫ ꝙ in lege ueteri fuerūt ḡuiora q̄ ad multitudinē & difficultatē obseruandi.nam aug⁹ ad inquisitores

ianuarii dicit q rabi moises enumera
uit pcepta legalia plusq sexcenta. & ad
oia illi tenebant. quoru qdem erant ualde
difficilia. puta q omni mo appareret in
hierusale qtucuq distaret. & septimu
annu colere pp qd oporteb it eos duo
bus annis cessare a collectioe fructuu
& de no tangedo mortuu. & de no come
dedo nec bibedo post tactu mortui si
ne purgane. unde Pe. in actibo aplorum
dicit qre uultis sup discipulos ipone
re onus que qd nec uos nec pres uestri
portare potuistis. In lege noua mo
ralia sut eade q tuc. s magis explicita
uidet tn q lex noua sit grauior ueteri q
tu ad moralia. q si iudei no tenet ad il
la pcepta n sm qd ipsi interptabant
tuc licuit eis odio hre inimicu. qd no lz
hodie xpianis. Do q ho no obstante
adhuc lex uetus est grauior lege noua. q
sm aug. ad iqsitores ianuarii. lex noua
paucis & manifestis sanctorum ritibo co
tenta est. no eni habet lex noua n septe
sacramuta q no sunt xpianis oibo neccia
q no oes ohut matriom. nec oes susci
piut ordines. s neccius est baptismus. &
post lapsu in peccatu mortale e neccia
pnia. alia aut sacra forte no sut neccia
aut si sut neccia sut tn multu facilia, s.
ofirmatio. extrema unctio. & eucharistia
Difficilius in ecclia est pnia. q diffi
cile uidet alicui peccata priuata soli
deo & sibi nota aliteri homini reuelar
s ibi iuenta sut optima remedia pp q
no pot ho ofudi. obligat eni audiens
ad maximu sigillu secreti. Qtu ad
iudicialia p3 q lex noua est leuissima
q xps nulla iuditia iponit. si tn loqua
mur de lege noua no solu ut est a xpo
tradita. s inqtu est p alios declarata
sup cailia sut addita. q licitu est iudi
cibus ostituere lege pp pace coem ser
uanda siue illas q fuerut in lege moisi
siue alias. & tenet eas subditi seruare
dumo no repugnet legi diuine. & quo
ad hoc posset poni maior grauitas in
lege xpiana. q in lege ueteri no licuit
sacerdotibo uel iudicibo codere quas
cuq leges nouas. sicut mo licet princi
pibo xpianis. Patz g q pauciora sut
onera legis noue inqtu ipsa est tradi
ta a xpo. s inqtu sut plura addita ab
his q hnt regere populu xpianu forte
sut plra. Qtu g ad cerimoalia p3 q
lex noua longe facilior est lege ueteri
inqtu est a xpo tradita. & ista leuitas
simplicit longe appoderat illi grauitati
si qua sit maior in moralibo. Qtu
ad zm articulu dico q passio xpi exhi
bita plus meret de gra illis qui credut
ea exhibita q illis qui crediderut eaz
exhibenda. io sacrameta nra q habent
efficacia i uirtute passiois xpi exhibi
te plus oferut de gratia q sacra ue
teris legis. Preter ista duo plura ha
bemus adiutoria gre. q sacra plura. na
illi in lege ueteri pter matrimoniu nul
lu habuerut sacrm nisi circucisione in
remediu o originale. s post lapsu nul
lu habuerut. q no habuerut penitetia
nec alia. io plra habemus nos adiutoria
ad gram impetranda q ipsi habuerut

Habem⁹ etiā maiorē effic·ciā scoꝶ & pluralitatē eoꝶ. Habem⁹ etiā exempla sanctorū pfa & effica^ta ad imitandū. Habem⁹ insup doctrinā magis explicatiuā ueritatis ꝙ ipsi habuerūt. Habem⁹ & plura merita sanctorū q̄ nō tm̄ forte sibi meruerūt. sed nobis. & nos etiā meremur inuocādo eorū auxiliū ad intercessionē apud deū

Maximū aūt adiutoriū īnt oīa alia est istud qd̄ ē multū notabile. ꝙ nobis ꝓ obseruatione legis xpiane ꝓmittit explicite uita eterna. illis aūt nūꝙ uel raro explicite nisi bona tpalia ꝓmittūt nūꝙ tm̄ alliciūt animū bona tēporalia ad obseruandū legē q̄tū bona eterna.

Ad argumēta ad primū dico ꝙ si lex noua cōtineat oīa moralia q̄ ꝯtinet lex uetus & addat aliꝙ explicationem aliquorū ad quā ipsi forte ñ tenebāt. tñ istud ñ grauat tm̄ ꝙtū grauat ex alia pte multitudo & grauitas cirimonialiū & iudicialiū. ex pte etiā legi noue plus alleuiat multitudo & effica^a auxiliorū. illa ḡ grauitas modica si q̄ sit in moralibꝫ nō ꝑponderat grauitati in aliis pensatis auxiliis hucīde. Ad 2^m d^o ꝙ difficultas in ope uirtuoso nō ē ex pte opantis. ſ ex pte opis. nā difficili⁹ ē auaro dare unū ꝙ liberali dare decē. & tñ nō est uirtuosus. nec q̄liscūq₃ difficultas ex pte opis arguit maiorē uirtutē. ſ illa q̄ ꝑ se includit excellentiā obi qd̄ ꝑ se attingit ꝑ opationē. talis aūt difficultas stat cū maiori leuitate. nā leui⁹ est attigere amādo obm̄ excellenti⁹ ꝙ obm̄ min⁹ excellēs. & talia opa xcellentia plura sūt explicata ī lege noua. nec mirū ꝙ illa dicit̄ lex timoris. ista dicit̄ lex amoris. amor aūt oīa onera facit leuia. ut uerū sit ꝙ saluator dicit ī marco iugū meū suaue est & onus meū leue.

Truȝ meritū uel demeritū sit cā ꝑdestinatiōis uel reprobationis. uidet̄ ꝙ sic. aug⁹. lxxxiii. q.q. lxviii. uolūtas dei ī iusta esse nō pōt. uenit eñ de occultis meritis & seqt̄. ḡ ꝑcessit aliq̄d in peccatoribꝫ ut cā iustificatōis uł reprobationis. ꝑ ille ñ ē sūme bon⁹ nc sūme liber q nō ē sui cōicatiu⁹. Sed ñ sit aliq̄ cā reprobatiōis uel iustificatiōis in hoīe de⁹ nō eēt sūme sui cōicatiu⁹. ꝙ posset eque sūmū bonū cōicare ei q̄ȝ nō ꝑdestinauit exquo sine omi rōne hoiem ꝑdestinat. ꝑ q̄n aliq̄ duo ex se sūt eq̄ ordinabilia ī finē uolūtas acceptās unū ad illū finē & nō aliū uidetur esse acceptatrix psonaꝶ. ſ oēs homies circūscripto merito uł demerito sūt eq̄ ordiabiles ad beatitudinem ꝙtum ē ex se ḡ si de⁹ sola uolūtate sua sīn aliq̄ alio hūc ordinat ad uitā etnā aliū ad penā eternā uidet̄ acceptator psonarū. Sꝫ ad Ro. 8°. o altitudo diuitiaruȝ sapientie & scientie dei ꝙ incomprehensibiles sūt uie eius & inuestigabiles uie eius. si aūt ꝓpter aliqua merita uel demerita ꝑdestiaret uł reprobaret. tūc uie ei⁹ nō

essent incóprehésibiles. q posset sciri q p̄p maxia merita dat maximū p̄miū: Sc̄o nullus unq̄ posuit aliquā cām ex pte actus p̄destinationis qui est ac tus uoluntatis diuine: s tm ex pte ob iecti uel effectus q̄re. s. iste eligitur ut filius. iste reprobatur ut inimicus. ideo circa hanc 2am ptem sūt due opi. mo derne. quarū una dicit q q̄cquid deus operat̄ circa creaturas solo beneplaci to sue uolūtatis opatur. i. q nō est ali qua ratio uel causa petenda. Cófir mat̄ p illud ap̄li. Ro. ix. de iacob & de esau cū nōdū nati eent. uel nihil bo ni & mali egissent iacob dilexit. esau odio habuit. ubi glo. sicut nō p meri tis precedentibus ita nec pro futuris: q nec bona nec mala erant futura nisi apposita gratia uel subtracta. qd etiā ap̄lus declarans dicit. nō habet potesta tem figulus ex eadem massa facere uas honorabile & etiā otumelie. sic g sola uolūtas figuli ē p̄cisa rō q̄re de hac p te masse facit uas honōabile & de alia uas otumelie nulla discrepantia exn̄te in tota massa. sicut nec in prima mate ria q̄ p agens naturale in una pte uesti tur forma nobiliori & in alia minus no bili. sic sola uolūtas beneplaciti dei ē rō p̄cisa q̄re de eadem massa equaliter ui tiata in primo parente hunc elegit ad gloriā. aliū ad miseriam. Vlterius di cit opi. ista q otingit assignare ratione extrinsecā istius: q. q deus de tota mas sa pdita uoluit q̄sdam liberare & q̄sdā non. s q̄re hūc potius q̄ aliū nō potest ratio assignari. Ratio primi ponit̄ ut. s. bonitas eius in se simplex existēs in rebus diuersis simul multipliciter manifestetur. eo q in nullo tota boni tas eius manifestari pōt. q diuinā per fectionē nō attingit. s sicut ad pfec tionē uniuersi req̄rūt̄ diuersi gradus rerū in naturalibus etiam ex eadē mā equaliter se habente ad omes. sic etiā req̄runt̄ diuersi gradus ī moralibus ut in eis diuina bonitas declaret̄. quo ad aliq̄s gradū supnaturalē. reprobos eni iuste puniēdo manifestat̄ bonitas iusti tie dei. sicut in glorificatis bonitas mi sericordie declaratur. sicut eni deus p mittit mala fieri, ut bona nō impediā tur. sed ut eueniāt. & hoc tam in mo ralibus ut in pposito q̄ etiā in nālibus ut ī ceco nato Ioh. ix. in q̄ xp̄s ondit solam rōnem esse ut gloria dei manife staretur in illo ex illuminatiōe miracu losa facta a xp̄o. Rō secūdi assigna tur. sicut in naturalibus non est ratio q̄re una pars materie est sb forma ignis alia terre cū tota materia sit uniforis sic in operibus humanis q hic lapis si tuetur in altari & alter ī cloacha sm phm 2o phi. dicētem aliquos l pides esse bene fortunatos. aliquos autē non hoc a mera electiōe artificis dependet sic in proposito dicunt q in particu lari nulla est ratio q̄re hūc elegit. & il lum non. Confirmat̄ p aug. super Iohāne. nemo uenit ad me nisi pater meus traxerit eū. d q̄re hūc trahat & illū n̄ noli uelle diiudicare si n̄ uis errare

Dicũt etiã ꝙ ex hᵒ ꝙ deus sic ineq̃lia de equalibꝰ facit. q̄ı̄ his q̄ fiũt ex gratia sine debito pōt dñs absq3 om̄i in iquitate dare ꝓut uult. iuxta illud ma. xxᵒ tolle qđ tuũ est & uade. aut nō l3 mihi qđ uolo facere. tũc enī eēt iniq̃tas si esset datũ ex debito. 3 opi. istã qdã arguũt p̄ 3 rōnē illã q̄ assigñ in cōi. nã nullus defectus culpe siue pe ne est p se de pfectiōe uniuersi. ḡ nec p se acq̃rit mãifestatio diuine bōitatꝭ & p hoc p3 ꝙ nō ē simile de differen tiis reꝝ in esse nãli. q̄ talis distĩctō est de pfectiōe uniuersi. nō sic aũt ĩ esse morali int bonũ & malũ siue beatũ & miserũ. p̄ si esset nccīu3 ad mani festationē diuine iustitie dãnatio aliq̃ꝝ sufficeret dãnatio demonũ. non enī ui dent hoĩes & demones in culpa & pe na differre spẽ in esse morali. plꝰalitas aũt indiuiduorũ nō est p se de pfectio ne uniuersi. p̄ arguũt ꝙ nō uidetur cōueniens ꝙ deus ex intentione pmit tat fieri peccata. ut ea postmodũ puni at. nō enī uidet ꝙ p intentionē cuiuscũq3 sint plus pmittenda fieri mala q̃ nō fienda. q̄ nullũ malũ culpe uł pene pōt p se esse intentũ inq̃tũ malũ. 3 illud qđ dicũt ꝙ ĩ speciali nulla est rō assignanda arguũt ꝙ illud exemplũ nō est simile. q̄ in mã nuda nō est differē tia ꝓp qua sic sit dispōita ad talē uł ta lē formã. sicut nec ĩ massa respectu di uersorũ uasorum. sed in hominibus ui detur inueniri aliqua diuersa disposi tio ꝓpter quã huic cōgruit predesti nari & non illi. sicut in materia. nō ut nuda est dispositio propinqua ut fiat sub alia forma. 2ᵃ opini. est istius doctoris qui primã opini. improbauit & est ista. actus diuinꝰ potest cōsidera ri ut est a deo agente. uł ut recipitur in aliq̃d passum. siue ut termiat ad ali quod obiectũ. primo mō nulla est ratō actionis diuine. neq3 ut finis. neq3 ut mo tis ad finē nisi bonitas sua. secũdo mō tñ est assimilare aliquã rationē propt quã3. s. ens ad finē ad q̃d actio tmiat ut ad obiectum & passum. & ꝙ aliqua talis ratio sit assignanda ꝓbatur tripł r

Primo quia in rebus oĩo equalibus electio no[illegible]ri non potest. ḡ si deus ali quē elegit & aliquē non aliqua differē tia est electi a non electo. 2ᵒ sic in omibus operibus diuine misericordie uidetur cōcurrere iustitia. igit aliqua congruentia est ex parte illius circa q̃3 operatur misericorditer. 3ᵒ sic licet nullũ sit meritũ electionis uel re probationis a parte dei. tamē bene cō ceditur ex parte dãnãdi aliqua ratio motiua ꝓpter quã in eo recipiat talis actio. ḡ a simili uidetur ex alia parte ꝙ absq3 imperfectione dei in agendo possit poni aliqua ratio in pdestinato q̄re circa ipsum sit talis actio. Ad q. ḡ dico ꝭm phm 7ᵒ meᶜᶜ. duplex est ꝓcessus in agentibus a proposito. unꝰ in cogńscendo & uolēdo. & aliꝰ in opan do. In ꝓcessu enī agētis p uolitionē & cogtionē primᵐ ē finis q̃ mou3 appetiᵐ ad appetēdũ finē. & oĩa ꝓpter fine3

finis enī ē prima rō uolēdi omia. & īō q̄to aliq̄ sūt ppinq̄ora fini tanto sūt priora in coḡtione & uolitione. & est motus s̄m intentionē ut distīguit̄ ō generationē & executionē. & primū hic est primū in intentiōe. & ultimū in ex ecutione. Alius est pcessus ōrius in opando opatione extrinseca. & qd̄ est primū opatione est ultimo cognitū & uolitū. ps̄p exemplū phi ibidez de sanitate. q̄ s̄m ōrr. est ut finis opationis & principiū ōḡtionis. opatō enī sanitati incipit ab ultimo quod est īuentū p intellectū esse necessariū sanitati. & ex hº seq̄t̄ q̄ ī oībꝫ talibꝫ ubi unū ordiat̄ ad aliud & appetit̄ pp̄ aliud. ut a pp̄. b. q̄ d̄ duplr̄ p̄t itelliḡi. uel q̄ uelit a. pp̄. b. sicut pp̄ rōnē uolendi. & priᵐ intentione. quō uolo ea q̄ sūt ad finez pp̄ finē. uel pp̄ rationē uolendi in fieri & primū executiōe. exemplū de sanitate & potione. nam cū dicit̄ uolo potionē pp̄ sanitatez hꝫ ueritatē pp̄ rōnē uolendi. q̄ potio amara nō est ex se uolita. s̄ tm̄ pp̄ sanitatē habendā p eam. Sed cū dico uolo sanitatē pp̄ potionē hoc est uerū nō pp̄ rationē uolendi. s̄ pp̄ uolitū in fieri disponens ad sanitatem. q̄ sanitas ut primū in itentione est ratio uolendi potionē. & nō ēoº.

Ad ppoᵐ dico q̄ deus scit & uult rēs fore sicut erūt. scit etiā q̄ dānandꝰ damnabit̄ pp̄ sua demerita q̄ p̄cedunt in fieri ut dispositio ad damnationem eternā. & eodē mō q̄ saluandus saluabitur pp̄ sua bona merita q̄ p̄cedunt in fieri ut dispositio ad beatitudinem.

Tales ḡ ppositiones q̄ deꝰ uult istū damnari pp̄ sua demerita. & istū saluari pp̄ sua merita possūt duplr̄ intelligi. uel q̄ li pp̄ dicat circūstantiā dispositionis p̄cedentis in fieri ad uitaꝫ uel penā eternā. & sic sūt uere. uel q̄ dicat circūstantiā rōnis uolendi. ut q̄ merita in isto sint ratio uolendi huic a deo beatitudinē. & demerita in illo sit ei rō uolendi dānationē. & sic sunt ppositiones difficiles. Dº tū ōñter ad alia que dixit de caritate q̄ nullū bonū aliud a deo est ratio uolendi. neq̄ ut pō elicitiua ē ratio uolendi actuꝫ. neq̄ ut obiectum primum. neq̄ ut obiectū aliq̄d simplicit̄ necessariū req̄situ ad actionem taleꝫ s̄m esse itelligibile uel existentie. s̄ tantuꝫ reqritur ut obiectuꝫ secūdariū inclusū eminent̄ in prio obiecto. non necessariū simplr̄. s̄ tm̄ s̄m quid. Ex his seq̄ūt̄ q̄dā correlaria primū est q̄ nūerus electorū prius est ōpletus q̄ aliquis reprobet̄. quia in p̄ instāti aliq̄s p̄destinatur & in quarto reprobat̄. q̄ cū petrus & iudas eq̄les in nālibꝫ uoliti a deo in esse exñtie offeruntur diuine uoluntati in illo instanti in q̄ offerūt̄ nihil uult iude. sed tū est ibi negatio uolitionis glorie. in zº instāti uult petro gloriā. & adhuc nullus actus positiuꝰ uolūtatis diuine est circa iudā. s̄ tm̄ negatiuꝰ. in 3º aūt instanti pmittit iudā esse filiū pditōis pp̄ peccātū actuale siue originale & ex isto actu est istud uerū iudas finaliter

erit peccator positis illis negationibus. s. q nō uult dare sibi gratiam nec gr̄am i 4° q̄ instanti offertur iudas uolūtati diuine. & tūc uult iudā iuste punire & reprobare. Et nō est mirū q nō ponit similis processus p̄destinationis & reprobationis. q oīa bona principalit attribuunt deo. mala āt nob. & ita deū p̄destinare sine rōne cōgruit bonitati sue. s ipsū uelle dānare non uidetur sibi posse immediate attribui respectu obi ut cogniti in puris naturalibus. s tñ ut cogniti in peccato mortali. 2m est q nullus beatus est de dānatiōe alicui9 mali. in cuius loco substituit. q exquo omes fuerūt p̄destinati anq̄ aliq alii fuerint reprobati bonū illud qd habēt nūq̄ fuisset illorū dānatorū si stetissēt ex quo seqt q nullus sit occasionalit saluatus. nc xp̄s occasiōe peccati fuit incarnatus. sequit etiā q omes & soli illi qui mō sūt saluandi fuissent si adaz nō peccasset. Ad argumēta ad primū dico exponendo augi. qd hic dixit q̄ ad effect9 p̄destinatiōis. meritū eni ē magi effect9 q̄ rō p̄destinatiōis. Ad 2m de libertte d9 q esse libere liberralis ē meli9 & pfecti9 q̄ eē neccio liberal ut sui cōicatiu9. sic sol dicit liberal i cōicando se effectib9 quo mō loquit auic. 8° mec uocās illū libere sui cōmunicatiuū qui non expectat p retributionem pfici sua cōicatiōe. & isto mō deus ē libere liber in cōicando aliquid uni & n̄ alti. licet sint equales in naturalibus. Ad 3m dico q eque bonū est diligē dū ubi bonitas pexistens est causa dilectionis. sicut est de diligibilib9 a nobis q ibi maius bonū magis diligimus. In deo aūt diligere dei est causa bonitatis in re. nō eni diligit te ad uitam eternā q bon9 es. s quia sic diligit te iō bon9 es. ideo in creaturis nullū est debitū magis diligendi unū q̄ aliud.

258 Trū mūdus fuerit pduct9 ab eterno. uidetur q sic. materia est ingenita & incorruptibilis p phi. alioqn esset pcessus in infinitū i materiis. q̄ materia fuit pducta sine principio. & p ons forma. q materia nūq̄ fuit sine forma. p̄ generatio uni9 est corruptio alterius p̄ de generatione. q̄ nunq̄ fuit aliqua prima generatio. & per ons omia generabilia fuerūt sine principio. p̄ causa que non est agens p motū & nō impedit pōt in effectū sibi coeuū. patet in creaturis. s deus est huiusmōi. q̄ etc.

3 augi. ad felicianum assignat diffinitionē creature. & dicit q creatura est ex eo q oipotentis dei uolūtate de non esse ad esse producta est substātia si q̄ de rōne creare est produci ex nō ente. q̄ impossibile est ipsam esse ab eterno. In ista qōne est opi. fratris thome qui dicit q deus potuit producere mundu3 ab eterno. s hoc fecisse non potest demonstrari. nec p medium intrinsecū nec p extrinsecū. quia illud est uolūtatis dei cui9 nō pōt haberi nc sciri ratio quare magis uult mundū eē ab eterno q̄ nō esse ab eterno. nec p

mediũ intrīnsecū.s. p̄ quiditatē rei fac tibilis. qꝛ quiditas abstrahit ab hic & nunc. ḡ non est ratio demōstrādi hic & nunc. p̄ oīne aliud a deo esse factū est articulus fidei. ideo ad hoc non ex pedit fieri rationes nec ꝑ fideles nec ꝑ infideles. immo ꝑ fideles uidetur periculosum. quia sic euacuabitur me ritum fidei. non ꝑ infideles. quia tūc possent nos reprehendere qꝛ talia cre deremus ꝑ demonstrationes. & sic nos esse sine fide. p̄ augu. vi° de trini. si ignis esset eternus splendor ab eo ge nitus esset sibi coeuus. ex hoc arguit efficaciter pro ista opi. quia oña augu. est naturalis aliter nō ualeret ꝯ arrium ad probandā coeternitatē filii cū pa tre. nō enī potest tenere nisi ex perfec ta ratione cause & causati. igitur sicut ibi infertur ex pfecta causa naturalr agente nccia coeuitas effectus nalis ita ex pfecta causa uolūtarie cānte po test inferri possibil coeuitas effectus haberi ad causā illimitam. qꝛ nō uidet differentia inter agens naturale & li berū. nisi in cōtingenter & naturaliter agere. non aūt est differentia in posse talia uel talia agere & non agere. quia q̄cqd agēs nāle potest agere & liberuꝫ & non differūt nisi in modo causandi.

Item augu. de ciui. si pes ab eterno fuisset in puluere semp ei subesset ue stigiū. & tamen uestigiū factū a calcāte nemo dubitaret nc alterū alio pri⁹ eēt. ꝯ istam opini. arguit gan. qꝛ aliud a deo fuisse sine principio includat cō tradictionē. primo sic de oīni produc to aliqn uerū est dicere qꝛ pducitur quia de filio dei in eternitate pducto uere potest dici qꝛ ī eternitate pducit creatura igitur aut semper producit quando est. aut aliquando producitur & non sēp est. si 2° mō. ḡ in illo instan ti in quo sic producit p̄ capit esse. & habetur ppositū. Si primo modo ergo creata ē in ꝯtinuo fieri. qđ uidetur in cōueniens. quia tūc non esset pmanens

p̄ oīne qđ est quādo ē necesse ē eē 2° pi(er)menias. ergo nihil potest non esse nisi quia potentia p̄cedit eius esse p quā potest impedire esse. sed si aliqd fuit a deo ab eterno. nulla potentia p̄ cedit eius esse a deo. igitur non potuit non esse a deo. p̄ oīnis sp̄s cōpara ta ad deū ut dantem esse est eque in po tentia. ergo sicut sol potuit fuisse ab eterno. ita & asinus & ab ipso potuis sent fuisse oīnes alii asini generati qui mō sunt usqꝫ ad hunc mō genitum. & tunc quero utrū oīnes fuissent finiti aut infiniti. si finiti ergo totum temp⁹ fuisset finituꝫ. si infiniti. ḡ positis ex tremis media potuissent fuisse actu in finita. qđ ē incōueniēs. Ad primuꝫ argumentū opi. thome respōdet licꝫ nō possit sciri naturaliter uoluntas dei an sit respectu huius. tñ nāliter sciri pōt qꝛ ipsa nō ē alic⁹ qđ nō ē ex se uolibile & cū arguit quod quid est nō est medi um demonstrandi esse hic & nūc. dici tur qꝛ si uerū sit. tñ creata potest esse mediū demonstrandi inceptionem eius

existentie. Ad 2m potest dici q fiūt rōnes alique p credid.nō tñ est piculo sum eas adducere nec ppt fideles nec propter infideles.non quātum ad fide les. quia doctores catholici inquiren tes ueritatē creditorū p rationes nō in tendūt destruere meritū fidei.nec q̄m ad infideles si rōnes necessarie possent haberi saltez ad probandū possirem ar ticulorū fidei.adducere ista 5 infidelez non est piculosū. s adducere sophica p demōstrationibus hoc est periculosū 5 infideles.q p hoc fides exponeret derisioni. Ad augu. lz multipliciter dicat a diuersis. dico tñ breuit q in eadem 5ña possunt esse multe ratiōes & ubicunq3 liqua illarum rationū po test inueniri potest inferri simil' 5ña.

Exēplū hō est.g aial.ista 5ña tenet p locū a spē.& p locum a pte sbiua.& ubicūq3 est argumtū siue a pte sbiua siue speciei ad genus est bona 5ña.ita dico in pposito cū dicitur si ignis est eternus. g splendor.in ista 5ña tenet p rōnez cause & causati naturalit non impedire.& p rōnez pducent & pro ducti & nō impediti.non eni tm cāns naturaliter non impeditū habet effectū sibi coeuū 2o phi.sed etiā pducens na turaliter habet pductuz sibi coeuū.& una istare sufficit sine altera.ita dico q exemplū est bonū ad ppositū.q si ignē esse inferat splendorē esse diffusū tenz p rōnez pducentis & pducti naturalr licet hoc sit impossibile.tñ 5ña est ne cessaria.ita est de patre & filio.pater eni est pducens naturaliter respectu filii.Per hoc apparet ad 5firationē illi us rationis q nulla perfectio tollitur a causa prima que potest esse in 2a.pos se aūt habere causatū simpliciter ne cessariū nō est pfectionis in causa 2a immo nulli cause 2e 5uenit. Ad aliā auctoritatē augu.dico q augu loquit sm intellectū phoz & nō ppriū.unde pre mittit ibi de phis sic. nam inquiūt.s. phi si pes esset in puluere ab eterno et cetera. unde sm ueritatem pedem semper fuisse i puluere. & calcasse ue stigiū in puluere includit 5dictionem. q uestigiū causat p depssionem pedis in puluere p motū localē. & ita motū aliquē talē fuisse sine principio q de ratione sui est inter opposita contra dictio.est. Tenētes primam opini. potissime p hoc q non inuenit cōtra dictio in istis terminis aliud a deo esse sēpiternū. 2o p hoc q rationes q̄ ui dētur probare contradictionē de oīū alio a deo non probant.licet probēt de aliq̄ in spāli. 3o q q̄dā rationes q̄ uidēt improbare similit posset f eri de futuro sicut de pterito. cū tamē nulli negēt possibilitatē futuri sine fine.Isti possūt respondere ad rationes.gan. 5 primam opini. q̄ probabat contradi ctionē. Ad primam dico q creatā aliq̄ potuit semp fuisse producta. pu ta angel9 cui9 eē ē i euo.& si dicas q ista creatā aliqñ fit.null est q̄d fit in i istāti eni.& nūc ultra qd' fit qñ fit ne cesse est fieri.& sic est successiuū non

seq̄r. q̄ fili9 dei generatur semp. & tn̄ nō est aliquid successi. ū. s sume perma nens. quia idem instās in quo generatur se per manet. Ad 2am ratione; de 6o periermenias d9 q̄ p oi instāti p q̄ ē pro eodem potest nō esse. ex hoc patet q̄ assūptū ē falsū. imo in illo instāti & p illo istāti in q̄ est & p q̄ est otingent ē.

Ad 3m nego q̄ in q̄cūq; spē sit eq̄l possibilitas ad eternitatem. & si conce datur de asino q̄ potuit fuisse pductus ab eterno. & ab eo potuissent fuisse omnes asini usq; ad istum. Cū queris ut fuissent finiti uel infiniti. dico q̄ fuis sent finiti. & cū infers. g̃ tota duratio a productione istius asini usq; ad istu; fuisse finita. nego ōnā;. ille eni & si fu it pductus ab infinito. nō tn̄ potuit eē 239 genitus. quia generatio in creaturis ne cessario est mutatio inter terminos op positos. s. priuationē forme & formā quicquid aūt ē inter opposita sibi suc cessium nō pōt esse sempiternū. Ad primū argumentū principale concedo q̄ materia est ingenita & incorrupti bilis. tn̄ ex hoc nō sequit q̄ sit sempi terna. quia nō habet materiā unde fiat est tamen tota producta. q̄ productio nō est generatio. quia generatio & cor ruptio sūt corporū nō simpliciū. Ad 2m dico q̄ p tanto vm est q̄ generatio uni9 est corruptio alterius. & eo9. quia nullū agens naturale p se intendit cor rūpe aliquid. s p accñs corrūpit illud quod est incompossibile genito qd p se intendit. tamē ex isto nō sequit ppe tuitas generationis. quia ultima corru ptio ponit ocōitari ultimā generatio nē. puta qñ oia mixta resoluūt i elemē ta. & tunc erit status tā generationis q̄ corruptionis. Phus tamen suppo nit unā aliam ppositionē cū ista. s. q̄ tale generabile est iter; corruptibile. & eius generatio sit alteri9 corruptio. qd nō est uerū. s arguendo in pteritis o; accipere ista; q̄ generatio uni9 est cor ruptio alterius. que nō est uera ex per se intentione agentis naturalis. quia ge nerās n̄ corrūpit nisi pp icōpossibilita tem termini corrūpendi cū tmino q; intendit pducere. Ad 2m concedi tur q̄ posset habere. sed non sequitur g̃ habet.

Trū materia sit realiter disti ēta a forma. q̄ non. quia mā nec ē qd. nec quale. nec aliqd aliorū pdicamentorū vii9 me ce. g̃ ma teria est nihil. cū ipsa decē genera eua cuent totū ambitū entis. p v9 phi. phus arguit sic. quod mouet est. quod generatur non est. tūc sic idem negat phus a sbo generatiōis quod attribuit sbo motus. alias argueret in quatuor terminis. s esse qd attribuit sbo mot9 ē eē in pō. q̄ mot9 est act9 ētis i pō. 3o phi. g̃ eē in potentia remouet a subiec to generationis quod est materia. s si materia est aliquo modo ens esset ens in potentia. g̃ etc. p p phi. materia non est scibil. nisi p ana am ad formam sed si esset p se ens positiuū realiter a forma distinctū posset p se cognosci.

ergo etc. p si materia esse: ens di stinctum a forma esset ens actu aliud a forma. aut q actus. aut actum habes aut cópositum ex actu & potentia. pri mum non. quia actus separat & distin guit 7° me^ce. materia aūt nec diuidit nec distinguit. quia in fundamento na ture quod est materia nihil est distinc tum. 2° me^ce. non. 3. quia tūc non eēt pricipiū. sed principiatū. sequit ergo q sit actum habens. & sic nō est distin cta a forma. 3 p phi. & v° me^ce materia est ex qua res fit cū insit. ergo materia est manens in re. forma autem non est ens qua res fit. licet insit. q est terminus factionis. g mā & forā sunt realr distincta. In ista. q. ē una op. q dic rē generabilē & corruptibilē hre i se tm unā realitatem positiuā. sed qdā tenentes hoc dicunt illam esse materiā quidā uero formā. & differūt sola uo ce & non re. nam dicentes illam reali tatem esse materiā dicūt materiam p ficere in gradu sue entitatis cū res ge neratur. sicut q̄titas intermiata quan do terminat non acquirit nouā realita tem realiter distinctam ab ipsa. s pfi citur cū terminat in gradu sue ppie entitatis. & sic dicūt q forma est ter minus intrinsecus materie. & ideo re3 aliq generari non est nisi materiā pro ficere ad acquirendū gradū intrinsecū sue pprie entitatis. Alii aūt dicētes materiam nō differre a forma dicunt materiam pficere in forma3. & in gra dibus sue entitatis. & ut est sub h° ter mino suo intrinseco est unū cópositū & ut est sub alio termino suo intrinse co est aliud cópositū. 3 prio phi. & 2° de generatione. oīe agens naturale aliquid corrūpit & aliquid pducit. g in oīi actione naturali oportet aliqd esse contrariū generando. ex hoc acci pit arg. istam ppositionē. oīe quod fit fit ex opposito. s unū oppositorū nō fit aliud. albedo eni nō fit nigredo. o3 ergo aliqd manere cōe sub utroq ter mino. & hoc est sic arguere. oīe agens naturale requirit potentiā in quā agat & istam trāsmutat de opposito in op positū. oppositū aūt nō sic trāsfertur q nihil remaneat cōe utriq opposito rū. non eni albedo fit nigredo. g aliqd psuppoit qd potest dici h° fieri hoc

Ad istud argumētū dicitur q oīe agens naturale reqrit aliqd in qd agat s illud est totū corrumpendū. nō sbm manens idē sub utroq termior. & istā respōsione3 pbant p arg. p de generati one ubi dicit. q generatio differt ab alteratione. q in generatione totū tran sit in totū. s in alteratione pars trāsit in ptē. & ita cu3 ex aqua generat aer tota aqua transit in totu3 aerē. & non manet aliquid idem cōe. s totum est terminus a quo & totum est terminus ad quē. 3 prius nāa & ori^ne corrū pēdū corrūpit q genitū generetur. g in illo instāti in q genitū generat nihil psupponit actioni generantis. cū tamē ipsa sit uerior & pfectior actio q cor ruptio pcedēs. & sic genitū pduceret

de nihilo. Rñdent ad h⁹ q̀ pducere aliqd de nihilo pōt dupl̄r itelligi. uno mō nō de pte p̄suppoſita. 2⁹ mō quia de nullo modo ente. p̄ mō agens creatum pducit aliquid de nihilo. 2⁹ modo nō pducit aliqd agēs creatū de nihilo ꝗ necto p̄ſupponit aliqd determinatū deus aūt utroq; mō nihil p̄ſupponit..

Ↄ oīe agens habēs in potentia ſua actiua totū effectū nō min⁹ pōt illum effectū pducere ſine illo. quo poſito uirtus agentl magis debilitaꝛ q̄ fortificeꝛ. ꝗ pñtia ɔrii de quo fit generatio cū ex aqua generaꝛ ignis ipedit uirtutē actiuā generandi ignē ex aqua. ḡ ſiñ pñtia illi⁹ ɔrii poſſet ignis generari cū eius forma ſit totalr̄ iin uirtute generātis. p̄ agens naꝛale nō ipeditū de neccitate agit & pducit totū qd̄ eſt in ſua uirtute actiua. ꝗ ſi mā ſit alia realitas a fōra totū generandū eſſet in pō generantl. ḡ cū uirtus actiua generantl nō ipediaꝛ p pñtiam ɔrii. q̀ impediꝛ p ei⁹ abſentiā. ſequiꝛ q̀ generans poſſet totū effectū pducere ſine aliq̄ ſbo & p oñs de nihilo. ¶ Ad. q. ḡ dico q̀ materia eſt entitas realiter diſtincta a forma. hoc aūt oñdo multipliciꝛ. p̄ ſic aliq̄ ſba eſt corruptibilis a principiis ſuis intrinſecis eo mō q̄ celū nō eſt corruptibile 7⁹ meᶜᶜ. ſi ḡ ſba generabil̄ & corruptibilis ſit ſimplex nō habebit i ſe principiū corruptionis. ḡ etc̄. p̄ ſi mā nō ſit entitas poⁿᵃ alia a forma nō erit generatio: nec corruptio. nec aliq̄ mutatio. pñs eſt falſū. ḡ añs. pba⁹ ɔñe. q̀ nō generatio nec corruptio p₃ q̀ generatio eſt a nō ſbo in ſbm. corruptio eo⁹. v⁹ phi. ſi ſba generabilis ſit ſolū fōra nō remanebit ſbm aliq̄d. q̀ ñ aliqua mutatio p₃. q̀ mutari eſt aliter ſe habere nūc q̄ prius. vi⁹ phi. ꝗ alietas eſt cōditio entl. nā idē & diuerſu₃ ſūt differentie entis. ḡ illud qd̄ nō alr̄ ſe habet nūc q̄ prius nō mutaꝛ. ſi ḡ ſba generabilis & corruptibilis ſit ſimplex. nō manet aliqd ei⁹. q̀ fōra ipſa i termio mutatiōis a q̄ oino nō eſt. ḡ nō aliter eſt nūc q̄ prius. & p oñs nō mutaꝛ. p̄ in oīi genere cauſe eſt repire p ſe ordinē & ſtatū 2⁹ meᶜᶜ. ḡ i genere cauſe mālis eſt dare unū primum receptiuū. ꝗ primū receptiuū ē realiꝛ diſtinctū a p̄ recepto: q̀ nihil recipit ſe. ḡ in oīi ſba generabili ē entitas poſitiua alia a forma. p̄ aliq̄d ens eſt cauſatū a quatuor cauſis. ꝗ ſi ɔpoſitū nō eſſet niſi forma tm̄ nō habens mām ptē ſui diſtinctā a forma nō eſſet cauſatū a 4ᵒʳ cauſis: q̀ tūc nō eſſet cauſa diſtincta ɔ foram. Ad illud op. q̀ materia pficit in gradu ſue entitatl dico q̀ nō ual₃. q̀ ſi forma ē ꝛmin⁹ ietrin ſecus mē res genrabiles & corruptibiles nō diſtiguerētur ſpē. q̀ ille treminus intrinſec⁹ nō ua iit ſpēm. dico ḡ q̀ mā eſt alia entitas a fōra. ¶ 2⁹ uidendū ē quale ens eſt mā. dico q̀ ens in potenᵃ ꝗ aliqd eſt in potenᵃ dupliciꝛ. uno mō ut ꝛmin⁹ potētie. & ad illud eſt potentia. 2⁹ mō ut ſbm qd̄ eſt i pō ad aliud ita q̀ in ſe eſt aliqd̄ ens natū ſuſcipere

pfectionē ab alio. pri^a uocat^r pō. obiua. 2ª sbiua. nā alio^9 supficies est in pō ad albedinē. & alio mō albedo ē in pō anq̄ sit. & aliqñ iste due potentie sūt realiter diuerse. q̄ respectu agentis nālis nūq̄ est potentia; obiua. nisi fūdata in potētia sbiectiua. q̄ nihil pōt pduci ab agente nāli nisi de poten^a sbiectiua

Qualit^r g̊ mā ē ens ī potētia. dico q̄ materia ē p se principiū. p̊ phi. ē p se cā. 2ª phi. & 9° me^{ce}. est p se ps ɔpositi. 7° me^{ce}. & est p se sbm generatōis 9° phi. manēs idē in tota mutatiōe. p̊ phi. est etiā t̄min^9 creationis diuine p aug. xi. ɔfes. & est ingenita & icorruptibilis p̊ phi. g̊ ē aliq̊d ens positiuū extra suā cām. & nō solū ens in potentia sicut mō est anxp̄s. q̄ tale ens nec ē p se cā. n^c p se prici^m. n^c ps ɔpositi sic nec albedo futura. p̄ creatio nō t̄minat^r ad illud qd' tm̄mō est ifra uirtutē sue cāe. mā aūt s^m aug. ē t̄min^9 creatiōis. g̊ materia nō est tm̄ in potentia obiua. Sed hic est unū dubium q̄ s^m hāc opi. nō uidet^r posse saluari generatō. q̄ ar. p̊ de genera^{ne} arguit ɔ̄ āt^iq̊s ponē^{es} sbm generatiōis aliqd' ēs actu. ut cōp^9. q̄ genera^o n̄ eēt n̄ alt^a^o q̄ ōme qd' aduenit ēti in actu ē accn̄s sic in pposito. si materia esset entitas actual^r positiua distīcta ɔ̄ formā fora sibi aduenie̅s faceret unū p accn̄s. & sic generatio eēt alteratio. p̄ ex duobus in actu nō fit uere unū. 7° me^{ce} g̊ si mā esset entitas actualis ex ipsa & forma nō fieret uere unū. 3° q̄ ul' oportet dicere. q̄ ōis res generabilis & corruptiblis sit oīo simplex sicut forma. uel q̄ sit ɔposita ex aliq̊ & nihilo. uel q̄ sit cōposita ex aliq̊ & aliq̊ primū est sup̄ iprobatū. s̄ nō est intelligibile. relinquit^r ergo 3^m q̄ ɔponat^r ex aliq̊ & aliq̊. & tn̄ est uere unū. q̄ n̄ ōne unū est simplex. s̄ unū diuidit^r in simplex & cōpositū. Ad illud cū dicit^r q̄ generatio nō esset nisi alteratō. dico q̄ lȝ ar. dixerit generationē non eē alterationem. sil^r q̄ dixerit ens in actu n̄ eē sbȝ generatiōis. tn̄ nō dixit q̄ nihil ē sbm generatiōis. qd' tn̄ oporteret dicere. si mā esset ens ī potentia obiua tm̄. antiq̊ enī ut pȝ p̊ de generatiōe posuerūt aliq̊d corp^9 in actu esse sbm generatiōis. Ad 2^m dico q̄ pō put distinguit^r ɔ̄ actū. & ut est differētia entis ē aliq̊d qd' solū hȝ esse in uirtute sue cause. qd' pōt eē in effectu. & isto mō materia ē act^9. alio mō accipiūtur act^9 & pō put sūt principia entis q̊ mō accipiunt^r. 7° me^{ce}. & 8°. ubi dicitur q̄ act^9 sepat & distinguit. potentia aūt est ipsū distinguibile. & mat^ia isto mō nō est act^9. s̄ potētia. dico g̊ q̄ ex duobus in actu p̊ mō fit unū. imo nūq̄ fit unū nisi ex duobus sic in actu. q̄ ex aliq̊ & nihilo nō pōt fieri unuȝ s̄ ex duobus in actu 3° modo pōt fieri unū. q̄ talis actus ē nat^9 tribuere pfectionē accn̄talē toti cōposito. Ad argumēta principalia ad primū dico q̄ phus arguit p falsa pte. & nō ē ɔsuerudo eius inter argumētū p & ɔ̄ ponere

determinatione quantitatis. Ad 2m dico quod uniformiter assignatur esse de subiecto motus. & negatur de subiecto generationis. esse autem affirmatum de subiecto motus est esse in actu. sic dico cum esse in potentia quod per se attribuitur subiecto motus sit ens actu simpliciter. subiectum autem generationis a quo negatur esse non necesse est ens in actu istud sufficit ad probandum quod generatio non sit motus. Ad 3m dico quod materia est scibilis absolute loquendo. sed non ab intellectu nostro sine analogia ad formam. quia quod habet ideam in deo. & est ens positiuum est per se cognoscibile. sed a nobis non potest cognosci. quia deuenimus in cognitionem principiorum ex operibus sensibilibus que sunt forme. unde cum in eodem uidemus operationes distinctas secundum species arguimus principia esse distincta. sic in generatione circa formam cognoscimus aliquid commanere quod dicitur materia. ut habetur 7o methaphysice

Ad ultimum patet responsio quomodo materia dicitur ens in actu. & quomodo non.

246 Utrum materia per aliquam potentiam possit esse sine forma. uidetur quod non quia quanto aliqua uerius faciunt unum tanto sunt minus separabilia. sed materia magis facit unum cum forma quam propria passio cum subiecto. quia materia cum forma facit unum per se. passio cum subiecto facit unum per accidens. sed passio non potest per se esse nec separari a subiecto. ergo nec materia a forma. Praeterea omni eo quod potest per se esse imperfectius est illud quod non potest per se esse. ergo si materia potest esse per se illud quod non potest per se esse. ut relatio erit inferius materia. sed hoc est falsum secundum augustinum quia est prope nihil. ideo si aliquid esset inferius illud esset nihil. Praeterea priuationes formarum oppositarum sunt oppositae. sed forme oppositae non possunt esse simul in materia. ergo nec priuationes formarum oppositarum sunt simul in materia. quia materia existens sub una forma habet priuationem alterius forme. ergo si materia esset per se simul haberet priuationes formarum oppositarum. Praeterea non minus dependet accidens a subiecto quam materia a forma. sed accidens potest fieri sine subiecto. ergo materia sine forma. Responsio. Secundum illos qui dicunt quod materia non est entitas alia a forma. non est mirum si non potest esse sine forma. quia idem non potest esse sine seipso. Sed supposito quod materia sit alia entitas a forma. & quod iste entitates sint extra suas causas. Dicit frater thomas quod materia non potest esse sine forma. & hoc probat sic. omne quod est uel est actus uel actum habens. materia autem si se patitur a forma non est actus. nec actum habens quia omnis actus quicumque imperfectus sub isto membro cadit entis quod est actus. materia autem cadit sub ratione potentie. Praeterea omne esse est a forma secundum boetium. si ergo materia sit sine forma sequitur quod habeat esse sine esse. Praeterea materia non habet ideam in deo. ergo non potest creari sine forma. Praeterea non aliqua duo analogantur in aliquo 2o non habent esse reale non in uno illorum in alio autem non habent esse reale. sed solum per analogiam ad primum. patet de sanitate in animali & urina. ergo cum esse conueniat forme & materie. & forme conueniat prius non erit esse materie nisi per formam. quia esse conuenit utrique per analogiam. Praeterea si materia haberet per se esse sine forma tunc compositum non esset per se unum quia haberet in se plura esse. Praeterea plus dependet materia a forma quam forma a materia. sed forme aliquae materiales non possunt separari a materia. alias essent spirituales & immateriales. & per consequens actu

intellectuales & intelligētes. & sic esset intelligētie. q esse imāle est esse intelligentiarū. 5 istam opi. arguo simul pbando 9clonē oppositā quā reputo ueriorē. p° sic. absolutū posteri⁹ alio absoluto & distinctū realr ab illo pōt esse sine eo absq; 5dictione. q de rōne prioris est q possit esse sine posteriori nisi sit prioritas originis icludēs simultatem correlationis. & ideo in maiori addit absolutū. sed mā est entitas alia a forma & absoluta & prior ea. g pōt esse sine ea sine 5dictione. minor q̄tū ad primā pte3 supponit q sit entitas absoluta alia a forma. q pbatū est in p̄cedenti. q. q aūt sit prior s^m ori^nem l3 nō s^m pfectionē pbat. quia oīe receptiuū est pri⁹ recepto saltē prioritate originis. & fūdamētū est pri⁹ fundato in ipso. materia aūt est fūdamentū forme. & forma fundat in materia. g etc. Cōfirmat p aug. qui in multi locis dicit q creatio prius origine tminat ad materiā q̄ ad formā. 2° sic quicqd deus cāt in creatis respectu absoluti per causam que non est de essentia rei potest causare sine illa. quia non est contradictio ex pte rei q sit sine illa causa. cū nō est de essentia eius. cā uero prima habet causalitatē cause 2° s forma nō ē de essētia materie. sūt eni p̄ diuersa. nec etiā illud qd' cōicat forma materie est de eēntia materie. quia tūc materia transmutaretur s^m essentiam quando transmutatur de forma in formam. g quicqd pōt deus causare in materia p formam potest sine forma. & sic potest sibi dare esse sine forma.

p̄ non est necesse deū extra se uelle aliquid necessitate absoluta. nec oportet q si uelit aliqd q uelit aliud nisi sit necia 9nexio inter illa duo. s in mā nō est necessitas absoluta ad formā. g ad hoc q uelit deus materiā esse. nō est necesse q uelit formā esse in materia.

Minor pbat q quicqd determiat sibi 9eni⁹ aliqd determiat sibi spēm sub genere. ipossibile est eni q aliqd determinet sibi aiāl. & non determinet sibi aliq̄ eius spēm. s materia de se non determinat sibi hanc formā uel illam. q nullā sibi necessario determiat. g nec abso^ta necitate dtminat sibi formā. Confirmat qd' 9tigent se habet ad q̄dlib3 alicui⁹ generis 9tingent se h3 ad totū illud gen⁹. q si essentialit depēdet ad gen⁹ necio dependet ad aliqd unū illi⁹ generis. Et si q̄ras ubi esset mā illa dico ubi mō est angel⁹. Ad argumēta opi. ad primū dico q actus & poten^a possūt dupl'r accipi. uno mō ut sunt dric entis. & sic diuidunt oīe ens creatū qd' qa 3 ē in pō. qā3 in actu. & sic oē ens pductū extra suā cām est i actu & anteq̄ pducat est in potentia. Alio mō ut sūt partes 9currētes ad 9stituciōnē tertii i quo unū actuat aliud. primo mō nō 9ue tit act⁹ cū forma. quia materia nō est in pō. s in actu. & s^m hoc priuationes dicūt ētia in actu. unde cecitas actu est in oculo q caret uisu. negationes etiā dicūt entia 4° me^ce. 2°

mō accipiēdo actū f^m qd actuat & di stinguit. materia isto mō non est actus sed potentia repsentatiua illius actus

Ad 2^m d^o q̄ omē esse specificum & perfectum est a forma. si autem in telligatur de omī esse. concedo q̄ de facto uerū est. quia de facto materia nō est sepata a forma. & habet esse sibi cōi catū a forma. sed q̄ materia non pos sit esse sine forma non habetur a Bo.

Ad 3^m nego añs. quia siue accipia tur ut obiectum cognitū siue ut ratio cognoscendi. materia si est creabilis ha bet ideam in deo. Ad 4^m dico q̄ maior est falsa. sunt enī quasi exempla infinita in quibus falsificatur. naꝫ crea turē ad deū est eētialissia attributio. q̄ relatio creatē ad deū non est alia res a creatura. cū igitur de⁹ sit uerissime ens unū & bonū sequeretur q̄ creatura nō esset entitas positiua alia a deo. n^c for maliter bonū nec uerū. Ad 5^m dico q̄ matie cōicatē p se esse negatiue. & il lud esse nō cōpetit sibi in cōposito. & si illud p se esse haberet in cōposito cō positū non esset p se unū. oportet enī ad unitatē ɔpositi materiam recipere formā & subesse forme. non tñ datur materie tūc alia actualitas noua qñ est sub forma. Ad sextū dico q̄ forma est magis ens q̄ materia. nō tñ est cau sa ɔstituens esse materie. & causa ɔcur rens ad esse ɔpositi ɔstituēdū. ideo pos sunt mutuo separi. Ad argumenta principalia. ad primū dico q̄ aut lo quit de unitate idē itatis. & sic uerū est q̄ q̄to aliqua magis faciunt unū tanto sūt min⁹ sepabilia. aut loquitur de uni tate unionis ex qua consurgit unitas ɔpositi. & sic est falsa. quia aliqua q̄ que minus dependent magis faciūt unū. & magis sunt sep bilia q̄ illa que minus faciunt unū & magis dependent. ut ac cidens & sbm. relatio & fundamētum.

Ad 2^m ɔcedo maiorē. q̄ non uideo q̄ esse in alio nō sit impfectius eo qd est p se. ideo dico q̄ omē esse cuiusli bet generis alterius a sba est impfecti⁹ omī eo quod est substantia uel pars ei⁹ unde relatio est ens inferius materia. & omē genus entis aliud a substantia est inferius principiis substātie. & qñ aug⁹. dicit q̄ ipsa est prope nihil. di co q̄ loquitur de ordine entiuꝫ in ge nere substantie in quo angelus est ens supremuꝫ. materia ens infimū. Ad 3^m dico q̄ priuationes non sūt oppo site circa idem. nisi sint formarum op positarū circa idem de necessitate se q̄ntes. unde quando alique forme sunt imediate circa idem susceptiuū neces sario. tunc carentie illarū circa ideꝫ su sceptiuū sunt incōpossibiles: sic enim se habent forme opposite. q̄ si susce ptiuū habeat unam illarum caret alia & ecōuerso. sed tunc nec materia nec forma sunt immediate simpliciter. licꝫ sint immediate respectu agentis natu ralis. qd nō agit nisi in quāto. & sic es sēt simpliciter imediate propter neces sariam connexionem causarum secūdū phm

241

Tru memoria habeat species intelligibile priore naturalit actu intelligendi. uidetur q non. omnis species impressa ab obiecto representat illud sub illa ratione sub qua imprimitur ab eo. & si imprimeretur ab alio adhuc representat illud sb eadem ratione quasi imprimeretur ab obiecto. alioquin non esset uera species eius. sed species quando imprimitur ab obiecto imprimitur ab eo ut singulare. quia actio est singularis. igitur species impressa a quocunq; non representabit uniuersale. sed uniuersale tm representat intellectui. g zc. Cotra intellectus qn est in potentia accntali propinqua ad intelligendum. qui pri9 fuit in potentia essentiali & remota. hoc non est in intellectu nisi p aliquaz mutationem. non obiecti patet. igitur ipsius intellectus. ista mutatio q fit ad talem potentiam propinquã uidetur esse ad aliq formã per quã obiectum intelligibile est presens intellectui. que forma est prior actu intelligendi. quia prior nãliter est poten ppiqua q quis est potens intelligere q sit actus intelligendi. sed illa forma per quã obiectũ est sic presens intellectui in ratione intelligibilis uocatur species. ergo etc.

In ista questione est opini. G. qui negat omnem speciem intelligibilem precedentem naturaliter actum intelligendi. & probatur sic. presentia obiecti est causa presentie speciei. & non eco uerso. non enim quia species est in oculo ideo obiectũ est presens. sed econuerso. ergo prima representatio obiecti non est per speciem. igitur superflue ponit species propter presentiã obiecti. pquelibet species si esset in intellectu esset formaliter agens ad intellectionẽ. sed multe possunt esse simul in intellectu si aliqua ponitur ibi igitur omnes ille naturaliter agerent ad intellectiones sibi correspondentes igitur essent simul plures intellectiões in intellectu correspondentes illis pluribus speciebus. si enim aliqua illarum ageret naturaliter & non causaret intellectionem sequeretur q nunq causaret. quia causa naturalis agit sm ultimum sue potentie. igitur si tunc nõ potest habere effectum nunq habebit

Istam eandem opinionem tenet G. & adducit talem rationez. illud ad qd aliquid est per se in potentia habet esse in eo ab agente proportionato. & non aliunde. sed uirtus apprehensiua per se solum est in potentia ad cognitionem. nam sm augustinũ. xii° de tri. ipsa forma que uisui imprimitur uisio uocatur. organum etiam euenit cum medio in mutatione. quia sunt eiusdem diafoneitatis. ergo tantum habet esse ab obiecto. Alius doctor negat etiam omnem speciem intelligibilem. & adducit talem rationem. quecunq; potentia est primo ordinata ad aliquem actum primo perficitur secundum illum actum ab agente proportionato presente. sed potentia apprehẽsiua est

primo or^ta ad apphēsionē. p̄ ḡ pficit
ſ^m illū actū ab agente proportionato.
Iſta opini. dicit eſſe ari. 3° de aīa
ubi omendat antiquos dicentes aīaꝫ eē
locū ſpērū non totā. ſ intellectiuā. hoc
nō eſt intelligendū ꝙ alie partes aīe nō
habeant ſpēs. ſūt enīꝫ ſpēs in pte ſenſi
tiua. ſ nō habet ſpēs ut locus. ſ ut ſbm
habꝫ accñtia. intellect⁹ aūt habꝫ eas ut
locus. iō ut formas expreſſas. nō ipſas
Itē eo dē 3° dicit ſpeculamur qd̄ qd
eſt in fātaſmatibꝰ. & fātaſmata ſe hñt
ad intellectū ſicut ſenſibilia ad ſenſuꝫ
& nihil intelligim⁹ ſine fantaſmate. &
plura ſimilia dicit. Ex quibꝰ cōcludit
ꝙ phūs nullā ſpēm intelligibilē poſuit
ꝙ ſi ipſa poneret intellect⁹ nō ſpecu
laret qd̄ qd eſt in fanſmatibus. ſ i ſpē
intelligibili ſimilit nō oporteret con
uerti ad fātaſmata. ſ ſufficeret ſpēs in
telligibilis in q̄ hret obiectum preſens
ad qd̄ ouerteret. Cō oō. iſtaꝫ arguo
quadrupl'r. primo ſic ſuppoſito enim
ſine ſingulare intelligat a nobis ſiue n̄
ꝙ uniuerſale p ſſit a nobis p ſe itelligi
it llectōe abſtractiua. ſic arguo ſic itel
lectus pōt habere obiectū actu uniuer
ſale pfecte ſibi pñs prius naturalit ꝙ
intelligat. & habet ſpēꝫ obi in intelle^tu
nō ſolū in fantaſmate anteꝙ intelligat
āñs patet. quia obm. ſ^m p ſe oditionē
obiecti pcedit actū. ſ uniuerſale ē odi
tio obiecti intellectus p ſe. cōſequētia
pbat. Eadem ſpēs & un⁹ rationis non
eſt p ſe repſentatiua obiecti ſub oppo
ſitis rōnibꝰ ognoſcibilis. ſ ratio ſingu
laris. & rō uniuerſalis ſūt oppoſite rō
nes cognoſcibiles. ḡ eadem ſpecies &
uni⁹ rationis nō eſt p ſe repſentatiua
obiecti ſub rōne uniuerſal & ſingula
ris. ſ ſpecies in fantaſmate repſentat
obiectum ſingulare ſub ratione ſingu
laris. ḡ eadē ſpecies manens eadem nō
poteſt repreſentare idem obiectum ſb
rōe uniuerſal. maior pbat. ꝙ ſpēs ſub
eadem ratiōe qua repreſentat obiectū
menſurat ab obiecto. ſ idem nō poteſt
menſurari p ſe duabus menſuris. tunc
eni idē diceret bis uº me^ce. ergo eadē
ſpecies non poteſt per ſe repreſentare
obiecta oppoſita formaliter. nec idem
obiectū oppoſitis rationibꝰ obiectiuis
p̄ 3° ſic intellectus agens eſt potē
tia uere actiua ſ^m phim qui dicit ꝙ ē
illud quo eſt oīa facere. & qd̄ ſe ha
bet ut ars ad materiā. ḡ poteſt habere
actioneꝫ realem. ſ termin⁹ actionis re
alis eſt aliqd reale. illud āt reale cātū p
opatiōnē intellect⁹ agēti nō recipit in
intellectu agente. quia nō eſt receptiu⁹
nec in fantaſmate. quia tūc eſſet exten
ſūm & improportionabile ad mouēdū
intellectū poſſibilē. ergo recipit in in
tellectu poſſibili. illud aūt ſi eſt ſpeci
es habetur propoſitum. ſi tm̄ actus in
telligendi. ergo impoſſibile eſt intelle
ctum agentem facere de potentia uni
uerſali actu uniuerſale. quia uniuerſale
eſt conditio obiecti precedens actum
intelligendi. & ſic non erit dare intelle
ctū agentē. ꝙ ſ^m eū. ideo ponit ut
faciat d' pō uniuerſali actu uniuerſale

3° ſic obiectũ uniuerſalis ſm̃ totã
indrĩam ſuã nõ p̃t itelligi nec repſẽtari
in repſẽtatiuo mĩnꝰ uniuerſalis. ſꝫ ſp̃s
fanˢᵃ ẽ p ſe & ꝓ repſẽtatiua idiuidui
g̊ in illa ſp̃e nõ põt intelligi nec repſẽ
tari obm̃ uniuerſale indifferens ad oĩa
indiuidua ſua. mã ꝓbať. ꝙ non cogno
ſcit magis uniuerſale ſm̃ totã indrĩam
ſuã. niſi qñ cognoſcit ut unũ cogſcibi
le idẽ oĩbus ſingularibꝫ iferioribꝫ. g̊ in
repreſentatiuo uniꝰ ſingularis nõ põt
cogſci uniuerſale ſm̃ totã indifferẽtiã
ſuã. ꝑ 4° ſic intellectꝰ ut diſtiguit
ꝯ ptem ſenſitiuã aut põt hr̃e obiectũ
ſibi preſẽs aut nõ. ſi ſic habet ꝓpoᵐ.
ꝙ hᵒ nõ põt ẽẽ ñ p aliq̊d repſentatiuũ
qd̓ eſt ſp̃s. ſi nõ. g̊ ñ p̃t hr̃e aliq̃ opa
tionẽ ſibi ꝓpriã niſi in pte ſenſitiua.
g̊ nec eſſe p ꝯñam phi qui arguit ſic
ſi itellectꝰ ñ p̃t hr̃e opatiõꝫ ſibi ꝓpriã
nõ poterit ſeparari. unde nõ diceret itel
lectũ ſepari niſi diceret eũ hr̃e opatio
nẽ ſibi ꝓpriã in q̃ eſſentialr̃ nõ depen
deret a pte ſẽſitiua. Dᵒ g̊ ꝙ oꝫ po
nere i itellectu ut hꝫ rõnẽ mẽorie ſpẽꝫ
intelligibilẽ repſentãtẽ uniuerſale. ꝑce
dẽteꝫ nãliter actũ intelligẽdi. & ab eo
realit̃ differentẽ. & huiuſmõi necitas
eſt duplex. una ex ꝯdiciõe nãli potẽtie
& obiecti q̃ requirit ꝙ obm̃ ſm̃ ꝓpriã rõ
nẽ obi ꝑcedat actũ. qd̓ nõ ꝯtingeret ni
eẽt ſp̃s ipreſſa in itellectu ut ꝯcludũt
tres prime rõnes. Alia necitas ẽ ex
ꝯditione & dignitate potẽtie ſupioris
quã oꝫ ſaluare & nõ uilificare. maxie
aũt uilificaret itellectꝰ ſi ñ poſſet hr̃e

obm̃ ſibi p̃ñs in ſua opatiõe. ſꝫ depẽde
ret eẽntialr̃ a põ ſenſitiua. & hoc ꝯclu
dit quarta rõ. ſic g̊ ponẽda ẽ ſp̃s i me
moria intellectiua. Ad primũ argumẽ
tũ in oppoſitũ apparet ꝙ nõ cogit. ꝙ
ſi ualeret nullo mõ uniuerſale poſſet i
telligi. ideo dico ꝙ alia eſt rõ agẽdi &
alia rõ agentis. ſingularitas eſt ꝯditio
agentis & nõ rõ agendi. ſꝫ rõ agendi ẽ
natã i ſingulari. ſm̃ quã ipſũ ſingulare
agit. cũ g̊ accipiať ꝙ q̃cũq; ſp̃s gigñ
ab alio repſentat ipſũ ſm̃ illã rõnẽ ſm̃
quã gignit ab eo. ſi intelligať de rõe
gignentis eſt falſa. ſi de rõne gignendi
eſt uera. & tũc non ſeq̈tur ꝙ repſen
tet ipſũ ſub rõne ſingularis. ſꝫ ſub rõe
nature. ꝙ ipſa eſt rõ gignendi. Ad
2ᵐ dico qd̓ eſt primũ in op. ꝙ oꝫ reᵗᵘ
potẽtie ꝑ hꝫ pñtiã realẽ & .ſ. talem
approxĩationẽ ut poſſit gignere talem
ſpẽm in intellectu q̃ eſt rõ foꝛalis intel
lectionis. 2° p illã ſpẽm genitã obm̃ eſt
p̃ſens ſub rõne cognoſcibilis. prima na
turaliter ꝑcedit 2ᵃᵐ. cũ g̊ arguitur ꝙ
ſp̃s in intellectu nõ eſt cauſa p̃ſentie
obiecti. falſũ eſt de preſẽtia 2ᵃ ſub rõne
cognoſcibilis. ſaltẽ i intellectiõe abſtracti
ua de qua loquimur. & cũ ꝓbatur. quia
ꝑ eſt obiectũ p̃ſens q̈ ſp̃s. uerũ eſt de
p̃ſentia reali. quia agẽs eſt preſens paſ
ſo. unde itelligo hic. 3. ſigna nať. in
primo ſigno obiectũ eſt preſens intelle
ctui agenti in ſe uel in fantaſmate. in
2° ſigno in quo illa ſũt preſentia itel
lectui poſſibili et agẽtia paſſo gignit
ſp̃s i itellectu poſſibili. & i. 3. ſig̊ p ſpẽꝫ

est obm presens in rone cognoscibilis.

Ad 3m d9 ꝙ cuiuscūqȝ spēi singulā re ꝓ fortius mouet sensū illi9 fantasma efficaci9 imprimitur. & primo mouet itellectū. & ꝙm ad istū actū nō ē in po testate nr̃a ꝙ itelligam9 ꝑm augu. 3o de li. ar. nō ē in potestate nr̃a qbꝰ uisis tan gamur. ꝑ isto actu posito in ptāte nr̃a ē actual itellectio cuiuslibȝ actualr no ti. cū ḡ dicit. aut illa spēs pt mouere ad itellectum. aut nō. d9 ꝙ sic. ꝑ cū aliq̄ forti9 mouet ista īpedit ne tūc moueat ꝑ postea p ꝓpriā uolūtatē ipantē cogtio nē obiecti hitualr noti pōt mouere.

Ad illud alteri9 doctoris d9 ꝙ q̄li bet pō apphensiua est in pō ad apphensiue ꝓ prite pfectiōis. ꝑ nō primite genera tiōis. & q̄nȝ ꝓ primite generatiōis. q̄n s. obiectū est p̄ns potētie in rōe ꝯgsci bilis. tūc enī nō oz ī ipsō aliqd fieri an̄ actuȝ apphensionis. ꝑ primū qd fit ab eo est act9. Ad illud phi ꝙ intellec tus ē loc9 spērum uerū est saluās spēm. ꝙ loci ē saluar locatum alit potentie n̄ sūt lo ca. ꝙ nō ita saluant spēs. ꝑ frequent cor rūpūt. ꝙ ex lesione organi corrūpit spēs in organo. Ad aliud ꝙ specula mur ꝙ qd est ī fantasmatibꝰ etc. ī oī bus talibꝰ auctoritatibꝰ d9 ꝙ talis est ꝯnexio illarū pōtiarū fantasie & itellectus p statu isto. ꝙ nihil intelligim9 in uni uersali. nisi cui9 singulare fātasiamur & nō est ali9 recursus ad fantasmata nisi ꝙ itellectus intelligens uniuersale imaginat eius singulare. nec uidet itel lect9 qd qd ē ī fātasmatibꝰ. sicut ī rōe ui dēdi. ꝑ itelligēs qd qd ē relucēs ī spēi telligibili uidet illud ī suo sigulari uiso ꝓ uirtutē fantasticā in fantasmate.

Trū mēoria itellectiua sit cō seruatiua spēi uni9 obi cessan te actu itelligēdi. uidet ꝙ nō ꝙ q̄ rōe eēt ꝯseruatiua spēi uni9 obi eadē rōe spēi alteri9 obi. & sic essent plures spēs ī intellectu. ꝑ h9 uidet īpossi bile. ꝙ spēs nō est n̄ ꝯfiguratio itellec tus ad itelligibile. ꝑ i corpalibꝰ īpossibi le ē idē corp9 figurari diuersis figuris ḡ similr īpossibile ē simul eūdē itellec tū ꝯfigurari diuersis spēbꝰ. ꝓ oīs q̄ litas disponēs intellectū ad opationē ī manētē est hit9 itellect9. ꝑ spēs ē q̄litas q̄dā disponēs itellectū ad opatione. ḡ si manȝ in itellectu post actū itelligēdi erit hitus itellect9. ꝑ h9 ē falsū. ꝙ spēs itelligibilis nālr p̄cedit actū intelligen di. hit9 aūt sequit actū intelligēdi a q̄ re lingt. ꝯ itellect9 pt eē ī pō accn̄tali ad ꝯsiderādū q̄n nō ꝯsiderat. ꝑ nō ē in pō accn̄tali ad ꝯsiderādū n̄ q̄n hȝ spēȝ itelligibilē. patȝ 2o & 3o de aīa. & 8o phi. ī etc. In ista. q. est una opi. q̄ ponit auic. 6i9 nāliū pte 5a. c. 6i9 ꝙ spēs itelligibiles n̄ manēt in itellectu p9 actū itelligēdi. & dicūt ipsū pbare ex h9 ꝙ ī organo sensus. ꝙ nō ē uirt9 co ētiua potest eē spēs repn̄tatiua obi. licꝫ nō sit ibi cognoscibilit. sed intelle ctus de se est potentia cognitiua. ḡ in itellectu de se nō erit alia spēs repn̄tās obm n̄ ipsū obm sit ibi intellectualit.

ꝙ si dicas ꝙ tūc n̄ uidet īpossibile

intellectū hēre hitū sciē. q habit⁹ sci entialis ē hitus mansiu⁹.q̄ habēs illum pōt uti cū uoluerit.hoc aūt nō possec eē si i omi itellectiōe oporteret ɔuerti ad itelligētiā sepatā.a q̄ emanāt sp̄es itel ligibiles ad h⁹ q itelligat. Ad illud uidet rñdere q ex freqnti ɔuersiōe in tellect⁹ ad illā itelligētiā generat i itel lectu qdā habilitas ɔuertendi se ad illa & q h̄ habilitas sit hit⁹ sciētific⁹.ipsa acqsita pt itellect⁹ cū uoluerit sine dif ficultate ad illā itelligētiā se ɔuertere & sic itelligere. unde dicit q discere nō ē ñ acqrere pfectā actionem ɔiūgē di se itelligētie agēti.qusq3 fiat ex ea i tellect⁹. S3 utrū h̄ sit opi.auic.du biū est. q ponit in aīa sp̄es subsistere. & ipsā pficere q̄ ɔtinent in aia sic in loco.unde sup post princi^m capli cōce dit foras sp̄e℞.sbsistere i aia decorātes & nobilitātes ipsā.qua℞ qsi loc⁹ ē aia me^{te} intellectu māli. Itē pte.4.ca.p̄ ult q it llect⁹ hēat thesau℞ sp̄e℞.unde dicit q thesaur⁹ itellect⁹ ē memoria q̄ retin3 itentiōe3. Pōt g dictū auic.sic saluari dicēdo q ipse posuit duplice3 ɔuersionē.unā ad ista sēsibilia a qb⁹ ab strahit sp̄es itelligibiles q̄ manēt p⁹ ac tū itelligēdi.q℞ qlib3 sit sigularis in opatiōe ad aia3.tñ ē uniuersal re^{ru} sin gulariū. Aliā ɔuersiō3 posuit ip̄i⁹ itellect⁹ ad itelligētiā sepatā ad quā cō uerse fiūt spēs itelligibiles in ipso in tellectu.q̄ nas pōit nō manere nisi cum ɔue tñ ad illā intelligētiā q̄ est nālicer actiua s^m eū.& nō q̄ncq3 aia se ɔuer

tit ad eā itellect⁹ cāt in ipsa huiusmōi sp̄s necitate nāli q̄ nō manēt ñ ad pre sentiā itelligētie cāntis. S3 ɔ ɔclō3 pdictā i se siue sit auic.siue ñ.arguo p̄ sic.si sp̄s intelligibilis nō manet in itellectu cessāte actu itelligēdi.siue in tellectio sit nālit agēs.siue nō sēp seqt q itellectus sit in pō eentiali ad actum 2^m qñ caret actu p̄. 2° sic nihil pri⁹ actiōe magi reqrit actiōe3 q princi^m formale agēdi.q omē aliud a pricipio forali actiuo ipsi⁹ actionis min⁹ habet habitudinē ad actionē q tale princi^m. S3 prici^m forale agendi nō necio req rit actionē.q pōt iesse actiuo cessante actiōe.g nihil aliud necio reqrit acti onē in ipso actiuo. igitur siue sp̄s sit princi^m forale respectu act⁹ intelligen di siue nō poterit esse in itellectu sine actu intelligēdi.maior est declarata.mi nor pbat.q omia principia actiua na turalia possūt impediri in agendo & possūt stare sine actione.g multo magi oē aliud qd ñ ita eentialr respicit ac tionē i ipso agente. 3° sic omē pri⁹ pōt stare i actu sine posterori.nisi sint necia cā illi⁹ posterioris. qd addo p̄p neciam cālitatē q̄ forte est in sl'o respe ctu passionis.s ista sp̄s nō est necessa ria causa respectu actus intelligendi. nec includens causam necessariā eius. licet ponat causa eius naturalis. q ōis causa naturaliter agens est impedibil cū igitur ista species intelligibilis sit prior naturaliter actu intelligendi.seq tur q possit esse in intellectu sine eo.

Cōfirmaṫ qñ formale principiū in
telligendi ē liberū ꝑ participationē. ꝙ
intelligimꝰ cū uolumꝰ ſᵐ phm. ſ prin
cipiū liberū ꝑ participationē pōt īpe
diri a ſua actiōe ꝑ principiū agendi li
berū ꝑ eſſentiā. alr̄ nō eſſet liberū per
participationē. ğ etc̄. 4° ſic qcqd
ꝑfectionis ponit̄ in operando in potētia
inferiori attribuēdū eſt potētie ſupio
ri. ſed ꝑfectionis eſt in pō ſenſitiua. ſ.
imaginatiua ꝙ poſſit habere obiectū
ſuū ſibi preſens in aliq̊ repſentatiuo
qñ nō opatur. ꝙ in q̊cūq; nō depēdere
ē ꝑfectionis. ſ hr̄e obiectū pn̄s qñ ñ
opaṫ ē aliq̊ mō nō depēdere. ğ itellectꝰ
qñ non intelligit poteſt habere obiec
tum ſibi preſens ꝑ ſpēm repreſentātē:

Cōcedo ğ ꝙ ſpēs intelligibilis manꝫ
in itellectu ceſſante actu intelligēdi. ꝙ
ſicut eſt principalius naturaliṫ in intel
lectu ꝙ̈ actus intelligendi. ita poteſt
in eſſendo eſſe ſine eo. cum nullam ne
ceſſitatē habeat reſpectu illiꝰ. Sed
occurrit difficultas que neceſſitas ē in
intellectu in omi ſua intellectiōe ꝯuer
ti ad fantaſmata. ſi eni itellectus habet
obiectum ſibi preſens in ſpecie que
manet poſt actum intelligēdi non uide
tur neceſſaria ꝯuerſio intellectus ad
fantaſmata ad hoc ꝙ intelligat. cū pn̄te
actiuo & paſſiuo poſſit ſufficienter
ſequi actio. experimur autē nos cōuer
ti ad fantaſmata ad h° ꝙ intelligamꝰ.
aliter eni poſſet quis intelligere orga
no fantaſie indiſpoſito. & ſic nulla in
diſpoſitio organi impediret intellectū
in intelligendo. cuius oppoſitum uide
mus in freneticis. Itē dicit phus 3°
de aia. ſpeculamur quod quid eſt in fā
taſmatibus. Et nihil intelligimus ſine
fantaſmate. Et fantaſmata ſe habēt ad
intellectum ſicut ſenſibilia ad ſenſum

Reſpondeo ꝙ duplex eſt ꝯuerſio in
tellectus ad fantaſmata. uno mō idem
eſt ꝙ conformis operatio iſtarū poten
tiarū. ſ. intellectꝰ & fantaſie circa idē
obiectū. alio mō conuerſio iſta eſt paſ
ſiui ad actiuū. prima igiṫ conuerſio
earum erit conformis operatio. quod
cunq; eni uniuerſale intellectus per in
tellectum ſimul fantaſiamuṙ ſingulare
illiꝰ uniuerſalis. unde nihil intelligitur
a]nobis niſi cuius ſingulare fantaſia
mur. propter quod aliqui nō diſtinguē
tes credunt ſe intelligere cū fantaſian
tur. & propter iſtam conformitatem
in operando impedita una potentia
in opatiōe ſua ipediṫ & alia. ſ ñ ſolū
eſt iſta ꝯuerſio. ſ ꝙ ñ fit abſtractō ſpēi
itelligibil a ſpē in fantaſmate. niſi fāta
ſia fantaſiante. quia intellectus agens
nō abſtrahit ſpeciem a fantaſmate niſi
fantaſia exn̄te in actu ſuo, ideo intellec
tus conuertiṫ ad fantaſmata non ſicut
ad obiectum. nec ſicut ad aliquod re
preſētatiuū ſui obiecti. ſed conuertiṫ
ad illud ſicut paſſiuum ad actiuum a
quo recipit ſuam perfectionē. Ad
primam rationē principalem dico ſᵐ
aug. xiiii. de tri. plures ſpecies ſimul
poſſunt eſſe i intellectu. ut patet ibi
de perito multarū ſcientiarum. Ad

ꝓbationē dico q̄ aliq̄ repugnāt in esse nāe q̄ nō repugnāt i esse cognito. unde vi° me^{ce}. spēs ꝯrioꝶ in intellectu non sūt ꝯrie. unde q̄uis repugnēt eidē corpori pluralitas figuraꝶ in esse nāe. nō tñ repugāt intellectui s^{m} esse ꝯg̊scibile iō simul pōt infoꝛ̄ari siue figurari pluribus speciebus pluriū obōꝶ. Ad 2^{m} dico q̄ spēs intelligibil' uere pūt dici habitus. si ad rationē hītus suffici at q̄ sit qualitas manens in itellectu. ñ tñ est sciā. q̄ non oīs hītus in itellectu est sciā. spēs enī reduc's itellectū de potentia essentiali ad actū primū nata est disponere intellectū ad actū intelligendi. & iste act⁹ causat habitū scīe in aīa. & ideo q̄uis spēs possit dici habitus. nō tñ habitus scientificus.

243 Trū matrimoniū p ꝯsangnatōeꝫ carnalē possit ipediri. q̄ nō. q̄ matrimoniū uidet̄ strictissime fuisse seruatū in lege nature. Sed caim cōtraxit cū sorore sua. ergo etc̄. ꝓ amicitia firmat domū. g̊ ꝯfert ad ꝯiugiū. s ꝯsanguini i spāli amicitia afficiūt̄ ad se magi q̄ ad alios. g̊ etc̄. ꝓ nō est ꝯ aliq̊d positū in diffinitiōe matrimonii. p3 discurrēdo p singula. g̊ etc̄. ꝯ leuiti. xv iii°. excludūt̄ multe psone ꝓp ꝯsanguinitatem. ꝓ mḡr in littera. & habet̄ extra de ꝯsangui^{te} & affinitate. nō debꝫ. In. q. ista sūt duo uidenda. s. descriptio q̊rūdā nōīnū. & postea principale ꝓpositū. noīa aūt in digentia descriptiōe sūt quatuor. s. cōsanguinitas. stipes. linea ꝯsanguinitatis. & gradus. Descriptio primi noīs est ista. consanguinitas est uiculū psonarū descendentiū ab eadē psona carnali ꝓpagine. 2^{a} descriptio est ista. stipes ē psona a q̄ plures carnali ꝓpagine descendūt. 3ª est ista linea ꝯsanguinitatis est ordinata collectio personarum ꝯsanguinitate iūctarū. & diuidit̄ i ascēdentē & descendentē & trāsuersalē. linea descendens est a psona ꝓpagāte ad ꝓpagatas. Ascēdens eꝯ° a propagata ad illas a quibꝫ descēdit. trāsuersal' aūt est qñ ambe psone descēdūt ab eadem & neutra descendit ab altera. Descriptio. 4. noīs est. ista gradus est determinata ꝓpinquitas persone ad psonaꝫ s^{m} ꝯsanguinitatē. & ꝓprie inuenit̄ n linea ascen^{te} & descedēte. i trāsuersali āt min⁹ ꝓpe iuenit̄. i Ex istis seq̄t̄ una regula tal' q̄ efficacior ē gd⁹ i linea descēdente q̄ i trāsuersali. ad hoc est rō natur. l. q̄ pl⁹ ꝯiūgit̄ proles pentī q̄ prol s proli. & ideo magis est contra legem nature in ꝓ̊ gradu ꝯiūgi in linea recta q̄ in linea trāsuersali. Semꝑ enī fuit illa ꝯiūctio ꝯ matrio^{m}. & magi filii ad matrē q̄ pris ad filiā. q̄ maior irreuerētia. unde 8° de aīalibꝫ dicit̄ q̄ q̊dā equ⁹ uelat⁹ ꝯg̊uit mr̄eꝫ suā. postea discoptus h° uidens ꝓcipitauit. Ad q. g̊ dico q̄ i oīni lege aliq̄ ꝓpiquitas impedit matrimōiū. in lege nāe sola il la propinqtas impedit q̄ est in primo gradu in linea descendēte. ut patet ex illo uerbo ade. Relinquet homo patreꝫ suum & matrem supple quantum ad

copulã cõiugalem. nec tm̃ intelligit̃ de patre proximo. sed de quocũq; in linea recta. ita q̃ si adam hodie uiueret nullam uxorẽ ducere posset. alia aũt ꝓpinquitas in illa lege nõ ĩpediuit. quia non poterant aliud facere. quia non erant alie femine q̃ sorores. In lege moᵉᵃ erat ꝓhibitio q̃tũ ad quosdã gradus ulᵗiores ut p; leuiti. xviii. In lege ãt euangelica aliq̃n fuit ꝓhibitio usq; ad septimũ gradũ. patet ꝑ magistrũ in littera. sed sub Innocentio. 3. restricta est usq; ad quartũ gradu; inclusiue. ad hᵒ est auctoritas ecclesie que dicit ꝓhibiᵒ copule cõiugalis. 4ᵗ. ɔsanguinitatis gradũ de cetero nõ excedat. & assignat talez rationẽ. q̃m in ulᵗioribꝫ gradibꝫ iã nõ põt absq; gui dispendio obseruari

Ista sustinendo dico ad primũ in oppositũ q̃ in p̃cipio generis hũani necessariũ fuit q̃ cõtract⁹ fieret in p̃io gradu. tñ linea transuersali non in linea recta. Ad 2ᵐ dico q̃ alia ẽ amicitia cõsanguineorũ & alia cõiugũ. quia prima est amicitia reuerẽtie q̃tũ ad descẽdẽtes & cui⁹dã regiminis seu p̃sidẽtie q̃tũ ad descẽdẽtes r̃spectu supiorũ maxime in linea recta. S; amicitia ɔiugũ est sine tali reuerentia ĩmo cũ irreuerẽtia in tantũ ut magis diligens ɔsanguineã magis odit in ea illa; irreuerentiã. nõ solũ a se. s; a q̃cũq; alio. & iõ ɔcedo q̃ amicitia disponit ad ɔiugiũ. s; est alteri⁹ rõis ab illa q̄ est inter cõsanguineos.

Trum matrimoniũ impediat̃ ꝑ sacerdotiũ q̃ nõ. dicitur de episcopo unius uxoris uiro prima ad thi. cᵒ 3ᵒ. p̄ sacerdotes grecorꝫ matrimonio copulãtur. s; ipsi habent ordinẽ sacrũ sicut & latini. g̃ etc̃. ɔ d. 22. placuit. In q. ista est una opinio. q̃ persona suscipiens sacᵐ ordinẽ efficit̃ illegittĩa sĩplicit̃ ad ɔtrahendũ matrimoniũ. Et hoc uel ꝑ ecclesiam uel imediate a xp̄o. l; illud nõ habeat̃ in scriptura. S; 2ᵐ nõ est ꝓbabile q̃ in primitiua ecclesia nõ tenebantur qd̃ oportet dicere si a xp̄o fuisset ordinatũ. ideo tenet rõne primi. Ratõ aũt istius illegittimationis est ꝑ̃ uotũ sacrũ ordini ãnexũ. ɔ aut uotũ est sic ãnexũ sacro ordini. q̃ suscipiẽs uouet. aut est annexũ tm̃ ex p̄cepto ecclesie. quia tenet̃ ita seruare. acsi uouerei. p̄ mõ ñ. q̃ null⁹ nolẽs uouet nolitũ s; iste suscipiens ordinẽ sacrũ explicite habet in uolũtate nõ ɔtinere. g̃ nõ uouet ɔtiᵃᵐ. si dicas q̃ uouet de facto suscipiẽ ł ordinẽ q̃d antiq p̃res latini uouerũt & ille suscipit sit̃e signũ. ɔ nullus tenet̃ ex uoto ad uotũ factũ ab alio si h; maxime uotũ ɔriũ. p̄ orientales suscipiũt illud signũ. & tñ sine uoto castitatis. Dico g̃ q̃ nõ ꝑ̃ uotũ ɔtinenᵉ ꝓprie dictũ sacᵒ ordini ãnexũ nec ꝑ̃ p̄ceptũ ecclesie ẽ q̃ sacerdos ñ possit ɔhere. s; ex hᵒ q̃ ecclᵃia fecit ꝑ iura talẽ simplicit̃ eẽ illegittimũ. & hᵒ statutũ fuit rõnabile siue fuerit habitũ a xp̄o siue non. quia sacerdos deputatur ministerio sacro. ad quod requiritur munditia mentis. & perspicacia

intellectus & feruor affectus & mūdi
tia carnis. ad q̄ oñia dispōit ōtinētia
& ad eorū opposita frequentia actus
carnalis. nec ꝓp hoc dicere debet aliqs
ꝙ ecclesia in suo iure sibi p̄iudicat. ꝙ
ecclesia cōiter nullum cogit ad susce
ptionē ordinis sacri. & satis publicauit
ꝙ post talem sacrū ordinē susceptum
suscipiens est inhabilis ad ōhendū ma
trimoniū. si ḡ uoluntarie uenit uolun
tarie incurrit istā inhabilitatē. Ista
sequendo dico ad primū in oppositū
ꝙ in ecclesia primitiua ᵬᵐ cōsuetudi
nem licebat habere unā uxorem uten
do matrimonio prius ōtracto. sed non
licebat habere tūc si nullā prius habu
isset. Ad 2ᵐ nego similitudinē. quia
susceptio ordinis sacri non requirit
nisi sexū debitū & ministrum debitum
& intentionē debitam in suscite & mi
nistrāte. & ideo ōfirmātur ōiugia licz
suscipiendo peccent. matrimoniū ue
ro requirit habilitatē in psonis ad con
trahendū. & p ordinē sacrū susceptum
suscipiens est omnino inhabilis ad ma
trimoniū cōtractum.

245 Trū matrimoniū per puerilē
etatem ualeat impediri. ꝙ nō
aliquis potest accipere pote
statem anteq̄ possit in usum. ḡ in ōtra
ctu matrimonii ubi est datio & acce
ptio potestatis potest aliquis anteq̄
possit in usum. ḡ & puer. ōfirmat
quia etas puerilis nō impedit suscepti
onem ordinis. ḡ etc. ō puer qui nō
potest reddere debitū nō est apt⁹ con
iugio. extra de frigidis. Ad q. istam
dico ꝙ impotentia simpliciter impe
dit matrimoniū. quia datio potestatis
ōiugii est in isto ōtractu. ita ꝙ q̄ n̄ ha
bet potestatē nihil dat. Ista aūt ratio
concludit de pueris ꝓ tempore ꝓ quo
sunt pueri. sed quia illa impotentia nō
est perpetua. sed expectatur futura
potentia. ideo potest nunc ꝓmittere
potentiam pro tempe futuro pro quo
habebit. & hoc fit in spōsalibus. puer
enim potest contrahere sponsalia non
matrimoniū Ista sequendo dico ad
argumentū in cōtrariū ꝙ aliquis pōt
suscipere potestatē anteq̄ possit uti.
sed nō pōt dare potestatez anteq̄ illā
habeat. in isto contractu est datio pote
statis. ḡ etc.

246 Trū matrimoniū ipediri pos
sit p seruitutē. ꝙ sic. null⁹ pt
dare alienū. ᵬ corpus serui ē
ipsius dñi ᵬᵐ phm 3° poli. ḡ etc. p
fauorabilior est ꝓfessio religionis q̄
carnale matrimoniū. ᵬ seruus non pōt
profiteri religionē sine uolūtate domi
ni. ergo nec ōhere matrimoniū Con
trariū tenet ecclesia. ut habet extra de
ōiugio seruorū. In qōne ista sūt duo
uidenda. primū est unde inducta est ser
uitus. 2ᵐ est pricipale ꝓpositum Ad
primū articulū dico ꝙ de lege nature
oñes nascūt liberi. tñ seruit⁹ uł magis
ꝓprie subiectio filiał uel obedientia fi
lialis ad patrem est magis de lege natu
re. quia ᵬᵐ philosophum 8° ethicoꝝ
filius habet a patre esse & disciplinā.

Ista aũt seruitus de qua loquimur h̄ s^m quã domin⁹ põt uẽdere seruũ sicut pecu dẽ. q̃ nõ loquit̃ p̄hus 3° poli. di cens. seru⁹ ñ p̄t exercere actũ uirtutis ꝓ eo ꝙ oportet eũ ad imperiũ domini sui exercere actus seruiles. ista nõ est in ducta nisi a lege positiua. talis aũt ser uitus nõ est iusta nisi aliquis uolũtarie se subiecit tali seruituti. talis aũt sub iectio esset fatua. & forte ꝯ legem na ture ꝙ homo libertatẽ suã abdicaret a se. ꝟ si facta esset teneret̃ eã seruare tã ꝙ̃ iustam. quia iusta esset. Est & alia seruitus iusta. s. qñ aliquis iuste dñans alicui cõmũitati uideret aliquos uitio sos. ita ꝙ libertas eoꝝ noceret cõmũita ti & eis iuste potest eos punire pena seruitutis. Ad 2^m articulum dicunt aliqui ꝙ seruus põt ꝯhere matrimoniũ inuito dño. & h⁹ ꝓbat̃ duplicit̃. Prĩo sic. matrimoniũ est de lege nature. ser uit⁹ est ꝯ legẽ nature. ꝟ qđ est de lege nature nõ tollit̃ ꝓ aliqd qđ est tm̃ de lege positiua. 2° sic seru⁹ nõ est sic dñi. quin sit etiam sui. p3. ꝙ põt uti necessariis ad uitã. g̃ a simili ꝙ̃tũ ad actus ꝑtinẽtes ad ꝯseruationẽ sp̃ei. con trahere aũt ꝑtinꝫ ad ꝯseruationẽ sp̃ei g̃ etc̃. Iste rationes possũt solui. pri ma sic. ꝙ obligatio q̃ non est de lege nature põt impedire aliquã libertatem q̃ alicui ꝯpetit de lege nature. & sic di cã hic. Exemplũ de lege nature ni hil tibi debeo. tñ si uoueo tibi obliam teneor tibi obedire. 2ª ratio nõ ꝯclu dit ꝙ non om̃ia q̃ tenet̃ ꝯseruari indi

uiduũ tenet̃ multiplicare sp̃ẽ3. Dico ergo ꝙ̃tũ ad istũ articulũ ꝙ seru⁹ de uolũ^te dñi p̄t ꝯhere mrimo^m q̃tũcũq3 onus matrimonii sit aliquid repugnans seruitiis cõsuetis. ꝙ dñs cõcedens con trahere implicite relaxat sibi illa serui tia cõsueta. Et si domin⁹ reuocaret istã ꝯcessionẽ totaliter impediens eũ a copula carnali. s. mittendo eũ ad par tes longinquas uel detinẽdo euꝫ in labo ribus sic ꝙ nõ posset uxorẽ suã uisita re mortaliter peccaret. & ẽ ꝑ eccl'iam grauiter puniend⁹. Potest etiã seru⁹ ꝯhere inuito dño ꝓ q̃to in suo corpe habet aliquid iuris. & ꝓ q̃to corpus eius est suũ põt se cũ alio ꝯiũgere. duꝫ tñ alius qui est liber sit ꝯtentus illa mo dica potestate. & cõstet sibi de tali cõ ditiõe. Ista seq̃ẽdo dico ad primũ in contrariũ ꝙ seruus non est dñi sui totaliter q̃tũ ad om̃es actus. s. ad come dendũ bibẽdũ & dormiendũ. & q̃tũ ad om̃es in q̃bus nõ subtrahũt̃ seruitia ꝯsueta dño. cũ g̃ ꝓ tunc possit in actu carnali põt ad illũ se obligare. qđ aũt dicit̃ de seruitute illa maledicta ꝑ p̄hꝫ 3° poli. põt intelligi ꝙ est domini sic possessio uel pecunia. nõ aũt ꝙ in acti b⁹ suis semp ducat̃ & ñ ducat. ꝙ q̃tũ cũq3 seru⁹. tñ homo est. & ꝑ ꝯñs liberi arbitrii. Ad 2^m nõ ẽ sil'e. ꝙ ꝓfitẽs religionẽ totaliter se submittit obie ꝑ lati. ideo ex toto subtrahit se a cõsuetis ꝟuitiis dñi. ñ sic ꝯhẽs matri^m. ꝟ tñ mõ in aliquib⁹ actib⁹ qui possunt stare cũ hoc ꝙ reddat domio seruitia cõsueta

Trū maria uirgo fuerit uera mater dei & hois. q nō. op pōita sil' inesse eidē nō pnt etiā p diuinā pōm. q si ōria eēnt siml' in eodē ōdictoria eēnt siml' uera. 4° me^ce. ons est fl'm & impossibile. sed uirginitas & mrnitas sunt opposita. g etc. p actiuū & passiuū sunt mutua corre^ua. xv° me^ce. ƀ mr se h3 ad pa trē sic passiuū ad actm. xv° de aialibz g sunt mutua corre^ua. g ubi null9 pa ter ibi nulla mater. p mr se habet actiue in generatōe plis. q si tm pa^te tūc adā eēt mr eue. & limus mr adē. ƀ beata uirgo nō se hūit actiue in ista generatōe. q ista genera° fuit in instā ti. uirt9 aūt creata nō opat' in instāti a illud qd' ē natū fieri in tpe. ō lu ce ꝯcipies in utero & paries filiū.

In ista q. est ꝯclo certa. sic p3 per damascenū. dei genitricē uere scām uirginē pdicam9. sic eni de9 uer est q ex ipsa nat9 est. ita uer dei genitrix ē q uerū deū ex seipsa icarnatū genuit

Dubiū tn ē qualr mr ꝯcurrat ad generatōz plis. & uidet' eē op. phi v° de aialibz. p solus prēhabz ratōez acti ui. & mr rōnē passiui ita q mr amini strat totā mām plis. & in solo semine pris est uirtus actiua foratiua plis. unde ōpat uirtutē actiuā q est in seie patris artifici. & mām ministratam a matre ōpat ligno de quo artifex facit scamnū. p ista op. sūt duo ar^ta p^a facta ad pricipale. ƀ loquēdo de gene ratōe xpi arguit' spāliter sic q beata uirgo nō habuit aliq actionē. Lic3 eni rō seminal' nō sit prin^m agēdi in generatōe. q nō manet sicut nō man3 sba quā ꝯsequit'. ƀ tn est rō agendi in alteratōe pcedēte generatōem. ƀ hic nō pcessit alteratō. g in ista generatōe sancta ex pte mris nulla fuit actō. nec p rōem seminalē nec p aliq aliā3 uim actiuā in mā ministrata. ō istā opi. arguit' sic. fora eiusdē spēi ꝯseqt' pō nālis eiusdē rōnis. ƀ masculus & femi na sūt eiusdem spēi 4° me^ce. g foras i lorū ꝯsequit' po^a eiusdem rōnis. si g foram pris ꝯsequit' uirt9 actiua uege tatiua. g & formā mris sil'r. Cōfir mat'. q alias ueg^ne eorz differrēt sic actia & passiua. & p ons eēnt po^e oi no alteri9 rōis. p 8° ethi. pr nālit' diligit filiū suu3. sic unusqsq3 diligit nālr opus suū. & pp h° assignat rōe3 q benefaciens assilat' pl9 beneficiato q ecōuerso. ƀ f^m eundē ibi. mr pl9 di ligit filiū suū q pr. g fil9 aliquo mō ē opus matris. p fili9 qnq3 assilatur pl'us matri q pri. g aliqua uirt9 acti^a ē i mre respcū filii. qd' pbat'. q agēs intendit assilare sibi effcm. ƀ effectus nō assilat' nisi p aliq actōz. p si ma ter nō hēret actionē in generatōe plis nō eēt nisi sic uas in q sic in loco ꝯue niēte generaret' ples de aliq ei9 ut mā & sic mater non daret plusq dat ter ra in generatōe minere. pbat' in p posito crisos. de beata uirgine dicit q spūs sanct9 tribuit & uirtutē susce ptiuā sil' & generatiuā. ƀ si esset tm

principiū passiuum nō copularet̄ illa duo simul. ꝑ o's cā actiua hn̄s uirtutē respcu̅ alicꝰ effcūs. & nō ꝑuentā ab alio totalr cāute effcm̄ illū in eod̄ instāti in q̄ effcūs ꝓducitur pōt ager ad ꝓductionē eius. s̄ beata uirgo fuit talis. g̅ etc̄. ma. ē manifesta. mi. probatur. criso9. sp̄s sanct9 tribuit ei uirtutem susceptiuam sil̄ & generatiuā. Eadē mi. ꝓbat̄ sic. s. s. agit libere. g̅ pōt supplere uicē patris natal̄ cōcāute secū mr̄e sua cālitate. q̄ p illud qd̄. s. s. supplet uicē pr̄is nihil tollit̄ de cālitate matris Ad ar^ta ad primū dicendū q̄ uirgo & mr̄ n̄ opponūt̄ formal̄r nec ut priuatia nec ut c̄ria. uirginitas eni priuat actōe3 tm̄ cāe natalis supioris. s. patris. & nō uirtutē actiuā matris. Ad 2^m dd^m q̄ actiuu3 & passiuū in cōi bene nccio referūt̄ & idē ē dici hec actio & hec pa^o in ꝓpo^to. q̄ istud acti^m pōt supplere uicē actiui natal̄. Ad ultimū dd^m q̄ alie mr̄es agūt in gneratōe. & ista egit in ista gnātōe. cū arguit̄ de instāti. dd^m si in toto tpe p̄cedēte fuiss3 opata bn̄ potuisset operari in ultimo instāti ad formam inducibilē in illo instāti. s̄ n̄ fuisset opata in instāti ꝓp opatōe3 fca3 in tpe. q̄ illa tūc nō fuisset. Ad argumēta op. ph̄s deb3 expōi q̄ mr̄ non est cā p̄ncipalis agens. s̄ principalius ministrat materiā q̄ pr̄. si aūt ph̄s alit̄ intell'git nō est tenēdus. q̄ gal̄. cui est in talibus magis credēdū sentit oppōitū sic recitat auicen. Ad illud de

rōne semiali dd^m q̄ sol9 ille effect9 ꝓducit̄ s̄^m rōnes seiales ad cui9 ꝓductionē uirtus actiua creata ocurrit ut total̄ cā. s̄ in ꝓpōito nō ē ita. q̄ si beata uirgo agit p uirtutē natalē. nō tn̄ ē total̄ cā nec principalis. s̄ magis. s. s.

Trū matia sit ps̄ qdditatis et cetera. uidet̄ q̄ n̄. q̄ quicqd ē est prin^m ogscēdi illud cui9 ē. qd g̅ s̄^m se ē ignotū nō includitur in rōe ipsi9 qcqd est tanq̄ ps ei9 sed matia ē ignota p phi. & 7° me^ce. g̅ matia nō includit̄ i rōe ipsi9 qcqd ē tanq̄ ps ei9. 5 impossibile ē aliqd pfcē ogsci n̄ ogscant̄ oēs ei9 p̄tes cāe s̄ cāe intrin^ce sbe matialis sūt matia & forma. g̅ impossibile ē sba3 matiale3 cogsci n̄ cogscat̄ ei9 matia & ei9 forma. s̄ ogto qcqd ē rei matial̄ pfecte ogscit ipsa res material̄. g̅ materia ē ps rei matial̄. Opi. una ē q̄ dic̄ q̄ nihil ē p se de rōe qdditati n̄ sola forma. & ista ocl'o ꝓbat̄ auctibus & rōnibus. dic̄ enim ph̄s 7° me^ce. c. de cā. q̄ oēs ptes diffinitiōis sūt̄ fore. g̅ nulla ps diffinitōis ē n̄ a. ꝑ ibidē ph̄s. aīa ē de sba aīati & sp̄es & qd̄ qd erāt eē s̄ anima ē fora tm̄. g̅ sola fora ē qdditas rei matial̄. Rōnib3 sic. Illud c9 matia est ps sic̄ h̄es alibi. 3° sic illud qd̄ ꝓhibet qdditatē nō eē idem cū eo cui9 ē qdditas n̄ ptin3 ad qdditatē. q̄ 7° me^ce in his q̄ hn̄t qdditatē idē ē qdditas cū eo c9 ē qdditas. s̄ mā ꝓhibet qddi^tem nō eē idē cū eo c9 est tc̄. mi. ꝓbat̄ p ph̄3 ibidē i qbuscū3

cōpositi cū mā nō ē idē q̄d quid est cū eo cui⁹ est. ꝯ istā op. sic ꝓcedā. p̄ arguā ꝯ eā auctib₉ & rōnib₉. ex qbus patebit ueritas. q. 2º. ad maiorē euidētiā solonis argumētoꝝ p̄mittā aliquas ct. ultimo r̄ndebo ad motiua op. & ad principale. q̄m ad pᵐ articulū d⁹ sic phs 8º meᶜᵉ. c. 2º. rep̄hendit illos qui diffiniunt res māles p formā tm̄. & illos q diffiniūt p mām tm̄. cōmēdat aūt illos q̄ diffiniūt p utrumq₃ ḡ mā est ps q̄dditatis. p̄ idē uult p̄ de aīa. c. illo. differenter aūt diffiniet phicus etc̄. p̄ 8º meᶜᵉ o₃ terminū i. diffiⁿᵉᵐ eē orōem lōgam. hic qdē ut mā. hic aūt ut forā. Rōnib₉ sic unū q̄dq₃ pfectissime etc̄. sic habes alibi.

3º sic si mā nō sit ps q̄dditatis rei mālis mā ē nihil. ōns est fl'3. ḡ āns. falsitas ōntis est nota. ōnā₃ ꝓbo. illud q̄d n̄ includit aliq̄ q̄dditᵗᵉᵐ exn̄tē in genere. nec ē aliq̄ q̄dditas exn̄s in gener. nᶜ includit in aliq̄ q̄ddiᵗᵉ p se exn̄te in genere tale nō ē in genere nᶜ p se nec p reductōem. ß ß ᵐ istā opi. mā non includit in aliq̄ q̄dditate. nec ipsa est q̄dditas nec q̄dditᵗᵉᵐ includit. ḡ nō est in genere. nec p se. nec p reductiōem ß oē tale ul' ē de⁹. ul' ē nihil. Si ē de⁹ sic deus tn⁹ nō me⁹. p₃ ḡ ueritas. q. ꝙ mā ē ps q̄dditatis. q̄ᵐ ad 2ᵐ articulū distinguēdū ē de mā & de sp̄e & de sil'toto. ꝙ de istis trib₉ nominib₉ diuersimode loq̄t phs. d⁹ ḡ ꝙ mā ali q̄n accipit p pri⁹ potētiali illi⁹ cui⁹ ē. & isto mō mā ē ps eēntualis ꝯpositi & distinguit ꝯ formā q̄ ē altera pars ꝯpositi. aliq̄n accipit ꝓ aliquo ꝯhente q̄dditatē₃. & isto mō ꝓprietas indiuidualis quecū₃ sit illa pōt dici mā. & mā sic accepta ē de p se rōe ei⁹ q̄d dicit sil'totū. & illo mō distinguit ꝯtra formā ut fora accipit ꝓ nāta. aliquā do accipit ut ꝯhit p aliqd' accn̄s. puta p formā accn̄tale. sic cera ē matia sigilli. & es matia circuli. 2º d⁹ ꝙ sp̄es aliq̄n accipit ꝓ fora q̄ est alta ps ꝯpositi. aliquādo accipit ꝓ ul'i abstracto. cui⁹ p̄ ē ipsū q̄d q̄d est. & illo mō loq̄t phs 7º meᶜᵉ. c. de ptib⁹ diffinitōis. de sp̄e accipiēdo eā p ul'i abstracto. & infra ul'is & sp̄ei ē diffiº. 3º d⁹ ꝙ sil'totū aliq̄n accipit ꝓ ꝯpoᵗᵒ ultiᵗᵉ ꝯcto q̄d ē ipsū singulare. aliq̄n accipit ꝓ ꝯpoᵗᵒ nāli. aliq̄n accipitur ꝓ h⁹ noīe exn̄te ul' hoc lapide. & tl'ia sil'tota generāt & corrūpūt. & de talib⁹ nō ē diffiº ꝓprie nec scia. ꝙ cum abstrahit a sensibilib₉ nescit an sit ul' nō sit. iō de eis ē op. secus ē de indiuiduo sb̄e ꝯposite. ꝙ nihil includit. un̄ sibi repugt recipe p̄dicatōe₃. na₃ q̄d q̄d ē hois p̄dicat de hoc hoīe l₃ nō p̄ ꝙ sic sb̄a ꝯpōita abstrahit a tpe & eē exn̄tie. sic hic hō abstrahit ab utroq₃.

q̄ᵐ ad 3ᵐ articulū ē r̄ndēdū ad argumenta opi. & ad principale. Ad priᵐ ꝓ op. ddᵐ ad auctē phi q̄ sic d₃ intelligi. oēs ptes diffinitiōis sunt fore respcū diffiniti. ꝙ de ipso sūt foral'r dicte. Ad 2ᵃᵐ auctem ddᵐ ꝙ fora ē q̄d q̄d erat esse & sb̄a aīati. uerū est

ↄpletiue.non tñ eſt tota q̃dditas.lȝ ſit ps principal' & nobilior ꝑ qđ ipſũ totũ ab ea denoĩaꝛ. Ad 3^{m} dd^{m} ꝙ diuerſis diuerſimode cõuenit habere q̃dditateȝ.aliq̃d enĩ hȝ q̃d qd eſt ꝑ ſe & ꝑ̃.aliq̃d ꝑ ſe.ſ͂ nõ ꝑ̃.aliq̃d ꝑ accñs & general'r loq̃ndo eo mõ q̃ aliquid habȝ q̃d q̃d eſt eo mõ q̃d qd eſt eſt idẽ cũ eo cui⁹ eſt.ꝙ illa q̃ hñt q̃d qd ẽ ꝑ ſe & ꝑ̃ in illis idẽ ẽ q̃d qd ẽ cũ eo cuius eſt ꝑ ſe & ꝑ̃.& ſic de aliis. tũc ad formã argumẽti cũ dicit' illud qđ ĩpedit q̃dditatẽ eẽ idẽ cũ eo cui⁹ ẽ quidditas ñ ẽ ps q̃dditatꝭ. dd^{m} ꝙ eo mõ q̃ ĩpedit eo m⁹ ñ ẽ ps q̃dditatꝭ.& ꝙ mã ↄ̃cta ꝑ exiſteꝛ ĩped' q̃ddi^{tem} eẽ idẽ cũ eo cui⁹ ẽ ꝑ ſe & ꝑ̃ .& etꝭ ꝑ ſe ſ͂ ñ ꝑ̃ iõ mã ↄ̃cta ꝑ exiſteꝛ nõ ẽ ps q̃dditatis illius q̃ ẽ idẽ cũ eo cui⁹ eſt ꝑ ſe & ꝑ̃. nec illius q̃ ẽ idẽ cũ eo cui⁹ ẽ ꝑ ſe.ſed nõ ꝑ̃.& ꝙ ꝑ accñs nõ impedit q̃dditatẽ.iõ iſto mõ ẽ ps q̃dditatꝭ.licȝ g̃ in ↄceptis cum mã ↄ̃cta ꝑ exiſtere nõ ſit q̃dditas & illud cui⁹ eſt primis duob⁹ mõis.tñ in ↄceptis cũ'n ã in cõi ſũpta uł cũ mã ĩ uł ĩ idẽ ẽ q̃d q̃d eſt & illud cui⁹ ẽ: n^{c} ĩmaĩa ſic accepta impedit iſtud. Ad ar^{m} ad principale dd^{m} ꝙ illud qđ hȝ mãm ptẽ ſui ñ pfcẽ ↄg̃ſcitur niſi ↄgnita mã. nunq̃ enĩ hõ habȝ ſciãȝ de ſba ↄpo^{ta} ñ ↄg̃ſcat mãȝ.lȝ g̃ tã mã q̃ forã reqraꝛ ad ↄgtioneȝ ſbe ↄpo^{te}. tñ aliter ẽ rõ ↄg̃ſcendi talẽ ſbſtãtiã mã.& al'r forã.ſic enĩ magis eſt ens forã q̃ mã ita forã ẽ magꝭ rõ cog̃ſcẽdi q̃ mã.q̃ñ g̃ dicit' ꝙ mã eſt ignota

dȝ intelligi ꝙ nõ ẽ prima rõ ↄg̃ſcẽdi ↄpo^{m}.nec rõ potiſſima.& iſtud ↄcludit rõ & non plus.

Trũ mr̃imo^{m} fuerit a deo immе^{te} inſtitutũ.ꝙ nõ.geñ.2⁹ hoc nunc os ex oſſib⁹ meis. & ſequit' q̃obrem^{m} reliq̃t hõ pr̃em & mr̃em & adherebit uxori ſue. cõit' teneꝛ ꝙ fuerit mr̃imo^{m} ibi inſtitutũ. g̃ adã illud inſtituit. ꝑ̃ qđ ẽ a deo imme^{te} iſti^{rum} ꝑ n^{m} inferiorẽ ꝑt mutari ſ͂ eccl'ia circa mr̃imo^{m} aliq̃d immutat ꝙ multos illegittimat q̃ eẽnt legittimi ad ↄ̃hendũ. ↄ̃ math.xix⁹ dixit ihe ſus phis nõ legiſtis.ꝙ q̃ fecit ab initio maſculũ & feĩam fecit eos & dixit.ꝓpter hoc dimittet hõ pr̃em & mr̃em. & adherebit uxori ſue. & erunt duo in carne una. & ſtatiȝ ſubdit q̃s deus ↄiunxit hõ nõ ſepet. Ad ſol'onem q̃õnũ tractataꝝ de mr̃ionio ſũt quedã nccia ꝑ̃mittẽda.& ſũt q̃nq; ↄcl'ones. Pri^{a} ẽ iſta ad debite ꝓlẽ ꝓcreãdi marẽ uł feminã honeſtũ ẽ in uiculo indiſſolubili copulari. 2ª marẽ uł feminam ptãtem corporum ſibi mutuo tradeꝛ ꝑ uſu ꝑpetuo ad ꝓcreãdũ ꝓlẽ debite educandũ honeſtũ ẽ. 3ª honeſtum & ↄgruũ & ſic ẽ de facto ꝙ ptãs mutna datiõis corp^{m} fuit a deo inſtituta & ꝓbata. 4ª iſti ↄ̃ctui datiõis mutue aliq̃d ſacrm̃ annecti ↄgruũ.& ſil'r ẽ fcm̃ v^{a} in mr̃imonio pl'a diſtincta nccẽ eſt cõcurrere & que. Ad primã ↄcl'onẽ ꝓbãdã ꝑ̃mitto iſtã rõeȝ hoĩeȝ uelle ꝓcreare ꝓlẽ in ſpẽ humana ẽ act⁹ rcẽ

circūstātiātꝫ.ſ circūstāᵉ ſunt tres.pᵃ eſt finis.ſ.uelle pcreare plē debite educandū.2ᵃ circūſtātia ē ꝙ iſte actus pcreaꝛ ſit determinatapꝫ pſonapꝫ.ſ. maris & fe.3ᵃ ē ꝙ pſone ille debēt uinculo indiſſolubili obligari. Prīa circūſtātia pbaꝛ.ꝙ pfecta opaᵒ hoīs eſt finis hoīs p ethi.& xᵒ.ḡ adhuc qlibet dꝫ uelle hr̄e plē.Itē qlibꝫ teneꝛ diligere pximᵐ ſic ſeipꝫ.i.ad idē.ſ qlibꝫ dꝫ ſe diligere ad honeſtaꝫ ꝯuerſatōem & cultū diuinū.ḡ ſic dꝫ diligeꝛ pximū & maxie plē cui magꝫ teneꝛ. ꝯfirmatur p aug.ſup geñ.boᵐ plis nō eſt ples.ſ ſpes & deſideriū ut ples religioſe informeꝛ. 2ᵃ pbaꝛ.ꝙ uaga ꝯmixtio ē ꝯ bonū plis q̄d ē finis intētᵒ ħ & ꝯ bonū familie & bonū ciuitatꝫ.ꝙ pleꝫ ñ rligioſe educareꝛ & pr̄ nō hr̄et notitiā determinatā ſue plis.& p ꝯñs nō eēt de ple ſollicitus. 3ᵃ pbaꝛ.ꝙ ppetua adheſio determinatapꝫ pſōapꝫ ad inuicē ualet magis ad ꝯmorandum & mutuo ſeruiendū.ſ.ad educationē plˀ debitā.ſ p̄p mltas occaſiōes & diſplicētias ꝯcurrētes nō ppetuo adhererēt niſi eēnt p adheſionē talē uinculo indiſſolubili obligatꝫ.maior pbaꝛ.ꝙ actᵒ q̄ nō ē de ſe malus nec ſufficienꝛ bonᵒ ex pte agentꝫ & obi ē rcē circūſtātiātꝫ.talˀ ē actᵒ pcreatōis plis.ḡ 2ē mi.pbaꝛ.tū ꝙ ñ ē magꝫ ꝯ iclīneᵐ nāe hoiem ſaluaꝛ ſp̄m ſuā q̄ aſinū ſuam immo tāto plus q̄to ſp̄s ē pfectior nāliter.ſ nō pōt ſalᵛᵉ i ſtatu mortalitatꝫ ñ p ppagatōeꝫ.tū 2ᵒ.ꝙ de illicitoⁿ nō daꝛ pceptū affirmatm̄.ſ de ppagaⁿᵉ daꝛ pceptū.geñ.2ᵒ & ix.creſcite & multiplicamini.ḡ etc̄. 2ᵃ ps mi.pbaꝛ.nullᵒ actᵒ ē ſufficiēter bonus ñ q ē circa finē ultiᵐ.ſic̄ ē amare deuꝫ.pcreare plē nō ē ultimᵒ finis.ſ ordinabile in finē.ḡ etc̄. 2ᵃ ꝯclᵒ pricipalis pbaꝛ.ꝙ ꝯctᵒ mutue datōis corpᵐ diciꝛ ſilˀ tractus duapꝫ uolūtatū. & p ꝯñs req̄rit ncc̄io actus uoᵗᵘᵐ ꝯcordantes ī trāſlaᵗᵉ mutua.ſic̄ cōiꝛ accidit ī pmutatōibꝫ & donatōibꝫ. 3ᵃ pbaꝛ nulli obligāt ſe ſalteꝫ obligatione difficilī niſi ad hᵒ eēt aliqd aſtrigēs uel lege nāe.ulˀ lege pōitiua diuīa ulˀ hūana ſ talˀ obligaᵒ indiſſolubilˀ lꝫ nō poſſit pbari p rōem nālē.ē tñ ꝯſoᵐ rōi nāli iō ſi ñ ē de lege nāe ē de lege poᵘᵃ diuina.pꝫ geñ.3ᵒ.& mat.xixᵒ. ubi xp̄s allegat deū dixiſſe q̄d adā ptulit.geñ.2ᵒ.deᵒ dixit p os adē pcōis. iō ſb̄dit deū ꝯiunxiſſe mareꝫ & feiaꝫ ꝯiūctiōe mrioniali. 4ᵃ ꝯclᵒ pbaꝛ p̄ ꝙ cōtractui p̄dicto ꝯferꝛ grā. ꝙ eſt difficilis.ꝙ naſciꝛ ex eo obligaᵒ ualde difficilis. & ꝯgruuꝫ ē ꝙ cōferaꝛ in aliq̄ ſigno ſēſibili a deo inſtiᵗᵒ ſic̄ in aliis ſacramētꝫ. Rō aūt iſtiᵒ ſacramti multas hꝫ difficultates annexas. puta a q̄ & ubi inſtitutū ſit. que forā. q̄lr una qs miniſter.& q̄liter unᵒ.quis effectᵒ.

De p̄ dᵒ ꝙ nō fuit inſtitutū in ſtatu innocētie.ꝙ oīa ſaᵗᵃ hn̄t efficaciā a paſſiōe xp̄i exhibita ulˀ preuiſa.ſ ſi hō ſtetiſſꝫ xp̄s paſſus nō fuiſſet. ḡ fuit inſtitutū in lege euāgelica.alias nō

eet sacrametū no.le. & q fuit institu tū a xpo.ubi mat.xxix.pbat 9ctū in stitutū.geñ.2°.tūc g̃ instituit sacm̃en tū.q̃d patz ex illo uerbo q̃s deus 9iū xit hō nō sepat.non intelligit' q deus pcise 9iūxerit instituē° 9ctū mrionii ḡ qñ instituit sacrm̃entū. forā aūt ē ali q̃d sigm sēsibile a deo institutū ad sig ficādū efficaciter grām tūc collatam. istud aūt sigm ul' ē determinatū a deo ul' indetermiatū.si p̃ mō utēdo.s. uer bis pcisis puta accipio te in meaz tūc sequit q multotiēs erit 9tract9 mrio nii siue sacmentuz.etl in lege euāca.q multotiēs 9hit p alia uerba q̃ p illa. 9hit etiā qñz inter mutos sine uerbis si 2° mō dici pōt q in oī 9ctu mrio niali 9currit sacrametū si de9 nō plus determinat q̃ sit p hūanā impositiōez determiatū.q sigm qd' exist^ne diuina requirit ad 9tractū est sacrametū. & sic erit una forā unitate integritatl ñ indiuisibilitat'. De ministro aūt est dubiu.q ut' plum 9trahētes sibiipi mi nistrāt hoc satum. ul' mutuo ul' uterqz sibi.ḡ istud nō requirit ncrio si cum omi 9tractu ē sacramtū.nā pr̄es aliqñ 9trahūt p filio.& filius p frib9 ñ ex primētib9 signa ppria.si g̃ ē ibi sac m̄tū oz dici q minister isti9 sacramti pōt eē indrñter qcunqz q pōt eē mini ster in 9tractu mrionii.& sic erit mi nister un9 unite integritatl & nō indi uisibilitatl. Effcūs aūt sūt due gr̄e i aiab9 9hētiū ñ sit obex peccati morta lis.ad h° eni q recipiāt grāz oz q pri

us peniteāt.q sacrm istud nō dat pri mā grām.un9 aūt ē effcūs totaľ et pri m9 .s.grosa 9iūctō aiorz. De 9a cō clone d° q aliud ē mriom. aliud 9tra ctus mrionii.& aliud sacrm mrimonii q mriom ē illa mutua obligatō. 9ctus aūt ē actus mutu9 uolūtatū. sacramen tū aūt ē signū efficax gr̄e 9cōitans. di stictō p3.q pm ē pmanēs in aiab9 9iu gū.& ē re9 real' extrin^c9 adueniēs.2m 9sistit tm̄ in fieri. q in actib9 interio rib9 ul' exteriorib9 duarz psonarū. & se habet ad pm sic cā in fieri.& sicut genera° ad p̄nitatē. 3m aūt simil'r 9sistit in fieri.& ē sil' cū p°.& nō ē.iō nō sp manet cū 2°. nc q̃p hoc ē equo cū ad illa tria. ḡ tm̄ in recto sigficat pm.& in oblīq alia duo. Possūt aūt hec tria diffiniri sic.mriom est uiculū indissolubile inter marez & fe.ex mu tua relone ptātis corpm suorū ī se in uicē facta ad pcreādū plē debite edu candam. Cōtract9 ē maris & femi ne mutua trāslatio ptātis suorz corpm p usu ppetuo ad pcreandū plem de bite educandā. Sacramtū ē exp̄ssio certorū uerborū maris & fe. ad se in uicē significantiū traditionem mutue ptātis corpm ad plē debite pcreādū. exist^ne diuina efficaciter sigficās gra tiā 9ferēdā mutuo 9hentib9 ad cōiun ctionē grosam mutuā animorū.si aūt certa uerba nō sint precise forma sac menti ponat aliquid generali9 loco ei us.s.exhibitio certorū signorū.& ñ expressio certorū uerborz. Tūc ad

q.p3 q̄d sit dicēdū. q̄ 9ct9 mrimonii est a deo institut9 ante lapsū. p3 gen. 2°. h° nūc os ex ossib9. & crescite & multi. & institutio est p modū pcepti affirmatiui. ita q̄ obligat semp. ß n̄ p semp. ß p tpe necitati. & fuit institu tū in officiū & remediū. Ad ar^ta ad p^m p3 q̄ de9 instituit. ß adā3 sicut pco ptulit. p3 mat. xix° q fecit marē & fe. dixit q̄obrē zc. Ad z^m d° q̄ eccl'ia circa mrio^m habile ul' inhabile aliqd immutat. ß nō circa illud qd' ē eētiale in 9ctu mrionii psup^ta mate ria idonea.

250 Trū mri^m bñ diffiniat' a ma gistro. di. mrio^m ē uiri mult erisq3 9iunctō marital' inter legittimas psonas uitā indissolubilem retinētes. uidet' q̄ nō. q̄ aut 9iunctio accipit' passiue aut p relone. ñ p mō q̄ illa trāsit trāseūte actu 9hentium. sil'r ois pa° ē ad aliquē terminū. istius aūt 9iūctiōis null9 est nou9 terminus nisi re9 rōnis nō z9 mō. tū q̄ cu3 sint due relones. s. uiri ad mulierē. & eō°: z° phi. eadē ē uia etc̄. sequit' q̄ essent duo mri^a. uel q̄ mri^m non esset essenti aliter unū. tū q̄ illa eēt termin9 motus ul' mutationis pcedēcis. q̄ inest mat'ie post mutatōe3. h° est fl'm. q̄ nō ē for ma ab^ta. Oppo^m dic mgr in litt'a

Ad istā. q. p3 r̄nsio ex pcedēti. q. q̄ diffi° mgri d3 intelligi ß^m diffiniti onē pōitā in v^a 9clone. q̄ si mri^m ac cipiat' pprie p i^a 9iūctōe. tūc 9iūctō marital' d3 intelligi idem q̄d' obligatio si accipiat' p 9ctu pprie. tūc 9iūctio idē ē qd' actus 9iungēdi. ul' pa° inclu dens actū interiorē & exteriorē psōa rū 9iunctaz. Ad ar^m d° q̄ mri^m p prie acceptū ut ē 9iunctio ē relo. Et cū dicis. g̃ erit termin9 mot9. nō seqt' q̄ talis muta° ē ß^m actū uolūtati q nō relinqt aliqd inductū. Cū g̃ arguis de dualitate. dictū est prius quō mri^m est unū unitate integritati & nō indiuisi bilitatis. & sic uidet' in oī 9ctu. 9ctus eni includit duas ptes. s. 9sēsu3 huius & illius. & in utroq3 duos actus. s. in trinsecu3 & extrīsecu3 significātem il lum intrinsecum.

251 Trū mrio^m efficiat cōsensus exp̄ssus uerbis. q̄ nō. q̄ tūc null9 posset eē cert9 de mri monio sic nec de 9sensu alteri9. q̄ nō uidet uoluntatē alteri9. 9ñs ē incōue niēs. q̄ null9 poss3 actu3 mrionii cer titudial'r & secure sine periculo exer cere. Oppo^m extra de spō. tua uos sine cōsensu nequeūt mrio^m facere cō sensusq3 tacitus nō sufficit nec expres sio parentu3 p filiis ad sacramentum q̄ nō est ibi signum sensibile. Solu tio istius. q. p3 ex z^a 9clusiōe prime q. q̄ ibi habet' qualiter contractus mu tue dationis potestatis corporum ē ho nestus. & qualiter se habet ad uinculum derelictum inter cōiuges. & tunc ad formam dico q̄ nō est proprie causa efficiens illius uinculi. ß est disposi° preuia. sicut baptis̄ari & ordinari est preuia dispositio ad caracterē. 9sens9

aūt exp̄ssus uerbis sufficientib⁹ nihil
aliud ē q̄ ɔ̄ctus m̄rionij. & iō se habꝫ
ad m̄rio^m sic̄ ille ɔ̄ctus. Ad ar^m d⁰
ꝙ talis certitudo pōt eē qualis reqrit̄
in humanis actib⁹. in aliis aūt ɔ̄ctibus
puta ɔmutatiōis uł uenditiōis reꝝ n̄
requirit̄ demōstratia certitudo. ꝫ suf
ficit ꝓbabilis.

252 Trū m̄rio^m causet̄ p ɔsēsū
exp̄ssū uerbis de p̄nti. ꝙ nō
oē uinculū uł ɔ̄ctus ad quem
licite pōt seq̄ copula carnał ē m̄rio^m
ꝫ post ɔsensū exp̄ssū uerbis de futuro
licite sequit̄ copula carnał. ꝙ tales n̄
fornicāt̄ n^c adulterant̄. ğ etc̄. p̄ im
pletio ꝓmissi est de lege nāe sic̄ fideli
tas. ğ ꝓmissio ē uinculū indissolubile
ğ m̄rio^m maxīe iura^{to} firmatuꝫ. ꝙ cō
seruare illud ē de lege nāe. p̄ inter
spōsalia & m̄rio^m nō ē mediū q̄tū ad
istū ɔtractū. ꝫ qn̄ apponit̄ iuramētū
ɔ̄ctus excedit firmitatē spōsaliū. quia
spōsalia hn̄t firmitatē suā sine iura^{to}.
ğ qn̄ apponit̄ iuramētū est ɔ̄ct⁹ m̄rio
nii. Oppōitū dicit mgr̄ in littera.

℟⁰ ex 2^a cōcłone pri^e. q. ɔ̄ct⁹ m̄ri
monii ē datio. & si nō libera. tn̄ ꝓ a⁰
recipiē^o. qd ē pmutatō saltē ē mutua
traditio ptātis corp^m. ꝫ null⁹ ꝓmittē
do tradit illud qd̄ ꝓmittit. immo ɔ̄di
ctio est. ꝙ ꝓmissio ē de tradēdo in fu
turū. ɔsensu⁹ aūt de futuro exp̄ssus si
gnis ɔuenietib⁹ illi cōsensui nō ē nisi
ꝓmissio. ğ nō traditio. & p ɔn̄s nec ɔ̄
ctus m̄rionii. Ad ar^{ta} ad p^m d⁰ ꝙ
ma. nō ē ūa nisi de uīculo indissolubili
ante actū copule carnalis. istud aūt si
fiat indissolubile p actū illū. tn̄ an̄ ac
tū nō fuit indissolubile. Ad 2^m d⁰
ꝙ si ꝓmissio sit soluēda de lege natur̄
nō tn̄ attingit ad actū datōis. & iō q̄
tūcunq; teneat̄ soluere ꝓmissū. res tn̄
manꝫ sua. iō si dat aliqn̄ data ē n^c pōt
p⁹ea ab illo cui dedit auferr̄ ut reddat
ꝓmissū. ꝫ debꝫ de impossi^{te} reddēdi
penitere. ita h̄. mi. ğ rōis uera est ꝙ uī
culū indissolubile ptinēs ad istā obliga
tionē ē m̄rio^m. uerū ē de indissolubili
de iure & de facto. sic̄ est in datione
ppetua. ꝓmissio ē indissolubił. de iur̄
ꝫ nō de facto. Ad 3^m d⁰ ꝙ in spō
salib⁹ ē gradus firmitatł. firmitas iura
menti adhibita sponsalib⁹ p ɔsensum
de futuro. licꝫ magꝫ certificet. nō tam̄
excedit certitudinē & firmitateꝫ spō
salium.

253 Truꝫ m̄rio^m possit ɔ̄hi p cō
sēsū coactuꝫ. ꝙ sic. ꝙ bapti
satus timore penaꝝ sufficiē
ter cōsentit ut uere recipiat bapti^m.
& cogēdus ē ad seruandā fidē iaꝫ sus
ceptam. extra de baptis⁰ & eius effe
ctu. ğ a sili in ꝓpo^{to}. ꝙ ibi ē m̄rio^m
spirituale hic carnale. & minor libtas
requirit̄ ad m̄rio^m carnale q̄ ad spiri
tuale. p̄ nullus metus impedit n̄ q
pōt cadere in cōstantē uirū. ꝫ uir con
stans ē fortis. fortis aūt est impauid⁹
3⁰ ethi. p̄ renuntiatio electiōis fa
cta p metum si sit iuramēto firmata ē
obligatoria. extra de his que metus cā
fiūt. ğ a simili in ꝓposito. Contra

fauorabili⁹ ē mrimoniū spirituale q̃ carnale. ꝭ ɔsensus coactus impedit ꝑ fectiōez religionis ut habeť 20.di.3ª pñs.& extra de his que met⁹ cā fiūt

Hic ē una opi.que dicit ꝙ simpl'r ñ pōt aliqs cogi ad cōsensū.ꝭ ꝭm qd tm̄ pōt.puta ꝑ metū penaꝝ quas uult euadere.hoc aūt ꝓbať sic consentiēs uerbo exterius sufficienter euadit pe nas quas timet.& si cōsentit interius isto consensu non cōsentit ex metu.& ꝑ ɔñs cōsensus ille est liber ꝭm qd.& sic obligat. Cōtra qcqd cogiť ad aliqd q̄d ñ pōt eē sine alio absq; pec cato mortali cogiť ad illud aliud.ꝭ ꝑ te ille cogiť metu ad dicendū ỽba ex teri⁹ ad exprimēdū cōsensū.ꝭ illa nō possūt eē sine cōsensu interiori absq; peccato mortali.ꝙ sine illo ꝓferens pniciose mētiť.sić ğ ꝑ te pōt cogi ad uerba dicēda ita ad ɔsensū interiorē. ma.ꝓbať.ꝙ metus q excusat est ille q pōt cadeř i ɔstantē uirū ꝭm iura.sed uir cōstans ē uirtuosus.iō in ipsū nō pōt cadeř met⁹ maioris incōmodi q̃ sit metus peccati mortalis. Ad.q. ğ sunt duo uidēda.p̄ qual'r eē possit cōsensus coact⁹.2° si ille sufficiat ad ɔtractum mrimonii. De p̄ dico ꝙ ɔtradictō ē uoluntatē simpl'r cogi ad actū uolendi.ꝙ uiolentū est cui⁹ pri cipiū est ab extra nihil cōferente uim passo.3° ethi.& intellige uiolentiam nō cōferente cōtrarie nō negatie.i.cō traferēte.& ē sensus.uiolentū ē q̄d ē total'r a prin° extrin°° ɔtra inclinatō nem passi.uelle aūt nō pōt sic inesse uoluntati.ꝙ tunc nolens uellet.ğ etč.

Pōt ğ hñs uolūtatē cogi ad aliquā passiōez puta ligat⁹ hic maneř.ul' ad aliquā actōez instrumētalē q̄ tū nō est actio sua.puta si aliqs manu mea ꝑcu tiat idē p̄t faceř manu erea.ꝭ ad actō nē uolūtatı elicitā l' impatā q̄ ꝑprie ē actō hūana uolūtas nō pōt cogi ñ ꝭm qd.s.metu maioris mali q̃ sit ille ac tus.ꝙ talis coactio pōt eē in hoīe uir tuoso. De 2° dico ꝙ ɔsēsus coact⁹ modo dicto nō sufficit ad ɔ̄ctum ma trimonii.ut exp̄sse habeť extra de spō salib⁹.cū locū.Rō hui⁹ ē triplex.priª sumiť a causa effiᵗᵉ.2ª a causa forma li istius ɔ̄ctus.3ª a cā finali propter quā efficiēs dedit ɔ̄ctui talem formā

Primū patet.ꝙ deus instituit istā translationē mere liberā.unde istud ñ est ab ecclīa determinatū.ꝭ tm̄ xp̄s suū.ꝙ in lege nature istud erat requi situm in ɔ̄ctu mrimoniali.pꝫ geñ.2°. adherebit uxori sue.ꝭ nullus adheret ei qđ inuite tenꝫ. 2ᵐ pꝫ.ꝙ ille ɔ̄ ctus est datō licꝫ non liberalis.ꝙ dat ut deř sibi equale.tamen libera est.ꝙ cōtra ratōnem dationis ē ꝙ nō sit libe ra. 3ᵐ pꝫ.quia proles procreanda seu indissolubilitas uinculi ad illum ac tum cōsequens istam dationem est sim pliciter liberalis.ꝙ q̄d quis nō diligit facile cōtempnit.20.q.3ª.pñs. Ad argumenta ad primuꝫ dico ꝙ ille cui imminet metus peccati mortis ul' car ceris ꝭm rectaꝫ rationem debꝫ dicere

uerba mrionialia que exigunt ab eo. & ex ənti debet cōsentire interi⁹ con corditer illis vbis. nec tñ p illū sensuz trāsfert ptātem corpis sui in illaz. ꝙ nullus cōsensus ē translatiu⁹ nisi mere liber. Ad zᵐ d⁹ ꝙ ɔhens metu pec cati mortalis p obedientiā ɔhit ut ser uet iustitiā. iō ex mera electione ɔhit.

Ad primū pricipale nō est simile. ꝙ conditio baptisati efficit melior. ñ sic in mrionio. Ad zᵐ d⁹ ꝙ si ipa uid⁹ pauet ut recta rō dictat plus de bet timere mortem uł carcerē ꝙ istū actū displicibilem. Ad ʒᵐ d⁹ ꝙ ñ est simile.

Trū mrioniū requirat cōsen sum sequētem apphensionē nō erroneā. ꝙ nō. geñ. xxix. de iacob & lia. q nō cōsensit in eam nisi errore credens eam eē rachel. & tñ uidet fuisse mrioniuz. alias copula carnalis fuisset fornicatō. nec de igno rantia pōt excusari. ꝙ saltez mane re pulisset eam tanq̄ nō suā. p̄ isaac credēs benedicere esau ex error bñdi xit iacob. & postea dixit bñdixi ei & erit benedictus. ḡ a simili in ꝓpōito. p̄ sacerdos credēs baptisare unam psonam si baptisat aliā illa erit bapti sata. ḡ error ibi nō impedit. & p ɔñs nec hic. Oppositū mgr in littera

R⁹ patet ex zᵃ conclusione. q. priᵉ ubi dictū fuit ꝙ ɔctus mrionii est cō tractus dationis libere. ignorantia aūt maxime illius cōditionis que requirit ad actū uoluntatis cāt inuoluntarium ſm pħm ʒ⁹ ethico. & aug. x⁹ de tri. nihil amatur uł uolitur nisi sit cogni tum. Ex hoc sequit correlariuz ꝙ error q̄ntū ad quamcunq̧ conditionē p se requisitam ad cōtractum facit ɔ ctum esse nullum. & sunt tres in gene re. due ex parte psonarū. tercia ex p te cōtractus. prima est ꝙ hec persona putatur esse illa. zᵃ ꝙ persona serua putatur esse libera. ʒᵃ si credat alia persona simili cōtractu cōtrahere cū tamē in rei ueritate nō cōtrahit. ꝙ nō intendit dare sicut alia intendit acci pere. Prima cōditio siue error im pedit omnem uenditionē & traditio nem rerum. puta si emo aurum & uenditor uendit auricalcū. ita hic. b. intendit dare. p. potestatez sui corpo ris. ideo si sit alius nihil fit. Secun da cōditio etiaz impedit. ꝙ in matri monio ē libera pmutatio potestatꝭ cor poris p potestate corporis. seruus au tem nō pōt libere dare potestatez cor poris sui sic alia econuerso. & iō ne sciens seruitutē eius cōsentiens in ser uum non uult cōmutare p ptāte cor poris quā seru⁹ nō habet. Ex hoc sequit aliud correlaᵐ ꝙ error cōditio nis melioris nō impedit. nec seruitus simpliciter si nō sit ignorans. Ter cia cōditio generalis est omni contra ctui & simpliciter impedit. ꝙ si un⁹ contrahit animo simplici & alter do lose utens signis cōtractus sine animo

cōtrahendi nō est cōtractus. q principalior causa deficit. s. actus uoluntatis

Sed hic sunt duo dubia. primū est si aliqs ad extorquēdā libidinē dicat uerba & nō animo cōtrahendi nunqd alia psona simpliciter ɔhens obligat: & uidetur q sic. q ex parte eius ē totalis causa obligationis s. consens9 & uerba: 2m est esto q dolose contrahens exprimat alteri dolum suum uidetur q persona simpliciter non possit recedere a contractu. quia exponeret se periculo fornicationis. Ex alia parte non potest stare. quia non potest reddere debitum. quia exponeret se piculo fornicationis. & sic in isto casu erit perplexa. Ad primum dico q contractus matrimonii non claudicat quia in eo est do ut des. uel do si des. & ideo si 2a non dat. & prima det nihil facit. licet ex parte sua non sit impedimentum facti nisi ex consequenti. Ad 2m dico q nullus est perplexus in lege diuina in quocunq actu proprio. ideo contrahens simplici animo cum doloso. nec tunc nec post habet aliquem actum propter quem sit perplexa. ergo simpliciter patet sibi uia salutis. Dico ergo q tutior uia est q non faciat sibi conscientiā q alter dolose cōsenserit. immo q tunc ueraciē consensit & modo mentitur. & in h9 casu faciat sicut uera cōiunx. Si aūt non potest delere cōscientiam quā habet de uerbo illi9 stante illa cōsciētia peccat mortaliter reddendo. quia fornicatur. non redddendo autē uel reddendo exponit se piculo peccati mortalis. quia forte ille mētitur & probabilius est q̄ q fuerit mentitus in principali contractu. & tunc uel negat illi qd suum est. uel si recedat mechat̄ sm euangelium. Dol sus autem perseuerans in dolo. nec reddat. nec petat debitum. quia fornicat̄ & persone lese tenetur de necessitate salutis satisfacere. & satisfacere nō potest ñ sibi reddat quantum de suo abstulit. erāt autem illi9 corpus suum. quia cō mutauit corpus suum in corpus illi9 & ideo necessario tenetur commutar̄ in uerum contractum. Ad argumēta ad primum dico q siue iacob possit excusari a peccato si ɔgnouit liam prima nocte uel non cognouit. siue nō non est cura. quia non fuit confirmatus. sed postq̄ sciuit illaȝ esse liam cō sensit nouo consensu. & ex tunc fuit uxor eius. alias potuisset repudiare eam sicut non suam. Ad secundū dico q egresso iacob & ingresso esau isaac stupore uehemēti & ultra q̄ dici potest amirans ait. quis ergo qui dudum attulit et cetera. & infert benedixiq ei & erit benedictus. communiter dicitur & glosa ex texto accipit q in illa ammiratione fuit raptus. & tunc uidit iacob iuste benedicendum.

Ad 3m d9 q nō ē sile de baptismo igrant collato & mrio9. q i bap9 ñ ē

contractus mutu⁹ sicut in mr̄imonio:

Trū mr̄ioniū inter mariā & ioseph fuerit uerū. q̄ nō. q̄ mulieres debebāt nuber̄ uiris sue tribus numerorū ultimo. ꝭ uirgo maria fuit de tribu leui. q̄ cogta elisabeth. Ioseph fuit de tribu iuda. lu. 2° eo q̄ esset de tribu & familia dauid. ꝯ etc. p̄ ꝯhens mr̄io^m in aliqd consentit p̄ter cohabitatōnē. ꝯ in copulā carnalē. q̄ mr̄io^m nō uidet̄ addere aliud sup cohabitatōnē. ꝭ in copulā cōsentire nō poterat. q̄ uouerat uirginitatem. ꝯ math. p̄. ut profiteretur cū maria desponsata sibi uxor̄ p̄gnante. In ista. q. sūt duo uidēda. p̄ quia ita est. 2° quō ita est. Primū p̄bat̄ q̄ uel erat p̄ceptum u̾le oībus in lege illa de ꝯhendo mr̄io^m: q̄ p̄ bene^ne erat fecunditas. & p̄ maledictiōe sterilitas. p3 ex multis locis scripture. uel si nō erat p̄ceptū generale. qd̄ p3: q̄ hieremias & Io. baptista remāserūt uirgines. tūc beate uirgini data fuit speciale mandatū de ꝯhendo cū ioseph. ad qd̄ sunt multe ꝯgruentie. p̄ ut ipse eēt testis uirginitatis marie. & illud testificādo de sua uirginitate nō haber3 occasiōem mētiendi. unde Ambro. occasionē mētiendi inde spōsata habuit despōsata nō habuit. 2° ne notaret̄ de infamia. 3° ut celaret̄ diabolo. De 2° principali dicit̄ q̄ uirgo uouerat uirginitatē sub cōditione. s. nisi deus aliter disponeret. iō licuit sibi mr̄io^m ꝯhere. ꝯ in oīni uoto ꝯtincū3 absolute intelligit̄ hec ꝯditio. si deo plac3 q̄ null⁹ deb3 deo offerre qd̄ ipse nolit. ꝯ cū ista ꝯditiōe stat absolutum uotum. D° ꝯ q̄ absolute uouit castitatē ut sancti colligūt ex uerbo uirginis. lu. 2°. quō fiet istud qm̄ uirum nō cognosco. si enim sine firmo p̄posito nunq̄ cognoscēdi fuisset qō nulla ess3 q̄ in posterū cognita cū nō fuisset sterilis concepiss3. ꝭ iō qō fuit. q̄ firmissime uouerat nūq̄ se cognoscenda3 a uiro. ad istū intellectū r̄ndit angelus. sp̄s scūs superueniet in te. Quomō ꝯ potuit ꝯhere mr̄io^m. R° in cōtractu mr̄ionii n̄ ē mutua datio corp^m ad copulā carnalē. ꝭ sub ista ꝯditiōe implicit^a si petat̄. Vnde ꝯtrahentes sub p̄pōito stati uouēdi castitatē uere ꝯtrahūt. q̄ hec cōditio nō p̄iudicat uoto castitatis p̄pōito et ꝯ cōtractu mr̄ionii nisi illa cōditio ponat̄ in effcū. ꝯ ubi ē certitu^o q̄ nunq̄ ponat̄ in effcū ibi in nullo p̄iudicat uoto castitatis. Ad ar^ta ad pri^m dici pōt q̄ illa lex fuit data p̄p filias salphat ne possessio transferat̄ de tribu in tribū. p3 nume. ultio. ꝯ nō obligauit nisi illas mulieres ad q̄s deuoluebatur hereditas paterna. sic ad illas fuit deuoluta. q̄ pater earum fuit mortuus in deserto sine liberis. maria autem non fuit heres sic. ideo potuit nubere alteri alterius tribus. Alit̄ pōt dici q̄ ipsa fuit de utraq3 tribu. de tribu iuda ex parte p̄ris. & de tribu leui ex parte matris. quia ioachim descendit ex nathan filio dauid.

Ad 2m dico q consensus iste consistit in traditione mutue potestatis corporum ad prolem procreandā. & in usū p ons si petatur. Et hic fuit certitus q usus nunq̃ a coiuge peteretur.

256 Tria mrio hñt illa tria bona s. fidē plē et sacramētū. q n̄ quia inter adulterum & adulterā pot eē mrio. ibi aūt nō ē bo fidei. Itē cū sterili pot ohi mrioniū Et ibi nō est bonū plis. Itē mrioniū ē sa^tum. ergo sacramentū nō ē ptiale bonū mrionii. q idē nō est ps sui. Sō mgr in littera. Ad q. d° q scd'm phm 5° met^ce. c. de pfcō. bo^m & pfcū idē sūt duplex aūt ē pfectō rei intrin^ca & extrin^ca. pfectō intrin^ca ē forma. extrin^ca ē finis. Et finis alicui' ē duplex. s. ppiqu' & remot'. remot' regla^r ē pri^or. q ad illū ordinat ppiqor. accipiēdo ergo mrio^m p illo uinculo derelicto ex illo oēctu forma ē idissolubilitas sic tactū ē. q. i. ista aūt indissolubilitas dr sacrm q sigt idissolu^tem oiūctiōis xpi & ecclesie. sacmentū ergo ut h sumit ē bonū intrinsecū mrionii. q pfectō forma. & p^a hic ordinat ad actū carnalē mutuo reddēdi si petat. que redditō iusta est pp obligatōe mutuā pcedentē. ergo fides mrionii siue iusti^a ad actū ad quē obligat ē bonū. & pfectō extrin^ca. & finis px'm'. Ulteri' iste actus ordinatur ad pcreatōe plis religiose educāde. ergo ples religiose educāda si ueniat ē bonū. & pfectō extrin^ca. & finis remot' & pricipal'. Patz ergo q sacmētū ē bonū p^m intrīsecū & forma. fides i. fidelitas iuste reddēdi actū lē bonū extrīsecū & finis pxim'. Et mi' pricipalis. ples ē bonū extrīsecū & finis remot' & magi pricipal'. Sz pp ar^ta sciēdū ē quō hec tria sunt i oi mrio° q in mrio° nō osu^t' nō ē bonū sacramēti. q illud ē dissolubile p religionis ingressum. pz extra de regularibz. ad aplicā. nec bonū plis pot eē ubi ē impossibilitas ad suscipiēdā plē. n^c bonū fidei in adulteris. D°. g q sacramētū ut ē ptiale bonū mrionii nō accipit p sa^to no. le. q illud ē scisibile. ista aūt indissolubilitas ē qddā pmanēs in mētio oñetiū. sacrm aūt mrionii trāsit stati. q osistit i fieri. idissolubilitas aūt manet. q habet esse quietum. sacmentū etiā est digne suscipiētib' disposito ad grām. indissolubilitas aūt n̄ Item indissolubilitas ē bonū intrīsecū ois mrionii no. le. ita q impossibile ē mrionium eē sine isto formal'r. a^a duo bona nō sunt intrinseca mrio°. n^c necessaria formaliter. sed necessario sūt uirtualiter in obligatione. unde bonū fidei seruande in reddendo debitū cōiugi & nō alteri necessario est in obligatione. & quantum ad negatiuā tenetur semper & ad semper. quantū ad affirmationem tenet semp. & n̄ ad semp ut dicet in sequēti diffinitione. & iō nō seruās peccat mortaliter. bonū autem prolis est in obligatione sb conditione ut si eueniat suscipiatur gratanter & religiose educatur.

Ad argumēta pȝ rn̄. ꝙ q̄tū ad pᵐ bonū fidei semp ē in obligatiōe. ß nō ī execut͠o. q̄ᵐ ad zᵐ. ꝙ obligatō ñ est absolute ad bonū ꝓlis. ß ex ɔditōe si eueniat. nec studiose debȝ ꝓcurari oppoᵐ. Ad ȝᵐ dico ꝙ equiuocat̄ de sacramēto. ꝙ ut est ꝑtiale boᵐ matrimonii ē indissolubilitas illi⁹ obligatōis. ut ē sacramētū ē sigᵐ sēsibile grē collate digne cōtrahētib⁹ ad ɔiūctōeȝ gratiosam animorū.

257 Trū in mrimonio sit simplr nccīuȝ reddere debitū petēti. ꝙ ñ. null⁹ obligat̄ simplr ad peccatū mortale. ß reddere debitū est peccatū mortale. ḡ etc̄. ꝓbō mi. q̄ priuat se maxio bono peccat mortaliter. ß reddēs debitū priuat se actu rōnis qd̄ est maius bonū q̄ act⁹ uirtutis agēs aūt actū uiciosū peccat̄ mortaliter. ꝑ ɔtrahēs malū anteq̄ ɔsūmet si intret religonē nō tenet̄ reddere debitū. & tñ ɔiunx est. Et si dicas ꝙ est mortu⁹ ciuilr. Cōtra añ ꝓfessiōeȝ nō erat mortu⁹. & tñ ñ tenebat̄ tē rddere.

ꝑ tpē sacro nō tenet̄ reddere debitū. ꝙ tūc eēt indisposit⁹ ad suscipiendū cor⁹ xp̄i. ß null⁹ efficit̄ indispōit⁹ ad suscipiendū corp⁹ xp̄i ꝑ actū ad quē nccīo obligat̄ ɔ priᵃ ad corin. nolite fraudare inuicē ñ forte ex ɔsēsu ut oroni uacetis ad tp̄us. ß uir uxori debitum reddat & eoᵒ. & ꝓbat. ꝙ uir nō habȝ ptātē sui corpis ß mulier & eoᵒ. A. q. dᵒ ꝙ reddere debitū ɔiugale pōt eē ꝑ duplicē finē. sicut mrioᵐ duplicī de cā ē institutuȝ. s. in officiᵐ & remediū. sic redder̄ debitū est uno mō ꝑ bonū ꝓlis. alio mō act⁹ iustiᵉ reddēti illi qd̄ suū ē. sic reddere debitū dicit̄ laudabile uno mō. ꝙ ad finem laudabileȝ. ꝙ ad boᵐ ꝓlis. alio mō. ꝙ ē act⁹ iustiᵉ reddētis qd̄ suū est ꝙ ad finē ad quē debȝ eē. Prescindēdo ḡ bonū ꝓlis post lapsū. si queratur de reddiⁿᵉ debiti ulr ex obligatōne ɔiugū. dᵒ ꝙ est act⁹ precepti affirmatiui explicātis iustitiā ɔmutatiuaȝ ꝑcepᵐ aūt affirmatm̄ obligat semp. ß nō ad sp. Sȝ qñ act⁹ ē debite circūstātiat⁹ & ī genere duplr pōt aliqs ñ reddere debitū iuste. uno mō si ɔiunx ꝑdit ius petēdi. ul non habȝ ius ꝑ tūc qñ petit. alio mō qñ obligat̄ ad ñ reddendū uīculo fortiori. pᵐ pȝ in fornicatiōe ɔiugis maxīe si alt̄ ñ fuerit fornicat⁹. tūc laps⁹ pubᶜᵉ amisit ius petēdi. ꝙ nō seruauit fidem. iō nō ē nccīm sibi fides seruari saltē affirᵘᵉ. si auteȝ uterq; lapsus sit paria crimina pari uī dicta delent̄. si etī mrioᵐ ratum sit & nō ɔsūmatū nō oȝ stati reddere. ꝙ pōt ꝑ tp̄s stare in seculo & deliberare. & religionē intrare. zᵒ qñ obligat̄ uinculo fotiori ad nō reddēdū. & hoc triplr. uno mō si uergat in detrimentuȝ ꝓprie incolumitatī. tenet̄ eni magī diligere ꝓpriā incoluᵗᵉᵐ q̄ reddere debitū alti ɔiugi. zᵒ si negat ne occidat fetuȝ in utero ꝑgnantis. ubi enim est probabile periculum de extinctiōe fetus de aborsu faciēdo ñ tenet̄ redder̄ 258

3º si negat ne ples nascat̃ leprosa que pōt pcreari sana nō tenet̃ quis satisfacere uolūtati mulieris tempe menstrui. iō non sine cā in lege mosaica accedens ad mulierē mēstruatā debebat mori. mors aūt nō infliget̃ nisi p peccato mortali. nec est min9 phibitu3 in lege euangelica que est lex castitatis.

Ad arᵃ ad primū mi. est fl'a. ad pbatōnē dico q ppetuus usus rōnis est maius bonum q actus ueritati. & iō qui p aliquē actū priuaret se ppetuo usu rōnis peccaret mortaliter. immo mortalissime. s carere usu rōis p tpe modico nō est tantū malum sic actus oppōitus actui ueritatis. Ad 2ᵐ dico q ɔiunx pro tunc nō habet ius petendi. Ad 3ᵐ apl's nō dicit simpliciter abstinendū tpe sacro. s ɔsulit ut ad temp9 uacent orōni. & iteꝝ reuertant̃ i idipsū ne temptet eos sathanas

258 Trū mr̄imoniū possit impediri p impotētiā ad actū carnalē. q nō. q hoc nō eēt nisi q ɔhendo obligat se ad actum illu3. s hoc est fl'm. q pōt ɔhere cū uolūtate stati intrādi religionē. p senex pōt ɔhere hoc tenet eccl'ia. & tñ est impotens ad actū illum. p maleficiū nō est impedimētū ppetuū. q maleficiū pōt curari. s impotētia tpalis non impedit. g saltē impotentia p maleficiū nō impedit mr̄imoᵐ. Contra extra de frigidis & maleficiati. q impotētes sunt apti ad ɔhendū mr̄ime reputant̃.

In ista. q. sunt duo uidēda. p de cōclusiōe i generali. 2º de duplici ipotētia in speciali. Quantū ad priᵐ dico q oīs impotentia simpl'r & ppetua cui subueniri nō pōt p natam uel artē si pcedat mr̄ioᵐ simpl'r impedᵗ ɔhendū & dirimit iā ɔtractū. Rō talis. q ɔtractus mr̄imonii ē datio potestati corpoꝝ ad talem actū si petat̃ s impotēs simpl'r nullā hab3 ptātem. g nihil tale pōt dare. g nec sic ɔhere. p ɔtractus mr̄imonii obligat ad actum carnalē si petat̃. s impotēti simpliciter actus ille ē impossibilis etiā si petat̃. g obligat ad impossibile. s obliga9 ad impossibile nulla ē ex lege diuina. p psona alia intendit ɔmutar̄ potestatem corpis sui p ptāte corporis alteri9. g credit aliū posse ecōuerso ɔmutar̄. s ñ pōt. g iste error ptin3 ad aliqd p se requisitū ad ɔctum. talis error facit ɔtractū nullū. p3 c. 30. q. pᵃ. Si aūt tal' impoᵃ sequat̃ mr̄imoniū ɔsūmatū nō dirimit. q ptās est iā tradita. & ille cui fuit tradita miss9 ē in possessiōe. g p nullū supueniēs impedimētū pōt reuocari. Quantum ad 2ᵐ dico q impoᵃ ē duplex. s. nālis & casualis. nālis in uiro frigiditas uel mucilatio partis necessarie ul' artatio casualis per maleficium. prima impossibilitas satis patet. 2ᵃ maligni spus habentis pactum cum hominibus. & seruāt eis promissa. non quia ueraces sed ut alii eis adhereant. quia si nulla pacta seruarent nulli eis seruirent. &

ab eis quibus promissa seruant uolunt coli
quia propter superbiam appetunt honores diui
nos. deus etiam permittit eos propter pecca
ta hominum uel aliam causam occultam exercere
suam potestatem impediendo homines a quibus
dam actibus in quos possent si non essent im
pediti. Remedium autem contra impedimen
tum demonum sunt orationes sanctorum. quia per
eas impeditur uirtus demonis. & si istud
non sufficiat & sciatur maleficium destruatur.
& tunc demon cessat impedire. quia
ex pacto non assistit nisi dum durat signum
illud. & nullum peccatum est. immo merito
rium tollere maleficium intentione curandi
maleficiatum. quia meritorium est destruere
opus demonis. nec est hic aliqua infideli
tas. quia destruens non acquiescit eius operibus
sed credit demonem posse uexare dum illud
signum durat. & destructio illius signi
imponit finem tali uexationi. Ad arta
ad primum dicendum quod obligat se ad actum si
petatur tempore determinato. si autem uelit intra
re religionem non oportet infra aliquod
tempus cedere. sed habens perpetuum impedi
mentum pro nullo tempore potest se obligare ad
actum. quia simpliciter impeditur. Ad 2m si
senex esset omnino impotens non debet contrahere
sed aliqua forte posset consentire in eum ad
cohabitandum sicut frater & soror. & sic
forte magis dispensaret diuitias quam personam
Ad 3m dicendum quod si maleficium est temporale im
pedit ad tempus. consumitur autem perpetuum si
durat per triennium.

Utrum matrimonium impediatur per
uotum continentie. quia non. extra de cleri. uouentes contrahere

possunt. sed non minus obligat apud
deum uotum simplex quam solenne. quia non ali
ter differunt nisi quia solenne probari potest.
simplex autem non. sed uotum simplex non im
pedit. ergo non solenne. contra ibidem habe
tur quod quedam mulier fecit uotum continen
tie. & seruauit per biennium. & postea con
traxit. fuit coacta redire ad statum pristi
num. ergo dirimit iam contractum. Ad. q.
dicendum quod uotum continentie potest esse publicum
uel priuatum. simplex uel solenne. nec iste
due distinctiones sunt eedem. quia tam pu
blicum quam priuatum potest esse simplex & so
lenne. uotum enim solenizatur tribus modis.
patet extra de uoto & uoti redemptione
& est in vi° li. ubi sic habetur. uotum so
lenne est quod interueniente aliqua istarum
solenitatum. s. per susceptionem sacri ordinis
& 8a d. diaconi. 2° per uotum religionis
& hoc coram testibus per quos probari possit
si negaret. & ne negari possit fiat inde
publicum instrumentum. & 7a. q. pria.
3° per susceptionem sacre uestis que tan
tum profitentibus dari debet presentibus
testibus per quos probari possit si hoc
negatur. extra de regularibus. statuimus.
& hoc dico ubi est distinctio inter ha
bitum nouitiorum & professorum. Ad
propositum dico quod uotum simplex non
impedit simpliciter. impedit enim ma
trimonium contrahendum. sed non di
rimit iam contractum. uotum solenne
simpliciter impedit sicut habetur in te
xtu. Ratio istius diuersitatis assignatur talis. quia
per uotum solenne ille qui uouet dat
illi cui uouet ius ad actum sequentem

illud uotum. & per consequens uouens solenniter continentiam dat illi in cuius manu uouet ius ad faciendum illud obseruari in se. ergo non potest dare ius sui ad actum oppositum. quia iam non habet. Praeterea trasgressio uoti solenis est scandalia. & ideo non tantum tenetur ad eius obseruantiam deo & sibi. sed toti ecclesie trasgressio uoti priuati non. ergo etc. Sed iste rationes non cogunt primam esse probabilem. & contra eam possit dici quod uouens uoto priuato dat corpus suum deo quantum ad actum uoti. quia illud non habet. ergo non potest corpus suum dare postea coniugi ad actum oppositum. cuius oppositum dictum est.

2a ratio arguit grauius peccatum esse trasgressio uoti solenis quam simplicis. ergo uius autem peccatum non semper tollit potestatem ad contrahendum. Dico ergo quod ratio huius differentie est. quia ecclesia illegittimauit solenniter uouentem & rationabiliter. quia talis posuit se in potestate ecclesie quantum ad oppositum ipsius uoti ad quod est contractus matrimonii uouentem autem simpliciter uel priuate non illegittimauit. quia non sic se posuit in eius potestate. sed quia se posuit in manu dei consulat anime sue ut non trasgrediatur. Ad argumenta patet quod obligatio apud deum facit peccatum. sed non illegittimat ad contrahendum.

26a Trum mater xpi fuerit concepta in peccato originali. quod sic. Ro. v°. in adam omnes peccauerunt qui sunt in eo secundum rationem seminalem. sed sic fuit in eo beata uirgo. ergo etc. Praeterea 2° criso. spiritus sanctus purgauit eam. sed purgatio est a peccato. ergo habuit peccatum. Praeterea 3° augus. de fide ad petrum. firmissime tene omnem hominem qui concubitu uiri & mulieris concipitur cum originali peccato nasci.

Praeterea 4° aug. super Io. super illo uerbo ecce agnus dei. solus innocens qui non sic uenit per propagationem. Praeterea leo papa in sermone de natiuitate. sicut a reatu nullum liberum reperit ita liberandis omnibus uenit. Praeterea de consecratione di. 3a. naturas. dicitur expresse ibi quod fuit concepta in originali. Praeterea ultimo bernhar. in quadam epistola probat quod non fuit sanctificata ante conceptum. nec in conceptu. quia hic infuit libido. Contra augus. de natura & gratia cum de peccatis agitur de maria nullam prorsus uolo facere mentionem. Praeterea ans. de conceptu uirginali decuit ut mater dei ea puritate niteret qua maior sub deo nequit intelligi. sed sub deo potest intelligi pura innocentia. ergo etc.

In ista questione communiter tenetur pars affirmatiua propter auctoritates subductas. & propter rationes sumptas a duobus mediis. primum est excellentia filii sui. 2m est ea que apparent in beata uirgine. propter primum sic arguitur. Vniuersalis redemptor omnibus aperuit ianuam. si autem uirgo maria non contraxisset originale non indiguisset redemptore. nec redemptor aperuisset sibi ianuam. quia non fuisset sibi clausa. quia non clauditur nisi propter peccatum & maxime originale.

Propter 2m arguitur sic. uirgo beata fuit propagata lege communi. & per consequens corpus eius est propagatum & formatum de semine infecto. & ideo eadem

ratio infectionis fuit in corpe ei9. & in corpore alterius hoīs. z° q̄ infecto corpe inficit aīa eadem ratio infectō nis erat in anima eius que est in aliis.

Sil'r ipsa habuit penas naē huma ne cōes que infligunt nobis ꝑp pecca tū originale. & iste nō sūt uoluntarie assūpte ab ea. q̄ nec fuit redēptrix nc reptrix nr̄a. q̄ tūc filius nō fuiss3 re demptor. ḡ erāt iuste inflicte a deo. ḡ ipsa nō erat innocēs. ō istā opi. sic arguit pfectissim9 mediator hab3 pfectissim actū mediādi respcū alic9 psone p qua mediat. ꝭ xp̄s ē pfectissi m9 mediator. ḡ habuit actū pfectissi mū possibilē mediatori r° alicui9 pso ne cui9 erat mediator. ꝭ respcū nulli9 habuit ita pfectissim actū sic respectu uirginis beate. hoc aūt nō fuiss3 n̄ me ruisset eā pseruare a peccato origina li. qd' pbo trip'r. p̄ p opatōe3 ad de um cui recōciliat. z° p opationem ad ma m de q̄ liberat. 3° p opatōe3 ad ob ligationē psone quā liberat. Ex pa uia arguit sic. null9 pfectissie placat aliquē p offensa alterius nisi possit p̄ uenire ne ei offēdat. nā si offensū pla cat ut remittat nō pfectissime placat ḡ xp̄s nō pfectissime placat trinitem p offēsā otrahēda a filiis ade nisi p̄ue niat ut in aliquo trinitas nō offēdatur & p ōns aīa illius nō habeat culpam.

Ex za uia arguit sic. pfectissimus mediator meret amotionem oīs pene ab eo quē recōciliat. ꝭ culpa original' ē maior pena q̄ carētia uisiōis diuine. ḡ si xp̄s pfecme reconciliauit meruit penā istā ab aliquo auferri. p̄ ime diati9 uidet fuisse repator ab origina li q̄ ab actuali. q̄ necītas incarnatiōis & passionis xp̄i assignat cōit plus ex peccato originali q̄ ex actuali. ꝭ sup pōit cōit q̄ ipse fuit ita pfcūs media tor respcū beate uirginis q̄ eam pser uauit ab oī peccato actuali. ḡ sil'r ab originali. p̄ ex 3a uia arguit sic p sona recōcita nō sūme obligat recon ciliatori nisi ab ipso habeat summum bonū sibi possibile haberi p mediato rem. ꝭ ista pseruatō a culpa cōtracta ul' cōtrahenda pōt haberi p mediato rem. ḡ nulla psona tenebit sūme xp̄o ut mediatori si ip̄e n̄ pseruauerit ab originali. Ad. q. ḡ dicendū q̄ deus potuit facere q̄ ip̄a eēt sine peccato originali. potuit z° ut in uno instanti eēt in peccato. potuit 3° ut p tp̄us eēt in peccato & in ultimo illius tem pis purgaret. Primum declaro sic gr̄a equiualet iustitie originali q̄tū ad acceptatiō3 diuinā ut p h° q̄ anime habenti gr̄am nō insit peccatum origi nale. potuit ḡ deus in ultimo instanti infusiōis gr̄e infūdere sibi tantā gr̄a3 q̄tā infundit aliis in baptismo. ergo in illo instanti nō habuisset peccatū ori ginale. sicut nc si prius fuisset baptisa ta. zm patet. q̄ si agēs naturale po test incipere agere in instanti sub uno contrario. & in tempore habito ē sub forma contraria in fieri. & quādocū3 agens naturale pōt agere pōt et deus.

Cõfirmat̃ qñcũq̃ anima põt eẽ in peccato põt eẽ in grã p̃ diuinã põm. ſ in tpe illo potuit eẽ ĩ peccato. & p̃ te fuit. g̃ potuit eẽ in grã. nec fuiſſet nccẽ q̃ fuiſſꝫ in grã in p̃ inſtãti illius tpis ſic nᶜ in motu & mutaⁿᵉ. 3ᵐ ẽ maniᵐ. Quod aũt iſtorũ triũ que ſũt oſtẽſa eẽ poſſibilia ſit de fcõ deus nouit. ſi auctibus ſcripture & eccl̃ie nõ repugñt ꝓbabile uidet̃ q̃ excelletiꝰ ẽ attribuere uirgini beate. 3 zᵐ ar guit̃ ſic q̃cquid deus agit immeᵗᵉ cir ca creaturã agit in inſtãti. g̃ nõ põt iu ſtificare nat̃aꝫ ĩ tpe l̃ito inſtãti culpe

p̃ iſta iuſtifiº. ul̃ eẽt motꝰ ul̃ mutaº ñ eẽt motꝰ. q̃ nõ eẽt ei ſucceſſio nec ſᵐ ptes fore nec ſᵐ meᵃ inter extrẽa q̃ inter priuaⁿᵉ oppoĩta ñ ẽ meᵐ cir ca aptũ natũ. nec mutaº. q̃ ĩᵃ nõ eſt ñ in inſtãti. Ad pᵐ dº q̃ deꝰ põt age re in inſtãti q̃cq̃d ĩmeᵗᵉ agit. ſ nõ eſt nccẽm q̃ agat ĩ inſtãte cũ agat uolũta rie. iõ agit qñ uult & quõ uult. Ad zᵐ dº q̃ loquẽdo de motu & mutaⁿᵉ ſtricto mõ ſᵐ q̃ de eis loquit̃ phs iſta paº nõ ẽ motꝰ nec mutaº. ſ aliq̃d hñs de utroq̃ꝫ. de muⁿᵉ q̃dẽ. q̃ fora ẽ i ſt̃o de motu aũt. q̃ in nᵃ meſura indiuiſi bili hꝫ eẽ. ſ in tpe. ſ in hº deficit ab eis. q̃ nõ ẽ ibi fluxꝰ ſᵐ ptes fore uel mobilis. ul̃ ſᵐ meᵃ inter extrẽa. q̃ ut ꝓbatũ ẽ nᵐ hñt meᵐ cũ ſint priuaⁿᵉ oppoᵗᵃ. Sꝫ q̃re paº ab agẽte nãli ẽ motꝰ ul̃ mutatõ & iſta nõ. Dº q̃ agẽs nat̃ale ſi põt ſubito inducer̃ for mã inducit p̃ mutatõeꝫ. ſi ñ põt nccẽ

ẽ q̃ agat in tpe. & ſic p̃ motũ. deꝰ au tẽ & ſi poſſit inducere formã in inſtã ti & nõ inducit põt inducere totã in tpe. ita q̃ nõ p̃tẽ poſt p̃tẽ. poſſe autem agere in tpe nõ eſt imꝑfectõis. ſ ncc̃i tas ad agẽdũ in tpe ẽ imꝑfectio. Si tenet̃ ps negaᵗⁱᵃ. q. ad oẽs auctes rñde tur q̃ oĩs filius ade natalis ẽ debitor iuſtitie orĩginal̃ & ex demerito ade ca ret ea. iõ oĩs talis 3hit peccatũ origĩa le. ſ ſi alicui det̃ grã in p̃ inſtãti crea tõis aĩe. licet iſte careat iuſtitia origĩa li. nunq̃ tñ eſt debitor eiꝰ. q̃ merito al teriꝰ p̃uenientis peccatũ dat̃ ſibi grã equalẽs iuſtiᶜ originali. immo excedẽs q̃ᵐ ad accepⁿᵉᵐ diuiaꝫ. hẽret eñi pec catũ niſi aliꝰ p̃ueniret mediando. iſto mõ exponẽde ſũt auctes. q̃ oẽs nat̃al̃r ꝓpagati ex mõ quẽ hñt ab adam ſunt peccatores & carẽt iuſtiᵃ debita niſi eis aliunde oferat̃. ſ ſic deꝰ poſt priᵐ inſtãs põt oferre grãm. ita poſſet in p̃ inſtãti. Per idẽ p̃t dici ad rões op. q̃ uirgo maria maxĩe indiguiſſꝫ redẽ ptor̃. q̃ ipſa 3xiſſet p̃ illud ad̃ hũic ab adã. indiguit eñi ne ipſum 3heret.

Sed arguit̃ 3. q̃ priꝰ nãlit̃ fuit fiᵃ ade q̃ hñs gratiam. quia prius fuit p̃ ſona q̃ habuit grãm. g̃ in illo priori tenet̃ ad iuſtitiam originalem. & non habuit eam. g̃ in illo priori contraxit peccatuꝫ originale. Dico q̃ quãdo oppoſita cõparantur ad idem ſecun dũ ordinem nature non ambo inſunt. ſed alterum tantuꝫ ineſt. reliquũ uero quod dicitur prius natura non ineſt.

ꝙ in eodē instāti nō insūt oppoīta. ꝟ dicit' prius. ꝙ q̄tū ē ex pte sibi tūc in eēt ñ p aliqd extrinsecū impediretur Exem^m de mā opata ad formā & ei⁹ priuatōem. mā eni q̄tū est ex se habet priuatōem fore si aliud agēs nō daret sibi. licȝ g̃ mā pri⁹ sit priuata q̄ formata. nō tñ' sequit' ꝙ aliqñ sit nō sub forā. Sic in ppo^to nā beate uirginis p̄cedit iustitiā originalē uł' grām equalentē & carētiā debite iusti^e. & carentia iusti^e p̄ced^t iustitiā. ꝙ pri⁹ inessȝ priua^o si sibi dimitteret'. ꝟ nō sequit' g̃ nā i illo priori fuit priuata. ꝙ istud p i⁹ nunq̄ ines^t. ꝟ iesset si cā extrin^ca nō impediret. Si dicas quō ē prius nā qd' nō ē pri⁹ in eēnd͡o. Dico ꝙ qñ ordo nāe ē inter duo pōitiua. sic̄ inter sbm & accñs. mām & formā. qd' est prius nā^a pōt eē prius in eēndo. ꝟ qñ prioritas ē tm̄ inter oppo^ta p cōpatōeȝ ad 3^m nō tenet ꝙ prius nā sit pri⁹ in eēndo. imno pri⁹ aliqñ nunq̄ inest. sicut pȝ in beata uirgīe & i materia ut dcm̄ ē. Si arguat' ulteri⁹ ꝙ beata uirgo in p̄ instāti nāe ñ fuit iusta. g̃ fuit iniusta ex 2° periarmenias. D° ꝙ in p̄dicatis simplicib⁹ bene tenet oñā. ꝟ in opositis nō. exem^m. ñ ē albū lignū. g̃ est nōalbū lignū. nō tenet. sic in ppo^to nō ē iusta in p̄ instāti nāe. ꝙ rōe sui neutrū istorū includit'. Si adhuc dicis ꝙ in p̄ instanti nature uere intelligit' nōiusta. D° ꝙ fl̄m est. ꝟ dico ꝙ ñ intelligit' iusta. ꝙ abstrahentiū nō est mendaciū 2° phi.

Ad illud de aptione ianue d° ꝙ ianua nō fuit apta nisi p meritū passionis xp̄i exhibite & accep^te. & licet beate uirgini nunq̄ peccatū inessȝ p̄p̄ qd' sibi ianua clauderet'. tñ ex origine competeret sibi ut ianua clauderetur sicut aliis. Ad illud bernhar. d° ꝙ sanctificatō fuisset in instāti cōceptōnis nāe. nō tamē a culpa que tūc inesset. ꝟ que infuisset nisi gr̄a aīe infusa fuisset. Et cum dicis ꝙ fuit ibi libido fl̄m est in cōceptōe nāłi. licȝ in cōmixtiōe seminū potuisset esse.

Trū mater aliqd coopet' ad generatōem proł'. ꝙ non. ꝙ mat'ia nihil agit ad generationē. p me^ce & 2°. ꝙ materia nō seipsā trāsmutat ad formā. ꝟ hoc habȝ facere agēs. ꝟ mater nō opat' ad generatōem proł' nisi ut materia. ꝙ mediāte mēstruo x° me^ce. g̃ etc̄. ō ꝙ si ñ. g̃ uł'r nō eēt magis mater proł' q̄ uermis generati ex putrefactiōe in matrice. equał'r eni aministrat mēstruū uni sic̄ alteri. oñs ē fl̄m. g̃ aīs. R° in ista q. sunt due opi. ꝟ^m ꝙ recitat auicē. primo canonis. c. de membris. Vna est ar^o. 9° de animalibus. ꝙ mr̄ nihil opat' actiue in generatiōe proł'. ꝟ solum se habȝ passiue. modus ponendi est iste. solus pater habȝ rōm actiui. & mater rōem passiui. ita ꝙ mr̄ aministrat totā materiā proł'. & in solo semine patris est tota uirtus actiua formatiua prolis. unde cōparat ibi uirtutem in semine patris arti. & materiam

a matre ministratã ꝯpat ligno de q̊ ar
tifex facit statuã. Cõtra op. arguit
sic formam eiusdẽ spẽi ꝯsequit pº nãl
eiusdẽ spẽi. ß masculus & femina sunt
eiusdẽ spẽi 7º mece. g̊ etc̃. p̄ pr̃ di
ligit nãliter filiũ suũ sic unusq̄sq3 dili
git opꝰ suũ xº ethi. ß mr̃ diligit plus
filiũ suũ q̄ pr̃. 8º ethi. g̊ filius aliquo
mõ est opus mr̃is. p̄ aliqñ filiꝰ plꝰ
assilat mr̃i q̄ pr̃i. g̊ in mr̃e est aliqua
uirtus. añs p3. ꝯña pbat. q2 agẽs intẽ
dit sibi assilare effcm̃. q2 nullꝰ effectꝰ
assilat ñ p̄p aliq̄ eius actõe3. Alia
op. ẽ galie. quã puto uerã q2 mater est
cã actiua cũ pr̃e in generatõe plis. tñ
minus principal & secũdaria que cu3
pr̃e integrat unã cãm totalem. Ad
cuiꝰ euidẽtiã ẽ sciendũ q2 qñ pl'es cãe
cõcurrũt ad eundẽ effcm̃. aliqñ cõcur
rũt ex equo. sic duo trahẽtes nauẽ. ali
quãdo hñt ordinẽ eẽntialẽ. & hoc põt
eẽ dupl'r. uno mõ q2 cã supior moueat
inferiorẽ. i. q2 inferior nõ agit nisi mo
ta a supiore. sic p3 in manu & baclo
mouẽtibꝫ idẽ corpꝰ. alio mõ q2 utraq3
cã habet in se uirtutẽ actiuã. ß supior
h3 pfectiorẽ. sic in ppoº de uirtute
actiua pr̃is & mr̃is in generatiõe plis
cõcurrũt eni3 ut due cãe ptiales ordi
nate. q2 una ẽ pfectior altera. tñ imp
fectior nõ recipit cãlitatẽ a pfectiori
nec tota cãlitas est in cã pfectiori. sed
cã impfectior aliq̄d cãlitati addit sup
cãlitatẽ cãe pfectioris. istã opi. teneo
p̄p rões fcãs cõtra primã opi. Ad
arm in oppom ad mi. dº q2 mẽstruũ ñ
solũ est mã. ß ẽ uirtꝰ actiua aliq̄ in ge
neratiõe plis. Ad illud de opi. phi
dº q2 ph̄s uult q2 mr̃ non est cã agens
principalis. administrat eni mãm plis
q2 corꝰ plis plꝰ format de mã ministra
ta a mr̃e q̄ de mã ministrata a pr̃e. et
p̄pea appropriate mẽstrua dicunt mã
plis. al'r negẽt ph̄s. q2 galienꝰ q fuit
magis exptus dicit oppom. ideo sibi
creditur.

=26= Trũ mã sit ens: q2 nõ. mã nº
ẽ q̄d nec quale. nec aliq̄d ali
orũ p̄dicamẽtorꝝ. ß illa diui
sio euacuat totum ambitũ entis. g̊ zc.
p̄ vº phi. ad pbandũ q2 generatio
est motus ph̄s sic arguit. qd' mouet ẽ
qd' generat nõ est. g̊ generaº nõ ẽ mo
tus. quero quõ accipit qd' generat in
minori. q2 aut p tmĩo generatõis. aut
p sbo. ñ p termĩo. q2 terminꝰ genera
tiõis est. g̊ p sbo. sbm generationis est
mã. g̊ etc̃. ꝯ mã ẽ prim p se p̊ phi.
& cã p se 2º mece. g̊ est ens. q2 ñ ens
nõ põt eẽ prim p se. Rº dº duo um
q2 mã ẽ ens pprie. illud qd' man3 idẽ
sub termĩo utriusq3 mutatiõis est ens.
& ñ nihil. ß mã man3 eadẽ sub utroq3
termino mutatõis. q2 ßm ꝯmẽ. trãsmu
tatõ fecit scire mãm. g̊ etc̃. Dicit
ad hoc q2 illud qd' subicit in mutatõ
ne ñ ẽ mã. nc aliq̄d cõe genito & cor
rupto. ß ipsũ corrũpendũ qd' nõ ma
net in fine generatiõis. ꝯ anteq̄ ge
neratũ fiat priꝰ nãliter corrũpendu3
nõ est. g̊ si nihil corrũpendũ man3 in
toto p̊ instãti in quo generãs generat

nihil sibi psuppōit in qd agat. & sic generaret de nihilo. Nec illud qd adducit de p̄ de generatiōe est uerū si totū accipiat sincathegce. q₃ tūc est₃ sensus q₃ q̄libet ps mutaret in q̄libz pte. qd ē fl'm. q₃ mā manet cōis. si au tē accipiat cathegoce uera ē. & ē sen sus q₃ totū ɔstm mutabit in tom. s. aer i totā aquā. Ad euidētiā hu9 ē notā dū q₃ ille dictiōes cathece significant rē ul' dispōem rei que subicit ul' p̄di cat i enunnc ut hō alb9 currit. hō sig ficat rē que subicit. albū aūt dispōe₃ rei sbe. currit uero sigt rē que p̄dica tur. dictōes aūt sincace sigīt modū de terminatim rei. ut ōis hō currit. li ōis termīat ipsā rē. s. hōiem. & accipitur distributie p oībus suis pticularibus.

Ad ppom tom qn̄ accipit cathece sigt ipsā rē ɔstitutā ex ptibz. & sic cū i generatōe simpr fiat mutatio in fora sbali a qua pricipalr ē eē rei iō totu₃ dicit trāsmutari in totū. q₃ totu₃ esse aeris in totū eē aque ul' eo9. totū autē sincace acceptū determinat rē accipi p qualibet pte sua. & sic est sensus q₃ res s̄m oēm suā ptē trāsit in q̄libz pte alterius. p̄r ad pricipale mā est rece ptibilis & fundamētū oīm forarū nāli um. z9 de generatōne. & est ps rei 79 mece. & sbm p se generatiōis. est etiā termin9 creatōis s̄m aug. xii. confes. mā etiā ē ingenerabil' & incorruptibil' p9 phi. s̄ oīa p̄dcā nō pñt ɔpetere n̄ eēti g̃ etc. zm dīm ē q₃ mā ē ens in poa ens aūt in pō dupl'r dicit. uno mō ut sbm poe siue in q̄ ē pō. alio mō ut ter minus poe siue ad qd ē poa. exemplū primi ut supficies dealbāda. Exēm se cūdi ut albedo generāda. pria pō dici tur sbiua. za obiua. Ad ppom mā dicit ens i pō nō obiua sic albedo an teq̄ sit. q₃ tūc eēt simpr nō ens. s̄ est in poa sbiua sic supficies ē in poa ad albedinē ita q₃ ē recepua actus sbal' p̄ & accñtalis z9. mā g̃ licz sit ens actu. q₃ ē aliqd distīm extra suā cām. distī guit tn̄ ɔ actū foralē l' spe*m. & sic dicit ens in pō. q₃ ē recepua act9 fora lis. Ad arta ad prim d9 q₃ phs loqt de diuidētibz ens p se. & sic nec fora nec mā sūt p se in gener. s̄ p reducti onem. Ad zm d9 q₃ phs loqt de esse forali & spec9. sbm eni motus est ens actu forali & spec9. mā autē nō. s̄ ex h9 nō sequit q₃ sit nihil. s̄ est aliqd ēs distinctū extra suā cām.

Trū mā sit idē qd sua potē tia q̄ ē sibi rō recipiendi for mā sbalē l' accñtalē si imete eā recipiat. vr q₃ nō. q₃ qd ē ens reale positīm nō ē idē q̄d sua poa. q₃ ens in pō & ens in actu s̄m ɔmē. sūt maxime oppota. s̄ mā ē ens reale positiū cu₃ sit p se cā intrinca enti pōitiui. g̃ etc.

p̄ qd ē ens reale abtum & mans nō mate poa. n̄ ē idē qd poa. s̄ mā est ēs abtum & manet nō manēte pō. g̃ etc. mi. pbat. q₃ poteā dic ordinē ad for mā. & adueniēte fora nō manet pō. ali as idē respcū eiusdē eēt sil' & semel' in actu & poa. Cōfirmat q̄d est urū

& impluꝛificatū nō eſt idē cū eo qḋ ē pluꝛificatū & ñ unū. ſ pō ſiue habilitas ad formā pluꝛificatˀ ſm pluralitatē formaꝝ. ğ etc. ꝑ nō magis mā ē idē cū ſua pō q̄ aīa cū pō ſua. ſ aīa nō ē totalr idē cū ſua pō. pꝫ. ğ nec mā cū pō ſua. ma. pꝫ. ꝙ mā nō ē magis ſimplex q̄ aīa nr̄a. ō nō minꝰ pō receptiua mā̄e ē idē cū ipſa mā q̄ pō receptiua ſbi reſpcū accñtis eſt idē cū ipſo ſbo. ſ pō receptia alicꝰ accñtis eſt idē cū ſuo ſbo. ꝙ ſi aliud. tūc quero de illo. aut ē accñs. aut ſba. nō ſba. ꝙ ſupponitˀ ꝙ poª ſit receptia accñtis. ſi accñs. tūc quero de pō metˀ qua recipetˀ. & erit ꝓceſſus in infinitū. ꝶꝰ ꝙ pō mā̄e ē idē qḋ mā. rō huius ē. ꝙ ſic ſe habet foꝛa ad actū q ē ſibi rō infoꝛandi materiā ſic ſe hꝫ mā ad pōm que ē ſibi rō recipiēdi foꝛaꝫ. pꝫ ex ɔſ ri ɔpatōe ſ actus q ē rō infoꝛandi mām ē idem qḋ foꝛa. ğ poª que ē rō recipiēdi formā ē idē qḋ mā. Mi. ꝓbatˀ. ꝙ ſi rō informādi eēt aliud a foꝛa. quero d' illo alio qd ſit. uł idē qḋ foꝛa. & tunc pari rōe fuit ſtādū in ꝑ. uł aliud a forma. & ſic erit ꝓceſſus in infinitum.

ꝑ ſi poª nō ē idē eēntialr cū mā. ſ aliud. tunc aut erit ſba. aut accñs. uel potenª. uł mā. ſ nullū iſtoꝛū ꝑōt dari ğ ē idē eēntialr cū ea. nō pōt eē aª mutabił pō pꝫ. ñ alia foꝛa. ꝙ foꝛa nō eſt rō recipiēdi formā nec accñs. ꝙ cōſtitutū ex eo & poª nō eſſet p ſe unum.

Silr illud accñs. aut reciperetˀ i mā p ſe. aut p aliā pōm. & tūc uł ſtabitˀ in ꝑ. uł erit ꝓceſſus in infinitū. Ad arᵗᵃ ad priᵐ dꝰ ꝙ poª duplr pōt cōſiderari. uno mō ut ē dr̄ia entˀ. alio mꝰ ut ē prinᵐ opatōis. ſi ꝑ mō impoſſibile ē qḋ idē ſit ſił in poª & in actu. & ſic intellexit cōmē. zꝰ mō idē pōt ſił eē in poª & in actu. & hꝰ eſt nccium pꝫ de inteⁿ poſſibili & de gui. Ad zᵐ dꝰ ꝙ mi. ē fſa. ad ꝓbōnē dꝰ ꝙ pō q̄ dic ordinē ad foꝛaꝫ ē reꝰ rōis nō re alis. & iō nō manet adueniēte foꝛa. ſ iſta nō ē poª q̄ ē rō recipiēdi formaꝫ & p ɔñs i artᵒ ē equoᵒ. rō. n. rcipiēdi foꝛaꝫ ſp manꝫ & pficitˀ p ipaꝫ foꝛaꝫ

Si dicas ꝙ tūc mā hñs foꝛaꝫ erit i pō ad foꝛaꝫ. dꝰ ꝙ ē i pō ad foꝛaꝫ nō tñ cū carēª foꝛe. ꝙ illa carēª ē negaꝰ q̄ ñ manꝫ aduetᵉ foꝛa. Ad ɔfirmatōnē dꝰ ꝙ ē tm̄ una poª recipiendi oēm foꝛaꝫ. poª aūt q̄ ē hitudo multiplicatˀ ꝙ ē reꝰ rōis. Ad ʒᵐ dꝰ ꝙ mā ē magis idē cū ſua poª receptia q̄ aīa cuꝫ ſua poª opatia. ꝙ in ꝑ ē idēitas adeq̄ta. in zª nō. ſilr aīa in ſua eēnª non recipit immetᵉ intellectōeꝫ. poª aūt receptiā ē immetᵉ in mā. & iō nō ē ſile

Trū mēdaciū ſit peccatū. ꝙ ñ. geñ. xxii. egoⁿ & puer illuc uſqꝫ pperantes poſtq̄ adorauerimꝰ reuertemur ad uos. ſ ipſe itēdebat occidere puerū. quia erat ei ꝑceptū. ğ itēdebat puerū nō reuerſuꝝ ğ dixit oppoᵐ eiusˀ qḋ habuit in mēte ğ fuit mētitus. nec peccauit exercēdo opus obie p qua tm̄ a deo cōmendatˀ

ꝑ iacob dixit ſe eē primogenitum

qđ sciebat eē fl'm. p̄ ioseph dixit
frīb9 suis p salutē pharaonis explo
ratores estis. & tñ sciebat oppo^m esse
uerū. ꝯ mēdaciū ē abuti uoce. unā
plato in thi°. uoces impōite sūt ad hō
ut pꝰsto fiāt uolūtati indicia. ſ menda
ces nō utunt̄ uocib9 tanq̄ indiciis uo
luntati. ſ oppositi. ḡ etc̄. Ad. q p̄
distinguo de mēda°. q triplex ē. s. p
niciosū officiosū & iocosū. pniciosum
ē qđ ē ex se nociuū ei cui mētior uł
de q̄ mētior. & si nocet sibi q̄tum ad
reli^nem xp̄ianā. puta fidem uł mores
tūc est peccatū mortale. si aūt noceat
q̄tū ad uictū corpalē uł q̄tū ad fideȝ
cōiugalē. uł q̄tum ad alia bona tpalia
ſ^m q̄d plus uł mi9 nocet sic existit ḡ
uius uł min9 graue. oē aūt tale mēda
ciū ex deliberatōē dcm̄ est peccatum
mortale. ꝓhibet̄ enim mēdaciū illo p̄
cepto. nō dices ꝯ pxim̄ tuū fl'm testi
moniū. nec p̄cise loquit̄ de testio° q̄d
dat̄ i iudicio. ſ qñ aliqs ex certa deli
beratione asserit qđ ignorat. uł cuius
nouit oppo^m. q̄cūq3 enī ex inte^ne de
cidēdi loquit̄ oppo^m ei9 qđ scit esse
uerū dicit fl'm testio^m ꝯ pxi^m. p̄
mēdaciū ūr eē ꝯ illud p̄ceptū. nō fa
cias alii qđ tibi non uis fieri. ſ nullus
uult decipi a pximo qñ pximus uult
ei exprimere cōceptū suū. ḡ nec alit̄
deb3 facere alteri. p̄ q̄cqd ē cōtra
aliquā ueritatē necio ē peccatū morta
le. ſ mēdaciū ē ꝯ ueracitatē q̄ est ūt9
cōtenta sub iusti^a. q uerax̄ cōicat pxi
mo qđ ē cōicandū. s. cōceptū cordis
sui. Mēdaciū officiosū est qđ ē ali
cui utile & nulli nocet. Iocosum ē nar
rare fabulā de qua oēs audientes sciūt
qđ nō est uerū. nec narrat̄ tanq̄ uerū.
nec auditores decipiunt̄. nec loquens
decipe intendit. ista duo mēda^a uiris i
pfectis nō sūt peccata mortalia. quia
neutꝝ est ex se cōtra ca^tem. nec cōtra
aliqd p se reqsitū ad statū illꝝ psona
tū. ſ uiris pfectis dicūt aliq q sunt
mortalia. p̄. q auferūt acco^tem ne cre
dat̄ eis. & sic faciūt statū suū uilescer̄
& obsūt audientib9 p̄p scandalū. ꝯ
nulla circūstātia facit q̄d i u° ē uenia
le i alio fieri mortale nisi una psona ob
liget̄ ad illud ad qđ alia nō obligat̄. ſ
uir pfect9 ñ obligauit se ad ueritatē
dicendam plus q̄ uir impfectus. ḡ cir
cūstantia psone nō trāsfert ueniale in
mortale. D° ḡ q aliqs ē in statu p
fectiōis duplicit̄. s. exercend̄ & acq
rend̄. primi p̄lati. secundi religiosi.
d° ḡ q p̄latus qui ex tali pfectiōe ha
bet docere indicare & p̄dicare utrūq3
mēdaciū eēt peccatū mortale. q tolle
ret ueritatē & utilitatē doctrine sepe
s. quātū est ex cōsuetudie mentiendi.

Religiosi aūt q nō sūt obligati ad
plus q̄ ceteri in mēnda° officioso &
iocoso nō plus uident̄ peccare q̄ alii
ñ p̄p scandalū. q impfecti magis scan
dalisāt̄ de mēda° psone religiose q̄ al
terius. Ad ar^ta ad pri^m d°. q abra
hā nō dixit ꝯ mentē. ut narrat iose
phus in li. antiqtatu3. dū iret sol9 cū
filio relictis pueris informauit filium

qualiter fuit miraculose cōceptus. &
q̄liter si eēt immolatus de⁹ miraculose
restitueret eū. & hoc firmiter expec
tabat. q̄ nō dubitauit de pmisso dei.
Ad 2ᵐ dᵒ q̄ nō ē asserendū antiq̊s
p̄res nō fuisse mē itos. cū hᵒ nō nege⁹
de sāctis noui test m̄ti. q̄ hūerūt legē
pfectiorē & grām habūdātiorē. qd̄ si
uerū est bona facta eorū accipian⁹ in
exemᵐ. mala aūt nec in exemᵐ accipia
mus. nec ptinaciter excusem⁹. Ad
illud de ioseph dᵒ q̄ mēdaciū illud fu
it iocosū. q̄ post aperuit eis ueritatē
& etiā officiosū. q̄ puniuit eos. q̄ me
ruerant puniri.

265 Trū mot⁹ sit foīalr q̄t⁹. ui
deť q̄ nō. q̄ qcq̄d ē de eēnᵃ
alicui⁹ ponit̄ in ei⁹ diffiniti
ōne. ꝟ ꝯtinuitas nō ponit̄ in diffinitōe
mot⁹. p3 3ᵒ phi. mot⁹ ē actus entis in
poᵃ. ğ etc̄. p̄ ꝯmē. sup 4ᵒ phi. cō
men. xiii. dicit q̄ ꝯtinuitas accidᵗ mo
tui p̄p̄ spaciū in q̊ fit mot⁹. ꝯ om̄e
accn̄s p̄supponit nāliter suū s̄m in q̊
h3 eē. ꝟ ꝯtinuitas nō p̄supponit motū
ğ nō ē accn̄s motui. p̄ tp̄us mensu
rat motū 4ᵒ phi. aut ğ ꝟᵐ suā eēntiā
& habeť ppoᵐ. q̄ nō mēsurat nisi ut
ꝯtinuū. aut ꝟᵐ accn̄s. & tūc quero qd
tp̄s mēsurat p se mēsurādo eēntiā mo
tus. aut inf̄ ās. & hoc n̄. q̄ diuisibile n̄
mēsurať īdiuisibili. nᶜ euū. nec eťnita
tē. q̄ ista duo nō cadūt sub motu. nec
temp⁹. q̄ tp̄s nō mēsurat p se temp⁹.
ğ etc̄. Ad. q. dᵒ q̄ cōtinuitas p se
& eēntialr ꝯuenit motui sic̄ & tpi. q̄
mot⁹ ppṙie accept⁹ disting͡uit̄ speciᶜᵉ
a mutatiōe. ꝟ nō disting͡uit̄ penes sble
cta. q̄ sbā sūt extra rōem mot⁹. nihil
aūt disting͡uit̄ speᶜᵉ ab aliq̊ p id qd̄ est
extra rōem eius. unde lȝ sb̄m sit defe
rēs motū. nō tn̄ ē de eēnᵃ mot⁹. nec di
stinguit̄ eēntialr p terminos ad q̊s. q̄
termin⁹ ad quē ipsi⁹ mot⁹ est extra rō
nē foīalē mot⁹. sic̄ termin⁹ uie ē extra
rōnē foīalē uie. silr possūt eē diuersi
mot⁹ ad eundē terminū. relinqť ğ q̄
mot⁹ & mutaᵒ disting͡uūt̄ speᶜᵉ in q̄tū
sūt uie ad t̄mios. q̄ mutatō ē istātanea
& tota simł. mot⁹ uero ē uia successiua
& nō tota sił. Ad arᵗᵃ dᵒ q̄ illa di
ffiᵒ mot⁹ nō est ppria motui ut disti
guit̄ ꝯ mutatōeȝ. ꝟ cōis utriqȝ qd̄ p3
q̄ stati dicit q̄ motus ē in 4ᵒʳ generi
bus. s. sb̄a q̄titate q̄litate & ubi. mot⁹
aūt nō ē in sb̄a. p3 ğ q̄ diffinit motū
in cōi. & sic mot⁹ nō includit nec ex
cludit sic̄ supi⁹. nec includit nᶜ exclu
dit inferius. Ad ꝯmen. dᵒ q̄ ꝯtinu
itas diciť accidēre motui. q̄ ꝯtinuitas
tpis seqť ꝯtinuitatē mot⁹. & cōtinui
tas mot⁹ seqť ꝯtiuitatē magtudis. un̄
nō loquiť de accn̄te pprio dcō. ꝟ uo
cat accn̄s q̊d ꝯuenit alicui ex alio.

266 Trū mot⁹ sit p se in genēr q̄
titatis. uideť q̄ n̄. phs in p̄di
camēt̄s enumerās sp̄es q̄tita
tis ꝯtiᶜ nōiat solū lineā supficiem cor
pus tp̄s & locū. alie aūt sūt sp̄es p ac
cidēs ut albū magᵐ. q̄ supficies magᵃ
mot⁹ magn⁹. q̄ temp⁹ magᵐ. ğ etc̄.
tp̄. pᵒ meᶜᵉ phs dic̄ q̄ mot⁹ & tp̄s

sunt p accñs q̃ta & continua. quia il la sũt diuisibilia quoꝝ hee sunt passio nes. unde q spaciũ ẽ q̃tũ. & mot9 q̃ tus. & q mot9 ẽ q̃tus temp9 q̃tum.

p̄ cõmen. ibidẽ dicit q tp̄us & mo tus dicunt q̃titates. q sũt accñtia cõ sequẽtia q̃titates. & subdit. sũt g̃ de passionib9 q̃ti ñ de sb̃a q̃ti. 5 q̃d est eẽntialr & p se cõti[m] est p se i ge nere q̃titatis. q ꝯtinuitas ẽ differẽtia q̃titatis 7° me[ce]. ß motus ẽ huiusmõi p3 ex p̄cedente. q. p̄ phs v° me[ce] dicit motũ ptinere ad p̄dĩ[m] q̃titatis & subdit q mot9 est q̃tus & tp̄us q̃tũ. ß tp̄s ẽ p se q̃tum. g̃ mot9 erit p se q̃tus. Ad. q. d° q motus põt duplr ꝯsiderari. uno mõ ßm suã mã3 put est fora fluẽs. & sic ẽ in omib9 p̄ dicament[is] in qb9 sũt termini mot9. q ut sic nõ differt a termio ad quẽ. ñ si cut a pfecto impfectũ. p3 p cõmen. sup 3° & v° phi. ubi dicit q ncc̃e ẽ ut mot9 q ẽ in sb̃a sit in genere sbe; & motus q̃ ẽ in q̃titate sit in genere q̃titatis. alio mõ põt ꝯsiderari ß[m] su am formã put ẽ fluxus fore. & h° du plr. uno mõ ut mediũ inter terminu3 a quo. & terminũ ad quẽ. & sic est cõ tinuitas successiua q̃titat[is]. alio mõ ut mediũ inter agẽs & patiẽs. & sic mo tus ẽ in genere passionis non sic sp̄s eius aut p̄dicamẽtũ passiõis nisi fũda mẽtalr. q mot9 fundat respcñ passio nis. Ad ar[ta] ad primũ d° q phs lo quit de sp̄bus q̃titat[is] famosis & non de omibus. ille aũt q̃nq3 sunt q̃titates famose. q hñt rõem mẽsure. mot9 v° q nõ h3 rõem mẽsure nõ ẽ sp̄s q̃tita tis famosa. Ad 2[m] dico q p accñs duplr põt ꝯsiderari. s. uno mõ ut di stinguit̃ ꝯtra p se. alio mõ ut distigui tur ꝯtra p̄. dico ergo q mot9 est q̃tus p se & nõ p accñs. & mot9 & temp9 sunt q̃ta p accñs. q nõ p̄. pri[a] eni q̃ titas ẽ magnitudo. 2[a] mot9. 3[a] temp9; p̄p magnitudinẽ eni mot9 est q̃tus. & p̄p motũ tempus. Ad ꝯmen. d° q ꝯpando motũ & temp9 ad magnitudi nẽ dicũt passiones q̃ti. nõ de sb̃a q̃ti ß ꝯpando ipsã ad q̃[m] in cõi sic sũt p se q̃titates. alias ꝯmen. ꝯtradicer3 sibi q̃ dicit ibidẽ q tp̄us & mot9 sũt p se q̃titates continue.

Trũ mot9 sit idẽ realr cum termio ad quẽ ẽ mot9. uidet̃ q sic. illa q̃ nõ differũt nisi sic pfcm & impfcm non distinguunt̃ eẽntialit̃. ß fora terminans motum. & motus sunt huiusmodi. g̃ etc̃. p̄ si mot9 & termin9 mot9 differrẽt realr tũc de9 poss3 facere motũ sine t̃mo. & eo°. ß istud est ipossibile q sit albi ficatio sine albedine. g̃ etc̃. p̄ illud qd ẽ eiusdẽ numeri & sp̄ei cũ termino ẽ idẽ eẽntialr cum eo. ß mot9 ẽ huius mõi ß[m] ꝯmen. 3° phi. ꝯmento 3° mo tus ẽ etc̃. & nõ differt nisi sic pfectũ & impfcm. & nõ ẽ alia res a re ad quã ẽ mot9. & lic3 illud qd ar9. dicit in p̄ dicamẽtis q mot9 sit passio sit modus famosior tñ pri9 enumerat. 5 illa ñ sũt idẽ eẽntialr quorũ unum mang &

reliquū nō manet. ꝭ termin⁹ mot⁹ ma
net cessante motu. ḡ ꝛc. ℞. ꝙ mo
tus & termin⁹ mot⁹ nō sūt eētialiter
idē ꝑꝑ isti rōem. illa nō sūt idē eētia
liter que sūt diuersorū p̄dicamētorū.
p3 ꝙ p̄di^ta sūt impmixta. ꝭ mot⁹ est
in p̄dicamēto passionis. & si ē motus
local' termin⁹ ē in p̄dicamento ubi. ḡ
etc̄. Quod aūt mot⁹ sit in p̄dicamē
to passiōis ꝓbat̄. ꝙ sic mouer̄ est ager̄
& sp̄es actōis ptinēs ad p̄di^tum actiōis
ita moueri ē pati & sp̄es passionis pti
nēs ad p̄di^tum passiōis. p̄ nullū suc
cessi^m ē idē eētial'r cū aliq̄ pmanente
ꝭ mot⁹ ē de genere successiuoꝝ. forā
tīnans est pmanēs. ḡ etc̄. p̄ plures
mot⁹ & ɔ̄rii pn̄t eē ad eundē tīnū. p3
de sursū & deorsū ad idē ubi. ḡ mot⁹
nō ē idē cū termino mot⁹. p̄ muta
tio instātanea nō ē idē cū3 forā sb̄ali.
ꝓbat̄ statī3. ꝙ mutatio instātanea ē ac
cidēs sic genera⁹ forē sb̄al' ē sb̄a. sed
forā ē termin⁹ generatōis. ḡ etc̄. p̄
tīn⁹ mot⁹ nō ē mot⁹ nec ut sb̄i n^c ut
termini ꝟ° phi. ꝭ mot⁹ ē ipsi⁹ sb̄i. ꝙ
sb̄m mouet̄ & nō mot⁹. p3 ꝟ° phi. ḡ
mot⁹ nō ē idē cū termino. Ad ar^m
primu3 d° ꝙ mot⁹ & terminus nō se
hn̄t sic pfectū & ipfctū eiusdē rōnis
ꝭ alteri⁹ rōis & sp̄ei. Ad 2^m d° ꝙ
de⁹ pōt facere motū sine tīno & eo°
& oīe eētial'r distinctū ab illo. pōt fa
cere sine eo. mot⁹ aūt nō includit ter
minū. Si dicas ꝙ n̄ pōt intelligi albifi
catō & ꝙ aliqd nō sit albū. & albū al
bedine est albū. ḡ albifica° nō pōt in
telligi sine albedine. d° ꝙ si ita uideat̄
pria facie hoc nō ē ꝙ sint idē realit̄.
ꝭ ꝙ albificatio sortit̄ nomē ab albedi
ne. & iō si ipōas sibi aliud nomē pote
rit bene intelligi sine ea. sic intelligit̄
mot⁹ sine ubi. & ꝭ^m ɔmen. albificatō
ē uia ad albedinē. certu3 est aūt ꝙ uia
pōt intelligi sn̄ tīno. Ad 3^m de cō
men. d° ꝙ ul' ɔmen. ɔ̄dicit sibiipsi. ul'
ipse soluit seip̄m. dicit eni ꝟ° phi. cō
mento ꝟ°. ꝙ uia ad rē est aliud a re. &
mot⁹ ē uia ad foraȝ terminātē motū.

268 Tꝝ nā humana po
tuit uniri uerbo in
unitate suppositi.
ꝙ nō. act⁹ pur⁹ &
infinit⁹ nō ē alicui
ɔpossibil'. ꝭ ꝟbu3 ē
huiusmōi. ḡ etc̄. p̄ inter unibilia ē
aliq̄ pportio. ꝭ finiti ad infinitū nul
la est pportio. ḡ etc̄. p̄ maior repu
gnātia ē inter nām creatā & increatā
q̄ inter duo ɔ̄ria. ꝭ ꝑꝑ repugnātiā duo
ɔ̄ria nō pn̄t eē sil'. ꝙ tūc ɔ̄dictoria es
sēt sil' 4° me^ce. ḡ etc̄. p̄ incarnar̄ ē
agere. ḡ incarnari ē pati. uerbū nō pa
tit̄. ḡ etc̄. ꝓbat̄ ɔn̄a ꝙ oī actiōi corrn̄
det ppria pa°. si neget̄ ꝑꝑ istātiā de
amar̄ et amari. instātia nulla ē. ꝙ ama
re ē actō immanēs. incarnare est actio
trāsiēs. p̄ oīs dependē^a ē ad indepē
dēs & absolutū. psona diuia nō ē ab^ta
ḡ nāta nō dapēdet a psona inq̄^m psōa
ꝭ nō unit̄ psonal'r nisi uniat̄ psone in
q̄^m psona. ḡ nō unit̄ psone. p̄ oīns

depēdentia alicui⁹ ad alterū.ul' ē cāti ad cām.ul' cāti posterioris ad cātum pri⁹. p3 discurrēdo p oēs depēdētias Ꝑ nā humana nō depēdet ad uerbū ali quo istorū modorū. Ꝑ p̄ nō dependet ad totā trinitatē.ḡ termin⁹ illi⁹ depē deret erit cōis tribus. Oppoᵐ Io.p̄ ꝟbū caro fcm̄ est. In ista.q.tenēdo ptē affirmatiuā tanq̄ articulum fidei pricipalē ad inteᵐ istius possibilitatis sunt tria uidēda; priᵐ qd intelligat p unionē psonalē.zᵐ qualit' ista unio sit possibil' ex pte psōe que assumit. 3ᵐ q̄liter ex pte psōe que assumit. Q̄ᵐ ad priᵐ d⁹ ꝙ ista unio non dicit p se aliqd ab'tum. ꝙ intellecto quocū3 obo in a⁹ extremo nō intelligit' pfcā ratio unionis.unio enī nō intelligit' ad se.di cit ḡ reᵐ & nō cōe3.ꝙ non sunt eius dem rōis in utroq3.q̄lis est similitudo Est ḡ ista unio relatio disquiperantie & in uno extrēo real'.in alio nullo mo do ē relo realis. ista ḡ ē relo ordinis. Ꝑ nō cāti ad cā3.ꝙ ista ē cōis toti tri nitati.nec cāti posterioris ad cātū pri us.ꝙ ꝟbū nō ē aliqd creatū.Ꝑ ē alteri us rōis ab istis.Exemᵐ p3 in s'bo & ac cidēte.ꝙ accn̄s nō depēdet ad s'bm.ut ad cām.si enī hab3 s'bm p aliq̄ cā h3 ipm p cā'mali.Ꝑ ipsū accn̄s hab3 du plicē habiⁿᵉᵐ ad s'bm.unā.s. informā tis ad inforātū.& ista nccio ponit im pfectionē i s'bo. ꝙ potētiaᵗᶜᵐ respcū actus accn̄ta'.aliā hab3 posterioris nā liter ad pri⁹ a quo depēdet.& ista nō ponit in s'bo aliq̄ impfectionē. & isti

habitudini p omnia est simil' unio nāe hūane ad uerbū. q̄ᵐ ad zᵐ articulū d⁹ ꝙ si repugnaret psone diuie assumer ul' terminar' depēdētiā nāe hūane.uel h⁹ eēt inq̄ᵐ psona ul' inq̄ᵐ h' psona nō rōe primi. ꝙ illud nō infert aliqd repugnās psone diuie.ꝙ nō facit ɔpo sitiōe3.nec dic' potētiaᵗᶜᵐ.nec limitati onē.nō enī reqrit' aliud nisi ꝙ termi nās istā depēdētiā sit aliqd indepēdēs hn̄s talē depēdētia3 qual' reqrit' ad fi nandū istā depēdētiā. Nec ē repu gnāᵃ ex pte psōe diuie inq̄ᵐ ē hec p sona.puta ꝙ una psona unit & nō aᵃ. ꝙ l3 re⁹ ɔn̄s nā3 sit cōis trib⁹ ꝑ̄p q̄d oīs cālitas respcū creatē ɔuenit trib⁹ tn̄ ille q nō sequtur entitatē nāe.Ꝑ enti tatē psonalē nō cōuenit trib⁹.oīs autē entitas psonal' pōt sufficiēter ēnāre istā depēdētiā ut' distīguit' ab alia enti tate psonali . q̄ᵐ ad 3ᵐ articulū d⁹ ꝙ ex pte psōe q̄ assumit' nᵃ ē repugn tia.ꝙ oīs nā creata ē in pfcā obediēᵃ ad psonā diuinā. Ad arᵗᵃ ad priᵐ ddᵐ ꝙ infinitū nō ē ɔponibile ut p3; ꝙ totū sp ē pfectī⁹ sua pte.infiᵗᵒ aūt nihil ē pfectius cū hoc stat ꝙ sit uni bile.s.potēs terminare depēdētiā alte rius ad ipsū.& cū arguit' ꝙ infinito nō pōt fieri additio.d⁹ ꝙ infinitū nō h3 in se q̄dcū3 ens forāl'r. Ꝑ uirtual'r & iō illo mō q̄ nō h3 in se nāᵐ huma nā pōt sibi addi.ante unionē enim nā nō depēdebat ad uerbū forāl'r.p⁹ uni onē forāl'r depēdet. Ad zᵐ ddᵐ ꝙ finiti ad infinitū nō ē pportō q̄titaᵘᵃ 269

que eſt dupli ad dimidium uel q̈ti ad
q̈tum. ſ̃ hītudo determinata & ſp̃al
q̄ eſt actiui ad paſſiuū. nā aūt hūana ē
poſſibilis depēdere. pſona diuīa potēs
iſtā depēdētiā termīare. Ad 3^m di
cēdū q̄ ōria nō ſūt ſiľ. nō q̄ diuerſa.
id ē ī nullo ɔueniētia. q̄ illo mō diuer
ſa genere ſūt magis diuerſa q̈ ōria.
lʒ enī ōria in multis ɔueniāt in qb⁹ di
uerſa genere nō ɔueniūt. tñ ōria repu
gnāt. nā diuīa & hūana nō repugnanc
Exem^m ſupficies & albedo ſūt magis
diuerſa q̈ albū & nigrū. tñ ſupficies
pōt eē alba, albū aūt nō pōt eē nigrū.
q̄ repugnāt foraľr. Ad 4^m dd^m q̄
incarnatōi actōi corrñdet aliqua paᵒ.
ſ̃ iſta paᵒ nō importat̃ p incarnari. ſ̃
p uniri uľ aſſumi. licʒ g̊ uocaľr & grā
ma^{ce} incarnari uideat̃ ſigficar̃ paſſio
nē. realr tñ iſtā dic̄ aſſūi ľ uniri. q̄ nā
aſſūpta patit̃. Ad v^m dd^m q̄ ſi p
ſona ē ab^{ta} ab^{rum} t̃inat depēdētiā nāe
ſi aūt ſit relatiā. lʒ ut ſic nō poſſit t̃i
nare depēdētiā cāti ad cāʒ. pōt tñ t̃i
nare depēdētiā alteri⁹ rōis. illā. ſ. q̄ eſt
nāe ad ſuppo^m. & ad illā t̃inandā ſuf
ficit entitas relatiā. Ad ulti^m dd^m
q̄ ma. ē fľa. & pcedit ab inſufficienti
q̄ eſt dar̃ depēdētiā alteri⁹ rōis ab ilľ
& iſta depēden^a nō eſt ad aliqd inq̈tū
hʒ qddi^{tem}. ſ̃ inq̄^m ſuppo^m. taľ ē iſta

Trū nā hūana fuerit aſſūpta
a uerbo p̊ & imme^{te}. q̄ nō.
qa ps ē prior toto uia gene
ratōis. ſic incōpletū ɔpleto. g̊ ſiľr ī aſ
ſūptōe. q̄ eo ordie aſſumebant̃ q̊ nate
erāt aſſūi. p̄ pri⁹ ē a q̊ nō cōuertit̃
ɔña. ſ̃ ſequit̃ aſſūpſit totū. g̊ ptes. &
nō eɔ°. g̊ 2c. p̄ nā hūana n̄ pōt uni
ri uerbo uniōe beata ſine habitu gr̃e.
q̄ t̃in⁹ uniōis & ipſa unio excedūt fa
cul^{tem} nāe cāte. cū g̊ iſta magȷ excedat
q̄ ē ſūma grā ſ̃^m aug. xiii. de. t̃. ſeq̃
q̄ iſta unio nō potuerit fieri ſine grā

ɔ̄ ſi p̊ aſſūpſiſſet ptes nō fuiſſʒ u^a
aſſūptō. p̄ xp̄s fuiſſʒ pri⁹ aīa q̄ hō
hec ſūt incōueniē^a. g̊ 2c. In iſta. q.
pʒ q̄ ſūt duo articuli. un⁹ de me° in
trin^{co}. utrū ps nāe hūane fuerit me^m i
ter uerbū & totā nām. 2⁹ articul⁹ eſt
de me° extrin^{co}. ſ. utrū grā mediet in
ter nāʒ unitā & t̃inū uniōis. q̄^m ad
pri^m articulū ē u^a opi. q̄ dic^t q̄ aſſū
pſit cor⁹ me^{te} aīa. p̊ enī aīa fuit aſſum
pta a uerbo. & in 2° inſtanti aīa fuit
unita corpi. ſiľr dic̄ de ptib⁹ ɔpati ad
totū. q̄ pri⁹ fue ūt aſſūpte ptes q̄ to
tū or^{ne} executōis. & pri⁹ totū q̄ ptes
ordie intēciōis. ſic intētōe totū ē pri⁹
ptib⁹ ſuis. ita & eius aſſūptio. ɔ̄ ſi
aīa pri⁹ fuit aſſūpta q̄ cor⁹. g̊ xp̄s nō
fuit primo hō. ɔñs ē fľm. g̊ añs. fľitas
ɔñtis ē nō. ɔña pbat̃. q̄ aſſumēs non ē
hō. niſi q̄ aſſūptū ē hō. ſ̃ aſſūptū eſt
nā hūana. g̊ ſi p̊ fuit aſſūpta nō nā hu
mana. ſ̃ ps nāe. aſſumēs nō fuit p̊ hō.
& ſic ſe hūit ad totū in illo inſtāti ita
ſe hʒ & mō. g̊ mō nō ē p̊ hō ſic ſor. ē
p̊ hō. p̄ de rōe pſōe ē incōicabilitas
in rōe q̊. ſ̃ īcōicabilitas magȷ ɔuēit nāe
q̄ fore. q̄ in toto fora cōicat̃ nāe ut
dās eē. ſic g̊ in natura ſeparata magis

approprianť incōicabilitas nãe q̄ forˢ ſ.corpi q̄ꝫ aīe. ita q̄n̄ pſonať in alio ſi ē ibi ordo pri⁹ uideť ťinari depēdē t iā corpis ut ſit ſubſiſtēs q̄ꝫ aīe. p̄ cor⁹ natū ē in ſe ſubſiſteř.& n̄ ex hº p̄ ꝙ aīa informās ipſū ſubſiſtit in ſe. ḡ ſtāte uniōe aīe ad v̄bū.cū p eā cor⁹ nō ſit immeᵗᵉ aſſūptū ſtat poᵃ in corpe ut aſſumať a pr̄e. ſeqť ꝙ idē hō aſſumať a duab⁹ pſōis. qd̓ ē impoſſibile.ꝙ nᵃ pſona eēt hō.& tn̄ ex illˀ ptibus ē hō.ꝙ uniunť. 2º mō loquēdo de meº ꝯcedi pōt ꝙ aīa ē mediū i iſta aſſūptōe rᵘ toti⁹.ꝙ ē forāl rō iſti⁹ natuř q̄ hᵉ nā ē unibilˀ. ſic ipſa ē q̄ fora ĺr hō ē riſibilˀ.nō tn̄ ut prinᵐ effecīm ꝟ ut oīm pxiᵐ.& tn̄ ē fora ipſi⁹ ſbi. ita pōt eē fora ꝯſtituēs hāc nāꝫ. & tn̄ toti nāe ē rō recipiēdi unionē iſtā.ꝙ ē ꝓpria rō ꝯſtituens totū recepᵗm iſtius unionis. Nec ꝓp hº oꝫ aīaꝫ p̄ aſſūi ut qd̓.ſic nec ipa ē riſibilˀ ut q̄d licꝫ ſit q̄ hō ē riſibilˀ.& ꝓp iſtaꝫ rōem medii uere pōt dici tota nā aſſūi p aīam ita ꝙ licet p dicat reſpcū p̄dicati circūſtātiā cāe māľ.tn̄ rᵘ ei⁹ qd̓ deťinať p ipſū dič cām forālē.ſič cū dr̄ hō p aīam rōnalē ē riſibilˀ notať fora ſbi eē q̄ſi cā mālis rᵘ p̄dicati. iſto modo aīa mediat inter v̄bū & carnē.ꝙ aīa ē forma nāe totalˀ p̄ aſſūpte. cui⁹ uř caro eſt pars. Quantum ad ſecundum articulum eſt etiam opi. ꝙ gratia in iſta unione fuit medium congruitatis.

Contra in illo inſtanti in quo natura perſonatur in ſe ſi non aſſumeretur in eodem perſonareť in alio ſi aſſumereť.ꝟ pri⁹ nāľr pſonatur i ſe q̄ꝫ habeat hitū gr̄e. ꝙ hit⁹ ē prinᵐ ꝯpandi & p ꝯn̄s pfectō illi⁹ cui ꝯpetit ꝯpari hō aūt ē ſuppoᵐ.ḡ pri⁹ nāľr hꝫ rōeꝫ ſuppōiti q̄ꝫ hēat gr̄am.ḡ qn̄ pri⁹ aſſumiť pri⁹ nāľr uniť q̄ gr̄a ſibi deť.ḡ n̄ ē meᵃ. ꝙ illud qd̓ ē alic⁹ ex ſe pri⁹ eſt illo qd̓ eſt ei⁹ p accn̄s. ꝟ ſi nā fuiſſet ſibi dimiſſa fuiſſet pſonata i ſe ex ſeipſa. ḡ pſonalitas pri⁹ ꝯueniꝫ ſibi q̄ act⁹ acn̄tal. p̄ Io.p̄.uidem⁹ gloriā ei⁹ etc.ubi uideť uelle ꝙ xp̄m eē unigenitū p̄ris eſt rō ꝯgruentie. quare iſte hꝫ plenitudinē gr̄e.ḡ pri⁹ nā erat illa nā uerbo unita q̄ꝫ ſibi dareť gr̄a.

Ad.q.ḡ ddᵐ.q̄ꝫᵐ ad priᵐ articulū pōt diſtigui de meºʳ ꝙ inter agēs & actū pōt eē meᵐ.uľ ut qd̓ ſič agēs pximū ē mediū inter agēs remotū & ipꝫ effcm̄.uľ ut q̄ ſič fora agentˀ.ſiľr inť recipiēs & receptū pōt duplex poni meᵐ.ſ.q̄d et q̄.ſič.n.aliqd p̄t eē alicui rō agēdi.ita aliqd pōt eē alicui rō recipiēdi.& illud reſpcū receptōis accn̄tis pōt eē aliq̄n fora recipiētis.ſič ſbꝫ p foraꝫ ꝓpriā.ſič p ꝓpriā rōeꝫ recipiēdi p̄ recipit ꝓpriā paſſiōeꝫ Ad priᵐ ḡ dici pōt ꝙ in iſta aſſūptōe poſitia nāe hūane ad uerbū nlˀlū fuit mediū.ꝟ tota nā fuit imeᵗᵉ aſſūpta.q̄d pbať.q̄d ē in ſe & p̄ pſonale ſi ſibi dimittereť hº i alio p̄ pſonareť qr̄ aſſumereť.ꝟ tota nā ē p̄ & in meᵗᵉ pſōalˀ in ſe ſi ſibi dimittereť & nō ps uel ptes.ḡ etc.ma.pbať.q. in eodē inſtāti

in q̃ psonaret i se si sibi dimitteret psonaret ab a° si assueret. q nc añ illud instās ē natū assumi nec post illud istās assumit. q eet p se psoā. Mi. patz etiā q in eodē instāti nāe in q̃ nā uel fora p̄cedit totū neutra ē nata habere psonā. s tūc p̄ q̄ñ ex istis unitis ē tota ipsa nā psonat in se si nō impedit ab assu^te. Ad arta ad prim ddm q aliq̄d pōt eē pri9 alio nō oparando illa ad 3m. sic ptes nae mee sūt priores toto ordie generatōis ul' executōis. nō tamē opādo ad psonā. q ptes nāe pl9 psōantur q̄ tota nā in se ul' in alio ē. q in illo instāti nāe in q̄ totū ē totū ipm est psonale. iō qcqd p̄cedit ipm nō p̄cedit ipm respcū psonalitatis. q ut prius nō ē psonale. Ad 2m ddm q nō seqr pri9 sm oñam ē prius nālr. g cāliter. q sm phm in p̄dicamētl pri9 cālitate pōt eē n̄ pri9 sm oñam. sic eē hoiem & oro uera de se ouertunt. & tñ eē rei ē pri9 cālitate. q ab eo q res ē ul' nō ē dicit oro uera ul' fla. ita i ppōito prioritas in oñquēdo pōt stare cum nō priorite in cāndo. sic ul'r ē in oi accñte nccio cōsequente multa. sic calidum cōsequit ignem & aerez sm oñquētiam. & tamē utroq3 eorū ē posterius smr cālitatem. ita in ppōsito ptes assumi & si sequit ad totū assumi & nō ecōuerso. nō erit tamē prius cālitate. Ad ultimu3 dicendū q gratia dupliciter pōt accipi. ul° p grā informate qui est habitus creatus. ul' pro gratuita dei uoluntate. si accipiat p̄mō. lic3 illa cōcōitet naturā unitā. nō tamē ē ad unionē nccia. & cum arguitur quasi a minori. q gratia est nccia ad unionē beatificam. g ad istam. nego q unio beatifica est per operationem ita q anima nō pōt operari nisi habeat formā. s ista unio est ad esse primū ad qd nō p̄supponit aliqd accidēs in natura creata. si 2° modo accipiat d° q omne illud qd nō includitur in natura rei. & magis excedit ipsam facit deus ex gratia. & quia subsistere i uerbo excedit naturam creatam. iō deus ex gratia hic dicitur operari. 7

Trū nata eadē numero possit assumi a tribus psonis diuis. q sic. q hec natura anteq̄ assumatur ab aliqua psona est assūptibilis ab omnibus diuisim. si ergo agit omnes simul ad assumptione3 eius. aut assumeret ab omnibus. & habet ppom aut a nulla. & h° ē incōueniēs cū sit i perfecta obedientia earu3. aut ab una sola. & hoc est inconueniēs. quia non appareret ratio quare magis ab una q̄ ab alia. Preterea anteq̄ assumeret a filio erat assumptibilis a patre. ergo & modo. antecedens est manifestum. pbatio consequentie. quia erat assumptibilis per hoc qd fuit in potentia obedientiali ad personam patris. s per assumptōem eius a filio illa nō euacuat q psonalitas filii nō ē eiusdē rōis cu3 psonalitate patris. Preterea natura existens in uerbo habet inclinationem

ad ppriū suppōitū. q̄ illa ē sibi ɔnāt ḡ h₃ eidē₃ inclinem ad q̄dcūq₃ qd pōt supplere uicē pprii suppōiti. tale est suppom pri. ḡ etc. p idem accn̄s pōt eē in pl'ib₉ sbis. ḡ eadē nā in pluribus suppōitis. anš ē manifestū. q̄ corpus glosū & nō glosū pñt eē sil. ḡ idē ubi ī utroq₃. h₉ autē₃ ē accn̄s. Consequā pbat. q̄ hitudo accn̄ti ad sbm ē sil'ima isti depēdent ut dcm̄ ē alibi.

ɔ anš de incarnatōe uerbi pl'es psone eūdē hoiē₃ assumer neq̄unt: p multito suppoto creato mltiplicat nā ḡ silr ī increato. ɔña pbat. q̄ suppom increatū supplet uicē suppōiti creati ḡ ita distiguit sicut & illud. p qd cōuenit alicui ut distiguit ab ao ñ pōt inesse alii. ꝫ incarnatō ɔuenit filio ut distiguit a pr. ḡ ista manēte eadē nō pōt inesse pri. In ista. q. ē una opi. q̄ tenē₃ ptē affirmatiuā. motiua sūt. sic prius pōt eē sine posteriori absq₃ ɔdictōe. ita pōt maner idē plurito posteriori. ꝫ in nā creata prior ē rō singularitatis q̄ psōali atl. q̄ ūbū assūpsit nā₃ athoniā. ñ tñ psonata₃. ḡ pōt manere eadē nā singularis. l₃ pl'ificet pluraᵗᵉ extrin respcū isti₉ nāe. p distinō relana nō ē cā sufficiēs distinguēdi absolutā. ꝫ distinctō diuinarū psonarū est p relatia. ḡ p̄p ipsā nō distiguit nā absoluta. ḡ pōt assumi a tribus sine distinctōe sui. dic ḡ ista opi. q̄ sic eadē nā pōt eē in diuersis ptib₉ corpis. & idē corp₉ miraculose in diuersis locis. ita pōt eē una nā in diuersis suppōitis si

mul'si illa suppōitā sūt extrinseca illi nāe. ɔ istā opi. arguit si nā creata poss₃ eē in trib₉ psonis nā creata ess₃ infinita. ɔñs ē fl'm. ḡ ans. fl'itas ē nota q̄ eēnā diuina ex hoc q̄ ē infinita concludit q̄ ipsa eadem pōt eē in trib₉ psonis. ɔña pbat. q̄ qua rōne posset eē in tribus pari ratione & in infinitis.

Ad istā rōnē respōdet q̄ nō ex h₉ qd ē una in trib₉ est infinita. ꝫ ex h₉ q̄ est eadē eis. & ex tali identitate est infinita. nā aūt creata etsi esset in tribus nō tñ eēt eadem eis. ꝫ aduenticia.

Cōtra sicut fōra sbalis pficiēs plura suppota eēt illimitata. ita accidens ɔñs eadē supposita esset illimitatum. ḡ sic eēntia diuina que eēntialit una triū suppositorū est infinita q̄si nāra sbalis eorum. ita natura humana esset infinita. lic₃ eēt aduenticia. Confirmat. q̄ ita impossibile est unum accidens esse in duob₉ sbis sicut una₃ forma in duab₉ materiis. Ad. q. respōdendo distinguo de prio termino illi₉ unionis. aut enī ille primus potest eē persona. aut eēntia cōmunis trib₉ psonis. p mō ñ pōt una nā sil' assumi a tribus psōis. rō ē ista. q̄ i oi depēdēā eēntiali um depēdēs pcise depēd₃ ad um qd total'r tinat depēdētiā eius. pbat sl'ati. q̄ ī depēā cāti ad cā₃ idē cātū hre mltas cās tōles eiusd rōis ē impossibile a qb₉ depēder₃. q̄ seq̄ret q̄ eēntial'r depēder₃ ab illo ut a cā q̄ ñ exñte nihil mi₉ eēt. q̄ si h₃. a. p tōli cā. & cū h₉ h₃. b. a. suffir poss₃ ip₃ efficer.

omi⁹ alio⁹ circumscripto. alias n̄ eet cā totalˀ ei⁹. ğ effēs eēt ab. a. nō exn̄te. b. & p ɔn̄s nō depēderȝ a. b. sil'r pōt ar gui de. b. respcū. a. si. b. ponaṫ cā to talˀ. uera ē ğ maior. ṡ in ista unioē ē de pēdētia eentialˀ uni⁹ nāe. & una psōa totalˀr termīat eā. ğ nō pōt depēdere ad ples tales psonas. Mi pbaṫ. ꝙ psonalitas creata totalˀr termīat ipām & ipsa stāte nō possȝ eē silˀ cū aᵃ pso na creata uˀ increata. ṡ nō min⁹ tinat eā psonalitas psone diuīe ꝙ termineṫ in se. ğ etc. Si intelligaṫ 2ᵒ mō d⁹ ꝙ una nā pōt assumi a tribus q̄si meᵗᵉ & una eēnᵃ exn̄te. Exemᵐ una albedo possȝ eē in trib⁹ corpib⁹ si una supfi cies sit in eis. ꝙ aūt ipsa eēnᵃ p se exi stēs in trib⁹ possit eē prim⁹ tīn⁹ illius uni̇̄s pȝ. ꝙ ipsa nᵐ eē hȝ a psona. ṡ pri⁹ nālˀr ꝙ sit in psona dat eē psone est enī nā de se h⁹. & p se exn̄s. licȝ n̄ cōicata. cōicabilitas enī nō ē ppria rō tīnādi istā depēdētiā. ṡ poti⁹ subsisteᵃ singularis. Ad arᵗᵃ ad primᵐ d⁹ ꝙ si oēs tres agāt ṡᵐ ultiᵐ poᵉ sue ad assū ptōeȝ illi⁹ nāe. tn̄ nō pn̄t agere ad as sūptōeȝ ei⁹ a trib⁹ q̄si tres psone sint t̄ni triū assūptioᵐ. ṡ agūt ad assūptō nē illi⁹ ab aliq̄ una q̄ tinat. licȝ ğ tres agāt una tn̄ tinat. & si queris a q̄ as sumeṫ. d⁹ ꝙ ab iᵃ cui tres uniūt eā ac tiue. Ad 2ᵐ ddᵐ ꝙ lȝ nā sit in poᵃ obiali ut possit uniri cuilibȝ triū pso narȝ. aᵃ tn̄ nō pōt reduci ad actū n̄ ad unā. sic poteᵃ ad albedinē n̄ pōt redu ci ad actū silˀ cū nigredie ꝑ incōpos sibilitatē actiuā. itā nā assūpta a ubo nō pōt assumi a pr̄e ꝑ incōpossiᵗᵉᵐ uni⁹ act⁹ ad aliū. Ad 3ᵐ pȝ so˚o p solu tōeȝ pcedētē. Ad ultiᵐ ddᵐ ꝙ ɔn̄a ē fla. ad pbōnē d⁹ ꝙ sunt duo ubi. & tn̄ ab uno loco circūscribēte. & cū di cis uni⁹ loci est una circūscriptō acti ua. d⁹ ꝙ si loc⁹ sit aliqd abᵗᵘᵐ in quo fūdaṫ nō actō. ṡ circūscriptō sigfiᵗᵃ p moduȝ actōis. sic due circūscriptō nes pn̄t fūdari ī eodē abᵗᵒ ad duo cor pa circūscripta. si aūt loc⁹ dicat fora l'r reᵐ ad locatū. & mālr fundamētum in quo fundaṫ re⁹. tunc eiȝ ē un⁹ loc⁹ ꝑ unitatē māei. & sunt due locatōnes & eodē mō mltiplicaṫ circumscriptō actiua & passiua.

Truȝ nāȝ humanā uniri deo ipostatice et non frui inclu dat ɔ̄dictōeȝ. ꝙ sic. ꝙ nā hu mana aut ē nata frui aut nō. si sic. ğ n̄ pōt nō frui. ꝙ ista unio ē maior unio ne q̄ habeṫ p hituȝ glie. ꝙ in reb⁹ p tpus ortī. ṡ ɔ̄dictō ē nām humanā uni tā p hituȝ glie nō frui. ğ multo magi de ista si nō includit ɔ̄dictōeȝ. seqreṫ enī ꝙ nā nō psonabilˀ psonareṫ. nā enī q̄ uniṫ psone in uniᵗᵉ psone psonaṫ. nā autē nō nata frui ē ipsonabilˀ. alias cum p istā unionē sit cōicatō ideoma tum natura lapidis uˀ ignis esset deus.

Cōtra in triduo caro fuit unita uer bo & n̄ fruebaṫ. ṡ qcquid uerbuȝ po tuit cōseruare sibi unitum potuit ime diate assumere. ğ etc. In ista. q. sūt duo articli. prim⁹ ē utrū nā nata frui

possit non frui. Secundus est utrum natura non nata frui possit assumi.

Quātū ad pri^m ē u^a op.q̄ tenʒ ptē negatiuā.motiua opi.sunt ista. Fru itio ɔsistit in hoc ꝙ obʒ fruibile pn̄s immutat inte^m ad actū uidendi. & p h^o ē pn̄s uolūtati alliciēs illā ut nc̄cio fruat obo sic pn̄te. ꝭ p istā unionem nc̄cio fit immuta^o inte^9. ḡ & fruitio uolūtati nc̄cio ɔn̄s illā inmutationeʒ qd̄ pbat.ꝙ si ocul^9 possʒ uider lucē exn̄tē in se ad pn̄tiā lucis nc̄cio seq̄re tur ꝙ ipa eēt pn̄s ut im̄utās oculū ad uidēdū.inte^9 aūt pōt uidere aliqd ī se pn̄s.ḡ p istā unioneʒ lux increata fuit pn̄s intellcūi in se. ḡ nc̄cio erit p̄sens ut immutās inte^m ad uidēdū. p̄ po tētie fundāt in eēn^a & nō eo^o. ḡ eēn tialior ē ordo ut qd̄ ē in eēn^a redūdʒ in potētiis q̄ eo^o.ꝭ beatitudo n̄ redū dat in p̄sonas.ꝭ p istū illapsū spc̄alē be atificat eēn^a q̄^m beatificabil ē.ḡ zc.

Cōfirmat.ꝙ prius ē btitu^o in eēn^a q̄ in potētiis. est eni in supmo nāe be atificabil.eēn^a aūt hʒ rōnē sup̄mi re spcū pōruʒ magi q̄ eo^o. ꝭ in eēn^a nō pōt eē beatitu^o.ꝭ qdā illaps^9 spc̄al ob iecti fruibilis.q̄ quidē illaps^9 ē supre mus.iō p ipsū nā summe eleuat. ɔ istā op.arguit sic.pri^9 pōt eē sine po steriori sine ɔdictiōe qn̄ nulla ē nc̄cia ɔnexio eorū.ꝭ nā p̄sonal prius nāliter p̄sonatur q̄ opet qn̄ p̄sonat in se.quia opatō ē sup ɔiti.& in nā intellcūali ē p̄sona.ḡ qn̄ p̄sonat in a^o pri^9 nāliter p̄sonat q̄ opat.ḡ nō ē ɔdictō nām hu

manā p̄sonari in p̄sona diuina.& tn̄ n̄ frui. p̄ rōem ei^9 duco ad oppo^m. nulla nā fruit nc̄cio illo obo nisi que nc̄cio immutat ab eo ut pn̄te.sed ista aīa nō nc̄cio immutat ad actum intel ligēdi.ꝙ istud obm̄ nō nc̄cio immutat inte^m nisi diuinū.nihil eni extra se cāt nc̄cio.ꝭ tm̄ ɔtingent.nec ad actū fruē di.ꝙ uolūtas ex puris nālib^9 n̄ nc̄cio fruit cū sit libera.ḡ etc̄. q̄^m ad 2^m articulū ē etī alia opi.eiusdē doctoris que sil'r tenet ptē negatiuā. rō est ista sic de^9 se habʒ ad oēm creaturaʒ in il lapsu generali q̄tum ad esse & opari sic se uidet hr̄e ad hāc naturam in illa psu spc̄ali. ꝭ p̄ mō nulla pōt illabi q̄ tū ad eē nisi cui illabit q̄^m ad opatōeʒ ꝙ unūqdq̄ ē tale cū pōt agere 4.º me thau.cū aūt n̄ ē tale nō pōt ager.ḡ n^c illabi isto illapsu q̄^m ad eē nisi cui illa bat q̄^m ad opatōeʒ spc̄alē.opa^o auteʒ spc̄alis respiciēs obm̄ supnāle ē opatō fruēdi & uidēdi. Contra nāa intel lectualis est assumptibil.ꝙ nō habʒ in se entitatē positiuā repugnantē depen dentie spc̄ali ad uerbum.ul' cōicationi eius uerbo ut nāa cōicat supposito. quicq̄d enim est sibi cōmunicabile est assumptibile.& qd̄ nō habet unde re pugnet sibi cōmunicatio tal nō habʒ unde repugnet sibi dependere uel as sumi.ꝭ natura nō intellectualis nō ha bet pfectiorem ratōnem suppositi q̄ natura intellectualis.ergo non habʒ un de sibi repugnet talis cōicatō ul' depē dētia. ipa eniʒ ex pte sua ē assūptibil' 27

& uerbū ex pte sua pōt terminare istā dependētiā cū sit independēs in rōne suppōiti. & ita pōt terminare dependētia ipo^cam^: dr̄ia tñ ē in hoc int̄ depēdentiā nāe intellcūal' & nō intellectual'. q̄ licz nā intellcūal' possit depēdere ipo^ce^. ñ tñ ad psonā ut ad t̄inū. q̄ psōa ñ t̄inat depēdentiā nāe ñ psonalis. simil'r etl lz nāe depēdentes sint alterius rōis. & p ɔñs depēdētie ipsarū hēant distictōez ex pte fūdamēti. tñ idē t̄min⁹ & sub eadē rōe ex pte t̄ini pōt eē oi^m^ istaꝝ depēdētiaꝝ. Ad.q. dd^m^ q̄ nō includit ɔdictōez nāz natā frui assumi & ñ frui q̄tū ad pri^m^ articulū & q̄ nā nō nata frui pōt assumi q̄tū ad z^m^ ꝑ rōem fcāz ɔ opi. q̄ nā creata pōt depēdere. nō tm̄ dependē^a^ cāti ad cām: ꝟ etl depēdē^a^ ipostasis ād ipostasim: Ad ar^m^ ad pricipale dicendū q̄ ista unio ē maior q̄^m^ ad pri^a^ actū. q̄ p hāc cōicat̄ esse psōe assumētis nāe assūpte. & de fcō ista unio includit aliā. ꝟ de possibili si separent̄. unio q̄ ē p hituz gr̄e ē maior q̄^m^ ad opationē. ꝟ magi pprie dici pt q̄ neutra ē maior a^a^. q̄ sūt alteri⁹ rōis. & cū neutra nccīo includat aliā pōt u^a^ eē sine alia. ad aug. dd^m^ q̄ est sūma gr̄a. q̄ sūme ḡtuita cōdescē^a^ uoluntatl. ñ aūt sūma gr̄a hitual' ex ui unionis. lz d' facto una ɔcōitet̄ mō aliā.

272 Trū nā diuīa assūpserit humanā. q̄ sic. psona assūpsit ḡ & nā. ɔñā pbat̄. q̄ q̄ sunt eadē real'r cuiuscūz actōis real' ē pricipiū unū & aliud. q̄ actio real' est a prin⁹ real'. ꝟ nā diuīa & psona sūt idē real'r. alias nō esset simpl'r simplex. ḡ etc̄. ꝑ nā diuina est infinita. ḡ pōt supplere uicē ois suppōiti creati. & psonare nām creatā cū includat rōem eius in se. ɔ si sic cū sit eadē nā in trib⁹ psonis tūc tres psone assūpsissēt. Ad istā. q. p3 ꝑ^o^ in pri^a^. q. & ultia prie distictōis. in q̄ dcm̄ est q̄ eēn^a^ nō ē rō foral' terminādi istā unionē. lz sit rō efficiēdi loquē^o^ de fcō. ꝟ d' possibili d^o^ q̄ sic. q̄ lz eēn^a^ ꝟ^m^ se ñ hēat icōicabilitatē. & p ɔñs nō possit eē assumēs. si tñ ad rōnem assumentis uel t̄inātꝫ sufficiat singularitas. & p se exīstē^a^ cū h^o^ ɔueniat nāe diuīe ex se poterit assumer̄. Ad pri^m^ dd^m^ q̄ nā & psona differūt nō tm̄ rōe. ꝟ ex nat̄a rei. q̄ ētitas incōicabil' ex nā rei. & entitas cōicabil' ex nā rei. ñ differūt tm̄ rōe. ꝟ ex nā rei. talia sūt nā & psona: & iō qd' uni ɔuenit ꝟ^m^ unā rōem foralem nō oz alteri ɔuenire. ¶ Ad aliud dd^m^ q̄ infinitas ñ ē rō termīnādi istā unionē. ꝟ psonalitas independens.

273 Trū nā intellcūal' eodē foralit̄ sit psona & singularis. q̄ sic. q̄ psona nihil aliud icludit ñ nāz & pprie^tem^ ɔhentē nām. ꝟ tale ē oē singl'are. ḡ nā intellcūal' eodē ē psona & singularis. ɔ uerbū assūpsit naturam humanam in athonio. & tamē non personatam. ꝟ^m^ damascenū c. qnq̄ge^o^. ergo natura intellectualis p aliud est singularis. per aliud persona.

p̄ singularitas n̄aliter p̄cedit p̄sonalitatē sic nā p̄cedit singularitatē. cū ḡ p̄ri⁹ possit separi a posteriori sine ɔdictiōe. seq̄t φ nā n̄ eodē mō sit singularis & p̄sona. In ista .q. sūt due opi. pbabiles. pria ē φ p̄sona sit p̄sona per aliqd pōitiū in nā p̄ter illud quo nā est singularis. Rō est ista sic ē aliqua realitas qua nā ē singularis alia ab illa qua nā est nā. ita ē aliqua realitas ppria q̄ nā ē p̄sona alia ab utraq3 dictarū. ḡ etc̄. añs p3. in. q. de cā indiuiduatōis. ɔña pbat̄ p simile de uno & de alio. ɔ opi. istā si p̄sona eēt p̄sona p aliqd pōi ū. tunc in nā humana eēt aliqua entitas pōitiu inassūptibil̄ a uerbo. ɔñs ē f̄lm. ḡ añs. f̄litas ɔñtis pbat̄. φ sequeret̄ φ nā hūana in xp̄o nō fuisset pfecta. φ certū est φ caret illa entitate cū nō assumpserit nā3 p̄sonatam. p̄ oīs entitas pōitia create est eque in poᵃ obiali respcū p̄sone diuine. p̄ talis entitas fuiss3 inassumptibil̄a ūbo. & p ɔñs nō curabilis. φ f̄m dā ma. qd̄ ē inassūptibile est incurabile. ḡ etc̄. zᵃ op. est ista φ p̄sōa ē p̄sona p solā negatiōem. φ de rōne p̄sone ē incōicabilitas. s̄ hec nō dicit n̄ merā negatōem. ḡ etc̄. ɔ opi. istam arguit̄ sic. si p̄sona eēt p̄sona p negationē cū ista negaº nō eēt n̄ idepēdēᵃ ad p̄sonā extrīsecā. aīa ḡ sepata que h3 idepēdētiā ad aliā aīa3 eēt p̄sona. qd̄ ē f̄m. p̄ nulla negaº ē incōicabil̄. φ idē affirmatū negat̄ a multis. s̄ incōicabilitas ē de rōe p̄sone. ḡ p̄sona nō ē forał̄r p̄sonā negatiōe. p̄ nulla pfectio tollit̄ ab aliq̄ p solā negatōe3 exn̄tē in ipso. s̄ a p̄sona tollit̄ depēdenᵃ ad p̄sonā extrīsecā. ḡ depēdenᵃ q̄ ad i pfcioe3. ḡ p̄sonā nō depēdere ad aliā p̄sonā cū dicat pfectōe3 erit p aliquā entitatē pōitiuā. p̄ negatōne nihil cōstituit̄ forał̄r i entitate pfectiori φ̄ sit entitas p̄suppōita negatōi. alias negaº eēt formał̄r entitas positiua. s̄ nā p̄sonata h3 eē pfecti⁹ q̄ nā singularis tm̄. ḡ nā nō ɔstituit̄ in eē p̄sonali negatiōe. Dicēdū ḡ ad .q. cū nec priᵃ nec zᵃ opi. sit oīno uera. qd̄ p3 p artᵃ fcā in ɔriū pōt teneri uia media negādo cū pria aliq̄ entitatē pōitiuā eē in nā intellcūali cui repugnet ɔdictorie cōicari. φ nulla uidet̄ entitas pōitiua que n̄ dependeat ad ūbū. & p ɔñs cōicabil̄. negādo etiā cū zᵃ φ sola negaº depēdēᵉ ad p̄sonā extrīsecā sit ɔpletiᵐ forałe ip̄i⁹ p̄sōe. φ tūc aīa sepata eēt p̄sōa. Distigº ḡ de depēᵃ q̄ est triplex. s. actuał̄ aptitudiał̄ & pōlis. aptitudiał̄ ē iᵃ q̄ q̄ᵐ ē de se semp eēt actu. q̄ mº gue sp ē actu i cētro n̄ ipediat̄. pōł̄ dr̄ abᵗᵉ. φ n̄ ē aliq̄ possibilitas ex t̄inis. & ista possibilitas q̄n3 est rōe poᵉ acᵘᵉ supnāł̄. l3 ut p̄lurū sit rōne poᵉ actīe nāł̄. l3 ḡ sola negaº depēdētie actuał̄ n̄ sufficiat ad rōe3 p̄sōe i nā intellcūali creata. s̄ negaº depēdētie aptitudiał̄ forał̄r ɔplet rōe3 p̄sōe i nā itellcūali & rōe3 suppōiti i aᵃ nā creata. negaº aūt depēᵉ pōł̄ n̄ p̄t pōi in aliqua naīa creata. φ omnis entitas

· 242 ·

positiua nãe create nccio depēdʒ adq̃de um. q͛ oīe tale ē in pfecta obia ad dependēdū. & p oñs nō repugt sibi cō tradictorie cōicari. ẜ illud cui ɔ̄dictorie repugt cōicari ē psona diuia. d° ḡ q͛ si incōicabile qd͛ ptinet ad rōem psone dicat repugntiã ad cōicari in creaturis nulla ē psona. q͛ nulla tal͛ repugnātia. sola ḡ psona diuia pfcē ē psona. q͛ ipsa sola hʒ illud cui fcaliter repugt ɔ̄dictorie cōicari q̃cunq͛ mō. s. ut q̄. & ut qd͛. & talis repugnantia nō est nisi p aliqd positiuū. ita dicerem de psona creata si includerʒ repugnātiam ad cōicari. ẜ q͛ nō ē sic incōicabil͛. iō nō oʒ sibi tribuere entitatē aliq̄ pōsitiuā ɔ̄stitutem psonā. Istud pōt facilit͛ uideri. si uideam⁹ drīam inter negatione nudā act⁹. & negatōem aptitudis & negatōem q̄ includit repugnātiam. prima ē in graui exñte sursū respectu ubi deorsū. 2ª est in supficie nigra respcū albedinis si est in poª neutra ad ipaʒ. 3ª est in hoīe respcū irrōnal͛. & licʒ talis nega° in se sit unius rōis. tñ distiguit͛ ɔ̄pando eā ad illud cui inest respcū tercii. Ad arm prie op. ddm q͛ oñā nō tenʒ ñ de psona pfecta q̄ includit formalē repugnātiā ad cōicari. ẜ ista nō est in creaturis. Ad arm 2e op. ddm q͛ icōicabile qd͛ negat omnē depēdentiā ē tm̄ de rōe psone pfecte. & istud habʒ fieri p entitatē pōsitiuā. ẜ incōicabile qd͛ negat depēdentiam actualē & aptitudinalē istud dic͛ merā negatiōʒ. Ad prim pricipale dicēdū q͛ nā eadē entitate pōitiua ē psona & singularis. ẜ psona ē psona negatōe in creaturis. singulare est singulare entitate positiua. addit ḡ psona supra singulare negationem.

Trū nā hēat rōem principii actiui in generatione nāli. q͛ sic. q͛ si dom⁹ fieret a nā eo dē mō fieret sic mō fit ab arte. ḡ non habʒ principm actim pportōnabile arti que ē prinm effectiuū. silr si nauifactiua eēt in lignis eodē mō fieret nauis a nā sic m° fit ab arte. p̄ artificialia differūt a nālib⁹ in hoc q͛ nālia habēt in se prinm sui motus. artificialia u° nō 2° phi. ẜ istud nō pōt intelligi de prin° passiuo. q͛ artificialia habēt prinm passim sui mot⁹ sic & nāralia. ḡ nāra habet rōnem principii actiui. p̄ phica ñ ē p̄ctica. q͛ prim fcibim ē i faciēte. prim nāliū ē i ipis u° mece si arm ualeat aliqd oʒ q͛ princim uniformit͛ accipiat͛. ḡ tm̄ loquit͛ de principio actiuo. q͛ in faciēte nō est prinm artificialiū ñ actiuū. p̄ uiolentuʒ ē cui⁹ principiū est ab extra nihil cōferente uim passo 3° ethico. si ergo passum nāle nō cōfert uim agenti. ergo per oppositū naturale ē cui⁹ prinm ē ab intra conferente uim passo. ḡ etc. ɔ̄ nā ē prinm mot⁹ eius in q̄ ē p se & ñ ẜm accñs. 2° phi. ẜ actm princim mot⁹ ñ ē i eo qd͛ mouet͛ inq̄m mouet͛ q͛ inquātū mouet͛ non habet principium actim motus. q͛ tunc inq̄tū mouet mouerer͛. ḡ hʒ rōeʒ pricipii passiui.

Ad .q. istā dicendū ē breuiter. q nā nō hab3 rōem pricipii actiui in generatiōe nāli. ꝟ passiui tm. ad hoc eni q motus sit nālis sufficit q pōa passiua rei inclinet ad ip3. si aūt prinm actim sit intrīsecū mot9 accidit motui inqm nālis. sic accidit alicui inqm sanat q sit medic9 & habeat in se prinm actm sue sanationis. iō q̄dā generāt nāliter tm ab extrinco sic ignis 7o metee. & tn eius genera9 ē nālis ex sola inclinatōe nāli pricipii passiui. silr etiā prinm intrīsecū mobili inqtū ex ipso ē motus dicit nāl siue fora siue mā hēat rōem pricipii passiui inqm nālr mobile inclinat ad motū. & sic nō solū mā ē illud unde mot9 dicit nālis. ꝟ etiā forma. & isto mō grauitas ē prinm passim inqm facit motū deorsū nālē ipsi mobili. ꝟ inqtū iste mot9 actiē est ab ipso non ꝓprie dr eē cā ut mot9 sit nāl. sic eni nāle nō distiguit ɔ̄ uiolentū qd ē ɔ̄ inclinatōem passiuā nālē ipsi9 mobil. ꝟ distiguit ɔ̄ uiolentum qd pōt uocari agens a propōito. sic eni uno mō nāia ab artificialib9 distiguūt. ars enim sic agt q pōt alr agere. nā aūt sic agt q nō pōt alit agere. q nihil pōt ɔ̄tra suā inclinatōe3 nālē agere. pati aute3 pōt. Ad 3ta ad prim ddm q phs ōndit ibi nām agere ꝓp finē. lic3 non 275 deliberet sic ars. q dom9 sic fit ab arte q ḡuia deorsū leuia sursū ordināt ꝓut melius requirit illa fora in nā. q uis nā nō deliberet. sic nec ars nauifactiua. & tn agit ꝓp finē. ḡ nā agit ꝓp finē. lz nō deliberet. Ad 2m ddm q si in principio nō sit differētia. tn in mō receptiuo formarū est differentia. nā artificialia etsi habeāt formam cū mãtia sua res natāls est mãtia. ipsa autē nō habet natalē inclinatonem ad motū ul trāsmutatōnē factā ab artifice. ul saltem nō ē in ipso neutra. ꝟ potius est ɔ̄tra inclinationē talis materie. q cum artifex incidit lignu3 talis diuisio est ɔ̄tra inclinationē natalem ligni. sic etiā cum lapis in domo ponit supra lapidem est cōtra natalem inclinationē lapidis. differentia ergo est in modo receptiuo ut in receptiuo absolute cōsiderato. Ad terciū dicendū q oīne principiū artificiale est in faciente. ꝟ nō oīne principiū natale est in agente. ꝟ aliqd est in patiente. & hec est sufficiens differētia. Ad ultimū dicendū q ꝟm dama. ubi loquit de uiolento li uiın cū negatione debet construi cum passo. & nō deb3 teneri priuatiue. ꝟ cōtrarie. ut iste sit sensus. uiolentū est cuius principiū est ab extra cōtra inclinationē passi. & illud est naturale qd est cū inclinatiōe passi siue ab extra siue ab intra. sic aūt genera9 nulla est uiolenta. q respcū ad oē3 formā est materia inclinata nāliter.

Utrum nā possit aliqd corruptū idē nūero rducer. q sic q qñ aliqd est total cā alic9 redeūte totali cā eade3 nūero effcs redit idē numero. & ad eūdē sitū. ꝟ mo t9 celi ē totalis cā oīm corruptibiliū.

& tal' motus redit s^m ptholomeū. & redit ad eū situ in triginta sex milibꝫ milium annoꝝ. Cōtra quū sit a deperit impossibile ē eadē numero redire. 2º de generatōe. ꝑ a priuatōe in habitū nō ē regressus. qđ ē intelligēdū de priuatōe subsequēte forā3 et forā ꝓcedēte. ꝑ rō: sic. agēs nāle nō agit ń per motū & mutationē. s mot⁹ & mutatō nō possūt redire idē. ꝙ eius unitas est ōtinuitas. interruptō aūt repugēt cōtinuitati. g & unitati mot⁹ & mutationis. g termin⁹ ei⁹ nō pōt redire idem numero. Cōfirmat' rō illa sic. sic h⁹ pductū ad hoc pductu3 ita pductō ad pductōe3. g pmutati3 sic pductū ad pductōe3. sic hoc pductū ad hanc pductōem. s nō pōt eē pductū sine pductione. g nec h⁹ pductū sine hac pductōe. s hec pductō nō pōt redire eadē numero. g nc h⁹ pductū. Argumētū p qđ pbat' illa ōclo ni. f. ꝙ oīa possūt redire eadē nūero p agēs nāle est dimitum. ꝙ idētitas effect⁹ nō solū dependet a cā efficiēte. s et a3 a mā. q qdē pōt eē oīo alia & aliū situ hñs in ōpatōe ad celū. ꝙ p actōe3 liberi arbitrii cora possūt impediri ne sit in illo ubi ubi erāt pri⁹. 2a ōclo t3 totalr aliud extremū. f. ꝙ p agēs nāle nihil possit redire idē numero. s ōclo nō pbat' efficacit. nā illud de generatōe ē intelligēdum de reditu immeto. & s3 sp3 & nō de meto. ꝙ o3 pri⁹ fieri resolutōe3 ad mām cōem. Ad illud de ꝑdic mētis dicit ꝙ loquēdo de ꝑciso fino si priuatō q ē fin⁹ a q nō pōt redire eadē numero. nec habit⁹ q ē termin⁹ ad quē. nūc aūt nō ē cār qre illa nō redit eadē. nisi ꝙ positū cū q ōiungit' non redit idē. si eni3 fora s^m ordinē generatōis immete ꝓcedēs aliā in mā pōt redire eadē nō eēt rō quār nō poss3 redire priuatō eā ōcōitā . ꝓ posi⁹ g intelligi d3 in ordie agētis nālis s3 descēsū. ꝙ p⁹ priuatōe3 nō redit habit⁹. ꝙ nō redit fora immete ꝓcedēs illū hitū s^m ordinē generatiōis.

Ad rōe3 d⁹. ꝙ phs distiguit motu3 circuli in corpibꝫ incorruptibilib⁹ & corruptibilib⁹. in primis qdē sba non corrūpit' p motū. & iō redit eadē numero. ñ tñ ꝙ accipiat eē p illū motū s in corpibꝫ inferioribꝫ est s^m corruptōe3 fore sbal'. & iō nō sic redit idē numero sicut ibi. Ad cōfirmatiōnē de ōmutata pportōe dico s^m phm ꝑ prioꝝ. f. a. & . b. ōuertunt'. & . c. & . d. couertunt'. si. a. & . b. cōtradicunt. & c. & . d. cōtradicent. si g cōmutata pportio fiat ꝯtum ad ōtradicere & cōuerti t3. si aūt fiat s^m cōtradicere & sequi uel antecedere. commutata proportio non ual3. s cōmittitur fallacia consequentis. quia non tenet sicut homo ad nonhominem sic animal ad nō animal. ergo permutatim sicut homo ad animal. sic nonhomo ad nonanimal secundum consequentiam. Et ideo est tercia uia melior. prima enim est omnino improbabilis & cōtra fidē Secūda nō probat cōclōnē sufficiēter

& p ōns pōt teneri q̄ natā possit idē numero reducere. si enī ubi est conti actō agenti nālis respcū pducti. sicut est in sole respcū radii. si ponat in p̄ instāti pducer radiū & in tpe habito cōseruare in ultio instāti. puta. b. erit idē radius. cū identitas radii in 2° instanti n̄ dependeat ad seipsū in p̄ instāti. nec ab existētia eius in tpē interme dio. q̄ sine illa existen possēt idē nu mero fuisse pductū in eodē instāti. et tūc seqret q̄ illo eē itermedio destru cto possēt idē esse in utroq̄ extremo:

276 Trū nālis phia sit scia una. uidet q̄ nō. illa scia n̄ ē una cui9 primū & p se sbm nō ē ens p se unū. q̄ scia una est uni9 gene ris sbi. s primū sbm natalis phie nō ē ens p se unū. g̃ etc. mi. pbat. corpus mobile nō est ens p se unū. q̄ includit res diuersorū generū. s cor9 mobile ē sbm nālis phie sm auicen. p̄ phisico. g̃ etc. Cōtra illa scia ē una que sub una forali rōne ɔsiderat omia que pti nent ad illā sciam ex p̄ poster. s scien tia nālis sub una forali rōe considerat omia que sūt sue cōsideratiōis sic me tha. & mathe. g̃ nāl phia ē una. In ista. q. sūt duo uidenda. primū ē unde sumit unitas & disti9 sciaꝝ. & penes q̄d attendit maior & minor unitas in scientia. & q̄d sufficit ad unitatē scie 2° uidēdū est quō scia nālis sit una. et quō non. Quātū ad primū articulū est una opi. que dicit q̄ distin9 sciarū sumit ex unitate & plalitate ɔclusio demōstratiōis ita q̄ respcū plium cō clonū demōstrabiliū sūt distincte scie & quot sunt demōstratiōes tot sūt sci entie. Istā opi. pbatur scientia ē ha bitus ɔgnitiu9 cōclonis p̄ poster. g̃ al terius & alterius cōis spē est ali9 & ali us hitus spē. p̄ demōstra9 est silog9 faciēs scire p̄ poster. g̃ distincte demon stratōnes specie causant distinctas scias specie: Cōtra illā op. ar9 sic. si cui libet cōcloni corrndeat scia una. tunc nullus habit9 includēs plures ɔclones distinctās spē erit habitus un9 nisi unita te aggregatiōis. & sic cū geometria includat multas cōclones distinctas spē geometria nō erit habitus unus cuius ɔtrariū dicit phs p̄ poster. p̄ si sic g̃ tanta erit unitas nāl scie & geome trie q̄ta est unitas unius scientie tm. ita enim natural & geometria possūt dici scia una unitate ɔgregatiōis sic una tm earū. s incōueniēs est ponere tantā unitatē hre nālem & geometriā q̄tam nālem tm. g̃ nō omis scia inclu dens plures ɔclones est una unitate ag gregatiōis tm. s una formalr. Quā tū g̃ ad istū articulū dico q̄ unitas & distinctō scientiaꝝ diuersimode sumū tur. Ad cuius euidētiā est sciēdū q̄ re spectu alicui9 ɔplexi eē habitū unum pōt tripliciter intelligi. uno mō uni te spēi specialissime. 2° mō ut sit unus unitate generis subalterni. 3° modo unitate generis generalissimi. declara9 istoꝝ. tunc est habit9 unus primoꝝ mō

qn̄ inte⁹ inclinaꝛ̃ ad ſpeculãdũ forma
l̃r tale ɔplex^m ſic̃ ex frequẽti ɔſidera
tõe hui⁹ ɔplexi. hr̃e tres. relinqꝛ̃ in in
tellcũ q̄dĩ nãlis ɔſidera° q̈ inte⁹ me⁹
inclinaꝛ̃ foꝛ̃al̃r ad ſpeculãdũ cõcl'onẽ
iſtã. 2° mõ reſpcũ eiuſdeȝ ɔplexi põt
eẽ hĩtus un⁹. qn̄ inte⁹ p aliquẽ habitũ
inclinaꝛ̃ uirtual̃r in aliqđ ɔplex^m: ex
h° ꝙ inclinaꝛ̃ foꝛ̃al̃r ad ſpeculandum
unũ aliud in q̊ illud uirtual̃r includiꝛ̃
ita ꝙ noti^a in quã foꝛ̃al̃r inclinat uir
tual̃r ɔtineaꝛ̃ in illo alio. 3° mõ dr̃ ha
bit⁹ un⁹ qn̄ habit⁹ quo inclinaꝛ̃ inte⁹
ad ſpeculãdũ aliqđ foꝛ̃al̃r nõ cõtineꝛ̃
in alio uirtual̃r. ſ3 ille hĩt⁹ inclinã° in
tellcm̃ ad ſpeculãdũ aliqđ foꝛ̃al̃r incli
nat ip̃m uirtual̃r ad ſpeculandum ali
qđ aliud. Pat3 g̊ uñ ſumaꝛ̃ unitas
& diſtin° ſciaꝝ. ꝙ unitas ſpe^ca ſumiꝛ̃
ex uni^te ɔplexi. in cui⁹ notitiã intelle
ctus foꝛ̃al̃r inclinaꝛ̃ p illũ hĩtũ. unitas
generis ſubalt̃ni ſumiꝛ̃ ex h° ꝙ illud
in qđ inclinaꝛ̃ inte⁹ p illũ hĩtũ ɔtin3
uirtual̃r noticiã alic⁹ alteri⁹. unitas ge
neris ĩmediati generi genera^mo ſumiꝛ̃
ex h° ꝙ noti^a illi⁹ in qđ foꝛ̃al̃r incli
nat ille hĩt⁹ nõ ɔtineꝛ̃ in aliq̈ ſupiori.
ſ3 in ip̃o ɔtineꝛ̃ uirtual̃r a^a prin^a cł q
bus nati ſũt hr̃i diſtĩcti hĩt⁹ ſp̃e. g̊ re^n
diuerſoꝝ ɔplexoꝝ p3 quõ põt eẽ una
ſcia. & quõ ñ. ꝙ p̊ mõ cui⁹lib3 ɔplexi
ẽ un⁹ hĩt⁹. 2° & 3° mõ pl̃iũ ɔplexoꝝ
p̃t eẽ un⁹ hĩt⁹. q^m ad 2^m articulũ
ſ. q̄ uni^te ſit u^a ſcia nãl. d° ꝙ ſcia nãl
nõ ẽ una uni^te ſp̃i ſp̃ea^me. nec unitate
generis ſbalterni. ſ3 ẽ u^a uni^te generis
immediati generi genera^mo. p^m ſic ꝓ
baꝛ̃. Pri^a diuiſio generis generaliſ
ſimi nõ ẽ in ſp̃es ſp̃aliſſĩas. ſ3 nãl phia
imme^te diuidit ge⁹ ſcie pi° me^ce. g̊ ñ
ẽ u^a tali uni^te. p̃ illa ſcia cui⁹ ſb̃m
nõ ɔtineꝛ̃ uirtual̃r in noti^a alt̃i⁹ nõ eſt
u^a uni^te ſp̃i ſpe^me. ſp eni ſb̃3 ſcie ſp̃i
ſp̃ea^me ɔtineꝛ̃ uirtual̃r in aliq̊ ſupiori
2ª ɔcl'o ꝓbaꝛ̃ p eaſdeȝ rões. 3^a
ꝓbaꝛ̃ ſic. illa ſcĩa q̄ ime^te diuidit ge⁹
generali^m ẽ una uni^te generis ꝓximi ĩ
mediati generi generaliſſ̄io. ſ3 nãl ſcĩa
p̊ & imme^te diuid^t ge⁹ ſcie. pi° me^ce
g̊ ẽ unũ uni^te ime^ta generi generali°
Ad ar^ta in õriũ d° ꝙ ma. ẽ uera. ſ3
mi. fl̃a. ad ꝓbõem d° ꝙ ꝙ cor⁹ mobi
le ñ ẽ ens p ſe u^m. iõ ñ põt eẽ ſb̃m ſcie
q̄ ẽ p ſe u^a & p^a. ꝙ p̊ diuidẽs ge⁹ ſcie
Trũ nccĩa hẽant cã3 ſui eẽ.
ꝙ ñ. p rõe3 auic̃. p̊ me^ce. oẽ
hñs cã3 ea ãmota & circũ
ſcripta põt nõ eẽ. g̊ nullus eff̃cũs erit
nccĩus. ꝙ poſſe non eẽ repugñt nccĩo.
p̃ cã efficiẽs ẽ pri^m uñ ẽ mot⁹ 2°
phi. ſ3 in ĩmobilib⁹ nõ ẽ mot⁹. g̊ ĩmobi
lia cui⁹mõi ſũt nccĩa ñ hñt cã3 efficiẽ
tẽ. & p ɔñs nullã aliã. p̃. 3° me^ce i
ĩmobilib⁹ nõ ẽ efficiẽs neq3 finis. õ
2° me^ce nccĩoꝝ uł ſẽpit̃noꝝ ſũt cãe.
In iſta. q. tria ſũt uidẽda. p̊ p̃mittã
q̄ſdã diſtinctões. & declarabo eas. 2°
q̊ddã dubiũ ſoluã. 3° ad. q. dicã q̊^m
ad pri^m p̃mittã tres diſtĩctões. prima
ẽ iſta. nccĩa ſũt in duplici genere. q̄dã
ſũt ɔplexa ut ꝓpõ nccĩa ſiue ſit prin
ci^m ſiue cõcl'o. q̄dã incõplexa. ut de⁹

& intelligētie s3 phos q posuerūt eas nccias eē. 2am sit ista nccitas est duplex. qdā ē nccitas simpl'r q dicit necessitas ɔn̄tis. puta qn̄ totū ans & ɔn̄s sūt in se nccia. ut si hō ē albꝰ nccio ē sensibil'. quedā sm qd. & hec uocat nccitas ɔn̄e. puta qn̄ ɔn̄s nō ē nccm n̄ pōito an̄cedēte. tn̄ tā ɔn̄s q ans sunt i se ɔtina. ut si hō ē hō mouet. 3a distinꝰ sit ista. ad hꝰ q effcūs sit ncciꝰ requirit q cā sit nccia dupl'r in essēdo & in cāndo. q altero eorū deficiente pōt effcūs non eē. qm ad 2m est unū dubiū utrū in rebꝰ sit aliqs effcs nccius. ad qd ɼꝰ dupl'r. pͦ sequēdo uiā phoꝝ ddm ē q sic. q agēte 2a cā pria cā nccio agit. posuerūt eni ordinē & ɔnexionē cārū ncciaꝝ. q in cāis eēntial'r ordinat̄ una nccio cānte aa nccio cāt. s cāe rerū sūt eēntial'r ordinate: & aliq cā in rebꝰ nccio cāt. g̊ & oēs alie. & p ɔn̄s pria cā. ma. p3. q hec ē una de drīis inter cās eēntial'r ordinatas & accn̄tal'r ordinatas. q cāe eēntialit ordinate nccio simł oēs ɔcurrunt ad cāndū effcm̄. accn̄tial'r ordinate n̄.

Sequēdo uiā theolo. ddm est q i in ɔplexis de quibꝰ ē sermo nūc nullꝰ est effcūs nccius. pbaꝰ huiꝰ quare in cāis eēntial'r ordinat̄ pria cā cānte oēs alie cānt. s priā cā que ē deus cāt cōtingēter. q oīs actō dei ad extra est ɔtingēs. g̊ oēs alie cānt ɔtingēter. pbō mi. q effcūs nccio reqrit cām nccia3 qm ad eē. & qm ad cālitatē ut dcm̄ ē. ita q destructo effcū destruat cā. si g̊ priā cā cāret aliquem effcm̄ nccio g̊ ad destructōem effcūs nccii seqret destructio cāe prie. & sic entitas cāe prime nō eēt oīno abta & independēs. qd ē absurdu3. Ad a'ta in oppom do q loquit sm uiā phoꝝ que nō ē mō recipiēda cū repugnet ueritati theoce. aduertendū tn̄ q lic3 in cōplexis nō sit aliquis effcūs nec cā nccia simpl'r. tn̄ sic sunt effcūs nccii sm qd. sic sūt cāe nccie sm qd. & hoc mō pōt dici. q necessaria hn̄t cā3 sui eē eo q sūt nccia q non simpl'r. s sm qd. qm ad 3m do q nccia ɔplexa puta cōclōnes hn̄t cām sui eē ut dcm̄ est sm phos. multa et̄ nccia incōplexa. puta corpa celea & 2e intelligētie sm phos hn̄t cām sui eē. lic3 sm theologos al'r sit dicendū.

Ad rōes i oppom ad prim do q duplex ē ncc3. s. effciue et forar p se. nccîu3 effecue dr̄ q̊d p se excludt oē3 aliā cām efficientē a qua pducat. et sic solus deus ē nccius effectiē. s necessarium foral'r & p se non excludit posse eē ab alio effectiē siue pducēte. sic in diuinis psonis. oēs eni sūt nccie foraliter. tn̄ due sūt ab alia pducte. auicē. aūt loquit de nccio effectiē. & sic cōcedo arm. Ad 2m do q nō ē de rōe efficiētis simpl'r q sit prinm und est motꝰ. s accidit efficiēti sm qd huiusmōi q agat p motū. efficiēs enim agit cū motu & sine motu. in immobilibꝰ g̊ ē prinm efficiēs. nō tn̄ unde ē motus unde illa descriptio motꝰ ē a posteriori & a notiori quo ad nos. Ad 3m

respondē per idem.

278 Tertiū negatō sit forālr distīcta ab affirmatōe sibi oppōita. ꝙ nō. ꝗ qđ nō h3 distinctā intelligi^tem nō h3 distīctā forālitatē ꝭ negatō nō h3 distīctā intelli^tem. cum sit nō ens. ꝗ ens ē obm adeq̄tū inte⁹ ꝰ qđ subterfug^t rōe3 entl subterfug^t obm inte⁹. ꝰ nō pōt distīcte inte⁹. & pꝰ ōñs ñ h3 distīctā forālitatē. ꝑ inter affirmatōe3 & negatōe3 nō ē dare me^m cum sint ȝdictoria. ꝭ si nega° haberet distīctā forālitatē inter affir^ne^m & negatōem eēt dare me^m. s. posse cōcipi. ꝰ etc̄. ꝑ oīs forālitas ē aliq̄d positm̄. ꝗ act⁹ inte⁹ cū sit positiuus nō pōt t̄inari ad obm qđ nō ē positm̄ ꝭ negatō nō ē aliq̄d positm̄. ꝰ ñ h3 ꝓprii forālitatē. ȝ illa hñt distinctas forālitates ex nā rei quorū unū man3 alio nō manēte. ꝭ ista negatō hō nō est asinus man3 in homine ex nā rei. affirmatō aūt sibi oppo^ta ñ man3. ꝰ affirmatō & negatō habēt distīctas forālitates. In ista. q. sic ꝓcedā. ꝓ ꝑmitta3 aliquā nccīa ad ꝓpo^m. dicā z° ad. q.

q̄^m ad pri^m ꝑmitto rōe3 forālitati q̄ est talis. forālitas ē rō obīua apprehēsa in re ab intellcū/ex nā rei/potens t̄inare actū inte⁹. l3 nō semp moueat intellcm̄. qđ'd° ꝑ relōnes que nō mouēt inte^m. ꝗ nō sūt ētia absoluta. tamē t̄ināt actū inte⁹. sir negatiōes ex eo ꝗ nō sūt entia nō mouēt. tñ t̄ināt actū eius. ȝ ꝗ nihil possit termiār actū inte⁹ q̄d nō mouet intellcm̄. ꝗ ex alia & alia ordi^ne sensibiliū fit alia & alia uisio. ꝰ ille ordo mou3 uisū. ordo aūt ē relō. si ꝰ relō pōt mouere uisū. ꝰ et inte^m. ꝑ uni⁹ po^e & act⁹ uni⁹ rōis ē una rō obiua. & uni⁹ rōis. ꝭ oēs act⁹ sunt uni⁹ po^e & uni⁹ rōis in rōe talis act⁹. ꝰ eoru ē una rō obiua. sic̄ ꝰ ē rō t̄inatia act⁹ intelligēdi sic ē rō motia intellcūs. ꝑ si ad obm inte⁹ suffic̄ rō termināōi. ꝰ q̄cq̄d termīat actū ītellcūs ex nā rei illud ē obm reale intellectus. ꝭ z^e intentiōes termināt actu3 intellect⁹. & non sunt oba realia intellectus. ꝰ etc̄. Ad pri^m dico ꝗ ordo uisibiliū non mouet uisum. ꝭ extrema illius ordinis que habent rōnem absoluti. Ad z^m dico ꝗ de rōne obi est ꝑcise terminare actum potētie. & accidit sibi ꝗ moueat potētiā. iō habet potētiā t̄mināōi non mouendi. Ad ȝ^m dico ꝗ z^e intētiones nō terminant ex natura rei. ꝗ fabricant ꝑ actu3 intellect⁹ negociantis. forālitas aūt ē rō repta in re ex natura rei. z^m qđ ꝑmitto ē istud. distin° forālis importat nisi idētitatē aliquoꝝ quorū unum excludit aliud a suo forāli cōceptu in ꝑmodo dicēdi p se. ita ꝗ illud dicit̄ distingui ab alio forālr qđ nō ē idē sibi in ꝑ rō dicendi p se. ȝ^m qđ premitto ē istud. negatio ꝑpat̄ ad duas affirmaōes quarū unā includit & supponit. aliam destruit & excludit. ubi grā. homo nō ē asinus respicit ista3 affirmationem. homo ē homo. & istam includit uirtualiter & supponit. quia

ꝓ tanto ista ē uera homo, nō est asinus ꝙ hō ē homo. respicit etiā istā homo ē asinꝰ quā destruit & excludit. negatō aūt distinguit̄ & plrificat̄ fm affirmationē quā destruit. & sic ē ud uniꝰ fm phm ꝑ periarmenias. uni affirmationi una ē negatō oppota. fm aūt affirmatiōez quā suppōit uniꝰ affirmatiōis sūt plres negatiōes. unde istiꝰ homo est hō sūt due negatiue. s. hō nō ē asinus. & hō nō ē lapis & sic de aliis. ꝗ tū ad 2m arm teneo duas ꝯclusiōes. prima ē ista. negaº nō hʒ distinctā foralitatē ab affirmatiōe quā ꝯcludit. rō hʼ est. quia ꝙd non habʒ distinctā ꝯceptibilitatē ex naīa rei a ꝯceptibilitate alteriꝰ nō hʒ distinctā foralitatē a foratē illius. ſ negaº respcū affirmatiōis quā includit nō hʒ distinctāʒ ꝯceptibilitem. ꝙ nihil distiguit̄ ꝯceptibilr ab eo ꝙd includt ī sua rōe intriseca. ſ negatō ī sua rōne ꝯcludit affirmatōez quā suppōit. ꝙ de rōe negatiōis ē nō tm̄ ꝑdicatū negatū ſ etiā slr modū ē uirtualr ipsa affirmaº ꝙ īpossibile ē ītelliger̄ illaʒ negatiuā. homo nō ē asinꝰ nisi intelligat̄ hō q ē slm ī ista ꝓpositōe. ītelligēdo autē hominē ītelligit̄ uirtualit ꝙ homo ē hō ſ negatiua nō potest ītelligi siñ affirmana quā suppōit. 2a ꝯº ē ista. negº habet distīctā foralitatē ab affirmatōe quā destruit. rō huiꝰ ē. ꝙ ia ī ꝑ um dic ꝑfectionē siplr. & aliud dic īpfectionē siplr ex naīa rei hn̄t distīctam formalitatē. ſ ī deo nō esse asinū dicit ꝑfectionē simpliciter. sua autē affirmatio quā excludit dic īpfectiōez simplr s. deū esse asinum. & ex naā rei. ꝗ illa affirmatō & negatō hn̄t distīctas foralitates. ꝓ illud ꝙd nō ē idē alteri in ꝑmº dicēdi ꝑ se distiguit̄ ab eo foralr. ſ neº respcū affirmatōis quā excludit ē huiꝰmōi. ꝙ neº excludit̄ a ꝯcetᵐ affirmatiōis & nō ē idē sibi ꝑmodo.

Ad arta ī oppositū ad pim dº ꝙ mi. ē falsa. ad ꝓbationē dico ꝙ ens est obm adequatū inteꝰ fm totū ābitū sue anologie q̄ʒ habʒ fm ordinē entꝭ ad prim ens. negatiōes & priuatiōes q̄ dicūt̄ ētia ꝑ reductionē ad ipsum ens sūt de ꝯsideratiōe meca. q ꝯsiderat ñ tm̄ positiua. ſ etiā priuatiua & negatiua. ꝙ ēs qdʼ ē eius slʒ ꝑm extēdit se ad utraqꝫ. ēs aūt qdʼ distiguit̄ a ñ ente ē ens positim. & solū illud excludit nō ens. Ad 2m dº ꝙ iter ꝯdictoria nō ē mediū realiter. ſ ē eis cōis aliqua ītētio rōnis q̄ dici pot sꝫ de utroqꝫ. s. posse ꝯcipi ex pte obi. nc ē hoc īuenī ens cōcedere ꝯdictoria posse ꝯcipi q̄ cūqꝫ nō ponat̄. Ad 3m dico ꝙ formalitas accipit̄ penes ipsum ꝯcipi ab strare sūptū & ipʒ abstractū siue sit positim ul negaim. tñ foralitas abstrahit ab utraqꝫ. sic ens ꝯsideratū a meco ē positim. tn cōe saltē ī ꝯuñitate anologie ēti positiuo & negatiuo. ꝙ methacꝰ ꝯsiderat negatiōes & priuatiōes patʒ 4º meca. ꝙd ñ esset uꝝ nisi ꝯtineret sb ēte. qꝛ ꝙ obm habitꝰ ñ excedit obm potētie. ꝗ seqt̄ ꝙ obm intcꝰ extendit se ad ens positiuū & negatiuū

& sic negationes possunt ab omnibus intellectu distincte cognosci.

279 Trū numerus sit in diuis. ꝙ sic. Jo. priª. tres sunt q testimoniū dāt in celo. ſ ternarius psonarum est numerꝰ. ģ zē. p̄ vº metha. oīs multitudo uł ē generis uł spēi uł numeralł. ſ in diuinis ē multitudo psonarum & relatōnū. ģ etē. si nūeralis habet ppōm. si generis uł spēi adhuc habet ppositū. ꝙ superiora inferunt inferiora. ꝙ multa spē sunt multa nūero. & nō ecōuerso. Damā. nūero ñ naťa differunt sancte tres ipostases. ģ in eis est numerꝰ. In ista. q. sunt duo uidēda. pº uidendū ē in quibꝰ pōt esse numerꝰ. zº uidēdū est pricipale ppōitū. Quātū ad primū oēs cōcordant in hoc ꝙ numerꝰ ē spēs q̄titatis distincta a q̄titate contiª ut habet a pho & eū sequētibꝰ. & ex hoc sequit̄ ꝙ numerꝰ sit aliqd absolutū. ꝙ q̄titas cuiꝰ est p se spēs ponit̄ ab oibꝰ p̄dicamtū absolutū & ens reale aliud a realitate cōtinui. ꝙ intellcūs nō cāt spēm alicꝰ generis absoluti & realis qualł ē numerus. Diuersi tñ diuersimode sentiunt de unitate forē speᶜᵉ & eius rōne ꝙ oēs spēs habēt aliq̄ formā p quā speᶜᵉ est una & spēs ppria. & forma ppria habz unitatē sibi corñdentem nā alia est unitas p quā speᶜᵉ binarius est binarius. & alia p quā ternarius est ternarius. Istā unitatez in qualibet spē numeri ē difficile inuenire. Nā ſᵐ auicē. 4º meᶜᵉ. multitudo inq̄tuz nultitudo nō est una. numerus est ēēntialr multitudo. ģ numerus de se nō ē unꝰ. ģ eius unitatem in qualibet specie difficile est inuenire. ideo de eius unitate sunt opi. diuerse. Dicunt quidam ꝙ numerus habet unitatem suam specificam ab ultima unitate nō absolute inquantum unitas est. ſ ſᵐ determinatam distantiam ad primā unitatez. penes quā distantiam maiorem uł minorē a prima unitate numeri distiguunt̄ specifice. & diuersa distantia ab alia unitate distinguit numeros diuersos specie. Contra ultima unitas alicuius numeri si det speciem illi numero aut in q̄tum hec unitas. aut inq̄tuz distans a prima unitate. non primo mō. quia illud qđ est species & forma totius perficit totaz materiam totiꝰ primo. sicut anima perficit primo totū corpꝰ & non aliquā partem. ꝙ primo est perfectō totius & non partis alicꝰ primo. ſ ultima unitas non informat omnes unitates precedentes in nūero. quia illa unitas est materialis respectu forme totius sicut alie unitates. si enim ultima unitas quaternarii non essz materialis sicut precedentes quaternariꝰ eēt ternarius. & ternarius binarius. & binarius unitas. nec zº modo. ꝙ distantia uniꝰ numeri ab alio formaliter ē respectꝰ. ergo sortiri unitatem specificam ab unitate. ſᵐ illam distantiaz est numerum habere suam speciem formaliter a relatione. & sic numerus nō esset ēēntialit̄ q̄titas. ſ relatō. p̄ illa

distantia ultime unitatis a prima tm est in duab⁹ unitatib⁹ extremis.s. prima & ultima. & nō in mediis. sic distantia que est inter me & pietē tm est in me & in piet . & nō in aliq̄ medio. ergo illa distātia nō pōt eē forma totius numeri. cū nō sit forma cuiuslibet ptis nūeri uel unitatis. sed prime & ultime tm.

Alia est op. que uidetur esse a[illegible]. que dicit q̄ sic cōtinuitas est p se forma & unitas cōtinuitatis ptiū in toto sic in numero forma a qua sortiūtur numerus & partes ei⁹ suam unitatem est discretio. & sic cōtinuitas est unitas & forma cōtinui sic discretō est forma discreti & numeri. & sic sm aliam & aliam unitatē est alia & alia spēs q̄titatis continue sic sm aliā & aliā discretionem ē alia & alia spēs q̄titatis discrete. p3 in pdicamētis. & sic ptes cōtinui sūt materiales respcū cōtinuitatis q̄ ē forma oīo p tiū ei⁹ sic hec unitas & illa sūt tm ptes materiales numeri quarū discretio est forma. & sm aliā & aliam discretionē unitatū est alia & alia species numeri.

Contra ptes que nō habent maiorē unitatē in toto q̄ haberent si nō eēnt in toto nō sunt partes alicui⁹ toti⁹ q̄d est p se unū subiectū includit pdicatū q̄ si eēnt ptes alicuius toti⁹ haberent maiorē unitatē i illo q̄ si eēnt p se & seorsum. sed unitates alicui⁹ numeri nō habent maiorē unitatē per hoc q̄ hūt discretionē in numero q̄ si quel b3 esset p se sine alia. q̄ si nō eēt sine aliquo numero quelibet eēt p se distincta & discreta. q̄ unitates ut faciunt numerū aliquē sunt discrete ad inuicem q̄ ut discrete materiales faciūt numerum. ut aūt sunt discrete sunt distincte ergo unitates ut habēt discretionem non sunt ptes alicui⁹ numeri per se. pr impossibile est formam absolutam aduenire alicui de nouo sine sui siue alterius motione q̄cquid sit de forma relatiua. sed si sex lapidibus ul unitatibus que faciunt numerū senarm addatur unus lapis ul unitas per generationē ul creationē sex priores unitates desinūt eē sub forma senarii. & incipiunt esse sb forma & specie septenarii. si ergo forma septenarii est forma absoluta. & sex unitates lapidum in uno mutantur per hoc qd generatur septimus lapis. p3 cōclusionem opi. esse falsam. 3a opi. dicit q̄ de q̄titate nihil ē realiter extra animā nisi quātitas cōtinua. & uidetur esse op. magistri senten. cui⁹ ptes diuise extra animā nō cōstituūt numerum extra animā. nec faciūt formalē unitatē numeri realiter extra animā ppter distantiam ultime unitatis a prima. nec ppter discretionē aliā & aliā ptiū diuersa[illegible] ut dic p⁹ op. nec ppter discretionem aliā & aliā ptiū diuersa[illegible] ut dic 2a. sed tū ille ptes cōtinui sunt diuise. quarum unitas formalis tantū est ab anima. nā anima potest accipere aliquā multitudinē partium ut unū intelligibile. & negociando circa illam p actum suū potest per unam ptem illius multitudinis mensurare totam multitudinem intellc[illegible]

& sic eam cognoscere· & istā multitudinē sic ognitā & mēsuratā pōt applicare ad multitudinē que est extra· que nō ē uera. s̄ tm̄ h? h? h?. & ipsā mēsurare p multitudinē intellectā. que multitudo extra sic mēsurata a multitudine intellecta denoīnaṫ numer⁹ a numero qui est in anima. Et sic forte aug̃. intellexit de tri. ꝙ tantū sit in aīa ꝙ aīa pōt cōcipe totū fluxū mot⁹ simul. & illud totū p aliq̄ ptē ei⁹ mēsurare. & sic causare tēp⁹. & applicādo illud ad motus exteriores pōt illos mēsurare. Sȝ quō saluaṫ ōmune dictū ꝙ numer⁹ ē species q̄titatis q̄ est p̄dicamētū reale & absolutū. dicenduȝ ꝙ sic s̄m phm̄. ens diuidiṫ in ens reale & ens rōis. & siſr relatio in relatiōēȝ realē & relationē rōnis sic q̄titas p^a sui diuisione diuidiṫ in q̄titatē ōtinuam ut in spēm. & ens reale. & q̄titatē discretā ut in spēm. & ens rōs. q̄ aīa ē in aīa q̄ aīa mēsuret aliquid sui. & illi pōt anima nomē imponere. & significabit p̄ illā q̄titatē q̄ est in aīa. & denominatīe pōt p̄dicari de multitudīe que est extra aīam. q̄ tm̄ ē h? h? h?. q̄ sine aīa nō habȝ aliq̄ formā unitatis numeralis. & illa q̄titate numerali u^a ut in intellcū pōt aīa mēsurare illam. ꝙ ibi nō ē distātia unitatis ab unitate. ꝙ oēs tres psone sunt indiuisibilr & indistanter unitissime in eadē simplici essentia. 2ª etiā opi. habȝ ponere ꝙ i diuinis nō est nūerus. ꝙ nihil ē ibi potentiale & mãle respectu ulterioris actus q̄ p cōpositōēm. nec aliqua psōa pōt esse po^a respcū trinitatis. ꝙ quelibet est forma infinita. S̄m aūt terciā opi. dicen lū s̄m magistrū ꝙ in diuinis magi utimur numero ad remouēdum q̄ ad aliqd ponēdū. nā numerus nō diċ in reb⁹ nisi priuationē uł p̄cisionē maioritatis & minoritatis. intel⁹ eni cōcipiens aliqua multa diuersa ut unū intelligibile mēsurat illa aliq̄ uno & imponens illis multis nomē numerale p̄dicat illł de rebus exterioribus denoīaṫ. que multa nō faciūt aliqd unū totū extra aīam. ut cum dico tres lapides nō dico aliq̄ unā formā in eis. sed tm̄ hunc & illū & 3^m cū p̄cisione maioritatis & minoritatis aggregationis lapidum. Sic in diuinis termin⁹ numeralł ōnotat p̄cisionē illi⁹ cui addiṫ ab oībus aliis respcū p̄dicati. ꝙ cū d? tres psone sūt de⁹. hic termin⁹ numeralis nō sig̃t nisi prēm & filiū & spm scm̄ cū p̄cisiōe pluritatis maioris uł minoris. & sig̃t ꝙ in diuīs sunt tm̄ tres psone. Et ꝙ sic utimur in diuinis terminis numeralibus. s. p̄scidendo oēȝ maioritatē uł minoritatē ab illa q̄ significaṫ p terminū numeralē. iō magi remouemus p illos terminos illa que non insunt q̄ ponamus illa que insūt. Cōcedim⁹ tn̄ in diuinis magi ppriē nomē t̄nitatis q̄ nomē triplicitati. ꝙ nomē t̄nitatis magis abstrahit a diuisibilitate & aggregatōe pluriū s̄m suū modū significādi q̄ nomen triplicitatis. denotat enīȝ trinitas pluralitatē cū unitate

forme. in diuinis aūt ē trinitas suppo sitorū cū3 unitate eentie. iō in diuinis utimur talibus. Ad arta. ad primū do q tres sūt q testimoni dāt in celo. ß ibi tres nō est ternari9. ß trinitas. q hº hº hº. ꝑ in se accepti sine maio ritate ul minoritate testimo dant in celo. q sunt pr & fili9 & sps sanct9.

Ad 2m do q sic cōcedit numerus in diuīs sic pl'alitas. multitudo aūt nu meralis in creaturis si est extra inte est diuersorū qtorum in gener q̄tita tis. nō sic aūt est hec multitudo nume ralis. q oēs persone hn̄t eandē q̄titem uirtualē. ß ibi ē numer9 incōicabiliu3 cū ꝑcisiōe maioritatis & minoritatis si ne diuerte q̄titatis & multitudine ag gregatōis. Ad dam. do p idē q si tres ipostases differūt numero hoc est in intellcū. nā inte9 nr̄ accipit unā ꝑ sonā ut unā unitatē. & aliā ut aliā. & aliā ut aliā. & sic nun erāt tres ꝑsone non nisi qm ad aīam numerantem.

280

Trū olm intellcūs & uolūtatis sit idē q n̄. sic se hab3 in eqūalitas olorū ad ineq̄litatē potētiaꝝ ita se habet eq̄litas ipsorū ad equalitatē. ß intellcūs & uo luntas nō sūt equales in ꝑfectōe. g nō habent idē olm. ꝑ nālia sunt magi diligibilia q̄ mathea. q in mathema tecis nō est bonū. 3o ethi. ipsa sūt ma gis intelligibilia q̄ nālia ßm omen. 2o metha. q in eis demōstratōes sūt i po tissio gradu certitudinis. g olm intel ligibile & olm diligibile nō sunt idē.

ꝑ ꝑfecti9 intellcūs intelligit accñs q̄ sbā3. uolūtas ꝑfecti9 diligit sba3 q̄ accñs. g olm intellcūs & uolūtatis n̄ sunt idem. Cōtra potētie que sunt subordinate in suis actibus habēt ide3 olm. ß intellcūs & uolūtas sunt huius modi ßm arg. g etc. In ista. q. sic ꝓ cedā. ꝑ ponam tres op. cū suis motis. 2o arguam cōtra eas. 3o dica3 qd me lius uidetur. Quātum ad primū est sciendū q olia potētiaꝝ possūt dici tripl'r. uno modo ßm rōem superioris et inferioris magis cōmunis & min9 cōis quo modo differunt olm sensus cōis & ꝑticularis. 2o ßm rōem prioris & posterioris. quo mō differunt olia po tētie nutritiue & augmētatiue. ol3 nu tritiue est qd quid est. olm augmēta tiue est q̄tū. 3o ßm rōnes distinctas & disparatas. q mō differunt olia qnq sensuū. & ßm ista tria sunt tres op. de olo intellectus & uoluntatis. Qui da3 dicunt q nō sunt idem. & in hoc omnes cōueniunt. ß differūt ßm rōem superioris & inferioris. q primū ol3 intellectus est ens. primū olm uolūta tis est bonum ꝑctū ad bonū practicū.

Motiuū est istud. obiectū uolunta tis est finis ul ens ad finē. ß tam finis q̄ ens ad finē ē olm inte9 practici. cū g inte9 se extēdat ad practica & spe culatiua. g ol3 inte9 est cōius olo uo luntatis. 2a op. dicit q ista obiecta

differũt ſm̃ pri9 & poſteri9. q: pri^m obm̃ inte9 eſt ens. primũ obm̃ uolũta tis eſt bonũ. nũc aũt ens ẽ pri9 bono. q: oẽ ſbm̃ ẽ pri9 ſua paſſiõe 7° me^ce. ğ etc̃. q: aũt bonũ ſit ob3 uolũtatis ꝓ baẽ z° ethi. ubi laudanẽ dicẽtes bonũ ẽ q̃d oĩa appetũt. ğ niſi bonũ eẽt p^m obm̃ uolũtatis ita diceref de intellcũ ſic̃ d: uolũtate. bonu3 ẽ qđ oẽs intelli gũt. iſtud aũt nõ diciẽ. ğ zc. 3^a op. di: q: iſta obiecta differũt ut obiecta diſticta & diſpata. q: ob^m inte9 ẽ ueꝝ obiectum uoluntatĩ ẽ bonũ uł eus ſub rõe ueri. & ens ſub rõe boni. ita q: rõ forał obiecti inte9 eſt ueritas. uolũtatĩ ẽ bonitas. motiuũ ẽ iſtud. illa ſunt ob iecta potẽtiaꝝ a quib9 denominãẽ & ſpecificanẽ. act9 ipſaꝝ. ſ: actus intelle ctus denominaẽ & ſpecificaẽ a ueri tate. act9 uoluntatĩ a bonitate uł eius oppõito. q: act9 inte9 dicunẽ ueri & fři. act9 uolũtatĩ dicunẽ boni & mali. ex qbus inte9 diciẽ uer9 uł falſus. uo luntas etĩ diciẽ bona uł mala. ğ etc̃.

5 iſte opi. oẽs tenẽt q: obm̃ uolun tatis & inte9 ñ ſint idẽ. q: ob3 uolũta tis eſt bonũ. obm̃ inte9 eſt uerũ. argui tur ğ 5 iſtud ſic. nulla po^a pri9 ferẽ in aliqđ obm̃ male q̃ forale. ſ: uolun tas pfecti9 & prius ferẽ in rõne entis q̃ boni. ğ bonum non ẽ foralis rõ obi uolũtatis. pbatõ mi. uolũtas rcã magis & pfecti9 ferẽ in illud qđ magi ẽ dili gibile. ſ: eẽ ſbm̃ ẽ magi diligibile q̃ ei9 pa° cũ ſit pfecti9 ea in eo qđ diſtin guiẽ ab ipſa. bonitas inq̃^m diſtinguiẽ ab ente ẽ paſſio entis. ğ etc̃. pbaẽ z° eadẽ mi. ſic in illud uolũtas pfecti9 ferẽ qđ dictat inte9 eẽ magi diligibile ſ: inte9 dictat uolũtati eẽ magis diligi bił rõ entis q̃ rõ boni. q: illud inte9 iu dicat eẽ magi diligendũ qđ iudicat eẽ meli9. ſ: inte9 iudicat ens eẽ meli9 bo no. ſic̃ oẽ ſbm̃ ſua paſſiõe. ğ etc̃. p̃ pricipałr 5 opi. nulla po^a põt aliam potẽtiã tenere in 9ſideratiõe alic9 obi circa qđ po^a tenẽs nõ põt hře aliquẽ actũ. ſ: uolũtas põt tenere inte^m in cõ ſideratõe entis ut diſtinguiẽ a bono & uero cõſiderãdo ens p̃ciſe. ğ uoluntas hab3 aliquẽ actũ ab^te circa ens. ğ bo^m nõ eſt obm̃ adequatũ uolũtatis. p̃ ſpeciali 5 3^am opi. arguo ſic. pri^m obm̃ potẽtie nõ ẽ poſteri9 obo habit9 eiuſ dẽ po^e. alias nõ eẽt habit9 illi9 poten tie. ſ: primũ ſbm̃ me^ce ẽ ens inq̃^m ens 4.° me^ce. eſt ſcia que ſpeculaẽ ens inq̃ tum ens. & q̃ inſũt paſſiões. ſ: ueꝝ eſt poſteri9 ente cũ ſit ei9 pa°. ğ non eſt obm̃ p^m inte9. p̃ nulla po^a põt ab ſoluere obm̃ ſariũ ab obo ſuo p̃. ſ: in tellcũs abſoluit ens a uero cõſiderãdo ipſũ ſine uero. q: põt 9ſiderare obm̃ ſine paſſione. Ad. q. ğ d°q: idẽ & ſub eadẽ rõe ẽ obm̃ inte9 & uolũtatis lic3 ſit ordo ex pte actuũ iſtaꝝ potẽ tiaꝝ. Hoc aũt oñdo ſic. impoſſibi le ẽ unũ & idẽ cõtinere aliqd eminen ter & cõtiheri ab eodẽ. ſ: ſi obm̃ inte9 ẽ rõ 9tinẽdi obm̃ uolũtatĩ. & obm̃ uo lũtatĩ qđ ẽ bo^m ẽ rõ diligẽdi ob3 inte9 qđ ẽ ueꝝ. bonũ cõtinebit eminenter

ipsū uerū. & ɔtinebit̄ cū infter ab eo
dē. qđ ē impossibile. pba° ma. q nihil
pōt eē rō diligēdi uł intelligēdi aliqđ
pfcē q̄ᵐ in se ē diligibile & intelligi
bile ñ ipm met uł aliqđ ipm eminēter
ɔtinēs. ḡ si obm̄ uolūtatis est aliud ab
obo inte⁹ erit rō diligendi obm̄ inte⁹
eodē mō de intellcū respcū uolūtatis.

Ad pᵐ arᵐ ad pricipale d° q licʒ
inequalitas oboꝝ inferat inequalitatē
potētiaꝝ: equalitas tñ nō infert equa
litatē. q ad diuersitatē oboꝝ seqr̄ di
uersitas potētiaꝝ. ad idētitatē aūt obi
nō seqr̄ idētitas po^e. iō in ar^to ē falla^a
ɔñtis a supiori ad infei i⁹ affimando
uł ab īferiori ad supi⁹ negādo. Ad
2ᵐ d° q in mathematicis ē bonū qđ
ɔuertit̄ cū ente. q ubicūʒ est ens ibi ē
bonū. Vnde sciēdū q duplex est act⁹
uolēdi sic duplex ē actus intelligēdi.
qdā simplex uolitio qua uult aliqđ in
se. qdā ē actus elicitiu⁹ q̄ uolūtas uult
sibi aliqđ uł alteri uł ñ uult. mathe^ca
sūt quedā bona p̄ mō. ñ 2°. Ad 3ᵐ
d° q duplex ē actus inte⁹. s. simplicis
apphēsiōis. & act⁹ iudicii. ad formaʒ
argumēti d° q inte⁹ simplici apphē
sione magi intelligit accñs q̄ sbam. ꝫ
magis iudicat diligendā eē sbam q̄ ac
cidēs. lʒ ipsā minus apphēdat.

z.81 Trū obm pᵐ inte⁹ sit qddi
tas rei sēsibił. q sic. q po^a
pa^ua tm̄ se extendit ad i^d re
cipiēda ad q̄ pō. ɔ ctia se extēdit ut fa
ciēda. ꝫ inte⁹ pōt actu intelligere tm̄
illa q̄ pñtanť in fātasmatibꝫ. ḡ intelle
ctus possibił ē tm̄ in pō ad illa intelli
gēda. ꝯ si qdditas sēsibił nō eēt ei⁹
adequatū obm tūc possʒ inte⁹ intelli
gere sbas sepatas & deū. ɔñs est fłm.
ḡ & añs. & fłitas ɔñtis pʒ p pħm 2°
& ix° me^ce. & p rōem. q si posse
mus deū p eēntiā intelligere cū sit idē
obm. & sub eadē rōe. & eadē pō in in
tellectōe nr̄a & beatoꝝ. tūc isti actus
eēnt eiusdē rōis. & p ɔñs uiatores es
sent beati. ꝯ habit⁹ me^ce inform ās
inteᵐ nrm excedit qdditates sēsibiles.
q ens inqᵐ ens ē obm ei⁹. ḡ obm intel
lcūs excedit qdditates sensibiles. ꝯ
phs xii° me^ce multa ɔcludit de sbis
sepatis. qđ fłm eēt si eas nō intellige
ret. Ad. q. istā fr̄ tho. tenet pteʒ af
firmatiuā quā pbat sic. obm debet p
portōari po^e. ꝫ triplex ē pō. q̄daʒ se
pata a m̄ā i eēndo & opando ut inte⁹
angelicus. q̄dā ɔiuncta m̄e in eēndo
& opando sic po^a sēsitiua. q̄dā coiun
cta m̄e in eēndo. ꝫ nō utit̄ organo i
opando. ut inte⁹ nr̄. prime corr̄ndet
qdditas eio in m̄lis p obo. 2^e corrndʒ
qdditas oino m̄lis. 3^e corrndet qddi
tas m̄lis uł sēsibilis. Priᵐ ḡ obʒ in
tellcūs nr̄i est qdditas m̄lis uł sensibi
lis. q̄ licʒ ꝫᵐ eē sit coiuncta m̄e. ñ tm̄
eam intelligit ut in m̄ā. ꝫ ut abstracta
a m̄ā. ꝯ nulla po^a manēs eadē habʒ
actū circa aliqđ qđ non sit eius obm
uł sub eo ɔtentū. ꝫ inte⁹ beati & uia
toris ē eadē po^a. & intellcūs beati in
telligit diuinā eēntiā. ḡ diuina eēntia

cōtinet sub ob°o intellcūs beati & uia toris. ergo nō cōtinet sub qdditate mālī. ergo etc. Ad illud sic dicit q intellectus beat9 uidet diuinā eētiā in lumine glorie. uiator q illo lumine caret uidere nō pōt. Illud nihil ualet. q obm alicui9 habit9 intellcūs nō excedit intem. si eni excederet faceret ipm nō eandē poz ergo aliā. ergo p'te qdditas dei et sbaz eē obm luminis glie informātis intem nrm. ergo de9 nō excedit po'etiam intellectiuā nrām. p anima nālr de siderat cognito effcū cognoscere cāz ergo oia alia ab ipso sunt effectus dei. ergo ad ipm cognoscendū habz nāle desiderium. ergo nāle desideriū nō eē ad impossibile. ergo deus aliquālr pōt a nobis nāliter cognosci. p intellectus noster p statu uie pōt cognoscere ens sub ratione entis que eē uniuersalior q ratō quidditatis sensibilis. ergo ipsa nō erit obiectum adequatuz intellectus nostri antecedens patet. quia eē aliqua sciencia humana de ente sub ratione entis. consequentia probatur. quia nulla potētia potest cognoscere aliquid sub ratione cōmuniori q sit ratio sui obiecti adequati. alias enim non esset illud obiectum adequatum. Exemplum de uisu qui nihil potest cognoscere nisi sub ratiōe coloris uel lucis. Ad. q. ergo dico q uia generationis. s. acquirendo scientiam prius intelligimus qddicates sensibiles. quia pro statu nature lapse nihil intelligim9 nisi cū ministerio sensuū. ergo pro tanto non sunt obie

ctum adequatum intellectus nostri. q possumus intelligere substantias separatas. & illud obiectum eē prius uia perfectionis & simpliciter. q p talē cognitionē attingitur obiectuz pfectissimū qui deus eē. & licet talis cognitio sit enigmatica. eē tamen simpliciter pfectior omni alia. Contra aut cognoscimus deum distincte aut confuse. si uel in cōceptu entis. non primo modo. q tunc essemus beati in uia. non 2° mō. quia tunc cognitio eius esset perfectior cognitione cuiuscunq creature distincte concepte. Dico ad istud q aliquid potest cognosci quadrupliciter uno modo per comparationem ad aliud. isto modo cognoscitur homo esse perfectissimum animalium. 2° modo aliquid cognoscitur per accidens. ut homo per colorem. ista cognitio non potest esse prima. quia cognitio subiecti precedit cognitionem passionis & accidentis. Tercio modo pōt aliqd cognosci conceptu communi sibi & aliis. quo modo cognoscit homo per animal. qd' ē cognoscere imperfecte. Quarto pōt aliquid cognosci cōceptu qdditatiuo. & iste ē duplex. un9 ē primus & irresolubilis & illū cōceptū de deo habere non possumus. nec de aliqua substantia p statu isto. Ad hoc eē ratio ista. quia de deo nullam habemus cognitionem naturalem nisi per creaturas. sed nulla creatura potest sufficiēter diuinam representare essentiam quidditatiue ut eē hec essentia.

Alt9 ē cōcept9 q̄dditatiu9 q̄ nō est simpl'r primꝰ. s̄ cōpōit9 & resolubilis in alios. ut est diffiniꝰ rerū cōpōitꝫ ex ptibus cōceptib9. & illū cōtūm possū9 hr̄e de deo & aīa nr̄a & sbiis sepatis cōponēdo & diuidēdo. Ista seque? dꝰ ad primū in oppoᵐ ꝙ ma. ē uera q̄ᵐ ad primā receptōem passiue poᶜ & primā opatōeꝫ actiue. s̄ poᵃ passiua inforata pᵃ receptiōe pōt in plura q̄ pō actiā in pᵃ opatōe. licꝫ ḡ inte9 agēs sit aliqd aīe. n̄ ē tn̄ adequat9 possibili. s̄ tm̄ q̄ᵐ ad primā opatōeꝫ ei9 q̄d ē abstraher̄ spēm a fātasmatib9. possibilis recipit & ultra hꝰ cōponit intētiones reruꝫ q̄usqꝫ ueniat ad cōtūm ppriū deo & sbiis sepatis.

282 Trū opatōes īte9 & uoluntatis sint fore abᵗᵉ. uider̄ ꝙ nō. ꝙ actōis nō est actō. neqꝫ passiōis passio. neqꝫ ut sbi. neqꝫ ut termini ꝟꝰ phi. s̄ opatōes iste sūt actō ul' paꝰ. ḡ ipsaꝝ nō erit actō nec paꝰ. & p ɔn̄s nō erit fora pducta. Mi. ꝓbar̄ multipl'r. pꝰ sic. intellectō est act9 z9. s̄ oīs act9 z9 est actō ul' paꝰ. ḡ zc. 2ꝰ sic nullū ēs ɔsistit in fieri n̄ sit actō ul' paꝰ. ꝙ oē ens ab actiōe & passiōe pōt habere eē mansiuū. s̄ opationes hn̄t esse in fieri. ḡ etc̄. 3ꝰ sic p ethi. et ix. meᶜᵉ distīguir̄ actō ī actōeꝫ immanētē & trāseuntē. ḡ opa9 ē actio immanēs sᵐ phm p ethi. ḡ etc̄. 4ꝰ sic aug. 8ꝰ sup geñ. aer nō ē fact9 lucid9. ꝙ tūc remaneret lucid9 absente corpe luminoso illumiᵗᵉ. sic arguitur in ppōito intellcūs nō est fcūs noscēs ꝙ tūc eet̄ noscēs absēte illo agēte a q̄ fierꝫ noscēs. q̄d ē ipossibile. ḡ intellectio ē in fieri & nō in fcō eē. & p ɔn̄s est actio ul' paꝰ. p ad pricipale sic 7ꝰ meᶜᵉ fora n̄ fit. ꝙ tūc fierꝫ ex aliq̄ sui pexn̄te. s̄ inteꝰ ē fora. ḡ nō fit. & p ɔn̄s nō est pducta. ɔ aug. ixꝰ de tri. ultimo. liq̄do tenēdū est ꝙ oīs res quā cognoscimus generat in nobis sui notitiā. a cognoscēte eni & ɔgnito paritur notitia. In ista. q. sūt tria uidēda. pꝰ ꝙ ens sit intellectio ul' uolitio. 2ᵒ si ad eā pōt eē mutatio. 3ꝰ si talis entitas possit pduci. & illud seqr̄ ex 2ꝰ. q̄ᵐ ad primū dꝰ ꝙ intellectio nō ē sba. ꝙ nulla opatio creat̄e est ei9 sba. intellectō aūt ē opatō inte9. p q̄d adest & abest manēte sba n̄ est sba s̄ intellectio adest & abest manente intellectu. ḡ talis operatio nō est substātia. Itē nec est q̄titas cōtinua. ꝙ talis nō est nisi in corpabilib9. nec est q̄titas discreta. ꝙ talis q̄titas nō est nisi in his que faciūt numeꝝ. nec est habitus. nᶜ positio. nec quādo. nec ubi. ꝙ ista dicūt habitudines & sūt passiōes corporum. Itē nec est relatio. ꝙ sola relatio non potest esse ultima perfectio natur̄ intellectualis. ꝙ ultima pfectio nāe intellcūalis summe desiderar̄ nulla relatio summe desiderar̄. intellectio aūt ē ultima pfectio inte9. ꝙ felicitas ē operatio optima nature intellcūalis p ethi. ḡ etc̄. Preterea aug. septio de trinita. omne quod relatiue

dicit ē aliqd excepta relōne. ꝯ intelle ctio est ad aliqd ut ad obm qd ē men sura eius. unde si scia dicit ad aliquid multo magis opaº sciēdi q̄ immediati us respicit obm dicit ad aliqd. ꝗ opa tio est aliqd abtum pter relonē. ꝗ nō ē sola relo licꝫ includ t eā. ꝯ nec ē actio ul passio. ꝙ actio & paº sūt ali cuiꝰ termini receptibil p eā. nō enim est intelligibile ꝙ sit calefactio & ꝙ nihil accipiat calor p eā. ꝯ opaōes in teꝰ & uolūtatis sūt ultimi fini qbꝰ ni hil accipit eē. ꝙ sūt fines ꝑ ethi. 2º cōmento. ꝙ obm qd terminat nō acci pit eē p opatōez. ꝯ psupponit opatōi

Sed dices sal ē habitꝰ accipit esse p opatōeꝫ. ꝙ generat ex eis. ꝗ habitꝰ ē finꝰ opatōis. ꝶº aᵐ cōcludit ꝑ poᵐ. ꝙ opaº ē forale prinᵐ generādi habitū. ꝙ uirtualr habꝫ pfectionē eiꝰ ꝯᵐ aliquē gradū p. & postea intendit ipm. ꝙ ex eodē generat habitꝰ & in tēdit 2º ethi. ꝯ impossibile ē actōem & passiōeꝫ eē forale prinᵐ agendi. ꝙ nō sūt fore actie. ꝗ seqt oppoᵐ qd ē ppoᵐ. Relinqt ꝗ p sufficiētē diui siōem ꝙ opatōes iste sint qlitates. ꝯ n̄ de 2ª spē qlitatl. ꝙ nō sūt nālis pō ul impoª. passio enī ul passibilis qualitas nō coueniūt n̄ corpibꝰ. nec d 4ª spē qlitatl. pꝫ ꝗ ꝙ sūt de priª spē qualita tis. & ulr ois pfectō nāe spiritualis si n̄ sit sba eiꝰ. siue sit in fieri siue pma nēs ē in pª spē qlitatl ꝯᵐ phm. Sꝫ hic ē unū dubiū. naꝫ xº ethico. dicit phs. nō est negādū delecᵗᵉᵐ eē bonam. ꝙ nō est qualitas. ꝙ opatiōes uirtutuꝫ bone sunt. & tn̄ non sunt qualitates.

ꝶº duplr. p ꝯᵐ omen. nā xº ethi: accipit operatio p motiōe operatiua q̄ elicit actū btutl. & n̄ p actu btutl qui elicit & terminat opationē actio nē de genere actōis. unde cōmen. ope ratōes qlitates nō sunt siquidē opatio motio operatia. motio aūt nō qualitas accipit ꝗ operatō p actione q̄ elicit actū uirtutl q ē qlitas. & illa q̄ elicit actū uirtuosū bona ē. ꝙ qd ꝯᵐ se est bonuꝫ eius generatō est bona. ꝗ nihil phibet generatōem eē bonā. lꝫ non sit qualitas. 2º pōt dici ꝙ nō intendit phs negare delecᶰᵉᵐ eē qualitatē. quia postea pbat ꝙ delectaº nō ē motio. ꝙ ppriū motiōis est uelocitas & tarditas delectatōi neutꝶ hoꝶ ouenit ꝯꝫ se. de lectaº ꝗ n̄ ē motō. ꝯ finꝰ motōis q est quedā qlitas. aīs ꝗ phs nec negat nec affirmat. ꝯ oñam negat. ꝙ nō sequit si delectaº nō ē qualitas ꝙ nō sit bona & cū dic opatōeꝫ uirtutis nō eē qlita tem non intendit dicere ꝙ non sit qli tas abᵗᵉ. ꝯ in opatione ad delecᶰᵉᵐ. ꝙ opaº n̄ ē magi qualitas q̄ꝫ delectaº. nā due sūt cōditiōes actiōis de gener acti onis. una ꝙ cito trāseat. alia ꝙ tēdat in obm. opaº hꝫ utrāqꝫ oditōem. dele ctaº unā tm̄. ꝙ nō respicit obm sicut opaº. iō opaº magis ouenit cū actiōe q̄ꝫ delectaº. operatio ergo uirtutis est minus qualitas q̄ꝫ delectaº. & tamen est bona. ergo non sequitur. Quan tum ad secundum articulū dico ꝙ ad

istas operatões põt esse mutatõ. Rõ est istr. oñe qđ p se aliter se habꝫ nūc q̄ꝑ prius mutat̃ p se ad illud ſm qd se habet aliter. ſ intellcūs p actum intel ligēdi. & uolūtas p actum uolūtati ha bet se aliter nūc q̄ꝑ prius quando non erāt sub istis operationibꝫ. ḡ intellcs p se mutat̃ ad actū intelligendi. & uo lūtas ad actū uolendi. ḡ ad huiusmodi opationes est p se mutatio. Quātū ad 3m articulū dico ꝙ nulla forā sbal nec accñtalis nec aliqua opatio põt eē prim⁹ termin⁹ generatõis. ſ solū ɔpo sitū est primus tmin⁹ generatõis siue in genere sbe siue in genere accñtis. Rõ est ista ſm phm 7° me. & est cõis ad oē qđ generat̃ cuiuscunq; generis fuerit. oē qđ generat̃ generat̃ ex aliq̄ sui p̄exñte. ſ forma nõ habet aliquid sui qđ p̄existat ex q̄ posset fieri. ꝙ il lud ē mãia. ḡ etc. p̄ 7° mec lig albū generat̃ & nõ albū tãtū. ſ loquē do ds formali termino pductionis d° ꝙ omis forma generat̃ siue sbalis siue accñtalis. Sed hic est unū dubiū. ꝙ oīs generatõ terminat̃ ad ens. ḡ qđ p se nõ est ens nõ est p se terminus gene ratiõis. ſ totū ɔpositū ex sbo & acci dente nõ est per se ens. ſ ens p accñs. ḡ nec totū tale p se generat̃. p̄ mu tatio accñtal est p se in aliquo genere nõ in genere sbi q̄ l ē sba. ḡ in genere termini formal. s. forme accñtalis. ḡ il la erit p se termin⁹ mutatiõis. ḡ & ge nera õis. ꝙ qđ est p se terminus muta tionis est p se terminus generationis.

Rꝰ ad primū d° ꝙ oē qđ ē ens ſm qd simplr ē ens ſm qd. Exem homo mortuus simplr ē. hõ ſm qd. in gene ratiõibꝫ aūt accñ ē generatio ſm qd ḡ simplr est generatio ſm qd. ḡ gene ratio fore accñtalis simplr est genera tio ſm qd. iõ qđ generat̃ tali genera tõe simplr est ens ſm qd. & ex h° seq tur ꝙ prin generatm̄ hui⁹ generatō nis nõ est simplr. bñ ḡ sequit̃ ꝙ totū ens p accñs nõ p se pducat̃. ꝙ nõ est p se ens. iõ eius nõ est per se pductio. tñ p se pducit̃ pductiõe ſm qd. sicut ɔpo qđ est ens p se unū pducitur p ductõe per se. Ad 2m dico ꝙ illa mutatio ē p se in genere fore accñtal & cõcedo ꝙ p se tmin⁹ mutatiõis sit fora. ſ ex h° ñ seq̃t ꝙ p se tin⁹ gene ratõis sit fora. ꝙ mutatõ ē p se actus mutabil. iõ muta° p se terminat̃ ad il lud ſm q̄ l mutabile mutat̃. & hec ē forma. ſ ꝙ terminus pductionis acci pit eē. iõ pductio nõ terminat̃ per se nisi ad ens p se. iõ nõ sequit̃ est p se termin⁹ mutatõis. ḡ ē p se termin⁹ p ductiõis. qđ magis apparet in diuinis. ubi ē pductio & nulla mutatio. Ad ar ad prim d° ꝙ m i. est sba sic patet

Sꝫ p̄p solones pbationū est sciēdū ꝙ tres sunt ɔditiões actiõis de genere actionis. una ē ꝙ ipsa est semper in fi eri. alia ē ꝙ ipsa semper habet aliqd pro termino circa quē ē. puta sbm ul obiectum. 3a est ꝙ ipsa habet termi nū ad quem est. quia formam que acci pit esse per eam ad quam terminatur

In prima cōditione cōuenit forma absoluta cū actōe de genere actionis. ut lux que habet tantū eē in fieri ad p̄sentiam corpis luminosi. & sic dicit augu. ꝙ aer fit lucidus. differt autem ab ea in 2ª & 3ª cōditione. ꝙ lux non habet terminū ut obm circa qḋ ē. nec ad quē est. sicut actio de genere actōis in 2ª & prima cōditione cōuenit operatio cū actione de gener actionis. ꝙ tā intelligere ꝙ̄ uelle habent eē in fieri. & sunt circa aliqḋ obm ut q̄si circa t'inū. differunt autem ab ea in tercia cōditione. ꝙ operatō nō habet terminū ad quē termineť sic actō de genere actionis. ꝙ habitus q̄ sequiť operationē nō sequ ť ut termin⁹ ad quē terminať operatio. ꝙ operatō est forma absoluta in se terminata ut ostensum est. ŝ habit⁹ sequiť operationē sicut forma sequiť formā. ut calor sequiť lucem. Ad primā ğ pbatōem huius mi. d° ꝙ non omnis actus 2⁹ est actio de genere actiōis. nec passio de genere passiōis. sic sūt passiones agentis ut sunt intelligeř & uelle. ꝙ eo ipso ꝙ sunt pfectiones agentis ultimate sunt actus nō primi. ŝ secūdi. & eo ipso ꝙ pducūť nō sunt actiōes de genere actionis. Ad 2ᵃᵐ dico ꝙ ma. est falsa. ꝙ esse in fieri nō facit actionem p3 de luce. & forte omnis creatura respectu dei est in fieri. Ad 3ᵃᵐ d° ꝙ diuisio actōis in imma^{tem} & transeuntē uno mō est equiuoci in equoca alio mō superioris in inferiora. nā si intelligať p actionē immanentem operatio. sicut est qualitas & ultima perfectio siue finis operantis. actio uero trāsiēs eriť actō de genere actōis. si autē p actōem immanētē intelligať actō q̄ terminať ad aliquē terminū in agente exn̄tē. sic actō immanēs ē actō ď genere actōis que terminať ad operationem. sicut elicere dicere & spiraȓ. & sic ē diuisio superioris in inferiora. & tūc trāsiens diciť. ꝙ ad terminū positū extra ipsū agēs. Ad 4ᵃᵐ pbationem dico ꝙ augu. nō negat aerem esse factū lucidū ꝑ h° ꝙ nō est factus lucidus ab aliquo agēte. ŝ ꝙ lux habet eē in cōtinua influētia sue cāe. Ad 2ᵐ principale p3 ꝛ͛ᵒ per iam dicta in corpe. q. ꝙ forma nō generať nᶜ pducť p se & primo. nisi sicut formalis terminus pductionis.

285 Trū opatō angeli mensureť euo. ꝙ nō. penultima ꝑpōe de causis inter rē cui⁹ sbstātia & actio mēsuraň tpe. & rē cuius sba & actio mēsuranť eterni^{te} ē dare rē cui⁹ sba mēsurať eter^{te} uľ euo. & actō mēsurať tpe. ŝ taľ res ē angel⁹. ğ etc. p̄ 4° phisi. nihil generať ut stati ñ sit. ğ ois opa° āgeli durat p tē p⁹. & p ons ñ ē i instāti. ŝ i tpe. ō opa° angeli ñ mēsuraťtpe nᶜ eter^{te}. ğ euo. ōña pbať. ꝙ ñ ponūť pˀes nisuť ī mora eēndi. aňs p3 de eter^{te}. de tpe pbať ꝙ āgel⁹ poss3 hr̄e opatiōe3 non exn̄te motu celi. ŝ eo ñ exn̄te ñ eēt tps ğ 2c. ꝛ͛° ꝙ sic. h° āt oñdo du^{r}. p̄ sic

Que habet uniforme modũ manendi dũ manet habet mẽsurã eiusdẽ rõis in mẽsurãdo. licet una diutius maneat q̃ alia. sed illa origĩatio angeli dũ manet habet eundẽ modũ manẽdi cũ existentia angeli. licet nõ habeat tantã duratõem sicut habet eius exñtia. ergo habet mensuram eiusdẽ rõis cũ illa exñtia. & sic sua originatõ mẽsurat euo. Probatur 2° omes cõcedũt actũ beaticum angeli mensurari euo. & patet per aug. de fide ad petrum ille aũt actus necio includit uel p̃supponit actũ nãlem ponẽdo angelum hr̃e aliquã actõem in suo actu beatifico. licet nõ totaliter. sed impossibile est euiternum necessario includere uel p̃supponere aliquid posterius euiterno qđ mẽsuret mẽsura posteriori euo. ergo ille actus nãlis q̃ includit in actu beatifico nõ uidet eẽ tpalis

Cõcedo ergo cõclonẽ istarũ duarũ rõnũ. s. q opus angeli mensuret euo. & omis exñtia actualis inuariabilis. s. cui repugnat ut sm ipsã sit uariatõ siue fluxus siue acqsitio ptis post ptem. nec perpetuitas aliquorum uel corruptõ aut anihilatio uariat formaliter mẽsurã dũmõ existẽtia sit eadẽ uel eiusdẽ rõis. Contra istã cõclonem instat dupliciter. primo. q sequit q omia pmanẽtia mẽsurent euo. nihil enim ẽ pmanẽs cuius exñtia nõ maneat eadẽ dũ manet ... ergo ... ta. ... sm phm 4° phi. qes mẽsurat tpe. ergo & illa circa q̃ nat ẽ eẽ motus qñ nõ sũt in motu mẽsurant tpe. sic si e nt in motu. 2° q generatões & corruptões oim generabiliũ & corruptibiliũ mẽsurãt nunc tpis. sed cuius eẽ primum mẽsurat nũc tpis eius eẽ habitum mensurat tpe. Ad primũ istorũ dico q ista que in entibus se habẽt p ordinẽ. s. fluxus fore. forma sm quã actualiter ẽ fluxus. fora sm quã põt eẽ fluxus ptis post ptem. & 4° p manẽs in q̃ nõ ẽ natus eẽ fluxus prium tñ necessario habet formã cõsequẽtem in qua natus est esse fluxus. 5° aliud in quo nõ põt esse fluxus. nec in aliq̃ consequẽte ipsũ nãliter. primũ eẽntialiter mẽsurat tempe. q contra rõnem eius formalẽ est pmanẽtia. sed rõ eius requirit ptẽ eius succedere pti illius. 2m & 3m est eadem formaliter licet sm diuersam dispositionem sm quã uno modo acceptã est actu motus. sm aliam est actu qes. de ista forma dico q licet nõ habeat eẽ actu uariatũ. q tunc nõ eẽt qes sm ipsam. habet tamen eẽ uariabile. & iõ nunq̃ mẽsurat euo. q euum requirit in suo mensurato esse inuariabile. qđ repugnat successioni partis post partem. sed cum dicatur omne esse nõ uariatũ mensurari euo. tunc dico q illa forma quãdo sm eam non est actu motus mensuratur euo. quartũ non mẽsuratur tempore per se. nec sm ipsũ est proprie quies. quia non est natum moueri. quiescit tamẽ per accidens. quia quies est sm aliquã formam necessario consequentẽ ipsam. qñtũ manet idem omnino inuariabiliter dum manet. & iõ nullo modo mẽsuratur tempe. nec sm totũ. nec sm ptẽ eius. nec etiam p accñs.

Quādo ḡ dicit q̄ oīa ptinentia mēsurant euo. p3 q̄ ſm unā uiā nō ſe quit. ſ ſola illa que ſunt uere pmanentia. ſ. inuariabilia dum manēt. & tunc prima pbō de quiete nō ualet. q̄ qes nō ē ſm aliq̄ talē formā ſ ſm illum p̄ ciſe ſm quā ē mot⁹. & ſic pōt dici q̄ calor ut hab3 eē inuariatū mēſuratur euo. & quies tpe. q̄ nō eſt niſi priuat̄ alicui⁹ ſucceſſiōis ptis poſt ptem ſm phm v⁹ phi. Ad 2am inſtā iā d⁹ q̄ illarū ſtare muta° ē idiuiſibil'. ſ ſe ul' ē mutatio. ul' eſt indiuiſibile ncīo ocomitās indiuiſibile terminās motum. q̄ mutari ē aliter ſe hr̄e nūc q̄ prius. aliter ſe habere nūc accipit p indiuiſibili. ſ prius accipit p diuiſibil'. primū ḡ eē forme terminās p ſe fluxum p ſe mēſurar p̄ inſtāti. & illud pprie ē mutatio. ſ ad prim eē forme qd' nō ē terminās p ſe fluxum nō eſt pprie mutatio & p̄. ſ quaſi ſecūdario inquātum illud prim eē ocōitar mutatōe3 pprie dictā. dico ḡ q̄ prim eē ſbe genarabilis inq̄ū cōcōitar mutatōe3 pprie dictā mēſurar in inſtāti. ſ ñ ſequit. q̄ eē habitū poſt illud inſtās mēſurar tpe. q̄ in p̄ inſtāti opar illud eē ad cām ꝑticulare generātē a qua eſt. & poſt illud inſtās nō hab3 depēdentiā ad eam: ſ tm̄ ad cām oſeruantē. Ad primū pricipale d⁹ q̄ doctrina de cauſis eſt erronea. q̄ tradita ē p auicen. q credidit angelos eē deos. & operatōes eorū itriſecas & extriſecas mēſurari nūc tēporis. iō auctas illa nō ē recipienda.

Ad 2m d⁹ q̄ intellectō angeli nō rāptim eſt. ſ durat cu3 aliō tpe nro. & tñ non ſequit q̄ ꝓp hoc ſit in tpe. q̄ aliquid q̄ ē eſt in euo pōt durare cum tempore noſtro.

Trū obm primū intellectus nri ſit ens inq̄m ens. q̄ non: primu obm alic⁹ po^e p̄dicat in q̄d de oī p ſe cōtento ſub eo. patet de colore ul' luce qui predicantur de omni per ſe uiſibili in quid. ſ ens nō p̄dicatur in quid de omni per ſe intelligibili. quia non de differentiis ultis nec de ppriis paſſionibus ſuis. ḡ etc.

Preterea nulla potētia cognoſcit aliquid ſub ratione cōtori q̄ ſit ratio ſui primi obiecti adequati. aliter illa ratio non eſſet adecuata illi potentie ſ intellectus noſter cognoſcit aliq̄d ſb rōne entis. alias meca que ē de ente inq̄tum ens nō eſſet ſcia intellectui nro ḡ ens ſub rōne entis eſt primū ob3 intellcūs nri. In q. iſta hoc ordine pcedēt. p̄ declarabo aliquos terios in q. poſitos. 2° recitabo op. aliquoꝝ cū ſuis motiuis & oſtēdā q̄ nec op. nc inotiua ipſoꝝ aliqd ocludunt. 3° dicā ad q. qd' pbabili⁹ uidet eē ddm. q̄tū ad primū articulum eſt ſciēdū q̄ ī. q. iſta ponuntur quatuor termini qui declaratione indigent aliquali. ſ. ens inq̄tum primum & obm. q̄tū ad primū terminū d⁹ q̄ ens ñ ē unicum dcm̄ in q̄d de oīb⁹ p ſe intelligibilib⁹. q̄ ñ de ultīs drīis nec de propriis paſſiōibꝫ entis. rationes que re in ſuo loco.

De 2° fino ē sciēdū q inq^m dupl'r pōt accipi. s. redupli^ne. ita q reduc^{er} rōem formalē sbi. qd' idē ē qd' pdicatū adeq̄te conuenire sbo. sicut habere tres adeq̄te conuenit triangulo & nulli alii. ñ p rōem trianguli. alio mō specifica^ne & h^o dupl'r. q ul' specificat rōez sbi & isto mō ens inq^m ens ē sbm me^ce. ul' specat rōnem predicati. & isto mō mot^9 ē act^9 entis in pō inq^m i pō 2° phi. in pp^o inq^m accipit' p^o mō. ita q illud qd' ē pri^m obm alic^9 po^e adeq̄te cōuenit illi po^e. ita q nihil aliud moueat pō3 ñ sb rōe primi obi De 2° fino d^9 q triplex ē ordo intelligibiliū. prim^9 ē ordo origis. 2^9 pfcōnis 3^9 adeq̄tiōis. hec diuisio hab^r a pho de duab^9 primis primitatib^9 loq^r. ix. me^ce q̄ sūt priora s^m generatō3 sūt posteriora s3 sbam. de 2° loq^r p^o po ster. in diffi^ne ul'is ibi p dic adeq̄tionē loquēdo de pria pri^te p^m intelligibile ab inte^u nr'o 9gtiōe distin^ta ē ens. qd' p bat^r. q nihil cōcipit' di^te ñ cōcipiant^r oia q̄ includūt^r in ei^9 rōe eētiali. s ēs includit^r in oibus 9ceptib^9 inferiorib^9 g̃ null^9 9^9 inferior distīcte cōcipit^r ñ ente distīcte 9cepto. ens aūt ñ pōt cōcipi ñ distīcte. q h3 9^cum simpl'r simplicē. g̃ ē prim^9 9cept^9 cōceptibil' a nobis. Sz 9gt^i ōe 9fusa pri^m intelligibil^e a nobis ē sps' sp^a a^ma. qd' pbat^r. cā n'lis agit ad effcm suū s^m ultimū sue po^e si nō ē impe^ta. q sic nō ē in ptāte ei^9 actio sic nec mod^9 agendi. g̃ p ag^e ad effcm pfcissi^m quē pōt pdu cere. s oia 9currētia ad pri^m actū itellcūs sūt cāe mer^e n'les. q p̄cedūt oēm actū uolūtatis. & nō sūt impe^te. g̃ pducūt pfecti^m cō^cum in quē pñt. ille nō ē ñ 9cept^9 spēi spēa^me. q ois ali^9 ē ipfectior. & tūc nunq̄ poss3 cāre 9ceptū spēi spēa^me. Loquēdo de 2ª primitate ē notādū q pfci^9 itelligibile a nobis pōt dupl'r intelligi. aut simp^r. aut s^m pfectōem. Exem^m uisio aqle de sole simp^r ē pfcior r^u solis q̄ uisio mea respcū cādele. & tñ uisio mea ē pfectior pportōabil'r. q pl^9 h3 de rōe uisionis s^m pporcōne^m q̄ hēat uisio aqle r^u solis. loquē^9 g̃ de or^ne pfectiōis simpl'r d^o q pri^m 9gscibile a nobis ē de^9. in h^o eni pon^t phs x° ethi. btīnē^m naturalē. & post deum sps spēalissias pfectissias. rōe. q unūqdq3 sic se hab3 ad eē sic ad 9gtionē. 2^a me^ce. s deus est pri^m ēs. g̃ ē pri^m 9gscibile. Loquē^9 uero de pri^te adeq̄tiōis quo mō itellit. o. ē una op. q̄ dicit q pri^m obm intellcūs nr'i ē q̄dditas rei mal'. rō ē ista pō pportiōat^r suo sbo. ē aūt tplex pō 9gni^ua. q̄da3 sepata a mā in eēndo & opando. ut inte^9 sepat^9. q̄dā cōiuncta mā^e in eēndo & opando. ut po^a organica. q̄dā q̄ pficit mām in essendo. s nō utit^r organo opando ut inte^9 noster istis tribus correspondēt oba pportionata. prim^e quidditas omnino sepata a materia. 2^e singulare omnino materiale. 3^e correspondere debet quidditas rei materialis que & si sit in mat̃ia. ñ tamen cognoscitur, ut est in materia.

2º sic. illud ē p^m ob3 alicui9 potē^e
qđ p̄ discernit ab illa po^a. ꝭ tale ē q̄d
ditas rei mãl. q3 3º de aia aliud ē mag
tudo & magtudis eē. q3 hn̄s magtu^nem
discernit a sēsu. q̄dditas magtudis ab
inte^u. p̄ 3º de aia fanta^ta se habēt
ad inte^m sic sēsibilia ad sensū. ḡ inte9
nihil intelligit n̄ cui9 fan^ma pōt p sen
sus app̄hendi. ꝭ p sensus n̄ app̄hēdit
nisi rēs mãl. ḡ q̄dditas rei mãl ē obm
pri^m inte9. ō istaʒ op. ar^o dupl'r. p̄
q3 ōdicat fidei. 2º q3 ōdicat rōni nãli.
ꝑbatio primi eadē pō manēs eadē nō
pōt hr̄e actū circa aliqd qđ nō ɔtine
tur sub suo p̄ obo. si ḡ p^m obm inte9
nr̄i sit q̄dditas rei mãl. tunc inte9 ma
nēs inte9 n̄ poterit itelliger̄ deū. & p
ɔn̄s n̄ poterit btificari Rn̄der̄ ad il
lud q3 inte9 p se sbas īmãles cog̃scere
nō pōt. ꝭ ɔg̃scit eas p lumē glie. ō
obm pri^m hitus ɔtiner̄ sub p̄ obo po^e
ul' saltē n̄ excedit illud. q3 si exceder3
nō eēt hitus illi9 po^e. ꝭ faceret pōm n̄
eē illā. ꝭ aliā. si ḡ inte9 nr̄ p lumē glie
ɔg̃scit sbas in mãles. ḡ sbe pricipales
ɔtinent̄ sub p̄ obo inte9. qđ ē ꝑpo^m
ꝑbō secūdi. desideriū nãle ē i intel
lcū ɔg̃scēte effcm ad ɔg̃scēdū cām. &
in cog̃scēte cām i ul'i & indistīcte ad
ɔg̃scendū cāʒ in pticulari & distīcte
ꝭ deside^m nãle nō ē ad impossibile ex
nã desiderātis. q3 tūc eēt frustra. ḡ nō
est impossibile intellectū nr̄m ex nã in
tellcūs ōg̃scere sbas inmãles distincte
exq̊ cog̃scit mãles q̄ sunt effcūs eius.
p̄ n^a pō ɔg̃scit aliqđ obm sb rōe
colori q3 sit rō sui primi obi. Exem^m
uis9 nō ɔg̃scit aliq̄d sub rōe colori q3
sit rō coloris ul' lucis. ꝭ inte9 nr̄ cog̃s
cit aliqd sub rōe entis. alias me^ca non
eēt scia i inte^u nr̄o. ḡ etc. Alia op.
dic deū eē pri^m obm inte9. rō hec est
q3 de9 ē p^m & pfecti^m inter oīa ɔg̃sci
bilia. pri^m aūt in oī genere est aliis cā
eēndi tale. sic pri^m calidū ē cā calidita
tis oībus calidis. 2º me^ce. ḡ de9 est rō
ɔg̃scēdi oībus aliis entib9. p̄ unum
q̄dq3 sic se h3 ad eē sic ad ɔgtionē. 2º
me^ce. ꝭ nihil ē ens p pti^nem nisi ab en
te ipti^to. ḡ nihil ɔg̃scit n̄ p rōneʒ ētī
impticipati pri9 ɔgti. ḡ ens impti^tum
ē rō ɔg̃scēdi oīa alia. p̄ nihil pfcē
ɔg̃scit n̄ deo pfcē cogto. ḡ nihil sim
pl'r ɔg̃scit. n̄ deo simpl'r cogto. ɔn̄a
p3. q3 in his que sūt p se sic maxi^m ad
maxi^m. sic simpl'r ad simpl'r. & eo^o.
2º tho. ō p^m ob3 nãle alic9 po^e h3
ordinē nãlē ad ipsā pōm. ꝭ de9 & sba
nō hn̄t ordinē nãlē ad inte^m nr̄m nisi
sub rōe enti ul' alic9 attributi. ḡ etc.
mi. pbar̄. q̄cq̄d pn̄s mouʒ inte^m illius
absen^a pōt ab inte^u nr̄o ɔg̃sci. qn̄ nō ē
pn̄s. p3 2º đ aia. q3 uisus ē tenebre p
ceptiu9 quādo lux nō est presens. si ḡ
de9 ul' sba natural'r moueret intellcm̄
nostrū quando esset presens seq̄ret q3
eius absentia posset naturaliter cogno
ci. & per cōsequens in hostia cōsecra
ta posset naturalitar sciri nō esse corpus
pus xp̄i. qđ est omnino falsum. ergo
nullus conceptus q̄ditatis habetur de
deo n^e de sba imme^te causata ab ipo.

p̄ pri^m obm alicui⁹ potētie p̄dicat̄ eēntialr̄ de oib⁹ p se obis illi⁹ po^e. uel saltē dr̄ p̄rib⁹. ꝫ de⁹ ñ p̄dicat̄ eēntialr̄ dr̄ sba n^c de accñte q̄ sūt p se obā inte⁹ ꝫ zc. Ad ar^{tū} ad p^m d^o ꝙ pfcm ñ sp̄ ē cā ipfectoꝝ cōpar̄⁹ impfectū ad adeq̄; 3^m. sic pfcm albū nō ē cā uisibilitati oīb⁹ uisibilib⁹. & si sit cā ñ tñ p̄cisa. & si moti^m nō tñ p̄cisū & adequatū. pri^m autē obm inte⁹ dꝫ eē p̄cisum & adequatū intellcūi Ad z^m dico ꝙ in ar^{to} sūt qtuor t̄ini. ponit̄ eīꝫ in 9cl'one eē 9gnitū p ens impti^{tum}. et ille t̄in⁹ nō fuit in p̄missis. ꝙ si recte arguat̄ dꝫ inferri nullū ens pti^{tum} pōt 9g̃sci nisi sit ens ab ente impti^{to}. et ñ ꝙ nō possit 9g̃sci nisi p rōem enti im pticipati pri⁹ cog̃ti. Ad 3^m d^o ꝙ ma. ē fl'a de primi^{te} adeq̄tiōis. & uerā de pri^{te} p^fectōis. Exem^m nūq̄ ē uisio sub rōe coloris q̄ nō sit sub rōne hui⁹ coloris. s. albi ul' nigri. uisio ꝫ sub rōe coloris p̄cise nō ē pfec^{ma}. ꝫ impfe^{ma} pfec^{ma} ꝫ opa^o po^e est circa pri^m oꝫ eius pfcōe ñ adeq̄tōe. Ad 9grui^{tem} d^o ꝙ nihil ualꝫ. ꝙ pōm & obꝫ ñ oportet assil'ari in mō essendi. ꝙ se habent sic moti^m & mobile. & p 9ñs ut dissimilia. ꝙ ut act⁹ & pō. nñ in ar^{to} ē fl'la^a accñtis & fi^e dictōis. sic nō seqtur es assil'at̄ cesari. ꝫ hꝫ sil'em modū mō eēndi cesaris. ocul⁹ p spēꝫ assil'at̄ obo ꝫ hꝫ modū sil'em eēndi ipsi obo. sil'r sūt quedā uisibilia q̄ hñt mām que ē cā corruptōis. quedam sine mā. ꝫ ē q̄dā u sus materialis & quidā immālis.

Ad z^m d^o ꝙ 9cedit ppo^m. Ad q. d^o ꝙ nullꝫ pōt poni pri^m obm intellcūs nr̄i ꝑ adeq̄tōeꝫ 9tualē. n^c ꝑ cōi^{tem} in ipo obo. & h^o ñ obstāte. d^o ꝙ pri^m obm inte⁹ nr̄i est ens. ꝙ in ipso cōcurrit primitas cōitatis & uirtualitati. nā oē p se intelligibile. aut includit eēntialr̄ rōneꝫ enti sic genera spēs & indiuidua ptes eēntiales ipsorū & ens infinitū. aut 9tinet̄ eēnt aliter ul' uirtual'r ī icludēte eēntialr̄ rōeꝫ entis sic ultīe dr̄ie & passiōes enti. hꝫ ꝫ cōitatē ad oēs 9cept⁹ q̄ditatiuos & primitatē uirtuti ad om̄ia inclusa in eis.

Quod aūt sit pri^m oꝫ ꝓbo. oē q̄d 9g̃scit̄ a po^a cog̃ti^a ul' ē eius primū obm ul' cōtinet̄ sub eo. ꝫ ens inq̄ tuꝫ ens p se intelligit̄. alias me^{ca} nō esset scia in intellcū nr̄o. ꝫ etc. Ad ar^m pricipale pꝫ ꝑ^o in corpe. q.

Trū ordines sint in ecclesia septē. ꝙ nō. ꝙ tūc in eccl'ia eēnt tredeci sacm̄ta. ꝙ p̄ter sacr̄m ordinis sūt sex alia. p̄ qlibꝫ ordo hꝫ caracterē sibi ꝓpriū. ꝫ septē ordinib⁹ corr̄ndēt. 7. caracteres. 9ñs ē fl'm. ꝙ aut eēnt eiusdē spēi. aut alti⁹ nō eiusdē. ꝙ pl'a accñtia solo numero dr̄ia nō possūt eē in eodē sbo. nō alterius. ꝙ in spēbus ē eēntial' nobilitas. & sic in istis caracterib⁹ eēt excellen^a eēntial'. ƺ mgr̄ in littera. In ista q. sūt q̄tuor uidēda. p̄ qd sit ordo. 2° q̄t sūt ordines. 3° si ordo ē sacr̄m. 4° quō est unū. De p̄ sciendū ꝙ ordo uno mō accipit̄ sic. ordo ē reꝝ pa[...]

& impiũ unicuiq; loca sua tribuẽs cõgrua dispoº. hec augꝰ. xixº de ci. dei. isto mõ dicimꝰ entia in uniuerso habere ordinez. & sic loqͭ phs xii. meᵗᵉ. oĩa sũt ordinate aliqualr. isto etiã mõ accipiͭ ordo in politiis bene dispositis. ubi psonaꝝ pariũ & impiũ diciͭ ꝯgrua dispositõ. & sic psona in gradu eminẽti diciͭ ordinẽ hr̃e. 2º mõ psõa hñs gradũ eminẽtẽ in eccl'ia diciͭ habere ordinẽ. & licz ista duo mutuo se ponãt. qꝛ ubi ẽ ordo pº mõ in politia ibi est gradꝰ eminẽs. & sic ordo 2º mõ tñ unus nõ est alius. hic loqmur de ordine 2º mõ. Iste aũt gradꝰ eminẽs in ecclesia ẽ disponẽs ad actũ aliquẽ ecclesiasticũ eminẽtẽ. actus autẽ eminentes spẽalr respiciũt sacramẽta. iõ ordo ẽ gradꝰ disponẽs ad actũ sacr̃mentalem.

De 2º dº qꝛ nobilior actꝰ in eccl'ia est ꝯsecratio eucharistie. & sic nobilissimꝰ gradꝰ est sacr̃m ordinis sacerdotii. ꝑp nobilissiᵐ actũ ad quẽ disponit & sic accipiẽdo in eccl'ia sũt septem ordines. quorũ primꝰ ẽ gradus dispones ad ꝯsecratõem eucharistie. & dr̃ sacerdotiuz. 2ꝰ est disponẽs ad dispẽsationẽ eucharistie. & spẽalr sãguis. et hic est diacoᵗꝰ. 3ꝰ ẽ disponẽs ad oblatõem mãe eucharistie. & hͦ ẽ subdiaconatꝰ. ex hoc pz quare isti tres ordines dicũtur sacri. qꝛ immeᵗᵉ disponũt ad actũ ul' ministeriũ eucharistie. alii autẽ disponũt ad actus remote se habẽtes ad eucharistiã. aut g̃ ẽ dispositõ ꝯsequẽs affectũ. & sic ẽ deuotio ad quã attendit accolitꝰ. aut ẽ ad remouẽdũ impedimentũ ul' dispõem incõueniẽtem. & hec ẽ dispõ ptinẽs ad inteᵐ. & est cognitõ ad quã attẽdit lector remouẽdo indignos ne approximent ad homines dignos. & sic pertinet ad officiũ hostiarii. ul' demones expellere. & sic ptinet ad exorcistã. ex hoc pz qꝛ legere euangeliũ nõ ẽ ꝓpriꝰ actꝰ diaconi. nec legere ep'lam ẽ ꝓpriꝰ actus subdiaconi ꝗ sunt actus remoti & minus pfecti. pfectissimi aũt actus eorũ sunt qͥs hz unꝰ imeᵗᵉ circa eucharistiã distribuendã. aut circa mãm eiꝰ offerẽdã.

De 3º dº qꝛ loquẽdo de sacraᵗº ordo non est ꝓprie sacramẽtũ. qꝛ oẽ sacramẽtũ ẽ sigᵐ sẽsibile. ordo aũt ut dcm̃ ẽ ẽ gdã gradus spiritual'. tñ accipiendo sacmentũ ꝓ sigº inuisibili. sic aliqd dicitur res & sacmẽtũ. hoc mõ põt dici sacraᵗᵘᵐ. qꝛ ẽ signũ gr̃e cõuenientis executõi actus debiti illi gradui.

Quid g̃ ẽ ordinatõ. 7. sacramẽtoꝝ dº qꝛ eius descriptõ põt eẽ ista. ordinatio ẽ institutio alicꝰ in gradu eccl'ie p̃eminente cui cõuenit aliqd' ministeriũ circa eucharistiã exhibendũ. fcã a ministro idoneo certa uerba ꝓferente sil' cũ debita intẽtiõe ministeriũ illiꝰ gradus aliq̃ uisibili signo p̃nte existiⁿᵉ diuina efficaciter significãs gr̃am p̃eminẽtẽ qua ordinatꝰ digne illud ministeriũ exeqͭ

De 4º dº qꝛ sacramẽtũ ordinis est unũ unitate generis ꝓpinq. sic ỽtutes morales dicũͭ eẽ tres ſᵐ genꝰ. s. iustiᵃ fortituº. & tẽperantia. & q̃libz istaꝝ ẽ

diuidit in multa. Est etiam inter istos ordines unitas ordinis. q: ergo unu e pri us recipe inferiore q superiore. licz no sit simplr necm. pz de clerico p saltu promoto. ubi habet q non est iterandu3 qd est factu. f ptermissu3 e caute sup plendu. Ad arta ad primu do q in diuisioe prima sacramenti septe ordi nu ordinario e tm unu n ebru. licz po ssit ulterius diuidi. q diuisio pria non est in spes specialissimas. f in queda p pinqus cotenta sub ordine. Ad 2m cocedo q ples sunt caracteres & alte rius spei. sic pz ex actibus ad quos isti 3 dus disponut. qui gradus ul sut caracte res ul habet pprios caracteres ratio corndentes. & cu dicit q eet eentia lis excellena inter eos. cocedo. pot eti dici q si eent eiusde spei no pp hoc se quit q n eent simul. q illa ppo n e uera de relatenibus realibus. sicut dictu3 est dis. 3a. q. secunda.

286 Trum psone diuine constituant in ce pso nali p relatioes ori ginis. uidet q non q relones originis sut alterius ronis si cut reales spe drntes i creaturis. ed pz q plus differt pnitas a filiate q pr nitas a pnitate. g constituta p eas forma liter cuiusmodi sunt psone differunt spe. & sic genera° in diuinis erit eqca qd est falsum. p qua rone relones ori ginis constituut psonas ea de rce com unes

& sic eade psona constituet duplici for mali conslro. qd e inconueniens. cona pbat q relones coes requirunt equale dis. in extremis sic relones originis. p re latoes oppote de 2o mo relatiuorum po ssunt esse in eode. sic uolutas mouet se relo aut mouetis & moti ptinz ad 2m modu. g pari roe relones pducetis & pducti que ptinet ad eunde modu po ssut ee in eode. g p eas psone no disti guunt. p boetius psona e roalis na ture indiuidua sba. Ricardus corrigens ista diffinitoem pp aiam intellectiuam que no e psona. & tn e ronal nre indi uidua sba. dicit q psona e intellectual nre incoicabil exna. f in neutra diffi nitoe ponit aliqd qd significet relati one. g etc. p relo originis no e fora liter incoicabil cu sit qddita. psona e foralr incoicabil. g etc. 5 boeus de tri. eena cotinz unitate. relo multipli cat trinitatem. In ista. q. sut ples op. quarum una est ppositini qui dic q pso ne seipis distiguunt. & sic no est qrer quo foralr distiguant ul constituant. q no hnt constitum. iato assignat duplex.

Pria e ista. psona diuina e eque sim plex sic eena. f eena pp sui simplicita te a qcuq distiguit seipsa distiguit. g & psona. 2a e ista abstractu & concre tu ide signt. g pnitas & pr ide signt dicere g prem distigui pnitate est di cere prem seipso distigui. 5 istam op. arus dupl. p sic. qcuq no sunt p diuersa aliq sui distinguut. q q sit p diuersa se toti distiguunt. f psce diuine

nõ sūt p̄ diuerse. q̄ habēt eandē eēntiā
ḡ oʒ q̄rere q̄ foraľr distiguāť. · 2º
sic plures pprietates sūt in eadē psõa
q̄ in prē sūt generaº actia & innasci
bilitas & hec ſm aug. vº de trini. di
stinguūť. si inqt pr̄ non eēt ingenitus
possʒ tñ eē pr̄. si una istarū ñ d stigue
ret prēm a filio alia posset distiguere.
& eoº. ḡ aliqd ē q̄ distinguiť pr̄ a fi
lio & nõ se toto. Alia est opi. q̄is
que ponit psonas ɔstitui p relões ori
ginis. rõnes istorū sūt tres. Prima
est ista absolutū si maneat cū abtº fac
ɔpõem. si aūt oīno trāseat nõ distiguit
ſ relatõ etsi oīno transeat in eēntiam
manʒ tñ ut opať adsuū oppoᵐ. q̄ eiꝰ
eē est ad aliud. ḡ distinguit. 2ª est
q̄ a eadē nã nõ põt eē in diuersis sup
põitis absolutis nisi distiguať in eis. lʒ
possit eē in diuersis suppõitis relatis.
si enīʒ sunt duo oppoᵗᵃ abᵗᵃ uideť q̄
q̄cqd est in uno sit aliud a q̄cunq̄ qd'
ē in alio. ḡ si psõe cõstituerenť in eē p
sonali p abᵗᵃ eēnª diuina numeraret
in eis. qd' ē absurdū. 3ª est ista re
lões sūt in psonis diuˢ. ḡ si nõ ɔstitu
ant psonas erūt quasi accñtales & ad
ueñcie psonis cõstitutis. qd' uideť esse
ɔ simplitᵉᵐ diuinaꝝ psonarū. Iste
rõnes nõ ualēt. iõ ad eas ꝝnº ad primā
dº q̄ si realitas abᵗᵃ aliq̄ľr cõstituat
psonas. nõ tñ facit ɔpõeʒ cū eēnª. sic
nᶜ relõ ɔstituēs. qd' pbať p locū a ma
iori. q̄ realitas ppria subsistenᵉ in cre
atura nõ fac ɔpõem in creatā. relatio
aūt in creatis fac ɔpõem cū fundamē
to. si ḡ relõ origis nõ facit ɔpõem cū
eēntia multo magis nᶜ realitas suppo
siti facit ɔpõ in cuʒ realitate nature.

Ad 2ᵃᵐ dº q̄ ponēdo psonas rela
tiuas oʒ ponere eas uere subsistentes.
& in eis eē eandē nãm nõ diuisā. hoc ñ
põt poni p aliq̄ imp̄fectiõem psona
rū in subsistēdo. q̄ ponūť ita uere sub
sistere acsi eēnt abᵗᵉ. oʒ ḡ q̄ põať p̄p
infinitatē eēnᵉ. ſ eadē eēt infinitas es
sentie si psone eēnt abᵗᵉ sic si pprie
tatibꝰ relatiuis cõstituereť. oʒ ḡ pbaľ
q̄ omis nã cõis suppõiti absoluti disti
guať in eis. q̄ quidē est uera in creatis
ſ in ppoᵗº petit priᵐ. Ad 3ᵃᵐ in
stādo diciť q̄ patri cõstiᵗº in eē psõa
li spiratõ actia ē pprietas quasi aduē
ticia. & tñ ſm eos nõ est quasi accñta
lis. nᶜ eēt relatio rõnis. sic ḡ in ppoᵗº
psone cõstiʳᵉ reaᵗᵉ abᵗᵃ põt aduenire
ſm modū in essēdi relõ. que tñ nᶜ es
set accñtal. nec rõis. Appono ḡ p
hac cõclõne alias rões magis efficaces.
pria est ista supponēdo q̄ pria psõa
nõ possit eē sine 2ª p̄p suā actualitᵉᵐ
infinitā. arguo sic sic. Relatõ inq̄ᵐ
relõ repug̃ eē sine suo correᵘᵒ. q̄ re
lonē eē & nullꝰ extremi in latit õdi
ctionē. ſ si pria psona ɔstitueret p ali
qd' abᵗᵘᵐ nõ repugnaret sibi eē sine 2ª
nūc aūt si ē relõ repugt sibi eē sine ea
ḡ nõ cõstituiť p aliqd' abᵗᵘᵐ. p̄ pª
psona nihil acqrit sibi p actuʒ genera
tiõis filii. q̄ q̄cqd hʒ filiꝰ nascēdo hʒ
a pre. & pr̄ priꝰ origie hʒ q̄cqd põt
hre q̄ filius pducať. ſ si pater esset

psona absoluta acqreret prnitatē per actū generatōis. qꝛ tūc nō eēt ↄstitut⁹ in eē psonali p prnitatē. & prius ori gine eēt psona ab^{ta} q̄ꝑ generaret. g̊ re latō originis nō ē aduēticia. ꝭ ↄstitutia

p̄ oē ↄ̄hibile p aliqd eiusdꝫ generis ē pōle respcū illi⁹. pꝫ in oī genere. ꝭ si suppo^{m} incōicabile eēt ab^{tum}. tūc nā diuīa ↄ̄hereť ad subsistētiā incōicabilē ab^{tam} p aliqd eiusdē generis. & sic nā diuīa eēt potentialis. qd ē absurdū. ꝭ si ↄ̄hereť p aliq̄d quasi alteri⁹ generis puta relonis n̄ sequereť illud absurdū

ↄ̄ istā cōclonē arguiť triplici uia. p̄ cōpando relonē ad relatū. 2° ↄpan do relonē ad originē. 3° ex ppria rō ne ipsi⁹ cōstitutiui. Pria uia arguiť sic relone foralr aliqd referť sic albe dine dealbať. ipa autē relo nō referť silr etiā diuina eēn^{a} nō referť. qꝛ rea liter nō distinguiť. g̊ tm̄ suppo^{m} refer tur. g̊ suppo^{m} nō ↄstituiť p̄ in eē sup pōiti p relonē. Proba° ↄ̄ñe omne ↄpo^{m} neccio p̄exigit ptes & ptiū unio nē. & hoc nō tm̄ in ↄpōito p se uno. ꝭ etiā in ↄpo^{to} p accñs uno. eē g̊ alicui⁹ relati qd p̄ diciť referri qd est quasi totū p̄exigit relonē ut formā. & illud qd referť relone quasi sbꝫ & unionē eorū. pri⁹ g̊ informať aliqd relone q̄ sit aliqd relatū quasi cōpo^{m} qd p̄ di caťreferri. qꝛ oē inforatū aliq̄ forma pōt dici tale. g̊ nihil in diuīs pōt dici referri nisi sit aliqd qd q̄si denomi natiē referať. tale aūt nō ↄstitueť rela tiōe foralr tanq̄ p se inclusa in ipso.

p̄ relo realis p̄exigit dis. realem ex tremoꝝ. qꝛ phs v° me^{ce} pbat idērita teꝫ nō eē relonē realē. qꝛ n̄ p̄exigit d. realē extremoꝝ. g̊ nulla relo cāt dis. realē ipsoꝝ. 2^{a} uia arguiť princi^{m} originās est pri⁹ originato. ꝭ relatiuū nullo mō ē pri⁹ corre^{no}. qꝛ sūt simpli citer simr. p̄ suppo^{m} aliq̊ modo ē pri⁹ actōe. pri⁹ eni itelligiť unūq̊dqꝫ p se eē q̄ꝑ p se agat. & in illo priori si suppo^{m} est ad se. habeť ꝓpo^{m}. si uero sic ad aliud ut ad filiū. g̊ simr intelligi tur pr̄ & fili⁹. & sic filius p̄intelligi tur generatōi. & p ↄ̄ñs n̄ erit termin⁹ generatōis. qd ē absurdū. 3ª uia ar guiť sic ab ultīs ↄstitutīs & distictiuis aliquoꝝ nō pōt abstrahi aliq̊d ↄmune dcm̄ in qd de eis. aliter illo cōi nō di stīguerenť. & sic n̄ eēnt p̊ distinc^{ua}. ꝭ relo abstrahiť a prnitate & filiatiōe q̄ uideť eis cōis uni^{ce}. qꝛ inte⁹ pōt eē cert⁹ de relone. & dubi⁹ de hac relo ne & illa. g̊ illa a quib⁹ abstrahiť non sunt p̊ disticta. Istas rōes magis pō dero q̄ꝑ rōes que ꝓbant psonas ↄstitui p relationes. ꝭ qꝛ ista op. nō bene cōso nat scripture & dictis sanctoꝝ q oēs cōiter exprimūt psonas nominibꝫ re latiuis. nā saluator mat. ultimo expri mēs totā ueritatē. que de tri. est tenen da dixit. euntes inqt bap^{te} oēs gētes in noīe pa. & fi. & s. s. Itē sacramē ta nō habēt suam efficaciā nisi noībus relatiuis trium psonarum expssiuis. Itē Io. v°. tres sunt qui testimoniū dāt in celo. & breuiter ubicunqꝫ scriptura

catholica. in no. test. loquit de psois di uinis exprimit eas noibus relatis. g qp istas auctes magis qz qp roes teneo qp psone ostituant in ee psoali p relones

Ad arta alteri9 op. ad primu d9 qp si ptes & ptiu unio pexigant toti. tn ubi no e ptialitas. s pfecta idetitas eo ru que alias eent ptes n alteq eoq eet ifitum n oporterz unione taliu pintelli gi toti. s pfecta idetitate unius ad alte ru. & sic e in ppoto. qp aliq mo pfecta idetitas relonis ad eentia pintel igit pri qui p dicit referri. s no unio qsi fore alicui quasi mae ul qsi potetiali

Ad zm d9 qp sic quelibz fora seipa est talis fora. nec est alia ca extrinseca quare e talis fora. ita eti aliqua relatio e seipa forat realis. & aliq seipsa for malr e tm rois. tn huius ul illius sunt aliqn cae extrince effectie ul matiales

Ad primu d za uia d9 qp prez ori ginare filiu e prem hre filiu p correla tiuo non qcunqz. s tali correlo. & qp talis correlatio e relo originis. io unu extremu pot ee pri9 origine altero. lz sint siml na cu eo. Ad zm difficile uidet gndere dicetibo psonas ee rela tiuas & cu hoc relones ee prina agedi qa tuc nec ex pte agetis nec ex parte pricipii agedi pt ee libertas. io teneo primu. & nego zm. Ad illud d ter cia uia licz aliqs ocept9 possit haberi cois qui dicat in qd de pnitate & fili atoe diuina. tn nulla realitas pot ee in diuinis aliq mo distincta ex pte rei a qua sumat ille cocept9 dict9 in qd. q realitas sic determiabil p aliqz realita te. sic cocept9 cois e determiabilis in intellcu p aliu oceptu. d9 g qp pnitas & filiato no sunt p diuersa qpm ad in tellcm qn inte9 possit ab eis abstrahet aliqz realitate coem. s sut p diuersa q tu ad realitate & realitate. ita qp nullu gradu realitatis includit qui sit quasi determiabilis p pprias rones quasi p pprias dras. Ad argumeta pricipa lia ad primu pz quomo psone no dif ferunt specie. nec pductio psone a p sona est equiuoca. Ad zm d9 qp rela tiones coes no primo pullulant in es sentia. s p pullulant relatoes originis s oppom uidet magis veru. qp magni tudo magi ptinet ad eentia ut intelliga tur abstracta a psonis qp actio ul pa9 q no e nisi suppoiti. io relones cotine tes magnitudine. cuiusmoi est relo eq litatis magis pnt intelligi in eena ut e abstracta a psonis qp relones originis.

Ad zm dico qp qdam sunt relones secudi moi incopossibiles in eode. qp dicunt ordinem eentialem. ul ordinem originis. queda no sunt incopossibiles qp dicunt ordine accntalem ut moues & motum. motu enim non dependet a mouente nisi per accidens. s. quo ad il lum actu que recipit ab eo. licz g uo luntas possit se mouere. no tame idem suppoitum pot se producere. Ad argumeta ppositini ad primu dico qp psona est simplex sicut eentia. persoa tame includit aliqua quoru unum no est foralit aliud. no ita includit eentia

iō eēntia se tota distinguit̃. pſona autē nō se tota distinguit̃. & istud sufficit ad ppo^m. Ad z^m dico q̃ cōcretuȝ siue significet siue cōnotet dat salrē intelliger̃ subsistēs in nā. qd' importat̃ p eius abstractū. maxie cōcretū substā tiuū. in ppōito aūt subsistēs hn̄s pr̄nita tem: habȝ etiā eēntiā que foralr nō est pr̄nitas. & iō distingui prēm pr̄nitate tenet̃ substātiue & nō adiectie p ipo stasi. Ad ultimū cū dicit̃ q̃ relatio originis nō est incōicabilis. nego. ad p batōem d^o q̃ q̄cqd pullulat in eēn^a di uina in eodē instāti in quo pullulat ha bet eē ex se foraliter. ut si est incōica bile incōicabile. & si cōmunicabile cō municabile.

282 Trū pſone diuīe sint equales ƀ^m magt̃udinē. uidet̃ q̃ nō: augu. v^o de tri. in deo nō est quantitas. est eni sine q̄titate magnus: sine qualitate bon^9. ƀ equalitas ē ppri etas quantitatis in p̄dicamentꝭ. ḡ zc.

p̄ equalitas nō est pfectō simplr. ḡ nō est ponenda in deo. ōña patȝ. q̃ ni hil est ponēdū in deo. nisi qd' ē pfec tio simr. añs pbat̃ p aug. 83. q. q. 8. si oīa in q̄d eēnt equalia oīa nō eēnt oīa. & sic destrueret̃ ordo & pfectō uniuersi. p̄ pfecta equalitas est mu tua. inter pſonas nō est mutua ƀ^m aug. vi^o de tri. imago si pfecta est coequa tur ei cuius est imago. nō aūt illud sue imagini. 5 atha^9 in simbulo. pſone coeterne sibi sunt & coequales. In ista. q. pmitto aliqua in generali circa relōnes cōes. deinde applicabo eas ad ppo^m. Prio eni sciēdū ē q̃ ƀ^m phm v^o me^ce. iste tres relōnes cōes distincte hn̄t tria distīcta fundamēta triū gene rum. idēcitas eni fundat̃ sup unū ī sba silitudo sup u^m in qualitate. equalitas sup unū in q̄titate. & sic hn̄t tria di stincta fundamēta realr & foralr. cuȝ q̄bus cōcurrit unitas ppria cuilibȝ fū damento. Quodlibȝ aūt fundamētū istaꝝ relōnū pōt duplr accipi. cōiter & stricte. stricte tm̄ p re generis sbe qualitatꝭ ul q̄titatꝭ. cōiter & exten^ue in quolibȝ genere. q̄ mō loquit̃ phs p̄ poster̃. de p̄ mō pſ̄ritatꝭ. in quo p̄dica tum ē de eēntia sbi. ibi accipit sbam p eēntia. dicit eni q̃ sba linee ex his ē s. ex pūctis. & certū est q̃ nec puncta nec linea pprie sūt in genere sbe. ƀ in genere q̄titatꝭ. Quod etꝭ q̄titas & passiōēs eius ut mag^m & puū trāsferā tur ad alia q̄ ad illa que sūt in genere q̄titatis pȝ p phm v^o me^ce. c. de q̄ti tate. magnū & puū ƀ^m se q̄dē sunt q̄ ti passiōes. trāsferunt̃ aūt hec nomina ad alia. & ƀ^m aug. vi^o de tri. ī his q̄ n̄ mole magna sūt h^o ē maius eē q̄d est meli^9 eē. magt̃udo eni trāsfert̃ ad aliq̄ que non mole & q̄titate magni sunt. Quod etꝭ qualitas trāsferat̃ ad aliq̄ que nō sunt in illo genere: pȝ v^o me^ce c. de qualitate. dr̄a sbal cuiuslibet rei qualitas eius est. certū ē aūt q̃ idem dici cit̃ de aliis q̄ de istis sbe generib^9. q̃ cōuertit̃ cū ente. sic ḡ fundamēta ista rū triū relōnū pñt eē cōia aliis q̄ his q̄

formal'r & real'r sunt in istis tribus ge neribus. ita rel'ones fundate ex nã rei sup ista fundamẽta cõia possũt eẽ cões

Vbi sciendũ ꝙ quelibet istarũ põt cõsiderari s'm suã qdditatẽ. & sic potest eẽ fundamẽtũ rel'onis cõis identitatis ul' diuersitatis. ul' põt cõsiderari ut habet certũ gradũ pfectiõis sue eẽntialẽ. & determinatũ gradũ q̃titatis uirtualis. & sic põt eẽ fundamẽtũ rel'onis cõis equalitatis ul' inequalitatis ul' põt cõsiderari 3° ut habet aliq̃ pfectõem p modũ forme informãtis s'm quã dicit' qualis. & sic põt fundare relatõem cõem sil'itudinis. ul' dissil'itudinis. & isto mõ põt eẽ trãscẽdentia sic fundamẽta. ꝙ nõ sũt in aliq̃ gener'. ꝙ possũt cõsiderari ut pur⁹ act⁹. & sic põt fundare istas rel'ones tanq̃ relatões trãscẽdẽtes sic fundamenta sunt trãscẽdẽtia. Patz p phm 4° me^ce oẽ ens oĩ enti cõpatũ ul' est idẽ sibi ul' diuersũ. ul' equale ul' inequale. ul' sil'e ul' dissil'e: ꝙ q̃lꝫ res sic hꝫ qddi^tem s'm quã dicit' idẽ ul' diuersũ ita habꝫ certũ gradũ sue qdditatis sꝫ quã alicui enti dicit' equalis ul' inequalis. eodẽ mõ de fora s'm quã dicit' alicui sil'is ul' dissil'is. Applicãdo que dicta sũt ad ppo^m. dico ꝙ in diuinis nullũ ẽ gen⁹ nec rõ nec mod⁹ alic⁹ generis ꝑp rõnem limitatõis quã importat rõ generis & oĩa que sunt in eo. nã impossibile est gen⁹ aliqd' eẽ limitatuꝫ. & tñ rõnem ul' modũ generis nõ eẽ limitatuꝫ ꝙ tunc excederet illud cui essential'r cõuenit. & iõ p̃dicte rel'ones ut fũdantur sup fundamẽta ꝓpria illorũ triuꝫ generꝝ nullo mõ sũt in diuinis sic nec eorꝝ fundamẽta. put tñ eorꝝ fundamẽta sũt trãscendẽtia & rel'ones trãscendentes sic sũt in diuinis. qd' ꝓbat' dupliciter. p̃ sic. In oĩ diuisiõe entis alterũ diuidentiũ dic̃ impfectõeꝫ. alterum pfectõem. ul' nõ impfectõem foraliter. pꝫ inductiue. tale aũt dicens pfectionẽ põt poni in diuinis. g̃ cũ diuersitas in nã. inequalitas. & dissil'itudo: dicãt formal'r impfectiõem oppõita istorũ foraliter dicẽt pfectõem. ul' saltẽ nõ impfectõeꝫ. & ita ut trãscẽden^a põt poni in deo. 2° sic hita rõne fundamẽti ut fundamentũ cuꝫ extrẽis rel'onis neccio habet' rel'o. ꝙ nõ depẽdet nisi ex istis sic ex p se causis eius: g̃ habita magnitudĩe cũ unitate & extremis distinctis habet' relatõ equalitatis. s in diuinis eẽn^a corrñdet magtudini hñs oẽm gradũ pfectiõis simpl'r ut pelagus infinitus s'm dama^m. & ista magtudo ẽ cõis omĩb⁹ psonis cũ summa unitate. g̃ suppõita in diuinis hñt maximã & uerissimã equalitatẽ in magnitudĩe. Ad ar^ta ad pri^m aliqui dicunt ꝙ sp̃es transfert' ad diuina. ꝙ nõ dic̃ impfectõem sic gen⁹. iõ magnitu° transfert' ad diuina. licꝫ nõ q̃titas. ꝙ q̃titas dic̃ impfectõem. Ↄ q̃ncunq̃ aliquid manet in aliq̃ s'm suam rõnem formalem manet in illo oẽ qd' ẽ de rõne eius eẽntial'r. aliter implicaret Ↄdictoria. s ge⁹ ẽ de ratiõe eẽntiali ipius

spēi. & p̄dicat̄ de ea eētialiter & in qd. ḡ si spēs trāsfert̄ ad diuina. ḡ & gen⁹. Ideo d° q̄ magnitudo & q̄ti tas uirtualis ut ponit̄ in deo est trans cendēs. nec spēs. nec modus. nec ꝓprie tas alicui⁹ generis. q̄ oīa ista sunt limi tata. ipsa aūt ē infinita & mod⁹ intri sec⁹ cuiuslibȝ infiniti. Ad 2ᵐ dd̄ᵐ q̄ equalitas dicit pfectōem. uł saltem nō dicit foīałr impfectōem. ꝟ inequa litas dicit impfectōem. si eni duorum hn̄tiuȝ eandē nām. un⁹ hēat eam pfcē & ali⁹ impfcē. istorū ē inequalitas que nc̄cio includit impfectiōem in altero extremorū. q̄ modū impfcm̄ habendi nāȝ. ꝟ si hēret̄ ab utroq̄ eq̄łr hē. et̄ ab utroq̄ pfecte. q̄ nulla diminutō est in nā. Ad 3ᵐ d° q̄ coequari dic̄ duas relōnes. unā equipañᵉ que fundat̄ sup eandē magnitudinē ī eis. aliā disq̄perā tie que importat̄ p̱ uerbū passiuuȝ & actiuū sibi corrn̄dens. & fundat̄ sup pōm actiuā pducenti. & pōm passiuā pducti. & sic intelligit aug. de imagīe & coequatiōe. q̄ in illa relōne fūdata sup pōm actiuā in pr̄e. & passiuā ī fi lio nō coequant̄ pr̄ & fili⁹. ꝟ relatiōe disq̄perātie coequāt̄ ī pr̄e & filio. q̄ sic fili⁹ hȝ unā. ita pr̄ aliā. que sunt eq̄ lis pfectōis. q̄ utraq̄ infiᵗᵃ p̱ ideᵗᶜᵐ.

Trū prinᵐ uniuoce dicatur de prin° eēntiałr notionałr & psonałr dcō. uidet̄ q̄ nō. pricipiare eēntiałr aliqd ut ad extra. & aliqd psonałr ut ad intra. & notio nałr ut spirare nō sūt eiusdē rōis. pȝ ex terminis. q̄ pricipiare ad extrā q̄d ē causare est tm̄ respcūs rōis. principiat̄ ad intra siue psonałr ut generare. siue notiōałr ut spirar̄ ē relō reał. ꝟ ens re ale & ens rōis nō sūt eiusdē rōis. ḡ pri cipiū nō dicit̄ de eis uniᶜᵉ. p̱ rela tiuaꝝ ōmultiplicant̄. si ḡ unū relatiuo rū multiplicat̄ & reliquuȝ. ꝟ principᵐ eēntiałr psonałr & notiōałr est multi plex. pȝ ex termis. ut creatura fili⁹ & s. s. & nō in se unius rōis in eis. ḡ etc̄.

ō sequit̄ creās. ḡ pricipiās. & non ecōuerso. sequit̄ et generās. ḡ princi pians. sequit̄ iterū spirās. ḡ pricipiās. & n̄ ecōuerso. ḡ prinᵐ dicit̄ uniuoce de istis. ałr nō eēt inter ista couenienᵃ nc̄cia. In istā. q. pōt distingui de pri cipio. uno m̄ pōt sumi p̱ rōe forma li principiādi. isto mō prinᵐ cadit in diffinitiōe poᶜ. est enim poᵃ principi um quo potēs pōt agere. alio mō pōt sumi an prinᵐ dicat̄ uniuoce de pri° eēntiałr psonałr & notiōałr dicto. & iste 2⁹ mod⁹ est intellcūs. q. Circa cui⁹ declaratōem duo sūt uidenda. sic duo ponunt̄ in titulo. q. priᵐ est utrū sit eiusdē rōis ut dicit̄ de prin° psōa lit̄ & notiōaliter dcō. 2ᵐ utrū sit eius dē rōnis ut dicit̄ de prin° eētialiter & psonałr uł notiōałr dcō. Quan tū ad primū dd̄ᵐ est cōsequēter ad ea que dcā sūt alibi q̄ a prin° psonałr et notiōałr dcō pōt abstrahi cōcept⁹ cō munis principii. sic a pr̄e & filio cō cept⁹ cōis psone. q cōcept⁹ cōis prin cipii dr̄ eēntiałr de utroq̄ principio.

& ē cois ñ solū coitate rei ut ocept9 dei. s coitate rōis & pri intētiōis ut psona. n p hoc ē ule. q sic a pro prietatib psonalib9 pōt abstrahi ocept9 cōis ratōnis. & a pductōib9 p mo dū nāe & uolūtat cocept9 cōis pductiōis. q pōt aliqs eē cert9 de pductōe in cōi ignorādo hāc pductōez & illaz q possū eē cert9 unā psonā eē ab a nesciendo utrū generatōe ul spi sit ab ea. ita a psōis pducētib pōt abstrahi cōis cōcept9 pricipii pducēt uni us rōis respcū pricipii psonalr & notiōalr accepti. scio eñi aliq psonā ut psonā eē prin a q alia. nō tñ scio statim eā eē prin psonale ul notiōale. g prin ē uni9 rōis in utroq. q ad 2m articulū magis dubito an prin dicat uni de prin ad extra & ad itra q prin sic & sic dcm nō uidet uariari nisi penes pducere in eadez nā & alia nā, que detinant nō uidēt uariare unitem cōce9. Ex alia pte cū nihil sit cōe unicum prie intētiōis enti reali & enti rōis qd distrahat rōez enti. q ens distīctū & pricipiare ad intra psonalr & notiōalr dicat respcm realem q ē ad termīos realr distīctos. & principiare ad extra dicat tm rem rōis nō uidet prin sic & sic dcm eē uni9 rōnis. Ideo si dicāt q relo rōis nō est in genere relōnis p se. pōt dici osequēter q ei & relōni reali nō ē aliqs o9 cōis uni. q ille o9 eēt cō9 generis generalissimi. ille aūt nō ē cōis relōni rōis & relōni reali. q illud qd est sm

qd tale ñ ē eiusdē rōis cū eo. qd ē simplr tale. Si uero dicat q relo rōis sit simplr in genere. q res nō hnt eē simplr in genere sm eē exntie. q tūc pdicatōes eentiales in genere nō essēt uere nisi pdicata actualr existerēt in re extra. & tunc si hō nō existerz hec eēt fla. hō est aial. qd ē flm. q signum nominis nō cadit re cadēte. humanitas eñi ē tm hūanitas abstrahēs ab eē & ñ eē. g cū relo rōis possit hre cōceptuz qdditatm relōnis sic relo real. nec differat in cōceptu. s tm in re & exna. uidet q cō9 pricipii eentialr psonaliter & notiōalr dicti sit eiusdē rōis.

Quod aūt relo rōis sit simplr in genere pz sic. numer9 sm rōem ei9 foralem & eius unitas ē ab aīa. q extra anima nō habz aliq unitatē ñ aggregationis. sic aceru9. 8o me. & osat q numer9 est uera spēs qtitat. q gen9 qtitatis descendit in magtudinē ut spm & ens reale. & in multitudinē ut spez & ens rōis. silr relo descēdit in relōnē realē & relōnē rōis. sic ens primaria sui diuisiōe descendit in ens reale. & ens rōis. nō g repugt enti rōis q sit in gener. s ho9 tanq dubiū dimitto. Ad primā rōem qn dicit q principiar ñ est uni9 rōis ut generare & spirar. dico q uerz ē sm rōes eoz spales. tamē principiare in cōmuni ut abstrahit ab utroq est uni9 rōnis. & cū dicis relatōni reali & relōni rōis nihil ē cōe uniuoce. dr sm unā op. q uerz est. iō non dr uni de prin eentialr & notōalr

dicit tñ uniuoce de prin^{9} notionalit
& psonalr. q utrũqz dicit relone rea
lem. s^{m} aũt aliã op. d^{o} q sic. q re
latõi rõis & reali cõuenit uniuoce cõ
cept^{9} generis generalissimi. ut dcm̃ ẽ
Ad 2^{m} dico q pricipiatũ in cõi nõ
est multiplex. s simplex. uni^{9} rõis dcz
de omĩb^{9} pricipiatis. sic pducer de ge
nerare & spirare. Ad pbatõem d^{o} q
licz ab^{ta} sup. quo fũdant relones pri
cipiorũ sint alteri^{9} rõis. tñ ab ipis re
latõib^{9} põ abstrahi ocept^{9} cõis unius
rõis. sic res diuersor generũ. licz sint
p^{o} diuerse in entitate. põt tñ ab eis ab
strahi unus cõcept^{9} realis uni^{9} rõis ad
illa. ita in proposito.

289 Trũz pductõ intrin^{ca} sit in
diuinis. uider q nõ. nullũ p
ductũ est ex se ncẽm. pbatur
stati. q nihil ẽ sir ncẽm ex se & ab a^{9}
q si ẽ ncẽm ex se ẽ ncẽm circũscri^{to}
quocũqz alio. s qd ẽ pductũ si ẽ ncci
um est ncẽm ab alio. g nõ a se. uera est
g ma. s qcqd subsistit in eẽntia diuĩa
est ex se ncẽm. g in eẽn^{a} diuĩa nulla est
pductio. p si ẽ pductũ. g depẽdz
ons est fl'r. g ans. pbatõ ontie. q si
nullo mõ pductũ dependz a pducẽte
g uterqz habz nãm ex equo. tũc ultra:
g pductũ nõ magis pexigeret pducẽs
p habere nãm suã ad sui pductionem
q co^{o}. s h^{9} ẽ o nãm pductõis. g zc.
p alie mutatõẽs que de rõe sua nõ
dicũt tantã impfectõem qtã dic gene
ratõ nõ pñt eẽ in diuinis. g nec gene
ratio. ans pbat. q latio & alteratio q
nõ ponunt in deo nõ dicũt tantã imp
fectõez qtã dic genera^{o}. iõ multa en
tia pfcã possũt altari & ferri s^{m} locũ
q nõ possũt generari. ona pz. q remo
uemus a deo qcqd ẽ impfectõis. o
aug^{9}. 4° de tri. pr est princi^{m} totius
deitatis & nõ nisi per productionem.
Ad. a. istã dico q in diuinis est &
potest esse productio. qd ostẽdo sic.
Quicqd de rõe sua formali & a se
est principiũ producẽdi aliqd. in quo
cunqz est sine imperfectiõe. in illo est
princi^{m} pfecte producẽdi. s memoria
pfecta. s. intellcũs habẽs obm intelligi
bile sibi psens ex rõne sua formali est
prin^{m} productm̃ notitie genite. & hz
eẽ in aliqua psona diuina a se & sñ im
pfectõe. q aliqua psona ẽ improduc
ta. g psona illa poterit p tale princi^{m}
pfecte producere. p nulla pductõ
p memoriã pfectã ẽ pfecta. nisi sit no
titie genite adequate tali memorie. sed
memorie pfecte nulla notitia adequat
nisi infinita. g aliq psona p memoriã
pfcãm põt producere notitiã infi^{tam}.
p idẽ põt argui de uolũtate. q uolũ
tas hñs obm actu cognitũ sibi pñtatũ
ex rõe sui est productiua amoris adeqti
respcũ talis obiecti. p obiectũ ut ẽ
in memoria est aliqua rõ producendi
seipsum in intelligen^{a} in qua obiectũ
habz esse s^{m} qd. qd est impfectiõis. q
si memoria eẽt pfecta & intelligentia
pfecta obiectũ eẽt simplr idem. g ab
lata omni impfectiõe reseruato eo qd
est simplicit pfectionis. obiectũ idem

simpliciter memorie & intelligentie erit ro gignendi notitiam genitam in intelligentia quod est propositum. Ad quartum in qualibet conditione entis que non est ex ratione sua imperfecta necessitas est simpliciter perfectionis. quia sicut necessarium est conditio perfectior in quolibet dividente ens. quod necessario non est ex se limitatum. & sic quando ens dividitur per opposita alterum dividentium est perfectionis in ente. alterum imperfectionis. ita in quolibet quod est perfectionis si alterum membrorum sue divisionis est possibile reliquum erit necessarium. sed producens inquantum tale non includit imperfectionem. ergo producens in ratione producentis non est perfectum. nisi sit necessario producens primum autem producens non potest esse necessario producens aliud a se. ergo etc. Ad primum nego maiorem. cum probatur per necessarium ex se & ab alio. dico quod si idem genus cause importetur per hec duo ex se. & ab alio uerum est quod nihil est sic & sic necessarium. si autem importetur aliud genus cause. puta per esse ex se causa formalis. per esse ab alio causa producta vel effectiva non est inconveniens unum & idem esse necessarium ex se uno modo. & ab alio alio modo. Ad secundum dico quod non sequitur est ab alio. ergo dependens. Ad probationem dico quod nam in producente & producto est eque independens. & cum arguitur quod tunc non erit per exigentia, nego consequentiam. quia dependentia sequitur formaliter aliam entitatem dependenti ab illo a quo dependet. quando ergo habent eandem entitatem non est ibi dependentia. potest tamen esse per exigentia. si unum suppositum habeat illam ab alio. Ad ultimum dico quod alie mutationes a generatione ex

ratione sua formali sunt imperfectiores generatione. quia termini inducti per eos sunt imperfectiores quam termini generationis alie tamen mutationes quantum ad alia que presupponunt non requirunt tantam imperfectionem in subiecto quantam requirit generatio ut est mutatio quia requirit in subiecto entitatem in potentia. Applicando ad propositum dico quod generatio secundum illud quod presupponit quod est imperfectionis non est in divinis. sed transfertur ad divina ut est productio. non ut mutatio. & sic bene potest per generationem accipi esse tantum quam terminus perfectissimus in divinis licet non possit per aliquam mutationem accipi.

290 Utrum productiones intrinsece in divinis sint tantum due videtur, quod non. quia unius nature videtur esse unus modus communicandi. quia alterius materie est alia forma. aliter non esset forma propria huius materie. & tunc quodlibet generaretur ex quolibet. & materie universaliter essent ociose. sed materie correspondentes diversis agentibus sunt alterius & alterius rationis. quod patet in generatione per propagationem & putrefactionem. quia propagatus ex semine generatur. sed aliud non ex semine. sed ex aliquo corpore putrefacto.

Preterea philosophus secundo physico. distinguit naturam & intellectum tanquam diversa principia activa. & ratio utriusque invenitur in deo. quod neutrum

includit imperfectionem & ad intra: q neutrum est productum ad extra. ergo preter productionem uoluntatis erunt due alie productiones ad intra. Preterea uoluntas est libera. ergo & productio eius est libera. ergo non determinatur ad unum productum. sed ex libertate sua potest esse multorum. Si sic non sunt tantum due persone producte. ergo uel erunt plures personis tribus. uel pauciores. utrumque istorum est falsum. ergo sunt tantum due persone producte. & per consequens productiones tantum due. Ad istam questionem dico quod tantum sunt due productiones distincte secundum rationes formales producendi: quia tantum duo sunt principia productiua habentia distinctas rationes formales producendi. hoc autem probo sic omnis pluralitas reducitur ad unitatem. uel ad tantam paucitatem ad quantam potest reduci. ergo pluralitas principiorum actiuorum reducetur sic uel sic. sed non potest reduci ad aliquod unum principium productum aliud ab istis. quia principia productiua que sunt natura & uoluntas habent oppositos modos principiandi. quia alterum ex se inclinatur ad agendum naturaliter alterum libere. si autem reduceretur ad aliquod unum principium productiuum illud haberet determinate rationem principii aliam a predictis. istam autem non est dare. ergo pluralitas principiorum actiuorum reducetur ad modum principiandi naturaliter. & ad modum principiandi libere. & sic tantum erunt due productiones

Preterea in presente sunt ponenda principia secundum omnes rationes principiandi. quia in ipso est omnis ratio principii quod non reducitur ad aliquod principium prius. ergo sunt tantum duo principia productiua alterius rationis in presente productiuo. unum per modum nature. & aliud libere. Sed au te producta sunt ad intra. ergo etc. Preterea ubicunque sunt principia producendi alterius rationis eis correspondent principiationes alterius rationis quia non est maior unitas in productionibus quam in principiis productis. sed in diuinis manent duo principia secundum suas rationes formales principiandi. ergo eis correspondebunt due distincte principiationes siue productiones. minor probatur. quia sicut memoria perfecta in aliquo supposito diuino est principium producendi notitiam sibi adequatam. ita uoluntas est principium producendi amorem sibi adequatum & infinitum & per consequens in natura diuina ad intra erunt memoria perfecta & uoluntas sub propriis rationibus suis principiandi. Ad argumenta ad primum dico quod secundum philosophum primo metaphysice. materia est ex qua fit res cum insit. quod additur ad differentiam oppositi quod transit & corrupto fit res. non autem est rei facte. si ergo accipiat quod forma eiusdem rationis est materie eiusdem rationis. loquendo de materia que est pars compositi concedo. sed si accipiat materiam pro opposito quod corrupto generatur compositum. nego. igitur sol non eiusdem speciei generatur siue ex ligno corrupto siue ex aere In propagatis autem & putrefactis est materia primo & non secundo. Ad secundum dico quod philosophus parum locutus est de uoluntate ut distinguitur contra intellectum sed conuenit in ratione principii actiui coniunxit intellectum cum uoluntate. & ideo secundo physicorum quando distinguit naturam & intellectum intellectus concurrit cum uoluntate constituere unum principium omnium artificialium.

Ad ultimum dico quod prius naturaliter uoluntas est principium producti sibi adequati quam non adequati sed adequatum infinito est infinitum. & ita creatura que non est adequata est uario uolita. & uario producta a dei uoluntate.

Trũ pſõe diuine ſint tm̃ tres
uidet̃ ꝙ nõ.relones oppõite
ſunt equalis dignitatꝫ.ḡ ſi re
latio primi ꝑducentꝫ cõſtituit tantum
unã pſonã.ḡ relo ꝑducti tm̃ cõſtituet
unã aliã.& ſic tm̃ erũt due pſõe.una
ꝑducẽs & alia ꝑducta. p̃ duabꝰ re
latõibꝰ ꝑductorũ corrñdẽt due relatõ
nes ꝑducẽtiũ. ꝙ eque diſtiguunt̃ iſta
extrema inter ſe ſic̃ illa.ḡ ſi relatiões
ꝑductorũ cõſtituãt duas pſonas relo
nes ꝑducentiũ cõſtituẽt duas alias.&
ſic erũt quatuor pſone in diuĩs. p̃
põ finita durãs in infinitũ poſſet ꝯhr̃e
ſucceſſie effcũs infinitos.ſic̃ pꝫ de ſo
le ſᵐ uiã phiᶜ z.º de generatõe.ḡ põ in
finita põt hr̃e infinita ꝑducta ſimul.
õ.mat.ulti.in noĩe pa.& fi.et.ſ.ſ.
Ad iſtã.q.dº ꝙ tm̃ tres ſũt pſone
in nã diuĩa.et hº oñdo duplr̃.uno mº
ꝙ ſint due pſone ꝑducte.zºº ꝙ uª ſit
improducta. primũ oñdo ſic.prinº
ꝑductio uniꝰ rõis nõ corrñdet n̄ una
ꝑductõ & unũ ꝑductũ uniꝰ rõis.ſ in
diuinis ſũt tm̃ duo prinª ꝑductia.ſ.in
teꝰ & uolũtas. & utrũqꝫ in ſe ẽ prinᵐ
uniꝰ rõnis: ḡ eis corrñdet utraqꝫ ꝑdu
ctõ & utrũqꝫ ꝑductũ uniꝰ rõis.ſ ĩ di
uinis nõ pñt eẽ plres ꝑductões eiuſdeꝫ
rõis.ſic̃ ſtatĩ ꝑbabit̃ ĩ ſequẽti.q.ḡ tm̃
ſunt due ꝑductões in diuinis.& ꝑ ꝯñs
due pſone ꝑducte. p̃ zº ꝙ ſit una
pſona improducta.qcq̃d põt eẽ ĩ plĩ
bus ſuppõitꝫ & nõ det̃minat̃ ad certũ
numerũ ſuppõitoꝝ ꝑ aliud a ſe põt q̃
tum ẽ ex ſe eẽ in infinitis.& ſi ẽ nc.e
eẽ actu ẽ in infinitis. ꝙ q̃cq̃d põt ibi
eẽ eſt.ſi ḡ ingenitũ põt eſſe in plĩbus
ſuppõitis nõ determinat̃ ab aliq̃ in q̃t
ſuppõitis ſit.ꝙ determiari ab alio ad
eẽ in ſuppõitis eſt õ rõem ingeniti. ḡ
de rõe ſua põt eẽ in infinitꝫ.& ſi põt
eſſe in infinitis eſt.ꝙ om̃e ingenituꝫ ẽ
neceſſe eſſe. ꝑceſſus in infinitum eſt
impoſſibilis.ḡ etc̃. p̃ eẽnª una actu
exñs nõ põt ex ſe immeᵐᵉ habere plu
res modos eẽndi.ſ ſi eſſent plura ſup
põita ingenita una & eadem eẽntia ha
beret ex ſe immeᵐᵉ plres modos eſſẽdi
ḡ tm̃ eſt una pſõa ingenita. p̃ nũq̃
plalitas eſt ponẽda ſine nccitate.ſ nul
la nccitas nec ad intra nᶜ ad extra cõ
cludit plures eẽ innaſcibiles.ḡ eſt tm̃
unus. Ad arᵗᵃ ad primũ dico ꝙ in
argumento eſt fallaª figure dictionis:
mutando quid in quot.ratio iſtius de
fectus eſt iſta.quia nõ propter nobili
tatem uel ignobilitatem relatiõis prin
cipii uel principiati eſt ꝙ multiplica
tur uel non multiplicatur.ſed eſt.quia
de ratione principii eſt unitas.licꝫ in
principiatis poſſit eſſe pluralitas. ꝙ
ſemper eſt reductio pluralitatꝫ ad uni
tatem.& ideo ſtante equali uoluntate
põt eẽ diſtictõ ĩ relonibꝰ ꝑductoꝝ. lꝫ
non ſit in relationibus ꝑducentium.
Aliter poteſt dici ꝙ ibi quelibꝫ re
latio unius rationis eſt de ſe hoc.ſed a
pluribus relationibus producti poteſt
forſan abſtrahi unũ commune produ
ctum. & a pluribus relationibus pro
ductiui unũ commune productiuum.

Ad 2ᵐ cõcedo ꝙ reſonibus ex pte ꝓductiui corrñdent reſones ex pte ꝓductorũ. & tot quot. ſ; nõ ſequit ſi reſones ꝓducti diſtiguunt pſonalr. ḡ & reſones ꝓducenti. cuiꝰ rõ eſt. ꝙ ñ poteſt idẽ ꝓduci ꝓductiõibꝰ duabꝰ totalibus. & iõ reſones ꝓducti nõ pluficãtur in eodẽ. lʒ reſones ꝓducenti poſſint pluficari. Ad 3ᵐ dꝰ ꝙ poᵃ finita nõ põt hre ſimł duos termios adequatos in ꝓduci. ſ; põt hre unũ in ꝓduci. et aliũ in ꝓducto eẽ. poᵃ autẽ infinita habʒ terminũ ſuum in produci & eſt adequatꝰ. iõ nõ põt habere plures terminos.

=93 Trũ ꝓductões intrinſece poſſint eẽ plres eiuſdẽ rõnis. uidet ꝙ ſic. ꝙ idẽ prinᵐ ꝓductiᵐ in creatis põt eẽ ſufficiẽs reſpcũ pluriũ ꝓductõnũ. pʒ de calore reſpectu pluriũ calefactionũ. ḡ magis idem prinᵐ ꝓductm̃ infinitũ põt hre plres ꝓductões eiuſdẽ rõnis. Õ ꝓductio adequata prinᵒ ſuo ꝓductio eſt tantũ una numero. ſ; in diuinis quelibʒ ꝓductio eſt infinita ſic & prinᵐ ꝓductm̃. ḡ quelibʒ ꝓductõ in diuinis eſt tantũ una numero. & p õns nõ ꝑnt eſſe plures uniꝰ rõis. Ad iſtã. q. cõiter dicitur ꝙ nõ. ſ; aliqui talẽ rõem aſſignãt. fecunditas unius rõis totalr exhauſta in aliquo principio ꝓductiuo p unaʒ ꝓductõem nõ extendit ſe ad aliã eiuſdem rõnis. ſ; omis fecunditas ad intra p ꝓductõem unius rõnis infinitã ẽ tota exhauſta. Sed iſta rõ ñ multũ ualet. ꝙ omnes trãſferentes ſ̃m aliquã ſimilitudinẽ tranſferunt. illud autẽ uocabulũ exhauriri trãſfert a corpalibꝰ ubi dicit aliqd exhauriri quãdo extrahitur ab alio & non manet in illo. ſic aqua quãdo extrahit a puteo dicit exhauriri. ſic aũt nõ põt intelligi in diuinis. ſi aũt dicas ꝙ fecunditas pricipii ꝓductiui exhaurit p ꝓductionem aliquã que nõ manʒ reſpcũ alterius actꝰ ꝓductiui. & tũc nihil cõcludit. ꝙ cõcluſio ponit in premiſſis. Alia rõ aſſignat talis. ꝓductio habẽs terminũ adequatũ & ſemp ſtans nõ cõpatit ſecum alã eiuſdẽ rõnis. ſ; quelibʒ ꝓductio in diuis ẽ huiuſmõi. ḡ etc. Sed nec iſta ratõ mouet. ꝙ aut intelligunt de adequatõe exteſiua uł intenſiua. ſi pᵒ modo tunc petit in minori. ſ. ꝙ q̃libet ꝓductio diuia ſit ad tot extenſa p adequatõem q̃tũ põt extendi. ſi 2ᵒ modo tunc ꝓpoſitõ nra. nõ eſt plana. ꝙ ꝙ princiᵐ ꝓductõis habẽs terminũ adequatũ eiuſdem rõnis non poſſit in aliam hoc nõ eſt ſ̃m rõnem principii. ñ ꝙ illa ꝓductõ ſp ſtat reſpcũ termini adequati. ḡ ſi p impoſſibile ceſſarʒ poſſet in aliam ꝓductionem eiuſdẽ rõnis. & per conſequens q̃tum eſt ex ſe põt in aliam ꝓductõem. Ideo dico ꝙ in diuinis eſt tantum una productõ numero eiuſdem rationis. ita ꝙ ſi ponat per impoſſibile ꝙ illa productio non eſſet principium productm̃ illud non poſſet in aliam. ratio huius eſt. Quia qcquid eſt in diuinis eſt de ſe

hoc. & iō in diuinis nihil unius rōnis 293
pōt pl'ificari. arguit̃ ḡ sic. qcq̄d ē de
se hoc nō pōt pl'ificari. ß qcq̄d est in
diuinis unius rōnis est de se hoc. ḡ ni
hil uni⁹ rōnis in diuinis pōt pl'ificari
ß ꝓductio diuina que ē uni⁹ pricipii
formal' est uni⁹ rōis. ḡ tal' ꝓductō nō
pōt pl'ificari. ḡ in diuinis est tm̄ una
ꝓductō ßm numerū uni⁹ rōis. Mi.
ꝓbat̃. q̄ si aliq̄d in diuinis nō sit de se
h°. ḡ de se pōt eē in pl'ib⁹. & nisi ali
unde detinet̃ est in infinitis. oꝫ ḡ po
nere aliq̄d quo detinet̃ ad pl'a unius
rōnis. & de illo quero. aut est aliq̄d uni
us rōis. aut alteri⁹ & alteri⁹. si p̊ modo
aut illud ē pl'ificabile. aut nō. si nō ea
dem rōe stādū fuit in p̊. & habet̃ ꝓpo
sitū q̄ nihil uni⁹ rōis in diuinis est pl'i
ficabile. si ē pl'ificabile. ḡ nō detinat
sibi numerum. & ita erit in infinitis.
oꝫ ḡ dicere q̄ determinet̃ ad pl'a uni⁹
rōis p alia alteri⁹ rōis. & tūc quero de
uno illorū. aut ē de se hoc. aut nō. si n̄
ḡ nō determīat sibi certā pl'alitatem
& ꝓcedet̃ sic pri⁹. si ē de se hoc. pari
rōe stādū fuit in p̊. D° ḡ q̄ cā q̄re
in diuis nō pn̄t eē pl'es ꝓductōes uni⁹
rōnis ē. q̄ quelibꝫ ꝓductō diuīa est de
se hoc sic om̄ia alia que sunt in diuis.

Ad arm in ōriuꝫ ddm q̄ in creatis
eiusdē pricipii pn̄t eē pl'es ꝓductōes
uni⁹ rōis. q̄ nm ꝓductū creatū ē de se
h°. & iō nc aliq̄ ꝓductō t̄inata ad tl'e
ꝓductū ē de se h°. n̄ sic aūt in ꝓpo^{to}
ubi ꝓductū ē de se h°. iō ꝓductō erit
de se hoc ꝑ q̄d nō pōt pl'ificari.

Trū pr̄ & fili⁹ sint duo spi
ratores. uidet̃ q̄ sic. pr̄ & fi
lius spirāt spm̄ scm̄. ḡ sunt
spirantes. s. s. q̄ a v̄bo ad eius partici
piuꝫ est nc̄cia ōn̄tia. & alteri⁹ sequit̃
si duo spirātes. ḡ duo spiratores. q̄ se
quit̃ spirās. ḡ spirator. q̄ si singulare
infert singulare. & plurale pl'ale. Ō
v° de tri. pr̄ & filius sūt unū prin^{m}
s. s. sic tota trinitas est unū prin^{m} cre
ature. ß respcū creat̃e sūt oino unum
prin^{m} & nō pl'a. iō dicūt̃ un⁹ creator
creat̃e. q̄ opa trinitatis sunt indiuisa
ad extra. Rn° q̄ nō sunt duo spira
tores. ß tm̄ unus spirator. hoc aūt oñ
do tripl'r. p̊ sic. sbm nō dicit̃ de aliq̄
bus pl'alit̃ cū distictōe numerali. n̄ sig
ficatū eius pl'ificet̃ in eis. ꝓbat̃ statim
q̄ termin⁹ numeral' addit⁹ alicui s̄bo
q̄d pōt ei⁹ depēdentiā termīare pōit
suū sigtū. i. dis. & pl'ificatōeꝫ circa ip
sum. & denotat ipm̄ numerari & disti
gui. ß qñ termin⁹ numeral' addit̃ adie
ctio q̄d nō pōt ei⁹ depēdētiā termiār̃
nō pōit sigtū suū imet^{te} circa sigtū ad
iectiui. ß t̄in⁹ numeral' & adiectm̄ po
nūt sigtū suū circa substātm̄. q̄d p̊ t̄i
nat depēdētiā t̄ini nūeral' & adiectiui
uera ē ḡ ma. ß sigtū spiratoris ul' uis
spi^{ua} n̄ pl'ificat̃ i pr̄e & fi°. ḡ nō sunt
duo spiratores. Mi. ꝓbat̃. q̄ sic ac
tio sigt actū p modū hit⁹ & qetis. ut
lectō sigt sic actū. ita nom̄ v̄bale illi⁹
actōis sigt prim tal' act⁹ p modū hit⁹
& qeti. ut lector. ḡ sicut spiratio dic̄
actum per modum habitus & quieti.

ita spirator dicit principiũ illius act⁹ ṡ uis spiratiuā nō pōt plificari in patre & filio. ğ termin⁹ mālis addit⁹ tali prin° qđ significat p h° nomē uerbale spirator. cũ prinᵐ sit oīno unũ in prē & filio nō poterit poner signi catũ suũ circa illud nomē in plali dicendo duos spiratores ñ ppō sit flā;

Ex hoc p moduȝ correlarii pōt haberi φ in diuis adiectiua pñt plificari. sbstanᵘᵃ aũt nō. ɔcedit eni φ pr & filius sũt duo spirantes. ñ autē duo spiratores. & rō dcā est. 2° sic pbat cōclō pricipal. aug. v° de t. pr & filius sũt unum prinᵐ. s. s. ṡ nō sũt unũ prinᵐ quo; φ suppoᵐ agēs ñ ē prinᵐ quo. ṡ qđ agit. ğ pr & fili⁹ sũt unum qđ spirat. s. s. ğ poterit cōuenient dici de prē & filio φ sint unus spirator φ flȝ est φ sint unũ spirās. 3° sic oī entitati forali corrñdet aliqđ ens illa entiᵗᵉ forali. ğ ui spiratie q ē qdā entitas formal in prē & fi° corrñdet adequate aliqđ ens illa entiᵗᵉ. hoc aũt nō est nisi spirator. & nō duo spiratores. Ad rōes in ōriũ pȝ ꝝn°.

397 Trũ pductio. s. s. sit generatio. uidet φ sic. φ generatio in creatis p hoc distiguit ab aliis mutatōibꝯ. φ p eā pducit aliqd in eē sbe. ṡ spiratōe pducit. s. s. in eē diuio sic generatōe filius. ğ pductio s. s. ē generatio; ɔfirmat rō. φ mutatōes & mot⁹ distiguunt p tīos formales eorũ v° phi. ṡ terminus foralis spiratōis est idē cũ termīo forali generatōis. φ eēn utriqȝ cōicat. ğ spira° est generatō. p quecũqȝ uni & eidē sũt eadē inter se sũt eadē. ğ quecunqȝ sũt eidē uniᶜᵃ inter se sũt uniᶜᵃ. ṡ generatō & spiratō ɔpate ad prēm sunt pductōes uniᶜᵉ. φ utraqȝ in se est uniuoca. & ita unius rōnis inter se. p drā realis nō depēdet a drā rōnis. φ ē pfectior. ṡ drā pricipiorũ istarũ pductionũ. s. nāe & uolũtatis est tm drā rōnis. φ drā realis nō pōt stare cum diuina simplicitate. ğ etc. Contra aug. v° de trini. c. xvii°. spũs scũs pcedit a patre & filio. nō quomō natus: ṡ q̄ modo datus. In ista. q. ab omnibus tenet cōclusio negatiua. ṡ diuersi diuersimode ostendũt istas pductiones distingui. nam aliqui dicũt φ iste pductiones distinguunt per terminos formales qui sunt psone pducte. & adducunt pro seqȝ phȝ v° phisico. motus distinguũt per terminos. φ alterius & alterius motus est alius & alius terminus. & licet pductiōes iste nō sint motus. nec mutationes. sunt tñ q̄si uie quedam ad psonas. ğ p eas distinguuntur.

Cōtra nō habent eē p terminos. ğ nec distictōeȝ. aīis patȝ. φ habent esse ex se formal r. ɔñam probo. φ ab eodem habet res esse & distinctum esse;

p phs v° phi. est magis ad oppoᵐ nō eni motus distiguit p tminos. ñ φ forme fluentes sunt eiusdem rōnis cũ formis terminantibus. sed hic non est fluxus. nec uia eiusdem rationis cum terminis formalibus. φ termin⁹ foralis

est eētia ꝑductō q̄ ē q̄si uia ē relatō
Alii distinguūt aliter ꝑ hoc ꝙ una ꝑductō ē ab una ꝑsona. & alia a duabus. ꝯ si idē prinm foꝛale ꝑducēdi aliqd ꝑꝑ eē eius in hoc suppoto ul' in illo nō erit prinm ꝑductōis alteri9 rōnis. albedo eni in lapide & in equo est prinm immutatiōis uisus eiusdē rōnis ita etiā si eadē albedo eēt in duob9 sic in uno eēt prim imutatōis eiusdē rōis iste aūt ꝑductōes distīguunt ita ꝙ nō sūt eiusdē rōis.oꝫ ḡ assigre aliā dr̃. ꝙ unitatē ul' dualitātē suppōitoꝝ agentium. ꝑ ōis dis.reducit ad aliqua ꝑ diuersa que eēnt distincta si per impossibile eēnt ab oībus aliis sepata.ḡ ista dis.erit ꝑ talia que sūt ꝑ diuersa.sed ista ñ sūt unitas & ꝑlalitas suppōitorū agētiū.ꝙ circūscripto oi alio ab unite ul' dualitate suppōitoꝝ nō uidet' esse dis.in istis ꝑductiōib9. Alii dicunt aliter ꝙ eēna sub rōe una oīno indistincta est prinm illaꝝ ꝑductionū.ꝙ sicut duo limitata pñt eē prina duoꝝ actuū ita idē illimitatū ɔtinēs in se uirtual'r illa pl'a pōt eē prinm eorūdeꝫ actuum sub una rōe & nulla distictōe in eo. ꝯ ex sola illimitatiōe suspius. sic pꝫ de sole respcū multoꝝ. ꝯ actio uolēdi in nobis nō ē foꝛal'r libera.ꝙ est q̄daꝫ foꝛa nālis nō hñs inclinatiōem ad oppōita.uolūtas aūt ē foꝛal'r libera, ita i diuinis ꝑductō.s.s. iā pōita in eē non uidet' foꝛal'r libera.ꝯ libertas ꝑcise uidet' eē in prino ꝑductōis.ꝯ si nulla distictio ꝑcedat ꝑductiōem fi.& s.s.ꝑa dis.que ē ꝑductiōis hui9 & illi9 ñ erit formal'r libera. & sic in diuinis ñ erit una ꝑductio ꝑ modū nāe.& alia per modū libertatis.ꝙ nullū prinm ꝑcedit aliter se hñs ad unā ꝑductiōem ꝙ ad aliā. ꝑ si eētia ut oīno indistincta eēt prinm duplicis ꝑductiōis.ḡ cū intellcūs sub rōne infiniti sit sufficiens principiū ꝑducendi uerbū infinitum & uoluntas sub rōne infiniti sit principiū ꝑductum sufficiens amoris infiniti.& anteꝙ intelligat' intellcūs infinitus & uoluntas infinita formaliter & distincta intelligit' ipsa eētia. ḡ per ipsam ut ꝑintelligit' est duplex ꝑductio intrinseca. & quādo posteri9 intelligūt' intellectus infinitus formalit' & uolūtas infinita formaliter uirtute istoruꝫ duorū erunt due ꝑsone producte & due alie uirtute eētie.& sic erunt quatuor ꝑsone producte. Ad.q.ḡ dico ꝙ ꝑductōes distinguunt' seipsis formaliter.generatō eni seipsa formaliter est generatio. & spiratio seipsa formaliter est spiratio. & ex rōnibus foꝛalibus earuꝫ impossibile est generatiōem esse spiratiōem circūscripto ꝑ impossibile quocunqꝫ alio. ita ꝙ non oportet querere q̄bus distinguant'. ꝙ tota ratio formalis unius est nō eadem toti formali rationi alterius. Ad argumenta principalia.ad primum uidetur concludere contra eos qui dicunt essentiam diuinam quasi subiectum generationis.sed ꝯ me nō cōcludit.ꝙ nego ibi generem mutatōis.ꝯ ꝑcise pono

ibi generationem sub rõne pductionis cui⁹ t'ini sũt pcise pducẽs & pductũ

Ad 2m dico q̃ q̃n duo cõueniũt ad 3m illimitatũ. nõ sequit ex unione eorũ in termino unio eorũ inter se. Exemplũ si ego sũ hic cum deo. & papa sit rome cũ deo nõ sequit q̃ sim sil' cum papa. q̃ deus ẽ illimitat⁹ sm pñtiã ĩ est pñs oĩbus locis. ita dico in pposito pr̃ hab3 in se duplicẽ fecũditatẽ pfcẽ & utraq3 pductõ corrñdet pcise uni fecũditati. & iõ pr̃ respcũ duarũ pductionũ est prin^m illimitatũ. iõ nõ seqtur si ambe pductões illeſint uniuoce in tali 2o q̃ sint unice inter se. Ad ultimũ do q̃ prin^a pductiua nõ distinguunt sola rõe. & cũ arguit q̃ oppositũ repug: diuine simplicitati. do q̃ nõ idẽtitas formalis põt stare cũ summa simplicitate. s distinctio realis nõ.

Trũ pr̃ & fili⁹ spirent sm scm omino uniformiter. uidetur q̃ nõ. aug. xv^o de t. c. 17o. spũs scũs principalr pcedit a pre g nõ pricipalr a filio. g non est ab eis cino uniformiter. p oĩs cã prima plus agit q̃ 2a. ex pria ppõne de causis. & 2o me^ce. prin^a nccio, eẽ uerissima sẽp oportet cũ sint aliis cã ueritatis. g oẽ pri⁹ pducẽs plus pducit q̃ 2m. pater est huiusmõi. q̃ dat filio pducere g etc. õ uno prin^o inq̃^m oĩo u^o pr̃ & filius spirãt sm scm. g omino uniformiter. Ad istũ q. ñn^o q̃ actus põt tripl'r cõsiderari. s' in se. ul' inq̃tũ est termini. ul' inq̃tũ cõpat ad suppõitã agẽtia. prim⁹ duob⁹ modis ẽ oĩmodã uniformitas siue unitas. q̃ uerissime un⁹ act⁹ & unus termin⁹ pductus. 3o modo loquẽdo de actu sicut ipsa uis spiratiua cõicat filio a patre ita etiam q̃ filius spirat habet a pre: & ita pater spirat a se. filius non a se

õ istud põt argui. pat pri⁹ spirat sm scm q̃ filius. q̃ in p signo originis in quo pr̃ hab3 esse a se habet etiã spirare a se. & tũc filius nõ intelligit spirare. ofirmat q̃dcũ3 prin^m pducẽm in suppõito priori intelligit habere terminũ adeq̃tũ3 nõ põt eẽ prin^m pducẽdi in suppo^to posteriori. sic autẽ est in pposito. g etc. ñn^o do q̃ ñ est cõsimil' ordo inter prẽm spirãtem & filiũ spirãtẽ qui est inter pre3 generantẽ & prẽm spirantẽ. q̃ nõ ẽ intelligendũ q̃ pr̃ spiret anteq̃ fili⁹. s pr̃ generat prius origine q̃ spiret pp ordinẽ principiorũ. alr filius nõ spirar3 sicut nec .s.s. generat. q̃ pintelligit generari filius ipsa spiratiõe passiua. sed est ibi ordo talis q̃ in patre ẽ duplex fecunditas a se. & in filio est 2a fecunditas a patre. 3a est actus 2e fecũditatis siml' a patre & filio. tamẽ cum aliquo ordine. q̃ ille actus est patris a se. filii aũt nõ a se. sed a patre. Ad cõfirmationẽ3 dico q̃ maior est falsa quãdo principiũ nõ hab3 terminũ adequatũ. nisi post pductionem alterius suppositi cui illud principium cõmunicatur. sic autem est in proposito. cõmunicatur eni3 filio a pre uis spiratiua

anteq̄ habeat t'mĩ adeq̄tũ uidelʒ .s.s.

Ad om̄es auctes aug. & alio℞ dico ꝙ aug. exponit seipm̄ ꝑ hoc inquit dixi pr̄eʒ pr̄cipal'r spirar̄. ꝙ ꝙ filius spiret hoc habʒ a pr̄e. Ad 2^m dico ꝙ illa ꝓpō uera ē de cā & cāto ꝑ h9 ꝙ in causis ordīatis est alia & alia uirtus cāti. ꝭ nō ē uera de prin° q̄l' nō est cā. ꝙ ibi nō ē alia uirt9 pr̄cipiādi iō nō plus principiat pri^m pr̄cipians q̄ 2^m. sic nec cā supior plus cāret q̄ 2^a si eadē uirtute cātiua cārent amb9

296 Trũ pr̄ & filius spirēt .s.s. inq̄^m oīno unũ. uidet̄ ꝙ nō. actio est suppōiti. ḡ duoruʒ suppōito℞ nō ē una actio. ꝭ sp̄s scūs ꝓducit̄ actiōe pr̄is & filii ut agētium ḡ inq̄tũ distincti. ꝑ si ꝓducunt ut oīno unũ. aut inq̄tũ unũ in eēn^a. aut ut unũ in psona. aut ut unũ in ui spiri^ua nō ꝰ mō. ꝙ tūc sp̄s scūs cũ sit unũ ĩ eēn^a cũ pr̄e ꝓduceret seipm̄. ñ 2° mō ꝙ sūt distincte psone. ñ 3° mō. ꝙ tūc sequeret̄ ꝙ pr̄ eēt duo prin^a respcũ filii & sp̄s sancti. ꝑ duas uires ꝓductiuas in ipso respcu eo℞. Ō 5° de tri. pr̄ & fili9 sūt unũ prin^m respectu sp̄s sci. sic pr̄ & fili9 & .s.s. sūt unum prin^m respcũ creat̄e. ꝭ creatā ē a tribus nō inq̄tũ distīcti. ꝭ ut oīno unum ḡ etc̄. In ista. q. planũ ē ꝙ pr̄ & fi. sūt unũ prin^m. s.s. hoc eni declaratuʒ est in cōcilio generali lugdunensi sub greg. x°. pʒ extra de sum. tri. & fide catho. & ē in vi° decre. rō hui9 ueritatis est ista. Pater pri9 origine habʒ actũ fecūditatis intell9 q̄ uolūtatis. & in illo priori cōicat filio fecūditatem suā. ꝙ in illo signo originis in quo ꝓducit̄ fili9 p fecunditatē intellcūs cōicat̄ sibi a pr̄e quicq̄d sibi nō repugnat & ita fecūditas uolūtatis. & p ɔn̄s sp̄s scūs ꝓducet̄ a pr̄e & filio fecūditate uolūtatis ut oīno ab uno prin° ꝑ unā fecūditatē principii ꝓductiui in eis.

Sed difficultas ē in h°. cũ enim ista uolūtas sit una in duobꝰ suppōitis. que suppōita cōcordiūt uolūt ista uolūtate & cōcordia denotet aliquā dis. suppositoꝝ cōcordiū. Utrũ pater & filius spirēt magis ista uoluntate inq̄tũ una ul' inq̄tũ concors. Hic est una opi. que dicit ꝙ supposita ꝓducen^a sūt distincta. & propter istam dis. nullo mō cōcedent̄ spirare inquātum plures. ꝙ unã habent uim spiratiuā. ꝭ quia illa uis nō omino sub rōne sue unitatis est ꝓximũ principiũ fecundum ad spirādum. ꝭ sub rōne uoluntatis concordis ubi cōnotatur aliqua d'. & propter illam dis. cōnotatam pōt concedi ꝙ spirent inquātum sunt distincti. Confirmat̄ p Rich. 3° de tri. intellect9 pfectam fecūditatem habere pōt ad ꝓductōem uerbi ut existit in una sola psona. uoluntas autē perfectā fecunditatem ad productionem spiritus sancti habere nō potest. nisi ut existit in gemina persona. ꝙ fecūditas intellcūs consistit in plenitudine perfecte sapientie. que potest esse in unico dicēte.

S istā op. arguo sic. si pr & filius in q̄tū concordit se amātes pducunt spm scm. ꝗ uolūtate erit ali⁹. s. s. pri⁹ pductus. h⁹ ē incōueniēs. ꝗ & primū pba⁹ sic. in q̄cūq3 signo originis uel nāe est prin^m pductm pfcm in se & i suppōito couenienti actōi in illo sig⁹ pōt eē tali suppōito rō pducēdi. sed uolūtas infinita ut ifinita intellecta añ omē uelle habēs obm infinitū sibi pñs est sufficiēs prin^m pducti^m amoris in finiti. ꝗ pater & fili⁹ sunt psone oue nientes actōi. ꝗ uolūtas in pre & filio intellecta. nō ut qua fora⁹r uult. ꝗ ut i finita hñs p actū. intelligētie eētiam diuinā pñtē3 erit patri & filio prin^m pducēdi. s. s. si ꝗ. s. s. pducit p uolun tatē infitū uolēs. sequit ꝙ spūs sanct⁹ añ pducit uolūtate ut est act⁹ prim⁹; qd ē incōueniēs. ꝓ prin^m eque p fectū in uno suppōito sicut in duob eque ē prin^m agēdi in uno sic in duo bus. ꝙ nō uidet plus reqri ad actū ñ prin^m. p fcm q̄. & suppo^m pfcm agēs. ꝗ uolūtas eque pfcā est in uno suppoi to sic in duobus. & unū suppo^m ē eq̄ pfcm pfectōe reqsita ad suppositum agens sic duo. ꝗ uolūtas eque poterit eē prin^m pducēdi in uno sic in duob ꝗ illa cōcordia nō erit rō pducēdi ex parte pricipii pductiui. mi. pbat. ꝙ prin^m quo nō accipit pfectione3 sibi cōpetē ē a suppo^{to}. ꝗ dat suppōito. ꝙ eo suppo^m est pfcm ut possit ager ꝗ tale prin^m nō ē pfecti⁹ in plib⁹ q̄ in uno. Ad. q. ꝗ d⁹ ꝙ pr & filius

spirāt. s. s. uolūtate inq̄^m oino ūna. rō est. ꝙ ad rōem pricipii pcise ut pri^m est nō requirit nisi pfcio eius in se. & ꝙ habeat in psona anteq̄ intelligat ha bere terminū adequatū. uolūtas aūt oi no est in pre & filio. & ante origie3 in eis q̄ intelligat hre terminū adeqtū; ꝙ ambo sūt inspirati. & iō uolūtas. nc in eis est idē prin^m pductm respectu sps sci. Sed ꝑ uerba Rich. dissi⁹ ꝙ multiplicit pōt intelligi uolūtas ocors aut i aliq̄ actu 2⁹ elicito. puta diligē do idē. & tūc ul creaturā ul. s. s. uel amādo se & reamando. ita ꝙ pr uolū tate diligat filiū. & ecōuerso. ul qu si habitua^r inq̄^m act⁹ prim⁹ natus ē hre quasi actum 2^m. Duobus primis mo dis nō uidet ꝙ pr & fili⁹ spirēt. s. s. uolūtate cōcordi. sic pbatum ē p duas rōnes. neq3 dilectione eētie ut etiā est pbatū. neq3 sui inuicē. ut etiā est oñsu3 o3 ꝗ ꝙ intelligat 3⁹ mō uolūtate con cordi. i. uolūtate inq̄^m est act⁹ prim⁹ in quā nati sūt cōcordare in actu suo cōcordit pducēdo amore3. tali inquā uolūtate spirant. & magis inq̄^m una q̄ inq̄^m concors. Ad ar^{ta} ad pri^m d⁹ ꝙ actio est singularis p se exñti. ꝗ nō o3 eē alicui⁹ singularis incōicabil.

Aliter pōt dici ꝙ actō nō denomi nat ultima denoiatiōe nisi suppo^m ul hñte3 modū suppōiti. ꝗ ois fora exñs in alio ut forma sic dat illi esse ita dat sibi aliq̄ mō denominari a sua actione & lic3 fora in suppo^{to} denoiet a sua actōe. nō tñ ultia denoiatiōe. ꝗ ulteri⁹

denotaret suppositū ab eadē actōe. cū ğ dicit actō ē suppositi.ğ pluriū sup pōitorꝫ sūt plres actōes.nego.nisi plrifi cet in eis illud qd ē prinm ul rō agē di. Ad 2m d9 ꝙ pr & filiꝰ spirant s.s.ut oio unū.n̄ inqm unū in eēnᵃ.nec inqm unū in psona.s inqm sunt unū in ui spiuᵃ.& cū infers.ğ pater esset duo prinᵃ pductiā. nego ꝯn̄ nā. ꝙ ad hoc ꝙ plra prinᵃ q̄ dicant plra pducē tia requirit numerꝰ suppōitorū. ꝙ n̄ dicit aliqs plres scientes licꝫ hēat plu res scias.s oꝫ habere plura supposita

Trū pprietas in diuis sit eēn tia.uidet ꝙ nō.idē n̄ ē realr unū simplr & multa simplr ꝑ eorū oppon m.s eēnᵃ diuia ē realr una.pprietates sūt realr multe.ğ nō sunt idē. p 4.o phi.nihil ē in seipo s pprietas ē in eēnᵃ.alr nō cōstitueret psonā cū ea.ꝙ ex duobꝰ nunꝗ ꝯstitui tur unū.nisi unū sit in altero. ğ n̄ sūt idē. p unū & idē nō ē foralr infini tū & nō foralr infinitū. ꝙ ꝯdictoria nō dicunt sil de eodē.s eēnᵃ diuia est foralr infinita.pprietates nō sūt for malr infinite.ꝙ cū i diuis sint tres p prietates eēnt tres res infinite.qd est impossibile. p prnitas ē eēnᵃ.ğ es senᵃ ē prnitas.hec est uera p se & nō p accn̄s.ꝙ in diuis nō est accn̄s.s q̄li bet p se ē ulis.ꝙ q̄ p se insūt ulr īsūt ğ ois q est eēnᵃ ē prnitas. & sic filius eēt prnitas. ꝯ pprietas aut ē aliqd aut est nihil.si nihil. ğ psona diuia cō stituet p nihil.qd ē fl̄m.si enīꝫ aliqd

aut ğ eēnᵃ.& habet ppom.aut aliud. & cuꝫ oē aliud sit creatū sequit ꝙ p prietates sint create.& sic n̄ adorāde ꝯ pfatōem.in psonis pprietas & i ma iestate adoret equalitas. In ista.q.ē op.fris tho.ꝙ relo existēs realr i deo ē eadē eēnᶜ sm rē.solū differens ab ea sm intelligenᶜ rōeꝫ.quā diam specifi cat relo.Rn̄deꝰ eni ad unū arm dic ip sā differre ab eēnᵃ put importat respe ctū ad oppom.q reꝰ nō importat no mie eēnᶜ.& sm hoc dic ꝙ in deo non ē aliud eē relonis & eē eēnᶜ. In re spōsiōe uero ad unū aliud arm dic ꝙ si in pfectōe diuā nō plus cōtineretur q̄ qd nomē relatm̄ sigt. seqret ꝙ no mē eiꝰ eēt impfcm̄ s.ad aliud se habēs ex quo uidet ꝙ nō posuerit ibi maio rē distictōem pprietatū ab eēnᵃ q̄ sa pētie ab eēnᵃ.quarū neutra pfecte ex primit pfcōem diuīe eēnᶜ. ꝯ istam op.arᵒ.p eni uidet ꝯdicere sibiipsi. cū eni p dicit ꝙ relo differt ab eēntia sm intelligenᶜ rōem.2ᵒ ꝙ relo dic re spcm̄ ad oppom.nō sic eēnᵃ.ex uno se qt oppom altiꝰ.qd pbo. Relo ex nā relonis.& nō tm̄ p actū inteꝰ ē re spcūs ad oppom.eēnᵃ ex nā rei est ad se.ğ relo ex nā rei distiguit ab eēntia ma.pbat.ꝙ.cū psona ꝯstituat in esse psonali relone.nisi relo ex nā rei essꝫ respcūs ad oppom psona ꝯstituta p eā nō eēt persona ex nā rei. p quod addit nō uidet uerū.ꝙ eo mō q̄ aug. cōcedit prem eo eē sapiāꝫ quo deꝰ ne gat ipsū eo eē prem quo deus. ğ sicut

negat identitatē relonis ab eētia. i ā
cōcedit idētitatē attributi cū eētia.
ḡ nō ē tāta d'. inter attributū & eēnti
am q̄ta ē inter relationē & eētiam.

Alia ē op. G. q̧ relo ut respic^t eēn
tiā differt ab ea sola rōe. iō nō est sim
plicior eētia q̄ psona. ut aūt cōpat̄
ad oppo^m sic realiter differt ab ea ut
res re^{ua} a re ab^{ta}. & ƀ^m h^o licȝ ut̄ cō
pant̄ inter se nō distiguāt̄ realr. ut ta
mē relo ɔpat̄ ad oppo^m distiguit̄ rea
liter ab eēn^a. & sic relo & eēn^a distin
guunt̄ realr. nō ut due res ab^{te}. ƀ cum
determinatōe. s. ut res ab^{ta} & re^{ua}. et
ista d'. relonis & eēn^e nō facit ɔpōem
in psona. q̧ nunq̄ aliq̄ faciūt cōpōem
realē nisi cōpata inter se habeant dis.
realē. nūc aūt relo ɔpata ad eētiā nō
differt nisi ƀ^m rōem. Ista opi. cōue
nit cū pri^a q^a ad pri^m m ēbrū. s. q̧ rela
tio cōpata ad eētiā differt ab ea sola
rōe. ƀ i 2° mēbro differt a priori op.
q̧ ista ponit relonē ut cōpat̄ ad oppo
sitū realr distigui ab eēn^a realitate re
latiua. ista aūt ponit q̧ ut ɔpat̄ ad op
pōitū distiguit̄ tm̄ ƀ^m rōem. ɔ̄ istā
op. & priorē q̄ tū ad primū mebrum
arguo sic. relo ut cōpat̄ ad eētiā. aut
ɔpat̄ ad oppo^m. aut nō. si sic. & ut cō
pat̄ ad oppo^m distiguit̄ realr ab eēn^a
ut aūt cōpat̄ ad eētiā differt ab ea so
la rōe. ḡ ut distinguit̄ realr ab eētiā
distinguit̄ ab ea tm̄ rōne. ḡ ut distigui
tur realr nō distinguit̄ realr. si ut re
spicit eētiā n̄ cōpat̄ ad oppo^m. ḡ re
lo ut respicit eētiā nō ē relo. q̧ im

possibile ē relonē respic r aliqd & n̄
ɔpari ad oppo^m ut ad terminū. cū ad
ipm eētialr depēdeat. p relo nō
respicit eētiā nisi ut fundamētū. sed
ut cōstituit psonā respicit fundamen
tum suū. q̧ nō cōstituit psonā ƀ^m rea
litatē suā quā ƀ^m ipm habȝ a fūdamē
to. ut aūt cōstituit psonā respicit op
positū. alr nō cōstitueret suppo^m rela
tiuū. ḡ ut respicit eētiā cōpat̄ ad op
positū. & distinguit̄ realr sua reali^{te}
ab eētia. sic ab abso^{to}. Ad. q. ḡ d^o
q̧ eētia & pprietas sūt idem & ecō
uerso. q̧ d^o est simplex. & ƀ^m aug. ē
q̄cquid habȝ excepto eo ad qd' dicit̄
relatie. nā pr̄ habȝ filium & nō est fi
lius. eētia diuina habȝ pprietates re
latiuas & nō dicit̄ relatiue ad eas. sed
formalr dicit̄ ad se. est ḡ inter pprie
tatē & eētiā aliqua dr̄ia ex nā rei. &
hoc oñ do triplr. p̄sic. Pater ex nā
rei ante oēm actū intel'cūs in p̄ signo
originis habȝ rē cōicabilē ut eētiam
alit̄ eam nō cōicaret. habȝ et ex nat̄a
rei in p̄ signo originis ante oēm actū
intellcūs rē incōicabilē. aliter nō esset
psona ex nā rei. ƀ res incōicabil' ex na
tura rei ut pprietas. & res cōicabil' ex
nat̄a rei ut eētia n̄ sunt eadē realitas
ex nat̄a rei. ƀ includit ɔ̄dictōem eandē
realitatē eē cōicabilem & incōicabilē.

2° sic q̧ ƀ^m aliquid sui cōuenit rea
liter cū aliquo: & p aliqd sui differt
realr ab illo habȝ in se aliqua realiter
distincta ex nat̄a rei. ƀ pater realiter
cōuenit cū filio ƀ^m eētiā. & realiter

diſtinguiꝛ̃ ab eodē p ꝓprietatē relati
uā·ḡ in pr̄e ē ēn^a & relo diſtignūꝛ̃ ex
nā rei.ma.ꝓbaꝛ̃.ꝙ illud p qd̕ aliquid
ↄuenit realr cū alio ē prin^m real' cōue
niētie & unitatis eoꝝ. illud p qd̕ dif
fert ab eodē ē prin^m real' diuerſitatis
& diſtictōis.ſ nihil idē ē prin^m realis
diuerſitati & unitati. 3° ſic beatus
intuēdo deū uidet deitatē & ꝓprie^tem
diſtictas.aut ḡ uidꝫ illa ut diſticta obā
aī oēm actū inte⁹.aut tm̄ uidet illa di
ſticta ſ^m diuerſos modos ↄcipiēdi idē
obm.ſi p̄ mō habeꝛ̃ ꝓpo^m.ꝙ ↄḡtio in
tuitiua ē rei exn̄tis.ſi 2° mō. ḡ nō eſt
maior dr̄ia cōcipiēdo eēntiā & pr̄nita
tem ꝙ̄ cōcipiēdo deū & dei^tem.& p
ↄn̄s ſic pr̄ ē beat⁹ in eēn^a. ita erit bea
tus in ꝓprietate.& cuꝫ tres ꝓprieta
tes ↄſti^ue foralr diſtiguanꝛ̃ ſic pſōe q̄s
cōſtituūt erit btūs in trib⁹ obis forma
lr & realr diſtictis. & iſtis nō exn̄tibꝫ
nihil min⁹ eēt btūs in eēn^a q̄ eſt fora
liꝛ̃ infinita.ḡ in eodē ſit eēt btūs & n̄
btūs.qd̕ ē impoſſibile. Ad ar^ta ad
p^m 2^m 3^m d^o ꝙ idē nō pōt eē unū rea
liter & multa realr adeq̄te. qn̄ enī ali
qua ſūt idē adequate. unū nō plificaꝛ̃
ſine a^o. pꝫ de diffinitōne & diffinito
ſbo & ꝓpria paſſiōe. ſ ſi nō ſūt idēꝫ
adequate unū pōt plificari ſine alio.
pꝫ de aīa & eīs potētiis.que & ſi ſint
eadē cū eēn^a aīe. nulla tn̄ p ſe adequa
te ē tota aīa. ſic d^o de ꝓprietatibꝫ re
ſpcū eēn^e. Ad 4^m d^o ꝙ ſ^m logicuꝫ
iſta n̄ ē p ſe.eēn^a eſt ꝓprietas.ꝙ ꝓpri
etas nec eſt de per ſe p̄ intellcū eēntie

nec ↄuenit ſibi ſic pa^o.iō p̄dicatō uni
us de alio ē accn̄tal'.nec ꝑp h^o ſeqtur
ꝙ in diuinis ſit accn̄s.ꝙ gen⁹ p̄dicaꝛ̃
p accn̄s de dr̄ia.& inferi⁹ de ſupiori.
& tn̄ nec ge⁹ ē accn̄s dr̄ie.nec inferi⁹
ſupioris.licꝫ ḡ in diuīs n̄ ſit accn̄s. ꝙ
oīa ſūt idē me^ce & ꝓprie loquē^o.logi
ce tn̄ ē ibi p̄dicatio p accn̄s.q̄ ē cōīs
illis que ſūt idē p ſe & p accn̄s.

798 Trū potētia generādi in pa
tre ſit aliqd abſolutū. uideꝛ̃
ꝙ nō.aug.v^o de tri.eo ē pr̄
quo eſt ei filius.ſ generatōē eſt ei fili⁹
ḡ pater ē eo quo generat. ḡ pr̄nitate
generat. p̄ actus ꝓprius ē a ꝓpria
forma agenti.ꝙ ꝓpria forma dat eſſe
ḡ & agere. ſ generare ē ꝓprius actus
patris.ḡ etc̄. p̄ mediū eſt eiuſdē ge
neris cū extremis. ſ ſuppōita ſunt re
latiua.ḡ illud quo ſuppo^m agit qd̕ eſt
mediū inter ea eſt relatm̄. 5 dama.
generatō eſt opus nāe.ſ nō eſt op⁹ na
ture ut generantis. ꝙ naꝛ̃a nō generat
ḡ eſt opus nāe ut principii generādi.
In iſta.q.ſūt diuerſe op.pria opi.ē
fr̄is tho. qui dicit ꝙ illud quo pater
generat ē eēn^a. ꝙ generās aſſimilat ſi
bi genitū in forma qua agit. fili⁹ aſſi
milaꝛ̃ pr̄i in eēntia nō in ꝓprietate.ḡ
etc̄. Cōfirmaꝛ̃ ꝙ ſicut in creaturis
ꝓprietas indiuidual' nō eſt rō agendi.
ſ nā in qua indiuidua cōueniūt.ita in
diuinis ꝓprietates pſōales q̄ corrn̄dēt
ꝓprietatib⁹ indiuidualibus in creaꝛ̃is
nō erūt rōnes agendi. Contra hoc
arg.iꝛ̃ multipliciter.p̄ ſic.omnis fora

sufficiēter elicitiua alicui⁹ actōis si p se est p se agit illa actōe. Excm̄ si calor ē sufficiēs cā calefaciēdi si poss͂ t sepāri calefaceret. ḡ si deitas ē potentia generatiua cū sit sufficiēs. sequit̄ ꝙ si est p se p se generat. cū ḡ aliquo mō sit prius in se ꝙ̄ intelligat̄ esse in psona. ꝙ deitas ē p se psone sunt p se deitate. & nō eo⁹. ita ꝙ in illo p̄ signo nāe in q̄ pintelligit̄ generabit. & sic deitas distingueret̄ a genito. p̄ 2º sic. pducenti & forē qua pducit̄ ē ea dē reo ad pductū. h⁹ accipit̄ a pho 2º phi. & 5º me͂te. ubi uult ꝙ ad idē gen⁹ cāe reducit̄ ars & edificator. ḡ ad idē gen⁹ pricipii ptinēt pducēs & illud q̄ pducit. & ita si eēn͂ sit q̄ pat̄ generat. eēn͂ habebit realē re͂m ad genitū. h⁹ ē f͂m. ḡ etc̄. p̄ 3º sic pductio p pri⁹ ē disti͂ ꝙ̄ assi͂a͂. ꝙ oīs pductio est disti͂ & n̄ oīs assi͂atia. ḡ foa que ē prin͂ pductiōis p prius ē prin͂ eius ut̄ disti͂ ꝙ̄ ut assi͂a͂. ẜ ē disti͂ ut hec. assi͂ ut foa. ḡ pri⁹ est prin͂ pductm̄ inq̄͂ hoc ꝙ̄ inq̄tum forma. 2ª op. est mḡri henrici q dicit ꝙ generatōis in diuinis oȝ dare aliq̄ prin͂ positm̄. ꝙ actio ē positiua ẜ in psonis diuis nō sūt pōitiua nisi esseñ & reo. reo aūt nō pōt eē prin͂ illi⁹ pductōs. ꝙ reo nō ē prin͂. nec termin⁹ mot⁹ 5º ph. ḡ eēn͂. ẜ eēntia p se cōsiderata ē indetinata ad plures psonas. & ad plures actōes pluriū psonarū. ḡ ad hoc ꝙ ipsa sit prin͂ determinate actōis oȝ ꝙ detinet̄. ẜ detin ē

relatōe. & iō reo ponit̄ prin͂ nō ess͂ circū. ẜ determinatm̄. Cōfirmat̄ in creaturis ubi eadē forma dat actū; primū & 2m͂. ẜ detinat̄ ad hunc & ad illum ex diuersis respectib⁹. ꝙ ad prim͂ determinat̄ ex respcū ad sbm. ad 2m͂ ex respcū ad obiectū. Cōtra istam op. arguo sic qn̄ aliq desst indeterminatum ad aliqua pducenda indetermina tiōe po͂ actiue ex se ē sufficienter determinatū ad q̄dcunq; illorū. ẜ eēn͂ diuina si sit indeterminata respcū pductiōis filii. hoc erit indeterminatōe potētie actiue. ḡ etc̄. Ma. pbat̄ multiplicit̄. p̄ sic. indeterminatō que est ad dispata. & nō ad ꝯdictoria nō imped͂ ager͂. sola eni illa indetinatio q̄ est ad agere & nō agere impedit agere. & n̄ illa que ē ad dispata. pȝ de sole. ẜ indeterminatō po͂ actiue ē huiusmodi. ꝙ po͂ actiua solis q̄uis sit indeterminata ad pducenduȝ herbā ul̄ aīal eo ꝙ ē cā equiu͂. nō tn̄ ē indeterminata ad pducendū aīal. & nō pducendū. immo pōito passo detinate pducit. 2º pbat̄ ma. illa sic. po͂ actiua si eēt tantū hui⁹ effcūs pducti eēt determinata ad pductōem hui⁹ effcūs. ẜ si hēr; uirtutem pductiuā sufficientē nō solum ad pducendū hoc. ẜ aliud. nihil tollit̄ de cālitate sua respcū illius. ḡ etc̄. p̄ 3º opi. quādo aliq̄d est indeterminatū in determinatiōe potētie actiue ad duo pducta ordine quodam ex se est detinatū ad illa. ꝙ ex se determinat̄ ad prim͂ & posito primo determinatur ad 2m͂.

sic ē de eētiā diuina respcū pductio nū psonaꝝ.ġ etc. p̄ reso ē p se entitas & forā opantis.& ē prinm determinatū ad opatōem p te.ġ hab3 rōe3 duplicis principii.ut eni ē forma operantis sic ē prior. ut autē est prinm determinatū sic ē posterior. Ad formā ġ.q.9n9 p̄ distinguēdo de poa. ꝙ uno mō dicit pō logica que dic modū ɔpōitōis facte ab intellcū.& sic dic n̄ repugnātiā extremoꝝ.de qua dic phs 5o mec.c.de pō. illud ē possibile cuius ōrium nō est de necitate ueꝝ.& si isto mō querat de poa generādi in diuinis. d9 ꝙ ipsa ē possibil' cōpan9 generatōe3 ad quēcunq3 actū nō repugnātem generatōi.isti eni tmi nō repugnāt pr & generatō. ƀ fili9 & generare repugnāt. Alio mō dicit poa real' diuisa ō actū:& hoc nō ē in deo. relinqtur ġ pō realis que dict prinm agēdi ul' patiēdi ut pximū fundamētū relātiōis.ꝙ hoc nomē pō nō est abstractu3 ultima abstractōe.ƀ est cōcretū ɔcrene ad fundamētū.lic3 nō cōcretōe ad sbiectū. Querit ġ tm de pō agēdi.& tūc distiguo ꝙ hoc nomē pō pōt sumi p eo qd' p se sigt.ul' p eo qd' denominat qd ē pximū fundamētū talis relatiōis. Primo mō accipiēdo d9 ꝙ potētia sigt resonē sic prinm.& isto modo q.nō hab3 diffitem.ꝙ pō generandi in diuīs dic eēnti fr resonē. 2o mō.q. hab3 diffitem querēdo qd sit illud q̄d est fundamētū pxim resonis. & tūc loquēdo semp p̄cise de pō actia de qua est mō sermo distinguo.ulteri9 ꝙ potētia denoīatiue sūpta aliqn̄ sumit p̄cise p suo fundamēto.aliqn̄ p illo cum omib9 aliis que cōcurrūt ad rōe3 pos ppinque cuiusmōi sunt in creatis approximatō passi & āmotio impedimēti. Istā dt.ultiā accipit a pho 5o & ix9 mece.nā diffini9 poe actie quā ponit 5o & ix9 mece est diffinitio poe p̄ mō sūpte.pōm aūt 2o mō sūptā exprimit ix9 mece.c.3o.ꝙtū inqt aliqd est possibile. & quō & qn̄ & quomōcūq3 alio ncc̄e ē adesse in diffinitiōe.& subdit tales inqt potētias ncc̄e est ut pos sint qn̄ actm & passiuū appropiquāt hoc qdē facere.hoc uero pati nullo ex tertius phibente. Loquēdo de poa id ē de fundamēto pximo isti9 resonis p̄cise sumpto.d9 ꝙ pō generādi ī patre nō est reso.ƀ aliqd absolutū. ꝙ nō relatio pbo. Omis reso uidet eque nāliter respicere suū ppriū correlatiuū.ġ reso spirant eque nālr respicit suū correlatm sic reso generātis suum ƀ in diuīs nō distiguunt pductiōes p modū nāe & uolūtat. n̄ ꝙ prinm q̄ p ducēs pducit alr se hab3 ad pductionem & pductū.ꝙ h9 nāliter hoc libere.si ġ resones eēnt prina quo istaru3 pductionū.tūc nō eēnt due pductōes foraliter et distīcte p modū nāe & uoluntatis. Preterea paternitas esset simpliciter pfectior filiatiōe.qd ē falsum.ꝙ illud quo pducens pducit: et nō est eiusdē rōnis cum forma pducti cōtinet illam uirtualr & ē pfectius ea

si g paternitas est quo pr agit & nō ē eiusdē rōis cū filiatōe cōtinet ipsā uirtualr. & ē pfectior ea. Quod autē sit aliqd absolutum pbo sic. qd ē pfectionis in prin° pductiuo nō tollit ab aliquo rōem pricipii pductiui. s cōicare se in idemte numerali & cōicatiōe sibi adequata est pfectiōis in prin° pducuo. g nō tollit ab aliquo rōez pricipii pductiui. s si de9 p incōpossibile generaret aliū deū. & ille alium zm deitas poneret prinm pductm huius cōicatiōis & nō relo. tūc aūt deitas ñ cōicaret se in idētitate numerali. nec cōicatōe sibi adequata in rōe pricipii pductiui. q deitas posset eē prinm alteri9 cōicatōis facte per impossibile.

p aliqd abrum est foral termin9 generatōis. g aliqd absolutū ē form. l rō qua agēs agit. aūs p3 alibi. oñam pbo q impossibile ē agēs cōicare terminū formalē pductōis nisi agat fora eque pfecta si agit unice. ul pfectiori si equoce. in diuis aūt abto nihil pfectius. q absolutū ē foralr infinitū. relo aūt non. Ad arta ad prim augi. d° q intelligit eo formalr nō eo fundamētalr siue cāliter. Exemm sor. est silis silitudine formalr. s dicit silis albedie fundamētalr ul cāliter. ita in ppoto patr generat generatōe foralit. s h° mō rō qrimus quo generat. s qrimus quo generatō elicit ut prin° forali eliuo qd s. sit pximū fundamētū isti9 relonis.

Ad zm d° q fora duplr pōt cōicari. uno mō p idētitatē ad multa inferiora quorz qdlibet ē ipm sic ulē cōicatur singlaribz. alio mō ad multa quorū qdlibz ē ipo. s nō ipm. sic fora cōicat māe. d° g q a fora cōi p mō est opa° cōis. q sic formā aliq in cōi cōsequit aliqua opatō in cōi. sic oēm formā singularē sub illa cōsequit opatō singularis eiusdē rōis. ñ illa fora sit impfecta Si loqmur z° mō de cōicare d° q nō oz foraz cōem eē prinm tm opatōis cōmunis. q pōt eē pprie opatiōis. maxie qñ habet a plib9 suppōitl sm ordiez ita q uni cōicat ab alio cōicatiōe adequata. D° g q ma. ē fla. q ppria opatō ē a ppria fora loquēdo de appropriatōe z° mō. & cū pbat q propria fora que dat eē dat agere. nego cōsequētiā. multe eni sūt fore dātes eē q nō sūt actie. & nullo mō dāt actū zm. tles aūt sūt pnitas & filiatō. Que aūt sit rō quar qdā fore sint actie. & qdā nō. difficile est assignare ratiōem cōem. q aliq fore sbales sūt actie. aliq nō. silr de qualitatibz. silr aliq forme sbales impfectiores sūt actie sic elemētares. & pfectōes nō sūt actiue. sicut forme mixtorū. ut lapidis & aliorz inanimatorū. In speali eni ñ uidet aa rō quar calor ē calefactiu9. ñ q calor est calor. & ita uidet q ista sit imeta calor ē caloris effciu9. silr etl uidet q oēs fore de gener qtitatl & de gener relonis de q° ē serm q ñ sint actie. & de oib9 talibz slm ē q si dāt pm actū q dent zm. Ad ultim d° q ē qdda mem p pricinem sic fuscū int r album

& nigrū. & tale est mediū ex nā rei. & de isto uerificat maior. aliud ē mediū accñtalr sūptū sicut opatio inter ope rans & t̄minū. & de isto ma. nō ē uera

Trū psona ut est cōis tribus dicat p̄cise aliqd 2e intētio nis. uidet q nō. q psona est termin9 realis pductōis & adorat. 2a intētio nec terminat realē pductiōem nec adorat. g etc. Cōtra oē cōe pluribꝰ uniuoce distictū & plrificatu3 in eis hab3 rōem ulis. psona ē cōis uni uoce tribꝰ suppōit sm aug. 7o de t. g dicit de eis sm aliq rōem ulis. si g dicat intētiōe3 primā erit in diuīs ule reale cōe. & ita aliqua realitas potētia lis. qd ē incōueniēs. g p̄cise dicit 2am intētōem. In ista. q. ē una opi. q est G. q psonā dic tm intētōem 2am. rō ē q sic indiuiduū in oī nata. ita suppōi tū in nā sbali. & psona in nā intellcūa li. s indiuiduū & suppom dicunt tātū rē 2e intentōis. g & psona. Confir mat rō. q nā in qua sūt ista nō ē de p se rōe istorū. ponit eni in diffinitione istoꝝ ut additū. g nō uariat rōes fora les eorū. p̄ oē cōe dictū de plibus dicit de eis sm rōem ulis. g si psona significet rem prime intētiōis cōe3 tri bus. aut diceret de eis sub rōe generis generalissimi. aut alicu9 intermedii. aut spēi spēalissime. & tunc sequit q in diuinis erūt due spēs spēalissime. p sona. s. & deitas. que sm dama. est spēs respcū psonarū. 5 p̄ 5 opitem qñ cunq3 a foralibꝰ cōstitutis aliquoꝝ pōt abstrahi aliqd cōe. pari rōe uel maiori pōt abstrahi a cōstitutis. s persone sm istos cōstituunt foralr p relones. ab istis aūt cōstitutis pōt abstrahi aliqd cōe re ale. q p̄rnitas est relo. filia9 ē relatio. & hoc uniuoce sumēdo relonē. q pōt eē certitudo de cōceptu relonis dubi tādo de quolib3 cōceptu spēali. g mul to magis a cōstitutis p illas relones po terit abstrahi aliquā res. p̄ 5 opi. ois intentō 2a est relo rōnis. & nō queciq3 s ptinēs ad extremū actus inte9 cōpo nentis & diuidentis. ul salte3 cōferentis unū ad alterū. p3. q intētio 2a sm oēs cātur p actū inte9 q n̄ pōt cāre circa obm ñ tm relatōem rōnis. s psona nō dic relonē rōnis. & maxie ptinentē ad actū inte9 cōpantis. q nccio cōexige ret correlatm ad qd referret. q ipos sibile est intelligere relonē. & nō esse ad aliquē terminū. psona aūt nō dicit alicui9 psona. p̄ duco rōem ei9 ad oppom. q unitas ē passio entis. 4o me tha. & p oñs sequit re3 ex nā rei. & maxime uerū ē de unitate indiuidui q est uera unitas. g talis unitas nō dic in tētōem 2am. & sicut unitas in cōi. ita nec unitas in nā intellcūali. si g psona litas dicat unitatē in nā intellcūali. sic indiuiduū in oīni nā. sequet oppom cō clusionis eorū. p̄ cōtra additum ali ud arguo sic. adiectiuū nō determinat aliqd nisi illud ad qd terminat ei9 de pendentia. s adiectiuū nō pōt determi nare dependentia3 alterius adiectiui.

ꝙ ambo equal̃r dependẽt. ḡ neutꝝ de terminat alterũ. iõ si hoc nomẽ pſona sit tale cõcretũ nõ bene diceret̃ sunt tres pſone ñ intelligẽ⁹ aliqđ ſbſtãtm̃ qđ termĩaret depẽdẽtiã utriusq₃ adie ctiui. ƀ aliud ſbſtãtm̃ nõ ē dare. ḡ etc̃.

Ad. q. ḡ d⁹ accipiẽdo diffinitiõem pſone quã ponit Richar. 4° de tri. ꝙ pſõa ē intellcũalis nãe incõicabil̃ exñª d⁹ ꝙ in hac diffiⁿᵉ nihil est qđ signifi cet̃ 2ᵃᵐ intẽtõem. ꝙ pſona est nã intel lcũalis & entitas incõicabil̃ ex nã rei sine omi ope inte⁹. ḡ pſona dic̃ nomẽ prime intẽtiõis. ɔ̃ hoc põt obici. ꝙ uidet̃ ꝙ pſona significet tm̃ duplicez negatõez duplicis incõicabilitatis. & si hoc uerũ sit dubiũ uidet̃ quõ negatõ possit eẽ cõis trib⁹. nisi aliqua affirma tio sit eis cõis ꝑ quaz talis negatio in sit eis. deitas aũt nõ ē illa affirmatõ. ꝙ ipsa nõ numerat̃ in trib⁹. ḡ o₃ dar̃ ali q̊d cõe põitm̃ ab eis abstractũ prius ꝙ̃ sit talis negatõ. & tũc habet̃ ꝓpositũ.

Si aũt dicat ꝑcise negatõem tunc nõ dicet totã rõem pſone. ꝙ pſona di cit rẽ ꝑtinentẽ ad dignitatẽ. nega⁹ au tẽ nullã dignitatẽ dic̃. Ad istud d⁹ ꝙ ab ultĩs ɔstitutĩs & distictĩs pſonaꝝ nihil põt abstrahi cõe in q̊d dictu₃ de eis. ꝙ illa sũt p̊ diuersa. h⁹ ē nihil idẽ realiter includẽtia. tũc enim eẽt q̃rer̃ de eis p q̊d distinguãt̃. & cũ dubitat̃ quo mõ põt eẽ negatõ cõis sine põiti no cõi. ℞n⁹ ꝙ̃ tũcunq₃ diuersis etiã si nihil cõe haberẽt põt eẽ nega⁹ cõis sicut nõsor. ē cõe uniuocũ ad oĩa alia a sor. & nõentib⁹ & entibꝫ. & lic₃ illa q̊bus negatõ est cõis habeãt aliqđ posi tiuũ cõe. nõ tñ o₃ ꝙ p illud cõe insit eis negatõ cõis. non rõnalitas enĩ conue nit ultĩe drĩe equi & asini. & nõ p aliquid cõe illis quibus cõuenit ista negatõ ꝙ ul̃ nihil est cõe ultimis drĩis. uel si entitas ē in eis. nõ tñ ꝑ entitatẽ cõue nit eis talis negatõ. sic̃ nᶜ ꝑ entitate₃ repugnat eis talis affirmatõ. Ad ar gumentũ ad pricipale & ad illud in q̊ dicit̃ ꝙ negatõ nõ dic̃ aliqđ dignitatis d⁹ ꝙ nega⁹ in genere differt a negaⁿᵉ extra gen⁹ & a priuatiõe. ꝙ priuatio requirit ſbm aptũ ul̃ ƀᵐ se si ē priua tio ƀᵐ se. ul̃ ƀᵐ gen⁹ si est priua° ƀᵐ gen⁹. sicut talpa dicit̃ ceca v⁹ meᶜᵉ: c. de priuatõe. negatõ extra ge⁹ abᵗᵉ nihil reqrit. ꝙ equal̃r dr̃ de ẽte & nõ ente. negatõ aũt in genere quasi medi at. ꝙ requirit ſbm de quo dicat̃. nõ ta men aptitudinem ad formã. & talẽ ne gatiõem forte importat diuersitas. ꝙ notat nõ idẽtitatem in ente. & tal̃ ne gatio importat̃ p incõicabilitatẽ. que notat negatõem duplicis cõicabilitatis in nã intellcũali. & nõ cũ aptitudĩe ad cõicaᵗᵉᵐ. & ita dic̃ dignitatẽ nõ rõe si gnificati. ƀ rõe cõnotati. & sic põt cõ cedi ꝙ pſona generat̃ & adorat̃. sicut cec⁹ ambulat ul̃ amatur. nõ ꝙ cecitas sit ratio ambulandi. ƀ illud in quo est talis priuatio.

300 Trũ permissio diuina sit ali quis actus uoluntatis diuine. uidet̃ ꝙ sic. ꝙ alĩt nõ uidet̃

deus scire certitudinalr' hũc peccatu rum, nescit enĩ futurꝝ cõtingẽs sine de terminatõe uolũtatis suę. ꝑ circa pec ca o em nõ uidet hr̃e aliquẽ aliũ actũ nisi pmittere. ꝙ si nõ sit aliqs act⁹ nõ erit deus cert⁹ de peccato futuro illi⁹ ꝙ nõ erit aliqua determinatõ uolunta tis sue ad istud futurũ cõtingẽs certi tudinalr. ꝯ pmissio numeratur cũ aliis signis uoluntatis diuine. ꝑ ꝑceptũ nõ est aliqs actus elici⁹. ḡ multo for tius nec pmissio. Ad .q. ṛn⁹ ꝙ in nobis põt distingui duplex actus uolũ tatis. s. uelle & nolle. & uterqꝫ ẽ actus positiu⁹. & si sint circa idem obm sũt ꝯtra & exprimunt aliis uocabulis. s. amare & odire. & utrũqꝫ in nobis po test distingui. ut uelle distinguit in uel le efficax & remissũ. ut dicat uelle effi cax quo uolũtati nõ tm̃ placet eẽ uoli ti. ꝑ si posset statim poneret uolitũ in esse. sic nolitio efficax dicit qua nolẽs nõ tm̃ impedit al' d. ꝑ si põt oĩno il lud destruit. uolũtas aũt remissa est q̃ ita placꝫ. q̃d licꝫ possit ponere uolitũ in esse nõ tamẽ ponit. nolitio remissa est qua ita displicet nolitũ. qd' nõ ꝓhi bet illud licꝫ possit. In nobis ḡ noli tio remissa ꝓprie dicta uidet eẽ pmis sio alicui⁹ mali qd' scio. ꝙ nõ dicor ꝑ mittere illud de quo nihil scio. signũ aũt nolitõis efficacis ẽ ꝓhibitõ. remis se ꝟo pmissio ul' dissuasio. & signũ uo litõis efficacis si fiat in meᵗᵉ a uolũta te est adimpletio si ꝑ alterũ ẽ ꝑceptũ signũ uero nolitõis remisse forte est cõ silium ꝑsuasio ul' monitõ. Si ista dis tinctõ possꝫ poni in deo. ita ꝙ sic ei⁹ uelle & nolle sunt unus actus sine ꝯrie tate ul' dissimilitudĩe in illo actu in se; ita poneret' sup quedã oᵗᵃ uolita ei⁹ uelle efficax. & sup quedã oᵗᵃ nolita suũ nolle efficax. sup quedã aũt ñ. tũc posset dici illa nolitio remissa respcũ illorũ oppõitorꝝ q̃ ita nollꝫ. q̃ tñ ꝓhi ber nõ uellet. & hec nolitõ posset dici pmissio. Ad arᵐ d⁹ ꝙ ñ ẽ ꝑuisio de pctõ futuro ꝑ h⁹ solũ q̃d scit ꝑ se ꝑ missurꝝ hunc peccare finalr. & sic fi nalr damnãdũ. ꝑ reqrit cuꝫ hoc ꝙ sci at se opaturũ isti in actu peccati si fu erit peccatũ omissiõis ul' ñ opaturꝝ ad actũ illi⁹ cui⁹ omissio erit peccatum omissionis. cõcõitat tñ utrũqꝫ illarꝝ ꝑ missionũ deũ ꝑuidere se uelle ꝓhiber hunc peccare. & sic patꝫ quõ permis sio diuina est act⁹ uolũtati. & quõ nõ.

301 Tꝝ ꝓpõ ista sit uera sol⁹ pr̃ ẽ de⁹. uidet ꝙ sic. ꝙ ad uni uersalẽ negatiuã exceptiuaꝫ sequit' exclusiua affirmatiã. de pte ex cepta sequit' nihil ꝑter hominẽ currit ḡ solus hõ currit. ꝑᵐ mat. dicit' nemo nouit filiũ nisi pr̃. ḡ solus pr̃ nouit fi liũ. noti° pr̃is est eẽntial. ꝙ deus ḡ sic h ẽ uera. solus pr̃ nouit filiuꝫ. ita h so lus pr̃ est de⁹. ꝑ sol⁹ de⁹ q est paẗ est de⁹. ḡ sol⁹ pr̃ ẽ d⁹. an̄s pꝫ. ꝙ sol⁹ de⁹ q ẽ pr̃ ẽ trinitas. oña ꝓbat' ꝑ sil'e. ꝙ seqt' solũ aĩal qd' ẽ hõ currit. ḡ so lus hõ currit. ꝑ aug. vi° de t. sol⁹ pr̃ ẽ tãt⁹ q̃tus ẽ pr̃ & fili⁹ & sps scũs.

ꝓ pᷓm ipſū eo magnꝰ quo deꝰ. g̃ ſi ſo
lus pr̄ ſine aliis ē magnus. ſolꝰ pr̄ ſine
aliis eſt deꝰ. ꝯ̄ō aug. viº de t. negat
iſtā ꝓpoem eē uerā. Ad. q. pōt fie
ri diſtictō ſic cōiter fit & bene ꝙ ſolꝰ
pōt teneri cathe^ce & ſincathe^ce. ſolꝰ
enī ſigt idē q̄d nō cū alio. ſic patꝫ p̄
elenco. iſta aūt negaº aſſociatōis pōt in
telligi determinare aliqd in ſe ſiue ex
nā rei. uº determinarī aliqd ut ē extre
mū cōpōnis ī hitudie ad aliud extre^m
ſ. negādo aſſo^nem alteriꝰ ab iſto in reci
piendo p̄dicatōeꝫ talis p̄dicati. p̄ mō
nō admittit̄ in diuīs hº nomē ſolū. ꝙ
nihil eſt ibi ſolitariū. zº mō concedit̄
q̄ncunq̄ nō aſſociat̄ ſb̄o aliqd de quo
dicat̄ illud p̄dicatū. cuꝫ enim p̄dicat̄
eēnciale de pſonali talis ꝓpō negat̄. ꝙ
eſſentiale conuenit alii ab illo infuſo.

Tamē op. quedā dicit ꝙ hec eſt ab
ſolute uera. ſolus pr̄ eſt deus. ꝙ ſi eſſet
fl̄a hoc nō eēt niſi ꝙ ſolꝰ apte ſbi ex
cludit reſpcū p̄dicati oē aliud uº oēꝫ
aliū a pr̄e. & ſic tam filiū q̄ ſpm ſcm̄
ꝓ hoc nō eſt uerū. ꝓbo. ꝙ unū cor
relatiuoꝝ includit aliud. ꝙ eſt de p ſe
intellcū eiꝰ. nā poſita ſe ponūt etc̄. g̃
dictio exclu^ua addita uni correlatiuo
rū nō excludit reliquū. g̃ ſolū additūꝫ
pr̄i nō excludit filiū. p̄ ſequit̄ ſolꝰ
pr̄ ē. g̃ pr̄ eſt. & ſi pr̄ eſt filiꝰ eſt. q̄ re
latia ſūt ſil' n ra. p̄ dictō exclu^ua
addita acciti nō excludit ſbm. ꝙ non
ſequit̄ tm̄ albū eſt. g̃ ſb̄ a nō eſt. ꝓ ſeq̄t̄
ſuū oppo^m. pꝫ p̄ phi. ꝓ nō eēntialiorē
nec magis neccīam habitudinē habꝫ ac

cidēs ad ſbm q̄ unū relatm̄ ad ſuū cor
relatū. ꝙ inuicē ſe diffiniūt. g̃ dictio
exclu^ua addita uni nō excludit reliquū

ꝯ̄ō iſtā op. eſt rō phī p̄ phi. ſi tantū
prin^m eſt. g̃ pricipiatū nō ē. ibi corre
latm̄ non eſt de intellcū correlatiui. ſic
aliqd eius. neq̄ ut ps eēntialis. neq̄ ut
integralis. ꝓ ſic aliqd ad q̄d terminat̄
eius intellcūs. & tale ē ſufficient̄ diuer
ſuꝫ ab incluº tanta diuerſita e q̄ta re
quirit̄ ad hoc ꝙ ipſuꝫ excludat̄. p̄
unū oppoſitoꝝ qđ nō p̄dicat̄ de alio
p dictōem excluſiuā ſibi additā exclu
ditur ab illo. ꝙ ult̄ excludit̄ eē illud
qđ nō eſt de p ſe intellcū eius ut ſupe
rius eſt de intellectu inferioris eēntia
liter. pꝫ p negatiuā exponēteꝫ excluſi
uā affirmatiuā. ꝙ ſequit̄ ſolus hō cur
rit. g̃ nihil aliud ab hōn ie currit. g̃ cū
filius nō ſit pater p hanc ſolus pater ē
deus excludit̄ filius p̄ cōtingit intel
ligere uere & preciſe aliqd ineſſe uni
correlatio ut ſua ꝓpria drīa uº paſſio
ꝓ hº eēt impoſſibile. ꝙ neccio include
retur in ſuo correlatio. & p oñs uere
poſſet intelligi aliqđ ꝓpriū ineſſe uni
& tn̄ nō poſſꝫ p aliquā ꝓpōem uer̄ ſi
gnificari q n ꝯpeteꝫ ſuo corre^uº. ſi g̃
ſolus pater generat filius generat. qđ
eſt incōueniēs. ꝯ̄ hoc g̃ q̄^m ad iſtā
opi. dº ꝙ tanta eſt incōpoſſibilitas int̄
oª relatiua reſpcū eiuſdē q̄ta ē inter
alia oppoſita. & iō ſic dictō excluſiua
addita uni oppoſitoꝝ ī alio gener̄ op
poſitōis excludit reliquū. ut ſi ſoluꝫ al
bū currit nullū nigꝝ currit. ita addita

uni correlatiuorū excludit reliquum.
Ad primū arm .op. opposite d9 ꝙ sicut unū correlatiuorū est de intellcū alterius. ita dictō exclusiua addita uni nō excludit aliud. nō est aūt unū rela tiuū de intellcū alterius ut hoc est h9. sicut superius ē de intellcū inferioris eēntialr. ut homo est aīal. s est de intel lectu eius & includt illud. ut hic hab genitiuus ul sm aliq aliā habitudinē ca sualem. sicut relatiua diuersimode refe runē ul habitudine datiua accusatiua ul ablatiua. & isto mō dictio exclusiuā addita uni relatiuo ñ excludit reliquū qn ul sit illius ul illo ul ad illud. unde hec solus pater generat nō includit ꝙ filius generet. s ꝙ pr alicuius filii ge nerat. ꝙ pr nō est filius. s filii pater.
Ad 2m dico ꝙ sequitur foralr si sol9 pr est fili9 nō ē. grā tn mēe pōt sequi. ꝙ pr est alicui9 filii pr. un respcū alte rius pdicati q correlatiui nō ten3 ōna nō enī sequitur si sol9 pr est albo. g fili9 est albo. d9 g ꝙ in hac ppōne sol9 pr est foralr excluditur filius. s mālr inclu ditur. iō aīs includit ōdictoria exquo sequunē ōdictoria. sequitur eni ꝙ si so lus pr ē. fili9 ñ ē. & ꝙ pr ē filii. iō si pr ē filius est. Ad 3m d9 ꝙ si dictō exclusiua addatur accñti in abstracto sb q mō nō datur intelligi inesse sbo excludit sbm. ꝙ sequitur si sola albedo est. g sba nō ē & respcū eē seqē oppom. ꝙ acci dens nō pōt eē sine sbo. & iō tale aīs includit ora. s si accñs accipiatur in cō creto nō excludit sbm. ꝙ dictō exclu siua nō excludit illud qd uere dicitur de sbo. sic aūt ñ ē de oppōitī relatis. ꝙ neutrū relatiuorum dicitur de alio. Di co g ad. q. ꝙ cū sol9 sit dictō sincha[ca] & dicat pcisionē circa sbm pōt dupli citer intelligi. uno mō denotādo sbm p cise in se subici respcū pdicati. a9 mō pōt determinare sbm eē pcisam causā inherentie pdicati. & tunc dicit mo dum precisum sbi in compatōe pdica ti. cui predicatum precise conueniat. & non alteri. Et ꝙ hec distinctio sit bona patet in distinctione termini reduplicatiui. inquantū. qui est dictō sincathe[ca]. que uno modo dicit habitu dinem subiecti ad predicatum specifi cando sbm. ut cum dico ens inquātum ens est sbm me[cc]. ul specificando pdi catum. ut cum dico motus est actus en tis in pod sm ꝙ in potentia. & sic non tenetur reduplicatiue. ꝙ tūc dicer3 hitu dinē cathegorematisantis ulr respcū pdicati. sic hic. homo inquātū homo ē animal. li homo dicit cām formalem inherentie predicati. ꝙ omnis homo ē animal. s tenetur tantū specificatiue in p & 2o exemplo. si enim ens staret reduplicatiue seqretur ꝙ omē ens eēt sbm me[cc]. ꝙ si iustitia est bonum inq tum bonum. iustitia est omne bonum p phisico. similiter si potētia teneretur re duplicatiue seqretur ꝙ omne qd ē in potentia moueretur. et sic materia pri ma in potentia ad omnem formam mo ueretur. qd est falsum. ꝙ omne mobile est ens actu cōpositū. p9 & 7o me[cc].

tet in ppósito solus uno mō dicit pcise rōnem sbi respcū pdicati. quia modus precisiōis cuiusl bet alterius a sbo respcū pdicati. & denotat sbm p cise subici respectu pdicati. Alio mō dicit precisionem sbi in se ēm unam rōem pscindendo oēm aliam respectu pdicati. & denotat sbm esse precisuz cuius ēm illam rōem precise inest pdicatum. Exemplum utriusq; in cōi mo do loquendi. dicimus enim q homo ē gramatic9 pcise excludendo pdicatū ab omni alio sbo ab homine. & tūc est uera. hec solus homo est grāmatic9 ut q ratō hominis ēm se sit pcise rō inherentie predicati. & sic est falsa.

Ad primā rōem in oppositū dico q nemo nō solū stat sbi ofuse & distributiue respectu nāe humane. ē respcū cuiuslibet nature intellectualis habentis uim cognitiuā. & tunc est uera nemo nouit filiuz nisi pater. que ueritas magis apparet si loco exceptionis ponatur nota alietatis que cōstruit cuz ea hec enim est uera. nullus in natura intellectuali alius a patre nouit filium. & ista non est falsa p filio & s.s. q sunt idem cū patre in tali nāa. & sic omnia talia sunt uera in diuinis ut hec. girum celi circuiui so. Ad 2m & 3m dico q aās distinguitur ēm cōpositionem & diuisionē. sic ista omnis hō qui est albus currit. & ibi sensus cōpositōnis est falsus. q deus determinatur ad stādum p pre p illam implicatōem q est pr. sic determinat hō ad stādū p homine albo in sensu cōpōnis ibi hō q est albus determinat ad stādū p hoie albo. & tūc tenet oña. sensus diuisiōis uerus est. q uere enuntiant duo pdicata de eodem sbo. s. de deo q sit pater & deus. acsi essent due ppositiōes cathece ad inuicem copulate quarū neutra specificaret aliam. & tunc cōsequētia non ualet ab inferiori ad superius cum exclusione.

Trum ppositio ista deus est pater filius & spiritus scūs sit uera. uidetur q nō. q eius cōtradictoria est uera. s. nullus de9 est pater & filius & spiritus sanctus. q q libet singularis est uera. q nec pater nec filius nec spūs sanctus. Contra pater & filius & spūs sanct9 sūt un9 deus. hec ē uera. g & ei9 couertēs. aīs p3 p aug. de tri. in multi locis. Ad q. istam dico q ista ppositio est uera. q terminus subiectus qd primo significat hoc primo ponit in orone. & si ibi alterū extremū sit idez ppō affirmatia denotās tale idētitatē uera ē. deus aūt signifi: t nām diuinā ut nata ē pdicari de suppo^to. & illud ē p se idē tribus. g ppō hc significās ē uera. sed nūqd ē eadē ditas hui9 deitas ē pr & filius & spūs scūs. Rñdeo sic pdicatio in diuinis distinguit in naturā formalit & p idētitatem. s. q illa ē foral qñ pdicatū ouenit foralr sbo p idētitē qñ pp simplitem diuinā pdītum ē idez sbo. lz nō foralr. ē ista pater & filius & spūs scūs sunt deus est uera foralr

sed hic pater & filius & spus scus sunt deitas est uera p identitatem. g ista deus est pater etc. habet aliam ueritatem lo quendo de pdicatoe formali. quā non habet ista deitas est pater etc. Sz p quo supponit deus intelligēdo istaz eē uerā pdicatoe forali. dico q unicuiq quo correspondet pprium qd. & ideo deitati ut deitas est correspondet pro prium qd. s. deus qui primo deitate ē & sicut deitas est de se hec. ita deus q deitate est hic deus. & in isto cōceptu non includitur aliquid incōicabile isti termino sic intellecto absq cōceptu personarū seu psonalium pprietatum possunt uere cōpetere aliqua predica ta realia. q ista nō cōpetunt natur ut exnti in rone suppositi. s ut exnti in hac natura inqtum exns in ea. & isto mō uera est ista deus creat. & ita ista deus est pater & filius & spus sanctus est uera quatenus deus stat p hoc deo in quātum est p se ens deitate. nō autē p aliquo suppōito in quo est nā diuina.

Ad arm in oppositū dico q si fiat distributio p psonis illa nō est precise eius ōdictoria. q nō negat qd primo in affirmatia affirmabat. si aūt illa ne get pdicatum ab hoc sigficato deus fīa est. & hoc est q usitate dicit q ta lis ulis negatia nō cōtradicit termino habēti simplicem suppōem. licz cōtra dicat termino habenti suppositōem p sonalem. hoc aūt uidet pbabile si illa maxima sophistarz ē uera. qn in aliqua dictiōe officiali sincathca includunt duo. ad nihil refertur unū ad qd nōn referat alterum. in hoc aūt signo nul lus includit negatō & distributō. cū g distributō pcise respiciat suppota tal nāe. negaº etiā pcise erit p eisdē. et tc ista negatō ulis est uera. s nō esset con tradictoria prime. s ista deus nō ē pa ter & filius & spus sanctus. ubi idem negatur qd prius affirmabat. & sic ē fīa p eodē sbo p quo affirna est uera

303

Trū potentie anime sint re aliter distincte. uidetur q sic trinitas in diuinis cōsistit in distinctione reali. ergo imago triū po tentiarum consistit in distinctione reā li. Preterea 2º de anima. potentie distingunt per actus. sed actus in qui bus est imago trinitatis sunt realiter di stincti. s. intelligere & uelle. ergo reali ter distinguunt potentias. Preterea quorum est identitas realis unuz est p dicatio uera predicando hoc est hoc: patet ixº metha. si ergo intellectus & uoluntas essent idem realiter hec esset uera. intellectus est uoluntas. qd est in conueniens. Contra anima per suā essentiam est immaterialis intrinsece et incorporea. Ex hoc sequitur duplex conclusio. s. q per essentiam suam sit intelligibilis & intelligens. & sic intel lectus non est res addita essentie. pro batio consequentie sm propositionez famosam philosophorum & peripato ne immateriale est per se intelligibile.

In ista. q. sunt multe opini. frater

thōas dic̄ q̄ sūt reālr distīcte inter se. & ab eēn^a anime fluentes ab ipsa. sic accidentia a substātia. alii dicūt q̄ sūt realiter distincte inter se. sed nō ab essentia anime. q̄ ut dicunt sunt partes substantiales animē. Pro pria opi. arguit thomas dupliciter. primo sic.

Potentia & act⁹ cū diuidāt ens & q̄dlib3 gen⁹ enti. ad idē ḡ ptin3t. s3 actus z⁹ q̄ ē a po^a nō ē in genere sb̄e. ḡ ī genere accn̄tis. ḡ po^a que deducit̄ ad istū actu3 erit in genere accn̄tis. z^o sic aīa s^m suā eēntiā ē forā^r act⁹. s3 in q̄tū ē fora nō ē actus ordinat⁹ ad ulteriorē actū. ḡ si ipsa eēn^a aīe eēt immediatū opatōis prin^m sp h̄ns aīa3 actu habere3 opa uite. sic semp h̄ns aīam actu ē uiuū. mi. pbat̄. q̄ nihil ē in po^a s^m actū inq̄^m est actus. ḡ aīa inq̄ u3 est forma & actus non est potentia ordinata ad actum z^m. ḡ q̄ anima sit in po^a ad actū nō ɔuenit sibi s^m suā eēntiā inq̄^m est fora. s3 s^m potētiā. & sic ipa aīa s^m q̄ subest sue po^e ordinat̄ ad actū z^m. Arguit̄ p aliū doctorē sic unū et idē simplex creatū n̄ pōt eē prin^m effectī^m diuersa3 opationū. sicut nec eadē mā pōt eē prin^m recep^m diuersa3 fora3 nisi p alia3 & aliā dispōem ppriā determinatē. aliter enim q̄dlib3 poss3 indifferent̄ fieri & eē ex quolib3. si ḡ h^o nō pōt eē in po^a receptiua multo min⁹ poterit eē in po^a operatiua. s3 inte⁹ & uolūtas sūt po^e opa^{ue} ḡ nō sūt idē cū eēn^a aīe. Alius doctor sic arguit accn̄s uariabile nō est in sb̄o nisi mediatē accn̄te inuariabili. q̄ semp mi. unitas & ma. diuersitas reducūt̄ ad maiorē uni^{tem}. & minorē diuersitatē. s3 act⁹ z⁹ ē accn̄s uariabile. ḡ potētia me^{te} qua inest erit accn̄s inuariabile. Preterea agens per essentiam semper agit. sed anima non semp agit ergo non est agens per essentiam. ergo potentia per quam agit non est sua essentia. Preterea sicut se habet essētia ad esse. ita potentia ad operari. ergo pmutatim. sic eē ad opari. sic po^a ad eēntiā. sed nullius creature eē est suum operari. ḡ nec potētia erit sua essentia. p̄ qd' non recipit magis & minus non est idem ei qd' recipit magis & minus. sed forma sb̄alis nō recipit magis & minus. potētie autem anime recipiunt magis & minus s^m aug. de trini. unus est ingeniosior alio. ḡ etc.

Iste rōnes non cogunt. & ideo cum dicta opin. ignobilitet naturam anime non est tenenda. quia non est ponenda pluralitas sine necessitate. Respondeo ergo ad argumenta dicte opi. simil̄ arguendo contra ea. quando enim primo arguitur q̄ potentia & actus sūt eiusdem generis. dico q̄ s^m ph3 potētia equiuoce accipit̄. uno modo ut opponitur actui prout potētia & actus sunt differentia entis. quo mō ph̄s loq̄tur de eis ix^o me^{ce}. alio modo potētia accipit̄ ut est principium actiuum & passiuum. quo modo loquit̄ de ea ɔ^o metha. quando ergo dicit̄ q̄ potentia ad actū est eiusdem generis cum actu

aut intelligit de potētia p̄ mō. aut 2°. si p̄ mō sic pō & act⁹ nō solū sunt in eodē genere. ꝫ idē numero qđ prius fuit in pō postea ē in actu. & sic poᵃ & act⁹ diuidūt oē ens creatū. cōcludᵗ ḡ ꝙ illud idem qđ ē p̄ō aīe ē actus & opatio 2ᵃ. & sic opatō ē trāſ ēs & in fieri sic pō 2ᵃ. fīm ē isto ḡ mō ma. & mi. sūt uere. & sequit ꝙ act⁹ 2⁹ et pō act⁹ secūdi nō opatia. ꝫ actus & poᵃ sūt in eodē gener. & tūc nihil ad ꝓpositū. ḡ ad hoc ꝙ cōsequat cōclo intē ta oꝫ ꝙ accipiat 2° mō. & tūc ma. est fīa. ꝙ prinᵐ actīm & passiᵐ sint idem genere cū actu q ē pricipi tū. qđ pꝫ de pō paᵘᵃ. actō eni immeᵗᵉ recipit i sba. & iō ē idē sbe. fīa ē eti de pō actiua. pꝫ 7° meᶜᶜ. nccē ē pexistet pōm alterā actu q̄ facit quale aut q̄tuꝫ. & iō nccīa ē snīa phi ꝙ sba nō ꝓducat in eē nisi a sba ꝑexn̄te in actu. ꝫ q̄ᵐ uel quale ꝓducit nō p̄suppoᵗ° q̄to ul' q̄li in actu. ꝫ in pō. iō q̄titas & qualitas pūt cāri a cā equiᶜᵃ. Ad 2ᵐ dico ꝙ nō cōcludit ꝑ eqⁿᵉᵐ de actu p̄ & 2°. qđ eni ē in actu p̄ ē in pō ad actū 2ᵐ. si aūt reducat arᵐ sic in formā si aīa ꝫᵐ suā eēntiā ē prinᵐ operatōis act⁹ intelligēdi & uolēdi sic eēnᵃ sua est prinᵐ uiuēdi. tūc sic hn̄s aīam sēp ē uiuū sic hn̄s aīam semp intelligit & uult & opat opa uite. ista fōra arguēdi nō ualet. ꝙ aīa ē forāle prinᵐ causā di uitā. sic albedo ē forāle prinᵐ dādi eē albū. & tūc sic hn̄s albeⁿᵉᵐ sp est albū. sic hn̄s aīam semp ē uiuū. ꝫ aīa n̄ ē prinᵐ opandi isto mō. ꝑ reducit ad ge⁹ cāe efficiēd & fore ꝑ quā agᵗ ꝓ° meᶜᶜ. edificator & ars ꝑ quaꝫ agit ad idē gen⁹ cāe reducunt. Ad 3ᵐ q̄n arguit ꝙ uᵐ & idē simplex nō pōt eē principiū effectiuū diuersarū operationum fīm est. ꝙ idem simplex pōt eē principiū receptīu diuersarū pfectionum sine forma. nam anima ꝫᵐ ipsum est immediatū receptīu triuꝫ potētiaꝝ quas ponit diuersas foras: & si dicas ꝙ nec equæ p̄ recipit eas. ꝫ una recipitur mediāte alia. hoc nihil ualet. ꝙ nl' la illarū est rō recipiendi aliam. cū immediate quelibet recipiat in eēnᵃ aīe. sicut nec calor in igne est rō recipiēdi leuitatē. ꝙ si sic eēt nunq̄ possꝫ inueniri leuitas nisi eēt ibi calor. cum sit ꝑ se rō recipiendi ipm. ḡ idem simplex potest esse immediatum principiū recipiendi diuersa. Ad quartum quādo arguitur ꝙ accidens uariabile non fundatur nisi in accidente inuariabili. dico ꝙ argumentū non cōcludit. nam potentie aut sunt accidētia uariabilia aut inuariabilia. si primo mō habet ꝓpositum. ꝙ ꝑ te non potest recipere accidens uariabile nisi mediāte inuariabili. ꝙ recipiet meᵗᵉ eēntia que est inuariabilis. aut nullo mō recipiet. si 2° modo cum accidentia manentia sint perfectiora q̄ transeuntia. si anima ex sui pefectione poterit fundare diuersa accidentia inuariabilia. multo magis poterit eē principiū diuersoꝝ accntium uariabiliū que non sunt ita pfecta

Ad q̄ntū q̄n arguit̄ q̄ agēs p eēnti am semp agit. d° q̄ agere p eēntiā du plicit̄ pōt intelligi. uno mō nō depen dere ab alio in agēdo. & q̄ habeat ac tionē nō p pticipatōem. & hoc modo sol⁹ de⁹ agit p eēntiam. & sic agere ē in agēdo nō depēdere ab aliquo. et sic ma. est uera. & mi. fl'a. alio mō pōt ītel ligi agere p eēntiam. q̄ nō p accñs su peradditū. licet depēdeat in agēdo. & isto mō ma. ē fl'a & mi. uera. pat3 per auicen. vi° me^ce. ubi dicit q̄ uirtutes aīe sūt agentes nō p additū. Ad se xtū dicendu3 q̄ ista ꝓpositō sic se ha bet eēntia ad eē. ita potētia ad operari est fl'a. q̄ eē est actus intrinsec⁹ eēntie idē sibi real'r nō ab ea ꝓgrediens. ope ratō aūt nec est actus intrinsec⁹ potē tie. nec idē sibi real'r. & est ab ea pro grediens. Alia est opi. G. q̄ poten^e anime sūt idem re absoluta ipsi eēntie anime. distīcte tamē re respcius. ita q̄ potētia anime nō est nisi eēntia anime cū respcū coassumpto. qd' ꝓbat̄ sic. Anima ꝫ^m se n̄ dicit̄ po^a. ꝫ in or^ne ad actū et obi3. q̄ ꝫ^m ph'3 ix° me^ce. po tētia distinguit̄ p actum. & ecōuerso. aīa aūt ꝫ^m se nō distinguit̄ p huiusmo di act⁹. eēn^a aūt aīe sub q̄dā respcū ta li dicit̄ po^a. iō po^e aīe sūt distīcte ꝫm q̄ aīa hab3 re⁹ diuersos ad diuersa ob iecta. & ad diuersos actus. p̄ aug. ix° de tri. unius eiusdē eēn^e necesse ē hec tria eē. Ↄ istā op. arguo p̄ q̄ nō sit ad ꝓpo^m. nō eni querim⁹ de poten tia ut totalit̄ dic̄ ordinē ad actū. uerū est eni. q̄ pō sub rōe potētie includit re^m. ꝫ querim⁹ de potētia ut est prin cipiū ꝓximū operationis & actus q̄^m ad potētiam actiuā. ul' principiū rece ptōis alicui⁹ absoluti q̄tū ad passiuā ita q̄ hoc princi^m sit quo potēs dicit̄ posse agere ul' pati. sic autē loquendo de potētia nō pōt poni eēntia aīe cū respcū ꝓprio. Vnius operatiōis p se est unū p se principiū. ꝫ re'o cū ab soluto nō pōt facere unū p se. ḡ in rō ne pot̄tie ut ē prin^m uni⁹ opatiōis sic intelligere ul' uelle nō includit̄ relatio p̄ prin^m p se unū ē prius operatio ne. & pōt eē sine ipsa sine ↄdictione. ꝫ relatō nō pōt eē neq3 intelligi sñ ter mino. qui in ꝓpo^to est opatio. ḡ etc̄. p̄ respcūs nō includit̄ in rōe potē tie recep^ue. ḡ multo magis in rōe po^e operatiue. ↄña patet. añs ꝓbat̄. nā ma teria recep^ua forme recipit formā p suā eēntiā. & nō p aliq̄ rōe3. q̄ nā ut est po^a passiua ē ps eēntialis ↄpōiti fa ciens p se unū cū forā. re'o aūt nō est ps eēntial' cōpositi. Ad. q. ḡ d° q̄ ponēda ē paucitas ubi nō occurrit pl'a ponēdi nc̄citas. ponēd' ē etiā q̄d nobili tat nām dūmō nō occurrat improbabi litas. ut pat3 2° de generatōe. nā eni3 semp desiderat qd' meli⁹ est. ꝫ nō est necesse ponere animam p accidētia ali qua superaddita absoluta. nec per re spectus esse principium suorum actu um. ut patebit soluēdo rationes in cō trarium. ergo ponendum est q̄ per es sentiam sit principium suorū actuum

Quod aūt hoc sit nobilitāt in aīa ōndo sic. q̄ si eēt imꝑfectōis immeᵗᵉ opari ad actū 2ᵐ. tūc nō cōcederet in deo. deo eni cōuenit agere p unā simplicissimā eēntiā. g̃ si hoc ē pfectiōis deb3 attribui aīe q̄ ipsam nobilitat.

P̄ nobilitas ē q̄ ordīat ū ad finē immediati⁹ attigat finē. eēnᵃ aūt aīe orᵗᵃ ē ad finē. & si aīa opet p eēntiā immediati⁹ attinget finem suū q̄ si opet p aliqd accn̄s supadditū. g̃ ponere aīam p eēntiā suā opari nobilitat ip3. P̄ illud nō ē pfectō ꝓpria alicui⁹ qd nō recipit in eo. s̄ in alio in q̄ pōt recipi si nō eēt. s̄ si inte⁹ eēt accn̄s supadditum eēnᵉ aīe in eo reciperē uisio dei. lic3 separet ab eēnᵃ aīe. et sic illud accidēs eēt p se beatū. & aīa nō. nisi per accn̄s. sic lignū dicit albū p accn̄s. q̄ p supficie3 in qua pri⁹ albedo recipitur. uñ si inte⁹ eēt accn̄s nō magis beatitudo eēt pfectō aīe q̄ albedo pfectio ligni. Sed q̄d de affirᵘᵃ dicit q̄ oīo sūt idē q̄d eēnᵃ indistīcta re & rōne. & hoc ꝓbat sic. possibile ē unū in distīctū re & rōe eē prinᵐ pl'iū actuū real'r distictorū. nō eni requirit distinctio realis in prin⁹ respcū diuersoru3 actuū. q̄ nō ē necīa tāta dr. in principiis q̄ta in pricipiatl. p3 de prin⁹ equuoco. puta de sole q̄ de se ē illimitat⁹ ad pl'es effcūs. pōt tñ eē cā isto⁊ sīn aliqua dr. rei ul' rōis. q̄ cōsiderare ipsū ut ē prinᵐ rane ul' uermis. ista ɔsideratō nullā cāliᵗᵉᵐ tribuit sibi. & ita eēnᵃ aīe sine aliq̄ dis. rei ul' rōis pōt eē

immediatū pricipiū intelligēdi & uolendi. S3 q̄ auctes q̄ dicūt q̄ inte⁹ & uolūtas differunt. & q̄ sunt partes aīe. & q̄ emanāt ab eēnᵃ aīe nō possūt saluari p istā uiā sic ponē⁹ drīa3 iter ista. Iō dico al'r s̄ᵐ dioᵐ. ū⁰. d. di: noīb⁹ cōtinētia aliq̄⁊ siue uirtual'r siue formal'r in aliq̄ nō ē eo⁊ que sūt oī no idē. q̄ illa nō uniunt. nec eo⁊ sūt oīo dīᵗᵃ. s̄ ē eorū que sūt idē idētitate reali. & distīcta formal'r. Huiusmodi cōtenta sūt in duplici drīa. nā q̄dā sic cōtenta sunt de natā & eēnᵃ continentis. ut quecūq3 sūt supiora ad cōtinēs uerbi grā ab eadē re in albedīe accipitur rō corpis albedinis & qualitat. s̄ nō ab eadē pfcōe fcrali eiusdē rei. ista dicunt cōtenta in eadem re essential'r.

Alia dicunt cōtenta in eadē re uirtual'r quasi inferiora sic passio. ul' q̄d habet rōem passiōis uirtual'r continet in nā sbi. ut se hñt passiōes methaphisicales respcū entis. que ñ sūt res alie ab ipo ɔtinēte. & si nō haberēt rōem passioᵐ respcū enti. & aliq̄ formalem drīam meᵗᵃ nō eēt scia. unde 4.⁰ meᵗᵉ phs uocat uᵐ boᵐ etc. passiōes enti. & tñ sūt real'r idē enti. habēt se tñ scut passiōes respcū entis. q̄ nō sūt idem sibi q̄ddiᵗᵉ & eēntialit. Eodē mō d⁹ de potētiis respcū eēnᵉ aīe q̄ sunt idē ei real'r. nō tñ q̄ddiᵗᵉ. s̄ sunt tanq̄ passiōes que uirtualit ɔtinent in eēnᵃ aīe idē real'r cū ipsa. nō tñ formaliter

Et sic possūt saluari oēs auctes ut illa cōmen. sup 4.⁰ ethi. q̄ dicit ipsas

ebullire q̄d uerū est sic p̄a° dicit ebullire siue emanare sic passiones a subiecto. & sūt medie inter formas sbales & accn̄tales: q̄ sūt quasi passiōes aīe. & q̄ nec sūt ptes aīe. nec de eius eēntia s̄ q̄si ɔsequētes sbam ei⁹: iō nō sūt alterius generis. q̄ sūt realr idē. Silr illud phi de pte aie qua ɔgscit uerum est q̄ sūt pfectōnes priales. Ad formā g̃. q. d.° q̄ imago nō ɔsistit in trib⁹ potētiis realr distīctis. s̄ cōsistit in aliqb⁹ trib⁹ realr distinctis. puta in actib⁹.

Ad primū arm d.° q̄ si accipiatur imago cōplete ut repn̄tat psonas distīctas sic cōsistit in realr distīctis. q̄ in potētiis sub actib⁹. in potētiis aūt non consistit n̄ uirtualr. Ad 2m d.° q̄ si po° distinguāt p act⁹. nō oz tn̄ q̄ sit tāta dr. in potētiis sic in actib⁹ licz aliqua. uñ nō oz tātā dr. eē in principiis q̄tā in principiatis. Ad 3m d° q̄ q̄tūcunq; ille pfectōes sint uni' i eēn̄ aīe. exq̄ tn̄ q̄ddie nō sūt idē. nō sequitur q̄ una sit alia abstracte. aīal eni est de rōe hoīs q̄ddie. & tn̄ in abstracto unū nō p̄dicat de ao. hec eni ē fl'a. humanitas ē aīalitas. ɔcrete tn̄ p̄dicatur unū de altero. ita in ppo° cōcedit q̄ intellectm̄ sit uolitum. licz intellectus non sit uoluntas.

301 Trū p̄destinat⁹ possit dānari. uidet q̄ nō. q̄ de⁹ p̄destinauit petrū saluari. g̃ nccio petr⁹ saluabit. añs ē nccm. q̄ eternuz. & oē eternū ē nccm. silr q̄ ē de p̄terito. & ois ūitas de p̄terito ē nccia. uñ ūi° ethi: hoc solo priuat̄ deūs ingenita facere que fcā sūt. p̄ oē scitū a deo for nccio erit. s̄ p̄destinatū saluari ē p̄scitū a deo. g̃ nccio p̄destinat⁹ saluabit. istud arm ē bonum. q̄ maiori exn̄te de nccio. & minori de inesse sequit cōclo de nccio. p̄ priorum. p̄ si p̄destinat⁹ possz dānari h° nō eēt n̄ p actū suū. g̃ p actū uolūtatis create possz impediri act⁹ uolūtatis diuīe. h° est impossibile. g̃ illud ex quo seq̄r. 5 apl's. tene qd' habes ne ali⁹ accipiat coronā tuā. h° nō hortaret apl's ñ corona possz amitti que tn̄ sua erat. p̄ si p̄destiat⁹ nō possz dānari nō eēt suadendū alicui de obseruātia p̄ceptorū & ɔsiliorū. q̄ q̄lrcūq; oparet saluaretur si ē p̄destiat⁹. & q̄lrcūq; uiueret dānaret si ē p̄scit⁹. g̃ frustra poneret lex diuīa. Ad. q. istā d.° q̄ p̄destinatio pprie dcā dic actū uolūtatis diuīe. s. ordiatōez p uolūtatem diuinā electiōis create rōal ad grāz ul' glaz. lz posset accipi p actu inte⁹ ɔcōitātis istā electōnē. sic g̃ in genāli dcm̄ ē de libertate & ɔtīa uolūtatis ru q̄rūcūq; obiectorum sariorum spealiū. ita ddm ē ru hui⁹ obi sarii. s. uelle huic grāz & glaz. & tūc d.° q̄ de⁹ ɔtigēter p̄destiat istū q̄z p̄destinauit. & pōt nō p̄destiare. ñ sil' ambo ota nc suc°. s̄ utrūq; diuisiz i instāti eṫnitatis. ɔsilr d.° ad. q. i se q̄ iste q̄ ē p̄desc⁹ pōt dānari. ñ eni pp ei⁹ p̄destinem uoluntas ferret confirta. & iō pōt peccar. & pari rōe in peccato finalr star. & ita iuste dānari. sed sicut pōt

iuste damnari. ita pōt non p̄destinari.
Quātū ad logicā hui9 ꝓpōnis disti
guēda est ɓm cōpōem & diuisionē.&
in sensu cōpōito ꝑ se extremū ē hō p̄
destīat9 sub ista determiatiōe.& iste sē
sus est fls.est eni sens9 utrū hō p̄desti
natus manēs p̄destinat9 possit dānari.
tūc dico ꝙ nō. In sēsu aūt diuisiōis
sunt due cathe^ce.& denūtiat de psōa
beatificabili eē p̄destiātū i u^a cathe^ca
& de eadē psona enūtiat in alia posse
damnari.& ista duo uera sunt de eod
sbo.nō ꝙ simł possint eē oppōita.nec
ꝙ unū alteri succedat.ꝙ utrūq; ē ab
eterno.ɓ sił nata inꝙm uolitio diuina
cōsideraē ut prior. silr trāsitu istius
sup illud obm quod est gloria. & in il
lo priori nāē nō repugnat sibi esse op
pōiti obi.immo poss3 eē equalr oppo
siti.lic3 nō an bonū sił. Ad arta ad
pm d9 ꝙ añs ñ ē necēm.ɓ cōtingēs. &
cū pbās.ꝙ ē eternū.d9 ꝙ obm eternū
qd p̄ obicit suo intel'cui est necēm ūt
eēna diuina.ɓ obm ɓariu3 lic3 ab eter
no obiciaē sibi.nō tñ neccio obicit. ɓ
tñ ꝯtingent. Ad 2m d9 ꝙ illa mi.
nō est de iesse simplr. & dato ꝙ esset
adhuc nō seqret cōclo neccia.l3 eēt ue
ra. uñ respcū poe diuie ē ad utrūlib3
s.uolūtatis.q in eodē & ꝓ eodē instāti
pōt eē sui & oppōiti.lic3 nō simł. cō
clo tñ q est ex altera de inesse & alīa
de neccio ñ ē de neccio.& ita regła phi
nō ē ulr uera.p3 de gleba qescēte i cē
tro terre.ꝙ cē qescēs de necitate non
mouet.ɓ gleba qescēs in cētro terre ē
qescēs.ḡ de necitate nō mouet.ɓ ē im
possibile eā moueri.cōclo nō sequit.
& tñ mi.ē d' inesse simplr. Ad 3m
d9 ꝙ actus diuin9 ɓm suā realitatē nō
trāsit in p̄teritū.ɓ solū ɓm modū sig
ficādi.act9 eni hui9 ubi p̄destiauit est
ita pñs m9.sic fuit ab eterno.ɓ dicit
pñs inꝙm.nūc eternitati in q de9 cun
cta facit coexistit nr̄o p̄nti.& dicit p̄
teritū inꝙm coexistit nr̄o p̄terito.&
ita de futuro. que ñ differūt in eo nisi
tm̄ ɓm modos significādi. ꝙ ɓm aug.
sup lo.idē est in eo audiet audiuit &
audit.actus tamē q ɓm realitatē suam
transit in preteritū est neccius.& ꝓpō
de eo uera est necessaria.

305

Trū portio superior sit po
tētia distincta a portiōe infe
riori.uidetur ꝙ sic.aug.xii9
de tri.imago tri.ꝯsistit in portione su
periori.& non in inferiori.sed nō po
test esse eadem potentia in qua est. &
in qua nō est.ergo etc. Preterea po
tentie distinguūtur per obiecta.2o de
anima.eternum & temporale sunt di
uersa obiecta.ergo etc. Preterea xo
ethico.scientificū & rationatiuū sūt
altere partes anime. ꝙ obiecta eorum
s.necessariū & contingens differūt ge
nere. Contra aug. xiio de tri.aiam
in hec duo.s.portionem superiorem
& inferiorem non nisi per officia ge
minamus. Ista.q.s.potest habere du
plicem intellcm. quorum unus est iste
ꝙ portio superior sit tm̄ una potētia

& sit inferior sit tm una. & tuc e qre re utru una sit eadem potetia cu alia.

Alius inte⁹. q. e iste. q accipiendo aliq pom in portoe supiori ut intellectiuā. & siliter in portoe inferiori. s. etia inte^{am}. sic de uolūtate & memoria. & tuc qrere utrū sint distīcte po^e. ut utrū inte⁹ ut e i portoe supiori & inferiori sit eadē pō. an diuerse. D^o q prim⁹ inte⁹ e fl's. q in utraq portoe sūt diuerse po^e. nā s^m aug. xii. de tri. portō supior est respcū etnorꝝ. respcū qrū ē memoria intelligen^a & uolūtas. que nō sūt una pō. uñ aug. in i^a supiori portoe posuit imaginē tri. q nō ē nisi ad istas potētias. p in deo est memoria eterna q est prin^m pducētōis filii. que ē notitia genita. & pōns est ibi intelli^a. ē etiā in deo uolūtas q ē prin^m pductōis. s. s. unde in deo ista sūt prin^a pduc^{ua} psonaꝝ rea^r distinctaꝝ. & iste po^e ut sūt prin^m pducē di nō respiciūt creat^as. q impossibile ē diuias psonas q s^m se sūt simp^r necesse eē depēdere a creatis. g iste po^e respiciūt diuinā eēntiā q ē etna: g respcū eternorū sūt iste po^e distincte. g portō supior q ē respcū eternoꝝ nō ē tm u^a pō. Eodē mō dd^m ē de portiōe inferiori q nō est tm una pō. cū ipsa sit memoria intelli^a & uolūtas respcū obiecti tpalis. q respcū tal obi aīa aliqñ ē in hītu istius cōclonis uere & hic respic^r memoriā. aliqñ ē i actu intelligēdi illud. & hic respicit inte^m ex h⁹ aūt q actu intelligit seq^r uolitū & hoc sequit uolūntatē. cū g ista tria nō possint eē una pō portio inferior nō erit una pō. In z^o intellcū dico q ē eadē po^a. pbat. Eadem po^a cogscit prin^m & cōclonē que seqt ex pricipio. alioqn nulla pō cogsceret cū nō cogscat p se nisi ex collatōe cōclonis ad prin^m. sic arguit arꝝ. z^o de aīa de sensu cōi. q si una pō nō cogsceret sēsibilia diuersorū sensuū. n^a pō cognosceret drīam illoꝝ. nūc aūt intellectus ut est portio supior cogscit prin^m. ut est portio inferior cogscit cōclonem de agibilibꝰ ex istis pricipiis etnis. nā nō iudicat illud eē agendū n ex regl'a eterna. & s^m pceptū legis diuine. s^m q pcepta dei ex caritate sunt implenda. est g una po^a inte^{ua} portō supior q ē respcū pricipii. & portō inferior q ē respcū cōclonis. p beatitu^o n osistit nisi in opatōe uni⁹ po^e s^m unā rōeꝫ. nā & si bti u^o sit sil' in intellcū & uolūtate. nō tñ ē in duab⁹ potētiis intellectiuis. nec in duab⁹ uolitīs. imo nccio actus beatificus unius rōnis nō ē nisi in una pō. q beatitu^o s^m oēs phos est opti^m hōis. iō tm in una ūtute uni⁹ rōnis osistit. s beatitu^o est portionis rōnis supioris ut me^m cum similit ē po^e inferioris portōis. q beatitudo est illius potētie que est principiū merendi. potentia uero inferioris portionis est principiū merendi. q ipsa elicit actus meritorios circa pximum & sic potentia beatificabilis utrobiq erit eiusdem rationis. ergo et cetera.

p̄ idem habit⁹ nō pficit duas potē
tias.sed eadē caritas pficit uolūtatē
supioris portionis & inferioris. ḡ uo
luntas portionis supioris & inferioris
nō sūt due potētie.ḡ etc̄.maior est eui
dens.q: d̄. in posteriori nō arguit d̄.ī
priori.ſ eo⁹.semp enī est maior unitas
in priori q̄ in posteriori. ſ habit⁹ est
un⁹.igit̄ potētia quā informat est magis
una.pbatio mi.caritas pficit uolūtatē
supioris portiōis q̄ diligit̄ de⁹. silr p
ficit uolū^tem iferioris pōtōis.q: alr ex
ista cari^te ñ diligerem⁹ pxi^m.q nō dili
git̄ ñ a caritate portiōis inferioris.&
nō est nisi una caritas.ḡ nō est nisi una
uolūtas. Ad argumēta ad primū d⁹
q: aug.loq̄t d̄ imagine ſ^m pfectissimā
rōnē imaginis q̄ pōt esse in creatūa.ſ
respectu inferiorū nō pōt quo ad hoc
ſ soli est ibi generalis rō imaginis.&
sic patet q: aug.nō posuit rationē ima
ginis nisi in portione superiori. Ad
2^m dico q: nō omē obiectū potētie di
stinguit potentiā.alit̄ essent tot potē
tie quot sunt obiecta.debet ḡ intelligi
d̄ potentiis organicis que reqrunt d̄
terminatā 2plexionē in organo.& iō
est limitata ad certū genus sensitiuū.
& sic cognoscit̄ a nobis d̄. potētiaꝝ
organicarū p obiectoꝝ differentiā. q:
enī possum⁹ oculo dispōsito cogścere
omēm colorē. & aure omēz sonū.ideo
dicimus omnem colorem esse obiectū
uisus & sonū obiectū auditus.sed non
est sic d̄ potētiis nō organicis q̄.sūt to
ti⁹ entis.& iō d̄ his nō ē dictū phi ꝯm

Trū psone sint equales in po
tentia.uidet̄ q: nō. q: cū pr̄
possit generare. filius posset
generare. 2ñam pbat aug⁹ 5 maxi^m.
si pater nō pōt generare filiū sibi eq
lē est impotēs.ḡ ex opposito sic oñi
potēs pōt generare filiū.& p 2ñs pol
se generare ptinet ad oīpotētiā.& ita
si filius nō pōt generare nō est equalis
potentie cū patre. p̄ prima cā plus
causat q̄ cā 2^a. ex prima ppositione
d̄ causis. & 2⁹ me^ce.& prio posteꝝ.
ſ pater dat filio uirtutē causandi.&
non ecōuerso.ḡ pater pl⁹ causat q̄ fi
lius. 5 aug.d̄ fide ad pet^m nullus
horū aliū ant p̄cedit eternitate.aut ex
cellit magni^ne.aut supat potestate. In
ista.q. posset distigui d̄ potentia q̄ est
triplex.s. pō pprie dicta & pō logica
que dicit modū 2positiōis facte ab in
tellectu. & potentia methaforica que
est in geometricis.ſ^m q: geometer ima
ginat̄ punctū eē in potētia ad lineā.&
lineā ad supficiem.dimissis duobus ul
timis mēbris d̄ potētia p̄ modo dicta
tractat̄.q. Potentia enī pprie dicta
uno mō pōt sumi p dria entis opposi
ta actui.alio mō ſ^m q: significat idē qd̄
princi^m.quo mō d̄ ipso loqt̄ phus 5⁹
me^ce.& ista potētia ſ^m q: est princi^m
diuidit̄ in potentiā actiuā & passiuā
& utroq; istorū modoꝝ dupl'r pōt in
telligi aut p ipsa ratione pricipii.aut
p fūdamēto proximo illi⁹ rōnis. Ad
ppositum planū est q: in deo oꝫ pone
re potētiā actiuā cū sit primū efficiēs

ff

& de ista eq̄litate dupl'r possumus loq̄
aut extensiue aut intensiue. exemplū
potētia calefactiua dicit' equalis s'm ex
tēsionem si ad eq̄lia calefactibilia se ex
tendat. sic om̄is caritas est equal'. q2 ex
tendit se ad oīa diligibilia ex caritate
secūdū intēsionez si sit potētia eque p
fecta. & possit in actū eque pfectū. lz
nō tot possibilia sibi subsint quot sub
sūt alii potentie. qd' p3. posito eni q2
calor calefactiōe sibi adequata pduce
ret aliū calorē eq̄ue pfectū. tunc essēt
ibi ambe iste due equalitates simul. &
lz freq̄nter ɔcōitent' se inuicē. pōt tn̄
utraq3 intelligi sine altera. Loquen
do de equalitate extēsionis nō ē difficul
tas nisi de actionib9 notionabilib9 & ea
rū terminis. q2 illi duo termini nō sunt
pducibiles ab oīb9 psonis. s3 filius a so
lo pr̄e & s. s. a pr̄e & fi°. Loquēdo
aūt de equalitate intensiōis est una op.
que dicit q2 potētia generādi in patre
ptinet ad om̄ipotentiā. nō aūt in filio
& hoc pbat' sic. oīpotētia est ad om̄e il
lud qd' nō includit ɔdictionem. s3 pr̄ez
generare nō includit ɔdictionē. g̃ etc.

p̄n aliter est de actionib9 trāseūtib9
& al'r de imanentib9. possibilitas actōis
trāseuntis iudicat' ex rōne actionis in se
& ex termīo ei9. possibilitas actionis i
manentis iudicat' nō p̄cise ex his. s3 cū
hoc ex ɔpatiōe ad agens in q̃ manet ta
lis actio. cū igit' generatio sit actō ima
nens possibilitas ei9 iudicāda est tm̄ ex
seipsa & eius termino. s3 etiā q2 sit cō
possibilis supposito agenti i quo deb3
manere. est aūt generatio possibilis pr̄i
& nō filio. g̃ etc. ɔ opi. nō ɔpando
generare ad aliq̃d suppo^tum. quero aūt
istud ut ē ipsi9 gēiti tāq2 t'mini ē aliq̃d
ad qd' nata est esse aliqua potētia acti
ua. aut nō. si sic. g̃ i quocūq3 nō est po
tētia ad istud nō est in eo oīpotētia. si
nō. g̃ in nullo est potentia ad istud. &
sic nō ptinet ad oīpotētiā pr̄is. Pri
ma rō opi. nō ualet. q2 om̄ipotēs pōt i
om̄e illud qd' ē termin9 potētie simpli
citer. & h° pducendo illud in quo na
tū est pduci. si g̃ generare sit termin9
potentie simplciter o3 dicere q2 filius
possit eā princi^re in eo in quo nata est
esse. s3 nullo mō pōt filius generationē
principiare. nec in se nec in eo in quo
nata est esse. g̃ filius nō erit oīpotens.

2^a etiā nō ualet. q2 qd' habet formā
limitatā ad agendū nō est oīpotens ad
agēdū. igit' dicere filiū nō habere for
mā ɔuenietez om̄i actioni quā respicit
potētia simpl'r ɔcludet filiū nō eē sim
plicit' potētē. q̃tū ad istū articulū
dico q2 potentie actiue primū correla
ti^m est possibile nō cōiter sumptū put
opponit' ipossibili. q2 hoc mō possibi
le est deū eē. & tn̄ istud nō est termin9
alicui9 potētie actiue. g̃ o3 q2 possibi
le ut ē correlatiuū potētie actiue suma
tur determinati9. & hoc s'm q2 auic. ac
cipit vi° me^ce. put opponit' ei qd' ē
ex se nec̄ciu3. & tūc cū oīne intrinsecū
deo sit formalit' in se uel p idētitatez
nec̄cia3. nihil intrīsecū deo erit t'min9
potētie pprie dicte. Ad. q. igitur de

equalitate potentie in diuinis psonis. dico q sūt equales. q sm magistrū sen tentiarū. d. 7. primi. eadē potentia q pater pōt generare fili9 pōt generari s tunc illa equalitas potentie nō est ad idem sicut si poneret eqlitas potentie in colore ad imutādū uisū. & in sapore gustū. essent quidez ista duo equalis po tentie. nō tn̄ haberēt eandē potentiam ita in pposito loqndo d potētia extē siue ad actus notionales equales sūt pr̄ & fi. & intensiue. q potētia que est in pr̄e ad actuz generandi est eque pfecta sicut & in filio & ad equalia ota se ex tendit. Ad argumenta ad primū ne go oñaz. ad pbationē d° q argumtuz augi nō tenet p locū intrinsecū. qsi p locū a toto in qtitate: quasi posse gene rare sit aliqd posse. s tenet p multas p positiões. & reducit ad multos silogis mos. dicit eni maximin9 pr̄ez generare filiū. s nō equalē. tūc arguit augi. si ge nuit filiū. & nō sibi equalē. g fuit ipo ten tenet oña. q exq° dedit filio dei tatem etiam sm maxm. alr nō esset ge neratio. g deitas nō est infinita. q infi nito nō est aliqd maius. Ad zm dico q maior ppositio est uera pp aliā uir tutē cādi i causa priori & posteriori illa q est prior est principalior. s hoc fallit i priori & posteriori sm originē in quibo est eadē uirt9 cādi respectu. z. sic est in pposito. & ideo nō ualet.

307 Trū padisus sit loc9 ouenies habitatiōi hūane. q nō. locus attingens globū lunarē nō est ouenies habitationi hūane. s paradisus attingit globū lunarē sm magistrū snia rū. g etc. p aq diluuii ascēderūt alti us. xv. cubitis omi monte gen. 7°. s nō ascenderūt ad paradisū. g est altior oi monte. s ultra cacūina altissimoꝝ mon tiū nō est oueniēs habitatio. q phi qn ascēdebāt huiusmōi mōtes portabāt se cū aquā ad ingrossandū aerē. aliter nō porterāt respirare pp subtilitatē aeris

o gen. z°. fecit deus hominē & po suit eū in paradiso. Ad. q. d° q pa radisus est locus oueniēs hitationi. patz d elia z° reg. & enoch eccliasti. 44.° & n̄ solū in statu inocētie. s etiā post lapsū. s mod9 ponendi est diuersus. qui daz dicūt q sm altitudinē attingit glo bū lune. sm longitudiez attingit ad ori entem. sm latitudinē est sub eqnoctia li. o motus elementoꝝ oñdit nobis q ignis est sup totū aerē. g quicquid est supra totum aerem est excessiue ca lidum & sic non est oueniēs habitatiōi hūane. Preterea supma regio aeris propter motuz circularē. & approxia tionē ad supiora est intempate calida. mediū interstitiū aeris est excessiue fri gidū. pp duas cās priuatiuas. s. pp rare factionē radioꝝ q spergūt. & pp distā tiā a supioribo. g ultra infimā regionē aeris nō est oueniēs habitatio. nisi fiat p miraculū. qd etiā dicit q sub eq noctiali est regio tēpata nō est ueruz. q in hieme nr̄a frigidissia est eis ppin qor sol q sit nobis in maxia estate nr̄a & ideo locus ille est intēpate calidus

Ad .ᵐ dico ꝙ paradisus est locus ɔueniēs. & nō oȝ esse extra īfimā aeris regionē. Ad argumēta ad primū dᵒ ꝙ auctoritas nō cogit. ꝙ pabula q̄dā est. Ad ᵐ dico ꝙ miraculū fuit ꝙ aque tm̄ ascenderūt. & ad paradisū nō attigerunt. quia diluuiū fuit factū ad punitionē peccatorū. ideo nō oportuit ascendere ubi erāt sancti.

508 Trū panis ɔuertat̄ in corpus xp̄i in sacramēto. ꝙ nō. ꝙ in omni mutatiōe positiua t̄min⁹ ad q̄ȝ accipit esse. ſ corpus xp̄i p istā actionē nō accipit esse. alias frequent̄ accipet esse. ſ si panis ɔuerteret̄ i corpus. oporteȝ isti⁹ mutatōis eē aliquē p se & priᵐ t̄minū. illud nō pōt esse deitas nᶜ aīa intellectiua. ꝙ illa nō est ibi nisi ɔcōitāt̄. nec aliq̄d accn̄s. ꝙ tūc nō esset transſbatio. nec materia ꝓp idem. ğ nihil est qđ t̄minet illā mutationeȝ. ğ panis nō ɔuertit̄. ɔ ambrosi⁹ de sacmētī. & pōit̄ de ɔse. d̄. ª. panis est in altari. & ubi accessit ɔsectio de pāe fit corpus xp̄i. In ista. q̄. sūt duo uidē da. p̄ quid tenēdū. ᵒ quō illud potest declarari. De primo d̄ qđ cōiter tenet̄ ꝙ panis ɔuertit̄ in corp⁹ xp̄i & nō manet. nec annihilat̄. nec resoluit̄ in primā mām. ꝙ de sacmētis tenēdū ē qđ sācta teȝ eccl'ia. ut habet̄ ex tra. de hereti. ad abolēdū. ſ eccl'ia teȝ panē trāsbſtātiari in corpus. & uinum in sāguinē. sicut māifeste habet̄ extra de sūma tri. & fi. ca. firmit̄ credimus idem Iesus xp̄s sacerdos est & sacrificiū. cui⁹ corpus & sanguis in sacramēto altaris sub sp̄ebus panis & uini ueracit̄ cōtinet̄. & se' trāsbſtātiatis pane & uino in corp⁹ & sanguinē ptāte diuina. Ad hec sūt due ɔgruētie. una talis. eccl'ia nō errat. ſ eccl'ia dicit fiat ɔmixtio & ɔsecratio corporis & sāguinis dn̄i nr̄i iesu xp̄i. ğ. ª ē nō iejun⁹ nō pōt ɔgrue celebrare. sed sūpto sacramēto adhuc sacerdos pōt celebrare iterū. ut habet̄ extra de celebratione missaȝ. sufficit sacerdoti semel in die missā celebrare excepto die natiuitatis. nisi cā necitatis suadeat. De ᵒ articulo sūt duo declaranda. p̄ quō possit fieri transſbatio in corpus xp̄i preexistens. ᵒ quid pōt esse formale in termīo ad quē isti⁹ ɔuersiōis. de p̄ dico ꝙ si trāsbatio requirat ꝙ uterq; termin⁹ sit sb̄a & pfecte in obia ageti q̄tū ad totale esse & nō esse. nūc aūt i ꝓposito panis & corpus xp̄i totaliter sūt in potestate dei q̄tū ad totale esse & nō esse. & utrūq; est sb̄a. ğ panis potest trāsbari in corpus xp̄i. ſ dubiū est utrū possit ɔuerti in pexn̄s & manēs ſᵐ esse pristinū qđ habuit. Ad hᵒ dico ꝙ eo mō termin⁹ prior ɔuertit̄ in posteriorē. q̄ mō terminus posterior succedit t̄mīo priori. ſ termin⁹ posterior non succedit termino priori ſᵐ esse simplicit̄. ſ ſᵐ esse hic. ğ nᶜ panis ɔuertit̄ ut̄ transit in corpus nisi ſᵐ esse hic. De ᵒ dico ꝙ sic in cōuersio sūt duo. s. materia & forma. sic in t̄mīo ɔuersiōis. pōit̄ eni h ꝓpositū 509

cōuerti in cōpositū p̄.& in utroq; ter mino aliq̄d esse formale & aliq̄d māle. quid igitˀ est formale in t'mino ad quē s.in corpore xp̄i.dico q corpˀ xp̄i p se includit mā3 & forā3 corpeitati pri orē aīa intellectiua.& p illā formam est i actu ptiali.& pximū receptiuū aīe in tellectiue.l3 n̄ sit p eā i genere corpis ut corpˀ ē genˀ n̄ p reductionē3.& in istud ɔpositū.qd' tñ est p se pars hōis fit p se ɔuersio pāis.q̄si totiˀ in totū & partiū in ptes.& p ɔñs h' forma ē foraˀ t'minˀ ɔuersiōis. que man3 eadē siue aīa uniatˀ corpori, siue nō.q ē uā liter prior aīa saltē in informādo.& in triduo mansit aīa nō marte. Ad ar gumētū dico q primˀ terminˀ istiˀ cō uersionis est ɔpositū ex mā & forma priore aīa intellectiua:que mansit reali ter eadē in corpe xp̄i uiuo & mortuo & est formale rei contente in sacra mēto semp ex quo sacramentū fuit in stitutum.

39 Trū pāis i ɔuersiōe ānihiletˀ q sic. q qd' p̄fuit & nihil eius manet ānihilatˀ. ꝰ panis in ɔuersione p̄fuit & nihil eiˀ manet ḡ etc. p̄ qd' nihil ē in se nec in alio & fuit aliq̄d ānihilatˀ.panis post ɔuer sionē nihil est i se nec in corpore xp̄i q tūc corpˀ xp̄i augeretˀ p ɔuersiōe3 panis in ipsū.q illud fit maiˀ in quo est aliud & aliud q̄ tū manēs. p̄ āni hilatio & creatio sūt opposita sic ge neratio & corruptio.q sic idē ē t'mi nus ad quē corruptōis & a quo genera tiōis.& eo.vo phi.sic idē est t'minˀ a q̄ creatōis & t'minˀ ad quē annihila tionis.& eo.ꝰ q̄n tota sb̄a & totalit' est t'minus ad quē pductionis pductio illa ē creao. ḡ q̄n ipsa ē tota & totalr t'minˀ a q̄ destructiōis illa destructio ē ānihilatio.sed in pposito ipsa tota est t'minˀ a quo ɔuersiōis.ḡ etc. ɔ̄ crea tio & ānihilatio sūt opposita.ꝰ si cor pus ɔuerteretˀ iterū in panē reductio panis non esset creatio. quia non esset de nihilo simplr.ut de termino a quo ḡ pari ratione ɔuersio panis in corpˀ nō ē ānihilatio. In ista.q.sūt duo ui denda.prim q nihil panis manet post ɔuersionē. 2m q panis in illa ɔuersiōe nō ānihilatˀ.prim pbatˀ. p̄ sic terminˀ mutatiōis inq̄tū est terminˀ includit nō esse alteriˀ t'mini. hoc pbatˀ q inq̄tū est t'minˀ h3 aliquā incōpossibilitatem ad a'iū t'minū.ḡ ut ē t'minˀ n̄ includit aliquitem alteriˀ t'mini. p̄ pāis ante ɔuersionē nullā aliqtem h3 i corpe xp̄i nec aliqtm corpis xp̄i. ḡ nc post cō uersiōe3.pbao ɔñe.q oīe ꝰm q̄d i ali quo est p̄p eiˀ eē simplr.q eni aliq̄d in se est tale.ideo sic h3 aliq̄d esse in se ul' eē in aliq̄.ḡ n̄ ē dria i mō essēdi alicˀ i aliq̄ n̄ p̄p driā3 eiˀ i se. 2m pbatˀ sic t'minˀ ad q̄3 transitˀ ipsiˀ panis nō est purꝫ nihil.ḡ pāis n̄ ānihilatˀ.pbatˀ ɔña q t'minˀ ad quē annihilatiōis est purū nihil sicut t'minˀ creationis a quo est pure nihil.āns pbatˀ.q t'minˀ illiˀ trā situs est corpus xp̄i.uel si negatio pāis nō tñ oīno nihil.ꝰ in aliq̄ positiuo.&

hoc s^m henricu. sed tenendu est q illa desitio est uere anihilatio. Ad argu mēta ad primū maior est falsa. oz enim addere nihil eius manet: & simplr ni hil succedit oīno ut p se tmin^9 Ad 2^m p idē. & si nihil sit i se nec in alio. tn̄ eē suo nō succedit oīno nihil. s cor pus xpi. Ad tertiū de creatione & annihilatiōe dico q nō oīs pductio to tius sbe est creatio. s q̄ ē a tmīo a quo ut a pure nihilo. s h est totū oppōitū.

310 Trū psnoa creata fuerit assū pta. q sic. nā fuit assumpta g̃ psōa. oña pbat. q nata & psona sūt idē realit. q si aliud. aut sba aut accn̄s. n̄ accn̄s. q accn̄s n̄ ē alicui rō sbsistēdi. n̄ sba. q aut forā. aut mā. aut^9 ɔpositū. neutrū hoz est possibile. q in psona creata eēnt plures forme uel plures materie. qd ē falsū. p oē ptinens ad dignitatē in creatura est ali qd positiuū. s psona dicit aliqd ptinēs ad dignitatē. g̃ est quid positiuū. g̃ pt assumi. g̃ etc. ɔ tūc due psone eēnt tm̄ una psona. Ad istā q. dicēdū q psonalitas creata dicit nega^{ne}m actual dependentie ad aliud ut ad suppositum alteri^9 nāe. dicit etiā negationē aptitu dinal dependētie. q̄ ex pte sui semp est in āctu. cū g̃ ɔdictio sit nām depēdere ad psonā extrīsecā & nō dependere. & ipsā assumi sit dependere ista depēdē tia. ɔdictio est ipsā assumi & hre pso nalitatē creatā. Ad primū dicēdū q psonalitas nullū positiuū dicit ultrā hanc nātam. si accipit positiuū qd est in psonali. s si accipit psonalitas s^m q iportat icōicabi^{tem}. sic nō sūt oīno idem nā & psona. sicut entitas indiffe rens ad affira^{ne}m & negationē n̄ ē oīno idē cū ipsa negātiōe. Ad 2^m dicēdū q psona i creatis nō dicit digtatē nisi mālr. s. positiōe nāe itellectual quā ɔnotat. n̄ aūt rōe icōicabilitatis foralis quā supaddit huic nature.

311 Trū psōa una possit assume re plures naturas. q non. q aut esset unus hō. aut plures nō un^9. q nō una nata tm̄. nec plures q nō plura supposita. p nata habz mutationē a supposito. g̃ si unū sup positū una nata. ɔ aliqua nā potuit assumi ista nō assūpta. g̃ & mō. aīs pz q q̄ rōe assūpsit istā potuit assumere aliā. ɔña pbat. tū q potētia alteri^9 na ture nō ē reducta ad actū p hoc q ista est assūpta. tū etiā q psona assumēs nō hz istā natam sibi adequatā. R^o cū aliqua nata possit hre dependētiā eius dem rationis cū ista & simul cū ea. q nō ē repugnātia ex pte nāz. q actua lis depēdētia uni^9 nate nō repugt de pēdētie alteri^9 nāe. nō est repugntia ex pte psone diuine. q p h^o nō ponere tur in ea nisi plures relatiōes rōnis uel nulla. s tm̄ q tmiat multas relationes reales. hoc aūt nō est ipossibile. q tota trinitas tmiat oēs relatiōes reales crea turaz ad seipsā. g̃ una psona pōt assu mere plures naturas. Ad primū d^o q eēt un^9 homo eo mō quo pater & filius sūt un^9 spirator. lz nō un^9 spirās

Ad 2^m dico q̄ sicut singularitas p̄cedit rōnē suppositi. ita pluralitas naturarū pōt stare cū unit^e suppositi. uł in eodē supposito.

312 Trū psone diuine distīguerēt̄ circūscriptis relationibus. q̄ sic. relatiōes reales requirunt extrēma realiter distincta. ḡ nulla rela° cāt p̄ d'. realē ipoꝝ. aūs p3 ex d°. m^es ubi phus pōit idemtitatē nō eē relonē realē. q̄ nō p̄exigit d'. realē extremoꝝ p̄ in eodē fū^t° nō possūt fūdari relationes opposite. alr de eodē s^m idez dicerent̄ opposita. ḡ in eētia diuina nō possūt eē relationes pducētis & pducti. ḡ aū relationē oꝫ ītelligere aliq̄ distincta quoꝝ distinctio p̄supponitur relatiōib9. p̄ si psōe ñ distīguerēt̄ circūscriptis relatiōib9. ḡ relationes erūt pria distīn^ua. ośs ē fallū. ḡ aūs. falsitas ośtl pbat̄. qlib3 relatio ē infinita s^m illud p̄s. generationē eius qs enarrabit. si ḡ relatiōes eēnt pria distīn^ua psōaꝝ sequeret̄ q̄. 3. psone eēnt. 3. infinita distincta. qd' est īpossibile. ō aug. ix° d' tri. credam9 prēm & filiū unū esse deū. nec prēm eē filiū uel spūm sāctū; s trinitatē relatarū ad inuicē psonaꝝ ḡ psone distīguūt̄ p relatiōes. hic ē una opi. que tenet ptē negatiuā. moti^m suū est istud. in diuinis qcqd est. uel ē mere eētiale. uel mere notionale. iō qcqd est ī dō uel ptin3 ad eētiā. uel ad relonē. s psone nō possūt distīgui s^m eētiā cū sit una ī oīb9 sine sui diuisione. cū ḡ distīguāt̄ realr. oꝫ q̄ distīguāt̄ p relones. s nō p relones disparatas. q̄ tales ɔpatiunt̄ sese in eodē. sic paternitas & innascibilitas. ḡ p relones opposi tas originis. q̄ ille sūt incōpossibiles in eodē. ḡ illis circūscripti nō remanēt psone distincte. S3 ratio hui9 opini. nō cogit. qñ eni p̄ dicit oīe qd' ē in diuinis uel ē mere eētiale. uł mere notionale. Ista ppositō negaret̄. q̄ s^m ricar. 4. li. c. vi°. dici s^m sba3 dupl'r accipit̄ aut s^m nām cōe3. aut p sba pria. p̄ mō dicere sbam ē dicere qdditatē absolute 2° mō est dicere quidditatem hāc. sba ḡ p̄ mō dicta nō plurificat̄ in diuinis n^c referēt̄. iō dicit̄ ad se. sba 2° mō sūpta plrificat̄ & alti ɔpat̄. iō dicit̄ s^m relonē. ḡ ñ oīe qd' ē in diuinis ē mere eētiale uel mere notionale. Si aūt dicas. oīe qd' ē in diuinis uł dicit̄ s^m sbam uel s^m relonē: ɔcedo. s nō seqt̄ dicit̄ s^m sba3. ḡ ē mere eētiale. q̄ prima sba s^m ricardū dicit̄ s^m sbam. & tñ nō dicit̄ mere eētialr; q̄ plurificat̄ q̄. sūt plres psone. sola eni 2ª sba hñs eē qdita^m ē mer eētiale. n^c plurificabile nec referibile. Cōfirat̄ p exēplū in supposito creato dña indiuidualis d' genere sbe ɔstituit suppositū sbe in esse idiuiduali & in genere sbe indiuisibilit̄. nō tñ dicit̄ s^m sbam ut sba accipit̄ p sba 2^a & qdita^ue. s p sba p̄^a sic in pposito suppositū increatū dicit̄ sbalr. s nō mere eētialr. iō nō repugt̄ sibi referri sic repugnat eētialr Illud etiā qd' dicit q̄ relōes oppo^te d' 2° mō sunt incōpossibiles in eodem

ſuppoſito falſū eſt. ꝗ relationes mouē
tis & moti ſūt oppoſite & de 2o mō.
& tñ ſūt in eodē ſuppoſito & ſm idē
pꝫ in uolūtate mote ſe. relones eni diſ
pate aliq̄ ſūt icōpoſſibiles in eodē. ſic
pꝫ de generatōe paſſiua & ſpirane paſ
ſiua. ſic & relones originis oppoſite.

Ad. q. ḡ dico ꝙ aliud eſt circūſcri
bere aliqd ab aliq̄. & aliud abſtrahere
aliqd ab aliq̄. pꝫ p pħm a q̄ habemꝰ hꝭ
noia uſita. nā de circūſcine loqt̄ i p̄di
camētꝭ ubi docet ꝯgſcere ꝓpriū corre
latiuū alicꝰ relatiui. ut ꝙ huiꝰ relatiui
qd̄ ē dn̄s ſit ſeruꝰ. pbat p hoc ꝙ circū
ſcripto a dn̄o oī alio a relatione dn̄ii
puta ꝙ ſit diues uł paup mate ſolo re
ſpectu dn̄ii adhuc ſuꝰ dicit̄ ad ipſū

Abſtractio aūt eſt cōſideratio unꝰ
ſine alio. nō diuidēs unū eē ſine alio. ſ
ꝯſiderādo unū n̄ ꝯſiderādo aliud. q̄ tñ
i eēn ſūt ſimł. & ſic loqt̄ phs. 2o phi.
dicēs. abſtrahētiū n̄ ē mēdam. ſ ſi abſtra
heret ꝯſiderādo unū eē ſiñ alio eēt mē
daciū. Ad ꝓpoſitū do ꝙ ſi. q. itelligat̄
po. ſ. circūſcribēdo rōes & pon̄do eas
p itellectū. ſi q̄rat̄ utrū pſone eēnt diſti
ctę. do ꝙ nō. ꝗ hoc icludit ꝯdictionē
& poſitio includēs ꝯdictionē nō ē itel
ligibilis. ꝗ utraq̄ ps ſeqt̄. & nō ſeqt̄.
ꝗ ꝙ aliq̄ itelligāt̄ foraľr diſtīgui circū
ſcriptꝭ foralibꝰ diſtinctiuis eſt ponere
oppoſitū in adiecto. ꝗ ꝯdictio ē itelli
gere aliq̄ diſtincta ſine ſuis formalibus
diſtictiuis. ut hoiē albū ſine albedie. p
ſone aūt ut dictū ē priꝰ foraľr diſtīguū
tur relonibꝰ. ḡ ipſis circūſcriptꝭ n̄ poſ

ſūt intelligi diſtincte. Exponēdo aūt
q. 2o mō dico ꝙ ſic. ꝗ ſic a pnite &
filiare pōt abſtrahi p itellectū hoc qd̄
ē reſpectꝰ. qd̄ ē cōis utriq̄. & a relōibꝰ
aliqd cōiꝰ. ſ. modꝰ icōcabiľr exn̄di. ſic
a pr̄e & filio pōt p intellectū abſtrahi
res relata. & a re relata aliqd cōiꝰ. ſ. ſb
ſiſtens icōicabiľr in nā itellectuali. qd̄
importat̄ noīe pſone. & abſtrahit a mō
eēndi incōicabiliť ad ſe uel ad alterū.
ꝗ ē modꝰ utriq̄ indifferēs dicibiľ de
utroq̄. & de neutro determinate. ita ꝙ
nō de alio. ſic ḡ intelligēdo poſſūt pſo
ne itelligi diſtīgui circūſcriptis relōni
bus. ꝗ abſtrahēdo a pr̄e & filio relōes
poſſūt intelligi pater & filiꝰ diſtingui
inq̄tū ſūt pſone. qd̄ ē cōiꝰ abſtractū &
nūeratū in eis ꝙ ſit relo. ſic abſtrahen
do p intellectū ab hoīe rōnē aīalis. poſ
ſet adhuc diſtīgui ab aſino i rōne rōna
lis. ſic in ꝓpoſito. lꝫ pſone nō ſint i re di
ſtincte ſine relatiōibꝰ. tñ rō foralis cō
ceptꝰ iportati p hoc nomē pſona nō ē
relatio. nec ſbā ſic nec foraľ rō entꝭ ē
ꝯceptus ſbē uel accn̄tis. ſ alicuiꝰ cōis
utriq̄. Ad primū in oppom do ꝙ
relo realꝭ q̄ p̄ſuppōit extrēa realr di
ſticta nō facit extrema ſic diſtincta. in
ꝓpoſito aūt facit. Ad 2m maior eſt
falſa. ꝗ in eodē funto limitato ut i uote
poſſūt fūdari oppoſite relatiōes qn̄ mo
uet ſeipſū. & multo magꝭ poſſūt fūdari
in fūto illimito. nec ꝑ hoc ſeqt̄ oppo
ſita ſimul p̄dicari de eodē foraľr. ſed
oppoſita incōplexa ſimul ineſſe eidē
qd̄ eſt incōueniēs. ꝗ eidē anime ineſt

musica & nō musica & sic eidē essētie inest p̄rnitas & non p̄rnitas ut filiatio: essentia tñ a neutro for̄aliter denoiat̄ q̄ ipsa est ad se. & ois relatio ad alterū

Ad ultimū dicēdū q̄ ar^m ɔcludit ɔ ponētes relones esse for̄alr īfinitas. q̄ ipsi necio habēt dicere. z. infinita distincta esse in diuinis. ego aūt dico q̄ nō. q̄ nihil qd̄ est pfectiōis simplr in diuinis est plurificabile. unde relatiões nō sūt formalit̄ infinite. nec dāt psōis pfectionē simplr. s tm̄ incōicabilr existere. qd̄ nō ē pfectiōis simplr. q̄ tūc psona q̄ nō h3 illā incōica^tem nō esset pfecta qd̄ ē absurdū. Ad ꝓbationē dico q̄ generatio filii est inarrabilis & q̄tū ad principiū ꝓducēdi filiū. & q̄tū ad terminū for̄alē ꝓductū. & q̄tū ad essentiā q̄ est t̄min⁹ formalis ꝓductōis h̄ eni sūt for̄alr infinita & inenarrabilia. & generatio q̄ est eadē realr cū eis simil̄r inenarrabilis & infinita idētice:

313 Trū psona dicat̄ s^m sb̄m uel s^m relonē. q̄ nō s^m sbaz. aug. v. de trini. tenet̄ q̄cq̄d ad se dicit̄ nata p̄sta^ma & diuina sbstātialitas sbaliter dici. ɔstans eni est q̄ psona nō dicit̄ ad se sic natura illa. q̄ oē tale dr̄ i sigulari de q̄lib3 psōa & de oibus simr. & ñ dr̄ plit̄ sic psōa dr̄ plr̄ de trib3 psōis. ḡ psona nō dr̄ sbalit̄. p̄ boetius in fine de trini. si psone diuine sūt necesse est ad sbam nō ptinere. q̄ oē qd̄ ad se dicit̄ est in eis oīno indiuisū. cū ḡ alia sit psona pr̄is. alia filii alia sp̄ūs sc̄ti. ḡ psona nō dicit̄ ad se

p̄ Ricard⁹. 7. de tri. noīe psōe nō intelligit̄ nisi un⁹ aliqs sol⁹ ab oib3 aliis sigulari ꝓprietate discret⁹ & distict⁹ nō ḡ dicit̄ s^m sbaz. ɔ aug. 7. de tri. ad se dicit̄ psōa patris. nō ad filiū. n^c ad spiritū sctū. sic ad se dicit̄ de⁹ magnus. p̄ oē nomē qd̄ cōiter respōdet̄ ad īrogationē factā p q̄d est eētiale. q̄ q̄d q̄rit de eēn^a. s heretici q̄re tib3 qd̄. z. ɔueniēt̄ gn̄sū ē. z. psōe s^m aug. ḡ etc. Vna opi. dicit q̄ hoc nomē psona in singulari sigficat sbam in plurali relationē. & uidet̄ opi. mḡri qui dicit q̄ cū dicit̄ pater est psona. filius est psona significet sbam. in plurali aūt cum dicitur pater & fili⁹ & s. s. sūt. z. psone ibi stat notioalr. & sigficat relationē. ɔ cuilib3 pl̄i corre spōdet sigulare eiusdē sigficationis. ḡ si significatū psone plr̄aliter sumptū significet ipsas ipostases. in singulari sūptū significabit idem. Ad. q. ḡ d^o s^m ricardū de tri. v^o. hoc nomē psona s^m tria tēpa tres h3 significatiōes. na3 sicut dicit boeti⁹ in diuinis noib3 & una psona xp̄i. nomē psone p̄ significabat eos q̄ ī tragediis ludoꝝ excellebāt loco quoꝝ alii pferebāt. & isto mō histriōes repn̄sentantes honorabiles uiros psonas uocabant. q̄ s^m eos psona dicitur a per se sonando pfecta uoce. q̄ histriones per faciem de ligno cupro uel pgameno factā repn̄sentabāt illū cuius facta cantabant. Sed tempe aug. nomen psone translatū est ad diuina. aut ibi sigficet aliq̄d dignitatis. unde tēpe

sūō psonā significabat substātiaʒ intellectualē & sbam zam.que quidditatiue est ad se & mere essentiale. patet 7o. de trini. & p substantia prima non accipitur ut patet ibidem. Substantia aūt qn̄ʒ accipitur in abstracto. qn̄ʒ in concreto. in abstracto primo posterꝝ. substātia linee ex his est. i cōcreto ut ignis est sba. sba in diuinis ē idē qd essentia & sic nō dicit plr'iter. sba in ɔcreto ut ɔcernit supposita i esse. pōt aliqlr nūerari ad nūeratione supposito. & isto mō sm aug. sigficat sbaʒ zam. ut ɔcernit suppm. & ē idē psōa q̄d hn̄s eentiā uel nām itellectualē. sic plra supposita pncipalr sigficāt nāʒ itellectualē & aliq̄d ad se. sic d9. s ꝙ tēpe aug. nō fuit aliq̄d nom̄ ad qd ɔueiēt posset rn̄deri qōni hereticoꝝ qd. z. iō nccītate ɔpulsi utebāt noīe psōe. Sʒ post aug. qn̄ ɓitas illi9 nois magꝭ inotuit usitatū est nomē psōe ad sigficādū icōicabilr sb sistētē in nā itellectuali. ut p3 p ric. ubi pri9. ubi dicit ꝙ multū intest inr significationē psōe & sbe. sic differt significatio hōis & aial. cū eni noīam9 psonā n̄ itelligim9. n̄ unā sbaʒ sigularē sb q̄ itelligit una pprietas. q n̄ ɔueit nisi uni soli. iō sm ipsū sigficat sbaʒ n̄ zam s pinā. nō qd. s quē. iō isto mō utēdū ē noīe psone. ꝙ loq̄ndū ē ut plres. p eth. & sic nō sigficat ppū alic9 psōe. ꝙ p priū n̄ nūerat. psōa āt nūerat. g n̄ ē p priū. dicim9 eni. z. psōas. ꝙ psōa ē cōis trib9 n̄ cōite equocatōis. ꝙ eq̄ca n̄ nūerāt. n̄ sm uocē. s unica. ꝙ nūerat i eis sm suū sigficatū. p3 etiā ꝙ psōa dicat negationē duplic cōicabilitatis. & ē negatio uni9 rationis.

Trū pena caca ipediat susceptionē uel collationē ordinis ꝙ n̄. ꝙ excōicat9 ul irreglaris si attēptet ɔficere ɔficit. g a sili epus excōicat9 ul irreglaris si attēptat orre & facer q̄d facit ecclia ornat. & ille suscipit si intēdit ordīari. p irreglaris nō excludit a pceptiōe aliqꝝ sacrametorū. ꝙ si itēdit recipe recipit. g n̄ excludit a pceptione istius. ɔn̄a pbat a sili āns p3. ꝙ irregularis pt accipe sactum pnie. alias pcluderetur sibi uia salutis.

p nulla pena caca magꝭ excludit ab aliq gdu uel actu eccliaco q̄ꝫ heresis. s heresis n̄ excludit ut habet .i. q. i. q̄d q̄dē. ɔ pma. q. i. simōiacos oīno dānam9. & talē susceptiōeʒ irritā decerim9

p ecclia pōt dare ptāteʒ ɔferēdi ordies. p3 ɔsecrādo epuʒ. g pt auferre. g aliq penā pt īfligere epo ꝑ quā nō possit ɔferre ordies. In ista. q. p uidēdū ē d pēis canōic d qb9. q. q̄rit. zo q̄lr excludit ab ordinis susceptiōe & collane. Circa prim pēa caca in pposito ē pēa iflicta sm canem phibēs punitū ab aliq actu eccliaco q alias sibi liceret. qd addit ꝑ laicū cui nō posse ɔficere nō ē pena. ꝙ hoc sibi n̄ ɔpetit

Pene aūt cace sūt. vi. s. depositio ul degdatio. ifamia. irregularitas. excōicao. intdictū. suspēsio. d istis p ordinem & singulis in se. & q̄lit incurrāt. & q̄li remedio remittāt. & ɔpando eas ad in

nice ꝫm gui^{tam} & pena^{am}. pria ē maxia s. deposítio q̄ est totalis amotio a statu clericali. deponit aūt a statu clericali. p q̄ caracter sibi tollat. nc ordies susce pti. s lnia exequēdi actū cuiuscūq; or dinis. & priuilegiū illud qd ꝯpetit or dinati. & talis tradit curie seculari. & q̄tū ad actus ecclasticos. & q̄tū ad tutelā psonaꝝ ecclasticaꝝ. & q̄tū ad forū totalr excludit d nūero psonaꝝ ecclasticaꝝ. Infligit aūt ista pēa n̄ a iure. s a iudice. fora aūt ꝫm quā inflige da ē. habet extra d pēis. degdatō. Cāe aūt p̄p q̄s infligit sūt crimia ēnormia s. heresis. scisma. reuelatio ꝯfessiōis. de p̄ extra d hereticis. d 2° extra d scisma ticis. d 3° extra d pēi. & re. oīs utriusq; sex⁹. Remittit aūt p restitutionem in ite grū ab eo q p̄t restire. q̄ poīt sol⁹ papa lꝫ legittime deposit⁹ n̄ legat postea re stitut⁹. 2a pena est ifamia. q̄ est sta tus lese digtatis q̄tū ad uitam & mo res. sic fama est stat⁹ illese digtati etc.

Sciendū aūt q̄ nō est idē esse infa mē & infamatū. infamat⁹ est q̄ de cri mine aliquo publice accusat. Infamis est aūt p̄p crimen publicū publice ꝯmis sum. ppt qd ius determiat aliq̄ꝫ fore infamē. ita q̄ omis infamis est publice notatus de crimine qd ius punit pena infamie. sed qui non est cōuictus in iu dicio est infamis tm̄ a iure. & nō a iu dice. si aūt cōuict⁹ & tali pena a iudi ce punitus. tūc utroq; mō est infamis.

Cōtrahit g̃ infamia primā ex impo sitione criminis infamatoris. 2a incur rit a iure. uel a iudice puniente crimen tali pena. Causa aūt p̄p quā icurrit infamia 2° mō habet. vi. q. i. oēs in fames credimus quos leges seculi infa mes appellant. g̃ ille leges seculares pu nientes crimen infamie sunt canōice. & ille leges habentur. ff. de his qui nō. in famam. Remediū ꝯ istā penā primo modo est purgatio canonica. extra de purgatiōibus. illa purgatio totaliter tol lit illam infamiam. contra infamiam 2° modo tollitur per restitutionem in inte grū ab eo qui potest sic restituere. ex tra de testibus. Ista pena est sipliciē grauior q̄ tū ad uitā ciuilē q̄ depositio n̄ depositio icludat istā. q̄ ista prohi bet ab omni actu legittimo. etiam post actam penitentiam. quia talis persona uilis est. extra de regulis iuris. infami bus porte dignitatis patrie non debent

3a pena est irregularitas. illa est in habilitas ad susceptionem & executio nem actuū ordinū. illa incurritur fre quenter a iure. licet possit aliquando infligi a iudice. s iure incurritur a iu re ex quibusdam criminibus. & ex qui busdam non criminibus. & ex quibus damque quandoq; possunt esse crimia quandoq; non. crimina sunt quatuor p tinentia ad ordines uel actus eorū. sic simonia. furtum in ordine. ministerium in ordine non suscepto. & contumacia non seruando penas ecclesiasticas. si monia potest esse in ordine & in bene ficio. Si in ordine & scienter. solus papa dispensat. extra de simonia.

si aũt ignorãs. & ignorantia inuincibili puta ali⁹ dedit pctũ ut ordĩet ñ efficit irrl'aris. & postq̃ ɔstiterit sibi nõ exeq̃tur actũ ordinis suscepti. q̃ suspẽsus ẽ ab actu illi⁹ ordinis sic suscepti q̊usq; a tali suspensiõe liberet. simoniac⁹ aũt in beneficio nõ sic grauiter punit. sed exq̊ sibi ɔstat q̃ simõiace illud obtinuit tenet resignare. & toto tẽpe quo tenet iiuste tenet ad restitutionẽ oĩu3 q̃ pcepit. hoc pbat de simõia in diuersis. c.

De furto in ordĩe distinguo. aut p hibet p excõicationẽ ne q̃s accedat ñ de illo episcopatu. & pri⁹ legittĩe examiat⁹ & recept⁹. aut nõ. i utroq; caũ furtiue se igerens ẽ irregl'aris. in i p̊ ñ dispẽsat nisi p papa3. in 2° dispensat p episcopũ. extra de eo q̃ furtiue ordines suscepit. De 3° crimine q̃ ad ipsum sequatur irregularitas habetur extra de cleric/ nõ ordinatl. De 4° habet extra de cle. exco. uel depo^{to} ministrante. intellige maiori excõicatione & postq̃ scit se eẽ excõicatũ. q̃ si igrãtia eẽt inuicibilis nõ teneret cauere ab actibus ordinũ. nec exercendo illos incurreret irregu^{tem}. Seq̃tur etiam irregularitas. 3. non crĩmia. s. seruitutẽ illegi^{tem}. & enormem mucilationẽ uel infirmitate3. primũ pbat. q̃ seru⁹ est possessio domini. ideo nõ debet ab ẽo auferri ipso inuito. si ordinat fit inhabilis ad quosdã actus seruiles. q si ordinat⁹ fuerit dño inscio & ñ ɔsẽtiente d3 sibi reddi. 2^m pbat. q̃ p̃sumũt imitatores icõtinẽtie & male morigerati. q̃ male educati. tñ cum eis faciliter dispẽsat. habet etiã extra de filiis p̃sbiteroꝝ. 3^m pbat extra de corpe uitiato. s si nõ sit mucilatio deformis. nec ipse sit in culpa illi⁹ mucilatõis nõ excludit. si ãt seipsũ mucilauerit cũ tali uix dispensat. Sequunt duo q̃ qñ3 possũt esse cũ culpa. & qñ3 nõ. ut homicidiũ & bigamia. sb homicidio ɔtinet mucilatio actiua enormis alterius hominis. & de illa materia habet extra de hõicidio uolũtario & nõ uolũtario. rõ ẽ p̃p horrorẽ sanguinis effusi. pptera deus nõ permisit dauid edificare templũ nõini suo multo sãguine effuso

Bigamia aũt semp inducit irregularitatẽ. extra de bigamis. 4ª pena est excõi° q̃ est sepatio a sacramẽtl & a cõione fideliũ. xi. q. 3. & dicit excõi°ma. q̃ simpl'r excludit mi⁹ q̃ s^m quid q̃ a cõione fideliũ in sacmẽtl. Incurritur aũt qñ3 a iure. qñ3 a iudice. & ñ nisi ppter mortale graue. cũ quo etiã ɔcõitatur ɔtumacia. q̃ q̃diu quis pat⁹ est satisfacere p culpa. & audit ecclesiã. nõ ẽ habẽd⁹ ut ethnic⁹ & publicanus. cum s^m xp̃m pena illa est ultio infligẽda illi q nõ audit ecclesiã. qui. s. est final'r ɔtumax. Relaxat aũt p illũ qui excõicat uel eius supiore3 si est excõi° a iudice. si aũt est a iure per absolutionẽ eius qui condidit ius. & etiam cuiuscunq; sacerdotl ut dicũt multi si legis lator non seruauit sibi illam absolutionem. extra de senten. excomũica. sed illa pba° parũ cogit. q̃ non seq̃t

nō reseruāt. ḡ cōcedit. ꝙ posse absol
uere cadit sub illa regula iuris.qđ nō ē
concessum uideť esse ꝓhibitū. ꝙ nulli
competit absoluere a sententia lata a
superiore nisi fuerit sibi commissum.
vª pena ē interdictū qđ ē artatio a
ꝗbusdā actib9 eccl'iastici exercendis.h̄
āt pēa.lʒ possit īfligi loco & nō ꝑsōe
ꝑsone & nō loco.& utrisq;.tñ ut ē pe
nā distincta ab aliis freq̄nti9 īfligiť loco
ita ꝙ i illo loco ñ lʒ celebre solēniť. nͤ
alios ītesse.h̄ pēa 9hiť q̄nʒ a iure.q̄nʒ
a iudice. a iure īcurriť pʒ đ recipiēti
bus usurarios extra đ usuris.a iudice
īcurriť multi đ cāis.cōi9 ꝑ inobiam
cōeʒ ꝓpe terre.Relaxať aūt ꝑ illū qui
posuit iťerdictū.relaxať etiā a iure in
certis casib9.patʒ extra đ sen.excōi.
viª pena ē suspen9 q̄ ē ꝓhibitio ab
aliq̄ ad tēp9 alias 9ue̾ᶜ.& ē mutiplex
ꝙ q̄dā ē susꝑea9 ab officio.q̄dā a bñfi
cio.q̄dā ab ingressu eccl'ie. q̄n īcurriť
ipso iure.pʒ extra đ sen. & re.tolliť
āt ꝑ rlaxaᵒᶜᵐ factā tal' suspēsiōis ab eo
q̄ eā 9tulit.ul' a supiore. De 2ᵒ arᵒ
principali certū ē đ.v.pēis ultimis ꝙ
nō ꝓhibēt đ facto a susceptiōe ordi
nū.rō est.ꝙ cū illis penis pōt stare rō
ministri suscipiēti. intētio & illa nccīa
hicide.đ iure āt ꝓhibeť.ita ꝙ illi9ᵗᵉ at
tētať 9riū.& si attēteť sit qđ itelligiť
rō āt istı9 ꝓhibitiōis ē.ꝙ eccl'ie collata
est potestas ordinādi sibi mistros. Ad
argumēta ad primū cōcedi pōt q̄ tū ad
quinq; pēas primas.ᵬ si itelligať q̄ᵐ ad
sextā ꝙ episcop9 đposit9 simpľr ñ est
epus. tūc quo ad illum casū negāda ē
similitudo in ˜ñā. ꝙ caracter sacerdo
tii tolli nō pōt.& ꝑ 9ñs nᶜ sacerdotiū
sic episcopat9. Ad 2ᵐ nō sufficit in
tentio ñ mister sit idoneus q̄lis ñ depo
sit9 ᵬᵐ illā opi. Ad 3ᵐ nō est simile
ꝙ pnīa est sacmētū generale.iō ab isto
nullus excludiť.nᶜ đ iure.nec de facto
ᵬ alia sacmēta q̄ includūt aliq̄d excellē
tie possūt negari alicui ꝓpter đlictū.
Ad ultimū dico ꝙ heresis nō exclu
dit đ facto.ᵬ đ iure.& si tal' nō sit ꝑ
cisus & 9dēnat9 ab eccl'ia 9fert ordies

Trū penitētia ad đletionē
peccati nccīo reqsita sit uir
t9.ꝙ ñ.passiōib9 ñ laudamur
2ᵒ ethicoꝝ.ᵬ uirtutib9 laudamur.pēi
tere aūt passio q̄dā est.ḡ etc̄. ꝑ ōis
actus uirtutis ē uolūtari9.ꝙ electiu9 2ᵒ
ethicoꝝ. ᵬ pēa ē inuolūtaria.ꝙ nihil ē
penale ñ qđ ē inuolūtariū. ḡ etc̄. ꝑ
uirtutes fuissent in statu inocētie & re
mansissent in pria.i qb9 tñ nulla pōt
eē penitētia.ꝙ nullū pōt ibi esse malū
ad qđ sequať penitētia.ḡ etc̄. 9 4ᵒ
sniaꝝ.đ.xiiii.dicit magister ꝙ penitē
tia est actus uirtutis. ꝑ penitētia pōt
esse act9 9formis recte rōni.ḡ pnīa est
uirt9 uel pōt esse.9ña est maifesta. aūs
ꝓbať.ꝙ ᵬᵐ rectā rōnē qlibʒ leg lator
uindicat trangressorē legis. ḡ minister
q ᵬᵐ rectā rōnē legis datoris exeqtur
talē actū erit uirtuosus.cū ḡ omi hōi
sit 9missū eē ministrū dei ferentis legē
uindicare peccatum a se cōmissum.po
test per seipsum uindicare peccatū &

suscipere penaz p peccatis que omisit

Nota p maiori euidētia q pnie.4. sūt sigficatiões. prima ē ista q pēitere idē ē q in seipsū iudicare. tenere enīz qn̄ n̄ addit datiuus exp̄mēs cui teneat sigficat q sibiipsi tenenti teneat. unde de⁹ lz puniat peccatorē. n̄ tn̄ dicit pēitere. q n̄ sibi. s alii pniaz infligit. s si bi penā īfligēs dicit pēitere. i. sibi penā applicādo tenere. 2ª sigficatio ē illa q pēitere idē ē q peccatū omissū detestari. ul' de peccato omisso displicētiā hre. 3ª ē ista q penitere idē ē q pniaz inflictā a se nō ab alio p peccato omisso gtant acceptare. 4ª ē ista q pēitere idē ē q pniaz p peccato īflictā patiēt sustinet. oībꝫ istis mōis pnia pōt esse act⁹ uirtutis. q pōt eē ocors rōi recte. Ista seqndo dico ad pri^m in oppositū. q si tristitia sit passio. tn̄ ī opante tristitiā ē act⁹. & nō est act⁹ pnie. s magis effect⁹. Ad 2^m d⁹ q dato q penitēª sit īuolūtaria: tn̄ act⁹ a uolūtª elicitus ē uolūtari⁹. Ad 3^m dico q penitēª ē hit⁹ iclinās ad facile iudicādū & h⁹ ul' i aliū reū. si omitteret sibi. ul' ī seipsū reū si malitia sibi iesset. p mō pōt esse in pria & in statu innocentie. q in deo ē. 2⁹ mō nō. q in patria nᵉ in statu īnocētie ē malū. g nᵉ pnia.

316 Trū penitere possit retinens rē alienā nisi restituat. q sic null⁹ tenet ad restitutionē sibi magis dānosā q̄ sit utilis ei cui fit restitutio. s qn̄z est maioris sūpt⁹ q̄ sit illud qd' ē restituēdū. si ille cui restitu

endū est mānet. ī remotis ptibꝫ. g in illo casu nō tenet. p q̄libet magis tenet diligere seipsū q̄ pximū. s^m illud cantic. ordinauit ī me caritatē. g in illo in quo restitutio ē alicui dānosa. s. ī extrema necītate magis tenet sibi retinere illud q̄ ex dilectiōe alii restituere. p adulta ocipiēs filiū de adultero. filius q est putati⁹ mariti defraudat heredez de hereditate. & tn̄ nō tenet restituere hereditatē. q n̄ posset fieri sine sui diffamatiōe & uxoricidio. ō aug⁹ in epistola ad mace^m q̄ diu res ppt quā peccatū ē si nō reddit & reddi pōt n̄ agit pnia. s fragit. & .xiiii. q. vi. nō dimittit peccatū n̄ restituat ablatū. p exo: xxi⁹. q furat⁹ fuerit hoiez & uendidit eū ouict⁹ mox morte moriatur:

In ista. q. sūt q̄tuor uidenda. p unde dominia rerꝫ sint distīcta. ut hoc dicat meum & illud tuū. q illud est fun^{tum} oīs iniustitie in ōctando rē alienā. & p oñs oīs iustitie in eā restituēdo. 2⁹ quō rerū dominia p distincta iuste transferunt. 3⁹ q̄ sit iusta occupatio & rei aliene dānificatio in re tēpali. 4⁹ quō cal' tenet ad restitutionē. q̄tū ad p^m articulū sūt sex oclones. prima est ista dominia rerꝫ nō fuerūt distincta in statu īnocētie. īmo oīa erāt cōia. nec iure nate. nec iure diuino. non iure nate. p bat decretorꝫ d'. 8. iure nāe sūt oīa cōia nᵉ iure diuino. q dn̄i ē terra. Ad h⁹ est rō talis. usus rerū s^m rectā rationez sic debet opetere hominibus sicut cōgruit ad paci^{ca^m} ouersatiōez & necīaz

sustentationē. & p statu innocentie cōis usus rerū plus ualuit ad utrunq; illorū q̄ distinctio dominiorꝝ. q2 null9 tūc occupasset qđ fuisset alii necciuʒ. g̃ etc.

2ª 9clo est ista pceptū le. nāe de habendo oīa cōia rōnabilit̄ est reuocatū post lapsū. tū p̄p pacificā 9uersationē tū p̄p necciam sustentationē. q2 tūc mal9 & cupid9 occuparet ultra ea que eēnt sibi necc̄ia iferēdo aliis uiolētiā q̄ uellēt uti secū eisdē reb9 ad necc̄itatē. sic legitur de nēgrot q2 erat robust9 uenator corā dño. i. oppssor hominū. fortiores etiā bellatores priuarēt alios ppriis rebus suis. Ideo politia arg. 2° poli͡ce q2 non sint oīa cōia multo melior ē q̄ politia socrati. q̄ dicit oīa debere eē cōia

3ª 9clo est ista actualis diui9 rerū n̄ fuit facta p legē nat̄e. nec p diuinam nō diuin. q2 aug. sup io. quo iure defendis uillas eccl̄ie diuino an humano q̄cunq; possidet q̄cq̄d possidet hūana uolūtate & nō iure diuino possidet. q2 iure diuino dñi est terra & plenitudo ei9. p legē nature nō. q2 nā d̄t̄minauit ut essent omnia cōia. sequitur ergo q2 diuisio dñiorꝝ fuit facta p legē positiuā. & q2 distictio sit iusta o3 uidere quō lex positiua talis sit iusta. 4ª 9clo est ista ad hoc q2 lex positiua sit iusta requirit in legislatore prudentiaʒ & auctoritatē. q2 lex dicitur a ligādo. & nō q̄cūq; s̄nia prudētis ligat cōitatem n̄c aliquā p̄sonā si nulli p̄sideat. requirit g̃ auctoritatē & prudētiā ut s̄m recta3 rōnē dictet q̄cq̄d statuēdū ē p cōitate. 5ª 9clo ē ista auctoritas ē duplex. s. pat̄na & politica. & h̄ duplex in una p̄sona. uel cōitate. pat̄na ē iusta ex lege nature. q̄ oēs filii tenent̄ obedire parētib9. hec aūt p nullā legē positiuā. moisaicā. uel euāca͡m reuo͡ra est. & poti9 cōfirmata. politica aūt q̄ est sup extraneos siue resideat in una p̄sona uel in cōitate pōt esse iusta ex cōi 9sensu & electiōe cōitatis. 6ª 9clo est ista. pria diui9 dñiorꝝ potuit esse iusta a lege positiua iusta fuit lata a p̄re ul principe iuste principāte. uel cōitate iuste regēte. & pbabile ē sic factū fuisse. nā noe post diluuiū diuisit filiis suis terras quas singuli occuparēt p se & posteris suis. uel ipsi de communi 9cordia int̄ se diuiserūt sicut fecerūt abrahā & loth. abrahaʒ dedit electionē loth. Q̄tū ad 2m articulū dico q2 translatio rerū pōt esse uel q̄tuʒ ad dominiū. s. q2 res trāseat a dominio uni9 ad dominiū alteri9. uel q̄tū ad usū siue ius utendi. manēte tñ dñio apud eūdeʒ translatio aūt dñii pōt fieri. uel auctoritate publica pricipis. ul̄ le. uel auctoritate priuata ipsius dñi imediate possidentis. de prima translatiōe sit hec 9clusio. trāslatio dñii auctoritate. le. iuste iusta est. pbat̄. si eni lex iusta potuit iuste d̄t̄minare prima dominia. & nō est minor auctoritas legis uel principis post diuisionem dominiorꝝ q̄ ante. g̃ pp̄t eādē causā & eūdē finē potuit iuste trāsferre dominiuʒ postq̄ fuerat alicui appropriatū. & ex hoc dico q2

p̄ſcriptio i i īmobilibꝫ. & uſucapio in mobilibꝫ eſt iuſta tranſlatio. cui⁹ ratio ē.

Iuſte pōt illud ſtatui a legiſlatore. q̄d eſt necc̄iuꝫ ad pacificam ↄuerſationē ſubditorū. ſꝫ dominiū rei neglecte ſic ē i p̄ſcriptione & uſucapione trāſferri in occupatiōnē ē necc̄iuꝫ ad pacificā ↄuerſatioꝫ ciuiū. qꝛ ſi n̄ trāſferreť dominiū ſꝫ remaneret apud primū poſt q̄ntūcūqꝫ temp⁹ eſſēt inť eos lites mortales 2° pōt fieri trāſlatio dominii p actū pſone priuate im̄ediate. & hoc per actum mere liberalē. uel ſm̄ q̄d liberalē. prim⁹ eſt q̄n trāſferēs nō expectat aliq̄d reddi tionē. 2⁹ eſt q̄n p eo q̄d trāſfert expectat aliq̄d ſibi reddi. De p̄ ſit h̄ ↄcl̄o. dn̄s alicui⁹ rei nō ꝓhibit⁹ a lege uł ſupiore a cui⁹ uolūtate dependeat i dn̄ando uel transferēdo pōt donare rē ſuaꝫ alteri uolenti recipe. ꝓbať. qꝛ ex quo p actū uolūtatꝭ fuit dn̄s p uolūtatē pōt ceſſare a dominio. & qui uult recipe pōt incipe eē dn̄s nullo ꝓhibēte ſupiore. ḡ p illā donationē fit iuſta trāſlatio dominii. qꝛ ad iſtā donatōeꝫ nihil aliud reqriť niſi liberalis trāſlatio ex pte donantis. & uolūtas recipiēdi ex pte illi⁹ cui fit donatō. & libertas ex pte āboꝝ ſ. huius donādi & illi⁹ recipiēdi nulla lege ꝓhibēte utriqꝫ illoꝝ. ꝑp̄ defectum primi n̄ pōt qs dare pecūiā fratri minori. qꝛ ille nō uult eſſe dn̄s. ꝑp̄ defectum ſecūdi monachus nō pōt dare ſine lnia abbatꝭ. nec filiuſfamilias ſine uolūtate patris. nec cleric⁹ ſine uel ↄ uolūtatem pape. qꝛ dicit & uſitātes ab uſitatꝭ nulla recipiāt munuſcula. & ſi recepit reſtituere teneť duplū. alias nō abſoluanť a malenc quā incurrūt ipſo facto. ut dꝫ iulian⁹ 4° de nouis ↄſtitutionibꝫ. gregori⁹ decim⁹ appoſuit penā. & hodie eſt. vi. decretꝭ. Trāſlatio nō mere liberalis diciť ↄtract⁹. qꝛ ſimul ibi trahūtur ptim uolūtates. hii aūt cōtractus in quibꝫ diuia trāſferūť: qdā ſūt rei utilis p re utili imediate. ſicut uini p frumento. & hoc diciť pmutatio. do ut des. qdā rei utilis pro pecunia. & dicitur cōmutatio nūmi pro re uſuali. ſūt autē. 4. cōtractus in quibꝫ tranſferť dominiū quibꝫ correſpondēt alii. 4. cōtractus in quibus tranſferť uſus retento dominio. prim⁹ diciť reꝝ pmutatio. cui reſpondet mutua uel mutuata accommodatio. 2⁹ eſt emptio cui reſiſtit conductio. 3⁹ uenditio cui reſiſtit locatio. 4⁹ eſt mutuatio cui reſiſtit aliquid proprie in tranſlatione uſus rei. De pmutatione reruꝫ ſit hec concluſio 3a dominii reruꝫ iuſte eas permutant. ſi ſine fraude ſeruent equalitatē ualoris in cōmutatꝭ ſm̄ rectam ratiōnē cū cōditiōibꝫ que requirūť ad iuſtā donationem. cū illis etiam que ſpecialiter requirūť ad pmutationē. q̄d primo addiť ſine fraude excludit fraudeꝫ in ſubſtātia quāť tate & qualitate. ſubſtantia ut non cōmuteť auricalcum pro auro. in q̄ntitate ut ſi q̄ntitas menſureť canna uel tumulo iuſta menſura ſeruetur. in q̄litate qꝛ uinū purū nō ↄmuteť in limphatū uel corruptū. extra de iniuriis.

& dāno dato q̄ occasionē dāni dat dā nū3 dedisse uidet. ẜ defraudās in sba q̄titate uel q̄litate dat occasionē dāni q̄ ille nō ɔmutaret nisi crederet aliam sba3 uel aliud q̄tū uel aliud q̄le recipe

Est etiā seruanda equalitas ualoris pbat̄ p aug. xiii° de triñ. uile uelle eme re & care uellē uēdere reuera uitiū est qd̄ est itelligēdū q̄tū ad usū. q̄ freq̄nt̄ res q̄ i se ē nobilior i esse nāli est min⁹ utilis hominū usui. q̄ ẜm aug. melior est in domo pāis q̄ uinū. tñ oīne uinū in esse nat̄ali est nobili⁹ nō uino. Et p hoc addit̄ ẜm rectam rationē. h° āt nō ɔsistit in idiuisibili. ẜ in q̄dā lati^ne. q̄ ad indiuisibile nō possent ɔmutātes attingere. hec aūt latitudo inotescit. q̄n3 ex lege positiua. q̄n3 ex ɔsue^ne. q̄ lex rescindit ɔ̄ctū ubi ɔ̄hens decipitur ultra medietatē iusti p̄cii. tñ ifrā istud si ex aliq̄ apparet iniustitia deb3 restitu tio fieri ɔ̄ueniens. q̄n3 etiā reliq̄t̄ ipsis cōmutātib⁹. ut pensata mutua necc̄ita te reputāt sibi inuicē equiualēs dare & accipe. Cōsimilis ẜ est ɔ̄clo de iusta emptione & uenditione. Cū istis cō tractib⁹ ɔ̄ueniūt mutua accōmoda° cō ducto & locatio. ɔsilr̄ q̄tū ad ɔdi tiones iā positas seruāda est iustitia cō siderādo ibi ad usū sicut hic ād domi niū. De ultimo ɔ̄ctu. s. de mutui da tione sit hec 4ᵃ ɔ̄clo ad iuste cōtrahē dū o3 seruare eq̄litatē in nūero uel pō dere pbat̄ q̄ in mutui. datiōe trāsfert̄ dominiū. hoc eni sonat uocabulū mu tuo hoc est meū tibi do. ẜ qui cōcedit mutuo ñ man3 dñs pecūie mutuate. & p ɔ̄ns si de ista pecunia aliq̄d recipiat ultra sortē recipit, p nō suo. siue uen dat nō suū. p̄ esto q̄ pecūia maneat sua. tñ pecūia ñ h3 ex sua nā aliq̄3 fru ctū. ẜ fruct⁹ pecūie pueīt. tñ ex indu stria utentis. industria aūt nō est eius q̄ dedit pecuniā. ẜ si uult fructū de pecu nia. uult fructū de idustria aliēa. & hē ratio quare p oppositū fruct⁹ pi3 ⁊ germinantiū ɔputat̄ in sortē. Exci piunt̄ duo casus. l3 eni accipe ultra ca pitalē q̄n3 ex pacto. q̄n3 ñ ex pacto. ex pacto triplicit̄. rōne pene ɔuētiōal̄. dū tñ nō fiat i fraudē usurarū. uerbi gr̄a do tibi pecūia3 ut reddas mihi tali die qd̄ si ñ uolo tm̄ ultra. q̄ pecūia idigeo p̄t sine peccato recipe. 2ᵐ ē rōe in teresse. q̄ debitor ex cui⁹ solutiōe cre ditor notabilit̄ dānificat̄ tenet̄ de iu stitia satisfacere creditori de interesse & l3 creditor nō possit ɔ̄ eū hr̄e actio nē in foro exteriori. q̄ nō fuerunt pa cta. in foro tñ ɔ̄scie tenet̄ ultra sortē ad interesse. 3ᵐ est q̄n capitale & illud supfluū ponit̄ sub incerto. pbat̄ extra de usuris. nauiganti. §. rōe. a sili arguendo sic ibi incertitudo excusat ita etiā h̄ sine pacto ūbali. q̄ solus ani mus sine oīni pacto uerbali ostendēte debitori q̄ mutuās ñ mutuaret ñ spe lucri nō facit illū reci^tem ultra sorte3 habere cū peccato alienū. & iō nec te netur ad restitutionem. Preter regu las predictas in singulis contractibus āddo alias duas. primū q̄ ɔmutans nō

cōmutet uel uēdat temp⁹. q: nō est suū
2° q nō ponat se i tuto d' lucrando: &
illū cū quo ɔmutat de dāno. Ex his
patent multi casus in speciali. uerbi
gratia. aliquis tradit rem suā ɔmutans
in festo natiuitatis. aut erat uēditur⁹ eā
tūc. aut p tēpe festi apl'orum. si p'io mō
& ponit preciū sm q res nūc se h3 fa
cit misericordiā proximo. si aūt plus
apprecietur q tūc ualeat. nō tm ualet pl⁹
qn p tempe solutionis qnq plus qnq
min⁹ ualet res uendita. ratiōe dubii ex
cusatur. Si 2° mō aut determiat nūc
pciū sm q currit i festo apl'orum. & tūc
facit misericordiā. q supplet idigētiā
proximi anteq teneatur illam supplere
aut determinat pciū magis q sit iustu3
p nūc. & tūc est usurari⁹. q uendit tē
pus 5 primā regulā. & illud pbatur ex
tra de usuris. De ɔmutatiōe lucrati
ua qua aliqs emit ut cari⁹ uēdat ultra
regulas predictas. quid iustum. quid in
iustū, addo duo. probo q tal' ɔmutatio
sit utilis rei publice. q utile est cōitati
habere aliquos ɔseruantes & afferētes
res necessarias. utiles ut pmpte possint
inueniri ab indigentib⁹. & de isto labo
re uiuere. 2° q tal' sm suā diligētiā &
prudētiā & picula accipiat i ɔmutādo
pciū ɔueniēs. q oīe3 in ope honesto
suiētē cōitati o3 de suo labore uiuere
& industriā suā & sollici^nem pōt iuste
uendere. De 3° articulo patet ex
predictis q rectū est iudex sui & obli
qui ex p de aīa. ideo ex iustitia deter
mīata i ɔmutatiōib⁹ dāni ul' us⁹ rerū
apparz iustitia q accidit i talib⁹. q d p3
discurrēdo. nā in donatione nō est iusti
tia si donans nō mere libent donat. uel
si 5 uolūtate3 supioris a quo dependet
in donando donat. s nō mere libenter
donat. si uel deceptus. uel q si necessita
te tractus donat. q ignorantia uel ali
qualis coactio excludit simpliciter uolū
tariū. 3° ethicorum. De pmutatiōe iniu
stitia est ex eisdem causis. s. deceptiōe
in uolūtario & phibitiōe supioris cui
ɔmutans subest in pmutando. iō ɔmu⁹
q fit i ludis alearū dici pōt iniusta. ff.
de alea^re le. ult. In emptiōe autem
& uenditione iniustitia tacta est prius
tangendo de iustitia. & sm hoc de lo
catiōe & cōductione. idē patet de mu
tui datione & solutione. iniusta pci
pua est usura cuius uitupatio habetur
extra de usuris utraq pagina detestatur
q uetus probatur p ezechielē. ad usurā nō
accōmodab. q noua p3 lu. date mutuū
nihil inde sperātes. De 4° p'io ui
dendū est pp̄ter quā ratiōnē est restitu
tio facienda. 2° quis tenetur restituere
3° quid. 4° cui. 5° qn. De primo
sicut auferre alienū ē peccatū mortale
& 5 pceptū negatiuū. nō facies furtū
sic tenere alienū. & iō sicut nccīu3 est
obseruare pceptū negatiuū. sic nccīu3
ē nō tenere alienū inuito domino. hec
autē restitutio non est pars satis. nec
generaliter accipiendo satis. nec spe
cialiter. generaliter enim accepta red
dit pro peccato equiualens. Ista autem
absq omni redditiōe oportet redddere

proximo.qd' suū est. nec specialiť qui est 3ª pars pnie. q restitutio reqriť de congruo ante om̄ia ptē pnie. sicut est cessare a peccato uoluntate uel facto: sati aūt q̄ est 3ª pars sequiť otritionē & ofessionē. & est iniūcta a sacerdote restitutio ante3 nō iniūgiť a sacerdote ꝫ a lege diuīa. & ē simile aliis peccati q si quis teneret adulterā restituere eā uiro suo nō est nisi cessare a trāsgressione huiꝰ pcepti. nō mechaberis. hoc āt pcedit om̄e3 partē penitētie accepte.

Ideo sic tenēs adulterā nō est capax pnie. ꝫ magꝭ irrisor si ueniat ad pniā3 addit peccatū peccato. sic detinens uolūtate & facto nō est capax alicuiꝰ pti penitentie. De 2º q qcūq; abstulit uel detinet alienum tenetur restituere.

Auferre pōt qs multipliciter. s. ut superior pcipiēdo. uel ut cā pxima imēdiate auferendo. uel ut cā adiuuās. uel osilians. uł adiuuās sicut sociꝰ in auferēdo. uel si osulit. uł fauet. uel adulatur taliť q sine istis nō fieret. unde uersus Iussio cōsiliū consensus palpo recursus. participās mucus nō obstās nō manifestans. sic qui detinet imediate cuiꝰ ipso detinet positiue uel priuatiue. uł īterptatiue. q. s. nō facit restitui cū sibi ex officio opetit. uł auxiliū uel fauorē pbet. utpote. si tacet reqsitus in iudicio ubi poss3 sententialr restitui res dño suo. & dicēdo ueritatē ñ iminet sibi piculū status uel psone. unde breuiter om̄is obligatio ad restitutionē reducit ad auferre uel detinere. De 3º dico q nō solū ad restituendū oblatū uel rē uel usū rei. ꝫ etiam ad interesse & fructū pceptū de re si res se erat fructifera. sed non fructum qui puenit ex industria eiꝰ qui utiť illa re. ex quo seqť q lucrū acquisitū de re feneratoria nō teneť fenerator rddere: alias rcipiēs posset iuste esse usurariꝰ. q de sua pecūia recipet puentū de industria alteriꝰ. qd' est facere usurā. De 4º dico q dannificato si tñ sit possibile utpote si nouit eū. uel si h3 eū pñtē. uel hre pōt ut sibi mittať uel ppinqs suis in eius absentia sine maioribus expensis q̄ sit illud mittēdū possit mitti. & si ipse uł ppinqui sui nō possent hri debet dari paupibꝫ uice eius. q cui nō pōt tempaliť reddi rddať spiritualr. & si qrať p manꝰ cuiꝰ deb3 reddi. dico q p seipsū cū osilio boni uiri. q de nullo alio d3 tm̄ ofidere q̄ de seipso. unde si lex diuina nō limitat psonā seqnda est rō nālis. rō aūt nālis dictat. q psona q̄ teneť restituat p seipsā magꝭ q̄ p aliā nō excludendo osiliū boni uiri. De 5º dº q nullo tēpe licet tenere alienū inuito dño. ꝫ ꝫm rectā rōne3 restitutio ē stati faciēda. sic stati cessādū ē ab actu cuiꝰ cūq; peccati mortalis. ñ tm̄ exteriori ꝫ interiori. ꝫ ī aliqbꝫ casibus l3 differre restitutionē fieri q̄m ad exteriorē puta si eēt ī piudiciū coītatl. q ñ deb3 uelle bonū cōe & bonū pp̄ū. & sic d3 uelle dilationē fieri. qñ etiā eēt īfamia restituētl. q magꝭ d3 qs diligere famā proximi q̄ illud modicū bonum suū.

Ad argumēta ad primū dico ꝙ non
est maior sumpt⁹ ponendus i missis q̄
ualeat illud qd̾ mittit̃. ſ expectanda ē
p̄sen in psone. q̄ si non pōt haberi tra
dendū est parentibus. qui si nō habent̃
dandū est paupibus. Ad 2ᵐ dico ꝙ
si detinēs est i extrema nccītate. & ille
cui⁹ est res. nō debet esse detinētis iure
poli. ꝙ in extreme nccītatī articulo ad
puidēdū sustētatiōi nat̃e uia oībus est
ɔcessa. extra d̾ uerboꝝ sig. si ābo sūt
in extrema nccītate, & dn̄s prius uenit
ad nccītatē illā q̄ꝫ detinēs. det̃ dn̄o du
plici iure. s. ꝙ prius fuit suū. 2° ꝙ ex
nccītate factū est suū. si aūt detinens
prius uenit erit eius. dico ĝ ꝙ q̇libet
magis debet diligere uitā suā ordinate
ut est diligibilis ad uitam eternā. & ma
gis ɔseruationē iustā uite sue q̄ꝫ proxi
mi. ſ nō magis iniustā ɔseruationē sui
q̄ꝫ iustā ɔseruationē proximi. ꝙ latro
magis debet recipe suspendiū. q̄ꝫ occi
dere suspenᵗᵉᵐ ut euadat. Ad ultiᵐ
dico ꝙ mater laborare debet q̄ꝫtū i se
est ad hoc ꝙ hereditas reddat̃ uero he
redi. dico q̄ꝫtū in se est. ꝙ nō debet se
exponere diffamie. ſ ex aliis causis ho
nestis filiū suū spuriū iducere ut dimit
tat hereditatē. un⁹ mod⁹ ē ut intret re
ligionē. alius ut fiat cleric⁹ & accipiat
ecclesiastica beneficia. & ex his sit suf
ficiēt ɔtent⁹. dimittat hereditatē fra
tri suo. & si nullo mō pōt flectere fi
liū spuriuꝫ laborare debet ad restitu
tionē aliquā faciendā uero heredi ſᵐ
cōgruentiā iustitie. ꝙ non tenet̃ ad eq
ualens hereditati. ꝙ multū distat inter
hr̃e & ppe esse. iste aūt nunq̄ꝫ habuit
hereditatē. licet fuerit ppe ſᵐ iustitiā.

317 Trū pnia nccīo reqrat̃ ad de
letionē peccati mortalis post
baptismū cōmissi. ꝙ nō. cessā
te actu interiori & exteriori cessat oē̄
peccatū. ĝ stati sine penitentia deletur
aūs pꝫ. ꝙ peccatū nō est nisi ɔcordia
tio in aliquo actu exteriori uel interio
ri. p̄ hō offensus pōt diminuere of
fensā etiāsi offendēs nō peniteat. ergo
multo magis deus qui est sūme miseri
cors. ſ remissa offensa remittit̃ pecca
tū. p̄ illud p qd̾ delet̃ peccatū mor
tale oportet esse mai⁹ uł eque bonū q̄ꝫ
peccatum mortale sit malum. ſ pena
est min⁹ bonū q̄ꝫ peccatū mortale ma
lū. quia est bonū finitū peccatū est ma
lū ifinitū. ꝙ pēa ſᵐ ans. tm̄ ē peccatū
q̄ꝫtū est ille in quē peccat̃. ille est infi
nit⁹. quia tibi soli peccaui. maior patꝫ
ꝙ malū nō recōpēsat̃ nisi p bonū eq̄le
illi qd̾ tollit. 5 lu. nisi penitentiam
egeritis simul oēs pibitis. Itē hieri.
in ep̄la ad demetridē. penitētia est 2ᵃ
tabula post naufragiū. prima tabula cō
patur naui integre. q̄ fracta naufragus
piclitat̃. nisi alicui tabule adhereat. H̃
dicit̃ 2ᵃ. ĝ a simili cadens in peccato
mōtali patit̃ naufragiū spūale & peri
clitat̃ n̄ adhereat penitentie. Item
ezechiel. xviii°. si impius egerit penitē
tiā omiū iniqtatū ei⁹ non recordabor.
In ista. q. sūt tria uidēda primo qd
manet in peccatore transeunte actu

peccati.a quo dicit̃ peccator. 2° ꝙ il lud deletur & ad hoc requirit̃ aliqua punitio. 3° oƷ ꝙ illa punitio sit penal' & in hoc stat solutio qōnis. De primo sciendū ꝙ sic iustitia est duplex.s. habitualis.s.gratia & actualis.s.rectitudo nata inesse alicui actui elicito. sic ꝑ oppositũ erit duplex iniustitia s.habitualis q̄ est priuatio gratie in eo cui debet inesse. actualis est priuatio illius rectitudinis in actu illo cui debƷ inesse. post actū aūt transeūteƷ intrinsecū & extrinsecū manet q̄dam iniusti^a habitualis. ꝓ nō ꝑ illā solam dicit̃ quis peccator. alias qui ꝯmisisset mille peccata. & q unū tm̄ eēt eq̄ peccator intēsiue & extensiue. quia tota gratia intensiue & extensiue priuatur in utroq̃ In iustitia actuali manere nō pōt cessāte actu. ꝙ obliq̄tati & rectitudinis opposite s̄bm ꝓximū est actus. & nō aīa & nō manente actu nō manet illa rectitudo. nec obliquitas. manet aūt in aīa q̄ peccauit reatus culpe. que est q̄dā obligatio ad penā debitā illi culpe. Ista āt obligatio est relatio realis fun^ta supra essentiā aīe. ꝓuia tamē culpa actuali.

De 2° articulo dico ꝙ reat⁹ qui remanet in peccatore pōt deleri iuxta illud simboli remissionē peccatoꝝ. rō est ista. aliq̄ñ ꝑdestinat⁹ labit̃ in peccatuƷ mortale. pƷ de dauid petro & paulo ꝓ nō pōt beatificari nisi deleto peccato accipiendo peccatū mō ꝓdicto. ꝙ un⁹ beatificat̃ remanēs obligat⁹ ad penā soluēdā. ꝙ gloria & pena repugnāt

2° dico ꝙ nō remittit̃ sine pena equalente in acceptatione diuina. ꝙ per oē peccatū deus offēdit̃. offensa autē eius uel ira est uelle uindicare de peccante qd' est punire. ḡ post peccatū cōmissū ad eius deletionē reqrit̃ aliq̄ punitio. De 3° articulo primo uidendū est de re. 2° de noīe. de re est ista cōclusio. ꝙ ad dele^nem peccati reqrit̃ pena uolūtaria. ꝓbat̃. ꝙ ꝑ aliq̄ punitionē delet̃ peccatū. & ꝑ aliq̄ nō delet̃. sic pƷ d' punitiōe dānatoꝝ. int̃ istas āt nō pōt assiḡri alia dr̄ia ñ uolūtaria & nō uolūtaria. tū ꝙ pūitio dānatoꝝ ē ualde maior itēsiue & exten^ue q̄ pūitio uiatorū. ḡ magis & minus nō facit istā differentiā. tū ꝙ uidem⁹ in offensis hūanis ꝙ pēal' displicētia placat offēsū. oīno aūt inuolūtaria nō. ḡ si ꝑ aliq̄ penam delet peccatū. & ꝑ aliq̄ nō. h° erit ꝓꝑ uolūtariū & nō uolūtariū. ḡ requirit̃ aliqua pena uolūtaria ad deletionē peccati. Si queras quō pena pōt esse uolūtaria cū de rōne pene sit esse inuolūtaria. ꝙ sicut null⁹ peccat in eo qd' nō uult sic n^e punit̃ in eo qd' uult. R° uolūtariū pōt tripl'r intelligi. uno mō ꝯ qd' uolūtas nō oīno remurmurat. sed patiēt̃ sustiet. alio mō q̊d uolūtarie acceptat. 3° mō qd' uolūtarie cāt. & h° uel ut cā ꝓxima ꝑtialis. & nō intendēs istū effectuƷ. uel ut cā recta principalis & intendēs effectū. & sic habentur quatuor mēbra. in primis duobus tristitia est ōbm tantū uolitiōis. in 3°. est effectus tm̄. in 4°. est obm & effectus

& patet ordo. q 2m addit sup primū quātū ad rōnē uolūtarii. 3m sup 2m. & 4m sup 3m. De tristitia patient tollerata. p3 q pōt esse uolūtaria. q malū nō solū pt absolute patiēt sustineri. s etiā ordinate & acceptari ad aliquē finē. sic dicit aug9 de pnīa. peccator de peccato doleat. & de dolore gaudeat. Ad argumētū omis pena ē inuolūtaria sm se. uerū est ɔpando eā ad uolūtatē seqntem affectū ɔmodi. s antecedent pōt esse uolūtaria ex uolūtaria applicatione cāṝ ad q̄s seqt. pōt etiā esse uolūtaria uolūtate acceptāte & uolūtarie seqnte affectione iustitie. De nōie pnīe dico q i punitiōe uolūtaria multa ɔuēit ɔsiderare primum ē uelle pūire qd ē uelle īpatiuū & efficax ɔiūgēs cās pxias illius punitiōis passiue. 2m est nolle peccasse uel displicere. qd est cā ptialis uel pxima pene. licet nō intendat eam. 3m est uelle acceptare punitionē illā passiuā iā inflictam. 4m est patient ferre punitionē & exprimūt breuiter sic uindicare cōmissū. detestari ɔmissū. acceptare penā inflictam. & patient ferre eam. Et potest assignari quadruplex diffinitio ipsius penitere. prima est uindicare a se commissum applicando uel infligendo penam. 2a est detestari uel odire peccatū a se ɔmissum. 3a est penā inflictam p peccato suo gratant acceptar. 4a ē pena sibi p pctō suo īflictam patientur sustinere. & in omnibus istis descriptionibus penitere est pen... tenere uel applicando sibi penam q̄tum 318

ad primum. uel ut causam pximā. quātū ad 2m. uel ut obm quātū ad 3m. uel nō remurmurādū q̄tū ad 4m. Ex his ad q. dico breuiter sic ad deletionem culpe mortalis post baptismū ɔmisse req̄rit penitētia uolūtaria. uel uolūtas punitionis. s neutrū istorū pōt eē sine penitentia. g etc. Ad primū argumētū patet solutio ex primo articulo. Ad 2m dico q argumētū pbat de potētia absoluta qd ɔcedo. s de potentia ordinata statuit n remittere sine pēa. Ad ultimū dico q act9 iustitie necio requisitus ad deletionem peccati est tm bonū quātū peccatum est malum. quia malum peccati consistit in auersione a fine. bonū penitētie est reductiuū in cōuersione ad finē. & sicut actus peccati pfecte auertit sic actus ɔuersus perfecte ɔuertit in deū.

Trū penitentia ɔsistat in cōtritione. ɔfessiōe. & satisfactione q non. peccatum est simplex defectus. g pōt sibi respondere simplex remediū. tale remediū est pena. g etc.

p si sūt partes pnīe aut sūt ptes integles aut sbiue & accipio ītegrales ut extendūt se ad partes eēntiales & quātitatiuas. nō integrales. q totum nō pdicat de tali pte. conteri autē est penitere. ɔfiteri ē pēitere. & satisfacere siliter nec subiectiue q in q̄libz parte subiectiua pfecte saluat ratō toti9 sine alia & fortes ē pfecte homo. si plato n eēt homo. in ɔteri autem sine aliis non saluatur perfecte rō penitētie. p si sic

aut essēt partes penitentie que est uirtus. aut eius que est sacramentū. nō primo mō. quia illa est simplex forma in aīa. q3 spiritual. & p ōns indiuisibilis ɔfessio aūt & satisfactio nō sunt spiritualia. sed sēsibilia extra animā. nec 2º quia oīe sacramētu3 est signū sensibile. ɔtritio non est quid sensibile. s3 spirituale. nulla etiā pars est naturalit posterior suo toto. s3 pnia sacramentū naturalr est posterior satisfactiōe. g etc.

Ↄ magister in littera ad pfectionem penitentie requirūt ista tria. s3 ad nullius pfectionem requirūt aliqua plura. nisi sint partes eius. g etc. Ꝝº pnia accepta p sacramento penitentie uel penitere multiplr potest accipi. p con uenit habere iustitiam q̄ da3 uīdicatiuā pprii peccati. & proximū illi est act⁹ elicitus qui est quodda3 uelle iperatiuū pene uindicantis culpam. in. 3. gradu est effectus pximus istius actus eliciti ad quē sequit pena uīdicatiua. quia uoluntas p actū uolendi non pōt impare penā nisi prius impet causam pene. q3 passiones nō sunt in potestate uolūtatis n̄ mediantib3 actibus. in 4º. sequitur pena ɔsequēs istū actū impatū ab actu elicito ipsius penitentie que est uirtus & ista pena est effectus remotus illius actus eliciti. distinctio aūt illorū patet quia possunt ab inuicē separi. quia potest uirtus illa esse sine actu suo elicito & ecōuerso. & actus ille elicitus potest esse sine actu impato & eͦ. & actus impatus potest esse sine pena propter aliquā indispositionē in potentia susceptiua pene. quia nō semp ad nolitionē peccati omissi sequit tristitia de ipso.

Ad propositum g dico q penitere proprie est penā tenere. tenere aūt includit actionē tenēti. & q uolūtarie teneat. & applicationem pene sibi in se teneat. ideo hitus iste pōt dici pnia. q3 quedam habitualis tenentia pene. sicut principiū habitualr inclinans ad infligendū sibi uolūtarie penā. & actus ei⁹ elicitus potest dici pnia actualis. quia quoddam uelle inflictiuum pene sibi ipsi. & actus ille impatus ab actu elicito iustitie potest dici penitētia. q ē uolūtarie in se habere penam. Ad propositum ista non sunt partes penitentie uirtutis. quia penitentia uirtus est forma spiritualis in anima. sicut caritas. & hab3 esse permanens. ɔfessio aūt cōtritio & satisfactio hn̄t esse in fieri

2º dico q non sunt partes penitentie 2º modo dicte. quia ille actus est simplex sicut uirtus cuius est est simplex & est immediate elicit⁹ a uolūtate. contritio ɔfessio & satisfactio nō sūt act⁹ imediate eliciti a uolūtate. s3 impati. ergo loquendo de penitentia 3º modo scilic3 pro causa pxima ipsius pene infligēde que est act⁹ impatus ab actu penitentie uirtutis. istius possunt poni partes ista tria. De penitentia que est sacramentum dico q non sunt partes eius. quia sicut dictum est d. xiiii. penitentia sacramentū est illa absolutio sacerdotis facta certis uerbis. & illius

nulla pars est. nec contritio que est for ma spiritualis in anima. nec confessio q nihil est ipsius sētētie sacerdotis: nec satisfactio. quia sati factio sequit̄ solu tionē sacramentalem. Ad argumen ta ad primū nō sequit̄ si peccatuz est simplex q remediuz uel pena debet eē simplex q legis lator potest iuste statue re multas penas partiales respondentes tanq̄ unā uindictam integram uni pec cato. Ad 2m dico q pnia 2o dicta dupl'r pt accipi. uno mō p ōli uīdicta adeq̄te corrn̄te culpe. & sic una pnia & una pena corrn̄dēt uni culpe. & ista tria sūt partes integrales. alio mō pro generali ratione eius q̄d est penaz tene re licet nō adequate. & sic est uniuersa le ad illa tria. Ad 3m dico q nec sūt partes penitentie que est sacramentum nec penitentie que est uirtus. neq3 actus eliciti illius uirtutis. sed actus impati ab illa uirtute.

319 Trū penitentia deleat culpā q non. ps. dixi confitebor in iustitiam. ubi cassiodor9 ma gna dei pietas q ad solam promissionē peccatū dimittit. uotū eni pro opatiōe reputat'. p aug9 super illud Io. xii. de susci^ne lazari. nemo potest ofiteri: non suscitatus. probatur quare lazarus pri9 fuit suscitatus q̄ de mo^to eductꝰ: p si penitentia delet peccatum cuz sacerdos ministret penitentiam. g sacer dos dimittit peccatum. ōns est falsum gm illud hiero. sup math. xvi°. tibi da bo claues regni celorū. in leuitico pci pit̄ leprosis ut se ōnderēt sacerdotibꝰ nō eni sacerdotes faciebant leprosos & immūdos. sed discernebant quis esset mundus uel imundus. S math. xvi°. & Io. xx° q̄z remiseritis pctā remittūt̄ eis. In ista. q. sūt tria uidenda. primo uidenda est ratio huius nōis sacramētū 2° si illi rōni aliqd sb'st. 3° solutio. q.

Diffinitio penitentie est ista. peni tentia est absolutio hominis penitentis facta certis uerbis cū debita intentiōe prolatis a sacerdote iurisdictionem habente ex institutione diuina signifi cās efficaciter absolutionē anime a pec cato. De 2° dico q isti ratiōi nōis aliquid subesse potest. & aliquid de fa cto subest. primum pbatur faciliter si possibile ē deo absoluere animā a pec cato iuxta illud simboli. credo remissi onē peccatorū. possibile est sibi institu ere aliquod signū illius absolutionis & pari rōne uerba quecūq3 & a quocūq3 ministro plata. & sic p3 tota possibili tas illi9 rōnis. 2m probatur q̄ tū ad oēs pticulas. quia cogruum est aliquid esse signū sensibile illi9 absolutiōis a pecca to. & tale signū esse institutū a deo: q magis mouet ītellectum in certitudinē & magis inclinat uolūtatem ad suscipi endū illud signū. cōgruū etiam fuit ut signū absolutiōis interioris institueret̄ uerbis significantibus absolutionē ut signū repn̄tet signatum. & h° est q̄ d̄ dictum est. penitentia est absolutio. i. sententia diffinitiua absoluens reum.

non tñ est snia iudicis principalis. sed
secūdarii seu ɔmissarii. pōt enī quis ex
ɔmissione cogscere in causa. & ɔdēna
re reū si dignus est. uel absoluere si di
gnus est. ɔgruit etiā ꝙ absolutio exte
rior fiat a saᵗᵉ. ꝙ extremuꝫ debet redu
ci ad extremū p mediū. iō peccatores
debēt reduci ad deū p ierarchā sacer
dotē. ɔgruit etiam ꝙ ab habēte iurisdi
tionē. ꝙ sētētia a ñ suo iudice lata nul
la ē. Ex hoc seqtur correlariū. ꝙ do
ctrina de sacramēto penitentie sbalter
natur doctrine de iudiciis. ꝙ sicut i ec
clesia est duplex forꝰ. s. publicꝰ & pri
uatus sic est duplex iudiciū. & ꝙtum
ad aliquas regulas iustitie oꝫ esse ɔueni
entiam hic & ibi. sicut utraqꝫ diffinitio
est actus iustitie. iō sacramentum peni
tentie potest dici sacramentū iudiciale
uel iudiciuꝫ sacramentale. & hec est rō
quare in hoc sacramēto nō sūt necessa
ria ita pcisa uerba sicut in baptismo
& eucharistia. ꝙ sufficit ꝙ exprimať
actꝰ sētētie absoluētꝭ sic i iudicio pub
lico non oportet esse uerba limitata.

Dixit unꝰ de sācto theodoro iubeo
ignibus tradi. alter de cipriano gladio
aiaduerti placet. cōiť tñ ista uerba sūt
apta. ego te absoluo quecunqꝫ alia uer
ba premittanť uel sequanť ſm ɔsuetu
dinē diuersarū ecclesiarū. congruit eti
am ꝙ requirať debita intentio sicut in
aliis sacramentis. & ꝙ suscipiens sit
penitens hñs aliquā displicētiā de pec
cato ɔmisso. De 3º dico ꝙ ita deus
ad hoc ꝙ peccatori ɔferat gratiam re
quirit dispositionē de congruo. qđ tñ
sine dispositione preuia ɔferre potest
ꝙ nō alligauit pōtā suā sacrīs & hꝰ ē
maioris misericordie istituet duplicē uiā
per quā peccator iustificabiť ꝙ artare
ipsū ad unā tm. sic enī adultus pōt re
cipere primā gratiam delentem pecca
tum originale dupliciť. uel ex bono mo
tu disponente ad gratiam. uel ex susce
ptione baptismi. sic in pposito decla
rať istud. ꝙ ad primā susceptionē gra
tie reqriť aliqs motꝰ meritoriꝰ de con
gruo. Ad 2ᵃᵐ autem nō requiriť nisi
uoluntaria susceptio sacramenti cū in
tentione suscipiēdi sine uolūtate uel
actu peccati mortal'. ita ꝙ in primo re
quiriť aliqđ opus intrinsecū de ɔgruo
acceptū tanꝙ meritoriū. in 2º requiri
tur opus exterius cum ammotiōe im
pedimti exterioris. pnīa ġ delet peccatū
ſ nō ita ꝙ aliť deleri no possit. Ad
argumēta ad primum dico ꝙ peccata
freqñť dimittūť p aliqꝫ motū attritio
nis uel ɔtritiōis de ɔgruo tanꝙ p me
ritū āte susceptionē pnīe sic in adulto
ante susceptionē baptismi frequenter
dimittiť peccatū originale. ſ ex hoc ñ
seqť ꝙ p pnīaꝫ ñ dimittať. ꝙ ista nūꝙ
deficit. illa sic. Ad 2ᵐ dº ꝙ est du
plex ɔfessio. s. laudis & fraudis. prima
ɔfessiōe nullꝰ digne ɔfiteť nisi suscita
tus. ꝙ ſm hieroᵐ in epl'a nō est specio
sa laus in ore peccatoris. ſ confessione
fraudis sic. ꝙ tal' in ore peccatoris est
deo accepta. Ad 3ᵐ dico ꝙ sacer
dos dimittit peccatū in penitētia. sic

in baptiſmo. & ita abſoluit ſicut bapti
ȝat. ꝙ utrobiq̄ ām̄iſtrat ſac̄mtū. effectū
aūt ſac̄mēti miſtrat̄ cauſat: ꝙ aliq̄d cāt
ad qđ ſ̄m diuinā inſtitutionē regularit̄
ſeq̄t̄ effect⁹ ſacarmēti. Ad hiero͞m
dico ꝙ uerū eſt. ꝙ ſic̄ ſacerdos legalis
oñdebat leproſos mūdatos. ſic ſacer
dos euāgelicus oñdit peccatores iuſti
ficatos. ſ̄ ꝙ nō aliter ſe habeat ſacerdos
euāgelic⁹ ad leproſos ſpiritualit̄ ꝙ̄ ſa
cardos legalis ad leproſos corpaliter.
falſū eſt. ꝙ in lege ueteri deus nō dedit
aliquā purificationē: cui ſi miniſtraret̄
a miniſtro idoneo ipſe regularit̄ aſſi
ſteret. in lege aūt euan͞ca ad mundandū
ex pacto regularit̄ aſſiſtit ſacramēto ſi
nō ipediat obex ɔ̄rie uolūtati.

320 Trū pnīa in extremis ualeat
ad ſalutē: ꝙ nō. aug⁹ in q̊daȝ
ſermone loquens dicit ſic peni
tente non p̄ſumimus ꝙ bene ſit huic:
p̄ idem & ponit̄ de pnīa. di. 7ᵃ pe
riculoſū & uicinū interitui ad morteȝ
ptrahaere pnīe remediū. ex hoc arguit̄
ſic. mortaliter peccat q̄ ſe expōit picu
lo mortis ſue. ſ̄ talis ptrahens pnīam
uſq; ad mortē expōit ſe. ḡ etc̄. p̄ ec
cleſiaſtici. xxviiᵒ. uiu⁹ & ſan⁹ ɔfitebe
ris. ubi aug⁹. ſi agis pnīaȝ age dū ſan⁹
es. & ſic eo tēpore penitentiā egiſti q̊
peccare potuiſti. ſi aūt uis penitere qñ
peccare nō potes peccata te dimiſerūt
nō tu illa. ex hoc arguit̄. nulla pnīa ſuf
ficit ad ſalutem niſi uolūtaria. ſed pe
nitēs in extremis nō dimittit peccata
uolūtarie. ſ̄ peccata dimittūt eū. ḡ etc̄

ɔ̄ aug⁹ de uera & falſa pnīa. & po
nit̄ de pnīa. di. 3ᵃ. ſi in extremo uite
pnīa aduenerit ſanat & liberat. qđ p
bat ſtatim. multū fuit ſera latrōis pnīa
ſ̄ nō fuit ſera ei⁹ indulgentia. Vnde
ezechielis. xviiiᵒ. q̄cūq; hora ingemue
rit peccator & ɔuerſus fuerit uita ui
uet: In iſta. q. ſūt due ɔclōnes ſatiſ
factiōis certe. prima eſt iſta. pnīa uera
ſiue interior ſola ſiue ext̄ior cū ſuſce
ptiōe ſacramēti pnīe ſufficit ad ſalutē
peccatori i extremo: zᵃ ē iſta pnīa in ex
tremis uix ē ūa pnīa ſufficiēs ad ſalutē
ꝙ difficile eſt tūc habere eam. Pria
pbat̄ p aug. in auctoritate primo alle
gata. rōne pbat̄. ꝙ deus ſemp eſt potēs
in uita & in morte p̄miare quos placȝ
ſibi. cū ḡ fructus pnīe ſit opus dei. &
nō hōis pōt eaȝ inſpirare qñcūq; pla
cuerit ſue miſericordie: p̄ ſi ſola pe
nitentia interior habeat̄. ſiue ſacramen
tū pnīe ambo diſponūt de congruo. ſ̄
pri͞m opat̄ p modū meriti ad iuſtifi͞cne͞m
z͞m p modū ſacramēti. ḡ ſi aliqua illarȝ
habeat̄ habet̄ eadē rō pceptionis grē
q̄ in alio penitēte. & p ɔ̄ñs grā & ſal⁹
zᵃ ɔclo pbat̄. ꝙ i morte ipedit̄ uſus
rōnis ex dolore & timore inherētibus
nō eni dᵒ aliq̄ȝ in extremis q̄ grauatur
morbo ſ̄m cōeȝ legē curabili. nec febre
tertiana: nec ꝙ ſubito morit̄. & morti
ei⁹ ñ apparet cā. ſ̄ q̄ ex cāis euidētibꝯ
iam poſitis irremedibilit̄ eſt morti p
ximus ſ̄m cauſas inferiores. & deſpat⁹
iudicio medicorum. in iſtis inquam uel
maxim⁹ dolor i pte ſēſitiua. uł maxim⁹

timor est.& utraq3 uehemens nata ē im
pedire usū intellect9 & uolūtatis.q2 s[m]
aug.83.q.q.xxxvi. passiões cāte a tri
stibus plus mouēt q3 passiões cāte a dele
ctatioībus. passio āt delectatiōis uehemēs
qñ3 īpedit tōl'r usū rōnis. ut ait aug9
de ciui. Act9 aūt displicētie de pctō
ad hoc q2 sit sufficiēs ad uerā pniam in
teriorē uel exteriorem reqrūt liberum
usū intellectus & uolūtatis.Item ad h9
q2 displicentia ualeat & sit or[ta] o3 q2
sit debite circūstantiata maxime circū
stantia finis & pricipii actiui.ita q2 sit
uolūtaria & p2p deū.s3 difficile ē tūc ha
ber' suū actū sic circūstātiatū.q2 p̄sumit'
q2 talē displicentiā habeat timore pene
imminētis.q2 si eēt remot9 a pena non
haberet talē displicētiā. Itē hit9 ma
lus usq3 ad mortē ɔtinuat9 multū retra
hit ab actu pnie.istā rōnē tangit aug9.

Itē q̄to aliqs min9 ē dñs sui act9 tā
to reqrit' intēsior displicentia ut suffi
ciens sit disposit9 ad deletionē culpe
sed in extremis min9 est domin9.q2 nul
lo mō dominus actus exterioris. g° s[m]
strictā iustitiā reqreret' intensior mot9
displicentie ad ei9 iustificationē q̄ ad
iustificationē sani.hanc tāgit etiā aug9
age pniam dū san9 es. q2 sic secur9 es.
quia pniam egisti qñ peccare potuisti.

Ad argumēta ad pri[m] dico q2 ut in
pluribus magis est difficile uel īpossibile
talē penitere q3 nō penitere p2p rōnes
p̄dictas.tñ nō est oīno īpossibile. iō di
cit aug9. nō dico saluabit' nec dānabit'
q2 de neutro hō est cert9. Ad 2[m] d°
q2 exponēs se piculo saluti sue sciēter
peccat mortal'r.& iō si actu elicito de
terminat nūq3 penitere nisi in extremis
exponit se piculo. & peccat mortal'r.
si aūt peccauit de peccato sic de aliis
pōt penitere in extremis. Ad 3[m] d°
q2 q̄diu h3 qs usū liberi arbitrii. pōt
peccare actu interiori.l3 nō exteriori.&
ɔplacere sibi in peccatis ɔmissis. & p2p
displicētiā pōt peccata dimittere q̄tū
cūq3 nō possit peccare exteri9. & pōt
sibi p tāto esse uotū si habet uolūtatem
q2 si posset peccare peccato exteriori
oīno fugeret.& nō tm̄ h3 displicentiā
de peccatis ɔmissis.s3 etiā pniam.

321 Trū peccatū possit dimitti
post mortem.q2 nō.nec mori
ens iustus pōt postea peccare
g° nec moriens in peccato pōt postea re
surgere.ɔña pbat' multiplicit' .primo
a loco a simili. q2 simile uidet' p aliq
statu posse peccare & resurgere a pec
cato.2° p locū a maiori. q2 facili9 est
cadere q̄ resurgere.3° rōe pbat' .quia
resurgere a peccato nō uidet' ɔpetere
nisi ei qui pōt mereri. qui aūt nō pōt
in aliquo statu cadere nō pōt mereri.

p̄ nullū peccatū mortale pōt remit
ti post mortem.g° nec ueniale.ɔña pat3
quia sūt eiusdē rōnis.non eni differunt
in malitia.s3 differūt s[m] magis & min9

ō mathei.xii°.luc.xiii°.marc.iii°.q
peccauerit in spiritū sāctū nō remitte
tur ei neq3 in hoc seculo neq3 in futuro
ex hoc datur intelligi sicut sācti & do
ctores exponūt q2 qdā peccata ī futō

dimittentur. In ista q. sunt due 9clo nes. quarum una ē certa. alia dubia. certa est φ peccato dimisso in hac uita pena debita p ipso post mortē potest solui. Istud pbat rōne. φ nullus cū debito pene beatificat. ista. ma. pbat. aut eni pene sūt soluēde simul cū gl'ia. aut post gl'iam. s nec sic. nec sic. φ pēa ñ pt stare cū gl'ia. nec succedere gl'ie. g si qs ē debitor pene oportet φ prius illam soluat φ glorificet. ille aūt q digne penituit in extremis ñ soluit penā dignā p peccato de q penitiuit. g illam soluet post mortē. 2a 9clo dubia est d' peccato hic nō dimisso: an postea pena p ipso debita possit in futuro total'r remitti de quo distiguit. φ aut illud peccatū est mortale. aut ueniale. loqndo de peccato mortali dicetur tanq certū φ nō φ pena debita p peccato mortali non dimisso est pena dānationis. hec aūt nō remittet. p remissio culpe nō est aliud q solutio pene debite p ea. s pena debita p peccato mortali ē eterna. hāc aūt solui post mortem est impossibile.

De peccato ueniali oz uidere q pena sibi correspondeat sm iustitiā diuinā. hec est una opi. q dicit φ p se loqndo peccato ueniali correspondet pena eterna. p accñs aūt pena tēpalis. Rō istius opini. est ista. quia si quis dānatur p peccato mortali & ueniali p utroq semper puniet. alioquin in inferno posset esse redemptio. s nō puniret eternaliter a deo nisi p ueniali peccato iuste pena eterna sibi deberet. 9 opi. istā arguitur dupliciter: primo sic. cum caritate nō stat debitū pene eterne. cum caritate stat peccatū ueniale. ergo peccato ueniali nō debet pena eterna. maior probat. φ p caritatem aliqs est dignus uita eterna. si g cū hoc stat debitū ad penā eternā tūc simul aliqs eēt dignus uita etna & pēa eterna. qd' iplicat 9dictiōem. Ista seqndo dico ad rōes in oppositum & primo ad rōes opinionis φ peccato ueniali siue hic puniēdo siue in inferno siue alibi nō debetur pena eternalis. s tēporalis. quia sm se ē tal' offensa que sufficienter punitur per penam temporalem. nec est incōueniens aliquā penam in inferno habere terminū. neq sequit pp̄ter hoc φ in inferno sit redēptio. quia auctoritas intelligitur pro peccato pro quo aliquis est dānatus. Ad primū principale nego 9nam intelligendo resurgere pro liberari a peccato. Ad primam probationē dico φ nō est simile. φ peccare ē liberē agere. resurger āt a peccato p statu uie ñ reqrit liber agere. Ad secundā probationē concedo φ facilius est cadere φ resurgere inqtum resurgere dicit actū ordinatum in potestate resurgentis. sed nō accipit sic resurgere i remissione peccati uenialis. Ad tertiam pbationē dico φ falsū assumit φ resurgere est p actum meritorium qui prius infuit in uita. quia p nullum actum meritorium. sed tm per pati penā codignam pro illo peccato dicitur aliquis resurgere. Ad 2m 9sequētia

nō ualet.& rō dicta ē. Ad ꝓb rōe3 dico ꝙ si mortale & ueniale sit eiusdē rōnis in genere nat: & forte i malitia moris.ſ m qd genus uirtutis distinguit ɔ gratuitum. nō ei idem est moralit uirtuosus & iustus. neq̧ uitiosus qui peccator.quia quandoq̧ magis uirtuosus est magis peccator.& magi uitiosꝰ moralit est magis iustus theo. & ideo peccatū ueniale & mortale n̄ sunt eiusdem rōnis in rōne offense diuie.ideo nō uniformiter remittunt:

322

Trum peccatum primu3 ade fuerit g̃uissimū.ꝙ sic.augꝰ in enchiron.peccatū n̄ est malu3 ꝙ adimit bonū. ſ illud adimit maximū bom.ğ ē maxim pctm. ꝑ omi pctō debet pīa ɔd gra.ꝙ q̃m glificauit se & in delitiis fuit tm̄ date ei tormentū & luctū apoc.xviii.ſ illi pctō debet maxia pena ꝙ mors. ğ fuit maximū: Item augꝰ sup illud que n̄ rapui tūc ex sol. dicit adā uoluit rapere dei equalitatē: hꝰ āt ē maxim pctm.ꝙ fuit maxm pctm angelorū. ɔ augꝰ sup geñ. dicit ꝙ adam peccauit ex quadā ɔdecētia.offēdit deum ne offenderet pxim ne mulier moreret ꝑ dolore si sola ɔsensisset. illud aūt peccatū nō est grauissimū. ꝙ diligere uxorē nō est maximū ex genere ğ nimis diligere nō fuit grauissimum pctm.ꝙ eua peccauit g̃uissime ut dr magister sni.ʒ. Rn̄deo duplex ē actꝰ uolūtatis.s.uelle & nolle. & prius est uelle q̃ nolle.uelle autē duplex scilicet amore amicitie.& amore ɔcupiscētie & prior est actus amicitie q̃ concupiscentie. Primum ergo peccatu ade fuit in actu mouēdi amore amicitie. ſ nō simpliciter.quia non primo intellexit se.quia notitiam accepit ex sensibꝰ sic g pim pctm angeli fuit diligendo se imoderate.sic primū peccatum ade fuit diligendo uxorem sua3 imoderate amore amicitie.nō ad peccatū carnis quia tale peccatum nondū fuit.ſ solū placendo sibi cōtra legē dei.2° secutū est peccatum grauius placendo sibi in eo ꝙ fuit ɔ legē dei. & sic multotiens ꝓceditur a peccato leuiori ad grauius. nec uoluit adam esse equalis deo.sicut nec angelus.nec fuit ita obstinatus qn uiderit illud esse simpliciter impossibile. ideo peccatum suum fuit leuius q̃ multa que fiunt modo a peccatoribus ita ꝙ si adam propter illud fuisset dānatus habuisset leuiore3 penam q̃ multi qui modo damnātur pro peccatis suis

Vnū tamen peccatum dupliciter dicitur grauius altero. uno modo quia bonitas quā priuat unū ē maior bonitate quā priuat aliud. alio mō quia unū peccatum est contra plura precepta & magis ardua q̃ aliud. neutro modo peccatum ade fuit maximum.quia nec priuauit maximam bonitatem formaliter.quia non fuit contra maximu3 bonum directe. lic3 indirecte priuauerit maximū bonum.nec fuit contra arduū preceptum directe neq̧ contra plura ardua.quia primū ꝓceptum est diliges

2ᵐ est de dilectione proximi. contra primū non fuit directe. neqȝ contra 2ᵐ quia excessus in diligendo non est directe contra ista precepta. peccatū autē qd' solū est peccatum. quia prohibitū minus est peccatuȝ formaliter ꝙ illud qd' quia in se est maluȝ ideo est prohibitum. nunc aūt comedere de illo ligno non plus facit peccatuȝ ex genere act⁹ ꝙ de alio ligno. sed solum quia prohibitum. peccata autem que sunt contra diuina precepta formaliter non tātum sunt mala. quia prohibita. sed quia mala ideo prohibita. quia ex lege nature oppositū cuiuslibet precepti fuit malum. & per naturalem rationem potest hic uideri ꝙ omne preceptum est seruandum etiam si non esset preceptum

Adam ergo peccauit propter societatem sicut multi faciunt. Mulier autem quia non fuit seducta simpliciter grauius peccauit. quia uerbis serpentis uoluit seduci. quia dixit ei serpens eritis sicut dii. adam autem ex h° non fuit motus. Sed peccatum potest dici grauius altero accidentaliter & ex circūstantiis. uel propter dignitatem persone. uel quia fortius potest resistere. & utroqȝ modo adam grauius peccauit. Ad primū in oppositum dico ꝙ maior est uera si adimit formaliter. non sic autem peccatum ade. sed nec iustitiam originalem ademit posteritati. n̄ sic causa demeritoria. Ad 2ᵐ dico ꝙ peccato ade non debetur maxima pena. & cum dicis ꝙ sibi debetur pro peccato mors. dico ꝙ si non peccasset non fuisset imortalis per naturam. sed per gratiam. Ad tertiuȝ dico ꝙ adam non appetiit dei equalitatem directe & formaliter. sed tm̄ interpretatiue. & sic om̄is peccans mortaliter non solum uult se esse equaleȝ deo sed uult uoluntatem suam esse maioreȝ uoluntate diuina. quia nullo modo uult subesse diuine uoluntati. & hoc est interpretatiue appetere dei equalitatem & nō formaliter. & isto modo angeli uoluerūt esse maiores deo interpretatiue & non formaliter.

Utrum peccator necessario teneatur confiteri om̄ia peccata sua si uult saluus fieri. ꝙ nō. Ambrosi⁹ sup illud luc. xxii°. petr⁹ exiuit foras & fleuit amare lachrime lauant delictū qd' uox pudor est confiteri. ꝑ cassiodor⁹ sup illud ps. confitebor aduersus me magna misericordia dei ꝙ ad solam ꝓmissionē remittit peccata. ꝑ per rationem precepta decalogi sunt neccessaria & sufficientia ad salutem. iuxta uerbuȝ xp̄i si uis ad uitam ingredi serua mandata. sed confessio non continetur sub aliquo preceptorum decalogi. quia precepta sunt de lege nature. & in lege mosaica & euangelica obligabant. confessio aūt non est de lege nature nec obligat in lege mosaica. ergo non est necessaria ad salutem. ꝑ nullus tenetur ad impossibile. sed mutus non potest loqui. &

omis extraneus a lingua ut barbarus & mutus. ergo et cetera. ꝑ non habēs sacerdotem presentem non potest et uerbotenus confiteri. nec per scriptū debet confiteri. quia de hoc nullū pre ceptum datum est. ergo etc̄. Contra Iacobi. v°. confitemini alterutrum pec cata uestra. Item ambrosius. & ponitur de pen. di. pnia. non potest quisq̄ iu stificari a peccato nisi peccatum fue rit confessus. In ista. q. sunt tria ui denda. primo quo precepto tenetur xpianus cōfiteri sacerdoti. 2° quid p ceptū de confessiōe includat. 3° quid ultra illud preceptū ecclesia ulterius explicauit. De primo ꝙ preceptū quo quis tenetur ad cōfessionē. uel est de iure nature. uel iure positiuo. ul' di uino. uel ecclesiastico. declaratio istorꝫ

Illud uerū practicum est de iure na turali cuius ueritas est nota ex termis. & tunc est principiū in lege. uel sequi tur euidenter ex talibus sic notis. & tunc est conclusio practica demonstra ta. & stricte loquēdo nihil aliud est de lege nature nisi princi^m uel cōclusio demonstrata. large loquendo illud est de lege nature. qd' est uerū practicum cō sonum principiis & cōclusionibus legis nature in tantū ꝙ notum est omibus il lud conuenire tali legi. ex quo patet ꝙ nō bene dixit gratian⁹ ꝙ de lege natu re erant omnia contēta in ueteri & in nouo testamento. quia nec omnia sunt pricipia practica nota ex terminis. n^c conclusiones practice demonstrate. n^c uera euidenter consona talibus princi piis & conclusionibus. nisi intelligat ius naturale extendi ad ius positiuum.

De lege positiua diuina sunt omia que continētur in scriptura pro tem pore pro quo sunt obseruanda. & tñ nō sūt nota ex terminis. nec demonstra bilia ex eis. nec statim euidēt cōsona terminis. De lege positiua ecclesia stica sunt multe q̄ ecclesia statuit ultra ius positiuū diuinū propter honestiorē obseruantiam in moribus. & propter maiorem reuerentiam in suscipiendis & dispensandis sacramentis. Ad pro positum dico ꝙ nullus tenetur ad con fessionē ex precepto legi nature. quia tunc obligatio fuisset pro statu omnis legis. qd' est falsū. quia nec in statu in nocētie nec legi mosaice fuit tal' obliga tio. Contra ꝙ confessio sit de lege nature probatur. glosa sup illud gen. 3° adam ubi es. uox est increpantis & confessionem requirētis. ꝑ leui. xx° dicitur de aaron & filiis eius ꝙ debeat ↄfiteri peccata filiorū israhel. Per rationem sic. hec est nota ex terminis ut conclusio demonstrata quilibet re⁹ debet iudicari. & nullus debet esse iu dex in cā ppria. ḡ reus debet iudicari p alium. s iudicari p aliū nō pōt nisi accuset. & non pōt accusari nisi a se ipso si peccatū est occultū. ḡ debet se ipsū accusare alii a q̄ iudicet in occul to ex q̄ pctm̄ ē occultū. & p ↄ̄ns sacer doti. Ad primā d° ꝙ adā nō debuit peccatum occultare deo. quia ipse est

iudex cui oĩe peccatū est manifestum
& coram ipso omnis reus debet confi
teri peccatum suū. & istam confessio
nem deus requisiuit ab eo. ipse autem
non fecit. sed magis excusauit retorquē
do in mulierem. dicens. mulier quā dedisti
mihi etc̃. Ad secundū dico ꝙ in le
ge moisaica nō fiebat confessio de qua
loquimur. sed de multis peccatis fiebat cō
fessio deo. sicut erant aliqui defectus
publici pro talibus fiebat cōfessio deo
& offerebatur sacrificiū. Similiter
ad oēs auctoritates ueteris testamēti
que uidentur probare confessionē di
cendū ꝙ sunt tm̄ uocales nō sententia
les. de qua ꝙ̃ confessione loquūtur: secundo
uel de illa generali: qualem fecerūt sa
cerdotes: & danielis. 2°. nostri iudei sā
cti. uel erat confessio proprii delicti
publici contrahentis immūditias legis
qñ non obseruabant legem. Ad ra
tionem dico ꝙ illa duo sunt nota lumi
ne naturali. uel saltem consona rationi
recte. s. ꝙ reus sit iudicandus: & ꝙ ab
alio iudicandꝰ. sed quis est ille alius non
est notum per rationē naturalem nisi
deus q est retributor omniū meritorum
& punitor peccatorum: & cum deꝰ
ille alius non potest iudicare nisi fiat
accusatio potest negari. quia deus no
uit peccata anteꝗ̃ fiant sine omni ac
cusatione. 2° dico ꝙ xp̄ianus tene
tur ad confessionem ex precepto diui
no positiuo explicato in euangelio a
xp̄o imediate. hoc autem ostendo sic.
quicūꝗ amisit primam graciam tenet

necessitate precepti. diliges dominū de
um tuū. agere quātū in se est ad eius
recuperationem. & etiā tenetur uirtute
illius precepti diliges te ipsum. sed pec
cans mortaliter amisit primam graciā
& suscipiendo penitentiā potest eam
recuperare. quia penitentia est remedi
um efficax ad recuperandum primam
gratiam ex illo uerbo Io. xx°. quorū re
miseritis peccata. De 2° articulo di
co ꝙ illud preceptum includit quis
debeat confiteri. quia adultus. i. habēs
usum rationis & cognoscens peccatū
qᵈ cōmisit. per adultum autem non in
telligo tāte aut tante etatis. sed ꝙ hēat
sufficientem etatem ad cognoscendū
iustum & iniustum contra legem diui
nam. quia in multis ante etatem consue
tam malicia supplet etatem. Con
tinet 2° qui debeat confiteri. quia oē
peccatum mortale de quo habetur me
moria premissa diligenti inquisitio
ne sm̄ possibilitatem fragilitatis huma
ne. per peccatū autem ueniale nullus
periclitatur de naui ecclesie. quia stat
cum perfecta caritate que est nauis sal
uans. peccata autem mortalia reducta
ad memoriam debet peccator confite
ri uni sacerdoti non deridendo confes
sionem. quia ut dicit augꝰ de uera &
falsa penitentia. & ponitur de. xvi°.
quidam uni celant qᵈ alii manifestan
da seruant qᵈ ē se laudare. & ad ipo
crisim tēdere. insup ueniā carere ad quā
credūt ꝑ sinistra ꝑuenire. Nec solū
pctā. sed circūstātias peccatorum notabiles

aggrauantes includit illud preceptum s^m aug. ibidē ɔsideret q̄litatē criminis in loco & tēpe in pseuerātia & statu persone. magis ūt neccio ɔsiderare debemus circūstantias q̄ speciali phibitiōe phibētur. uerbi gratia alienū accipe est illicitū. sed speciali phibitiōe phibetur accipere de loco sacto. & iō speciale peccatū sacrilegii illicitū est uxorem nō suā cognoscere. sed magis sibi ppinquā est speciale peccatū. s. incestus. frequentia etiā aggrauat peccatū. q̄ quālibz uice ɔmittit nouū peccatū. de similibꝫ aūt idem iudiciū habet. si aūt maior temtatio uel ex pte obiecti uel ex parte peccātis utile est ɔfiteri. Cōtinet etiā cui. q̄ sacerdoti. q̄ ipse solꝰ in ecclesia habet auctoritatē soluēdi & ligādi. ut pz de. xviiii^a. & dº sacerdoti hñti iurisditionē. q̄ snia a non suo iudice lata nulla est. Cōtinet qñ. q̄ qñcunqz est in piculo mortis. qlibet eni qñ iminet iudi^m ɔdēnationis & misericordie debet se disponere ad misericordiā q̄tū pōt. Istud aūt nō ē tm̄ in infirmitate mortali. sed qñcunqz aliquis exercet actꝰ ex qbꝫ pōt iminere mors ut in bello & naufragaº. & qñ exercet aliqs actus quibꝫ debet specialis reuerentia. ut quādo uult cōicare. q̄ nō debz sine ɔfessiōe ɔuenire.

Cōtinet etiā quartū. q̄ cū displicētia peccati ɔmissi & pposito abstinēdi a peccato & obediendi ecclesie p satisfactiōe p illo peccato. sed ista ultima nō est neccia simpliciter. q̄ si nullā pniaz a sacerdote uellz recipe. dū tñ habeat alias dulas non debet repelli. sed si suscipit e m teneē seruare. De 3º articulo dico q̄ ecclesia pceptū istud q̄tū ad aliq pdictorū specificauit. q̄tū ad aliq ñ specificauit. pcipua tñ specꝰ illiꝰ pcepti habet extra de peni. & re. oīs utriusq̄ sexus. q̄tū ad qs specificauit. q̄ postq̄ ānos discretōis attigerit q̄d nihil aliud est q̄ adultus. q̄tū ad que etiā specificauit. q̄ cū dicit oīa peccata sua. nō intelligit de uenialibꝫ. q̄^m ad cui specificauit. q̄ dicit pprio sacerdoti. quia in primitiua ecclesia nō fuerūt distincti pprii sacedodes. tñ pprii sacerdotes dicūtur quicunq̄ habent iurisditionez ordinariā uel ɔmissariā. si aūt pōderet ppus sacerdos. qui solꝰ & nō alius. nullus obligatur ad ɔfitendū pprio sacerdoti. intelligit g̃ pprius sacerdos q hz iurisditionez ad absoluendū istū. Si uero q̄ras si liceat ɔfiteri laico. dº q̄ talis ɔfessio pōt esse materia uerecundie. que est una pena debita peccato. & in hoc ɔfitens soluit illā penā quā solueret si ɔfiteret sacerdoti. sed q̄ accusatio ad hoc fit ex pcepto ut sequatur snia. etiā laicꝰ ñ hz auctoritatē sniandi in foro isto. sequitur q̄ nullū pceptū sit de ɔfiteri laico. & si posset equalē uerecūdiā hr̄e apud se utiliꝰ esset nō accusare se sibi. si aūt ɔfiteat laicis. dico q̄ simplicitas eorꝫ excusat eos. nec i hº peccant. & humilitas est eis meritoria p q̄to uolunt supplere illud qd' pmnet ad sacramentū penitentie. sed ei qui scit ad qd ɔfessio est istituta nō ē neccia

talis cōfessio quo ad qñ ecclesia ordīa
uit semel in anno circa pasca. quo tem
pore xp̄ianus debet cōicare nisi ī casu.

Ad argumēta ad primū d°. ꝙ tēpe
negatiōis petri sacrm̄tū pnīe nō erat in
stitutū. ſ post resurrectionē qñ xp̄s di
xit accipite spūꝫ sctū quoꝝ re. iō nō
tenebat̄ tūc ɔfiteri. Ad 2ᵐ d°. ꝙ illa
ɔtritio hꝫ ꝓmissionē uł ꝓpositū ɔfitē
di. & sic peccatū delet̄ cū ꝓposito cō
fitendi. & hoc patet in fine auctori
tatis. cassi. uotū ꝓ ope ɔputat̄. Ad
ꝑmā rōꝫ d°. ꝙ oēs cermiōie noui & ue
teris testm̄ti reducūt̄ ad p̄ceptū istud
audi israhel dn̄s deus tu⁹ un⁹ est. uel ad
istud memēto ut diē sabbati scītifices
ex utroqꝫ de⁹ p̄cepit honorari. iō ceri
mōialia cadūt sb istis p̄cepti. Ad il
lud de muto dꝫ ɔfiteri ꝑ īterp̄teꝫ uł ꝑ
aliq̄ signa nota sacerdoti. primū nō est
necc̄iuꝫ. ꝙ illa ɔfessio posset uenire in
publicū. Ad ultimū d°. ꝙ ꝑ scriptu
rā nō debꝫ fieri ɔfessio. ꝙ peccatū pos
set uenire in publicū. & ꝑ eā uerecū
dia tolliī q̄ est magna pēa in ɔfessiōe.
ubi ɔfitēs sit p̄sēs. iō illud qd̄ dr̄. xxx.
q. v. ꝙ aliqs p̄t ɔfiteri ꝑ scripturā. Io.
expōit qñ ɔfitēs est pn̄s. ꝙ absēs ñ p̄t
licite. hēat ḡ ꝓpoᵐ ɔfitēdi & expedit
opportunitatē.

324 Trū peccata ꝑ pnīaꝫ dimissā
in recidiuaᵘᵉ redeāt eadē nūe
ro. ꝙ sic. aug⁹ ɔ donaᵐ here
ticū. redire dimissa peccata qñ supna
caritas nō adest dn̄s in euan°. docet in
illo seruo a q̄ dimissū debitū petiit. eo
ꝙ ipse cōseruo suo debitū dimittere no
luit. p̄ ɔtritus de peccato si ɔtēnit
ɔfiteri. aut peccatū illud redit. & hab
tur ꝓpositū. aut ñ. & tūc peccatū erit
dimissū sine sufficiēte pnīa. ꝙ sine 2ᵃ
& 3ᵃ pte. qd̄ est incōueniēs. p̄ tene
bra p̄t redire eadē nūero. ꝙ priuatio
nūerat̄. uel ex nūeratiōe sbi. uel ex nūe
ratiōe hītus oppositi. ſ tenebra seq̄ns
hītuꝫ hꝫ idē sbm cū tenebra p̄cedēte.
& ē priuatio eiusdē lumis nūero. ꝙ idē
lumē manet si tenebra nō eēt. ḡ pecca
tū qd̄ ē tenebra spūał in aīa pō redire
idē nūero. ɔ peccatū nō inest alicui
nisi ꝑ actū peccantꝭ. ſ ille act⁹ nō pōt
redire idē nūero ī recidiuāte. ḡ nᶜ pec
catuꝫ. In ista. q. sūt tria uidēda. p° si
possibile sit peccatū redire idē nūero
de pō absoluta. 2°. si possibile sit de pō
orᵗᵃ. 3°. quō intelligit̄ redire. q̄tū
ad priᵐ dicūt qdā ꝙ nō. rō est ꝙ nihil
pōt redire idē nūero. ñ ꝑ diuinā pōꝫ. ſ
peccatū q̄ ad culpā nō pōt redire ꝑ
diuinā pōam. ꝙ ſᵐ aug. 83. q. q. 3. deo
auctore nemo fit deterior. ḡ etc̄. ɔ
peccatū actuale dupl'r. pōt ītelligi. uno
mō ipsa inordiatio actuał q̄ dr̄ culpa
in actu. alio mō obligatō ad penā seq̄n
tē illū actū. q̄ uocat̄ reat⁹ seq̄ns ex cul
pa. illa aūt obligtas q̄ nata est eē ī actu
nō ꝓprie manet post actū. tū ꝙ priua
tio que nata est esse in determīato sbo
nō manꝫ sine eo. tū quia opposita pos
sent simul esse. ex hoc ḡ uerū est illud
q̄d dictū ē ꝙ p⁹ actū peccati trāseūtē
nihil p̄t carētiā grē manꝫ ī aīa ñ obli°

ꝑpria ad penā corrn̄dētē culpe actuali
Ex hoc seqᷓ ꝙ rō illa nō ɔcludit. ꝙ
si loqᷓ de obligaⁿᵉ q̄ est ī culpa actuali
dubiū est an ɔcludat illam nō posse re
dire. ꝗᵃ ꝗ illa nō q̄riᷓ in ꝓposito. ꝗ de
obligatione ad penā. ꝓbaᵒ adducta de
augustino nihil ualet. ꝙ lꝫ deo auctore
nullꝰ fiat deterior maliᵃ culpe. tn̄ pt
esse malꝰ malicia pene. ꝙ multo magis
obligatꝰ ad penā. Q̄tū ad 2ᵐ articu
lū dᵒ ꝙ deꝰ dispōit peccata penitētis
post ōniaꝫ eē tecta. & ꝗᵐ Io. nō iudica
bit dn̄s bis in idipsū. iō dꝭ pō orᵗᵃ non
pōt redire obligatio nec ad eādē penā
nec ad eādē obligationē postq̄ extin
cta ē. & hᵒ ē qd habeᷓ de pnia. dꝭ. 4ᵃ
diuiaꝫ clemētia dimissa peccata ī ultio
nē ulterius redire nō patiᷓ. 2ᵒ bona
opa mortificata ꝑ peccatū mortale pꝰ
resurrectionē a peccato reuiuiscūt ꝗᵐ
aug. de pnia. dꝭ. 3. & poniᷓ in littera
di. iii. pium est credere ꝙ cum gratia
ī hōie destruxit mala priora remāserūt
bona. & cū destruxit qd nō inuēit suū
diligit bonū qd de illo plātauerit. ꝑ
siꝉr se hn̄t mala ad punitionē & bona
ad remunerationē. ꝗ bona priꝰ facta
reuiuiscūt ad remuneratioꝫ. ꝗ & mala
ad punitioneꝫ. Rᵒ non est simile: ꝙ hᷓ
est suphabūdans misericordia diuia. ꝙ
bona meritoria sēp uiuūt in acceptati
one diuia. & sēp eēt eis pmiū retribuē
dū nisi eēt indispositio recipientis ꝑꝑ
nouā culpā. ꝗ mala totaꝉr extinguūᷓ:
ita ꝙ nec in se nec in uolūtate diuia re
manēt in ordine ad uīdictā. Iōq aug⁹

ad quādā instantiā īfideliū ꝓbantium
ꝙ deus nō sēp uult dimittere peccata
ꝗ deū esse incitatorē mali. & ꝙ semp
placēt sibi mala illoꝝ q̄bꝫ semp pstat
graꝫ. ɔdicit aug. ɔstat deo multū displi
cere peccata q̄ semp pstō est ea destru
ere. si ea amaret nō sēp ea destrueret. &
poniᷓ auctoritas ī canon. dꝭ. 3. 2. ꝗᵐ il
lam uiā eēt ad ꝓpositū bonū exēplū iu
ristaꝝ. ꝙ alicui remanet ius aliq̄d. cui
tn̄ nō ɔpetit actio ꝑꝑ aliq̄d impedimē
tum. Sic habenti bona merita in acce
ptatiōe diuina: mortifiᶜᵃ tn̄ ꝑꝑ pecca
tū mortale rmanꝫ toᵐ ius qd correspō
det illis meritis ad uitā eternā. ꝗ nō re
manet actio q̄diu ille est inimicꝰ. & si
ꝑpetuo est inimicus ꝑpetuo cessat actō
cessante aūt inimicitia ɔtracta ꝑ nouū
peccatū mortale nō redit nouū ius. ꝗ
ɔpetit ei actio ꝗᵐ ius ātiquū. In malo
aūt remisso nec ius remanet nec actio.
ꝙ nec deus hꝫ ius uīdicādi in ipsū. sic
enī perfecte texit peccatū ipsiꝰ & re
misit ꝙ nullū ius sibi ɔpetit ad uīdicā
dū. lꝫ hoc tribuendum sit excellētie di
uine misericordie. & aliq̄ mō tribuēdū ē
diuie iustitie ꝙ peccatū nūq̄ remittiᷓ
nisi ad minus ɔmuteᷓ debitū pene eē
ne tēpaˡ. & tali ɔmutaⁿᵉ facta nūq̄ re
gulariᷓ remittiᷓ illa culpa tēpaˡ ñ illa
pēa soluāᷓ in se. uꝉ in pena equalēti. &
ꝑ ɔn̄s remisso peccato mortali. & sua
pēa soluta nihil iuris remanet. ꝑ q̄d ab
illo sit pena aliqua exigenda pro illo.
2ᵒ tunc oīs resurgens a peccato mor
tali resurget in gratia maiori q̄ fuerit

illa a qua cecidit. ꝙ resurgit in oībus illis bonis que prius habuit tam uiuificatis. qđ est incōueniens. ꝙ non oīs cadens semp grauius cadit ꝙ̄ prius ceciderat. ğ nec resurgens gratiosior resurgit ꝙ̄ pri⁹ fuerit. ꝙ prima gratia potest esse maior & minor & mīma. ſ ꝑ penitentiam acquirit prima gratia. ğ possibile est alteri primā gratiā recupatam ꝑ penitentiam esse minimā. Ad istud dico ꝙ nō est idem habere plura merita reseruata in acceptanc diuia in ordine ad p̄miū ꝓ eis reddendū. & habere maiorē grām intensiue. uniuersaliter enī omī merito non solū debetur p̄miū accn̄tale. ſ etiā eēntiale. patet. ꝙ si quis hoc solū haberet sine omī alio merito beatificaret. unde ꝑ qđcūqꝫ meritū nō statim augetur grā nec habens plura merita semp est in maiori gratia

Q̄tū ad 3m articulū dico ꝙ peccatū dimissū redit tanꝙ̄ circūstantia aggrauans peccatū qđ recidiuat; ꝙ q̄to aliquis recipit ab alio beneficiū sibi indebitū tāto magꝭ tenet sibi. lege ꝗtitudis etiā si beneficiū receptū sit minus. & magꝭ tenet si est equale. ſ exn̄ti in peccato mortali deus nulli⁹ est debitor nisi pene. ğ si gratiaꝫ ɔfert hoc esset donum maxime gratuituꝫ & libere collatū. ꝑcipue si grā equalis ē collata alteri inocēti. ğ ille ex lege ꝗtitudis spāľr tenet deo ꝓ͞p istud donū libēraliter collatum. p̄ q̄to aliqs tenet pluribus obligationibꝫ ad aliquid tanto si transgredit grauius peccat. ſ penitens quotiēscūqꝫ digne penitet obligat se saltē uoto ad nō peccandū in posterꝫ. ꝙ sine tali ꝓposito penitentia nō est digna ğ est astricta ad non peccandū eadem lege qua innocēs. ğ si peccat trāsgreditur duplicem legem ad non peccandū obligantem. s. generalem & specialeꝫ.

Ad argumenta ad primū dico ꝙ pabola illa intelligitur ꝙ eadem pena exigitur a seruo illo qui noluit remittere conseruo suo. que fuisset exacta ab eo ꝓpt debituꝫ principale. q̄d enī dicitur ibi mittite eum in tenebras etc̄. intellgo ꝙ nō reddet nisi soluendo penam dānationis. sic recidiuans eidē pene dānatiōis adiudicatur quā habuisset ꝓ͞p peccata priora & pri⁹ dimissa eq̄lem q̄tū ad duratiōnē. ꝙ donec reddat uniuersū debitū. ſ nō equalē q̄tū ad intensionem. Ad 2m dico ꝙ si contritus prius postea ɔtemnit ɔfiteri peccat nouo peccato mortali. tamē non redit culpa dimissa ꝑ contritionē. nec q̄tum ad malitiam. nec q̄tū ad reatum. ſ pena tēporalis debita illis ꝑmanet. Ad 3m dico ꝙ potest redire eadeꝫ tenebra saltem ꝑ diuinā potentiam. ad probationes dico ꝙ ad unitāteꝫ priuationis nō sufficit unitas subiecti. & habit⁹ oppositi. ſ requirit unitas con inentis ei⁹ ī sbo. eo modo quo potest hr̄e eē i subiecto. patet per simile. quia ad unitatem negationis non sufficit unitas affirmationis. nam nonsortes que est negatio affirmationis uni⁹ nūero pōt esse plurium genere & spē.

325 Trũ peccatũ sit corruptio boni per se. ꝙ non. aug⁹ ɔtra faustũ peccatũ ē dictũ uel factum uel cõcupitũ ɔ legem dei. quod libet illoꝝ est peccatũ. ḡ etc. p̄ illud est de per se rõne peccati s̄m cui⁹ distinctionem distinguũt peccata s peccata distinguũt distinctione alicui⁹ boni ex ɔuersiõe. s. ad aliquod bonũ ɔmutabile. ḡ ɔuersio ad bonũ causatũ in cõi est ɔuersio ad peccatũ in cõi. p̄ si sic quero cuius boni sit corruptio nõ illius in quo est. ꝙ accñs nõ corrumpit s̄bm. quia ipsũ naturaliter p̄supponit. qḋ aũt p̄suppõit aliquid nõ naturalit̄ corrumpit ipsum. nec alteri⁹ boni. ꝙ aug⁹ xi⁹ de ciui. dei malũ illud bonũ corrũpit cui nocet. s non nocet nisi illi in quo est. ḡ etc. ɔ aug⁹ & magister sup illud Io. p̄. sine ipso factũ est nihil. peccatuȝ nihil est. R⁹ ꝙ sic. ratio huius est. ꝙ agens inferius teneť in agendo ɔformare se agenti supiori. quia si in potestate ei⁹ est ɔformare sibi. & nõ ɔformari. iõ si nõ ɔformatur peccat. loquẽdo ḡ de peccato uel cõtra legem diuinã. uel ɔtra legem humanam aliquis dicit̄ peccasse. ꝙ potuit ɔcordare legi supioris agẽtis. & discordat. illp ḡ actus qui est in potestate discordãd. & p ɔñs uolũtarius. est formaliter peccatũ. quia si ille esset concors regule supiori ñ eẽt peccatũ. pcise ḡ i illo actu rõ peccati est priuatõ istu⁹ cõcordie. Ex quo patere p̄t cui⁹ boni formalit̄ peccatũ sit priuatio. dico ꝙ peccatũ est corruptio rationis in actu 2⁹. nõ aũt est naturalis. nec hitualis. nec talis corruptio ē mutatio. ꝙ peccatũ põt manere sine tali mutatione iustitie ab esse in nõ esse. s loqť ď corruptiõe foraľr sič pua⁹ foraľr dř corruptõ sui hitus. uoluntas enĩ libera est debitrix ut oĩ3 actũ suũ eliciat ɔformit regule supiori. s. s̄m p̄ceptũ diuinũ. ideo qñ agit discorditer ab illa regula ćaret iustitia actuali debita. q̄ iustitia dberet inesse actui & nõ inest. unde aug⁹ li. de duabus animabus. peccatũ est uolũtas ɔñdi uľ recipiẽdi qḋ iustitia uetat. & a quo bonũ est abstinere. uel est peccatũ uelle uetitũ. ita ꝙ uelle est materiale. iõ totũ imputať uolũtati. phibitũ aũt ē formale significans discordiã a regula supiori. Ad primũ dico ꝙ factum dictũ est materiale ɔ legẽ dei quasi formale in peccato. Ad 2m dico ꝙ distinguit̄ s̄m dis. priuationũ. Ad 3m dico ꝙ corruptio est priuatio illi⁹ boni qḋ inesset actui. nisi ipsa eẽt & priuaret p eam. Ad augustinũ dico ꝙ nocet illi in alio. nõ in se ꝙ auferat aliquid qḋ desit de natura eius.

326 Trũ pr̄a pricī cõplexa. sič de q̄lib3 est affirmatio uel ne gatio ва. & oĩa: totũ est mai⁹ sua pte sint nob̄ nãľr nota. ꝙ sic. ɔm. p̄ me⁶. ɔmto pmo. sup illo uerbo. nullus igrat locuȝ ianue in domo dicit ꝙ prima principia sunt nobis naturaliter cognita in quolibet genere entiuȝ.

p prima pricipia complexa nõ sūt nobis cognita p inuentionē nec per doctrinam. g sūt nobis naturaliter nota ois tenet. q nō sūt plures mõi cognoscendi q isti tres. pbatio añtis. q omē cognitū p doctrinā uel p inuētionē cognoscit p aliud prius notū s^m phm p posteri. oīs doctrina & oīs disciplina intellectiua ex pexistenti fit cognitione. s primis principiis nihil est prius notū. g etc. ō phus 3° de aīa. anima nascitur sicut tabula rasa in qua nihil est depictum. g s^m suā naturam nullam habet ognitionē. 2° teneo duas oclōnes. prima est ista. prima principia non sunt nobis nota a natura. rō est ista. quia omis nra cognitio habet ortū a sensu. q aīa nra nullā habet cognitionē naturalem ex natura sua. nec simpliciū. nec oplexorū. s omis eius cognitio orit a sēsu. primo eī mouet sensus ab obo simplici nō oplexo. & moto sensu mouet intellectus ad itelligendū simplicia. & hic est prim^9 actus intellectus. secūd^9 est oponere illa simplicia ad inuicē. & si illud oplexū sit primū principiū intellectus assētit illi imediate ex lumiē naturali. S3 cognitio primoꝝ principiorꝝ est recta. q corū est habitus qui dicitur intellectus. g etc. 2^a oclō sit ista notitia priorū principioꝝ inest nobis naturaliter. ratio hui^9 est. quia habita notitia simpliciū tminoꝝ fiunt nobis nota ipsa principia naturali lumie intellect^9. q pricipia cogscim^9 inqtū tmīos ogscim^9 p posteꝝ. Ad ar^ta adomētatorē dico q pricipia dicūt nālr nota p qto facta opositione tminoꝝ simplicium intellectus stāte lumine naturali adheret illi ueritati. tamē cognitio ueritatis acqrit ex sensibilibꝫ. & hoc est intelligēdū de pricipiis simplicit primis. cuiusmõi sūt. īpossibile est idem simul esse & nō esse. & omē totū ē maius sua parte. & huiusmõi. circa illa impossibile est errare s^m phm 4° me^ce & nō de his que possūt esse oclōnes. respectu primoꝝ principioꝝ. talibꝫ enī un^9 pōt magi assentire q alius. Ad 2^m dico q cognitio principioꝝ q^m ad siplicia acquirit ex sēsibilibꝫ. & sic aliqualit fiūt nota ex pexistenti cognitione. cū dicit q nō cognoscūt p doctrinam. nec p inuētionē. uerū est qtū ad cognitionē oplexam. & illa diuidūt acquisitionē scientie q fit p prius nota nō sic aūt est de intellectu qui ponitur habit^9 principioꝝ.

Trū practicū & specculati^m sint drie essentiales scientie in cōi. q non. quia affirmatio & negatio nō sūt differētie essentiales entis absoluti positiui. sed practicū & speculatiuū sunt affirmatio & negatio. quia practicū dicit duplicē relōēm ad praxi. speculati^m negat illā duplicē relationem. g etc. ō vl° me^ce scientia alia practica. alia speculatiua. sed pria diuisio est p drias cētiales. g etc.

In ista. q. p premittā unā dl. 2° oñdam duplicem oclōnē. dl. est ista pcticū & spe. dupliciter possunt accipi. uno

mō p̄ctícū accipit̄ ꝓ eē aptitudiali.& duplici re^{ne}.specculatiuū uero ꝓ negatione illius duplicis respectus extensionis ad praxim.alio mō accipit̄ practicū pro rōne intrinseca ipsi notitie que est rō fundandi talem respectū & aptitudinē.specculatiuū aūt accipit̄ ꝓ rōe intrīseca pro q̄ repugnat ipsi noticie tal' aptitudo siue respectus aptitudial' quia impossibile est aliq̄ꝫ aptitudinem ɔuenire alicui nature & repugnare alteri nature nisi ratione alicuius ɔditionis intrinsece utriqꝫ illorū. Pono g̊ duas ɔclōnes prima sit ista.specculatiuū & practicū nō sūt differētie essentiales scientie in cōi. p̄ mō hāc ostendo null⁹ respect⁹ forma'r ul' negatio respectus est differētia essentialis alicui⁹ absoluti.sed scientia est ens absolutum.qꝛ de genere qualitatis.practicū dicit formaliter duplicē respectū.speculatīm negat utrūqꝫ. g̊ non sunt drie essentiales scientie.𝔤 sunt quedaꝫ passio disunita scie in cōi.sicut par & impar sūt passiōes numeri in cōi.sic eni omis nūerus uel est par uel impar sic oīs scientia uel est practica uel specculatiua. 2^{a} ɔclo sit ista practicū & spe. 2° mō sūpta sūt differentie eēntiales scientie in cōi.hāc probo sic.illa que faciūt eēntialiter differre sp̄es positas sub eodem genere sūt differētie eētiales illius. 𝔤 specculatiuꝫ & praticū 2° mō sūpta faciunt tota'it̄ differre duas scias sp̄e distictas positas sb̄ eodē genere.g̊ etc. mi. ꝓbāt̄ ex q̄ practica & speculatiua

sūt scientie distincte.g̊ illud q̄bus nūc distīguūtur sūt drie essētiales.q̄ dicuntur ratiōes intrinsece ipsaꝝ p quas uni ɔuenit duplex respect⁹ & alteri repugnat. Ad argumētuꝫ in oppositum dico qꝛ practicum & specl'a^{m} primo mō sumpta se habent sic affirmatio & negatio.& sic nō sunt differentie eēntiales.ɔcedo g̊ argumentuꝫ.qꝛ facit pro pria ɔclōne.si autē accipiat̄ 2° modo utrunqꝫ est aliquid positiuuꝫ.& tunc maior est falsa.

328 Trū ꝓpositio ista sit uera deus est homo. qꝛ nō.quia in diuisionibus ordinatis prima diuidentia sūt magi diuersa.𝔤 ens prima diuisione diuidit̄ p finitū & infinitū. g̊ ista sunt maxīe diuersa.si g̊ alia diuidētia p eoꝝ incōpossibilitatē nō possūt ad inuicē p̄dicari maxie erūt talia de⁹ & hō. p̄ ideō n̄ p̄dicat̄ de eodē i abstracto & ɔnōia^{ue}.p̄ top.ubi docꝫ p̄hs p blema de accn̄te.𝔤 de⁹ ē hūan⁹ s^{m} cri so^{m}.& cassiodoꝝ.g̊ nō est hō. p̄ si deus est hō q̄ro s^{m} quā rōnē hō p̄dicatur.nō rōe generis n^{c} sp̄ei nec differentie. qꝛ de⁹ nō ē in genere.nec diffinitionis.qꝛ pdicatū nō est de eēntia sbi.nec p̄dicat̄ p accn̄s.qꝛ nihil tale dr̄ de deo. · 5 Io.p̄.vbū caro factū ē.& s^{m}augu. caro pōit̄ ꝓ hoīe. In ista.q.quinqꝫ sūt uidēda. pri^{m} ē q̄ sit cā vitati h⁹ ꝓpositiōis.2^{m} ē uidēdū de vi^{re} cāe.3° q̄ liť h accipit̄ h^{o} p̄dicatū hō.4° q̄le p̄dicatū ē hō re^{tu} isti⁹ sbi qd' ē de⁹. 5° q̄l' sit ista p̄dicatō utrū ꝑ se ul' p accn̄s

Ad primū articulū dico q̄ cā ueri tatis istius ꝓpositiōis est ista.s.uerbū ē homo. Ratio est.q̄ qñcunq; p̄dicatum nō ɔuenit alicui nisi ꝓ aliquo supposi to nō ɔuenit ei primo nec uere.nisi q̄ dicit̄ de aliquo inferiori.ſ homo nō di citur de deo n̄ ꝓ aliquo supposito de terminato.s.uerbi. ḡ q̄ uerbū est hō ē causa illius ueritatis. Ad 2m articulū est sciendū q̄ ista cā.s.uerbū est hō est tm̄ credita.& nō pōt oñdi.nec nāliter cognosci esse uera.q̄ aūt possum⁹ hr̄e cōceptū ꝓpriū & determīatū de uerbo aut nō.si sic tūc ꝓpositio est ɔtingens imediata.nō tñ ex terminis uera.q̄ tūc termini haberēt nccīam habitudinē ita q̄ rō terminorū nccīo includeret uni onē eoꝝ quā exprimit ꝓpositio.si n̄ ha bem⁹ ɔceptū ꝓpriū.ſ ɔfusū.tūc erit ɔtingens mediata.talis aūt ɔgnosci nō pōt nisi ex aliqua imediata ɔtingente ex qua sequit̄.ſ nc illa.ut dictū est cū sit ɔtingens pōt cognosci ex terminis nec pōt cognosci nāliter esse uera. q̄ cōtingentes imediate nō sunt uere nisi ex intuitiua ɔgnitiōe terminorū.talem aūt habere nō possum⁹ de t̄minis isti⁹ ꝓpositiōis.uerbū est hō.est ḡ imediate credita.& sic est uera. Ad 3m articu lū dico.q̄ accipit̄ ꝓ natura.q̄ p̄dica° nature ꝓ supposito est p̄dicatio formal̄ & nō tm̄ p idētitatem. Ad 4m arti culū op.q̄dam dicit q̄ predicatō hōis de uerbo est p̄dicatio sp̄ei de īdiuiduo. sp̄s aūt p̄dicat̄ uniuoce.ḡ homo unice p̄dicat̄ de xp̄o & de petro & de aliis hōibus.q̄ in quid pȝ.extra de heretic̄

ō lȝ p̄dicatū q̄tū est ex p̄te sua sit sp̄s.n̄ tñ ex p̄te mōi se hñdi respectu istius sbi.q̄ aduenit sbo exñti in actu cōpleto.& nō est de rōne sbi. iō uidet̄ hr̄e habitudinē accñtl ad sbm. Ad rōnē opi. dico q̄ aliud est predicatuȝ esse uniuocū.& aliud p̄dicari uniuoce q̄ p̄dicatū uniuocū est illud cui⁹ con ceptus in se est unus.& sic albū dictū de ligno & lapide est uniuocū p̄dicatū uniuoce aūt p̄dicari dicit̄ illud cui⁹ rō ita est una.sicut p̄dicatū qd̄ includit̄ in rōne subiecti.& sic denōiatiuū non est p̄dicatū uniuocū.& hoc mō loqtur p̄hus in p̄dicamtl.aliud est p̄dicari qd & p̄dicari in qd.q̄ quid in omī gene re inuenit̄ p̄ topi.ſ nō omē cuiuscūq; generis p̄dicat̄ in quid de q̄libet. Ad quītū articulū dicūt aliq̄ q̄ ista p̄dica° nō est p se & primo.q̄ p̄dicatū nō ca dit in diffinitione subiecti.nec 2o mō; quia in terminis nō est nccīa habitudo.

Sed ista rō nō ɔcludit.q̄ ꝓpositōes ɔtingentes imediate possūt esse per se si i substātiis includat̄ ꝓpria rō p̄dica torū.lȝ nō sit nccīa inherentia. qualis forte est ista calidū calefacit. Dico ḡ q̄ nō est p se.ſ p accñs.ſ de p acci dens dupliciter loqui possum⁹.s. metha fisice ul̄ logice.p accñs mece sūptū ē qñ unū accidit alteri.uel ambo 3o.to mece.isto mō ista ꝓpositio nō est p̄ ac cidēs.q̄ quod uere est nulli accidit.p̄ p̄hi. loquēdo logice dico q̄ ē p accñs q̄ p̄dicatū est extra intellectū subiecti

licet neutrū realit̄ sit accñs alt̄i. unde ista nec est essentialis nec accñtalis me thafisice loquēdo. sed est substātialis. unde Criso⁹ substātialem inquirimus unionē. Ad primū in oppositū di co ꝙ prima diuidentia sunt magis di uersa. sed non magis repugnantia. ma gis enim diuersa dicuntur que ī pauci oribus cōueniūt. sed minus repugnant ex̄ pluꝫ albū & nigrū in pluribus con ueniunt ꝙ̄ albū & homo. & tñ magis repugnāt. sic in ꝓposito. maior diuersi tas extremorū nō est causa falsitatis. sed incompossibilitas eorū uel disperantia.

Ad zᵐ d⁹ ꝙ humanari ꝓprie nō est dnoīatiuū huius hominē fieri. ꝯ huma nuꝫ. & istud non dicitur de deo. Ad ɜᵐ dico ꝙ istud predicatū participat aliquid de natura speciei. & aliquid de natura accñtis. s. habitudinē ad sbm. quia ista natura temporaliter aduenit uerbo in se eternaliter existenti.

339 Utrum ꝓpositio ista sit uera deus factus est homo. ꝙ non. si deus factus est homo. ergo est factus. quia sequit̄ sortes factus est homo. ergo est factus. ꝑ si factus est homo factus est deus. ɔña probatur quia propter unionē est cōicatio idio matū. ergo si occidis hominē occides deū. iō si factus ē homo. fact⁹ est deus. ꝫ in simbulo niceno. & homo factus est. Ad istā. q. dico breuiter ꝙ ꝓpo sitio ē simpliciter uera. qđ declaro sic. factio quando ꝑdicatur zᵐ adiacens dicit factionē simplicit̄. quādo ꝑdicat̄ ɜᵐ adiacēs dicit factionē ꝯᵐ illud ꝯᵐ qđ specificat̄. & sīlit̄ est de est qñ po nitur zᵐ & ɜᵐ adiacēs. sicut ergo uere nūciat̄ fieri de aliquo qđ post nō esse simpliciter accipit esse simplicit̄. ita uere enūciat̄ fieri. a. de eo qđ per acti onem agentis est. a. postq̄ non fuit. a. qđ probat̄. productio passiua ñ inclu dit formaliter nisi habitudinē facti ad faciens. & in creaturis se ɔcōitant. sed deus ꝑ actionē alicui⁹ facientis est ho mo. & non fuit homo. ergo factus est homo. minor est nota. maior probatur.

Quando aliqua duo ɔcōitant̄ se ne cessario si unū habet esse per actionē alicuius agentis & reliquum. sed natu ram humanā uniri uerbo personaliter & uerbuꝫ esse hominē necessario se cō cōitantur. natura auteꝫ humana est sic unita uerbo ꝑ actioneꝫ trinitatis. quia trinitas fecit uerbū eē hominē. Ad primū argumentū dico ꝙ ɔña non te net gratia forme. sed in sorte tenet gra tia materie. quia sortem esse hominem dicit primo sortē esse. non sic autem ī ꝓposito. Ad zᵐ dico ꝙ ab ista regu la de cōicatione idiomatū excipiūt̄ illa que exprimūt unionem nature ad per sonam. cuius ratio est. quia comūicatio in predicabilibus fit propter unioneꝫ & non propter exprimentia unionem ideo non est factus deus licet sit factꝰ homo sicut hic. natura diuina assūpsit humanam. ꝗ natura diuina assumpsit naturā diuinā nō sequit̄.

33°

Tru; propositio ista sit uera omes hoies natura scire desiderant. q nõ. q si esset uera tunc omes hoies naturaliter scirent se scire. ons est falsũ. g ans. falsitas ontis est. quia nõ omes sũt scientes. & p ons nec omes sciũt se scire. ona probat. q nihil desiderat nĩ cognitũ sm aug. xi° de trini. p si esset uera tunc omes hoies scirent amoto impedimeto. ons est falsũ. quia anima nascitur sicut tabula rasa. z° de aia. & tñ nõ statim scit omia impedimeto amoto. ona p; in oib9 naturalibus. q ignis naturalr inclinat sursũ. iõ statim mouet sursũ amoto impedimeto. p aliqui desiderant ignorantiã. g nõ omes scire desiderant. ans patet. quia aliqua ignorantia est affecta ta. 5 prio me°. oes hoies natura scire desiderãt. In ista. q. sic procedã; primo opini. unã recitabo. & aliqua cõtra ea;. z° respõdebo ad. q. qd meli us uidet. ultimo soluã argumeta in oppositũ. qtũ ad primũ arm opi. ddm est q ista ppositio põt demõstrari a priori & primo sic. omne imperfectum naturaliter appetit suã pfectionẽ z° phi. sed anima nostra qtum ad intellectum est imperfecta. quia nascitur sicut tabula rasa. z° de anima. ergo homo naturaliter desiderat scire. q scire est pfectio hominis sm naturã intellectiuam p unũqdq naturaliter inclinat ad suã ppriã opationẽ. sicut calidũ ad calefaciẽdũ. opatio aũt hõis inqtũ homo est intelligere. q per hoc differt ab omnibus aliis. g homo naturaliter scire desiderat. p unũqdq naturalit deside rat oiũgi suo principio. s substãtiis separatis hõ oiũgitur per intelligere. x° ethicoz. in speculatiõe ueritatis homo assimilat maxime substãtiis separat. ergo etc. omes iste tres ppositiões coicidũt & sũt tm una rõ. Ad cui9 euidentiam est sciẽdũ q sicut dicitur z° de anima duplex est actus. s. prim9 & z9. sic duplex est pfectio. s. pria & za. prima est scientia. za opatio ons naturam. unum qdq aũt naturalit appetit suã pfectionẽ. cũ operatio sit finis scientie. ista p positio ostendit ppositum de scientiã de qua pcedit prima ratio. & de intelligere de quo pcedit za. nec za differt a za. q hõ nõ est natus cõiũgi suo pncipio nisi p opatõem. ideo eodẽ appetu appet utrũq;. Ex istis igit trib9 rõib9 põt colligi rõ talis. unumqdq; appetit nãlr suã pfectiõe; tam primã q zam. per quã põt cõiũgi suo princi°. g hõ naturalr appetit sciam q est pfectio pria. & intelligere q est za. p quã cõiũgit suo prin°. Ad zm arm pmitto unã d. & est ista triplex est appetit9 s. naturalis. aialis. uel sensitiuus & rõnalis. Nãlis est inclinatio seu cadentia q una queq; res nãlr tendit & inclinat in suum finẽ & pfectõe;. sensitiu9 q oseqt sensũ. sm que; qlibet sẽsus inclinatur & tendit in obiectũ oueniẽs. & fugit discõueniens. Rationalis dicitur ipsa uolũtas cõseques intellctũ;. sicut sensitiuũ seqt sensu;. differũt aũt ab inuicẽ

q appetit⁹ rõalis eſt formal'r liber. alii aũt nõ. 2° q rõnalis & ſenſitiu⁹ aliqñ noĩant potẽtiã. aliqñ actũ. nãlis nihil horũ dicit. ſʒ eſt q̃dam tẽdẽtia ɔñs nãʒ rei nõ differẽs a nã rei real'r. q oĩs res ĩclinat in ſuũ finẽ. 3°. q appetit⁹ nãl ſe habet in plus q̃ oĩs alii. ſenſitiuus eſt cõior rõnali. Te° g̃ de. q° 3. con cluſiones. primi eſt oĩs hoĩes etc̃. non hẽt ueritatẽ de appetitu rõnali. hanc oñdo ſic. oĩs appetitus rõnalis p̃ſuppo nit actũ intellect⁹. ſʒ appetit⁹ q̃ oĩs ſcire deſiderãt nõ p̃ſuppoĩt actũ intel lect⁹. g̃ etc̃. mi. pbatur q ppoſitio iª eſt uniuerſalis & nccia. ſi aũt ille appe titus neceſſario preſupponeret actũ i tellectus ſciret ſe ſcire. g̃ iſte appetit⁹ eſſet neceſſario reſpectu habiti. p̃ oĩs appetitus rõnalis eſt formal'r liber. ſʒ appetit⁹ q̃ oĩs ſcire deſiderãt. non eſt formal'r liber. alias poſſet ſcire qs & nõ deſiderare. & ſic ppoſitio non eſſet neceſſaria. ſʒ ɔtingẽs. Secͣ cõ cluſio eſt iſta. ppoſitio nõ eſt intelligẽ da de appetitu ſenſitiuo. hãc oñdo ſic oĩs appetit⁹ ſenſitiu⁹ eſt reſpectu ſen ſibiliũ. ſʒ appetit⁹ q̃ oĩs ſcire deſide rãt nõ eſt talis g̃ etc̃. pbatio minoris. q nõ tm̃ appetim⁹ ſenſibilia ſʒ inſenſi bilia & pſa. Tertia ɔ° eſt iſta. ppo ſitio iſta intelligẽda eſt dͤ appetitu nãli h° pʒ per locũ a ſufficiẽti diſiõe. q nõ ſũt ples appetit⁹. g̃ oĩs hoĩes nã ſcire deſiderãt nãli appetitu. q oĩs res nãl'r inclinãt & tẽdit in ſuuʒ finẽ & pfecti onẽ. ideo pbus 2° phi. pbat nãm ager

p̃p finẽ. aliter nõ acciderʒ ibi error nͨ fruſtra°. g̃ nã tendit in finẽ. g̃ appetit & nõ cognoſcit. g̃ eſt aliqs appetit⁹ ſi ne cognitõe. Ad arᵗᵃ. ad priᵐ nego cõſequẽtiã. q ueru eſſet ſi deſiderium ſciendi eẽt actus elicit⁹. tali enĩ deſide rio nihil deſideratᷓ ñ cognitũ. ſʒ nõ ẽ idem cũ deſiderio nãli. q nõ eſt ñ q̃daʒ inclinatio nãlis ĩpius intellect⁹ ad ſciẽ dũ. Ad 2ᵐ nego ɔñam. ad pbatõeʒ dico q duplex eſt appetit⁹. ſ. eſſentia lis & accñtalis. eſſentialis p̃cedit for mã & pfectõeʒ primã. accñtalis auteʒ ɔſeqᷓ formã. maͣ eſt uera tm̃ de appe titu 2°. & nõ p̃. qõ loquiᷓ de primo.

Ad 3ᵐ dico. q iſta duo ſtãt ſil' hõ naturaliter appetit ſcire appetitu nãli. & uolũtarie uult oppoᵐ appeᵗᵘ accñtali. q uolũtas ex ſua libertate po teſt moueri ɔ̃ inclinatõeʒ nãlem. uult g̃ ignorãtiã nõ p ſe. ſʒ p accñs inq̃tũ uľt aliud magis q̃ ſcire puta pigritiam.

331 Trũ ppetas relaͣ ſit forãlis rõ terminãdi uniõeʒ nature hũane ad vbũ. q ñ. q p illd ɔuẽit uerbo termiare unioneʒ p qď ſi bi ɔuenit ɔtinere pfectõem ſuppoſiti creati. ſ; hoc conuenit verbo p eẽtiã & nõ per pprietatem relatiuam. ergo etc̃. mi. pbaᷓ. q pprietas relaͣ non ẽ formal'r infinita. eſſentia eſt formal'r infinita. illud aũt qď formal'r cõtinet pfectõem oĩs ſuppoſiti creati eſt for mal'r infinitũ. p̃ potẽtia obĩalis in creatura reſpicit oĩpotẽtiã faciẽ is. ſed h̃ nõ eſt pprietas pſonal'. ſʒ eẽtial. g̃

etc. p assumens coicat ee nature as suppote. s esse in diuinis est essentiale. g aliqd essentiale qd pcise est ro eendi. erit vbo ro coicandi. 5 una psona assumit & no alia. g illud q est h pso determiata est ro terminandi unione. sed illud e solu pprietas relaua s3 Ansel. de pcessu spus sancti. que3 pcedere a filio dicit. aut spus. s. est de pre ratoe essentie qua est de9. aut roe relois qua est pr. si ista diuisio & qcuq alia est p immediata. tuc ad distructione uni9 me bri infertur aliud. sine fallacia 9ntis.

In ista. q. sunt duo uideda. p qd sit pprietas 9stitues psona. 2o an illa pro prietas sit ro terminadi ista unionem primu artim hes in. q. an psona 9stitua tur p abta. Quatu ad 2m artim q di ceret psona diuina termiare ista unio nem pp ter 9tinetia pfectois realitatis suppositi creati in na assumete. & po tetia obedietiale in nata assumpta. di ceret 9nter q essentia est ppria ratio terminadi ista unione. motiua sunt po sita. q. ista. utru nam huana fuerit pos sibile uniri uerbo i unitate suppositi.

5 suppom in ista opi. q dependena nature huane ad vbu diuinu est depen dena alteri9 rois ab omni depena cati ad ca3. s 9tinetia pfectois in assumen te & potetia obedietial in assumpto p tinet ad depenam causati ad ca3. g etc.

Dico g q essentia no est formal ro terminadi ista unione. s3 pprietas pso nalis. qd pbat. In qcuq supposito est formal ro terminadi unione illud sup positu termiat. s3 pr in q est essetia di uina no termiat ea. g fili9 in q est ppe tas psonal termiat. ma. pbat. q filius no termiat n q h3 formale roe3 termi nadi. sicut no cat n q h3 formale roe3 candi. g in qcuq est formal ro termi nadi termiat. s3 ad istud dr q essentia diuina est formal ro termiandi. ppriet tas psonalis est ca sine qua no. 5 i q cunq est formal ro agedi pri9 na q act9 elicit9 ul termin9 pduct9 erit illi ro agedi pri9 q termin9 producatur.

Propter ho eni tres psoe sil creant q ro creandi inest cuilib3 prius na q creatura producat. s3 essentia diuina pri9 na erat in oib9 psois prius q ista unio fuerit facta. g ons psone assump sissent nam huanam. Ista sequendo ad arta in oppom ad prim dico. q ma ior est falsa. Ad 2m dico q potena obedietial respicit tres psonas in roe cause. s3 no in roe termianti unione3.

Ad 3m dico q coicare est termiare dependenam nature assumpte. & no e coicare esse diuinu effectiue. q p hoc na huana non est formaliter infinita.

Utru potetia peccandi sit a deo. q no. q Ansel. de libero arbitrio. posse peccare nec est libertas nec ps libertati. g p ho q li beru arbitru est a deo potentia pecca di no est a deo. s3 no ponit esse a deo n per li. arbi. ergo nullo mo est a deo.

5 mgr i lra & adducit mltas aucto ritates. Rno poteria peccadi aut d immediatu ordine ad actu peccandi.

aut dicis fundamētū ordinis.rōe cuius hn̄s illud dr̄ potēs peccare. si p̄ modo dupliciter. q̄ aut ordo est ad actū sub tractū.aut ad illam deformitatē.q̄ est in actu. si p̄ mō ille ordo est a deo. q̄ deus cāt illud.2ᵒᵒ ille ordo ad peccar̄ nihil ē sicut termin⁹. & sic nō ē a deo si aūt loquamur de fundamēto isti⁹ ordinis.dico q̄ aliqd̄ positiuū est fundamētū istius ordīs utroq̄ mō sumpti.sicut eni in potētiis passiuis idē est pxīmū subiectū habitus & priuationis.ita potentia actiua libera defectibil̄ est immediata cā agēdo & deficiēdo opposi toꝝ.agendo q̄dem rectitudinis.deficiendo aūt peccati. & illud absolutū est ppa poten² respectu utriusq̄ eo mō quo potentia pōt esse respectu eorum scilic3 defectiue & effectiue.illo modo potētia peccādi est a deo.q̄ hn̄s eā potest peccare.nō efficiendo.sed deficiēdo.cuius tn̄ deficere illud positiuū est prima rō. Et si arguat̄ q̄ uoluntas semp deficit:q̄ ē ex nihilo: & nō per aliqd positiuū in ea: Dico q̄ eē defectibile.i.vtibile in nihil ꝯsequit̄ oē3 creaturā.q̄ est ex nihilo.s3 eē sic defectibile.s.peccādo est ppriū huic naturē.& ꝯsequit̄ nām rōe qua nā specificata pōt eē principiū oppositoꝝ agēdo.s.deficiendo. Ad ansel. dico q̄ libertas est perfectio simplr̄.unde formaliter ponit̄ in deo.s3 eum libertas nr̄a ē limitata.pōt tn̄ ꝯsiderari s3 eius formalē rōe3 sine illa limitatiōne. & tūc est pfectio simplr̄.exⁿ sapientia est pfectio simplr̄.& ratio sapientie ē in nobis absoˡᵗᵉ.& non tm̄ sic.s3 cū limitatione.ita q̄ sapientia nr̄a includat duo. q̄rū alteꝝ est pfectio simplr̄.& alterū non.s3 includit eā sic̄ uoluntas in nobis includit libertatē q̄ est pfectio simplr̄ & nō sol̄ ipa3.s3 cū limitatōe q̄ limitatio est nō pfectio simplr̄.rōe primi nō ꝯuenit sibi posse peccare.ut est pximū fundamētū hui⁹ ordinis ad deficere actualr̄.s rōe secūdi.g̃ posse peccare nō est libertas.q̄ ē pfectio simpliciter. s3 ut dicit fundamētū pximum istius ordis est aliquid libertatis.

Trū prudētia sit in brutī q̄ non.prudētia est recta ratio agibiliū.vi⁹ ethi.s3 bruta carent rōe.g̃ etc̄. p̄ bruta nō hn̄t rōe3 g̃ nec prudētiā.pbatio ꝯn̄e.quia prudentia includit prouidētiā de futuris ex mēoria preteritoꝝ.qd̄ nō pōt esse sine collōne p̄teriti ad futuꝝ. ꝯferre aūt ē actus rōis. ɔ̄ p̄ metha.bruta habent prudētiā. Rn̄ᵒ duplex est prudētia.s.ppria & methaforica.teneo g̃ duas ꝯclōes.prima ē ista.bruta nō hn̄t prudētiam pprie dictā.& hoc pbant due rōes ad oppositu3.scd̄a ē ista bruta hn̄t prudentiā methaforice dicta3. q̄ talis prudētia non ē aliud nisi nālis extimatio ꝓsequendi conuenientia .& fugiendi nociua.ista prudētia agn⁹ sequit̄ matrē.& fugit lupū.irundo facit nidū.& formica colligit in estate quid ꝯmedat in hieme. Sed ɔ̄ memoria ē ps prudentie. p̄ metha. q̄ prudentia

brutoꝝ ē ꝓuidētia de futuro ex memo
ria pͥteriti. ſed formica generata ĩ eſta
te nõ meminit hiemis. ꝙ nũdum erat.
& tñ colligit cibũ in eſtate. g̊ nõ hꝫ ta
lem prudētiã. ſꝫ nãlem inſtinctũ. Pro
pter iſtã iſtãtiã dico. aliter ꝙ prudētia
q̄ eſt in brutis nõ eſt nãlis inſtict⁹. ſed
eſt reſpectu ↄtingētiũ. ad q̄ ꝓñt aliter
& aľr ſe hr̃e. puta ꝙ formica colligat
de h⁹ loco uel de illo. & reponat in h⁹
loco uel in illo ex mẽoria loci. ubi pri
mũ grañ poſuit. & cumuli unde primũ
granũ ſuſtulit. aranea facit telam ubi ē
maior copia muſcaꝝ. & irundo niduꝫ
ubi eſt difficilior aſcenſ⁹. nõ eſt g̊ pru
dētia in brutis reſpectu eoꝝ ad q̄ nã
liter inclinant̃. pꝫ in formica reſpectu
aggregare grana ſimpľr. ſ reſpectu eo
rum ad q̄ ſe hꝫ contingenter. ſ. congre
gare in h⁹ loco & accipe ex iſto Ad
argu^ta ad primũ diffinit̃ prudentia ꝓ
prie dicta. q̄ eſt tm̃ in homine nõ ĩ bru
tis. Ad z^m dico. ꝙ bruta expimẽti pa
rum ꝑticipãt. p̊ metha. & ſic parum
cõferũt. colľo enĩ q̄ fit ꝑ diſcurſum a
noto ad ignotũ de qua ꝓcedit argumē
tum nõ eſt niſi in hoĩe. ſ prudẽ^a q̄ ali
quis ex memoria facit unũ & nõ aliud
eſt in brutis. ꝙ nõ requirit rõem:

334

Trũ qđ qd eſt ſit
idem cũ eo cui⁹ eſt.
ꝙ nõ. ꝙ 3⁹ de aĩa
dicit̃. ꝙ aliud ē ma
gnitudo & magni
tudis eē. caro & car
nis eſſe. ſ ꝑ magnitudinis eſſe intelligi
tur qđ qd eſt magnitudis. ſiľr de car
ne. g̊ etc̃. ꝯ phus vii. metha. c. de ꝑ
tib⁹ diffinitõis dicit. ꝙ in ↄceptis cum
mã non eſt idem qđ qd eſt cũ eo cui⁹
eſt. ſ oĩa nãlia cõcipiũtur cũ mã pri
mo phi. & vi⁹ metha. g̊ in talibus nõ
eſt idem. ꝯ ſi eſſēt idem. g̊ qđ quid
eſt rei generabilis & corruptibilis erit
idē cũ re generabili & corruptibili. cõ
ſequēs eſt falſũ. g̊ a͞ns. falſitas ↄñtĩ pꝫ.
ꝙ n^c ſpēs n^c qđ qd eſt gnãtur. ↄ in
his q̄ ſũt ſiñ mã idē ē q̇ qd ē & illđ
cui⁹ eſt. vii⁹ metha. In iſta. q. ſic ꝓ
cedã. p̊ ponã aliquas diſtinctõẽs. z⁹ ↄñ
dam aliquas ↄclõẽs. Quãtũ ad pri^m
ꝑmitto 4^or diſtinctõẽs. prima eſt iſta
idem qñq; accipit̃ ↄfuſe qñq; diſtincte.
p̊ mõ accipit̃ illud qđ ſignificat̃ ꝑ no
men. z⁹ mõ illud quod ſignificatur ꝑ
diffinitõeꝫ. & ſic p̊ mõ dr̃ illud cuius
eſt qđ qd eſt. z⁹ mõ dr̃ quid unde qđ
quid eſt. & illud cui⁹ eſt nõ diſtiguũt̃.
niſi diuerſo mõ ↄcipiendi idem. z^a
diſtictio eſt iſta. ſicut forma poteſt du
pliciter ſumi. ſic & materia. nam mate
ria & forma opponũtur relatiue. z⁹
phi. & quot modis dicitur unũ oppo
ſitorum. tot modis dicitur & reliquũ.
p̊ thopi. forma autem ſumitur dupli
citer. uel pro forma partis. ut anima
hominis. uel pro forma totius. ut hũa
nitas hominis. ſimiľr materia uno mo
do dicitur que correſpondet forme ꝑ
tis. & ſic materia eſt pars eſſentiaľ cõ
poſiti faciens cum forma unũ eos per

se de genere substantie. alio modo dicitur q̄ correspondet forme totius ꝯhēs ip̄am q̄dditatem ad eē h.& h̄ est ppri etas indiuidualis. que cu3 nā specifica ꝯstituit indiuiduū per se unū. Tertia distinctio eoꝝ q̄ sunt. q̄dam sunt entia per se. ut decem genera. & oīs species decē generū. & indiuidua q̄ per se sunt in genere. q̄dam per accn̄s ut oia aggregata ex rebus diuersorū generū. siue diuersis nōibus. ut hō alb⁹ noīetur siue uno noīe ut albū. q̄ ꝯcretu3 accn̄ti includit diuersas res. s. sbam & accn̄s.

4ª distinctio sit ista q̄dam habēt qd' quid est primo & p se ut homo & q̄libet sp̄es ꝯposita naturalis. & istis sp̄ebꝫ q̄ditas p nihil aduenit eis. ꝫ indiuiduis aduenit p sp̄es. hoc est habere aliq̄d p̄ ex prio posterioꝝ. Quedā habēt qd' quid est per se. ꝫ non p̄. ut h̄ abstrahēs ab existentia & tempore. & tale indiuiduum est per se in genere. quia non includit res diuersorum generum. & habet qd' quid est per se. quia nihil includit tollens per se unitatem entis. sed non primo. quia quiditate3 habet per aliud. i. per speciem quam participat.

Quedā hn̄t qd' q̄d est nō p̄ nec per se. ꝫ per accidēs. ut hoc existēs & ens in tempore. nam tale indiuiduu3 includit aliquod accidens & extra quiditatis rationem puta existentia3. & esse in tēpore. & alias conditiones materiales. q̄ tollunt per se unitatem entis. Quantum ad 2m teneo duas conclusiones. pª conclusio sit ista. in dictis per se idem est qd' quid est cum eo cuius est. hanc ostendo. quia aliter nulla res esset scibilis & nulla res eēt formal'r ens. unde p fecte scire rem est scire suum qd' quid est. nec aliud est ens formaliter. nisi q̄ sibi inest suum qd' quid est. Itē esset pcessus in infinitum in his qd' quid ē ut patet ex textu phi. 7. metha. p̄ aut qd' quid est includit p̄cise illud cuius est. aut plus aut minus. si precise habetur propositum. si minus. ḡ non est proprium qd' quid est. nam diffinitio est terminus rei. terminus autem est intra quem includitur tota res & nihil est extra. ex 5°. metha. c. de termino. si icludat pl⁹ r̄moueat' additū. qd' remanet erit qd' quid est. & sic habet' propositū. Secūda conclusio sit ī ta in dictis per accidens non est ide3 qd' quid est cum eo cuius est. hanc ostendo sic. qd' nō habet quid non habet quod quid est ide3 qd' ipsum. ꝫ ens per accidens non habet qd' quid est. ergo etc.

Ad primū dico q̄ carnis esse accipitur pro quiditate. caro pro carne habente mām indiuiduale3. uult ḡ phus q̄ quid est carnis in sp̄ē nō est idem p se & p̄ ipsi indiuiduo. sicut nec indiuiduū h3 qd' q̄d est p se & p̄. est tn̄ ide3 sibi p se. ꝫ nō primo. sicut indiuiduu3 h3 qd' q̄d est p se. sed nō p̄. Ad 2m dico q̄ phus accipit mām p ꝓprietate indiuiduali. & sic ma. est uera. ꝫ mi. n̄ sumit' sub maiori. ꝫ equocat' de nā. ut p3. & sic nō seq̄t'. Ad 3m ꝯcedo ꝯn̄a3 q̄ q̄ū sor. gnā' gn̄atur suū qd' q̄d est

hominis ut homo est spes. non generatur per se nec ipsa spes. & hec est intentio phi. 7° metha. contra platonem quod non generatur domus. sed domus in particulari.

Utrum quiditas omnium subiectorum particularium scientiarum in particulari pertineat considerare ad unam scientiam. quod sic. methaphisica est scientia magis una quam scientia naturalis. probatur statim. quia illa scientia est magis una que est una unitate generis proximi & speciei specialissime quam illa que est una unitate generis proximi. & generis generalissimi sed methaphisica est una primo modo. naturalis est una 2° modo. ergo etc. probatur ista maior. quia communitas scientie attenditur penes hoc quod eius subiectum uirtualiter continet noticiam plurium subiectorum. que sunt nata facere distinctas scientias. probatur minor. illa scientia est magis communis & minus una cuius subiectum continet uirtualiter notitiam plurium subiectorum quam illa que tantum unum uirtualiter continet. sed ens quod est subiectum methaphisice continet uirtualiter unum subiectum naturalis philosophia continet noticiam plurium subiectorum natorum causare distinctas scientias. ergo etc. maior ergo propositio fuit uera: sed methaphisicus habet cognoscere quiditatem cuiuslibet rei in particulari. ergo cognoscere quiditatem cuiuslibet rei in particulari pertinet ad unam scientiam. minor probatur. quia 6° metha. nulla scientia a methaphisica considerat ipsum quod quid est. si ergo quiditas alicuius subiecti est notitia eius notitia considerabitur in methaphisica:

probatur eadem minor sic. cognoscere rem in uniuersali est imperfectius quam cognoscere ipsam in particulari. quia prima cognitio est confusa & indistincta. 2a est distincta. si ergo methaphisicus cognosceret quiditatem cuiuslibet rei in uniuersali. & non in particulari methaphisicus esset imperfecte sciens. & methaphisica esset scientia imperfecta cuius oppositum habetur 2° metha. contra si aliqua scientia cognosceret quiditatem cuiuslibet subiecti scientiarum particularium. sequeretur quod nihil possit perfectius cognosci quam quando cognoscitur eius quiditas in particulari esset tantum una scientia. ita quod omnes alie superfluerent. consequens est falsum. ergo etc.

preterea cognita quiditate alicuius uirtute ipsius poterit cognosci propria passio. que uirtualiter continetur in illo. & mediante ipsa omnes alie passiones poterunt cognosci. & per consequens omnes alie scientie particulares essent superflue. In ista questione est una opinio que tenet partem affirmatiuam. motiua opinionis sunt ista. Hec quiditas particularis est prior cognitione & diffinitione quantitate & motu. sed omne prius potest separari a posteriori. sed hec quiditas ut est prior motu & quantitate non est de consideratione naturalis. quia quicquid considerat naturalis considerat sub ratione mobilis. nec est de consideratione mathematici. quia quicquid considerat mathematicus considerat sub ratione quanti. ergo consideratio eius pertinet ad methaphisicum. & per consequens ad unam scientiam. preterea si hec quiditas non consideretur a methaphisico. ergo ab aliquo alio. & tunc illa scientia erit sibi subalterna

qđ est falsū.q̄a ei nulla scia subalternatur. p̄ ad eādem scientiam pertinet ꝯsiderare supius & eius p se inferius quia idem cōsiderat nūerū & binarium s̄ quiditas in cōi & hec quiditas se habent sicut superius & inferius. g̃ methaphisicus qui cōsiderat quiditatem in cōi considerat quiditatē in particulari. Cōtra istā opini. arguitur sic. si scientia naturalis nō considerat ipsū ut s̄m accn̄tib⁹ cū corpus subiectum accn̄tibus sit ens p accn̄s. sequitur ꝙ primū subiectū naturalis phi̇e sit ens p accn̄s. ꝯn̄s est falsum. ergo an̄s. falsitas ꝯn̄tis probatur. cui⁹ non est quid non potest esse scientia simpliciter prima sed entis p accn̄s non est quid. vi⁹ me^cc ergo non potest esse subiectum in scia naturali que est sciētia prima. vi⁹ metha^cc. p̄ scientia de ente per accn̄s subalternatur duabus scientiis. patet đ pspectiua q̄ ē de linea uisuali. rōe linee subalternatur geometrie. ratione uisualis naturali phi̇e. sed scientia naturalis nulli subalternatur. ergo eius subiectū non est ens p accn̄s. Ad primā rationem dicitur ꝙ licȝ corpus mobile sit ens p accn̄s. tamē corpus s̄m ꝙ mobile non. quia dicit unam rationem formalem. ideo est unū cognoscibile. Ad 2^m dicit̄ ꝙ ens p accn̄s potest dupliciter intelligi. uno mō illud qđ icludit res diuersorum generū ut homo albus. alio mō illud qđ non hȝ causam determinatam. primo modo de ente p accn̄s est sciētia patet de linea uisuali. 2⁹ mō de ente per accn̄s non est scientia. & de isto loquitur phus vi⁹ metha. Contra primam solutionem corpus s̄m ꝙ mobile. uel est precise corpus. uel p̄cise mobile. ul̕ utrūq. nō pōt dari n̄ 2^m sed illud est unū p accn̄s. ergo etc̄ p̄ corpus s̄m ꝙ mobile non est magis unū cognoscibile ꝙ̃ corpus mobile. & per ꝯn̄s non potest facere scientiam magis unam. sed corpus mobile non potest facere scientiam primam. ergo nec corpus s̄m ꝙ mobile. Contra 2^am distinctio illa non soluit argumentū. quia argumentū probat ꝙ scientia prima. i. primo diuidens genus scientie speculatiue. sicut est scientia naturalis non potest esse de ente p accidens. quia ei⁹ noti^a p̄supp̄oit duas priores. p̄ ens per accidens primo modo non est ens per se. g̃ nō potest esse causa alicuius unius passionis. & per ꝯn̄s de ipso non potest aliqua una passio demōstrari nisi ratione alterius partis. ratione cuius in est illa passio p se. alteri autem parti p accidens. Ad. q. ergo dico ꝙ cū mobilitas sit passio corporis. & per ꝯn̄s posterior corpore non potest esse formalis ratio considerandi ipsum corpus. sed substantia corporea concepta ut appropriat sibi talē passionē est subiectum naturalis phi̇e. Ad rationeȝ in contrariū dico ꝙ maior est uera & mi. principalis simr̄ est uera. & totus p cessus potest concedi usq; ad istam propositionem. methaphisic⁹ habet cognoscere etc̄. nego. tu probas. ꝙ nulla scia

a methaphisica considerat ipsum q̄d quid est. dico q̄ uerum est q̄ nulla sciē tia alia a methaphisica considerat qd quid est in communi. sed non dicit q̄ methaphisica consider3 quod quid est in particulari. Ad aliam probatōem dico q̄ comparando cognitionem uni uersalem & particularem ad propriū cognoscibile. quia proprium cognosci bile cognitōe uniuersali est uniuersale. & cognitōe particulari est particulare. isto mō cognitio uniuersalis est pfecti or & certior q̄ particularis. hr uidetur esse intentio phi 2° posteriorum. ubi cō parans demōstratōem uniuersalē ad p ticularē dicit q̄ uniuersalis magis facit scire supple suū p̄priū cognoscibile q̄ pticlaris suū. nō obstāte g̃ q̄ meca cōsi derat aliqd in uniuersali. & alie scie cō siderāt sua sba in pticulari. pfectior noticia erit meca. que est de uniuersa li sicut de proprio cognoscibili.

Trū relo sit eadem fūdañto q̄ nō. pre dicta sunt p̄ diuersa 4° & v° mec. q̄ ens s3 se diuidit in ipa. v° mec. g̃ ni hil unius predicamēti est idē alicui al terius p̄dicamēti. g̃ nulla relo est eadē alicui abto. 5 nō minus depēdet qd lib3 creatū ad deū. q̄ ad qdcūq3 crea tū. q̄ depend ad prim uidet ēentialissi ma. s totū h3 reloe3 ad ptes eādē sibi q̄ nō pōt ee totū & nō esse ex ptibus.

g̃ pari rōe ad cām prim l3 extrinca hēbit eādē depēdēam. In ista .q. est opini. Gan. q̄ omnis relatio est eadem fundamento p qua arguit multipliciť primo sic. relatio referť ad deū sm p̄ mā rationē relationis. ideo in diuinis dicunť manere duo p̄dicamēta pprie. s. sba & relatio. si g̃ de rōne relationis esset q̄ esset alia res a fūdamēto. tunc in ea esset res & res. & p oñs oppositō qd est absurdū. Ite3 2° sic. si relatio esset alia res a fūdamēto. g̃ cuicūq3 fū damēto ipsa adueniret de nouo muta reť realr. qd est 5 phm. 7°. & v°. phi. q dicit q̄ in adaliqd non est motus nec mutatio. Ite3. 3° sic. si relatio esset alia res a fūdamēto esset pcessus in in finitum in relationibus. nam si ista re latio sit alia res a fūdamēto pari rōne alietas ista cum sit quedam relatio erit alia res a fūdamento. & sic in infinitū qd est inconueniēs. 5 istam opi. sic arguo. nihil est ide3 realr alicui sine q̄ illud p̄t ee sin 5dictōe. pbať q̄ eni idē ens sit idē realr & ñ sit idē realr ē op positū p̄mi principii. ex q̄ stati 5cludi tur diuersitas entis. Sed multe sunt re lationes sine quibus fūdamenta possūt eē sine 5dictiōe. g̃ multe reloes sunt q̄ nō sūt realiť idē cū fūdamēto. mi. p3 quia album potest esse sine similitudi ne & quātitas sine equalitate. p̄ nul lum finitum 5tinet sm pfectam 5tinē tiam opposita formalr. g̃ tūcūq3 enim concedatur in deo perfecta cōtinentia oīu3 pfectionū que sūt in deo sm idē

titatem tamē non potest continere in se opposita absoluta formalit͂ licȝ possit habere opposita uirtualiter. ex quo concluditur infinitas fūdamenti. ꝑ equalitas & inequalitas. similitudo & dissimilitudo sunt correlatiua & opposita formaliter. & possunt successiue pfecte fundari in eodem fundamento. ḡ illud fundamentū neutrū istorū ꝯtinet formaliter & idēptitate. ꝙ qua ratiōe nō ambo eadem ratione non alterū. ꝑ phs in predicamenti adaliquid sunt q̄cūqȝ hoc ipsum q̄ ꝉ sunt ad aliud sunt. ab ista diffinitiōe excludūt͂ substātie que licet sint aliorū. non sūt tamē adaliqd & accipitur ħ h⁹ ipm qꝺ ꝉ sunt ꝓ esse in re. i. ꝙ relatiōes in re hocipsuȝ qꝺ sūt aliorū sūt fundamtū. aut hocipsū qꝺ est nō est alterius. ḡ esse reale fundamenti. est aliud ab eē relꝰois. Ad argu^{ta} opi. dico ad pri^{m} ꝙ nihil alteri⁹ generis siue absolati siue relatiui dicit͂ de deo formaliter. ꝑ illa q̄ sic dicunt͂ de deo sunt transcenden^{a} & passiones enti in cōi. qa qcq̄d cōuenit enti anq̄ᵹ diuidat͂ in infinitū & in finitū ꝯuenit ei priusq̄ᵹ diuidat͂ in. x. gnā. & ita trāscēdēs. Ad 2^{m} dicēdū ꝭm simpliciū sup p̄di^{ta} sicut relꝰo non est forma uni sup. ... ad se sȝ ad alterū. ita illud cui relꝰo aduenit nō mutat͂ ad se. sȝ ad alterū. & si illud solū dicat͂ mutari qꝺ aꝉr se hȝ ad se nūc q̄ᵹ prius. tunc in adaliqd nō est motꝰ neqȝ muta⁹. ꝙ sicut uult simplici⁹ super p̄di^{ta}. ꝭm relꝰoēȝ aliter se hȝ aliqd ad alterū. nō ad se. ꝙ tamen philosophus posuit ꝙ non est possibile ꝙ aliquid aliter se habeat ad alterum. nisi aliter se habeat ad seipsum. ideo dicit ꝙ in adaliquid non ē p̄rio motus. que ergo philosophus ibi in quibus predicamētis est p̄rio motꝰ & in quibus non

Ad 4^{m} dico ꝙ non sequitur processus in infinitum. quia relatio seipsa refertur ad fundamentum. tamen non potest esse absqȝ fundamento absqȝ contradictiōe. quia ipsa nō potest esse sine ꝯtradictione sine relatione eius ad fūdamentum. & ita nec esse sine suo fundamento. & ita ista relatio qua r̄fertur ad fundamentum est eadem sibi. Ad argumētum principale dicendum qꝺ ꝉ licet posset negari de relatiuis uꝉ eorū que sunt in diuersis generibus. & tunc demōstretur esse primo diuersa quātū ad rationes formales eorū ita ꝙ nullū eorū formaꝉr includit alterū. tamen ꝑ ideṁptitatem unum continet alterū.

Potest tamen dici ꝙ huiusmodi relatio est transcendens. quia cōuenit enti anteq̄ᵹ descendat i decem genera. transcendentia enim non sunt alicuius generis determinati.

trū relatio in diuinis sit act⁹ essentie. ꝙ sic. nunq̄ᵹ ex duobus fit unū nisi unū eoꝝ sit act⁹ & alteꝝ potētia. 7⁹ me^{ce}. & 2⁹ de aīa. ꝑ psōa ē una ex eēn^{a} & relꝰōe. eēntia aūt n̄ ē act⁹ relꝰonis. ḡ relꝰo est actus eēn^{e}. ꝑ 2⁹ sic nūq̄ ex duobꝫ fit unū nisi alteꝝ sit in altero. ḡ cū pso^{a} sit u^{m}

357

suppositū ex essentia & relatōe. & essentia non est in relatione. ergo relatio est in eēntia. ergo relatio est actus essentie.

p̄ 3º sic. relatio est in fundamento. sed fundamentū est potentiale respectu illius qd' fundatur in eo. ergo etc. p̄ 4º sic de rōe act9 est separare & distiguere 7. metha. ergo illud maxime h3 rōe3 act9 qd' maxime sepat & distiguit. s3 h° in diuinis est relo & non essentia. ergo relo est act9 respectu essētie. 5 ubicūq3 actus & potentia ibi cōpositio. si ergo relatio esset actus essentie. tūc psona constitura ex utraq3 eēt uere cōposita. In ista qōe est opi. Gan. q̄ tenet pte3 affirmatiuā. qre eā qōe utrū filius generet ex substātia patris & arg^ta 5 eā Ad qōem dico q relo non est act9 essentie nec eēntia est aliquo mō potentialis uel actualis p eam. sed est actus cui repugt ois alia actualitas. Hoc aūt pbo sic. illud qd' est in summa actualitate non pōt amplius per aliqd actuari. sed eēntia diuina cū sit actus pur9 necce esse & infinita est in summa actualitate. ergo per nihil pōt amplius actuari. p̄ ubi relatio est actus fundamenti ibi supposi tum hñs fundamētū dicit referri sm ipsum. sor. enim dr silis sm albedinem sed suppositū in diuinis nullo mō refertur s3 eēntiam. q sm aug. h est falsa. pater deitate ē pater. ergo etc. Restat uidere quō ex eēntia & relatōe ē unu3 per se. & tamen unum nō ē actus respectu alterius. Rn° dico q tria inueniuntur cōsiderando quiditatem speciei & proprietatem indiuidualem ipsius indiuidui. primum est q humanitas q̄ est quiditas hominis est quedam forma cuius ratio essentialis est dare esse ut quo. & s3 hoc omnis quidditas ē act9. sed non actus informans. sed quo speci es habet esse simpliciter. 2^m est q ex parte indiuidui est considerare proprietatem indiuidualem. que est quidā actus. ut sorteitas. que cōstituit sortē & distiguit. & est act9 totius compositi. ut est inherens & quo sortes habet esse.

Tertium est q contingit compare proprietatem indiuidualem ad naturā & sic pprietas idiuidualis ipa3 actuat limitat & distinguit. Ad propositū. deitas quo ad primum est similis natu re. quia est quo de9 est & ē act9. sed non inherens. est etiam proprietas perso nalis similis proprietate indiuiduali. q̄ ad 2^m in hoc q ipsa est actus persone constituens ipsam & distinguens. sed non est actus sibi inherens. sed quo ad tertium est dissimile. quia proprietas personalis non limitat essentiam nec di stinguit. & ideo nō ē actus respectu essentie. quia secundum damas. pprietates personales determinant ipostases non naturam. ideo proprietas est actus psone nō eēntie. & ideo psona nō ē q̄si compositum ex actuali & potentiali. quia ubi est unum non per modum cō positionis. sed omnimoda simplicitate & idemptitate ibi non est unum per unionē act9 cū potētia. Ad argu^ta ad primū dico q qū ex duob9 fit unū

cõpõitũ realr oportet alterũ eẽ in po tentia & alteruʒ in actu.ꝭ quãdo unũ transit in alterum per identitatem fit ex eis unuʒ simplex tanta simplicitate q̃ta est unum eorum tantũ. Ad 2m dico ꝙ relatio est in essentia. ꝭ ex hoc non sequitur ꝙ paternitas sit act⁹ dei tatis.quia pater est in deitate ut sup positum in natura. deitas est in patre ut natura in supposito.nec ꝑ h° seqꝫ ꝙ utrumqꝫ sit actus respectu alterius:

Ad 3m similiter dico ꝙ non sequiẗ relatio est in natura ut in fundamento ergo est actus eius.ꝙ non dat esse fũ damento.ꝭ supponit. Ad quartum dico ꝙ actus separat & distinguit illd̾ cuius est actus.& ideo sicut actus natu re separat & distinguit illud cuius est. sic actus essẽtialis & nã pfectius disti guũt q̃ actus personalis.ꝙ distinguũt essentialiter respectu ad extra. 2⁹ autẽ tãtũ psonalr ad intra.uterqꝫ tñ dr̃ act⁹ ꝭ unus naturalis & quiditatiuus. alius personalis.& uterqꝫ distinguit illud cu ius est actus.

538 Truʒ sit relo real dei ad cre aturam.ꝙ sic. omnis perfe ctio simpliciter est in deo re aliter.ꝭ omnipotentia & omniscientia sunt pfectões sipliciter.ꝭ ista realiter sunt in deo.cum dicant respectum ad creaturam possibilem & scibilem. g̃ deus ad creaturam realiter refertur.

p̃ relationes fundate super quanti tatem. sunt relatões reales.v° metha. g̃ inequalitas dei ad creatã super magni tudinẽ infinitã uirtutis fũdata. & su per magnitudinẽ uirtuti creature erit relatio realis. p̃ relões secũdi mõi q̃ fundãt sup actionẽ & passionẽ sũt rea les.ꝭ tales sunt dei ad creatãʒ inq̃tum causa efficiens.g̃ etc̃. p̃ sicut forma est in aliquo ita denoĩat illud. g̃ si in deo nõ est aliqua relatio realis ad crea turã deus nõ erit realiter creator crea ture.qd̾ uideẗ absurduʒ. In ista qõe est una opi.que dicit ꝙ si de⁹ referreẗ realiter ad craturam dependeret realr ad eam.& ꝑ oñs esset impfectus & li mitatus. ratio est ista.oĩe realiter rela tũ est realiter ordinatũ ad illud.exem pluʒ.quia una albedo refertur realiter ad aliã albedinem realiter ordinatur ad eam.ꝙ aliquã pfectionẽ habet ab ipsa ꝙ natura est pfectior in ambabus q̃ in altera tm̃.ꝭ oĩe nałaliter ordinatũ ad aliqd dependet ab eo. ꝙ aliquo mõ spe ctat ut fundeẗ relatio in eo ad illud.& si dependet.g̃ mutabile & impfectum cũ g̃ de⁹ sit pfectissim⁹ & oĩo imuta bilis nullo mõ realiẗ refereẗ ad creaturã

qcqd sit de ocłoe arguo ɔ mediũ isti⁹ rõnis.& oñdo ꝙ nõ seqꝫ.ꝙ si aliqd re aliẗ est relatũ sit realr ordinatũ. Po nãẗ duo albissima erũt pfecte silia.& tñ una nõ ordiãẗ ad aliã.nc põt dici ꝙ nã ẽ pfectior in ambabus q̃ in una. ꝙ esto ꝙ ita sit.istud tamẽ non est ordina ri ad aliud.ꝙ una nõ est pfectior ꝑ h° ꝙ alia est.siue nała sit pfectior silis in ambabus.siue non nihil ad ꝓpositũ.

p̄ agens naturale creatū nō agit in quātū est imperfectū. sed inq̄tum est in actu. sed agere summe ꝯpetit deo. & tñ agens reale inq̄tuȝ sic agens pōt habere relationem realē ad cātum. ergo nō est necesse oē relatū inq̄m tale dependere realiter ad illud. licet eni agēs creatū ad aliud dependeat. nō tñ uidetur dependere ad aliqd qd creat. quia nec ut potētiale nec ut mutabile causat. sed inq̄tū ens actu. p̄ si a. inq̄tum refert ad. b. realiter ad ipm dependeat. si relatōes sint mutue pari rōe. b. dependedit ad a. inq̄tū refert ad. a. & sic erit dependētia circularis. qd est falsum. quia in nullo ordine essentiali est circulus. Ad. q. dico quod in deo non est relatio realis ad creatā. rō est ista. de⁹ ē pfecte simplex & necesse esse. ex hoc quod est simplex quicqd est in eo est idē qd ipsum secundum aug. xi. de ciuitate dei. ideo simplex est deus. quia est quicquid habet. ex hoc qd est necesse esse non uariabitur eius essentia posita q̄cunq; ipotesi siue possibili siue impossibili circa aliud a se. ex his seqtur quod nulla sit i eo realitas. q̄ accio coexigat aliud a se. als si accio coexigeret nō eēt deus illo nō exñte. ergo etc. Ad argu^ta ad primum dico quod omnipotentia formaliter dicit relationeȝ rōnis. & sic de scientia. Ad 2^m dico quod omne q̄tuȝ creatū siue materiale siue uirtutis ad aliud q̄tū creatū pōt habere relationē realem. sed q̄ti infiniti nulla pōt eē habitudo uel relo real ad aliud q̄tū creatum. Ad 3^m dē actione & passione philus nō dicit quod ille relationes sint reales. sed dicit quod sūt mutue. & in hoc precise distinguitur prim⁹ & 2⁹ modus a 3º. sed quicqd sit de deo ppositio phi nō est uera qñ agēs est ex se necessariū & pfecte simplex. si queris quare ī creaturis sūt relationes reales. ad istud non oportet respondere p̄p solutionē argumenti. Sed dicūt quidam quod hoc est uerū de agente naturali in creaturis. quia agens naturale ex forma quaȝ hȝ q̄ est actiuū naturaliter inclinatur ad effectū pducendū. agens aūt liberū non inclinatur naturaliter ad pducendū effectū ex forma sua. cū ergo deus sit agens liberū. sequitur quod sup eius actionem non fundatur relatio realis. 5 istā rōnē phi dicētes deū naturaliter pducere ad ext negauerūt realem relationē eius ad aliquid extra se. ergo illa non est p̄cisa ratio p̄ uolūtas creata est libera. & tñ uidetur habere relationē realem ad suuȝ effectū. p̄ similitudo inter duo albissima est relatio realis. & tñ una albedo inq̄tū est fūdamētū relationis nō uidetur inclinari ex sua en^te absoluta ad alterū extremū. ergo etc. Dico ergo quod ad relationē realē nō ē necessariū quod abso^tum qd ē fūdamētū illi⁹ relois ex se inclinet ad relatū. sed quod ipsū sit tale quod posito termino ad ipsū & ad terminū sequatur habitudo realis ex natura extremorū. Et tunc dico quod oē agens creatum est tale. quod posito per ipsum aliquo effectu ad ipsum ut ad fūdamentū & ad pductū ut ad tminū consequitur habitudo

eorum. sed quod illa ratio sit realis non est alia ratio nisi quia hoc est hoc & illud est illud.

Ad ultimum dico quod realitas aliquando determinat compositionem. aliquando determinat predicatum. primo modo nihil aliud est nisi quod uere est. unde dicimus ista propositio est realiter falsa. quia est uere falsa. 2° modo ista propositio deus est realiter dominus. uno modo potest negari sic intelligendo quod dominus dicat aliquam relationem in deo. si autem non sic intelligatur. sed quod deus terminat relationem creature. sic potest concedi.

350 Utrum relatio identitati equalitati & similitudinis sint relationes reales. quod non. quia inter eadem extrema secundum idem fundamentum non possunt esse relationes reales distincte quia relatio realis non distinguitur realiter nisi ab illis. sed relationes communes fundantur super essentiam: & sunt inter eadem extrema. ergo non sunt relationes reales. preterea in eodem supposito non possunt esse plures relationes reales opposite. sed relationes communes sunt in qualibet persona. quia una persona habens unam statim in alia respondent sibi opposita. ergo quelibet esset incommunicabilis. aliter in eodem essent relationes opposite reales. sed omnis relatio realis incommunicabilis cum essentia potest constituere suppositum. preterea x° metha. equale opponitur magno & paruo. quia est negatio utriusque. equale enim neque magnum neque paruum est. ergo equale non dicit relationem positiuam. sed priuatiuam. ergo non est relatio realis. sed contra.

Contra aug.° contra maximum. pater non est maior filio. quia equales. ergo unde filius est equalis patri ex natura rei. sed secundum hilarium. 3° de tri. similitudo sibi ipsi non est. ergo equalitas & similitudo sunt relationes reales. quia sunt inter extrema realiter distincta. In ista questione est opinio Gan. & multorum aliorum quod relationes communes non sunt reales. quia tantum est ibi una essentia realiter. relationes autem communes fundantur in essentia. ut est omnino una. & non ut bis accepta. Alii dicunt quod equalitas importat essentiam & relationem. quia importat unitatem magnitudinis & distinctionem. que distinctio est relationum cum ergo in diuinis quicquid est. uel est essentia uel relatio. si equalitas esset relatio realis. hoc erit uel quia dicit essentiam. & sic non erit realis. quia ibi non sunt due essentie. equalitas autem importat distinctionem ut dictum est. nec ut dicit relationem est realis. quia relatio non habet relationem realem ad relationem. ergo erit tantum relatio rationis. 5 ista deductio peccat per fallaciam consequentis. quia dimittit unam propositionem. qua dimissa non sequitur conclusio. & illa propositio est falsa. quia in diuinis licet non sit nisi essentia & relatio. tamen est ibi suppositum habens utrumque. quod precise neutrum eorum est. & ideo licet essentia non referatur. nec relatio ad relationem. tamen suppositum realiter refertur illa relatione que est equalitas. ideo argumentum procedit ab insufficienti

Dico q̄ aliter ad.q.q̄ idēptitas simi litudo & eq̄litas sunt uerissime relões reales in diuinis.hoc autem declaro sic. Ad relationē realem tria requirūtur .s. suppositū reale cuius est.in q̄ relatio h3 fūdamētū.h3 etiā terminū ad quē refer tur.h3 etiā in termio relõem termian di ipām relõe3.& ubi ista sunt ex nā rei ibi ē relõ realis.tria ḡ requirūtur. s.distinctio suppositorum.realitas ratõis fūdādi & terminandi.& q̄ oriatur in ex tremis ex nā rei sine ope intellectus.ꝑp defectū ꝑmi relõ idētitatis eiusdē ad se nō est realis.ꝑp defectum secundi entis ad non ens non est relõ real.ꝑp defcm̄ tertii dei ad creaturā n̄ ē relõ real. s eq̄litas i diuinis pōt oīa ista.ḡ est relõ realis.pbatio assumpti.q̄ relata s̄m eq̄ litatem sunt supposita disticta.& prius s3 nām cōstituta q̄ s3 eq̄litatē referā tur.q̄ realitas nō cōstituit suppositum real.s3 supponit ipm ɔstitutū.2^m etiā est ibi.q̄ essētia ut induit rõe3 magni tudinis est fūdamētū eq̄litatis.unde s3 unitatē illius magnitudis fundat & ter minat istā relationem.s3 sic est in deo ex nā rei.& nō per consideratõe3 intel lectus cuius est ratio.q̄ in essentia diui na ē trinitas personarum ex nā rei.ho au tem arguit infinitatē essentie q̄ in ea fundanṫ tres persone.ḡ in essentia est trinitas ex nā rei. q̄ est magnitudo spā lis. p̄ nulla essentia absoluta potest intelligi n̄ i ultio ḡdu entitatis.ḡ si itel ligiṫ.uel intelligitur ut finita uel ut in finita.ergo magnitudo uirtutis finite

uel infinite ɔuenit essentie ex nā rei.ḡ est fundamentum equalitatis in diuinis reale ex natura rei .& non per solam operationem intellectus fundat istam relationem uel terminat. Tertia cō ditio q̄ illa relatio equalitatis oriatur ex natura rei.patet per augusti. cōtra faustum. Ad argumenta.ad primu3 dico q̄ maior est falsa etiā in creaturis. quia ignis generans ignem refertur ad eundem ignem relatione secundi mo di inquantum unus est generans & alius genitus.refertur etiam relatione primi modi inquantum unus est similis alteri utriusq3 est idem fundamentum. ut co lor qui est principium agendi & assi milandi. Ad 2^m dico q̄ relationes opposite non possunt esse in eodem supposito.sed bene nō opposite.et cū dicis ergo quelibet illarum constituit personam cum essentia.nego. quia re latio primo adueniens ɔstituit p̄sona3 tales sunt relationes originis.quecunq3 autem alia adueniens quantumcūq3 sit incommūicabilis .nō tamen constituit personam.exemplum ingenitu3 est re latio incommunicabilis & realis. non tamen constituit personam. Ad ter tium phi dico q̄ licet equalitas impor tet illam negationem. non tñ p̄cise.s3 aliq̄d positiuum includit formaliter.

Trum relatio noua creature ad deu3 necessario coexigat nouam relationem in deo ad ipsam.q̄ sic.august.v°.de trini. sicut nō pōt esse s̄uus q̄n hēat dn̄3 ita nec

domini⁹ q̄n h̄eat ꝯ in̄. ſꝫ ſi nulla reľo
noua eēt in deo ad ꝯuitutē nouā in cre
atura poſſꝫ eē ꝯu⁹ ſine dn̄o. qđ eſt in
cōueniēs. ḡ etc̄. p̄ illa nouitas nō re
pugnat deo. cui⁹ nouitas non pōit mu
tatōeꝫ in eo. ꝙ nō negať nouitas i deo
niſi propter mutatōeꝫ. ſꝫ nouitas rela
tōis nō pōit mutatōeꝫ in eo cui aduēit
de nouo ꝯꝫ aug. ꝙ cū de nouo incipit
eſſe p̄ciū alicui⁹ appreciati nō ꝓp h⁹
i ſe mutatū eſt. p̄ rela^ua ſunt ſimľ
nā. ḡ ſi relatio noua ī cratura nō argu
at nouā in deo. reľo creature erit eter
na. uľ nō erūt ſiľ. ꝙ eternū & nouū nō
ſunt ſiľ: ō q̄cquid dr̄ de deo eſt de
us. ſꝫ deus eſt etern⁹. ḡ de deo nihil di
ciť nouū. In iſta. q. ſunt tria intelli
gēda. p̄ uidēdū ē ꝙ in creatura ad deū
ē aliq̄ reľo noua. z⁹ ꝙ illa reľo nō argu
it aliq̄ reľoeꝫ nouā dei ad creaturā. 3⁹
ſub qua rōe deus termiat reľoem nouā
creature ad ip̄ꝫ. Primū ꝓbo ſic. qn̄
cūqꝫ fundamētū eſt nouum. ſi ꝯꝫ illud
ſit reľo ad terminū neceſſario eſt rela
tio noua. ꝙ poſito fundamēto nouo. &
cuꝫ h⁹ eē ad terminū nec̄cio ponet re
latio noua. Sed cum aliquid creať.
fundamētum eſt nouū: aliter nihil eſſet
nouum in reb⁹. & maifeſtum eſt creatū
ꝯm illud fundamentū referri ad termi
nū ꝓducētē. ꝙ ad ip̄ꝫ neceſſario depē
det. ḡ reľo qua refert eſt noua. z^m
ꝓbať ſic. ſi dei ad creaturā eſſet aliq̄
relatio. aut eſſet reaľ aut rōis. nō reaľ.
quia impoſſibile eſt reľoem realem ad
uēire alicui omnino ſimplici. niſi illud
ſit nouum. quia ſimplex eſt illud quod
eſt q̄cq̄d habet. ḡ impoſſibile eſt relati
tionem realem aduenire. ḡ nec rōis. q̄a
aliquid cāretur in deo per actum in
tellect⁹ increati. aut creati. non p̄ mō:
quia impoſſibile eſt intelligere tranſi
tum a ꝯtradictorio in contradictoriū
ſine mutatōe. ſꝫ ſi itellect⁹ diuin⁹ ꝯpan
do ſe ad creaturā nouā cauſaret in ſe
nouaꝫ relationem rationis intelligeret
ſe ſub contrtdictorio illius qđ pri⁹ in
tellexit. ergo eſſet mutatus. non z⁹ mo
do. quia ſi primo creaſſet aliquid non
habens intellectum. ut lapidem uel ali
quid habens intellectuꝫ. ut angelum. ta
le pri⁹ referretur ad deuꝫ. q̄ꝫ compet
deum ad ipſum cāndo in deo ratōeꝫ
rationis. ergo etc̄. Quantum ad terti
um dico. ꝙ deus ſub ratione mere ab
ſoluta terminat relationem nouaꝫ crea
ture ad ipſum. ratio huius eſt. quia re
latio creature ad deum eſt relatio ter
tii modi. ſcilicet menſure & menſura
ti. illo autem modo menſura terminat
relationem menſurati ad ipſum ſub ra
tione abſoluta. ꝙ ꝯꝫ phm̄ v⁹ metha.
in hoc differt terti⁹ mod⁹ ab aliis duo
b⁹ primis. q̄a in illis eſt reľo mutua in
utroqꝫ extremoꝝ. in 3⁹ aūt mō unū nō
dr̄ ad alterū. ū q̄a alterꝝ referť ad ip
ſum ut ſcibile nō referť ad ſciam niſi
q̄a ſcīa referť ad ſcibile. i ſcibili ḡ ꝯm
qđ termiat reľoeꝫ ſcīe nō eſt reľo rei
nſ rōis. Ad pri^m in op^m dico ꝙ nō
pōt eſſe noua relatio in uno extre⁹ niſi
ſit noua relatio in alio. q̄n relatōes ſiut

mutue in 2° mõ & p̃.s3 qñ relationes
sunt de 3° mõ non habet ueritatẽ.crea
tura aũt refertur ad deũ relatõe de 3°
modo tm̃. Ad 2m dico ꝙ nulla noua
relatio n°c rei nec rõis adueniet nũmo
cũ incipit eẽ p̃ciũ alterius appreciati.
sed tm̃ est uoluntas illi⁹ rationis. q̃ im
portatur ꝑ p̃ciũ & app̃ciatũ in uolun
tatib⁹ utẽtib⁹ & cõmutãtib⁹ nũmu3 ꝑ
pane & domo ꝑ appreciata dom⁹. ğ
termĩat relatõe3 p̃cii sub ratione mere
abra.in deo aũt nulla ẽ relatio noua ad
creaturã nouã.s3 tm̃ noua relõis appel
latio ꝑ ĩtellectũ creatũ ɔpantẽ. Ad
3m dico ꝙ relatiua primi & scd'i mõi
sunt sil' nãa.s3 relatĩa tertii mõi q̃lia
sũt de⁹ & creatura non sunt simul.

341 Tꝫ relo ut ɔpata ad oppom
sit res.ut ɔpata ad essentia3
sit rõ.uidet ꝙ ut cõpat ad
essentiã sit tm̃ rõ & nõ res. ꝙ repugt
diuine siplicitati.ꝙ in ea sit res & res
s3 ut ɔpat ad oppom est res.arguit nõ
ɔstituet suppom rea'r distictum.ğ ista
duo stãt sil'. p̃ si relo ut ɔpata ad
essentiã sit res.aut est res ad se.aut ad
alterũ.nõ ad se.ꝙ includit ɔ̃dictõe3.ğ
ad alterũ.s3 relo ɔpata ad essentia3 est
idẽ qd' eẽn a.ğ relatio est idẽ essẽtie.&
ꝑ ɔ̃ñs si relo ut sic ẽ res ad alterũ essẽ
tia erit res ad alterũ. ꝓbatur 1a cõ
sequẽtia ex°.si hõ sm ꝙ rõale intell'it
ğ rõnale intelligit. ꝓbat etiã rõe ꝙ
p̃dicatũ qd' ɔuẽit alicui ꝑ rõe3 alicui⁹
prius ɔuẽit illi.ğ etc. p̃ si relo ɔpa
ta ad quodcũq3 est res ꝓpria reali'te.ğ

in creaturis erit res ꝓpria reali'te.&
nõ p̃cise reali'te fundamẽti.ğ erit ibi ꝓ
pria accidẽta'te accidẽs. & tũc de ia q̃
ram cũ hẽat ꝓpriã realitatẽ & nõ nisi
realitatẽ accidẽtalẽ si est res ꝓpria rea
li'te.& sic erit ꝓcess⁹ in infinitũ. p̃
si relo ĩ diuinis ɔpata ad eẽntiã h3 pro
priã realitatẽ.uel est s̃balis.uel accñtal'.
nõ accñtal' ꝙ ibi nullũ est accñs.si s̃ba
lis ğ pr̃ pater'te hẽbit ꝑ se esse.qd' est
incõueniẽs.ꝙ tũc ĩ diuis erũt.3.per se
essentie qd' est falsum & ɔ̃ aug. 7.de
tri.s̃ba est q̃ pr̃ est & fili⁹ &.s.s. l3 nõ
sit q̃ pr̃ est pr̃ ɔ̃ si relatio ɔpata ad
eẽntiã nõ sit res.h° est ꝙ trãsit in essẽ
tiã.s3 ita trãsit in eẽntiã ɔpata ad eẽn
tiã sicut ɔpata ad oppm.ğ si ut ɔpata
ad essentiã nõ est res.nec ɔpata ad opm
erit res. In 1a.q. sunt duo uidenda
primo si relatio origĩs sit res ĩ se & q̃
res sit.2° si ut ɔpata ad eẽntiã sit res
& q̃ res.& ex h° patebit ɔpossibilitas
uel ĩcõpossibilitas istorũ de qb⁹ q̃rit.

Quãtũ ad prim ꝙ de equoco nõ est
simpl'r r̃ñdẽdũ.& h° nomẽ res est eq
uocũ.ideo de re distingo.ꝙ põt tripl'r
accipi cõissime.cõiter. & strictissime
p° res extẽdit se ad omne illud qd' nõ
est nihil.& ideo solũ illud est nihil qd'
includit ɔ̃dictõe3.2° dr̃ res omẽ ens
extra aĩa3 & ens in aĩa sibi oppom est
nihil.3° dr̃ qcq3 põt dici s̃ba & sola
ip̃a.ita ꝙ accia nõ sunt entia n̄ ꝙ tal'r
enti.7. me'te.s3 p° mẽbro ɔtinet ens rõ
nis. sub 2° ens reale absolutum. sub
3° ens reale absolutum per se existens.

Ista dē. pōsita dico q̄ si relatio ē res est tm̄ res 2°. & nō p̄ nec 3°. q̄ nō ē ad se ūt per se existēs. nec est res p̄ mō ca dens sub omni ente rōis. est ḡ questio utrum habeat aliquā entitatē extra intellectum. ad qd̄ dico q̄ sic. Quod pbo sic. habitudo cōsequēs extrema realia & realr distincta. et hec ex nā rei ē realis. q̄ talis entitas quā h3 nō ē precise in aīa. ideo suo mō est uera res. sed habitudo pr̄is ad filiū est talis. ergo etc̄.

Ex h° p3 eti q̄lis sit res. q̄ nō est ens ad se. sed ad alterū. nec ista determinatio ad alterū repugnat ei qd̄ est res illo mō. q̄ illo mēbro nō diuidit̄ res 5 mo^m uel habitudinē uel circūstātiā rei. s3 i^ta includūt rē. Quātū ad 2^m articulu3 dupliciter dico. p̄ realiter. 2° logice. realiter sic. Relatio ōpata ad essentiā est una res. rō est ista. q̄cūq3 ōstituūt aliqd̄ 3^m necessario hn̄t aliquā habitudinem ad inuicē. uel aliquo mō uniūtur. p3 in causis extrinsecis. que nunq̄ cāūt nisi aliquo mō ōcurrāt ad cāndū. p3 magis de intrinsecis q̄ nō ōstituūt ōpositū nisi aliq̄ mō uniant̄. s3 essentia & relatō aliq° ₰m oēs ōstituūt p̄sōas. & nō ñ ut relatio est in essentia. s3 relatōem eē in essentia est ip3 hr̄e ōpatōe3 ad essētiā ḡ relatio nō ōstituit p̄sonā nisi ut ōpata ad essentiā. s3 nō ōstituit p̄sonā nisi ut est res. ḡ relatio ōpata ad essentiam est res. Preterea ōpatio relatōis ad essentiam. aut est omnino idem qd̄ ipsa relati. aut aliquid superueniēs siue ratio siue res. non curo si sit ipsa relatō cum ipsa sit res ex primo articulo ipsa comparata ad essentiam erit res. Si 2° cum nulla habitudo siue realis siue rationis destruat illud cui aduenit. sed p̄ supponit. patet. quia intentiones secūde. non destruunt primas. & sic sequit̄ q̄ cu3 in se formaliter relatio sit uera res. comparata erit uera res. Ex h° patet que ul̄ qualis res sit. quia ad qd̄cunq3 cōparatur aliquid est illud. philosophus primo phi. quod uere est nulli accidit. & esto q̄ substantia azini comparata ad hominem non sit substantia hominis. tamen semper est res. & que res substantia. & que substantia azini. quia ipsa est ipsa. eodem modo relatio que substantialiter est res ad alterum nunq̄ est nihil. sed semper est res ad alterum. Comparatio enim non destruit propriam realitatem relationis. sed p̄ supponit. Sed contra istam positionem est unus modus dicendi Gan. dicit enim q̄ ab alio habet relatio q̄ sit realis. & ab alio q̄ sit distincta. nam relatio importat comparationem ad fūdamētū & ad oppositū. per comparatōe3 ad fūdamētū ē realis. q̄ dīna essentia est realitas oīum relationū diuinarū & ideo ₰m eam distinguūtur relatōes realr. p ōpatōe3 aūt ad oppo^m distinguūt̄. 5 illud arguo q̄ aliqd ē ens aliq̄ entitate eodē est unū unitate correspōdēte illi entitati. & p ōns distincta ab omi alio ente nō hn̄te illā unitatē. ḡ a quo. relatio est res in actu extra suam cām ab eo est distincta realiter ab omi

alia que nõ est ipsa. sed seipsa est res substantialiter ad alterum. ergo seipsa substantialiẽ ab alia nõ tali distinguit̃.

p̄ omis relatio psonalis est formal̃r incõicabilis. ꝙ qđ seipso formaliter est incõicabile seipso formaliter est distinctũ ab omi cõicabili. g̃ a quo relatõ h₃ suã entitatẽ incõicabilẽ ab eodẽ h₃ suã distinctiõnẽ. Logice aũt ista propositio relatio ut ꝯpata ad essentiam est res est distinguenda. quia ista dictio i q̃tũ uel ut. uel sed. & similia dupliciter possunt accipi. uno mõ notat rõe₃ accipiẽdi illud qđ determinat̃ p ipsã alio mõ ñ solũ hoc. ꝙ notat causalitatẽ respectu inherentie predicati. exẽplũ motus est actus entis in põ ꝙᵐ ꝙ i põ hoc ꝙᵐ ꝙ importat rationẽ ꝙᵐ quam motus ẽ actus mobilis. ꝙ i mobili sunt due rationes. ꝙ est in actu & in potentia ad aliqđ. motus est actus eius ꝙᵐ ꝙ est in potentia. nec tamẽ hoc qđ ẽ ꝙᵐ ꝙ notat cãm inherentie. ꝙ tunc inferret uniuersalẽ. ꝙᵐ phm p̃ priorꝝ. Ad ꝓpositum si ꝓpositio itelligat̃ primo mõ ꝓpositio ista relatio ꝙᵐ ꝙ ꝯpata ad essentiam est uera res. cõcedenda est. quia talis ꝯpatio nõ destruit relationem. sed si z⁹ modo accipiat̃ est falsa quia comparatio. relationis ad essentiam est tm rõnis. ꝙ inter extrema non realiter distincta que sunt relatio & essentia. que tñ intellectus põt cõpare.

Ad argumẽta ad primũ dico ꝙ ratio põt dupliciẽ accipi. uno mõ p ente rationis. & illo mõ relatio ꝯpata ad eẽntiam nõ est ratio. ꝙ uera res. ꝙ ad q̃dcunq₃ cõparet̃ semp est res. alio mõ ratio accipit̃ p modo rei. & illo modo relatio est rõ respectu eẽntie. Ad zᵐ patet respõsio p dicta de ista reduplicatiõe. si enim teneat̃ specĩᵘᵉ ut notat determinatam acceptionẽ relationis sub illa ratione que est cõpatio ad essentiam relatio est res. si aũt ut notat causam inherentie predicati non est uera res. & cũ dicis si relatio est res ad alterum. g̃ essentia que est idem sibi erit res ad alterũ. dico ꝙ relationẽ eẽ idem dupliciter põt intelligi. s. idemtice & formaliter. primo mõ põt concedi ꝙ essentia est res que est ad alterũ. quia est relatio. z⁹ mõ nõ est uera. & quia priᵃ ꝓpositio erat formalis. s. relatio ut cõpata ad essentiam est res ad alterũ. iõ si inferat̃ similis p̄dicatio in ꝯñte. s. ꝙ essentia sit res ad alterũ est falsa. ꝙ nõ o₃ ꝙ eode₃ mõ ꝯueniat p̄dicatum determinationi. quo ꝯuenit alicui intellecto sub determinatiõe ꝙ illa determinatio nõ notat̃ esse causa inherentie p̄dicati. sic est hic. Per idẽ ad exemplũ. & ad rõne₃ illã que ꝓbat illud idẽ

Ad ultimum dico ꝙ relatio que est accñs in creaturis habet ꝓpriã accñtalitatẽ aliã ab accñtalitate albedinis. sic relatio est genus distinctũ a genere qualitati. si q̃rit̃ de accñtalitate similitudis si est alia a similitudine. dico ꝙ non. ꝙ similitudo est sua accñtalitas ad fũdamentũ. & seipsa accidit fũdamẽto sic seipsa est ad terminũ.

342

Trū relatio originis sit fora liter infinita. q̄ sic. quia ens prius diuidit̄ p finitū & infinitum q̄ diuidat̄ in decē genera. ḡ oē ens etsi non sit in aliquo genere. tñ uel erit finitū uel infinitū. ſ relatio originis non est finita. q̄ tūc non posset eē eadem re. cr eñtie diuine ifinite. ḡ ipa est formaliter infinita. 3 oñe forma liter infinitū est pfectio simpliciť. q̄ in finito nihil pfectius. ſ relatio originis nō est pfectio simpliciť. q̄ cū una pſona habeat unam relationē originis quā altera nō h3. si illa relatio esset pfectio simpliciť tunc aliqua pſona non esset simpliciť pfecta. q̄ careret ipſa. In ista. q. sūt duo uidenda. primū est de intellectu. q. 2ᵐ de principali quesito.

q̄tū ad primū est sciendū ſᵐ phm 3ᵒ phi. infinitū est cuius q̄titatem accipientibus semp est aliqd extra accipere. cui⁹ ratio est. q̄ infinitū in q̄titate ſᵐ q̄ ipse loquit̄ nō pōt esse nisi in potentia in accipiendo semp alterū post alterū. & ideo q̄tūcūq̄ aliquid accipiať semp acceptum est finitū. & pars totius infiniti potentialis. & ideo semper restat ipsius infiniti ulterius aliqd accipiendū. & ex hoc ɔcludit infinitū non habere rationem totius. q̄ totū est cui⁹ nihil ē extra accipere. nec est pfecū. q̄ pfectū ē cui nihil deest. si āt ifinitū in q̄titate poneret̄ in actu tūc oēs ptes essent simul accepte. & tale infinitum uere esset totum & pfectum totū q̄ nihil sui eēt extra pfectū. q̄ nihil sibi deesset. si ḡ in entibus est aliquid actū infinitum in entitate illud debet intelligi proportionabiliter. ut scilicet dicatur illud ens infinitum quod non potest ab aliquo in entitate excedi. & uere habebit rationem totius & perfecti istud autem possumus sic describere. q̄ ipsū est cui nihil entitatis deest eo mō quo possibile est illud haberi in aliquo uno. & hoc p tanto additur. q̄ nō pōt in se realiter & formaliter p idētitatem omem entitatē habere. Potest etiam aliter describi. infinitu3 est qd̄ excedit oñe ens finitum ultra oñem determinata3 pportionē. Ex hoc seq̄ť q̄ infinitas intensiua non se habet ad ens qd̄ dicitur infinitu3 sicut passio uł pprietas. ſ dicit modū intrinsecū illi⁹ entitatis cuius est mo⁹. q̄ circūscripta oñi passione uel pprietate eius adhuc infinitas nō excludiť. ſ includiť in ipſa entitate. nā q̄titas uirtutī dicit̄ de ipā entitate pcisissime accepta absq̄ oñi pprietate. Viso de infinito uidendū est de hoc q̄d queritur relationē. s. esse formaliter infinitā. q̄ istud nō querit si relatio sit eadem alicui infinito. quia dē isto nō est dubiū. q̄ relatio originis est eadē essentie. ſ querit si relatio ſᵐ ppriā entitatē ſᵐ quā est entitas ad alterum sit formaliť infinita intensiue.

q̄tū ad 2ᵐ articulū est una opiniō que dicit q̄ relatio originis est formaliter infinita. & probat specialiter de generatione. & hoc ostēdit triplici rōe primo sic. oñe incōphēsibile itellectui

finito ē formalīr ifinitū. ꝰ gnātio ē forꝰ malʳr icōprehēsibilis intellectui finito ꝰm Isa. gnātōem eius quis enarrabit. & ꝰm ambrosiū scire generatiōis secretū mihi est impossibile. mēs deficit. nō mea tm̄. ꝰ & angelorū. ꝙ sup omēʒ sensum est. si enim pax dei secundum apostolū etiam est supra omnem sensum quanto magis illa generatio. Pretera actio ad equata principio & termino infinito est formaliter infinita. ꝰ generatio est adequata essentie siue memorie pfecte que est principiuʒ formale infinitū. & filio qui est terminꝰ primꝰ & infinitꝰ & termino formali qui est essentia cōi cata & infinita. ergo generatio est formaliter infinita. p̄ ratio subsistendi est ratio pfectissime essendi. relatio originis ē rō formalīr subsistēdi. & p ɔ̄ns infinita. quia esse in diuinis est formaliter infinitum. Contra istam opiñ. arguo simul probando eiꝰ oppōitū. s. ꝙ paternitas uel quecūqꝫ relatio origi nis non est formaliter infinita. hoc aūt ostendo tripliciť. primo sic. Impossibile est eē plura realr distincta formaliter infinita. pbať statim. ꝙ infinito nihil deficit entitatis. ḡ hʒ in se omem pfectionem simpliciter p idētitatem. ꝰ nō habet in se realʳr p idētitatem ꝙ est distinctū ab eo. ḡ ab infinito nulla pfectio simpliciter pōt esse realiter distincta. ḡ ma. est uera ꝙ nō possunt eē plura realr distincta formaliť infinita. sed plures relationes originis sunt realiter distincte. ḡ non sūt formalʳr infinite.

Minor pbať illa sunt forаlʳr distincta que sūt principia realis dist. ꝰ relationes originis sūt principia distinctiōis realis psonarū. ḡ etc̄. 2º sic omis pfectio simpliciter & infinita est ɔmunicabilis. sed nulla relatio originis est cōicabilis cū sit formalī ratio icōicabiliter existendi. ḡ etc̄. ma. pbať p ans. moⁿ xɔº. ois pfectio simplʳr est meliꝰ ipsuʒ ꝙ non ipsum. ista regula sic debet intelligi nō ꝙ sit melius ipsū ꝙ sua negatio. tunc eni om̄e positiuū esset pfectō simplʳr: qd' est falsū. om̄e eni positiuū est melius ꝙ sua negatio. debet ḡ intelligi p quocūqꝫ sibi incōpossibili etiam positiuo. 2º intelligiť illud in quolibʒ nō p qualibʒ nata. ꝰ p quolibʒ supposito absolute accepto nō ut suppositū est talis nature. ꝙ supposito existenti in natura canina nō est melior sapienᵃ ꝙ nō sapientia. ꝙ destrueretʒ naturā canis cū sit sibi incōpossibilʳ: ex hoc probať ma. ꝙ. s. nulla pfectio simpliciter est formaliter incōicabilʳ. ꝙ qd' est formaliter incōicabile est formaliter incōpossibile cuicūqꝫ alteri supposito sicut aliqd destruēs naturā eius. pfectio aūt simpliciter est melius ipsū ꝙ nō ipsuʒ in omni supposito absolute accepto. ḡ etc̄. 3º sic om̄e formalʳr infinitum. cuicūqꝫ sibi cōpossibili in eodē supposito est idem realiter. & p̄dicatur de eo p̄dicatione dicente hoc est hoc. pbatur statim. ꝙ infinitū nec est ɔpositū nec cōponibile. qd' eni est ɔpōibile est pars omis aūt pars pōt excedi. hoc aūt est

ɔtra rationē infiniti. ꝑ relatio originis nō est eadem realr cuicūq; sibi ɔpossi bili in eodē supposito. ꝙ ista nō est ue ra generatio actiua est spiratio actiua ergo relo originis non est formaliter in finita. Ad argumēta opi. ad primū dico ꝙ alicuius intellect⁹ est aliqd ob iectum pri^m primitate uirtutis & ad equatois. & per illud omne aliud obie ctum intelligit. essentia aūt sub rōe eēn tie est obiectū intellect⁹ diuini ista z^a ꝑ mitate. & nullū psonale est obiectū illo modo. tunc ad formā dico ꝙ ma. est ue ra de obiecto incōprehēsibili ꝑpria cō prehensi^{ue}. generatio aūt non est sic in cōprehensibilis. ꝑ quasi per accns. ꝙ per illud qđ est rō intelligēdi ipam. ta le aūt est diuina essentia. Ad z^m di co ꝙ adequatio duplex est. uno modo ꝑprie est equalitas duorū in eadē quā titate. Alia est adequatio ſm ꝑportōez & sic illud dicit adequatū alicui quod est sum me proportionatū sibi. utpote effectus dicit adequatus cause qui est summe proportionat⁹ sibi in rōe effe ctus. lʒ nō sit simplr adequatus equali tate q̄titatis. sicut illuia⁹ diceret adeq ta soli si sol non possʒ in maiorē. licet nunꝙ lumen sit equale ſm perfectōez quantitatis ipsi soli. ad formā argumen ti dico ꝙ ma. esset uera si actio eēt ade quata pri ipio & termio infinito eq̄li tate q̄titatis. ꝑ nō ē ita adequata. ꝑ lo quendo de adeq̄tōe z^o modo dico ꝙ non est adequata intensiue. sed tantum extensiue. ista autem non includit infi nitatem. Ad 3^m dico ꝙ subsistere ē equiuocum. uno modo accipitur pro per se esse. quo modo loquitur aug. 7. de tri. oīs res ad se subsistit q̄to mag; d̄s. Alio modo accipitur pro incom municabiliter per se esse nōn subsistēs sed inherens subsistenti. primo modo dico ꝙ subsistere dicit esse perfectissi me & non dicit nisi essentiam. z^o mo do per se subsistere supponit perfecte esse. sed non formaliter includit ipsuʒ. sed supra ꝑ se esse. primo mō addit in cōmunicabilitatem. relatio autem est ra tio incōmunicabiliter eēndi. & tale nō est ratio pfectissime essendi. Ad ar gumentū. ad principale dico ꝙ relatio originis nec est finita nec infinita for maliter. ꝙ finitum habet rationem par tis. infinitum habet rationem totius. re latio autem nullū hoꝝ est. sed est indif ferens ad utrūq;. & cum dicis ꝙ ens ꝑ us diuiditur in ens finitum & infinitū q̄ diuidat in decē gnā. ɔcedo. & cum arguis ultra. g̃ relatio erit alteꝝ istorū. dico ꝙ est infinita ꝑ idēptitatē & non formaliter.

Trū respect⁹ creature ad de um creātē & ɔſuātē sit idē respectus. ꝙ nō. ꝙ aliqd pōe creari & nō conseruari. probat̃ statiʒ. ꝙ i istāti creatōis ñ ɔſuat̃. ꝙ dū creat̃ non pōt non esse. d̄us aūt potest crea re aliquid qđ nō maneat post istās cre atōis. cum non sit ɔdictio. g̃ illud pōt habere respectū ad d̄m creantē. & nō ɔſeruātē. g̃ respect⁹ ille & iste nō sunt

idem. ɔ̄ eiuſdem ſimplicis ad idem
ſimplex non eſt niſi idem reſpect⁹ re
alis. ſ eadem eſt uoluntas q̄ formaliter
creat & conſeruat & eadem exiſtentia
rei create & conſeruate. ergo idem re
ſpect⁹ creature create & cõſeruate ad
deum creãtẽ & cõſeruãtem. In iſta
q. ſunt duo uidẽda. primũ eſt pricipa
le queſitũ. 2ᵐ eſt ſi aliqd poſſit creari
q̃ tñ non conſeruet̃ poſt inſtans cre
ationis. Quantum ad primũ dico ꝙ
reſpectus creature ad deũ creãtem &
conſeruantẽ. eſt unus & idem. iſtud au
tem ꝓbo tali rõe. eiuſdẽ re & rõne ad
idem re & rõe non eſt depenᵃ eẽntial̃
eiuſdẽ rõis niſi una. ꝓbat̃ ſtatim. ꝙ ſi
poſſent eſſe plures depenᶜ eſſentiales
inter extrema omnino eadem eiuſdem
rõis. ille eſſent incõpoſſibiles in eodem
ſm idem. ꝙ qñ aliquid dependet ad ali
ud aliqua depẽdenᵃ. ſi illa eſſet ſuffi
cienter terminata non dependeret ab eo
alia dependenᵃ eiuſdem rõnis. ꝙ tunc
utraq; earuꝫ terminaretur ſine alia. &
dependeret tali depenᵃ. & non depen
deret. uera eſt igit̃ maior ꝓpoſitio. ſ
exiſtenᵃ creature ꝑmanenti eſt eadem
omnino in creatõne & ꝯſeruatõe & ex
parte termini: ſ. uelle diuinuꝫ eſt omni
no idem re & rõe. & habitudo ad deũ
creãteꝫ & ꝯſeruantem eſt dependenᵃ
eſſentialis & eiuſdem rõis. g̃ reſpect⁹
erit omnino idem creature ad deũ cre
antem & ꝯſeruantem. maior eſt declara
ta. minor ꝓbat̃ q̃tũ ad tres ptes quas
habet. prima eſt ꝙ eſſe rei create & cõ

ſeruate ꝑmanẽti ſit ideꝫ eſſe. 2ᵃ ẽ ꝙ uel
le diuinum omnino idem eſt ratio ter
minandi habitudinem rei create & cõ
ſeruate. 3ᵃ eſt iſta ꝙ utraq; habitudo eſt
eſſentialis dependentia. Prima ſic
ꝓbatur. permanenᵃ & ſucceſſiua ĩ hoc
differunt. ꝙ ſucceſſiuũ dũ maneꝫ ſemꝑ
habet aliud & aliud eſſe. ſicut habꝫ ali
am & aliã partem. ſ ꝑmanens ſemper
habet idem eẽ non uariatum ſm ptem
& ptem. ꝙ tunc eſſet ſucceſſiuum. nᶜ
ſm totum & totum. ꝙ tunc in quolibꝫ
alio inſtanti haberet totaliter aliud &
aliud eſſe. qđ eſt abſurdum. 2ᵃ pars
ꝓbatur. ꝙ uelle diuinuꝫ reſpectu cu
iuſcũq; uolibilis ſemper manet idem.
uelle autem dei eſt ꝓxima ratio intrin
ſeca terminandi quodcũq; extrinſecũ.

3ᵃ pars ꝓbatur. ſ. de conſeruatione.
ꝙ ad illud dependet res eẽntialiter in
eẽndo qđ eſt ſibi ratio habendi eſſe.
talis autem eſt conſeruatio cauſe ꝯſer
uantis. ſm aug. 4°. ſuper geñ. g̃ etc̃.
ɔ̄ aug. 8°. ſuper geñ. ſicut aer nõ
eſt factus lucid⁹ a ſole. ſ fit lucid⁹. ali
as abſente ſole remaneret lucidus. ſic
omnis creatura dependet in eẽ a deo.
g̃ nulla creatura reſpectu dei eſt in fa
cto eſſe. ſ continue fit in eſſe. & ꝑ cõ
ſequens eſſe creature eſt in ꝯtinuo fie
ri. Rñ° ſm phm. 3° phi. aliqua ſunt
in fieri q̃ non hñt eſſe cõpletum. ſicut
ſucceſſiua. & per oppoᵐ aliqua dicũt̃
eẽ in facto eſſe qñ ſic habent actũ cõ
pletũ ꝙ non dependent in eẽndo ab ali
quo extrinſeco. creatura aũt in eſſendo.

semp eque depēdet a deo. ꝙ semp ab ipo p idem uelle ipsius eque hꝫ idem eē. & isto mō possꝫ dici ꝙ ꝓducto per sone diuine semp est in fieri. ꝙ nunꝗ persona ꝓducta pōt hr̄e esse. nisi acci piendo actualiter a psona ꝓducēte. & tñ esse psone est maxime pmanens. & isto mō creatura lꝫ sit pmanens. tamen respectu dei a cꝰ uolite actuali sp eꝗ̄ depēdet semp est quasi in fieri. Quā tū ad 2m articulū dico ꝙ cū respectu creature hn̄tis eē ad deū, ut a q̄ hꝫ esse pn̄t ꝯcurrere diuersi respectus. idem eni esse qn̄qꝫ succedit immediate. non esse opposito. qn̄qꝫ aūt nō succedit ipi non esse. ꝟ q̄si eidem eē. ut priꝰ habito sic intelligēdo ꝙ illa prioritas non sit in ipso eē ꝟm se. tñ dicitur eē in ipso per ꝯpatōeꝫ ad aliud priꝰ secū coexn̄s primꝰ respectꝰ q est ipsiꝰ eē ad nō eē p̄cedēs non est realis. ꝙ non est ad ter minuꝫ positium. 2ꝰ etiam q est ipiꝰ eē ad idem esse non est realis. ꝙ est eiusdē ad idem. respectꝰ aūt ipsiꝰ eē ad cām a qua est real. ergo neuter illoruꝫ duo rum primoꝝ est idem isti 3º. contigit tñ ꝙ eadem uox mlta distincta aliqua liter importat. sic pōt una uox impo ni ad significādū respectū ipsius esse ad cām non pcise. ꝟ cum respectu ad nō esse immediate p̄cedēs. & sic signifi cat illa uox creari. q̄ non tm̄ significat depenam rei ad cām. ꝟ etiam accipien do illud esse post non eē. & etiam cum respectu ipsius esse ad seip̄m iam habi tum. & istud significat illa uox ꝯserua ri. q̄ nō tm̄ signicat istā depenam in eēn do. ꝟ etiā habitudinē ipiꝰ cause ad idē esse p̄cedens. uel quasi p̄habitum. & sic non est uera ista creatura creatur p prie nisi in p̄ instanti. ꝙ non nisi in iº habꝫ ordinem immediatū ad non eē p̄ cedens. nec est uex̄ dicere ꝙ creatura ꝯseruatur nisi post primum instans. ꝙ non nisi tūc hꝫ ordineꝫ immediatū ad seipsam iam p̄habitā. Propter ḡ respectꝰ rōis distinctos importatos p creari & ꝯseruari nō p̄dicat unū de re liq. tñ respectꝰ ad craturā semp manꝫ ideꝫ. Quātuꝫ ad 3m articulū dico ꝙ nō est incōueniens aliqd' ens tantūmō in uno instāti habere eē. ꝙ ip̄m instans raptim trāsit. ꝙ nō hꝫ aliud esse nisi instātaneū. uel si dicamꝰ instās ꝟꝫ sbaꝫ idem pmanere. si illud sit sbā mobilis cū illa sba non sit ꝓ se terminꝰ alicuiꝰ ꝯtinui de genere q̄titatis. sequr ꝙ illd qd' uocas instās ꝟꝫ sbam nō sit termi nus ꝯtinuans p se ptes tpis. saltē instās ꝟꝫ eē nō manet. ꝟ raptim transit. ꝯ illud uidet eē phus. 8. phi. ubi ait. op ponūt inqt gnāº & corruptio. quare si impossibile est sil mutari opposita nō erit ꝯtinua mutaº. ꝟ mediū ipsorū tp̄s. & in fine capl'i infert. penitus im possibile uidetur si factum est ncē e est mox corrūpi. & nō tēpore pmanere.

p̄ in eodē. 8. dr ꝙ nō est accipe ul timū eē ipsiꝰ corrūpēdi. ꝟ prim in eē gnāndi. & prim non eē corrupti. sigm inqt cōe utriqꝫ est. & p̄ poste. huius au tem prim. illius autem finis. res autem

semper posterioris passionis est. & in fra ipsius tpis in q fiebat factu est in ultimo sig°. p si res creata tantum mo h3 ee in uno instanti. tuc in illo ue ru3 est dicere res ista incipit ee. q nuc p est. & sir uerū erit dicere res ista de sinit esse. q nuc ultimo est. nuc autem repug uidet q idem sit incipiat esse & desinat ee. Ad prim dico q inten tio phi fuit q solus mot localis est con tinu & ppetu. & null alius motus nec mutatio. & pbat p hoc. q oms alii mot & mutatoes sunt ab opposit in opposita. ut gnatois & corruptois ee & no esse. alteratois qlitates crie. si g aliqs istoz posset ee ppetuus & ctinu tuc no eet ab eode termio a q ad eude terminu ad que. q in tali motu esset co tinua reflex termini ad terminu. cu3 g isti mot s. a calido in frigidu & eco uerso sint crii prim no poterit coti nuari z°. q tuc mobile sil moueretur opposit motib. in pposito aut no est sic. q no dico q illi creatoi possit coti nuari annichilatio ut sit una mutatio q tunc sm argm phi qn crearet uez eet dicer q anichilaret. s bn d° q ani hilatio seqt creatoe3. & si arg q abo sunt a uirtute infinita q no pot ager in tpe s3 phm. 8. phis. g uel erut in eo dem instati qd est incoueniens. sicut est incoueniens phi ide mutari mutatoib opposit. uel erut in diuersis instatib & tuc illa instatia erut sibi immediata qd est incoueniens apud phum. Pro bat g phus q gnatio no pot ctinuari

corruptoi. nec ecouerso. s cu h° est a cocto uera s. q ad gnatoem no potest immediate sequi corruptio. q utraq est in instati. & no sil in eode instati. g in alio & alio. duo aut instatia no sunt sibi immediata. quod non est contra p positum nostrum. quia si res creata no maneat nisi per instans creationis ani hilatio eius non erit in instanti. s erit in tempore habito instanti creationis. sig de post instans no erit aliqd in tepo re indiuisibiliter immediatum. s diuisi biliter tali immediatione qua cotinuu3 terminatum est immediatu3 suo termi no. Ad 2m dico q in generatione & corruptoe nlt corruptu non habet ultimum sui ee. q tunc habere3 qualita tes couenientes saltem in tali gradu in q possent stare cu3 forma eius. & si sic nisi subito abiceret. nec corrupendu subito corrupere. sicut aut corruptu no h3 ultimu in ee. sic h3 prim in non esse. q cu ee geniti corrupit no ee cor rupti. genitu aut in instati gnatois h3 esse. q tuc forma est in ma. & tuc het prim esse. q tuc forma immediate suc cedit priuatoi. & sicut genitu h3 prim in ee. sic corruptu h3 prim i no ee. s si aliqua ꝟtute in aliq instati ultio aliqd ens oseruaret in ee. ibi no eet dare pri mum no ee. sic esset de ista creatura p manente. q non h3 ee nisi p instans. uni uersaliter aut in opposit. siue priuati ue. siue crie. siue cdictorie sibi iuice succedentibus nunq est dare ultimum pcedent. & cum hoc prim sequentis.

quia tunc opposita essent simul in eodem instanti. uel duo instantia immediate. Ad tertiū dico ꝙ incipit potest dupliciter accipi. uno modo cū positione p̄sentis & negatione p̄teriti. sic ē & non fuit. alio mō cū negatōe presentis & positione futuri. sic nō est ꝫ erit consimiliter de desinit est distinguend' dico ḡ ꝙ uno mō uerū est ꝙ aliquid sil' incipit & desinit. ꝙ raptim transiens incipit. ꝙ est & non fuit. desinit esse. ꝙ est & nō erit. ubi utrobiq; affirmatur esse. negatōes ille. s. fuisse & fore. non sunt opposite:

344 Utrum relatio equalitatis in diuinis distinguatur a relatione similitudinis & idemtitatis

ꝙ non. aug. v°. de tri. non est aliud deo esse. & magnum esse. sed idem propter quod sicut nos nō dicimus tres essentias. sic non dicimus tres magnitudines ergo non distiguitur magnitudo in diuinis ab eētia. & per consequens nec relatio equalitatis fundata sup magnitudinem distinguitur a relatione idemtitatis fūdata super essentiam. idē pōt argui de sil'itudine. ꝙ nō est aliud deo sapientē esse. & deum esse. ḡ relatio similis fundata super sapientiam non distinguitur a relōne idemtitatis fundatā super essentiam. Ɔ phs. v°. metha. ꝓbat ꝙ sūt distīcte relationes. quia eq̄litas fundatur super magnitudinem in genere q̄titatis. similiter de similitudine fundata super qualitatē. & idemtitate fundata in substātia. per hoc enim probat ꝙ sunt relationes distincte. ḡ in diuinis non erit omnino eadem relatio sed distincta. In ista. q. sunt duo uidenda. p̄ uidendū est de fundamentis istarū relationum. 2° principale propositū. primum quere questione utrum persone sint equales ꝫm magnitudinem.

Quantum ad 2m articulum dico ꝙ tantum distinguitur equalitas a similitudine & idemtitate q̄tum similitudo & idemtitas distingūtur inter se. quia nec fundamentum eius ut magnitudo tantum distinguitur a fundamentis istorum q̄tum fundamenta istorum distinguunt inter se. patz ꝙ magnitudo super quā fundatur equalitas nō dicit nisi gradū intrinsecum fundamentorum idemtitatis & similitudinis. nec distinguitur ab eis formaliter sicut distinguunt inter se unde equalitas in diuinis dicit modum utriusq; relationis. qd' potest declarari in creaturis. Si enim sunt duo alba q̄rum unum est albius alio. illa sunt sil'ia nō tñ equalia. nec tñ sūt perfecte sil'ia nisi sint in albedine eq̄lia. ita ꝙ eq̄litas nō dicit aliaz q̄si relatōez a sil'itudine ꝫ perfectōez sil'itudinis in utroq; extremorū. & ita modū perfectū existentie fundamēti. penes qd' est sil'itudo in utroq;. Ad argm in oppom patz ex dictis ꝙ equalitas non est omnino relo alia ab idemtitate & silitne. ꝙ nec fūdamētū unius simpliciter distinguitur a fundamento alterius.

345 Utrum relatio idemtitatis equalitatis & similitudinis dicatur

ƀm subſtãtiã uel relatõem. & ꝙ ƀꝫ ſub
ſtanciã. augꝫ. ṽ° de tri. querimꝰ ƀm qđ
ſit patri filiꝰ eq̃lis. nõ ƀm ꝙ ad patrẽ
dr̃ filius eſt ei equalis. reſtat g̃ ut ƀm il
lud qđ ad ſe dr̃ ſit ei equalis. g̃ ƀꝫ ſub
ſtãtiam eſt equalis. p̄ idẽ ṽ°. de tri.
eo magnꝰ q̊ deus. 7°. de tri. eo ſapiẽs q̊
deus. g̃ nõ manet in deo magnitudo &
ſapiẽ ut poſſit fundare rełoes ſilitudi
nis & eq̃litatis. g̃ equalitas & ſilitudo
nõ dicũt ƀꝫ rełoes. ƀ ƀꝫ ſbaꝫ. Ꝫ 3° quic
qđ dr̃ ƀm ſubſtãtiam in diuinis dr̃ de
ſingulis in ſingulari tm̃. & nõ pluralr
in eis. ƀm augꝫ. ṽ° de tri. ƀ tres pſone
ſũt 3. equales & tres ſiłes. g̃ nõ dicunt
ƀꝫ ſubſtãtiam. ƀ ƀm rełonẽ. Rñ° ƀꝫ
ſubſtantiã dupliciter põt intelligi. nam
ƀm phm ṽ° metha. q̊tiẽs dicit ƀm ꝙ
totiẽs dicit cũ cã. ƀ ƀm ꝙ põt eſſe no
ta cauſalitatꝫ & perſeitatis in ꝓpoſiti
one reſpectu p̄dicati dupliciter. uel p
ſeitatis pri° mõ ut cũ dr̃ hõ ƀm ꝙ hõ
eſt aial uel rõnalis. uel 2° mõ ut cũ di
cit hõ ƀm ꝙ hõ eſt riſibilis. ſi intelliga
tur p̊ mõ. ſic dici ſecunduꝫ ſbaꝫ uel re
łoeꝫ eſt per ſe p̊ mõ includere in ſua
rõe q̃dditatiua ſbaꝫ uel rełoem. & ſic
diſtiguit augꝫ. ṽ° de tri. ꝙ quedã nõia
dicta de deo dicũt ƀm ſbam. quedam
ƀm rełoem. & quedã ſunt formalr &
q̃dditatie ad ſe. & quedã ſunt ad aliud
& iſto mõ equalitas & ſilitudo & idẽti
tas nõ dicunt ƀꝫ ſbam. ƀ ƀm rełoem.
& iſto mõ ois reło ſiue cõis. ſiue ꝓpria
ſiue realis. ſiue rõis. ꝙ non põt eẽ nec
inteſſe ſine termino & habitudine ad
alterũ. ſtatim exprimit eẽntialiter rełọ
nem. ſi aũt intelligat 2° mõ. ſ. ꝙ hõ ẽ
riſibił. ubi notat ĩ ſbo eẽlitas inherẽc p̄
dicati. ſic ꝯcedẽdũ eſt patrẽ eẽ equaleꝫ
filio ƀm ſbam. & ecõuerſo. ꝙ tũc nota
cauſalitatis denotat ſuũ determinabile.
ut ſbam eſſe cãm inherenc paſſionis illi
us. ſ. equalitatꝫ ad ſubiectum. & hoc ẽ
ue℞. ꝙ eẽntia in diuinis q̄ eſt quaſi fun
damẽtum rełonũ cõium eſt quaſi cauſa
earũ. ꝙ oriunt ab ip̄a. ideo ƀꝫ eẽntiaꝫ
in pr̄e fũdat rełọ equalitatꝫ ad filiũ &
ecõuerſo. ut uere poſſit dici uterqꝫ eq̄
lis alteri ƀꝫ ſbam. ꝙ eẽntia oĩno una in
patre & filio & ſpũ ſãcto eſt fũdatum
eq̃litatꝫ uniꝰ pſone ad aliã. ideo q̄libet
dr̃ eq̃lis alteri ƀꝫ ſbam. Exemplũ in
creaturis. dicimꝰ enim qñqꝫ ꝙ ſor. eſt ſi
milis pla. ƀꝫ albedinẽ q̄ eſt fundamẽtuꝫ
ſilitudinis. hͨ eſt uera 2° mõ p ſe. ꝙ al
bedo q̄ eſt fundatum ſilitudinis eſt cã
q̄re ſilitudo ineſt ſuppoſitꝫ. niſi enim
eẽnt albi uel aliq̊ mõ q̄les nõ eẽnt ſiłes
dicimꝰ eẽ ſor. ſiłeꝫ pla. ƀꝫ ſilitudineꝫ
& hͨ eſt uera p ſe p̊ mõ. ꝙ ibi ſuppom
denõinat talr formalr. nõ fũdar ƀꝫ ſu
am rõeꝫ formalẽ. ſic in ꝓpoſito. Ad
pri^am auctoritatem augꝫ. dico ꝙ filiꝰ nõ eſt
eq̃lis pr̄i ƀꝫ ꝙ refert ad pr̄eꝫ. i. ƀꝫ ſili
tudinẽ. nͨ p̊ mõ nec 2°. ꝙ illo mõ ẽ tm̃
filiꝰ. ƀ eſt eq̃lis ƀꝫ equalitatem p̊ mõ p ſe.
& ƀꝫ ſbaꝫ 2° mõ. ꝙ ſba eſt fundamentum illiꝰ
equalitatꝫ in eis. Ad 2^m dico ꝙ ma
gnitudo & equalitas in diuinis manent
ut trãſcẽdẽtia. & ſunt ibi ƀꝫ ſuas rõnes
formales. & tñ trãſcẽnt p uerã idẽtitatẽ

346

& sm q manent possunt fundare tales relationes communes.

Trum resurrectio sit nalis. q sic. q ille motus uel mutatio est nalis qui terminatur ad quietem nalem: q mobile mouetur na liter ad illud in quo naliter quiescit. s resurrectio est mutatio que termina tur ad quietē nalem. q perfectibile na liter pficitur illa forma terminate. g est natural. p damas. li. 4. c. xiiii. omne quod est cōe omnib in eadē spe cie est naturale. sed resurrectio est hu iusmoi. g etc. Contra ad cognoscen dum effectus naturales potest attingi per rationem naturalem. sed ad effcm resurrectionis cum sit articulus fidei non potest per rationem nalem attigi g etc. p omne quod est nale euenit in pluribus tam suppositis q tempo ribus. quia euenit quotienscunq eius cā que nalis est non est impedita. s resur rectio tantum semel euenit. g etc. In ista questione notā q naturale equiuo ce dicitur sm q diuersis opponitur: hec enim est doctrina cognoscēdi mul tiplex primo thopicorum. naturalitas enim aliquando pertinet ad principiū actiuum. aliquando ad principium pas siuum. si primo modo accipitur. tunc naturali opponitur liberum & super naturale. nam agens quod opponitur li bero est illud quod agit necessitate na turali. liberum uel uoluntarium est qd seipsum determinat ad agendum. illo modo loquitur philosophus 2°. phisi. diuidens naturam contra agens a pro posito. & ix° metha. loquēs de poten tiis actiuis irrationabilibus. & actiuis rationabilibus siue liberis. ut aūt natu rale opponatur supernaturali naturale dicitur: quia habet naturalem ordinem actiui ad passiuum. supernaturale uero dicitur. quia excedit omnem talem or dinem naturalem. & isto modo omne agens creatum dicitur naturale. agens uero increatum dicitur supernaturale

Si 2° modo accipiatur tūc oppon tur uiolento. illud enim dicitur natura liter moueri uel pati quod patitur sm propriam inclinationem passi. uiolen ter autem patitur. quod contra natura lem inclinationem passi patitur. ex h° sequitur q naturale & uiolentum non sunt cōtraria immediata. sed mediata. quando. s. passum neutro modo se hab3 quia neq inclinatur ad illud quod reci pit. neq ad oppositū sicut superficies neq ad albedinē neq ad nigredinē. sic ergo habemus q naturale dupliciter di citur. uel ut pertinet ad principiū acti uum. & sic opponitur principio libero & supernaturali. uel ut pertinet ad pri cipium passiuum. & sic opponitur uio lento. Sed contra distinctionem istam arguitur. q 3° ethi. dicitur uiolentum est cuius principium est ab extra nihil conferente uim passo. igitur in diffini tione uiolenti ponitur principium mo tiuum. & tunc uiolentum non solum ac cipitur per cōparationem ad agens natu rale. sed etiam ad passum: Rndeo ad

istaz auctoritatem & ad lites sumendo istam ppositionē. Illud est cā p se alicuius effectus quo posito circūscripto uel uariato omni alio seqtur effectus. nūc aūt licet forma ad quā inclinatur recepti^m nō inducatˀ nisi p agens uiolētās passum p se. tn̄ ratio uiolenti est ex habitudine passi ad formam. ꝙ passo & forma manētibꝰ in sua rōe. puta ꝙ forma recipiatˀ cōtra inclinationē passi quōcuuqꝫ uarietur agens passuz sem per uiolenter recipit. Opponitˀ ḡ naturale uno modo supernaturali. alio modo libero uel uolūtario. tertio modo uiolento. Ad. q. ergo qua queritur utrum resurrectio sit naturalis non accipiatur naturalitas nisi prout pertinz ad passum. & dico ꝙ sic. sed utrum resuscitatio actiua sit naturalis. dico ꝙ est naturalis ut naturale opponitur uiolento. s; non est naturalis ut naturale oppōitur supnaturali. Ratio primi quia passum naturaliter inclinatur ad formā quā recipit. Ratio secūdi. ꝙ nō recipit formam ab agente habente naturalem ordinem ad agendum. in illud sed est supra totum illud Ista sequendo ad argu^m in ōrium dico ꝙ argu^m bene probat ꝙ resurrectio sit naturalˀ ut naturale opponitur uiolento. s; non ut opponitur supernaturali. dubium est etiam utrum resurrectio sit mutatio

Ad 2^m dico ꝙ auctoritas intelligenda est de eo quod est commune omnibꝰ a principio intrinseco. uel a causa naturali. & in proposito non est sic.

Trum resurrectio generalis hominum sit futura. ꝙ non. eccl. 3º. unus est interitus hominum & iumentorum. sed iumenta non resurgunt. ergo etc̄. Preterea 2º de generatione que corrumpuntˀ secundum substantiam non redeunt eadem numero sed specie. Preterea totum requirit unionem partiuz. ergo idem totum eandem unionem. sed eadem unio non potest redire. quia est interrupta. interruptum autem non pōt redire. quia tunc rediret iteratio que repugnat identitati. Contra prima ad corinthios. Omnes quidem resurgemus. In ista questione sunt duo uidenda. primo de possibili. secundo de facto. Quātū ad primum dico ꝙ possibilitas patet ex duobus. primo ex parte dei. cuius est esse omnipotens. secundo ex parte obiecti. quia non includit contradictionem. ratio hec est. si corruptum est annihilatuz nihil quod est terminus annihlationis ad quem est eiusdē rationis cum nihilo quod est terminus creationis a quo. quia ille mutationes opposite habent idem pro termino. sed nihilo precedens creationem non repugnabat fieri. ergo post annihilationem potest idem fieri. Quantuz ad secundum dico ꝙ sic. & hec ueritas est tenenda sicut articulus fidei. unde in simbolo apostoloꝝ dicitur. carnis resurrectoinem. Item in simbolo niceno. expecto resurrectionem mortuorum. Itē in simbolo athanasii. omnes homines

resurgere habent cum corporibus suis 348
illud etiam expresse habetur in multis
locis scripture. mat. 27º per totum de
resurrectione christi. Ad argumen
ta ad primuz dico ꝙ salomon fuit ibi
concionator nunc allegans pro parte
stultorum. nunc respondens secundum
sententiam sapientum. uerbum istud
dixit concionando pro stultis. secundū
contrarium illius dixit .c. ultimo. ibit
homo in domuz eternitatis sue. & finē
loquendi omnes pariter audiemus. de
um time. & mandata eius serua. hic est
est omnis homo. Ad secundum di
co ꝙ philosophus ponit differentiam
inter circulationem in corporibus ce
lestibus & inferiobus: quia ibi substan
tia non corrumpitur per motum. ideo
redit eadem. quia per motum reducen
tem ipsum fit presens eidem parti. in
istis autem quia circulatio est secunduz
corruptionem forme substantialis &
reductionem eius. ideo non redit idem
numero. Ad tertium dico ꝙ ɔpoᵐ
& unio partiū componētiū redit idez
numero: sumendo unionem pro relati
one partium unitarum. non pro passi
one que non manet nisi in instanti re
suscitationis. & cum dicis unionē esse
interruptaz. dico ꝙ interruptū pōt re
dire idē numero. nō tm̄ absolutū. ſ; eti
respectiuū si extreᵃ ei⁹ redeāt eadē nu
mero. ꝙ btā ṽgo habuit eādez relōez
a ī fiᵐ cōe passiōis xp̄i & p⁹. & tn̄ fuᵗ
īterrupta ī morte xp̄i ꝑ destrucⁿᵉᵐ ſmi
& ī morte ṽgis ꝑ destrucⁿᵉᵐ fūdamti

Truth resurrectionem gene
ralem hominum futuram eē
possit esse notum per ratio
nem naturalem. ꝙ sic. desiderium natu
rale non potest esse frustra. commen.
2º metha. sed hō nāle desideriū habz
ad semper esse. quia naturaliter fugit
mortem. quod est eius opositum. ergo
etc̄. Preterea naturaliter notum est
ꝙ beatitudo naturaliter appetitur. pa
tet primo ethi. de beatitudine generali
& xº. de beatitudine speciali. sed notū
est p rōez nālē btitudinē eē ꝑpetuā. g̊
etc̄. ꝑ nālr ē notū ꝙ tota spēs nō ca
ret fine suo. qn iᵐ in aliq̊ īdiuiduo ɔse
quat̄. ſ; nālr ē notū btituⁿᵉᵐ esse finē
spēi hūane. g̊ hōiez posse illā ɔseq sal
tē ī aliq̊ īdiuiduo. ſ; ꝑ mltas misias n̄
pōt eā ɔseq ī uita iᵗᵃ. g̊ etc̄. ɔ̄ actu.
17º. dr̄ de q̄busdā phīs atheniensibus
audiētib⁹ paulū ānūciare ihm̄ & resur
rectōez mortuoꝝ. h̄ ē demonioꝝ nouo
rū ānūciator. Rn̄º si aliq̄ rō ɔcludat
resurrectōez eē futurā. oportz ꝙ acci
piat̄ ex aliq̊ qd ē ꝓp̄ū hōis & nō ɔuēi
at corpib⁹ corruptibilib⁹. h̄ aūt duo
sūt. s. forma speᶜᵃ hōis. & opaº ei⁹ ſ;z
forᵃᵐ speᶜᵃᵐ ɔueᵗᵉᵐ hōi. ꝑmō acci
piēdo. 3. ꝓpōnes ɔcludit ꝓpoᵐ. & si
ōīs iste eēnt note rōe nāli ꝓpoᵐ essz
silr notū. Sūt aūt iᵗᵉ. aīa itellectia est 1
forᵃ speᶜᵃ hōis. aīa itellectia ē icorrup 2
tibilis. forᵃ speᶜᵃ hōis n̄ remaneret ꝑpe
tua extra suū corp⁹. seqt̄ g̊ ꝙ aliqn̄ re
dibᵗ. reditio iᵃ ē resurº ſ;z dama. li. 4.
resurº ē eius qd̄ dissoᵐ ē iterata surecº.

Qualit aut i[ste] ppositões sint note ul denuus de pri[ma]. dico q uerū est q no ta est ratione nāli. pbatur auctoritate & rõe. aucto[ritate] sic. 2[o] de aīa. anima est act[us] corporis phici. & in principio. 3. de parte aūt aīe qua sapit & 9gnoscit ponit aīam intellectiuā eē ptem sbalez aīe in cōi diffi[nitio]ne; p omnes phi cōiter in diffi[nitio]ne hōis posuerūt rōnale tanq eius drīam ppriam p rōnale intelligē tes aīam intellectiuā. rõe sic hō forma liter & pprie intelli[git]. g aīa intellectia est ppria forma hōis. aūs est maifestuz 3[o] de aīa. & p ethi. itelliger est ppria opatio hōis. opatio autez ut distingui tur 9 actōem & factionē inest formalr opanti. p hō cognoscit actu cogno scendi. nō orga[ni]co. g formalr & pprie intelligit. oña patet. q intellectio est co gnitio trāscendēs omē gen[us] sensatōis. omnis aūt sensatio est cogni[tio] orga[nic]a. 2[o] de aīa. aūs probat. q omē organuz determinat ad certuz gen[us] sensibilium. 2[o] de aīa. p expimur in nobis aliq co gnitōem que nō 9petit nobis p tale or ga[num]. q p talē actū 9gnoscim[us] drīaz cu iuslibz generis sesibili[um]. 9gnoscim[us] et actu uniuersale. & ipz ens sub rõe qua ens est. p homo est dñs suoꝝ actuū ita q potest se determinare ad hoc & ad suuz oppo[situ]m. talis aūt determinatio nō pōt poni in aliquo appe[titu] organico q ille determinat ad certū gen[us] appe tibiliū. g uoluntas qua sic indetermina te uolum[us] est appetit[us] intellectiuus ex cedēs omnem appetitum sensitiuū. sed

talis appetitus & appetere est formal ter in nobis. g forma illa est forma nr̄a

Secunda propositio probat etiam auctoritate & rõe. auctoritate sic. 2[o] de anima. intellectus separatur a cete ris sicut perpetuum a corruptibili. si dicatur q separatur q̄tum ad operati onem. concedit propositum. quia sm philosophum primo de anima. si sepa ratur sm operationem separatur sm esse. Preterea 3[o] de anima ponitur drīa inter intellectum & sensum. quia excellens sensibile corrumpit sensum. excellens intelligibile pficit intellectū. g itellectus nō debilitat in operando. & per consequens est incorruptibilis in essendo. Item 7[o] metha. materia est qua unumquodq potest esse & non esse. ergo quod non habet materiā nō habet talem potentiam essendi. anima intellectiua non habet materiam. quia est forma simplex secundū eum. Pre terea. 3[o] ethi. fortis debet se exponere morti pro re publica. & loquitur sm iudicium rationis naturalis. ergo sm ra tionem naturalem potest cognosci im mortalitas anime. quia nullus propter qdcūq bonū uirtut[is] pōt appetere ra tionabilr suū non eē simpliciter. q sz augu. non eē non pōt appeti. si g aīa nō eēt imortal[is] moriēs acciperet totalr non eē. 5 7[o] metha. oms ptes q̄ pnt ma nere sepate a toto sunt elementa id est ptes mâles. & pt illas necce ē ponere in toto aliq formā q̄ to[tu]m ē id qd ē & i[st]a nō pōt manere sepata a parte mali.

p̄ principiū apud phm̄ est q̄ omne qd' incipit eē desinit eē. unde primo de celo & mun.ꝯ plato.pro impossibi li hꝫ q̄ aliqd incepit & sit ꝑpetuū & incorruptibile.sil'r 3°.phi.cui⁹ ē prici piū ei⁹ est finis. Dico ḡ q̄ iˢᵗᵃ ꝑposi tio ꝓbari necessaria rōe nō pōt. & au ctoritates & rōes q̄ fieri pn̄t solubiles sūt.unde ad phꝫ dicēdū q̄ n̄ oīa entia assertiue dicta ab eo fuerūt ꝓbata ne cessaria rōe.ſ frequēter nō hēbat nisi ꝓbabiles ꝑsuasiones.unde de duab⁹.q. difficilib⁹ dicit tēptādū est tēptātes ꝓ batōeꝫ magi imputari uerecūdie q̄ au dacie de qb⁹ maximas hēm⁹ dubitatio nes.uñ pue sufficiētie phis suffecerūt ubi nō poterāt ad maᵗᵃ puenire ne ꝯ dicerēt principiis phie. Ad illā au ctoᵗᵉᵐ dico q̄ p sepatōeꝫ iᵃᵐ intelligit q̄ intellcūs nō utit' cor' in opando.& q̄ h° ē incorruptibile in opādo q̄mō ut⁹ orgaᶜᵃ ē corruptibil' q̄ corruptōꝫ organi.unde p̄ de aia si senex accipet oculū iuuēis uiderꝫ sicut iuuēis.q̄ ut⁹ uisiua n̄ debilitat' q̄ᵐ ad opatōeꝫ.ſ q̄ tū ad orgaᵐ,nec seq̄t' ex h°. q̄ itellect⁹ nō hꝫ orgaᵐ.ideo est simpl'r incorru ptibilis in opando.q̄ tūc esset incorru ptibilis in essendo. ſ est incorruptibil' in opādo illo mō q̄ poten ͣ orgaᶜᵃ opa tur.ſ poneret' simpl'r corruptibil'.ſꝫ illd' 3°. de aīa.itellect⁹ corrūpit' q̄daꝫ interi⁹ corrupto. Ad 2ᵐ dico q̄ ex cellēs sensibile corrūpit sensū p accn̄s. q̄ corrūpit orgaᵐ soluēdo illā mediāꝫ ꝑportōem in qua ꝯsistit bona disposi

tio organi. & p oppoᵐ intellect⁹ quí nō hꝫ orgaᵐ nō corrumpit' ab obiecto excellēti.ſ ex h°. nō seqtur q̄ sit incor ruptibilis nisi ꝓbet' q̄ nō dependeat in essendo a toto quod est corruptibile. Ad 3ᵐ dico q̄ mā nō tm̄ est qua res cuius ipsa est pars potest esse & non esse,sed etiam qua res que recipitur in ipsa. alias forma ignis non posset non esse. quia materia non est pars forme ignis. Ad q̄rtuꝫ dico q̄ fortis exer cēdo illū magnuꝫ actum ututis maxiᵐ bonū sibi tribuit.& illo bono priuarꝫ se.immo uitiose uiueret si illū actuꝫ p̄ termitteret & suum esse saluaret.meli us est eniꝫ maximū bonum momētaneū q̄ uita uitiosa uel remissum bonū uir tutis ad magnū tempus. Tertia pro positio proabtur: pars extra suum to tum est imperfecta.sed forma tam no bilis non remanebit perpetuo imperfe cta.ḡ nec separata. Preterea primo celi & mun.nullum uiolentuꝫ perpetu um.Separatio autem corporis ab ani ma est uiolenta. quia contra inclinatio nem n̄ālem anime.quia ſꝫ philosophū aīa natural'r iclinat' ad perficiēdū cor pus. De ista propositōe philosoph⁹ si posuissꝫ animam immortalem magi posuissꝫ eā perpetuo manere sine cor pore q̄ in corpore. quia omne compo situm ex contrariis est corruptibile.& rationes non probant.prima non.quia maior non est uera. nisi de parte que recipit aliquam perfectionem in toto. anima autem nō recipit.ſ commūicat.

Et sic poss; formari ratio ad oppo situ;. q non repugnat alicui eē pfctō in se manere. licet alteri suā pfectōem non cōicet. patet de cā effi^{te} cui nō repugnat q̄ tūcūq; manere sine suo effectu. aīa aūt manet in suo eē pprio siue ɔiuncta siue sepata. 2^{a} etiam nō pbat. q inclinatio nālis duplex est. una ad actū pri^{m} & est ipfecti ad pfectū. & ɔcomitat potenti^{am} eentialem. alia ad actum 2^{m} & est pfecti ad pfectōe; cōmunicādā. & ɔcomitat potentiā accntalē. de pri^{a} ueru; est q oppo^{m} ei⁹ est uiolentū & nō ppetuū. q ponit imperfectionem ppetuā. 2^{a} aūt si perpetuo suspēdat nullū uiolentū pprie dr. nec imperfectio. aīa aūt inclinat ad corp⁹ tm̄ 2⁰ mō. Dico ḡ q nec per rōem principii intriseci in hōie. nec a posteriori. s. per rationem alicuius opis uel perfectōis ɔueniēt) hōi probari pōt q resurrectio ncēio nāli lūine ītelligat. ḡ tanq̄ omnino certū nō tenet nisi per fidem. unde sal. nolite timere eos qui occidūt corp⁹. aīam aūt nō possunt occidere. s illum timete qui pōt aīam & corpus pdere. Ad ar^{ta} ad primum dico q nāle desideriū pprie dictū nō est aliquis actus elicit⁹. s sola inclina⁹ ad aliquid. & sic certum est q nō pōt probari desideriū nāle ad aliquid. nisi primo pbetur possibilitas in nā ad illud. & ideo ecōuerso arguēdo est petitio principii. cu; dicis desideriū hōis nāle est ad immortalitatē. q nāliter fugit mortē. si ualet alīqd ita ɔcludit de

bruto sicut de homine. Ad 2^{m} dico q beatitudo in uniuersali & spēali nāliter ab hōie appetit. sed non est notu; ratione naturali q ipsa in particulari que consistit in uisione beatifica appetatur ab homine naturaliter. quia oportet esse notum per rationem naturalē q ille actus sit nobis conuenē enstanq̄ finis. philosophus autem de illa beatitudine non dixit. Ad tertium dico q notum est homini posse consequi finem suum in aliquo indiuiduo. & beatitudinem in illo gradu in quo notum est beatitudine; esse finem hominis. & cum dicitur hoc est impossibile in uita ista. dico q illa impossibilitas nō est nota per rationem naturalem.

349 Trum relatio sit in instanti q non. prima ad thi. 4⁰. mortui q in christo sunt resurgēt primi. deinde nos q uiuim⁹. ḡ p̄ resurgent illi qui in aduentu christi inueniuntur mortui. 2⁰ uiui rapiētur in aere & ibunt obuiā christo. tūc moriēt & stati; resurgēt. ḡ resurrectio istorū & illo⁊ nō erit sil. & p ɔñs nec in instāti

Preterea in resurrectione aliquid quod prefuit corrumpitur. quia materia que recipiet nouam formam prefuit sub alia forma corrumpenda. illud habebit esse finitum. oīe autem finitū positiuū h; ad min⁹ duos termios positiuos. ḡ esse illius p̄cedent) hēbit duos termīos. & p ɔñs est dare ultimū instās esse illi⁹ p̄cedētis. si ḡ resurrectio erit ime^{te} post eē illi⁹ & in īstati erit instās

immediatū instāti 3 phum .v°.& vi°. phisi. Contra ad cor. xv°. in momēto in ictu oculi in nouissima tuba.

Ad .q. istā dico q̄ fm damas. resurrectio est ei⁹ qd dissolutū est iterata surrectio. cecidit aūt p̄ tot⁹ hō p separationem aīe a corpore. 2° cecidit corpus mixtū per corruptōm ei⁹ in aliud. & q̄ ouersus est ordo gnātōis & corruptōis. ē prius or^ne nature oportet corp⁹ repari q̄ aīam uniri. & q̄ repationē corpis p̄cedit collectio ptiū materie. q̄ erant dispse p dissolutionē corpis. ḡ p⁹ oportz uidere de collectōe ptiū corporis. 2° de inductione forme corporis in mām. 3° de unione anime ad corpus. De p̄ dico q̄ collectio partiū fiet ministerio angelorum. & p oñs in tēpore. unde mat. 24°. mittet filius hōis angelos suos cū tubā & uoce mag^a & ogregab^t electos suos a 4°r uentis a sūmo celorū usq ad terminos eorū. qd intelligit sic. ubicūq dispse sūt ptes corporis. siue in terra. siue in aqua. siue in igne omnes recolligent. De 2° dico q̄ formatio corporis erit in instāti. q̄ immediate fiet diuina uirtute. quia angelus non potest formā substantialem inducere in materiam. uirtus autem diuinā etsi possit agere in tempore & successiue. tamen magis congruit illam inducere in instanti. quia successio nō est necessaria. nisi propter defectum agentis. uirtus autem diuina caret omni imperfectione. forma autem substantialis est inducibilis in instanti. quia perficere potest in instanti. De tertio dico q̄ animatio corporis non solum est in instanti. quia habet fieri uirtute diuina. cui nihil resistit. sed necesse est eam esse in instanti. quia non potest esse successio in receptione forme. nisi uel propter partes corporis. quia una pri⁹ recipit formā q̄ alia. uel propter partes forme inducende. sed neutrum potest poni in animatione. quia anima in illo gradu i quo creata est reunit. Dico etiam q̄ in eodem instanti in quo corpus formatur animatur. quia formatio corporis est dispositio necessitans aīam nō absolute. s ex necessitate dispositia agētē. Sz hic sunt tria dubia. primū est utrum in eodem instanti erit omnium resurrectio. 2^m est de hora resurrectionis. scilicet qua hora diei naturat erit. tertiū de loco ipsius. Ad primum dico fm augustinū q̄ resurrectio eorum qui inuenientur mortui in aduētu iudicis precedet duratione resurrectionem illoru3 qui inuenientur uiui quia rapientur obuiam christo in aera. & morientur. & subito resurgent. unde aug. si scōs uiuētes qui recipientur a christo eiq obuiam rapientur credimus in eodē raptu de mortalib⁹ corpib⁹ exituros. & mox ad eadē īmortalia redituros nullas in ūbis apl'ī patiemur angustias. Ad secundum hora resurrectionis accipienda est in cōparatōe ad illam regionem ubi erit iudicium resurgentiū. & quo resurrecturi transferentur ut iudicentur. trāsferēt inq̄ ul

post resurrectõez cõpletã. vel ante per trãslatõem puluerum collectorum utrũ est deo possibile. uel ut resuscitent in di uersis locis ubi sepulti sunt. uel q̄ sin gulis locis colligantur pulueres ad illũ locum ubi omnes post resurrectõem de bent cõuenire ad iudicium. in quo loco fiet resurrectio omniũ. uoco aũt pulue res q̄cũq; corpa in q̄b⁹ est ultimata fa cta resolutio. ut in tantã partem ignis. uel aque. uel terre. & si illa ps ignis sit iuxta globum lunarē. & pars terre in infimo. & cũ dicitur. math. xv. q̄ erit media nocte. dico q̄ nõ est intelligēdũ ad litteraz. licet sit deo possibile de no cte se manifestare singulis. pbabile tñ est ad confusionē reproborũ. q̄ uidebũ tur ab inuicem. & a bonis. & ad gloriã electoruz ut ab inuicem & uideantur. & a malis ut sint in loco illũiato. & q̄ in loco iudicii non sint tenebre. illa ḡ hora qua christus resurrexit. uel qua a pilato iudicatus fuit. uel qua in cruce expirauit resurrectio erit. mat. loquit̄ de incertitudine. De tertio dico q̄ locus iudicii generalr probablr extima tur terra promissionis siue uallis iosa phat. uel aliqua pars determinata quã ta sufficiat pro reprobis. quia electi ñ erunt in terra. Ad argumenta ad primum patet respõsio. Ad 2m di co q̄ omne permanens in esse suo men surat̄ euo. idem enim euum mensurat corpus precedens. & dum manet. & de sinente illo corpore desinit euum eius. & cũ dicis eus finitum habet duos ter

minos: nego. q̄ ñ ē õtinuũ s̄ idiuisibile.

350 Utrum resurgat in homine to tum qd' fuit de ueritate hu mane nature. q̄ non. ꝑ gẽ. 2°. Tulit deus unam de costis Ade & e dificauit eam in mulierem. ḡ uel adaz uel eua non resurget q̄tuz ad illud qd' fuit de ueritate hũane nature ex costa.

ꝑ idem nõ resurget in diuersis. s̄ qd' fuit de ueritate carnis in uno potest esse nutrimentũ in alio. & õuerti in ue ritate humane nature illius. & sic erit de ueritate humane nature. in duob⁹ ergo saltem in altero non resurget totũ q̄d fuit de ueritate hũane nature.

ꝑ qd' fuit semē i uno p multas tran smutatões põt fieri semē in alio. & per õñs in genito ab utroq; idē erit de ue ritate nature utriusq;. õ lu. 21°. capil lus de capite urõ nõ pibit In i^a. q. sic pcedã. q̄ exq̄ hõ õponit ex aĩa & corᵉ. ꝑ uidendũ est quõ corp⁹ orgãicũ redit idē. & q̄ corp⁹ illud õponit̄ ex mltis ptib⁹ organicis. q̄ distinctio ptiũ requirit̄ ꝑp mltitudinē opationũ q̄ruz aĩa est prinm. ꝑpter sui pfectõez opor tet uidere quõ ite ptes redeãt eedē. & q̄ iste ptes etherogeᵉ õponũtur ex par tib⁹ hõgeneis. uidēdũ ē quõ caro & aᵉ ptes hõgeᵉ i õtinua nutritõe maneant eedē & nõ eedē. De mõ nutritõis est una opi. q̄ dᵗ q̄ nihil de nutrimēto trã sit in ueritate hũane nature. s̄ tãtũ illd' est de ueritate hũane nature qd' trahit̄ a parentib⁹. illud aũt in se multiplicat̄ ut fiat augmētatio. sicut multiplicati

sunt panes euangelici. qd aut ex nutri mento generat quasi fomentu a lherz calori n̄li ne extinguat. sicut oleu ad heret lichino. & sic nutrimetu necessa rio reqritur. non tn̄ q̄ conuertatur in ueritate humane nature. 5 non est minus perfecta uegetatiua in homine q̄ in bruto. g̃ no minus pōt in hac opa tionem que est nutrire & ouertere sb stantiam alimēti in sbam aliti. q̄ sic est in bruto. g̃ per uegetatiua in homine pōt fieri talis ouersio. Confirmat. q̄ homo generat ita parue q̄titati si cut brutu3. & fit in eo ita deperditio partiū sicut i bruto. g̃ in homine erit augmentatio & deperditi restitutio si cut in bruto. Teneo igitur de isto ar ticulo 4^or conclusiones. prima est ista in nutritōe est aliqua generatio extēdē do generationem ad omne3 inductionē forme substantialis in materiam post priuationē. pbat quia materia alimēti nō manet sub forma alimēti. s sub for ma nutriti. & illam recipit post nutri tionem. g̃ etc. 2^a est ista. in generati ōne ista forma carnis que inducitur in materiam nutriti noua est. q̄ forma p̄ existens non posset perficere illam ma teriam de nouo. q̄ hoc non competit nisi forme omnino inextense. quelibet enim extēsa per accn̄s habet ptem aliā & aliā in alia & alia parte materie. & ita si noua materia perficiatur nō per ficitur per aliam partem. que pri⁹ per fecit aliam materiam. 3^a oclusio est ista. pars adueniens per nutritionē est aliquo mō sil̄is parti que infuit p ge nerat̄oem & aliquo mō dissimilis. sil̄is in forma spe^ca non tantum intellectia. sed etiā corporeitati. que presupponit dissimilis. q̄ q̄to agens mere nāle magi continuat act̄oe3 in 5rium. tanto magi debilitatur uirtus eius. rō hec est. q̄ oē tale agens in agendo repatit. & ita si agat in contrarium patitur ab ipso ali quam act̄oem corruptiuā. g̃ caro p ha bita in generatione q̄to magis agit in nutritum ut contrariū. tanto magis de bilitatur uirtus eius. & ex hoc dicitur caro impurior. & sic p otinuā act̄oe3 fit impurior q̄ in prin^o. & p ōn̄s cu3 genitū nō possit esse pfecti⁹ ge^te. seqt q̄ caro ge^ta act̄oe posteriori erit ipuri or. q̄ ab impuriore ge^ta. 4ta oclo est i^ta dr̄ia ē inter carnē s̄m spēm. & carnem s̄m mām. q̄ oīs ps carnis hab3 certū piodū in toto. & tanto maiorem q̄to purior ē. āto miorē q̄to ipurior. tādiu enī pōt ōsuare esse suu3 in toto q̄diu pōt p q̄litates suas resistere corrū pēti. h aūt piod⁹ ē maior in pte prius genita q̄ posteri⁹. & in priori pte pio di est q̄lib3 ps. & effica^or ad agendum. Tūc ōcloe3 pbo sic. forma dat esse & agere. s3 infert pri^m. & n̄ ecōuerso q̄ pri⁹ desi^t alicui actio q̄ p ipfect̄oe3 q̄ esse. g̃ ps s3 formā pōt dici q̄diu s3 formā h3 eē & ager. ps s3 mā3 pōt dici. q̄ l3 hēat eē i to^o. n̄ tn̄ h3 ager. q̄ car3 u^te efficiēti ad act̄o3. A^a. dr̄ia ē ps s3 spē3 dr̄ dū man3 i to^o. ps s3 mā3 q̄ fluit sic idē hō dr̄ uiu⁹ & p⁹ea mortu⁹

Si autem ambe ptes manerēt in toto & una posset hre ppriam actōe3 dice retur ps fm spēm. si non posset habe re diceret ps fm mām. De 2° prin cipali teneo duas oclusiones. supposito q ad ueritatē hūane nature ptineant non solum partes essentiales. s. materia & forma. sed etiam partes integrales. & non tantu3 etheroge. sed homoge ex quib9 componūt ethoroge. & bre uiter qcquid fuit naturale aiatum aīa intellectiua. uel p se aliquid huius aīa ti. prima conclusio sit ista. quicquid fu it in petro p tota uita eius de ueritate humane nature non resurget in eo. rō hec est: quia exquo tales partes multe fluxerunt. & alie multe redierūt. si om nes ille redirent uel corp9 eius ess3 im moderate densitatis. uel immoderate q̄ titatis. 2a conclusio est ista. ad h° q sit debite densitatis & magnitudinis resurgent partes ille que puriores sunt in corpore hominis uiuentis. hec sunt autem partes priores in homine uiuen te. ratio huius est. q corpus humanum reparabitur ex partibus purioribus q̄ aliquando fuerunt partes illius corpo ris. ergo hēbit totū illud qd ōtractu3 est a parentibus. quia hoc fuit purissi mum. & de aliis genitis ex nutrimēto semper partes puriores usq ad quan titatem sufficientem toti corpori. Itē 2° dico q nutri° non est per se neces saria nisi ad restitutōe3 deperditi. augmē tatio autē est per se necessaria ut geni tū attigat ad debitā q̄titatē sue nature.

quicquid ergo conuertitur in quacun q3 nutritōe propter restitutōem deper diti usq3 ad terminum augmentationis nihil tale est de principali intentione nature. quia natura si posset citius con seruaret partem que fluit q̄ loco eius restituer3 aliam imperfectiorem. s3 qd conuertitur propter augmentationem debite quātitatis. etia3 si nihil fluxiss3 tale est de intentione nature uolētis at tingere perfectam quantitatem. & tale intentū est propter perfectionem acq rendā. & ille erunt partes in corpore resuscitando quas natura magis ex in tentiōe fecit: Ergo quicquid tractū est a parentibus resurget. quia illud est purissimum inter omnes partes corpo ris. & maxime de intentione nature in illo supposito. Ad argumenta. ad p̄ mū dico q illa costa nō fuit de uerita te hūane nature in adā. q pter illā hūit costas sufficiētes fm q cōiter opetunt hōi. 1a aūt fuit sibi data tanq̄ superflua q̄ ad suppositu3. & necessaria q̄ ad in tentōe3 nature. sicut in masclo est sem nō tanq̄ aliqd nature illi9 suppositi. s pter gnātōe3 alteri9 suppositi est in isto tanq̄ in uase. unde nō ess aiatū aīa illi9. sic est de costa. Ad 2m dico q nihil est eq̄ de ueritate hūane nature in duobus suppositis. ideo resurg3 pci se in uno in q̄ magi fuit de ueritate. pu ta uel quia in ipso purius. uel quia ma gis de intentione nature fuit pars ei9. Si autem omnino dicas q fuit equā liter de ueri^te utriusq3. dico q resurg3

in illo in quo prius fuit animata. secundum augustinum redit illi anime que illam primitus ut homo fieret animauit & hoc est rationabile. quia post primā animationem facta est illa caro istius hominis. & per consequens si usurpetur ab alio non amittitur prima habitudo eius ad hanc materiam Ad tercium dico q si idem semen precise esset in duobus. & per consequens idem esset primo de ueritate humane nature in duobus suppositis. quod non est uerum semē illud resurgeret in p̄ sicut ē dictum in 2ᵃ responsione.

351 Trū repudiare uxorem in lege mosaica fuerit licitū. q sic deutro. xxiiii°. si accepit hō uxorem & nō inuenerit gratiam ante oculos eius ꝑꝑ aliquā feditatem dabit ei libellū repudii & dimittet eā de domo sua. p̄ mala. 4. cum odio habueris uxorē dimitte eam dicit dn̄s deus israel. p̄ extra de regul iuris. p quas cās nascit p easdem dissoluit matrimoniū. ꝫ mrī naſcit p mutuū osensū. g p mutuū dissensū dissoluit. ō geñ. 2° quos deus oiūxit homo nō sepet. matrimoniū g est de lege nature. In ista qōne est duplex opi. una dicit q repudiatio uxoris in lege mosaica fuit illi ta pbatur primo auctoritate xp̄i mathei xix°. dico uobis quicūq dimiserit uxorē excepta cā fornicationis mechatur pbat etiā rōe quam xp̄us p se adducit. que est q a principio deus oiunxit masculū & feminā mrimonialr. p3 geñ. 2° adherebit homo uxori sue. & q̄s de9 oiūxit homo nō sepet. p̄ phariseis petentibus a xp̄o cur moises precepit dare libellū repudii. & uxorem dimittere ait qm̄ moises ad duritiā cordis uestri pmisit dimittere uxores. ꝫ ab initio nō fuit. unde glo. pmisit moises nō deus. & osilium fuit hōis non diuinum imperiū. Similiter mgr̄ snia 4 d. xxxiii. hoc fuit a moise pmissum n̄ ut ocederet diuortiū. ꝫ ut tolleret homicidiū. p̄ extra de diuor. gaudem9 repudi uxoris ueritas in euange re pbauit. Alia opi. dicit q fuerit licita. q moises promulgauit legē dei. ergo quos moises coniūxit ut legislator & pnunciauit de9 oiūxit. & quos moises sepauit deus sepauit. deus aūt pōt matrimonialr oiūctos separe. p̄ aug. in ep̄la ad Io. si ad sacras scripturas admissa fuerit officiosa mēda nihil i eis remaneb auctoritati. rō est. q q̄cūq auctoritas adducat ō hereticuz dicet hereitc9 q illd est mēdaciū iocosū sicut & illud alibi. g a siti si i sacra scriptura esset aliquod pceptū uel osiliū non salubre uel inutile ad suanduz tunc in scriptura sacra nulla esset auctoritas obsuatōis. si aliq ocessio est in ea de aliq illicito seqtur q nulla ocessio scripture hēbit auctoritatē q ocessuz licitū sit. p̄ lex iusta directe nō d3 dare occasiō3 peccādi mortalr. ꝫ ocessio de repudiādo uxorem erat iudeis occasio peccandi mortaliter. si non fuit licita & per oñs lex q̄ ocessit n̄ fuiss3 iusta.

Qui uult tenere istam opi. debet dicere q in octu mrimonii no est opleta iustitia nisi ex ratificatoe diuina. sic g comutatio corporis uiri p pluribus mulieribus est iusta in casu necessitatis pcreationis plis. & tunc iuste dispensauit & approbauit bigamia qp mai9 bonu prouenies q sit omutare unu corpus p uno. sic in pposito qp mai9 malu uitandu q sit bonu indissolubilitati. sic est uxoricidiu pot deus dispensare iuste ut otractus fiat ad tempus donec mulier displiceat uiro. Et sic saluat iustitia aliqualiter. q no tm qp maius bonu osequedu. s etiam qp maius malum uitadu ptes debet sic omutari mai9 malu e uxoricidiu q sit bonu idissolubilitati. q illud eet malu pene infecti & malu culpe occideti. & otinue discordie & pugne int osaguieos & dissipato familie. Ad argumeta opi. prime dico q xps pmulgauit mrim. p tempe legis gratie ut esset unus cu una. & irritauit otractu q fuerat licitus in lege mosaica s. datio corporis ad tepus ad prolis pcreatione. Ad 2m d° q xpus loqt de plis genene. & in hoc fufficient repellit phariseos. q ipsi no obseruabant mrimoiu sic erat in lege nate. Ad 3m de qone phorz dico q moises no precepit nec osiliu dedit nec approbauit. s ex quadam necessitate licitum non phibuit nec fuit hec pmissio dissimulatio cuiusdaz illiciti. s qp duritiam ipsoru relaxauit eis illud qd n relaxasset si fuissent tractabiles. Ad illud de diuortio p3 q xpus reprobauit p tepe legis gratie. Ad illud gen. 2° qs de9 oiunxit etc. p3 q fuit ueru in lege nate & ratificatum i lege gre.

Tru scientia speculatiua sit nobilior practica. uidet q non illa scientia est nobilior cui9 finis e nobilior. s finis practice est bonu esse. finis speculatiue est ueru scire. s primu est meli9 2°. ut p3 g etc. p scietia ordiatiua alicui9 est nobilior ordinata. s scietia ciuilis practica ordinat speculatiua ut dicit pri° retho. g etc. O. 6° & vi° metha° expresse dicit phus q speculatiua est nobilior. Rn° q sic. ratio hui9 e. q sm phm p me° omni practica est aliq speculatia nobilior. g simplr speculatiua est simplr nobilior practica. pbat h° q practica est gratia usus. speculatiua est gratia speculadi ueru. s sm est nobilius pri°. q illud est nobili9 p qd co uenim9 cu nobilissimis sbstatiis. s p cognitione nalr ouenim9 cu substatiis separatis que sut entia nobilissima. g etc.

Oriu teneo. doctrina sacra est nobilior me°. & tn ipsa est uera practica sm apl'm. finis legi e dilecto. Rn° dico q me° est nobilior oibus scientiis humanit9 adiuentis. de talibus eni loquimur. theologia aut sacra no est huiusmodi. Ad argumenta ad primuz nego maiore. quia bonu simpliciter no

est finis practice. sed boni opis. nobi-
lius aũt est bonũ speculatiuũ q̃ bonum
opis. q2 scientia practica est ut boni si-
mus non simpliciter. s; sm uirtutes. h9
autem non est bonũ simpliciter. s; sum-
mum bonum nr̃m in quo ↄsistit felici-
tas sm phm̃. x° ethi. est speculatio sub-
stantiarũ separatarũ. Ad zm nego mi.
ad probatõez dico q2 aliud est ordinar̃
scientiã in se. aliud q̃s legere eã dẽat do-
cere uel audire. ciuilis aũt ordinat scie-
tiam secũdo mõ. & non primo.

353 Trum scientia sit de ente p̃
accidens. p̃ uidet̃ q2 sic. de q̃
cunq3 põt esse demõstra9 põt
esse scĩa. q2 demõstra9 est sillogismus
faciẽs scire p̃ posteriorum. s; de ente p ac-
cidens demõstrat phs mlt̃a. patet in p
spectiua de linea uisuali. & musica de
numero sonoro. g̃ etc̃. p̃ scĩa subalt̃-
nata est de ente p accñs. g̃ de ente p ac-
cidens põt ẽe scĩa. õ vi9 metha. de
ente p accñs nõ est scĩa. In ita. q. sic
pcedã. p̃ pmittã aliquas distictões. z°
dicã ad. q. prima distin9 sit ita: ens per
accñs duplicit̃ accipit̃: uno mõ ut li p
accñs priuat pseitatẽ in entitate rei p
se accepta. a9 mõ priuat pseitatẽ in en-
titate rei. nõ in se. s; in ↄpatõe ad aliq̃
cã3. pter cui9 itẽtõe3 dr̃ euenire. za
d. sit ita. sciam ẽe de aliq̃ dupl'r põt in-
telligi. s. cõiter & pprie. pprie dr̃ scie-
tiam ẽe de aliq̃ qñ de eo aliqd scitur. si-
cut subiectũ de q̃ scitur passio. cõiter
ut de ↄcl'one seu de passione scita de
subiecto. q2 tũc magi pprie dr̃ scĩa eius
q̃ de ipo. za d. est ista. scĩa põt diuidi ui-
ul s3 unitatẽ spẽi spẽalissime. ul' gene-
ris intermedii. Quãtũ ad zm tenẽo
z. ↄcl'oes. pria sit ista. de ente p accñs
p̃ mõ nõ põt ppe ẽe scĩa p se una uni-
tate spẽi. hãc pbo sic. unius scibilis 1°
mõ ẽ una p se cã. s; enti p' accñs nõ po-
test ẽe una per se cã. g̃ de ente p accñs
non est scĩa. pba9 minoris. q2 cũ ens p
accñs nõ sit aliqd' unũ ens nõ poterit
ẽe cã alicui9 passionis. ideo de tali ni-
hil demõstrabit̃ nisi p alterũ cõceptu3
quid includat. za cõclu9 sit ista. de
ente p accñs p̃ mõ nõ pprie. s; cõiter
nõ põt ẽe scĩa unã spẽ. q2 de tali nõ po-
test accipi ppriũ mediũ ad demõstrã-
dũ nisi p alterum conceptum eius. & ita
non scit̃ totũ nisi p accñs. 3a ↄcl'o
sit ista de ente p accñs p̃ mõ pprie po-
test ẽe scĩa una unitate generis pximi
uel remoti. hanc ostẽdo. unius intelligi-
bilis plures passiones ↄtinctis põt esse
scĩa una unitate generis pximi uel re-
moti. s; ens per accidẽs pri9 mõ ẽ hui9
modi. q2 ẽ unũ intelligibile unico actu
itelligẽdi. Ad prim d9 q2 ẽs p accñs
uno9 accipit̃ p ↄceptu que3 i se ipor-
tat. alio mõ p re subiecta cui iest. & de
qua denoĩatiẽ pdicat̃. arm ten3 z° mõ
accipiẽ9. zm arm nõ pcedit ñ d ẽte p
accñs pri9 mõ. Ad zm p3 p9 i cor-
pe q̃stiõis. q2 d ẽte p accñs pri9 mõ pt
ẽe scĩa. al'r dcm̃ phi ñ fac ad ppom.

354 trũ sbstantia sit prior accñte
tpe. q2 nõ. eterno nihil ẽ pri9
s; mot9 est eternus 8° phisi.

g̊ etc. p̄ si sic tūc sb̄stātia p̄cederet tēp⁹ tēpe. ōns est fl̄m. q̄ esset tēp⁹ an̄ tempus in īfinitū. ōntia patz. quia tēp⁹ est accidēs. 3⁰ 7⁰ me.ᶜᵉ sb̄stāᵃ ē prior omni accidēte tpe. Rⁿ in istā q. p̄ ponā unā opiniōem & excludā eam 2⁰ dicā alr ad eam. 3⁰ soluā opposita

q̄tū ad primū ē opinio comen. 4.⁰ meᶜᵉ. q̄ si accn̄s ōtingat corpori sepa biliter tūc ē prius tēpe omī tali accn̄te si aūt nō est accidēs aduenienēs. s̄ īse pabile & semp simul cū eo. tūc sb̄stāᵃ ōposita nō ē prior tali accidēte tpe. s̄ mā ē prior. ista opīo dupliciter pec cat. primo q̄ nō est ad mentē phi. quia phus p̄bat sb̄stātiā esse primᵐ ens. q̄ p̄ dicat̄ in q̄d. alia sūt entia. q̄ sūt taliter enti. s̄ neutrū ē uerū de mā. cū mā p̄di cet̄ denoīatiue de materiato. ix. meᶜᵉ.

p̄ eodem mō dicit phs sb̄stātiā esse priorē ōgnitiōe & diffinitiōe sicut & tempe. sed mā nō ē prior cognitiōe. cū sit scibil̄ s̄m analogiā p̄ phisi. & act⁹ est prior potenᵃ ōgnitōe. ix. meᶜᵉ. nec est prior diffinitione. q̄ sb̄stantia cō posita cadit ī diffinitiōe accn̄ti. & nō materia. Ad. q. g̊ dico 3ᵃ. primū est q̄ quādo sb̄stanᵃ dicit̄ prior tempe nō accipit̄ tempus s̄m q̄ distinguitur 4.⁰ phisi. naz primitas temporis est ipsi⁹ sb̄stantie ut substantia est. tempus autē non est mēsura nisi mot⁹ & quieti & eorū que sūt in motu & quiete. sb̄stātia abstrahit a motu & q̄ete 2ᵐ est q̄ n̄ accipit̄ temp⁹ p̄ q̄cūq; duratione uel mēsura extrīseca successiua aᵃ ab eēnᵃ

rei. q̄ de iᵃ eēt quēstio. q̄ sb̄a possz eā p̄cedere. cū sit ei accn̄s. & sic p̄cederz illā duratōe. & sic in infinitum. 3ᵐ est q̄ prius tpe dr̄ qd̄ pōt sepatim eē sine alio & aliud nō sine ipso. & isto mō oīs sb̄a est prior omni accn̄te uno modo & alio modo nō. q̄ eē prius tpe est posse habere existentiā actualē sine alio. eo q̄ in nullo depēdet ab eo. & ta le pōt dici pri⁹ nā. nihil enī ē pri⁹ nā qd̄ nō sit prius tpe illo mō. hoc aūt ōtingit dupliciter. uno mō. q̄ nō depē det ab eo. alio mō q̄ nō est cā necessa ria respectu eius. p̄bat̄ p̄ oppoᵐ. q̄ si nō pōt separi. hoc est u⁹ q̄ depēdet ab eo. ul⁹ q̄ est cā necessaria illi⁹. Ad p̄ positū dico q̄ sb̄a ōposita est prior oī accn̄te sepabili utroq; mō. ōpata aūt ad accn̄s insepabile puta ad p̄priaz passi onem est prior uno mō. q̄ nō depēdet. s̄ nō alio mō. q̄ est cā necessaria illius.

Ad arᵗᵃ ad priᵐ dico q̄ equocatur de tpe. licet enim nihil sit prius motu eterno accipiēdo temp⁹ p̄ mō. tn̄ tali motu pōt sb̄a eē prior tpe. q̄ nō depē det ab eo. licet nō possit separi inq̄tuz cā necessaria Ad 2ᵐ dico q̄ temp⁹ dupl̄r accipit̄. uno mō ut est passio p̄ mi mobil̄. alio mō ut est mēsura. p̄ mō p̄cedit̄ tpe a p̄ mobili. 2⁰ mō non.

355 Trū sb̄a sit prior omni accn̄ te diffinitiōe ita q̄ sb̄a cadat in diffinitōe cuiuslibet accn̄ti q̄ nō. q̄ p̄pria diffinitio ex p̄prio ge nere & p̄pis drīis ōstituit̄ ui⁹ thopi. s̄ omne accidēs hz p̄priū gen⁹ & drās

ergo talis diffinitio erit sufficiẽs sine sba·ma.p3.in pdicamentis. diuersorꝝ generū.& non subalternatiꝫ positorū diuerse sunt spẽs & drie. sba & accñs sunt diuersa genera.ma.p3 7º mecc.ꝙ in diffinitõe est qd & quale.s. ɔcept⁹ qdditatiu⁹ q est cõcept⁹ generis.& cõcept⁹ qualitatiu⁹ q ẽ ɔcept⁹ drie. ꝑ 2º mecc.ratio quã significat nomẽ est diffiº.ß nomẽ accñtꝫ nõ significat sbaꝫ ğ sba non debet poni in eius diffinitione. ꝑ accñs põt esse sine subiecto. p3 de facto in sacramẽto.ğ sbiectū nõ dẽt poni in ei⁹ diffiõne. ɔ 7º mecc. sba est prior omni accñte diffinitione.

2º sba est primū omniū entiū diffinitõe.ita ꝙ nec cadit in diffinitõe cui⁹libet accñtꝫ.hanc oñdo sic.omnis diffinitio pfecta exprimit ɔceptū qdditatiuū intellect⁹. ß nulla diffinitio accñtꝫ sine sba est huiusmõi.ğ etc.ꝓbatio mi. omẽ accñs h3 rõeꝫ forme inherentꝫ & dependẽtꝫ ad aliud. ɔcept⁹ aũt pfect⁹ forme inherentꝫ qetans intellectū non põt fieri nisi ɔcõiteꝛ illud cui inherꝫ. ꝑ sicut aliqb⁹ ɔuenit qd sic diffinitõ.ß accñª nõ hñt qd. ꝙ nõ sunt entia nisi ꝙ entis. ğ etc. Ad arta ad prim dico ꝙ mecc loquẽdo nõ omẽ ɔstitutū ex ꝓprio generꝫ & drĩis est pfecta diffiº.talis est diffinitio accñtꝫ.ꝙ non exprimit omino qdditatẽ accñtꝫ & habitudinẽ ad sbaꝫ. ꝙ diffinitio daꝛ cã cognoscendi.ideo reqrit sba sine qua nõ qetat intellectū. Ad 2m dico ꝙ nõ ꝓpter mõm significãdi ɔcludiꝛ ꝙ subiectū ponaꝛ in diffinitõe accñtꝫ. ß ꝙ accñs sm se dependet & nõ est alr ens. & ꝓpter illud significatū ponit in diffinitõe ei⁹ subiectū. Ad 3m d° ꝙ añs est uerꝫ.& oña falsa.dato eniꝫ ꝙ accñs esset insepabile uel non. ꝙ tamẽ dependet ad sbaꝫ.ideo nõ potest esse sine substantia nec diffiniri.

356 Trū sba sit primū oium entiū ɔgnitõe.ꝙ nõ.omnis nr̃a cognitio oriꝛ a sensu. ß accidenª sunt sensibilia & nõ sba. ğ pº cognoscit accñs ꝙ sba. ꝑ pº de aĩa.accidẽª magnã ptẽ ɔferũt ad ɔgnoscẽdū qd qd est.ğ acciª pri⁹ ɔgnoscũtur ꝙ qd qd ẽ. ɔ 7º mecc.sba ẽ prim oiuꝫ entiū ɔgnitõe. In ista.q.pº pmittam unã cl.2º oñdã duas ɔclones. Quãtū ad primū cl.est ista. primitas est duplex.s.generatõis & pfectõis. q autem sunt priora gnatõe sũt posteriora pfectõe. & q sunt priora pfectõe sunt posteriora gnatõe.3º & ix.mecc. Quãtū ad 2m sit ista priª ɔclo.sba nõ ẽ principiū oiuꝫ entiū cognitõe prioritate originis.h° ꝓbãt due rões ad principale. 2ª sit ista.sba est prim oium entiū ɔgnitõe poritte pfectõis.hãc oñdo. ꝙ ɔgnitio ipi⁹ qd qd est est pfectissima.7° mecc. ğ qd maxime h3 qd qd est est pfectius ɔgnoscibile.ß sba h3 pfectissime qd qd est.ğ etc. Ad a. sa ad prim d⁹ ꝙ arguit de prioritate originis. Ad 2m d° ꝙ sba est pfectius cognoscibile simplr. tñ aliquid aliud potest pfectius cognosci a nobis s m

pportione ꝯgnoſcibilitati ſue. nec iſta repugnant. ſicut patet de uiſione mea reſpectu cādele. & aq̄le reſpectu ſolis.

357 Trū ſpūs ſanctus pducat p mo^m uolūtatī. uidet ꝙ nō. ꝙ nā eſt uis īſita reb⁹ ex ſīlibus ſīlia pcreās. ſ ſpūs. ſ. ē ſīlis pducēti. ḡ pducit p nāꝫ. & nō p uolūtatē. ꝓ uni⁹ nature eſt tm̄ un⁹ mod⁹ cōicādi. comē. 8. phiū. ſ diuina nā cōicat filio p modū natur. ḡ nō cōicat ſpūi ſācto p modū uolūtatis. ꝓ nihil pducit per actum uolūtatis niſi precognitum ſm aug. de tri. xv°. ſi ḡ ſpūs ſcūs p ducat p modū uolūtatī erit ꝑcognitus anteq̄ꝫ pducat. & p ꝯns ꝯgnoſcetur a pre & filio intui^ue. ꝙ cognitio intuiti ua eſt exiſtētis ut exiſtēs eſt. ſ oīs ꝯgni tio nō intuitiua eſt ipfecta. & hāc po nere in diuinis eſt magnū incōueniens.

Ꝯ. ſ. ſ. exit a patre & filio ꝗ̄ nō quō na tus. ſ quō dat⁹. aug. de tri. xv. ſ exire p modū dati uel doni ꝯpetit pducto p modū uolūtatī. ꝙ eius eſt ex ſua liberta te dare uel donare. Rn̄° ꝙ ſic. ꝙ in deo eſt uolūtas formalr̄ & p modum principii pductiui. ꝙ prin^a pductiua ex q̄ de ſe nō dicūt impfectōem redu cunt ad aliqd̄ unū pfectū. uel ad aliq̄ plura pfecta tanta paucitate ad quāta pnt reduci. ſ oīa nō pnt reduci ad unū prin^m pducti^m. ꝙ illud unitū hērꝫ mo dū determinatū agendi nature uel uo lūtatis. ꝙ inter iſtos mōs nō eſt ali⁹ me dius. ḡ neceſſario reducunt ad dualita tem. ſ. principii pductiui p moduꝫ na ture. & uolūtatī. ad q̄ duo ſicut ad p fecta ſtat omnis reductio principiorū.

Ex his ꝓbo ppo^m. in quocunqꝫ eſt principiū aliqd̄ qd ex ſua rōe eſt prin cipiū pductiuū. erit in eo principiuꝫ pducendi. ſi eſt in eo ſine impfectōe. & nō ꝑintelligat hēre aliqd̄ pductum adequatū. ſ in deo eſt formalr̄ uolūtas ex nā rei & ſub rōe principii pductiui liberi reſpectu amoris & ſine impfe ctione. ḡ erit prin^m pducendi amorē. ſm pportōem ſue pfectōis. & q̄to ip ſa nata eſt amare obiectū infinitū. ſed ipm obiectū amat amore infinito. ḡ na ta eſt eē prin^m amoris ifiniti. ſ nihil ē infinitū niſi ipſa diuina eſſen^a. ḡ ille amor pduct⁹ eſt diuina eēntia. amor aūt ille nō eſt forma inherens. ꝙ nihil tale eſt in diuinis. ḡ p ſe ſubſiſtens. ſed non idem cū producente. ꝙ nihil pdu cit. ſe. ꝑ de tri. ḡ perſonam diſtinctam ab eo. hāc pſonā. d° ſpm ſanctū. ꝙ ſi li⁹ nō ſic pducit. ſ p modū nature. ḡ etc. Sed hic ſunt duo dubia. pri^m eſt quō uolūtas pōt eē prin^m cōicandi nāꝫ. cū in creaturis nō ſit ita. & uolun tas eſt eiuſdeꝫ rōis in deo & creaturis. 2^m eſt quō uoluntas ſit prin^m neceſ ſario pducēdi. q̄ necitas reqrit in iſta pductōe. Ad pri^m dico ꝙ uoluntas pōt eē prin^m cōicandi nām. ſ nō uolū tas cōiter ſumpta. & ut eſt eiuſdē rōis in deo & creatura. ſ ut infinita. infini tas enim eſt gradus intrinſecus uolunta tis diuine & cuiuſlibet eēntialis perfe ctōis. ſ ut pbatum eſt uolūtas ē prin^m

amoris infiniti. omne autem formaliter infinitum est diuina essentia. ergo uoluntas diuina ut infinita est principium communicandi essentiam diuinam amori producto. Ad secundum dico & probo possibilitatem huius dupliciter. primo a posteriori. secundo a priori. a posteriori sic. primum productiuum perfectum potest dare producto omnem perfectionem que sibi non repugnat. sed uoluntas infinita est principium productiuum perfectum ergo suo producto potest dare perfectionem sibi correspondentem. sed necessitas non repugnat sibi. immo necessario conuenit. quia omne infinitum est necesse esse. ergo potest dare necessitatem ipsi producto & eius productioni. quia productum capit esse productione. sed non potest aliquid capere esse necessarium per productionem nisi necessariam. A priori sic. uoluntas infinita non potest esse nisi recta. nec potest esse nisi in actu. quia tunc esset potentialis. ergo necessario est in actu recto uolendi illud obiectum quod est ex se necesse uolendum. sicut ergo ex necessitate est primum uolendi. ita ex necessitate est primum producendi amorem illius obiecti. ergo uoluntas infinita habens obiectum infinitum est formalis causa necessario producendi amorem infinitum. Ad argumenta ad primum dico quod illa diffinitio nature probat quod spiritus sanctus non producitur ut similis ex prima regula ex ui productionis sue. & uerum est quod non est imago patris sicut filius. Ad secundum dico quod auctoritas commenta. si generaliter accipiatur est falsa sed ipse non loquitur nisi de homine. & tunc concedenda est sibi. nihil. enim generabile uniuoce est generabile equiuoce. nisi sit ita imperfectum quod una causa sufficeret ad eius generationem. ideo entia imperfecta possunt generari. uniuoce & equiuoce. perfectum autem non si autem intelligat de aliis falsa est. quia generata per putrefactionem & propagata sunt uniuoca. quia utrumque potest generare sibi simile. & si negatur de apibus non potest negari de plantis. que aliquando non generantur ex semine ideo equiuoce. & tamen producunt uniuoce semen ex quo generantur plante alie eiusdem speciei. Ad tertium dico quod in illo priori signo originis antequam spiritus sanctus intelligitur. pater & filius cognoscunt spiritum sanctum intuitiue. licet non ut existentem in se. Sed quia cognoscunt diuinam essentiam que est ratio cognoscendi intuitiue omne obiectum intelligibile sicut tota trinitas cognoscit creaturam intuitiue antequam producatur. quia sua essentia est ratio perfectissime cognoscendi omnia alia. & per consequens est ratio cognoscendi omne cognoscibile antequam existat.

358 Utrum spiritus sanctus procedat a patre & filio. quod non. damas. c. 8. spiritum sanctum a patre dicimus. ex filio autem non dicimus. Preterea per rationem grecorum. nihil est tenendum tanquam articulus fidei nisi quod continetur in euangelio. uel quod continet fidem. uel in scriptura

no:ui testamenti. ꝑ non uidetur expssū in nouo testamento ꝙ spiritus sanctus procedat a filio. ergo etc. ꝑ spiratio passiua ē ppa uni psoe i diuinis. ergo spi ratio actiua. ona pbaṫ. ꝙ uideṙ eque ꝑ fecta & eq incōicabilis. ꝯ in simbo lo niceno. ex patre filioq3 pcedit. & athanasii. spūs sanct9 a pre & filio.

In ista.q. dicunt greci discordare a nobis sicut uideṫ auctoritas damas. so nare. ꝑ de ista discordātia dicit licoñ. in epl'a de crisagio. ꝙ senten^a grecoꝝ est ꝙ spūs sāct9 ē spūs filii. nō pcedēs a filio. ꝑ a solo pre p filiū. uideṙ ergo i^ta sentē^a ꝯria nostre. quia dicim9 spū3 sā ctū a patre filioq3 pcedere. ꝑ si forte duo sapiētes un9 grec9 & alter latinus uterq3 uerus amator ueritati. & non ꝑ prie dictōis de ista ueritate inquireret. pateret ꝙ illa ꝯrietas non esset ita rea lis sicut uocalis. aliter uel ipsi greci uł nos latini essemus heretici. ꝑ qs aude bit tātos doctores dicere hereticos .s. ioh. crisosti^m gregoriū theologū. & ba siliū. & m^ltos alios doctores grecoꝝ. quis etiam dicet hereticos beatū aug. grego^m. hilari^m. & ꝙplurs alios docto res latinos. uerisił'e ē ꝙ nō sbest dictis uerbis contrariorum sanctorū senten^a discōrs. multipl'r eni dr hoc ex hoc uł ab illo uel illi9. qua multiplicitate sub tili9 intellecta pateret ꝯrioꝝ uerboꝝ nō ꝯria sētenᵃ. Quicqd sit de his ex q eccl'ia catho^ca determinauit hoc esse tenendū. sicut de sbā fidei. extra de sū ma tri. & fide catho^ca. firmiṫ tenendū

est ꝙ spūs sanctus procedit ab utroq3.

Ad hoc est ratio talis. hñs prin^m ꝑ ductiuū priusq intelligitur habere ꝑ ductū potest illo principio producere si nō dependet a passiuo. nec potest ꝑ aliquid impediri. ꝑ filius habet uolūta tē q est principiū amoris adequati. & habet eā ut ꝑintelligiṫ pductōi uolū tatis. ergo potest illa pducere. ergo & ea ꝑ ducit. minor pbaṫ. ꝙ generatio & spiratio hñt aliquē ordinē. ita ꝙ aliq modo generatio est prior spiratione. ꝑ in illo priori cōmunicatur filio omnis perfectio diuina. ergo & uoluntas. ergo fili9 habet uoluntatem priorem producto per actum uoluntatis. ꝙ autem ge neratio & spiratio habeant aliquem or dinem ad inuice3 pbatur. quia si actus primi habent ordinem ad inuicem in aliquo si uterq3 est pfecte actiu9 habe bunt similem ordinem in eliciēdo suos actus. addidi aute3 pfecte actiuus ꝑp substantialem forma3 & accidentalem. quia licet forma substantialis sit actiua & qualitas similiter. tamen qualitas ha bet actum suum prius. & hoc est ex im perfectione actiuitatis forme substanti alis. in patre autem intellectus & uolū tas sunt perfecte actiua principia. & habent ordinem quēdam. quia fecundi tas intellectus constituit patrem. nō au tem fecunditas uolūtatis. ergo fecunditas intellectus aliquo modo habebit prius actum suum q fecūditas uolūtatis actū suum. Ad argumenta in oppositu3 ad damas. potest rñderi p i^a notabilia

lincó. de epl'a crisagii. Ad formam de euangelio dico q non ualet. q in euangelio non habetur q christus descenderit ad infernum. & tamen tenendū est sicut articul9 fidei. similiter sacramēta ecclesie multa non ponunt in euāgelio expsse. & tñ ecclia certitudinaliter tenet ea esse tradita ab aplis. & piculum esset errare circa illa. siir omnia pertinentia ad dispēsationem sacramentorum christus non docuit in euangelio. dixit enim discipulis adhuc hēo uobis multa dicere q̄ non potestis portare modo cum autem uenerit ille spiritus ueritatis docebit uos omnem ueritatē. Ad ultimum dico q diuina natura non potest haberi in una persona pluribus p ductióib9. pōt tñ una persona cōicare naturam plurib9 pductionib9. & ideo non sequitur si spiratio passiua sit tā tum in uno q actiua sit tm̄ in uno.

359 Trum spiritus sanctus distingueret realiter a filio si non pcederet ab eo. uidet q nō. boetius de tri. essentia continet unitatem. relatio multiplicat trinitatē. ergo nulla persona distinguitur ab alia. nisi que relatiue refertur ad aliam. ſ si spiritus sanctus non procederet a filio nō referret realiter ad filiū. ğ etc. p̄ augusti. xi. de ciuitate dei. ideo simplex ē deus. q est q̄cquid habet excepto eo ad qd relatiue dicit. pater enim habet filiū. & non est fili9. ğ si spūs sanctus non pcederet a filio eēt fili9. q nō diceret ad eū relatiue. ꝯ̄ aug. v°. de tri. apparet q spūs sanctus nō est filius et si exeat a pre. q exit nō quō natus. ſ quō datus. In ista. q. est una opi. que tenet partem negatiuā. pbat aūt duplici rōe. p̄ sic. relatio in diuinis aut distiguit ſm qdditatem. aut ſm eē. non ſz eē. q illo modo transit in eentiaz. ğ ſz qdditatē. ſ illo modo tm̄ respicit oppositum. ergo distinguit tantum ab opposito. sed posita illa ipotesi in filio & spiritu sancto non essent relationes opposite. ğ etc. Secunda ratio est ista. si relationes disperate possent personas sufficienter distinguere. cum ipe sint in patre. q generatio actio & spiratio actio. pater esset due persone qd est impossibile. Confirmatur ratio q tanta distinctio uidet esse inter gnātionem actionē & spiratōez actiuā q ta est inter ꝗeorum correlatiua. si ğ correlatiua distingūt psonaliter. ğ & ista. ꝯ̄ istaz opi. arguo duplici uia. p̄ per rōez formal' constitutiui. 2° per distinctōez emanationū. ex prima uia arguit sic.

Quocūq formaliter aliqd constituit in esse eo dē distinguitur a q̄cūq alio. q eodem aliquid est ens & unum unitate conueniente tali entitati. & si unum ğ i se idistictū. & ab omi alio distictū. ſ fili9 distiguit in eē psonali filiatōe. ğ filiatōne filius erit distct9 psonaliter ab omni psona non tali. circūscripto per possibile uel impossibile omni alio & maxime posteriori. mi. patet. quia filius non constituitur in esse psonali spiratōe actiua. q illa est communis patri

& filio. & in eo nō sunt alie proprie
tates positiue ꝗ̄ gnātio passio & spi
ratio actio. ḡ etc̄. p̄ ꝑ formale ꝯsti
tutiuū distinguit̄ cōstitutū ab omni aᵒ:
etiā si ꝑ impossibile circumscribatur
omne aliud ab eo. patet ꝙ ꝑ illud disti
guit̄ adequate ab omni nō tali. ſ ōme
nō hn̄s formā illā ꝯstitutiuā est nō tale.
ḡ per ipsam distinguitur ab omni alio
nō hn̄te illā. Ista rō declarat̄ ꝑ exem
plū. hic hō nō tm̄ distinguit̄ a lapide
per rōnale. ꝙ distinguit̄ etiam ꝑ anima
litatem. nec adequate distinguit̄ ꝑ rōna
le. ꝙ tunc omne distinctū a lapide eēt
rōnale. ſ distinguit̄ adequate in genere
corpis per aīatum. tn̄ circūscribēdo ab
homine ꝑ intellectum ōme aliud a rati
onali. per illud solū distinguit̄ eēntial̄r
ab omni nō rōnali. & per ꝯn̄s a lapide
q̇ nō est rōnalis. nō ḡ illud distīguit re
aliter qd̄ distinguit adequate. ſ etiā q̄d
si solū poneret̄ eēt incompossibile illi
a quo distinguit̄. Confirmat̄ ista rō
de formali ꝯstitutiuo. ꝙ si pater ꝑ im
possibile nō ꝓduceret spm̄ sanctū; ſ fi
liꝰ. adhuc pater paternitate distīgueret̄
a filio & spū sancto. sicut paternitate
in eē ꝑsōali ꝯstituit̄. Ex zᵃ uia arguit̄
sic. gnātō distīguit̄ a spiratōe ōmi alio
circumscripto ꝑ impossibile. ḡ filiꝰ di
stīgueret̄ realiter a spiritu sācto si nō
ꝓduceret ipm̄. ꝓbatio ꝯsequētie. ꝙ im
possibile ē unā ꝑsonā duabꝰ ꝓductōibꝰ
totalibꝰ accipere esse. nulla enim ꝓdu
ctione aliq̄d accipit esse. qua circūscri
pta non minꝰ accipet eē. ſ si utraqꝫ ac
cipet eē. circūscripta q̄cūqꝫ accipet eē
ꝯplete ꝑ aliam. ḡ neutra & utraqꝫ acci
peret esse. Ad boetiuꝫ dico relatio
mlt̄iplicat trinitatē & nō tm̄ distinguit
a relatōe opposita. sed ab omni relatio
ne dispata. cui formal̄r nō est idē sine
omni incōpossibilitate. ſ alique tn̄ non
tm̄ habent distinctōem. ſ etiā incōpossi
bilē rōnem in eodem supposito. Ad
illud augustini ꝯcēdo qd̄ nūc dicit. sed
posita ipotesi nō haberet spiritus san
ctus ꝑ correlatiuo filiū & spirantem.
& ideo nō seq̄tur ꝙ spūs sāctꝰ sit fili
us. ꝙ nec intrinsece haberet filiū nec
ut correlatiuuꝫ originis. dicit ḡ augꝰ.
ꝙ illud qd̄ habet̄ nō est hn̄s quādo ha
betur ut correlatiuū. Ad primū de
opi. dico ꝙ relatio manet. ſꝫ eē & ſꝫ
q̄dditatē. & si transit ſm̄ esse transit
ſm̄ q̄dditatē. ꝙ eē relonis est ad aliud.
q̄dditas aūt r̄lonis n̄ p̄t eē sn̄ eē ad ali
ud nā si ītelligit̄ relo sine eē ad aliud.
nō est relatio. ſ absolutū. manet ḡ rela
tio ſm̄ esse & q̄dditatē. ꝙ relatio for
maliter non est eēntia diuina. ꝙ ſꝫ au
gusti. nō eo uērbū quo sapienᵃ. transit
aūt ſꝫ utrūqꝫ ꝑ uerā idētitatē. & cū di
cis aut distīguit ſꝫ eē. aut ſꝫ q̄dditatē.
dico ꝙ ſm̄ utrūqꝫ eē ad aliud. et cū di
cis sic. transit. ḡ non distinguit. ꝯsequē
tia nulla. ꝙ transit ſm̄ identitatē &
manet ſꝫ formalitatē. Ad zᵐ dico
ꝙ non ē tāta distīctio in productōibꝰ
actiuis q̄nta in passiuis. quia idem non
potest produci duabꝰ productōibꝰ. &
accipe eē. ſ idē p̄t ꝑ duabꝰ ꝓductōibꝰ

communicare esse distinctis personis. Trum sacramentum bene diffiniatur sic dicendo. sacramentum est inuisibilis gratie uisibilis forma. quod non. diffinitio est eius quod est per se unum. 7° metha. sed sacramentum non est per se unum. ergo etc. probatur minor. quia accedit uerbum ad elementum. & fit sacramentum. augusti. sup Io. sed ista non faciunt per se unum. duo enim quorum unum est permanens aliud successiuum non faciunt per se unum ista sunt huiusmodi. ergo etc. Preterea unius rei unica est diffinitio propria. quia conuertibiliter se habent & indicat totam essentiam diffiniti. sed sacramenti est alia diffinitio a predicta. ergo etc. probatur minor. quia augu. hugo & magister in littera sacramentum diffiniunt sic: sacramentum est sacre rei signum. Preterea si sacramentum est forma. aut est forma exemplaris. aut est altera pars compositi. sic enim omnis forma dicitur non primo modo: quia exemplatum immitatur exemplum & participat ipsum. sed gratia non immitatur nec participat sacramentum. nec 2° modo. quia sacramentum non est pars gratie. Contra magister senten. sacramentum est inuisibilis gratie uisibilis forma. In ista questione hoc ordine procedetur. primo uidendum est cuius possit esse diffinitio & cuius non. 2° si sacramentum possit diffiniri. 3° dato quod sic: si diffinitio sua sit illa de qua questio querit. Quantum ad primum argumentum totum quere supra.

Quantum ad 2m argumentum dico quod sacramentum potest diffiniri. & diffinitiua est ista. sacramentum est signum sensibile effectum dei gratuitum ex institutione diuina efficaciter significans. ordinatum ad salutem hominum uiatorum. Ista oratio non est in se falsa. quia oratio in se falsa est illa cuius partes in se contradicunt. 5° metha^ce. sed partes istius orationis non contradicunt. ergo etc. Preterea ista oratio non est non entis. siue non ens accipiatur pro nihilo. siue pro priuatione uel negatione. quia per se includit aliqua compositiua. utrum autem ei conueniant conditiones necessario requisite ad hoc quod aliquid sit proprie diffinibile. de prima patet quod sic. est enim sacramentum ens positiuum. De secunda uidetur dubium. quia sacramentum includit aliqua diuersorum generum. que non sunt nata facere per se unum. Contra licet idem accidens sit in pluribus subiectis. nihil minus adhuc erit proprie diffinibile sicut accidens aliud. quia illa plura non sunt de quidditatiua ratione eius. sed tanquam addita. sic in proposito sensibile ponitur in diffinitione sacramenti tanquam additum. & ideo si illud non est per se unum. dum tamen illud quod pertinet ad rationem formalem ipsius sit per se unum adhuc erit proprie diffinibile. formale autem in ista diffinitione est signum quod ponitur pro genere. ex institutione & efficax ponuntur pro differentia. sensibile quod ponitur pro fundamento. gratuitus siue gratia quod ponitur pro correlatiuo. De 3a conditione dicendum quod sacramentum non est ens reale. immo includit ens rationis. quia est signum ex institutione. quod est relatio rationis. quia non

sequitur fundamentum ex natura rei, ideo diffinitio ista non est entis extra animã. & per consequens non est proprie diffinibile ipsum sacramẽtum. sed eo modo quo diffinitio exprimit unuz conceptum per se in intellectu. siue ille conceptus sit rei extra animã. siue rei ratõnis bene potest diffiniri. quo modo intentiones logicales diffiniũtur. que non significant qdditates extra animã sed tantum conceptus in anima per se unos. & sic habere diffinitionem sufficit ad scienciam proprie dictam. alias logica non esset scientia proprie dicta in talibus enim diffinitionibus inuenitur genus & differentia & proprium. & eo modo quo loquitur de eis phus.

De quarta ꝯditõe p3 ꝙ sacramentũ non habet ꝯceptũ simpl'r simplicem nec singularẽ. ſ resolubilez siue uniuersalẽ. patet ĝ ꝙ sacramẽtũ est ꝓprie diffinibile eo mõ quo intentões logice diffinibiles sunt. Ex his q̃ dicta sunt in isto. 2º articulo p3 tertius articulus. si enim recte intelligat̃ eadẽ diffinitio est ista cũ illa de quaquestio q̃rit. ꝙ ponit̃ forma pro signo eo modo quo imago herculis dr̃ forma herculis. qđ dicitur uisibile debz intelligi pro sensibili in cõi. eo ꝙ uisus est excellẽtior omni sensu. & pluriũ differẽtiarũ ꝯgnoscitiu⁹. ſm phm̃ p̃ metha. grã aũt ponit̃ pro residuo diffinitionis. Ista sequendo ad primũ dicẽdũ ꝙ licet fundamẽtum istius reſonis includat plura ex qb⁹ nõ fit p se unũ. tñ q̃tũ ad suã formalẽ rationẽ est per se unũ. Et si dicat̃ ꝙ relatio non est una nisi fundamẽtũ sit unũ. ꝗn⁹ licet sit uera de relatõib⁹ realib⁹. qđ tñ est dubiũ. ꝙ licet sint m'ti trahẽtes unã nauem. tñ reſo trahentiuz ad unum tractũ est una. de reſonibus tamen ratonis simpl'r est falsa. non eniz oportet aliud nisi ꝙ illa multa concipiant̃ ĩ itellectu. ut unũ ĩ ordĩe ad aliqđ significatũ. exemplũ significare mustũ bonum. istius relationis fundamentum potest esse totũ istud circulus cooptus foliis hedere in cruce. ita una conclu⁹ ex m'tis sillogismis qui nisi unum per se faciunt. Ad 2m dicendũ ꝙ una diffinitio non exprimit quod exprimit alia. ita ꝙ colligẽdo ex omib⁹ illis sparsim in multis possit' haberi una cõpleta diffinitio. qualis est illa supradicta.

Ad tertium & ultimum agrumentum superius adductum satis claret responsio ex dictis supra in corpore questionis. ut peroptime patebit practicanti.

Trum sacramentum efficiat gratiam. ꝙ sic. aug. que est illa uirtus aque ut corpus tangat & cor abluat. ĝ aqua baptismalis abluit animã. ſ nõ abluit nisi per grãz ĝ ipsam causat. p̃ magister sententiaꝝ assignãs differẽtiaz inter sacramẽta noue legis & ueteris. dicit ꝙ sacramenta ueteris legis sunt signa tantum: sacramenta noue legis sunt signa & cã gratie. ĝ etc. p̃ in qualibet orõe pe

tit ecclesia. pficiant in nobis dñe sacmenta tua que continēt. ex hoc arguitr dupliciter. pº q ecclesia petit gratiā & ñ petit ipossibile. g possibile est q sacmenta efficiant gratiam. 2º quia dicit sacramenta continere gratiam quā pe tit. sed patet q non continent gratiam formaliter. g continēt eam uirtualiter siue causaliter. Contra aug. 83. questionū. q. liiii. deus per seipsum illuminat animas & causat gratiam. pº si sacramentū esset causa gratie. aut unica. aut equiuoca. non uniuocā. q gratia nō est formaliter in sacramento. non equiuoca. q cā equoca est nobilior causato nihil aūt pōt esse in aliq sensibili ut in sbiecto qd sit nobili9 grā. In ista. q. est una opi. q̄ dicit q sacramēta sūt cā grē. & maxime tenetur propter auctoritates sanctorū. & maxime augustini. que adducta est. & pter dictum cōe q. s. sacramēta noue legis hoc efficiūt quod figurant. adducit etiam istud q sacramenta nō sunt causa sine qua nō. quia illa causa que nihil potest facere ad effectū efficiēdo uel disponēdo nihil causalitatis habet supra rem. nisi sit cūt causa per accidens. sacramentū nō est cā gratie per accñs. quia tūc nō poneretur in eius diffinitione. pº cā p accñs non ptinet ad artē. patet in porphirio. Qualr aūt sacramētū sit p se causa grē ponit sic. efficiens eni dupliciter distinguit. uno mō ex pte effectus. alio modo ex parte efficientis. efficiens ex parte effectus quoddā est dispositiuum quod inducit effectum preuium. quoddam pfectissimū qd inducit effectum principalem. efficiens ex parte efficientis quoddam est principale. & quoddam instrumētale. instrumentū autem duplicem habet actionem. unam ex propria natura. aliam inquātum mouetur ab agente principali. & si habet secundam habet & primam. & semper per secundam attingit aliquid ultra id quod attingit per primam. alias non esset instrumentum. illud autem ad qd attingit ultra aliquando est terminus principalis agentis. aliquando est tantū dispositio ad illum terminū. Ad propositum aqua per formam suam naturalem habet operationem propriam scilicet abluere & madefacere corpus. & inquantum est instrumentum diuine misericordie habet effectum ulteriorē non quidem ad gratiam. ita q eam attingat etiam in uirtute principalis agētis. sed ad dispositionem preuiam. que quidem dispositio in quibusdam sacramentis est caracter. in quibusdam aliis est quidam ornatus anime proportionatus caracteri. sacramentum ergo instrumentaliter non causat gratiam. sed causat in habentibus caracterem caracterem. uel ornatum anime in non habentibus. que sunt dispositio ad grati am Contra istam opinionem arguitur sic. caracter non potest agere instramentaliter ad terminū creatōnis & maxime s3 tenētē opi. ual3 de sba corporea. & sacramentū est sba corporea.

g nō potest causare dispositionez pre niam ad gratiam. ꝙ talis dispositio cū sit forma simpl'r nāl sicut est caracter uł ille ornat⁹ anime est termin⁹ creatio nis. g etc. ꝑ species panis non est causa instrumentalis realis existētie cor poris christi. nec dispositio ad ipaz. pa tet g simil'r in aliis sacramētis. ꝙ nullū sacramentum est causa instrumentalis. nec dispositio ad terminuz creationis

ꝑ uerba sacramentalia habent esse in tempore. g & actionem hn̄t in tpe sed caracter uel ornatus ille anime non hʒ eē in tpe. ꝟ in instāti. g etc. ꝑ istā opi. ponit pluralitatez sine necessitate quod est contra doctrinam philosophi ꝑ phi. & 2° de anima. & 8° phisi. na tura nihil facit frustra. nunc autem ta lem causalitatem ponere in sacramentis omnino est superfluum. sicut maxime apparet in eucharistia ponere aliquaz dispositionem mediā inter speciem pa nis. que est sacramentum & existentiam corporis christi. que est res signi^ta om nino est superfluum. g ponere ē uanū

Ad. q. g dicendum ꝙ cuz necessitas eorum que sunt ad finem sumatur a fine. finis autē sacramēti est grā uel ali qs effectus inuisibilis disponens homi nem ad salutem. cum iste finis possit sufficienter haberi per sacramenta eō modo quo habetur. absqꝫ hoc ꝙ sacra menta ponantur habere actionem pro prie dictam. siue respectu gratie. siue respectu dispositionis preuie. quoruz utrumqꝫ est impossibile. ꝙ utrumqꝫ illo rum creatur. sequitur ꝙ talis actio nō sit ponenda.

Qualiter autem possit saluari ꝙ sacramenta sint causa gratie non tantum per accidens. & ꝙ per sa cramenta habetur gratia sicut sancti dicunt. Dico breuiter ꝙ omnis dispo sitio necessitās ad formā que nō se ha bet ex parte recepti. potest quodāmo do dici causa actiua siue instrumentalis respectu illius forme. sed sacramentū est talis dispositio immediata. non cau sans illam dispositionem mediam inter ipsam & gratiam. g potest dici causa actiua uel instrumentalis respectu gra tie. Maior istius rationis probatur ratione & exemplo. ratione sic. qđ est causa prioris non propter hoc est cau sa posterioris. nisi illud medium sit cā tertii eodem genere cause. g agens cau sans dispositionem proximam ad for mam est aliquo modo causa respectu forme. g dispositio ꝓxima ad formaꝫ reducit' ad gen⁹ cause efficiēti respcū forme. Exemplo. si abso^te & simpl'r ꝯcedit' ꝙ merita sunt cā instrumental' respectu ꝑmii. & ꝙ ꝑ meriti aliqs ac quirit ꝑmiū. & tn̄ meritū nō est cā acti ua ꝑmii in se. nec alicu⁹ ꝑuie dispositōis intermedie. ꝟ sola dispositio ꝑuia ad ꝑmiū. nō in rōe receptiui. ꝟ actiui.

Aliud ex^m. mot⁹ est cā aliq̄ mō respe ctu termini. & ꝯcedit' ꝙ ꝑ motū acq̄ rit' termin⁹. & tn̄ mot⁹ nō hʒ aliquam actōez ad cāndū terminū nec dispositi onem intermediam. ꝟ ē dispositio ꝓxi ma ad terminū. non in rōe receptiui.

Ad primũ in contrarium dicendũ q aqua abluit cor id est animam nõ causando disposítionem mediam inter ipsam & gratiam abluentem. sed tanq̃ dispositio proxima ad gratiam & immediata. Ad 2m dicendum q inter illa sacramenta sufficit ista distinctio: q sacramenta noue legis causant gratiam tanq̃ signum efficax. illa autem nõ neutri aũt eorũ cõpetit aliqua q̃litas ad aliquid supnaturale in aĩa. Ad ultimũ dicendũ q eo mõ quo sacramenta continent gratiam eo modo efficiũt eam. ĝ gratiam non continent uirtualr ideo ipsam non causant. sed continent eam tanq̃ pximã dispositionẽ ad ipaʒ ideo hoc modo eam efficiũt: q ad ipsam necessario disponũt.

362 Truʒ sacramentuʒ habeat aliquã uirtutem supnaturalem: q sic. aug. super Io. q̃ est illa uirtus aque ut corp⁹ tãgat & cor abluat. p̃ relatio noua nõ aduenit alicui sine nouitate fundamẽti. v⁰ & 7⁰ phi. ad relationem non est motus neq; mutatio. nisi q ad absolutum. sed illud qđ in sacramento ponitur signum sensibile habet nouam relationem ad gratiam: ĝ in ipso est aliqua forma absoluta nouã que est uirtus supernaturalis. p̃ medicina continet formãl'r aliquã uirtutem actiuam respectu sanitatis. sed sacramentum est medicina anime per fecta: ĝ etc̃. Cõtra omnis forma absoluta realis pertinet ad aliquod gen⁹ entis. sed ista uirtus si ponitur non pertinet ad aliquod genus entis. ĝ etc̃. ma. patet. minor probatur. q si in aliquo genere poneretur esset in genere qualitatis. sed in isto esse non potest. quia nõ esset in aliquã eius specie. quia non est habitus uel dispositio: nec naturalis potentia uel impotentia. nec passio uel passibilis qualitas. nec forma uel figura: Preterea accidens supernaturale est simpliciter perfectius accidente naturali. patet quia in primum nõ potest causa naturalis. in secundum potest. & istã impotentia accidit ex eminẽtia effectus. si ergo in sacramentis esset aliqua uirtus supernaturalis. ipsa esset simpliciter perfectior omni qualitate naturali. & per consequens in uerbis sacramentalibus esset aliquod accidẽs absolutum simpliciter perfectius omni perfectõe itellectual' creatur. qđ ẽ sĩplíciter incõueniẽs. In ista. q. est una opinio que dicit q in sacramentis est aliq̃ uirtus supernaturalis. que est principium agendi. ĝ principiuʒ agendi est forma absoluta: qualis autem sit ista uirt⁹ patet per eius diffinitionem. nã uirtus que est principiũ agendi pponit' agenti. agens autem principale agit secundum exigentiam sue forme. & ideo uirtus actiua in ipso est forma habens eẽ completum. instrumentum autem agit motum ab alio. & ideo uirtus sua proponitur motui. motus autem est ens incompletum. 3⁰ phisi. quia est medium inter potentiã & actum. & ideo uirtus instrumẽti nõ habet eẽ fixũ in natura.

Et si arguitur ꝙ in corpore non potest esse aliqua uirtus spiritualis. Rn̄detur ꝙ licet non possit illi uirtus spiritualis inesse. potest tamen ibi esse incōplete per modum intentionis. Contra istam opinionem arguo sic. illa uirtus supernaturalis. aut est in sacramēto indiuisibiliter. aut diuisibiliter. uel tota in toto & in qualibet pte tota. aut tota in toto & pars in parte. non primo modo. ꝙ inter omnes formas perficientes materiam sola intellectiua est talis. non secundo modo. quia saltē extēdit per accidens in subiecto: quod ē contra rationem uirtutis spiritualis.

Preterea in sacramentis sunt necessaria multa uerba. ergo uel in qualibꝫ sillaba erit eadem uirtus. uł alia & alia non primo modo. quia tunc accidens migraret de subiecto in subiectum. & maneret non existente subiecto. non secundo modo. quia cum sacramentum consistat in tota oratione non haberet uirtutem unam. Et si dicas ꝙ haberet uirtutem unaꝫ congregatā ex multis uirtutibus multoꝝ uerboꝝ. Contra non posset dici que istarum uirtutū esset principium causandi effectū spiritualem in anima. Preterea sequendo principia naturalia non sunt ponēda plura ꝙ̄ ratio naturalis conuincit. pari ratione sequendo principia fidei non sunt plura ponēda ꝙ̄ fidei ueritas requirat. sed ponere uirtutem aliquam supernaturalem in aqua uel in uerbis ueritas fidei non requirit. sicut patet soluendo argumenta facta ad oppositum. ergo etc̄. Dico ḡ ad questionem ꝙ nullo modo est necessarium ponere talem uirtutem in sacramento. ꝙ saluantur pertinentia ad ratōem sacramenti sine ea. uidetur etiam magnum inconueniens ponere aliquam uirtuteꝫ spiritualem sine necessitate in aliquo in quo oportet ipsam multotiens generari & corrumpi. Ad primum in cōtrarium dicendum ꝙ aqua abluit cor id est animam. non quidem causando dispositionem mediam inter ipsam & gratiam abluentem. sed abluit tāꝙ̄ pximа dispositio & immediata ad gratiaꝫ eo modo quo dicitur meritum inducere beatitudinem. quia est immediata dispositio ad ipsam. Ad secundum dicendum ꝙ relatio rationis potest eē noua sine nouitate fundamēti. sufficit eni noua comparatio unius absoluti ad alterum per actum intellectus. aliqs eniꝫ potest dici dominus de nouo sine nouo absoluto in ipso. uł alr q̄tiens sacramētum est nouum totiens fundamentum est nouum. & tunc relatio non est noua sine nouitate fundamenti. sed talis mutatio non est ad absolutum. Ad ultimum dicendum ꝙ si sanitas non pōt induci nisi ab agente uoluntario. & ab ipso institueretur aliquod signum efficax ad sanitatem. illud signum esset medicina uirtuosa. non tamen per aliquaꝫ formam absolutam que esset principiū sanandi. sed tantummodo per ordineꝫ efficacem ad sanitatem.

363

Trum sacramenta noue legis habeāt efficaciam a passione christi. ꝙ non. causa in actu & effect⁹ in actu simul sunt & nō sūt. 2º methaphisice. & 2º phisi. s3 passio christi non est in actu. ḡ per eam nullus effectus est in actu. Preterea si sic aut ab illa tanꝙ preuisa. aut ab illa tā ꝙ exhibita. ꝙ tunc sacramēta ueteris legis habuissent efficaciam per ea3. qd' est falsum. ꝙ secundum sanctos tantu3 promittebant gratiam. nec ut exhibita. quia tunc baptism⁹ & eucharistia n̄ haberent per se efficaciam. quia erant instituta ante passionem christi. Oppositum uult magister in littera. Respondeo sancta trinitas nullu3 adiutorium prestitit homini necessarium ad salutem. nisi in uirtute passionis christi. & hoc ualde rationabiliter. ipsa enim fuit causa meritoria respectu boni meritorii collati homini uiatori. Hoc autem fuit maxime misericordie & iustitie. quia maxime misericordie opus est homini inimico tanta remedia concedere. maxime iustitie. propter tā gratum obsequium receptum a persona tā tum dilecta tantum remediū conferre illis pro quibus christus tantum obsequium obtulit. Iustum enim est acceptare obsequium persone dilecte pro illo pro quo offert illud obsequium. maxima misericordia fuit in persona offerente offerre se pro inimicis dei. que summe diligebat. Ex hoc appar3 cū passio christi esset causa meritoria respectu efficacie sacramentoru3 ueterū & respectu gratie collate antiquis pribus. tamen maiorem efficaciam habuit respectu sanctorum gratie. quia obsequium exhibitu3 ad maius bonum acceptatur ꝙ preuisum. trinitas enim nūc confert gratiam propter passionē christi exhibitā. & nobis creditam eē exhibitam. tunc contulit propter passionē a se preuisam. & a fidelib⁹ precreditā esse exhibendā. Ex hoc apparet quare baptism⁹ apit ianuā & circūsitio nō non quidem propter merita. quia multa bona fuerunt facta antiquitus propter que deus contulit maiorem gratiam ꝙ conferatur forte in baptismo. tamen nulla gratia collata tunc fuit efficax ad salutem. quia preciū nō erat solutū. nunc aūt ꝙ p̄ciu3 est solutum minima gratia si confertur sufficiēter disponit ad beatitudinem. exemplum in nobis maius bonum conferrim⁹ propter obsequiu3 exhibitum ꝙ sperarū.

Ad argumenta ad primum dico ꝙ licet passio christi nō sit in effectu modo. est tamen nunc & semper in acceptatōe diuina. & hoc sufficit ut sit cā meritoria. exemplu3 nos multa conferrimus propter aliquod bonu3 presens in memoria. si est p̄teritū. uel in opiōne si ē futurū. Ad 2m dico ꝙ oīa sacramēta hūerūt minorē efficaciā uiuente christo ꝙ post mortem eius. non tamen fuit inconueniens ꝙ instituerētur ipso uiuente. quia fuerunt instituta non ut pro tunc. sed ut post mortem christi

haberet efficaciam principalem?

364 Trum sacramentum confirmationis sit bene diffinitum. ꝙ non. p̄ contra materiã & formam simul. christus instituens sacramẽtum istud insufflauit & dedit discipl'is suis spiritum sanctum. Ioh. xx. ğ etc̃. Item act. 2° spiritu sancto misso in linguis igneis confirmantur. Preterea apostoli tali materia & forma non utebãtur. sed impositione manuũ. Preterea specialiter contra materiã ĩ baptismo non est necessaria aqua consecrata. sed sufficit quecunq3 aqua. ergo in confirmatione sufficit crisma non consecratũ. Preterea cõtra ministruz arguitur. quia quilibet sacerdos potest sacramentum istud conferre. d' cõ. di. v. & ponitur in littera. Contra magister in lr̃a. R° dico ꝙ confirmatio ẽ unctio hominis uiatoris aliqualiter consentientis facta in fronte in figura crucis cum crismate sanctificato a ministro idoneo simul cum debita intentione iniungente & uerba certa proferente. significans efficaciter ex institutione diuina unctionem anime per gratiã roborantem ad confitendum cum constantia fidem christi. Hic patet que sit istius sacramenti materia proxima. quia totum illud uisibile quod ponit̃ in fundamento scilicet necessario fctã in fronte in figura crucis cum crismate sanctificato. materia remota est crisma compositum ex oleo oliue & balsamo. & sanctificatum ab episcopo: uel alio cui potest committi. forma talis est. signo te signo crucis. confirmo te crismate salutis in nomine patris & filii & spiritus sancti. suscipiẽs est homo uiator aliqualiter consentiens. qd' intelligendum est sicut in baptismo. s3 ille tantum suscipit secundum determinatam partem. propter quod additur in fronte. minister est episcopus uel alius cui committi potest ministrare. ideo in generali dicitur a mĩstro idoneo. ex parte ministri requiritur simultas in faciendo utrumq3 actum scilicet unctionis & prolationis uerborum. & debita intentio. que omnia debent intelligi sicut in baptismo. formale in isto sacramento est significans ex institutione diuina. correlatiuum datur intelligi cum dr̃ unctõez anime roborãtẽ per gratiaz etc̃. Ad primum dico ꝙ christus nõ alligauit suam potentiam sacramentis. ideo ipse siue ĩ terris siue p9 ascẽsionẽ suam in celis potuit confirmare apostolos sine tali materia & tali forma. potuit etiam cum eis in primitiua ecclesia dispensare. maxime quia in confirmatione collata eis communiter descendebat spiritus sanctus super confirmatos in aliquo signo sensibili. sed cessantib9 miraculis ministri tenentur hanc materiam & formam obseruare. quia sic supponitur esse institutum a deo. licet in scriptura non legatur. Ad secundum dico ꝙ christus tactu sue mundissime carnis oẽz aquã cõsecrauit in usũ baptismi. sed nõ sic mãm confirmatõis

ideo requiritur specialis sanctificatio.
Ad tertium dico ꝙ licet a princi°
non licuerit nisi episcopum confirma
re: tamen papa ad uitandum scandaluꝫ
potuit omnes sacerdotes regionis illiꝰ
episcopos facere quantum ad illum
actum

365 Trum sacramentum euchari
stie sumptū in peccato mor
tali sumēs peccet mortal'r: ꝙ
nō. nullꝰ peccat mortal'r faciēdo illud
ad q̄ꝫ tenet̃. ſ aliquis exñs in peccato
mortali tenet̃ coīcare saltē semel in an
no. extra de penitētiis. ĝ etc̃. pꝫ z°. ɔ̃.
ix. ꝶ. zª. si sacerdos cōsecrauerit tene
tur pcipere sacramētū. & tñ possibile
est ipm eē in peccato mortali. ɔ̄ p̄
cor. xi. q mādūcat & bibit indigne iu
diciū sibi māducat q nō spūal'r corpꝰ
xp̄i accipit. ꝙ illa pceptio significat
ipm spūal'r incorpari xp̄o. Rn° ali
quē eē in peccato mortali tripliciter
pōt intelligi. s. in actu. ꝙ tūc peccat in
terius uel exterius. aut post actū p̄teri
tū de quo nō penituit nec penitet. uel
si penituit nō tñ est ɔfessus n̄c absolu
tus ab eccl'ia. si p̄ modo sumit peccat
mortal'r. ꝙ simpl'r indigne sumit. Si
z° mō dico ꝙ si est negligēª affectata
uel crassa. ꝑꝑ quā non recolit peccatū
nō excusat̃ a pctō lꝫ minꝰ peccꝫ. & mo
net illud ap'ls ad cor. pbet aūt se ipm
hō. tenet̃ enim se ex āiare ſm dilige
tiā possibilē nr̄e fragilitati anteq̄ꝫ cōi
cet. si aūt p̄cessit sufficiēs examinatio.
& nullū occurrit peccatū de q̄ nō fue
rit ɔtritꝰ & ɔfessꝰ nō peccat cōicādo
unde si post talē inq̄sitōem moriat̃ con
tritꝰ & ɔfessus saluabit̃. pbat̃ tripli
citer. p̄ ꝙ nō reqrit̃ maior examinatio
ad cōicandum q̄ꝫ ad bene moriēdū. z°
ꝙ alias qlꝫ cōicādo exponerꝫ se pic'lo
nesciēs si ī i° actu peccat. ʒ° ꝙ tūc nō
esset sacramentū uiatoris. ꝙ talis cer
titudo nō ɔpetit uiatori. Si ʒ° mō
dico ꝙ si oportunitas ɔfitēdi occurrit
tenetur priꝰ confiteri q̄ꝫ communicare
ratio est. quia non tantum debet recon
ciliari deo. sed ecclesie ad hoc ꝙ reci
piat digne sacramentum unitati eccle
sie. si autem non occurrat oportunitas
confitendi. si potest sine scandalo uita
re non communicet. sed expectet cō
fessionem. si autem occurrat scandalū
nisi statim communicet. puta si postq̄ꝫ
indutus est recordatur de aliquo pec
cato mortali de quo alias non fuit con
fessus: & non habet in promptu idone
um confessoreꝫ cum contritione & uo
luntate confitendi oportuno tempore.
potest calebrare ut euitetur scandaluꝫ.
Similiter si in aliquo collegio esset con
suetudo communicandi omnes qui non
sunt sacerdotes. potest quis non con
fessus communicare. nec peccat morta
liter si transgreditur preceptum ut
scandalum euitetur. quia nullū p̄ceptū
excludit istum ab actu illo in tali casu.
quia dilatio confessionis in actu dum
modo sit in habitu non excludit eum
quin sit membruꝫ ecclesie militātis. qui
libet uero tenet̃ uitare scādalū pximi.

De peccato ueniali non oportz du
bitare. quia de illo non est necessaria
penitentia. Ad arm in oppom dico
q faciens illud ad qd tenet non pec
cat. ad minorē dico q nullus tenet in
peccato mortali cōicare. Ad primā
pbatōem dico q sicut tenetur semel
cōicare sic tenet laborare ut sit extra
peccatū per penitentiā eodē. c. Ad
2am dico q sacerdos tenetur prius la
borare q sit extra peccatum mortale
priusq̄ ɔsecret. & si cōtingat q post
consecrationem aut pceptōem habe
at memoriā peccati. de quo nō precess
sit penitentia exterior nec interior: te
netur habere penitentiā interiorē ante
pceptōez. & differre exteriorez quousq
occurrat oportunitas confitendi.

366 Trum sacramētū eucharistie
sit sacramentū noue legis. q
non. q sacramēta noue legis
hoc efficiunt quod figurant. nō sic eu
charistia: q̄ significat uerū corpus xpi
& sanguinē sub speciebus illis contine
ri. sed species ille hoc non efficiunt. q
respectu illius non potest aliqua uirtꝰ
finita habere causalitatem. p̄ sacra
menta no. le. habent aliqua uerba p for
ma. non sic eucharistia. q uerba q̄ sūt
forma sacramenti oportet esse simul cū
sacramento. uerba aūt que pertinēt ad
eucharistiam non sunt simul. q manet
sacramentum non manentibus uerbis.
p̄ 4o mece. qd non est unū nihil si
gnificat. eucharistia non est unum sac
mētū. q aliud signū est spēs pāis. & ali

ud spēs uini. & significatū est aliud &
aliud. s. corpus & sanguis xpi. 5 dt.
ix. dt. 2a in sacramētorum. loquens de eu
charistia. non oportet in sacramēto dñi
aliud offerre. In ista. q. sunt tria
uidenda. p̄ ponenda est descriptio illiꝰ
sacramēti. 2o inqrendū est si illi subsit
aliquid reale. 3o si illud qd subest sit
sacramentum noue legis. De p̄ dico
q. sacramentum eucharistie est corpis
& sanguis xpi ueraciter contentiuum
sub spēbus panis & uini post consecra
tōez factā a sacerdote certi uerbis cuz
debita intentōe platis ex institutōe di
uina ueraciter significātibꝰ corpus &
sanguinem xpi sub eis realiter contine
ri. De 2o do q corpꝰ xpi ɔtinet sb
spē pāis. & sāguis sub specie uini. spe
cies iste sunt signa istituta a deo ad ue
raciter significādū ista signita sub eis
ɔtineri. q qd deus potest facere pōt p
aliqd signum sensibile impositū signi
ficare. g isti rōni subest aliqd ens. s. q
ei non repugnat esse. & dico q sbest
aliquod ens in effectu. qd probatur tri
pliciter. s. auctoritate congruentia &
ratione. auctoritate mat. xxvi. & luc.
xxii. ubi xps post cenā instituit illud sa
cramētū ut sb istis speciebus uerū cor
pꝰ xpi & sāguis ɔtineret. ɔgruena
q ɔgruū fuit q christus esset nobis
cum in aliquo signo sensibili ut magis
homo excitetur ad memoriam & deuo
tionem. & hoc apparet de facto. quia
omnis deuotio que est in ecclesia est in
ordine ad illud sacramentum. & ppter

hoc populus deuotius audit missam q̄
aliquod aliud officium ecclesiasticum.
Cōgruū etiam fuit post generatōez
ↄferri nobis nutrimētū spūale. & illud
magis ↄgrue significat̃ sub nutrimento
corpali. nutrimētū aūt corpale p̄cipuū
& spūale ↄuenit pani & uino. Rōe sic.
signū repn̄tans ex institutōe diuina ef
fectū dei gratuitū est sacrm̄ noue legis.
s̄ eucharistia est huiusmōi. q̄ significat
existentiā corpis christi in tali spē. ḡ
etc̄. De unitate isti⁹ sacramēti dico
q̄ possibile est plura sensibilia ↄcurrer̄
in fundamēto uni⁹ sacramēti simplr. s̄
tūc neutrū istoꝝ est aliquid illius sacra
mēti sine altero. hic aūt spēs panis ↄti
net suū significatū sine spēb⁹ uini. &
ecōuerso. Dico ḡ q̄ corp⁹ xp̄i pōt
duplr accipi. s. stricte put includit p
tes aīatas aīa xp̄i. cuiusmōi n̄ ē sāguis.
licet sit in potenᵃ ppinqᵃ ut ↄuertat̄
in carnē aīatam. & sic corpus eēntialr
est aliud a sanguine. & sic pōt eē ppri
um signū ipsi⁹ sicut ppria diffinitio
alio mō large put includit om̄e qđ pti
net ad corp⁹ organicū. siue sint ptes
formalr aīate siue non. ut humores &
spūs. & hoc mō sanguis ē aliqđ corpis
p̄ mō accipiēdo corp⁹ licet sit diuer
sum significatū a sanguine. tn̄ ↄstituūt
unū significatum totale. qđ est corp⁹
2º mō. ppriū ḡ signū corpis & ppriū
signū sanguis sunt unū unitate integri
tatis nō indiuisibilitatis. Ad arᵗᵃ ad
primum dico q̄ sacramētū significat
qđ figurat. q̄ est signū efficax. Ad
2ᵐ dico q̄ h⁰ sacmētū nō h3 aliqᵃ ūba
p forma. q̄ tūc nō esset pmanēs sicut
nec uerba. ↄsecratio aūt q̄ ↄsistit in fie
ri h3 formā uerboꝝ. uerba igit̃ nō sūt
forma sacramēti. s̄ ↄsecratōis. sacramē
ti aūt forma sunt spēs uisibiles. & for
male & m̄ale ī eo nō ē aliud & aliud si
cut in aliis sacramētis. q̄ illud sacramē
tū est pmanēs Ad ultimū dico q̄ h⁰
sacramētū est unū unitate integritatis
non unitate indiuisibilitatis.

367 Truȝ sacerdos necessario tene
at̃ in omni casu celare pc̄tm̄
sibi in ↄfessiōe detectū. q̄ nō.
q̄ licitū est unicuiq3 renūciar̃ suo iuri.
ḡ ↄfitēti. ius aūt eius est celari pc̄tm̄.
ḡ ↄfessor p̄t licētiari ne teneat̃ illđ ce
lare. p̄ qđ īstitutū ē pp̄ charitatē nō
deb3 militare ↄ charitatem. sed celatio
peccati in aliquo casu militat contra
charitatem quando peccatuȝ confessū
est contra commune bonum. sicut est
crimen heresis. uel proditio rei publi
ce. maxime si ex confessione percipe
retur illud non tantuȝ esse factum. sed
esse faciendū ↄ charitatem uidetur cō
tēpnere bonū cōe propter bonum spe
ciale. p̄ aliqui condixerunt interfi
cere sacerdotem in introitu nemoris q
est cum eis uiator. unus eorum ante in
gressum nemoris penit3 & confitetur
sacerdoti hoc peccatum. sacerdos non
tenetur se exponere morti sine causa.
ergo non tenetur ingredi nemus. sed
non ingrediēdo reuelat ↄfessiōez sociis
illi⁹ ↄfessi. n̄ enī alr diuerteret a socie^{ts}

illorũ nisi per confessionem illius. ergo in isto casu licet reuelare confessionem.

Quarto abbas habens monachũ in aliquo loco ptinente ad monasteriũ. & per cõfessionem scit eũ in loco illo frequenter peccasse. quia hz ibi societatẽ suspectã. uidetur quod possit consulere saluti aĩe sue ergo potest ipm ãmouere ab illo officio. ut non habeat occasionem peccandi. sed ãmouẽdo euz reuelat confessionem de facto. quia facit quod nõ faceret si ille nõ fuisset confessus. sed p illud alii possũt deuenire in peccati illius notitiã saltez in uniuersali. Contra de penitẽ. di. vta. sacerdos ante omnia caueat ne de eis qui ei confitentur peccata alicui recitet. & pena sequitur si cõtrarium fecerit deponatur. & omnibus diebus uite sue ignominiosus pergat. Preterea extra de penitẽtiis & remis. oĩs utriusque sexus caueat omnino ne uerbo aut signo aut alio modo prodat peccatorem. si autez peccatum sibi detectuz presumpserit reuelare. non solũ a sacerdotali officio decreuimus deponẽdum: sed ad agẽduz strictissimam penitentiã in artissimum monasterium detinendũ. In ista questione sunt quinque õclusiones. prima ẽ istã. sacerdos tenetur de le. nature celare pctm̃ in confessione detectũ. 2a quod ad idem tenetur de lege positiua diuina. 3a quod ad idem tenetur de lege positiua ecclesica. 4a quod non tenetur & de aliis circũstãtiis ptic[u]laribus. 5ta de aliis secretis uel sub secreto alicui õmissis & detectis. Prima conclusio sic probatur.

unius persona loquẽns in persona alterius potest aliquid uere affirmare quod uere negat loquens in persona propria quia angelus loquens moisi in persona dei dixit. uere ego sum dñs deus tuus exo. xx. quod uere negasset loquẽs i psona propria. sed sacerdos representans psonam diuinam in foro confessionis põt uere aliquid affirmare quod extra illud forum potest uere negare loquens in propria persona. ergo extra foruz cõfessionis dicendo se illa scire mentitur. quia ad notitiam non deuenit nisi inquantum representabat personam diuinam sed uitare mendacium est de iure nature maxime pernitiosum. ergo etc. Contra istã rationẽ instatur. eiusdem persone est cognoscere in causa & sententiare in ea. quia ad hoc cognoscit ut sentẽtiet recte. sed sacerdos absoluendo non sententiat in persona dei. sed in persona propria. igitur sic audit. quia non absoluit principaliter. sed ministraliter. hoc aũt conueit sibi in pso[n]a ppria. ergo etc. Adduco igitur alias rões pa est talis. lex nature de charitate fraterna accipitur mat. 7o. quecũque uultis quod faciant uobis homines & uos facite illis. & debet intelligi quecunque secundum rectam rationem. & hec includitur in ia diliges proximum sicut teipsum. sed quilibet tenetur secundum rectam rationem diligere famam propriam & celationem peccati sui. ergo confessor debet idem diligere ipsi confesso. 2a est ista. quilibet de lege nature tenetur

seruare pximo illā fidelitatē quā uellz sibi seruari & debz.ꝯ cōmittēs maxi^m secretū alteri uellz sibi seruari et debz tanq̄ secretū.ḡ alter cui cōmittit tenetur illud sibi seruare.hec rō tangit p uer.4°.qui ambulat fraudulēter reuelat archana.q aūt fidelis est seruat amici cōmissū. 3ª rō est ista qlibz tenetur de lege nāe seruare secretū licitum ꝯ recipiēs secretū cōfessiōis pmittit implicite se seruaturū.alias ñ cōmitteret sibi.ḡ etc̄.h̄ rō accipit ex illo uerbo.loq̄mini ueritatē unusq̄sq̄ cū pxio suo. 2ª cōclō pbat̄ sic.qlibz xpianus tenet̄ nō dare occasionē alteri q̄ a remoueat a lege xpi.ꝯ l x xpi ē de cōfessiōe facienda.ut pz.ḡ qlibz ex lege xpi tenet̄ nō retrahere aliquē a cōfessiōe facienda.ꝯ reuelās cōfessiōem retrahit alios a cōfessiōe.ḡ etc̄. 3ª cōclō pbata ē sup̄. 4ª cōclō uideam⁹ qs cui & quando.quis dico q̄ non tantum confessor.sed ille cui confessor reuelat tenetur celare qd̄ pbo.q̄ trāsferēs aliq̄d in aliū de facto qd̄ nō pōt licite trāsferre de iure nō dat alteri ius utendi.& alterius ius trāsferendi.q̄ exq̄ ñ habuit ius nō pōt transferre.q̄ nemo dat qd̄ non habz.ꝯ cōfessor reuelans nō habz ptātem trāsferēdi ius illud.ḡ si de facto transfert alius nō habz ius trāsferendi ulteri⁹.Idē d° de illo q au dit cōfessionē alicui⁹ cōfitentis alius a cōfessor. De cui dico q̄ cuilibz ñ supiori in casu qñ inferior nō pōt absoluere.& tūc ipse nō est cōfessor.sed recipit ut referat supiori.& tūc cōfitens narrat sibi ut interpti. & tūc totū stat in unico actu cōfessiōis. De qd dico q̄ ñ tm̄ peccatū pricipale cōfitentis & circūstātias peccati.ꝯ etiaz psonā 2^am cū qua peccat̄. q̄ cōfitens uult famā psone cū qua peccauit saluare magis q̄ suam.q̄ illa psona fuit sibi cōiuncta in crimine.iō tenet̄ magis ad restitutiōem boni qd̄ illa amisit.& ad custodiā illius boni qd̄ pōt custodiri nō obstāte malo cōmisso. 5ª cōclō est q̄ ad ōē secretū celādi tenet̄ qs de lege nāe p̄p rōes adductas ad primam cōclōnem. Ad ar^ta ad primū d° q̄ pctm̄ cōfessū debere celari nō est tātū ius cōfitentis.ꝯ cōitatis.q̄ ex oppo^to illius sequeret̄ oti^a pturbatō in cōi^te. q̄ qlibz reputaret aliū abhominabilez & nō lz isti renūciar̄ iuri cōitatis.lz possit renūciar̄ suo si m̄ eēt ius ei⁹ renūciar̄.& nō pōt licētiar̄ q̄ ꝯfessor sit liber ad reuelandū.q̄ ꝯfessor tenet̄ multiplici iur̄.s.nāe.& positiō.ḡ nulli⁹ reuocatio est in ptāte cōfitent^is.si ḡ cōfitēs uult peccatū suū pdi debet narrare extra ꝯfessionē.& tñ de lege nāe adhuc tenet̄ celare.& si narrat nō ut secretū p̄p aliquē bonū finē pōt illud dicere tanq̄ publice narratū extra oē secretū. Ad 2^m d° q̄ null⁹ cas⁹ est q̄ militet cōtra ca^rem celandi cōfessionem.immo oppo^m militaret cōtra caritatem.sicut notant tres rōes ad primā ꝯclōnē.cū instas de bono cōi.dico iuste qd̄ iustū est exeq̄ris. deutro.2°.

g qđ caritatis ē caritatiue exequeris. ꝯ nō caritatiue exequit̄ q̄ ꝯ legē nāe modis p̄dictis manifestat malū cōmis sum. unde reprobandꝰ ē uersus iurista rū. est heresis crimē qđ nᵉ cōfessio ce lat. metrū est bonū. ꝯ falsa snīa. Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ sacerdos multiplicē occasio nē pōt hr̄e nō intrādi nemus. p̄ter illā sibi detectā ad minꝰ multiplicē aliam pōt eis ōndere. puta uolo ad illū locū declinare anteq̄ p̄cedā ulteriꝰ. & per hoc nec uerbo nec fcō reuelat cōfessi onē. si aūt nō posset accipe occasiōē ꝙ nō p̄penderēt ab illis ꝙ hoc facerē ꝑ cōfessionē ꝙ nō intrat. dicūt q̄dā ꝙ debē intrare. & si exponit se morti hᵒ ē ꝓ iusta cā. & si morit̄ est martir Aliter pōt dici ꝙ facta possūt eē sigᵃ equoca. ꝙ diuersimode a diuersis po ssunt accipi. & p ꝯñs non debet repu tari reuelatiō cōfessiōis nisi ex nā sua ꝓdat peccatū cōfessū. diuertere autē a nemore nō est tale. Ad ultimū dᵒ ꝙ si in collegio ē ꝯsuetuᵒ ut monachꝰ extra monasterium nō reuocetur sine aliqua honesta cā. tūc monachꝰ confes sus de crimine cōmisso in aliq̄ loco po test reuocari. ꝙ nō ꝓdit peccatū cōfe ssi. si aūt eēt cōsuetudo ꝙ n̄ reuocaret̄ nisi ꝓ aliquo delicto ul' insuffiᵃ n̄ pōt ipm reuocare. si dicas g̃ non apponet remediū ad salutē ouis sue. dᵒ ꝙ in fo ro pnīe dicat sibi meliori mō quo pōt ut locū illū dimittat. si noluerit nō p̄ sumat eē deꝰ. ꝯ defcūs priuatos ꝯᵐ iu stitiam incorrigibiles correctioni diui

ne relinquat.

Trum omnis sacerdos possit conficere corpus christi. ꝙ nō. i. q. prima. opponitur. sus penso uel deposito sacerdote nulla ei relinquit̄ ptās. g̃ nō potest cōficere. p̄ uirtus misse uidet̄ cōsistere prin cipalius in sacramēto eucharistie. g̃ si malus sacerdos posset eque cōficer̄ si cut bonus. eque ualeret missa mali sic boni. p̄ btūs lauren. dispensauit san guinem. sic pꝫ ex uerbis eius ad sixtū papam cui cōmisisti etc̄. & ꝓbat̄ p il lud de ꝯsecratiōe. diaconus. euchaństi aꝫ papa eroget si ncc̄itas coegerit. ꝯ nullꝰ sacerdos pō amittere ordinē sa cerdotalē. ꝙ caracter est indelebil'. g̃ nec ius cōficiēdi. Ad. q. dᵒ ꝙ ꝯfice re eucharistiā pōt dupl'r intelligi. uno mō ut cā principalis. & sic nulli cōpe tit nisi soli deo. pꝫ ex. q. p̄cedēte. alio mō ut cā instr̄alis. & sic pōt cōpetere homini ut ministro. ꝙ sic deus dispōit ꝙ in oībꝫ sacramentis possꝫ hō eē mi nister. hoc aūt cōtingit dupl'r. s. abso lute & ordinate. ista distictō cōis ē omi bus sacramentis. ꝙ plus requirit ordi nate facere q̄ simpl'r facere. p̄ mō ni hil requirit̄ ultra debitā māꝫ nisi mi nister debitꝰ. ad quē requirunt̄ tres cō ditōes. s. ꝙ sit sacerdos. ꝙ possit ꝓfer re uerba cōsecratōis. & ꝙ possit habe re debitā intētiōem faciēdi qđ eccl'ia facere intendit. prima cōditio est pro pria isti saᵗᵒ. ꝙ ois & solꝰ sacerdos po test cui pōt ꝯpetere ꝓlatō & intentō.

ꝑ que alie sunt cões oĩb⁹ sacramentis ꝑꝑ defectũ 2ᵉ mut⁹ nõ põt cõficeꝛ. ꝓpter defcm̃ 3ᵉ carẽs usu rõnis nõ põt cõficere. 2º mõ d⁹ ꝙ ad orᵗᵉ cõficere multa requirũꝛ. ꝙ aliqua reqrũtur ex pte ministri. aliqua ex pte loci: aliqua ex pte tpis. Ex pte ministri sũt in duplici drĩa. ꝙ quedã sũt remotões impedimẽtoꝝ. quedã sũt appositiones cõuenientiũ. impedimẽta sũt in triplici drĩa. ꝙ uł sũt pena tm̃. uł culpa tantũ. uł nec pena nᶜ culpa. De impedimẽto culpe dº ꝙ exñs in pc̃tõ mortali nõ põt orᵗᵉ celebrare. pꝫ de impedimẽto q̊d nᶜ ẽ pena nec culpa. sic ẽ nõ ieiunus ieiuº nãe pꝫ alibi qđ ñ potest cõficeꝛ. De impediᵗᵒ pene tm̃ isti sũt in triplici drĩa. quedam ẽ merñlis siue in corpe siue in aĩa. & talis pena simpłr impedit. quedã fundatur sup defcũs nãles. tales sũt notabiłr defectuosi in mẽbris. uł mucilati. uł graui infirmitate detenti ex q̊ possit sequi scãdalũ. tales nõ possũt etiã orᵗᵉ conficere. quedã est pena caᶜᵃ. que ẽ ꝓhibitio act⁹ exercẽdi uł gradũ recipiẽdi q alias cõpeterꝫ ñ ꝓhibito. tales sunt degradaº. irregularitas. excõmunicaº maior. suspẽsio ab ordine exeⁿᵉ. simiłr infamia. & quedaꝫ reducibilia ad ista. nã ad infamiã põt reduci pc̃tñ publicum. & sic public⁹ fornicari⁹. public⁹ usurari⁹. & huiusmõi. tales nõ possũt orᵗᵉ cõficere. Ex pte loci distinguo ꝙ loc⁹ põt sumi ꝓprie & cõit. & sic accipiꝛ ꝓ uase qui ẽ locus mobił. ex pte loci ꝓprie dicti reqriꝛ ꝙ nõ sit interdict⁹. ꝑ sit loc⁹ sanctificat⁹. primũ est simpłr nc̃cm̃. ꝙ celebrãs in loco interdicto facit c̃ ꝓhibitõem eccłie. 2ᵐ etiã est nc̃cm̃ nisi casus nc̃citatis occurrãt ꝓbaꝛ đ. ixᵃ đ. pᵃ. cas⁹ aũt illi muł ti eẽ pñt. putã si eccłie essent destructe. si etiã in uia posit⁹ nõ possꝫ ire ad eccłiam locus iste reqrit ornatũ luminum. ꝙ sacrificãs sine igne & aqua fuit bñficio & officio ꝑpetuo priuatus extra de celebratõe missaꝝ. Locus cõiter dict⁹ q̃ est uas duplex est. qdaꝫ est remot⁹ & qdã ꝓpinquus. remotus est altare. & iste debꝫ eẽ lapide⁹. đ. ixᵃ dis. pᵃ. ꝓpinqu⁹ est calix & patena. et tales debẽt esse de auro uł argento. & ubi pauptas cogit de stanno. đ. ixᵃ đ. priᵃ. de ere aũt uł auricalco nõ fiat. ꝙ uini uirtutẽ aufert & ad uomitum ꝓuocat. nec in uitreo ꝑꝑ fragilitatem nec in ligneo ꝑꝑ bibitõem hũoris. ista uasa oĩa debẽt eẽ cõsecrata sicut altare. đ. ixᵃ. đ. pᵃ. & altare debꝫ ornari thoaleis. Ex pte tempis breuiter ã prinº diei usq; ad nonã missa cõgrue celebreꝛ. cõputãdo prinᵐ diei ab illa hora ex q̃ radii solares illuminãt emisperiuꝫ nrm̃. qđ uocaꝛ prinᵐ aurore. ꝓbaꝛ đ. ixᵃ. & đ. pᵃ. Ad arᵗᵃ ad primũ dº ꝙ nulla relinquiꝛ ei ptãs ad ordĩate exequendũ. Ad 2ᵐ dº ꝙ sacramentũ ubiq; equale est. ꝑ multa aᵃ ꝯcurrunt ad missã. sic deuotõ & bonitas ministri q̃ faciũt mł tũ ad efficaᵃᵐ misse. ꝑꝑ que missa boni sacerdotis est

ll 2

magis meritoria. Ad tertiū dico q diacon⁹ pōt dispēsare sanguinē. q datur in calice. tactus aūt calicis cōceditur diacono. In casu tñ nccītatis cōcedit q dispenset utrūqȝ. ꝭ nō sequit q possit cōficere. q minus ē dispensare ꝙ conficere.

369 Truȝ sacerdos in ptāte sua habeat bo^{m} qd debet eccl'ie uirtute sacrificii applicare psone spēali. uidet q nō. n^{m} instrumētum habz⁹ uirtutē applicādi effcm actionis agentis principalis. ꝭ sacerdos ꝙtū ad uirtutē sacrificij est uere instr̄m inanimatū. licȝ enī sit organū uiuū q̄^{m} ad meritū psōale in celebrando. q sic meritū ē ei⁹ inq̄tū in se uiuit uita gre ꝭ ꝙtū ad bonuȝ qd debet uirture sacrificii est p̄cise organū. q eque ꝑuenit iste effcūs uirtute sacrificii. acsi i se nō uiueret uita gre. ḡ nō habet uirtutē applicādi effcm actōis agētis principalis. ꝑ donū qd nō debet sacerdoti nō habet sacerdos uim applicādi alteri. ꝭ bonū qd debet eccl'ie uirtute sacrificii nō debet sacerdoti. ꝭ tm̄ ipe ē nuncius offerēs. ḡ qd debet uirtute sacrificii ñ debet sibi. q eadē est ꝟt⁹ sacrificii si sacerdos esset in peccato mortali. Cōtra aug. i ēch^{on}. lxxxix non est negandum defunctoꝝ animas releuari qñ ꝑ ill' sacrifi^{m} mediatoris offert. ḡ offerēs p̄t ill' appli^{re} sacrificiū et ipsi poterūt releuari. Iteȝ aug. i sermone de cathedra sci petri. obsecdaȝ eis quoꝝ ō defunctoꝝ aīas iuuare ꝑossunt. adhibeat ꝑ eis scōrū p̄ces & sacerdotali eos ꝓsecutiōe cōmēdet. iuuātur ḡ aīe ꝑ h⁹ q sacerdos eis applicat spealr uirtutē sacrificii. In ista. q̄ sūt tria uidēda. primū ē si sacerdos ꝑpossit ꝟtutē sacrificii applicare cui uult 2^{m} si tñ ualet si applicet sibi & alii ꝙtū si applicet sibi tm̄. 3^{m} est principale ꝓpo^{m}. q̄^{m} ad primū articulū d⁹ q bo^{m} eccl'ie q̄d sacerdos applicat psone spēali uirtute sacrificii non dat illi cui sacerdos applicat ñ cū ista cōditiōe q ipe applicet ꝭ^{m} bñplacitum dei. q ipe solus ē dator istius boni ꝭm suū bñplacitū. oȝ ḡ q sacerdos se cōforet uoluntati diuine. ō de uolūtate diuina null⁹ pōt esse certus. ñ ꝑ reuelatōem. ḡ sacerdos nō habebit auctoritatē applicandi aliqd bonum alicui.

2° q habet doctrina certa de appli^{ne} faciēda q ē sic faciēda. & si ōriuȝ fierȝ. n^{e} sibi nec ei cui sacerdos applicarȝ ualerȝ. ꝭ poti⁹ sacdos peccarȝ

Cū aūt oro ut in alia. q. dcm̄ est possit^{r} triplr alicui applicari. s. generalissime. spēali^{me}. & medio mō. Si spēalit pria applicatō est determiata. q semper fit ipsi eccl'ie. 2^{a} etiā ē determiata q semp fit ipsi orāti. istas duas determiatōes facit regula caritatis que potissime debȝ eē ad seipm. & generalr ad oēm populū. 3^{a} uidet eē detinata ex ordine eccl'ie. etiā in diuersis ꝓuinciis ordiauit diuersos sacerdotes parrochialas q tenent officiare eccl'ias. & specialr orare ꝑ suis parrochialib⁹. & cū

hoc accipi pōt illud dcm̄ hiero.ad ru sticū monachū.& ponit̄ de cōsecratōe dis.pri. In apib⁹ principem unū grues unā sequūt̄. Roma cōdita duos fr̄es reges sim̄l habere nō potuit.& se quūt̄ singuli eccl'iarū epi.singuli archi diaconi.& oīs ordo eccl'ie suis recto rib⁹ utitur.nec tn̄ rectores regulāt̄ ad correptōes faciēdas.ꝑ ad correptō nem peccatorū p orones eccl'ie et ho stiā salutarem. Quid ī aūt sūt sacer dotes nō habētes curā nec ꝑbendā rōe cui⁹ teneāt̄ certis ꝑsonis eorū orati ones applicare. tales magis libere pnt ꝓ suo bn̄placito applicādo.debent tn̄ se bn̄placito sūmi sacerdotis ɔforare.

Difficil: aūt est accipe in spe̅ali bn̄ placitū dei.ꝑ in cōi pōt melius. puta parentib⁹.bn̄factorib⁹.principib⁹.& ꝑlatis. Tuti⁹ tn̄ uidet̄ applicatōe₃ istā facere generalē talē. digneris dn̄e oblatōem istā spe̅al'r acceptare ꝓ illis ꝓ quib⁹ me nosti teneri offerr̄.& ī eo gradu in quo me nosti ꝓ eis teneri.et si in spe̅ali determinet se ad aliquē.tu tius ē ꝙ se sub cōditiōe determinet si tibi placet. Quā ū ad 2ᵐ articulum d⁹ ꝙ nō cumulet missa plurib⁹ appli cata in eode₃ gradu. sic si uni soli ap plicaret̄ uirtute sacrificii.rō ē.ꝙ bo nū qd' debet̄ ꝟtute sacrificii corrn̄det ꝑ₃ iustitiā alicui merito.in eccl'ia illud meritū ē finitū & certi gradus.ḡ sibi ꝑᵐ plenā iustitiam adequate corrn̄det bonū certi grad⁹ reddēdū.si ḡ totū il lud reddat̄ uni ꝑsone nihil uirtute sa crificii reddet̄ alii. Ex hoc p₃ ꝙ sic eucharistia nō plene acceptat̄ ꝓ ci se rōe rei ɔtente.ꝑ o₃ ꝙ sit oblata sic nᶜ plene acceptat̄ oblata n̄ rōne bone uolūtatis offerentis.nec immeᵗᵉ rōe uo lūtatis sacerdotis celebrantis.ꝙ hoc pti net ad meritū ꝑsonale.nec immeᵗᵉ rō ne uolūtatis xpi offerētis.ꝙ xps si h⁹ offert.nō tn̄ h⁹ immeᵗᵉ offert sacrifici um. iuxta illud ad hebre.ix°. manet ut spe offerat semetipm̄. & idē xpus seml' oblat⁹ ē supple a seipo offerēte alias uideret̄ ꝙ uni⁹ misse celebratio equalet₃ passiōi xpi.si idē immeᵗᵉ eēt offerēs & oblat⁹. ē ḡ soli⁹ eccl'ie mili tantis immeᵗᵉ offerre. ꝗtu₃ ad 3ᵐ articulū d⁹ ꝙ in ptāte sacerdotis ē ap plicar̄ certe ꝑsone bonū qd' debet̄ ec cl'ie uirtute sacrificii. ꝙ qn̄ in aliq̄ domo ē aliqd' bonū diuidēdū diuersis ꝑᵐ eorū exiᵃᵐ rōabile ē ꝙ dn̄s dom⁹ n̄ immeᵗᵉ singl'is distribuat.ꝑ talis distri butō aliqb₃ de domo cōmittatur mini stris. ita uide⁹ regul'r in familiis ordi natis. ḡ maxie in domo dei q̄ ē eccl'ia uidet̄ ꝙ bonū uirtute sacrificii cōicā dū nō solū de⁹ distribuat̄. ꝑ aliqs mini ster in eccl'ia.nulli aūt magis cōuenire pōt q̄ sacerdoti sacrificiū offerenti: ḡ etc̄. Ad arᵗᵃ ad priᵐ d⁹ ꝙ l₃ bo nū qd' ipetrat̄ uirtute sacrificii n̄ im petret̄ uirtute meriti ꝑsoālis ipius sa cerdotis. ꝑ ꝟtute meriti eccl'ie in cui⁹ ꝑsona fit obla⁹.& ob ei⁹ grā₃ oblatio acceptat̄.& ad tale bonū sacerdos est mere organū.tn̄ rōe ordis hab₃ gradū

notabilē in ecclia ꝑ quē sibi cōuenit & offerre. & oblatōis uirtutē determi nare. & in hoc nō est tm̄ organū. s mi nister & dispensator. Ad 2m dꝰ ꝙ si bonū reddēdū uirtute sacrificii nō debeāt sacerdoti p̄cise. debet tñ eccle sie sm distictōem sacerdotis. ꝙ ipse ex ordine suo ē nunciꝰ spōse ad spōsum offerēs petitōem spealr ꝓ certi psōis.

370 Tu sacerdos obligatꝰ duobꝰ ad dicendū cuilibꝫ unā mis saꝫ sufficiēter soluat debitū dicēdo unā missā. ꝙ nō. ꝙ q̄ tenet ad maiꝰ bonū nō satisfacit soluēdo minꝰ bonū. s due misse sūt maius bonuꝫ q̄ una. & illis ē magis utile hre unā ꝓ q̄ libet q̄ unā simul. g etc. 5 q plꝰ sol uit q̄ sit illud ꝑ qd obligat sufficien ter satisfacit. s una missa ē maiꝰ bom q̄ sint illa ꝓ qbꝰ sacerdos ē obligatus cū sacrificiū sit bonū infinitū. g etc.

In ista. q. sic ꝓcedā. p̄. p̄mittā aliq. 2º rñdebo ad. q. q̄tū ad pm p̄mit to duo. pm ē ꝙ missa nō solū ualꝫ ītu te meriti siue opis opantis. s uirte ope ris opati. & uirtute sacrificii & uirte meriti psonal sacerdotis offerētis. s etiā uirtute meriti generalis ecclie. 2m ē. ꝙ inter opa meritoria orō magis hꝫ rōnem meriti applicabil alti. Prim ꝓbat. s. ꝙ merita general ecclie faci unt missā plꝰ ualere. ꝙ si nō tunc mis sa mali sacerdotis q in illo actu nō me ret psōalr. s demeret nulli ualerꝫ. qd cōiter reputat incōueniēs & rōnabilr ꝙ iuxta uerbū xpi Io. viº. panis queꝫ ego dabo caro mea ē ꝓ mūdi uita. cuꝫ g malus sacerdos offerat panē uiuū. g ille panis ē uita mūdi. g ualꝫ. 2m ꝓ bat. ꝙ orō de rōe sui ē placatiua & re conciliua deo. & hꝰ illiꝰ ꝓ quo p ipsuꝫ orantē offert spealr. Pōt autē meri tū ul orō intelligi ualere alicui tplr. s. generame speame & medio mō. genera lissime ut toti ecclie. nā orās nō debet aliqꝫ de ecclia excludere. s intenne ha bituali oēs icludere. speame sꝫ ualꝫ orā ti qñ est in grā. ꝙ ipse hꝫ motū animi bom. & elicit bom opꝰ. qd q̄dē opꝰ nō ē sic alterius ꝓ q̄ orat sicut ē orantis. nec pōt iste uolūtate ordiata sic alti dare ꝙ non sit suū meritū. ꝙ maxie tenet ex caritate plus q̄ aliū diligere. imo for te ñ possꝫ illud dare sine peccato. me dio modo ualꝫ illi cui p orātē spealit applicat. nō eni ualet ei speame. pꝫ ex p̄mebro. s nec p̄cise ualꝫ sibi generā lissime sic cuicūqꝫ. tūc eni frustra i ec clia eēnt speales orōnes assigāte. alia ꝓ uiuis. alia ꝓ mortuis. etc. hꝫ g iste ar ticulꝰ spealr diffitem intelligendo 3º mō. Ad cuiꝰ euidētiā duo sūt uidē da ad. q. soluendā. prim si missa dcā ꝓ duobꝰ tm̄ ualeat uni q̄tū si ꝓ eo solo diceret. et hꝰ merito psonali celebrātis 2m si iste simplr soluit utriqꝫ cui obli gat. De p̄ teneo cōclōnē negatiuā & ondo sic. Merito finito sm ple nā iustitiā adequate corrñdet determi natū p̄miū ad certū gradū. s p̄ter bo nū qd debet ecclesie generalr. & p̄ter bonū qd debet isti orāti specialime. i

duo semꝑ includunť in pᵒ debito orōi accipio illud bonū qđ uirtute meriti ipſius orantis debeť medio mō ei ꝑ q̄ ſpāľr orať. uirtute aūt iſtiꝰ meriti nľ lū bonū debeť alicui qđ nō includať i iſto bono determinato. ſi ḡ totū illud debeť iſti tanq̄ pmiū medio mō oroni debitū. nullū bon i debitū oroni iſti da biť alťi. ꝯfirmať ꝙ equali merito pciſe debeť equale bonū. ſ ex eqli de uotōe celebrās habet opꝰ eque meritoriū loquēdo de merito pſonali. cōtingit aūt ꝙ eque deuote celebret qū celebrat ꝓ iſto ſpēaliter. ſic qū celebrat ꝓ oibꝰ tribꝰ. ḡ uirtute meriti eiꝰ pciſe debeť equale bonū merito miſſe dicte ꝓ uno. & merito miſſe dcē ꝓ tribꝰ ḡ ſi dicať ꝓ tribꝰ nō dabiť uni totum illud bonū qđ uirtute illiꝰ meriti ſibi debeť. Sed ꝯ iſtud arguiť bonū ſpirituale ꝓportionať ſpiritui. ſ ſpūs cōicať totꝰ cuicunq̧ cōicať. ḡ bonū ſpūale cōicať ſine diuiſiōe. ḡ nō minuiť li cet pᵒibus cōiceť. ꝑ aliq̄ corpalia nō minus cōicanť ſi cōiceňť pluribus q̄ ſi cōiceňť uni tm̄. pȝ de lumine candele. qđ ſiľ & eqľr illūinat plura illuminabilia ſic illuminaret unū ſolū. pȝ etiā de uoce q̄ ſiľ & equaľr imutat aures multoꝝ. ſic immutaret unā tantū.

ꝑ de cōſectōe đ. v^a. nō mediocriter cū ꝓ aīabꝰ multis. ps. uľ miſſa dicitur. nihil minꝰ q̄ ſi ꝓ uno quolibȝ ipōrū diceret accipiať. Iſtis nō obſtātibus teneo primā cōcľonē. Ad pri^m in ꝯriū dᵒ. lȝ ſpūs extēſiue nō diuidať tñ maťr ſpūs a ſpū diſtinguiť. ſūt eniȝ ſinguloꝝ corpoꝝ aīatoꝝ ſingule aīe. & ille oēs habēt bonitatē nāľē magiȝ ex tēſā q̄ una eaꝝ tm̄. immo equaľ^{tem} bōitati magis inteſe ſ^m aug. de tri. plus aliqd ſūt duo hoēs q̄ unꝰ hō. & ꝑ hoc diſtinguiť pľalitas in diuis a pľitate i creatis. ꝙ in creatis plus duo q̄ unū in diuinis nō. uň ſubdiť aug. nō maior ē pr̄ & filius q̄ ſolꝰ pr̄. dᵒ ḡ ꝙ bonuȝ ſpirituale cōicať ſine diuiſiōe q̄tita^{ua} ſ^m extēſionē tñ cōicať cū diſtīctōe. ſ. aliud alteri. nō reqrit diſtīctū merituȝ ꝑ qđ reddať. & dᵒ equale intenſiue.

Ad 2^m dᵒ ꝙ ſi eēt poſſibile eundeȝ ſpm̄ diſtribui multis. ſic ē poſſibile de bono reddēdo uirtute oronis. ſic ꝟtute oronis minꝰ bo^m dareť unicuiq̧. ſic etiā ſpūs minꝰ cōicareť etiā reaľr ſi trāſcenderet ſuū ſuſcepti^m ꝓportionatū. ſic forte aīa nō eque uiuificaret corꝰ q̄tūcunq̧ creſceret. ſ paſſo ꝓportiōaꝫ to eque cōicareť. ſ in ꝓpoᵗᵒ receptm̄ ꝓportiōatū bono illi qđ ē reddēdū ꝓ merito ē uni pſona. & qđ dať illi dať nō ꝑ ptes. ꝯ exem^a illa po^{ta} inſtať ꝙ nō eque poſſū portare duo equalia ſic unū. Si dicať ꝙ in mouēdo localiter nō pōt agēs eque in plura & pauciora. tñ alterādo pōt ſi illa plura ſiut eque approxīata ipſi agenti. Dico ꝙ aliq motꝰ ſunt tales ꝙ accio totuȝ ſiľ ſ^m oēs ſuas ptes moueť. ita ꝙ non prius una ps q̄ altera. ſic ē motꝰ localis. & de iſto motu intelligiť illud. ꝟ. meᶜᶜ. cōtinuū cuiꝰ motꝰ eſt unꝰ ſ^m ſe

unus aũt indiuisibilis.indiuisibilis aũt
ẜʒ tpũs.si enĩ una ps otinue moueret
alia nõ mota solueret otinuitas. Ali
qui aũt mot⁹ sũt ꝙ nõ ẽ ncce totũ ẜm
oẽs ptes simł moueri.sic alteratõ. mo
bile aũt aut intelligit illud qđ est ad
equatũ uirtute mouentis.ita ꝙ nõ pos
sit sił mouere maius. aut aliq̃d mobile
minus adequatũ ipsi agenti.Est ğ dr̃a
inter istos duos motus.ꝙ in motu loca
li cõtinuũ ẜm se totũ ẽ mobile adequa
tũ mouẽti.ita ꝙ nõ aliqua ps ei⁹ sine
alia ẽ mobile adequatũ.in motu auteʒ
alteratõis aliqua ps ipsi⁹ mobił põt eẽ
mobile adequatũ mouẽti tãte uirtutꝭ.
ita ꝙ sił ñ moueat nisi tãta ps. Sʒ
utrobiq; ĩ motu generał'r ue℞ est ꝙ ab
isto mouẽte nihil sił moueat nisi suuʒ
mobile adequatũ.uł inclusũ in illo rea
liter sic aliq̃d ei⁹.uł equalet sicut mi
nus q̃d ñ ẽ ps maioris põt dici includi
ĩ maiori. Ad illud de cõsecratõe q̃d
est uerbũ hiero.glo.ponit dupliceʒ re
spõsiõem.una ẽ referẽdo ad ipsũ cele
brãtem.ut sit sẽsus nihil min⁹ accipit
supple ꝓ ipõ celete. ꝙ siue ꝓ multis
dicat siue ꝓ uno equał'r ualʒ celebrã
ti eque disposito & eque ordinate fa
ciẽdo qđ facit.s.ꝙ eque tenet ꝓ mul
tis qñ ꝓ multis celebrat.& ꝓ uno qñ
ꝓ uno. Alia ℞n⁹ ẽ referẽ⁹ ad casũ
in q̃ loqmur.nõ min⁹ ualʒ una missa di
cta ꝓ centũ cũ cordis hilarite q̃ si ꝓ
quolibʒ diceret cũ anxiete.s mittitur
enĩ ibi sic. melior ẽ qnq; psalmorũ de
cantatõ cũ hilarite & cordis puritate

& spũali serenitate.q̃ totius psalterii
cũ cordis anxietate & tristitia. & tũc
subdit q̃d sequit & adductũ ẽ. q̃m
ad zm articulũ pricipalem d⁹ ꝙ sacer
dos põt teneri ad missã ꝓ aliquo.uno
mõ ex liberali pmissiõe. a⁹ mõ ex stri
cta obligatiõe. si p̃ mõ d⁹ ꝙ in ptãte
pmittentꝭ p̃fuit tñ pmittere q̃tũ uo
luit.Si z⁹ mõ tenet facere iuxta mõm
obligatõnis.

371 Trũ simplicitas sũma habeat
in se aliq̃ nõ idẽtitatẽ forma
liter ex nã rei.ꝙ ñ.aug.xv⁹
de tri.c.z⁹.nõ sicut in creatã sapienᵃ
& bonitas sũt due q̃litates ita in deo.
ẜ q̃ iustiᵃ ipsa ẽ & bonitas. Ex h⁹
arguo sic.in abstractis nõ ẽ p̃dica⁹ ue
ra nisi sit p se p̃ mõ.ğ ista sapiẽtia est
bonitas erit uera p̃ mõ dicẽdi p se.&
p oñs inter sbm & p̃dicatũ nulla disti
ctio.ẜ sbm p se includit predicatum
p̃ sũme simplex cuicũq; ẽ ideʒ ẽ to
tał'r idẽ.alias nõ eẽt sũme simplex. ẜ
magis ẽ totał'r ideʒ si ẽ idem realit &
forał'r q̃ si tñ eẽt ideʒ reał'r. p̃ sũ
me simplex cuicũq; ẽ idẽ tãta identᵉ
ẽ idẽ illi q̃ ta idẽtitate est idẽ sibiipsi
ẜ sibiipsi est idẽ forał'r. ğ omĩ alii cui
est idem ẽ idẽ formał'r. õ dama.li.
7⁹.c.4⁹.si iustũ si bom & si qđ aliud
tale dixeris nõ nãm dicis dei. ẜ q̃ cir
ca naturã sunt.ẜ ista sunt in deo ex nã
rei.ğ etc. In ista.q.sic pcedã.prio
declarabo termios in.q.positos.z⁹ di
cã ad.q.qđ meli⁹ mihi uidebit.& ex
cludã q̃rundã opi. ultimo rñdebo ad

Argumenta in oppositū. & ad argumē ta opinionum. Quantū ad primū est sciendum ꝙ in questione ista ponū tur quatuor termini qui declaratōe in digent aliquali. s. summe simplex. idē formaliter. ex natura rei. Primo er go declaro quid intelligo per summā simplicitatem. Secūdo quid per idē titatē aliqualē uel secundū quid. Ter cio quid per formalitatē. Quarto et ultimo quid per naturam rei. Quā tum ad primum dico ꝙ sūme simplex duobus modis potest intelligi. uno mo do per exclusionem partiū. & hoc tri pliciter. quia nihil per exclusionē par tium essentialium uel partium quātita tiuarum. uel ex subiecto & accidente & uniuersaliter summe simplex est qd nullo modo est cōpositum. nec alteri componibile. Secundo modo potest intelligi per exclusionem perfectionū attributalium & essentialium. primo mō solus deus est summe simplex. 2o modo materia prima & entia imperfe ctissima sunt summe simplicia. questō non querit de simplicitate 2o modo dicta. quia tali simplicitate deus nullo modo est simplex. sed intelligit de sim plicitate primo modo dicta. an cū ta li simplicitate possit stare aliqua non identitas. Quantum ad secundum terminum. quia tot modis dicit unū oppositorum quot modis dicitur reli quum. cum idem & non idem sunt op posita. uidendum est ergo quot modis dicatur non idem. & dico ꝙ quatuor modis. quedam enim sunt non idem es sentialiter tantum. quedam essentialit & realiter tantum. quedam essentialit realiter & formaliter. quedam essenti aliter realiter formaliter & primo uel adequate. & isti modi sic se habent ꝙ semper primus infert omnes alios. & non econuerso. sequitur enim. est nō idē essentialiter. ergo nec realiter. nec for maliter. nec primo. Sic per opposi tum quatuor sunt modi idētitatis. que dam enim sunt idem essentialit & nō realiter. ut relationes in diuinis sunt idem in essentia. inter se tamen distin guunt realr. quedam sunt idem realr & non formalit. ut intellectus et uolū tas sunt una substantia anime. tamē rō intellectus non est rō uoluntatis quiddi tatiue. quedam sunt idem formalit ta men non primo. ut for. & humanitas sunt una quidditas. sed humanitas non est idem primo ipsi forti. ꝙ tunc cui cunq; cōpeteret cōpeteret per rōem fortis. & isti modi sic se habent ꝙ sē per ultimus infert omnes alios. & non econuerso. sequitur enim est idem prio ergo essentialiter realiter & formalr

Quantum ad tercium terminū di co ꝙ formaliter potest dupliciter ac cipi. uno modo denominatiue. isto mo do omnis forma denominat formaliter illud cuius est. siue sit forma substanti alis siue accidentalis. unde homo forā liter est albus. alio modo potest accipi quidditatiue. & isto mō illud quo for maliter aliquid est tale est de qdditatīa

ratione eius.& de prīo intellectu illius & predicatᷣ primo modo dicendi per ſe de eo. In propoſito formaliter non accipitur primo modo.ſ; tantum 2º modo.tunc ergo aliquid eſt in aliq̄ formaliter iſto modo qñ non eſt in eo potentialiter.ſicut albuʒ in nigro.nec uirtualiter ſicut effectus in cauſa. nec cōfuſe ſicut ignis in carne. ſ; dico aliquid eſſe in aliquo formaliter quando manet in eo ſm ſuam rōnem formalē & quidditatiuam. Quantū ad quartum terminum dico ꝙ tunc aliquid ē in aliquo ex natura rei quādo non ē in eo per actum intellectus negotiantis uł compantis. nec per actum alicuius alterius potētie cōpantis.& hoc de primo articulo. Quātum ad 2^{m} pono quatuor concluſiones. prima eſt iſta cum ſumma ſimplicitate ſtat nō identitas formalis attributorum. Secūda eſt iſta cum ſūma ſimplicitate ſtat non idemtitas forālis inter eēntiā & ꝓprietatem. 3ª eſt iſta cū ſumma ſimplicitate ſtat nō idemtitas adequata inter eſſentiā & pſonā. 4ª eſt nega^{ua} & ē iſta cū ſūma ſimplicitate nō ſtat aliq̄ diſtinctō. Prima concluſio probatur ſic.ſapientia in cōi nō eſt formalitᷣ bonitas in cōi.g̊ nec ſapiētia infinita eſt forāliter bonitas infinita. añs eſt manifeſtum.ꝯña probatᷣ.ꝙ infinitas eſt gradus intrinſecꝰ ipſiꝰ realitatis.et p ꝯñs nō deſtruit rōnem forālem illiꝰ cui additᷣ. ꝙ in q̊cunq; gradu intelligitᷣ aliq̄ pfectio nō tollitᷣ ratio illius pfectiōis

forāliter per illū gradū. ſi ergo una pfectio in cōmuni nō includit aliaʒ formaliter.nec infinita infinitā. ꝙ includere forāliter eſt includere in ſua rōe qdditatiua.ita ꝙ incluſū eſt diffinitio uł pars diffinitiōis eius.diffinitō autē bonitatis nō includit ſapientiam.ergo etc̄. p̄ diſtictō attributorū ē fun^{tum} diſtinctiōis emanationū pſonaliū. q̄ diſtinctio ē realis. p3.nulla aūt diſtictio realis nccio p̄exigit diſtinctōem que ē tm̄ rōis.ſic̄ nec ens reale nccio p̄exigit ens rōis. g̊ diſtinctō attributoꝝ nō eſt tm̄ rōis.ſ; ex nā rei. p̄ diſtinctio p̄cedēs rōem primi diſtinctiui nō ē p tale diſtin^{m}. ſ; diſtin^{o} inteꝰ & uolūtatis p̄cedit intellectōem que ē prin^{m} diſtinctūu eoꝝ q̄ diſtinguūtᷣ ſ3 rōe3.g̊ inteꝰ & uolūtas diſtinguūtᷣ ex nā rei.ma.eſt manifeſta.mi.ꝓbatᷣ. ꝙ ante actū inteꝰ cōpatiū intellcūs ex nā rei eſt princi^{m} nāle uerbi infiniti. uolūtas ex nā rei ē prin^{m} liberū amoris īfiniti.g̊ 2c̄. p̄ deꝰ intelligit eēntiā ſuā inq̄tū uera.& nō inq̄tū bona.& uult eā inq̄tū bona & nō inq̄tū uera ab eterno.g̊ in rōne boni & ueri ē forālis diſtictio. Sed hic ſūt tria dubia.primū ē.q̄re totum pria.q.a. 2ª cōclo ꝓbatᷣ ſic pr̄ ex nā rei añ oēm actū inteꝰ in p̊ ſig^{o} originis hab3 rē cōicabilē.ſ.eēntiā.alr eā nō cōicaret 2c̄.q̄re p^{a}.q. an ꝓprietas ſit eēntia. S3 ꝯ illā cōcloem ē opi. tho.que dic̄ ꝙ relo exñs realr in deo eſt eadē eēn^{e} ſ^{m} rē differens ab ea ſm rōem.q̊d oñdit ſic.relo p hoc differt

ab eētia. q̄ ĩportat respcm̄ ad oppo situ̅. eēn^a aūt nō importat illū re^m. q̄ uero ꝯpata ad eētiā trāsit in eam: iō nō est aliud ab eētia s^m rē. in rñsiōe uero ad unū ar^m dicit q̄ si in pfectōe diuina ñ plus ꝯtineret q̄ unū relatm̄ sicut seq̄ret q̄ nom̄ ei⁹ eēt impfcm̄ .s: ad aliud se hñs. ex q̊ uidet q̄ ñ posue rit maiorē distīctōez int̄ ꝓprietatē & eētiā q̄ int̄ attributa & eētiā. ꝯ istā op. ar^o triplr. p̊ q̄ ꝯdicat sibiipsi 2° q̄ in se sit falsa. 3° q̄ est ma. non idemtitas inter eētiam & ꝓprietatē q̄ inter eētiam & attributa. primū ostendo sic: dic^t eniz q̄ relatio differt ab essentia solum s̄m rationem. Secundo dicit q̄ relatio dicit respectum ad oppositum. essentia non. ex uno sequitur oppositum alterius: Probo. relatio ex natura qua relatio ē est respectus ad oppositum essentia ex natura essentie est ad se. ergo relatio ex natura rei distīguitur ab essentia. maior ꝓbatur. q̄ cum psona cōstituitur in eē personali relatione. nisi relatio ex natura rei esset respectus ad oppositum persona cōstituta per eam non essz ꝑsona ex natura rei. Secundum. s. q̄ opinio sit falsa. patet per tres ratiōes primo positas. Terciū ostendo sic. aug. 7° de trini. pater eo sapiens quo deus. sed non eo pater quo deus. sic g̊ negat idemtitatem inter relationez & essentiam. ita concedit idemtitatez inter attributa & essentiam. ergo nō est tanta distinctio inter attributum & essentiam quanta est inter relationem & essentiaz. Preterea essentia & attributa sunt idem idemtitate mutua. q̄ utrunq; est formaliter infinitum. rela^o & essentia non sunt idem idemtitate mutua. q̄ relatio non est formaliter infinita. q̄ nihil est formaliter infinitū nisi perfectio simpliciter. q̄ cum aliq̄ relatio sit tantum in una persona. & non in alia tunc aliqua persona esset imperfecta. q̄ careret perfectiōe simpliciter. & infinita tantum de secūdo articulo. Quantum ad terciuz dico q̄ persona non est idem formaliter & primo cū essentia. q̄ non sit idem formaliter ostendo sic. Nullū absolutuz in sua ratione formali includit relatm̄ sed essentia de ratione sua formaliter est absoluta. ergo nō includit personā que est relatiua. sed est aduertēdum q̄ idemtitas dupliciẗ potest accipi hic. uno modo ut fundatur in essentia & terminatur ad personam. alio mō econuerso. primo modo non sunt idez formaliter essentia & persona. & illud ꝓbat argumentum. 2° modo sunt idem forālr. q̄ psona ĩ sua rōe forali includit eētiā ut aliqd sui q̄ ñ sit idē p̊ & adeq̄te oñdo sic. eētia ē eadē oīb⁹ suppōitꝰ. p^a psōa ē eadē eēn^e ĩ u^o suppo^{to}. ꝑ eēn^a ē forālr infinita. psōa ñ ē forālr infi^{ta}. g̊ zc. 4ª cōclo ꝓbat̄ sic. & oñdo q̄ ista ꝯña q̄ ñ ē bo^a relo & eēn^a ñ sūt idē forālr. g̊ distīguū tur forālr. pba^o. i^a ꝯña ñ ē bo^a ĩ q̄ aliqd affirmat̄ in ꝯñte qd̄ negat̄ ĩ an^{te}.

sed in cõsequēte istis ɔsequētie affir
mat formalitas. in ãtecedēte aūt negat
ergo consequentia non est bona. maior
est manifesta. minor etiam patet. quia
certum ē ꝙ in cõsequēte affirmat for
malitas & i ãtecedēte negat. ꝙ negatõ
quicquid inuenit destruit. inuenit autem
formalitatē. ergo destruit eam. ꝓ ad ne
gationē unius ɔtradictorii sumpti for
maliter nõ sequit positio alterius. ꝓba
tio. ꝙ licet ɔdictoria absolute sumpta
dicant de quolibet. tamē sumpta cum
determinatiõe nõ dicunt de quolibet.
Exemplum albū & ñ albū dicunt de qlibet
omne ens uel est album uel nõ album. tamen
si accipiat formaliter ꝓpositio est falsa.
ꝙ homo formaliter nec est albus nec nõ
albus. ꝙ tunc sequeret ꝙ alterum isto
rum esset de formali rõne hominis. quod
est omnino falsum. uera est ergo ma. ergo nec
ad negationem unius cõtrarii formaliter
accepti sequit positio alterius contra
rii. ɔsequētia ē nota. ꝙ magis opponū
tur ɔdictoria ꝙ cõtraria. si ergo ad nega
tionem unius cõtradictorii non sequa
tur positio alterius. multo minus ad ne
gationem unius cõtrarii sequet positõ
alterius. idem autē & diuersum uel disti
ctum sunt cõtraria immediata ꝓ me^{ce}
ergo etc. Preterea tercio sic. idem
& distinctū sunt passiones entis. sicut
unum & multa. ꝙ identitas est quedã
unitas. & distinctio quedam multitudo
x° metha. ꝓ nulla passio est de formali
& quidditatiua rõne subiecti. ꝙ subie
ctū ponit in diffinitõne passiõis sicut
additum 7° metha. ergo si negat unã pas
sio entis ab aliquo subiecto formaliter
accepta non debet inferri alia. ꝙ for
males rationes aliquorum qua ratione
excludunt unam passionē excludūt om
nem aliam. paternitas ergo & essentia
formaliter sumpta sicut excludūt idē
titatem. ita excludunt distinctionem.
sunt ergo non idem. nõ tamē distincta

372 Utrum substantia cognos
catur per propriam spe
ciem. uidetur ꝙ sic. quia
primum obiectum intelle
ctus cognoscitur per propriam speci
em. sed substantia materialis est primū
obiectum intellectus. ergo et cetera.
maior probatur. quia cognitio fit per
similitudinem. cum ergo intellectus sit
immaterialis & secundum se sit ens im
materiale. primū obiectum intellectus
cui per cognitionem assimilat erit in
materia. abstractum tamen per ratõem
a materia. talis autem est quidditas sub
stantie materialis. ergo quidditas sub
stantie materialis erit primum obiectū
intellectus. Preterea omnis cognitõ
fit per assimilationem cognoscentis ad
cognitum. sed intellectus non assimila
tur substantie materiali nisi per ꝓpri
am speciem substantie materialis. ergo
substantia materialis non cognoscitur
nisi per speciem substantie materialis
Preterea effectus non excedit in ꝑ
fectiõe suã causam. sed species accidē
tis est effectus. ergo in representando

nō excedit accn̄s.ſpecies ergo accn̄tis
repreſentabit accidēs & nō ſubſtātiā.
p̄ inteˀ priꝰ coḡſcit ſbām p ſpēm
accn̄tis.ḡ p ꝑpriā.ꝯña ē manifeſta.añs
ꝓbo.ꝗ inteˀ coḡſcēs accn̄s p ſpēʒ ac
cidētis ſi nō determinet circa illud ac
cidēs ꝯḡſcit illud eē accn̄s inherēs ſbe
ſ3 priꝰ coḡſcit ſba ꝙ̄ coḡſcat accn̄s
inherere ſbe.ḡ priꝰ coḡſcit ſba ꝙ̄ ac
cidēs. Ex hᵒ arguit ſic ſba nō ꝯḡſ
cit p ſpēm accidētis niſi ex hoc ꝗ co
gnoſcit accn̄s inhererē ſbe.ſ3 anteq̄ co
gnoſcat accn̄s inherere ꝯḡſcit ſba.ḡ
ſi accn̄s coḡſcit priꝰ ꝙ̄ ſba oʒ neccio
dicere ꝗ ſba coḡſcat anteq̄ ſba ꝯḡſca
tur. p̄ ſba ꝯḡſcit p ꝑpriā diffiⁿᵉᵐ
accn̄s aūt p additaᵗᵃ.ḡ p aᵐ habitū co
ḡſcit ſba ꝙ̄ accn̄s.& p ꝯñs ſba nō co
ḡſcit p ſpēm accn̄tis. p̄ lapisⁿ nō ē
ī aīa.ſ3 ſpēs lapidis.3ᵒ de aīa.ſ3 ſpēs la
pidis ē ſpēs ſbe.ḡ ſpēs ſbe ē in aīa. &
p ꝯñs ſba coḡſcit p ꝑpriā ſpēm. ō
ois pō.ꝯḡſcēs aliqd obm p ꝑpriā ſpe
ciē obi eodē mō imutat ab eo qn̄cūq3
ē eēntialr pn̄s obm ſ3ᵐ illā ſpēʒ.& ſilr
pcipᵗ eiꝰ abſētiā qn̄ ē abſēs ſic pcipᵗ
eiꝰ pn̄tiā qn̄ ē pn̄s.ſ3 ſi ſba hois muta
ret in ſbam aſini manētibꝫ oibꝰ accn̄
tibus eiuſdē vl ſilibꝰ inteˀ iudicaret
illud eē hoie3 ſic priꝰ.qd nō eēt ſi ſba
aſini imprimeret primā ſpēʒ in inteᵘ.
ꝯfirmat ꝗ ꝑ ſiliⁿᵉᵐ accn̄ᵐ in ali
qbꝰ iudicamꝰ idētitatē ſbarꝝ.credimꝰ
eni ꝗ auricalcū ſit aurꝝ.ꝗ h3 ꝯſilia ac
cidētia.illud aūt iudiciū nō facer3 niſi
coḡſcer3 ſba3 p ſpēs accn̄tiū. Rñ°
ꝗ iſta pōt hr̄e duᶜᵉᵐ inteᵐ ſ3ᵐ ꝗ hec
ꝑpō p pōt duoˢ notar̄. pōt eni notare
circūſtātiā cāe diſponētē. alio mō pōt
notar̄ circūſtātiā cāe foralis. p̄ mō ſba
intelligit p ſpēm accn̄tis. Rōē. ꝗ
om̄is noſtra coḡtio ortū hab3 a ſenſu
& nihil ē ſenſibile n̄ accn̄s. iō accidēs
diſpōit ad coḡtōem ſbe.hoc aūt pōi
tur ſic.eiuſdē potētie cuiꝰ ē coḡſcere
pn̄tiam obi ē coḡſcere eius abſentiam
patet 2ᵒ de anima.eadem potētia co
gnoſcit lucem & eius abſentiam que
eſt tenebra.ſ3 potentia inteᵘᵃ nullo mo
do cognoſcit abſentiam ſubſtantie. ꝗ
ſi ſole diſpōnes accidentales maneret
intellectus non poſſ3 cognoſcere abſē
tiam ſubſtātie quādo eſt abſens.& eiꝰ
preſentiam quando eſt preſens. p̄
ſubſtātia non habet ꝑpriam ſpeciem
ḡ non cognoſcit per ꝑpriam ſpeciē.
añs ꝓbat.ꝗ om̄is ſpecies exn̄s in intel
lcū eſt accn̄s.ꝗ aduenit enti in actu.ſ3
nullu3 accn̄s eſt ꝑpria ſimilitudo ſbe.
ꝓbatio.ꝗ ſba magis ꝯuenit cum pro
pria ſilitudine ꝙ̄ cū aliqua alia ſubſtā
tia extranea. & tūc maior ꝯuenientia
eēt inter ſbam & accidens ꝙ̄ inter ſb
ſtātiam & ſubſtātiā. qd̄ eſt fl'm. p̄
intellectꝰ nullā ſpēm habet niſi a ſēſu
nihil ḡ facit ſpēm in intellcū n̄ qd̄ fa
cit ſpēm in ſenſu.ſ3 ſba nullā ſpeciem
facit in ſenſu.ꝓbatio. omnis paſſiōē im
mediate inferens paſſionem in ſenſu
eſt paſſibilis qualitas. ſi ḡ ſba infert
paſſiōem in ſenſu cāndo paſſionem in
ipo.ſeqt ꝗ ſba eēt in 3ᵃ ſpē q̄litatis.

ꝑ potētia actiua & sua actio sunt in eodē genere. sic ē calor & calefacere. si silitudo cuiuslibȝ spēi ē in genere accn̄tis. si ḡ sb̄a gignit ꝓpriā spēm i intellcū sb̄e eēt accn̄s. ꝑ oē causās spēs in intellcū ē imme^{tum} prin^{m} operādi. ꝫ sb̄a nō ē immediatū prin^{m} operandi. ḡ etc. 2º mō sb̄a intelligit̄ ꝑ ꝓpriā spēm. & hoc pōt pater si uideatur qd sit act⁹ intelligēdi. act⁹ enim intelligēdi nō ē aliud q̄ assilatio intel⁹ cognoscētis ad ipm ɔgnoscibile. unde oīs cognitō siue sensitia siue intelle^{ua} ē assilatō cognoscentꝭ ad ɔgnoscibile. ꝙ obm cuiuslibȝ po^{e} agit in potētiam ꝑ qd dicit̄ ꝙ intelligere ē pati. nunc aūt de rōe cuiuslibȝ agētis ē ꝙ assilet sibi passū. iō in oi cognitōe ē assilatio cognoscentis ad cogscibile. ꝫ inte⁹ n̄ assilat̄ sb̄e. nisi ꝑ ꝓpriā spēm ipi⁹ sb̄e ḡ etc. Sȝ h̄ ē una difficultas quomō spēs sb̄e deuenit ad inte^{m}. Rn̄º duplex mod⁹ pōt assigri. un⁹ ꝙ sb̄a pri⁹ intelligat̄ q̄ accn̄s. nō obstāte ꝙ in itelleū sil recipiat̄ spēs sb̄e & accn̄tꝭ. ꝙ sic cōmen. 7º me^{ce}. cōmēto 4º. sb̄a ē prior q̄sita. inte⁹ eni nāliter q̄rit ɔgnitōem sb̄e. & iō si obm inte⁹ cōtinȝ sb̄stātiā. etꝭ & accn̄tia. ꝙ tn̄ sb̄a ē prior q̄sita. iō nālr pri⁹ intelligit̄ q̄ accn̄s. & hic ē cū a longe uidem⁹ aliqd indiuiduū pri⁹ intelligim⁹ illud eē aial uł cor⁹ q̄ colorē eius uł q̄titatē. Ali⁹ mod⁹ & melior ē ꝙ inter ꝓductiōem sb̄e sub eē ꝟo qd habȝ in mā. & ꝓductōem sb̄e ꝫ^{m} eē qd habȝ in cognitōe est magna silitudo. sic eni mā n̄ pōt recipe formā sb̄alē nisi fuerit dispōita ꝑ foras accn̄tales appropriatas illi forē recipiēde. ꝫ semp fora ꝓsupponit ꝓpriā dispōem in mā. ita anima nō pōt acq̄rere cognitōem sb̄e nisi pri⁹ acquirat cognitōem accn̄tiū que sūt ꝓpriā illi sb̄e. unde ꝙ forma sb̄alis nō est immediate principiū agendi. nō stati cau sat speciem suam in animā. sed anteq̄ species recipiat̄ oportet animam disponi per species ꝓprias accn̄tium ꝑ priorū. unde similis est processus ipsius anime de potentia ad actum & ipsius materie. sicut enim anima est quodammodo omnia. quia recipit species omnium. sic materia prima est quodā modo omnes forme sensibiles. ꝙ ē receptiua omnium formarum sensibiliū & sic oportet materiaȝ disponi ad h⁹ ꝙ recipiat formam. sic oportet disponi animam per speciem accidentis appropriati illi substantie prius q̄ recipiat speciem sb̄e. & hoc est qd dic cōmenta. ꝑ de anima. super illo ꝟbo accidētia magnā ꝑtem conferunt ad cognoscendū qd qd ē. dicit enim cōmēto xiº. ꝓparatur nobis cognitio substātie per cognitōem accn̄tium. ꝫ cuȝ sciuerim⁹ acci^{a} ꝓpinq̄ eēntialia. aut oia aut pla. tunc cōtingit ut habeam⁹ meliorem cognitionem substantie. uā pri us deueuit intellectus in cognitionem priorum accidentium substantie q̄ in cognitionem substātie. ꝫ diuersimode nam in cognitionem aialium ꝑ figurā

ꝙ mixtiõe figura uariat sbam rei. dinsa
enĩ aĩalia hñt dinsas figuras. & aĩalia
sᵐ spẽm hñt eãdẽ figurã. plãte aũt et
lapides ɔg̊scunť ꝓpria uirtute. ꝙ sba
arbo is cognoscitur ex fructu. herba
ɔgnoscit ex sua ꝓprietate: lapides co
gnoscunť ex sua opatõe. ut si aliqs ui
det lapidẽ restringere sanguinẽ. & aliũ
lapidẽ silr cõcludit ꝙ oĩs talis lapis
est eiusdẽ spẽi. Tenẽdo istã uiaȝ. ad
arᵗᵃ in õrium põt rñderi. Ad priᵐ
dᵒ ꝙ licȝ sba & accñs sint ꝑ diuersa
sᵐ eẽntiã. nõ tñ sᵐ repsentatiõem. &
iõ aliqd accñs põt esse ꝓpria silitudo
sbe. & cũ dicit ꝙ maior ẽ cõueniẽtia
inter sbam & suã silitudinẽ ꝙ̃ inter
sbam unã & aliã. s. hominẽ & asinuȝ:

Dᵒ ꝙ ɔueniᵃ ẽ duplex. s. eẽntial et
accñtal. ꝑ mõ sba magi ɔuenit cũ sba
ꝙ̃ cũ accñte. 2ᵒ mõ pñt magi ɔuenir
sba & accñs ꝙ̃ sba & sba. Ad 2ᵐ
dᵒ ꝙ sba põt facere spẽm in intellcũ
eti si nullã faceȝ in sẽsu. nec ẽ uerũ il
lud ꝙ nihil faciat speciẽ in intellectu.
nisi qd fac spẽm in sẽsu. ꝙ sic oĩs nr̃a
ɔgnitõ ortũ habeȝ a sensu. tñ aliquid
põt intelligi qd nunꝙ̃ fuit sub sensu
cognitõ tñ sensitiua disponit ad hoc ꝙ
aliqd ɔgnoscať ab intellcũ. Ad 2ᵐ
dᵒ ꝙ poᵃ actiua & sua actõ sũt in eo
dẽ genere loquẽᵒ de eo qd ẽ immedia
tũ prinᵐ opandi. ꝙ nõ gignit spẽm suã
in intellcũ ñ mediantibꝰ accñtibus. te
nẽdo aũt aliã. s. ꝙ sba nõ cognoscať ꝑ
ꝓpriam spẽȝ. que uerior uideť. põt re
spõderi. Ad arᵗᵃ ad priᵐ. dᵒ ꝙ sba
mãlis nõ ẽ primũ obȝ inteꝰ. ad ꝓbõeȝ
dᵒ ꝙ arᵐʳ peccat ꝑ fallaciã ɔñtis. ꝙ ñ
seqť obiᵐ ẽ adequatũ poᵉ. ꝗ ẽ sic ade
quatũ. opans enĩ & cognoscẽs debȝ eẽ
silr cognoscibili sᵐ ꝙ est cognoscens
& opans. & hoc ẽ sᵐ spẽm. s nõ seqť
ꝑꝑ hoc ꝙ si ɔgnoscibile sit tale sᵐ es
sentiã ꝙ ɔgnoscẽs sit tale sᵐ eẽntiam.
ꝙ possũt assignari exẽpla q̃si infinita
ista: Ad 2ᵐ dᵒ ꝙ sba nõ cognoscit
pfcẽ ab intellcũ. s in aliq̃ cõceptu cõi
& iõ inteꝰ assilať sbe ꝑ spẽm alicuius
cõis. & nõ ꝑ ꝓpriã spẽm & adequatã
ipi sbe. Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ spẽs uniꝰ acci
dentꝭ ñ excedit ipȝ accñs in repsentã
do. ꝙ nõ repsentat ñ accñs uᵗ aliqd i
clusũ in accñte. & in illo cõi cognosci
tur sba tanta cognitõe ꝙ̃tã habemꝰ de
ea. Ad 4ᵐ dᵒ ꝙ sba nõ cognoscit
priꝰ. ad ꝓbõem dᵒ ꝙ ista ꝓpõ qcunqȝ
ɔg̊scit accñs ɔg̊scit accñs ĩhereñ sbe
ꝙ ꝑꝑ hᵒ ɔg̊scat sbaȝ ẽ fa. Ad 5ᵐ
dᵒ ꝙ sba ñ ɔg̊scit a nobis ꝑ ꝓpriã di
ffiⁿᵉᵐ suã. nᶜ aliqs inteꝰ ɔiũctꝰ ɔg̊scit
ꝓpriam diffinitionem sbe. s ponimus
aliquid loco ꝓprie diffinitõis. habȝ ta
mẽ ꝓpriã diffinitõeȝ. s nos ignoramꝰ

Ad ultimũ dᵒ ꝙ auctoritas phi sic
debet intelligi ꝙ spẽs accidentꝭ ipsius
lapidis est in anima & nõ species sbe
propria. unde per illud phs non intel
ligit aliud nisi ꝙ lapis secundum suaȝ
substantiam non est in anima. sicut po
suerunt antiqui. sed ꝙ aliqua species
est in anima ratione cuius lapis intel
ligitur.

373

Trū singulare sit ab intellcū nostro p se intelligibile. ꝙ ñ nihil aūt est intelligibile non habēs qddicatē. ꝙ qddicas est primū obm intellcūs nostri. ꝭ singulare nō habet qdditatē inq̄tū singulare. ꝙ si haberet qdditatē eēt p se diffinibile. & de eo posset eē p se scia. ꝯñs est fl̄m. ꝙ tunc eēt incorruptibile sicut & scibile. & sciētie eēnt infinite. sic singularia possunt eē ifinita. ꝑ sensus est singularium. intellcūs ꝟo uniuersaliū z° de aīa. ꝑ si singulare eēt p se intelligibile. aut intelligeret̄ p spēm uł'is aut p aliā. nō p eandē. ꝙ eadē spēs ñ pōt repñsentare diuersa sub oppositis rōnib⁹. repñsentare aūt sub mō uniuersali & singulari sūt oppōite rōnes repñsentādi. ꝙ una distīcta. alia indistīcta & cōfusa. nec p aliā. ꝙ cū p unū singulare generet̄ spēs uł'is. sic pari rōne p'omia alia. & cū singularia possint eē infinita. & sic uni⁹ uł'is eēnt spēs infinite. ꝫ qcqd pfectionis ē in potentia inferiori nō ē negandū a supiori. ꝭ pfectiōis est in potētia sensitiua q̄ est inferior intellīua cognoscere singularia distincta. ğ nō ē negandū ab intellcū.

In ista. q. ē opi. tho. ꝙ intellect⁹ nr̄ p statu isto ñ pōt intelligere singular̄ directe. rō sua est ista. materia est principiū singularitatis. & intellectus noster nihil intelligit nisi p abstractōem a ma̅tia & cōditōib⁹ ma̅tie. abstractū aūt a ma̅tia indiuisibili est uniuersale. ğ tantū uniuersale ē ab intellectu nr̄o primo intelligibile. Dicit tamen ꝙ p reflexiōnem pōt cognoscere singulare. ꝙ licet species intelligibiles sint in intellectu nostro. tamē p eas nō pōt intelligere singulare nisi intuēdo ipm uł'e in fantasmate qđ ē repñsentatiuū primo singularis. ꝫ istā opi. arguo dupl'r. p° cōtra motiuū suum. z° cōtra modū abstrahendi quē ponit. Cōtra motiuū. s. ꝙ materia sit causa indiuiduationis. iste articulus ē excōicat⁹ patissim⁹.

Per rōnem pbo quere in prio loco

Cōtra modū abstrahendi arguo sic abstractō uniuersalis a singulari fit ab intellectu possibili nō agente. ꝙ ei⁹ tātū est spēs a fātasmatib⁹ abstrahere. ꝭ ipossibile ē abstraher̄ uł'e a singulari ñ ꝯgscē° singular̄. alias abstraherz igrāter nisi illud a q̄ abstrahit intelligeret. ğ et cetera. Preterea ꝭm eum intellectus noster nihil potest intelligere ñ conuertendo se ad fantasmata. ꝭ in illa cōuersione intelligit singulare. ğ ñ pōt intelligere uniuersale nisi prius intelligat singulare. uł' saltem simul cū uniuersali. Preterea si singulare intelligatur tantū p reflexionē. aut h° est per speciem intelligibilem existentem in intellectu. aut in fantasmate. ñ primo modo. ꝙ illa est representatiua qdditatis absolute. nec z° modo. ꝙ illa tm̄ mouet fantasiam. & sic nō erit principium intelligendi singulare. Ad q. ergo dico tres conclusiones. prima est ista singulare secūdū se est a nobis intelligibile. z° ē ista singular̄ ē a nobis

intelligibile p statu isto. Tertia est ista singulare sub ratione singularis. nec ab intellectu nec a sensu cognosci ur.

Prima cõclo pbat sic. intell' sequitur entitatẽ. q2 unũqdq3 sic se hab3 ad eẽ sic ad cognosci~ ter 2o. metc. g qd' sm se nõ diminuit de rõe entis non dimi nuit de rõe cognoscibilitati. s singulare sbe nõ diminuit de ratõne entitatis. immo ẽ ens actu pfcm. unn in pdicamẽtl & 7o metc. singulare sbm ẽ maxie sba g etc. p qd' sm se ñ ẽ intelligibile a nullo intellcu põt intelligi. s singulare ut singulare põt intelligi ab intellectu diuio & angelico. g singulare ut singulare est sm se intelligibile. 2a cõclo pbat sic. sic cõclones cognoscimus silogmo sic prina inductõe p posteri. s inductõ ẽ pgressus a singularibus ad ule. g intell' cogscit singulare pro statu isto. p sm aug. inuisa possũus diliger incogta nequaq̃. s prius p statu isto diligimus singulare q̃ ule. q2 pcepti de dilectõe magis ẽ respcu singularis q̃ ulis. nã deus q est prim dilcõis ẽ singularimus est. & Io. in cano. sua. q nõ diligit frẽm suũ quẽ uidet zc. nec ualer dicere q cogtio ulis sufficit ad dilectõem singularis. q2 tũc cogtõ ulis sufficeret ad diligendũ illud singulare qd' nunq̃ fuit cognitũ a sẽsu. & tunc auctas allegata nihil ualer3 de Iohãne.

p cognoscẽs diam extremorũ cogscit extrẽa. s intellcũs cogscit diam ulis & pticularis. g etc. p exprimur nos cognoscere singulare. hoc aũt nõ est p potẽtiã sensitiuã. q2 nõ est potẽtia reflexiua sup actũ. uisus enim nõ cognoscit se uidere. g cogscimus nos cognoscere singulare per intellcm. q2 actus q̃ p cogscit singulare est repsentatiuus singularis. q2 est eius similitudo magis nota q̃ spes singularis. g etc. 3a cõclusio pbat sic. oĩs potẽtia cogscẽs aliqd' obm sub ppria rõne põt ipsu3 cognoscere. & ab aliis distinguere circũscripto oĩi alio nõ hẽte illã rõem. s manẽte ppria rõe singularis ãmotis aliis oĩo obis non possemus distinguer inter duo singularia. nec p sensũ. nec p intellcm. g etc. Probatio mi. q2 omnis potẽtia cognoscẽs obm suũ sm aliquã unitatẽ põt ipm distinguere ab oĩ alio nõ habẽte illã unitatem. s unũ singulare nõ hab3 unitatẽ ẽẽtialẽ alteri. & tñ nec sensu nec intellcũ possumus distinguere inter duo singularia circũscripta distinctõe accidẽtali que est p locũ. tempus. magnitudinẽ. figurã. colorem. & sic de aliis. Exemplum si preponant̃ uisui duo alba. intellectui duo singularia. que sm ueritatem eẽnt distincta essentialiter. si tamẽ haberẽt omnino cõsimilia accidentia ut locu3 s. q essent in eodem loco. & magnitudinem & colorem cõsimilem. & sic de aliis. nec intellectus nec sensus distiguere inter ista. sed iudicaret illa eẽ unũ. ergo nec intellectus nec sensus cognoscit aliquod illorum secundu3 propriam rationem singularis. Cõtra istam cõclusionem instatur tripliciter. primo sic

numerus qui est sensibile cōe est p se sēsibilis. & numer9 nō ē n p̄alitas uni tatū. g q̄libet unitas est p se sensibil'.

p̄ spēs gignit ab obo inq̄tū singu lare: q actōes sūt singulariū. & sp̄s re p̄sentat illud a quo gignit. & sub rōe qua gignit. g etc̄. p̄ sequeret q se sus nō magis cognosceret singulare q̄ intellcūs. ꝫ phm z° de aīa. sens9 est sin gulariū. intellcūs u'ium. Ad primū dico q sēsibile cōe nō facit ꝓpriā spe ciem in sēsu. nec facit ad sēām immu tationis sicut sēsibilia ꝓpria. & tm̄ fa cit ad modū immutatōis ul' drīam. n° numer9 sentit nec unitates eius n me diantib9 qualitatib9 sēsibilib9. & p cō sequēs nec unitates sub rōne singulari tatis. nec duo alba inq̄tū duo. & ut di stincta. ita q singularitas ē cōditō agē tis. & nō rō agēdi. & nā que ē simil' in utroq; rō agendi. Ad z^m per ideꝫ.

Ad z^m d9 q sēsus cognoscit singu lare intuitiue & nō abstractiue. intelle ctus aūt utroq; mō. & iō ꝑ appropri atōnem dicit q sensus est singularium q tantū cognoscit exñtiā singulariū & nō eius q̄ddita tem absolute. Ad pri^m p̄cipale d° q mi. est fl'a. q sin gulare includit nām & ꝓprietatem ꝫ hentē nām. & sic ē p se intelligibil'. l3 nō sub rōne singularitati. & illo mō n° est difficile. nec de eo pōt esse sciā. q n° cogscibile. Ad z^m dictū ē q sen sus ē singulariū cū p̄cisiōe. inte9 autē nō. Ad z^m d° q p eandē spēm al'r ꝯsideratā inte9 intelligit u'le & singu

lare. q illa spēs p̄ repn̄tat nām in aliq̄ suppōito. z° nām absolute. z° nām cū conditiōib9 circūstantib9 nām singula rem signatā. Ad motiuū thome pꝫ q est fm. q mā nō est princi^m indiui duatiōis. & si phs uideat h9 dicer ex ponendus est. q uocat mām mām sig tam cōditionibus pticularib9 & accn̄ talib9. dicit enim in septio q in dictis p accidens nō est idem qd' qd est cum eo cui9 est. & dcā p accn̄s uocat mālia

374

Tꝫ stelle agant in istis inferi orib9. q nō. 7° phisi. mouēs & motum sunt simi'. & stelle nō sunt simul cuꝫ istis inferioribus. g et cetera. Preterea a cā determina ta nihil euenit cōtingēter. & stelle agūt ex necessitate nāe. ergo i inferioribus non euenit contingenē. Preterea si agunt. ul' agunt per motū localem. aut per aliquā formam permanentem sba lem ul' accidentalem. nō primo modo q cum motus sit forma fluens fm ue riorem opi. cōmen. z° phisi. g in stel lis esset forma actiua. qd' est falsum. n z° modo. q omnem formam permanē tem quā nunc habent tunc haberent.

Contra z° phisico. homo generat hominē & sol. Rn̄deo inferiora sūt in duplici differentia. quedaꝫ sunt ani mata & quedaꝫ inanimata. inanimata quedam simplicia. quedam cōposita. teneo igitur de . q. tres ꝯclusiones af firmatiuas. pria est ista stelle agūt in re bus aīat. z^a est ista stelle agūt in reb9

inanimatis. Tertia est ista: stelle agunt in elementis. Prima sic probatur. 2° de generatione. accessus & recessus in obliquo circulo ē cā perpetue generatiōis.

ꝑ agūt in plātis aīalibus & hoībus alterādo. & intendūt qualitates eis cōuenientes remittendo ōrias qūalitates. & sic disponūt ad sanitatem & egritudinem. & tamen pñt alterare corpus aīatū quantum ad ꝓportiōes humorum ꝙ dissoluitur et moritur. Pñt etiam augere organa in reddendo qualitates & gradus debitū uel remittēdo. iō 3° de aīa. intellectus corrūpitur quadam interius corrupto. patz in lunaticis. q aliquā melius disponunt. aliquā peius. Hec dictum est de appetitu sēsitiuo. ꝙ organū sensus magis disponit ad appetēdū unū quam aliud. & licz appetitus ille magis inclinet ad illud quam ad aliud. ꝙ tñ uolūtas ē sibi regula pōt eligere ōrium. ꝙ nulla stella nec creatura aliqua pōt effectiue aliqd cāre in uolūtate nisi ipsamet uolūtas. Ideo male iudicāt astronomi ꝓnosticātes ꝙ ī tali ōiunctiōe & tali erit bellū. & in alia pax. & nati in tali ōstellatione erūt luxuriosi. & quia uoluntas est ꝓna ad uolendum illud ad quod appetitus sēsitiuus inclinat. iō in pluribus sic accidit. ꝙ dr eccl. p. puerili difficile corriguntur. & stultorū infinitus ē numerus. tñ ista ꝓnitas nō necītat. quia oēs stelle melancolice uel iracūde efficiue cōiūcte nō plus incliuāt appetitū ad bellū ꝙ possit uehemēs lesio. nec tātā delectatiōem possūt cāre quam tā delectabile uehemēs. & tñ utrumqz uincit uirtuosus.

2ª cōclō ꝓbatur gen. p. sic in signa & tempa & dies & ānos. & expoñit de qūlitate aeris. ꝙ stelle faciunt ad serenitatē aeris. Item agūt in elemēta generando & alterando. ꝙ p approximationem solis intenditur uirtus elementorum superiorum. & debilitatur uirtus inferiorum. recedente autē cōtingit totum oppositum. ideo alterantur & in tantum ꝙ quedam corrumpuntur & quedam generantur. Exemplum de aqua que minor est in estate quam in hieme. ꝙ uirtus uniuersalis agētis cū particulari fortificatur in actione. Itē agunt in aquam. quia fluxus & refluxus maris non potest saluari nisi attribuēdo lune. motus enim maris sequitur uniformiter motum lune. quia sicut luna complet cursum suum in uigintiquinqz horis & modico minus. sic mare occeanum quantum est ex se regulariter se habet. ꝙ semp centro lune correspondet aliquis tumor in mari. & mare ibi est maioris eleuationis. & tunc currit ad locum inferiorem naturaliter. & tunc aqua refluit ad locum humiliorem. hoc autē non apparz in brachiis maris propter loci artationem. Tertia cōclusio ꝓbatur. ꝙ habent actiones in impressiones. ꝙ omnes uapores eleuātur per calorem etc. corpora tamen habent uarios motus secundum uarietatē stellarum quibus appropriantur. & si tunc uirtus impressa sit tanta eleuat ipsum ad talem locum. Quare ergo astrologi nō indicant quādo dz eē pluuia & quanta & in qua regiōe

Dico q̄ q̄ sciret speculatiuā & p̄cticā posꝫ pfecte iudicare. nullus tn̄ hō scit. ꝓ angel⁹ nāt̄r nouit nisi impedia̅t p miraculū. Itē generāt auꝝ & argentū in certis regionib⁹. cui⁹ cā non pōt eē aqua nec terra. ꝓ tm̄ corpa celestia. Ad arm̄ primū d° q̄ agēs distans p̄ agit in mediū. & cū dicit̄ celū ē me̅ qđ n̄ est receptm̄ pegrinaꝝ impssionū. d° q̄ licꝫ non sit recepti̅ effcūs eiusdē rōis. est tn̄ receptiu⁹ effectus alterius rōis. Exempl̄ piscis i rete cāt motū & mordet manū & nō rete. q̄ nō est capax talis effect⁹. Ad 2ᵐ dico q̄ circūscripto oīm libero arbitrio oīa euenirēt de necitate. & nihil cōtingēter euenirēt in entibus. ꝓ p liberꝫ arbitriū multa īpediri pn̄t q̄ ex se euenirent etc̄. Ad 3ᵐ d° q̄ non agūt p motū localē. q̄ mot⁹ localis nō est cā fore absolu̅te. d° etiā q̄ si astra starent haberēt eandē uirtutē actiuā quā mō habēt & maior ē. q̄ man⁹ mota per flāmam min⁹ patit̄. & idē eēt si flāma mouerēt & manus quiesceret. iō motus solū adducit generās sic āgens adducit ignem. nec frustra mouet̄. q̄ alias haberet aspectū tm̄ ad unā ptem. & tūc alibi nihil generaret̄.

375 Trū satisfactio debeat̄ propria cuilibꝫ peccato actuali q̄ nō. q̄ tūc posset̄ sati fieri p̄ uno nō satisfaciēdo de alio. h° ē incōueniēs & implicat ↄ̄dictioem. q̄ satisfaciēs p uno recōciliaret̄ deo i pristinā amicitiā. et n̄ satisfaciēs p alio remaneret inimicus. & tūc simul & semꝑ eēt amic⁹ & inimic⁹. ḡ etc̄. p̄ si cuilibꝫ peccato eēt satisfactio ppria. tūc uni peccato deberet̄ ieiuniū. alii elemosina. alii orō. oñs est fl̄m. ḡ etc̄. fl̄itas oñtis pbat̄. q̄ possibile ē paupērem aliqueꝫ peccare illo peccato cui debet̄ elemosina p pena. ꝓ pauper n̄ pōt facere elemosinā. ḡ nec satisfacer̄ pōt. sil̄r illa tria nō possēt imponi alicui p uno peccato. & oppo̅ ē uerū.

ↄ̄ satisfactō p culpa ē solutō pene satisfactō enī est redditō ei⁹ qđ ē reddendū ꝓᵐ iustitiā. ꝓ ꝓᵐ iustitiaꝫ pena ordinat culpam. ḡ determinate culpe corrn̄det determinata pena. p̄ q̄ ū glorificauit se & in deliciis fuit de babilone dicit̄. tm̄ date ei tormentū & luctū. apocalipsis. 18°. & deutrono. ꝓᵐ q̄tit̄em delicti erit & plagaꝝ modus.

In ista. q. ē distinguēdū de satisfactiōe que est duplex. s. generał & spēalis. siue cōis & ppria. Diffinit° pᵉ satisfactio est restitutio uoluntaria equiualētis. alias indebiti declaratō diffinitōis. q̄ enim sit restitutō pꝫ. q̄ uō est datio absoluta. q̄ enī sit equalentis pꝫ q̄ p hoc qđ dr̄ satisfactio dat̄ intelligi. cōmēsuratio corrn̄dens ad aliqd p̄cedēs. q̄ etiā sit uoluntaria pꝫ. q̄ si eēt inuoluntaria nō eēt satisfactō. ꝓ satispassio. q̄ ille a quo aliqd inuide exigitur p culpa cōmissa multū patit̄. Diffinitō 2ᵉ satisfactio est opatō exterior laboriosa uł penalis uoluntarie assūpta ad puniendū peccatū a se cōmissū.

ꝑꝑ placationē diuine offense. Ista diffi nitio ē ꝑticularior ꝙ̄ prīa. ꝗ prīa cōsi stit in actu uoluntario penali interiori uł exteriori. za aūt ꝯsistit in actu exte riori tm̄. Loquēdo de satisfactione p̊ mō d° ꝙ nō. ꝗ eadē cōtritio ꝭm spe ciē & ꝭm numeꝝ pōt eē sufficiēs pena ꝓ plꝛibus peccatis. loquēdo de satisfac tōe z° mō d° ꝙ peccata distinguunt̃ genere ꝭm ꝙ btūs Io. distiguit ea dicēs oīe qđ ē in mūdo. aut ē cōcupiscen a carnis. aut cōcupiscen a oculoꝝ. aut su ꝑbia uite. Istis corrn̄dēt ꝓprie satis factiōes. ita ꝙ pc̄tō carnis ieiuniū. & oīs maceratio carnis. uł q̊d ordinat̃ ad reprimendū peccatū carnis. sic sūt uigilie. ꝑegrinationes. aspitas uestimen torū. nuditates. discalsatōnes. & qcūqꝫ labor. Peccato superbie corrn̄dꝫ orō q̄ humiliat spm̄ deo. & fortificat mētem

Peccato auaritie corrn̄det elemosi na. & rō horū est. ꝗ ꝑ que q̄s peccat ꝑ hec & torquet̃. ꝭ hec intelligenda sūt de cōgruo. & nō de nc̄cio. ꝭ aliqs ꝑaup pōt peccar̃ pc̄tō auaritie. & pu nit̃ pena orōnis & ieiunii. & tñ de cō gruo dꝫ puniri pena elemosine. Si militer aliqs diues ē ita delicatꝯ ꝙ nō pōt sustiner̃ aliꝗ̄ afflictionē carnis iste debꝫ induci ad orōnē uł ad elemosinā ꝗ alias posset cadere in maiꝯ peccatū

Ista sequēdo pꝫ qđ sit dd m ad duo ar ti a prīa. et ad alia duo. Ad pri m d° ꝙ aliqua pena corrn̄det equalit̃ isti culpe. uł pena distīcta in se uel ꝑs pe ne cōtente in alia pena. Ad z m d° ꝙ auc̄tas loq̄t̃ de pena dānatoꝝ. quod pꝫ. ꝗ dicit cecidit babilon. ibi enim uerū ē ꝙ cōmēsurat̃ pena culpe. ꝭ de pena penitētiali nō est ita.

376 Trū sensibile positū sup̄ sē sū faciat sensū. ꝙ sic. ꝗ cul tellus scindēs neruū cāt ma ximū dolorē & maiorē ꝙ̄ si scinderet carnē. ꝭ neruus ē organū sensꝯ tactꝯ: ğ etc̄. ꝑ aliqs sapor potabił positꝯ sup̄ me m gustus. s. carnē sentit̃. ğ mul to magis positū sup̄ organū. aũs ē ma nifestū. ꝯn̄a ꝓbat̃. ꝗ caro que ē mediū in gustu ē corpꝯ mixtū & cōpositū. ꝭ sapor ille potabił nō ē ita mālis & cō positꝯ. ğ spēs illius saporis mālꝯ reci pit̃ in medio ꝙ̄ in orgāo. ꝗ unūq̊dqꝫ recipit̃ ꝑ modū recipiētis. si ğ spēs sa poris recepta in medio cāt gustū mul to magis posita sup̄ organū cābit gu stum. ꝑ sonꝯ habꝫ eē reale in oĩ ꝑte medii. ꝭ auris pōt audire nō tm̄ in oĩ ꝑte medii. ꝭ in ꝑte sibi cōiuncta. ğ zc̄ ꝯ phs z° de aīa. & 3°. & ē snīa cōi ter oī m philosophan m ĩ tm̄ ꝙ dicūt ꝙ si cultellus scinderet imme te neruū in quo est sensus tactus hoc non sentiret.

Istā aūt cōclonē aliq sic ꝓbāt. oꝫ sē sū habere ꝓportōem. nō tm̄ ad obm̄. ꝭ etiā ad mediū ad hoc ꝙ exeat in actuꝫ suū. ita ꝙ sicut ab excellenti sensibili & improportiōabili nō immutat̃ sēsus nec etiā sentit suū obꝫ si mediū sit mi nus uł parū ꝓpinquū uł remotū. ꝗ ğ obō posito sup̄ organū non seruat̃ de bita ꝓportō medii. ğ zc̄. Ad. q. d°

q de sensu uisus e rō spēalis .s. q sen sibile positū sup̄ sensū nō facit sensuz q color nō uidet nisi in lumine. & ad h⁹ q uideat reqrit mediū illuminatū si aūt color poneret sup̄ organū uis⁹ obumbraret ipm. sequit g q non pos sit uideri. de aliis sensib⁹ e sciendū q e duplex immutatō sensus a sensibili: una real quādo mutat s̄m eē qd habz in re extra. puta s̄m locū. alia e inten tiōalis s̄m quā spiritualr sens⁹ mouet a sensibili. licz habeat modū eēndi ex tra realē. nunc g ita est q aliqs sensus immutat spūaliter tm ut uis⁹. aliq im mutāt realr & spūalr. ut tact⁹ & gu stus & duo alii. primū pbat. q aut or ganū tact⁹ e corp⁹ mixtū. puta neru⁹ aut caro. s̄ qdcunqz istorū det sequit q realr patiat. q utrūqz e nālit rece ptiuū actōis nālis. & qualitates tāgibi les sūt nālr actiue in eis. Ista seqnē do ad rōes in oppo^m potes sic dicere q s̄ar^ta pbānt q immutatio sens⁹ a sē sibili e intētionalis & realis p statu uie nec pria pōt esse sine 2^a qtum ad illos quatuor sens⁹ de qbus ar^m est. de uisu aūt e aliud ut supius e pbatū. s̄ar^ta i^a nō pbant q immutaº nālis ut nālis fa ciat sensū. immo magis impedit ut ui sū e. s̄ si sētiāt hui⁹mōi sēsibilia tāgē tia organū hoc e p̄cise rōe in mutatō nis intētiōalis & nō realis. s̄m hec ra e ppō phi q sēsibilia tangētia nō faci unt sensū ratione. s. inmutationis rea lis ul naturalis s̄m quam sensibilia tan gunt corpus sensus.

377

Trum spes sit uirt⁹ theologi ca distīcta a fide & caritate q non. nulla passio est uirtus s̄ spes e passio p̄ ethi. g spes no e uir tus. p̄ nulla uirt⁹ theo^ca determinat mediū duaꝝ malitiaꝝ. s̄ spes deter mi nat. g etc. mā. pbat. q ubicunqz e me diū duaꝝ malitiaꝝ ibi pōt eē defect⁹ s̄ in tēdendo in deū nō pōt eē defcūs q nec nimis credere nec nimis dilige re potest homo deuz. Mi. pbat. q spes determinat mediū inter p̄sūptio nē & despatiōnē sicut inter duas mali tias. p̄ duo pfcibilia respcū eiusdē obi sufficiēter pficiunt duab⁹ pfecti onib⁹. s̄ in aīa nō sunt nisi due poten^e pfectibiles respcū obi increati. s. intel lectus & uoluntas. sicut g intellcūs suf ficiēter pficit habitu fidei. sic uolun tas sufficiēter pficit habitu caritati. g nō erūt n̄ due uirtutes theo^cc. Con tra apls. nūc aūt manent fides spes ca ritas. 3. B: In ista qōne nō sequendo auctem scripture. s̄ tm rōem nālē dici possz q spes nō e uirtus theo^ca distin cta a fide & caritate. Rō e ista sem per e uitanda pluralitas si nō apperet euidēs nccitas ponēdi p̄ralitatē. s̄ nlla est nccitas ponēdi spez uirtutē distinc tam aliā a fide & caritate. g etc. p bat mi. q uolūtas sufficiēter dispoit ad uelle ordinatū & nolle ordinatū. q nō pōt eē ordinatū uelle nisi respectu oppōiti sit ordinatū nolle. & ecōuer⁹ ↄfirmat p illud primo de aīa. rcm e iudex sui & obliq. idē et sufficient

dispont ad amādū bonū pñs. & desi derandū bonū absens. Rōne etiā p bari pōt. q eod' aliqd tendit ad termi nū nō habitū. & qescit in termino ha bito. Tenēdo cōclōnē istā pōt dici q spes aggregat in se duas uirtutes. s. fidē & caritatē. actus enī spei q est ex pectare includit certitudinē. certitu° aūt ptinet ad intellcm & fidē. includ° etiā desideriū qd ptinet ad uolūtatem & si desideriū ē meritoriū ptinet ad caritatē que pficit uolūtatem. sic g ex pectatō meritoria includit certitudinē intellcūs & desideriū uolūtatis ordi^te sic sp s p quādam cōgregatōem inclu dit fidē & caritatē. Sed q cōclu° isti⁹ op. expsse ōdicit scripture sacre maxie apostolo in aucte supius allega ta. iō ad. q. est aliter dicēdū q. s. fides est uirtus theo^ca distīcta a fide & cari tate. qd psuadet sic. Expimur i no bis desiderare bonū infinitū eē bonū nobis a deo liberal'r cōferēte. nō prio s p aliqd aliud sibi acceptū ordiatum ad illud debite circūstantiatum. g ad ipsū pōt eē uirtus appe^na inclinās. tal' aūt est uirtus theo^ca. assūptū pz. quia obm istius actus desiderii ē bonū infi nitū. prima circūstan^a ē tendere in ip sum deū sub rōe qua ē absens uiatori. 2^a circūstantia debita ē. q est bonū no bis. s. cōueniēs illi cui desiderat. q nul lum bonū sufficiēter qetat desideriuz nostrz nisi bonū infinitū. 3^a circūstan tia est habere a deo cōferēte. q nō po test illud bonū cōicari nisi a deo libe raliter. 4^a circumstantia est cum addi tur non primo. s per aliquid aliud zc que notat dispositōem cōuenientē s^m ordi^nem diuinaz. q ad illud bonū cōse quendū disposuit diuina sapia q istud bonum nulli cōicaret nisi primo acce ptaret. pz g q iste actus est debite cir cumstantiat⁹. Notandū est aūt q ad uirtutem theo^cam tres cōditiones ptine re dicunt. prima est q respiciat de um pro primo obiecto. Secunda est q habeat p regula primā regulam hu manorū actuū. & non regulā acquisi tam. Tercia est q immediate infūda tur a deo sicut a cā efficiente. & iste tres cōditiones sunt distincte. q alia ē ratio regule. alia ratio obiecti. alia ra tio efficientis. spes autē omnes predi ctas conditiones habet. ideo est uirtus theologica. theologia autem licet ha beat duas primas. q tamen nō hz ter ciam non est uirtus theologica. potest enim esse acquisita & nō immediate a deo infusa. similiter etiaz fides acqui sita. & caritas acquisita. & spes acqui sita nō sunt uirtutes theo^ce. q defici unt in tercia cōditione. Quod autē desiderare nō ptineat ad fidem n^c ad caritatem. sed ad spem probatur.

Quia omnis actus fidei est credere nullum desiderare est credere. g etc.

Similiter de caritate. caritas eniz est suprema uirtus affectiua. & p ōsequēs est supremus amor. talis est amor ami citie. q ē simpliciter perfectior amo re cōcupiscentie. desiderare autē bonū

meū est cōcupiscentie & nō amicitie. ḡ etc̄. reliquit² ḡ q desiderare ptineat ad spem. Ad argumēta ꝓ illa opi. que sequit̄ rōem naturalē dicendū q ista pluralitas ē nec̄cia. Ad ꝓbatōem mi⁹ q licet uelle aliqd alicui. ut ille p hoc tendat in illud tanq̄ in bonū qd est bonū in se sit actus eiusdem uirtutis. s. uoluntatis. cū uelle aliqd alicui sistendo ibi nō est actus eiusdē uirtutis cū illo q̄d est ipsū uelle ordinatum in se. Ad primū principale dicenduꝫ q nomina sunt imposita ad placitum. unde spes passio est imposita ad significandū passionē impressaꝫ appetitui sensitiuo ex p̄sentia delectabilis nō in se. ſ in fantasia. isto modo spes non est uirtus. nec moralis. nec theologica. tñ idē nomē pōt significare habitū theologicū inclinātē ī tale obm. s. desiderare bonum infinitum esse mihi bonum a deo liberalit̄ conferente ex meritis.

Ad 2m pōt dici q uirtus theoca ē mediū nō ex pte subiecti. ſ ex pte excessus qui pōt esse in actu. nam uirtus moralis habꝫ excessum & defectū nō ex rōne modi actus. ſ ex rōne actus q tendit in obiectū nō sit theoca. q obiectū in qd tendit est infinitū. ſꝫ hoc pōt tendere actus īmoderat⁹ ſm plus & minus. uirtus aūt moderat ut medio modo tendat. & isto modo fides mediat inter leuitatem & duritiē. q nec est credendū faciliter. q qui cito credit leuis est corde. nec nimis resistere ptinaciter. sic faciunt aliqui q nō credūt nisi rōne naturali ostendat. Ad ultimū dico q uoluntas habꝫ duas affectiones. quarū utraq̄ attingit deū immediate in se. primo ſm affectiōem iustitie elicitam affectiōe amicitie. ut est bonū in se. 2o affectiōe cōmodi ut ē bonū huic. & uterq̄ actus pōt esse ordinatus. et pōt uterq̄ habere habitum theologicū inclinantē ad ipsum habentem deū immediate p obiecto. ex pte autē intellectus nō est nisi una potena nata habere actum attingentē deū. & ipsa sufficiēter pficitur uno habitu tēdente in uerum.

378

Trū subiectū primum scientie sit cōmune cōitate uirtutis uł cōitate p̄dicationis. & uidet̄ q cōitate predicatiōis. q sicut se habꝫ obiectū potētie ad potentiaꝫ sic se habꝫ obiectū sciētie ad scientiā. ſ primū obiectū potētie est aliqd cōe cōmunitate p̄dicatiōis ad omīa per se obiecta que respicit illa potena. q̄d patet discurrēdo p obiecta prima uniuscuiusq̄ potentie. ḡ etc̄. p̄ generalr in scientiis assignatur obiectuꝫ cōmune cōitate p̄dicatiōis & non uirtutis q in meca ens. in nāli substantia corporea. in geometria magnitudo. q̄dlibet autem illorum est cōmune cōmunitate predicationis. ergo etc̄. Cōtra cognoscibilia in omni scientia habent essentialem ordinem ad inuicem. ita q est deuenire ad aliqd simplex incōplexum uirtualiter & p̄o includēs notitiaꝫ

omniũ ueritatũ cognoscibilium in illa scientia.ğ primũ subiectũ sciẽtie erit cõmune cõitate uirtutis: & nõ predicationis. In ista.q.sic ꝓcedam.primo recitabo unum modũ dicendi qui est God. 2º arguam cõtra eum & ostendam ꝙ eius motiuũ nõ cõcludit. Tercio dicaꝫ qđ melius mihi uidet̃ ad.q.

Quantum ad primũ dicit magister God.ꝙ primũ obiecti scientie nõ cõtinet ipsam sciẽtiam. motiuũ suum est istud.illud qđ cõtinet notitiã aliq̃ intellectus nõ habet eẽ in intellectu.ꝓbatur statim: illud qđ cõtinet notitiam aliq̃ intellectus est motiuũ intellectus ẞ motiuũ est distans subiecto a mobili ğ etc̃.ꝙ si nõ pari rõne poterit dici de quolibet ꝙ agat in seipsum. ita ꝙ lignũ calefaciet seipsum.qđ est omino fl̃m. aut qđ dic̃ ipse ꝙ illa ꝓpositõ ẽ tenenda tanq̃ principium methaphisicale. & si appareret aliq̃ difficultates circa ipsum conari debemus ad solutionem il rũ.principium autẽ istud semper debemus tenere. ẞ obiectũ scien͡c habet eẽ tm̃ in intellectu cum sit ul͛e. ğ etc̃. Et si dicat̃ ad istam rõnem ꝙ nõ ualet.ꝙ dupl͛r põt aliqđ esse in intellectu.s.subiectiue & obiue.tunc qñ dicit ꝙ exñs in intellectu sb̃iue nõ est motiuuꝫ intellectus est uera.ẞ mi.fl̃a. ꝙ motiuũ intellectus est in intellectu obiue.& mouet ipsum ad intelligẽdũ Ista distinctio licet sit bona.tamẽ non tollit difficultatem argumẽti.q̃d patꝫ ꝙ nihil põt eẽ in intellectu obiue nisi obiciatur intellectui presentialr̃ in se ipso.sic̃ in cognitione intuitiua.ul͛ in aliquo representatio.sicut in cognitione abstractiua.ẞ ad hoc ꝙ aliqđ intelligatur non oportet ꝙ obiciatur intellectui primo modo.ꝙ de non ente in actu est scientia.ergo oportꝫ obici intellectui secundo modo.& tunc quero si illud representatiuũ sit subiectiue in intellectu. & moueat ipsuꝫ ad notitiã obiecti q̃d oportet dicere.ꝙ tale rep̃sentatiᵐ est in nobis. ꝙ intelligimꝰ cũ uolumus 3º de anima.ergo mouens & motum non erunt distincta subiecto. oportet ergo ꝙ sit in parte sensitiua & per consequens sit ratio prima ꝙ nihil existens in intellectu est motiuuꝫ intellectus.nec uirtualiter continet notitiam intellectus.dicunt ergo ꝙ illud qđ est motiuum intellectus.& cõtinet uirtualiter eius notitiã est spẽs sensibilis.quia cum obiectum intelligibile sit uniuersale.& ul͛e sit in intellectu non potest continere uirtualiter notitiam intellectus.tunc enim mouẽs & motũ non essent distincta subiecto. Tria ergo dicunt isti de ista opini.primuꝫ est ꝙ spẽs in elligibil͛ nec formaliter: nec uirtualiter continet notitiaꝫ intellectus.quia agens & patiens sunt distincta subiecto.Secundũ est ꝙ sola species sensibilis potest mouere intellectuꝫ & continet eius notitiam.Tercium est ꝙ hoc non obstante nihilominus obiectum intelligit̃ in ratione uniuersalis.

Primum probatur ratio quare ideꝫ

nō pōt mouere seipsū. ē q̄ tale est mo uens in actu q̄ ale ē motum in poten tia. & impossibile est idē simul eē in po tentia. & in actu. ḡ mouēs & motū nō possūt eē idem sbo. cū ḡ spēs intelligi bilis sit idem subiecto cū intellectu. ḡ nō cōtinet eius notitiam. Secundū pbat. spēs sensibilis que est in aliqua pte corpis est distincta sbo ab intellec tu qui est in qualibet pte corpis. ḡ nō repugnat sibi cōtinere notitiā intelle ctus. Terciū pbat: q̄ intellcūs agēs cuius est abstrahere species a fantasia per actionē suam cōsiderat speciē q̄ de se est singularis sub rōne uniuersal abstrahit enim de ordine ad ordinem.

Cōtra primum arguit sic. uoluntas agendo causat in seipsa actum uolēdi alias totus pcessus in actibus humanis esset mere naturalis: ḡ agens & patiēs nō sunt distincta subiecto. Preterea peccatum mortale ul est a deo. & tūc deus est cā mali. ul ab obiecto. & tunc nō est in eius potestate. q̄ actio obiecti est mere naturalis. ḡ a uoluntate effec tiue. Contra 2^m arguit sic. causa eq̄ uoca total semper est pfectior suo ef fectu. q̄ ipsum cōtinet eminenter. si ḡ sola species sensibilis causat actum in telligendi species sensibilis & aīa sūt indistincta subiecto. & per cōsequens sicut species intelligibilis nō potest p te mouere intellectum. ita nec species sensibilis. Contra tercium arguitur sic species representat obiectum sub il la rōne sub qua ab eo imprimit. & im primit ab eo ut singulare. q̄ actio est singularis. ḡ nō representat ipsum sub rōne uniuersalis. q̄ nihil representat aliquid sub oppositis rōnibus represē tandi. singulare & uniuersale habēt op positas rōes representādi. ḡ et cetera.

Preterea idem nō potest mensurari diuersis mensuris totalibus. & species mensuratur totaliter ab obiecto. ḡ ea dem species nō potest esse pluriū ob iectorū si sunt diuersa representatiua.

Dico ḡ ad. q. q̄ aliquid exñs in in tellectu siue subiectiue sicut species i telligibil. siue obiectiue sicut illud q̄d relucet in tali specie. qd est obiectum uirtualiter cōtinet notitiam intellect9 Tunc ad motiuum. mouens & motum et cetera. nego. Ad probationem dico q̄ non est uera. nisi in uniuocis. quia idem potest esse in actu uirtuali & in potentia ad actum formalem. sicut pa tet in graui. & de intellectu & uolūta te respectu suorum actuum. primū ḡ subiectum scientie est cōmune cōmuni tate uirtutis & nō predicationis.

Ad argumenta ad primū maior nō est uera. q̄ obiecti ad potentiam ē du plex habitudo. s. actiui ad passiuū. & terminantis ad terminatum. & una nō est alia. q̄ possunt separari. q̄ si deus crearet intellectionem alicuius obiec ti esset habitudo secunda sine prima. habitudo autem subiecti ad habitū est habitudo cause ad effectum. tunc ad formā quando dicis sic se hab3 etc. d° q̄ non est simile. quia termini prime

habitudinis sūt cōes & adequati. ita q̄ sicut acti^m agit in passū. sic q̄dlib3 actiuū eiusdē rōnis agit in q̄dlib3 passū eiusdē rōnis. iō oport3 q̄ oēm poten^e sit cōe cōitate p̄dicatōis. ꝟ termini habitudinis cōe ad effcm n^c sūt cōes nec adequati. q̄ nō oēe cōtentu3 sub sbo est cā illius habitus. iō sbm habitus est cōe cōi^{te} cālitati. Ad z^m d^o q̄ nec me^{ca} nec phica est sciētia una. ꝟ^m speciem. ꝟ ꝟm gen^9 includēs plures sciētias ꝟm speciē specialissimā. sicut ḡ a pluribus scientiis ꝟm speciē pōt abstrahi una scientia ꝟm gen^9. sic a pluribus sbis pluriū scientiarum ꝟm speciem pōt abstrahi sbm unū cōe. ꝟ unius scientie ꝟm speciem est unū sbm unitate ꝟtuti & nō p̄dicatiōis.

379 Trū sbm & passio sint idē q̄ nō. nihil est passio suiipsius. pbat̄ statim. q̄ omnis passio ē posterior suo sbo naturalr. nihil est posterius seipso. simil^r passio ē extra rōnē sbi 7° me^{ce}. nihil est extra rōnem suiipsius. ḡ ma. fuit nera. & p̄ cōsequēs sbm & passio nō sūt idē. p̄ sbm ē p se notū de seipso. passio nō ē p se nota de sbo. ꝟ magis demōstrabil^r de eo. ḡ e. c. p̄ sbm p̄cognoscit̄ passiōi. q̄ in qualib3 scia primū cognitū est sbm. ꝟ nihil ē p̄cognitu3 seipso. ḡ et cetera. mi. pbat̄. q̄ alias eēt ɔgnitū anteq̄ ɔgnosceret̄. p̄ diffinitio sbi est magis idem sbo q̄ p̄pria passio. q̄ dicit̄ de eo^m p̄ modo. ꝟ diffinitio non ē oīno eadē diffinito. ḡ etc. pbat̄ mi. q̄ alias in demōstratōe potissima ess3 petitio principii. & in omi silogi^{mo} demōstratio duo termini. Probat̄ eadem mi. sic. impossibile est idem oīno indistinctum esse prius & posterius seipso oppositū p̄dicati repugnat sbo. ꝟ ꝟ^m phm & cōmen. p̄ phi. prius natural^r idē cōcipit̄ ꝟ nunq̄ ꝟm diffinitōnem q̄ prius aliqd cōcipit̄ cōfuse q̄ cōcipiat̄ distincte. Preterea effectus in nullo genere cāe est idem real^r cū sua causa. q̄ ꝟm aug. nihil seipsum p̄ducit. ꝟ subiectum est causa efficiēs passiōis. ḡ etc. pbat̄ mi. si enim subiectū esset tantum causa materialis. cum cā materialis sit in potentia contradictionis. tunc subiectū nullā haberet necessitatem respectu passionis. nunc autē istud est fl̄m. q̄ necessario de ea p̄dicatur. ḡ etc. Cōtra. nullū prius dependet a posteriori. si ḡ subiectū esset aliud a p̄pria passiōe posset ab illa separi cum sit prius ea. ꝟ cōsequens est impossibile. ergo illud ex quo sequit̄.

In istā. q. pono tres cōclusiones. prima est ista subiectu3 & passio sūt idē realiter. z^a est ista aliqua passio nō est idem formaliter cū subiecto. et aliq̄ n̄ est aliud a subiecto formaliter. 3^a est ista subiectū non pōt separi a propria passione. Prima cōclusio pbat̄ sic. si aptitudo ad subiectum est aliud realiter a subiecto. quero de illo alio cu3 nō sit nisi aptitudo ad subiectū. aut ē idem sbo. aut aliud. si ide3. illud uoco passionē. si aliud erit p̄cess^9 i infinitū

in aptitudinibus. sed pcessus in infini
tū est impossibil'. ḡ passio nō est realit
aliud a sbo. p̄ in eēntia'r ordinatis
& rea'r distinctis prius pōt fieri sine
posteriori. s̄ sbm ordie eēntiali p̄cedit
passiōez. ḡ si rea'r distinguūt de⁹ po
sset facere sbm sine ppria passiōe. h⁹
ē f'm. ut stati pbabit'. ḡ etc. ma. pbat'
multip'r. tu3 q nullū pri⁹ depend3 a
posteriori. iō si pri⁹ & posteri⁹ diffe
rūt rea'r ñ repugnat priori eē sine po
steriori. tū 2°. q in eēntia'r ordinatis
prius hab3 totā suā eēntiā anteq̄ in eē
pducat' posteri⁹ nā'r. & sic ñ repugt
sibi eē sine eo; 2ª cōcl'o pbat' p̄ sic
q̄ sunt forma'r idem sūt idē qdditatiue
& p̄dicat' unū de altero p̄ modo dicē
di per se. s̄ passio nō est idem qddita
tiue sbo. nec p̄dicat' de eo p̄ modo. sed
secūdo. ḡ nō ē idem sibi fo'a'r. 2ª
cōcl'o. s. q aliqua pa° nō ē aliud a sbo
forma'r pbat' sic. infinitas demōstrat'
de deo. & finitas de creatura. sicut pa
ssio de sbo p mediū. s. spūs increati &
creati. s̄ finitū & infinitū ñ distinguū
tur forma'r ab illis quorum sunt. cum
sint gradus intrinseci eo℞. ḡ etc. p
bat' illa mi. q finitū & infinitum nō
variant formalem rōnem entis. Ter
cia cōcl'o pbat'. nullū ncēm dependet
a principio cōtingēte. s̄ voluntas diui
na ad extra est principiū mere contin
gens. ḡ ab ipsa non dependet cōnexio
ncēia qua' ē cōnexio sbi & passiōis po
sitis extremis. ḡ etc. Ad istā rōnem
requirit' q connexio ista sit necessaria
stante voluntate diuina. Cōtra stāte
voluntate diuina impossibile est iustu3
nō esse iustum. & tamē in se est simpli
citer cōtingens illa ppositio. Secū
da rō est ista. nulla cōclusio demonstra
ta pōt eē falsa. si aūt de⁹ poss3 facere
sbm sine ppria passione possibili posi
to in eē. ppositō que enūtiaret passio
nem de sbo esset falsa. Ad istam rō
nem dicit' q nulla cōclusio demonstra
ta est necessario vera nisi s̄m legē nāe
s̄ p miraculum pōt falsificari. Con
tra ista solutio est nulla. sequit' eni3 ex
ea q aliqua sunt vera s̄m naturam que
nō sunt vera s̄m theologos. qd' est repro
batum parisius ut erroneum. Ter
cia ratō est ista. illa que cōueniunt enti
equaliter ut existit in potētia obiua &
actuali existentia non possunt auferri p
voluntatē diuinā. q illa que sūt in po
tētia obiua nō habent esse a voluntate
diuina. q deus nō pōt facere quin cre
atura sit creabilis. s̄ passio ita cōuenit
subiecto ut habet eē in potētia obiua
sicut in actuali exiª cum habeat eādē
diffinitionem. & per eande3 diffiniti
onem semper eadem passio demōstret'
ḡ per nullam potentiam passio ē sepa
bilis a subiecto. Quarta ratio est ista
sicut naturalis aptitudo ad intelligēdū
est passio sbe spūalis. ita nālis aptitudo
ad ridendū est passio hominis. p3 q
illa ambo uniformiter insunt. s̄ de⁹ nō
pōt facere sbam spūalem cui nō poss3
imprimere actū intelligendi. ul' qu es
set apta nata intelligere. nc celū facere

quin eēt mobile.ḡ etc. Cōfirmatur istud.ꝙ si deus posset facere ꝙ celi ñ eēnt ab eo mobiles posset facere se nō habere uirtutē motiuā celoꝝ.qa nulla cā habet uirtutē motiuā illius corpis qd̕ nō est ab ipso mobile. Dico er go ꝙ ōnis nālis aptitudo cuiuslibꝫ re spectu eius qd̕ nō cōuenit sibi p acci dēs est ṗpria passio eius. qa nō pōt ea carere.nec cōuenit sibi p accn̄s.nec p se primo modo.qa omnis aptitudo in telligit̄ posterior eo cui9 est.& sic ṗ baī de eo z9 modo dicendi p se.& iō cū nāles aptitudines sint omnino inse pabiles a suis sbis.pꝫ ꝙ passio a subie cto separi ñ pōt. Ad argumēta ad pria quatuor dico simul ꝙ uerū cōclu dunt si sane intelligat̄.pbāt enī ꝙ sbꝫ & passio sint nō ideꝫ exnā rei.qd̕ ue rum est.immo aliqñ distinguūt̄ forma liter ut dcm̄ est in za cōclusiōe.& per illas rōnes nō pōt plus haberi. Ad ultimū dicendū ꝙ p̄dicatio passionis de sbo nō est ex hoc ꝙ sbm est cā effi ciēs.qa illud est fl̄m.ſ ex hoc ꝙ subie ctū determinat sibi ṗpriā passionem sicut primū mobile motum.

380 Trū suppom addat aliqd po sitiū sup nām.ꝙ nō. unū nō dicit̄ nisi duplicē negationē s.priuationē diuisiōis in se.& priuatō nem indiuisibilitatis ad aliud. cū ergo suppom non dicat nisi istam duplicem negatōem.ḡ nō dic̄ aliqd positiū.maꝫ pbat̄. qa si unū diceret aliqd pōitiuū nō nisi illud qd̕ dicit ens.& hoc ē fal sum.qa tunc eēt nugatio dicendo ens est unum.nō aliud ab ente.qa tūc in q̄ libet ente eēt entitas addita entitati.cō sequēs est incōueniēs. Contra nihil repugnat alicui enti p solam negatōeꝫ in eo.ſ p aliqd positū. ſ suppoto re pugnat cōicari.repugt etiā diuidi i p tes sbiuas.nate uero hec duo ōueniūt ḡ etc.pbat̄ ma.qa licet nega9 pximā potētiam ad aliqd tollat ab aliquo.ita ꝙ p ipsam negatōem illud ens in quo est talis negatio careat potentia pxima ad aliqd.non tñ ponit formalem repu gnātiam in illo ente ad illud.qa circū scriptis illis negatiōibus p possibile & incōpossibile cū nō sint staret tale ens cū opposito illarū negationum.& ita staret cū illo cui dicit̄ repugnar̄ ex se qd̕ est impossibile. Exemplum si sub stantia intelligatur nō q̄ta nō est diuisi bilis.i.non est possibile diuidi potena propinqua.non tamē repugnat sibi di uidi.quia tunc repugnarꝫ sibi recipe re quātitatem per quā formaliter pos set diuidi.ita in proposito. Prete rea nulla imperfectio repugnat alicui formaliter nisi per aliquid positim in eo.quia nulla impfectō repugnat nisi per aliquā perfectionem que est aliqd positū.ſ diuidi & nō cōmunicari ē q̄ dam imperfectio. ideo non competit nature diuine.ergo et cetera. Ad ar gumentum in oppositū dico ꝙ maior est falsa sicut habes alibi. & si esſꝫ ue ra.non tamen sequeret̄ ꝙ non habeat aliam causam positiuam per quā insit

enti illa negatio duplex. tunc eque bñ unitas specifica significaret duplicez negationẽ. & tamẽ null⁹ dicit ꝙ unitas specifica nõ dicat entitatẽ positiuam

381 Utruz satisfacere possit unus homo ꝓ alio. ꝙ nõ. qa unus infirmus nõ curatur per medicinam sumptaz ab alio. ꝭ pene sunt medicine 2° ethico. ğ pena unius nõ satisfacit pro alio. Preterea math. 3°. facite dignos fructus penitentie. ğ necesse est q digne satisfacere uult ꝙ ipsemet operetur. Contra deus est pronior ad miserendum sine cõpatiõe ꝙ̃ homo. ꝭ unus homo in debito temporali potest satisfacere pro alio. ğ multo fortius in debito spirituali cõcedetur cõclusio istius rõnis. Ad primũ in cõtrarium dico ꝙ pene dupl'r possunt considerari: uno modo inq̃tum preseruant a malis futuris. quia corp⁹ domant & animam ad bene operandũ disponunt. alio modo inquantum sunt satisfactorie. primo modo pena unius non ualet alteri. ꝙ si ieiunas non propter hoc corpus meum maceratur. 2° modo ualet. quia xp̃s nihil demeruit nec erat obligatus ad penaz nisi uoluntarie. & ꝓ nobis satisfecit. ita ꝙ sua pena satisfecit pro peccatis nostris. Ad secundum dico ꝭm philoso. 3°. ethi. h° nos facim⁹ q̃d per amicos facim⁹. & ideo merita xp̃i & sanctorũ nobis applicata a deo reputantur esse nostra & nobis sufficiunt. sed melius eẽt ꝙ unusquisq; faceret suam penitẽtiã.

382 Utruz theologia sit proprie scientia. ꝙ non. quia sciẽtia est illorum quorũ sunt principia cãe & elementa. ꝓ phisico. quia unũquodq; cognoscimus inquantum principia cognoscimus ꝓ posterio. sed theologia est de deo qui nec habet pricipia nec causas nec elementa. ergo theologia non est sciẽtia. Preterea omnis sciẽtia proprie procedit ex principiis per se nois primo posteri. sed theologia procedit ex credibilibus. ergo non est proprie sciẽtia Contra unumquodq; sicut se habet ad entitatem sic ad ueritatem & cogscibilitatem 2° methaphi. sed deus maxime est ens. ergo maxime cognoscibilis. ergo de deo est maxime sciẽtia. ergo et cetera. In ista. q. ẽ unus mod⁹ dicendi qui est thome. ꝙ scientiarum duplex est genus. quedam procedit ex principiis per se notis naturali lumine intellectus. sicut meca. quedam procedit ex principiis notis lumine superioris sciẽtie. sicut scia perspectiua procedit ex principiis notis in geometria primo modo theologia non est sciẽtia Secũdo modo est sciẽtia. quia procedit ex principiis notis lumine superioris sciẽtie. s. dei & beatorum. Unde sicut musica credit principia sibi tradita ab arismetrica. ita theoloa credit

principia sibi tradita a deo. Confirmatur. quia aliter est loquendū de scientia subalternante & subalternata. scientia enī subalternans non accipit principia ab alia scientia. subalternata accipit principia a subalternante. ideo supponit illa & non probat. cū ergo theologia nostra subalternetur sciētie dei & beatorum. ergo sua principia sunt sibi credita & non per se nota.

Preterea differentia est inter intellectum qui est habitus principiorum. & scientiam qui est habitꝰ cōclusionū quia principia respectu quorum ē intellectus habent certitudinem ex se. cōclusiones quarū est scientia habent certitudinem ex principiis. ergo formalis differentia scientie est habere certitudinem ab alio. sed utrum ab intellectu uel a lumine supernaturali uel quocūqȝ alio determinante hoc accidit scientie cum ergo theologia nostra habeat certitudinem ab alio. ergo est scientia.

Contra conclusiones secundū se nō sunt note nisi ex principiis. quia propter qd' unumquodqȝ & illud magis ꝑ posteri. ergo notitia cōclusionum non excedit notitiam principiorum. cū ergo theologia secundum se sit de credibilibus. ut sunt credita lumine fidei: theologia non excedit certitudinem fidei. ergo theologia nullo modo ꝓprie loquendo erit scientia. Preterea si de credibilibus esset proprie scientia uel hoc esset propter firmam adhesionem ipsis principiis. uel per deductionem cōclusionum ex principiis. non ꝑmodo. quia talis adhesio est per uoluntatem. adhesio autem que facit scientiam est per intellectū. non secundo modo. quia illa potest esse necessaria. etiā in falsis sicut hec. homo est asinus. ergo rudibilis. Preterea comparatio intellectus nostri ad superiora ē sicut oculi ceci ad colorē. & surdi ad sonū si ergo aliquis potest habere scientiam ꝙ credit alteri. tunc cecus poterit habere scientiam de coloribus. quia potest sibi dici ꝙ talis color est talis. hoc autem est omnino falsum. & ꝯtra phm 2ꝰ poster. deficiente sensu deficit scientia secundum illum sensum. & aug. in epistola ad ualem. ceci a natiuitate cū de luce coloribusqȝ interrogātur quid respondeant nō inueniūt. non enī colores ꝑ patiunt imagines. ꝙ nullas sentiūt. Ad q. ergo dico ꝙ scientia nec large nec nimis stricte sumpta includit quatuor. quia est cognitio certa ueri necessarii habēs euidētiā ex priori eni᷑. applicato ad ipsum per discursū silogisticū. Q̄tū ad primā ꝯditōem theologia est uere scia. ꝙ ipsa ē cognitio certa excludēs oēm deceptiōem & opinionē. habȝ etiā euidentiā necessitatē & certitudinē & obm altissimū. & ē habitus q̄ determinate uerꝫ dicimꝰ viꝰ ethi. Q̄ᵐ ad 2ᵃᵐ ꝯditōem dꝰ ꝙ eē de obo necio ē cōditio obiecti nō scientie. ꝙ q̄tum cunqȝ scia sit de obiecto necessario. ipsa tñ in se pōt esse ꝯtingēs et ꝑ obliuionē deleri. scia aūt q̄ de se ē certa euidēs

& ppetuā formaliter est pfectior illa q̄ reqrit necitatē obi. cōtingentia aūt ut pertinēt ad theologiam nata sunt habere cognitionem certam euidentem. et ex ꝑte euiden ppetuitatē. ꝙ oīa nata sūt uideri in obo theo. ḡ cōtingētia ut ptinēt ad theolo nata sūt haber pfectiorē cognitiōem q̄ scia de nccīis acq̄sita. & talis cognitio est scia ut scientia diffinit vi. ethi. scia est hītus q̄ determinate uerū dicim. ꝯm aūt diffinitōem scie positā ꝑ poster. que reqrit necitatē obi nō ē scia. ꝙ cognoscer cōtingēs ut ncēm nō ē cognoscere ꝯtingens. q̄tū aūt ad duas alias cōditiones theo beatorū & nr̄a ē uera sciētia rō hui est. ꝙ oīs ueritas cāta in intellectu nr̄o p aliqd pri nāliter notū cāt p discursū silogisticū. ꝙ discursus non reqrit ordinē tpis. ꝯ nāe. ꝯ diuia eēn in q̄cunq; lumine uideat ꝯtinet uirtualiter oīes uirtutes possibiles recipi in intellcū passiuo. ḡ etc. Ad illud de opi. tho. d. ꝙ ad rōnem subalterne nō solū reqrit ꝙ sua prin credant. ꝯ ꝙ aliq̄ mō euidēter cogscant. uñ principia musice aliq̄ mō cogscunt in musica euident. licȝ nō ita pfecte sic in arismetrica. ꝙ sūt sicut ianua i domo que nō latet. in ppo. aūt prin sunt nobis tm̄ credita. iō de eis nō ē scia nobis. Ad ar principalia d. ꝙ nō ē de rōne scie ut scia est ꝙ hēat principia cās & passiōes eēntialr differentes ab eo cui sūt. licȝ aliq̄n sit ita. pȝ per auicē. ꝑ me. nō oȝ passioneȝ realr distare a sbo. sic r de principiis. sic in ppōito de q̄ ē theo habet prin et cās nō realr differētes ab eo. ꝙ pr̄ est cā filii ꝯm ꝙ ponit ibi cā. & attributa sunt passiones. Ad z d. ꝙ principia isti scie sunt noti ꝯm se. unde ar cōcludit ꝙ theo ꝯm se & in ꝯpatiōe ad obm suū ē certissima scientia.

383 Utrum theo sit practica. ꝙ nō. Io. xx. hec scripta sunt ut credatis. ꝯ credere est speculatiū. ꝙ ei succedit uisio. ḡ zc. ꝑ practica est circa contingēs z. de aīa. & z. ethico. ꝯ obiectuȝ theo est necessarium. ergo nō est practica. Preterea omī practica speculatiua est nobilior. tuȝ quia speculatiua est gratia sui practica ꝑ op. tū ꝙ spe ē certior ꝑ metha. tum z. ꝙ speculatiua est inuenta omnibus necessariis exn̄tibus ꝑ fugam ignorantie. patet. ꝙ sollicitu circa necessaria impedit ab inquisitōe huius doctrine. uera est ergo ista ppositio omni practica speculatiua est nobilior. sed nulla est nobilior theologia. ergo theologia est speculatiua. Contra Ro. iz. finis legis est dilectio. Item math. xxii. in his duobus preceptis tota lex pendet & pphete. In ista. q. sic procedam. quia habitus practicus aliquo modo extenditur ad praxim. ꝑ uidendum est quid sit praxis. Secundo qualiter cognitō practica extendatur ad praxim. Tercio a quo cognitio practica habeat talem extensioneȝ Quarto utrum theologia sit practica.

q̃tū ad primū articulū dico φ pra xis ad quā extendit̄ cognitio practica est actus alteri⁹ po^e φ̄ inte⁹ nāliter po sterior intellectiōe nata elici cōformit̄ rōni recte. ad hoc φ sit recta pria ɔdi tio pat3. φ stādo p̄cise in actib⁹ inte⁹ nulla est extensio inte⁹. φ non extra se tendit nisi ut actus eius respicit actu3 alterius po^e. 2^a cōditio p3. φ act⁹ nō habentes ordinē ad inte^m quales sūt ac tus uegetatiui aut nāliter p̄cedētes in tellectiōem ut actus sensitiui nō dicūt̄ praxes. nec ad eos extendit̄ noti^a pra ctica ut sunt priores intellectiōe. simi liter actus potētie sēsitiue qui p̄cedit actū inte⁹ nō est praxis. φ illo modo ē cōis nobis & brutis. nec respcū illoru3 actuū ē cognitio practica. nisi ut aliq̃ modo est mode^{ua} illoꝝ actuū. & isti ac tus sequunt̄ intellectiōem moderatiua3 ut sunt per ipsam moderati. Sequi tur ḡ ex his duob⁹ φ praxis est actus uoluntatis elicit⁹ ul' impat⁹. φ nullus alius actus a uolitione eētialit̄ est po sterior intellectiōe. φ q̃cunq3 ali⁹ det̄ aliq̃s eiusdē rōnis cū isto posset eē pri or. ut p3 discurrēdo p actus oīm potē tiarū. 2° p3 sic. praxis ē actus q est in potestate ɔgnoscentis. φ vi° ethi. artifex eget uirtute ad recte agendū. ꝭ nō eget uirtute respectu eius qđ n̄ est in potestate sua. ḡ artifex ī potesta te sua habet factionem. si ḡ praxis ē in potestate cognoscentis & nō est in po testate eius nisi actus uoluntatis elicit⁹ ul' impatus sequit̄ ppositum ut pri⁹.

Ad secundū articulū patet ꝑposi(t)io ex p̄ articulo. nam ista extensio ɔsistit in duplici relatione aptitudinali .s. ap titudinal' cōformitatis. & natural' pri oritatis. de prioritate patet p illud q̃d dictū est in prio articulo de vi° ethi. & de cōformitate habet̄ ibide3. Apti tudinali dixi. φ neutra relatio reqrit̄ actualis. φ φ praxis sequat̄ actualiter cōsiderationē que sit cōformis ipsi cō sideratōi accidit ipsi cōsideratōi. si ḡ ab actuali consideratōe diceret̄ praxis nulla eēt nccīo practica. ꝭ eade3 qñq3 practica qñq3 speculatiua. qđ falsum est. sufficit ergo duplex aptitudinal' ex tensio siue aptitudo ad extensionem.

Ex hoc patet φ practicu3 & specu latiuum non sunt differentie essentia les scientie in cōmuni q̃ ē ens absolutū φ practicū dic̄ duplicē re^m. speculati uū priuat illā re^m duplice3. priuatio aūt & respectus nō sunt de eēn^a abso luti. diuidit̄ ḡ scientia in illa sicut ge nus per proprias passiones specieru3 sicut numerus per parem & imparem ul' linea per rectum & curuum. φ tum ad 3^m articulu3 sunt diuerse opi. Recitabo p⁹ qua3 intēdo improbare q̃ magis ē pulchra & subtilis. & est ista φ ɔgnitō p̄ctica hab3 extēsionē a fine pbat̄ triplici rōe. p̄ sic. aut hītus ē p̄ctic⁹ ab o^{bo}. aut a fine. si a fine hēt̄ ppo^m. φ n̄ ab obo pb3. φ inte⁹ extē siōe fit p̄ctic⁹ 3° de aia. ꝭ h° n̄ ē uere n̄ ɔ̄ inte^u spe^{uo} & p⁹ea extēso ad op⁹ ḡ circa idē ob3 pōt eē ɔsidera° spe^{ua}

& p̄ctica. ğ a fine habʒ q̄ sit p̄ctica?
p̄ medicina diuidit̃ in speculatiuā
& p̄cticā. & tñ ē de eodē obō .s. cor
pe sanabili. p̄ actus dicit̃ p̄cticus
q̄ꝛ bon⁹ uł malus moralr̄. ꝭ bonitas &
malicia moris cōpetunt̃ actui ex circū
stantiis. ꝭ inter oīes circūstantias pri
ma & pricipalis uidet̃ eē circūstantia
finis. ğ etc̄. ꝯ aut habit⁹ uł act⁹ di
cit̃ practic⁹ ꝓ actualē extēsionem ad
op⁹. uł ꝓ aptitudinalē. nō p̄ modo. q̄ꝛ
tūc faber nō actu opans nō haberꝫ co
gnitionē practicā. ğ 2° mō. ꝭ nulla ap
titudo cōuenit nat̃e que repugnat alte
ri nisi ꝓ aliqd absolutuꝫ in tali nā. q̄ꝛ
enim ab^ta nā ē talis. iō cōuenit sibi tał
aptitudo. ğ p̄supponit in ip̄a ꝯsidera
tiōe aliq̄ cōditiōeꝫ intrīsecā p quā cō
uenit sibi talis aptitudo. ista autē ꝯdi°
cōsideratiōis ē ab aliqua cā ei⁹ priore
cā: eius priores sūt inte⁹ & obm. ğ cō
uenit sibi ab aliq̄ istoꝝ. p̄ si sciam
eē practicā & ordinari ad finē cōuer
tant̃. ğ scientia moral̃ non ē practica?
ꝯñs ē flm. p̄ ethi. & 2°. ꝯñā ꝓbat̃. q̄ꝛ
finis eius ē felicitas q̄ cōsistit in spe^ne
x° ethi. & nō in praxi. ğ etc̄. p̄ di
rigere ē act⁹ inte⁹. q̄ꝛ ei⁹ est habit⁹ .s.
prudētia a q̄ iste act⁹ elicit̃. ꝭ null⁹ ac
tus inte⁹ ē p̄xis. pꝫ in p̄ articulo. ğ 2c̄
D° ğ ad illū articulū q̄ꝛ scīa p̄cti
ca nō habꝫ p̄ extēsionē sibi ꝯpetētē ex
fine inq̄m finis ꝓ rōes fcās ꝯ opi. ꝭ
ꝯfor^tem hꝫ ab obō p se. q̄ uł ē rcitu°
p̄xis uł aliqd ꝟtualr̄ includēs istā rci
tudinē. & iō p̄xis ē cōforabilis illi cog

tiō ut sit recta. q̄ꝛ cognitio ē tał ꝯgti
q̄^m ad 4.^m articulū q̄d ē pricipale
q̄sitū sūt qnqꝫ op. tñ oēs tenēt ptē ne
gatiuā. q. recitabo tm̄ unā q̄ ē subtilior
& magis rōabilis. & ē ista. theo^a ē scien
tia maxīe speculatiā. Ad euidētiam
isti⁹ ponit unū dł. de actu. duplex ē ac
tus uoluntatis. un⁹ pficiēs uolūtatē. ali⁹
q̄ pficit̃ a uo^te. p̄m⁹ act⁹ ē respcū fi
nis. & ē opatō pfcā. quā ad itra se uo
lūtas elicit & fini ultīo se unit. 2⁹ ac
tus ē respcū eoꝝ q̄ sūt ad finē. & ē ac
tio bona qua uolūtas extra se tēdit. ta
lis ē actio directīa in finē. In p̄ actu
uolūtas nō indiget directīo. ꝭ sufficit
sola obi ostēsio. solū eni in ipso ē spe
culatio ut uolūtati obm sue opationis
pfcē ōndat. ut stati in ipsū pfcā opati
one tendat. tał aūt act⁹ simplr̄ ptinet
ad sciam speculatiuā. in alio autē actu
uoluntas indiget directiuo. & illud p
tinet ad sciam practicam. in ip̄o eni ē
specu° ut actiōeꝫ dirigat qd̄ ē ꝓpriū
p̄ctice. ꝭ act⁹ q pficit̃ a uolū^te nō ē fi
nis hui⁹ scie. ꝭ act⁹ q̄ pficit uo^tem. ğ
ista scīa ē pfec^me spe^na. q̄ꝛ act⁹ princi
palr̄ intent⁹ in ip̄a ē act⁹ uolūtatis cir
ca finē in q̄ nō indiget directīo. ꝭ tm̄
oste^ne obi. ğ ñ ē p̄ctica. ꝭ spe^ca. ꝓ
bat̃ auc̄te & rōne. auc̄te sic. aug. i ser
mone de iacob & esau. omnia opa nr̄a
sūt ut mundet̃ oculus un̄ uideat̃ deus
Rōne sic. nō requirit̃ directīuū nisi ubi
pōt eē error. ꝭ scientia practica ē di
rectiua. ğ scientia beatoꝝ nō ē p̄ctica
q̄ꝛ bti ñ pūt errar̃. ğ nc̄ nr̄a ē p̄c^ca cū

sit eadem cum scientia beatorum.

Preterea deus nō habet scientiam practicā. maxime autē hab3 theolo[am] uel solus saltem pfectissime. g theolo gia nō est practica. Cōtra duco rati onem positiōis eorū ad oppositū qua dupliciter. primo sic. si uoluntas non pōt errare circa finem ostēsum in uni uersali. tamē fm eos potest errar circa finem ostensum in pticulari. g ad hoc ꝙ agat recte circa finem in particula ri ostensu3 reqritur directiua ostensio finis. & in theo[a] est finis in particulari & nō in uniuersali. ꝙ de uniuersali p tinet ad me[cum]. g circa obiectum theo logicū oportet dare scientiā practicā.

Secūdo sic habitus directiu9 nō po nitur ꝑp substātia3 actus. & ꝑpter cir cūstantiam. g licet uoluntas esset deter minata ad substantiam actus tendentis ad finem in pticulari ꝙtum ad circū stantiā actus saltē requireret directi[m] ꝙ ad ipsum nō extendit directio que est circa substantia3 actus. Ex istis duabus rōnibus arguitur sic. ubi cōtin git in praxi errare & recte agere. ibi est notitia practica necessaria ad diri gendū. & in praxi que est dilectio finis ut ptinet ad theolo[am] cōtingit dupli citer errare. ut pbāt iste due rōnes. tū rōne obi in pticulari. tū rōe circūstātia rū act9. g theo[a] est scia practica. ꝑ 3° sic. cuius dilectō pricipalr intēdit extra gen9 cognitiōis ei9 cognitō prin cipalit intendit intra gen9 cognitōis. & fm eos dilectō finis pricipalit inten dit extra gen9 cognitōis. g cognitō fi nis principalr intendit in gener ogni tiōis. & in qlib3 scia principalr inten dit ognitō sui obi primi. g finis ē pri cipale sbm isti9 scie. & a fine sumūtur prin[a] practica. prin[a] practica conclu dunt cōclones practicas. g theo[a] que ꝑ intēdit dilectionē finis extra genus cognitōis ē practica. ꝑ prin[a] & cō clones ad idē gen9 ptinēt s3 practicā ul spe[uam]. ꝙ cōclones pra[ce] resoluūt in prin[a] practica. cū g cognitio finis sit direc[uar] in actib9 circa ea q sunt ad finē. & cogtio eoꝝ que sūt ad finē sit qsi cōditō inclusa in cogtiōe finis qsi prin[m]. si cognitio eoꝝ q sunt ad finē est cognitō cōclonū practicarū cogni tio finis erit cognitio practica. ꝙ de prin° practico. Ad. q. g d° ꝙ cum act9 uolūtati elicit9 sit vissime praxis. et si nō cōicaret act9 aliqs impat9. pa tet de ꝑ articlo. & extēsio ognitiōis ꝑ ctice osistat in cōfor[te] ad pxi3 & pri ori[te] aptitudiali. p3 ex 2°. seqt ꝙ i[a] ē ogni° ꝑctica q ē aptitudialr oformis uolitōi rcē & nālr prior ipa. & tō the olo[a] ncc̄ia itellcūi creato ē sic oformis actui uolūtati create & prior eo. g zc

Ad ar[ta] in ōriū & ꝑ ad rōes op. d 3° articlo ad p[m] d° ꝙ hit9 spe[u9] & ꝑ ctic9 ū pnt eē circa idē ob3. cū pbat ꝙ inte9 exten[ncc] fit ꝑcticus. n go. nec phs dic. & pōit tres gd9 inte9 qru3 pri m9 ē cōsiderar tm speculabilia. Secun dus agibilia non dictando prosequi ul fuger. Tercio dic amplı9 extēdēdo

se iubet psequi uel fugere. ita q ista ex
tensio est intellect9 imperfecte practici
ad cosideratioem pfecte practicam. q
ad dictame completu d eis precipien
do fugam uel psecutoem. tame si coce
datur no est ad ppositu. q speculatm
& practicu sunt differene accntales i
tellectus. licet sint eentiales habituu &
actuu. ideo actus & habitus no sic ex
tensioe fiunt practici ex speculatiuis.
Ad zm de medicina dico q quado
aliqua extrema sut oppoita quato ali
qd recedit ab uno tanto accedit ad ali
ud. s cosideratio habz actualissima ro
nem practici. que nata est immete esse
coformis formaliter praxi eliciede. g
quato aliquid magis recedit ab ipsa tan
to magis ad speculatm accedit. g habi
tus qui no est natus esse immete ofor
mis praxi eliciende posset poni specu
latiuus respectu habitus experti: quia
habitus ulior no est ita immediate di
rectiu9. ut patz p metha. artifex freqn
ter errabit. expertus no. & sic medici
na pot distingui in speculatiua & pra
cticam. prima e de causis & curis uni
uersalib9 & remotior a pxi eliciéda. za
e de pticularioribus et ppinqorib9 &
imediatioribus praxi. tn sm ueritate uni
uersalior est simplr practica. licet co
patiue dicar speculatiua. Ad terci
um dico q no omnis actus bon9 est bo
nus a circustantia finis ut finis. q aliqs
e bon9 a circustantia obi ubi finis e ob
iectu. ibi circustatia finis ut obi prio
tribuit rectitudine actui. ille eniz act9
ex solo obo e simplr bon9. q amar de
um sine aliis circustatiis est simplicit
bonu. sm g e q pria bonitas act9 mo
ralis sit a fine. ut finis distiguit ab ob
iecto. z9 et est fm. q actus circa ens
ad finez. licet p prima circustantia ha
beat finez. tn ab obo habz bonitate ex
genere Ad arta opi. de 4o articlo
ad aucte d9 q nec ipsi uolunt q uisio
dei sit finis istius scie. qd tn auctas ui
der cocludere. io dico q auctas loqui
tur de istis opatoib9 exteriorib9. s. uigi
liis ieiuniis oroibus. omis aut actus ex
terior natus e coformari actui interio
ri a quo habz sua bonitate. Ad zm
dico q sicut ages p se intendit induce
re formaz. nec per se intendit remoti
one ptii. nisi per accidens. sic habitus
p se dirigit. per accides excludit erro
rem. & si habitus est perfectus no co
patitur secum errorem. immo si opati
tur est imperfectus. licet g beati n po
ssint errare. no sequit p hoc q non
habeat habitu directm. q illo p impos
sibile circuscripto posset errare: & ip
so poito p ei9 pfectioem excluditur
ois error. Ad 3m d9 q theoa dei d
neciis e pctica. q obm prm theocum
natu e i intellcu suo gignere notitia co
forme uolitoi rce priore natr ipa uo
litoe. q oforme pz. q priore pbat. q
inte9 ppri9 natr itelligit suu pm obm
q uolutas uelit illud. & q pri9 natr
pot sufficiente hre omnem notitia uir
tualr inclusa in intetoe primi obi. ta
lis aute est ois notitia necia de p obo. 3

Ad argumēta principalia ad primū dico q fides credere & uisio omnia ista sunt practica nō speculatiua, uisio .s. sequēs credere. q nata est eē cōformis recte fruitiōi. & prius naturaliter habet in intellectu creato ut fruitio recta illi cōformiter eliciatur. Ad secūdū dico q cōtingēs circa quod est scientia practica est finis uel ens ad finē. in agibilibus autē actio est ultimus finis ·6· ethico. ergo cōtingentia actiōis que est finis sufficit ad obiectum scientie practice.

Ad ultimū dico fm phm 7° poli. nobilitatis est in inferiori attingere superius. ideo sensitiua in homine est nobilior sensitiua in bruto. q ordinatur ad intellectiuā. nobilitatis ergo est in sciētia ordinari ad actū nobilioris potētie. sed phs nō ponit aliquā scientiā eē conformem praxi uoluntatis circa finem q nō ponit uoluntatē circa finem habere praxim. sed quasi quandā motionem simplicē naturalem. ideo nullam posuit eē nobiliorem p conformitatē ad finē. si autē posuisset nō negasset scientiam practicam respectu istius praxis eē nobiliorem scientia speculatiua circa idem.

384 Utrum theologia nostra subalternetur alicui scientie. q sic. sicut se habet subiectum unius scientie ad subiectum alterius. sic una scientia se habet ad aliam. sed subiectum theologie continetur sub subiecto metaphisice. ergo theologia cōtinetur sub metaphisica ergo etc. Contra nullius sciētie subalterne subiectum primū est aliquid simplex q subiectum sciētie subalternate oportet q sic cōtractum respectu scie subalternantis. sed subiectum theologie est simplicissimū q deus sub rōne deitatis. ergo etc. Circa istā q. sic pcedam. primo recitabo opi. cuiusdam doctoris de rōne sciētie subalterne. & arguam cōtra eam. Secundo inuestigabo modos subalternatiōis. & cōditiones necessario requisitas cuilibet eorum. Tercio applicabo illas ad ppositū. Quantū ad primum ē op. egidii q rō scientie subalterne cōsistit in hoc quod est cōsiderare subiectum aliquod sub aliq passiōe q nō orit ex principiis subiecti. quia nulla talis sciētia potest reducere sua principia in per se nota infra suum genus. ideo oportet q sit alteri subalterna in cuius principia sicut in p se nota possit reducere principia sua. Contra possibile est scientiam subalternantem & subalternatam cōsiderare idē subiectū. differēti tamē cōsideratiōe. s. q. & ppter quid. ergo subalternari alteri non cōsistit precise in hoc q sciētia subalternās cōsiderat subiectum absolute. & subalternata cōsiderat idem sub rōne alicuius passiōis que nō oritur ex principiis subiecti. cōnā est nota. añcedēs pbatur. q naualis sub alternatur astrologie. & tū cōsiderāt idem. q cōiunctionem siderum & planetarū in presagiū futurorū. s. trāquillitatis uel tempestatis. differenter tū quia astrologus cognoscit talem cōiunctiōem propter quid. naualis q tantū

Quātū ad secūdū articulū p̄mitto p̄ q̄ scie subalternans & subalternata nō sūt sciētie oīno dispate. hoc dic̄ nomē subalternatōis. subalternari enī est sub altera teneri. ḡ debēt eē circa idem obm. q̄ si eēnt oīno circa oba dispera ta una no eēt alteri subalterna. D° ḡ q̄ quatuor sūt modi subalternatiōis q̄ ul̄ subalternans & subalternata considerāt idem absolute. ul̄ subalternans cōsiderat absolute qd̄ subalternata cū determinatiōe. si p̄ modo hoc dupl̄r aut enim subalternās cogscit p rōnem & cām. & subalterna p sensū & experientiam. & sic nau lis subalternat̄ astrologie. q̄ ambe idē considerant. una p̄p qd & altera q̄. & sic est prim⁹ mod⁹ subalternatiōis. aut subalternās cogno scit p rōem & cām mō cognitio. & sb alterna cognoscit p cōsuetudinē actōis mō opatio. & sic scia machinaua subalternat̄ q̄stiometrie que ē ps geometrie ambe enī ↄsiderāt cōstrunem edificiorū ex corpibus solidis. differēter tam ut dictū est. & sic ē secund⁹ mod⁹. Si ambe aūt cōsiderant idem differēs penes absolutū & determinatum. hoc duplicite; q̄ aut illa determiatio quā cōsiderat subalterna est formalis cōditio subiecti. aut materialis. si formalis isto modo pspectiua subalternatur geometrie. cōsiderat enim pspectiua de linea uisuali que est formalis determinatō li nee. geometria autē lineā simplicit̄. & sic que sunt demonstrata a geometra & cognita propter quid supponūt̄ a

pspectiuo & cognoscunt̄ q̄. cōclōnes enim in geometria sūt prina in pspeua & iste est tercius mod⁹. si aūt determinatio sit materialis. illo mō musica subalternatur arismetrice. cōsiderat enim de numero sonoro. sonus enī est matia le in numero. q̄ pportōes numerorū in acuto & graui p̄ postr̄. & ille ē 4.t⁹ modus. duo ultimi sūt magis pprii q̄ primi. oēs tn̄ ponunt̄ p̄ poster̄. P3 ex dictis cōditio necessario reqsita ad unūquēq; modum. Quātū ad ultimū articulū discurrēdo p istos modos p3 q̄ theoa nulli scie est subalterna. nc ipsa sibi aliā subalternat. de primis duobus p3. q̄ nulla alia scientia ab ipa ↄsiderat deū absolute. nec q̄. nec p̄p qd. de duobus aliis modis simil̄r nulli subalternat̄. rō huius est. q̄ ad hoc q̄ una sciētia subalterneт̄ alteri altero istorū modoꝝ necessario requirit̄ q̄ ei⁹ sbm sit ens p accn̄s. q̄ eius sbm est aliqd absolutū determinatū aliq̄ determiatiōe q̄ ē sibi accn̄s. siue determinatio illa sit formal̄ siue mālis. tūc arguo sic. nulla scia cuius sbm ē simplex & p se unū pōt sb alternari aliq̄ istorū modoꝝ. s sb3 theologie ē huiusmodi. ḡ etc̄. Ad arm in oppom d° q̄ l3 de⁹ ↄtineat̄ sb ente nō tn̄ p̄p hoc theoa ē subalterna; mece q̄ plura alia requiruntur ad subalter nationem scientie.

Tꝝ totū hēat pprīā entitem aliā ab entite ptiū sil' sūptarū. q̄ nō. ↄmen. p̄ phi. si tom sit aliud a q̄libet pte. nō tn̄ ē aliud ab

omnibus partibus simul sumpti. ꝑ si cōpositū ex materia & forma dicat entitatē aliq̄ aliam ab entitate mãe & forme, tūc entitas toti⁹ poterit intelligi sine enti^te ptiū. ɔn̄s ē fl'm. q̄ seque reť ꝙ mã & fořa nō eēnt cãe intrin^ce ꝑ sequiť ꝙ nulla sit dr̄ia inter cãs intrinsecas & extrinsecas: ɔn̄s est fl'm ğ ań̄s. ɔn̄am ꝓbo. q̄ si mã & fořa causant entitatē distinctã a mã & fořa respectu illius 3^e entitatī nō dicunť cãe intrinsece. ꝑ extrinsece. ɔ cōpositū nō hab3 eē mã & fořa mānētib⁹ in eē ꝙ hoïe nō exn̄te aïa inte^na & pri^a mã hn̄t eē. saltē ꝑ^m ponētes unã formã in hoïe. ğ cōpo^m dicit aliã entitatē ab entitate mãe & foře. q̄ ɔdictio ē ꝙ una & eadē entitas possit simľ eē & ñ esse

Rn̄⁹ de ista. q. teneo tres cōcl'ones: pria est ista. ɔpo^m dicit entitatē terciam aliã ab entitate ptiū simľ sumptaꝵ 2^a ē ista. illa entitas ē entitas ab^ta & ñ respectiã. 3^a est illa entitas alia nō ē entitas supueniēs entitatibꝫ ptiū cōstituens totū. Primam ꝓbo tripľr. & ad primã rōem ꝑmitto duas ꝓpōnes. pri^a ē ista. fořa nō ē cã fořaľ mãe. hoc ꝓbať aucte & rōe. aucte sic auicē. lʒ for^a sit for^a mãe. nō tñ ē cã fořaľ mãe. Rōne sic. illud cui⁹ forma ē cã fořalis h3 formã ptē sui: ꝑ mã ut distiguiť a for^a ñ h3 formã ptē sui. ꝙ sūt ꝑ divsa. ğ zē 2^a ē ista for^a nō ē cã foralis suipsius. hoc ꝓbať. q̄ cãti ꝑ se in q̄cunq3 genere cãe ad suã ꝑ se cãm ē ordo eēntialis. ꝑ eiusdē ad se nō ē ordo eēntiaľ. ğ fořa ñ ē cã foralis fore. Istis suppositis ar⁹ sic. for^a nō est cã formaľ mãe for^a nō ē cã formaľ suipsi⁹. for^a ē cã formaľ cōpositi. ğ cōpo^m dicit entitatem aliã ab entitate mãe & for^e. 2⁹ ar⁹ sic. ꝑ se termin⁹ generatiōis nō est mã: ꝑ se termin⁹ generatiōis nō ē fořa per se t̃minus generationis est compositū. ğ cōpo^m dicit aliã entitatē ab entitate mãe & for^e. q̄ impossibile est ɔdictoria uerificari de eode3. ꝑ 3⁹ sic. aliqđ ꝑdicatū sic cōuenit toti prio ꝙ repugňt omnibus ptibus. ꝓbatio. q̄ñcunq3 aliqđ ꝑdicatum adequate cōuenit toti repugnat cuilibet pti integrali. & nulli alteri cōuenit nisi in quo reperitur nã totius. ꝑ nec in mãia nec in forma inueniť ratio totius. ğ etc. ꝑ aliqđ ꝑdicatum cōuenit alicui toti adequate. ut habere tres triangulo. risibile adequate cōuenit homini. q̄ ratō totius est ꝑcisã causã inherentie talis predicati tali subiecto. ğ totum dicit entitatem distinctã ab entitate ptium simľ sūptaꝵ. 2^am cōcl'onem ꝓbo sic. aliqđ totum est ꝑ se unum. sed unus respectus facit per se unum cum eo cuius est. ergo totum per se unum ē ens absolutum. quia est diffinibile & ē species generis absoluti. ergo non est formaliter ens respectiuū. q̄d tñ oporteret si entitas propria totius eēt respectus. Preterea aliqua generatio terminatur ad absolutum. puta generatio substantie. ergo cōpositū qđ est prim⁹ terminus generatiōis ē ens absolutum.

Tercia᷉ cōcl'onē ꝓbo ſic. ſi entitas
illa ab'ra eēt entitas ſupueniēs entitati
ptiū cōſtituēs ipm̄ totū p̄ter formam
ptis. tūc in hoīe eēt alia fora p̄ter for
mā intēuam ↄſtituēs hominē ī eē ſpeco.
ↄn̄s ē fl'm. ḡ etc̄. p̄ ſi ex mā et fora
que ē ps nō fieret unū niſi p aliq̄ for
mā aliā unientez illas que ſit fora toti⁹
erit ꝓceſſus in infinitū. q̄ de illa alia
quero quō facit unū cū mā & forma
ptis. ſi ex ſe facit unū ſtandū fuit ī for
ma ptis. ſi p aliud ꝓceſſus in infinitū.
d°. ḡ q̄ ultra formā que pficit materi
am ultimate. & dicit̄ fora ptis nō ē ne
ceſſe ponere aliā formā pficientē ma
teriā & formā. q̄ mā & fora in toto
nō ſunt ptes eiuſdē rōnis. & nō ſunt p
fectibilia ab alia fora. ꝭ mā ē ꝓprium
pfectibile. & fora ꝓpriū pficiēs. & hᶜ
ē cā p̄ciſa q̄re faciūt p ſe unū. 8° me
tha. D°. ḡ q̄ ē forma totius nō con
ſtruēs totū. ꝭ ē ipſa nāta tota ut qddi
tas ex 7° metha. c. de cā. Ad ar'ta
ad primū d°. q̄ cōiter dicit̄ q̄ entitas
toti⁹ nō eſt entitas ptialis alia ſupueni
ens ētitatib⁹ ptiū. ſic entitas fore dici
tur ſupuenire entitati mãe. ꝭ ē alia ut
dictū eſt. Ad 2m d°. q̄ arm ꝓcedit
ex fl'a imaginatōe. q̄ accipit entitatez
cōpoſiti quaſi entitatē ſupuenientem
entitatib⁹ ptiū. ſic entitas fore aduēit
entitati mãe. cui⁹ ↄriū dictū ē. Ad
3m d° q̄ oīa genera cāꝝ in aliq̄ ↄue
niunt. & in aliquo differūt. cōueniunt
q̄ in nullo genere cāe aliqd ē cā ſui ip
ſius. hᶜ ē enī diffinitō cāe. q̄ ad ei⁹ cā

re ſeq̄tur aliud. ꝭm nāꝛ. ḡ a cauſis in
trinſecis cātur aliud ab eis. ſil'r de ex
trinſecis. ꝭ diſtinguūt̄ in hoc. q̄a extri
ſece ſic cānt effcm̄ q̄ nō ſūt ptes eēn
tiales ipſius. & pōt qdditas effcūs co
gnoſci ſine eis. cāe uero intrinſece ſūt
ptes eēntiales cōpoſiti. & qdditas ↄpo
ſiti nō pōt cognoſci ſine eis.

Tꝫ tpūs habeat eē reale po
ſitm̄ extra animā. q̄ nō. q̄a ni
hil qd' ē ab aīa ē reale poſiti
uum. ꝭ tp̄s ꝭm phm̄ 4° phi. circa finē
ē ens ab aīa. ḡ etc̄. ↄ qd' ē pa° enti
poſitiui eſt ens poſitm̄ reale. ꝭ tempus
ē pa° motus. 4° phi. q̄ ē p ſe ſenſibil'
2° de aīa. & ē reale poſitiuum. ḡ etc̄.
Rn° ad iſtā q. tenēdo tres cōcl'ones
prima ē iſta. tpūs ē ens poſitiuū reale
extra aīam. 2a eſt iſta tpūs nō ē ens rea
le abſolutū. 3a eſt iſta tpūs nō ē idē re
aliter cū motu. Pr̄a cōcl'o ꝓbat̄ ſic
illud qd' p ſe eſt in aliq° p̄dicato ē ens
reale extra aīam. iſta ē manifeſta. q̄ oē
p̄dicatū eſt ens reale extra aīam. q̄ ens
reale diuidit̄ in decē p̄dita. ꝭ tpūs ꝭm
phm ē in p̄dicato q̄titatis. ḡ etc̄. p̄
illud eſt ens reale poſitiuū qd' non eſt
negatio & eſt ens ſucceſſim. ꝭ nullum
ſucceſſiuū ē ens rōnis. ꝭ tpūs eſt de ge
nere ſucceſſiuoꝝ. ḡ nō hab3 tm̄ eē in
anima. 3° ſic illud qd' nō ē negatio
& eſt ens p ſe ptinēs ad cōſideratōem
phiſici eſt ens extra animā. pat3. quia
phiſicus eſt artifex realis 6° metha.
ꝭ tpūs eſt ptinēs ad cōſideratiōem phi
ſici. ut p3 4° phi. ḡ temp⁹ h3 eē reale

extra aiam. p̄ si temp⁹ nō eēt ens
extra aiam hoc eēt q ptes eius nō sūt
siml'. s hoc nō obstat. q ptes & motus
nō sunt sil'. & tñ null⁹ negat qn mot⁹
sit ens extra animā. p̄ nullū nomē
prime intētiōis ē ens in aīa tm̄. s tpūs
est nomē prīe intētiōis. g etc. p̄ oē
cōtinuū est ens extra aiam. tpūs est de
numero ɔtinuo℞ sm phm in p̄dicamē
tis. g etc. Sed ɔ istā cōclōnē instat
p̄ sic. illud cui⁹ ptes nō sunt nec pos
sunt eē extra aiam nō ē ens reale extra
aiam. s ptes tpis nec sunt nec eē pñt.
q̄d p3. q p̄teritū ñ est. q abiit. futurū
nō est. q nōdū venit. pñs aūt qd' est.
nec est tpūs nec ps tpis. 4° phi. g nec
temp⁹. p̄ illud nō ē ens reale extra
aiam qd' est cōstitutū ex ente & nō en
te. s tpūs est ɔstitutu3 tal'r. sm cōmē.
4° phi. g etc. p̄ illud nō ē ens reale
positm̄ cui⁹ eē formale & ɔpletū est ab
anima. s temp⁹ q̄tū ad suū eē formale
est numerus q eē nō pōt sine numeran
te talē nume℞. & hoc videt' phs velle
4° phi. qñ movet dubitatōem dic'. si
nō est aīa nō ē temp⁹. g videt' velle q
formale eē & ɔpletū tpis sit ab anima.
Istis nō obstātibus teneo cōclonem
primā. Ad euidētiā aūt solonis argūm
to℞ p̄mitto distinctōem unā de tempe
pōt enim accipi dupl'r. ul' sm sb̄am. ul'
sm q cadit sub actuali pceptōe & cō
sideratōe aīe. p̄ mō temp⁹ sequit' motū
primi mobilis. s. celi. sm cōmen. de sb̄a
orbis. iō loquēdu3 ē de tpe sic' loqmur
de motu. mot⁹ aūt nō ē nisi successio
quedā trāslatiōis ipsi⁹ mobilis sm pri
us & posteri⁹. sm que movet' cuius ni
hil est in actu nisi simplex mutatio. &
p illā totus motus. sic ipsi⁹ tpis nihil
est in actu nisi nūc. & p ipm totū tem
pus. ipm eni3 nūc ē tota sb̄a tpis. q
p fluxū ipsi⁹ nūc sm aliud & aliud eē
creat' unū tpūs cōti^m cōpositū ex p̄
terito & futuro. & isto mō loquendo
sic mot⁹ ē ens extra aiam ita & tpūs.
2° mō accipiēdo temp⁹. s. ut cadit sb
actuali pceptōe. q non pcipit' nisi ab
aīa ñ hab3 tale eē pceptm̄ nisi ab aīa
Tūc ad ar^ta ad primū d° q eē ex
tra inte^m dupl'r pōt intelligi. ul' q sit
de numero pmanentiū ul' successiuo
rū. in successiōe ptes tpis sūt extra in
tellcm̄ nō pmanētes. & iō l3 ei⁹ ptes ñ
sint actu pmanētes. sūt tñ succedentes
& h° sufficit ad eē successiuo℞. & cū
dicit' nūc nō ē tpūs nec ps tpis. d° q
ve℞ ē. s ē cōtinua° tpis futuri ad p̄te
ritū. sic nec pūct⁹ ē aliqd linee. & tñ
cōti^at ipam. Ad 2^m d° q si temp⁹
sit ɔstitutū ex ente & nō ente. q̄tu3 ad
talē negatōe3 pōt cōcedi ma. s mi. est
fl'a. q p̄teritū & futu℞ sūt entia po^ua
l3 ɔcōitēt' tales ptes nega^nem sic hoīe3
cōcōitat' nō eē asinū ul' chimerā. & tñ
ē ens reale positm̄. Ad 3^m dico q
phs assignat duas descriptiōes de tpe
qua℞ una ē mālis. & alia formal'. mālis
est ista. tpūs est prius & posteri⁹ ut nu
merata in motu. formalis est ista. tpūs ē
numer⁹ mot⁹ sm pri⁹ et posteri⁹. si g
accipiant' h pri⁹ & posteri⁹ ñ ut actu

numerata. ſ ut numerabilia ſic ſunt p
tes tpis. ſi aũt accipiat̃ actual' numera
tio ſic ē tm̃ ab aĩa. 2ª cõcl'o pbat̃
illud q̃d ē p ſe pa° entis reſpectiui nõ
eſt ens abſolutũ. ſ tpũs ē paſſio mot⁹
q̄ qdem eſt re'⁹ maxime mot⁹ localis. ſi
ue ponat̃ idē cũ termĩo. ſ. ubi. ſiue po
nat̃ real'r aliud ab eo. g̊ etc̃. p̄ mo
tus eſt in genere paſſiõis ſic̃ mouer̃ in
genere actiõis. ſic̃ g̊ mouere nõ eſt ab
ſolutũ. q2 ſ'biue eſt ī genere actiõis. ſic
nec mot⁹ eſt abſolutũ. q2 ſ'biue ē ī ge
nere paſſiõis. ex hoc p3 q2 mot⁹ nõ eſt
idem cũ termino. q2 terminus põt eſſe
aliqd abſolutũ. p3 de q̄titate & quali
tate. & tñ motus eſt aliqd reſpectiuũ
ſil'r termin⁹ manet. mot⁹ nõ manet. ſ
manēs nõ eſt idē cũ eo qd' nõ manet. g̊
motus nõ ē idē cũ termino ad quem eſt
mot⁹. 4.° ſic. ſi tp̄s eēt abſolutũ eſ
ſet de genere q̄titatis. ſ nõ eſt p ſe in
genere q̄titatis. q2 mot⁹ & tpũs ſunt q̄
ta p accñs & nõ p ſe. v° mecͤ. v°
ſic. tpũs nõ eſt magis abſolutũ q̄ quan
do & ſitus. cũ nõ habeat maiorez enti
tatẽ. ſ qñ et ſit⁹ ſũt reſpc̃iui ſm̃ aucto
rem ſex principiorum. g̊ etc̃. Sed cõ
tra iſtã cõcl'onē inſtat̃. illud qd' ē p ſe
de genere q̄titatis ē aliqd abtum. ſ tp̄s
ſm phm in p̄dicamētis ē p ſe in gene
re q̄titatis. amplī⁹ aũt p̄ter hec. tpũs et
loc⁹. g̊ etc̃. p̄ qd' ē formal'r ↄtim eſt
aliqd abtum. ſ tp̄s ē formal'r ↄtim. q2 ei⁹
ptes copulant̃ ad inſtãs. p̄ ſi nõ eſt
in p̄dicto. abto. nõ ē in aliq̄ p̄dicto. hoc ē
fl'm. g̊ etc̃. ↄñã pbat̃. q2 ſi eēt in p̄dicto.

alio eēt in qñ. ſ illud nõ põt eē. q2 qñ
relinqt̃ ex adiacētia tpis. iõ cũ ſit po
ſteri⁹ tpe nõ põt eē p̄dictum ipſi⁹ tpis.
Iſtis nõ obſtãtib⁹ teneo cõcl'onē pri⁹
poſitã. & ad iſta r̃ndebo. Ad pmo nego
mi. Ad pbõez d° q2 phs diuerſimode
loqt̃ de tpe. nã in p̄dicamētis nõ nũe
rat tp̄s int̃ ſpēs famoſas q̄titatis. v° aũt
mecͤ dic̃ expſſe q2 mot⁹ & tp̄s ſũt q̄
titates p accñs. & illud ↄcedo q2 ſi ſũt
q̄titates ſũt p accñs. Ad 2m d° q2
tpũs nõ ē p ſe cõtim. ſ p accñs ↄtite
mot⁹. mot⁹ aũt nõ ē q̄tus. q2 mot⁹ ad
q̄litem nõ ē q̄titas. Ad 3m d° q2 mo
tus ē in genere paſſiõis. & tpũs in ge
nere rel'onis qd' ē 4m ge⁹ p̄dicamenti
reſpectiui. & ptinet ad 3m modũ rela
tiuorum quē aſſignat phs v° mecͤ. ſ. hitu°
mēſurati ad mēſuraz. & ſi dicas q̄ nõ
mot⁹ h3 ptes. d° q2 p accñs extendit̃
extenne ſbi. ſic̃ ſil'itu° extēſiõe albedis.
3ª cõcl'o ſic pbat̃ illud qd' eſt pa°
mot⁹ & diffinit̃ p motũ ſic̃ p additũ
nõ ē idez q̄d mot⁹. ſ tpũs ſm ph3 4.°
phi. ē huiuſmõi. g̊ etc̃. p̄ illud nõ ē
idē real'r cũ motu qd' ē in alio genere
a motu. ſ mot⁹ ē in genere paſſiõis. tē
pus aũt nõ. q2 pa° non ē in genere ſui
ſbi. p̄ illa nõ ſũt idē q̄rũ unũ eſt ue
lox & tardũ. reliquũ nc uelox nec tar
dũ. ſ tp̄s ē uelox & tardũ 4.° phi. mo
tus aũt tales ꝓprietates nõ hab3. g̊ etc̃.
Cõ iſtã ↄcl'onē arguit̃ ſic. illa ſũt idē
q̄ ſũt inſepabilia p q̄cunq3 põm. ſ tē
pus & mot⁹ ſũt huiuſmõi. g̊ etc̃. p
bat̃. qd' ē duratio mot⁹ ē idē q̄d mot⁹

realr. ꝗ tēpus est duratio mot9 ꝫ grā maticos. qꝛ ē mora mutabiliū rerū. ꝗ etc. ꝑ de quo minus uidet inesse & inest & illud de quo magis. ꝗ min9 uidet qꝛ mot9 & termin9 mot9 sint idē ꝗd tpūs & mot9. qꝛ tpūs nō pōt separi a motu. ꝗ mot9 & termin9 sūt idē realr ꝫm phm v9 phi. ꝗ etc. Istis nō obstātibꝫ teneo cōclonē oppōitam. & ad ista ꝛn9. Ad pm d9 qꝛ ꝑ potētiā diuinā pōt mot9 fieri sine tpe. & eō9. qꝛ sūt realr distincta. Ad zm mi. ē fla. qꝛ temp9 nō ē duratio mot9. immo motus habꝫ ꝑpriā duratōem. iō nō ē mora mot9 q. s. sit duratio intrinseca ei9 ꝗ accītalis tm. qꝛ passio ipsi9 accītal.

Ad zm d9 qꝛ mot9 & termin9 non sunt idē. Ad ꝑbōem d9 qꝛ nō est intē9 phi qꝛ mot9 et termin9 sint eiusdē ꝑdicamēti. ꝗ iō dixit qꝛ mot9 ꝫm spēs suas distinguit ꝫm tīnos. ut si ē mot9 ad qualitatē dicit altatio. si ad q̄titatem augmēta9. & sic de aliis. iō impossibile ē qꝛ sint idē. qa tin9 manꝫ & motus transit. Ad ar̄m ad pricipale d9 qꝛ pꝫ in corpe. q. quō tpūs ē ab aia. qꝛ ñ q̄ddrue. ꝗ tm qꝛ ptes tpis nō eēnt nūerate nec cognite ñ ꝑ aiam. qꝛ sunt successiue. & nō actu pmanētes. & q̄dam ordine trāseuntes. & ille ordo actualr pōt sil ab aia cōsiderari.

387 Trū trāssba9 sit possibil. qꝛ nō. trāsmuta9 importat idē qd mutatio sbe in sbam. sed talis muta9 nō ē nisi generatio ul cor ruptio v9 phi. trāssbatio aūt nc ē illa nec ista. ꝗ trāssba9 nō ē possibil. ꝑ in oi mutatōe manet aliqd sbm cōe. qꝛ mutari alit ē se hrē nunc q̄ prius. pꝫ v9 phi. discurrēdo ꝑ oēs spēs mutationis. ꝗ i trāssbane nihil manꝫ cōe. ꝗ trāssbatio nō est aliqua mutatio. aliud nō uidet eē. ꝗ etc. ꝑ in oi mutatiōe tīni sunt incōꝑossibiles. ꝗ termini transsbatiōis nō sunt incōpossibiles. qꝛ pñt eē siml. ꝗ trāssbatio nō ē mutatō. nihil aliud pōt poni. ꝗ etc. ō ambro. de sacmentl. & habet dl. ixa. dl. za. reuera mirabile ē. nō minus est creare q̄ mutare nouas nās rebꝫ. ꝗ de9 potuit creare nouas nās rebꝫ que pri9 nō erāt. ꝗ potuit mutare nām in nāꝫ. & ꝑ ꝯñs trāssbare. In ista. q. sūt tria uidenda. ꝑ uidenda ē rō nois. z9 si rōi illi possit aliquid subesse. z9 q̄d sit illud in spāli s. ad qd gen9 ptineat. De ꝑ dico qꝛ trāssba9 ē totalis trāsitio sbe in sbam ꝑ expono hoc nomē tōlis. totū uno mō dicit integrū ex ptib9. alio mō ꝑ qualibet pte cathecc & sincathecc. ꝫm h9 duplex pōt eē trāsitio totius in totū. uno modo accipiēdo ꝑ toto itegro ex ptibus. s. qꝛ uni toti ex partibus succedat aliud totū ex partidus. hoc modo dicit phs primo de generatōe qꝛ generatio est transmuta9 totius in totuꝫ ex partibus. quod enim fuit totuꝫ. s. per se unum non manꝫ. sed aliquid totum succedit. non tamē quelibꝫ pars succedit. qꝛ materia manet cōis ꝫm ipsum. & per oppom in alteratiōe non transit totum in totum. qꝛ totuꝫ qd precessit

& fuit p se unū in termino alterationis manet. & trāsit tātūmodo unū ſm qd uł p accñs in aliud totū p accidēs .ſ. lignū calidū in lignū frigidum. 2° declaro istud ſbe in ſbam. accipit enim ibi ſba ut diuidit cōtra accñs. trāsit° g ſbe in ſbam dupliciter pōt intelligi ſm phm p phisi. uł ut ſbi transeuntis a termino in terminū. uł totius termini transeuntis in terminū oppositū. qꝛ aliter generat ignis ex materia ignis. et aliter ex nō igne. Sꝫ in ppoſito trāsitio totał excludit primū intellectū. qꝛ nihil cōe trāsit ibi a termino in terminū. qꝛ tunc nō eēt transitio totalis. ſ pcialis. g ista trāsitio est sicut termini totaliter desinētis eē in terminū sic in ſbam totaliter accipiētē eē. De 2° dico qꝛ isti rōni nominis possibile ē aliquid subesse. ſ nō nisi uirtute diuina immediate. primū pbat. qꝛ q cqd pōt eē totaliter nouū nō repugnat sibi succedere alii qd pōt totał desinere eē ſ aliqua ſba pōt totał eē noua ſꝫ qd libet eius. & alia pōt simił desinere eē g pōt totał succedere illi totał desinēti. & p cōſequēs pōt totaliter cōuerti in illā. & p cōſequēs trāſſbari. Secundū. ſ. qꝛ illud sit soli deo possibile pbat. qꝛ i cui⁹ uirtute actiua ē utrūq extremū & q̄tuꝫ ad totaliter eē & totał nō eē pcise. in eius uirtute actiua est trāsitio extremi in extremū & pcise. nūc aūt eē & nō eē ſbe subsūt soli ⱱtuti actiē diuine. qꝛ omnis alia reqrit ſbm in qd agat. g etc. De tercio

articulo distinguo de mutatione. qꝛ est mutatio ſbiua & obiua. transſbatio nō est mutatio ſbiua. ſ obiua. dico qꝛ trāſſbatio nō est mutatio. qꝛ mutatio etiā dēt intelligere subiectū qd mutatur. & formā ſm quā mutat. & habitudinem ſbi ad formā. tamē ultra istā habitudinem formał importat successiōeꝫ immediate informatōis ad nō informatōnem. & ecōuerso. Si aūt oīno uelis extendere nomē mutatiōis ut dicatur de trāſſbatiōe. tunc dici pōt ſm phm ⱱ° phisi. triplex est mutatio. ſ. a non ſbo in subiectū. a ſbo in nō subiectū. & a ſbo in subiectū. & accipit ibi ſbiectū p ente positiuo. & non ſbm pro eius priuatōe. prima uocat creatio. secunda ānihilatio. tercia transſbātia°.

Ad argumēta ad primū & ad 2ᵐ patet qꝛ transſbatio non est generatio nec corruptio. Ad terciū dico. qꝛ in mutatiōe pprie dicta termini sūt incōpossibiles. qꝛ ibi est transitio forme in eius oppositū manente eodeꝫ subiecto. in ppoſito autem nō sic. qꝛ eē huius & illius termini sunt dispati. ideo possunt se cōpati in entitate. pōt etiā dici qꝛ sunt incōpossibiles circa idē numero. licꝫ nō sint incōpossibiles i eēndo absolute. sic albū & nigrū sunt sił in entitate. & oīa ɔtraria ſm ſpēs in quibus sunt. non tū simł sūt in eodem subiecto.

388 Trū tpūs sit reał ideꝫ cum motu. qꝛ nō. cuius ptes copulant ad aliquē terminū cōeꝫ

habent formaliter aliam cõtinuitatem & q̃titatem. ꝰ ptes tpis copulant ad nunc. ptes motus copulant ad mutatū esse. g̃ etc̃. Preterea qd habet ꝓprium magis & minus aliud a maiori. & aliud a minori alterius habet distinctā cõtinuitatem & q̃titatem ab alio. ꝰ tempus est huiusmodi respectu mot9: ꝙ in minori tempe est maior motus si ē mobile uelox. & in maiori minor si ē mobile tardum. Preterea rela^{ua} realia differūt realr. ꝰ tempus & motus sūt huiusmodi. ꝙ tempus est mēsura. mot9 est mensuratum. & mēsura & mensuratum realr referuut. g̃ q̃titas mot9 nō est realiter tempus. Preterea omnis motus est de se realr successiu9. ꝰ non omnis successio motus habet in se tempus. ꝰ solū mot9 primi mobil. g̃ successio cuiuslibet mot9 nō est tpūs. Videt g̃ ꝑ istas quatuor rōnes ꝙ q̃titas q̃ mot9 ē q̃titas ē a^{a} a tpe. ita ꝙ tres sūt spēs q̃titatis pmanentis. s. linea. supficies. corp9. & due successiue. s. motus et temp9. ꝰ ille rōes ñ cogūt. Ad cui9 euidentiā pmitto tres d. prima est ꝙ duplex est motus. s. cõis & spē l. cõis est motus primi mobil. spēalis sunt omnes alii a p. Secūda diuisio ē ista tpūs ē duplex. cõe & spēale. de p tractatur in 4° phi. c. de tpe. ubi dicit ꝙ idē tempus ē ubiq3. s. i celo & i terra. & istud ē mēsura mot9 primi mobilis. de spēali tractat ibidē ubi dicit ꝙ tpūs ē numerus motus. licet hoc sit cõe utriq3 tpi. & tale temp9 spēale ē ꝓpria passio motus siue mēsurā motus inferioris. ita ꝙ q̃t sūt mot9 pticulares tot sūt tpa speciali. 3ª diui^{o} sit ista. duplex ē mēsura. s. intrinseca & extrinseca. intrin^{ca} duratio rei & ultima supficies corpis extrinseca ut locus. Ad argumenta ad primū d^{o} ꝙ mi. est fl'a. ꝙ sic tēpus est idem realr cū motu. ita nūc cū mutato eē. tñ cum idem^{te} reali stat aliqua distinctō ex nā rei ꝑꝑ quā diuersa noīa sortiunt. Ad 2^{m} dico ꝙ mi. est fl'a. si temp9 & mot9 uniformit accipiantur. s. mot9 cõis & tēpus cõe. mot9 inferior & tēpus spēale. Ar^{m} aūt accipit tēpus cõe & motū spēalē siue inferiorē. & sic nō ualet. Ad 3^{m} dico ꝙ ar^{m} tenet de mēsura extrinseca. & sic ꝯparādo tēpus cõe ad mot9 inferiores quorū est mēsura extrinseca differt ab eis realr. nec sic refert realr ad ipsum

Ad 4^{m} d^{o} ꝙ lic3 omis mot9 nō habeat in se tēpus cõe. ꝰ solū primus motus. tamē q̃libet motus hab3 suū ꝓprium temp9 qd est ꝓpria & intrinseca eius mensura.

389 Trū tēpus sit q̃titas cõtinua ꝙ non. ꝙ nullū cõtinuu3 cõponit ex indiuisibilibus vi^{o} phi. ꝰ tēp9 cõponit ex indiuisibilibus g̃ etc̃. ꝓbatō mi. inter hoc instās & q̃dlibet aliud instās. aut ē temp9 mediatum. aut non. si non habetur ꝓpo^{m}. ꝙ tūc h^{o} instās & q̃dlib3 aliud instās sūt imme^{ta}. si sic erit pcessus in infinitu3 in tpe. ꝙ in tpe medio cõtingit accipe aliqd instās. & ita erit mediū int hoc

instans & q̄dlibet aliud. & de illis q̄ri sicut de primis ꝓcedēdo in infinitum

Cōtra q̄titas cōtinua est cui⁹ ptes copulant̄ ad aliquē cōem terminū. ꝫ p tes tpis copulant̄ ad nūc. ğ etc̄. Ad q. dico ꝙ tēpus ē q̄titas cōtinua. ita ꝙ cōtinuitas est de eētia tempis. sine q̄ temp⁹ nec pōt eē nec intelligi. licet in q̄tum hab3 rōem mēsure possit dici q̄titas discreta: ꝙ tēpus est mēsura mo tus. 4.⁹ phi. Ad arm in ōriu3 d⁹ ꝙ ista ꝓpositō est uera inter hoc instans & q̄dlibet aliud instās est temp⁹ medium. ꝙ temp⁹ in predito stat cōfuse tm̄ & quelib3 singularis est uera. ꝫ ista est fl'a. aliqd̄ est tēpus mediu3 inter hoc instās & q̄dlibet aliud instās. ꝙ nullā singularē uerā hab3. & ꝓpō indefinita & pticularis ē fl'a qn̄ quelib3 eius singularis est fl'a. in ar⁹ ğ est falla fic dictionis cōmutando quale q̄d in hoc aliqd & terminū stantē ɔfuse tm̄ in terminū stantem determinate.

39° Trū temp⁹ sit aliquo mō q̄titas discreta. uidet̄ ꝙ nō. ꝙ qn̄cunq3 aliqua duo immediate diuidūt aliqd̄ unū. ad affirmatiōem unius eorū de aliquo ɔstituto & exn̄te formal'r sub diuiso sequit̄ negatio alterius de eod3. alioqn̄ n̄ immediate diuideret illud unū. ꝫ cōtinuū & discretū immediate diuidūt q̄titatē. ut pat3 p phm in p̄dicamentis. ğ ad affirmatiōem cōtinui de aliquo q̄to sequit̄ negatio discreti de eodē. ꝫ de tempe uere p̄dicatur cōtinuū. ğ discretū uer̄ negabit̄ de eodē. p̄ quādo aliquid cōuenit alicui p se. nec p se nec p accidēs pōt sibi eius oppo^m cōuenire. ꝫ cōtinuitas per se cōuenit tpi. ğ etc̄. p̄ distictū cōueniēs aliquo sui real'r cū aliquo. & aliquo sui differēs real'r ab eodē nō potest p idē realit̄ cōuenire & differr̄ realit̄ ab eodē. ꝙ illud p qd̄ real'r connectit cū aliquo est principiū cōuenientie realis. & illud p qd̄ differt ab aliquo ē principiū distinctōis realis. ꝫ principium cōuenientie realis & distinctōis realis habet distinctōem realē. ꝫ p discretum differt tp⁹ realiter a numero. ğ n̄ pōt p idem cū numero cōuenire real'r cōueniret aūt si temp⁹ eēt aliquo mō distinctum. ğ etc̄. Contra nulla passio cōueniens alicui sbo prīo conuenit alteri nisi aliquo mō pticipet modū aut nām illius primi subiecti. ex p̄ poster. habere enī tres angulos equales duobus rectis p̄ ɔuenit triangulo & nō ɔuenit alteri nisi illud alterū pticipet aliq̄ mō nām triangl'i. ꝫ mēsurare suū eē mensura primo cōuenit numero rōe unitatis ut docet phs 4.⁹ metha. p h⁹ ꝙ metrum siue mēsura est illud p qd̄ cognoscit̄ q̄titas rei mēsurate. ꝫ hāc cogscimus p numerū aut unū. nulla enim q̄titas rei mēsurabil' ɔgnoscit̄ nisi p unū aut numerū sui generis. unde rō mēsure trāsfert̄ ad alia genera. quare quātitas unitas & numer⁹ ad alia genera trāsferuntur. ꝫ ipsi continuo conuenit aliq̄ mō rō mēsure. nā uno cōtinuo mēsuramus aliud. ut ulna pannū. p̄ tēpus ē aliq̄

mō numer⁹ numeratus. ğ tempus ē ali quo mō q̄titas discreta. ɔñā p₃. pbatio añtis. p₃ per phm 4.º phi. c. de tpe. tē pus est numer⁹ mot⁹ ẜm prius & po sterius. p̄ cui cōpetūt alique passio nes discreti illud ē aliq̄ mō discretum. ẜ temp⁹ ē multū & paucū que sūt sic passiones discreti. ğ etc̄. Ad. q. dicē dū q̄ tēpus pōt cōsiderari dupl'r. uno mō ẜm se & absolute. alio mō in ordie ad aliud. p̄ mō considerato tempe duo cōsequunt̄ ip₃ qddi^ue & eētial'r. s. cō tinuitas & successio. si uero cōsideret̄ temp⁹ z.º modo. hoc pōt eē dupl'r. q̄ ul' in ordine ad aīam a qua numerat̄ et cognoscit̄. & sic hab₃ rōe₃ numeri di screti. q̄ tpūs isto mō nō ē aliud q̄ con tinuitas nūerata p duo sig. quoꝝ unu₃ est prius. alterū posteri⁹. solū eni tunc pcipit̄ tpūs qn̄ aīa sui cōsideratōe di uidit motū suu₃ p duo extrema. & aīa dicit illa extrema eē ab inuicē & a me dio distincta. unde ipsū mediu₃ sic nu meratū & distinctū siue terminatu₃ p 391 duo extrema in motu ē tpūs. diuidam⁹ āūt pri⁹ & posteri⁹ in motu. accipien do aliud & aliud extremū & medium ipsoꝝ. cū eni extrēa altera a medio in telligim⁹. & dicat aīa illa extrema. nūc q̄dē h.º eē pri⁹. illud uero posteri⁹. tūc huiusmōi distinctōem ẜm pri⁹ & poste ri⁹ dicim⁹ eē tp̄s. Ad ar^ta in oppo situ ad pri^m dd^m q̄ eo mō q̄ alterū di uidētiū dicit̄ de aliq̄ subdiuiso. eo mō negat̄ ei⁹ oppo^m de eodē. ẜ ex h.º ñ se q̄tur qn possit dici ei⁹ oppo^m de eodē

alio mō. & alio mō negari. nā aqua dici tur p se frigida z.º mō dicēdi p se. & eodē mō dicit̄ nō calida. & tñ caliditas pōt sibi aliq̄ mō cōuenire. sil'r hō dici tur ens absolutū p̄ mō. q̄ forālit̄ ē sba & tñ in ordine ad deu₃ dicit̄ p se z.º respectiuū. sic in ppo^to. l₃ ɔtinuitas cō petat motui foral'r & q̄ddita ie. tñ in ordine ad aīam ɔpetit sibi discretio p se z.º mō. l₃ ab eo foral'r neget̄. Ad z^m dd^m q̄ ma. ñ ē ul'ter uera. q̄ ut di ctū ē frigiditas p se ɔuenit aque. cui tñ p accñs caliditas nō repugnat. Ad ʒ^m d.º q̄ p idē & ẜm idē nō pōt aliqd real'r cōuenire cū aliq̄ & differre reali ter ab eodē. n^c eē pōt idē ẜ₃ idē prin^m cōue^e real' & prin^m real' drie. ẜ pōt eē prin^m cōue^e realis. & prin^m drie realis inq̄^m cōiūgit̄ cū prin.º realis drie. na₃ lic₃ aīal sit prin^m cōue^e realis inter ho minē & asinū. pōt tñ esse princi^m drē inter eadē inq̄tum aīal hab₃ esse in ho mine & in asino.

Trū tpūs sit q̄titas conti^a p accñs. q̄ sic. q̄d ñ ē q̄^m & cō tinuū nisi p aliud nō ē q̄tum & ɔti^m nisi p accñs. Exem^m albedo nō est q̄ta nisi p supficie₃. iō non ē q̄ta ni p accñs. ẜ tpūs nō ē q̄tū & cōti^m nisi p magtu^ne^m. q̄ si magtu.º cōti^a motus ē cōtinu⁹. & si mot⁹ ɔtinu⁹ tpūs ē ɔti nuū, 4.º phi. ğ etc̄. p̄ v.º me^ce mot⁹ & tpūs sūt de numero q̄ toꝝ p accñs q̄ quedā dicunt̄ q̄ta & cōti^a eo q̄ sūt diuisibilia quorū hec sūt passiones p se q̄ eni magnitu.º ẜm quā ē mot⁹ ē q̄ta

id o mot⁹ est q̃tus. temp⁹ uero ppt ipm. 5 qcqd hab3 ptes pprie distin ctas a ptib⁹ alterius hab3 ppriã diuisi bilitatẽ. ꝟ tpũs ẽ huiusmõi respcũ mag tudinis. ꝙ ptes ei⁹ sũt simł in eodẽ in stãti. hoc aũt repugt ptibus tempis. ꝙ nõ possunt eẽ sił in eodẽ instãti. ꝟ ꝟm prius & posteri⁹. ğ etc̃. Ad. q. dico ꝙ tpũs eẽ q̃titatẽ p accñs põt eẽ du pliciter. uno mõ ut p accñs distinguit 5 p se. alio mõ ut distinguit 5 p̃. pᵐ mõ loquẽdo de p accñs. d⁹ ꝙ tẽp⁹ non est q̃tũ p accñs. ꝟ p se. z⁹ mõ accipiẽdo d⁹ ꝙ temp⁹ & mot⁹ sũt q̃ta p accñs ꝙ nõ primo. nã magnitudo ẽ pria q̃ti tas. zᵃ motus. 3ᵃ tpũs. ꝙ ꝑ magnitu dinẽ mot⁹. ꝑ motũ temp⁹. Exemplum accñtia dicunt p accñs entia accipien do p accñs ut distinguit 5 p̃. ꝙ ñ sũt p̃ ens. ꝟ accipiendo p accñs ut distin guit 3 p se accñtia sunt per se entia.

Ad arᵗᵃ ad pᵐ d⁹ ꝙ rõ peccat du plicit. ꝙ nec añs ẽ uerũ. nec õña tenet primᵐ p3. ꝙ deficiẽte cã p se alic⁹ effe ctus deficit effcũs. si ğ p se cã cõtinui tatis motus & tpis eẽt magnitu⁹ cõtiᵃ sup quã fit mot⁹. si magtudo nõ esset cõtinua nõ eẽt mot⁹ õtinu⁹. nec tpũs. qđ ẽ fłm. ğ nõ ꝙ magtudo cõtiᵃ mot⁹ ẽ õtinu⁹. z⁹ peccat õña. ꝙ nõ sequitur tpũs h3 cõtiᵗᵉᵐ suã a magniⁿᵉ. ğ nõ h3 õtiᵗᵉᵐ distinctã a cõtiᵗᵉ magnitudinis. ꝙ uermis h3 eẽ sẽale a sole a q̃ pduci tur. & tñ hab3 eẽ sẽale ppriũ & distin ctũ a sole. sic si mot⁹ h3 cõtiᵗᵉᵐ suã a magniⁿᵉ hoc nõ ẽ sic a sẽo uł fundaᵗᵒ

motus. ꝙ tũc magnitu⁹ moueret. illud enĩ mouet in q̃ ẽ mot⁹. ꝟ mot⁹ ẽ sẽiue tm̃ in mobili. magnitu⁹ aũt ocurrit cũ mouẽte ad cãdũ motũ sic cã sine qua nõ. Ad zᵐ cũ dic̃ phs ꝙ tps & mo tus sunt q̃ta p accñs. d⁹ ꝙ p accñs du plr accipit ut dcm̃ ẽ in corpe. q. uno mõ ut oppõit ei qđ ẽ p se. & sic tem pus & mot⁹ nõ sũt q̃ta p accñs. ꝟ per se. alio mõ accipit p accñs ut distinguit 5 p̃. & sic tpũs & mot⁹ sũt q̃ta p ac cidẽs. ꝙ nõ p̃ ꝟ ꝟario dicunt q̃ta.

392 Trũ tact⁹ sit unus sẽsus. uide tur ꝙ sic. ꝙ ille sens⁹ ẽ unus cui⁹ organũ ẽ unũ. ꝟ organũ tact⁹ ẽ unũ. s. corp⁹ mixtũ q̃d h3 uni tatẽ ab una pfectõe in eo exñte. ğ zc̃.

p̃ sẽsus tact⁹ facit aĩal eẽ aĩal. ꝙ est prim⁹ sensus. si ğ in uno aĩali eẽnt plu res tactus unũ aĩal eẽt plura aĩalia. qđ est fłm. 5 oĩs poᵃ una hab3 obm ad equatũ unũ. ꝟ tact⁹ nõ h3 ob3 unũ ade quatũ. ꝙ qua rõe eẽt calidũ uł frigidũ eadẽ eẽt humidũ uł siccũ. p̃ oĩs põ una ẽ uni⁹ generis sbĩ qđ p̃dicat d' oĩ bus que cognoscunt ab illa poᵃ. p3 de color respcũ albi & nigri. ꝟ q̃litates tã gibiles nõ hñt unũ ob3 qđ p̃dicet uni uoce de oĩb3 tãgibilib⁹. ꝙ q̃litates acti ue et paᵘᵉ sũt in tercia sp̃e q̃litatĩ. dure & molle sũt in zᵃ sp̃e. Ad. q. istã d⁹ ꝙ sẽsus tact⁹ foralr ẽ duo sẽsus. ꝟ rea lit ẽ un⁹. Primᵐ pbat. ꝙ impossibile ẽ unũ & eũdẽ sẽsũ sił & scđ' hr̃e duos act⁹ pfectissimos. cũ nec hoc intellcũs hẽat q ẽ maioris ꝟtutĩ. pbat ista ppõ.

q unus actus pfectissim⁹ adequat to
tā uirtutē potētie in illo actu. si ḡ opa
teret secū aliū actū pfectissimuȝ tunc
prim⁹ nō adequaret. & sic eēt adequa
tus & nō adequat⁹. ꝯ tactus simł & se
mel pōt habere duos actus pfectissios
q simł sentit aquā eē frigidā & humi
dam & nō eodē actu. q impossibile est
actū sentiendi eē respcū talis obi. q̄ re
moto nō minus eēt actus ille sentiendi
ꝯ remota frigiditate ab aqua p possibi
le uł impossibile adhuc tactus sentiret
aquā eē humidā. ḡ etc. ꝑ respectu
obor formałr diuersor nō est idē ac
tus. ꝯ humidū & frigidū sunt oba for
małr diuersa. ḡ etc. 2^{m} pbaṫ. q nu
nus distinguiṫ sēsus tact⁹ q̄ distinguū
tur alii sensus ad inuicē. ꝯ alii sens⁹ di
stinguunṫ realr. ꝯ sensus tactus nō est
ples realr. ma. pbaṫ. q potētie corrñ
dēt ipsis obis. sic ḡ oba tact⁹ se habēt
ad inuicē sic se hñt potētie tactie. ꝯ q̄
litates actiue fundanṫ in passiuis. & se
inuicē cōsequūṫ sic forma in mā. ita q
ubicunqȝ ē una ibi & alia. sic etiā potē
tie tactie se habebūt ad inuicē. Ista
sequēdo d' ad pri^{m} in $oppo^{m}$ q orga
nū tact⁹ nō est unū formaliṫ. ꝯ mālitet
unde in eodē organo ē qualitas ꝯm quā
tact⁹ ē discretiu⁹ humidi & sicci. & se
cundū quā ē discretiu⁹ calidi & frigi
di. et q iste qualitates se inuicē ꝯsequū
tur. iō nō ē tāta distinctō in organo ta
ctus solū q̄ta est distinctō in organo ta
ctus & uisus. Ad 2^{m} dico q iō tac
tus fac animal esse animal. q est sensus

coior & primus alior sensuū. sic ḡ aīa
uegetatiua facit corpus eē animatū. nō
q perfectior. ꝯ quia prior. ita etiam
sensus tactus.

393 Trū uolūtas sit for
maliter libera. q nō
q uolūtas diuina ē
cā omniū aliorum a
deo. si ḡ ipsa esset
formałr libera. seq̄
reṫ q oē ens aliud a deo eēt eēntialiter
liberū. ꝑ omnis tristitia est in uolū
tate sicut in subiecto. & ab ea sicut a
cā saltem ptiali. ꝯ omnis tristitia nō est
in libertate cuiuscūqȝ. lȝ sit in liberta
te sapiētis & prudētis. ergo et cetera
ꝑ libertas in una potētia poniṫ nisi
ꝑp suā immālitatē. ꝯ oēs potētie anime
sūt equałr immāles. ḡ sunt equaliter li
bere. ꝯsequēs est fłm de intelcū. ḡ zc.
ꝑ uolūtas nō poniṫ libera. nisi quia
pōt cāre & nō cāre effcm suū. ꝯ istud
nō facit uoluntatē eē formałr liberam
q tunc pductio spūs sancti nō eēt libe
ra cū pducaṫ necessario. ꝯ anſ. de
cōceptu uirginali. sola uolūtas habȝ do
miniū in regno aīe. illa aūt dñatio est li
bertas. ḡ etc. In ista. q. sic pcedam
primo distinguā de libertate. 2° distin
guā de uolitōe. 3° dicā ad pricipale q̄
situ. q̄m ad pri^{m} ē sciendū q liber
tas dicitur quatuor modis. uno mō ut
distinguiṫ ꝯ seruitutē. quo mō loquiṫ
sal. Io. 8°. si fili⁹ uos liberabit uer libe
ri eritis. 2° mō ut distiguiṫ ꝯ necitatē

& illo mō illud dicit̄ principiū liberū qd̄ pōt in aliqd & suū oppoᵐ ɔtingē ter. & illa est libertas arbitrii. de q̄ tho bie dicit̄ ꝙ tho. habebat libertatē face re quecunq; uoluisset. 3º mō ut distin guit̄ ɔ nām. quo mō accipit̄ zº phi s. agens a nātā & a ꝓposito. isto mō spi ritus sanct⁹ ꝓducit̄ libere. & nō ꝑ mo dum nature sic̄ filius. de illa libertate dicit apl's zª corinth. 3º. ubi spūs dn̄i ibi libertas. & talis libertas stat cū nece ssitate. 4º mō ut distiguit̄ ɔ coactōem uł uiolentiā. & isto mō idem ē qd̄ spō taneitas. q̄ mō potētie inteᵘᵉ dicuntur libere. ꝙ cogi non pn̄t. de ista Iob xiº uir supbus quasi pullus onagri se pu tat liberū. onager enim coactōem susti nere nō pōt. Quantū ad zᵐ est scien dum ꝙ uolitū dicit̄ q̄tuor modis. aut ꝑ modū potētie. & sic est uolūtas. aut ꝑ modū habitus. & sic amicitia dicit̄ pfectō uolitia. aut ꝑ modū act⁹. & sic amare dicit̄ opatio uolitiua. aut ꝑ mo dū passiōis. & sic delectaº dicit̄ passio uolitiua. libertas aūt de qua nunc ē ser mo nō pōt cōuenire passioni. s. delecta tiōi uł tristitie. ꝙ passiōes nāali neces sitate sequūt̄ opatōem. ꝙ nō est in ꝑo testat cuiuscūq; delectari uł tristari. ut p; in demonibus. nec pōt cōuenire opatiōi. ꝙ actus elicit⁹ a uoluntate nā li necessitate facit qcquid facit. ut ge nerare habitū. aut dare obō eē uolitū; nec pōt ɔuenire habitui primo. ꝙ ha bitus q̄tum est ex se nāli nccitate prin cipiat qcquid principiat. unde si sepa tus posset agere agere; nāliter sic̄ calor̄ separatus. sequit̄ ḡ ultimo ꝙ libertas ꝑ se & primo cōueniat uoluntati. hec ē sentētia aug. & b. q primā radicem li bertatis attribuit uoluntati. Quātu; ad 3ᵐ arᵐ estᵒ una opi. que dic̄ ꝙ liber tas primo cōuenit actui & nō uoluntā ti. pbaº. ꝙ libertas aut est conditio in trinseca. aut nō. si intrinseca. ḡ uolūtas est liber uoluntas. si nō. ḡ nō cōuenit uo lūtati nisi ꝙ ɔuenit actui. Preterea qd̄ ē liberū uirtualiter nōᵉ est liberum formaliter. aliter sol posset esse calid⁹ formaliter. ꝭ uoluntas est libera uirtua liter. ḡ etc̄. pbatio mi. ꝙ pōt elicere & nō elicere. ꝑ liberum est sui gratia ꝭ uoluntas nō est sui gratia. cum sit ꝑ̄ actum. ḡ etc̄. Istis ꝑmissis apparet ꝙ uoluntas est formaliter libera. hº au tem pbo sic. formalis ratio libertatis ē ꝙ sit sui gratia. ꝭ nihil ē sui gratia tā tum q̄tum ipsa uoluntas. ḡ etc̄. mi. p; ꝙ actus uł habitus est ꝑ̄ potentia;. & nō ecōuerso. ꝑ illud est formaliter liberum ad q̄ ł ultimo respondet̄ in oī opeatiōe cur hº fit. ꝙ cur querit cau sam. & ideo illud est maxime liberū q̄d dicit cām ultimam. sed cā ultima cuius cūq; operatōis libere est uolūtas. ḡ etc̄. ꝑ de oī actu elicito a potētia reddit̄ ultio illa potētia ꝑ cā. p; inductiōe. igs enī calefacit. ꝙ h; potētiā calefactiuā. Ad arᵗᵃ in ɔriu; ad priᵐ principa le d° ꝙ oīs effcūs in cōpatōe diuie uo luntatis ē cōtingens. & ꝑ oñs liber. ꝙ cōtiª est ꝑs sūma libertati. ꝭ in cōpatōe 39

ad cās secūdas nō: Ad secundū dico
ꝙ passio causat ab obīo. uel si a uolūta
te ꝑtialiter tunc est li era sic actus uł
habitus. tristitia aūt dānatoꝝ nullo mō
est libera. ꝙ totaliter ē ab extra. Ad
3m dico ꝙ libertas illi nō est ad ꝓpōi
tum. ꝙ illa distin uitur ɔ coactōem. ꝙ
tales pot n ie nō possunt cogi. Ad
4m dico ꝙ uoluntas habꝫ libertateꝫ ar
bitrii ꝑ posse agere et nō agere. ſ liber
tatem simpliciter habet inq̄tum uolū
tas. sic albedo disgregat. quia albedo.

Ad primū de opi. pꝫ ꝙ libertas cō
uenit uoluntati intrinsece. ꝙ nō per ali
quid aliud. ſ ꝑꝑ hoc nō sequit ꝙ sit li
bere uoluntas. ꝙ talis libertas est ad eli
ciendū actuꝫ complacitū & non ad se
ipsam ut sic. Ad 2m dico ꝙ equiuo
catur de libertate. ꝙ in argumēto acci
pitur libertas arbitrii. & non libertas
simpliciter de qua loquimur. Ad ul
timū mi. est falsa. & oppositum est ue
rum. ꝙ uoluntas nō est ꝑꝑ actuꝫ. ſ ecō
uerso. unde phs qui dicit ꝙ potētie di
stinguunt ꝑ actus loquit quo ad noti
tiam nostram. ſ nō dicit ꝙ causent ab
actibus. sed econuerso.

394 Trum uoluntas necessario ue
lit finem clare apprehensum
ꝙ sic. bonuꝫ allicit uoluntatē
ita ꝙ resilire est ei difficile. ergo maius
bonum magis allicit. ergo infinitum in
finite allicit. ita ꝙ cuꝫ infinito conatu
oportet eam resilire si uult resilire. sed
infinitus conatus non potest esse in uo
luntate. ergo et cetera. Preterea ali

quis actus displicētie immobilitat uolū
tatem. ergo aliquis actus cōplacētie im
mobilitat eandem. antecedens est mani
festum. quia nullus potest uelle se eē mi
serum. consequentia probatur. quia ma
ior actus cōplacentie est uidere deum
clare ꝙ actus displicentie cuiuscunqꝫ
obiecti creati. ergo et cetera. Con
tra uoluntas libere & cōtingenter uult
deuꝫ in uniuersali apꝑhensum. ergo li
bere & cōtingenter uult deuꝫ clare ui
sum. antecedens probo. quia qua neces
sitate uoluntas uult finem in uniuersali
apꝑhensum eadeꝫ necessitate quiescit
in ipso. & remouet omne prohibēs uo
litionem si potest. Exemplum de gra
ui existente sursum. qua necessitate ten
dit ad centrum eadeꝫ quiescit in cētro
& remouet prohibēs motū suuꝫ ad cē
trū si pōt. ſ ꝓhibens uolitōem finis est
ɔsideratio finis. & hāc pōt uolūtas re
mouere faciēdo intem stare in cōsidera
tōe finis. & sic inte9 nō poterit ɔsidera
re n fine cui9 oppom expimur. ɔn̄ti
am pbo sic. ubicūqꝫ ē idē prinm ꝓduc
tiuū ibi ē idē mot9 ꝓducēdi. ſ eadē est
uolūtas q̄ uult finē in uli apꝑhēsū h in
uia. & clare uisū i patа. ḡ si liber uult
finē i uli. liber uult finē i ptica i clar
uisū. Ad arta ad pm d9 ꝙ si allicer
eēt act9 eli9 uolūtati arm hērꝫ difitem
ſ h9 ē fīꝫ ꝙ sit act9 eli9. iō arm n̄ ua
let. qn̄ ḡ dicl infitum bonū infite allicit
uꝝ ē t ina9e. ꝙ obꝫ alliciēs ē infitum. ſ
nō sequitur. ergo allitio in uoluntate ē
infinita nisi ut terminat ad obiectū. m

Ad secundū nego añs. & dato q̄ esset uerū. tñ ɔsequen̄t nō ual3. q̄ uoluntas cōiuncta corpi cōplexiones corpis imitatur. & q̄ appetitus sensitiu⁹ neccitat̄ ex suo obiecto. ita q̄ actus su⁹ non est in potestate sua. & ideo uoluntas sequens illum appetitū imobilitat̄ circa illud obiectū aliquo modo. s. q̄a non sine magna difficultate pōt resilire. uolūtas uero separtā. q̄a nō imitat̄ cōplexiones corporis libere & cōtingēter ꝗtū est ex se fertur in quodcunq3.

395 Trū uoluntas sit in deo formaliter & ex nat̄a rei. q̄ nō. qcunq3 habet uolūtatem pōt eā uelle. ꝫ deus nō pōt uelle uolūtate q̄ tunc reciperet suu3 uelle. in deo autem nulla est receptio. ḡ etc̄. ꝑ si in deo ē uolūtas ex nā rei. & ob3 uolūtatis ɔ̄ns ē fl̄m. q̄ ubi ē ob3 & pō ex nā rei ibi ē relatio realis poͤ ad obiectū. s. mēsurati ad mēsuram. ꝫ uoluntas diuina nō refertur realiter ad suū obiectū. q̄ tunc spirit⁹ sanct⁹ referret̄ realiter ad eēntiam. ꝑ obiectū uolūtatis ē finis ꝫ uolūtatis diuine nō est finis alius a se ḡ in deo nō est obiectum nec uoluntas ex natura rei. q̄ finis est nobilior his q̄ sunt ad finē 2° phi. uoluntate diuina nihil est nobilius. ɔ̄ in deo est omnis perfectio simpliciter formaliter & ex natura rei. uoluntas est perfectō simpliciter. q̄ omne suppositū absolute est melius ipsum uolens q̄ non uolens.

Item in deo est spiritus sanctus ex natura rei & formaliter. ergo formale principium ꝓducens ipsum. alias nō magis ex ui ꝓcessionis sue ꝓcedere3 ꝗ̄ut amor q̄ uerbum. quod est hereticum.

In ista. q. sunt duo uidenda. primo uidendū quid intelligit̄ per esse ex natura rei & formaliter. 2° uidendū est principale ꝓpositum. Quantum ad primū dico q̄ illud est in alio ex natura rei q̄d ē in re nō per actum aliquem cōparatiuū cuiuscunq3 potētie. ut nec per actū intellectus negotiantis. nec ꝑ actum uoluntatis cōpantis. 2° dico q̄ illud est in alio formal̄r tale q̄d non est in eo potētialiter. ut albu3 in subiecto nigro. nec uirtualiter ut effcūs in causa nec ɔfuse ut extrema in medio. & miscibilia in mixto. ut ignis in carne. sed dico illud eē tale formalit̄. & formal̄r in alio qd̄ est in eo actual̄r determinate & distincte. & ꝭm suā rōem q̄dditatiuā circūscripto omni actu cuiuscūq3 potētie cōpatiue. Quantū ad 2ᵐ d° q̄ uoluntas isto modo est in eēntia diuina ex natura rei & formaliter. tamen uoluntas non est formaliter ipsa eēntia q̄ esse formaliter tale. ut eē ide3 alicui formaliter est ipsum esse de primo & per se intellectu eius. ut animal de per se & primo intellectu hominis. sed sic uoluntas non est eadem essentie. quia si utrunq3 diffiniret̄ neutrum caderet in diffinitione alterius. & per consequēs neutrū est ide3 alt̄i formaliter. rōes habentur alibi. q. utrum intelliger̄e sit in deo ex nā rei. que pñt fieri de uolūtate

Adduco autem hunc rationem quod uolū tas sit ibi ex natura rei & formaliter. quod nul lū ens rōnis est formaliter infinitū: quod omne ens rōnis est relatio rōnis causata per actum intellectus cōparantis obiectum ut cognitum ad alterum. & intellectus nō pōt causare in ob iecto ut cognitum nisi respectum rōnis. & nō respectum realē. constat autē quod nullus re spectus rōnis est formaliter infinitus. quia nec respectus realis est realiter infinitus uoluntas autem in deo est formaliter infi nita. ergo etc. mi. probatur. quod in omni ente mere intellectuali sua intellectualitas & sua intelligibilitas sunt equalis perfectio nis. & sua uoluntas & eius uolitiuū. esse̅ tia autē diuina est intelligibile & uoli bile formaliter infinitū. aliter nō beati ficaret. ergo etc. Ad argumentum primum dico quod quod uelle creatū nō est idem realiter cū uoluntate. quod est sibi accidēs ideo oportet quod recipiatur in ea ut deno minetur uolens per ipsum. sed si actus il le esset realiter idem uoluntati. uerius di ceretur tunc uoluntas uelle quam modo. cū ergo in deo sint idem realiter & perfe cte uoluntas & uelle. propter infinitatē utri usque uerius potest deus dici uolens ac tu uolendi qui est idem sibi realiter & sine receptione quam si illū reciperet ut ac cidens ab eo distinctum realiter. Ad 2m dico quod in diuinis est obiectū ex na tura rei. & potētia similiter. & eodē mo do est ibi uoluntas ex natura rei. nō tamen est ibi rō obiecti uel ratio potentie ex natura rei. sed per actum intellectus cō parantis hoc ad illud. Ad terciū dico

quod illud quod est finis est obiectum uolū tatis diuine. non ipse respectus. nec di co finis eius quod ipse est finis omnium in finibilis. sed finis omniū infinibiliū.

306 Trū uoluntas dei sit sua essen tia. quod nō. quaecunque aliqua sunt idem essentialiter quod conue nit uni et alteri si modo debito signifi centur. si ergo uoluntas sit sua eentia si cut ipsa est principiū spirādi spiritū sanctū. ita esset essentia. quod est falsum. quod tunc spiritus sanctus produceretur per mo dum nature. Preterea quecunque uni & eidem sunt eadem inter se sunt eadē sed intellectus est idem essentie sic uolun tas. ergo si intellectus & uoluntas sunt idem essentie erunt idem inter se. & sic intelle ctus erit uolūtas. & per consequens sicut pa ter generat & dicitur per intellectum. sic gene rat & dicit per uoluntatem. & sic spi rat per uoluntatem sic per intellectum que sunt absurda. Itē si uoluntas di uina sit sua eentia. ergo primus actus uolū tatis diuine est actus reflexus. consequens est fal sum. ergo & antecedens. probatio consequentie. ubi cunque potētia & obiectum sunt idē ibi actus respectu illius obiecti est reflexus.

Contra si uoluntas nō esset idem cū essentia cum nō sit perfectior ea. quia ipsa est radix omnis perfectionis erit imperfectior ea si non sit eadem sibi. sed imperfectius non potest esse prin cipium cōmunicandi perfectius. ergo uoluntas non erit principium commu nicandi eentiā spiritui sancto. quod est falsum.

Ad istã.q.dico q uoluntas dei ẽ idẽ cu3 sua eẽntia realr pfecte & idẽtice. rõ huius est.q qcquid ẽ cõpossibile in finito intrinsece est idem realr ipsi in finito pfect: & idemtice.& p°ñs est infinitum.q si nõ da oppo^m. g est ali ud realr ab ipso infinito. cõstat q est in ipso.g facit cõpõem cũ eo.& sic in finitũ non est infinitum. q infinito ni hil est maius.eẽntia diuina est formalr infinita.sua uolũtas est ipsi eẽntie diui ne cõpossibilis intrinsece. & nõ facit cõpõnem cũ ea.g uolũtas diuina ẽ sua eẽntia. & cũ uoluntas sit formalr infi nita. sequit q ex pte utriusq extremi sit pfecta & realis idemtitas. Dico tamẽ q cu3 ista realr & pfecta idẽti tate pfectõ^m eẽnali^m inter se ad eẽntiã manet distinctio fm quid.sola enim di fferentia rõnis fabricata p actũ intelle ctus nõ saluat cõtradictoria eis cõueni re.ut q pater dicat intellectu ul memo ria & nõ uolũtate.& econuerso q spi ret uoluntate & non intellcũ ul memo ria.& multa huiusmõi.ideo distiguũt ex natura rei.tamẽ fm quid.dicit aũt distinctio attributorũ inter se & ad es sentiam fm quid.q deficit eis ratõ cõ pletiua distĩcta simplr.s.nõ idemtitas realis.licet habeat primas tres que sunt non esse tal3 potẽtialr nec uirtualiter nec cõfuse.s3 actualiter formalr & di stincte.ita enim in diuinis est intellect9 & uolũtas actualr formalr & distĩcte. acsi eẽntia nõ eẽt ibi. ul si quelib3 eẽt per se.Iste autẽ pfectiones sunt eedem realiter inter se & ad eẽntiam propt infinitatẽ eẽntie & utriusq pfectõnis eẽntialis.que infinitas est cã idemtitatis simplr unius ad aliud. & utriusq ad terciũ.& sic hñt distinctõem fm quid ita habent nõ idemtitatẽ fm quid. id est nõ idemtitatẽ foralẽ. Et intelligo ista nõ eẽ eadẽ formalr quorũ neutru3 est per se de intellcũ alterius. sapientia aũt nõ ẽ de intellectu eẽntie nec uolun tatis.q si diffinirẽt neutrũ caderet ĩ di ffinitõe alteri9.ideo neutrũ ẽ idem alte ri formalr.i. p modo dicendi per se.

Quod aũt hui9mõi pfectões eẽntia les in deo nõ distinguant sola rõne oñ do sic. Infinitas dicit modu3 intrin secũ illius entitatis cuius est. sic finitũ qd ẽ eius oppo^m dic certũ gradũ illi9 qdditatis cui cõuenit. s3 certus gradus ul modus alicui9 quidditatis nõ destru it rõnem illius quidditatis.s3 saluat.q exprimit eam. g infinitas adueniẽs uo luntati nõ destruit eius formalem rõem sic g de ratione uoluntatis absolute & in cõmuni non est intellectus nec eẽntia sic nc de rõe ei9 ut infinita. g sic alibi distinguũtur formaliter & realr.ita hi sunt eadem realiter.& distinguunt for maliter. Preterea distinctio potest esse aliquorum uelut diuersorum obie ctorum cõceptorum distinctorum for maliter.uel eiusdem obiecti secundum diuersos modos concipiendi.sed inter perfectiones essentiales non est tantu3 differentia rationis. id est diuersorum modoru3 concipiendi idẽ obm foꝛale.

ꝙ talis ē inter abſtractũ & cõcretũ ꝫ .ſ. ſapiam & ſapientē loquēdo logice. uel inter genitũ & noĩatũ loquēdo grãmatice. ſ. ſapiã & ſapien. nec ē diſtinctio obiorũ foꝛaliũ in intellcũ. ꝙ illa nunꝙ̃ ē in cognitõe intuitiua niſi ſit in obo cognito intuitiue. deꝰ aũt de ſe habꝫ tñ cognitõem intuitiuã. g̃ etc̃. p̃ in eadē pſona ſũt plꝛes ꝓprietates relatiue diſtĩcte nõ ſola rõne. ſ re relatiua. ut paternitas & ſpiratio actio in pr̃e. & ſtãt cũ ſimplicitate illiꝰ pſone. nõ ꝙ una ꝓprietas tranſeat in aliã. ꝙ neutra ē formaliter infinita. ſ ꝙ ambe trãſeunt in 3ᵐ ut in eẽntiã que ē formalr infinita. & ſic ſũt pfecte eedē & realr illi. g̃ mlto magis ſtabũt cũ ſimplicitate pſone & idẽtitate reali pfectões in ſe infinite quarũ una pfectio trãſit in aliã ſm rē & pfcãm idem tem realē. p̃ nihil ē ſibi ipſi equale. ſ ſm aug. xvᵒ de tri. pfectões ſimplr ĩ ſolo deo equales dicẽde ſunt. g̃ etc̃. p̃ nulla relo rõis eſt melior ipſa ꝙ nõ ipſa. ſ ſm anſ. monol. 14ᵒ. necc̃e ē ꝙ in deo ſit oẽ qd̓ eſt meliꝰ ipſũ ꝙ nõ ipm. g̃ etc̃. Ad argumẽta in oppoᵐ ad priᵐ dᵒ ꝙ nõ ſequit̃ lꝫ ſint eadē realr ꝙ qcqd ↄuenit uni ↄueniat alt̃i. niſi eẽnt oĩ mõ eadẽ realr & foꝛalr. q̊ mõ attributa in diuĩs nõ ſũt. nec inter ſe. nec cũ eẽn. diſtinꝰ enĩ formal̃ int̃ iſta tollit oĩa p̃diͣ dici de uno q̃ dicũt̃ de aᵒ. & multa foꝛalit̃ cõuenit̃ uni q̃ nõ alt̃i. Ad 2ᵐ dᵒ ꝙ inteꝰ & uolũtas ē eẽnᵃ realr. ñ tñ intelligit uoᵗᵉ ſit̃ inteⁿ. ꝙ qñ tal̃ pfectio accipit̃ in ablatiuo reſpcũ actus cõſtruitur ſic cũ eo ꝙ denotat̃ eẽ priᵐ formale reſpcũ illiꝰ. & ſic accipit̃ ibi. ſꝫ ſuã rõeꝫ formalẽ. ſm quã diſtinguit̃ ab intellcũ. Ad 3ᵐ dᵒ ꝙ uolũtas diuĩa habꝫ eẽntiã p p̃ obo q̃ ē eadē ſibi realit̃. lꝫ nõ formalr. & hoc ſufficit ut actus eius nõ ſit reflexus. ꝙ non fit reditio ſup ſe oĩ modo. ſ aliq̊ mõ diſtĩctũ.

397 Trũ uolũtas cauſet effectiue actũ uolẽdi. ꝙ nõ. uolũtas nõ ē põ actiua. g̃ ñ cauſat effectiue actũ uolendi. añs pbat̃ vᵒ & ixᵒ meᶜᵉ. poᵃ ē priᵐ trãſmutandi aliud ſm q̊d aliud. ſ uolũtas nõ eſt priᵐ trãſmutãdi obm. ꝙ tunc eius actio eẽt trãſiens & obm eẽt patiẽs. qd̓ eſt fl̃m. p̃ accidẽs p accñs nõ egredit̃ p ſe a principiis ſui ſbi. ſ uolitio ē accñs & p accidẽs. ꝙ aliqñ ↄueĩt ſibi. & aliqñ nõ. g̃ ñ ē a uolũtate. p̃ indetermiatũ reſpcũ oppõitoꝝ inq̃ᵐ tale nõ agit niſi ↄcurrat agẽs detĩatũ ixᵒ meᶜᵉ. & pbat̃. ꝙ q̊d ſm ſe ē idet̃inatũ ad aliq̃ꝫ effcũ ñ pl9 ſe hꝫ ad eiꝰ eẽ q̃ ad nõ eẽ. ſ uolũtas ē in põ ↄdictõis ad ſuũ uelle. ꝙ põt uelle & nolle. g̃ q̃ᵐ ē ex ſe ñ plꝰ ſe hꝫ ad eẽ ſui actꝰ q̃ ad nõ eẽ. ↄ aug. 2. de li. ar. ñ illa q̃ ſũt uolũtaria in ptãte nr̃a eẽnt poſita uolũtas nõ eẽt laudãda nec uituperanda. ex hoc arguitur ꝙ in poteſtate patientis nõ eſt ꝙ ipſũ patiat̃ inq̃tum patiens eſt. ꝙ patiẽs non patit̃ niſi quia agens agit. ſ in poteſtate patientis non eſt actio agentis. quia uniuerſaliter prius nõ eſt in ptãte poſterioris

ꝫ actus uolendi eſt in poteſtate uolunta
tis. ergo actus uolendi erit a uoluntate
effectiue. In iſta .q. ſunt multe op.
ꝫ plures cōueniunt in hoc ꝙ uoluntas
ſit mere paſſiua. ita ꝙ ſecūdum Godf.
actus intelligendi & uolendi cauſātur
a fātaſmate. ſm Tho. a ſpecie intelligi
bili. pbāt autē ſic. Mouens et motū
ſūt diſtīcta ſbo. alias idē moueret ſeipm
& eſſet ſimul in potentia & in actu re
ſpcū eiuſdē forme. ꝙ tale eſt mouēs in
actu quale mobile in potētia. ꝫ uolun
tas mouet ad recipiendū uolitiōem. ḡ
nō eſt cā mouens ad ipſam. p̄ mā &
efficiēs nō coincidūt in ideꝫ 2° phiſi.
ꝫ uoluntas eſt cā mālis ſue uolitionis. ḡ
nō pōt eē cā efficiēs. p̄ reſones op
poſite nō poſſūt fundari in eodeꝫ ſbo.
ꝙ idem nō refert ad ſeipſū relatōe re
ali. vº mete. ꝫ mouēs & motū referun
tur reſonibus oppōitī. ꝫ uolūtas reſpe
ctu ſue uolitiōis mouet. ḡ nō pōt eſſe
mouēs. Cōtra agēs natale non impe
ditum nō pōt in eodē paſſo eodem mō
diſpoſito cāre cōtraria. addit ideꝫ pa
ſſum. ꝙ in alio & alio paſſo pōt. pꝫ de
ſole. qui diſſoluit glaciem & cōſtringit
lutum. ꝫ fantaſma ſiue ſpēs intelligibi
lis eſt agēs natale. ḡ non pōt cāre uelle
& nolle in uolūtate eodē mō diſpoſita
ad recipiendū. ꝙ ſūt actus ōrii reſpe
ctu eiuſdē obi. ḡ ſi pōt cāre uelle. non
pōt cāre nolle nec nō uelle. Preterea
in cuius poteſtate non eſt actio agentis
ſufficientis in eius poteſtate nō eſt pa
ſſio patientis. ꝙ quādo agens ſufficiēs
agit neceſſario ſequit ꝙ patiēs patiat.
aliter non eſſet agens ſufficiens. ꝫ non
eſt in ptāte patientis ꝙ agēs agat in hoc
qd eſt aliud ab eo. maxime ſi eſt agens
naturale quale eſt obiectum. ergo non
eſt in poteſtate uoluntatis ſua uolitio.
& per cōſequēs nec actus impati erūt
in ſua poteſtate. & per conſequens nec
meritum nec demeritum. Ad .q. er
go dico ꝙ actus uolendi eſt per ſe a uo
luntate ut a cauſa actiua. & ab obiecto
uelut ab alia cauſa partiali ul ut a ter
minante actum uolendi. Ad argumē
ta opinio. ad primū dico ꝙ movens &
motum non ſunt diſtincta ſubiecto. ꝙ
angelus in puris naturalibꝰ poteſt intel
ligere eſſentiam ſuam. & ibi mouēs &
motum non ſunt diſtincta ſubiecto. cū
arguitur ꝙ ſic. quia tunc ideꝫ moueret
ſeipſum. concedo. tu dicis. ergo idem
eſſet in potentia & in actu. dico ꝙ ac
tus & potentia dupliciter poſſunt ac
cipi. ul ut ſūt differētie entis uel ut ſūt
principia entis. primo modo nihil po
teſt eſſe in potentia & in actu ſimul re
ſpectu eiuſdem. Secundo modo idem
poteſt eſſe in actu uirtuali. & in poten
tia formali. & cum dicis tale eſt actiuum
in actu quale paſſiuum in potentia. ue
rum eſt de actio uniuoco. ꝫ in equiuo
co agens eſt tale uirtualiter quale paſſū
in potentia formaliter. Contra ha
bens entitatem aliquā modo nobiliori
non eſt receptiuum illius modo minus
eminēti. pꝫ de ſole q uirtualr exñs ca
lidꝰ nō ē receptiuꝰ caloris formalr. ſed

habēs aliq̄ pfectionē uirtualiter emi nentius habꝫ eā q̄ si haberet formalr ꝗ nō pōt formalr eā recipe. Dico q̄ ma. est fl'a. nā sḃm cōtinet principia uirtualr p q̄ pa⁹ demōstrat de ipso. et tn̄ est receptiū passiōis formalr. in ex emplo cōmittit nō cā ut cā. qñcunqꝫ enim in aliqua re sūt multe pprietates rōne quarū multa sibi cōueniūt. & in illa re est tm̄ una illarū rōne cui⁹ dicū tur illa multa inesse cōmittit nō cā ut cā. sic in pposito. cā enim pcisa q̄ sol recipit calorem formal'r nō est. q̄ ē ca lid⁹ uirtualr. ꝭ q̄ caliditas est qualitas sḃe corruptibilis. iō nō pōt recipi nisi in corpe mixto. sol aūt nō est corpus mixtum. Ad 2ᵐ d⁹ q̄ phs loqt de mā que ē sḃm trāsmutatōis real. & tc nō concidit cū efficiēte. ꝭ nō de mā que est sḃm receptiū. Ad 3ᵐ dico q̄ relōnes reales sūt in triplici differē tia. quedā habēt eēntialē dependēciāꝫ ut cā & cātum. quedā nō habēt ut pa ter & filius. quedā habēt mutuā acci dentalē. ut mouēs & motū. pⁱ ie repu gnāt in eadē nā. secūde in eodē suppo sito. tercie nec in eodē suppōito nᵉ in eadē nā. iō possūt eē in eodē. & tales sunt iste. Ad argumēta principalia ad primum dico q̄. ix°. me^ce dicit phs q̄ potētia actiua est prinᵐ trāsmutādi aliud inq̄tum aliud. hec ꝗ ē dr̄ia inter potētiā factiuā & actiuā. q̄ potentia factiua ē princiᵐ trāsmutādi aliud sim pliciter. potētia aūt actiua ē princiᵐ trāsmutādi aliud nō simplr. ꝭ inq̄tum

aliud. uolūtas ꝗ agit inq̄tū uirtualit cōtinet uolitōem. trāsmutat aūt inq̄tū habꝫ priuatōem act⁹ uolitionis forā liter. Ad 2ᵐ dicendū q̄ sḃm est cā accn̄tis ī se. & nisi impediat cāt illud in seipso. dicit ꝙ accn̄s p accn̄s. nōꝗ q̄ est ab extrinseco & nō a pricipiis sḃie cti. ꝭ q̄ nō nccio ab illis. Ad ultᵐ dicendū q̄ est duplex indeterminatio. una illimitatōis. alia ꝯdictiōis. indeter minatum primo mō nō determinat ab alio. & isto mō uolūtas est indetermia ta. q̄ indeterminata ē ad pl'es effectus pducendos. indeterīnatum 2° mō nccio ab alio determinat. sīcꝫ naturale deter minatū determinatōe oppōita indeter minatōi cōtradictiōis que est ad ager & nō agere pꝫente passo nat'alr pdu cit effcūs. sic sol se habet in pducen do effcūs suos. uoluntas aūt non sic de terminat naturaliter. ꝭ est indetermia ta indeterīnatōe opposita & alteri⁹ rō nis ab indeterīnatōe cuiuslibꝫ alti⁹ poᵉ. q̄ q̄libꝫ alia ē nālis & limitata. ħ autē sola ē indifferēs ex libertate sua. ideo determinat se libere q̄ ē pfectissima cā litas que nō habet similem. quia est so la libera.

398 Trū uoluntas sit total' cā sue uolitionis. q̄ non. deus est cā meriti. ꝗ uolūtas nō ē total' causa sue uolitionis. aīs e... manifestū. cōsequentia probatur. q̄ causa totalis alicui⁹ excludit omnem aliam causali tatē. p̄ in causis est ordo eēntial'. ita q̄ a priᵒ depēdent eēntialiter oēs alie

ğ nulla cā secūda ē totalr cā sui effcūs

p̄ de⁹ est omnipotēs. ğ oē qđ uult fit. ğ si uult meā uolitōem erit. ğ uolitio mea nō erit in ptāte uoluntatꝭ mee ut cause totalis. p̄. 2º de aīa probat phs sensū nō eē actiuū. ꝙ absq3 sensibili semꝑ sentiret. sicꝰ si cōbustibile eēt cōbustiᵐ sꝑ cōburer3. rō hui⁹ est. ꝙ actiuo et passiuo sufficient approximatꝭ & ñ impeditꝭ de nccitate sequitr actō si ē agēs nāle. uł pōt seq si ē agēs liberum. ꝙ effect⁹ eentialr nō dependet a plurib⁹ causis eiusdē ordinis. si ğ uolūtas eēt totalis cā actia sue uolitōis. cum sit totał cā receptiua ipsius. & sit sibi sufficient approxiata & nō impedita semꝑ poss3 cāre suā uolitōem etꝭ sine obo. qđ ē fłm. p̄ si uolūtas eēt totalis cā sue uolitiōis oēs uolitōnes essent eiusdē spēi. oñs ē fłm. ꝙ in uolitōibus est ordo eēntiał fm pfectōem. ꝙ act⁹ ē pfectior rōne obi pfectoris. p̄ si obm nō eēt cā uolitōis & habit⁹. tūc habit⁹ nō erit nobilior & pfectior respcū unius obi ꝙ̄ respcū alteri⁹. & p oñs uolūtas ñ erit pl⁹ btā diligēº deū ꝙ̄ diligēdo muscā. qđ est absurdum.

Cōtra omem. sup ixª metha. si ētia nō haberent actiōes ꝑprias non haberent eēntias ꝑprias. ꝙ actiones distinguunt p eēntias. ƒ uoluntas hab3 propriam eēntiam. ğ hab3 ꝑpria3 operatiōem. Rndēdo dico ꝙ sic. ꝓbo auctoritate & rōne. Auctoritate sic. eccł. deus ab inicio cōstituit hominē & reliquit eum in manu cōsilii sui. adducit mandata si uolueris ea seruare ipa cōseruabūt te. apposuit tibi ignē & aquā ad qđ uolueris extende manū tua3 añ hominem uita & mors. bonū & malu3 qđ placuerit dabitr ei. Preterea augus. 7º de tri. sic. deus res quas condidit aministrat ut eas agere ꝑprios motus sinat. Rōne ꝓbatr multipliciter. p̄ ex parte libertatis. 2º ex parte ꝑtiᵉ. Tercio ex ꝑte potētie peccādi. 4º ex parte actiōis. Quinto ex operatione ad alias res creatas. Ex prima uia arguitr sic. nulla potentia habet pfecte in potestate sua effectum si non potest causari ab ea immediate. nec ab alio cuius causatio sit in potestate illi⁹ potentie. ƒ causatio dei nō est in potestate uoluntatis create. si ğ deus necessario cōcurrit ut causa immediata ipsius uolitionis. uoluntas creata non habebit uolitionem in potestate sua. & per cōsequens nō erit libera. Ex secunda uia arguitur sic. nullus effectus est contingens propter habitudinē sui ad causam determinatam. ad cuius determinationem sequitur necessario determinatio omnium causarū inferio2. si ergo uolūtas diuina sit causa immediata uolitionis mee tam est determinata respectu eius. quia eternaliter fuit determinata ad alteram partem cōtradictionis. & determinationem uoluntatis diuine necessario cōseqtur determinatio uoluntatis mee respectu eius dē effectus. ğ null⁹ effcūs erit ad utrū libet ꝙ̄ ꝑ ptātē uolūtatis mee. qđ ē fłm

p aliqs effcus otingeter euenit qui p illo instati p q euenit pot no euenir qro a qua ca cotingeter eueniat. aut a ca determiata, aut indeterminat. no p mo. q no eueniret cotingeter. g 2° mo nuc quero, aut ista ca determinat a se aut ab alio. si ab alio. aut neccio aut co tigeter. no neccio. q tuc n eueniret oti gent. si otingent talis determinato n erit nalis. s uolutaria. q in ptate eius e de terminare & no determinare. si a se. aut ne cessario. aut cotingeter. n neccio ut di ctu e. g otingeter. s ois ca q cotingen ter se a se determinat e uoluntas. q ois alia naliter e determiata. Ex 3ª uia arguit sic. si deus e ca immeta uolitiois costat. q e ca prior uolutate. g prius na influit ad effcm. tuc de illo priori signo nae quero in quo uolutas diuia agit ad actu uoledi. aut deus cat imme diate in actu uoledi rectitudine. aut n si sic. g uolutas creata in 2° signo no cat oppom. q non pot aliud care nisi qd in p signo prima ca pducit. s si n pot care uelle n rem n peccat nc pt peccar. aliud mebru no pot dari. q qc qd deus pducit e rcm. Ex 4ª uia ar guit sic. si uolutas diuina eet ca imme diata mee uolitois erit ca totalis. quia uoledo causabit eam. g uolutas mea ni hil cabit circa uelle meu. & sic una ha bebit calitate circa ipsu. qd est falsu.

Ex qnta uia arguit sic. si aliqua e totalis causa sui effectus maxime e uo luntas. q inter omnes cas actiuas obti net principatu. s aliqua causa creata est totalis ca sui effectus. ut ignis calo ris in ligno. & sbm pprie passionis. p bo. illud est totalis causa alicuius q po sito circuscripto omni alio p possibi le uel impossibile perfecte causaret il lud. s circuscripto omni alio a ratioe subiecti & ipso stante subiectu caret ppriam passionem. g subiectu est tota lis causa passiois. & p coseques uolun tas uolitionis. Ad argumeta ad pri mu deus est causa meriti aliquo modo quo no est causa peccati. q causat in anima gram immediate q inclinat ad merendu per modum nature. & quan docunq aliqua forma actiua est ab ali quo agente. & actio forme est ab eo dem. Ad secundu dico q in causis est ordo essentialis tam totalibus q p tialibus. ita q causa 2ª potest esse total respectu sui effectus. & sm suu esse dependere a prima essentialiter. & cu dicitur. q plus influit, uerum est. quia causat secundam causa. Ad terciu dico q deus multa uult uoluntate bene placiti. que tamen prohibet fieri uolu tate signi. sicut de imolatione isaac.

Ad quartum dico q uoluntas est su fficiens actiua. & sic obiectu cognitu non requiritur in rone actiui. s termia tiui. Ad quintum dico q non sequi tur q omnes uolitiones essent eiusdem speciei. quia uoluntas est agens illimi tatum. ab agente autem illimitato pos sunt causari effectus diuersarum spe cierum quorum unus est nobilior alio.

Per idem patz ad sextum.

399 Trꝫ uoluntas creata sit bona moraliter qñcunqꝫ cōforma tur uolūtati increate. ꝙ sic. ꝙ qñcunqꝫ inte⁹ creatus cōformaẗ in tellectui increato est uer⁹.ǧ pari rōne qñcunqꝫ uoluntas creata cōformaẗ uo lūtati increate ē bona. ꝯ iudei uolen tes occiderūt xp̄m. & d⁹ illud uoluit & tñ peccauerūt. ꝙ ꝓ hoc puniti fu erūt. & ꝓ pctō ipoꝝ xp̄s orauit dicēs dñe ignosce illis. nō enim sciunt qd fa ciunt. ꝝn° ꝭm dionisiū de diuis no minib⁹. bonum ē ex cā integra. & ꝭm ph̄z 2° ethi. ad hoc ꝙ aliqs act⁹ sit bo nus moraľr oꝫ oēs circūstantias cōcur rere. ꝭ ad hoc ꝙ sit malus moraľr suf ficit defectus unius circūstātie. Di co ǧ ꝙ q̄tūcunqꝫ uolūtas creata esſꝫ cōformis uolūtati increate q̄tū ad sb stātiam act⁹. & q̄tū ad oēs circūstan tias ꝑtinentes ad bonitatem moris. ita ꝙ uellet ideꝫ & ꝓ idē & eodē mō. & sic de om̄ib⁹ aliis circūstantiis. nō tñ oportet ipsā eē bonā sicut uolūtas in creata est bona. ꝙ act⁹ uoluntatꝭ incre ate. & actus uoluntatis create sunt alte rius rōnis. istis aūt nō cōueniūt eedem circūstātie. nā intēsio actus respcū obi que ē oīo uľ multū differēs in uolun tate creata & increata est una de prin cipalib⁹ circūstantiis. & in hoc nō pōt se cōformare. & i multꝭ aliis circūstātiis q̄ necio requirūẗ ad bonitatē act⁹ mo ralis pōt eē magna difformitas. Ad ar^m d^o ꝙ nō est sile. ꝙ ueritas intelle ctus nō depēdet nisi a solo obo. q̄d qui dē si ita se habeat sic intelligiẗ. inte⁹ est uerus. bonitas aūt uoluntatꝭ nō de pendet a solo obo. ꝭ ab omnibus aliis circūstātiis & poti^me a fine. ꝙ oīs nr̄a uoli° potissime or^ta ē ad finē ulti^m. q̄ est alpha & o. prin^m & finis.

400 Trū uerbū creatū sit notitia actualis. ꝙ non. aug. de ẗ. x° fantasia cartaginis hoc ē uer bum eius. & accipit fantasiam ꝓ spē. & nō ꝓ actuali imaginatōe. ǧ eodē mō uerbū ē spēs intelligibilis. & nō intelle ctio actual. ꝯ aug. xv° de tri. uer bum qđ foris sonat signū ē uerbi q̄d int⁹ lucet. ꝭ ṽbū exteri⁹ ē sig^m rei & ñ intellectōis. alias oīs affirmatīa esset fľa in qua nō p̄dicaẗ idē đ se. ꝙ intel lectio sbi nō ē intellectō p̄dicati. licet res sit res. ǧ uerbū est ob^m & nō actu alis intellec°. ꝯ aug. ix° de tri. ṽbū est ꝓles genita a memoria. ꝭ actio non gigniẗ. ꝭ est quo aliud gigniẗ. ǧ uerbū est aliqd foratum ꝑ actū intelligēdi et nō actus. ꝯ aug. de tri. xxii° uerbū est uisio de uisione. & noti^a de notitia. & in multis locis dicit idem. In ista q. est opi. Gan. que dicit ꝙ uerbū ē no titia actualis & nō quecūqꝫ. ꝭ declara tiua. ad qđ intelligendū ponit ipse ꝙ intellectus p̄ recipit intellectiōem sim plicē ab obo. qua recepta intellect⁹ ut acti⁹ cōuertit se supra se. & sup actū & obm suū intelligēdo se intelligere. 2° sequiẗ impssio notitie declaratie in intellcū nudo cōuerso. & hoc ab intel ctu forato noti^a simplici. ita ꝙ inte⁹

informatus tali notitia ē rō imprimendi notitiā declaratiuā. & inte⁹ nud⁹ ɔuersus ē ꝓpriū receptm̄. & inter primam intellectōem q̄ ē rō imprimēdi. & 2ᵃᵐ q̄ ē impssa est habitu⁹ media. q̄ ē actio de genere actōis. & ista importat̄ p dicere. ꝗꝛ dicere ē exprimere notitiaȝ declaratiuā noti⁰ simplicis. & notitia illa impssa in intellcū nudo ɔuerso & ti nante actū dicēdi ē uerbū. g̃ uerbū nō ē q̄cunqꝫ inte⁹ actual'. ꝟ illa q̄ est declaratiua. ɔ̄ ista op. ponit duo ɔ̄ q̄ intēdo arguere. primᵐ ē ꝗꝛ inte⁹ ē mere passiu⁹ respcū notitie simplicis. & pfecte actiu⁹ respcū ɔuersiōis q̄ ē act⁹ q̄ itelligit se intelligere. 2ᵐ ē ꝗꝛ intellec⁹ actualis ē rō gignēdi notitiā declaratiuā.

ɔ̄ pᵐ ar⁹ sic. una & eadē poᵃ eius dē rōis nō pōt eē actia respcū act⁹ sui & paᵘᵃ rᵘ act⁹ alteri⁹. si g̃ inte⁹ est passiu⁹ respcū noti⁰ simplici. & actiuus respcū ɔuersiōis intelligēdo se intelligere nō erit una poᵃ. qd est fl'm. p̄ incōueniēs ē poner̄ ꝗꝛ intellcūs sit actiu⁹ respcū noti⁰ impfectōris. et passiu⁹ respcū noti⁰ pfectōris. ꝟ notiᵃ ista q̄ itellgit se intelligere ē nobilior & pfectior q̄ꝫ notitia simplex. g̃ etc̄. ɔ̄ 2ᵐ ar⁹ sic. forā impfectior nō ē rō p se gignendi formā pfectiorē. ꝟ notiᵃ actualis cū sit cōfusa ē impfectior notiᵃ declaratia q̄ ē distīcta. g̃ etc̄. p̄ si notitia actual' ē rō gignēdi notitiā declaratiuā. aut q̄n ē. aut q̄n nō ē. nō p̄ mō. ꝗꝛ tunc duo actus intelligendi erunt siml' in eodem intellectu. non 2⁹ modo. quia tūc nō ens eēt rō agēdi. p̄ gignere ꝟbū nō ē actus intelligētie. ꝟ memorie ſm aug. ois aūt intellec⁹ actual' non ē memorie. ꝟ intelligen⁰ ſm aug. 14. de tri. g̃ nulla actual' intellec⁹ ē rō gignēdi uerbū. p̄ ſm opiᵗᵉᵐ ɔuersio iᵃ ē actio. ꝟ actiōes sūt suppōitoꝝ. g̃ conuersio ista ē alicui⁹ suppōiti. qro cuius suppōiti ē ut ɔuertit̄. si uerbi. & ut cōuertit̄ p̄cedit gigtōem. g̃ p̄cedit ꝟbū g̃ uerbū erit aū uerbū. si pr̄is. & eius ē ut cōuertit̄ eius ē ut de q̄ p impssiōeȝ generat̄. & si eius ē ut de quo generat̄ eius ē ut illud impssū ē in ipso formaliter. sequit̄ g̃ ꝗꝛ inte⁹ erit patris ut habet formal'r notitiā genitā sibi impssam & sic pr̄ intelligeret formal'r notiᵃ genita ɔ̄ aug. 7⁹ de tri. Dico g̃ ad. q. q̄drupl'r breuiter. p̄ qd sit uerbuȝ. 2⁹ ad quā potētiā ptineat. 3⁹ ex his patebit ꝓpoᵐ. 4⁹ excludā uᵐ dubiū. q̄ꝫ tū ad primᵐ d⁹ ꝗꝛ uerbū ē qd ꝓducᵐ a memoria pfcā nō habēs eē sine actuali intelˡᵐᵉ. ista diffinitō elicit̄ ex aug. naȝ ſm aug. xv⁹. de t. ꝟbū ē genitū de memoria. ul' de scia in memoria. ul' de oīo relucēte in scia. ꝗꝛ formata cogitatō ab ea re quā scim⁹ ꝟbū ē. idē uerbū nr̄m de nr̄a scia nascit̄. uerbū dei de patris scia natū est. ꝗꝛ a cognoscēte & ɔgnito parit̄ notiᵃ. que duo sūt uᵃ cā integra respcū noti⁰ genite. g̃ nō est sine actuali cogitatōe. ē et̄ ſm ipm. ix⁹ de tri. ples. ꝗꝛ imago trinitati ipa mens & notitia eiusqꝫ est ples. eius autē de seipā proles eius & amor. patet g̃ ꝗꝛ uerbuȝ

est ꝓductū a memoria pfecta nō habēs eē sine actuali intellectōe. Ex ista diffinitione pꝫ zᵐ ad quā potētiā ptineat uerbū. qꝛ nō ptinet ad uolūtatē nec ad memoriā. ƺ ptinet ad intelligētiam ꝟ ī itelligēᵃ nō sūt nisi actual' intellecᵒ et obm terminās intellectōeꝫ. & ꝟm aliquos spēs genita de spē ī memoria. que spēs in intelligentia precedit actū itelligēdi. ul' ꝟm alios ipsamet intellectio ut paᵒ cāta a se ut actio. Dᵒ ƺ qꝫᵐ ad zᵐ qꝛ ñ oīs inteᵒ actual' ē ꝟbū. qꝛ intellcūs nr̄ nō stati habꝫ pfcām notitiam obi. ꝟ qlibꝫ notiᵃ genita. qd augꝰ uocat plē eē uerbū: ꝟ nō eo mō q̄ augꝰ ponit uerbū pfcm qd̕ repn̄tat uerbū diuinū primᵐ pbat̄. qꝛ nō oīs intellecᵒ actual' ē uerbū. qꝛ sola notiᵃ actual' q̄ gignit̄ de memoria pfcā sic pfcā de pfcā. ƺ oīs talis notiᵃ ē ples exp̄ssiua parēt| & genita ad exprimendū pentem. Istud ɔfirmat̄ p augꝰ. ixᵒ de tri. oē qd̕ natuꝫ est uerbū dicit̄ aīe imp̄ssū q̄diu de memoria diffiniri & ꝓferri pōt. zᵐ s. qꝛ inteꝰ nr̄ nō stati hēat notitiaꝫ obi oñdo sic ꝟm phm ꝑ phi. īnata ē nobis uia ꝓcedendi a cōfuso ad distinctū. & iō nccīa est inqsitio ad hoc qꝛ inteꝰ nr̄ ueniat ad distinctā notitiā. illa inqsitio nō ē ꝟbū. ƺ zc. Sic ƺ ē intelligendū illud. cognito aliq̄ obo ɔfuse seq̄t̄ inqsitio drīaꝝ ɔhentiū p uiā diuisiōis. & inuētis oībus illis drīis cogniᵒ diffiniti ua illiꝰ obi ē actual' notiᵃ pfcā & pfcē declaratiā notiᶜ habitual' que priꝰ erat in memoria. illa aūt distīcta notiᵃ pfcē declaratia ē pfcm uerbū. . Restat ultimo qꝫᵐ ad 4ᵐ excludere unū dubiū et est istud. utꝝ ad rōeꝫ uerbi ɔcurrat uoluntas. ita qꝛ uerbū sit uolūtarie genitū uolūtate agēte copulāte uerbuꝫ memorie. isti. q. mouꝫ augꝰ: & soluit sic. qꝛ de rōe uerbi nō est gigni amore obi cogti nec gigni amore notiᶜ que ē uerbum.

Cōcomitat̄ tñ uerbū pfcm duplex actus uolūtat|. unꝰ primꝰ q̄ actꝰ ille inqrit̄. sine eo enim nō puenit̄ ad uerbū pfcm. zꝰ est quo inteꝰ quiescit intelligibili notitia iā habita. sine quo inteꝰ in notiᵃ illa nō pmaneret. actꝰ ƺ uolūtat| nō ē de rōne uerbi. nec formal'r. nᶜ ut cā. ꝟ in nobis cōcomitat̄ nccīo ad generatōem eius qꝫ inqsitōem eiꝰ ꝑuiam & eius ɔtinuatōem. si enī intellecᵒ uolūtati nō placeret: inteꝰ in ea nō pmanerꝫ & sic notiᵃ illa nō haberꝫ rōem uerbi pmanent|. illa aūt pmanētia nō ē de rōne uerbi pfecti. qꝛ nō est minus pfecta alᵒ unius diei qꝫ unius anni. Ad auctoritates augꝰ. in ɔriū ad primā dᵒ qꝛ fātasia cartagīs in mēoria mea uerbū ē cāliter nō formal'r. Ad zᵃᵐ lꝫ fiat magna alteratio de uoce. utrū sit sigᵐ rei ul' cōcept̄. dᵒ tñ qꝛ illud qd̕ significat̄ p uocē ꝓprie ē res. sunt tñ signa ordinata eiusdē significati. sic sūt multi effcūs ordinati eiusdē cāe. unde sigᵃ ordinata eiusd̕ rei sūt litter̄ uox et cōceptus. quorū nullū ē cā alteriꝰ. & ubi est talis ordo cāꝝ absq; hoc qꝛ unum sit cā alterius: ibi est immediaᵒ cuiuslibet respcū eiusdē cāe excludēdo omne

aliud iu rõe cãe. ꝟ nõ in rõne effcũs. ꝙ
un⁹ eſt imediatior alio. et tũc poſſꝫ cõ
cedi largo mõ ꝙ effcũs ꝓpinqor cãe ẽ
cã effcũs remotioris ꝑ primi^tem^ q̃ ẽ i
ter effcũs ad cãm. ſic põt dici de mſtis
ſignis reſpcũ eiuſdẽ ſignati. ꝙ unuꝫ ſit
ſig^m^ alteri⁹ aliquo mõ. ꝙ dat ipm itel
ligere. Ad 3^m^ d° ꝙ uerbuꝫ eſt ꝑfes
& uere genita. & ẽ actual' intellectõ. ꝙ
ut dcm̃ ẽ alibi intellectõ actual' non eſt
actio de genere actiõis. ꝟ qualitas nata
terminare actõem q̃ ſigficat ꝑ dicere
ul' magis cõiter ꝓ elicere. uerbũ g̊ non
ẽ ꝓductm̃ intellectõis. ꝙ intellec° non
ẽ alic⁹ ꝓductũa. ꝟ iſta ẽ ꝓducta ipſa ac
tione de genere actionis.

Trũ vbũ diuinũ dicat ꝓpriũ
pſone genite. ꝙ nõ. augꝫ. xv°
de tri. uerbũ ẽ cũ amor noti^a^
ꝟ amor & noti^a^ ſũt eẽntialia. g̊ uerbũ
qd' diffinit' per ea erit eẽntiale. ꝑ
xv° de t. pr̃ intelligit ſibi. uult & me
minit ſibi. ita fili⁹ & ſpũs ſcũs. ꝟ act⁹
ꝓpri⁹ intellige^e^ ut intelligẽtia ẽ ẽ vbũ
ſic g̊ in pr̃e ẽ inte^a^ formal'r. ut intelli^a^
ẽſt. ita in pr̃e erit vbũ formal'r ut uer
bũ eſt. ꝑ uni⁹ pſone ꝯſti^te^ non ſunt
duo ꝓpria. ꝙ uni⁹ ꝯſtituti i eſſe ẽ unũ
formale ꝯſtitm̃. ꝟ filia° ẽ ꝓprietas ꝯſti
tutiua pſone genite. nõ g̊ uerbũ. ꝙ fili
atio & uerbũ nõ uident' dicere eandeꝫ
ꝓprietatẽ. ꝙ nõ oĩs fili⁹ uerbũ. nec oẽ
uerbũ fili⁹. ꝯ augꝫ. 7° de tri. eo uer
bũ quo fili⁹. & uterqꝫ dicitur relatiue.
ꝑn° abſtractũ & ꝯcretũ idẽ ꝑ ſe ſi
gnificãt. ꝟ alio mõ ſignificãdi ſic fili⁹
& fili°. ſic eni filia° ſigt relatõeꝫ de ge
nere relonis. ſic fili⁹. tñ ꝑ modũ deno
minãtis. & ſi accipit' ſbſtãtiue idẽ ſigt
cũ tali ſubſiſtẽte. g̊ uerbũ & abſtractũ
uerbi idẽ ſignt. abſtractũ uerbi ſi eſſet
nominatũ eẽt uerbatõ que dicit relonẽ
foral'r. ꝙ idẽ ſigt q̊d exp̃ſſio alicui⁹ de
intellcũ. ꝙ ſic fili⁹ cõnotat nãm uiuen
tẽ. ita uerbũ cõnotat notitiã actualem.
cui⁹ eſt talis exp̃ſſio. g̊ cũ in diuis actu
alit' exprimi ſit ꝓprietas 2^e^ pſone. ſe
quit' ꝙ uerbũ ſit ibi mere pſonale. &
ſignificet ꝓprietatẽ pſonalẽ. Patet
eti ꝙ rõ gignẽdi uerbũ nõ eſt pr̃ ut ac
tu intelligẽs. ꝟ pr̃ ut memoria ꝑfcã. ſ.
ut inte⁹ habens obm intelligibile actu ſi
bi pñs. Ad ar^ta^ ad pri^m^ d° ꝙ augꝫ.
circũloquit' in nobis notitiã genitã. ꝙ
amor nõ habꝫ cãlitatẽ reſpcũ uerbi. ñ
ut importat gigtõem ipſi⁹. in diuis au
tẽ uerbũ ẽ noti^a^ nãl'r exp̃ſſa. ꝙ ꝙ uolũ
tas in nobis habeat cãlitatẽ reſpcũ uer
bi gignẽdi ꝑ eius impium hoc ẽ impfe
ctõis in intellcũ. ꝙ nõ ſtati habꝫ vbuꝫ
ꝑfcm̃. Ad 2^m^ d° ꝙ in pr̃e eſt intelli
gẽtia formal'r. ꝟ nõ oĩs actus intelligen
tie eſt uerbũ formal'r. ꝙ nõ ẽ uerũ ni
ſi de illa intelligen^a^ que põt hr̃e notiti
am genitã. tal' aũt nõ ẽ intelligẽtia pr̃is
ꝙ pr̃ eſt a ſe & nihil hꝫ ꝑ generatiõeꝫ
Ad 3^m^ d° ꝙ filius & uerbũ nõ ſũt
duo ꝓpria. ꝟ idẽ. ꝙ ꝑ ſe ſignt eandem
relatõem licꝫ alia cõnotẽt. ꝙ filius nãꝫ
uiuentẽ in cõi. & uerbũ notitiã actualẽ
exp̃ſſã. illa aũt ꝯnotata nõ ſꝑ ſunt eadẽ
ꝟ relatio paſſiua ſemꝑ ẽ eadem.

402 Trū uirtus sit habitus. uidet̄ q̄ nō. q̄ qđ ē ultimū de po^a nō ē habit^9. s; uirtus est ulti^m de po^a p̄ ethi. g̃ etc̄. ꝯ in p̄dicamē tis. & p̄ ethi. uirtus ē hab^it^9. In ista q. sūt tria uidēda. pri^m si uirt^9 sit ens reale absolutū. z^m si sit actus uł opatō. z^m si sit passio. q̄^m ad primū ar^m d^o q̄ sic. rō est ista. qđ ē p se in p̄dicamēto ab^to ē absolutū. s; uirt^9 ē i p̄di^to qualitatꝫ qđ est absolutū. s̄m aug. vt^9 est bona qualitas mentꝫ. g̃ etc̄. q̄tuꝫ ad z^m d^o q̄ uirt^9 nō est opatio. q̄ nł lū p̄manēs in aīa est opatio de quā loqmur q̄ talis est transiēs. s; uirtus cū sit habitus p̄manet in aīa. g̃ etc̄. q̄^m ad z^m dico q̄ nō est passio. q̄ tūc sequeretur q̄ q̄to hō eēt magis passionat^9 tanto eēt magis uirtuosus. qđ est oīno f̄lm. g̃ etc̄. d^o tñ q̄ uirtus ē moderatrix passionum. Est aūt notādū q̄ uirt^9 est duplex. s. infusa & acq̄sita. utraq; tñ ē in p^a spē q̄litatꝫ. s; pria effectiē est a solo deo. q̄ p̄ducit̄ p creatōeꝫ. & nulla creatura pōt creare. z^a aūt habet̄ p acq̄sitiōem. nō tñ q̄ actus sit cā habitus & uirtutꝫ. s; ipsa po^a est cā effectiua utriusq;. licꝫ q̄dam ordine. q̄ p̄ elicit actuꝫ deinde p̄ducit habitū & etꝫ augmētat̄

Ad ar^m d^o q̄ uirt^9 accipit̄ p obō magis q̄ p habitu.

403 Trū uirtus sit meritoria sine gratia. uidet̄ q̄ sic. q̄ qđ est meritoriū gr̄e nō meret̄ per grām. s; uirtus ē meritoria gr̄e. pꝫ aūt q̄ meret̄ grām de cōgruo. & post grāꝫ de cōdigno. g̃ etc̄. ꝯ nihil est meritoriū nisi p gratiā s̄m ap^lm ad cor^z. sine caritate nemo pōt placere deo. s; gr̄a & caritas idē sūt. g̃ nec uirtus erit sin̄ gratia meritoria. R^n^o dico q̄ nulla uirtus ex natura rei. nec de cōgruo. n^c de cōdigno est meritoria uite eterne sin̄ gratia. pōt tamē eē meritū de cōgruo & etꝫ cū gratia ex ordi^ne diuina de cōdigno ad p̄mium uite eterne. & etiā augmētatōis. s; ipsa habita pōt eē principium merendi sui. s̄m aug. caritas meretur augeri ut autem mereatur pfici.

Ad argumentū dico q̄ uirtus meretur gratiā tantū de cōgruo et nō de cōdig^o anteq̄ habeat̄ gratia. s; postq̄ habet̄ de cōdigno meret̄. & h^o totū ē ex diuina lege. & nō ex intrinsecis nature.

404 Trū uoluntas beneplaciti dei semp impleat̄. q̄ nō. pri^a thī. z^o. deus uult oēs hoīes saluos fieri. s; nō omnes salui fiūt. g̃ etc̄. p̄ math. z3^o. dicit sal. filiis israhel. quotiens uolui cōgregare filios tuos queād modū gallina cōgregat pullos suos sub alas & noluisti. g̃ etc̄. ꝯ R^o. ix^o. uolūtati eius q̄s resistit. & p̄s. oīa q̄cūq; uoluit dn̄s fecit. R^n^o uolūtas dei ē duplex. s. beneplaciti & signi. pria duplex. s. an̄s & ꝯn̄s. an̄s ē qua deus uult cōditionał̄r & an̄ce^r oēs hoīes saluos fieri q̄tū in ipso ē. uolūtas ꝯn̄s & ab^ta qua de^9 uult aliq̄d ultima detinatione. pria nō s̄p implet̄. z^a semp implet̄ q̄^m ad oīa. cuius rō est. q̄ sic oīpotens pōt

oē possibile.sic uolūtas diuina qñ deti natř ad uolendū aliqd ultimi detinatōe pōit effcm in eē. ꝭ uoluntas bñplaciti absoluta ē ultia detinatō uolūtati diuie ġ zc. ꝑ oīs cā detinata ultima deti natōe ad aliquē effcm si nō ponit ipm in eē.uł est ꝑ impōm cāe. ꝙ nō ē suf ficiēs ad agēdū: uł ꝙ ē ab aliquo impe dita.uł ꝙ ē mutata a suo ꝓposito an teꝙ ponat effcm in eē. ꝭ uolūtas diuia cū sit infinita.& oīpotēs nō ē insuffici ens nec impedibilis.neqꝫ mutabił.ġ zc

Volūtas signi distinguiř in qnqꝫ. s. ꝓhibitōem.ꝑceptū.cōsiliū.impletiōeꝫ & ꝑmissionē.tria pri reducunř ad uo luntatē bñplaciti ꝯditionalē.ꝙ neutrū corꝫ semp impleř: Ad prm arm do ꝙ distribuo illa est accōmoda. qa intel ligiř ꝓ oñib9 q salui fiūt. Aliř & meli9 uult oēs saluos fieri uolūte ãnte ꝙm ex pte sui.ꝙ dedit oībus dona nã lia & leges rectas & adiutoria suffici ad sate.Exēm de rege statuēte bonas leges & ꝑfigēte ministros ad custodiā ipsaꝝ legū uult oēs seruos suos pacice & qete uiuere.tñ si uideret aliquē iuste turbatū nō oporterꝫ ꝙ statiꝫ rex intro mitteret se ad faciendū illū qete uiuer nisi deuolueret ad ipm ꝑ qrimoniam uult ġ oēs qete uiuere ãncedētaľr.ꝭ ñ uult oēs immete qete uiuere. sic est in ꝓpoto.deus nō habꝫ uolūtatē bñplaci ti immetam ad oēs saluãdos. ꝭ dedit ad iutoria ãnceden ad satem qbus omnes pñt saluari. Ad zm dico ꝙ filii isrł nō omnes uoluerūt implere uolūtatem

xpi.ꝭ omnes quos xpūs ꝯgregauit sua uolūtate.sic mgř sen.exponit.

Trū uľe sit aliqd in rebus.ꝙ sic.oē tale ꝑ pticipatōem re duciř ad aliqd tľe ꝑ eēntiã.ꝭ singulare ē uľe ꝑ pticipatōem.ut sor.ē hō ꝑ pticipatōeꝫ hoīs.alias hō ñ ꝑdica reř de singularib9.ġ hō ē hō ꝑ eēntiaꝫ ꝑ sba est prim ens & ens reale. ꝙ i tellcūs nř nō causat nisi accñs.ꝭ za sb stan est sba & poniř uľis.ġ uľe ē aliqd in re. ꝯ xo metha.sba uniuscuiusqꝫ est ꝓpria sibi et nō inest alteri.ꝭ uľe nł li est ꝓpriū.ġ etc. In ista.q. est una opi.loquēdo de uľi ſm intentiōem phi ꝙ uľe est aliqd in re.ꝓ qua arguiř sic. uľe est aptū natū dici de pľibus.ġ uľe est res.ꝓbao ꝯñtie.ꝙ si talis aptituo re pugnaret rei nō posset sibi ab intellcū cōferri.ꝙ inte9 nō pōt istã aptitudinē dare sorti. ꝑ uľe predicař de re.ꝙ sor.est homo. ꝭ impossibile est aliquid ꝑdicari de re nisi sit in re.ġ etc. ꝑ qcꝗ qd est absolute sūptum est uera res ꝙ est prinm & cã.xo mecc.ꝭ qcꝗ quid est absolute sūptum est uľe.ꝙ qcꝗ quid est absolute sūptum exprimiř ꝑ diffini tionem.ꝭ diffinitō nō ē nisi uľis.ġ zc

ꝯ istã opi.arguiř.uľe est unuꝫ oīm intellectus numero & una intellectione numero intelligiř.& ut sic ꝑdicař de diuersis subiectis dicendo hoc est hoc. ꝭ impossibile est ꝙ aliqd in re sit unuꝫ intelligibile numero.& sic attribuatur diuersis.ġ uľe nihil est in re. ꝑ ubi cunqꝫ est sbm sub rōne qua sbiectū est.

ei inest & passio. sed hō iest forti sub rō
ne qua hō ē uere uľe ut tu dicis. ergo for.
est uere uľe. quod est fľm. Alia op. est
in alio extremo quia uľe ē tm̄ in intellcū
per quam arguit per cōtinen. intellectus est q̄ facit
uľitatē in rebus. sed intellectus agens nō ē uis
factiua. sed actiua. ergo nihil cāt extra intellectum
ergo etc. Praeterea uľe ē unū de multis. & unū
in multis praeter posterior. ergo eēntialiter includitur cō
patōez ad suppōita. ut p̄dicabile ad s̄b
icibile. sed talis ɔpatō nō est in re. sed in in
tellcū cōpante. ergo etc. Contra istā opi. ar
guitur sic. ob3 nāliter p̄cedit actū. sed uľe
est obm intellectus. ergo nāľr p̄cedit intellectio
nē qn̄ intelligitur. sed nō ē actu intellcm̄ nisi
per intellectōez. ergo uľe nō est per intellectum tm̄
Praeterea s̄bm scie inquantū s̄bm p̄cedit intel
lcū. sed s̄bm scie ē uľe. quia ē p̄ tale ɔpan
do ad passiōem. & si p̄ tale. ergo de oī. &
sic de eo pōt eē scia. ergo etc. Ad.q.
respondeo. Praemittā tres cl. 2° ondā sex cō
clones. Prima cl. sit ista. duplex ē in
tentio. pria. & 2a. prima intentio ē res
posita in eē cognito. unde res dicitur in
tentō nō q̄cunq; mō. sed ut ɔgnita. 2a. in
tentio ē qdā res intellectus. quo intellectus cōpat
unā intentionem primā ad aliā. ut intellectus itel
ligens hoiem & aial ɔpat unū ad aliud
secundum rōem p̄dicabilis & subicibilis. q̄ ɔpa
tio ex parte aīalis dicitur genus. ex parte hois
dicitur spēs. & sic secundum diuersas. cōpatio
nes forat diuersas secundas intētiones. ita quod
oīs 2a intētio ē foraliter ens rōis. 2a
cl. est ista. uľe cū sit nomē cōcretū pōt
dupľr accipi. uno mō per per se significa
to quod ē uľitas & 2a inten°. alio mō per
eo q̄d denominatur ab ista intētōe que ē
res pri° intētiōis. quia 2e intentōes appli
cantur primis. & hec ē duplex. una q̄ est
s̄bm remotū denominatū a 2a intētione
& sic nā abte sūpta dicitur uľe. quia nō ē cl
se hoc. io nō repugnat sibi dici de pľibus
& nā sic accepta ē indetermiata priua
tiue seu negatie. alio mō pōt sumi pro
s̄bo propinquo. quod ē ipsa nā indeťinata
ɔrie. & hoc mō nō est uľe. nisi nā sit ac
tu indeterminata. ita quod sit unū intelligi
bile numero dicibile de oī supposito. &
illud ē cōplete uľe. 3a cl. est ista. eē
in intellcū cōtingit dupliciter. scilicet sbiue ut
spēs & habitus sūt in aīa. & obiue sicut
mō loquimur. & hoc dupľr. uno mō hitua
liter & p̄. qn̄ est ibi per spēm manentem
in intellcū ut imediate moueat ad intentionem
alio mō actualiter & sario. qn̄ actu mou3
& intelligitur. 2us modus infert primū. &
nō eō. Pria conclo sit ista. uľe acce
ptū per 2a intentiōe nō est aliqd in rebus
sed in intellcū tm̄. hanc probo. purū ens
rōis nihil est extra in rebus. sed uľe sic ac
ceptū est purum ens rōis. ut p3 ex dictis.
ergo etc. 2a ɔclo sit ista. uľe 2° modo
acceptū per s̄bo remoto pri° intētionis
est aliqd in rebus. per ista cōclone faciūt
rōes cōtra aliā secūdā opi. 3a cōclo
sit ista. uľe sūptū 2° mō ē unū aliq̄ uni
tate reali minori unitate nāli. hanc ondo
unius po° est unū obm. sed poa uisiua est
una potētia. ergo hab3 unū ob3. nō unum
numero. quia tūc nō posset uidere nisi unū
colorē numero. nec unū per intellcm̄. quia
p̄cedit actū intellectus. ergo est unū aliqua alia

unitate reali minori. ꝑ in omi gene re est unū primū qd̄ ē mēsura oīm que sunt illius generis. x° metha. & ista uni tas est realis, aliť nō eēt mēsura. & tūc nō eēnt aliqua entia posteriora q̄ depē derēt a mēsura. & tale unū nō est unuꝫ numero. ꝙ nullū singulare in genere est mēsura. 3° metha. Itē ꝙ in specie albe dinis possunt dari duo indiuidua eque alba. & tunc unū nō eēt mēsura altius ḡ erit unū a^a^ uni^te^ minori. ꝑ si oīs unitas realis est numeralis. ḡ oīs diuersi tas realis erit numeralis. ꝯñs est flm. ḡ añs. ꝓbatio ꝯñe. ꝙ unū & multa. idem & diuersū sūt oppōita. x° me^cc^. & to ties diciť unū oppositorū q̄tiens diciť reliquū. ꝑ thopi. ḡ etc̄. 4ª cōcl̄o ē ista. ul̄e 3° modo sūptū qd̄ est indeter minatū ꝯrie nō ē actu in intellcū de ne cessitate. ꝓ illa cōcl̄one faciūt rōnes ꝯ 2^am^ opi. 5ª ꝯcl̄o sit ista. ul̄e 3° mō sūptū ē in intellectu habitual̄r et de ne cessitate. ꝓ ista cōcl̄one faciunt rōnes facte cōtra primā opi. spēal̄r p^a^. Se xta cōcl̄o sit ista. ul̄e 3° mō suptū ꝼm illud qd̄ est est in reb⁹. ꝓbatio. ꝙ rel̄o addita nāe qd̄ ē eē in intellcū habitua liter habꝫ fundari in re. ꝙ illud qd̄ est in re habꝫ istā relatiōem. ḡ illud qd̄ est ul̄e ē in re. Ad ar^ta^ ad primū pꝫ ꝙ equocať de ul̄i. unde cōcedo totū ar^m^. ꝯcludit eni de ipsa nā que ꝼm illud q̄d ē est in rebus. Ad 2^m^ dico idē. nam 2^a^ sb̄a est sb̄a. & ꝼm illud qd̄ ē est i re. Ad alia duo in oppo^m^ ad primū d° ꝙ ar^m^ phi tenet ꝯ platonē. ul̄e aūt eo mō quo ponebať nō est in reb⁹. Ad 2^m^ dico ꝙ logic⁹ nō cōsiderat res ꝑ se nisi quaten⁹ fūdat ꝼas intētōes quas lo gicus per se cōsiderat. & rōe huius non diciť artifex realis. ꝼ intētionalis.

Tꝫ unū addat aliq̄d absolutū sup̄ ens. ꝙ sic. ꝙ si dicerꝫ eā dem nām ista eēt uera. unum est tm̄ ens. ꝯñs est flm. ḡ añs. flitas cō sequenti pꝫ ꝑ phi. ubi improbať pme. qui ponit tm̄ unū ens. ꝯña ꝓbať. qñ ali q̄d p̄dicať de aliquo couertibil̄r p̄di cať de eo cū dictōe exclu^ua^. Exē^m^ risi bile p̄dicať de hoīe cōuertibil̄r. iō hō est uera. hō tm̄ est risibilis. ꝑ nulluꝫ diuidēs siḡt eandē nām cum diuiso. da oppo^m^ & seq̄ť ꝙ ꝯdiuidēs nō pticipa ret nām diuisi. si eni rōale diceret eadē nām cū aīali irrōnale nō pticiparet aīal sic̄ nō pticipat rōnale. ꝼ unuꝫ diuidit ens. ḡ nō siḡt eandē nām cū ente. ꝑ unū ē determinati generis. ens nō ē de ťinati generis. ḡ nō siḡt eandem nām. ꝓbatio ma. cuius oēs spēs sūt deťinati generis. & ipꝫ ē deťinati generis. ꝼ oēs spēs unius. s. sil̄e & dissil̄e. equale & in equale sunt de genere relatōnis. ḡ etc̄.

ꝯ 7° me^cc^ ens hō & unus hō ideꝫ si gnificāt. qd̄ ꝓbat dupl̄r. ꝑ. ꝙ nō sepa ranť in generatiōe & corruptōe. 2° ꝙ ens & unū p̄dicāt eandem nām. In ista. q. sic ꝓcedam. ꝑ p̄mittā aliquas di stinctōes. 2° quatuor cōcl̄ones ostendā

Pria distinctō ē ista. unū dupliciť di ciť. quoddā ē prin^m^ numeri. & hoc est in genere q̄titatis. quoddā qd̄ ꝯuertiť

cū ente. & hoc ē transcendēs & passio entis. 3ª distinctō est ista duplex est numer9. un9 de gener̄ q̄titatis. & hic cātur ex diuisiōe cōtinui. alius est trāscendēs qui cātur ex diuisione & distinctione entiarum. principium numeri de genere q̄titatis est unū de genere q̄titatis. prinᵐ numeri trāscendentis est unū qd̄ ē trāscendēs. & cōuertiẗ cū ente. prim9 numer9 est quātiᵗᵃᵗᵘᵐ. 2⁹ ē qdditatū. 3ª distīº ē ista. unū qd̄ cōuertiẗ cū ente pōt dupl̄r accipi. uno mō cōiter large & simpl̄r. & sic est passio entis unita cōuertibilis simpl̄r cū ente. alio mō pōt accipi stricte & determiate & f̄m quid. & hoc mō opponitur multitudini. et est passio entis nō unita ſ disiuncta. & est paº cōuertibilis cum ente nō simpl̄r. ſ cū disiūcⁿᵉ. Teneo ḡ 4.ᵒʳ cōcl̄ones. priª sit ista. ens & uᵐ nō dicūt eandē nāᵐ cōuertibil̄r. si unū accipiẗ ꝑprie & stricte & f̄m quid. si aūt accipiaẗ unū simpl̄r & cōiter. sic unū & ens dicūt eandē nāᵐ cōuertibiliter. ꝑbō prīe ptis. q̄ quecūq; p̄dicantur cōuertibil̄r. de q̄cunq; alterū & alterū. ſ ens p̄dicaẗ de multitudine. ḡ & unū. qd̄ est f̄l'm. Secūda ps p3. q̄ de q̄cunq; p̄dicaẗ ens p̄dicaẗ & unū large ul' cōuertibil̄r sumptū. & hoc mō multitudo est unū sic & ens. 2ª cōcluº sit ista. ens & unū nō dicūt eandē nāᵐ qdditatie & formal̄r. hāc ōndo dupliciẗ p̄. q̄ eēt nugatio dicēdo ens unū. sicut qñ dicim9 hō aīal. 2º q̄ p̄dicarenẗ de se in abstracto dicēdo entitas ē unitas. qd̄ est f̄l'm. 3º q̄ ens & unū nō p̄dicātur de se inuicē in q̄d. q̄ cū sit passio enti p̄dicaẗ de ente ꝑ se 2º mō. ens autē de uno nō ꝑ se. ſ ꝑ accn̄s. q̄ p̄dicatiōes ꝑ se nō cōuertunẗ p̄ posse. 4º q̄ unum includit ens qdditatiue. ul' includit p̄cise ens. ul' aliquid aliud. si p̄cise ens idem ut prius. si aliquid aliud erit ꝓcessus in infinitū. 3ª cōcl'o sit ista ens & unū dicūt eandē nāᵐ real̄r non formal̄r. hāc ꝓbo. q̄ nō sepanẗ in generatiōe & corruptōe. 2º q̄ sunt idē realiter. 3º q̄ p̄dicanẗ ꝑ se. ḡ inter se sūt idem real̄r. 4ª cōcl'o sit ista. unum qd̄ est passio entis dicit formal̄r aliquid pōitm aliud ab ente. hāc ōndo sic. unū est ꝑfectio simpl̄r. ḡ nō est pura negatiō. aīs ꝓbaẗ. q̄ in quolibz meli9 ē eē unū q̄ nō unuz. q̄ ꝑ hoc summa unitas attribuiẗ primo enti cui nulla cōpetit imꝑfectio. ōña p3. q̄ negatio est non ens.

p̄ nulla priuatio suscipit magis & minus. ſ unū suscipit magis & minus. q̄ magis est unū simplex q̄ cōpositum ḡ etc̄. p̄ negatio nō habet rōnem mēsure. q̄ oportet mensurā eē aliquid positiuū. ſ in quolibet genere unū habet rōnem mensure. xº metha. Ad arᵗᵃ ad primū concedo q̄ unū est tm̄ ens accipiendo uniformiter. s. cōiter ul' particulariẗ ens & unū. q̄ cū unuz sit passio entis uniformiter accipiẗ sic ipsum ens. ad pl'ia dico q̄ perme. ponit ōnia esse unū singulare simpliciter. ideo improbatio ph'i bene ualet. ſ ego non po no sic. Ad secundum dico q̄ unum

diuidens ens est unū sumptū ꝯm quid
& determinate. & tale nō dicit eandeꝫ
naturā cōuertibiliter cum ente. Ad
terciū dico ꝙ unuꝫ nō est determinati
generis cum sit transcendēs. Ad ꝓba
tionē dico ꝙ mi. est fl'a. ꝙ licet idem
simile & equale dicanť relatōnes de ge
nere relatōnis, tamē possunt accipi trā∫
cendenter. ꝙ omne ens oī enti cōpatuꝫ
est idem uel diuersum simile ul' dissi'e
equale uel inequale.

407 Trum unū & multa opponā
tur ut cōtraria. uideť ꝙ non.
nā unū ōriū nō cōstituit ali
ud ōrium in eē. ꝟ unū ɔstituit multa in
esse. ꝙ unitas est pars et prinm multitu
dinis ergo etc. ꝑ unuꝫ & multa op
ponunť relatiue. ḡ nō cōtrarie. antece
dens pꝫ. ꝙ habēt se sic mensura & mē
suratum. cōsequētia ꝓbať. ꝙ aliter fru
stra ponereť quatuor spēs oppōnis di
stincte si una coincideret cū alia. ō
x°. metha. ꝯn° d° duo. prim ꝙ ōria
differūt ꝯm formā sub eodē genere. &
ideo cuꝫ aliqua dicunť eē ōria q̊dlibet
eorū sumendū est ꝯm ꝙ habet formam
& nō ꝯm ꝙ est pars habentis formaꝫ.
Sed dcm̄ est ꝙ nō ē incōueniēs aliq̄
eē opposita uno mō. puta si cōsideren
tur ꝯm se ut habent suas formas ꝓpri
as. & alio mō nō eē opposita si cōside
renť ut alterū includiť in altero. & est
ps alterius. sic est enim ps habentis for
mā. Exemm corp⁹ ꝯꝫ se ut est absqꝫ aīa
cōsiderať ut habēs aliq̄ formā ꝓpriā.
& h° mō opponiť animali. sicut inaīa
tum animato. Si uero consideratur ut
ps animalis & inforabilis anima: sic nō
opponiť animali. ꝟ est eius materialis
pars. sic est de duabus speciebus nume
ri. puta quaternario & quinario. nam
quaternarius si cōsiderať ꝯm se & su
am ꝓpriam formā est diuersā species
a quinario. si ꝟo cōsidereť ut includi
tur in quinario est pars ipsius. sic nō di
stinguiť specie ab ipso. Ad propo
situm dico similiter ꝙ ipsum unum in
se acceptum ut habens suam propriam
formam opponitur multitudini: quia
nec unū est multa: nec ecōuerso. oppo
nitur autem non aliter q̄ contrarie. ut
ostensuꝫ fuit per diuisionē. si uero unū
cōsideretur ut quoddā incōpletum &
ut includitur in multitudine: & est ps
ipsius. sic non opponitur sibi. & hoc
modo procedit primum argumentum.
Ad secundum nego cōsequentiam.
Ad probationem dico ꝙ non est incon
ueniens diuersas species oppositionis
concurrere in eodem subiecto. Quare
idem diuersimode sumptum potest di
uersis oppositiōibus opponi. nihilomi
nus tamen ille diuerse oppositiōes erūt
inter se formaliter distincte.

408 Truꝫ uirtutes morales sint in
uoluntate sicut in subiecto.
ꝙ non. prio ethico: uirtutes
morales sunt in parte ratōnali anime

cōmen. exponit. i. in eo qd est mediū inter pla^{ntam} & rationalem. & talis nō est uoluntas. sed appetitus sensitiuus.

Preterea 3º ethico. ponit philoso. fortitudinem & temperantiā in appetitu sensitiuo. Contra 2º ethicorū. uirtus est habitus electiuus. electio aūt est act⁹ uolūtati uł rōis. 6º ethi. ꝙ uł est appetitus cōsiliatiu⁹. uł pertinet ad uoluntatem que operatur presupposita cognitione rationis. ꝫ habitus est illius potentie cuius per se est illius habitus operatio. ergo habitus moral' est ꝑ se ipsius uoluntatis. Preterea uirt⁹ est principium actus laudabilis. ꝫ nulli debetur laus nisi qui uolūtarie agit 2º ethico. ergo eius est uirtus per quē laudabiliter agit. ꝫ illud qd per se & libere agit est uoluntas. In ista qōne sic procedam: primo recitabo unam opi. cum suis motiuis: Secundo arguā cōtra eam & ostendam ꝙ motiua illa non cogunt. Tercio dicam ad qōnem qd melius uidetur. Quantum ad primū articulum dicitur ꝙ ꝟtutes morales nō sunt in uoluntate sicut in subiecto. & dicunt isti ꝙ ista est opi. phi. alias phs fuisset de istis uirtutibus insufficiēter locutus: nam ubicunqꝫ de eis loquit̄ uidet̄ dicere ꝙ sint in parte sensitiua. in intellectiā aūt nunq̄ nisi de iustitia; 5º phisico. Ratiōes ad hec sunt plures prima sit ista. Voluntas est ex se determinata ad bonum simpliciter. quia uel illud est proprium obiectuꝫ eius ut distinguitur cōtra bonum ut nunc qd est obiectum appetitus sensitiui. uel si potest tendere in obiectuꝫ ut nunc potest ex se sufficienter determinari tēdendo uł nō tēdendo ex ostensione ratiōis: ergo in ipsa non est ponere habitum. ꝫ sufficit ꝙ intellectus sufficienter perficiatur ad recte tendēdum. Probat̄ secundo sic. uolūtas libera potest seipsam sufficienter determinare. ergo non indiget alio determinante. Preterea tercio sic. ubi sunt extrema ibi est medium. ergo ubi sunt passiones excedētes ibi est uirtus passionuꝫ moderatrix passiones autem sunt in appetitu sensitiuo & non in uolūtate. ergo et cetera.

Contra istā op. modo simili arguit̄ quo probatur oppositum. primo per aristo. primo posterio. necesse est principem habere uirtutem ut recte principiat̄ principaliorē ꝙ in seruo ut recte subiciatur. Preterea isti concedunt iustitiam eē in uoluntate. ergo rationes cōmunes de uoluntate & uirtute morali non concludunt. Preterea prima ratio potest duci ad oppositū. quia sicut uolūtas est indeterminata ad opposita. nō tāntū ad opposita: ꝫ etiam ꝫm modos agendi recte & non recte. ergo indiget aliquo determiatiuo in eli^{te} eā ad recte agendum. illud autem est uirtus. ergo et cetera. Consequentia patet. propter hoc enī ponunt̄ ꝟtutes in potētiis ut ꝑ ipsas regulent̄ potētie q̄ de se possunt recte & nō recte agere.

p ratio ista peccat p fallaciā equo
catōis. q bonū ul est bonū simplr. ul
bonū in singulari acceptū. si p mō ac
cipiat ma. ē fla. q illud bonū nō ē ad
equatū uoluntatis. tūc enim uolūtas nō
poss3 in bonū apparēs. cū non possit in
aliqd ubi nō saluat rō sui primi obi.
& p ɔñs uolūtas cuiuscūq3 maioris eēt
cōfir^ta & peccare nō posset. 2° modo
pōt cōcedi q bonū sub rōe boni ē ob3
appe^ue. sensus aūt sm cōiter sequentes
cognoscit singulare. & intel ulē. ideo
appetitus sensitiu9 hab3 p obo bonu3
ut nūc. s. bonū singulare cū cōditiōib9
singularib9. s uoluntas habet p obo bo
nū qd ońdet sibi ab intellcū qd est bo
nū ulē siue simplicit. 2^a etiā rō cō
cludit oppo^m. magis enim indiget dis
positōi illud qd hab3 actōe3 in sua po
testate q si nō haberet. q si nō hab3 nō
imputat sibi ad laudē nec ad uiciu3. s
qⁱ potestate sua hab3. ideo agit lauda
bilr ul uitupabilit. illud aūt p qd dis
ponit est uirtus. g etc. 3^am rōnem si
militer duco ad oppo^m. q si uirtus est
moderatrix passionū uirtutes erunt in
eade3 potētia cū passiōib9. s sm aug.
14° de c. passiōes sunt in uoluntate sal
tem alique. g uirtutes erūt in uoluntate

Ex istis g rōnib9 que sūt adducte p
opi. patet magis oppo^m q ppo^m. tū q
uolūtas nō ē de se recta respectu pprie
opatōis. tū q nata ē pprie delectari in
sua opatōe. & sic hre habitū q delecta
bilr oper. tū q ei9 est principalitas in
opando operationes humanas que libe
ra est. & opationes humane laudabiles
requirunt in principali agente uirtutē
ratiōe cu9 habet laus. tu3 q uoluntas
pōt per habitum moderari passiones
magis debito modo q appetitus sensi
tiuus si haberet eas. Preter istas rō
nes arguitur sic: homines in statu inno
centie habuissent uirtutes morales secū
dum magistrum sententiarum. quia fu
issent perfectiores secundū eas. & tām
sm opinantē nō fuisset in appetitu sen
sitiuo aliqua passio repugnans rōni re
cte. g nō est necesse ponere uirtutē in
illo appetitu. Ad. q. ergo dico q li
cet uoluntas sine habitu possit in actū
rectū etiā moraliter bonū. nec ipsa sola
s etiā intelli^s in rectū iudiciū sine oi ha
bitu intellcūali. q prim9 act9 intellcūs
rect9. & prim9 actus uoluntatis recte p
cedunt habitū q^m ad oēm gradū. q ex
eis generat. nā p primū actū intel9 siue
p multos act9 elicitos generat habitus
prudētie. & p primū rectū eligere siue
p multas electōes rectas generat in uo
lūtate uirt9 recta inclināns ipsā ad recte
eligendum. Istud pbatur sic. prius
uoluntas eligit q aliud in appetitu im
primat. nō enim uidet attingere appeti
tum sensitīm nisi mediāte uolūtate q p
prie ē appetit9 rōalis. uolūtas etiā pri9
uult aliqd in se q impet po^c inferiori
actū circa illud. nō enim q impat po^c in
feriori id uult. s ecōuerso in illo prio
ri pōt uolunt s ex rectis electionibus

generare in seipsa habitum inclinantē ad recte uolendum. & iste habitus pro priissime est uirtus. uoluntas est indeter minata. & determinabilis sic intellcūs.

Sed hic sunt duo dubia. primuꝫ est ꝙ cum angelus possit habere rectū uel le circa ea que appetitus sensitiuꝰ natꝰ est passionari: ergo ex talibus multis re ctis uelle poterit in eo generari uirtus: ꝗ in angelo erunt uirtutes morales. q̄d est falsum. Secundū dubiuꝫ est. ꝙ si ex hoc solo ꝙ appetitus sensitiuus mo uetur imperio uoluntati potest genera ri in ipso quedaꝫ qualitas inclinās ad si miles actus. & talis qualitas sit uirtus. ergo pari rōne in parte ratiōis frequen ter mota ex imperio uolūtatis poterit generari habitus moralis. uoluntas aūt impat nō solum istis. ſ inanimatis & irratōnalibus. Ad primum dubium dico ꝙ si angelus esset creatꝰ in puris naturalibus non habens in uolūtate uir tutes morales. possent tales uirtutes ge nerari in eo ex multis rectis electiōibus nō quidem circa passiōes in appetitu sensitiuo sibi inexistentes. nec qui infu erunt uel inerunt. uel possunt inesse. ſ tantum circa tales passiōes in alꝭ osten sas per intellectum. qua ostensione po sita potest uoluntas eius cōsona tali di ctamini ex multis electōibus habere ꝗ ha bitum moralem rectum. Quod si di catur esse contra phm 4º ethico. qui negat a diis uirtutes morales. ꝗnº phs negaret ab eis omnem habitum ac cidentalem si poneret eos nāliter deos.

Cui non placet ponere uirtutes mo rales in angelis potest negari cōsequen tia illius rationis. & hoc dupliciť. uno modo. ꝙ uirtus non est circa q̄dcunq bonum. ſ bonū difficile. bonum autem qđ ponit obiectum uoluntatis non est bonum difficile alicui nisi habenti ap pētitum sensitiuū. qui natus est ferri in oppositum illius boni. angelus autem quia non habet appetitum sensitiuū uo luntas eius non est nata cōdelectari ali cui per talem habituꝫ. ideo sine diffi te tendit in bonuꝫ morale. Alio modo pōt dici ꝙ est duplex uolitio: una sim plex que est quedam cōplacentia obie cti. alia efficax qua uolens prosequitur ad habendum uolitum in se si non im pediatur. sola secūda uolitio est electio eo modo quo philosophus loquitur 3º ethico. uoluntas est impossibiliū. electō non. nullus eniꝫ efficacit uult uł eligit impossibile. ſ simplici cōplacentia po sset uelle impossibilia. quo modo forte peccauit uł peccarē potuit primꝰ ange lus in appetendo dei equalitatem. pōt ergo dici ꝙ in habentibus appetitum sensitiuū uoluntas potest esse principiū multarum electionū respectu boni mo ralis. ideo uolitio efficax ē electio que sola nata est generare habitum. quia li cet sit prior omni habitu in appetitu sensitiuo. tamen natus est esse principiū operādi in tali appetitu. in angelo aūt pōt eē simplex uoliº. ſ nō nata impare

Ad secundū dubium dico q̄ in parte corporis pōt esse uirtus & habit⁹. sic patet in manu scriptorū & peritorum manus enim mea inexercitata inhabilis ē illa facilite. puta ad citarisādū. exercitata autē habilis. & hoc ñ ē nisi ex habilitate inherente manui. que habilitas ponitur esse quedā uirtus. q̄ ē qualitas habilitans ad opus uirtutis moralis. cōcedítur etiā illud in equo & multis animalibus qui ē habilis ad actus quosdam ad quos ē assuefact⁹. s̄ i inanimatis non inuenitur q̄ lapis ex cōsuetudine facili⁹ tendat sursum. Ad argumenta principalia ad omnes auctoritates concedo illud qd̄ infertur q̄ in appetitu sensitiuo est quedā qualitas que pōt dici uirtus. tamen minus perfecte habens rationem uirtutis q̄ illa qualitas que ē in uoluntate inclinans ad electiōem.

409 Trum uirtutes morales sint connexe. q̄ nō. aliquis potest esse naturaliter inclinatus ad act⁹ uni⁹ uirtutis & nō alterius. pōt enī esse faciliter inclinatus ad irascendum & nō ad cōcupiscentiam. & potest se exercitare circa utrūq; actū. & sic habebit uirtutē circa illos. & non circa alios. Preterea qualitercūq; aliquis sit inclinatus potest habere rōnem exercitandi se circa actum unius uirtutis. & non alterius. quia religiosus potest refrenare passiōes & nō agere bellice. ergo in se generabit temperantiā siue fortitudinem. p̄ intellectu recte dictante uoluntas potest nō eligere dictatum. s̄ oppositū. & sic frequenter dictante in intellectu generabit̄ prudētia & in uoluntate oppositum. & sic non erit uirtus moralis. s̄ uitium. Contra vi° ethico. & aug. vi° de trini. In ista qōne sunt quatuor uidenda. primo de cōnexione uirtutum moraliū inter se. 2° de cōnexione uirtutis moralis cuiuscunq; cū prudentia. 3° de cōnexiōe uirtutū moralium cū theologicis. 4° de cōnexiōe theologicarū inter se. q̄tū ad prim̄. d° q̄ possibile ē habitū q̄tūcūq; pfcm̄ in genere nāe acqri ex actibus frequent̄ elicit̄ circa obm̄ uni⁹ uirtutis s̄n acqsitiōe alteri⁹ habitus. s̄ ille habit⁹ q̄tūcūq; intēs⁹ nō ē uirt⁹. q̄ nō hab3 rōem uirtutis nisi sit cōforis aliis uirtutib⁹ acqsiti. q̄ in q̄lib3 habitu est necciā ɔcordia ad aliū hitū. S3 illud pōt faciliter impro' ari. q̄ uirt⁹ moralis est ens p se unum in genere qualitatis. tunc arguo sic. uirtus cum oīb⁹ que sunt de per se rōne uirtutis generatur ex actibus ɔformibus rationi recte. ita q̄ ultra naturam actus & habitus nō reqritur q̄ sit uirtuosus nisi p̄p cōformitatē ad rectā rōem. pbat̄ 2° ethi. uirt⁹ est habit⁹ electiu⁹ cōformis rōni recte s̄ illa cōformitas pōt esse in eodē opante sine concordia aliarum uirtutū cōcurrentiū in eodem operante. ergo zc̄. p̄ sequit̄ q̄ omnis uirtus eēt aliī rōeendi uirtutē. ɔn̄s est fl̄m. ḡ an̄cedens. pbatio cōsequentie. nā si temperātia ñ est uirtus nisi q̄ ɔcomitat̄ eā fortitudo

ꝙ fortitudo est ratio essendi temperan tiam uirtutē. & pari rōne ecōuerso. quod est falsum: quia tūc fortitudo nō eēt uirtus.

Preterea in uirtutibus moralibus magis sunt cōnexe species eiusdem generis quam duo genera. quia magis elicit aliquis ad ordinate se habendū circa materiā coniunctā quam remotā. sed materia specierū eiusdem generis sunt magis cōnexe quam materie diuersorum generum. sed species eiusdem generis uirtutis nō sunt cōnexe. s. uirginitas & castitas cōiugalis. ergo etc. Dico ergo quod neque uirtutes morales secundum genera sua que sunt iustitia. fortitudo et tēperantia. nec uirtus disponēs ad seipsā & ad aliam necessario sunt cōnexe. quod ostendo sic. uirtus est aliqua perfectio hominis nō totalis. quia tūc sufficeret una uirtus moralis. quādo ergo sunt plures perfectiōes partiales pōt quis esse perfectum simpliciter secundum unā perfectiōem. & imperfectū simpliciter secundum aliam. patet in homine. qui natus est habere plures perfectiones organicas pōt habere unā perfectionem in summo. s. uisum nihil habendo de auditu. ergo pōt quis eē perfectus respectu materie tēperantie. & nihil habere de aliis perfectionibus. & sic erit simpliciter temperatus. sed nō simpliciter moralis sine aliis. Ad 2m articulū uidetur quod illa cōnexio sit necessaria. probatur 7o ethicorum. ubi uolūtas male elicit intellectus male dictat. Item dionisius 4o de di. nomi. nemo operatur bonū ad malū aspiciens. Item 3o ethi. omnis malus ignorās & cōcordat cū sapiente. excecauit eos malitia eorum. Cōtra autem uolūtas male eligit stante recto dictamine intellectus. & habetur propositum. aut si male eligit et dictamen nō stat. sed eius oppositum. ergo actus ille non rectus est primus ipsi malo uelle. & non est nō rectus per aliud malum uelle. quia nō est circulus in causis nec processū in infinitū. & per cōsequēs uoluntas nō excecat intellectum ad illud malum uelle. Preterea nullus in uia ē incorrigibilis. ergo nullus pōt omino circa prima principia errare. quia habet per quod possit reuocari ad bonum. Preterea damnati nō acquiescūt huic tamquam uero. deum esse odiendum. quia tunc dictū isaie nō esset uerum. uermis eorum nō moritur. nā si simpliciter delectaret eos odirent deum sine remorsu conscientie. Dico ergo quod cum recto dictamie intellectus pōt stare nō recta electiō illius dictati in uolūtate. & sic cū unicus actus rectus dictādi generet prudentiam generabit prudētiam sine habitu uirtutis moralis. Ad auctoritates istas dico quod malitia excecat intellectum dupliciter. s. positie & priuatiue. quia auertit ipsum a recta cōsideratione. quia uoluntas eligens oppositum alicuius dictati non permittit intellectum stare in illa cōsideratione recte dictandi. sed allicit ut consideret opposita. Quantum ad tercium articulum dico quod uirtutes alie sine caritate non sunt perfecte. quia non perducunt ad beatitudinem. sed non requirunt caritatem ad hoc quod sint morales. & perfecte in specie sua. hoc probo sic.

Quando aliquā ordinantur ad in uicem essentialiter: sicut dispositio & forma ad quā est dispositō. dispō pōt eē sine forā. & nō ecōuerso. ꝟ uirtutes morales sūt dispō ad caᵗᵉᵐ sic felicitas naturalis ad supernaturalem. ergo etc̄.

ꝑ diffinitō uirtutis moralis ꝑfecte pōt saluari in aliquo sine uirtute theᶜᵃ unde licet sola caritas inclinȝ ad fineȝ ultimū. alie tamē uirtutes inclinant me diāte caritate. & ideo licȝ nō sint ꝑfe cte sine ea. & ꝓ tāto dicant informes tamē imꝑfectio ista nō est earū in spe cie sua. q nulla ipsarū immediate ordi nat in ultimū finem. sed sicut quedā in strumēta ꝑficiunt hominē & ordinant ad ultimū finem. Ad 4.ᵐ articulum dico q uirtutes theᶜᵉ inter se nō sunt cōnexe. q in patria manebit habit⁹ ca ritatis & act⁹ sine habitu & actu fidei & spei. ꝑ in peccatore manēt fides & spes sine caritate. ex rōne igit habi tuū in essendo nō est cōnexio. ꝟ nunq̄d una pōt infūdi sine alia. Respōdeo que cunq̄ possunt separari in eē deus pōt separe in fieri. & sic q̄tum ad infusio nem nō necessario cōnectūt ex se. ꝟ cō nectūt ex diuina liberalitate. q deus to tū hominē ꝑficᵗ. ita q sic corpalr nᵐ sanat nisi perfecte. sic spiritualr nullū sanat nisi ꝑfecte. ꝟ perfecta sanitas est si quātum ad intellcm̄ habeat fidem & spem. & quantū ad uoluntatem habeat caritatem. de pe. dis. 3ᵃ. Dico etiaȝ q fides & spes sine caritate essent uir tutes in specie sua. quia sunt principia ꝓpriorū actuum respectu propriorū obiectorum. ꝟ perfectiōem ultimā quā habent in acquirendo finem ultimum hr̄e nō pn̄t sin̄ ipa. Ad argumenta prima duo cōcedo. quia includunt qđ dictū est in primo articulo. Ad ter cium cōcedo ipsum. quia cōcludit ſm̄ qđ dcm̄ ē in secūdo articulo de cōnexi one uirtutum moralium cū prudentiā.

Trum uestigium trinitatis di uine sit in qualibet creatura? q non. quia effectus nō re͞p sentat suam causam nisi secundū qđ ē ab ea. omnis enim effectus est a deo in q̄tum unus. quia productio ad extra ē cōmunis tribus personis. ergo represē tat deum rōne essentie. ergo secunduȝ qđ unus. ergo non inquantum trinus.

In cōtrarium est aug. vi.° de trini. c. ul.ͥ mo. In ista qōne est una opin̄. que dicit q uestigiū & imago differūt quia uestigium representat confuse ali quid. quia sub ratōne speciei. imago di stincte. quia sub ratione indiuidui.

Contra licet imago representet per fecte. uestigium imperfecte. hoc tamē non est secundū rationes speciei & in diuidui. sed per rationeȝ totius & par tis quantitatiue. quia idem qđ est uesti gium partis est imago totius. probatio quia si totum imprimeretur in aliquo super quo fit transitus esset imago to tius & non uestigiū partis. & ideo qn̄ solum remanet impressio partis nō est imago partis & similitudo. ꝟ uestigiū:

p̄ si nullū eēt aīal nisi unū uestigiū repn̄taret distincte ipm aīal. D⁹. ḡ ꝙ quecūqꝫ in creatā repn̄tant tria appropriabilia diuinis psōis includūt rō nē uestigii p modū sil'is. ut ueritas ueritatē. uirt⁹ uirtutē. bonitas bonitateꝫ p modū pportōis. & ꝙ tales sūt pl'es. iō multipl'r assigñtur rō uestigii. & ē intelligendū ꝙ licꝫ huiusmōi repn̄tent illa que sūt appropriabilia trib⁹ psonis. ñ tñ s̄m qd' sūt appropriabilia. ꝙ nō ducūt in cognitōeꝫ tri. ꝙ tunc oporteret p̄ hr̄e notitiā trinitatis. ꝙ nō cognoscit̄ appropriatū ut sic. nisi ꝯgnito illo cui appropriat̄. & iō ñ repn̄tat appropriata tribus psonis. s̄ appropriabilia que sūt nata appropriari. Ad ar^ta in ꝯ rium d⁹ ꝙ nō sequit̄ creatura nō duc^t in cognitiōem dei nisi inq̄tū un⁹. ḡ nō est uestigiū tri. ꝙ uestigiū nō ducit pfecte in cognitōem uestigiati. s̄ in ꝯgnitōem illi⁹ qd' est natum appropriari uestigiato.

411 Trū unitas realis et unitas numeralis sint ꝯuertibiles. uidetur ꝙ sic. oīs unitas alia ab unitate nūerali ē unitas ul'is. s̄ ul'e nullū habꝫ eē p̄ter opatōem inte⁹. ḡ in re nō ē aliq̄ unitas real' p̄ter unitatē numeralē. mi. pꝫ p comen. sup p̄ de aīa. inte⁹ facit ul'i atē in rebus. p̄ boeti⁹ oē qd' est iō est ꝙ unū numero ē. ḡ nihil habꝫ eē in re nisi sit u^m numero. & p ꝯñs nulla unitas nisi unitas numeral'. p̄ oē illud qd' includit cōpatōeꝫ ad suppo^ta. ut p̄dicabile ad sbicibile ñ hꝫ eē nisi p intellcm cōpantē ipm ad sua suppōita. s̄ ul'e cū sit unū in multꝭ. & dicibile de multis includit cōpatōeꝫ ad illa de quib⁹ ē dicibile. ḡ nō habꝫ eē ñ p inte^m cōpatñi. Cōtra z^a sba ē una unitate reali. ꝙ nihil cātuꝫ p actū intellectus est sba. inte⁹ eniꝫ nō cāt nisi ens rōnis. z^a aūt sba est uere sba. & uere p̄ dicat̄ de pria. ḡ z^a sba nō habꝫ eē per actū intellcūs. s̄ z^a sba nō ē una uni^te numerali. cū sit cōior unitate numerali ḡ nō oīs unitas real' ē unitas numeral'.

In ista. q. sic pcedā p̄ uidendū ē qd est eē in re citra opatōem inte⁹. z⁹ qd sit unitas realis que nō cōuertit̄ cū unitate numerali. z⁹ recitabo duas opi. & ar^ta cōtra eas. ultimo dicā ad. q. qd' pbabilius uidetur. Quantū ad primū articulū dico s̄m phm v⁹ me^ce. ens aliud in aīa. aliud extra aīam. eē in aīa dupl'r. s. sbiue et obiue. iteꝝ obiue dupl'r uno mō ut p̄uiū oi actui z⁰ inte⁹. q^oa obm ē pn̄s intellcūi potēs moueī intellcm ad intellcōem sui. alio mō aliqd est in inte^u obiue nō ꝙ sit p̄uiū actui z⁰ inte⁹. s̄ ꝙ tale eē accipiat p actū inte⁹ nō pductm. s̄ cōpatm. & in tali eē nō manet ñ dū manꝫ actual' inte⁹. illo mō intētōes z^e sūt in aīa. Ens ḡ i aīa ut diuidit̄ ꝯ ens extra aīam nō est ens in aīa sbiue. nec ens in aīa obiue p̄ modo. sed tantū ens in anima obiectiue z⁹ modo.

Istud pbo. quia phs post istā diuisionem entis diuidit alterum membrum in decem genera. ergo impossibile est ꝙ aliquid contentuꝫ sub alīo membro

f.sub ente in aīā sit in aliquo decem ge neruз.aliis diuisio entis in.x.genera eſ ſet prior diuiſiōe enti in ens in aīa. & ens extra aīam. D°.ğ ꝙ aliqd habe re eē in re citra opatiōem inte⁹ ē illud in ſuo eē nō depēdere ab actu cōpatio inte⁹.ꝭ eſt pri⁹ oī actu ɔpatiuo inte⁹

q̄m ad zm articulū d° ꝙ uſe pōt tri pl'r accipi.uno mō ꝓ intentōe zᵃ.que qdē ē tm̄ reſo rōis funᵗᵃ ꝑ actū ɔpatm̄ inte⁹ in p̄dicabili' ad illud de quo p̄di catur.cōpando hoīem ad hūc hoīeз fū dat in hoīe reᵐ rōis.qui ſe habз ut ſpe cies ad hūc hoīem. z° mō pōt accipi ꝓ eo q̄d denominaᷣ ab iſta zᵃ intētōne qđ quidē ē aliqua res priē intētiōis.nā zᵉ intentōes applicāᷣ primis.& uſe ſic ſūptuз eſt duplex.uno mō ꝓ eo q̄d eſt quaſi ꝓximū fundamētū natū denoīari ab iſta zᵃ intētōe. ğ mō ē naᷣa ut pñs hītuaľr ipſi intellcūi eā pñtia qua na ta eſt mouere inteᵐ ad actū zᵐ. & nā ſic accepta habз cōpletā rōem uſis.nā cōpleta rō uſis ɔſiſtit in h° q̄d ē eēntia actu indefinata.ſic ɔpleta rō ſingľaris ɔſiſtit ī h° q̄d ē eē actu definatū.ſic ut ei repugnet repiri in pl'ib⁹.& dici de pl'ib⁹.cōpleta ğ rō uſis ɔſiſtit in h° q̄d ē eē actu indefinatū indefinaᵗⁱᵒ oppoᵗᵃ indefinatōi ſingularis.taľ aūt indefina tio nō cōuenit nāe niſi ut pñs intellcūi mō dicto.& nā ſic ſūpta ē ꝓprie uſis. 3° mō pōt accipi uſe ꝓ eo qđ natū eſt denoīari ab iſta intētōe zᵃ quaſi ſbm re motū.& h° mō nā abᵗᵉ ſūpta dicit uſe q̄ mō v°. meᶜᶜ accipit auicē: eq̄nitas ē

tm̄ eq̄nitas.nec unā nec pl'es.nec uſis. nec pticularis.nec in inteᵘ nᶜ in effcū.

Intelligo ego ꝑ unitatē realeз cōem uľ minorē unitate nūeraliᵘ unitateз uſis accipiēdo uſe ꝓ pria intentōe nata de noīari a zᵃ quaſi ſbm ꝓximū.uľ ꝓ uni tate ſbi realitatis. q̄m ad zᵐ articulū priᵃ opi.dicit ꝙ.q.iſta habз duas ɔclo nes.priᵃ eſt utrū unitas reaľ.m.unitate numerali ſit in re circūſcripta oī opa tiōe inte⁹.accipiēᵈ eē in re ut diſtigui tur ɔ eē in intellcū obiue & ſbiue. zᵃ eſt iſta.utrū aliq̄ unitas ſit in re accipi endo eē in re ut diſtinguiᷣ ɔ eē ī inteᵘ obiue z° mō tm̄. q̄m ad primā ɔclo nē ē una opi.que dicit ꝙ aliqd qđ eſt in me & in te ē cōe mihi & tibi. rōnes ſūt iſte. Prima ſic.h° aūt ē in me & in te qđ natū ē p̄dicari de me & de te ꝭ illud nō pōt eē unū uniᵗᵉ nūerali.ğ ē unū aᵃ unᵗᵉ minori.ğ in me & in te ē aᵃ unitas reaľ ꝙ unitas nūeraľ. ma.pз. ꝙ hō p̄dicaᷣ de me & de te. ꝙ zᵃ ſbā p̄dicaᷣ de pᵃ & ē in priᵃ.mi.ꝓbaᷣ.ꝙ unū nūero ñ pōt dī pl'ib⁹ p̄dicari.ꝙ ſi bi repugt. p̄.q̄dditas abᵗᵉ ſūpta eſt vna res.ꝙ ē prinᵐ & eā.7° meᶜᶜ. ꝭ q̄d ditas nō ē unī uniᵗᵉ nūerali.ꝙ cū q̄ddi tas exprimaᷣ ꝑ diffiⁿᵉᵐ diffi° nō eēt ñ pticľariū.qđ ē fl'з.ğ etē. p̄ relaᵒ reaľ nccio hз funᵗᵘᵐ realē. alr funᵗᵘᵐ hērз debili⁹ eē q̄ reſo.ꝭ ſtritu° ē relaᵒ reaľ.ğ hз funᵗᵘᵐ reale.ꝭ illud ñ ē unū uniᵗᵉ nūerali.ꝙ ī tľi uniᵗᵉ ſum⁹ diſſil'es et ñ ſil'es.ğ ē uᵐ aᵃ uniᵗᵉ reali.ğ ī reb⁹ eſt alia unitas realis q̄ unitas numeralis

Ↄ istã op. arguo' sp'r. p sic: qr cũq3 aliqua duo sic se hñt q̃ uno annihilato nihil alteri⁹ corrũpit impossibile ē in eis existere aliqd unũ et idē. alr seqret q̃ unũ & idē eēt & nō esset. isto mō p bat phs priuatōem nō eē idē cũ mã. & eē prin^m p accñs. s de⁹ p̃t ãnihilar̃ sor tem nihil ãnihilãdo in platone. g̃ impo ssibile ē aliqd unũ & idē existere in am bobus: p̃ cuicunq3 inest aliqd s̃bm sub ea rõe qua ouēnit sibi aliqua passiõ eidē cōuenit illa pa⁹. si g̃ hõ sub rõe q̃ hõ inest sor. & platoni. cũ hõi sub rõne qua hõ cōueniat eē ul'e. g̃ sor. uere erit ul'e. & sic nulla erit falla^a sic arguẽdo sor. ē hõ. hõ ē spẽs. g̃ sor. est spẽs. q̃ tũ ad z^am cõclõnē ē una alia opi. q̃ t3 ptē negatiuam: dicit enim q̃ oē aliud ab unitate nũerali h3 tm̃ eē ab ĩ ĩtellcũ obiue z⁹ mõ. & est tm̃ ens rõis. cõclo ista pbat p rões factas ad principale.

Ↄ obm pri^m alic⁹ po^e nō accipit eē p actũ talis po^e. sp enĩ pri^m obm po^e p̃cedit actũ po^e. s pri^m obm inte⁹ nr̃i nō ē unũ unitate nũerali. g̃ aliqd unu3 alia unitate ab unitate nũerali habet eē in intellcũ obiue p̃ mõ. p̃ s̃bm real' scie inq̃tũ tale p̃cedit actũ intelligẽdi q̃ de his que sequunt actũ intelligẽdi nō est scia realis. s s̃bm scie real' nō est unũ unitate numerali. q̃ de eo ē primo aliqua pa⁹ demõstrabil'. de uno aũt uni tate numerali nulla ē pa⁹ demõstrabilis g̃ etc. Ad. q. g̃ d⁹ q̃ aliq̃ unitas real' est in re accipiẽdo eē in re ut distingui tur ↄ ens rõis. q̃d quidē hab3 eē ĩ intel lectu obiue p̃ mõ. ista cõclo pbat̃ sic.

In oĩ genere ē unũ pri^m qd ē mēsu ra & metrũ oĩm q̃ sũt illi⁹ generis. x⁹ me^ce. s unitas primi mẽsurant ē real' q̃ phs pbat q̃ uni cõuenit pri a rõ mẽ sure. q̃ mẽsurata sũt realia & real'r mẽ surata. s ens reale nō põt real'r mensu rari ab ente rõis. s ista unitas nō ē uni tas singularis. q̃ nullũ ē singulare in ge nere q̃d sit mesura oĩm que sũt in illo genere. nã in indiuiduis eiusdē spẽi nō ē pri⁹ & posteri⁹ z⁹ me^ce. g̃ etc. p̃ in genere nō ē cõpatio. q̃ gen⁹ nō dic^t unã nãm. s in spẽ spẽalissima fit ↄpa⁹ q̃ dicit unã nãm. 7⁹ phi. ista unitas nõ ē unitas s̃m rõe3. q̃ ↄcept⁹ generis ita est unus apud inte^m sic ↄcept⁹ spẽi. ali as null⁹ cõcept⁹ diceret̃ in q̃d de mul tis spẽbus. & sic unus cõcept⁹ eēt ge⁹ si tot eẽnt cõcept⁹ dicti de spẽb⁹ quot sunt spẽs. in omĩ enĩ p̃dicatõe idē p̃di caret̃ de seipso. s nã spe^ca non est una unitate nũerali. q̃ in unitate numerali nõ fit cõpatio. g̃ etc. p̃ uni⁹ opposi tõis real' sũt duo extrema realia. s ↄrie tas ē oppõ real'. q̃ real'r u^m ↄriũ destru it & corrũpit aliud circũscri^ta oĩ opa tõe inte⁹. & nõ ñ q̃ sũt ↄria. g̃ utrũq3 extre^m illi⁹ oppõnis real' ē unũ aliqua unitate reali. nõ autem uni^te nũerali. q̃ tũc p̃cise h⁹ albũ eēt ↄriũ nigro. qd ē f̃l̃m. g̃ etc. p̃ si oĩs unitas real' ē nũe ral'. g̃ oĩs diuersitas real' est numeralis. cõsequens est falsum. g̃ añs. t l'itas ↄntis est nota. quia omnis diuersitas numera lis inq̃tum nũeralis est equalis. & sic oĩa

eēnt eque distincta. cōña pbat. q̄ idē & diuersū sūt opposita v° me^{ce}. ꝟ q̄tiēs dicit unū oppōitorꝫ tot modis dicitur reliquū p̄ thopi. Ad ar^{ta} prie opi. ad primū d° q̄ nihil p̄dicat de re nisi sit in re accipiēdo rē ut distinguit ꝯtra ens rōis. & cū dic q̄ hō p̄dicat de sorte & platone. d° q̄ si ista p̄dicatō acci pit penes hoc q̄ est eē in re extra tm̄ sic ē p̄dica° eiusdē de seipso. si aūt sit p̄dica° supioris de inferiori est sensus sor. ē hō. i. illud idē qd' exñs in effcū ē sor. & unū unitate numerali ut ē in intellcū obiue p̄ mō ē hō. & indeterminatū indeterminatōe ulī. & ut breuit me expediā hec ē p̄dica° eiusdē de eodem cōceptu. ꝟ magis dter miato & min⁹ definato. & penes hoc distiguit z^a sba a pria. & qū phs dic^t q̄ sūt in primis debꝫ intelligi ꝺm ꝯt⁹ detinatos quibꝫ rñdet unitas numeralis. ꝟꝫ aūt cōcept⁹ indeterminatos sūt in intellcū obiectiue. Ad z^m d° q̄ qdditas ab^{te} sūpta est uera res ꝛ reor reris dcā. ꝟ nō a ratiōe ꝟꝫ qd' qdditatē accipit auicē. unde tal' qdditas ñ ē in re. ꝟ ē indifferēs. Ad z^m d° q̄ relō real' reqrit duo extrema unū ut fun^{tum}. aliud ut t̄inū. & sic sili tudo ē realis & nō ab^{te} q̄ ei⁹ funda^{tum} sit unū nūero. ꝟ q̄ ē ad aliud ut ad terminū. unde ꝯuenit pluribꝰ. uni. s. ut fū damēto. alteri ut t̄mino. Ad ar^{ta} z^e op. ad cōmen. d° q̄ ul'e pōt accipi uel p pria inten^{ne} ul' p z^a inten^{ne}. sic ꝯce do q̄ inte⁹ possibil' facit talē ulitatem in rebꝰ p actū ꝯpatnū. Ad boe^m d° q̄ intelligit de rebꝰ hūtib⁹ eē in effcū: & cōcedo q̄ q̄cq̄d ē in effectu ē unum numero. Ad z^m d° q̄ mi. est fl̄a. sed inte⁹ cōpando ipsū ad suppōita fūdat in eo istā intentōem. s. eē p̄dicabile. sed nō includit in eius cōceptu qdditatio.

412

Trū uniuersaliora sint prius nota q̄ minus uniuersalia. q̄ sic. p̄ phisico. innata ē nobis uia ex notioribus nobis ad notiora nāe pcedere. & subdit. sunt autē nobis primo nota confusa magis id est magis uniuersalia. minus autem uniuersalia sunt notiora nature & pfectiora. ꝫ et cetera

Preterea q̄d prio in intellcū impri mit prius intelligit. ꝟ prima impssiōe imprimunt in anima ens & res ꝺm aui cen. que sūt maxime uniuersalia. ꝫ zc.

Preterea & est potissima ratō tho. pcessus natalis est ab impfecto ad pfe ctum per mediū. ꝟ cognitio magis uni uersalis est media inter ignorātiam & cognitōem certam & determinatam. ꝫ et cetera. Preterea illud uniuersale prius intelligitur cuius singulare pri⁹ sentit. ꝟ pri⁹ sentit singulare magis uni uersal' q̄ min⁹ ulis ꝺm phm p̄ phi. pueri prius appellant omnes uiros pr̄es. & pri⁹ sentit aliqd eē corp⁹ a remoti q̄ animal. & pri⁹ aīal q̄ hō. ī ꝯpositōra sūt nobis pri⁹ nota ꝺm ꝯmen. p̄ phi. exponēdo illud. sūt aūt nobis nota cōfusa magis & magis cōposita. ꝟ minus ulia sunt cōpositiora. q̄ se habent ad uniuersalia p additionē. ꝫ et cetera

p̄ que sunt priora ꝺm nãm sũt po
steriora ꝺm cognitõnem p̄ phs. ꝺ ulia
sũt poste^a ꝺm nãz. ꝙ ab ipis nõ ↄuer
tiť ↄña. & ꝑ ipsa min⁹ ulia diffiniunť.
ḡ etc̃. In ista.q.sic ꝑcedã.p̄ p̄mittã
q̃dã necia ad ꝑpo^m. z^o ꝛndebo ad.q.
z^o soluã rões in ↄ̃rium. q̃^m ad pri^m
p̄mitto duo.unũ ẽ ꝙ aliq̃d diciť prius
alio tripl'r.s.tp̃e ul' generatõe ul' ꝑfec
tiõe & adequatõe.de duob⁹ primis ha
beť v^o me^ce & ix^o.que sũt priora ꝺm
generatõem sũt posteriora ꝺm' sb̃az et
ꝑfectõem.& eↄ^o. de z^a primi^te loqui
tur phs p̄ poste.in diffinitõne ul'is.ubi
dicit ꝙ ul'e inest alicui p̄. & uocat ul'e
pri^m adeq̃tiõe.ipsã ꝑpriã passionez q̃
ↄuertibil'r p̄dicať de sb̃o.ad pñs dicẽ
dũ ẽ de duob⁹ primis. Ad cui⁹ eui
dentiã est sciendũ ꝙ aliud ẽ idẽ cogno
scere cõfusuz & aliud cognoscere ↄfu
se.aliud cognoscere distinctũ.& aliud
cognoscere distĩcte.Exem^m aĩal qd' est
cõfusũ põt intelligi distĩcte cũ intelligi
tur in hoĩe.& hõ qd' ẽ distinctũ põt i
telligi ↄfuse cũ intelligiť in aĩali.ↄg̃sce
re aũt cõfuse ẽ cog̃scere ꝺm qd' expri
miť ꝑ nomẽ ul' in suo ul'i tm̃.cog̃scere
distĩcte ẽ ↄg̃scere ꝺm qd' exprimiť ꝑ
diffinitõem ꝑ ꝑpria sua prin^a. q̃^m
ad z^m articulũ de.q.teneo.z.cõcl'ones
pria ẽ ista.min⁹ ul'e est pri⁹ nobis notũ
priori^te tpis cogtõe cõfusa.z^a est ista
magis ul'e est pri⁹ notũ cogtõe distĩcta
z^a ẽ ista de⁹ ẽ pri⁹ nobis not⁹ priori^te
ꝑfectiõis ab^te loquẽdo. Pri^a cõcl'o
ꝑbať sic.oẽ agẽs ꝺz ulti^m po^e sue ꝑdu
cit ꝑfectissimũ effcm̃ quẽ põt ꝑducere.da oppo^m & seq̃ť ꝙ agat citra ulti
mũ sue po^e.ꝺ oẽ agẽs nãle agit ꝺm ul
mũ sue po^e.ꝙ sic nõ ẽ in ꝑtãte ei⁹ ac
tio sic nec modus agẽdi.ḡ agit ꝑfectis
simũ effcm̃ quẽ põt ꝑducere.ꝺ oĩa cõ
currẽtia ad actũ intelligẽdi eadem.siue
inte⁹ agens uel possibilis.siue obm̃ uel
spẽs ul' fantasma sũt agẽtia mere nãlia
ḡ inte⁹ in p̄ actu intelligẽdi p̄cedente
oẽm actũ uolũtatis intelligit ꝑfectissi^m
intelligibile.tale aũt ẽ spẽs sp̃ca^ma. p̄
ꝺ^m autem.& ↄmen.ix^o. me^ce.me^ca ẽ ul
tima scia ordĩe doctrine.ḡ prin^a aliaꝝ
sciaꝝ cognoscunť a nobis prius tpe q̃
prin^a me^ce.ꝺ prin^a aliaꝝ sciarum sũt
min⁹ ul'ia.ꝙ prin^a me^ce sũt ultima.ḡ
etc̃. p̄ si magis ul'e pri⁹ intelligitur
aut intelligiť ꝑ spẽm min⁹ ul'is.aut nõ
ñ.ꝑ eadẽ.ꝙ illud ñ ẽ ꝑpriũ repñtati^m
alicui⁹ q̃d equal'r repñtat ipsũ & suũz
oppo^m ul' disparatũ.ꝺ spẽs repñtãs aĩal
qd' ẽ magis ul'e equal'r repñtat hoĩem
& asinũ.& ꝑ ↄñs ꝑ illã inte⁹ sil' ↄgno
sceret utrũqz.qd' ẽ fl'm.ḡ nõ eadẽ.si x^a
tũc in intellcũ erũt tot spẽs q̃t sũt spẽs
generis. z^a cõcl'o ꝑbať.illud distin
cte cog̃sciť qd' inheret diffinitiõi alte
rius ꝑ qd' distĩcte aliud cog̃sciť.ꝺ ens
qd' ẽ cõissimũ inheret diffinitiõi oĩum
cũ includať in cõceptu cuiuslibz.ipm
aũt nõ hz cõceptũ nisi distinctũ.ꝙ nõ
habz aliq̃d ꝑ qd' possit distĩcte cõfuse
ↄg̃sci.ḡ etc̃. Et general'r q̃to aliq̃d
ẽ ul'ius tãto meli⁹ põt diffinire & pl'a
noiare distincte. p̄ me^ca ẽ prima ꝺ^m

ordinē ꝯgnoſcēdi diſtīcte. ipa autē eſt de uľib⁹. nec ꝓp hoc ꝯdicit ſibi auic. dicēdo ꝙ ſit ultima ordīe doctrine. ꝙ ordine nature ꝓcedim⁹ a ꝯgnitōe ꝯfuſa ad determinatā. nūc aūt ita eſt ꝙ prinª aliaꝝ ſciarū ordine doctrine ſūt nobis ex ꝯfuſo ꝯceptu terminorū pri⁹ nota. ideo methaᶜᵃ ē poſterior ordine doctrine. 3ª ꝯcluſio ꝓbaṫ. illa ꝯgnitio in ſe ē ꝑfectior q̄ attigiṫ obiectū ꝑfecti⁹. ſꝫ de⁹ eſt obiectū ꝑfectiſſimū. ḡ ꝯgni° qua attingiṫ deus eſt ꝑfectiſſima. ꝑ x° ethi. phs ponit ultimā felicitatē in ſpeculatōe ſubſtantiarū ſepatarū: uel ꝑme ſbe ſeparate que deus eſt: ſꝫ ponit in ꝯgnitōe ꝑfectiſſima poſſibiľ haberi ex puris nālib⁹. ḡ ꝯgnitio dei in uia eſt ꝑfectiſſima ꝯgnitio poſſibilis haberi de q̊cūq₃ alio a deo. Sꝫ ad maiorē euidētiē q̄tū ad 3ᵃᵐ ꝯcluſionē eſt ſciendum ꝙ aliqua ꝯgnitio pōtⁿ eē ꝑfectior alia dupľr. uľ ſꝫ ꝑfectōis ꝯplemētū. uľ ſꝫ ꝓportōē ad obiectū. ſic uiſio aq̄le ē ꝑfectior uiſione mea de ſole p° mō. & uiſio mea reſpectu cādele ē ꝑfectior uiſione aq̄le reſpectu eiuſdē cādele 2° mō: iſta diuiſio poniṫ a pho. xi. de aīalibus: dicēs ꝙ magꝭ deſideram⁹ ſcire modicū de ſbīis ſepatꝭ q̄ꝫ multa de īferioribus. iſtđ modicū attēdiṫ ſꝫ ꝓportōē ad obiectū. & n̄ ſꝫ nāꝫ ꝯgnitōis ad obiectū.

Et tūc reſtat ſcire qđ eſt pri⁹ ꝯgnitū ſꝫ ꝓportōē3. dico ꝙ ſenſibilia, que magis mouēt ſenſum forti⁹ mouent intellectū. Ad arᵗᵃ ad primum dico ꝙ phs ibi intelligit dare modū deueniēdi in ꝯgnitōē3 diſtīctā. & hoc ꝑ diuiſionem magis uniuerſalis & magꝭ ꝯfuſi. q̄ nobis eſt pri⁹ nota ꝯgnitōe diſtincta.

Ad 2m dico ꝙ ens & unū p° imprimūṫ in intellectu q̊ ad eoꝝ ꝯgnitōem diſtinctā q̄ꝫ alia. & ideo in ꝯgnitōe diſtincta ſūt prius nobis nota. ꝙ eni ſūt priora nō poſſūt notificari. hoc concedo. Ad 3m dico ꝙ tho. fuit deceptus ꝙ nō diſtinxit inter intelligere ꝯfuſu3 & intelligere ꝯfuſe. nec īter intelligere diſtinctū & intelligere diſtīcte. ꝯgnoſcere aūt ꝯfuſe eſt mediū inter ignorātiā alicui⁹ purā. & ꝯgnitōē3 ei⁹ diſtincta3 & ſic ꝯgnitio alicui⁹ cōfuſa eſt prior cognitōe eius diſtīcta. ſꝫ ꝑ hoc nō ſeq̄ṫ ꝙ cognitio cōfuſi & magꝭ uniuerſaľ ſit prior cognitōe diſtīcti & min⁹ uniuerſaľ. loquēdo de cognitōe diſtīcta imo ē facere fallaciā ꝯñtꝭ a pľib⁹ cauſis unitatis ad unā. ꝙ ꝯgni° ꝯfuſa alicui⁹ uni⁹ uľis eſt tñ qñ ꝯgnoſciṫ de ipo qd qđ exprimiṫ ꝑ nomē uel in ſuo uniuerſali. uel ꝯfuſo. nō ḡ ſeq̄ṫ ꝯgnitio ꝯfuſa uniꝰ uniuerſaľ eſt prior tpē diſtincta. ḡ ꝯgnitio ſui uniuerſilioris uľ magꝭ ꝯfuſi eſt pōr. Ad ultiᵐ d° ꝙ qñ aliqđ ſingulare eſt p̄ſēs ſēſui ſꝫ debitā ꝓportionē tūc ītellect⁹ p° apphēdit ſpē3 ſpēaliſſimā illi⁹ ſingularis. ſꝫ qñ nō eſt ſibi ꝓportionatū ut poſſit ip3 diſtīcte ꝯgnoſcere. tūc ītellectus apphēdit ſpē3 eius ꝓximiorē quā pōt. qđ non mouet ſenſū n̄ ſꝫ rōē3 q̄ ē ſīgulare ſpēi coloris.

413

Trū unctio extrema ſit ſacrāmētū noue legꝭ. ꝙ nō. quia oīa

sacramēta noue legi sunt īstituta a xpo: ct.8.ꝫ extrema unctio fuit īstituta a Iacobo. infirmat ꝗs in nobis etc. p sacramētū unū hꝫ unā māꝫ. & unā formā ꝫ istud hꝫ mltas materias & formas: ꝗ mltas unctões & orones. 5 mgr̄ in lra. In 1a. q. sūt duo uidēa. p ꝙ possibile ē eē aliqd sacramētū noue legi qd sit sigm efficax remissionis uenialiū & ꝙ factū est hº. 2º ꝙ extrema unctio ē tale sacramētū: & qd sit eiꝰ rō totalis:

Primū sic pbat. possibile est deū finalr remittere ueniale. ꝫ possibile ē sibi instituere aliqd sigm practicū efficax istiꝰ remissiōis. ōña pꝫ. ꝙ hō pt istituer aliqd sigm efficax cuiuscūqꝫ opis sui: ꝫ mlto magi deus. recessurū aūt de ista uita ꝯgruū est a uenialibꝰ absolui. ꝙ alias possꝫ ipediri ꝙm ad gloriā ꝯsequēdam. & ꝙ hº sit factū. pꝫ Ia. vº. & si in peccatis sit remittūt ei. qd est intelligēdū de uenialibꝰ. ꝙ mortalia nō remittunt n̄ in baptismo & penitēa. 2m pꝫ sic. ꝙ hº sacramētū uocet extrema unctio cuiꝰ talꝰ est diffiniꝰ. Extrema unctio est unctio hōis penitētis infirmi facta in determiātꝭ ptibꝰ corpis cū oleo ꝯsecrato ab epo. mistrata a sacerdote sꝫ uerba certa cū debita intētōe pferēte. ex īstitutōe diuina efficaciter significās curatōeꝫ finalē uenialium. ꝙ ista diffiꝰ nō sit in se falsa pꝫ vº metha. c. ultimo. ꝙ nulla ps eiꝰ repugnat alteri. ptes aūt istiꝰ diffinitōis expono. p est unctio: ꝙ istud sigm sensibile ꝯgruit effectui. s. interiori unctioni. 2a hōis infirmi. ideo nō dꝫ ꝯferri sano. nec qliter cūqꝫ infirmo. ꝫ exposito morti piculo 3a est penitētis. ꝙ nō est capax digne huiꝰ sacramēti n̄ exn̄s in grā. 4ta est ꝙ fiat in determiātis ptibꝰ corpis: que sūt organa potētiaꝝ per quoꝝ actꝰ frequēter peccat uenialr. Hꝫ sunt organa quinqꝫ sensuū & potētie motiue. vta cū oleo ꝯsecrato. nc oportꝫ oleū confectū eē cū balsamo sicut in ꝯfirmatōne. ꝙ ꝯfirmaꝰ est ad ꝯfirmatōeꝫ fidei: & ideo reqrit nō tm̄ puritas ꝯsciētie. q intelligit p oleū. ꝫ odor bone fame. q significat p balsamū. ꝫ illi qui hn̄t exire de uiā ad terminū sufficit pura conscietia. ꝯsecratio epalis est neccia ad hº ꝙ sit mā apta. ꝙ solus baptismꝰ nō requirit māꝫ spealr ꝯsecratā. ꝙ christꝰ tactu mūdissime carnis sue in baptismo totā aquā ꝯsecrauit. Sexta ē ministrata a sacerdote: exprimit ministrū idoneū: nō solū qui licite exerceat. ꝫ q solū sacramētū ministrat: ita ꝙ si alius attētaret nihil faceret. pꝫ Ia. vº. psbiteros. 7a est uerba debite & cū debita itētōe ptinēt ad formā huiꝰ sacramēti forma aūt eiꝰ est septuplex ꝫm eiꝰ unctões principales. p istā sctā unctōem & suā piissimā misericordiā pcat tibi deꝰ qcqd nariū lingue oris oclorū uicio deliqsti. Ad arta ad prim dº ꝙ sacramētū istud fuit institutū a christo unū beatꝰ Iacobꝰ fuit pmlgator ipsiꝰ.

Ad 2m dico ꝙ est unū unitate integritatis & nō unitate indiuisibilitatis. sicut effectꝰ eiꝰ nō ē unꝰ indiuisibiliter

q̄ nõ est remissio unius peccati uenialis ꝭ uni⁹ integritate plenarie remissiõis oĩu₃ uenialiũ. ut oĩb⁹ remissis nihil remaneat retardãs a pceptõe beatitudĩs.

414 Trũ uolũtas diuina sit prinᵐ nccio pducẽdi. s. s. q̄ non. q̄ oppositi modi principiãdi ñ possunt ɔpetere uni formali prin° pductio. ꝭ principiare nccio & ɔtingẽt sunt modi oppositi prĩcipiãdi. & pncipiare ɔtigẽter ɔpetit uolũtati diuine sic p₃ in pductõe creaturaꝝ. ḡ respectu nulli⁹ põt principiare nccio. p̄ potenª rõnal' ualet ad opposita. ix. metha. ꝭ uolũtas est maxime potenª rõnalis. ḡ põt agere & nõ agere. 5 qd' ẽ pfectõis in pductõe nõ repugnat pn° productiuo pfecto. ꝭ nccitas est perfectõis in pductõe. q̄ in omni ɔditõe entis nccitas ẽ pfectõis cui ẽ ɔpossibilis cũ sit mẽbrũ nobili⁹ diuidẽs eas q̄ suũ oppoᵐ. ꝭ uolũtas ẽ principiũ pductiuu₃ pfectũ. ḡ non repugnat sibi nccio pducere. p̄ uolũtas diuina est pncipiũ cõicãdi entitatẽ nccia₃. ꝭ entitas nccia nõ põt cõicari ɔtingẽter. q̄ cõicatũ nõ eẽt ex se necessariũ. ḡ uolũtas diuina nccio põt pducere. Cõcedo ɔcl'onẽ istarũ rõnũ. & ad prĩᵐ i oppoᵐ d° q̄ modi oppositi q̄ distigũt prinª agẽdi. nõ ɔueniũt eidẽ princi°. ꝭ modi nccitatis & ɔtingenᵉ circa actõe₃. non sunt distinguẽtes prinª agẽdi. q̄ ambo habent eẽ in princi° actiuo libero. & ambo in princi° actiuo nãli. q̄ aliquod agẽs nãle agit nccio. aliqd' ɔtingẽter. & agẽs liberꝝ aliqd' agit nccio. aliqd' ɔtingẽter. Ad 2ᵐ dico q̄ potenª rõnalis respectu eoru₃ que sunt ad finẽ. ubi non est tota rõ obiecti. & summi boni est ad opposita. uoluntas etiã create circa finẽ est ad opposita. q̄ nõ est ex se nccio recta. uolũtas aũt diuina infinita est nccio recta. & ideo uolũtas infinita in supposito ɔuenienti actõi & respectu obiecti infiniti semp p̄sentis sibi nccio spirat amorem adequatum illi obiecto.

415 Trum xp̄us sit filius dei adoptiuus. q̄ sic. christus est p̄destinat⁹. ḡ adoptatus. ɔña pbatur. q̄ p̄destinare est ad hereditatẽ adoptare. q̄ de⁹ p̄ordinat p̄destinatũ ad hereditatẽ p actũ uolũtatis. p̄ dignitati est in hõine eẽ filiũ adoptiᵐ. quia nõ ɔuenit nisi intellectuali nature. ꝭ nõ est negãdũ a xp̄o. qd' est dignitati in homine. ḡ etc. p̄ ubi manet nã manẽt pprietates nature. sed adoptari est ppetas nature hñtis gra₃ sicut ḡ xp̄s põt dici dei filius nãlis rõne nature diuine. sic põt dici filius adoptiuus rõe nature hñtis gra₃ Contra si sic. tunc eẽt filius trinitatis. & p ɔñs esset filius filii. Ad euidentiam istius. q. est sciendũ q̄ qui diceret filiatõe₃ pcise eẽ suppositi. & nõ ꝭm nãm posset leuiter transire & dicere q̄ xp̄s non est fili⁹ adoptiuus. q̄ ista relo non conuenit illi supposito ꝭᵐ se. Sed

dicēdo filiatōez fundari in nā simili ge
nerāti nālr filiatio adoptiua fundabit
in nā que est filis creāti. ut imago ei9
& ſm iura fili9 adoptiu9 dicit q hēt
ius ſuccedēdi in hereditate ex grā. & n̄
ex nāli gnātōe. q2 nō est genit9 nālr. ad
istaz ḡ preordinationem ſuccedendi in
hereditate tria ocurrūt .ſ. extraneitas
ex gnātōe nāli. grā q̄ est uolūtas accep
tātis. & hereditas ad quā hz ius ſucce
dēdi ex adoptōe. dicūt ḡ aliq q2 hec tria
nō oueniūt xpo ſz gnātōez diuinā. q2
p illā est heres nālis. nec ſz gnātōem
hūanā. q2 per illā nō fuit extraneus. ḡ
ſz iſta nullo° pōt dici fili9 adoptiu9.

ō eē extraneū duplr pōt ītelligi ul 416
extrāneū pctō. uel q2 anteq̄ adoptaret
prius hūit eē nāle. & ī illo priori erat
extraneus. prim9 mod9 nō pōt teneri.
q2 tūc angeli q ſemp fuerūt innocētes
& qui nunq̄ fuerunt extranei per
pctm̄ eēnt filii adoptiui. Silr beata
ṽgo q̄ nō hūit pctm̄ origiāle nō fuiſſz
filia adoptiua. nec etiā in nobis oportet
q2 ille q adoptat fuerit irreptit9 pctō
priorum parētū. ſꝫ ſufficit carēa iuris in
hereditate ex gnātōe nāli. z9 mod9
est ſatis rōnabilis. q2 xp̄s ex gnātōe tpa
li lz in pō instāti nō hēbat ius in heredi
tate eterna. tn̄ in zo istāti ex grā hūit
ius. Ad arta ad primū dcd q2 aliter
adoptat hō & aliter de9. q2 hō adoptat
p nouū actū uolūtatis. ideo hō dr adop
tare. ho est nouo uelle gratiā ↄferre. de
us aūt nō nouo uelle adoptat. ſꝫ nouū
effectū pducit ſcilz gratiā. p̄destinare

ḡ diuinū etſi ſit pordināre aliquez p
actū uolūtatis ad hereditatē. & q̄ddaz
adoptare ad illud. nō tn̄ dr adoptatio
niſi ſupplēdo. ut p̄destinato qn̄q3 extra
neo ↄferat gratiā. nō ḡ ſeqtur de9 pre
destinat. ḡ adoptat. Ad zm dcd q2 di
gnitatis est ſupplētis indignitatē. q2 ex
traneus nō pōt dignificari niſi adopte
tur ad hereditatē. ſed indignitatis est
quādoq3 eſſe extraneum. Ad tertiū
dcd q2 de chriſto dicit omnis proprie
tas conſequēs naturam humanā. est eni
filius uirginis nālis & iuſtus & gratus
deo. ſed eſſe adoptatū non dicit pprie
tatē nature create. ſm quā chriſt9 nūq̄
fuit extraneus ab hereditate paterna.

Trum chriſtus habuerit duas
filiationes. q2 non. filiatio cō
ſtituit filiū. ḡ due filiationes
duos filios. ſed chriſtus nōn est duo fi
lii. ḡ etc̄. Preterea nō est filiatio real
ad matrē niſi propter relōnez realem
quā habuit ad matrē. ſed iſtam relōnez
chriſtus nō habuit in morte. quia tunc
fuit ſoluta unio. ſ. anime ad corpus ex
quibus erat natura. ḡ tunc non habuit
iſtaz filiationez. tūc q̄ro aut hūit eā in
reſrectōe. aut n̄. ſi ſic uidet īcōueniēs.
q2 reſurrectio uidet eſſe alia acceptio
illius eē q̄ generatio. & ita aliud eſſe
acceptū. ſi non. ḡ mō nō eſſet fili9 ma
rie ſicut nec in morte. Preterea nō
oportet ponere in chriſto aliquā relati
onem ad matrem niſi ponendo ipſum
eſſe uerū filiū eius. ſed hoc ſaluat non
ponēdo in eo relationē realē. ſicut de9

est dominus realiter creature. & tamen relatio dñiii non est in deo relatio realis. Contra ꝙ idem bis dicatur est inconueniẽs. v° metha. sed hoc maxime est inconueniens de eodem fundamẽto. & eodem supposito in eadem relatione. ergo christus non potest dici eadẽ relatione ad patrem & matrem. In ista questione est opinio negatiua. propter duas rationes. prima est ista. filiatio est per se suppositi. nõ nature. sed hic non est nisi unum suppositum. igitur tantum una filiatio. Secunda est ista: due dispositiones eiusdem speciei non possunt esse in eodem. igitur nec due filiationes. antecedens probatur. ꝙ potentia est per se ad formã. & non ad hanc formam. ꝙ forma est hec. ꝙ recipitur in isto subiecto. si ergo possẽ esse in actu ƒm unam. & in potentia secundum aliam. simul esset in actu & in potentia ƒm formam cui accidit esse hanc uel illam. Probatur idem antecedens sic. omnis distinctio accidentiũ uel est per rationem diuisionis. uel per rationem oppositionis. sed ista non est distinctio primo modo. ꝙ accidentia non habent numeralẽ distinctionem nisi a subiectis. ibi autem est unum subiectum. non 2° modo. quia talis distinctio non potest esse in his que sunt eiusdem speciei. Consequẽtia ꝓbatur. ꝙ omnis generans primo actu generandi acquirit paternitatem ad primum filium 2° actu generandi aliam paternitatem acquirit. sed per eandem paternitatem se hꝫ ad 2m filium. sicut ergo in patre nõ possunt esse plures paternitates. sic nec in filio plures filiationes. Cõtra primo arguo contra primam rationem 2° contra secundam. 3° contra conclusionem. Contra primam sic. si filiaº est tantum persone. ita ꝙ nõ possit plurificari. licet fundamentũ plurificetur aut hoc est inquãtũ relatio. aut ut talis relatio originis. non primo modo. ꝙ si christus tũc fuisset realiter albus non fuisset similis alteri albo. nec realiter equalis alteri q̄to habenti tantã q̄titateꝫ. tunc etiam in suppositis creatis relationes nõ possent plurificari plurificatis fundamẽtis. 2° modo nõ potest dici. ꝙ nõ magis repugnat rełoni originis plurificari in supposito q̄ ipsi origini. q̄ quasi ꝑcedit relationẽ ut ꝓxima ratio fundandi. ƒ ƒm crisostimum origines plurificanť in codẽ supposito. ꝙ duas inquit gñationes christi ueneramur. ꝑ xp̄s hꝫ duas opationes ƒm crisostimum. ƒ relatio nõ respicit magis suppositũ q̄ opatio. ꝙ suppositi est opari. ꝑ primitas constituit unum suppositũ. & tñ hꝫ duas rełones originis. ꝙ ad filiũ & ad spũ sanctũ. ġ sup idẽ suppositum & idẽ fundamẽtũ fundanť due rełones actiue originis. ġ multo magis sup duo fundamẽta cõcepta possũt fundari due rełones originis passiue. ꝑ qd̾ cõuenit xp̄o ꝑcisẽ ƒꝫ rationẽ ꝑsonalitatis eterne nõ dicitur de eo incꝑtũ hõ. unde hec est falsa. xp̄s incꝑtũ hõ. est ꝑsona. ġ & hec: xp̄s incꝑtum hõ. est filius si filius

diceret̃ soli̇̃ ſm rõez pſonalitati eterne

ꝯ 2am rõnem arguit̃. & p̃ ꝯ añs. 2o ꝯ oñam. ꝯ añs arguit̃ sic. in omni ordi ne essentiali cũ unitate prioris eẽntia liter põt stare pluralitas posterioris. si inherentia posterioris nõ sit p se uel ad equata. pbat̃ statim. ꝙ una & eadẽ cã põt esse pluriũ effectuũ. & plures spẽs fantastice sunt in eodem organo fanta sie. alias ꝗnte spẽ unius imaginabil̃ nõ posset pfecte imaginari aliud. & speci es sunt eiusdẽ spẽi. sicut obta a qb9 cãn tur. & sunt in eadẽ parte organi. ſ sbz est essentialiter prius dispositione illa que ponit̃ sibi inherens. ğ etc. ꝯ con sequẽtiã arguit̃ sic. filiatio eterna & tpalis nõ sunt eiusdẽ rõis. maxime uerũ est ſm tenẽtes opi. q̃ dicũt ꝙ nihil eius dẽ rõis dr̃ de eterno & tpali. ꝯ con clusionẽ opi. arguit̃ sic. correlatiua sũt sil' nã. ita ꝙ uno destructo destruit̃ reli quũ. ğ destructa hac filiatõe in h9. filio destruit̃ paternitas hec in hoc pr̃e. cuz ğ mortuo p̃ filio remaneat paternitas secũdi filii. seq̃t̃ ꝙ alia paternitas erat in patre ad 2m filium. ꝗ illa q̃ erat ad prim. ꝙ nulla noua paternitas acq̃ritur p hoc. ꝙ filius prim9 corrũpit̃. p̃ qñ aliqd est ultimate tale nõ põt mane re in aliq̃ nisi hñs illud sit tale. exẽplũ nõ põt esse albedo in supficie quin su pficies sit alba. si supficies albedine est ultimate alba. ſ relatio est illud q̃ hñs eam ultimate est ad aliud. ğ nõ põt ma nere eadem relatio in aliquo nisi illud sit ad illud. ğ nõ põt manere eadẽ pa ternitas in patre destructo termino ad quem pater dicebat̃ formaliter tal' ipa p̃rnitate. p̃ distinctio prioris natu raliter p̃cedit distictõez posterioris. & suppositũ relatiuũ & ipsum fundamẽ tum p̃cedunt naturaliter ipsam relatio nẽ. ğ multiplicato fundamento mltipli catur relatio. cum ergo in christo sint duo fundamenta. ergo due relationes.

Ad. q. dicendum ꝙ in christo sunt due filiatões. ꝙ una ad patrẽ & aliã ad matrẽ. & utraq3 est realis. p̃ pbo prim 2o ſm. Primũ sic. filiatio natural' est habitudo producti similis pducenti. & h9 uel pprie ut in nã intellectuali. uel min9 pprie ut in natura sensitiua. & ꝑ defectũ isti9 pticule. s. nãlis habi tudinis spũs sanct9 non est fili9 lz sit si milis pducẽti. & uermis nõ est fili9 ho minis. ignis nõ est fili9 ignis. nec plãta plãte. in ista aũt descriptõe nihil p se. p̃ respicit suppom. nihil rõe gñationis passiue. ſ gñatio passiua plurificatur ad plurificatõem naturaꝝ. ſm aũt da mas. in xp̃o sũt due gñatões. ğ ista fili atio plurificat̃ ad plurificatõem earuz

p̃ ad duos terminos non põt eẽ ea dem relatio. tunc enim eadẽ relatio eẽt & non esset. ſ in christo sunt duo ter mini. s. nã creata & icreata. ğ due rela tões. 2m scilicet. ꝙ filiatio eterna sit realis patet. ſ ꝙ filiatio tpalis sit real' pbo. ꝙ illa est relatio realis que sequit̃ ex nã extremorũ. sine actu intellectus. ſ posita matre generante & supposito hñte naturã p generatõem 2am ex nã

extremorum preter actum intellectus seq̃tur filiaꝰ tpalis. sicut in matre sequitur maternitas. Ad arta ad prim dcẽ ꝙ filiꝰ filiatõe est filiꝰ sicut pater paternitate est pater. ſ nõ ꝓp hoc seq̃r pluꝛificasitio filiorum ad plurificatõnem filiatõnũ. ꝙ cõcreta non plurificãt ñ plurificet forma & suppositũ. & unũ sine alio nõ sufficit. in xpo eni3 lic3 sit mlte forme. tñ est unũ suppom. Ad 2m dcẽ ꝙ in resurrectõe xpus est filius marie eadẽ filiatõe qua priꝰ. ꝙ filiaꝰ fundat sup existẽtiã nature absolute. & nõ sup existentiã nature interrupte. iõ qñcũq existentia est eadẽ & ad ide3 extremũ est eadẽ filiatio. Ad ultimum dcẽ ꝙ xps reali gnãtõe passiua accepit illã nãm actualiter existentẽ. ꝓp qd se quit ipm reali filiatõe esse filiũ.

417 Trũ xps icepit eẽ. ꝙ sic. christus nominat suppom duaru3 nãꝝ. ſm damas. de tri. 4o. c. suppõm aũt duaꝝ nãꝝ incepit eẽ. ergo etc. ꝓ qd incipit eẽ ſm eẽ sbe incipit esse simplr. ꝙ eẽ sbe est eẽ simplr ſ christus incepit eẽ ſ3 esse hũanũ qd est esse sbe. g etc. ꝓ qd gnãtur incipit eẽ. ꝙ gnãtio est a nõ eẽ in esse. 5. phisi. ſ christus fuit gnãtꝰ. g etc. 5 Io. 8. añq abrahã fieret ego sum. christus g fuit ab eterno. g nõ incepit esse.

In ista. q. sunt duo uidẽda. primũ ex parte subiecti. 2m ex pte predicati. ex parte subiecti uidẽdũ est. utrũ sbm respectu predicati possit accipi ꝑ toto ente ꝑ accñs rõne totalitatis. an ꝑ rõne partis formalis. aut precise rõe partis principal. sic si for. albus dicatur incipere eẽ. uidendum est utrum dicatur incipere esse ratione totius entis per accidens. uel pro ipsa albedine. quia albedo incipit. uel solum quia forma incipit. & quia hec difficultas non uidet esse in subiecto respectu aliorum predicatorum. ideo difficultas est ex parte predicati an inceptio enunciata de predicato significet inceptionem totius subiecti ratione totalitatis sue. uel ratione alterius partis. & uidetur ꝙ de uirtute sermonis subiectum non possit magis artari respectu istius predicati ꝙ respectu alterius. quia quod ponitur in uno extremo non determiat illud quod ponitur in alio extremo. iõ subiectum respectu predicati potest accipi secundum rationem totalitatis sue. uel secundum rationem partis formalis. si enim albedo faceret per se unũ cum homine. hec esset uera per se & primo. homo est coloratus. sed non hꝰ animal est coloratum. ita si christus significet ſm damas. uerbum & hominẽ poterit de ipso predicari aliquid siue ratõe totius siue ratione alterius parti ut si christus secundum humanitatem est mortuus uere potest enuntiari christus est mortuus. ita si secundu3 humanitatem incepit esse. christus incepit eẽ g ex parte predicati est totum. ex parte autem subiecti. uel est totum uel altera pars eius. ratione cuius totu3 predicatum dicitur de toto sbo. Nota

tamen ꝙ incipere esse. aut potest dicere primũ eẽ eius de q̃ dicit. uel eẽ simpliciter illius q̃dcũq₃ sit illud. si p̃ mõ dico ꝙ xp̃s nõ incepit eẽ sicut nõ dicitur creatura. 2° mõ cũ oĩe eẽ sbe sit eẽ simpl'r christ⁹ incepit esse humanũ qd' est eẽ sbe. ḡ incepit eẽ simpliciter

Ad ar^{ra} non oportet respõdere. ꝙ ꝓcedũt ẜm ꝙ de christo rõe duaꝝ naꝝ dicũt ꝓprietates utriusq₃ nature. rõe quarum potuit simpl'r incipere & non incipere.

418 Trũ xp̃us potuerit peccare. ꝙ sic. Io. 8. si dixero ꝙ non scio eũ ero sil'is uobis mendax. ẜ potuit dicere nõ noui patrẽ. & ita mentiri. & p̃ ɔñs peccare. p̃ augusti. de libero arbitrio. 3. c. melior est nã q̃ põt peccare q̃ que nõ põt peccare. ḡ xp̃s assumpsit ptãtẽ peccandi. ḡ potuit peccare. p̃ qd' q̃s põt si uult põt simpl'r. ꝙ ẜm aug. & ansel. hoc ẽ in ptãte hominis qd' faciat si põt. sed xp̃s potuit peccare si uoluit. ꝙ uelle peccare est peccare. 5° si potuisset peccare potuisset dãnari. Ad. q. istã breuiter dico ꝙ cum xp̃s in p̃ instanti fuerit beatus btitudo abstulit sibi oẽm ptãtem peccãdi. ꝙ põt auferri p btitudinẽ. lic₃ cũ hoc staret ptãs merẽdi dispensatiue. ꝙ nõ min⁹ immo mlto mãgis potuit mereri ex hoc ꝙ fuit coniũctus ultimo fini q̃ si nõ fuisset ɔiũct⁹

Ad pri^{m} argumẽtũ dc' ꝙ xp̃us non dixit asserẽdo nec dicere potuit. nisi ĩtellectus ei⁹ acq̃esceret. qd' nõ põt eẽ in pfecte beato. Ad 2^{m} dc' ꝙ aĩa quã assumpsit de se erat possibilis peccare ꝙ non erat beata ex ui unionis. & habebat liberũ arbitriũ. & p̃ ɔñs uertibilis erat ad utrũlib₃. sed per beatitudinem fuit confirmatus christus in p̃ instanti ut esset impeccabilis sicut sancti sunt impeccabiles. Ad ultimum dicendum ꝙ illa maior de uirtute sermonis est falsa. quia notat catacam sequi ad unam conditionalem. que conditionalis est necessaria. catac^{a} sequẽs est cõtingens. ex necessario autem non sequitur contingens. uelle enim respectu huius quod est peccare includit posse. ꝙ uelle non tantum est posse hoc. sed agere. consequens autem est contingens. ꝙ alicui nature conuenit alicui non cõuenit. sic ergo debet suppleri illa maior conditionalis ad hoc ꝙ sit uera quod quis potest si uult & debet illud uelle potest simpliciter. sic aũt mi. est falsa. ꝙ xp̃s nõ põt uelle peccare. ꝙ sic nõ põt peccare. ita nõ põt uelle peccare.

419 Trum xp̃s sit creatura inquãtu₃ homo. ꝙ sic. in christo est natura humana & diuina. ḡ proprietates utriusq₃ nature. secundũ damas. sicut ḡ dicitur creator ratione unius nature. sic dicitur creatura ratione alteri⁹. p̃ hec ꝓpositio christus ẽ homo. est uera ut p₃ extra de hereticis cũ xp̃s. tũc quero qd' predicat hõ. aut aliq̃d creatum. aut increatũ. si increatũ ḡ idem affirmat formal'r homo quod affirmat deus. qd' est falsũ. ḡ affirmat

aliquid creatũ. Preterea de quocũq predicatur inferius & superius. siue sit superius eẽntiale in eodem genere, siue cõe alterius generis. sed creatura est superius ad hominem. ergo de quocunq predicatur homo & creatura. sed homo predicatur de christo. ergo etc. Cõtra nihil creatum predicatur de christo. probatur statim. quia nihil creatũ est in xpo nisi natura humana. sed ista non predicatur de xpo. ergo etc. In ista questione sic procedam. ponam primo duas opi. & improbabo eas. 2° dicam quod uerius est tenendũ & excludam dubiũ quod occurrit. Et ultimo rñdebo ad rões in oppositũ. Quantum ad primum articulum ẽ una opi. que dicit quod ista propositio est falsa. xps ẽ creatura. quia cõicatio idiomatũ nõ fit in his ubi ẽ repugnantia unius nature ad aliã naturã. sed creatura includit eẽ post nõ eẽ. & ideo repugnat eternitati. cõ nõ plus repugnat eternitati eẽ post nõ eẽ quam non eẽ post esse. quia utrũq repugnat. sed christus fuit mortuus. & quod est mortuũ dicitur non eẽ post eẽ. quia dicit nõ uiuere post uiuere. & uiuere uiuẽtibus est eẽ. 2° de aĩa. preterea mortale & imortale ita opponunt formaliter. sicut creatũ & increatũ & tñ ambo dicuntur de xpo. preterea ita formaliter repugnat nature create eẽ eternã. sicut nature increate incipere. ita ergo negandum est ista. christus est creator propter repugnantiã ad humanã nãm. sicut ista xps ẽ creatura propter repugnantiã ad diuinã naturã. Ideo est alia opi. que dicit quod est simpliciter concedẽda de uirtute sermonis. probatur per damas. 1° . xps creatus & increatus; passibilis & impassibilis dicitur. Item aug. uoluit eẽ creatura qui est creator. Item hiero. super epla ad ephe. nos proclamamus nõ esse periculum christũ esse creaturã. & cũ arguitur quod sancti cõiter tenent oppositum. dicũnt quod sancti negãt illam propositionẽ propter hereses hereticorum. qui dicebant christum eẽ purã creaturã Quamuis ista opinio teneri possit. quia satis uidetur rationabilis. tamen contra eam arguo sic tenendo eius oppositum quod uerius iudicatur. & ostendo quod ista propositio christus est creatura sit falsa. Creari dupliciter potest intelligi. stricte & large. primo modo creari siue fieri dicit respectum ad causam efficientem. omne enim creari respicit primum efficiẽs. & dicit respectũ ad oppositum precedens. siue illud sit positiuũ. siue priuatiuũ. & ut uerius loquar creari proprie sumptũ requirit quod oppositũ immediate precedẽs sit contradictoriũ. & sit negatio extra genus. & ñ priuatio. neq contrariũ & ab isto creari dicitur creatura illud quod accipitur eẽ a primo efficiente immediate & post oio ñ eẽ. quod ẽ pure nihil. 2° mõ creari dicit respectũ ad primum efficiẽs. sed nõ ut ad immediate producẽs excludẽdo oẽm causam 2am. & dicit respectũ ad oppositum precedẽs. quod tñ non ẽ negatio extra genus. sed in genere. quia i sbo. & ab isto creari dicuntur creature. & predicatur de oibus aliis a deo preterquam de xpo. oia enim ad a primo efficiente recipiũt eẽ & dicũtur creari licet sint effcũs

aliarum causarum. quia accipiunt esse primum post non esse. sed esse primū dupliciter potest intelligi. uel adequate quo modo esse corporis & anime dicitur per se ens. quod adequate. uel prima pars entis dicitur per se ens. sicut corpus organicum dicitur primo ens quam anima si duratione precedit ipsam in hoie. ideo si corpus organicū fuisset ab eterno inanimatū. & in tempore aiaretur totus hō diceretur creatura. licet nō accepisset totum esse post nō esse. sed primū eē partiale. si creari accipiatur primo mō nō est dubiū quod xps non est creatura. quod nā hūana in christo de qua magis uidetur non est sic creata. quod non a solo primo efficiente immediate fuit producta. nec post oppositum quod est non eē. illo enim mō angeli. aia. & gratia. que de nihilo producūtur a primo efficiente immediate creantur. Si aūt creari accipiatur secundo mō. patet quod xps nō est creatura. quod nō accepit primū eē quod est adequatū post nō esse quod tale esse constat ex duplici eē. sicut in xpo sunt due naturē. ita secundum duo esse. nec primū eē partiale. quod illud ē eternū. Sed hic est unū dubiū. quod quicquid est terminus alicuius mutationis est terminus creationis. sed nā hūana in xpo est terminus generationis. ergo etc. Dicēdū quod nā hūana pōt terminare creatōem. & per hoc dr uere creatura. non tñ propter ipam xps dicitur creatura. quod eē primū istius nature nō est esse primū christi. immo primum huius nature sequitur eē primum xpi. Ad argumenta ad primum dicendum quod illud quod natū est denominare suppositum rōe nature pōt dici de ipso supposito. sicut uiuere. comedere. & intelligere. sed creatura nō ē tale denominatiuum exemplū hō secundum caput dicitur crispus & non triangularis. uel rotūdus. quod primū denominatiuū est natū denoiare. & secundum non. sic esse creatorem natum est denominare ratione nature. creatura autem non. Ad secundum dicendum quod homo predicatur in quid de christo. & creatura predicatur in quid de natura humana in christo. sed non sequitur. ergo predicatur de christo. quia medium accipitur in maiori propositione in abstracto. & in minori in concreto. & sic in argumento erunt quattuor termini.

Ad ultimum dicendum quod omnis quidditas in abstracto cuiuscunque generis existat habet creaturam pro superiori denominatiue. sed non omne concretū cuiuscunque generis habet creaturam pro superiori. exemplum esse creaturam nō est superius ad esse album. ut propter hoc sortes dicatur creatura. quia albedo est creatura. sed ex alia ratione priori. licet ergo albedo dicatur creatura non tamen album dicitur creatura. si album non est esse primum illius in quo est.

Utrum xpo potuerit conferri summa gratia possibilis cōferri creature. quod non. anima christi non potest esse summum gratificabile. quod non est summa natura intellectualis. ergo non potest summam gratiam recipere. consequētia probatur. quod nā intellectualis excellētior ē capax nobilioris

pfectõis.quia qualitas perfectionis est secundum gradum nature pfectibilis. p grã quã aia christi potuit recipe nccio est finita.& in certo gradu.s ultra illũ gradũ potuit fieri maior grã.g etc.õña pbat.q si itelligat maior grã non pp hoc est infinita.s finita. g̃dus aũt finit9 nõ repugnat pfectõi creature. p si grã aie eẽt in termio ita q nõ possit creari maior.aut hoc eẽt rõe forme in se. aut rõe efficiẽtis. aut rõe subiecti recipienti.nõ p.q grã est augmentabilis in infinitũ.nec z° q deus eã otingenter causat.& sic ex pte.sua põt cãre quãtã uult.nec 3° mõ.q for ma recepta semp ampliat capacitatez recipiẽti.q cãlitas dilatat hñtez. p si sic.tũc posset habere grãm cui nulla eẽt equalis.q qđ per suphabũdãtiã dr uni soli ouenit.d° phisi.oñs est falsum q deus posset assumere aliã nãz hũanã uel angelicã.& sibi equalẽ grãm ul' maiorem conferre. õ nã hũana potuit assumi ad summam unionẽ q̃tũ ad eẽ: & ita fuit de facto.g q̃tũ ad operari.

In ista.q.sic pcedã.p pmittã.i°di. z° p illã respõdebo ad.q. Distictio est ista.summũ dupr põt accipi.uno mõ positiue per excessuz ad oĩa.a° mõ negatiue per nõ excedi ab aliq̃ alio.pri mo mõ summũ non põt eẽ nisi unũ. z° mõ põt esse multa.q multa sunt gnã gnãlissima.q̃rũ nullũ habz aliud supra ueniẽs genus. Hac di.pmissa.ad.q. dico q loquẽdo de summo p mõ deus nõ põt aie xpi ofere sũmã gratiã possibilem creari. Rõ hec est.q potest aliam naturã angelicã uel humanã assumere & ei equalem gratiã dare.s loquẽ do de summo z° modo dico.q potuit & ad hoc probãdũ dico duo. Pri^m est.summa gratia põt creari una creatione. z^m q põt conferri anime xpi.

Pri^m pbo sic. Accepta aliq̃ grã determĩata & uocet.a.q̃ro ascẽdendo. aut ẽ stat9 ad aliquã supremã.& habeo ppositum.aut nõ.& tunc erit process9 in infinitum.sed processus in infinituz est impossibilis.g standum fuit in primo. Probatio consequẽtie.q sequit quanto aliqua gratia magis excedit.a. tanto est perfectior.ergo illa que in infinitum excedit.est in infinitum perfectior:& per consequens infinita. tunc ultra qđ ab intellectu diuino uidet sicut unum creabile potest una cratione creari.gratia illa ẽ hmõi. ergo etc. Secundum probo sic.subiectum receptiuum accidentis ouenĩẽtis habentis gradus & non determinatur ex se ad aliquam illorum graduuz potest quãtum est ex se illud recipere secundum quẽ libet eius gradum.probatur statim. q ideo aqua non potest omnem gradum caloris recipere.quia calor est accidẽs disconueniens aque.& aer non potest omnem gradum caloris recipere .quia determinatur ex se ad aliquem determinatum gradum .ergo si subiectum est receptiuum accidentis conuenientis & non determinatur ad certũ gradũ põt oẽz g̃dum recipere.sz anim a respectu

grē est tale subiectū. ḡ quātū est ex se pōt recipere omnem gradum gratie.

Preterea angelus & anima compantur ad gratiā ſm eandē rationē receptiui. ꝙ ipa ut recipit est forma eius dē rationis. & receptiua inꝗtū recipiunt sunt eiusdem rationis. exemplum albedo enim eiusdē rationis inest lapidi & ligno. & ut ista duo sunt receptia albedinis nō sunt alterius rationis. sed gratia angeli & gratia anime sunt eiusdē ratiōis. alioquin determinate una excederet alterā. ita ꝙ omnis gratia anime excederē omnē gratiā angeli. uł ecōuerso. ḡ angelus & aīa ɔpantur ad gratiā u t subiecta eiusdem rationis. & iō alteritas accidit eis. & ideo quātā gratiā potest recipere angelus. tantā pōt recipere anima & ecōuerso. sed aliꝗs angelus pōt recipere summā gratiam cābilem. ḡ & anima christi. Ad argumenta ad primū dicēdū ꝙ omne gratiabile est in perfecta potentia obediētiali. iō est capax gratie ſm omnē gradum suū. ꝙ gratia est accidens & conueniens anime. & non determinat sibi anima aliquem gradū. unde subiectum est capax eius secundum omnem gradum. & deus potest imprimere. Ad 2m dicendum. ꝙ ultra gradum gratie anime christi possit intelligi aliꝰ gradꝰ maior tripliciter potest intelligi. uno modo ꝙ ultra istā gratiam possit fieri aliquis gradꝰ in illa natura. 2º modo ꝙ ille gradus dicat perfectionem supernaturalem. Tertio modo ꝙ absolute sit aliquis gradus superior. primo modo dicendum est ꝙ non. quia includit contradictionē. si gratia prima est in termino. & cum dicis si additur gradus finitus non erit infinita. dico ꝙ est impossibile. quia album addi nigro in aliqua perfectione est incompossibile quia neutrum est per alterū perfectibile. & tamen utrumꝗ est finitum sic in proposito. si 2º modo dico ꝙ si gratia ponatur summā perfectio supernaturalis contradictio est intelligere aliū gradum superiorem. sicut intelligere perfectiorem colorem super summum album. si autem gratia non sit summa perfectio supernaturalis potest ītelligi superior. si tertio modo dico ꝙ extra totum genus qualitatum nobilissimarū quales sunt iste perfectiones supernaturales possunt pōni multe alie pfectiones istis. sicut est omne existens in genere substantie. quia totum genus substantie excedit totum genus qualitatis. & infimum in genere substantie excedit omne accidens etiam creatum a deo. licet tale accidens quia coniungit animā deo dicatur perfectiꝰ substantia. tamē in se non est ens ita perfectum. Ad tertium dicendum qꝛ considerādo gratiam quocunꝗ illorum modorum gratia habet gradꝰ. & in natura rei est sūmā capacitas uel minima ad omnē formam receptā. nec illa augetur. nec illā minuitur quācunꝗ formam recipiat.

Ad ultimū patet ꝙ ratio concludit de superlatiuo positiue sumpto.

421 Trum christo fuerit collata summa gratia de facto. quod non non est ponenda gratia in anima christi non quanta requiritur ad eius beatitudinem. sed perfecte quietatur si tota inclinatio naturalis illius terminetur sed potest perfecte terminari sine summa gratia quia non habet summam naturam sicut aqua quietaretur si non esset in centro quia non habet summam grauitatem. Praeterea summa natura non est facta. ergo nec summa gratia. antecedens patet. quod omni natura facta possibile est fieri perfectior. consequentia probatur. quod ordo uniuersi magis consistit in speciebus quam in indiuiduis. ergo etc. Contra Io. primo uidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti.

Ad questionem dico quod secundum magistrum sententiarum probabile est quod deus tantam gratiam contulit anime christi quantam potuit. sed potuit conferre summam gratiam. ergo contulit Praeterea Io. de christo loquens dicit: non dat deus spiritum ad mensuram. sed gratia non ad mensuram est summa possibilis dari. Ad argumenta ad primum dico quod licet anima christi non habeat summam inclinationem ex parte fundamenti. habet tamen inclinationem ad summam gratiam qua possit coniungi obiecto. et in eo perfecte quietari. quod non posset sine summa gratia

Ad secundum dico quod antecedens secundum augustinum potest negari. et si conceditur. consequentia negatur. et cum arguitur deus fecit summam gratiam et non summam naturam. dico quod rationabiliter fecit. quod si natura esset summa non haberet influentiam in alias naturas necessario. sicut nec modo superior species necessario influit in inferiorem. sed summa in gratia influit in inferiora secundum esse gratie. ideo ista necessitas est maior illa.

422 Trum christus meruerit in primo instanti. quod non. christus non potuit peccare ergo nec mereri antecedens patet. consequentia probatur. quod uoluntas perfecte coniuncta fini ultimo non meretur. alias beati possent mereri. Praeterea omne quod est quando est necesse est esse primo periarmeneias. ergo si uoluntas meruit in primo instanti non precessit actum. ideo actus ille non potuit non fuisse. ergo actus ille fuit simpliciter necessarius. et non meritorius. Preterea due mutationes quarum terminus unius precedit terminum alterius non sunt simul duratione. sed creatio uoluntatis in esse primo. et motio eius ad actum proprium sunt due mutationes et terminus creationis precedit terminum actionis uoluntatis. ergo non potuit simul esse primo et operari. et per consequens non potuit mereri in primo instanti. Contra ad actum meritorium sufficiunt tria scilicet potentia informata gratia presentia obiecti. et usus potentie circa obiectum meritorium. sed omnia ista fuerunt in christo in primo instanti. ergo etc. minor patet de duobus primis et certum est. de tertio probatur per augustinum nono de trinitate. si ignis esset eternus splendor genitus ab igne esset eternus. ergo res et operatio rei possunt pro quocunque instanti esse simul. In ista questione sic procedam primo uidendum est quid sit meritum. secundo quomodo christus meruerit cum fuerit perfecte beatus in primo instanti. et uoluntas eius fuit fini ultimo perfecte coniuncta.

Quātū ad primū articulum dico ꝙ meritū eſt aliq̄d acceptū uł aliq̄d acceptādū in aliq̄ pſoa. ꝓ q̊ eſt aliq̄d retribuēdū illi in q̊ eſt illud acceptū. q̄ſi debitū ſibi ꝓ ſuo merito. uł alteri ꝓ quo meruit. ex ho apparet ꝙ meritū nō ſēper dicit actū q eſt in ptāte illius cui fit retributio. ň qñ aliq̄s mereť ſibiipſi ꝟ qñ mereť alteri ꝑ orones. ieiunia. uigilias. & alios labores acceptos deo. tūc actus ille meritori⁹ eſt in ptāte facientis. & nō ei⁹ ꝓ q̊ facit. & iō meritū formalr dicit ordinē act⁹ laudabilis in merente ad acceptantem. ut ipſe retribuat ei ꝓ q̊ acceptať. & ſic ſeqtur ex ho ꝙ un⁹ poſſit mereri ꝓ alio. q̄ꝗ tū ad zm articulū uideť ꝙ xp̄s nō potuerit mereri. rō talis eſt. illud qď eſt ſimplr in termīo nō pōt mereri. ꝟ xp̄s ꝟm portōem inferiorē fuit ſimplr in termino. g̊ etc̄. mi. ꝓbať. ꝙ xp̄s nō potuit hēre actū inordinatū circa finē. ꝑ ſic meritū in nob̄ reſpicit partē intellectiuā ſic in chriſto. ꝟ in nob̄ nō ē meritū ꝟʒ portōeʒ inferiorē. ň fuerit ꝟʒ portōeʒ ſupiorē. ſicut nec pctm̄. ꝟ chriſt⁹ nō potuit mereri ꝟʒ portōeʒ ſupioreʒ & ꝙ ꝟʒ illā fuit pfecte beatus. g̊ etc̄.

ō omis act⁹ accept⁹ deo ꝓ q̊ deus uult aliq̄d retribuere illi cui⁹ actū acceptat. uel alteri ꝓ q̊ fit eſt meritori⁹ ꝟ omis act⁹ xp̄i ꝟʒ nāʒ hūanā elicitus & ꝟʒ portōeʒ ſupiorē qualꝫ act⁹ eſt beatific⁹. uł ꝟʒ portōeʒ inferiorē eſt tal. ꝙ de⁹ uult aliq̄d retribuere ei ꝓ q̊ fit uel ei qui facit. ergo omnis act⁹ chriſti ſecundum omnem portionem eſt meritorius. Addo aūt hic ꝙ act⁹ beatific⁹ michael uel alteri⁹ ſancti ſine ɔditōe pōt eē meritorius. ꝙ de⁹ pōt ipm acceptare tanꝗ digm retributōe. de facto autem nō ſic acceptat. ꝙ perſona illa totaliter eſt extra ſtatuʒ merendi. ꝟ xp̄s non ſic. ꝙ ꝟʒ aliquid fuit uiator. & per hoc omnis act⁹ ipſi⁹ acceptus deo fuit meritorius. De facto eniʒ m ritū nō ɔſiſtit tm̄ in actu elicito. ꝟ in per ſe ɔditōib⁹ ſuppoſiti elicientis. actiua et acceptatio diuina nō ſolū reſpicit actū. ꝟ ɔditōes ſuppoſiti elicientis. Exemplū aliq̄s offendit me. mō ueniūt duo ad rogādū ueniā ꝓ offenſa & ambo eq̄ ɡtioſe rogāt. & formalr loquēdo rogatio erit cā quare dimittam offenſā. tñ aliq̄ pōt eē ɔditio accñtalis ſuppoſiti quare magi & citi⁹ dimittā offenſaʒ ꝑ p̄ces unius ꝗ alteri⁹. ꝑ prim pncipale ꝓbať z⁹ ſic. oīe hn̄s actū prim pfectū & obm pn̄s in rōne obi. & nō īpeditū. & act⁹ ille eſt pmanēs & nō ſucceſſiu⁹ pōt agere ꝓ q̊cūqʒ inſtāti. ſufficiēa pʒ. ꝙ nō plꝫa reqrūtur ad actū. ꝟ oīa iſta fuerūt in xp̄o in p̊ inſtāti ɔceptōis ſue. g̊ etc̄. ꝟ tal act⁹ eſt meritorius. g̊ etc̄. Dico ego ꝗm ad iſtum articulū ꝙ chriſtus nō meruit ſibi. ꝟ nobis. primū probatur. ꝙ ſi ſic: tunc aut operatione elicita circa finē. aut circa ea que ſunt ad finem. nullum horum poteſt dari. quia primo actu quē chriſtus habuit circa finē fruebať illo aūt actu ñ potuit mereri fruitōeʒ.

ꝙ nullꝰ actus pōt eē meritoriꝰ suiipiꝰ
nec esset aliud dicere meruit fruitōem
ꝙꝫ hūit eam.uel ꝙ deꝰ dedit talē actū.
Dico ġ ꝙ liberalr sn̄ meriti p̄cedē
tibꝫ xp̄s fuit ꝯiūctꝰ ſꝫ ꝙ hō fini ultīo
ꝑ fruitōem. ſ hic est unū dubiū.ꝙ
glosius est hēre p̄miū pro merito ꝙꝫ si
ne merito.ſ qd est gloriosiꝰ ponēduꝫ
est in xp̄o. Dicēdū ꝙ ꝓpositio uera
est de p̄mio qd pōt hēri ex meritꝭ.sed
ꝯiunctio aīe xp̄i ꝑ actū beatificū fuit
tāta & ita excellēs ꝙ ad ip̄āꝫ nō potu
it p̄cedere aliqd meritū.& tūc dico ꝙ
gloriosiꝰ est hēre ex lib̄tate dātis actū
ad quē nō pōt p̄cedere meritū.ꝙꝫ actū
debiliorē cū mlt́ꝭ precedētibꝫ meritis:
Rō huiꝰ est.ꝙ sicut deꝰ creauit nāꝫ ali
quā ita pfectā in eē nature.ad quā eā
dē nō p̄cessit cālitas cāe 2e.sic ī gener
moris deꝰ creauit aliquē actū beaticum
ad quē nō pōt eē aliqs actꝰ meritorius
prior.talis fuit actꝰ aīe xp̄i ꝓꝓ nobili
tatē & excellētiā suā & mōi hn̄di actū
illū. 2m ꝓbatūr.s.ꝙ xp̄s meruit no
bis.ꝙ ꝓprie loquēdo de merito meri
tū ꝯsistit in affectōe ꝯmodi modificata
affectōe iusticie.prim enī obiectū circa
qd aliqs meret est ip̄e deꝰ.ꝗ est diligē
dus affectōe iusticie.uolēdo ip̄m eē &
bn̄ esse.s.sapiētē & iustū. affectio aūt
ꝯmodi respicit ꝓpriū bonū.iō oīne eli
citū affectōe ꝯmodi si n̄ moderet̄ affe
ctōe iusticie ē demeritū.ꝙ īmoderatus
appetitꝰ boni ꝓprii.& ꝑ ꝯn̄s pc̄tm̄.iō
affectōe iusticie debꝫ referri ad ultimū
finē.&a ꝙ christꝰ ſꝫ ptē sensitiuā fuit
uiator.iō mlta oꝑa hūit sibi p̄n̄tia.ſm
ptē sensitiuā.ꝗ libere potuit uelle affe
ctōe ꝯmodi modifita affectōe iusticie
referendo illa in ultm finē.iō ieiunādo
uigilādo.& orādo mereri potuit.ꝙ ta
les actꝰ nō sūt inclusi in beatine.opera
tiones aūt beatoꝝ ideo nō sunt de fcō
meritorie.ꝙ sunt incluse in beatitudīe
Ad primū ꝯ 2m articulū dcꝫ ꝙ esse
in termīo dupl̄r pōt intelligi.uno mō
ꝙꝫtū ad affectōeꝫ iusticie & īpeccabili
tatē.2o mō ꝙꝫtū ad affectōem ꝯmodi.
primū dupl̄r pōt intelligi.uel ꝙꝫtū ad
portōeꝫ supiorē.uel ꝙꝫtū ad īferiorē.ꝓ
mō do ꝙ christꝰ fuit in termīo.ꝙ pfe
cte cōiūctꝰ deo affectōe iusticie.& nō
potuit peccare nec uelle n̄ iustū & or
diatū.2o mō nō fuit ī termīo.ꝙ n̄ hūit
īpassibilitatē.nc habuit oīne qd habere
potuit.& ita potuit mereri.affectōne
etiā ꝯmodi n̄ fuit in termīo.ꝙ n̄ habuit
suuꝫ bonuꝫ sibi ꝯiunctuꝫ ꝙꝫm cōiungi
potuit.iō diligēdo mr̄eꝫ & alios scōs
in deū.& malos ꝓꝓ deuꝫ mereri potu
it.& sic n̄ fuit in termīo. Ad 2m dcꝫ
ꝙ christꝰ potuit mereri ſꝫ portōeꝫ su
piorē & īferiorē.& ſꝫ oīneꝫ actuꝫ tā
beatificuꝫ ꝙꝫ n̄ beatificū.& rō assigna
ta ē modicuꝫ ꝟ. Ad pm p̄ncipale dcꝫ
ꝙ ꝯn̄a ē fl̄a.ad ꝓbatōeꝫ ꝗ2o ꝙ pfecta
ꝯiunctio fini ultīo dupl̄r pōt intelligi.
uno mō ſꝫ affectōeꝫ iusticie & ſꝫ affe
ctiōem commodi.alio modo affectione
iusticie.& non affectione commodi.
primo modo sunt coniuncti beati.& iō
nec peccare p̄nt nec mereri.ꝙ total̄r

sunt extra statum uie. 2° mō fuit ɔiun ctus xp̄s ſ3 pportōe3 supiorem eo ꝙ peccare nō potuit. potuit tn̄ pati. ꝙ aliqd potuit accidere ɔ affectōe3 ɔmo di. & ideo potuit xp̄us libere uelle. & sic mereri. ideo nō est sile de xp̄o & be atis. Ad 2m de perlarme. dicendū ꝙ act9 ille in p̄ instāti fuit ɔtigēs. ſ ɔtin gēs nō est formalr ɔtingēs nisi qn̄ est. sicut et necessariū nō est necessariū n̄ qn̄ est. unde pōt distingui ſm ɔpositio nē & diuisionē sic. oīe qd est ncc̄e est esse. falsa est. si aūt dicat sic: oīe qd est qn̄ est ncc̄e est esse. uera est. Ad 3m dd ꝙ due mutatōnes sunt ordinate ſ3 pri9 & posteri9 & termini silr sunt ordinati. ita ꝙ un9 ē prior tpe alio. h aūt est ordo nature & non temporis. & sic etiam in terminis.

423 Trū christus fuerit hō in tri duo. ꝙ sic. xp̄s fuit xp̄s i tri duo. ḡ fuit hō in triduo. aīns p3. ꝙ nulla est uerior p̄dicatio q̄ eius dem de se ip̄o. ſ3 boetiū. ɔn̄a pbatur. ꝙ ex opposito ɔn̄tis seqt op̄m an̄cedē tis. p̄ xp̄s in triduo hūit hūanitate3 ḡ fuit hō. ɔn̄a p3. aīs pbat. ꝙ hūani tas est aliqua entitas. ſ xp̄s in triduo ha buit totā entitatē hōis. ꝙ corp9 & ani mā. ꝙ p mortē nullū hoꝝ fuit corru ptū. ſ tm̄ fuit sepatio. p̄ oīe sup po̅m in nā creata sbsistēs pōt ab illa nā denōiari. ſ uerbū in triduo subsistebat in nā hūana: ḡ pōt dici hō cū n̄ possit habere aliā denominatōe3 ab ip̄a. ɔ xp̄s in triduo nō hūit aīa3 unitā corpo ri ut formā pficiētē. hō aūt nō est hō. nisi aīa uniat corpori pfectibili. cū ḡ in triduo non fuerit unita. ḡ xp̄s non fuit hō. Ad euiam istius questionis sūt duo uidēda eo ꝙ. q. ista ē logica & theologica. p̄ uidendū est inq̄tū est. q. logica. utrū hec sit uera de ui sermōis christus fuit hō in triduo. 2° uidendū est de eā inq̄tū est. q. theologica & de nā rei. Quātū ad primū articulum dico ꝙ ista. christus fuit hō in triduo: nō est uera. ꝙ iste terminus christ9 nō dicit unū ɔceptū: ſ3 damas. ſ includit duos ɔceptus. ɔcept9. s. uerbi & homi nis. qn̄cūq3 aūt subiectu3 respectu pre dicati no dicit unū ɔceptū. ſ duplice3 oport3 ɔpositōe3 eē in se uerā. & non includere repugnantiam. ꝙ nō sufficit ꝙ predicatū sit de intellectu subiecti. alias ista eēt uera: maius deo est. ꝙ eē ē de intellectu dei. cū ḡ xp̄us dicat sup positū existēs in duab9 naturis: & i tri duo non habuerit istas duas nās unitas q̄uis ptes nature habuerit sil unitas. ideo ista propositio est in se falsa. ꝙ ratio subiecti non erat in se uera. & p ɔn̄s de eā non potuit aliqd uerificari ꝙ subiectum non habebat suu3 signifi catū. Quātū ad 2m articulū est opi. magistri senten. q̄ dicit xp̄m fuisse ho minē in triduo. motiuū suū est istud. ad hoc ꝙ aliqd sit hō non nccio requirit ꝙ corp9 & aīa nccio mutuo uniantur ſ ꝙ uniat in 3°. s. in supposito habēte aīa3 & corp9 sibi unitā. & ꝙ xp̄s hūit ista duo unita uerbo. ideo fuit hō. ſ ꝙ

nõ erant unita inter se. iõ fuit hõ mortuus. Similiter Hugo tenet eandem cõclõnẽ. hab; tñ aliud motiuũ. unũ motiuũ suũ est istud. q dicit ipse q anima est p se suppõitum. & homo est anima utens corpore. & q utatur corpe accidit sibi. g xpũs in triduo habuit aĩam sibi unita;. ideo xpũs fuit homo in triduo. plures alii tenent istã cõclõnẽ. tñ pp aliud motiuũ. dicũnt enim q nihil ẽ de rõne quidditatis p se nisi forma. iõ qd hab; formã habet quidditatem. cu; g xpũs in triduo habuerit formam hominis. g habuit quidditatem hominis. & p cõsequẽs fuit homo. Cõtra istã cõclõnem simlr arguo tenendo eius oppositũ. licet enim xpũs habuerit ptes naẽ sibi unitas. nõ tamẽ habuit naã humanã unitam. & naã humana nõ est pars unita. pono eni; q natura in se dicat entitatem absoluta; pter ptes. illud enim quo homo est homo nõ est tantũ relatio. sed homo humanitate est homo q si homo non esset nisi partes unite nõ esset unum nisi aggregatione. sicut quinarius nõ est unitas. sed illud qd ex qnq; unitatibus resultat. homo g hab; qdam 3am entitatẽ aliã a ptibus etia; simul unitis. nõ tam partialem entitatẽ q faciat cũ istis cõpõem. alias eẽt pcess9 in infitum. & illa forã toti9 nõ fuit uni ta vbo ĩ triduo. g xps nõ fuit hõ ĩ triduo. Ad pm in õriũ ddm q añs ẽ fls; q xps includit duos cõt9. & fm unũ illoꝝ in triduo non fuit hõ. iõ ista ppõ xps ẽ christus in triduo non est uera. &

dato q sit uera. consequentia est falsa. sequitur enim per conuersionẽ. si christus est homo. homo est christ9. & tunc nullo homine existente. ista ess; vã. homo est christus. qd est falsum. Ad probationem respondeo q ex oppõito consequentis non sequitur oppositum antecedentis. nisi ratione alterius partis s. hominis. Ad secundum dicendum q humanitas est entitas absoluta alia a partibus unitis que sunt corpus & anima. & licet ista fuerit unita in tercio. ñ tamẽ fuerunt unita inter se. Ad tercium dicendum q licet uerbum habuerit corpus & animam sibi unita. non tamen potuit denominari ab eis. ratio est. q partes que nate sunt esse partes alicuius totius non subsistunt naturalit ñ in suo toto. ptes aũt in ppoto9 sũt caro & aĩa. & tũc caro põt cõsiderari in maxia abstractõe fm q abstrahit a suppõito. & dr carneitas. & sic nc denoĩat suppom alienũ. nc suũ. 2o põt cõsiderari abstractõe minori. sic ue abstrahitur a suppoto9 suo. ut caro ab hac carne indiuidua. & sic põt caro pdicari de hac carne. & põt cõcerner indiuiduũ. 3o mo caro cõsiderari põt cõcretiẽ ut cõcernit ppriũ suppom cui9 ẽ ps ut suppom hominis. & si sic accipit nã ei cõuenit denoĩare totũ. & toti cõuenit denoĩar ptẽ. & q isto mõ in triduo nõ fuit caro in vbo ut actu ps illi9 cui9 nata fuit esse ps. iõ xps rõe illi9 nõ potuit dici corp9 nc corpeus. q isto mo ñ denoĩat ñ cõcurrente toto. cui9 caro dr ps. s. nã hũana.

424

Trū xpūs habuerit nccītatē3 moriendi.ꝙ nō.aplˢ. corpus est mortuū ꝑ pc̄tm̄. ſ xpūs nō habuit peccatum.ḡ etc̄. ꝑ anima xp̄i fuit omnia ſciens.ḡ om̄ia potens. & ꝑ cōſequēs nō habuit nccītatē3 moriendi.ɔn̄a ꝓbatur.ꝙ om̄ia ſcire nō eſt minoris pfectiōis ꝗ̄ omnia poſſe.cum utrūq3 reſpiciat eadē3 ob̄a & includat potētiā reſpcū actus tendētis in oē poſſibile.ḡ etc̄. ꝑ anima xp̄i fuit pfectiſſima inter omnes formas pficientes mām.ḡ pfectiſſime pficiebat corꝰ ſuum.& ꝑ ɔn̄s poterat tollere omnē priuatōem a mā quā pficit.hoc enim pōt facere fora impfectior.ſic̄ fora celi ꝑ quā ē nāliter incorruptibile. ɔ̄ om̄e corruptibile nccio corrūpet.vīꝰ meᶜᵉ et rō ē.ꝙ ɔ̄ria ſūt ad inuicē corruptibilia.ꝑ phiɔ.cū ḡ corpꝰ xp̄i fuerit ɔpoᵐ ex ɔ̄riis.ḡ erat nāl̄r corruptibile. ꝑ mā ē q̄ res pōt eē & nō eē.7° meᶜᵉ. & hoc ē rōe priuatōis annexe.ꝑ phi. mā eni priuata ad maleficiū machinat.ꝙ ad corruptōem cōpōiti cuiꝰ ē.ſ mā fuit eiuſdē rōis in xp̄o & ī nobis. in nob̄ aūt ē cā nccia corruptiōis.ḡ & in xp̄o

In iſta.q.ſic ꝓcedā.p̄ recitabo unū modū dicēdi cū ſuis motis.& oñdā mo dū illū nō eē rōabilē.2° dicā ad.q. qd̄ meliꝰ uidet.3° quedā dubia excludam ſoluēdo.ultimo rn̄debo ad arᵗᵃ in ɔ̄riū

q̄ᵐ ad priᵐ articulū a multis tenet ꝙ xpūs habuerit nccītatē moriēdi. motiua ſūt iſta. In xp̄o fuit poᵃ matie eiuſdē rōis ſic̄ in aliis hominibꝰ.& fuit priuata aliis foris.ſ mā priuatā ē neceſſaria cā corruptiōis.ḡ etc̄. ꝑ in corpe xp̄i fuit ɔ̄rietas q̄litatūq3 que non ſunt oīmode ꝓportionate in corpe mixto.ꝙ aliḱ cōplexionatur una ps q̄ alia una autem ꝑciſe conſiſtit in calido & humido.& ſic in corpore fuit dominium alicuius qualitatis contrarie. & ex mutuā actiōe & paſſiōne neceſſario ſecuta fuiſſet naturalis corruptio. ꝑ corpꝰ generabile & corruptibile hab3 certā menſurā ſue duratōis in eē ultra quā nō pōt durare.ſed corpus xp̄i fuit generabile incorruptibile.ḡ etc̄. Cōtra iſtū modū dicēdi arguit.ꝙ rōes nō cōcludūt.ſi enim priᵉ due ualēt. ita cōcludūt de corpe xp̄i gl'oſo ſic̄ de corᵉ xp̄i an̄ r̄ſurrectōe3.ꝙ pō māe ē eiuſdē rōnis modo ſicut prius.& ſic priuata ſicut prius.ſic̄ ḡ anima xp̄i ante reſurrectionem non abſtulit omnem priuationem a matia. ſic nec poſt reſurrectionem.& ꝑ cōſequens modo corpus xp̄i eēt corruptibile ſic̄ tūc. ꝑ ultimum arᵐ accipit unum fl'm ꝙ oē generabile hēat certā mēſurā. ꝙ ſi ponat lapis in eē & tollat oē extrīſecū corruptiᵐ.poīta generali influenᵃ diuiā nunq̄ corrumpit.ḡ nō corrūpit ꝑ certā mēſuram duratiōis.ſi ḡ corpa animata ſūt nccio corruptibilia.hᵒ erit ex cā intrinᶜᵃ.ꝙ ī talibꝰ aliq̄ ɔ̄rietas dn̄at. puta calor q cōtiᵉ fouet in humido tēdēte cōtinue ad corruptiōem ꝑ actōe3 caloris.ex cuius actōe ſequit corruptio hūidi radical' in q̄buſdā citiꝰ. in q̄buſdā tardiꝰ.

Ad.q.ḡ dicō q̄ vbū diuinū pōt tri plicit̄ ɔpari ad nām. uno mō vbū assū ptū ad nām assumēdā gl'osā. & isto mō nō habuisset cām sue corruptiōis. 2ᵒ ɔpando uerbū ad nām assumēdā inno centē sine pctō originali. & isto mō q̄ tū eēt ex pte nat̄e in se nō fuit aliq̄ cā mortis in nā. 3ᵒ cōpando uerbū ad nā3 assumendā nō gl'osā. q̄ gloria nō redū dat in corp⁹ p miraculū. & isto modo nccīa est cā corruptiōis in corpe xpi i dissolutōe aīe a corpe q̄ᵐ ad 3ᵐ ar ticulū sūt duo dubia. primū ē. q̄ uide tur q̄ facta uniōe corpis xpi ad uerbū sine oī miraculo nouo corp⁹ eius pser uaret̄ ab oī corruptiōe. q̄ talis fuit illa assūptio ut assūptū nunq̄ dimitteretur̄ stāte ḡ uniōe corpis ad uerbū nulla ps corpis potuit corrūpi. alias assūptū fu iss3 dimissū. 2ᵐ duᵐ ē. q̄ si ptes flu ebāt tūc fiebat restauratio ptis noue ñ sine nouo miraculo. q̄ illa ps unit̄ vbo & tāte poᵉ est unire ptē. sic unire totū ƒ totū nō unit̄ nisi p miraculū. ḡ nᶜ ps ista; Ad ista ddᵐ q̄ fcō isto miraclo q̄ gloria nō redūdaret in cor⁹ nccītas fuit q̄ ptes corpis fluerēt p sudorē. & alias cōsūptōes. q̄ actiuo & passiuo nā lit̄ approxiati nccē ē cōsūptionē fieri si alteꝝ eorū habeat dñiu3. ƒ in corpe xpi fuit calidū & humidū. & unū ali qd̄ dñium habuit sup aliud. & uirtus nutritiua nō sufficiebat ad restauratōe3 depditi. iō fuit nccīus flux⁹ ptium & corruptō ipsaꝝ. Ad primū dubiu3 cū dicit q̄d sel fuit assūptū nunq̄ fuit dimissū. ueꝝ ē de pncipalioribꝫ ptibus corpis q̄ cōcurrūt ad pfecᵒᵉᵐ hoīs. cu iusmōi sūt cor caput man⁹. et tales ptes etheroge & alteri⁹ rōnis. aliq̄ alie ptes fuerunt dimisse. sic ptes carnis ungues & capilli. Ad 2ᵐ dᵒ q̄ nō nouo mi raculo. ƒ antiquo fuit aliqua ps addita q̄ sic uirtus generatia hab3 generar̄ di stinctū & sepatū ƒm eē & ƒm locū. sic uirtus nutriᵗⁱᵘᵃ hab3 generar̄ idē & uni tum. q̄ nutritio est adgeneratio alic⁹ ad aliud p̄ idētitatē & unitatē cu3 eo; dᵒ ḡ q̄ generatio noue ptis unite cor pori fuit mere nālis. et q̄ eēt pars cor pis xpi fuit mere nāle. ƒ q̄ ista ps unia tur uerbo fuit p miraculū nō nouū. ƒ antiquū p qd̄ totū cor⁹ fuit unitum.

Ad pᵐ ddᵐ q̄ cor⁹ est mortuū p pctm̄ demeritorie. ƒ cū in xpo nullum fuit demeritū. seqt̄. q̄ in p instāti in q̄ assūpsit nām innocentem nō infuit cā mortis demeritoria in eo. sed q̄ gloria p miraculū nō redūdabat in corp⁹. iō cor⁹ habuit ex se nccītate3 moriendi.

Ad 2ᵐ ddᵐ q̄ añs est ueꝝ. oñs autē fl'm. rō est. q̄ oīpotentia ad oē possibi le nō pōt cōferri creature. & nulli pōt cōferri nisi illi qd̄ hab3 formā unā in qua radicat̄ poᵃ oīm possibiliū fiendo doꝝ. & talis fora nō pōt eē accñtalis. q̄ accñs in se nō hab3 uirtutē pducti uā oīm sbaꝝ. nec alic⁹ nāe sbalis. q̄ in illa eēt vtualr ɔtinēs oēm formā. opor tet ḡ q̄ oīpoᵃ fundet̄ in aliq̄ fora sbā li. talis aūt cū sit infiᵗᵃ pōt ɔferri crea ture manēte creatā. iō repugt creature

s posse cogscere oia cogscibilia nõ re
qrit tantã pfectõem in cogscête. q n
ẽ pducere ea in eẽ. s tm reqrit poteti
am intellectuam & spẽs accñtales intelligibi
les quaꝝ aia ẽ capax. Ad ultimum dicendum
q sic fora celi nõ cõtinet pfecte omes
foras uirtualr & cãliter. ita nõ põt au
ferre aliq priuatõem si in celo sit mã
eiusdẽ rõnis cũ mã elemẽtoꝝ. iõ si celũ
sit incorruptibile necce ẽ dicere q uel
sit fora simplex. ul si hab3 mãm q sit
alteri9 rõnis a mã elemẽti. & de se tm i
po ad formã quã habet.

425 Tꝫ xpũs habuerit duas uolũ
tates. q nõ. oĩs uolũtas ẽ dña
sui act9. s si i xpo fuisset due
uolũtates alta nõ eẽt uolũtas. q nõ eẽt
dña sui act9. pba9. illa põ nõ ẽ dña sui
actus q sequit motũ alti9 po. sic eni3
seq nõ ẽ suo actui dñari. s si in xpo fu
isset uolũtas creata fuiss3 secuta necio
motũ uolũtati increate. & uerbu3 egit
opatõem nãe hũane. & p9 nõs nõ esset
uolũtas. 5 xpũs habuit duos intel9.
s. increatũ & creatũ. g duas uolũtates.

Ad istã. q. dicendum q uolũtas dupl'r põt
accipi. cõiter. & pprie. pº in xpo fue
rũt ad min9 tres appet9. s. icreat9 intel
lcũal & sesi9. sic eni uirt9 imagiatiua
imaginat. oba oĩm sensuũ siue in pñtia
ipsoꝝ siue in absẽtia. sic suo appetitu
delectat ul dol3 in ill si sũt discõueni
ẽtia. s nõ obstãte q uirt9 imagiua ima
ginat oba oĩm sesuũ nihilominus poni
m9 alios sens9 pticlares apphẽsiuos p
ticulariũ oboꝝ. sic nõ obstãte q appe

titus õñs ipm possit oia sesibilia appe
tere & nõ appeter ouea ul disconuea
oportet pter ipm ponere appetit9 di
stinctos. sic potẽtias apphẽsiuas distin
ctas. & sic d° q in xpo fuerint tot ap
petit9 qt sũt po apphẽsiue in nobis.

2° m° loquẽdo de uol q addit sup
appetitũ. q uolũtas ẽ appetit9 cũ rõe
liber. sic d° q i xpo fuerũt tm due uo
lũtates. nã sm Criso. sic firmit tenẽdũ
ẽ in xpo eẽ duas nãs & unã ipotesim.
sic cõcedere o3 q in xpo sunt pprieta
tes & po utriusq nãe. s po pfectissi
me rõnalis nãe sũt inte9 et uolũtas. g in
xpo sũt inte9 & uolũtas creata. & intel
lcũs & uolũtas increata. Sed dubiu3
ẽ de uolũtate libera & nãli an sint po
distincte. Ad qd d° q appetit9 nã
lis in qualibet re generali noĩe accipit
p inclinatõe nãli rei ad ppriã pfectio
nẽ. sic lapis inclinat nãliter ad centru3
ista aũt inclina° nõ ẽ aliud ab ipsa for
ma gui: atl. nec ab ea tum. nec respectũ ul3
aliis aliter uideat & sim. q cũ sit actõ
trãsiẽs nõ eẽt dare terminũ illi9 actiõis
trãseuntis. oñter credo q nãlis inclina
tio hoĩs sm qd hõ ad ppriã pfectõe3
nõ ẽ aliud a uolũtate libera. Alit po
test uolũtas dici nãlis ut distiguit 5 uo
lũtatẽ supnãlẽ. & ipsa exñs in puris nã
lib9 distinguit 5 seipsã ut infõrata do
nis gratuitatis. Ad arm in 5riũ ma.
est uera. & cũ dicit in mi. q uoluntas
sequẽs motũ alteri9 po nõ ẽ dña. d° q
uerbũ nullã cãlitatẽ hab3 sup actu3 uo
lũtatis create in xpo quã nõ hẽat tota

trinitas.iō uolūtas creata in xp̄o n̄ pri
nat̄ dn̄io suo℞ actuū pl⁹ ꝑꝑ unionem
ad uerbū q̄ꝫ si nō uniret̄ ei.

426 Trū xp̄us sit aliq̄ duo.ꝙ sic.
illud q̊ aliq̄d ē hō ē aliq̄d.pꝫ
extra de heretic/.cuꝫ xpūs.si
mil'r q̊ aliq̄d ē de⁹ ē aliq̄d.& nō idem
aliq̄d.g̊ aliud & aliud.g̊ duo. p̄ tot⁹
xpūs ē de⁹.& nō sol⁹ deus.g̊ aliq̄d ali
ud quā de⁹.g̊ duo.ɔn̄a pꝫ.ꝙ si hō cur
rit & nō tm̄ hō currit.g̊ aliud ab hoīe
currit. p̄ dr̄ia sp̄e infert dr̄ia nume
ro.sic dr̄ia genere dr̄ia sp̄e.ix⁰ me^{ce}.ſ
in xp̄o ē dr̄a spe^{ca} nā℞.g̊ & numeralis
g̊ duo. ɔ licꝫ de⁹ sit & hō.nō duo
tn̄.ſ un⁹ ē xpūs. Ad istā.q.ꝛn⁰ est
clara.ꝙ nō sūt in xp̄o duo masculine.
ꝙ nō due psone.tūc eni nō eēt unio in
psona.nec ē duo neutral'r. ꝙ xpūs nō
ē hūana nā.lꝫ habeat duo i se neutral'r
id ē duas nās. Ad pri^m d⁰ ꝙ lꝫ inq̄
tū de⁹ & inq̄^m hō sit aliq̄d.n̄ tn̄ inq̄^m
xp̄s ē aliud & aliud.ꝙ accipiē⁹ inq̄^m
ut ē rō ĩheretie p̄dicati ē falla^a ɔn̄t in
mō arguēdi a supiori ad inferi⁹.ſ esse
aliq̄d qd' est hō est inferius ad esse ali
q̄d qd' ē xp̄s Ad 2^m d⁰ ꝙ dictō ex
clu^a alio mō excludit addita sbo.& a⁰
mō addita p̄di^{to}.ꝙ si addit̄ sbo p̄cise
excludit illud de q̊ p̄dicatū nō p̄dicat̄
nec p se nec p accn̄s.Exem^m si solū al
bū currit nō excludit sor.currere. uel
musicū currere.ſ nigꝛ.si aūt addit̄ p̄
dicato excludit respectu sbi q̄cq̄d nec
foral'it dicit̄ de p̄di^{to}.nec eo⁹ maxime
eiusdē generis.Exem^m hoc solū ē albuꝫ
p̄ōt excludere ꝙ nulla q̄litas inhereat
n̄ albedo.& isto mō sumit̄ in diuīs cū
negat̄ ista.xpūs ē sol⁹ hō ul' sol⁹ deus.
ꝙ ē fl'a.nō ꝙ aliud dicat̄ de xp̄o.de q̊
nō dicat̄ de⁹.ꝙ nō bē dcm̄ de xp̄o est
foral'r de⁹.ɔcedit̄ g̊ ista.xpūs nō ē tm̄
hō.nec tm̄ de⁹.ſ nō.sequit̄.g̊ est aliud
q̄ꝫ homo ul' q̄ꝫ de⁹.ſ est falla^a ɔn̄tis a
pl'ib⁹ causis ɔitatis ad unā. Ad 3^m
d⁰ ꝙ i xp̄o sūt due nāe nūero.ſ ex h⁰
nō sequit̄ ꝙ xpūs sit duo nūero. quia
xpūs formal'r nō ē aliqua ista℞ nā℞

427 Trū xpūs habuit aliud eē ab
eē increato.ꝙ nō.ꝙ eē ɔstitu
it ens.g̊ si xpūs haberet duo
eē eēnt duo entia.aut si eēt tm̄ unū ens
eēt unū p accidēs.ſ hoc ē incōueniēs.
ſm bernhar. ꝙ hec est maxia unitas p̄
ter illā que est in trinitate.unitas auteꝫ
p accidēs nō est maxima inter unitates
creatas. p̄ nat̄a n̄ unit̄ uerbo ut for
ma.ſ ecōuerso.ꝙ uerbū ē act⁹. g̊ non
unit̄ ut dās eē.ſ ut recipiēs. p̄ infi
nitū nō p̄ōt accipe eē a creatura.g̊ nō
habꝫ aliq̄d eē cātum a nā assūpta. ɔ
sic ab eo qd' est sape sapia est.ita ab eo
qd' ē eē eēntia.ſ nō possunt eē pl'es sa
pientie qn sint multa sape.g̊ nō possūt
eē plures eēn^e qn sint multa esse. p̄
ans.monol'.vi.lux lucens lucere sic est
sen^a ens & eē.ſ nō p̄nt in aliq̄ eē plu
res luces qn sint plura lucere. g̊ nec
plures eēn^{ce} qn plura ētia. In ista.q.
est aliq̄d certū & aliq̄d dubiū.certū
enim est ꝙ eē & eēntia tm̄ in modo cō
cipiendi differunt & in xp̄o quot sūt

rapta eē tot sūt eēntie. certū ē etiā de eē sbsistētie qd depēdet ī subsistēdo ad aliud suppositum. & tale eē nō ē nisi unicū in xp̄o sicut nō nisi unicū suppositum. Sed dubiū ē de eē reali actualis existentie put distinguit ab eē subsistentie utrū sit aliud ab eē increato

Opi. q̄dā est q̄ tenz ptē negatiuā. rō assignat talis. si ps adueniret toti de nouo habēti eē pfcm totū nō hēret aliqd aliud eē a pte illa. sed tm nouū respcz ad ipsā. & ps p se eēt toti9. sic eēt de āia nu creata de nouo suppositio p̄exnte. sed nā humana aduēnit xp̄o q̄si supposito p̄exnti. ergo nō dat sibi aliqd eē. sed tm recipit eē eius hns nouū rem ad eā. p̄p accns nō dat aliqd eē sbo: q2 tūc ī petro eēnt tot eē q̄t accntia. sed nā humana actualr aduenit uerbo. q2 p̄exnti ī actu ergo etc. Contra. t̄in9 generatiōis ē eē existentie ul aliqd hns tale eē. sed sm Crisost. fili9 dei generatōe generat ex maria tempalr. & illi9 generatōis termin9 ē aliquid hns eē exntie. & n eē increatū. q2 illud nō fuit effcm p generatōez tpalē. ergo aliud eē habz ab illo. p̄p 2o de āia. uiuere uiuētib9 ē eē. sed in xp̄o fuit alia uita ab increata. alioqn nō fuisset uere mortu9. q2 mors ē priuao uere uite. sed uita increata nō pōt priuari. ergo ī eo fuit aliud uiuere. ergo aliud eē. p̄p āīa creat. sed creatio t̄inat ad aliqd exns. ergo ipsi9 āie fuit aliqua exntia actual inq̄m t̄inans actioēm. sed nō increata. ergo alia. p̄p illam nām quā uerbū psōauit tota trinitas pduxit in rōe cā efficientis & ɔseruātis

pcālitas efficientis & ɔseruantis n t̄inat nisi ad aliqd eē exntie nō increatuz. ergo creatū. Ad q. dicendum q2 ex quo nā n ē tm in intellcū nec in cā. sed extra cās suam nccio habz suā pporiā exntiā actualem sic ppriū eē qdditatiuū. sed nō habz ppriū eē sbsisten. q2 subsistentia nō addit sup exntiā nisi negatōem depēdentie. talis aūt exntia nō ē independēs. sicut nec nā cui9 ē. sed talis exntia in xp̄o est tm exntia uerbi. iō ibi ē tm una sbsistentia. Ad arta opi. pz rn9. q2 nā humana in xp̄o nō ē ps alic9 totius. nec ē in se accns. nec formalr exns exna extrinseca. Ad arta principalia ad pm dicendum q2 in mō arguendi ē fallacia ɔntis a destructōe ancedēt s. eē cōstituit ens. ergo plra eē plura entia. diuisio eni ancedentis & ɔntis includit negatiōem aliq. Contra utrūqz. dico ergo q2 si in xp̄o sunt due uolūtates. nō tam sūt duo uolētes. sicut habens duas scias nō dicit duo sciētes. ita in pposito lz sint plura eē quorum utrūqz sit suppositi. nō tn sequit suppositum esse duo. Ad illud bernhar. dicenduz q2 unitas pōt dici maxima dupliciter. ul ex priuatione distinctionis unitorū. ul ex pfectione ipsorum. Primo modo ista unitas nō est maxima. q2 in ipsa est maxīa diuisio naturarū. Secundo modo ē maxima post trinitatem. q2 ipsa unita sunt pfectissima. q2 unum est infinitum. & aliud est sba in se & p unionē cū alio. p cōicatōem ideomatū est de9. Ad 2m dicendū q2 nā humana est potētial

ſicut effect⁹ reſpcū cāe. ſ nō eſt potē tialis ſicut pfectibile ab ipſo uerbo. ꝙ uerbū nullius pōt eſſe forma. nec econ uerſo. ideo nō dat eſſe p inforatione. ſ p unionem. ſic enim ex iſta unione uer bum hac natura eſt homo. nō hac natu ra eſt exiſtens exñtia iſtius nāe. Ad terciū p idem. infinitū enim nullā pfe ctionem recipit que ipſum informet. tamē ſicut iſta natura unit ſibi ſine re ceptione paſſiua uerbi. ita uerbum tali unione exiſtit exña hui⁹ nāe.

428 Trū xpūs in ſacramēto exñs per naturalem uirtutem poſ ſit tranſmutare aliud a ſe. ꝙ ſic. ꝙ potentia actiua ē principiū trāſ mutandi aliud. 2° methaphi. & ix°. ſ chriſtus in ſacramento hab3 potentia3 actiuam. ꝙ habet omnem forma3 abſo lutam quā habet in exiſtentia naturali. ergo etc. Preterea homo uiuens in ſtatu mortali ſemper nutritur. prio de anima. ſed corpus xpi in ſacramēto ha bet uitam mortalem. ḡ ſemper nutrit. & cōuertit nutrimentū in ſui ſbſtātiam

Preterea chriſtus in ſacramento ha bet eādem potentiā actiuā motiuā quā habet in celo. & non eſt hic impedita. ergo ſecundum illā poteſt exire in actū eius. & per conſequens mouere corp⁹ ſuum motu locali. Contra oñe agēs phicum in agendo repatitur. 3° phiſi. corpus chriſti in ſacramento nō poteſt pati phiſice. ergo nec agere. Reſpō deo ſic homo eſt cōpoſitus ex anima & corpore. ita habet quaſdam potenti as ſepabiles a mā que cōueniunt anime primo. & toti per animam. ſicut intel lectus & uoluntas habēt etiam quaſdā potentias corporeas que nō ſunt anime per ſe. ſed totius cōiūcti. primo de ſen ſu & ſenſato. harum autem ſunt que dam magis corporee. ſ. que conſequū tur naturam corporis mixti. quedā ap propinquant ad naturam anime ſ. que conſequūtur totum corpus animatum inquantum animatum. De his potē tiis dico per ordinem tenendo duas cō cluſiones. Prima ſit iſta. chriſtus in ſacramento non poteſt uti aliqua potē tia actiua corporea. ratio huius eſt. ꝙ omnis potentia actiua corporea requi rit paſſiuum in qđ agat approximatu3 ſibi localiter. ſ potentia actiua chriſti non eſt localiter in ſacramēto. ergo nō poteſt habere aliqđ paſſum ſibi appro ximatum. maior probatur 7° phiſicoꝝ oportet agens corporeum approxima tum eſſe paſſo mediate uel immediate.

Secunda concluſio eſt iſta. chriſtus in ſacramento poteſt uti quacunq3 po tentia actiua ſpirituali. probatur per medium oppoſitum. quia illa non req rit ad actionem ꝙ ipſa habeat eſſe loca liter. quia etſi agens per ſepabile prin cipium ſit in loco. non tamē requirit ꝙ ſit in ſacramento localiter ad h°. qđ agat. Ad argumenta ad pri^m d°. ꝙ illa deſcriptio d3 intelligi ex pte ſui. ſ

possūt multa impedi[ta] ocurrere. uł ex pte hñtis istā pōm. ł ex pte obi uł me dii ꝓp que hñs illā pōm nō pōt exire ī actum. Ad z[m] ocedo ꝙ corpus xpi in sa[to] nutritur. si nutrit in exña nāli ſ nō seq̄t ꝙ agat. ꝙ nutritio non ē nisi adgeneratio ptis ipsi sbe nutrite. & ista adgeneratio pōt eē p actiōem uirtutis nutritiue siue ut hī siue ut alibi. Ad ulti[m] d[o] ꝙ licȝ illa po[a] actiua corpalis sit in xpo ut in sa[to]. n̄ tñ pōt eē prin[m] act[9] sui ī cor[e] ut in sa[to]. ꝙ reqrit pteȝ extra ptē nō tm̄ in toto. ſ in cōpatiōe ad locū. ad hoc ꝙ p unā ptē motam lo calit moueat aliaȝ.

429 Trū xpūs p suam potētiā po ssit couertere q̄dlibet in q̄d libet. ꝙ sic. nō repugnat pso ne diuine terminare aliq̄ actionē realē sic pȝ in incarnatōe uerbi ubi termin[9] est uerbum. ḡ a simili in ppōito. ꝑ nō repugnat nat̄e diuine terminare illā actōem que nō requirit in termino mu tationem. nec possibi[tem]. nec fi[tem]. sed trāsbatio est huiusmōi. ꝙ nō reqrit ti num mutari. nec possibilitatē aliq̄ in termino. nec requirit t̄mino suo aliq̄d addi. ḡ zc. ꝑ nl̄la creat̄a pōt ouerti in aliā ꝓp couenietiā termini a quo ad terminū ad quē. ꝙ in illa cōuersiōe nł la requirit cōuenien[a] alicuius sbi cōis manētis. ḡ q̄tūcunq̄ aliqua cā nō cōue niat cū alia nō min[9] est cōuertibilis in ipsā. ꝯ si aliq̄d posset ouerti in nām diuinā nā diuina posset cōuerti ī aliud ꝙ termini isti[9] mutatiōis possūt eē mu tuo t̄ini: & tūc nā diuina posset incipe re eē ubi prius nō fuit. uł eo mō quo n̄ fuit. ꝑ absolutum posset couerti in respcm̄. & p ons respcus posset esse p se sine fundamento & sine termino sic absolutū cōuersū in ipm̄. qd ł est omīno impossibile. ꝙ cōtradictio ē respcm̄ eē sine fundamēto & termino. Ista. q. sic appet ex argumentis querit duo. s. de cōuersiōe deitatis in creaturā. & d cōuersiōe creat̄e in creaturā. De p̄ dico ꝙ nō. rō est. ꝙ nihil pōt conuerti nec ut terminus a quo. nec ut terminus ad quē nisi eius eē & nō eē totalr sub sit uirtuti cōuertētis. nihil intrinsecuȝ deo subest po[e] diuine. ꝙ illa po[a] nō re spicit p obo nisi possibile. ſ q̄cquid ē intrinsecū ibi est ncc̄e esse. De secū do dico ꝓp eandē rōem ꝙ q̄dlibet pōt cōuerti in q̄dlibet. ꝙ in creat̄is utrūq̄ extremū q̄tū ad totalr eē & nō eē sub est diuie uirtuti. Ad ar[ta] ad primū d[o] ꝙ uerbū eē incarnatū n̄ dic̄ uerbuȝ eē t̄inū alic[9] actiōis de genere actionis & cuȝ pbat̄. ꝙ incarna[o] t̄inat̄ ad pso nā filii. d[o] ꝙ incarnatū eē ē unitū esse carni in uni[te] psone. & in nā hūana est relo real ad uerbū: ubi aūt ad nāȝ hu manā ē tm̄ rōis. Ad z[m] d[o] ꝙ ꝯ imu tabilitatē ncc̄itatē & infi[tem] cuiuscūq̄ ē ꝙ possit eē t̄min[9] alic[9] actōis ꝓprie dcē de genere actōis. Ad ʒ[m] ocedo

Ad ar[ta] in ōriū p[m] ocedo. Ad z[m] d[o] ꝙ ab[tum] pōt cōuerti in re[m]. ſ n̄ sequit̄. ḡ re[9] pōt eē sine fun[to] & t̄ino ꝙ t̄in[9] ouersiōis p ouersiōeȝ accip[t] eē

eo mō quo pōt hr̄e eē.relatō aūt nō potest hr̄e eē sine fun^to^ & termino.ꝭ terminꝰ a quo ꝓfuit sine istis.terminꝰ ad quē nō pōt eē sine istis.

430 Trū xp̄m eē hominē & deū possit probari p scripturas a iudeis receptas.ꝗ nō. ꝗ int̄ iudeos fuerunt hoīes ualde piti in scripturis.ḡ si xp̄m eē hoīem & deuȝ posset inueniri in scripturis iudeoꝝ ñ stetissēt tāto tpe in error̄. ꝓ Iher.zz. ecce dies ueniūt dicit dn̄s & suscitabo dauid germē iustū. & seq̄t in diebꝰ ill' saluat̄ iuda.& isrl' habitabit cōfidēter & hoc ē nom̄ qd' uocabūt eū dn̄s iustꝰ nr̄.Ex pri^a^ pȝ xp̄m eē hoīem.ꝗ de semine dauid.ex z^a^ pȝ fuisse deū. ꝗ saluator & iustꝰ dn̄s. ꝗ aūt tempus incarnatōis sit ɔpletū pȝ agei. z^o^.ueniet desideratꝰ cūctis gētibꝰ et replebit domus ista gl'a dicit dn̄s exercituum.propheta loq̄t d' domo edifi^ta^ a filijs isrl' post redituȝ de capti^te^ babilo^ca^.ḡ stante illa domo uenit xp̄s.donꝰ aūt illa fuit destructa.4z.anno passiōis xp̄i per titū & uespasianū.ḡ aū fuit ɔpleta xp̄i incarna^o^. In ista.q.sūt duo uidēda.p̄ q̄ sūt scripte à iudeis recepte.z^o^ si ex eis pōt ꝓbari xp̄m uenisse & fuisse hominē & deū. q̄^m^ ad pri^m^ sciendū ꝗ libri canonici a iudeis recepti tāq̄ deo inspirāte scripti sūt.zz.ꝭm antiq̄ cōputa^nem^.& ꝭȝ modernā sūt z4.ꝗ lamtatōes iher̄.& liber iudith ponunt̄ modo pro duobꝰ. quoꝝ q̄nq; dicunt̄ legales. s. v.libri moisi. & ponūt̄ in p̄ ordine apud iudeos.8.dicūt̄ ꝓphales.s. iosue iudicū.samue^l^.i.primꝰ & zꝰ regū.malachei.i.3ꝰ & 4ꝰ regū.isa.iher̄.ezechiel.i. xii.ꝓphe.& isti ponunt̄ in z^o^ or^ne^ x.dicunt̄ agiogphi.i. scripturā sāctoꝝ & sūt isti libri psalmorū.puer̄. iob.ecclastes.cātica.ruth.lametatiōes.hester daniel & esdras. & isti sūt in tercio ordine.isti libri apud iudeos sūt multipliciter scripti.uno mō pure hebr̄ice.a^o^ ꝭmone chladaico. ꝭ lr̄is hebraicis. lr̄e enī hebr̄ice & chalda^ce^ nō differūt ī sono & ꝟtute.ꝭ tm̄ in figurā. nathā filꝰ ozielis scripsit uetꝰ testm̄ ꝭmōe chal^eo^ & scriptura sua fuit tante auct^s^ apud iudeos ꝗ nullꝰ ausꝰ ē sibi ɔdicer̄.ꝑp̄ q̄d in libris notabilibꝫ iudeoꝝ scribit̄ una colūpna pur̄ hebr̄ice.a^a^ scriptura chaldaica ab isto scripta. & ista utūt̄ quasi expōne.ꝗ quedā multo obscure pōita in ebreo pure in illo ponūt̄ clare. Similr' trāslata^o^.70. interp̄tū apud iudeos ē multū aute^ca^.ꝗ d' toto populo fuerūt electi tanq̄ pitissimi uiri in ligua hebraica & greca. & trāstulerūt de hebreo in grecū.nō tm̄ uerbū ex uerbo.ꝭ sēsū ad sensū aliqua mutātes. aliqua ex industria occultātes que poterāt eē causa erroris regi tholomeo. Item liber thalmuth est magne auctoritatis apud iudeos & non differt a scripturis canonicis nisi sicut lex data moisi uerbo a lege data moisi scripto. ea que continentur in thalmuth moises non scripsit. ꝭ tradidit iosue & alijs senioribus uerbo sicut habuit a deo.& illi alijs quousq;

fuerũt scripta p docto. sir dca docto
rũ q glosauerũt uet9 testm sũt apud il
los maioris auctis q̃ sint dicta aug. &
hiero. apud nos. q scriptura ca^ea pci
pit q in dubiis recurrãt ad sacerdotes
& docto. deutro. 17. ñ declinabis a uer
bis eoꝝ ad dextrã siue ad sinistrã. & lꝫ
ea que cõtinent in thalmuth. et dcã do
ctoꝝ hebraicoꝝ sint ꝑ magna pte fl'a
tñ ꝑ eos ꝯ iudeos possumus efficaciter
arguer exquo sũt tãte auctis apud eos.

q̃^m ad z^m teneo. 3. cõclones. pria ẽ
ista cũ uni^te eẽn^e diuine stat pl'alitas ꝑ
sonaꝝ. z^a ẽ ista. xp̃s ẽ uer9 de9 & ue
rus hõ. 3^a ẽ ista. xp̃m ueꝝ deũ & uerũ
hoiez eẽ ueꝝ ẽ de preterito & ñ expe
ctandũ de futuro. Pria cõclo sic ꝓ
bat gen̄. p̄. in prin^o creauit de9 celũ et
terrã. hebraica uetustas habet eloim lo
co dei. eloim aũt ẽ nomẽ pl'ale & cõiun
git uerbo singularis numeri. g̃ in deo
est aliqua pl'alitas cũ uni^te eẽntial'r. n^e
ualꝫ illud qd iudei dicũt q eloim dici
tur de deo uero & nõ uero. de uero in
singulari. de nõ uero ĩ pl'ali. ꝯ iosue
ulti. nõ poteritis seruire duob9. q dñs
scũs ipe. hebraica uetustas habꝫ. q elo
im sancti ipse. p̄ isaie. liiii^o. dñabi
tur tui q fecit te dñs exercituũ nomen
ei9. hebica uetustas hꝫ dñatores tui fcõ
res tui thetragmatõ no^n ei9. g̃ cũ uni^te
eẽn^a stat pl'alitas ꝑsonaꝝ. p̄ eccl'ia
stes. z^o qs ẽ hõ q possit seq regẽ fcõrẽ
suũ. hebica uetustas hꝫ. qs ẽ hõ q ĩtret
post regẽ q iã fecerũt eũ. s. hoiem. glo
sa hebica. Nec ualꝫ q iudei dicunt

q nom eloim dicit de uno solo: pꝫ de
susci^ne samuel. p̄. ꝛ. 8°. uidi iquit mu
lier phitõissa eloim ascen^tem de t̃ra. q
samuel. ñ surrexit sol9. ƒ moises cũ eo
q timuit uocari ad diui^m iudiciũ. ideo
rogauit moises uẽire secũ ut eẽt sibi te
stis q integre seruasset legẽ ab eo scri
ptã. mul'r g̃ que solũ samuelem uocaue
rat uidẽs a^m dix^t in pl'ali. uidi inqt de
os ascẽdẽtes de t̃ra. z^a c^o ꝓbat sic
Iher. 23° ecce dies ueniunt dic dñs. &
suscitabo dauid germẽ iustuꝫ. ecce xp̃i
hũanitas. & h^o ẽ nom̃ qd uocabũt euꝫ
dñs iust9 nr̃. ecce xp̃i deitas. ista auctas
ƒm oẽs expositores hebreos intelligit
de xp̃o ad lr̃am. & ubi nos hẽmus dñs
hebrei hñt thetragmaton qd ẽ ꝓprijs
simũ no^n dei nulli alti ꝯueniẽs. uñ rabi
moises in li. directõis dic q oĩa noĩa di
uĩa deriuata sũt a diuĩs opib9 p̄ter no
mẽ dñi tetragmaton. qd ẽ ꝓpriũ altissi
mo creatori. p̄ isa. ix^o. puul9 nat9 ẽ
nobis. & fi9 dat9 ẽ nobis. et scũs ẽ prin
cipat9 sup hũeꝝ ei9. & uocabit nomẽ
ei9 admirabil' ꝯsiliari9. de9 fortis. pr̃ fu
turi seculi. priceps paci. q puul9. ecce
uera hũanitas. q nom̃ ei9 admirabil' zc̃
ecce uera deitas. nec ualꝫ qd dicũt. q
text9 ñ dic uocabit. ƒ uocabit. & ẽ sẽ
sus. de9 q est admirabil' etc̃. uocabit ꝑ
uulũ pricipẽ pacis. fl'a expõ. nã 70 sic
habꝫ uocabit nom̃ ei9 etc̃. p̄ mitte
& tu bethleẽ in effrata puul9 ẽ in mili
bus uidit ex te eniꝫ mihi egredietur q
sit dñator in isrl'. & egressio ei9 ab ini
tio a dieb9 et̃nitatis ꝑ exitũ de bethleeꝫ

xp̄i hūanitas designat̄.q᷑ de sēie dauid q̄ fuit de bethleē p exitū eternitatis eter na natiuitas designat̄ p quā sp a patre nascit̄.& sp nat⁹ ē.& q̄d intelligit̄ ad lr̄az de xp̄o.p3 ꝑ ubi nos hēm⁹ dn̄ator chal^cum h3 messias. ꝑ zacharie ix^o. exulta satis filia sion. iubila filia ierl̄m ecce rex tu⁹ ueniet tibi iustus & salua tor.ecce xp̄i deitas ip̄e pauper & ascē dēs sup asinā.ecce ei⁹ hūanitas.s̄m au ctores iudeoꝝ illa auctas nō pōt expōi n̄ de messia ad lr̄az. 3^a ɔ^o pbat̄ sic geñ.xlix.nō aufert̄ sceptꝝ de iuda & dux de feruore ei⁹ donec noīat q mittē d⁹ est.& ip̄e erit expectaō gētiū.s̄ mō sublatū ē reg^m & dn̄atio iudeis a tēpe herodis ascolōite.s̄b q̄ nat⁹ ē ih̄s.ḡ ab illo tpe uenit xp̄s.nec ual3 q̄d dicūt q᷑ ista auctas intelligit̄ de nabucho^or re ge q̄ cepit regem sedechiā.&populū duxit capti^m in babiloniā. & tūc defē dit reg^m sedechie.q᷑ ip̄e fuit cec⁹ & fi lii ei⁹ mortui.fl̄m ē.q᷑ redeūte populo de capti^te habuerūt duces & pricipes p3 de zorobabel esdra nemia.& macha beis.habuere et reges.s.iohānē hirca^m fi^m simonis machabei.qd̄ aūt intelligi tur de xp̄o.p3.q᷑ chal^ca uetustas h3 q̄n ueniat messias ubi nos hēm⁹ q mittēd⁹ est. ꝑ daniel ix^o.ingt.angelus ad da nielē docēs eū de tpe aduent⁹ xp̄i lxx^o ebdomades abbreuiate sūt sup populū tuū & sup urbem tuā sanctā ut cōsū met̄ puarica^o.& finem accipiat pc̄m deleat̄ iniqtas & adducat̄ iusti^a sēpit na.& ungat̄ scūs scōꝝ.s̄ i sac scriptu ra ebdomoda dupl̄r accipit̄.uno mō p tpe.7.dieꝝ.& sic accipit̄ cōit̄. a^o p tpe.7.annoꝝ.& sic accipit̄ leuiti.25. numerabit.7.ebdomedas annoru3.s̄ n̄ pōt intelligi de ebdomida p̄ mō.q᷑ tūc pphetia fuiss3 opleta in anno & dimi dio.ḡ z^o mō. totū aūt tpūs illud p̄teri tū & cōpletū fuit in medio ultīe ebdo madis. ꝑ danielis z^o.nabucho^or ui dit statua3 magnā cui⁹ caput ex auro pect⁹ & b̄chia de argēto.uēter de ere. tibie de ferro.abscis⁹ ē lapis de monte sine manib⁹.& pcussit statuā ī pedib⁹; & ɔmutat eā.p quā designāt̄.4.mag^a reg^a sibi succedētia.p^m fuit reg^m chal deoꝝ.z^m ē regnū psaꝝ.qd̄ subiecit si bi reg^m chaldeoꝝ.3^m reg^m grecoꝝ q̄d subiecit sibi reg^m psaꝝ. 4^m regnū ro manoꝝ qd̄ subiecit sibi regnū grecoꝝ & oīa reg^a mūdi.iō de ferro q̄d domat oīa metalla.lapis aūt fuit xp̄s.cui s̄b3 ē regnū romanoꝝ qd̄ ipletū ē tpe cōstā tini & siluestri pape. tunc ar^o ille cui s̄m eē debebat reg^m romanoꝝ ē xp̄s.s̄ de fcō tpe ɔstātini reg^m romanoꝝ fuit subiectū.ḡ xp̄s uenit. Ad ar^m in op po^m d^or q᷑ mlti lr̄ati & piti int̄ iudeos pcepunt ī tpe xp̄i .p3 de natanhele ni cho^mo & gamaele.uñ Io.de pricipib⁹ ml̄ti crediderūt in eū. s̄ p̄p phariseos n̄ ɔfitebant̄ ne extra sinagoga3 fieret;

Expliciūt.q.Io. Scoti.sup q̄tuor li bris sniaru3 me^ce.& de aīa.& q̄dlibet ei⁹ eiusdē.impr̄ssē p Mgr̄m Vendelinū de Spira. Laus deo